Bundel van de Gemeenteraad van 19 februari 2019

Agenda bijlagen

Voorlopige Agenda Raad 19-02-19 (G19-000320)

	Opening
1	Opening en mededelingen
2	Vaststelling van de agenda
3	Beëdiging van steunraadslid de heer P.J. (Peter) Valstar van de fractie VVD Westland
3.a	Verslag en advies van de commissie voor het onderzoek van de geloofsbrieven inzake de beëdiging van het steunraadslid de heer P.J. Valstar van de gemeente Westland
	Rapport van bevindingen (G19-000471)
3.b	Beëdiging van het steunraadslid de heer P.J. Valstar door het afleggen van de in artikel 14 van de Gemeentewet vermelde eed c.q. verklaring en belofte
4	Spreekrecht voor burgers
	Inspreektekst 1 Heer Noordam (G19-000474) (G19-000474)
	Inspreektekst 2 - heer van Leeuwen (G19-000456) (G19-000456)
	Inspreektekst 4 - mevrouw Nancy Schrijver (G19-000462) (G19-000462)
	Inspreektekst 5 - heer Vooijs (G19-000458) (G19-000458)
	Inspreektekst 8 - heer de Bok (G19-000459) (G19-000459)
	Inspreektekst 9 - heer Starrenburg (G19-000460) (G19-000460)
	Inspreektekst 10 - heer van Uffelen (G19-000455) (G19-000455)
5	Voorstel tot vaststelling van het woordelijk verslag van de openbare raadsvergadering van 22-01-19
	20190122 Westland Raad (G19-000358)
	Voorstellen waarover geen beraadslaging plaatsvindt (hamerstukken)
6	Voorstel tot vaststelling Meerjarenperspectief Gebiedsontwikkeling 2019-2022 (MPG) 2019-2022
	Voorstel: Voorstel_40727.docx
	Bijlage: MPG 2019-2022 rapport (18-0276736)
7	Voorstel tot beschikbaarstelling van een krediet ten behoeve van het initiatief van Stichting Droom je Thuis (Zuyt Brugge)
	Voorstel: Voorstel_40981.docx
	Bijlage: raadsvoorstel met wijzigingen zichtbaar (19-0031416)
8	Voorstel tot beschikbaarstelling van een krediet voor het Centrumplan te Honselersdijk
	Voorstel: Voorstel_38537.docx
	programma van eisen nieuwbouw Huis van de Buurt - concept (18-0305007)
9	Voorstel tot vaststelling van een kredietaanvraag 2019 voor investeringen ten behoeve van Beheerplannen Openbare Ruimte 2015-2018
	De commissie wordt verzocht om technische vragen schriftelijk in te dienen.
	Voorstel: Voorstel_39555.docx
10	Voorstel tot vaststelling van het Controleprotocol 2018
	Voorstel: Voorstel_41017.docx
	Controleprotocol 2018 (18-0311524)
11	Voorstel tot vaststelling van een aanvraag voor een suppletie-uitkering ten behoeve van de bommenregeling 2017 en 2018
	Voorstel: Voorstel_41026.docx
12	Voorstel tot wijziging van artikel 8 van de Verordening op de raadsinformatieavonden en raadscommissies van de gemeente Westland 2018
	Voorstel: Voorstel_41796.docx
	Getekende Verordening op de raadsinformatieavonden en raadscommissies van de gemeente Westland 2018 (G18-000904)
13	Voorstel tot benoeming van de heer P.J. (Peter) Valstar als lid van de raadscommissie EFO en Bestuur

Voorstel: Voorstel_42007.docx

14 Voorstel tot benoeming van de griffier in vaste dienst per 1 maart 2019

Voorstel: Voorstel_41982.docx

Beraadslagingen over (bespreekstukken)

15 Voorstel tot weigering van een ontwerpverklaring van geen bedenkingen voor een logiesgebouw aan Honderdland Noord (nabij 10) te Maasdijk

Voorstel: Voorstel_41764.docx

15.a) Amendement A PvdA inzake logiesgebouw Honderdland AANVAARD (G19-000445)

16 Voorstel tot vaststelling van de evenementennota Westland

Voorstel: Voorstel_41418.docx

gewijzigde evenementennota Westland (18-0134421)

reactie evenementennota n.a.v. behandeling in gemeenteraad van 11 dec 2018 (19-0002984)

vervolg evenementennota (19-0007732)

16.1) Motie D66-GL-PvdA-WV inzake oplaten ballonnen VERWORPEN (G19-000430)

16.2) Motie WV-GL inzake APV INGETROKKEN (G19-000439) (G19-000439)

16.a) Amendement WV-GL inzake Evenementenverordening AANVAARD (G19-000437) (G19-000437)

16.b) Amendement WV-GL inzake Evenementenverordening gecoordineerde aanvragen INGETROKKEN (G19-000438) (G19-000438)

17.a Vaststelling van de afhandeling van de Lijst met Ingekomen Stukken van 19-02-19 (LIS)

1.2) Schrijven Oranjecomite d.d. 14-01-19 inzakea dank steun evenement Koningsnacht en Koningsdag 2019 (G19-000109)

1.3) Schrijven HINT d.d. 14-01-19 inzake dorsinfo (G19-000111)

1.4) Schrijven gemeente Meierijstad d.d. 14-01-19 inzake aangenomen motie kinderpardon (G19-000114)

1.7) Schrijven Talk About Tech d.d. 23-01-19 inzake gevolgen 5G technologie (G19-000250)

1.9) Schrijven college d.d. 29-01-19 inzake evaluatie jaarwisseling 2018-2019 (19-0016568)

1.11) Schrijven RKC d.d. 30-01-19 inzake aanbieding Jaarplan 2019 (G19-000285)

1.11a) Onderzoeksplan RKC Westland 2019 (G18-003410)

1.13) Schrijven VZHG d.d. 05-02-19 inzake Nieuwsbrief (G19-000343)

1.14) Schrijven college d.d. 04-01-19 inzake Informatiebeveiligingsbeleid 2018-2021 (18-0304291)

1.14a) Bijlage 1 informatiebeveiligingsbeleid 2018-2021 (18-0251091)

1.15) Schrijven college d.d. 07-02-19 inzake kennisgeving voorontwerp bestemmingsplan Rozemarijn 1, Wateringen (18-0094747)

1.15a) Bijlage 1 voorontwerp planverbeelding (18-0180483)

1.15b) Bijlage 2 voorontwerp bestemmingsplan (18-0165330)

1.15c) Bijlage 3 bijlagen bij toelichting (18-0165268)

1.16) Schrijven college d.d. 07-02-19 inzake jaarverslag Leerplicht RMC 2017-2018 (19-0009721)

1.16.a) Bijlage 1 jaarverslag (18-0268665)

1.17) Schrijven ISW d.d. 01-02-19 inzake nieuwe directeur (G19-000328)

1.18) Schrijven gez. organisaties en werkgroepen d.d. 18-02-19 inzake evenementennota (G19-000435)

1.19) Schrijven VNONCW-Glastuinbouw Nederland d.d. 19-02-19 inzake huisvesting arbeidsmigranten (G19-000442)

1.20) Schrijven BIZ d.d. 19-02-19 inzake Kerklaan 7 (G19-000444)

2.1) Schrijven college d.d. 04-02-19 inzake opdrachtverstrekking inzameling huishoudelijke afvalstoffen (19-0017781)

2.2) Schrijven Right to Challenge d.d. 12-01-19 inzake routeplanner (G19-000108)

2.3) Nederlands Centrum Jeugdgezondheid d.d. 29-01-19 inzake Alliantie Kinderarmoede (G19-000275)

2.4) Schrijven college d.d. 31-01-19 inzake Decembercirculaire 2018 (18-0309048)

3.1) Schrijven BIZ Naaldwijk d.d. 11-01-19 inzake winkelrijk op evenementenbeleid (G19-000104)

3.2) Schrijven VNG d.d. 10-01-19 inzake openstelling vacatures bestuur en commissies (G19-000089)

3.2a) Bijlage 1 profielschetsen (G19-000090)

3.4) Schrijven VNG d.d. 1-01-19 inzake bepalen kiesgerechtigden per waterschap (G19-000123)

3.4a) Bijlage 1 lijst gemeenten (G19-000124)

3.5) Schrijven Gemeentevannu d.d. 16-01-19 inzake persbericht nieuw initiatief van en voor gemeente ambtenaren (G19-000130)

3.6) Schrijven VNG d.d. 18-01-19 inzake modelregelingen rechtspositie college en raad (G19-000212)

3.6a) Bijlage 1 modelregeling (G19-000213)

3.6b) Bijlage 2 modelregeling (G19-000214)

3.6c) Bijlage 3 modelregeling (G19-000215)

3.6d) Bijlage 4 modelregeling (G19-000216)

3.7) Schrijven VNG d.d. 23-01-19 inzake actualiteiten hulpmiddelen Wmo (G19-000262)

3.9) Schrijven VNG d.d. 28-01-19 inzake bestuursakkoord klimaatadaptatie en aanvullende bestuurlijke afspraken water (G19-000280)

3.9a) Bijlage 1 (G19-000281)

3.9b) Bijlage 2 (G19-000282)

Lijst Ingekomen Stukken 19-02-19 (G19-000350)

17.b Kennisneming van de Lijst met Uitgaande Stukken (LUS)

17.c Kennisneming van de Lijst met Vertrouwelijke Stukken

17.d Kennisneming van de Lijst met Artikel 42-vragen en antwoorden

Lijst Ingekomen Artikel 42-vragen (G19-000359)

17.e Kennisneming van de Lijst met Artikel 43-vragen en antwoorden

Lijst Ingekomen Artikel 43-vragen (G19-000360)

Moties en Vragenronde

18.1 Motie D66-PvdA-VVD-GBW-GL-CDA inzake instellen overleg gemeenteraden H10

Staken van de stemming in de raadsvergadering van 16 oktober 2018

18.1) Motie D66-PvdA-VVD-GBW-GL inzake deelname overleg gemeenteraden H10 AANVAARD (G19-000235) (G19-000235)

18.2 Motie GBW-GL-D66-PVDA inzake 'Afstand nemen van Nashville verklaring'

Staken van de stemming in de raadsvergadering van 22 november 2019

18.2) Motie GBW-GL-D66-PvdA-VVD inzake 'Afstand nemen van Nashville verklaring' AANVAARD (G19-000053) (G19-000053)

18.3 Motie CDA-GL-D66-PvdA inzake kinderpardon

(staken van de stemming in de raadsvergadering van 22 januari 2019) (Op verzoek van de indieners zal bij het vaststellen van de agenda deze motie worden ingetrokken)

18.3) Motie CDA-GL-D66-PvdA inzake kinderpardon INGETROKKEN (G19-000110)

18.4 Motie GBW-WV-GL-VVD-D66-PvdA inzake kern Monster

Motie GBW-WV-GL-VVD-PvdA-D66-CDA inzake kern Monster AANVAARD (G19-000369)

18.5 Motie GBW-WV-CDA-PvdA-GL-LPF inzake het optimaal benutten van Lokaal Maatwerk

18.5) Motie GBW-WV-CDA-PvdA-GL-LPF Optimaal benutten Lokaal Maatwerk AANVAARD (G19-000391)

18.6 Motie WV-GL-PvdA inzake moestuinen

Naar aanleiding van de raadsvergadering van 19 februari jl. is afgesproken deze motie voor te bespreken in de raadscommissie Ruimte.

18-6) Motie WV-GL-PvdA inzake moestuinen AANGEHOUDEN(G19-000414)

18.7 Motie WV-GL-PvdA inzake dierencentrum bij de Vierschaar

Naar aanleiding van de raadsvergadering van 19 februari jl. is afgesproken deze motie voor te bespreken in de raadscommissie Ruimte.

18-7) Motie WV-GL-PvdA inzake dierencentrum Vierschaar AANGEHHOUDEN(G19-000415)

19 Vragenronde

Rondvraag 1 GBW inzake Kerklaan te Wateringen (G19-000394)

Beantwoording rondvraag 1 GBW inzake Kerklaan te Wateringen (19-0041725)

Rondvraag 2 GBW inzake uitingen gemeente aardgasvrij (G19-000413)

Beantwoording rondvraag 2 GBW inzake uitingen gemeente gasvrij (19-0043714)

Rondvraag 3 LPFW-WV-GBW inzake dorpsplein Voorstraat Poeldijk (G19-000433) (G19-000433)

Beantwoording rondvraag 3 LPF-WV-GBW inzake voortgang dorpsplein Voorstraat Poeldijk (19-0042130)

Rondvraag 4 WV inzake tekort sociale huurwoningen (G19-000434) (G19-000434)

Beantwoording rondvraag 4 WV inzake sociale huurwonigen/wachtlijsten en dwingende prestatieafspraken (19-0041628)

Rondvraag 5 WV inzake gaswinning Westland (G19-000436) (G19-000436)

Beantwoording rondvraag 5 WV inzake gaswinning (19-0043715)

Sluiting

20 Sluiting

AGENDA EN STUKKEN RAADSVERGADERING

WESTLAND,

19 FEBRUARI 2019

RAAD
VERZAMELING 2019
NR. G19-000320

AGENDAPUNT 2

VOORLOPIGE AGENDA

voor een vergadering van de Raad van de gemeente Westland
te houden op dinsdag 19 februari 2019 vanaf 19.00 uur
in de raadzaal aan de Verdilaan 7 te Naaldwijk

Hierbij bent u uitgenodigd tot het bijwonen van een vergadering van de gemeenteraad, die zal worden gehouden op dinsdag 19 februari 2019 vanaf 19.00 uur in de raadzaal aan de Verdilaan nummer 7 te Naaldwijk. De hierbij aan u voorgelegde concept-agenda luidt als volgt:

1. Opening en mededelingen

2. Vaststelling van de agenda

3. Beëdiging van steunraadslid de heer P.J. (Peter) Valstar van de fractie VVD Westland
   a. Verslag en advies van de commissie voor het onderzoek van de geloofsbrieven inzake de beëdiging van het steunraadslid de heer P.J. Valstar van de gemeente Westland
   b. Beëdiging van het steunraadslid de heer P.J. Valstar door het afleggen van de in artikel 14 van de Gemeentewet vermelde eed c.q. verklaring en belofte

4. Spreekrecht voor burgers

5. Voorstel tot vaststelling van het woordelijk verslag van de openbare raadsvergadering van 22 januari 2019

Hamerstukken ter vaststelling:

6. Voorstel tot vaststelling van het Meerjarenperspectief Gebiedsontwikkeling (MPG) 2019-2022
7. Voorstel tot beschikbaarstelling van een krediet ten behoeve van het initiatief van Stichting Droom je Thuis (Zuyt Brugge)
8. Voorstel tot beschikbaarstelling van krediet voor het Centrumplan te Honselersdijk
9. Voorstel tot vaststelling van een kredietaanvraag 2019 voor investeringen ten behoeve van Beheerplannen Openbare Ruimte 2015-2018
10. Voorstel tot vaststelling van het Controleprotocol 2018
11. Voorstel tot vaststelling van een aanvraag voor een suppletie-uitkering ten behoeve van de bommenregeling 2017 en 2018
12. Voorstel tot wijziging van artikel 8 van de Verordening op de raadsinformatieavonden en raadscommissies van de gemeente Westland 2018
13. Voorstel tot benoeming van de heer P.J. (Peter) Valstar als lid van de raadscommissie EFO en Bestuur
14. Voorstel tot benoeming van de griffier in vaste dienst per 1 maart 2019

Beraadslaging en vaststelling:

15. Voorstel tot weigering van een ontwerpverklaring van geen bedenkingen voor een logiesgebouw aan Honderdland Noord (nabij 10) te Maasdijk

16. Voorstel tot vaststelling van de Evenementennota Westland

AGENDA EN STUKKEN RAADSVERGADERING

WESTLAND,

19 FEBRUARI 2019

RAAD
VERZAMELING 2019
NR. G19-000320

AGENDAPUNT 2

17. a. Vaststelling van de afhandeling van de Lijst met Ingekomen Stukken (LIS)
    b. Kennisneming van de Lijst met Uitgaande Stukken (LUS)
    c. Kennisneming van de Lijst met Vertrouwelijke Stukken
    d. Kennisneming van de Lijst met Artikel 42-vragen en antwoorden
    e. Kennisneming van de Lijst met Artikel 43-vragen en antwoorden

18. Behandeling van op zichzelf staande moties op grond van artikel 38, lid 3 van het Reglement van orde van de Raad
    18.1. Motie D66-PvdA-VVD-GBW-GL-CDA inzake instellen overleg gemeenteraden H10 *(aangehouden in de raadsvergadering van 22 januari 2019; met het verzoek deze te agenderen voor de raadsvergadering van 19 februari 2019)*
    18.2. Motie GBW-GL-D66-PVDA-VVD inzake afstand Nashville-verklaring *(staken van de stemming in de raadsvergadering van 22 januari 2019)*
    18.3. ~~Motie CDA-GL-D66-PvdA inzake kinderpardon *(staken van de stemming in de raadsvergadering van 22 januari 2019)*~~ *(Op verzoek van de indieners zal bij het vaststellen van de agenda deze motie worden ingetrokken)*
    18.4. Motie GBW-WV-GL inzake kern Monster
    18.5. Motie GBW-WV-CDA-PvdA-GL-LPF inzake optimaal benutten Lokaal Maatwerk
    18.6. Motie WV-GL-PvdA inzake moestuinen
    18.7. Motie WV-GL-PvdA inzake dierencentrum bij de Vierschaar

19. Vragenronde

20. Sluiting

De voorzitter van de raad van de gemeente Westland,

B.R. Arends

TOELATINGSADVIES EN RAPPORT VAN DE COMMISSIE ONDERZOEK GELOOFSBRIEVEN VAN DE RAAD VAN DE GEMEENTE WESTLAND

Ingesteld bij artikel 6 van het Reglement van Orde van de Raad ter uitvoering van het bepaalde in de Kieswet en Gemeentewet

Aan de raad van de gemeente Westland
Verdilaan 7
2671 VW Naaldwijk

Overeenkomstig artikel 6 van het Reglement van Orde van de Raad heeft de Commissie Onderzoek Geloofsbrieven de geloofsbrieven en de daarop betrekking hebbende stukken van het door de fractie benoemd steunraadslid de heer Valstar onderzocht op een wijze zoals ook geschiedt voor de nieuw benoemde leden van de Raad op grond van de Kieswet en Gemeentewet.

De commissie is van oordeel dat alle stukken in orde zijn en er geen beletsel is om de heer P.J. Valstar toe te laten tot de commissiewerkzaamheden en andere werkzaamheden ter voorbereiding van de besluitvorming door en behandeling van onderwerpen in de Raad, alsmede hem toegang te verschaffen tot de onder geheimhouding overgelegde informatie van de gemeente Westland.

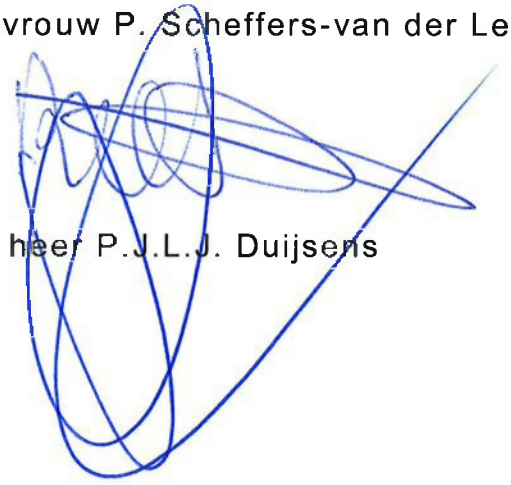
De commissie adviseert dit steunraadslid toe te laten tot de betreffende werkzaamheden.

Plaats, Naaldwijk
Datum, 19 februari 2019

RAAD
19 FEB. 2019
GEMEENTE WESTLAND

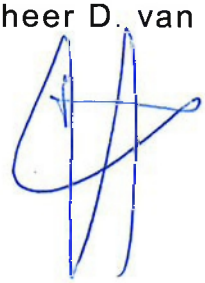
De commissie voornoemd,

Mevrouw P. Scheffers-van der Lelij

De heer P.J.L.J. Duijsens

De heer D. van der Meer

Inspreker Noordam

Maasdijk is een kern met een grote sociale cohesie en harmonie.

Kenmerkend is de eigen cultuur met een breed verenigingsleven. Aldus opgesteld door gem. Westland in de brochure: Mijn Westland Ons Westland 2020.

Mooie woorden maar het lijken nu loze kreten te worden want vanavond ligt het voorstel tot weigering van een ontwerpverklaring van geen bedenkingen voor een logiesgebouw aan Honderdland in Maasdijk voor u.

Een logiesgebouw in nette bewoordingen maar op zijn Maasdijks gezegd een" Polenhotel "of moeten we maar gaan spreken over een " Roemenen/ Bulgarenhotel" .

In september 2018 is al toegezegd door de betreffende wethouder om te komen met een lijst van mogelijke locaties om huisvesting te regelen voor arbeidsmigranten en om deze te spreiden over alle kernen in Westland.

Behalve bekendmaking van de locatie Elsenbosch en Tiendweg blijft het angstvallig lang stil vanuit het college en lijkt het er op of Maasdijk de dupe gaat worden met een overmaat aan arbeidsmigranten als de raad niet meegaat met het voorstel zoals dat vanavond voor u ligt.

Natuurlijk zijn er ook arbeidsmigranten die deel uit maken van de samenleving die met gezin en kinderen en eigen huis in Maasdijk gesetteld zijn. Wij horen ook lovende woorden hiervan van Maasdijkers.

Maasdijks inwonertal zal groeien met 252 personen bij realisatie Polenhotel 2 op Honderdland.

Het aantal arbeidsmigranten kan nog hoger worden omdat uitzendbureau`s arbeidsmigranten zullen blijven huisvesten in koop/huurwoningen in Maasdijk. Van 1 uitzendbureau wonen er nu al 72 mensen in 7 woningen in Maasdijk.

Hoeveel woningen worden er nu al gehuurd of zijn gekocht door uitzendbureau`s voor huisvesting ?

In de commissie Ruimte is gesteld dat de beoogde locatie een stukje zogenaamd niemandsland is en de dichts bijzijnde kern De Lier is. Als je dit steeds als politiek maar blijft herhalen begin je er zelf nog in te geloven ook.

Dat is onzin, net zo goed als er gesteld is om maar een grenscorrectie toe te passen om Maasdijk maar gunstiger (lager) uit te laten komen wat betreft het percentage arbeidsmigranten.

Onder het mom van wonen dicht bij het werk , minder verkeersbewegingen lijkt er door een draai van de politiek een meerderheid van de Raad geen boodschap te hebben aan Maasdijkse inwoners waardoor de leefbaarheid en veiligheid van ons dorp verder wordt aangetast. Winkeldiefstallen, steekpartijen, mishandeling ,wildplassen en asociaal gedrag in het verkeer komt te veel voor in Maasdijk en ondanks de prima inzet van de buurtpreventie wordt er door onze overheid /politie niet of nauwelijks gecontroleerd.

Door gem. Westland is al eerder vastgesteld dat en ik citeer: het centrumgebied vervult onvoldoende de rol van levendig hart van het dorp en : Is het in onze kern ook in 2020 nog goed leven?? Wij zijn van mening dat ons dorp de toestroom van 252 extra arbeidsmigranten niet aan kan zonder dat dit ten koste zal gaan van een goed woon- en leefklimaat. De problemen zullen alleen maar groter worden dan die er nu al zijn.

Ook afgelopen weekend vonden er helaas weer incidenten plaats in het centrum van Maasdijk en op de looproute richting hotel Westland . Maasdijk is de overlast zat. Nu zal de politiek moeten laten zien of ze achter de Maasdijkse bevolking staat. Ik dank u voor uw aandacht en wij rekenen er op dat u dit voorstel zal steunen en dat u Maasdijk niet zal veranderen in M.O.E. dijk, Midden Oost Europese dijk.

Namens de Maasdijkse Belangen Vereniging

Laurens Noordam

Inspreken 19 februari 2019

Gemeenteraad Westland

Betreft: huisvesting arbeidsmigranten Maasdijk

Geachte leden van de raad,

Het is niet voor het eerst dat ik hier sta. Al in 2007 mocht ik bij uw raad aanwezig zijn om mee te denken over het huisvesten van arbeidsmigranten. Ook daarna heb ik diverse keren als ervaringsdeskundige hier gestaan om mijn visie met u te delen.

Nu sta ik hier als initiatiefnemer van een heel concreet plan voor kwalitatief hoogstaande huisvesting. Een tweede hotel in Maasdijk.

Ik zou mijn 2,5 minuut kunnen benutten om dat wat ik u al eerder verteld heb, nog eens te herhalen. Dat er veel werk is in Maasdijk, dat gedaan wordt door arbeidsmigranten. Dat het heel logisch en duurzaam is om daar in de buurt huisvesting te realiseren. Dat NL-Jobs staat voor kwaliteit, dat wij aanspreekbaar zijn in geval van problemen, dat we overlast samen met de omgeving willen voorkomen en oplossen. Dat we in het geval van Hotel Westland ook laten zien dat we dit doen. Dat ik snap dat er aan elke locatie voor- en nadelen kleven. Dat ik ervan overtuigd ben dat wij op deze plek naast de mc Donalds heel goed huisvesting voor onze werknemers kunnen realiseren. Dat er niet opeens elke avond 250 arbeidsmigranten door Maasdijk zwerven. Dat wij ook hierin willen meedenken en onze verantwoordelijkheid willen nemen. Bijvoorbeeld door goede voorzieningen in het hotel zelf te regelen.

Ik zou ook kunnen vertellen dat het goed is dat we ons met elkaar realiseren dat we als Westland simpelweg niet zonder arbeidsmigranten kunnen. Dat het goed is dat er beleid is vastgesteld waarin is besloten dat er 2000 extra plekken moeten komen voor deze mensen. Dat deze 250 plekken op Honderdland een mooi begin zou zijn.

Uw weet allemaal dat ik er zo over denk. Ik heb het in alle fracties mogen vertellen, waarvoor dank. Ook via de media is onze visie voldoende duidelijk geworden. Dat zou ik hier en nu allemaal nog een keer kunnen vertellen. Maar dat doe ik niet.

Ik kies ervoor om u iets anders te vertellen. Iets wat ik niet zelf heb bedacht, maar iets waar ik gister zomaar tegenaan liep. Midden in de Maasdijk. Op een lantaarnpaal. Pal voor de Plus.

Ik kwam daar de volgende tekst tegen:

Beste mede-inwoner van Maasdijk,

Afgelopen zaterdag kreeg ik deze Flyer in de brievenbus en dat maakte me erg boos. Wellicht is niet iedereen goed genoeg in de Nederlandse taal om te begrijpen wat er staat, maar waar het op neerkomt is dat het een oproep was om te demonstreren tegen een tweede 'Polenhotel'.

Wat er verder in de flyer staat is naar mijn idee discriminerend en oproepen tot haat zaaien.

Ik heb daarom ook aangifte gedaan bij de politie.

Ik wil iedereen graag laten weten dat ik me schaam voor (enkele van) mijn dorpsgenoten voor het verspreiden van dergelijke discriminerende flyers.

Als iemand overlast geeft kun je dat die persoon aanrekenen. Niet een hele groep mensen.

Iedereen is gelijk. Ras of afkomst is niet belangrijk.

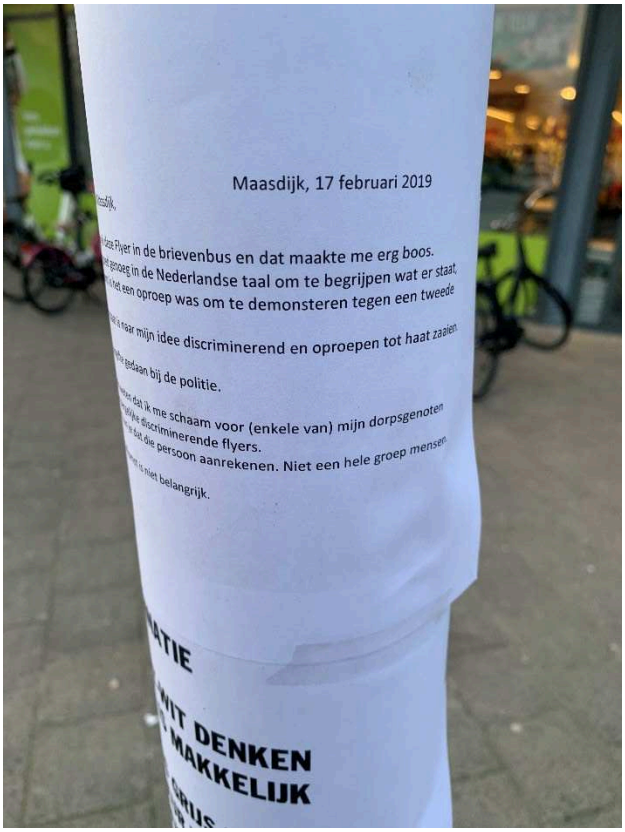
Wees lief voor elkaar.

(Was getekend,) Sabine Koomen.

Ik ken Sabine verder niet. Maar ik vind dat Sabine een mooier podium verdient dan een lantaarnpaal in Maasdijk. Daarom gebruik ik mijn 2,5 minuut om dit geluid te laten horen.

Ik dank u voor uw aandacht.

Sabine Koomen
Beste medeinwoners van Maasdijk,
Afgelopen zaterdag kreeg ik deze Flyer in de brievenbus
Wellicht is niet iedereen goed genoeg in de Nederlandse
maar waar het op neerkomt is het een oproep was om te
'Polenhotel'.
Wat er verder in de flyer staat is naar mijn idee discriminerend
Ik heb daarom dan ook aangifte gedaan bij de politie.
Ik will iedereen graag laten weten dat ik me schaam voor
voor het verspreiden van dergelijke discriminerende flyers.
Als iemand overlast geeft kun je dat die persoon aanrekenen.
Iedereen is gelijk. Ras of afkomst is niet belangrijk.
Wees lief voor elkaar.
Sabine Koomen
DISCRIMINATIE
ZWART-WIT DENK
IS MAKKELI
MAAR IS GRIJS NI
DE KLEUR VAN DE
TOEKOMST

Maasdijk, 17 februari 2019
Flyer in de brievenbus en dat maakte me erg boos.
genoeg in de Nederlandse taal om te begrijpen wat er staat,
het een oproep was om te demonsteren tegen een tweede
naar mijn idee discriminerend en oproepen tot haat zaaien.
gedaan bij de politie.
dat ik me schaam voor (enkele van) mijn dorpsgenoten
ke discriminerende flyers.
dat die persoon aanrekenen. Niet een hele groep mensen.
niet belangrijk.
TIE
WIT DENKEN
MAKKELIJK

(2)

Inspreker 4.

Goedenavond burgemeester en leden van de raad,

Mijn naam is Nancy Schrijver en ik ben hier vanavond naar toe gekomen om mijn steentje bij te dragen aan de leefbaarheid in De Maasdijk. Ik maak me daar namelijk ernstig zorgen over.

De kwestie voor u zou niet moeten zijn of er een meerderheid is voor een **tweede** hotel voor arbeidsmigranten van Poolse, Roemeense en Bulgaarse afkomst.
De kwestie voor u zou moeten zijn of het huidige "Polenhotel" open kan blijven.

Het huidige hotel dat is geopend in 2009 zorgt sindsdien structureel voor overlast.
Diverse mensen die de Nederlandse taal niet machtig zijn verstoren dagelijks de openbare orde.
In de afgelopen negen jaar is het dus een gegeven dat deze overlast er is en dat de inwoners van Maasdijk, met name onze kinderen, zich niet meer altijd veilig kunnen voelen!

Als er veel arbeidsmigranten in onze omgeving werk kunnen vinden, dan is dat vaak via hetzelfde uitzendbureau, dit uitzendbureau kan één grote bus laten rijden vanaf een locatie in de omgeving die geschikt is en waar nog geen arbeidsmigranten gehuisvest zijn! Dit verdeelt de arbeidsmigranten. Dit voorkomt verkeersbewegingen en is goed voor de veiligheid!

Het vertrouwen in de Westlandse politiek is enorm gedaald vanwege het feit dat zelfs een afweging voor een **tweede** hotel serieus ter stemming komt. Met name het zo maar van koers veranderen van de grootste partij, waar ik nota bene op heb gestemd is een grote teleurstelling en een desillusie als het gaat om betrouwbare politiek. Je zou bijna niet meer gaan stemmen.

Het gaat alle proporties te buiten wanneer wij in onze kleine dorp een **tweede** hotel door de strot geduwd krijgen. Verdelen is wat de politiek heeft beloofd, wij hebben er al één hoe moeilijk dat ook is, **twee** is echt teveel.
Het is **onacceptabel** dat Maasdijk het **afvoerputje** van het Westland dreigt te worden!!!!!!!!

Nancy Schrijver

Arbeidsmigranten: huisvesting met zorg en respect

Jaarlijks werken in het Westland gemiddeld twaalf- tot vijftienduizend tijdelijke arbeidsmigranten. Door de sterk aantrekkende economie is het aantal tijdelijke arbeidsmigranten enorm toegenomen. Bovendien werkt een steeds grotere groep jaarrond in de Westlandse bedrijven en groeit de werkgelegenheid op het Honderdland door de toename van agro logistieke en verwerkingsbedrijven. Aan geschikte huisvesting is door deze ontwikkelingen een nijpend tekort, waardoor de arbeidsmigranten zich zelfs in andere provincies (Brabant, Utrecht) moeten huisvesten. Dit is voor de Westlandse glastuinbouw geen wenselijke situatie en daarom moet er in de regio op korte termijn geschikte huisvesting komen voor minimaal 2000 arbeidsmigranten.

Dit tekort aan goede huisvesting staat bij iedereen scherp op het netvlies. Voor Glastuinbouw Westland is het dé reden om samen met de Westlandse Vereniging Uitzendbureaus (WVU) en de gemeente Westland in de Taskforce huisvesting arbeidsmigranten te stappen. Hierbij is ons gezamenlijk doel om op korte termijn met een oplossing te komen voor het gebrek aan goede huisvesting.

Uit een inventarisatie is gebleken dat binnen de Westlandse woonkernen onvoldoende geschikte tijdelijke huisvesting voor arbeidsmigranten beschikbaar is. Er zijn veel andere woningzoekenden naast de arbeidsmigranten, die óók uitkijken naar betaalbare woonruimte.

Wij zijn geen voorstander van het bouwen van woonvoorzieningen op bedrijventerreinen of in agrarische gebieden. Echter, in dit geval is de nood zo hoog ten aanzien van migrantenhuisvesting en de capaciteit in de kernen beperkt, dat wij de noodzaak van een 2de arbeidsmigranten hotel op Honderdland onderschrijven. Een 2de arbeidsmigranten hotel in Maasdijk is voor de Westlandse tuinbouwsector van groot belang en moet in onze optiek zo snel mogelijk gerealiseerd worden.

Wij hechten veel waarde aan professioneel beheer die 24/7 aanwezig/bereikbaar is om overlast te voorkomen. In geval van overlast voor inwoners van het Westland, moet er vanzelfsprekend gehandhaafd worden.

Pieter Eenhoorn
Voorzitter VNO-NCW Westland - Delfland

Jacco Vooijs
Voorzitter Glastuinbouw Westland

Geacht college en raadsleden,

Ik ben Alex de Bok. Ik vertel u dit verhaal namens de persoon, die dit verhaal is overkomen.
Hij is zelf niet instaat dit verhaal hier te vertellen.

Hij woont aan de looproute van de winkels aan het Oranjeplein naar Hotel Westland, die veel wordt gebruikt.
Het is maandagavond 6 augustus 2018,rond 21.30 uur, een mooie dag. We stonden te praten met de buren verder op.

Hij zag daar twee mannen, die heel provocerend in bosjes plasten en later flessen in zijn container gooiden.
Ze waren gasten van een paar huizen verder.

Hij zei daar wat van en kreeg direct een pak slaag. Hij viel op de grond en werd in zijn gezicht getrapt onder de ogen van zijn vrouw en kinderen.
Ze schopten hem tot hij het bewustzijn verloor en stopten niet met schoppen in zijn gezicht.
Doordat de buurman bijsprong is nog erger voorkomen.

Het gevolg was een gebroken oogkas, waarvoor hij verschillende operaties heeft moeten ondergaan.
Hij ziet nu dubbel.

Daarnaast gebroken ribben, neus op twee plaatsen gebroken en een zware hersenschudding.
Hij kan niet meer goed zien en heeft zware post traumatische stress.

Daardoor kan hij nu na zes maanden nog steeds niet werken.

Dit heeft een grote impact op hem en zijn gezin. Hij durft bijna niet meer naar het Oranjeplein, bang als hij nu is.

Hij heeft aangifte gedaan.
Tegen de Poolse daders loopt een internationaal opsporingsbevel, maar ze zijn voortvluchtig.

Ik dank u voor uw aandacht.

Geachte burgemeester, raadsleden en college,

Mijn naam is Rob Starrenburg, voorzitter BIZ Honselersdijk en ondernemer in deze prachtige kern. Namens BIZ Honselersdijk spreek ik vanavond in omdat wij ons zorgen maken over het centrumplan en de toekomstbestendigheid van ons centrum.

Allereerst zijn wij natuurlijk blij dat vanavond een fors krediet beschikbaar wordt gesteld om te investeren in het centrum van Honselersdijk. Daarmee wordt een jarenlange periode waarin uiteenlopende plannen voor investeringen in het centrum van Honselersdijk op de tekentafel hebben gelegen afgesloten. De indruk kan dan bestaan dat met dit besluit en deze plannen het Centrumplan Honselersdijk voltooid is. Niets is echter minder waar. Wat ons betreft zijn er naast de voorgestelde mogelijkheden nog andere opties om het hart van onze kern te versterken. In de beginfase van Centrumplan Honselersdijk heeft de gemeente Westland een klankbordgroep opgericht met diverse vertegenwoordiging vanuit kerken, verenigingen, bewoners en BIZ. Wij willen de gemeente dan ook vragen deze klankbordgroep inclusief de BIZ opnieuw te betrekken bij centrumplan Honselersdijk om zo te komen tot een breed gedragen plan wat onze kern eer aan doet.

Daarnaast hebben wij in oktober vorig jaar het college van B&W mogen ontvangen, waarbij wij diverse aandachtspunten in het centrum hebben laten zien en onze zorg hebben uitgesproken over het woningaanbod in Honselersdijk. De doorstroom is op dit moment gestagneerd waardoor jongeren en ouderen hun heil buiten Honselersdijk moeten zoeken. Wij spreken onze zorg uit op dit punt omdat een diversiteit aan bewoners belangrijk is voor zowel een vitaal winkelcentrum maar ook voor de vele maatschappelijke voorzieningen op terrein van sport, ontmoeting en zorg. Wij hebben dan ook een plan overhandig aan het college om deze doorstroom op gang te brengen door uitbreiding van het woningaanbod aansluitend aan het centrum. Tevens hebben wij als BIZ samen met MKB Westland gesprekken gevoerd met een ontwikkelaar en grondeigenaren, allen zijn zeer enthousiast over dit burgerinitiatief. Van de wethouder hebben wij helaas begrepen dat uitbreiding van het woningaabod niet mogelijk is in Honselersdijk. Wij willen u hier dan ook vragen het aantal te bouwen woning in Honselersdijk te herzien en open te staan voor wijzigingen in het bestemmingsplan. En dit burgerinitiatief te omarmen in plaats van het de kop in te drukken. De komende periode zullen wij diverse politieke partijen bezoeken om onze plannen verder toe te lichten.

Wij beschouwen het besluit dat uw raad vanavond bij hamerslag neemt, daarom niet als een afronding van het Centrumplan Honselersdijk maar als een begin. Een begin van een overleg en

uitwerking van de ideeën en plannen voor investeringen in de toekomst van Honselersdijk zoals wij die als BIZ Honselersdijk in oktober vorig jaar bij u op tafel hebben gelegd.

Namens BIZ Honselersdijk,
Rob Starrenburg, voorzitter BIZ Honselersdijk

Inspreektekst voor 19 februari 2019

Voor de raadsvergadering Onderwerp: evenementennota

Inspreker Aad van Uffelen

Geachte voorzitter en raadsleden,

Dank dat wij mogen inspreken voor uw raad.

Op 7 februari ontdekten wij dat uw raad met een nieuwe evenementennota komt.
Dat document lezende schrokken wij, want er staat weinig goeds in voor de natuur, vogels en dieren.
Onbegrijpelijk, want ook voor hen is een goede evenementennota van groot belang.
Al vaker vroegen wij uw raad om goed en ethisch verantwoord natuurbeleid, maar telkens komt daar niet veel van terecht. Economie en persoonlijk belang gaan helaas nog altijd boven belang van de natuur en dieren.
Laten wij vandaag samen kansen benutten, neem onze voorstellen aan.

Wij willen de volgende artikelen aanvullen of wijzigingen:

4.9 (pag. 27) wijzigen/toevoegen: *1
''Roofvogelshow's zijn in Westland niet toegestaan.''.
- *Het is helaas nog altijd zo dat uit de natuur wilde roofvogels worden gehaald, getraind en ingezet voor vermaak. Dat is niet wenselijk, dus verbied het!*

4.10 wijzigen/toevoegen: *2
A '' Ballonnen oplaten is bij festiviteiten in Westland niet toegestaan''.
- *In de nota staat ''de gemeente ontmoedigt en het heeft de voorkeur van de gemeente geen ballonnen op te laten'' dat is een zeer zwakke formulering!*
Nog beter; stel een totaalverbod in voor oplaten van ballonnen in Westland!

B ''Bij festiviteiten is het afsteken van vuurwerk niet toegestaan''.
(Ook art. 9 Vuurwerk in het veiligheidsplan dient te worden aangepast naar een verbod.)
- *Waarom mag of moet een festiviteit worden afgesloten met vuurwerk?*
Een gezond klimaat en een gezonde natuur moeten toch voorrang hebben?
Vuurwerk is zeer schadelijk voor de natuur, vooral voor vogels. Dus verbied het!

5.8 activiteiten op het water/strand: *3
Wijzig als volgt: ''Het is bij festiviteiten/activiteiten langs de kust, op het strand en bij natuurgebieden, verboden de rustgebieden van vogels te verstoren. Verstoren van dieren in hun leefomgeving is niet toegestaan''.
Helaas heeft uw raad de breed gedragen kustvisie niet aangenomen, anders waren rustgebieden al vastgesteld en zou er nu geen probleem zijn.

Bovenstaande ook voor: besloten feesten/ bedrijfsfeesten, kleine evenementen en buurtfeesten.
Maak ook duidelijk dat het niet is toegestaan voor een evenement bomen of struiken te snoeien of kappen.

Een algeheel verbod voor het houden van een roofvogelshow, het oplaten van ballonnen en wensballonnen en een verbod op vuurwerk is het verstandigste besluit dat uw raad kan nemen.

Aannemen van onze voorstellen laat zien dat het u ernst is met zorg voor de leefomgeving, zorg voor dieren en de natuur.
En... het draagt bij aan een duurzamer Westland.

Kortom, stel de evenementennota pas vast nadat u onze voorgestelde wijzigingen hebt opgenomen. Een goede evenementennota is: Natuurinclusief en Maatschappelijk-Ecologisch verantwoord!

- *Lees ook onze ingezonden brief en de toelichting bij deze inspraak.*

Ik sprak in voor:

KNNV afd. Delfland
Groei&Bloei Westland
Werkgroep Leefbos Westland
Werkgroep Bescherm de Westlandse Kust
Stichting Vogels in het Westland
Stichting Westlandse Natuur
Stichting Duinbehoud

Ik dank u voor uw aandacht.

Toelichting

***1 4.9 levende dieren**
Er staan in de evenementennota wel een paar nuttige regels in voor dieren.
Maar wij willen toch dat de tekst wordt gewijzigd/aangevuld in de zin dat in de gemeente Westland alle vormen van roofvogelshow's zijn verboden.

***2 4.10 activiteiten in de lucht**
A Ballonnen oplaten
Dit artikel gaat over oplaten van ballonnen. In de nota staat een zeer zwakke formulering '' de gemeente ontmoedigt en heeft het de voorkeur van de gemeente geen ballonnen op te laten'' Dat is natuurlijk iets waar niemand zich aan zal houden en de raad neemt zo niet haar verantwoording naar herstel van de natuur en de biodiversiteit.
De raad geeft blijkbaar niet om vervuiling van de natuur en leefomgeving en vindt

dierenleed niet zo belangrijk...
Steeds meer gemeenten in Nederland weten wel hoe het moet en stellen simpelweg een verbod in om ballonnen op te laten en zo hoort het ook.
Bij geen enkele activiteit, of festiviteit mogen dan meer ballonnen worden opgelaten. Het is goed daar ook een sanctie op te zetten zoals een boete. Wij nemen aan dat de gemeenteraad het milieu en het klimaat een warm hart toedraagt en dat ook zij deze vervuiling voortaan niet meer zal toestaan. U weet ook dat het elk jaar heel veel dieren het leven kost door verstikking, of omdat zij het plastic eten.

B Vuurwerk:
Waarom mag of moet een festiviteit worden afgesloten met vuurwerk?
Een gezond klimaat en een gezonde natuur moeten toch voorrang hebben?
Vuurwerk is zeer schadelijk voor de natuur en vooral voor vogels.
Wij nemen ook hier aan dat de raad haar verantwoording neemt en natuur en klimaat boven het genot of winst van enkelen stelt.
Wij willen dus dat vuurwerk wordt verboden bij festiviteiten, zowel bij georganiseerde als bij particuliere feestjes.
Uw raad kan niet de andere kant opkijken, uw handen in onschuld wassen, en toch vuurwerk toestaan onder het mom van; de Omgevingsdienst Haaglanden bepaalt of een vergunning wordt verstrekt.
Ook art. 9 Vuurwerk in het veiligheidsplan dient te worden aangepast.

***3 5.8 activiteiten op water/strand.**
In de nota wordt geen rekening gehouden met op en bij het strand (en beschermde natuurgebieden) aanwezige vogels. Het is toch niet de bedoeling van uw raad om bewust hun rustgebieden ernstig te verstoren? Vooral tijdens het broedseizoen worden vogels ernstig verstoord door festiviteiten, het kan zelfs leiden tot mislukken van broedsels.
Neem in de nota op dat organisatoren vogelrustgebieden niet mogen betreden met hun activiteiten. Ook het verstoren van bijvoorbeeld zeehonden is niet toegestaan.
(eventueel kan in overleg met natuurbeheerders/organisaties tijdelijk een gebied worden aangewezen waar geen festiviteit wordt gehouden.
Helaas heeft uw raad de breed gedragen kustvisie niet aangenomen, anders waren die gebieden al vastgesteld en zou er nu geen probleem zijn.

WOORDELIJK VERSLAG

van de vergadering van de raad
van de gemeente Westland,
gehouden op 22 januari 2019

RAAD
19 FEB. 2019
GEMEENTE WESTLAND

WOORDELIJK VERSLAG

van de openbare vergadering van de gemeenteraad, gehouden op 22 januari 2019, 's avonds om 19.00 uur, in de raadzaal van de gemeente Westland, locatie Verdilaan 7 te Naaldwijk.

Aanwezig

Voorzitter : B.R. Arends
Raadsgriffier : A.P.M.A.F. Bergmans.
Leden : A.J. van den Berg, A. de Bloeme, L.G. Boekestijn, J. Bogaard, A. Bongaards, P.D. van der Doorn, P.J.L.J. Duijsens, J.J. Eeltink, A.N. van der Eijk-Groeneveld, N.J.M. de Gier, R. van der Giessen, C.D.M. Heijl, B.M. Hofland, P.N. Hoogerbrugge, C. Huisman, P.D. Immerzeel, J. de Jong, R.K. Keizer, G.W.C. van der Knaap, D. van Koppen, M.A.J. Leerdam, C. van der Mark, A.P. van der Meer, D. van der Meer, K.M. van Rijn-van Tol, J.J. van Rossum, P. Scheffers-van der Lelij, U.M. Spaans, C.Y. van Staalduinen, M.D. van der Stelt, R.H.C. Valstar, J. van Veen, J. Vermeer-de Smit, P. Voskamp, J.G.M. Witkamp, W.H. de Zoete-van der Hout, M.H.P.M. Zuidgeest en S.J.N. Zuyderwijk.

Wethouders : J.A. Gardien-Reinders, L.K. Snijders, B.P.M. van der Stee, P. Varekamp, P.A. Vreugdenhil, C.M. Zwinkels-de Jong.

Afwezig : M.W.M. Stokkers.

1. OPENING EN MEDEDELINGEN

De voorzitter: Goedenavond, leden van de gemeenteraad, aanwezigen op de publieke tribune en de aanwezigen die ons volgen via internet en het tv-signaal. Van harte welkom bij de raadsvergadering van de gemeente Westland.
We beginnen met het uitspreken van een in memoriam. Daarvoor zal ik naar het katheder gaan en ik verzoek u allen, indien mogelijk, daarvoor te gaan staan.
Geachte mevrouw Van Oord, geachte mijnheer Gardien, geachte mevrouw Kuipers-Gardien en geachte mevrouw Koper. Geachte leden van de raad, dames en heren. Op woensdag 12 december overleed de heer Joop Gardien op een leeftijd van 64 jaar. Joop Gardien is van 1 januari 2004 tot 31 augustus 2007 wethouder van de gemeente Westland geweest. Persoonlijk heb ik de heer Gardien helaas niet gekend, maar van verschillende zijden heb ik veel goeds over hem vernomen. Een grote man met een grootse staat van dienst. Ondernemer van huis uit, aannemer en projectontwikkelaar, die in 2004 de overstap maakte naar de lokale politiek. Als wethouder was de heer Gardien onder andere verantwoordelijk voor verkeer en vervoer, cultuur en monumentenzorg en openbare ruimte. En vanuit die verantwoordelijkheid heeft hij zich onder andere ingezet voor de realisatie van het Westlands Verkeers- en Vervoers Plan, de aanleg van de Zuidelijke Randweg, de aanpak van het kruispunt Westerlee, de fietstunnel onder de Maasdijk en het openhouden van het theater De Naald.
Joop Gardien was wars van overbodige regels, bureaucratische uitvoerigheid en politieke spelletjes. Bij Joop Gardien ging het om knopen doorhakken en beslissen. Ook na zijn wethouderschap bleef de heer Gardien uiterst betrokken in de Westlandse samenleving. Hij bekleedde het voorzitterschap van de Stichting Westlandse Druif, was bestuurslid in meerdere rollen bij de omnivereniging VELO en was actief bij de Vrienden van de Wateringsche Molen, de Franciscusfederatie en de Vrienden van Deo Sacrum. En voor al die verdiensten ontving de heer Gardien in 2012 de Erepenning in zilver van de gemeente Westland.

Op zijn rouwkaart stond de lijfspreuk van Joop Gardien: "Wij leven sober, maar vieren alles." En indachtig die lijfspreuk heeft hij geleefd en wij hadden het hem en zijn familie van harte gegund daar nog vele jaren aan toe te mogen voegen. Maar helaas heeft de voorzienigheid het anders voor hem beslist. Als gemeente Westland zijn we de heer Joop Gardien dankbaar voor zijn inzet als wethouder en als inwoner. En wij wensen zijn nabestaanden sterkte bij de verwerking van dit voor hen enorme gemis. En uit respect voor de heer Gardien vraag ik u nu stilte in acht te nemen.

Er wordt gedurende een minuut stilte in acht genomen.

De voorzitter: Ik dank u hartelijk. Ik verzoek u allen weer te gaan zitten en ik schors voor een kort ogenblik de vergadering. Ik verzoek u allen op uw plaats te blijven, dan kan ik de familie van de heer Gardien uitgeleide doen. Dank u wel.

Schorsing (19.05 – 19.06 uur).

De voorzitter: Dank u wel.

2. VASTSTELLING VAN DE AGENDA

De fractie CDA heeft aangegeven agendapunt 15.3 te willen intrekken.
De fracties GBW en WV hebben aangegeven agendapunt 15.2 te willen intrekken.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kom ik bij agendapunt 2, de vaststelling van de agenda. En ik moet u melden dat mevrouw Stokkers bericht van verhindering heeft doorgegeven.
Dan kom ik bij de vaststelling van de agenda. Ik zal eerst even een aantal punten noemen. Er is een brief over de Evenementennota verspreid. De vraag is aan de fractie van GemeenteBelang Westland of die naar aanleiding van deze brief nog wat wil meedelen.

De heer Keizer: Voorzitter. Wij zijn u dankbaar dat u het gehoor van de voltallige raad heeft overgebracht naar al die verenigingen en evenementenorganisaties. Als u ook nog Wateringen de toezegging zou willen doen, dan zijn wij helemaal tevreden en kan dit punt van de agenda. Dank u wel.

De voorzitter: Graag gedaan. Dan is er vandaag ook nog een brief verstuurd over de uitvoering van de moties naar aanleiding van de vraag van de PvdA. Ik geef het woord aan de heer De Gier.

De heer De Gier: Voorzitter. Wij willen dat agendapunt graag handhaven en willen daar brief 2.11 ook graag bij betrekken.

De voorzitter: Dan concludeer ik dat agendapunt 6 van de agenda is geschrapt en agendapunt 7 blijft staan.
Ten aanzien van agendapunt 8 is u hedenochtend nog een memo aangeboden.
Bij agendapunt 10 is aantal stukken nagezonden en die zijn op de lijst van ingekomen stukken, de LIS, geplaatst.
Dan geef ik nu graag het woord aan de leden van de raad die iets willen zeggen. De heer Duijsens als eerste.

De heer Duijsens: Dank u wel. Ik heb een heel eenvoudig verzoek. En dat is de moties 15.5A en 15.5B om te wisselen. Dus eerst de minder vergaande motie 'Draagvlak experiment cannabisteelt' en daarna pas de maatschappelijk georiënteerde coffeeshop. Ik begrijp dat het zo geagendeerd moet worden. De ene motie is aangehouden, die gaat altijd voor, maar we kunnen dat nu ook anders doen.
En ik heb één vraag naar aanleiding van de agenda. Motie 15.1 is er een waarover vorige keer de stemmen staakten.

De motie is veranderd zag ik vandaag en de vraag is of u zich als voorzitter al een mening hebt gevormd, of dat dan de voortzetting van de gestaakte motie is of dat we vandaag voor het eerst over de gewijzigde motie gaan stemmen.

De voorzitter: Ik stel voor dat we dat even laten afhangen van degene die de motie in gewijzigde vorm zou willen indienen. En die is op dit moment nog niet ingediend. Dus over niet-ingediende moties kan ik op dit moment nog geen beraadslaging hebben.

De heer Duijsens: Ja, maar dat bepalen de indieners niet, vrees ik. Als de stemmen staken is het weg. En ik heb zo'n vermoeden dat vanavond de stemmen weer staken. En als men zegt dat het een nieuwe motie is, dan staken de stemmen misschien vanavond weer. En dan komen we de volgende keer weer terug voor stemming.

De voorzitter: Helder. Maar u vraagt over een herziene motie. We kennen de motie officieel nog niet en daar wacht ik even op.
Ten aanzien van uw verzoek om moties 15.5A en 15.5B om te wisselen hanteren we de gedragsregel dat de meest vergaande motie eerst behandeld wordt en de minst vergaande motie als tweede. Maar als uw raad dat anders wil zal ik me daar niet tegen verzetten, maar het is wel het meest gebruikelijk dat de meest vergaande motie het eerst behandeld wordt en de minst vergaande motie daarna, als dat nog nodig mocht zijn.

De heer Hofland: Voorzitter. Eigenlijk ook naar aanleiding van wat de heer Duijsens zegt. Ik wil graag de volgorde blijven hanteren. Omdat ik over motie 15.5B heel anders ga denken als motie 15.5A is aangenomen. Dan ga ik daar heel anders naar kijken. Dus in die zin zou ik die volgorde graag blijven hanteren.
Over moties 15.1 en 15.1a wil ik nog even iets opgooien. Die motie hing al een tijdje in de lucht. De wethouder attendeerde er ons vorige week op dat er eigenlijk een nieuwe situatie is ontstaan. We hebben de motie geprobeerd aan te passen. Dus dat zou betekenen dat motie 15.1 komt te vervallen, want daar gaan we dan niet over stemmen, want dan krijgen we weer dat de stemmen staken, en dat we over motie 15.1A gaan stemmen. Het lastige is alleen – en het reglement van orde voorziet daar ook niet helemaal in – dat de stemmen staken. Dus we moesten de motie bijstellen na het contact dat we vorige week hebben gehad. Ik wil deze motie vanavond behandelen. Maar ik gooi het balletje hier even op of dat mogelijk is. Ons reglement van orde voorziet daar niet in. Inmiddels is er nog een indiener bijgekomen. Ik denk dat we die gewoon kunnen behandelen en er redelijk vlot bij stil kunnen staan.

De heer Duijsens: Voorzitter. Ik begrijp dat we hem vanavond kunnen behandelen, maar het gaat om de betekenis van de stemming. Ik denk dat we die nu bij de vaststelling van de agenda moeten bepalen en niet straks bij de stemming. U zegt dat u de motie niet kent. De gewijzigde motie staat gewoon op de agenda.

De voorzitter: Het moet helder zijn dat de motie pas onderdeel is van de beraadslagingen als die is ingediend. Het verzoek is in ieder geval om moties 15.5A en 15.5B om te wisselen en daarover wordt gevraagd om dat niet te doen. Ik kijk even rond. Is er behoefte om moties 15.5A en 15.5B om te wisselen? Dat is niet het geval. Die volgorde houden we aan.
Dan kom ik bij motie 15.1. Daar wordt een nieuwe motie ingediend. Het gaat om het opnieuw stemmen, alleen over de eerdere motie waarbij de stemmen zijn gestaakt. Nu wordt gevraagd om een nieuwe motie daarvan te maken. Op basis van artikel 38 lid 4 van het reglement van orde wordt aan uw raad belet om dat te mogen doen. Ik kijk even uw kring rond of daar beletsel tegen is.

Mevrouw Vermeer-de Smit: Ik wil daar graag wat over zeggen. Niet alleen over die motie 15.1 en 15.1A, maar meer in het algemeen, want ik weet niet hoe het met andere fracties is. Onze fractie kan zich eigenlijk niet goed over de hele tsunami van nieuwe moties, aangepaste amendementen, memo's die vanaf maandagochtend binnenkomen buigen en ons daarover uitspreken.

Dus ik vind het zo jammer dat zo'n motie dan pas vandaag bij ons bekend wordt. En dat vinden we zo lastig, want wat moeten we hier nu mee? Ik zou daar graag een keer op korte termijn verder over spreken in het algemeen hoe we het handiger gaan doen en niet op het laatste moment nog allerlei dingen gaan indienen.

De voorzitter: Het lijkt me heel goed dat we daar als raad nog eens uitvoerig met elkaar over spreken. Het bericht dat een vorm van een werkconferentie, zoals ook besproken in de laatste commissievergadering Bestuur, een mooi middel daarvoor is neem ik graag mee als suggestie.
Dat laat onverlet dat de vraag vanavond is of u wilt toestaan dat die motie al dan niet wordt toegestaan.

Mevrouw Vermeer-de Smit: Ik wil deze avond niet dwarsliggen.

De heer D. van der Meer: Ik zit er net wat anders in. De stemmen zijn gestaakt. Normaal gesproken ga je dan gelijk opnieuw stemmen. En dit is eigenlijk een nieuwe motie. Natuurlijk kun je staande de vergadering altijd je eigen spelregels veranderen. Maar als je je eigen regels al niet in stand houdt, waar blijven we dan met zijn allen? Als de indiener zegt dat de motie overbodig is geworden, dan trekt hij die in. Volgende maand heb je deze en dan kun je deze eventueel ook nog bespreken. En dan in de nieuwe vergadering. En dan doe je het gewoon zoals het hoort. En er is geen mens overboord. Je moet jezelf wel een beetje aan je eigen regels houden.

De voorzitter: Ik begrijp uw voorstel nu te stemmen over de oorspronkelijke motie en eventueel aan de indieners meegeven om in de volgende vergadering een nieuwe motie in te dienen. Dat is op zich ook een heel begaanbaar pad. Ik vraag de indiener van de motie of die daartoe genegen is.

De heer Hofman: Voorzitter. Ik ben heel erg genegen vanavond. Er is ook een meerderheid voor. Ik zit er inderdaad een beetje dubbel in, omdat het een lastig geval is. Aan de ene kant is het een aanpassing van de motie. Ik vind het prima om het volgende maand te doen. Dan trekken we motie M 15.1 in en motie M 15.1A komt volgende maand dan terug.

De voorzitter: Oké, prima. Dan is bij dezen motie 15.1 ingetrokken.
De fractie van het CDA heeft aangegeven de motie onder 15.3 te willen intrekken. De fracties van GemeenteBelang en Westland Verstandig hebben aangegeven de motie onder agendapunt 15.2 te willen intrekken. Daarvan akte. Dan zijn ze bij dezen ingetrokken.

De heer Hofland: Voorzitter. Nog één opmerking en dan houdt het bij het vaststellen van de agenda voor mij op. Als er insprekers zijn voor bepaalde moties of agendapunten, kunnen we die dan naar voren halen voor de inspreker of betrokkenen/geïnteresseerden?

De voorzitter: Als daaraan inderdaad behoefte is wil ik dat toestaan. Er hebben zich overigens twee insprekers gemeld. Dat is de heer Van Alsemgeest, die wil inspreken op agendapunt 9, het IHP onderwijs. De heer Bakker wil inspreken over agendapunt 15.5A, een motie over een maatschappelijk georiënteerde coffeeshop. Dat wat de insprekers betreft. Dan verzoek ik u na de rondvraag nog even te blijven zitten voor een kort feestelijk momentje. Ik verzoek u na het sluiten van de vergadering nog even te blijven voor het testen van het geautomatiseerd stemmen onder leiding van de raadsgriffier.
Dat waren van mijn kant de punten bij het vaststellen van de agenda. Dan stel ik voor dat we agendapunt 9 als eerste behandelen en daarna agendapunt 15.5A.

3. SPREEKRECHT VOOR BURGERS

De voorzitter: Dan geef ik het woord aan de heer Van Alsemgeest. Ik verzoek hem achter het katheder te komen om daar zijn woord te doen. Mijnheer Van Alsemgeest. Aan u het woord.

De heer Van Alsemgeest: Geachte burgemeester, wethouders en raadsleden. Ik ben MR-voorzitter bij wsko De Regenboog. Ik sta hier om het college duidelijk te maken waarom de nieuwbouw van twee lokalen door moet gaan. In 2018 stond De Regenboog nog in het IHP en was het de bedoeling dat de school ging bouwen in verband met de flinke groei van het aantal leerlingen. De klassen zijn al erg groot met een gemiddeld aantal van 28 leerlingen per klas en een aantal klassen van 31 leerlingen. Dit is niet wenselijk. Omdat De Regenboog in het vorige IHP stond zijn er acties ondernomen, zoals architecten inschakelen en bodemonderzoek. De kosten hiervan zullen ongeveer rond de € 100.000,00 zijn.
Nu hebben wij via een omweg en niet direct via de gemeente moeten vernemen dat de nieuwbouw niet plaats gaat vinden. Dit vinden wij raar, waarom wij als school en als MR daar niet gewoon direct vanuit de gemeente van op de hoogte gesteld worden. De gemeente geeft waarschijnlijk liever € 1.000.000,00 aan een tijdelijke huisvesting voor de Daltonschool die richting wijk Hoogeland verhuist en dat De Regenboog in het huidige gebouw van de Dalton met een paar klassen moet gaan plaatsnemen. Dit is niet wenselijk voor zowel de leerlingen en de ouders, maar ook niet voor de leraren. Er komt een tweedeling van de school en ouders kunnen maar op één locatie tegelijkertijd aanwezig zijn. Dit is dus een groot probleem, aangezien ouders meestal meerdere kinderen op één school hebben.
Er lagen drie opties op tafel. Optie 1: een paar struiken en een paar bomen verwijderen, waardoor de twee lokalen gebouwd kunnen worden, kosten ongeveer € 500.000,00. Optie 2: een constructie boven de gymzaal, kosten € 1.200.000,00. Optie 3: tweedeling en een deel verhuizen naar de Dalton. Optie 1 werd afgeschoten door de gemeente, want een paar bomen en struiken verwijderen kon absoluut niet. Optie 2 vond de gemeente veel te duur. Nou ja, € 1.000.000,00 voor een tijdelijke huisvesting kan waarschijnlijk wel. Optie 3 lijkt nu de goedkoopste optie voor de gemeente. Ik zeg daarbij 'lijkt'. Het belang van de kinderen, ouders en leraren is blijkbaar niet belangrijk. Ik had hier eigenlijk wat anders voorgesteld van een oud-directeur van een school.
Door de groei van de school zijn er ook strubbelingen geweest in de wijk betreffende verkeer. Er zou een kiss & ride-plaats gemaakt worden, zodat er voor de bewoners minder overlast is. Ook daar kunnen we nu blijkbaar naar fluiten, terwijl deze wel toegezegd is aan de school en wijkbewoners. Deze hele kwestie blijkt om geld te gaan en niet om het belang van de kinderen. Mijn vraag aan u als college: de kiss & ride-plaats moet er komen, ongeacht wel of geen nieuwbouw. De twee extra lokalen moeten er eigenlijk wettelijk komen. Denk hier aan het belang van de kinderen en niet aan geld.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan de heer Bakker. De heer Spaans.

De heer Spaans: Voorzitter. Ik heb nog een vraag aan de inspreker. Begrijp ik het nu goed dat er gewoon afspraken in het verleden zijn gemaakt over de kiss & ride-zone met de gemeente en de school?

De heer Van Alsemgeest: Wat wij hebben doorgekregen, zijn daar gewoon afspraken over gemaakt, zowel met wijkbewoners als de school.

De heer Spaans: En daar is de gemeente deelgenoot van geweest?

De heer Van Alsemgeest: Ja.

De heer Spaans: Oké. Dank u wel.

De voorzitter: Oké. Dan vraag ik nu de heer Bakker om naar het spreekgestoelte te komen.

De heer Zuyderwijk: Pardon. Mag ik tussendoor even?

De voorzitter: Ja.

De heer Zuyderwijk: Dank u wel voor het woord. Goedenavond. Ik gun de heer Spaans uiteraard de vraag. Insprekers in de raad gaan we volgens mij toch niet bevragen, of begrijp ik dat verkeerd? We vragen toch alleen in commissievergaderingen?

De heer Spaans: Ik heb aan de voorzitter het woord gevraagd en gekregen. Dat is hetgeen wat ik doe.

De heer Zuyderwijk: Daarom gun ik het ook. Volgens mij moeten we vragen in commissievergaderingen stellen en niet in raadsvergaderingen. De griffier aan uw linkerzijde zal daarover kunnen berichten.

De voorzitter: Ik begrijp de hint en dank voor deze handwijzing. De heer Bakker. Aan u het woord.

De heer Bakker: Dank u. De legalisering van cannabis is in volle gang. We kennen inmiddels allemaal wel kassenbouwers, telers, adviseurs en anderen die massaal meedoen aan deze wereldwijde ontwikkeling. Ook Nederland zet nu de volgende stap in de vorm van een experiment met legalisering van de teelt. Vanavond gaat u stemmen over een motie die het voor het Westland mogelijk kan maken om mee te mogen doen aan deze teelt. Een kans voor onze tuinbouwgemeente om ons goed te positioneren, zowel landelijk als internationaal. Tegelijkertijd biedt het experiment ook een kans om een eigen lokaal experiment te houden met een maatschappelijk verkooppunt van cannabis. En even voor de duidelijkheid, het maatschappelijke houdt in het geven van voorlichting, het signaleren en tegengaan van problematisch gebruik en het steunen van lokale goede doelen, lokale verenigingen en lokale initiatieven.
Wij zijn de grootste gemeente zonder verkoop van cannabis. Onderzoek wijst uit dat zoiets averechts werkt. Het creëert namelijk straathandel. Dat heeft negatief effect op de veiligheid en leefbaarheid. Dealers verkopen ongecontroleerde vervuilde cannabis en ook harddrugs aan iedereen ongeacht leeftijd. Dat verlaagt ten eerste de drempel voor minderjarigen om aan alle drugs te komen en heeft een tweede negatief effect op de volksgezondheid. Het bovengemiddelde harddrugsgebruik onder Westlandse jongeren bevestigt dit. Om deze reden heeft Canada cannabis gelegaliseerd, namelijk om de drempel voor minderjarigen te verhogen. Op basis van ervaringen uit Amerika blijkt dat dit werkt.
De oorspronkelijk beoogde beleidsdoelen van ons nulbeleid zijn het bevorderen van de openbare orde, de veiligheid, de leefbaarheid en de volksgezondheid, het verminderen van middelenmisbruik bij jongeren en de bewustwording van de schade van middelenmisbruik vergroten. Maar als je dat echt wilt bereiken, sla je volgens de feiten met het nulbeleid de plank mis. Vijf jaar geleden waren wij in Zwijndrecht bij coffeeshop Xpresso. Vorig jaar sprak ik daarover met een jurist van die gemeente. Die vertelde mij dat er bij de opening sommigen waren die dachten dat er alleen criminelen zouden komen en dat er overal drugs buiten zouden liggen. Voor de opening was er een man die de deuren had dichtgelijmd. De weerstand was redelijk fel. Van de angstbeelden die er vooraf waren is echter niets uitgekomen. En de weerstand daalde aanzienlijk. Een ander voorbeeld is Lelystad waar de illegale verkoop al snel verminderde na de opening van een verkooppunt in 2012. Het aantal dealers daalde ook vrij snel. En bovendien blijkt uit cijfers dat het verkooppunt geen beginnende gebruikers aantrok.
Er is maar één manier om erachter te komen of het ook voor ons werkt en dat is experimenteren. Laten we meedoen met het experiment en onderzoeken of onze beleidsdoelen hiermee zo effectiever worden behaald. Zo kan een doelgroep waar nu amper zicht op is in kaart worden gebracht en gemonitord. Bovendien kan voor, tijdens en na het experiment het draagvlak worden gemeten. Op basis van de bevindingen van het lokale experiment kunt u na vier jaar bepalen of u de teelt en verkoop wilt doorzetten of niet.

De voorzitter: Dank u wel.

GEMEENTE WESTLAND

9. VOORSTEL TOT KENNISNEMING EN BESCHIKBAARSTELLING VAN KREDIETEN TEN BEHOEVE VAN HET INTEGRAAL HUISVESTINGSPLAN PRIMAIR ONDERWIJS WESTLAND "EEN VISIE OP DE TOEKOMST 2018-2033"

Mevrouw Van Rijn-van Tol: Dank u wel, voorzitter. GemeenteBelang Westland staat voor goed onderwijs dichtbij. Wij begrijpen dat we als gemeente niet bepalen hoeveel uren rekenen en taal er op het programma staan of hoeveel minuten de kinderen buiten spelen. De invloed van de gemeente beperkt zich tot het communiceren met de onderwijsinstellingen en het faciliteren van geschikte huisvesting. Maar we moeten goede huisvesting niet onderschatten. Zo waren er afgelopen zomer scholen met noodlokalen die de ramen en deuren de hele dag open hadden staan en ondanks dat te kampen hadden met binnentemperaturen van 35+ graden. Je kunt een fantastische leerkracht zetten voor een groep met de meest innovatieve lesmethodes volgens de allernieuwste leerlijnen, maar met dat soort temperaturen lijkt zelfs de tafel van 10 een stelling van Pythagoras. En deze week met temperaturen van ver onder nul is het maar te hopen dat alle Westlandse leerlingen er warmpjes bij zitten.
Voorzitter. Goede huisvesting is dus de basis voor goed onderwijs en de fractie van GBW hecht ook veel waarde aan veilige school-thuisroutes en onderwijs zo dichtbij als mogelijk. De afgelopen jaren hebben wij ons met regelmaat uitgesproken voor de realisatie in grote nieuwbouwwijken. GBW gaat dan ook akkoord met het gevraagde krediet van € 1.350.000,00 voor de bouw van een tijdelijke school in Waelpolder en € 200.000,00 voor de kinderopvang aldaar. Ook met het gevraagde budget van € 1.000.000,00 voor de kinderopvanglocatie bij de Achtsprong in De Lier zullen wij akkoord gaan. Ook de gevraagde € 80.000,00 voor de verbouwing voor de renovatie van de gymzaal bij De Hofvilla in Wateringen mag van ons beschikbaar gesteld worden. Wij denken hier niet lichtzinnig over. Als je voor goed onderwijs dichtbij staat moet je daarvoor ook geld over hebben.
Ten slotte wordt er € 500.000,00 budget gevraagd voor het extra noodfonds voor achterstallig onderwijs in openbare basisscholen. Dit budget is nodig voor tekortkomingen van de middelen van het Rijk. Wij vragen dan ook deze wethouder, tevens portefeuillehouder Financiën: hoe groot zijn de tekorten op het onderhoud in zijn totaliteit door tekortkomingen van het Rijk en bent u bereid om een brief te schrijven aan de minister van Onderwijs, mevrouw Van Engelshoven, met het verzoek meer middelen beschikbaar te stellen?
Het voorstel dat we vandaag voor ons hebben liggen, vraagt niet alleen om miljoenen voor onderwijshuisvesting beschikbaar te stellen. Het voorstel vraagt ook om kennis te nemen van een Integraal Huisvestings Plan. Wij zijn blij dat er nu eindelijk een Integraal Huisvestings Plan voorligt. We hebben lang moeten wachten op deze uitgebreide analyse met hierin ook per dorps- en stadskern een prognose van behoeften. Echter, er is in deze uitgebreide omschrijving, 44 pagina's maar liefst, geen enkele concrete keuze gemaakt. Dus waar nemen we dan eigenlijk kennis van? Ik geef u een voorbeeld van pagina 12: "De schoolbesturen en gemeente constateren dat veel bestaande schoolgebouwen niet meer voldoen aan een aantal van hiervoor genoemde eisen van modern onderwijs. De onderwijskundige ontwikkelingen vragen om extra investeringen in bestaande schoolgebouwen. Een voorziening voor onderwijskundige aanpassing is wenselijk." Voorzitter. Waar nemen we nu kennis van? Prima hoor. We hebben de volledige 44 pagina's gelezen en hebben de raadsinformatieavonden bezocht. Maar onze kennisname is geenszins een vrijbrief voor de uitvoering van iedere integraal bekeken voorziening van een onderwijskundige aanpassing. Een concrete vraag aan u dan maar: waarom moeten wij besluiten nu kennis te nemen? Een andere concrete vraag: hoe ziet u de verhuizing van de noodlijdende Dalton uit de Pijletuinen naar Hoogeland voor u? Met een paar klassen van De Regenboog en Okidoki in het gebouw van de Dalton, wat overigens met veel achterstallig onderhoud kampt, is dat gebouw toch niet te bekostigen? Wie draait op voor deze onderhoudskosten? En ook voor het nieuwe gebouw van de Dalton in Hoogeland zien wij nog geen post opgenomen. Hoe ziet u dit? Tot zover onze eerste termijn. Dank u wel.

De heer Duijsens: Mijnheer de voorzitter. Wij vinden dit als Westland Verstandig een beetje een vreemd plan. Natuurlijk ...

De voorzitter: Mijnheer Duijsens. U bent nu bezig met uw spreektermijn in de eerste ronde.

De heer Duijsens: Ja.

De voorzitter: Excuus. Ik had u niet genoteerd bij de ronde.

De heer Duijsens: En ik had niet in de gaten waar u het over had, dus dat is ook eerlijk.

De voorzitter: Ja. U wilt nu het woord voeren?

De heer Duijsens: Heel kort.

De voorzitter: Ik kijk dan even naar de heer Spaans. U wilt ook het woord op dit onderwerp voeren of wilt u nog vragen stellen aan mevrouw Van Rijn?

De heer Spaans: Voorzitter. Ik had geen vraag aan mevrouw Van Rijn. Ik wil het woord op dit onderwerp voeren, maar de heer Duijsens is al bezig, dus wat mij betreft geef ik mijn beurt graag aan de heer Duijsens, zodat hij zijn betoog kan voortzetten.

De voorzitter: Dan ga ik uit hoffelijkheid naar mevrouw Vermeer, want zij had zich gemeld. Niet? Dan ben ik even abuis. Neem me niet kwalijk. Vindt u het goed dat ik de heer Duijsens als eerste het woord geef, daarna mevrouw Huisman en dan de heer Spaans? Ja.

De heer Duijsens: Sorry, dat ik uw orde verstoord heb in uw eerste vergadering. Dat was niet de opzet.

De voorzitter: Nou ja, we maken met elkaar de orde.

De heer Duijsens: Een prima plan. Althans, de gedachte is goed, maar de inhoud stelt Westland Verstandig toch enigszins teleur. Een tijdelijke school Waelpolder vinden we prima, Waelplas en Dijckerwaal. Alleen zetten wij toch vraagtekens bij die tijdelijkheid.
€ 1.500.000,00 voor vijf jaar. En dan word je helemaal zenuwachtig als je in het plan leest dat in de komende jaren nog besloten moet worden of de realisatie van de definitieve school gaat plaatsvinden. Als je dat doet moet je dat op een andere wijze insteken.
De verhuizing van de Godfried Bomansschool naar Waelpolder is nodig. Althans, dat gaat plaatsvinden. We vinden het prima dat dat gebouw door omliggende scholen gebruikt gaat worden voor lokalen die men daar nodig heeft. Dus dat vinden wij een goede zaak.
Dan de kinderopvang, die gaat ook naar die tijdelijke locatie. En de huur wordt verhoogd naar € 180,00 per vierkante meter, want het moet allemaal kostendragend zijn. De vraag is of de kinderopvang dat kan dragen. Er wordt wel gezegd dat dat mogelijkerwijs toch een probleem zal worden voor de kinderopvang.
Mevrouw Van Rijn heeft ook al aangegeven dat we over Hoogeland weinig zien. Ook dat is een school die op korte termijn letterlijk en figuurlijk van de grond zou moeten komen. En het park wordt weer gekoppeld aan woningen. Als je iets niet voor elkaar wilt krijgen, moet je alles aan elkaar koppelen, want dan gebeurt er nooit wat. Dus ook daar zouden we dat gaarne anders zien.
Het bevreemdt onze fractie ook dat er op tal van pagina's onzeker gedaan wordt over het aantal leerlingen dat men verwacht, op korte termijn zelfs. Volgens mij heeft mevrouw Van Rijn dat ook al gezegd. Je moet toch kunnen zien in ons registratiesysteem welke kinderen ongeveer vier jaar oud zijn en daaroverheen gaan? Dan moet toch vrij makkelijk in te schatten zijn hoeveel kinderen op basisscholen terecht gaan komen? En per 1 oktober kun je dan zien waar ze geplaatst worden. Dus die onzekerheid kunnen we niet helemaal volgen.
En ten slotte. Dit plan hoeven we vanavond niet vast te stellen. We hoeven er alleen maar kennis van te nemen.

We gaan ervan uit dat de wethouder, het college met de raad samen de verdere uitwerking doen. Het eindbedrag in 2033, € 81.500.000,00 voor dit plan, is natuurlijk best fiks. Over de invulling daarvan willen we met de wethouder op korte termijn verder praten. Tot zover. Bedankt.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Huisman van het CDA. Mag ik u verzoeken achter het spreekgestoelte plaats te nemen?

Mevrouw Huisman: Dank u wel, voorzitter. Een korte bijdrage, want volgens mij heb ik in de commissievergadering gezeten waar we veel met elkaar hebben uitgewisseld. Vanavond nemen we kennis van het plan over de toekomstige opgave die ons te wachten staat met het Integraal Huisvestings Plan. En als stemverklaring zouden we graag mee willen geven aan het college om verdere samenwerking van de schoolbesturen hierin mee te nemen. Wij zien graag alle noodsituaties daarmee op de vang. Dank u wel.

De heer Spaans: Voorzitter. Het Integraal Huisvestings Plan is een uitstekend plan met een scope van vijftien jaar: 2018-2033. Dat is een hele periode. Ik ga zo meteen in op het speciaal onderwijs, het speciaal basisonderwijs. De investeringen die we daarin zien in het reguliere primaire onderwijs kunnen in ieder geval onze goedkeuring wegdragen. Westland mag trots zijn op de schoolgebouwen die er staan. Dit IHP is een voortzetting van de goede lijn die het vorige college al heeft ingezet. Dus wat ons betreft is dat een uitstekend punt. Ik wil nog even een paar zaken memoreren voor onze kwetsbaarste kinderen, de leerlingen die in het sbo en het speciaal onderwijs vertoeven. Als we kijken naar het speciaal onderwijs, dan zien we dat De Strandwacht, de cluster 4-setting, is verhuisd naar Monster. De wethouder heeft daar rondgelopen. Ik was daar ook, dus ik weet dat. Als je dat gebouw doorkruist dan is daar nog wel het een en ander te doen voor een optimale huisvesting voor onze meest kwetsbare kinderen. En ik zou een lans willen breken dat daar in ieder geval beleidsmatig genoeg aandacht naartoe gaat. Ik begrijp ook niet het in het plan opgenomen stukje waarin het woord 'tijdelijk' bij deze huisvesting vermeld staat. Weliswaar tussen haakjes, maar dat doet mij iets vermoeden. En dat zou voor deze doelgroep niet goed zijn. Dan wil ik ook even ingaan op de ambitie van een expertisecentrum Centrum, waar dan het laatste centrum staat voor special educational needs. Ik heb iets nagevraagd toen in de laatste commissievergadering hier de besturen zaten. Er is nooit een beslissing genomen dat er een expertisecentrum gaat komen. En het bevreemdt mij dat er nu in dit stuk een PM-post staat opgenomen. Die PM-post werd door degene die deze presentatie gaf beraamd op € 6.000.000,00. En het bevreemdt mij gewoon dat er € 6.000.000,00 ergens boven of onder de markt in dit huis circuleert zonder dat we dat nu zo terugzien. En ik zou toch graag van de wethouder willen weten wat het nu voor een expertisecentrum hier in het Westland wordt. Wordt dat een gebouw waarin kinderen gaan vertoeven? Of is dat een virtueel gebouw, met een virtuele inrichting waar een back- en frontoffice ervoor zorgen dat de special educational needs van kinderen op die manier worden gerealiseerd?
Verder zou ik een opmerking willen maken naar aanleiding van de inspreker. Ik kom beroepshalve regelmatig bij De Regenboog. Het valt niet mee als je daar 's morgens komt en als je daar 's middags weggaat, en zeker niet als het regent. Als je de situatie ter plekke kent weet je dat de Aalbersestraat in een soort haakse bocht loopt. En net in die bocht staat de school. En daar kom je maar op één manier in en dan kom je er nauwelijks meer uit. Dus een kiss & ride-zone daar is gewoon, zoals de inspreker ook aangeeft, noodzakelijk wil je de chaos die daar regelmatig heerst voorkomen. School en omwonenden hebben er alles aan gedaan, weet ik uit ervaring, om die chaos te voorkomen. Personeel parkeert verder, maar er zijn toezeggingen gedaan. Ik heb dat net nog gevraagd en teruggekregen van de medezeggenschapsraad van deze school. Er zijn toezeggingen gedaan. En wij dienen dan ook als GroenLinks een motie in om de verkeerschaos aldaar te tackelen. Die motie wordt gesteund door GemeenteBelang Westland, Westland Verstandig, D66, de PvdA en uiteraard ondergetekende.

De motie behelst heel eenvoudig: houd u aan de gemaakte afspraken over de kiss & ride-zone, maar ook over een pad achter en door het park heen, waar het fietsverkeer op een goede manier gekanaliseerd kan worden.

Motie 'Aanleg kiss & ride-zone plus pad bij basisschool De Regenboog'
"De raad van de gemeente Westland in vergadering bijeen op 22 januari 2019;
overwegende dat:
- basisschool De Regenboog sterk groeiende is;
- er nu 300 kinderen de school bevolken, terwijl de school eigenlijk voor 7 groepen (keer 25 kinderen) bedoeld was;
- buurtbewoners dientengevolge vreesden voor nog meer overlast door parkerende ouders;
- buurtbewoners constructief overleg hebben gehad over de parkeerdruk met het schoolbestuur, vertegenwoordigers van de gemeente en de directie van de school;
- is afgesproken, dat de gemeente een kiss & ride-zone zou aanleggen om de veiligheid van kinderen te optimaliseren en voor de buurt een betere verkeersdoorstroming te garanderen;
- is afgesproken, dat de leerkrachten verderop in de wijk zullen parkeren, zodat er meer ruimte is voor de parkerende ouders dicht bij de school;
- is afgesproken, dat de gemeente een pad zou aanleggen door een deel van het park achter de school om fietsbewegingen te kanaliseren;

constaterende dat:
- acht maanden na de gemaakte afspraken nog niets gebeurd is bij de school;
- school en buurtbewoners zich zorgen maken over de parkeerdruk en onveiligheid;

verzoekt het college:
- alsnog de gemaakte afspraken na te komen en voor 1 mei 2019 uit te voeren;

en gaat over tot de orde van de dag."
(Motie van GroenLinks, D66, PvdA, Westland Verstandig en GemeenteBelang Westland)

Voorzitter. Onze steun dus met deze opmerkingen erbij. En de motie heb ik inmiddels ingediend bij de griffie, dus die ligt ter besluitvorming.

De heer Hofland: Voorzitter. Er is veel gezegd. We hebben ook de afgelopen jaren verschillende keren integrale huisvestingsplannen op het gebied van onderwijs gehad. En een vraag waar ik mee zou willen beginnen: op welke gebieden verschilt dit plan nou ten opzichte van de vorige plannen? Hoe gaat dit plan er nu voor zorgen dat we daadwerkelijk niet per jaar een lokaaltje hier en een lokaaltje daar gaan bouwen, waar we dat in het verleden wel hadden en waar we zoveel kritiek op hadden?
Wat specifiekere vragen. De Godfried Bomansschool wordt verplaatst en daar komt een tijdelijke locatie. Die kosten zijn in onze optiek redelijk hoog. Wij willen graag horen waarom dat zo is. En is het niet goedkoper om binnen dezelfde stichting een oplossing te zoeken binnen de Kennedyschool? En de tijdelijke huisvestingskosten in Waelpark daarmee te besparen? Daarmee kijk ik ook eigenlijk naar de Heenweg, waar momenteel een school staat. Wil de wethouder ook bevestigen dat wat er ook gebeurt deze school in en voor de Heenweg daadwerkelijk behouden blijft, dat de Heenweg zijn eigen school blijft behouden? Dus dat elke kern binnen Westland zijn eigen school heeft.
Ten slotte wil ik de stand van zaken met het fitpark en de gymzaal daar vernemen. Ik heb begrepen dat de gymzaal daar nog van voor 1900 is. Het lijkt me dat dat niet echt meer kan in deze tijd. Tot zover, voorzitter.

De heer De Gier: Voorzitter. Ik kan redelijk kort zijn. De PvdA draagt natuurlijk het onderwijs een warm hart toe. Een maand of drie geleden of eigenlijk al langer geleden, net voor de zomer, hebben we hierover ook al gesproken. Toen hebben we extra geld beschikbaar gesteld om een aantal scholen uit te breiden. Toen lag er eigenlijk een soortgelijke onderbouwing als nu. Ik heb toen gevraagd waarom er geen onderbouwing lag op basis van leerlingenprognoses.

Toen werd gezegd dat er met schoolbesturen gesproken is en dat de wensen van de verschillende directeuren van de scholen de revue gepasseerd waren en dat het plan daarop gebaseerd was.
Toen heb ik gevraagd om als het uiteindelijke plan kwam of dan wel de leerlingenprognoses beschikbaar zouden komen, zodat we aan de hand daarvan een afweging konden maken. Nu staat er geloof ik veertig keer in het stuk dat het gebaseerd is op prognoses, maar die zitten er niet bij. Dus ik kan niet toetsen of dit nu inderdaad op die leerlingenprognoses is gebaseerd, aangezien we die gegevens niet hebben.
Een tweede probleem is dat als we hier nu naar kijken we uitbreidingen van scholen zien die om nieuwbouwwijken liggen. Die scholen zitten inderdaad in de problemen, omdat ze uit die nieuwbouwwijken grote aantallen leerlingen krijgen. Maar tegelijkertijd is er de wens van de raad om bijvoorbeeld in het Hoogeland of ergens in Wateringen – er wordt gesproken over in het transitiegebied – ook een nieuwe school te gaan bouwen. Als die scholen straks over een aantal jaren gerealiseerd worden, kan dat ertoe leiden dat al die scholen die we nu gaan uitbreiden dusdanig veel leerlingen verliezen dat ze die uitbreiding niet meer nodig hebben. Dus ik snap dat er af en toe het woordje 'tijdelijk' tussen haakjes staat, maar wederom, doordat er geen onderbouwing in cijfers bij zit is dat voor ons heel moeilijk te toetsen. Dus ik zou graag van de wethouder willen weten waarom de leerlingenprognoses er niet bij zitten. En hoe gaat die om met de mogelijke nieuwbouw in die nieuwbouwwijken van scholen en wat zijn dan de consequenties voor de uitbreidingen die we nu gaan doen?

De heer A. van der Meer: Ik doe het even kort hier vandaan, voorzitter. Voorzitter. Het Integraal Huisvestings Plan is ter kennisname. We hebben de vragen al uitgebreid in de commissievergadering aan de orde gehad. Ik neem aan dat we er later op terug gaan komen omdat het ter kennisname is. De wethouder heeft aangegeven: geen financiële onderbouwing. Dus waarschijnlijk gaat het nog wel aangepast worden of er moet geld beschikbaar komen. Later gaan we er ongetwijfeld verder op terugkomen.
En over de kredieten die gevraagd worden, daar kunnen we mee akkoord gaan.

Mevrouw Van der Knaap: Voorzitter. Ik kan het kort houden. We hebben er in de commissievergaderingen diverse malen uitgebreid over gesproken. De raadsinformatieavond is duidelijk geweest. Er ligt hier een gedegen plan waarover de schoolbesturen na eindeloos vergaderen overeenstemming hebben bereikt. Dus de VVD is akkoord met het voorstel, en ter kennisneming en de kredietvoorstellen natuurlijk.

De voorzitter: Dan geef ik het woord aan het college, de heer Van der Stee.

Wethouder Van der Stee: Voorzitter. Dank u wel. Ik zal even kort proberen alles even de revue te laten passeren. Ook binnen de spreektijd, want die geldt ook voor ons.
Laten we beginnen met de opmerkingen van mevrouw Van Rijn van GemeenteBelang over het totale tekort van het onderhoud en de voorzieningen en waar het zit. Bij de stukken zit een bijlage waar in één oogopslag alles te zien is. Daar wil ik toch even op wijzen. Dat is dit mooie overzicht, dat bij de stukken zit en waarin per jaar staat wanneer welke school in aanmerking komt. Daarin kunt u ook de fasering zien. Bij scenario 2, garantstelling onderhoud, staat een bedrag van € 3.900.000,00. Daar wil ik gelijk uw vraag mee beantwoorden. Het plan is nu ter kennisname, omdat voor die scenario's op dit moment geen ruimte in de begroting zit. Het college stelt voor om die afweging bij de voorjaarsnota als richting te gaan bepalen en bij de begroting in november definitief te bepalen. Dus dat betekent dat de planning die daar staat van 2020 tot en met 2033 dan in de begroting verwerkt zou moeten worden. Dus uw vraag naast de € 500.000,00 onderhoud, als we alles doen wat het tekort zou zijn, dan praten we over € 3.900.000,00 in de tijd van nu tot en met 2033, als het beleid van de regering op deze manier zo door blijft gaan.

Mevrouw Van Rijn-van Tol: Weet u zeker dat dit het volledige verhaal is en dat niet de schooldirecteuren zelf ook nog tekorten in hun boeken hebben staan? Dat is een beetje het beeld dat wij hebben.

De voorzitter: Ik wil u vragen, mevrouw Van Rijn, om via de voorzitter het woord te vragen.

Mevrouw Van Rijn-van Tol: Excuus voorzitter. Mag ik een wedervraag interrumperen?

De voorzitter: Dat is toegestaan.

Wethouder Van der Stee: Laat ik ervan uitgaan dat wij bedragen met de schoolbesturen op basis van meerjarenonderhoudsprogramma's en planningen voor de toekomst hebben gebaseerd. Besturen en niet de directeuren zijn voor ons de gesprekspartners. De directeuren hebben hun gesprek met de schoolbesturen. Ik hoop en verwacht dat de gesprekken die wij met de schoolbesturen hebben gevoerd netjes in de overleggen tussen het college van bestuur en de diverse directeuren worden teruggekoppeld. Zo komt de input van de directeuren via de schoolbesturen bij ons. Dat houdt het proces overzichtelijk en duidelijk. Die € 3.900.000,00 is dus met de schoolbesturen afgestemd en ik neem aan dat daar de opmerkingen van alle directeuren in meegenomen zijn. Dus dat even ten aanzien van het totale tekort en de voorzieningen, waar dus wat staat.
Ik herhaal dat in scenario 0 de scholenbouw zit. De oude gebouwen en wanneer gaat wat gebeuren, dat is voor ons een zorgplicht. We hebben conform de Wet primair onderwijs de zorg om voor goed onderwijs gebouwen te regelen. Ten aanzien van de scenario's 1, 2, 3 en 4 zijn er geen wettelijke verplichtingen, maar dat is een afweging die u als raad dadelijk kunt maken op basis van dit plan.
En dan wil ik nog aansluiten bij scenario 4 en dan ga ik even naar de opmerkingen van de heer Spaans. Die discussie over het Centrum is nog niet klaar. Hij is er wel in meegenomen. Mocht u weten dat die discussie behalve de samenwerking ook iets fysieks gaat betekenen, dan is aangegeven wat dat eventueel zou kunnen betekenen. Daarbij is een bedrag gezegd door het externe bureau van € 6.000.000,00. Dat is puur gebaseerd op het aantal groepen dat er nu is en een gebouw daarvoor in te richten. Maar dat hangt helemaal af van de discussie-uitkomst. En misschien blijft het inderdaad alleen een samenwerking en heb je dus niet een fysiek gebouw. Over die uitkomst zullen we de komende tijd met elkaar in gesprek moeten gaan voor de samenwerkende partners die op dit moment rondom het Centrum werken.
Dan heeft u het over het onderhoud van de Dalton in relatie tot het verhaal van Hoogeland. Er zijn daarnet meer opmerkingen gemaakt over hoe het nou zit met het Hoogeland en eventueel Wateringen-Noord. Ik hoorde het de heer De Gier net ook al zeggen. We hebben met het huidige budget nu gekozen voor het voorliggende voorstel. Dat betekent dat we bij de voorjaarsnota en op weg naar de begroting moeten kijken hoe we de financiering van Hoogeland en De Eendenburcht als voorloper van Wateringen-Noord in de begroting gaan verwerken. Willen wij het voorliggende plan verwerken, dan praat je over Hoogeland over een bijna vergelijkbaar verhaal als in Waelpolder, van € 1,250.000,00. Voor de Eendenburcht is de locatie kleiner. Daar zul je waarschijnlijk praten over een bedrag rondom de € 800.000,00. Dat komt bij de volgende begrotingsbesprekingen bij u terug en dat is wel een fase die we nodig hebben om op een gegeven moment dit plan te gaan uitvoeren, op weg naar die zorgplicht die je dadelijk moet realiseren in een definitief gebouw.

De heer Duijsens: Mijnheer de voorzitter. Een vraag aan de wethouder via u. Is dat nou logisch? Er zijn scholen nodig in Hoogeland en Wateringen-Noord. En vervolgens laat u het afhangen van de begroting. Ga aan het werk. En het is toch eigenlijk niet goed dat we een noodzakelijke uitvoering van het geld laten afhangen. En vervolgens moet u weer tijdelijke scholen bouwen en kunt u geen definitieve scholen bouwen, omdat het college niet in staat of bereid is om daar nu in te voorzien en te wachten tot november van dit jaar om dan ergens in 2020 die scholen mogelijkerwijs te gaan realiseren. Dat is toch eigenlijk onzinnig?

Wethouder Van der Stee: Kijk, het budgetrecht ligt bij de raad. En wij doen het netjes conform de koninklijke weg: de voorjaarsnota en de begroting en daarbij het beschikbaar stellen van de kredieten.

Als u mij vraagt of we misschien als raad in het verleden andere keuzen hadden moeten maken, dan zeg ik ja. Dat is in dit IHP het grote verschil met het vorige IHP: nu staan de scholen in de nieuwbouwwijken genoemd. In het verleden werden die basisscholen daarin niet opgenomen.
In het bestemmingsplan Hoogeland was geen basisschool. In Waelpark is die later toegevoegd. In Wateringen-Noord en Monster-Noord was in het hele verhaal geen basisschool gepland. Die zijn nu toegevoegd. Dat betekent dat je nu met een situatie te maken hebt die al bezig is. De wijk Hoogeland is inmiddels al gebouwd. De motie, die in deze raad een ruime meerderheid heeft, willen we gaan uitvoeren. Ik kan niet in één keer een nieuwe school bouwen. Dat redden we helaas niet. Maar we kunnen wel op weg naar eerst met de tijdelijkheid werken. Dat heeft te maken met een stukje financiering en het verder uitzoeken van de definitieve locatie. Die is nog niet bekend. We hebben een tijdelijke locatie in dit plan opgenomen, bijvoorbeeld voor Hoogeland bij het zwembad. De definitieve locatie is nog in onderzoek geweest. Eerder is u in vertrouwen gemeld dat acht locaties werden onderzocht. Daarvan zijn er inmiddels vijf afgevallen. Met die drie moeten we verder. Zodra ik meer weet kom ik daar bij u op terug. Ik kan nog niet gaan bouwen, maar ik moet nu wel een probleem gaan oplossen. Het probleem is dat we bijvoorbeeld bij De Regenboogschool, de Dalton, de Godfried Bomansschool en Waelpolder een probleem hebben om op een gegeven moment huisvesting te regelen. Liever had ik ook gelijk bij Waelpolder een definitieve school gebouwd. Dat scheelt de gemeenschap € 1.300.000,00. Dan hadden we dat eerder moeten regelen en eerder in de plannen een plek moeten geven. Nu zit het in een latere fase, weliswaar in het deel waar ook de meeste woningen zijn. Dus wat dat betreft komt die straks wel op de beste plek te staan in de ogen van de stedenbouwkundige. Had het de voorkeur? Nee, maar we moeten iets repareren waar in het verleden niet zo voor gekozen is.
Dan de kosten van de kinderopvang. Ik heb een gesprek gehad met mevrouw Van der Pol van Okidoki. We zijn er verder over in gesprek. Wij mogen vanwege de marktwerking en de Wet markt en overheid niet in de staatssteun-achtige sfeer terechtkomen. We gaan heel serieus kijken hoe we die meters kunnen regelen en hoe de prijs op te hoesten is. Maar ik mag het daar niet onder de marktprijs gaan verhuren. Maar we zijn goed in gesprek.
Dan de toekomst van de Heenweg. In het voorliggende IHP staat dat Heenweg als een zelfstandige locatie blijft bestaan.
De prognoses blijven altijd lastig, daarom gaan we ook een vinger aan de pols houden. De heer De Gier vraagt om alle cijfers te mogen hebben. De cijfers hebben we op basis van de 1 oktobertelling verwerkt in de tabellen, in groepen. Als u zegt heel graag het dikke pakket met alle tabelletjes en cijfertjes te krijgen, dan wil ik die u met alle plezier van Pronexus een keer aan u doen toekomen, maar dat is een heel gepuzzel. Wij hebben ze voor u vertaald in leesbare tabellen, zoals ze in het IHP zitten.

De heer De Gier: Voorzitter. Mag ik daarop reageren? Het enige dat ik zie is een schatting dat er een aantal groepen bij moet komen. Want dat staat in twee kolommetjes: de huidige aantal groepen en het gewenste aantal groepen. Maar daarmee zie ik niet hoe de leerlingenaantallen zich over de jaren gaan ontwikkelen. We hebben al eerder meegemaakt dat er in nieuwbouwwijken weliswaar een piek in de leerlingenaantallen zat, die na vijf jaar weer weg was en dat er beter met tijdelijke lokalen iets gedaan kon worden dan dat we een school gingen uitbreiden. Dat soort inschattingen kan ik zonder die cijfers niet maken. Dus kan ik ook niet beoordelen wat hier in dit plan staat.

Wethouder Van der Stee: Ik hoor u en zal u nog even daarbij proberen te helpen. Aan de linkerkant staat de bruto oppervlakte van een school. Aan de rechterkant, wat u zegt, van die twee kolommetjes, staat het netto oppervlak. Daarachter staan per jaartal, dat zijn de jaren 2019, 2024, 2029 en 2034, het verloop van de ruimtes. Als daar een positief getal staat hebben we een lokaal over. Als het gekleurd is in het negatief, dan hebben we een lokaal te kort. En een lokaal moet je even gemiddeld rekenen met 25 leerlingen. Dus als u een verloop ziet van één lokaal over dat gaat naar min 4, dan hadden we eerst nog 25 leerlingen te weinig op die school om helemaal vol te zitten.

Maar uiteindelijk betekent -4 dat er 100 leerlingen meer aanwezig zouden kunnen zijn dan de school ruimte heeft, dus zou je dus 4 lokalen moeten bijbouwen. Zo werkt de tabel. En als u er nog meer over wilt weten, dan hoor ik het graag van u. Ik leg het u graag uit.
Mevrouw Huisman heeft gevraagd over de verdere samenwerking besturen. Daar wordt zeker naar gekeken, zeker ook ten aanzien van vraagstukken over onderhoudsproblemen, maar ook onderwijskundige vernieuwing. Maar ook andere vormen van samenwerking. In het plan verwijs ik naar het plan voor Monster-Noord, waar men wil praten over een samenwerkingsschool. Niet vanuit één identiteit, maar een mogelijke samenwerking. Dus die samenwerking staat zeker op de agenda en daar willen we een vinger aan de pols houden.
Dan is er nog gevraagd over De Strandwacht en de tijdelijkheid. Dat hangt een beetje vast aan die discussie. Ik ben er ook geweest. Die doelgroep heeft altijd mijn belangstelling gehad. Ik houd dat zeker ook in de gaten. Zij moeten goed gehuisvest zijn. We zullen verder in de tijd kijken hoe dat uiteindelijk een definitieve plek krijgt. En misschien wordt dat wel de definitieve plek. Ik weet het nu nog niet, maar vandaar het woordje 'tijdelijk' tussen haakjes.
Ik ga even naar het verschil met de vorige plannen, dat zit hem dus vooral in de nieuwbouwwijken. Ik hoop dat dat daarmee duidelijk is. De kosten zijn relatief hoog. We hebben gesproken over de Kennedyschool en de verspreiding. De Kennedyschool zit linksboven en de nieuwbouw zit rechtsonder. Die afstand is vrij groot. Samen met de schoolbesturen hebben we toch gezegd: dan is het dat wel waard, want mensen willen ook graag voor hun kinderen een school dichtbij hebben.
Dan kom ik op de inspreker, de heer Van Alsemgeest. In de commissievergadering en op 4 december heb ik niet bij de kiss & ride-zone stilgestaan. Later is die naar voren gekomen. In de motie heeft de heer Spaans het over alsnog gemaakte afspraken na te komen en voor 1 mei 2019 uit te voeren. Daar wil ik toch even met u op inzoomen. In het verleden is gesproken over maatregelen in het geval de school zou uitbreiden in leerlingencapaciteit. In bewonersbijeenkomsten zijn destijds oplossingsrichtingen besproken in samenhang met die uitbreidingsplannen. Die plannen gaan dus nu niet meer door. Daar was net ook een vraag over. Op de kosten zal ik nog ingaan, want het schiet me te binnen dat ik een vraag daarover niet heb beantwoord. De noodzaak tot het nemen van verkeersmaatregelen in verband met het uitbreiden van de school is niet meer aanwezig. Bovendien zijn er op dit moment ook geen middelen, want die waren gekoppeld aan de uitbreiding van de school. Mocht het zo zijn dat de bewoners en de school zich niettemin zorgen maken over de parkeerdruk en de verkeersonveiligheid, dan is het college bereid dat nogmaals te onderzoeken. Op basis van de uitkomsten daarvan zullen we dan een gefundeerde beslissing nemen. Want in dit scenario zonder uitbreiding is de kiss & ride-zone mogelijk niet het beste instrument. Voor 1 mei vind ik lastig, want voor een kiss & ride-zone is waarschijnlijk ook bomenkap nodig. Dus er gaat dan nog wel wat meer gebeuren. Uit controles van boa's blijkt dat het ook maar op een klein beperkt moment van de dag een probleem is. En het parkeergedrag speelt ook een rol. Ik heb ook begrepen dat het van twee kanten mogelijk is om naar die hoek toe te rijden. Mogelijk moet ook een eenrichtingsverhaal eens bekeken worden. Mijn verzoek is om de motie eventueel te vertalen naar een vraag aan het college om dit nog even te onderzoeken en er dan bij u op korte termijn op terug te komen.
Over de kosten werd ook wat gezegd door de inspreker. Er was toen inderdaad een budget van een paar ton voor de twee extra groepen van De Regenboog. Bij de plannen, maar ook vanuit opmerkingen uit de buurt, was uitbreiding op de manier van het groen weghalen niet wenselijk. Dat viel ook buiten het kader. Er is toen gekeken naar een constructie die € 1.200.000,00 zou kosten. In goed overleg met de besturen in afweging van het totale IHP is er toen om meerdere redenen voor gekozen om de Dalton te verplaatsen naar het Hoogeland en gebruik te maken van twee lokalen van de Dalton. Voorzitter. Ik stop, want mijn tijd gaat te hard.

De heer Spaans: Voorzitter. Ik sta een beetje dubieus ten opzichte van de beantwoording van deze wethouder. Enerzijds waardeer ik enorm dat hij in ieder geval aangeeft het verder te willen bekijken, te willen onderzoeken en de mogelijkheden rondom te willen verkennen. Waardering daarvoor en dank. De datum van 1 mei is ook niet in beton gegoten, dus wat dat aangaat is daar zeker over te praten.

Wat ik niet snap is de opgevoerde argumentatie dat een kiss & ride-zone bij een school door de boa's slechts 's morgens en 's middags als tijdelijk probleem wordt gekenmerkt. Voorzitter. Dat is bij iedere school het geval. Iedere school gaat 's morgens aan en 's middags uit en dan is het druk.
Dus dat dat nu wordt gekoppeld aan een argumentatie rondom deze school De Regenboog vind ik op zijn zachtst gezegd gezocht. Ik wil u dringend verzoeken om daar eens te gaan kijken om te zien dat het in die straat gewoon niet gaat. Nogmaals, dat daar een boom voor gekapt moet worden, is heel vervelend, dat weet u vanuit mijn partij. Maar als ik de kapwoede van dit college wekelijks in de vergunningaanvragen voorbij zie komen, dan kan ik leven met één boom en zou ik wat minder kunnen leven met de twintig, dertig, veertig, vijftig bomen die wekelijks op uw lijstje staan. Dus dat even om verdere discussie te voorkomen over de vraag of GroenLinks voor het kappen van bomen is. Ik zou dus graag zo meteen de vergadering even willen laten schorsen om met de indieners van de motie uw voorstel even kort te bespreken, als u mij toestaat, voorzitter.

De voorzitter: Wilt u direct een schorsing of eerst de tweede termijn van alle partijen afwachten?

De heer Spaans: Wat u wilt.

De heer Duijsens: Mag ik voor de schorsing nog een vraag aan de wethouder stellen? Is de wethouder bekend waar die toezegging ter sprake is gekomen?

Wethouder Van der Stee: Ik heb die vraag ook binnen de organisatie uitgezet. De toezeggingen of afspraken kan ik niet vinden. Die staan nergens op papier. Het viel me ook op. Ik hoorde de vraag van de heer Spaans aan de heer Van Alsemgeest en die zei het te hebben doorgekregen. Ik ben ook erg benieuwd waar het precies vandaan komt. Het is mij niet bekend. Ik weet wel dat er gesprekken zijn geweest, maar alleen in relatie tot uitbreiding van de school.

De voorzitter: Ik stel voor dat we eerst de tweede termijn afmaken en pas daarna gaan schorsen. Wie nog meer voor de tweede termijn?

De heer Spaans: Voorzitter. Volgens mij was dit mijn repliek op hetgeen de wethouder naar voren bracht over de motie en heb ik nog recht op mijn tweede termijn.

De voorzitter: Oké. Helder. Mevrouw Van Rijn.

Mevrouw Van Rijn-van Tol: Voorzitter. Reagerend op wat de wethouder net zei vroeg ik mij af of de wethouder zich helemaal kan vinden in de woorden van de inspreker. Ik had het idee dat de wethouder zich uitsprak alsof de inspreker niet de waarheid vertelt over die gedane toezegging. En ik zou graag een verheldering daarin krijgen.
Ik heb een concrete vraag gesteld: hoe ziet u dat nou straks voor u als daar twee, drie of vier klassen van De Regenboog in het oude gebouw van de Dalton zitten samen met Okidoki? Zouden die dan met die twee lokalen in dat gebouw dat hele gebouw kunnen bekostigen en ook nog het achterstallige onderhoud? Of is het achterstallig onderhoud voor een andere rekening? Daar graag helderheid over. Die heb ik nog niet gekregen.
Ten slotte een opmerking. Ik heb u horen zeggen een hele hoop uit het verleden te moeten repareren. U zit er ook bijna een jaar. Dat verleden gaat steeds verder weg en het wordt ook tijd dat u zelf nu stappen zet om dit te gaan repareren.

De heer Spaans: Drie puntjes. Toch nog even inzoomend op hetgeen de inspreker gezegd heeft. Als een school in het verleden op het IHP heeft gestaan, dan bereid je je als schooldirecteur daarop voor. Ik ben dat in een vorig leven ook geweest. Dat is niet een besluit dat je van de ene op de andere dag neemt. Dan ga je met je bestuur in gesprek. Dan ga je verkennen wat de mogelijkheden en onmogelijkheden zijn.

En inherent aan dat proces maak je dan kosten. En ik heb de inspreker horen zeggen dat er voor een ton aan kosten is gemaakt. Kosten om de kwaliteit van het onderwijs op deze school te verbeteren. Kosten om het probleem van huisvesting te tackelen en op te heffen. De leerlingen klotsen nu al tegen de plinten, terwijl er nog niet eens twee lokalen bij zijn. Ik vind het eigenlijk ook niet kunnen dat dan blijkt dat de school van het huidige IHP wordt weggeschrapt, maar dan blijft de school wel zitten met nota bene een kostenpost van een ton. Ik vind dat heel veel geld. Ik hoor mede dat de school en de MR niet eens in kennis zijn gesteld. Ik vind dat je dit niet op deze wijze kunt verkopen. Dat is mijn eerste opmerking. Ik ben benieuwd wat de wethouder van deze handelwijze vindt.
Verder vallen mij nog twee dingen op rondom het speciaal onderwijs en het speciaal basisonderwijs in dit plan. Enerzijds staat er bij de groei van het speciaal onderwijs vermeld dat in het kader van het passend onderwijs een verdere groei van het speciaal onderwijs niet gewenst is. Ik begrijp dat, want dat is een van de doelstellingen van passend onderwijs geweest, om dat speciaal onderwijs niet te laten groeien. Dat gebeurde in Westland wel en daar kun je beleidsmatig vragen bij stellen, maar dat is een andere discussie. Wat me dan bevreemdt is het feit dat dat bij het speciaal basisonderwijs niet vermeld staat. Terwijl het speciaal basisonderwijs net als het speciaal onderwijs dezelfde en beleidsmatige doelstellingen heeft rondom passend onderwijs. Ook daarin staat landelijk dat het speciaal basisonderwijs niet mag groeien. Is dat nu een beleidsmatig gebeuren in het Westland, dat er voor het speciaal onderwijs expliciet vermeld staat dat het liever niet groter wordt en dat dat niet het geval is voor het speciaal onderwijs? Ik hoor daar graag van de wethouder zijn visie en zijn antwoord op.

De heer De Gier: Kort wil ik de wethouder even bedanken voor zijn antwoorden. Ik heb inderdaad gezien dat er ook een aantal tijdelijke locaties wordt gecreëerd, daar waar we nieuwbouwscholen van plan zijn. Dat had ik al meegenomen. Restte mij alleen de vraag nog of er nog uitbreidingen in de prognoses zitten, die ook door de besturen zijn aangegeven, die het gevolg kunnen zijn van die nieuwbouwwijken die straks hun eigen school krijgen. Zijn we nou niet straks lokalen bij aan het zetten voor leerlingen die dan weer verdwenen zijn?

De voorzitter: Gelet op het verzoek van de heer Spaans geef ik nu de gelegenheid voor een korte schorsing tot 20.15 uur.

Schorsing (20.11 – 20.15 uur).

De voorzitter: Ik heropen de vergadering en verzoek u allen uw plaatsen weer in te nemen. Ik geef het woord aan de heer Spaans. Een ogenblik. Ik verzoek u, dames en heren, om uw plek weer in te nemen en de onderlinge beraadslagingen te staken. Dan kunnen we luisteren naar de heer Spaans.

De heer Spaans: Voorzitter. Dank. Ik heb even overlegd met de mede-indieners van de motie. Zoals ik al eerder zei in mijn tweede termijn waarderen wij het aanbod van de wethouder. Ik hoor graag van de wethouder hoe hij de vraag, zoals hij dat formuleerde, die ik zou moeten stellen, aangeleverd zag. Dan zien wij af van het verder in stemming brengen van deze motie. En dan gaan wij in op het voorstel van de wethouder om hem de gelegenheid te geven dit verder uit te zoeken en daartoe aangemoedigd te worden door een vraag mijnerzijds of van de indieners. Maar dat had ik zo begrepen. En als dat niet zo is hoor ik dat nu graag van de wethouder.

De voorzitter: Begrijp ik dan dat u de motie intrekt als de wethouder daarop positief reageert? Dan geef ik het woord in tweede termijn aan wethouder Van der Stee.

Wethouder Van der Stee: Voorzitter. Als de heer Spaans en de raad mij verzoeken om daar de boel te onderzoeken en met een terugkoppeling en een voorstel te komen, dan doet het college dat met plezier. Dat wil ik u bij dezen ook wel toezeggen.

De heer Spaans: Dank u wel, wethouder.

Wethouder Van der Stee: Oké. Dan de opmerkingen over de schooldirecteur, die niet in kennis is gesteld, de ton en de kostenpost. De ton is mij niet bekend.
Er is meer dan twintig keer overlegd met de schoolbesturen gedurende een proces van bijna meer dan twee jaar. De schoolbesturen zijn voor ons de gesprekspartner voor het Integraal Huisvestings Plan. Bij mijn weten overleggen zij dit met de schooldirecteuren. Dat zijn namelijk ook de woorden van de schoolbestuurders. Dus ik ken het verhaal niet dat de schooldirecteur niet in kennis is gesteld. Ik zou de schooldirecteur dan willen adviseren eens in gesprek te gaan met het college van bestuur. Ik kan daar zelf op dit moment niet veel mee.
Dan uw opmerkingen over passend onderwijs en het sbo. U hebt daar gelijk in, dat zit er niet zo in. Beide doelgroepen hebben mijn warme aandacht en beide wil je natuurlijk niet te veel laten groeien, want je wilt ze zoveel mogelijk allemaal op die basisschool houden. Wilt u dat ik het in het IHP helemaal precies aanpas? Dan kan ik daarover bij een actualisatie nog wel eens nadenken en de tekst van passend onderwijs ook bij de sbo's zetten. Maar ik zeg u in ieder geval toe dat voor ons beide dezelfde aandacht verdienen.

De heer Spaans: Voorzitter. Ik ga mee met de toezegging van de wethouder. Het is voor mij niet noodzakelijk dat hij dat op schrift stelt.

Wethouder Van der Stee: Prima. Dan de opmerkingen van de heer De Gier over de uitbreiding, de prognose en de extra lokalen. Dit plan moet het zodanig voor elkaar hebben en we gaan het monitoren. We zitten in de maand februari alweer met de schoolbesturen over de monitor van Wateringen en 's-Gravenzande om tafel. Daarmee hopen wij met het IHP niet meer ieder jaar bij u rond de zomer terug te moeten komen voor een extra lokaal hier, rechts, links of waar dan ook. Die ad-hoc-erigheid moet er met dit plan uit zijn door regelmatig overleg met de besturen en het monitoren van de cijfers. Want ja, er is een vrije schoolkeuze en je verwacht zoveel kinderen, maar dat kan soms in de wijk weer wat anders zijn. We blijven in ieder geval goed met elkaar in gesprek, maar gaan er wel van uit dat we met het nu voorliggende IHP af zijn van het iedere keer incidenteel bijbouwen van extra lokalen.
Dan de opmerkingen van mevrouw Van Rijn over de toezegging. Ik twijfel niet aan de woorden van de inspreker, maar ik reageerde alleen even op het feit dat hij zelf niet die toezegging had gehad, maar dat hij zei dat hij dat had doorgekregen. Alleen kan ik het helaas nergens in de stukken terugvinden. Ik twijfel absoluut niet aan de inspreker en ik snap zijn verhaal ook wel en ook de verwachtingen die daardoor ontstaan zijn.
Dan het onderhoud, waarvoor u vorig jaar al een reserve heeft gemaakt. Die was vooral voor het openbaar onderwijs. Natuurlijk zit daar de Dalton bij. Voordat iedere euro aan het openbaar onderwijs wordt uitbetaald, gaan we kijken waarvoor het nodig is en waarvoor we die gaan gebruiken. De Daltonschool is daar een onderdeel van. Als die straks door een ander zal worden gebruikt, is het niet zozeer dat het schoolbestuur het krijgt, maar het is wel bedoeld voor die school zelf. Maakt u zich daar alstublieft geen zorgen over. Dat gaan we netjes regelen. En volgens mij, voorzitter, heb ik hiermee alles beantwoord.

De voorzitter: Dank u wel. Er zijn geen verdere vragen. Dan breng ik het voorstel in stemming. Mag ik aannemen dat het voorstel met algemene stemmen is aanvaard of wil iemand nog stemming?

Mevrouw Van Rijn-van Tol: We nemen kennis van het gestelde achter de eerste bullet, maar dat is dus geen vrijbrief. Dank u wel.

De heer Spaans: Ik heb net van de wethouder gehoord hoe hij denkt en omgaat met de kosten gemaakt door De Regenboog. Wij komen over dit onderwerp, zeker financieel nog, nader te spreken. Ik wil dan ook de stemverklaring afleggen dat wij in de toekomst ons het recht voorbehouden om hierop nog terug te komen.

De voorzitter: Dan concludeer ik dat iedereen voor dit voorstel is en is dit voorstel unaniem aangenomen.

15.5a. MOTIE D66-GL-PVDA-GBW INZAKE MAATSCHAPPELIJKE GEORIËNTEERDE COFFEESHOP

(Het voorzitterschap wordt overgedragen aan de heer Van der Mark.)

De heer Hofland: Voorzitter. Als je het goed snapt, snap je er helemaal niks van. Zo legde ik altijd het gedoogbeleid aan mijn leerlingen uit. Als er namelijk iets scheef is in dit land, dan is het wel dit beleid. Een coffeeshop mag wel een jointje verkopen, maar niet inkopen. Snapt u het nog? Door dit scheve beleid bieden we binnen Nederland enorme werkgelegenheid aan de criminaliteit. Waar we in het verleden vooropliepen met ons vooruitstrevende denken worden we nu links en rechts ingehaald door landen zoals Canada en Israël. We zitten in Nederland al jaren vast in ons denken rondom het gebruik van cannabis, een natuurlijk product dat volgens experts minder schadelijk is dan het wijntje, waarvan wij met zijn allen vinden dat we dat op donderdag of misschien zelfs al of pas op vrijdagmiddag hebben verdiend na een lange werkweek.
Er kwam een klein beetje schot in de zaak na de verkiezingen van 2016. In de onderhandelingen voor een nieuw kabinet, waar D66 aan meedeed, kwam de legalisering van softdrugs ook aan de orde. Nu is een kabinetsformatie één grote oefening in polderen en dat betekende dat er geen volledige legalisering kwam. In plaats daarvan komt er een proef in zo'n tien gemeenten die gaan experimenteren met een gesloten coffeeshopketen. Dit experiment, dat na eventuele verlengingen in totaal zes jaar kan duren, moet aantonen of het mogelijk is om binnen een gesloten keten op een legale wijze cannabis te produceren en te verkopen. Hierdoor komt er controle op de kwaliteit van het product, verdwijnt de criminaliteit uit de keten en komen er ook economische kansen voor ondernemers. Na de aankondiging van het experiment meldde zich een aantal gemeenten al snel aan. In oktober 2017 heeft ook burgemeester Van Ardenne de gemeente Westland aangemeld voor het experiment. Om deze aanmelding kracht bij te zetten behandelde deze raad afgelopen oktober een motie voor een maatschappelijk georiënteerde coffeeshop. Aangezien een aantal partijen deze motie toen te vroeg vond werd deze aangehouden tot er meer duidelijkheid was. Inmiddels ligt er een algemene maatregel van bestuur. En zojuist is er in de Tweede Kamer gestemd over de wet en die is aangenomen. Eerlijk gezegd is de behandeling vandaag misschien nog steeds een beetje vroeg, echter is er enige haast geboden als wij deze kans willen grijpen. De gemeente moet zich namelijk aanmelden voor het experiment. De kaders voor een maatschappelijk georiënteerde coffeeshop moeten worden gemaakt en deze moeten ook weer worden vastgesteld. Als we ons, de raad, te laat hierover uitspreken is het college op zijn beurt weer onzeker over onze steun.
Voorzitter. Tot slot. D66 wil een einde maken aan de werkgelegenheid voor criminaliteit en het experiment is hier een aanzet toe. Wij willen als gemeente onze verantwoordelijkheid nemen, maar ook de kans grijpen om hieraan mee te werken. Zodoende willen wij alleen een coffeeshop binnen het experiment waar de criminele keten buiten wordt gehouden. Om deze reden willen wij deze motie vandaag in stemming brengen. Voorzitter. Tot zover.

Motie 'Maatschappelijk georiënteerde coffeeshop'
"De raad van de gemeente Westland, in vergadering bijeen op 16 oktober 2018;
constaterende dat:

1. het kabinet 6 tot 10 (middel)grote gemeenten zal aanwijzen voor deelname aan het experiment gesloten coffeeshopketen, met als doel te onderzoeken of en hoe op kwaliteit gecontroleerde cannabis aan de coffeeshops geleverd kan worden, zonder dat dit verboden is, en wat hiervan de effecten zijn;
2. de burgemeester de gemeente 20 oktober 2017 per brief heeft aangemeld om deel te nemen aan het experiment;

3. een vereiste om deel te nemen aan het cannabisteeltexperiment is dat de cannabis die geteeld wordt voor het experiment alleen verkocht mag worden in gemeenten die deelnemen aan het experiment;
4. in het najaar van 2018 naar verwachting de nadere regels voor het experiment zijn uitgewerkt en gemeenten dan officieel hun interesse kunnen laten blijken om deelnemer te worden aan het experiment;
5. er nu geen coffeeshop binnen de gemeente is om deel te nemen aan dit experiment;
6. het experiment voor het einde van de experimenteerfase wordt geëvalueerd en het kabinet een besluit zal nemen;

overwegende dat:

1. Westland bij uitstek een gemeente is die, gezien de kennis op het gebied van gewasteelt, deel zou moeten nemen aan dit experiment;
2. het experiment veel economische kansen biedt voor de gemeente Westland;
3. een coffeeshop op direct wijze preventief aandacht kan besteden aan gezondheidsschade die zowel cannabisgebruik als het roken van tabak kan veroorzaken;
4. de vestiging van een maatschappelijk georiënteerde coffeeshop voordelen zal meebrengen voor de lokale volksgezondheid, veiligheid en leefbaarheid;
5. een pilot met een coffeeshop in het Westland bijdraagt aan het onderzoeken van de effecten van het experiment op de criminaliteit, veiligheid, overlast en volksgezondheid voor de gemeente en de rijksoverheid;
6. het vestigen van een coffeeshop binnen de gemeentegrenzen een vereiste is om deel te nemen aan het experiment;
7. de onderzoekscommissie zich zeer positief heeft uitgelaten over het experiment en heeft aangeraden om het experiment zelfs uit te breiden;

verzoekt het college:
om in navolging van de brief van de burgemeester van 20 oktober 2017 de juiste kaders te stellen voor de vestiging van een maatschappelijk georiënteerde coffeeshop binnen de gemeente Westland, wanneer de gemeente deelneemt aan het landelijk cannabisexperiment, waaronder begrepen:

a. investeringen in preventie;
b. het gelijklopen van de vestigingsduur met de duur van het experiment met de legale aanvoer van cannabis;

en gaat over tot de orde van de dag."
(Motie van D66, GroenLinks, de PvdA en GemeenteBelang Westland)

De heer Spaans: Ik heb geen aanvullingen op het uitstekende betoog van de heer Hofland.

Mevrouw De Jong: Voorzitter. Het CDA staat niet per se negatief tegenover legalisatie van cannabis. Zeker niet als het gaat om bijvoorbeeld medicinale cannabis. Want het blijft gek dat productie en levering van cannabis aan coffeeshops niet is toegestaan, maar de verkoop gedoogd wordt. We hebben ons laten informeren door burgemeesters en wethouders van andere gemeenten in Nederland waar zich coffeeshops bevinden, door veiligheidsdiensten en door hoogleraren. En deze zeggen allemaal hetzelfde: een legalisatie is alleen mogelijk op Europees niveau. Omdat als het in één gemeente gedoogd of toegestaan wordt de criminaliteit naar de buren gaat. We hebben voorbeelden gezien in Delft. Dit hoeft niet te betekenen dat het er in het Westland ook zo aan toegaat, maar feit blijft dat er op dit moment ook een tekort aan politiecapaciteit is om adequaat te kunnen controleren en te handhaven. De economische exponent voor Westland zien wij ook niet per se als een voordeel. Teelt van dit gewas brengt namelijk ook hoge kosten van beveiliging met zich mee en de in de eigen gemeente geproduceerde cannabis mag ook alleen in de eigen gemeente verkocht worden volgens het voorliggende experiment. Wij zullen daarom tegen deze motie stemmen.

De heer D. van der Meer: Voorzitter. Goed. Een maatschappelijk georiënteerde coffeeshop. Wij zijn inderdaad een aantal jaren geleden in Zwijndrecht geweest.

En wat ik daar zag, dat willen wij in Westland in ieder geval niet. We hadden daar een avond en we zaten daar. Als je een bloemenwinkel of wat voor winkel dan ook zou hebben, en je ziet hoeveel mensen daar op die avond kwamen, dat was niet normaal. Het was er stervensdruk.
Overigens ook heel veel mensen waarvan je het totaal niet zou verwachten: moeders met kinderzitjes achterop etc. Dus het zegt niks over degenen die wat gebruiken. Alleen het rare was dat er iemand van de gemeente daar stond te verkopen. En 's avonds werd er in het luikje achterin een vermogen aan geld neergelegd en daar werd dan wat gewisseld. Er kwam iemand wat brengen en die nam al dat geld mee. Kijk, en zo'n maatschappelijke coffeeshop zien wij totaal niet zitten. Als gemeente met de onderwereld onderhandelen moet je niet willen. Dat is het beleid dat landelijk ontwikkeld is, wat Nederland ten top is en wat je niet moet willen. Dat willen we dus ook in het Westland niet.
D66 is een poos bezig met de motie. Wij zijn van het weekend ook weer benaderd. En we gaven heel duidelijk aan niet mee te gaan met het dictum zoals het toen was. Wij zijn voor een coffeeshop, pas op het moment dat we tot het experiment worden toegelaten. Het moet niet zo zijn dat we hier vanavond voor een coffeeshop en het experiment stemmen en dat we straks toch met die coffeeshop zitten en we niet worden toegelaten. Dat willen we absoluut niet. Het dictum is aangepast en dichtgemetseld, zoals ik het zelf vind. Er staat heel duidelijk in: alleen als we toegelaten worden tot het experiment, dan mag de gemeente beginnen met de voorbereidingen. En op het moment dat het experiment stopt, dan stopt ook de coffeeshop. Dus het is heel duidelijk afgezet met een begin- en eindpunt. Doen we niet mee aan het experiment, dan komt ook die coffeeshop er niet. Dat moet gewoon heel duidelijk zijn. Alleen onder dat punt gaan we erin mee.
Tussen de overwegingen staat een aantal lachwekkende, maar goed, het gaat over het dictum. Overwegen als een economische boost. Ik denk dat je met twee kapjes heel het Westland en die coffeeshop kunt voorzien. Dus die economische boost zie ik niet. Een economische boost zou er zijn als je massaal medicinale wiet in het Westland zou mogen telen. Dan ben je goed bezig, dan maak je vaart. We mogen hier nu alleen voor de coffeeshop gaan produceren. Dan heb je echt maar een of twee kapjes nodig. Op het medicinale gebeuren wordt straks gehandhaafd. Als de heer Barend straks vijf plantjes heeft en de buurman gaat bellen, dan moet er nog steeds geruimd worden. En we gaan wel recreatieve wiet in het dorp verkopen. Dat verschil slaat gewoon helemaal nergens op. Daar zouden we ook beter naar moeten kijken. Daar moet veel meer de nadruk op komen. We willen het experiment ondersteunen en de overwegingen heel snel vergeten, dat het beter is voor de volksgezondheid etc. Dat slaat helemaal nergens op. Er wordt bij gerookt. De volksgezondheid wordt er echt niet beter van. De heer Epema, voormalig steunraadslid van Westland Verstandig, heeft er een heel goede brief over geschreven waarin we heel ver kunnen meegaan. Als LPF hebben we altijd gezegd liberaal in onze denkwijze te zijn.
Pim Fortuyn was er ook heel helder over. Als de achterkant geregeld is, willen we er aan de voorkant best aan meewerken. En met dit experiment is het netjes geregeld. Dus als de gemeente zich aanmeldt en we worden gekozen, dan zeggen we ja. Worden we niet uitgekozen, dan absoluut nee. Dank u wel.

De heer Zuyderwijk: Goedenavond. Maatschappelijk georiënteerde coffeeshop. Ik hoor coffeeshop, dat is dan voor de VVD toch wel even een dingetje. Enerzijds de liberale gedachte van iedereen mag doen en laten wat hij wil. Hij moet worden en zijn wat hij kan zijn en worden. Aan de andere kant zit daar toch een aantrekkingskracht aan waar ook het kader veiligheid om de hoek komt kijken. We gaan hier geen heel lang betoog houden. Ik wil een heel eind meegaan met de inspreker en het CDA. Wij zien op dit moment voor een coffeeshop toch nog onvoldoende draagvlak en te veel last voor handhaving of te veel arbeid voor handhaving. Aantrekkingskracht? Nee, voor ons is het nog niet in orde.

De heer De Bloeme: Voorzitter. Zoals wij ook in oktober 2018 hebben aangegeven, is onze fractie tegen de komst van een maatschappelijk georiënteerde coffeeshop in de gemeente Westland. In de motie wordt gesteld dat de vestiging hiervan voordelen met zich zal meebrengen voor de lokale volksgezondheid, de veiligheid en de leefbaarheid.

Het is al eerder genoemd. Als fractie van de ChristenUnie/SGP hebben we sterke argumenten voor het weren van een coffeeshop in de gemeente Westland. Wat vaak vergeten wordt, is dat het gebruik van cannabis schadelijk is voor de geestelijke gezondheid.
In de GGZ is al jaren bekend dat het gebruik van cannabis veel voorkomt in de voorgeschiedenis van mensen die worden opgenomen met een manische psychose en andere psychische problemen. Voor de lokale volksgezondheid is een coffeeshop die voorlichting geeft over gezondheidsschade van cannabisgebruik als een tabakswinkel die voorlichting geeft over het veilig roken van tabak. Dat is op zijn minst tegenstrijdig. Bovendien staan wij ervoor onze kinderen en jongeren te willen beschermen tegen directe gelegenheid om aan softdrugs te komen en daarmee het middelengebruik door jongeren te verminderen en te ontmoedigen. Het vestigen van een coffeeshop in de gemeente Westland is hiermee in tegenspraak.
In het kader van de veiligheid vinden we het een naïeve gedachte dat we hier geen Delftse toestanden te zien zullen krijgen met schietpartijen en het aantrekken van criminaliteit in onze gemeente.
Over leefbaarheid gesproken, ervaringen in ons land laten zien dat er een aanzuigende werking uitgaat van coffeeshops voor klanten die we liever niet in het Westland zien. Dit geeft veel overlast voor omwonenden en is ook in het kader van handhaving een extra last en kostenpost die nu al moeilijk is op te brengen.
Voorzitter. De fractie van de ChristenUnie/SGP wenst geen coffeeshop in de gemeente Westland en zal daarom tegen deze motie stemmen.

De heer Duijsens: Mijnheer de voorzitter. Bakken kritiek zijn er momenteel landelijk op het experiment. Een CDA-coryfee noemde deze week nog de coffeeshopexploitanten misdadigers. Alleen D66 is landelijk een groot voorstander van regulering en dat zet zij plaatselijk voort.
Westland Verstandig vindt eigenlijk dat het niet op deze wijze moet. Vanavond hebben de heren Van der Meer en De Bloeme het economisch belang van Westland al aangegeven. We hebben dat eens even uitgezocht. In Nederland zullen 54 coffeeshops meedoen aan het experiment en 5 tot 10 gemeenten en dus 5 tot 10 kwekers in heel Nederland. Dat betekent dat in totaal voor heel Nederland bij 4 oogsten per jaar iets minder dan 8000 m² landelijk nodig is. En als Westland een coffeeshop krijgt die het landelijk heel goed gaat doen – dat is maar even de vraag – dan hebben we nodig aan ruimte om het te telen 156 m². 156 m²! Dat is het grote economische belang van Westland. Ik dacht dat dat niet helemaal juist is. Je kunt best iets nastreven, maar kom dan wel met de correcte informatie. Het is een druppeltje en over 4 of 6 jaar, als het experiment verlengd wordt, zal het misschien meer kunnen zijn. Maar op dit moment praten we nergens over.
Dan willen we een coffeeshop omdat het experiment er gaat komen. Ik denk dat dat toch een beetje de zaak omdraaien is. Je moet een coffeeshop willen en automatisch krijg je dan ook het experiment. Willen wij als Westland een coffeeshop? Westland Verstandig denkt dat de Westlandse bevolking daar niet rijp voor is. Ga maar eens proberen in het centrum van 's-Gravenzande, Naaldwijk en voor mijn part in het centrum van Maasdijk of Heenweg een coffeeshop te vestigen. Ik denk dat ongeveer het halve inwoneraantal van de gemeente zal opstaan om dat te voorkomen. Dus dat moet je eerst gaan onderzoeken. Je moet eerst draagvlak hebben. In politiek Westland hebben we de mond vol van burgerparticipatie, iedere dag weer. Het meenemen van burgers in ontwikkelingen, het echt luisteren naar de burgers. Ik hoor het alle partijen hier zeggen. En dan gaan we hier op een verlaten en koude dinsdagavond ineens het besluit nemen om kaders vast te stellen waar een coffeeshop in Westland aan moet voldoen. Niet doen. Veel te vroeg. Ook de haast die we hebben is niet aanwezig. De amvb komt er. Die moet naar de Raad van State. De verwachting is dat die op zijn vroegst eind van dit jaar bij de Raad van State ligt en beoordeeld gaat worden. En pas in 2020 keuzen voor gemeenten worden gemaakt. Dus op dat punt vind ik dat de motie het niet bij het juiste eind heeft.
Wil Westland Verstandig dan helemaal niks? Nee, Westland Verstandig wil ook wel weer wat. Westland Verstandig ziet namelijk alles in de medicinale wietteelt en ook in de vijf planten. Dat hebben we nu weer geagendeerd voor de commissievergadering.

Westland roemt zich op de groene vingertjes die allerlei mensen en inwoners hier hebben. Laat dan ook die vijf planten telen. Neem ze niet in beslag als de politie binnenvalt.
En daar willen we met de nieuwe burgemeester best wel eens over praten of daar de Tilburgse variant toe te passen is. Dus medicinaal gebruik. Je zou dan ook niet moeten praten over een coffeeshop in Westland, maar over de Westlandse cannabisapotheek. Daar waar de gezondheid te koop is. En als daar op een of andere wijze de coffeeshop aan vast gehangen kan worden, dan is dat allemaal mogelijk. Maar nogmaals, je zult dat draagvlak eerst bij de bevolking moeten krijgen om dat voor elkaar te krijgen.
Tot slot. De motie ziet er ook qua formulering gek uit. Normaal is de raad van de kaders. Nu gaan we aan het college vragen om die kaders vast te stellen. Ik denk dat het niet op die wijze werkt. Wij zouden het college iets moeten meegeven. Maar nogmaals, wij zijn geen voorstander van deze motie en zullen dan ook tegenstemmen, want we vinden dat we dit op deze wijze de Westlandse inwoners niet kunnen aandoen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Duijsens. Dan ga ik naar de burgemeester voor de eerste beantwoording.

Burgemeester Arends: Dank u wel, voorzitter. Ik besef dat er door de vorige burgemeester een brief is verstuurd om deelname aan het experiment te bepleiten. In het college is daar uitvoerig over gesproken en het college is van mening dat het verstandig zou zijn dat wij eerst afwachten wat de uitkomsten zijn van de Experimenteerwet, dat we helderheid hebben over die uitkomsten. Dat kan waarschijnlijk leiden tot aanpassing van wetgeving. Als dat het geval zou zijn en er coffeeshops gelegaliseerd worden, kan dat betekenen dat we dan uitvoering geven aan de wet. Op dit moment willen we daarop niet vooruitlopen, ook niet om een situatie te krijgen dat je coffeeshops toestaat nu je je aanmeldt voor het experiment. Het experiment wordt misschien afgewezen, althans de resultaten ervan, en dan zou je weer de coffeeshop moeten verbieden. Het lijkt ons handiger om de lijn die we hebben vast te houden: geen coffeeshops in Westland, afwachten wat de Experimenteerwet als uitkomsten heeft en daarna te kijken, als het nodig is, mee te gaan in de dan geldende wetgeving. Dat is het standpunt van het college en in dat opzicht ontraden wij ook de motie.

De heer Hofland: Voorzitter. Dank u wel. Er is veel gehoord. Het is natuurlijk ook een onderwerp waar je veel over kunt zeggen. Ik zou één opmerking willen maken, omdat ik weer medicinaal en recreatief hoor. Het gaat allemaal door elkaar, maar ik denk dat we die discussie gescheiden moeten hebben. Over medicinaal hebben we het gehad, daar komen we ook vast wel weer over te spreken. En ik denk dat de mening van deze raad over het gebruik van medicinale cannabis helder is. We zitten hier en we buigen ons vanavond over een experiment, waar een aantal partijen van zegt zich daarbij te willen voegen en waarvan een aantal partijen zegt het dictum nog even te willen aanscherpen.
Ik wil de mede-indieners, waarbij de LPF en Westland Verstandig misschien kunnen aansluiten, vragen de apotheek in het dictum te voegen, zodat we uiteindelijk toch tot een succes kunnen komen. Ik vind het lumineuze idee van de heer Duijsens over de apotheek helemaal niet onaardig en dat kunnen we wellicht in het dictum voegen, zodat we uiteindelijk nog tot een succes kunnen komen. Dat zou ik willen voorstellen.

De voorzitter: Daarmee vraagt u om een schorsing.

Schorsing (20.43 – 20.52 uur).

De voorzitter: Dames en heren. Ik heropen de vergadering en geef het woord aan de heer Hofland.

De heer Hofland: Voorzitter. Dank u wel. Wij hebben even geschorst, gezeten en het rustig aan gedaan. Het is ons niet gelukt om nader tot elkaar te komen, dat moet ik vooropstellen. Ik wil deze motie gewoon in stemming brengen, waarbij ik nog wel de kanttekening wil maken dat ik constateer dat er een draai in het handelen van het college is geweest.

Op 20 oktober 2017 kreeg ik een brief van de burgemeester Agnes van Ardenne die zegt dat wij willen meedoen.
En nu wordt er eigenlijk gezegd niet mee te doen en even achterover te leunen. Dat is een feitelijke constatering van mijn kant. Dus deze motie zou ik graag in stemming willen brengen.

De voorzitter: Ik kijk even naar de andere indieners, de heren De Gier en Spaans.

De heer Duijsens: Ik vind het jammer dat de medicinale wiet, die door burgers en de raad belangrijk gevonden wordt, een beetje ondersneeuwt bij de recreatieve wiet waar we het vandaag over hebben.

De voorzitter: Dan breng ik motie 15.5A in stemming. Dat gaan we gewoon netjes bij handopsteken doen. Voor de motie zijn de fracties van GBW, GroenLinks, de PvdA, D66 en de LPF.
Tegen deze motie zijn de fracties van Westland Verstandig, de ChristenUnie/SGP, de VVD, twee leden sterk, en het CDA. 16 stemmen voor en 21 stemmen tegen. De motie is verworpen.

15.5B. MOTIE WV INZAKE DRAAGVLAK EXPERIMENT CANNABISTEELT

De heer Duijsens: Wij trekken die motie in, gezien de afloop van de eerdere motie.

(Het voorzitterschap wordt overgedragen aan burgemeester Arends.)

4. VOORSTEL TOT VASTSTELLING VAN DE WOORDELIJKE VERSLAGEN VAN:
A. DE OPENBARE RAADSVERGADERING VAN 11 DECEMBER 2018
B. DE OPENBARE RAADSVERGADERING VAN 18 DECEMBER 2018

De verslagen worden ongewijzigd vastgesteld.

5a. VASTSTELLING VAN DE AFHANDELING VAN DE LIJST MET INGEKOMEN STUKKEN (LIS)
5b. KENNISNEMING VAN DE LIJST MET UITGAANDE STUKKEN (LUS)
5c. KENNISNEMING VAN DE LIJST MET VERTROUWELIJKE STUKKEN
5d. KENNISNEMING VAN DE LIJST MET ARTIKEL 42-VRAGEN EN ANTWOORDEN
5e. KENNISNEMING VAN DE LIJST MET ARTIKEL 43-VRAGEN EN ANTWOORDEN

De voorzitter: De LIS wordt vastgesteld en van de overige lijsten wordt kennisgenomen.

ONDER VOORBEHOUD TER BESPREKING / UITWISSELING VAN GEDACHTEN:
6. VERZOEK VAN DE FRACTIE GBW AANGAANDE DE EVENEMENTENNOTA

Afgevoerd.

7. VERZOEK VAN DE FRACTIE PVDA AANGAANDE RAADSBRIEVEN VAN HET COLLEGE OVER DE STAND VAN ZAKEN IN DE UITVOERING VAN MOTIES

(Het voorzitterschap wordt overgedragen aan de heer Van der Mark.)

De voorzitter: Ik heb genoteerd om stuk 2.11 van de lijst van ingenomen stukken mee te nemen.

De heer De Gier: Voorzitter. Voor mij is dit eigenlijk het belangrijkste punt van deze agenda. Waarom? Het gaat over de rechten van de raad om beleid te maken en het college opdrachten mee te geven om bepaalde zaken uit te gaan voeren.

Wij waren ook erg verbaasd toen we van het college voor stemmingen over moties te horen kregen of het die al dan niet wilde ontraden.
Na afloop van de stemmingen in de begrotingsraad kregen we van het college geen mening of opvatting terug wat het met de moties ging doen. We kregen enkel de mededeling dat we nog wel een brief zouden krijgen wat er met de moties zou gebeuren. Volgens mij gingen toen de eerste protesten in de raad al op. Maar goed, er waren ook wel heel erg veel moties in die raadsvergadering. En de spreektijd van iedereen was in feite op en we veronderstelden dat het daaraan lag dat de moties niet besproken werden.
Op 3 december, weken later, kregen we een brief van het college met een reactie op de 26 aangenomen moties. Veel moties, dat zei ik net al. Als je die brief doorleest en met een positieve blik daarnaar kijkt, dan zie je dat 15 moties gewoon worden uitgevoerd, 2 moties niet worden uitgevoerd en over 9 moties een soort vaag gebrabbel volgde dat hoofdzakelijk gaat over uitstel en onderzoeken. Het is volslagen onduidelijk wat er nou met die moties gebeurt. Vervolgens kregen we een week later de volgende vergadering op 11 december. Daar hadden we heel weinig moties, zodat we dachten dat het die keer wel beter zou gaan. Maar wederom werd er eigenlijk na de stemming niet gereageerd op de vijf aangenomen moties en moesten we weer tien dagen wachten tot we een brief ontvingen van het college met uitleg over wat er met de moties werd gedaan. In feite kunnen we daarin lezen dat er een motie wordt uitgevoerd en over vier moties vaag wordt gebrabbeld over uitstel en onderzoek. Volslagen onduidelijk wat ermee gebeurt.
We hebben dit besproken in de vergadering van de commissie Bestuur dat dat op deze manier natuurlijk niet kan. De raad heeft er recht op te horen wat er met zijn moties gebeurt en het college hoort in feite in dezelfde vergadering aan te geven of het een motie al dan niet gaat uitvoeren. Als het die gaat uitvoeren, dan wordt er meestal een soort traject geschetst, waarin best eerst de haalbaarheid kan worden getoetst, worden bezien of het juridisch wel kan en meer van dat soort dingen. Het feit dat er een bereidheid is om een motie uit te voeren wil nog niet zeggen dat die dan ook onverkort wordt uitgevoerd, omdat er juridische belemmeringen zijn. Maar die toezeggingen of afwijzingen krijgen we op dit moment dus niet meer. In die commissievergadering Bestuur heb ik gevraagd om een brief en die hebben we op 22 januari gekregen. Het college legt daarin nog een keer aan de raad uit hoe het met de moties omgaat. Ik heb die brief echt vier keer gelezen, maar ik kom er niet uit. Ik ga er maar van uit dat de laatste passage de handelwijze van het college weergeeft. En dat betekent dat het college na de raadsvergadering weer schriftelijk zal reageren hoe het met moties omgaat. Maar dat was nou juist hetgeen we niet meer wilden. Dus ik wil nog een keer aan het college vragen waarom het nou niet mogelijk is om na het aannemen van een motie gewoon te zeggen: 'wij willen kijken of we deze motie kunnen uitvoeren' of 'we zijn pertinent tegen deze motie, die we niet gaan uitvoeren'. Die moties zijn tevoren besproken. Dat in eerste instantie. Afhankelijk van het antwoord heb ik een motie klaarliggen om desnoods zaken in het reglement van orde alsnog te gaan regelen. Maar dat zal eerst afhankelijk zijn van het antwoord van het college.
Ik had in de vergadering van de commissie Bestuur aangekondigd alle moties te gaan bespreken, maar gezien ik van geen van die moties de eerste indiener ben laat ik dat aan degenen die als eerste indiener die moties hebben ingebracht. We zien straks wel wat de reactie van het college is.

De heer Duijsens: De uitvoering van de moties geeft problemen. Westland Verstandig heeft volgens mij als eerste opgevoerd dat op deze wijze niet te werken valt. Hoe zou er gewerkt moeten worden en hoe hebben we altijd gewerkt? Niet dat dat altijd goed was. Er komt een motie en vervolgens zit daar het college. En het college gaat van bil en gaat vertellen wat het ervan vindt. Dat zegt: ja, nee, dat gaan we niet doen. Of: we gaan het uitzoeken. Dat zijn antwoorden en niet zoals we de afgelopen tijd gehad hebben dat het college onder de tafel kruipt, niks zegt, de motie wordt aangenomen en vervolgens zie je een paar dagen later – onder meer bij het Machteldbeeld dat onze fractie heeft getroffen – ineens beweging van het college, een bepaalde wethouder die de BIZ en marktkooplieden gaat benaderen. Ja hoor, iedereen is tegen. Die begint brieven aan de raad te sturen. Een reden om de motie niet te hoeven uitvoeren. Meedoen met Westland precies eender.

Je voert gewoon de motie niet uit, je gaat inmiddels de feiten veranderen en vervolgens kom je twee maanden later met de mededeling dat de motie niet meer uitgevoerd kan worden. Moties herschrijven. We hadden een keurige gidslijn voor het gemeentehuis. Die kostte geloof ik € 2000,00. Die motie is hier kamerbreed aangenomen: er moet voor slechtzienden/blinden een voorziening voor de voordeur van het gemeentehuis komen en als je die door bent moet je bij de balie kunnen komen. Duidelijk, kort en goed. Wat doet het college? Dat gaat de motie herschrijven en gaat eerst nut en noodzaak onderzoeken. Ik dacht dat de raad daarover ging en daarom die motie hier kamerbreed is aangenomen. Eerst gaan we nut en noodzaak onderzoeken. Vervolgens gaan we kijken wat blinden en slechtzienden ervan vinden. En als dat allemaal positief is, dan gaan we met De Groene Schakel, de eigenaar van dit luxe gebouw, praten of die het ook een goed idee vindt. En ten slotte gaan we nog een keer met het Platform gehandicapten praten. In de volgende raadsperiode is dat ding er nog niet. Allemaal tijd, moeite, geld, allemaal onzin. Het college gedraagt zich hier als een grote kleuter in een grote klas, bij wijze van spreken en dat moeten we niet hebben. Besteed de tijd aan zinvolle dingen, voer die moties uit en kom ervoor uit als je hier staat of zit als college. Zeg dan: dames en heren van de raad, dit gaan we zo niet uitvoeren; dit kunnen we niet uitvoeren. Ga die discussie met ons aan. Ga het debat aan, maar niet 'dit kunnen we niet uitvoeren'. Ga het debat aan, maar niet gewoon in stilte zijn, de raad neemt het aan en vervolgens niet uitvoeren. Dat is geen stijl en dat is ook niet zoals de raad werkt.
De burgemeester heeft een brief gestuurd over het reglement van orde. Dat staat daar helemaal los van. Dit zijn de mores die we hebben met elkaar als we hier een raadsvergadering hebben en een motie wordt ingediend. Dan is het rijp om te reageren en niet tien of veertien dagen of drie weken later met een brief. Dan moet je het weer opnieuw laten agenderen. Dat is allemaal onzin, dat is allemaal niet zoals het hoort. Wij vinden dat het echt allemaal snel anders moet zijn. En ook die brief geeft niet de duidelijkheid die we verlangen en die goed is voor Westland en haar inwoners.

De heer Keizer: Voorzitter. Een van de oorzaken dat moties niet of anders worden uitgevoerd of dat het college daaraan een andere interpretatie geeft, ligt denk ik ook een beetje aan het feit dat deze coalitie heeft gekozen voor de vrijheid van raadsfracties om al of niet met moties in te stemmen en er geen voorafgaand overleg is. Dat is de keuze van de coalitie. Het gevolg daarvan is dat het college niet weet hoe stemmingen gaan verlopen en achteraf moet gaan repareren. Ik roep de coalitie van harte op om dat overleg weer op te pakken. Dat heeft niks te maken met achterkamertjes, maar dat je met elkaar een coalitie vormt. Dus de meerderheid van de raad, dat wil de meerderheid van de bevolking. Zoals het nu gaat, ik ervaar dat nu ook bij een aantal voorstellen in commissievergaderingen, gaan stukken ineens van tafel of verdwijnen ze en moet alles weer opnieuw. Dus ik doe een dringend beroep op het college en de fractievoorzitters van de coalitiepartijen om alstublieft met elkaar die discussie aan te gaan, zodat we dit soort zaken kunnen voorkomen. Wij accepteren het in ieder geval niet meer dat als een motie wordt aangenomen we later een brief je krijgen met de mededeling 'we gaan het toch niet zo doen' of 'we gaan het anders doen'. Ik lees in de brief van het college, van de burgemeester, iets over financiën. Een van de essenties van een motie is een financiële dekking. Het college moet bij de indiening van de motie direct zeggen die niet uit te voeren omdat er geen financiële dekking bij zit. Of de raad moet het college vragen een dekking te zoeken of bij de voorjaarsnota met iets te komen. Als die dekking er niet is, dat geeft u als een van de belangrijkste argumenten aan, dan moet die motie gelijk van tafel gaan. Dus een dringend beroep aan de coalitie en het college.

De heer D. van der Meer: Goed. Dat moties niet worden uitgevoerd, is van alle tijden. Ik geloof dat we vier keer een motie over De Leuningjes hebben moeten indienen om dat een keertje op gang te krijgen. Dat hoort er weleens bij. Ik zag in de brief van de burgemeester wel een bepaalde strekking die wel duidelijk anders was als dat we de laatste maanden zagen. Die gidslijn van de heer Duijsens vond ik een heel mooi voorbeeld. Daarover waren we het allen eens en die kan gewoon uitgevoerd worden. Daar moeten we niet moeilijk over doen. Dat vind ik ook. Helemaal mee eens.

Ik vind de lijn van de burgemeester in die brief wel een duidelijk verschil met wat we de laatste maanden hebben gezien.
Ik spreek vertrouwen uit richting de burgemeester dat hij als voorzitter van het college dat goed in de gaten gaat houden en dat we duidelijk gaan zien dat we een beetje teruggaan naar de oude lijn. Wat de heer Keizer zegt over de coalitie etc. klinkt leuk, maar als de oppositie een motie indient moet die ook zelf voor de dekking zorgen. Dat is voor iedereen.

De heer Keizer: Voorzitter. Ik heb niet gezegd dat de oppositie niet met een dekking komt. Van iedere motie die wordt ingediend door welke partij dan ook hoort het college gelijk aan te geven dat er geen dekking bij zit. Eigenlijk zouden we als raad moeten zeggen dat we die motie niet eens in stemming brengen.

De heer D. van der Meer: Nee goed, als raad weten we ook donders goed dat we zelf de financiële dekking mee moeten nemen bij het indienen van een motie met financiële gevolgen. We moeten dus ook in de spiegel kijken. Als de burgemeester het dan nauwlettend in de gaten houdt, dan denk ik dat we het goede pad opgaan.

Mevrouw Vermeer-de Smit: Voorzitter. We hebben met tevredenheid kennisgenomen van de memo vandaag van de burgemeester. We hebben er alle vertrouwen in dat we volgens die werkwijze geïnformeerd gaan worden.

Burgemeester Arends: Voorzitter. De brief die u vandaag van het college heeft ontvangen, is bedoeld om helderheid te scheppen en duidelijk aan te geven wat u van het college mag verwachten. En het mag helder zijn: aangenomen moties worden in principe gewoon uitgevoerd tenzij er – dat heeft u ook in de brief kunnen lezen – bij nader inzien heel zwaarwegende argumenten zijn om te zeggen: het is ons niet gegeven deze motie uit te voeren vanwege juridische aspecten enzovoorts. Dus een motie die is aangenomen, wordt uitgevoerd. Wel is het te begrijpen dat het college bij u terugkomt als het bij de uitvoering tegen bepaalde zaken aan loopt. Het college zegt dan: u heeft het zo gewenst, maar wij lopen hier tegenaan en geven u mee dat wij de uitvoering op deze manier ter hand nemen. Dat lijkt me de manier van het verkeer tussen het college en de raad. En het is mijn intentie om als voorzitter van de gemeenteraad erop toe te zien dat aangenomen moties worden uitgevoerd. En het is mijn intentie als voorzitter van het college erop toe te zien dat er adequaat bestuurlijke besluiten worden genomen die recht doen aan enerzijds de uitspraken van uw raad en anderzijds de positie van de gemeente om tot goede besluiten te komen.

De heer Duijsens: Voorzitter. Ik heb nog één vraag aan de burgemeester. Heeft wat hij nu zegt een reparerend effect? De moties in november en van de tijd daarvoor die niet zijn uitgevoerd, worden alsnog goed bekeken of dat nog gaat gebeuren?

Burgemeester Arends: Laat ik het zo zegen, wat nog niet uitgevoerd is, gaan we gewoon ter hand nemen. Uw vraag snap ik. Ik wil daar nog wel eens even naar kijken. Laten we vooral zeggen nu te beginnen. Datgene waar u nog geen bericht hebt ontvangen, krijgt u bericht over hoe we het gaan doen. Laat dat het moment zijn om te zeggen een streep te zetten onder het momentum van nu en dat we nu opnieuw gaan beginnen. Daarmee zetten wij een stap naar de toekomst.

De heer Duijsens: In uw kijk heb ik alle vertrouwen.

Burgemeester Arends: Dank u wel.

De heer De Gier: Heldere woorden van de burgemeester. Ik vind het dapper dat hij durft uit te spreken dat alle moties die de raad aanneemt in het vervolg worden uitgevoerd door het college. Dat heb ik ook nog nooit meegemaakt.

De voorzitter: Ik geef eventjes het woord aan de burgemeester, want hij wil iets rechtzetten wat nu verkeerd wordt geïnterpreteerd.

De heer De Gier: Nee, hij heeft wel gezegd dat het achteraf kan zijn dat het juridisch niet kan enzovoort en dan berichten we de raad dat we hem niet kunnen uitvoeren. Maar tot nu toe heb ik altijd meegemaakt dat ook direct na het aannemen van de motie de wethouder gewoon zei: dat ben ik niet van plan, want dat zit niet in het beleid van het college of wat dan ook, zonder dat er juridische bezwaren zijn. En dan komt er nog wel eens een motie van wantrouwen. Maar ik ben blij met de toezegging van de burgemeester en dan hoef ik mijn motie ook niet in te dienen.

(Het voorzitterschap wordt overgedragen aan burgemeester Arends.)

BERAADSLAGING EN VASTSTELLING:
8. VOORSTEL TOT VASTSTELLING VAN DE COLLECTIEVE AANVULLENDE VERZEKERING ZIEKTEKOSTEN MINIMA GEMEENTE WESTLAND

Mevrouw Van der Eijk-Groeneveld: Voorzitter. Allereerst dank voor de aanvullende memo van onze wethouder. Die gaf nog een heleboel duidelijkheid op de vragen die we nog hadden in de commissievergadering.
DSW en vijf jaar de collectieve aanvullende verzekering. Wij denken dat het juist voor onze kwetsbare burgers heel goed is, een heel vriendelijke regeling. Het borgt juist dat we voor deze mensen gebruik kunnen maken van die collectieve aanvullende verzekering. Deze verzekering verliest juist populariteit, dus is het extra wenselijk om het contract voor langere tijd aan te gaan. Zelfs nog wat langer zou ik zelf denken, maar voor dit moment is denk ik vijf jaar prima. Het is nou eenmaal de dominante zorgverzekeraar in deze regio. Dat is zeker waar. Maar neem daarin mee dat deze zorgverzekeraar ook vele zorgaanbieders heeft gecontracteerd. En om deze reden kun je alleen maar de zorg dichtbij verder waarborgen. Dus dank voor deze regeling.
Ik heb nog wel één vraag. In de aanvullende memo wordt geschreven over een tussentijdse evaluatie en mijn specifieke vraag is waaruit deze evaluatie zal bestaan.

De heer De Gier: Voorzitter. U zegt terecht zoals in de memo staat dat de populariteit van de regeling daalt, maar tegelijkertijd staat er ook in dat slechts een van de vijf mensen uit de doelgroep de regeling kent. Kan het niet zijn dat de populariteit van de regeling daalt, omdat er minder aandacht aan besteed is en in feite de regeling gewoon bij 80% onbekend is en dat we daar veel harder aan moeten werken?

Mevrouw Van der Eijk-Groeneveld: Ik denk dat u daar gelijk in heeft. De populariteit bij andere zorgverzekeraars, die heb ik niet specifiek genoemd, neemt ook af. DSW heeft nu gezegd om het voor vijf jaar voor deze gemeente en voor deze kwetsbare burgers aan te gaan, dus daar kunnen wij ons in vinden.

De heer Duijsens: Ik heb een motie op dit punt. Bedankt, wethouder, voor het memo. Jammer dat dat pas vanochtend is gekomen, toen had ik de motie al opgesteld. Een van mijn vragen ging over de vijf jaar.
Een aantal punten over dit agendapunt. In de eerste plaats valt mij op dat de verordening niet verzekert dat er geen Europese aanbesteding nodig is. U zegt dat het een grijs gebied is. Ik heb het zelf ook even nagekeken, maar ik weet het allemaal nog zo net niet of datgene dat als gevaar onder risico wordt aangegeven zich daadwerkelijk voordoet, maar neem dat stapje maar even.
Dan vervolgens de positie van DSW. Anders dan u in de commissievergadering aangaf is het zo dat DSW geen aanvullende verzekering sluit bij mensen die bij Zilveren Kruis, Achmea of anderszins verzekerd zijn. Dat doen ze niet, dat wist ik en dat heb ik u ook voorgehouden. U zei 'nee, dat gebeurt wel'.

Dat betekent natuurlijk dat je DSW in Westland in een soort monopolypositie gaat manoeuvreren, want degenen die op een makkelijke manier aanvullend verzekerd willen zijn, worden snel naar DSW overgeheveld. En dat betekent weer dat we erg voorzichtig moeten zijn met langjarige contacten. Wij hebben een motie om een contract van drie jaar aan te gaan.
Want in drie jaar kan er ook een hele hoop gebeuren, maar in vijf jaar ook. DSW kan worden overgenomen. DSW kan in plaats van Excelsior ineens AC Milan gaan sponsoren. Dat kan allemaal gebeuren en dan zitten daar onze centen. Ik ben het eens met wat u hier zegt.
Mij viel in uw memo ook het geringe gebruik op. Als je ziet hoeveel mensen in Westland daarvoor in aanmerking kunnen komen, dan heeft maar een fractie die aanvullende verzekering. Is dat onbekendheid? Over kosten praten we niet. Dus dat wil ik graag uitgezocht zien.
U zegt dat er bij andere verzekeraars weinig goesting is om dit soort verzekeringen te sluiten. Ik heb het bij Achmea, Zilveren Kruis en De Amersfoortse nagevraagd en zij zeggen allemaal niet te weten waarop dat is gebaseerd. Want als Westland morgen een aanvraag doet, hoe gering ook, zij willen een offerte uitbrengen. Ik kan dus niet helemaal plaatsen in hoeverre dat is. Ik erken wel dat DSW de grootste verzekeraar in Westland is en het dus wel handig is om die dit contract te geven, maar niet langer dan drie jaar. Dus vandaar de motie, die ik bij dezen indien.

"De raad van de gemeente Westland in vergadering bijeen op 22 januari 2019;
overwegende:
dat het college de raad aangeeft dat door het aannemen van de verordening de Europese aanbesteding richting DSW voor de collectieve/aanvullende verzekering niet nodig is;
dat het college in ieder geval een overeenkomst van niet langer dan drie jaren met DSW aan zal dienen te gaan voor de collectieve aanvullende verzekering;
dat een langere periode niet gewenst is omdat in beginsel vrijheid van handelen moet zijn met welke ziektekostenverzekeraar de collectieve aanvullende verzekering wordt gesloten in Westland;
spreekt uit:
dat het college niet langer dan drie jaren een overeenkomst zal aangaan met DSW voor de uitvoering van een collectieve aanvullende verzekering voor minima die woonachtig zijn in Westland;
en gaat over tot de orde van de dag."
(Motie van Westland Verstandig)

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Duijsens. De motie is ingediend en maakt deel uit van de beraadslagingen. Dan geef ik nu het woord aan de wethouder namens het college, de heer Vreugdenhil.

Wethouder Vreugdenhil: Dank u wel, voorzitter. Toch even die vijfjaartermijn. In het memo is aangegeven dat het uitgangspunt vijf jaar is. We gaan tussentijds evalueren. Dat betekent dat we eerder kunnen stoppen als we niet tevreden zijn. Met andere woorden, ik denk dat de motie in die zin overbodig is als we heel goed evalueren. De vraag is gesteld waarop we dan letten. Ik kan me voorstellen dat we letten op klachten. Stel je voor dat er allerlei mensen zijn die zeggen aanvullend verzekerd te zijn, maar de verzekeraar niet doet wat hij heeft beloofd, dan zou dat een reden kunnen zijn. Met andere woorden, ik denk dat we de vinger aan de pols moeten houden. Ik zou willen voorstellen vijf jaar aan te houden en tussentijds te evalueren. Dan kunnen we altijd met elkaar zeggen er eerder mee te stoppen als we niet tevreden zijn. Nu terug naar drie jaar, dan beperk je je in de looptijd. Dat betekent ook dat je over enige tijd weer heel snel moet gaan schakelen richting een aanvullende verzekering. Dat kunnen we liever wat uitstellen. We hebben tijd om dan andere dingen te doen.
DSW een monopolypositie is een ruimer vraagstuk. U heeft het aangestipt en maakte daar ook niet een te groot punt van.

Onbekendheid. Laten we dat goed regelen in het minimabeleid. Daar ziet dat op toe. Ik heb meer vragen gekregen dat minima heel erg op de hoogte raken van alles wat mogelijk is. Een kwetsbare groep en ik wil die suggestie graag meenemen.
Wat mij betreft ontraad ik deze motie. Tot zover, voorzitter.

De heer Duijsens: Nog even over de motie. Die had ik al gemaakt, want raadsleden doen alles bijtijds. Dat jullie tijdig van de motie kunnen kennisnemen.
Dan kunnen jullie meteen hier erop ingaan. In de regel gebeurde dat ook. Maar goed, de motie ligt er. Als de wethouder toezegt dat hij in het contract opneemt dat het contract bij onvoorziene omstandigheden tussentijds beëindigd kan worden, dan is die motie inderdaad niet nodig. Want hij zegt het ongeveer, maar niet helemaal zoals ik het nu uitdruk.

Wethouder Vreugdenhil: De woordkeus in het memo: uitgangspunt is een periode van maximaal vijf jaar, met tussentijdse evaluatie en opzegmogelijkheden. Dat ziet toe op wat u zei.

De voorzitter: Beraadslaging in twee termijnen is gebeurd. Ik kijk of er behoefte is aan een stemverklaring. Dat is niet het geval. Wie is voor het voorstel? Dat is unaniem. Dank u wel.

10. VOORSTEL TOT VASTSTELLING VAN HET BESTEMMINGSPLAN DE KREKEN FASE 2

De heer Van Rossum: Voorzitter. Wat ons betreft is het een goed bestemmingsplan. De zienswijzen zijn goed beantwoord. Wel wil ik daarbij opmerken dat het misschien jammer is dat twee punten die op het laatst naar voren kwamen en waarover Westland Verstandig straks ook een amendement indient redelijk laat naar voren zijn gekomen. Als we dat tevoren hadden besproken, was er misschien wat meer wisseling mogelijk geweest. Als ik dan inderdaad verder doorga op die amendementen denk ik inderdaad dat die te laat zijn. Zeker wat betreft het eerste amendement. Wat de CDA-fractie betreft snappen we niet helemaal waarom Westland Verstandig het amendement gewisseld heeft. Over het eerste amendement dachten we in eerste instantie dat het geen rechtstreekse gevolgen heeft, daar zouden we misschien in mee kunnen gaan. Met het tweede amendement hebben we zoiets eerst het antwoord van de wethouder af te wachten. Maar op voorhand zeggen we daarvan: nee. Dus graag gaan we met het bestemmingsplan mee.

De heer Duijsens: Mijnheer de voorzitter. Nou luisteren we een keer naar de wethouder en dan heeft Van Rossum weer wat te zeuren. Maar goed, ik houd het bij die twee amendementen. In de commissievergaderingen is dat ook heel duidelijk aan de orde gekomen. Wij vinden dat het voetbalveldje en het scoutingterrein langs de Verburghlaan groen in plaats van wonen moeten zijn en die moeten ook speelvoorzieningen houden. Die zitten in dat groen. Dus vandaar ons eerste amendement.

"De raad van de gemeente Westland in vergadering bijeen op 22 januari 2019;
overwegende:
dat voor een goede ruimtelijke ordening het van belang is dat het voetbalveldje en ook het terrein wat voorheen bij de scouting in gebruik was, behouden blijven in de huidige vorm en niet bebouwd gaan worden met woningen;
dat het de leefomgeving ten goede komt van in ieder geval de bestaande bebouwing in aansluiting op het plan De Kreken;
dat dan ook de bestemming gewijzigd dient te worden van het hiervoor genoemde perceelsdeel.
Amendement:
wijzigt de plankaart voor wat betreft het perceel, zijnde het huidige voetbalveldje en het voormalige scoutingterrein langs de Verburghlaan van 'wonen' naar 'groen' en voorts wijzigt de staat van wijzigingen en voegt aan de huidige staat van wijzigingen toe 'voetbalveldje en voormalig scoutingterrein krijgen de bestemming groen'.

Gaat over tot de orde van de dag.
(Amendement 10A van Westland Verstandig)

Het tweede amendement was inderdaad eerst anders geformuleerd, maar gezien de brieven die we kregen van het ABC-terrein en het overleg met de wethouder en recente informatie van haar, willen we aan de algemene bouwregels het volgende toevoegen.

"De raad van de gemeente Westland in vergadering bijeen op 22 januari 2019;
overwegende:
dat het de vraag is of de woonbestemming zich verdraagt met de bedrijvenbestemming, met name dat deel van het bedrijventerrein waar het bedrijf ERP gevestigd is;
dat uit het Ardea-rapport van 8 januari 2019 afgeleid moet worden dat voor wat betreft de geluidsbelasting bij korte bedrijfsduur van vrachtwagens sprake is van een overschrijding van de grenswaarden voor de gemiddelde piek geluidsniveaus volgens het activiteitenbesluit voor de nieuw te bouwen woningen van De Kreken fase 2/4;
dat (mogelijk) aanvullende (geluids)maatregelen nodig zijn die ruimtelijk ook moeten worden ingepast, hetgeen nu niet, althans onvoldoende, in het bestemmingsplan het geval is;
Amendement:
Toevoegen aan artikel 19 algemene bouwregels een lid 19.8 dat als volgt luidt:
'Omgevingsvergunningen voor het bouwen van woningen binnen 100 meter van het ABC-bedrijventerrein kunnen slechts worden verleend indien –noodzakelijk geluidswerende maatregelen zijn getroffen en aantoonbaar in stand worden gehouden teneinde een aanvaardbaar woon- en leefmilieu te creëren voor de bewoners van die woningen. De uitgangspunten voor industrielawaai zijn verwoord in het geluidsrapport van Ardea dat als bijlage bij dit bestemmingsplan is gevoegd. Met de aanvrager van de omgevingsvergunning, als hiervoor bedoeld, zal een privaatrechtelijke overeenkomst worden gesloten voor het aanbrengen, beheer, onderhoud en landschappelijke inpassing van de eventueel nodige geluidwerende maatregelen.'
Gaat over tot de orde van de dag."
(Amendement 10B van Westland Verstandig)

Het amendement is gebaseerd op hetgeen de inspreker twee weken geleden in de commissievergadering aangaf dat de woonbestemming en het industrieterrein elkaar kunnen bijten. Met het Ardea-rapport is dat ook keurig aangetoond.

De heer Van Rossum: Voorzitter. Dat tweede amendement heeft toch eigenlijk veel meer consequenties dan wat u eerst had ingediend? Ik begrijp dat de wethouder misschien straks wat nader gaat verklaren waardoor ik ook op een andere mening uitkom.

De heer Duijsens: Mijnheer Van Rossum. Er zijn diverse wegen naar Parijs. Toevallig rijden we nu samen met de wethouder op dezelfde weg. Beide kunnen. Ik vond mijn oplossing ook mooier, moet ik eerlijkheidshalve zeggen. Maar een voorwaardelijke verplichting opnemen kan ook. Je moet wat om af en toe hier een amendement aangenomen te krijgen, dus vandaar dat we het aangepast hebben.

De heer Valstar: Voorzitter. Het is goed om te zien dat Poeldijk verder ontwikkeld wordt met het bestemmingsplan De Kreken fase 2. We hebben geconstateerd dat er veel zienswijzen zijn binnengekomen. De LPF Westland is in ieder geval tevreden dat er tegemoet wordt gekomen aan veel van die zienswijzen. Positief is ook dat er een brug wordt gerealiseerd tussen beide wijken om deze met elkaar te verbinden. Wel had de LPF Westland graag gezien dat het voetbalveldje behouden zou blijven. Maar we begrijpen dat het groen elders is gerealiseerd en dat er een stedenbouwkundige visie ligt.
Het amendement 10A kunnen we niet steunen, omdat het niet kostenneutraal is en er ook geen dekking wordt gegeven.

Verder zijn er nog wel zorgen over het aangrenzende ABC-terrein en de geluidsbelasting van de woningen. Kan de wethouder verzekeren dat ondernemers en bewoners geen last van elkaar krijgen en de ondernemers op het ABC-terrein ongestoord kunnen ondernemen, ook als de toekomstplannen van de ondernemers anders uitpakken en de bewoners van overlast gespaard blijven? In dat kader wachten we graag de reactie van de wethouder af op amendement 10B.
Tot slot wil de fractie van de LPF vragen om in De Kreken fase 2 betaalbare woningen te realiseren, met name sociale en bereikbare koopwoningen. Wij vragen om te bouwen naar de behoefte van de Westlandse woningzoekenden. Dank u wel.

De heer Duijsens: Mijnheer de voorzitter. Ik heb nog een vraag aan de heer Valstar, waarom hij het eerste amendement niet steunt. Hij zegt voor het voetbalveldje te zijn, alleen de financiën. Maar we hebben het hier over een goede ruimtelijke ordening, niet over de financiële invulling.

De heer Valstar: Het zal in ieder geval financiële consequenties voor de gemeente hebben.

De heer Van Veen: Voorzitter. Uw eerste raadsvergadering. En ik kan me zomaar voorstellen dat u soms 's nachts wakker ligt en denkt: waar ben ik aan begonnen? Vandaar dat ik u graag een tip geef. Mocht u een keer in bed wakker liggen en ligt te woelen, dan kunt u bijvoorbeeld denken aan een Westlands politicus dat voorleest uit eigen werk. Ik weet niet of dat het gewenste effect heeft. Een betere gedachte is om te denken aan een leeg vel papier. In de familie Van Veen werkt dat in ieder geval als een speer. De clou hiervan is dat uw gedachten op nul gaan, u wordt volledig ontspannen en dat is vaak nodig om rustig in slaap te dommelen.
Eenzelfde wit vel papier is de droom van iedere stedenbouwkundige. Waar leg ik water aan? Waar komen de lanen? Waar komen de speelplaatsen voor de toekomstige kinderen in de wijk? En zo is ook de ontwikkelaar van De Kreken fase 2 te werk gegaan. Een prachtige wijk wordt er gecreëerd en als deze uitwerking niet teleurstelt wordt het een parel aan de ketting die Poeldijk heet. Wat echter toch over het hoofd is gezien, dat is al een aantal maal benoemd, is dat omwonenden inmiddels zeer gehecht zijn aan bestaande delen van het te ontwikkelen plan. Het is een klein gebaar dat groots gewaardeerd zal worden door de inwoners van Poeldijk. Vandaar dat wij in een amendement pleiten voor het behoud van het trapveldje en het voormalige scoutingterrein. Het college heeft de mond vol van participatie. Wij zijn benieuwd wat het college van deze vorm van participatie vindt, namelijk het ruim op tijd inspreken tijdens een commissievergadering en een heel reële en helemaal geen bijzondere eis stellen. Vandaar een amendement.
Ook hebben wij tijdens de commissievergadering aangekaart dat GBW het liefst totaal geen sociale woningbouw ziet verschijnen in dit plan. Ooit begon de Westlandse Zoom namelijk met het idee om expats te huisvesten. Toen dit niet haalbaar bleek in de crisis werden de pionnen wat verzet en werd er gebouwd voor regiogenoten. En in dit plan wordt misschien de mogelijkheid gecreëerd dat er gebouwd gaat worden voor expats uit Oost-Europa. De wethouder beweerde in de commissievergadering: 'er wordt in bestemmingsplannen niet bepaald welk soort woningbouw daar komt, we gaan sociale woningbouw niet uitsluiten'. Wat schetst dan ook onze verbazing om op bladzijde 19 van het bestemmingsplan de volgende passage te lezen: "Onderzocht wordt of sociale huurwoningen gerealiseerd kunnen worden. Voor de aandeelhouder gemeente Westland heeft dit hoge prioriteit." En dat is natuurlijk wel een beetje een dolksteek in de rug van veel Poeldijkers. In Poeldijk is er al veel overlast van Perspektief, dat ongeveer driedubbel telt als sociale huurwoning. De Witte Brug, het voormalige verzorgingshuis, wordt ook steeds meer gebruikt als sociale huur. En in het AD van vorig jaar stond een heel mooi uitgewerkt artikel met per dorp aangegeven het aantal sociale huurwoningen. Daarin stond Poeldijk trots bovenaan, zou ik haast zeggen. En nu gaat het college als klap op de vuurpijl sociale woningbouw toestaan in de Westlandse Zoom. Dat is wat ons betreft onbegrijpelijk en vandaar dat wij ook op dit vlak met een amendement komen.

En wij verwachten ook zeker steun van de LPF voor dit amendement, want ook zij zijn altijd fel tegenstander geweest van de Westlandse Zoom. En ook bij u staat leefbaarheid hoog in het vaandel. Vandaar dat wij het volgende amendement indienen.

"De raad van de gemeente Westland in vergadering bijeen op 22 januari 2019 bij behandeling van het voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan De Kreken fase 2.
overwegende dat:
- Poeldijk al meer dan voldoende sociale huurwoningen heeft voor de eigen inwoners;
- het huurcontract met Perspektief ook een jaar is verlengd;
- verhoudingsgewijs Poeldijk een zeer groot aantal sociale huurwoningen heeft in vergelijking met andere Westlandse kernen;

amendeert het bestemmingsplan als volgt:
- de gehele passage op pagina 19 te verwijderen: 'momenteel wordt onderzocht ... overigens niet in de weg.";
- dit te vervangen door de zin 'er zal geen sociale woningbouw plaatsvinden in bestemmingsplan De Kreken fase 2';

en gaat over tot de orde van de dag."
(Amendement 10D van GemeenteBelang Westland)

"De raad van de gemeente Westland in vergadering bijeen op 22 januari 2019 bij behandeling van het voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan De Kreken fase 2.
overwegende dat:
- gehoord hebbend de insprekers bij de vergadering van de commissie Ruimte van 8 januari jl.; zij pleiten voor het handhaven van de huidige bestemming van het voetbalveldje en het voormalige scoutingterrein langs de Verburghlaan; ook willen zij het huidige voetpad houden als veilige route richting school en sportvereniging;
- het college beweert inspraak van burgers zeer belangrijk te vinden;
- dit geen financiële consequenties heeft, als het geplande groen langs de Nieuwe Weg zijde wordt omgezet in woningbouwbestemming;
- er op deze manier ook geen nodeloze vertraging ontstaat in de verdere procedure, omdat dan aan een groot aantal bezwaren van de belanghebbenden tegemoetgekomen wordt;

amendeert het bestemmingsplan als volgt:
- besluit het bestemmingsplan en het plankaartje te wijzigen, zodat het huidige voetbalveldje en het voormalige scoutingterrein kan blijven, zoals het nu gebruikt wordt; dus wijzigen voor deze locatie van woningbouwbestemming naar spelen/groenbestemming;
- het stuk dat in voorliggend bestemmingsplan langs de Nieuwe Weg zijde wordt bestemd als groen, juist te wijzigen naar woningbouwbestemming (zie ook bijlage);

en gaat over tot de orde van de dag."
(Amendement 10C van GemeenteBelang Westland)

De heer Witkamp: Voorzitter. Even een reactie op de heer Van Veen. Want in 2005 was hij wellicht nog zo jong dat hij de gemeenteraad niet volgde, hij kon hem in ieder geval nog niet zien op camera's. De LPF Westland is altijd mordicus tegen de Westlandse Zoom geweest. Dat klopt. Alleen hebben wij destijds wel zowel voor Westhof als De Kreken gestemd. Dat had te maken met de latere toekomstige uitbreiding van Poeldijk, omdat namelijk uitbreiding tegen de kern aan voor ons geen bezwaar was. De reden waarom wij altijd tegen de Westlandse Zoom geweest zijn, is dat wij niet wilden dat er woningbouw plaatsvindt op tuinbouwgebied en destijds ook op oneigenlijke gronden tuinbouwgrond aangekocht werd. De tweede reden was dat wij geen brood zagen in het feit dat expats hier naar het Westland zouden komen. Dat is ook uitgekomen en in 2012 is in de raad aangegeven dat dat op de juiste manier was. Ervan uitgaande dat wij in het geval van De Kreken ergens op tegen zouden zijn geweest in het verleden, dat is dus niet het geval. Wij waren voor de ontwikkeling van woningbouw daar. Dank u wel.

De voorzitter: Ten aanzien van uw advies over slapeloze nachten kom ik uit Drenthe, dus tel ik schapen. Ik geef dan het woord aan wethouder Gardien namens het college.

Wethouder Gardien-Reinders: Dank u wel, voorzitter. Ik ga eerst in op het eerste amendement, dat ziet op het behoud van het voetbalveldje. In 2015 is er een visie vastgesteld voor de gehele Kreken, fasen 2 en 3. En in die visie is dat voetbalveldje, waar dus nu in dit bestemmingsplan een woonbestemming op ligt, niet gehandhaafd. En die visie is door u vastgesteld. Die visie is vertaald in twee bestemmingsplannen: De Kreken fase 3, dat momenteel in aanbouw is, en De Kreken fase 2 waar we vandaag over spreken. Het college ziet geen mogelijkheid om binnen deze visie het huidige voetbalveldje te handhaven zonder de hoofdstructuur van water en groen te doorbreken.
Die hoofdstructuur van water en groen loopt door de beide bestemmingsplannen heen, dus De Kreken fase 2 en De Kreken fase 3. En een dergelijke planwijziging staat ook weer open voor beroep. Dat gezegd hebbende, betekent dat dat de woningbouw gepland op dat stukje grond 1312 m² uitgeefbaar gebied betreft. Het gaat dan om negen woningen. De grondopbrengsten uit de grex bedragen € 650,00 per vierkante meter. Het gaat dus om een bedrag van € 850.000,00 exclusief de kosten van de planwijzigingen en de inzetten die daarop gepleegd moeten worden. Het is overigens wel zo dat we wel zijn ingegaan om de route vanuit de De Boerstraat te handhaven, omdat er een brugverbinding is gemaakt om een voetpad van de Nieuwe Wijk naar de oversteekplaats richting de Verburghschool te maken. Het is niet zo dat dit plan onvoldoende speelgelegenheden heeft. Integendeel. Er zijn op de gebruikelijke afstanden vanaf de De Boerstraat voor de diverse groepen speelmogelijkheden in het plan opgenomen. Die kunt u ook vinden op pagina 20 van de planregels. Daar staat precies aangegeven welke speelgelegenheden en trapveldjes in de wijk zijn ingepast. Dus daar wordt wel in voorzien op andere plekken. Dus dat amendement ontraadt het college.
Dan komen we op het tweede amendement over de geluidsruimte. Het bedrijf ERP, waarover het in eerste instantie ging, heeft via advocaat Zwinkels in de commissievergadering ingesproken. Uit het akoestisch onderzoek behorend bij het bestemmingsplan kwam naar voren dat er geen beperking wordt opgelegd vanuit ERP wat betreft de bestaande geluidsruimte. Daar is uitgegaan van de gegevens die door de bedrijven zelf zijn verstrekt. En pas tijdens de commissievergadering werd duidelijk dat ERP nu eigenlijk ook al niet kan voldoen aan de geluidsvereisten wat betreft de drie woningen die daar in de nabijheid liggen. Het bedrijf heeft geen maatwerkvoorschrift voor een hogere toegestane geluidsbelasting en moet dus voldoen aan de standaardvoorschriften. In november heeft een gesprek plaatsgevonden tussen het bedrijf, OBWZ en de omgevingsdienst. Toen werd aangegeven dat er werd getwijfeld over de gegevens die zelf waren aangeleverd, zonder dat eigenlijk een nadere onderbouwing werd gegeven. Die nadere onderbouwing is pas gekomen op 16 januari. 's Avonds laat werd het rapport van Ardea aangeleverd. En toen bleek daaruit klip en klaar dat het bedrijf ook nu al niet kon voldoen aan de geluidsregels. Er is een gesprek gevolgd. En in dat gesprek is afgesproken dat privaatrechtelijke afspraken zullen worden gemaakt om het geluid wel op een goede manier te regelen, zodat bedrijven geen last hebben van de woningen en andersom. Dat vindt het college onvoldoende. Het college is van mening dat dergelijke zaken ook publiekrechtelijk geregeld moeten worden in het bestemmingsplan. Westland Verstandig heeft daarvoor een amendement gemaakt, dat wij als college kunnen ondersteunen. Ik heb wel nog even naar het dictum gekeken. Als u het laatste stukje over de privaatrechtelijke overeenkomst achterwege laat en de rest van de tekst in stand laat, dan kunnen wij dit amendement eigenlijk ondersteunen en op die manier dat bestemmingsplan wijzigen, zoals voorgesteld.
Het dictum komt dan als volgt te luiden: dat omgevingsvergunningen voor het bouwen van woningen binnen 100 meter van het ABC-terrein slechts zullen worden verleend indien noodzakelijk geluidwerende maatregelen worden getroffen en aantoonbaar in stand worden gehouden teneinde een aanvaardbaar woon- en leefklimaat te creëren voor de bewoners van die woningen. De uitgangspunten voor industrielawaai zijn verwoord in het geluidrapport van Ardea dat als bijlage bij het bestemmingsplan is gevoegd. Het laatste stukje over de privaatrechtelijke overeenkomst, als dat er dan uit gelaten wordt, dan houdt dat ook nog de vrijheid om dat op een andere manier te realiseren. Dat met betrekking tot amendement 2.

Het derde amendement ziet op de sociale woningbouw. Daar heeft het college zich nog niet over beraden. Dus ik wil graag een korte schorsing hebben om daarover overleg te hebben met de andere collegeleden.

De voorzitter: Hoeveel tijd denkt u dat u nodig heeft, mevrouw de wethouder?

Wethouder Gardien-Reinders: Ik denk vijf minuten.

De voorzitter: Dan schors ik de vergadering tot 21.45 uur.

Schorsing (21.44 – 21.50 uur.)

De voorzitter: Ik hervat de vergadering en geef het woord aan wethouder Gardien namens het college.

Wethouder Gardien-Reinders: Dank u wel, voorzitter. Het college heeft naar het amendement gekeken. De paragraaf waarnaar GemeenteBelang verwijst op pagina 19 gaat om de toelichting van het bestemmingsplan. De toelichting van het bestemmingsplan is nooit juridisch bindend. Dat is het streven. Bovendien kan het college niet meegaan in dit amendement, omdat juist in deze gemeente behoefte is aan sociale woningen. Dat het in De Kreken fase 2 gerealiseerd zou worden, is allerminst zeker, maar we willen het ook niet uitsluiten. En ja, de kwalificatie gegeven door de indiener van het amendement van mensen die in sociale huurwoningen wonen, en om dat op één hoop te gooien met mensen die in Perspektief zitten, dat werpt het college toch verre van zich. En ook deze wethouder. Ik heb zelf jarenlang in een sociale huurwoning gewoond en ik herken me niet als overlastgevend. Tenminste, ik heb mijn buren nooit horen klagen.

De heer Duijsens: Mijnheer de voorzitter. Zou het niet handig zijn dat we de amendementen krijgen, want we hebben ze niet?

De voorzitter: De amendementen worden op dit moment gekopieerd. En zodra ze allemaal binnen zijn worden ze verspreid.

Wethouder Gardien-Reinders: Amendement 10C van GemeenteBelang zit eigenlijk een beetje op dezelfde lijn als het eerste amendement van Westland Verstandig over het trapveldje. Daar heb ik al eerder iets over gezegd.
Met betrekking tot het amendement over het geluid waar het college wel achter kan staan, zou ik het dictum ietsje willen veranderen, zoals ik aangaf. Wellicht dat dat amendement nog even kan worden uitgedeeld.

De heer Duijsens: Althans, door die laatste zin. Zet er maar een streep doorheen, door de laatste zin.

"De raad van de gemeente Westland in vergadering bijeen op 22 januari 2019;
overwegende:
dat het de vraag is of de woonbestemming zich verdraagt met de bedrijvenbestemming, met name dat deel van het bedrijventerrein waar het bedrijf ERP gevestigd is;
dat uit het Ardea-rapport van 8 januari 2019 afgeleid moet worden dat voor wat betreft de geluidsbelasting bij korte bedrijfsduur van vrachtwagens sprake is van een overschrijding van de grenswaarden voor de gemiddelde piek geluidsniveaus volgens het activiteitenbesluit voor de nieuw te bouwen woningen van De Kreken fase 2/4;
dat (mogelijk) aanvullende (geluids)maatregelen nodig zijn die ruimtelijk ook moeten worden ingepast, hetgeen nu niet, althans onvoldoende, in het
bestemmingsplan het geval is;
Amendement:
Toevoegen aan artikel 19 algemene bouwregels een lid 19.8 dat als volgt luidt:

'Omgevingsvergunningen voor het bouwen van woningen binnen 100 meter van het ABC-bedrijventerrein kunnen slechts worden verleend indien –noodzakelijk geluidswerende maatregelen zijn getroffen en aantoonbaar in stand worden gehouden teneinde een aanvaardbaar woon- en leefmilieu te creëren voor de bewoners van die woningen. De uitgangspunten voor industrielawaai zijn verwoord in het geluidsrapport van Ardea dat als bijlage bij dit bestemmingsplan is gevoegd.'
Gaat over tot de orde van de dag."
(Gewijzigd amendement 10B van Westland Verstandig)

De voorzitter: Ik kijk naar de tweede termijn. U heeft een vraag aan wethouder Gardien.

De heer Zuyderwijk: In het algemeen. We hebben het wel eens eerder gehad over dingen die gewijzigd worden door de raad. Ik zou het op prijs stellen de drie amendementen, die straks in stemming gebracht worden, eerst te zien alvorens ik mijn fractie adviseer haar hand op te steken. Mijnheer Duijsens, hartstikke prima van 'zet er maar een streep doorheen', maar goed, waar staat die streep dan doorheen? Mijn verzoek aan de griffie is om de amendementen aan te passen, bij de indieners neer te leggen of dat het de correcte manier van omschrijven is, uit te delen en dan daarover te stemmen. Ik kan me zo voorstellen dat we agendapunt 11 even on hold zetten en dat we doorgaan met de rest van de agenda en terugkomen zodra de papieren zijn uitgedeeld.

De voorzitter: Ik ben het van harte met u eens. Dan de heer Van Rossum in zijn tweede termijn.

De heer Van Rossum: Ik had eigenlijk een vraag aan de wethouder en misschien ook Westland Verstandig. Begrijp ik nu goed, vandaar de interpretatie die ik net achter het spreekgestoelte gaf, dat de geluidwerende voorzieningen getroffen moeten worden door het ABC-terrein en niet binnen het bestemmingsplan? Klopt die constatering? Daar ging ik dan op mis. Ik dacht dat dit amendement eigenlijk een reden geeft om het bestemmingsplan te moten aanpassen.

Wethouder Gardien-Reinders: Woningen kunnen pas gebouwd worden als kan worden voldaan aan de geluidnormering. Dus daar moet een bedrijf aan voldoen. Voor het afgeven van de vergunning moet daarover duidelijkheid zijn. Door dit amendement is dat geregeld in het bestemmingsplan. Daarnaast zullen er wellicht ook privaatrechtelijke afspraken met het bedrijf gemaakt moeten worden op welke wijze dat dan moet geschieden. Het bedrijf kan nu ook al niet voldoen aan de geluidsnormering, dus dat zal een maatwerkvoorschrift moeten aanvragen om wel te kunnen voldoen. En dat moet dan straks ook gaan gelden voor de nieuwe woningen. Om dat publiekrechtelijk te borgen kan het college instemmen met dit amendement.

De voorzitter: Dan heeft u het over amendement 10B, wethouder.

Wethouder Gardien-Reinders: Ik heb het over het amendement dat begint met 'toevoegen aan artikel 19, algemene bouwregels'.

De voorzitter: Dat is amendement 10B voor de handelingen. Daarmee in twee termijnen voldoende behandeld.
Indachtig de suggestie van de heer Zuyderwijk worden op dit moment de twee amendementen van GemeenteBelang Westland rondgedeeld.
In amendement 10B is een wijziging aangebracht door de indiener. Ik kijk even naar de griffier om aan te geven wat er geschrapt wordt.

De heer Duijsens: Zo moeilijk is het niet: vanaf de laatste zin 'Met de aanvrager van een omgevingsvergunning ... maatregelen'.

De voorzitter: De laatste zin wordt er helemaal uitgehaald: 'Met de aanvrager van de omgevingsvergunning, als hiervoor bedoeld, zal een privaatrechtelijke overeenkomst worden gesloten voor het aanbrengen, beheer, onderhoud en landschappelijke inpassing van de eventueel nodige geluidwerende maatregelen.' Die zin wordt geschrapt.
Als de bode het gewijzigde amendement op wil halen. Dan stel ik voor dat we de beraadslagingen over dit punt even aanhouden en eerst naar het volgende punt gaan, zodat de bode het gewijzigde amendement kan kopiëren en verspreiden. Dan kunnen we daarna het vervolg hervatten.

11. VOORSTEL TOT VASTSTELLING VAN DE VERORDENING OP DE ELEKTRONISCHE BEKENDMAKING EN KENNISGEVING GEMEENTE WESTLAND 2019

De heer Duijsens: Voorzitter. Ik kan hierover heel kort en heel simpel zijn. Een prima verordening, die goed in elkaar zit en een keuze moet maken. Elektronisch en daarnaast mag niets anders verplicht worden gesteld. Het college heeft dat keurig in twee leden opgeschreven. Een lid is toegevoegd naar aanleiding van het besprokene in de vergadering van de commissie. Voor zover het naar zijn oordeel is gewenst, kan dat ook in het gebruikelijke plaatselijk blad worden geplaatst. Dat kan misverstanden opleveren als mensen niet op de grote snelweg zijn ingeschakeld of dat niet kunnen of niet willen en toch iedere week het blad lezen. Als het een keer niet gepubliceerd zou worden, dan mist men de boot en dat willen wij absoluut niet. Vandaar onze motie. In de toelichting zegt het college ernaar te streven dat altijd te doen, maar toelichtingen geven geen verplichting en moties wel. De motie luidt als volgt.

"De raad van de gemeente Westland, in vergadering bijeen op 22 januari 2019;
overwegende:
dat de gemeente Westland elektronisch bekend gaat maken de besluiten zoals aangegeven in de artikelen 2 en 3 van de Verordening elektronische bekendmaking en kennisgeving gemeente Westland 2019;
dat in de artikelen 2.5 en 3.4 is aangegeven dat het bevoegde bestuursorgaan van de gemeente naast de elektronische kennisgeving ook op een niet elektronische wijze kennisgeving kan doen van de bekendmaking 'voor zover dat naar haar oordeel gewenst is';
dat de raad uitspreekt de wens dat in alle gevallen van bekendmaking ook op niet-elektronische wijze kennisgegeven wordt van de besluiten als bedoeld in artikel 2 en 3 van de verordening;
dat met name inwoners die nog niet goed of niet altijd zijn aangesloten op de elektronische snelweg dan ook kennis kunnen nemen van besluiten die hen raken;
spreekt uit:
dat de gemeente Westland bij alle bekendmakingen als bedoeld in artikel 2 en 3 van de Verordening elektronische bekendmaking en kennisgeving gemeente Westland 2019 het wenselijk acht dat de betreffende besluiten ook altijd nog op een niet-elektronische wijze bekendgemaakt worden en wel middels publicatie in het daarvoor aangewezen plaatselijke blad;
en gaat over tot de orde van de dag."
(Motie van de fracties van Westland Verstandig en GemeenteBelang Westland)

Dus onze inwoners moeten er vooralsnog op kunnen vertrouwen dat het altijd ook in het blad staat. Dus wat ze niet in het blad lezen is er niet. Dus dat het niet alleen bekendmaking op de elektronische manier zal zijn. In mijn ogen mag het juridisch op deze wijze worden geregeld als het maar niet in de verordening staat. Het college kan dat verplichtend toezeggen als het de motie uitvoert.

De heer Witkamp: Voorzitter. Ik heb alleen een korte mededeling. Ik vind het mooi meegenomen dat de motie die we 16 oktober hebben ingediend toch zo snel tot uitvoering leidt.
Nog even in de richting van de heer Duijsens naar aanleiding van zijn motie. Wij lezen die zo dat het een automatisme is dat het altijd wel in de krant wordt gepubliceerd, maar dat uiteindelijk de elektronische publicatie ertoe moet leiden dat we geen gaten meer krijgen tussen besluitvorming door de raad en publicatie. Daardoor zijn zaken bijna staande de vergadering van kracht geworden. En daar gaat het uiteindelijk om. Dank u wel.

De heer Duijsens: Ik wil hier graag in het kort op reageren. Het gaat erom dat als je niet publiceert en iemand maakt te laat bezwaar de gemeente kan zeggen: hé, de verordening, we hadden niet hoeven publiceren. En voor die gevallen geldt het. Als college ben je dat dan altijd verplicht. Nu staat het te vrijblijvend in de verordening. Dus met een elektronische verordening kun je je redden als de termijn is overschreden.

De heer Witkamp: Volgens mij is de wet uitermate duidelijk op dat punt. Ik wacht de beantwoording van het college graag af, maar volgens mij is dat klip en klaar.

Mevrouw Vermeer-de Smit: Voorzitter. We hebben het hierover in de commissievergadering ook al gehad. In de toelichting staat op pagina 6 bij 'overzicht werkwijze officiële bekendmakingen gemeente Westland' straks bij Groot Westland bij alle besluiten van 1 tot en met 8: ja. Deze motie is dan toch overbodig?

De heer Duijsens: Voorzitter. Ik wil nog even reageren op de opmerking van de heer Witkamp. Het is dan toch geen enkel probleem om de motie aan te nemen? Met de toelichting kom je nergens, die heeft geen bindende kracht.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik het woord aan wethouder Van der Stee namens het college.

Wethouder Van der Stee: Voorzitter. Het is inderdaad een herhaling van de discussie in de commissievergadering, maar ik wil het nog wel een keer zeggen. Op zich hebben we geen bezwaar tegen de motie, maar het is geen wezenlijk bezwaar. Zoals ook in het raadsvoorstel en in de toelichting staat is het streven van het college om als service naar niet-digitale inwoners toe straks ook van alle elektronische bekendmakingen en kennisgevingen mededeling te doen op een gemeentepagina in het plaatselijke huis-aan-huisblad. Er is echter gekozen voor een kan-bepaling om de verordening, gelet op het wetsvoorstel elektronische publicatie algemene bekendmakingen en mededelingen, toekomstbestendig te maken, zodat bij de inwerkingtreding van die wet dit niet meteen aangepast moet worden. Bovendien zou een situatie zich kunnen voordoen dat kennisgeving op papier zelfs niet op tijd kan. Denk bijvoorbeeld aan een aanwijzingsbesluit alcohol voor een weekend dat gelijk plaatsvindt. Dan heeft het weinig zin om dat daarna nog te publiceren. Maar de formulering als kan-bepaling voorkomt dus dat er in strijd met de eigen verordening zal worden gehandeld door geen kennisgevingen in het plaatselijke huis-aan-huisblad uit te laten gaan. Daarom ontraad ik de motie. Als het nu wettelijk zou kunnen, dan moeten we over een paar maanden de verordening weer aanpassen, omdat er dus voor één ding gekozen moet worden. En daar kiezen we conform de motie die de raad heeft aangegeven voor de elektronische bekendmaking. En we publiceren in feite alles, zoals in de toelichting staat, in het blad.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder. Als er geen behoefte meer is aan een tweede termijn breng ik de motie die door het college wordt ontraden in stemming.
Voor de motie stemmen de fracties van Westland Verstandig, GemeenteBelang Westland, GroenLinks en de PvdA.

Tegen de motie stemmen de fracties van het CDA, de LPF, de VVD, D66 en de ChristenUnie/SGP. Daarmee is de motie met 15 stemmen voor 23 stemmen tegen verworpen. Vervolgens breng ik het besluit in stemming. Het besluit wordt unaniem aangenomen.

HAMERSTUKKEN

12. VOORSTEL TOT BESCHIKBAARSTELLING VAN EEN VOORBEREIDINGSKREDIET ROTONDE EMMASTRAAT TE MONSTER

De voorzitter: Alle fracties gaan hiermee akkoord, zodat het voorstel is aangenomen.

13. VOORSTEL TOT VASTSTELLING ADDENDUM WAELPARK

De voorzitter: Akkoord. Aldus besloten.

14. VOORSTEL TOT VASTSTELLING VAN HET AANGEPAST EXPLOITATIEPLAN HONDERDLAND FASE 2

De voorzitter: Akkoord. Aldus besloten.

MOTIES EN VRAGENRONDE

De voorzitter: De motie onder agendapunt 15.01 hebben we behandeld en de moties onder 15.02 en 15.03 zijn ingetrokken.

15.04 MOTIE INZAKE AFSTAND NEMEN VAN NASHVILLE VERKLARING

"De raad van de gemeente Westland, in vergadering bijeen op 22 januari 2019;
constaterende dat:
- honderden reformatorische en evangelische predikanten, voorgangers en politiek betrokkenen hun handtekening hebben gezet onder de Nederlandse vertaling van de Nashville-verklaring en zich daarmee keren tegen homoseksualiteit en transgenders;
- er volgens lokale media ook personen binnen onze regio de Nashville-verklaring lijken te ondersteunen;

overwegende dat:
- raad en college van de gemeente Westland zich regelmatig positief hebben geuit over LHBTI's;
- Westland een Regenboogstad is en daarmee een actief en positief LHBTI-beleid voert;
- het goed is als de raad een duidelijk signaal laat horen jegens onze LHBTI-inwoners en -medelanders;

spreekt uit:
- onomwonden tegen de Nashville-verklaring te zijn;

verzoekt het college:
- zich eveneens tegen de Nashville-verklaring uit te spreken;
- deze motie onder de aandacht te brengen van het kabinet en de beide Kamers der Staten-Generaal en daarbij het verzoek te doen het standpunt van de raad over te nemen en te uiten;

en gaat over tot de orde van de dag."
(Motie van de fracties van GemeenteBelang Westland, GroenLinks, D66 en PvdA)

Mevrouw Van der Stelt: Voorzitter. Volgens mij zijn we het allemaal met elkaar eens dat deze verklaring polarisering in de hand werkt en voor alles zorgt, behalve voor verdraagzaamheid. Deze verklaring sluit personen buiten en discrimineert.

Deze verklaring is heel erg terug in de tijd. Wij hebben echter nu een kans om het samen en met elkaar te doen. Is dit nu niet een mooi moment om met zijn allen een front te vormen en uit te spreken dat we iedereen accepteren zoals die is? Uit te spreken dat wij op één lijn zitten en wij dergelijke verklaringen niet accepteren.
Met verbazing lazen wij dan ook de quote van de LPF: "Dit is vrijheid van meningsuiting, CDA; wij gaan liever het gesprek aan en dit heeft niets te maken met Westlandse politiek."
De ChristenUnie/SGP gaf aan de ophef niet te begrijpen, het zou gaan om een mening die gerespecteerd zou moeten worden. Ik vraag mij dan ook hardop af of de personen die dit hebben gezegd deze mening ook zouden hebben als zij een lesbische dochter of een homoseksuele zoon zouden hebben. Dit onderwerp zou volgens het CDA niets te maken hebben met de Westlandse politiek en daar wil ik in het kort iets over zeggen.
Regelmatig behandelen wij onderwerpen en moties die over landelijke onderwerpen en besluitvorming gaan, zoals ook vandaag de motie over het Kinderpardon, nota bene mede ingediend door het CDA. Gaan wij hier dan wel over? Het gaat er ons om dat hier groepen mensen worden buitengesloten. En welke groep dat ook is, wanneer volksvertegenwoordigers van politieke partijen een groep buitensluiten en discrimineren, dan zullen wij ons laten horen. Het maakt ons niet uit of dat de SGP, DENK of Forum voor Democratie is. Als er groepen mensen worden uitgesloten middels een dergelijke verklaring, dan zullen wij een tegengeluid laten horen. We leven namelijk in een, daar komt ie weer, 'participatiesamenleving' oftewel: iedereen doet mee. Iedereen is gelijk, zoals in de Grondwet ook staat beschreven.
Bij vele gemeenten wapperde de laatste weken de regenboogvlag voor het gemeentehuis en deze gemeenten hadden wel het lef om een standpunt in te nemen en dat ook te uiten. Zij toonden aan hun inwoners het unaniem met elkaar eens te zijn: je mag er zijn en wij accepteren je zoals je bent.
Laten we ons tegen deze verklaring uitspreken en hierover met elkaar in gesprek gaan. Een goed idee, maar wel nadat we hebben aangegeven het niet eens te zijn met deze verklaring. Neutraal blijven in deze kwestie staat gelijk aan goedkeuring van de Nashville-verklaring. Hoe moeilijk kan het zijn?
Dan nu de motie, waarbij ik moet vermelden dat deze op het laatste moment op enkele punten is gewijzigd, namelijk met betrekking tot het verzoek aan het college. Wij willen de woorden 'verzoekt het college' wijzigen in 'verzoekt de griffie'. De eerste bullet willen wij schrappen en vragen niet meer het college zich hierover uit te spreken. Het dictum luidt als volgt.
"Wij spreken uit onomwonden tegen de Nashville-verklaring te zijn en verzoeken de griffie deze motie onder de aandacht te brengen van het kabinet, de beide kamers der Staten-Generaal en alle gemeenten." Dank u wel.

Mevrouw Vermeer-de Smit: Voorzitter. Deze motie noopt ons tot het afgeven van een verklaring, waaruit ik enkele regels uit wil voorlezen.
"Wat het CDA-Westland betreft heeft natuurlijk iedereen de vrijheid zelf te bepalen wie hij of zij liefheeft en daarom nemen wij van harte afstand van de Nashville-verklaring. In ons Westland moet iedereen zich gezien en veilig voelen en moet iedereen zich kunnen uitspreken over zijn of haar geaardheid, geloof of denkwijze. En dat niet alleen binnen een kerk of een moskee, maar ook in een voetbalkantine of op school en op het werk. Wij steunen het Westlandse LHBTI-beleid zoals dat door onze raad is vastgesteld dan ook van harte. Wel denken wij dat het gesprek hierover aangaan met andersdenkenden zinvoller is dan het steunen van een motie of een verhitte discussie voeren op sociale media. Daarnaast hebben wij geen enkele behoefte ons te mengen in een landelijke kerkelijke discussie. Als lokale politieke afdeling vinden wij het ook overbodig om op elke mening van een individu of landelijke partij te reageren als deze mening totaal geen gevoel geeft voor het toekomstige of huidige beleid in het Westland." Dank u wel.

De heer Van Koppen: Voorzitter. Verrast, verbaasd en een ook een beetje teleurgesteld was de LPF-fractie toen wij de voorliggende motie ontvingen. Selectieve verontwaardiging.
Laat ik duidelijk zijn, onze fractie vindt de Nashville-verklaring verwerpelijk en die past anno 2019 absoluut niet bij het idee over de manier waarop wij hier met elkaar willen omgaan. Dus wat dat betreft zijn wij het eens met de indieners van de motie. Maar ik vind het wel een beetje hypocriet. De motie wordt nu ingediend door de fracties van D66, GBW, GroenLinks en later ook nog de PvdA-fractie, maar het was een D66-raadslid dat een aantal jaren geleden zei dat homoseksualiteit een zonde is. Weliswaar in Amsterdam, maar toch. De LPF Westland heeft toen geen motie gezien, waarbij wij ons als Westlandse gemeenteraad moesten uitspreken dat we het niet eens waren met deze uitspraken van D66 aldaar.
Het was nota bene een GBW-wethouder die in 2013 de moskee in Naaldwijk opende en enkele weken geleden daaraan memoreerde als een van zijn hoogtepunten. De moskee waarbij geleefd wordt volgens de islamitische normen en waarden, de moskee waarbij nog steeds jonge kinderen wordt geleerd dat homoseksualiteit onnatuurlijk, niet gewenst is, niet kan en niet mag volgens de islamitische traditie en de letter van de koran. Onze fractie heeft nog nooit een motie gezien om aan de Vereniging El Mouahidin te laten weten dat de Westlandse gemeenteraad het niet eens is met hun standpunt met betrekking rondom homoseksualiteit. De voormalig wethouder van Progressief Westland, een coalitiegenoot van GBW, heeft ooit in een krant gezegd dat hij regelmatig bezoeker was van de moskee as-Soennah in Den Haag, een moskee waar radicale denkbeelden worden verspreid en waar werd opgeroepen homo's met het hoofd naar beneden van een flat te gooien.

De voorzitter: Mijnheer Van Koppen. De heer De Gier wil u graag een vraag stellen.

De heer De Gier: Voorzitter. Op het moment dat de moskee dat inderdaad aantoonbaar predikt en verklaringen op dat gebied naar buiten brengt, dan zullen wij ons daar evenzeer tegen verklaren.

De heer Van Koppen: Het is gebeurd en ik heb niets gezien.

De heer De Gier: Als u mij dat dan kunt toesturen, zal ik het alsnog volgende vergadering doen.

De heer Van Koppen: Zoals gezegd: ik heb toen geen motie gezien waarin werd gevraagd hiervan als Westlandse gemeente afstand te moeten nemen.
Wij vinden de uitlatingen van diverse andere mensen, onder andere imams, veel gevaarlijker en reëler dan deze verklaring – misschien een verkeerde woordkeuze – van deze fossielen ver weg. In Westland hebben overigens bijna alle kerken al in 2005 een brief over dit onderwerp opgesteld en die is toen ondertekend door bijna alle kerkraden en voorgangers. Die open brief is terug te lezen op WestlandseKerken.nl. Er stond in het AD toen al een heel artikel en het was ook toen al min of meer uitgesproken. Vorige week hesen de kerken hier in Naaldwijk de regenboogvlag en waren er dominees die het in hun preken afkeurden. Volgens mij is dat al in gang gezet, maar ik heb het de moskee in Naaldwijk bijvoorbeeld nog niet zien doen. Sterker nog, tot op de dag van vandaag zie ik daar, duidelijk zichtbaar vanaf de openbare weg, nog een aparte ingang voor mannen en vrouwen. Ik heb echter niet één fractie horen zeggen dat zij vinden dat dit anno 2019 niet kan en dat ze daarvoor een motie indienen.
Los van het feit dat ik het bijzonder vind van een aantal partijen, vind ik het deels ook onzin. Zoals vanavond reeds gezegd, omdat je als gemeenteraad geen uitspraak gaat doen of brieven naar hogere overheden stuurt over meningen die worden verkondigd door mensen ver weg en helemaal niet weet of dit in het Westland breed gedragen wordt. De Nashville-verklaring is een opvatting van een zeer kleine religieuze minderheid en bij mijn weten niet ondertekend door leden van deze gemeenteraad, ook niet door collegeleden.

Het is dus een mening van mensen ver weg. Je kunt het met die mening niet eens zijn, ik ben dat ook niet, maar waarom moet je als Westlandse raad iets zeggen over een mening van anderen en dit ook nog aan hogere overheden laten weten? Pim Fortuyn heeft het eigenlijk al regelmatig gezegd: "Laten we waken over de vrijheid van spreken."
Voorzitter. Het mag duidelijk zijn dat de LPF Westland het totaal oneens is met de inhoud van de Nashville-verklaring, maar zij is het ook oneens met deze motie.

Mevrouw Heijl: Voorzitter. Wij zullen deze motie wel steunen, al was het maar om een duidelijk signaal af te geven en onze LHBTI-inwoners een hart onder de riem te steken. Dank u wel.

Mevrouw De Zoete-van der Hout: Voorzitter. Ik ervaar Westland als een gemeente waar iedereen zichzelf kan zijn, waar iedereen mag zeggen wat hij of zij op het hart heeft. Een samenleving met ruimte en respect voor elkaar, ook als we elkaar niet helemaal begrijpen. Deze motie haalt een streep door die ruimte en dat respect en daarom neem ik daar met kracht afstand van. Ik wil daar nog aan toevoegen dat ik het ook niet begrijp. De ondertekenaars scharen zich achter regenboogpaden en dergelijke, terwijl deze motie uitstraalt dat alle kleuren welkom zijn, behalve een enkele kleur die de mensen niet aanstaat.

De heer Hofland: Bij interruptie. Ik vind de minachting die spreekt uit de regenboogpaden en dergelijke niet op zijn plaats.

Mevrouw De Zoete-van der Hout: Dat is uw mening.

De heer Spaans: Ook die van mij, voorzitter.

Mevrouw De Zoete-van der Hout: Dat begrijp ik, maar ik wil daar nu liever niet op ingaan, graag op een ander moment.
We hebben gemerkt dat de opstellers van de motie, evenals die van de Nashville-verklaring, zich hebben teruggetrokken om, naar ik hoopte, na te denken over enkele kwetsbare passages die er zouden worden uitgehaald. Helaas blijkt dat niet het geval te zijn. Bij Nashville nemen ze de tijd om daar goed over na te denken. Terecht, dat ben ik het met iedereen eens.

De heer Spaans: Bij interruptie. Zij hebben hun eigen mening teruggetrokken.

Mevrouw De Zoete-van der Hout: Helaas hebben de opstellers van de motie niet gedacht aan degenen die zich gekwetst voelen door deze motie. Voor mij spreekt u in raadsels.

De heer Spaans: Voorzitter. Ik verzoek mevrouw De Zoete in te gaan op de feiten.

Mevrouw De Zoete-van der Hout: Ik begrijp niet wat u bedoelt, maar misschien hebt u het niet goed begrepen en zal ik mijn zin nog een keer herhalen.

De heer Spaans: Voorzitter. Ik begrijp mevrouw De Zoete heel goed, maar zij begrijpt mij niet. Dit is een politiek debat. Ik constateer dat zij niet ingaat op datgene wat ik vraag en dat vind ik laf.

Mevrouw De Zoete-van der Hout: Voor mij spreekt u in raadsels. Ik wil mijn laatste zin nog eens herhalen en het daarbij laten.
Ik vind het jammer dat degenen die een motie hebben opgesteld niet hebben gedacht aan de kwetsbare passages die erin staan.

Ik hoop dat zij dat in de toekomst beter zullen doen, zodat iedereen, ook degenen met een afwijkende mening die zij geven zonder anderen daarmee echt kwaad te willen doen, vrij is om die mening te kunnen uiten.

Mevrouw Van der Stelt: Voorzitter. Ik wil graag even interrumperen. Dan ben ik eigenlijk wel benieuwd welke kwetsende punten zijn in deze motie. Mevrouw De Zoete praat voor mij echt in raadsels.

Mevrouw De Zoete-van der Hout: Het gaat er mij om dat mensen zich door deze motie gekwetst voelen, omdat zij blijkbaar vinden dat er mogelijk in het Westland ook mensen zijn die zo denken. Mogelijk zijn die er inderdaad en die mogen ook zo denken, want dit land is vrij en in Nederland en in het Westland mag je zeggen wat je wilt.

Mevrouw Van der Stelt: Voorzitter. Dit gaat mij echt zo ver. Met andere woorden: u neemt het op voor mensen, volgens de LPF zijn er dat een paar, die iets ondertekenen en zeggen dat bijvoorbeeld homoseksualiteit een ziekte zou zijn en door God genezen zou worden. Alstublieft, dit gaat mij echt heel ver.

Mevrouw De Zoete-van der Hout: Ik wil liever niet ingaan op de verklaring, maar blijkbaar heeft u die niet echt goed gelezen. Zelfs als dit erin zou staan zoals u het zegt, wij hebben vrijheid van meningsuiting, mogen mensen dat zeggen. Maar je ziet wat zij over zichzelf hebben uitgeroepen, maar dat is ...

Mevrouw Van der Stelt: Wij hebben echt een Grondwet en dit is een discriminerende verklaring. Ik vind het echt heel schokkend dat uw fractie, aannemende dat u namens uw partij spreekt, op deze manier hierover denkt. Het kan maar duidelijk zijn. Ik denk dat deze motie daarvoor alleen al heel goed is.

Mevrouw De Zoete-van der Hout: Ik wil een lans breken voor de vrijheid van meningsuiting en die vrijheid is er voor iedereen.

De voorzitter: Ik denk dat het hiermee voldoende is. De heer Hofland van D66 heeft het woord.

De heer Hofland: Voorzitter. Het is inmiddels al een aantal jaren geleden dat de voormalige fractievoorzitter van D66-Westland een motie indiende voor het regenboogstedenbeleid. Inmiddels is het zover en wil ook dit college daarin verder gaan. Ik denk dat we daar met zijn allen blij om mogen en moeten zijn.
Moeten we ons hierover wel of niet uitlaten? Daar kun je over discussiëren en dat doen we ook op dit moment. Als ik hoor wat er gebeurt op het moment dat er op scholen regenboogvlaggen worden gehesen, dat er auto's langsrijden waarbij uit het raampje 'homo' wordt geroepen, dan schaam ik mij daar van tijd tot tijd voor. Op dergelijke momenten, als dit soort verklaringen langskomt zoals ook de Nashville-verklaring en waar ik uiteraard zoals eenieder van geschrokken ben, maar nog meer geschrokken omdat het denkbeelden zijn die blijkbaar bij bepaalde politici terugkomen, dan vind ik dit iets waarin wij ons moeten mengen. Het is dan misschien een signaal dat we afgeven en geen beleid dat wij ontwikkelen, maar wij moeten ons hiervan afkeren en uitspreken dat wij hier tegen zijn. Het is dan misschien niet het grootste beleid dat we hier neerzetten, maar ik vind dat we dat moeten doen. Als dit soort dingen gebeurt binnen onze gemeentegrenzen op scholen bij dit soort evenementen, dan vraagt dat om een signaal van deze gemeenteraad.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Hofland. Als de wethouder behoefte heeft hier namens het college op te reageren heeft hij hiertoe de gelegenheid.

Wethouder Vreugdenhil: Voorzitter. Uiteraard heb ik behoefte hierop te reageren, maar ik constateer dat het dictum is aangepast. Ik hoor een debat tussen raadsleden en zo hoort het ook, maar ik denk dat het college voldoende duidelijk is geweest in zijn beantwoording van de artikel 42-vragen. De heer Hofland legt het wel op de stip, want degene die dat incident waarnam was ondergetekende wethouder die op dat moment namens het college vol overtuiging de regenboogvlag hees. Ook hoorde hij de woorden vanuit een busje, waaruit 'homo's' geroepen werd.
Ik heb daar toen in de klas – u was daar niet bij, maar u heeft het waarschijnlijk wel gehoord – zeer inhoudelijk met de leerlingen over gesproken met de opmerking: "Het is toch wat dat ze deze wethouder homo noemen." Even later stak een meisje haar vinger op en zei: "Maar u werd daar niet mee bedoeld." Mijn antwoord was dat ik het mij wel aangetrokken had. Dit is voldoende.

De voorzitter: Is er nog behoefte aan een reactie in tweede termijn?

Mevrouw Van der Stelt: Voorzitter. Op zich heb ik geen behoefte aan een tweede termijn, maar ik wil wel graag een hoofdelijke stemming.

De heer Van Koppen: Voorzitter. Ik wil graag nog de heer Hofland van de D66-fractie een vraag stellen. Ik heb zojuist een en ander naar voren gebracht in mijn bijdrage, maar heeft u als D66-Westland, toen een D66-raadslid elders uitspraken heeft gedaan in het openbaar, ook een brief gestuurd met daarin dat u het absoluut niet eens bent met uw collega-raadslid?

De heer Hofland: Volgens mij was het uit uw bijdrage duidelijk dat er persoonlijke uitspraken zijn en kerkelijke uitspraken en was die uitspraak gebaseerd op een kerkelijk verhaal. Als u de quote echt terugzoekt, dan kunt u dat vinden. Zo niet dan neem ik nu afstand van datgene wat daar is gezegd. Het is niet de overtuiging waar wij voor staan. Het is wel een feit dat wij ons vanavond hierover buigen en dit agenderen. Het was uw goed recht om dat op dat moment ook te agenderen. Ik constateer dat u dat toen en ook nu niet heeft gedaan.

De voorzitter: Wij gaan over tot hoofdelijke stemming.

Motie M 15.4 van de fracties van GemeenteBelang Westland, GroenLinks, D66 en de PvdA over het afstand nemen van de Nashville-verklaring wordt hoofdelijk in stemming gebracht, waarbij de stemmen staken met 19 stemmen voor en 19 stemmen tegen.

Voor de motie stemmen de raadsleden Van der Doorn, Van den Berg, Boekestijn, Bogaard, Bongaards, Duijsens, De Gier, Van der Giessen, Heijl, Hofland, Hoogerbrugge, Keizer, Van der Knaap, Van Rijn-van Tol, Spaans, Van Staalduinen, Van der Stelt, Van Veen en Zuyderwijk.

Tegen de motie stemmen de raadsleden De Bloeme, Eeltink, Van der Eijk-Groeneveld, Huisman, Immerzeel, De Jong, Van Koppen, Leerdam, Van der Mark, A. van der Meer, D. van der Meer, Van Rossum, Scheffers-van der Lelij, Valstar, Vermeer-de Smit, Voskamp, Witkamp, De Zoete-van der Hout en Zuidgeest.

De voorzitter: De uitslag van de stemming is 19 stemmen voor en 19 stemmen tegen, zodat de stemmen staken en de motie de volgende keer opnieuw in stemming gebracht zal worden. Ik constateer dat het niet klopt en stel voor opnieuw te stemmen, maar dan bij handopsteken.

De heer Duijsens: Voorzitter. Waarom klopt het niet? Een blind paard ziet toch tien, zeven en twee negatief?

De voorzitter: De griffier komt tot een optelling die blijkbaar anders is.

De heer Duijsens: Dat is knap. Dan heeft hij iemand vergeten te noemen.

De voorzitter: Ik stel voor dit bij handopsteken nog even te bekrachtigen.
Voor de motie zijn de fracties van Westland Verstandig, GemeenteBelang Westland, GroenLinks, de PvdA, D66 en de VVD.
Tegen zijn de fracties van het CDA, LPF en de ChristenUnie/SGP.
De uitslag is wederom 19 stemmen voor en 19 stemmen tegen. Daarmee staken de stemmen en is dat de uitslag van de stemming. Over de motie zal een volgende keer in deze raad worden gestemd.
Ik kijk even naar de klok, het is nu 22.30 uur. Wilt u doorgaan en de agenda vanavond afhandelen? Ik zie dat dit het geval is.

De heer Keizer: Voorzitter. Zolang er nog spreektijd is voor het college en de fracties die willen reageren en daar niet overheen wordt gegaan.

De voorzitter: Dat lijkt mij helder.

10. VOORSTEL TOT VASTSTELLING VAN HET BESTEMMINGSPLAN DE KREKEN FASE 2

De voorzitter: Dan wil ik terugkomen op de besluitvorming over agendapunt 10 inzake de vaststelling van het bestemmingsplan De Kreken fase 2, waarvoor vier amendementen zijn ingediend.

De heer Van Veen: Voorzitter. De amendementen onder A en B van Westland Verstandig zullen wij steunen en uiteraard ook amendement C dat wij zelf hebben ingediend. Wat betreft amendement onder D begrijpen wij dat het wat lastig is, omdat de sociale huur over het algemeen niet naar onze eigen inwoners gaat. Met het amendement wilden wij dat aan de orde stellen. Sociale en bereikbare koop vinden wij prima, maar omdat we min of meer al gehoord hebben hoe iedereen hierover denkt trekken we dat amendement in.

De voorzitter: Amendement 10D van de fractie GemeenteBelangen Westland wordt hiermee ingetrokken.

De heer Van Veen: Het is overigens GemeenteBelang Westland.

De voorzitter: Neemt u mij niet kwalijk, het komt allemaal goed. Als niemand nog een stemverklaring wil afleggen, wil ik graag eerst de amendementen in stemming brengen.
Om te beginnen amendement 10A van Westland Verstandig. Voor stemmen de fracties van Westland Verstandig, GemeenteBelang Westland, GroenLinks en PvdA. Tegen stemmen de fracties van het CDA, de LPF, D66, de VVD en de ChristenUnie/SGP, waarmee het amendement onder 10A is verworpen.
Vervolgens amendement 10B van de fractie Westland Verstandig. Voor stemmen alle fracties, zodat het amendement is aangenomen.
Als laatste amendement 10C van de fractie van GemeenteBelang Westland. Voor stemmen de fracties van Westland Verstandig, GemeenteBelang Westland, GroenLinks, de PvdA en D66. Tegen stemmen de fracties van het CDA, de LPF, de VVD en de ChristenUnie/SGP, zodat het amendement is verworpen.
Ik breng nu het voorstel zelf, inclusief het aangenomen amendement 10B, in stemming. Het voorstel wordt met algemene stemmen aangenomen. Dank u wel.

15.06 MOTIE WESTLAND VERSTANDIGINZAKE HUISVESTING ARBEIDSMIGRANTEN TE POELDIJK

"De raad van de gemeente Westland, in vergadering bijeen op 22 januari 2019; overwegende:
dat van bewoners aan de Arckelweg, maar ook van gebruikers van het tegenoverliggende parkeerterrein van Verburch berichten worden ontvangen dat zij vernomen hebben dat tegenover het parkeerterrein van Verburch op het perceel, waar nu de Sportraad Zuid-Holland gevestigd is, mogelijkerwijs migrantenhuisvesting gaat komen;
dat dit leidt tot grote ongerustheid en ook ontsteltenis in de directe nabijheid bij gebruikers van Verburch;
dat grote onzekerheid bestaat op dit moment, omdat ook het college niets loslaat over eventuele plannen. Dit is onwenselijk;
dat in ieder geval arbeidsmigrantenhuisvesting op die plek niet wenselijk lijkt en vanaf de start zou het college dan ook daaraan geen medewerking moeten verlenen;
verzoekt het college:

- ervoor zorg te dragen en uit te spreken dat het terrein van de Sportraad Zuid-Holland niet gebruikt gaat worden voor tijdelijke of blijvende huisvesting van arbeidsmigranten;
- de directe omgeving te informeren dat dat niet het geval zal zijn;
- mochten er toch plannen bij het college zijn deze niet concreet uit te werken en ook geen toezegging te doen aan derden zo lang niet met de directe omgeving een en ander is kortgesloten en eerst gepeild wordt of er draagvlak is binnen de directe omgeving voor een dergelijke huisvesting;

en gaat over tot de orde van de dag."
(Motie van de fractie Westland Verstandig)

De heer Duijsens: Voorzitter. De motie is erop gericht duidelijkheid te verschaffen, in ieder geval de onwenselijkheid uit te spreken dat op het perceel Sportraad Zuid-Holland tijdelijk of blijvend verblijf van arbeidsmigranten gaat plaatsvinden. We kunnen dat Verburch en de buurt niet aandoen. Mochten die plannen er zijn voordat überhaupt iets komt vast te staan, dan verwachten wij dat een en ander wordt kortgesloten en keurig wordt gedeeld met degenen waar het om gaat. Het zijn nu allemaal geruchten en die moeten worden weggenomen. De wethouder werkt het zelf in de hand door absoluut geen enkele duidelijkheid te geven waar de locaties liggen en dan krijg je dit soort zaken van mensen die het allemaal van derden horen en weten. We moeten dat voorkomen, want dat is niet goed voor onze gemeente.

De heer Eeltink: Voorzitter. Onze fractie wil niet op voorhand allerlei locaties uitsluiten. Wij hebben er belang bij dat de huisvesting van arbeidsmigranten op een ordentelijke menswaardige manier plaatsvindt en het is niet onze bedoeling om in elke raadsvergadering de locaties die in de backyard van iemand liggen op voorhand te behandelen. Andersom, wij houden vast aan het systeem dat we hebben. Van locaties die worden voorgesteld, gaan we als raad iets vinden in positieve of negatieve zin, maar we gaan niet op voorhand locaties afschieten, zodat het lijstje steeds korter wordt.

De heer De Gier: Voorzitter. Ik kan mij hierbij aansluiten. Tenslotte was ik ook degene die voor het Polenhotel op Honderdland was, dus zal ik ook deze locatie niet uitsluiten. We hebben grote opgaven te doen en alle locaties die daarvoor geschikt zijn, kunnen daarbij behulpzaam zijn.

De heer Spaans: Voorzitter. Laat de wethouder gewoon haar werk doen conform de afspraken die we met elkaar hebben gemaakt. Dit doorkruist dat en dat is geen wenselijke ontwikkeling. Rust is belangrijk in deze materie en dit creëert alleen maar fuzz en dat is niet gewenst.

De heer Witkamp: Voorzitter. Ik woon in Poeldijk, maar ken het gerucht niet. Volgens mij stond het ook nergens op een lijstje. Als we nu ook al een motie gaan indienen op basis van geruchten, dan hebben we dit jaar nogal wat te doen. Ik hoor graag van de wethouder hoe het werkelijk zit.

De heer Keizer: Voorzitter. De heer Witkamp zegt dat dit niet op het lijstje stond. Ik weet niet welk lijstje hij heeft gezien, maar wij hebben nog helemaal geen lijstje gezien. Misschien circuleert dat lijstje binnen de coalitie, maar ik ken het niet.
Ik ben wel erg benieuwd naar de reactie van de wethouder, want ik neem aan dat als er iets te melden valt, de omgeving en de raad dat als eerste horen. We hebben dan nog tijd om daar iets van te vinden.

De heer Witkamp: Voorzitter. Een korte reactie. Ik verwijs naar een lijstje met ongeveer elf zoeklocaties van twee jaar geleden waarover iets geroepen is. Dat lijstje bedoel ik en daar stond deze locatie niet op.

De heer Keizer: Dat lijstje lag hier op tafel, maar volgens mij hebben we het over het lijstje van 16.

De heer Witkamp: Buiten dat lijstje was er geen ander lijstje.

De voorzitter: De wethouder heeft het woord.

Wethouder mevrouw Zwinkels-de Jong: Voorzitter. De raad heeft unaniem het ontwikkelkader vastgesteld voor de realisatie van de nieuwe locaties huisvesting arbeidsmigranten en we hebben een communicatieplan, het achtstappenplan, opgenomen. Daarin staat heel duidelijk hoe wij ermee omgaan wanneer een locatie communiceerbaar is.
Ik wil toch nog even in herinnering brengen dat een locatie communiceerbaar is als de initiatiefnemer een uitgewerkt plan heeft gemaakt dat door de gemeente globaal is beoordeeld en geen onoverbrugbare belemmeringen oplevert, de initiatiefnemer de gemeente aantoont dat het plan haalbaar is, de initiatiefnemer de zeggenschap over grond heeft of kan krijgen, de gemeente en de initiatiefnemer goede afspraken hebben gemaakt over de communicatie en er gedurende het hele proces goede beheerafspraken tijdens de exploitatie zijn.
Dit betekent dat pas over een beoogde locatie wordt gesproken als aan de voorgenoemde voorwaarden is voldaan. Tot die tijd communiceren wij in opdracht van uw raad niet over eventuele locaties. Dit betekent ook dat wij geen uitspraken doen over locaties die niet in beeld zijn voor de huisvesting van arbeidsmigranten.
Tot zover. Ik heb uw raad gehoord, ik ga verder met mijn werk.

De heer Duijsens: Voorzitter. Ik constateer dat de wethouder volstrekt geen antwoord geeft op onze wens om duidelijkheid. Het verschil met andere locaties is dat dit een perceel is dat van de gemeente zelf is. Even naar de geruchten van de heer Witkamp: de gemeente is in onderhandeling met een ondernemer om daarop die huisvesting te creëren. Zij kan daar toch duidelijkheid over geven? Er hoeft toch geen kiekeboe te worden gespeeld om vervolgens te roepen lekker niets te zeggen? De wethouder draait er een beetje omheen met algemene volzinnen en denkt dat de avond vanzelf wel voorbijgaat. Dat moeten we niet willen, er moet naar deze mensen toe duidelijkheid worden gegeven.

Wethouder mevrouw Zwinkels-de Jong: Dat zijn uw woorden, niet de mijne. Ik heb mij aan de afspraak te houden die ik met uw raad heb gemaakt en daar houd ik mij aan.

En als er een haalbaar realistisch plan is dat communiceerbaar is, dan bent u en de omwonenden tegelijkertijd de eersten die het horen. Dank u wel.

De heer Duijsens: U verwijst hier naar het plan ...

De voorzitter: U heeft twee termijnen gehad, het lijkt mij goed over te gaan tot stemming over de motie van Westland Verstandig inzake onwenselijke huisvesting arbeidsmigranten te Poeldijk. Voor de motie stemt de fractie van Westland Verstandig. Tegen stemmen alle andere fracties, waarmee de motie is verworpen.

15.7 MOTIE GEMEENTEBELANG WESTLAND INZAKE WONINGBOUWPROGRAMMERING IN CONTROL

"De raad van gemeente Westland, in vergadering bijeen op dinsdag 22 januari 2019;
stelt vast dat:
- in de Structuurvisie Westland (december 2013) de woningbouwopgave is berekend op 300 tot 350 woningen per jaar, voldoende om de jaarlijkse autonome groei van aantal inwoners in Westland plus 'instroom' van jaarlijks vijftig economisch gebonden woningzoekenden te huisvesten;
- met de Woonvisie Westland 'Wonen naar Westlandse woningbehoefte' niettemin is besloten in de periode 2016-2030 een woningbouwprogramma te realiseren van gemiddeld circa 450 woningen per jaar (om precies te zijn: 7259 woningen in de periode 2016-2030);
- thans blijkt dat gemeente Westland bij het opstellen van prognoses echter uitgaat van een woningbouwprogrammering in de periode 2016-2030 van 8662 woningen (575 per jaar!);

neemt in overweging dat;
- er géén valide besluitvorming heeft plaatsgevonden over het aanpassen (verhogen en/of verlagen) van het woningbouwprogramma in Westland;
- Westland in 2017 bij de tien gemeenten met de grootste bevolkingsgroei behoorde, ook in de periode tot 2030 behoort Westland met een groei van meer dan 11% tot de koplopers in de regio;
- de bevolkingsgroei door natuurlijke aanwas evenwel gering is, voor meer dan 75% wordt die hoge bevolkingsgroei veroorzaakt door instroom van nieuwe inwoners van buitenaf;
- de infrastructuur en het voorzieningenniveau in Westland echter niet berekend is op een aanhoudende hoge bevolkingsgroei en evenmin verwacht mag worden dat Westland binnen haar ruimtelijke, sociaal-maatschappelijke en financiële mogelijkheden in staat is de infrastructuur en de voorzieningen (tijdig) daaraan aan te passen;
- de ruimte in Westland schaars is en efficiënt gebruik ervan daarom cruciaal besluit;
- het college van burgemeester en wethouders te verzoeken (meer) in control te zijn bij de woningbouwprogrammering en er in ieder geval zorg voor te dragen dat niet langer sprake is van een overprogrammering, maar dat de woningbouw blijft afgestemd op de woningbehoefte van inwoners Westland met daarnaast enige ruimte voor instroom uit de regio, een en ander waartoe met de vaststelling van de Woonvisie Westland door de gemeenteraad is besloten (januari 2016);
- en de gemeenteraad hieromtrent vóór het aanstaande zomerreces te rapporteren;

en gaat over tot de orde van de dag."
(Motie van GemeenteBelang Westland).

De heer Van den Berg: Voorzitter. Omwille van de tijd zal ik mij beperken tot het verwijzen naar het dictum van de motie.

De heer Voskamp: Voorzitter. Wij vinden het positief te horen dat de twee grote oppositiefracties de wethouder met deze motie steunen in zijn beleid en wij kunnen dan ook niet anders dan deze motie steunen.

De heer Van Rossum: Voorzitter. Ik heb een vraag hoe het geregeld kan worden. Volgens ons is het een huisvestingsprobleem en koop kan door iedereen worden gedaan.
Ik ben dan ook heel benieuwd naar de uitvoering van de motie. Aan de hand daarvan zullen wij straks onze mening laten horen.

Wethouder Van der Stee: Voorzitter. Laat ik met het makkelijkste gedachtestreepje beginnen, het tweede, en dat is geen enkel probleem. U krijgt namelijk al enige jaren ieder kwartaal in de commissie Ruimte de cijfers van wat er wordt gebouwd en waarvoor vergunningen zijn verleend, zodat u zicht heeft op wat er gaat gebeuren. Daarnaast krijgt u voor het zomerreces altijd een jaarrekening, waarin netjes het programma staat en wat er is gebouwd. Waarop ik namens het college toch wel wil reageren, is dat er staat dat we in control moeten zijn, waar we het natuurlijk van harte mee eens zijn. Ik begrijp de reactie van de heer Voskamp dan ook wel. Ik heb toch wel enigszins moeite met de formulering. Het is alsof er nu staat dat we niet in control zijn en ons ook niet houden aan de afspraken, zoals in de overwegingen staat. In de overwegingen staat dat er geen valide besluitvorming is, maar daarbij wil ik toch aangeven dat er alles aan is gedaan om alle besluiten netjes door de raad en uitgebreid door de commissie te laten bespreken. Dus de Woonvisie, maar ook de verschillende bestemmingsplannen met daarin de woningaantallen.
Daarnaast is er inmiddels inderdaad wel een surplus van 1100 woningen, maar dat komt voort uit de wijziging van de programmering, dat is de verdichting naar betaalbaar en middelduur, in de ontwikkelingen van OBWZ en ONW. Dat zijn allemaal besluiten die de raad heeft genomen. Dus we zijn in control. Het is meer dan één van de punten die u bij 'stelt vast dat' zegt, maar het is allemaal op basis van besluiten die hier zijn genomen en waarvan u ieder kwartaal te horen krijgt wat erin zit. We zijn dus in control, maar ik zou u graag meenemen in de volgende discussie dadelijk over de deelvisie Wonen. We hebben te maken met een aantal projecten met grote grondposities. De economie is nu goed en dan zeggen de mensen dat je snel moet gaan bouwen. Gaan we dat dadelijk als gemeente wel of niet doen? Want voor wie bouw je dan? Als je langer blijft bouwen, loop je risico's als de conjunctuur verandert. Die discussie ga ik graag met de raad aan. Als u zegt in control te zijn en graag in control te willen blijven, dan ben ik het helemaal met u eens en hebben wij geen bezwaar tegen deze motie. Als u de intentie heeft dat de uitwerking van de motie is dat we niet in control zijn, dan moet ik de motie ontraden, want alle besluiten zijn netjes door de raad genomen.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder. Ik zie dat er geen behoefte is voor een tweede termijn van de zijde van de raad, zodat we kunnen overgaan tot stemming. Voor de motie stemmen de fracties van Westland Verstandig, GemeenteBelang Westland, GroenLinks, de PvdA en de LPF Westland. Tegen de motie stemmen de fracties van het CDA, de VVD, D66 en de ChristenUnie/SGP, waarmee de motie is aangenomen en wordt uitgevoerd.

15.08. MOTIE INZAKE FACILITEREN MIDDENHUURSEGMENT

"De raad van gemeente Westland, in vergadering bijeen op dinsdag 22 januari 2019;
stelt vast dat:
- het Besluit Ruimtelijke Ordening BRO (artikel 3.1.2 en artikel 6.2.10) aan gemeenten de mogelijkheid biedt om in bestemmingsplannen ook geliberaliseerde woningen voor middenhuur als een aparte categorie aan te wijzen;

- Westland tot dusverre in bestemmingsplannen voor wat betreft de huursector uitsluitend eisen stelt ten aanzien van de categorie 'sociale huur' (bijvoorbeeld met betrekking tot te realiseren percentages);

neemt in overweging dat:

- door striktere eisen aan de toewijzing van sociale huurwoningen, invoering van inkomensafhankelijke huurverhoging en de strengere voorwaarden voor het afsluiten van een hypotheek steeds meer mensen in Westland zijn aangewezen op een vrijesectorhuurwoning en in bijzonder een woning in het middenhuursegment;
- het nadrukkelijk inzetten op de middenhuursector (en dan hebben we het over huurprijzen tussen € 725,00 en € 900,00 per maand), één van de doelstellingen is van de Woonvisie Westland aangezien dit kansen biedt voor inkomens vanaf circa € 40.000,00;
- de Woonvisie Westland eveneens een groeiende vraag signaleert vanuit de meer kapitaalkrachtige senioren naar woningen in het middenhuursegment;
- nieuw aanbod van woningen in het middenhuursegment daarmee doorstroming in zowel de sociale huursector als bereikbare koopsector in Westland bevordert;
- voor een goed functionerende woningmarkt in Westland het wenselijk is dat er een groter segment aan middenhuurwoningen ontstaat;
- het daarom essentieel is dat gemeente Westland het middenhuursegment faciliteert;

besluit het college van burgemeester en wethouders te verzoeken om vanaf nu – en zonder bestaande overeenkomsten te moeten aanpassen – in structuurvisies voor (nieuwe) woningbouwgebieden en in nieuw op te stellen bestemmingsplannen ook geliberaliseerde woningen in het middenhuursegment nadrukkelijk als een aparte categorie aan te wijzen;
en gaat over tot de orde van de dag."
(Motie van de fracties van GemeenteBelang Westland, de VVD, Westland Verstandig, het CDA, de PvdA, GroenLinks en D66)

De heer Van den Berg: Voorzitter. Alle partijen zijn het hierover eens en in de meeste verkiezingsprogramma's staat ook dat we meer middendure huurwoningen moeten bouwen. Dat komt nog maar weinig van de grond, daarom deze motie. Wij willen niet dat de bestaande bestemmingsplannen worden opengebroken of dat we daarvoor kosten maken.

De heer Voskamp: Voorzitter. Onze fractie heeft de motie niet mede-ingediend, hoewel wij niet tegen de motie zijn. Wij zien wel steeds meer dat iedereen inderdaad voor het middenhuursegment is. Vier jaar geleden hebben wij bij het vaststellen van de Woonvisie er al nadrukkelijk op gewezen dat dit toen al een gemis was, maar blijkbaar is het nog steeds niet opgelost.
Het punt waarop wij een beetje kritiek hebben is dat we straks in ieder bestemmingsplan nog meer stukjes gaan vaststellen met categorieën en daarvoor willen wij waken. Niet dat we er straks nog drie of vier categorieën voor woningen bij hebben.

De heer Van Rossum: Voorzitter. Ik heb het bestemmingsplan Liermolen nog eens doorgelezen en daarin wordt deze categorie ook al genoemd, behalve dan dat het specifiek in de terminologie is opgesomd. Er wordt dus al heel bewust rekening mee gehouden en ik denk dat het een goed plan is om het inderdaad officieel te definiëren. Het is geen extra groep, zoals werd gezegd.

De heer De Gier: Voorzitter. Ter aanvulling. Het middenhuursegment is wel in de Woonvisie opgenomen. Waarom zou dat daar niet in staan?

De heer Voskamp: Ik zeg niet dat dat er niet in staat, maar dat er de afgelopen vier jaar heel weinig aan dat segment is gedaan, terwijl het in 2016 al vastgesteld is.

Men wilde doorstroming creëren op 8% en het uiteindelijk werd dat teruggebracht naar 3%, omdat het niet haalbaar zou zijn.

Wethouder Van der Stee: Voorzitter. Dit onderwerp verdient eigenlijk veel meer tijd dan er nu nog spreektijd is voor het college. Wij vragen ons af of het de bedoeling is dit in een bestemmingsplan te realiseren.
Mijn tweede punt is dat wij eigenlijk graag met de raad hierover zouden willen discussiëren als de deelvisie Wonen aan de orde is.
De vragen zouden dan zijn: gaan we dit naast de 35% doen, wordt dit een onderdeel daarvan en hoe en op welke wijze willen we dat vorm geven? Ik heb niet zoveel tijd, want we hebben nog meer moties te beantwoorden, maar mijn verzoek is dit punt aan te houden tot na de deelvisie Wonen en dan na hierover een discussie te hebben gevoerd definitief een standpunt bepalen.

De voorzitter: Ik kijk even naar de indiener van de motie of die met het verzoek van de wethouder kan meegaan.

De heer Van den Berg: Voorzitter. Ik denk even heel snel. Wij vragen in de motie niet om bepaalde percentages of harde zaken, wij willen dat er in een bestemmingsplan aandacht is voor middeldure huur. Het is geen dogma, maar er moet aandacht voor zijn. De aandacht kan er ook toe leiden dat ervoor wordt gekozen in een bestemmingsplan geen middeldure huur te doen. Het liefst zou ik de motie willen handhaven.

De voorzitter: U handhaaft de motie. Tenzij er nog iemand in tweede termijn wil reageren, breng ik de motie in stemming. De gehele raad stemt voor de motie, zodat die unaniem is aangenomen. Dank u wel.

15.09. MOTIE INZAKE KINDERPARDON

"De gemeenteraad van Westland, in vergadering bijeen op 22 januari 2019;
constaterende dat:
- er in onze samenleving gezinnen met kinderen verblijven die een afwijzing op de kinderregeling (de definitieve regeling gekoppeld aan het Kinderpardon) hebben gekregen of die nog een lopende aanvraag hebben;
- het meewerkcriterium van deze kinderregeling zo strikt wordt toegepast dat de afgelopen jaren bijna alle in Nederland gewortelde kinderen een afwijzing kregen;
- het belang en de rechten van kinderen beter geborgd moeten worden in asielprocedures, waardoor de toekomst van deze kinderen prioriteit heeft;

overwegende dat:
- er in veel gemeenten brede steun bestaat om de kinderen die hier langer dan vijf jaar geworteld zijn, te laten blijven, mede omdat de lokale gemeenschap hun thuis is geworden;
- de Kinderombudsman zich al eerder uitsprak voor een kinderpardon dat recht doet aan hier gewortelde kinderen, met name omdat het uitzetten van kinderen naar landen die voor hen vreemd zijn de ontwikkeling van deze kinderen geweld aandoet;

verzoekt het college:
- zorg te dragen dat Westland zich aansluit bij de andere kinderpardongemeenten, door (eventueel via de VNG) bij de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid te pleiten voor een daadwerkelijke oplossing voor deze kinderen, bijvoorbeeld door versoepeling van het meewerkcriterium van het Kinderpardon én de regering met klem op te roepen werk te maken van het inkorten van de asielprocedures;

en gaat over tot de orde van de dag."
(Motie van de fracties van het CDA, GroenLinks, D66 en de PvdA)

Mevrouw Vermeer-de Smit: Voorzitter. Het zou flauw zijn te zeggen dat het CDA landelijk goed naar ons heeft geluisterd, maar de discussie van de afgelopen dagen geeft precies het dilemma weer waar wij als fractie ook mee hebben geworsteld. Het gaat om landelijke regelgeving, waarmee onze landelijke partij heeft ingestemd. Toch kregen wij de laatste tijd vanuit onze achterban steeds vaker de vraag om ons uit te spreken en ons aan te sluiten bij de 150 kinderpardongemeenten.
Wij hebben navraag gedaan bij Vluchtelingenwerk en het is zo dat er op dit moment geen kinderen wonen binnen de grenzen van het Westland die hiermee te maken hebben. Wel net daarbuiten en door een verhuizing van een gezin kunnen we hiermee zomaar te maken krijgen. Natuurlijk weten wij dat er misbruik wordt gemaakt en dat procedures leiden tot uitzetting steeds worden omzeild. Maar toch vinden wij dat het belang van kinderen voorop moet staan.
Vandaar dat wij een oproep doen tot een humanere regeling en het verkorten van procedures, zodat we over een paar jaar niet eenzelfde situatie hebben.

De heer Keizer: Voorzitter. Ik wil mevrouw Vermeer een vraag stellen. Zij merkte bij de behandeling van de Nashville-verklaring op beter geen kerkelijke of landelijke discussie te voeren. Voor mij is dit toch eenzelfde soort discussie. Het heeft geen invloed op ons beleid, zoals zij dat ook zei met betrekking tot de Nashville-verklaring, dus snap ik niet waarom de ene keer voor zoiets wordt gestemd en de andere keer tegen. Volgens mij zijn deze beide onderwerpen landelijk georiënteerd. Haar uitleg is bij beide onderwerpen toch anders.

Mevrouw Vermeer-de Smit: Ik heb het zo goed mogelijk proberen uit te leggen. Het klopt dat er nu geen kinderen in de gemeente Westland wonen die hiermee te maken hebben, maar wel hier vlak naast, in Wateringen en Den Haag. Het kan zomaar dat zo'n gezin wel in het Westland komt wonen en dan hebben we daar wel mee te maken. Dat is het probleem. Bovendien ging het ons bij de motie over de Nashville-verklaring alleen maar om het aanwakkeren van een vuurtje. Hier gaat het sec om kinderen en dat is een geheel andere discussie dan over zomaar een mening van iemand uit een land. Het gaat ons om het belang van deze kinderen en dat hebben wij vooropgesteld. Daarom deze motie.

Mevrouw Heijl: Voorzitter. VVD-Westland is, evenals de CDA-fractie, voor een landelijke oplossing van dit probleem. Wij zullen wel instemmen met de voorliggende motie, omdat daarin wordt gepleit voor een daadwerkelijke oplossing door werk te maken van het verkorten van veel te lange asielprocedures waardoor kinderen, die jarenlang in Nederland geworteld zijn, worden uitgezet naar een land waar zij nog nooit zijn geweest en ook niet meer aarden. Het meewerkcriterium leek een goed voorstel, maar blijkt in de praktijk niet te werken. Dit wordt bevestigd door de directeur van de dienst Terugkeer en Vertrek, de heer Hans Faber. Het betreft namelijk geen landen die zich structureel verzetten tegen terugkeer van eigen onderdanen wanneer zij dat zelf willen. Dus iedereen die meewerkt kan ook terug, ondanks dat er wellicht onveilige omstandigheden in het betreffende land zijn. En niet meewerken betekent dus geen kinderpardon. Dat betekent dat zij weer langer in Nederland blijven zonder verblijfsvergunning, wat weer een onzekere situatie tot gevolg heeft.
Wij pleiten er dan ook voor dit nog eens onder de loep te nemen om tot een daadwerkelijke oplossing te komen. Daarom steunen wij deze motie.

De heer Hofland: Voorzitter. Ik kan kort zijn. Het lijkt mij inderdaad een goed onderwerp, een landelijke aangelegenheid, om het lokaal over te hebben. Vandaar dat wij de motie mede ingediend hebben. Ik sta hier zeer achter en was het afgelopen weekend zeer blij te kunnen lezen dat ook het CDA zich heeft aangesloten bij wat de ChristenUnie in het verleden binnen de coalitie is begonnen.

Ik vind het tof te horen dat de VVD ook dit geluid verkondigt en ik zou het mooi vinden als men op landelijk gebied realiseert wat men hier in de gemeenteraad weet te realiseren. Ook hier zijn vertegenwoordigers van landelijke partijen en die zijn gewoon voor het Kinderpardon.

De heer D. van der Meer: Voorzitter. Ik snap heel goed dat het CDA met deze motie komt, hoewel wij hier toch wel wat anders in zitten. Wij zien het Kinderpardon juist met een averechts effect. In de toekomst zal het ertoe leiden dat er hier steeds meer kinderen komen als een soort toegangskaartje voor Nederland. Dat is een ontwikkeling die je echt niet moet willen. Het wordt vaak verkeerd uitgelegd aan de overkant, om het zomaar eens te zeggen. Wij snappen best wat er wordt bedoeld met een kinderpardon uit menselijk oogpunt voor de mensen die nu in de kerk in Den Haag zitten. Als dit kinderpardon alleen maar uitgebreid wordt, zal dat een heel averechtse uitwerking hebben. Kinderen worden een toegangskaartje tot Nederland en dat mag nooit het geval zijn. Wij zijn dan ook pertinent tegen deze motie.

De heer Duijsens: Voorzitter. Ik zit hier een beetje mee, want de wereld wordt morgen echt niet anders als we vanavond deze motie aannemen.
Ik zit echter nog met iets anders en dat is het bestuursakkoord, dat door de fracties CDA en de LPF is ondertekend. We zouden lobbyen geen statushouders meer te moeten opvangen. Eigenlijk zou dat nu moeten betekenen dat we als kinderpardongemeente ook kinderen gaan opnemen. Het is bekend dat dit ook weer gezinnen meebrengt. Ik denk dat men ons in Den Haag uitlacht als we deze motie aannemen, die best sympathiek is en ook wel een postzegelmotie wordt genoemd. We hebben er niets over te vertellen, maar we sturen die gewoon weg met een postzegel erop. Prima allemaal, maar het strookt niet met de feiten, want als we gaan lobbyen om minder statushouders te moeten huisvesten omdat we te weinig woningen hebben, krijgen we op ons dak dit wel te hebben gedaan. Met andere woorden: inbinden en gewoon meedoen met de landelijke lijn.

Wethouder Vreugdenhil: Voorzitter. Het college neemt kennis van de discussie. Wij beschouwen deze motie typisch als iets waarover de raad moet oordelen. Als het college wordt verzocht ervoor zorg te dragen dat Westland zich aansluit bij de andere kinderpardongemeenten, dan is dat wel iets ingewikkeld. Als wordt bedoeld een brief te schrijven en daar een postzegel opplakken, dan willen we dat verzoek uiteraard inwilligen. Kinderpardongemeenten vormen geen organisatie zoals Regenbooggemeenten en hebben geen adres, maar ik begrijp dat als voor deze motie een meerderheid is wij die postzegel erop plakken en verslag doen van deze vergadering met de motie daarbij. Daartegen is geen bezwaar.

De voorzitter: Ik zie mevrouw Vermeer knikken, waardoor ik begrijp dat dit goed geïnterpreteerd kan worden.

Mevrouw Vermeer-de Smit: Voorzitter. Ik heb de griffier laten weten graag een hoofdelijke stemming te willen.

De voorzitter: Ik verzoek de griffier de stemming op te nemen.

De motie van de fracties van het CDA, GroenLinks, D66 en de PvdA over het kinderpardon wordt hoofdelijk in stemming gebracht waarbij de stemmen staken, met 19 stemmen voor en 19 stemmen tegen.

Voor de motie stemmen de raadsleden De Bloeme, Bongaards, Eeltink, Van der Eijk-Groeneveld, De Gier, Heijl, Hofland, Huisman, Immerzeel, De Jong, Van der Knaap,

Van der Mark, Van Rossum, Scheffers-van der Lelij, Spaans, Vermeer-de Smit, De Zoete-van der Hout, Zuidgeest en Zuyderwijk.

Tegen de motie stemmen de raadsleden Van der Doorn, Van den Berg, Boekestijn, Bogaard, Duijsens, Van der Giessen, Hoogerbrugge, Keizer, Van Koppen, Leerdam, A. van der Meer, D. van der Meer, Van Rijn-van Tol, Van Staalduinen, Van der Stelt, Valstar, Van Veen, Voskamp en Witkamp.

Dat betekent dat de uitslag is 19 stemmen voor en 19 stemmen tegen, zodat deze motie in de volgende raadsvergadering opnieuw in stemming zal worden gebracht. Ik dank u wel.

15.10 MOTIE INZAKE COMMUNICATIE BEANTWOORDING ZIENSWIJZEN

"De gemeenteraad van Westland, in vergadering bijeen op 22 januari 2019;
constaterende dat:
- indieners van zienswijzen niet allemaal actief geïnformeerd worden over de beantwoording van hun zienswijze;
- indieners van zienswijzen regelmatig gebruikmaken van het 'spreekrecht voor burgers' tijdens de commissievergadering Ruimtelijke Ordening om daarin hun zienswijze te verwoorden;
- de concept beantwoording van de zienswijzen gepubliceerd wordt op de gemeentelijke website terwijl indieners van zienswijzen daar niet van op de hoogte zijn;
- indieners van zienswijzen tijdens het 'spreekrecht voor burgers' zaken bepleiten die reeds toegezegd zijn in de concept beantwoording op hun zienswijze waardoor er een verwarrende situatie ontstaat;

overwegende dat:
- indieners van zienswijzen vóórdat ze gebruik maken van hun spreekrecht in de commissie volledig geïnformeerd moeten zijn over de beantwoording van hun zienswijze;
- indieners ook geïnformeerd moeten worden of en wanneer de raad nog een beslissing in de kwestie moet nemen;

verzoekt het college:
- zodra de concept beantwoording op zienswijzen op de gemeentelijke website gepubliceerd wordt, de indieners van zienswijzen actief te informeren hierover. Op deze manier is de inspreker volledig en tijdig geïnformeerd;
- de indieners van zienswijzen er tevens op te wijzen dat de beantwoording een concept is en nog bekrachtigd moet worden door de raad;

en gaat over tot de orde van de dag."
(Motie van de fracties van de VVD, GroenLinks, ChristenUnie/SGP, GemeenteBelang Westland, de LPF, het CDA en Westland Verstandig)

De heer Zuyderwijk: Wat een moties en emoties vanavond over allerlei soorten landelijke politiek. Gelukkig eindigen we met een motie gewoon voor de Westlander.
Wij hebben deze motie ingediend en ik wil hiervoor graag de credits geven aan ons steunraadslid Peter Hartman, die zich hiervoor hard heeft gemaakt. Als steunraadslid mag je geen motie verdedigen, dus daarom doe ik dat. Het dictum en alles eromheen is redelijk technisch, dus ik zal proberen alles te versimpelen.
We merken dat insprekers vragen hebben bij bestemmingsplannen en die moeten worden beantwoord. Wat wij met deze motie willen bereiken, is dat de vragensteller antwoord op zijn vraag krijgt alvorens een en ander wordt gepubliceerd. Ofwel: neem degene mee die de vraag heeft gesteld, want dat is wel zo netjes naar de vraagsteller toe.
Gezien de brede steun voor deze motie wil ik het hierbij laten.

De voorzitter: Ik kijk even of er behoefte is om hierop in te gaan en dat is niet het geval. Namens het college reageert wethouder Gardien hierop.

Wethouder mevrouw Gardien-Reinders: Voorzitter. Het college heeft geen bezwaar tegen deze motie. Wij zijn er heel erg blij mee en hebben zelf ook al gemerkt dat er soms onduidelijkheid is over de nota Beantwoording zienswijzen. De werkwijze tot nu toe begrijp ik wel, omdat het een conceptnota beantwoording zienswijzen is en dat er door de raad altijd nog anders over gedacht kan worden.
Wij hebben ook al een aantal keren gezien dat de zienswijzen van mensen die hier kwamen spreken, gehonoreerd werden. De door de raad gewenste werkwijze hebben wij al in werking gezet door in samenwerking met de griffie de indieners van de motie erop te wijzen dat de beantwoording van zienswijzen te vinden is op de website met daarbij ook de vindplaats. Tevens is het verdere verloop te zien hoe er met de behandeling wordt omgegaan, zodat men op het moment van inspreken op de hoogte is van de zienswijze.

De voorzitter: Ik zie dat er geen behoefte is voor een tweede termijn en breng de motie in stemming. De motie wordt unaniem aangenomen.

16. VRAGENRONDE

De heer Keizer: Voorzitter. Bij interruptie. Het college heeft geen tijd meer en ik houd mij graag aan de woorden van de heer Van der Meer dat we een reglement van orde hebben. Dat betekent denk ik dat we volgende week hier weer terug zijn.

De voorzitter: Formeel heeft u hierin gelijk.

Mevrouw Vermeer-de Smit: Voorzitter. Mag ik de suggestie doen deze vragen schriftelijk af te handelen?

De heer Keizer: Ik snap dat, maar ik vind wel dat het iedere keer gebeurt, veelal omdat het college en een fractie door hun spreektijd heen zijn. Ik vind dat de commissievoorzitters nog maar eens naar die regeling moeten kijken, maar dit werkt niet. We hebben niet voor niets met elkaar afspraken gemaakt en het schriftelijk afdoen van vragen betekent wel dat die er de volgende morgen voor 12.00 uur moeten zijn, want anders schiet het nog niet op. Anders komen we gewoon volgende week weer bij elkaar.

De heer Van der Mark: Mag ik een suggestie doen?

De heer Keizer: Nee, daarvoor hebben we een reglement van orde. We hebben een reserveavond staan en dan moeten we ons ook aan het reglement houden.

De voorzitter: Ik ben het met u eens dat er een reglement van orde is. Desalniettemin vraag ik u, gelet op het feit dat er vier vragen zijn, te kijken of deze vier vragen binnen een redelijke termijn kunnen worden afgehandeld. Ik zal erop toezien dat het college kort is in zijn beantwoording en ook de heer Van der Mark vragen erop toe te zien dat ook de burgemeester kort is in zijn beantwoording van de vragen. Ik zie dat de meerderheid hiermee kan instemmen.

De heer Duijsens: Wilt u dat nu gaan doen? Prima.

De voorzitter: Er zijn vier vragen en ik stel voor die af te handelen en we de avond daarmee kunnen beëindigen. Het lijkt mij goed in het college nog eens te bekijken hoe hier nog beter de hand aan kan worden gehouden.

De heer Duijsens: Dat betekent wel dat als we een nadere vraag hebben die dan ook mogen stellen.

De voorzitter: Ik weet wat de bedoeling is en dat is een korte vraag stellen, waarop een kort antwoord wordt gegeven. Daarna kan er nog een verhelderingsvraag worden gesteld en daarmee is het afgedaan. Mag ik met uw instemming daartoe overgaan?

16.1. RONDVRAAG WESTLAND VERSTANDIG INZAKE POLITIEBUREAU WESTLAND

De heer Duijsens: Voorzitter. Moet ik de vraag nog voorlezen?

De voorzitter: Ik dacht dat dat gebruikelijk was, maar als dat niet het geval is dan kan de vraag meteen worden beantwoord.

(Het voorzitterschap wordt overgedragen aan de heer Van der Mark.)

De voorzitter: De burgemeester geeft antwoord op de rondvraag van de vraag van Westland Verstandig inzake politiebureau Westland.

Burgemeester Arends: Bij de inrichting van de Nationale Politie is het bureau Delft voor het district Westland-Delft als districtsbureau aangewezen en de wijze waarop de politie haar werkzaamheden op het gebied van orde en veiligheid uitvoert is voortdurend in ontwikkeling. Dit heeft wijziging in de dienstverlening en de organisatie-inrichting tot gevolg die ook van invloed is op de huisvestingsbehoefte van de organisatie. Om tot een efficiënte en betaalbare huisvesting voor de politie in de eenheid Den Haag te komen is het Huisvestingsplan 2017-2025 opgesteld, waarover destijds ook overleg heeft plaatsgevonden met de burgemeesters in de eenheid. Dat plan is niet openbaar. De politie gaat er in haar verkenningen van uit dat er in Westland een volwaardig politiebureau blijft en dit standpunt blijft ongewijzigd.

16.3. RONDVRAAG WESTLAND VERSTANDIG INZAKE VERKEERDE CONCEPT BESLUITENLIJST

De voorzitter: De burgemeester heeft het woord.

Burgemeester Arends: Het is te betreuren dat er per abuis een onjuist stuk aan u is toegestuurd, maar laat helder zijn, waar het college de raad conform zijn verplichtingen dient te informeren zal dat ook terstond worden gedaan. Het kan niet zo zijn dat wij niet open zijn in onze communicatie aan de raad. Dit verslag is een intern verslag en daarin staan termen die als vertrouwelijk worden betiteld, maar dat heeft meer te maken met de manier waarop de terugkoppeling plaatsvindt van de gemeentesecretaris naar de organisatie en daarom zijn die termen eraan gekoppeld. Hier moet echter niets achter worden gezocht.

De heer Duijsens: Een verhelderende vraag. Vindt u het dus normaal dat er – ik heb ze geteld – twintig ambtelijke instructies en tien vertrouwelijke mededelingen geschreven worden waarvan er drie op voorhand onjuist zijn? Je zou denken dat het college ambtenaren instrueert, maar blijkbaar is het hier andersom en instrueren de ambtenaren het college. Vindt u het normaal dat op die wijze het college überhaupt vergadert, laat staan dat het op die wijze wordt vastgelegd?

De voorzitter: De burgemeester geeft in het kort antwoord.

Burgemeester Arends: Blijkbaar is dit een gedragswijze van jaren in het college, in die zin dat er op deze wijze instructies van de gemeentesecretaris naar de ambtelijke organisatie gaan over datgene wat in het college is besproken. Dat zou ook anders kunnen, maar daarvoor is een bepaalde werkwijze gekozen. En de vertrouwelijkheid is ook een bepaalde term die wordt gehanteerd, maar wil niet zeggen dat daar geheimhouding of geheimzinnigheid over is. Soms zijn mededelingen van dien aard dat die op dat moment nog niet buiten het college behoren te komen. En dat is datgene wat er is gezegd.

De voorzitter: Dank u wel, burgemeester.

(Het voorzitterschap wordt overgedragen aan burgemeester Arends.)

16.2 RONDVRAAG WESTLAND VERSTANDIG INZAKE PERSBERICHT BEGROTING

Wethouder Van der Stee: Voorzitter. In aansluiting op de vorige rondvraag is het jammer dat we vragen krijgen uit de vertrouwelijke mededelingen uit de conceptbesluitenlijst die per ongeluk is verstuurd en ook gelijk ingetrokken met het verzoek deze als niet verzonden te beschouwen. Ik ga de vraag echter wel beantwoorden.
De brief van de provincie is gericht aan de gemeenteraad en op 20 december bij de gemeente ingeboekt. De griffie heeft deze brief op 3 januari op de lijst met ingekomen stukken voor de raad geplaatst. En 8 januari was de eerste collegevergadering na ontvangst van de brief die trouwens aan de raad is gericht.
De mededeling die ik heb gedaan, is in lijn met het persbericht, waarin letterlijk staat dat de provincie het nog niet ingevulde deel van de taakstelling als niet-structureel dekkingsmiddel ziet. Dat betekent dat er een definitieve invulling van deze bezuinigingsopdracht moet worden gevonden.
We hebben een persbericht gestuurd om de inhoud van de brief van de provincie nader te duiden en het beeld dat kennelijk is ontstaan dat de gemeente volgens de provincie haar zaken financieel niet op orde heeft recht te zetten. Daarvan is namelijk absoluut geen sprake. Sterker nog, zoals u heeft kunnen lezen, heeft de provincie zelfs complimenten gegeven voor de wijze waarop de gemeente met bepaalde zaken omgaat.
De begroting voor 2019 is gewoon akkoord. Het onderwerp taakstelling organisatie in het financieel meerjarenperspectief is een opgave waar de raad bij de Voorjaarsnota 2019 en de Begroting 2020-2023 voorstellen voor voorgelegd krijgt. Samen met nieuwe wensen en ambities, maar ook mogelijke bezuinigingen, staan we dus voor een flinke stevige uitdaging. Een herbezinning op alle activiteiten en uitgaven binnen de begroting zal de komende maanden met u plaatsvinden.
Wellicht ten overvloede wil ik nog melden dat wij werken volgens de begin 2015 gemaakte werkafspraken tussen de raad en ons college over brieven rondom het provinciale toezicht. Het college doet ter facilitering van uw raad een voorstel voor een conceptreactie aan de provincie en dat concept wordt vooraf nog besproken in het raadsoverleg financiën en daarna komt het gewoon in de commissie EFO en in de raad. Dus de procedure die altijd geldt.

De heer Duijsens: Nog even een nabrander. U zegt zelf op 8 januari dat dat zorgt voor een negatieve meerjarenbegroting. Hebben wij vandaag, 22 januari, als gemeente Westland wel of niet een meerjarenbegroting die negatief is?

Wethouder Van der Stee: U heeft de brief ook gelezen. Het is een reactie die we aan u voorleggen. In de brief staat dat als zij de taakstelling omslaan – met daarbij een mooi plaatje – dan ziet u dat die negatief staat. Zij geven ook heel duidelijk aan dat onze heroriëntatie die we dit voorjaar gaan starten, waarmee we de selectieprocedure al hebben afgerond, een heel goede zet is. Daar complementeren ze ons ook mee.

GEMEENTE WESTLAND

16.4 RONDVRAAG WESTLAND VERSTAND INZAKE BRANDBRIEF ARCADE
16.5 RONDVRAAG GEMEENTEBELANG WESTLAND INZAKE SCHRIJVEN ARCADE

De voorzitter: Ik verzoek de wethouder op beide rondvragen in te gaan.

Wethouder Van der Stee: Voorzitter. Ik was trouwens verrast door de vragen, want die waren er al eerder dan dat ik de brief had. Zo zie je maar weer hoe snel u werkt.
Of hoe lang het af en toe duurt voordat de post van Arcade bij mij is. In ieder geval betreur ik het dat de heer Lemson met mijzelf niet even contact heeft opgenomen.
Ik wil beginnen met de vraag van GBW. Er is al jaren voortdurend een dispuut tussen de woningcorporatie Arcade en de gemeente Westland over het beschikbaar stellen van voldoende betaalbare grondlocaties en dat staat de overeengekomen prestatieafspraken in de weg.
U vraagt ook hoe de afspraken geïnterpreteerd moeten worden en of er tussen de andere in Westland actieve woningcorporaties per 15 december afspraken overeen zijn gekomen. In 2017 hebben we meerjarige afspraken met Arcade afgesloten voor een periode tot en met 2020, waarbij wij uiteraard ook het bod van Arcade hebben betrokken. Wijzigingen daarin spreken we af op basis van nieuwe ontwikkelingen en voortschrijdend inzicht. Vorig jaar hebben we op basis van de wettelijke bieding van Arcade de bieding beoordeeld op meerjarige afspraken. Concreet betekent dit dat wij gewoon afspraken hebben met Arcade. In de meerjarige afspraken is door ons onderkend dat er een opgave is en dat blijkt ook uit onze ambitie voor de honderd extra sociale huurwoningen per jaar. In het bod van Arcade in mei 2018 hebben wij geen aanleiding gezien om hierover een andere afspraak te maken. De ambities van de gemeente Westland en Arcade inzake de noodzakelijke nieuwbouw in het sociale segment komen overeen. Wij zien zodoende geen aanleiding de situatie op dit moment aan de minister voor te leggen, zoals werd gevraagd door GBW.
Wij zijn het ook met Arcade eens dat de realisatie van nieuwe sociale huurwoningen achterblijft op onze gezamenlijke ambitie en als raad heeft u onlangs extra middelen voor 2019 beschikbaar gesteld om deze ambitie te helpen realiseren. Zoals aangegeven zullen wij u in de loop van dit jaar hieromtrent verder informeren.
Wij zijn met de andere in Westland actieve woningcorporaties prestatieafspraken overeengekomen, met uitzondering van Vestia, aangezien het bod van Vestia naar ons oordeel geen bijdrage levert aan de Woonvisie. Integendeel, Vestia wilde geen afspraken maken over de omvang van de sociale woningvoorraad en het plegen van investeringen in de nieuwbouw. Aangezien wij al een beroepszaak hebben lopen tegen Vestia over het scheidingsvoorstel tussen sociale huur en vrije huursector hebben wij niet overwogen om in het kader van een bod een melding te maken bij de minister. Het ministerie is ervan op de hoogte dat wij niet instemmen met dat scheidingsvoorstel.
Wij achten de vragen van Arcade zeer prematuur en zullen Arcade op korte termijn uitnodigen om te praten over de realisatie van hun deel aan de sociale opgave uit de Woonvisie om nadere afspraken te maken, rekening houdend met hun financiële mogelijkheden. En uiteraard zullen wij dit ook met de andere corporaties doen.
Ik heb inmiddels ook gezien dat u vanmiddag een mail heeft gekregen die aan mij is gestuurd met verdere informatie en ik wil daarbij ook even aantekenen dat wij met een project, dat ook wordt genoemd op de Sportlaan, al vier keer een afspraak met Arcade hebben gehad, die door Arcade helaas steeds is afgezegd. Wij proberen zeker met Arcade in gesprek te gaan en ik zal hen nog een keer uitnodigen om dit probleem verder met elkaar te bespreken.

De heer Van den Berg: U zegt dat u meerjarige prestatieafspraken heeft gesloten. De bedoeling van de Woningwet is dat de corporaties op 1 juli moeten laten weten wat ze van plan zijn en u moet vóór 15 december nieuwe prestatieafspraken maken. Ik begrijp dat u die niet heeft gemaakt.

Wethouder Van der Stee: Wij hebben meerjarige afspraken gemaakt die we ieder jaar actualiseren. Waar hij op inzoomt is het eerste puntje, waarvan wij hebben gezegd dat we een voorstel hebben gedaan in de begroting, in het uitvoeringsprogramma, met daarin € 1.000.000,00 extra, om te kijken voor de sociale opgave, die u bekend is. Daarnaast is er een vraag over grondlocaties en daarvan weet hij het antwoord. Die hebben we op dit moment niet voorhanden.
Er zijn geen vrije grondlocaties waar we een groot project kunnen realiseren. Dat betekent dat op dat onderdeel de meerjarige afspraak niet is gewijzigd en daarom ook niet in de brief is vermeld.

De voorzitter: Hiermee zijn de rondvragen behandeld en zijn we bijna aan het eind van de vergadering gekomen. We hebben nog één klein feestelijk puntje en dat betreft het afscheid van mevrouw Nathali Maric. Ik verzoek haar naar voren te komen.
Mevrouw Maric, ik heb begrepen dat u in het verleden heel veel bij de raad aanwezig bent geweest en veel heeft gedaan voor de goede zorg van de raad, ook als het wat later werd. U gaat binnenkort met pensioen en dit is voor u de laatste raadsvergadering, die wij als raad niet ongemerkt voorbij willen laten gaan. Wij hebben een kleinigheidje voor u en hopen dat u met ingang van uw pensioen een heel mooie tijd zult hebben. Wij danken u hartelijk voor datgene wat u voor ons heeft gedaan en nogmaals een heel fijne periode na uw pensionering.

17. SLUITING

De voorzitter: Ik sluit hierbij de vergadering. (23.23 uur)

Aldus besloten door de raad in zijn openbare vergadering van 19 februari 2019,

de griffier, de voorzitter,

A.P.M.A.F. Bergmans B.R. Arends

RAAD
19 FEB. 2019
GEMEENTE WESTLAND

Raadsvergadering
19 februari 2019

GEMEENTE WESTLAND

	BEHANDELD DOOR
afdeling/team	RU/SP
documentnr	18-0300604

VOORBLAD RAAD

ONDERWERP EN BEHANDELING		
onderwerp	Voorstel tot vaststelling Meerjarenperspectief Gebiedsontwikkeling 2019-2022 (MPG) 2019-2022	
vertrouwelijk	*Nee*	
portefeuillehouder	Wethouder Gardien-Reinders, J.A.	
bijlage(n)	Voorstel: Voorstel_40727.docx Bijlage: MPG 2019-2022 rapport (18-0276736) memo deelnemingen parallel MPG (19-0015513)	
agendapunt	6.	
publiceren	Nee	

BESLISPUNTEN (RAAD)

1. Het Meerjarenperspectief Gebiedsontwikkeling 2019-2022 vast te stellen, waarin tot uitdrukking komt dat over de gehele linie een beperkte verslechtering zichtbaar is ten opzichte van het MPG 2018.

ARGUMENTEN EN RISICO'S (RAAD)

1. *Het MPG 2019 geeft inzicht in de voortgang van de projecten binnen gebiedsontwikkeling en laat een (beperkte) verslechtering zien ten opzichte van het MPG 2018.*

ALG 006

GEMEENTE WESTLAND

RAAD
19 FEB. 2019
GEMEENTE WESTLAND

RAADSVOORSTEL

ONDERWERP

Meerjarenperspectief Gebiedsontwikkeling 2019-2022 (MPG 2019)

AANLEIDING

Conform de Nota Grondbeleid 2013 en de financiële verordening (artikel 19) brengt het college jaarlijks een Meerjarenperspectief gebiedsontwikkeling (MPG) uit. Met het MPG legt het college verantwoording af over het resultaat en de voortgang van de projectenportefeuille van gebiedsontwikkelingen, inclusief de deelnemingen en investeringsprojecten.

Het MPG 2019 dient uiterlijk in februari 2019 door de raad te worden vastgesteld zodat de definitieve financiële consequenties van de afzonderlijke projecten bij de jaarrekening 2018 kunnen worden verwerkt.

Meerjarenperspectief Gebiedsontwikkeling
Het Meerjarenperspectief Gebiedsontwikkeling 2019 verschaft financieel en programmatisch inzicht in de gebiedsontwikkelingen in Westland. Het MPG beschrijft projecten waarin de gemeente actief en risicodragend opereert (actieve grondexploitaties), deelnemingen waar de gemeende participeert in een publiek private samenwerking met derden, en projecten waarin de gemeente een faciliterende rol inneemt. Daarnaast wordt gerapporteerd over projecten in voorbereiding waarvoor het college een startkrediet beschikbaar heeft gesteld en over de investeringsprojecten in gebiedsontwikkelingen.

In 2018 zijn er 14 grondexploitaties onderhanden, vervult de gemeente Westland voor 3 deelnemingen een grondbankfunctie en wordt aan 31 faciliterende projecten medewerking verleend. Tenslotte wordt gewerkt aan ruim 32 investeringsprojecten.

In het MPG wordt ook gerapporteerd over de afdrachten en onttrekkingen uit de Reserve Bovenwijkse Voorzieningen (RBV). Op deze manier wordt een zo compleet mogelijk beeld gegeven van de activiteiten binnen gebiedsontwikkeling.

Winst- of verliesneming
Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en accountantsrichtlijnen dient voor voorziene verliezen op grondexploitaties een voorziening getroffen te worden. Wordt er winst op grondexploitaties voorzien, dan geldt het voorzichtigheidsbeginsel. Een eventuele tussentijdse winstneming binnen een gemeentelijke grondexploitatie vindt plaats op basis van de BBV-regelgeving.

Voor een voorzien verlies op grondexploitaties wordt een voorziening getroffen.

Van de grondexploitaties met een negatief resultaat neemt het nadeel in het MPG toe met afgerond € 125.000.

Relatie met het Gebiedsgericht plan
Parallel aan het MPG wordt op dit moment gewerkt aan het opstellen van het gebiedsgericht plan (GGP) 2019-2022, als opvolger van de huidige Beheerplannen.
Door middel van het Gebiedsgericht plan worden de gebiedsontwikkelingsprojecten programmatisch aangestuurd in samenhang met andere ruimtelijke ontwikkelingen in Westland. Over de gebiedsontwikkelingsprojecten is tot nu toe separaat gerapporteerd via een jaarlijks MPG en een tussentijds TMPG. Vanuit de integrale en programmatische benadering van de ruimtelijke opgaven in Westland is het wenselijk te komen tot een vorm van integratie tussen het MPG, het GGP en de bij het GGP behorende jaarlijkse Uitvoeringsprogramma's (UP). Nieuwe elementen uit het Gebiedsgericht plan zijn vooruitlopend op definitieve besluitvorming over het GGP meegenomen in het Uitvoeringsprogramma 2019-2024. Onder andere infrastructurele investeringen, die in het MPG zijn opgenomen, zijn nu geprogrammeerd in het Uitvoeringsprogramma 2019-2024. De volledige doorwerking van het nieuwe Gebiedsgerichte plan wordt geëffectueerd bij het Uitvoeringsprogramma 2020. Het GGP 2019-2022 wordt in het eerste kwartaal van 2019 ter vaststelling aan de raad aangeboden.

DOELSTELLING

De gemeenteraad te informeren over de stand van zaken per 1 september 2018 van de projectenportefeuille binnen gebiedsontwikkeling qua voortgang, financiën en risico's.
De verantwoording maakt onderdeel uit van de jaarrekening.

ARGUMENTATIE

1. *MPG 2019 geeft inzicht in de voortgang van de projecten binnen gebiedsontwikkeling en laat een (beperkte) verslechtering zien ten opzichte van het MPG 2018.*

De netto contante waarde (NCW) van de gemeentelijke grondexploitaties en grondbanken is ten opzichte van het MPG 2018 met circa € 720.000 verslechterd. Hierin is een winstneming in 2018 verwerkt van € 675.000. Ten opzichte van het MPG 2018 is sprake van een reële verslechtering van € 45.000.

De risicoreservering van de gemeentelijke grondexploitaties en grondbanken is ten opzichte van het MPG 2018 met € 525.000 verbeterd, als gevolg van verkleining van het gemeentelijke ontwikkelgebied in de grondexploitatie Liermolen.

De grondexploitaties van de deelnemingen worden pas in december 2018 en januari 2019 geactualiseerd. Vandaar dat de getroffen voorzieningen voor de deelnemingen en de risicoreserveringen ongewijzigd zijn.

Bij de facilitaire projecten is de prognose van het projectresultaat met € 70.000 verslechterd.

GEMEENTE WESTLAND

RAADSVOORSTEL

RISICO'S EN KANTTEKENINGEN

1. *De grondexploitaties van de deelnemingen zijn nog niet geactualiseerd in het MPG 2018.*

Grondexploitaties kennen onzekerheden en risico's. Grondexploitaties zijn namelijk gebaseerd op prognoses (verwachtingen) en kennen onzekerheden die groter zijn naarmate de looptijd van een project langer is. Deze onzekerheden kunnen een behoorlijke invloed hebben op het uiteindelijke financieel resultaat. Het MPG 2019 is een rapportage over de stand van zaken per 1 september 2018 van de projectenportefeuille binnen gebiedsontwikkelingen. De grondexploitaties van de deelnemingen zijn per 1 september 2018 nog niet geactualiseerd. De grondexploitaties van de deelnemingen zijn bij zelfstandige rechtspersonen ondergebracht en deze hebben een eigen planning & control cyclus die afwijkt van de MPG planning van de gemeente. De actualisaties van de grondexploitaties van de deelnemingen vinden in december 2018 en januari 2019 plaats.
De definitieve financiële consequenties van de grondexploitaties van de deelnemingen, zoals de actualisatie van de getroffen voorzieningen en risicoreserveringen van de deelnemingen, wordt meegenomen bij de jaarrekening 2018.

FINANCIËN

De netto contante waarde (NCW) van de gemeentelijke grondexploitaties en grondbanken was in het vorige MPG afgerond € 9,9 miljoen (nadelig). Per 1-1-2019 bedraagt het negatief saldo afgerond € 10,6 miljoen (nadelig) op NCW. Ten opzichte van het MPG 2018 is dit een verslechtering van circa € 720.000. Hierin is een in 2018 berekende winstneming verwerkt van € 675.000 zodat ten opzichte van het MPG 2018 sprake is van een reële verslechtering van € 45.000.

Deze € 45.000 is opgebouwd uit een verslechtering van € 125.000 van de negatieve grondexploitaties en een verbetering van € 80.000 van de positieve grondexploitaties.

Vanuit de BBV-regels wordt voorgeschreven op welke moment een tussentijdse winstneming moet plaatsvinden. Voor verliesgevende grondexploitaties worden voorzieningen getroffen ter hoogte van het verwachte verlies. De totale benodigde voorziening voor grondexploitaties moet met circa € 125.000 worden verhoogd naar afgerond €12 miljoen. Dit zal worden verwerkt in de jaarrekening 2018.

In 2018 is, als gevolg van verwachte afsluiting van de positieve projecten, een storting in de algemene reserve geraamd van € 233.000. Mede als gevolg van de tussentijdse winstnemingen wordt deze storting nu geraamd op circa € 745.000. Dit zal worden verwerkt in de jaarrekening 2018.

Bij de facilitaire projecten is de prognose van het projectresultaat met € 70.000 verslechterd. Dit bedrag komt ten laste van de Reserve facilitaire projecten.

Ten opzichte van het MPG 2018 dalen de risico's met circa € 525.000. Dit zal worden verwerkt bij een aanpassing van het risicoregister.

De geraamde kredieten voor de investeringen kunnen per saldo worden verlaagd met circa € 200.000. Dit wordt meegenomen bij de Investeringsrapportage.

GEMEENTE WESTLAND

RAADSVOORSTEL

COMMUNICATIEPARAGRAAF

n.v.t.

EXTERN OVERLEG

Mede-advies Control
Het MPG geeft een duidelijk en compleet beeld van alle gebiedsontwikkelingen
De vertraging van actieve grondexploitaties (de projecten waarover de gemeente regie voert) valt op. Ten opzichte van het vorige MPG is ongeveer de helft van de projecten verlengd. Ten opzichte van het MPG 2016 loopt nog 1 project conform de planning. Gegeven de hoogconjunctuur waarin de economie verkeert, rijst de vraag welke mogelijkheden er zijn om de planning van de "eigen" projecten beter te beheersen
Voor faciliterende projecten is het beeld vergelijkbaar. Ondanks dat de gemeente niet verantwoordelijk is voor de voortgang van die projecten, kan het toch interessant zijn om te bezien in hoeverre de gemeente kan bijdragen aan de planmatige voortgang. Immers, ook faciliterende projecten dragen bij aan ambities die de gemeente heeft.

VERVOLGTRAJECT

Het Meerjarenperspectief Gebiedsontwikkeling 2019-2022 zal na vaststelling door de gemeenteraad op de gemeentelijke website worden gepubliceerd.

Burgemeester en wethouders van Westland,

de secretaris, de burgemeester,

A.C. Spindler B.R. Arends

RAAD
19 FEB. 2019
GEMEENTE WESTLAND

GEMEENTE WESTLAND

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Westland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 18 december 2018, met de volgende bijlage(n):

- Meerjarenperspectief Gebiedsontwikkeling 2019-2022 (18-0276736)

gelet op het bepaalde in artikel 192 van de Gemeentewet;

gehoord het advies van de raadscommissie Ruimte van 5 februari 2019 en gehoord de beraadslagingen van onderhavige vergadering;

besluit:

Op basis van het Meerjarenperspectief Gebiedsontwikkeling 2019-2022 de geactualiseerde exploitaties en de daarbij behorende begrotingswijziging vast te stellen.

Begrotingswijziging	**nr. 19006**							
Mutatie programma's:	dienstjaar 2019		dienstjaar 2020		dienstjaar 2021		dienstjaar 2022	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Econ.& Ruimt.Ontw.	6.974.309	7.584.358	3.032.444	4.873.789	3.389.448	1.915.296	1.997.269	2.103.623
Sterke Samenleving								
Onderst., Zorg & Part.								
Fys. Leefomgeving								
Dienstverl. & Belasting								
Bestuur & Veiligheid								
Alg. dekkingsmidd.								
Totaal programma's	6.974.309	7.584.358	3.032.444	4.873.789	3.389.448	1.915.296	1.997.269	2.103.623
Mutaties reserves:								
Reserves	-241.818	-851.867	2.105.894	264.549	-1.019.035	455.117		-106.354
Totaal	6.732.491	6.732.491	5.138.338	5.138.338	2.370.413	2.370.413	1.997.269	1.997.269

Aldus besloten door de raad in zijn openbare vergadering van 19 februari 2019,

de griffier, A.P.M.A.F. Bergmans

de voorzitter, B.R. Arends

RAAD
19 FEB. 2019
GEMEENTE WESTLAND

MPG 2019-2022

MEERJARENPERSPECTIEF GEBIEDSONTWIKKELING

GEMEENTE WESTLAND

Auteur(s)	Strategie & Programmering, Gebiedsontwikkeling, Financiële Concerntaken
Datum	6 februari 2019
Versie	2
Status	Definitief

GEMEENTE WESTLAND

Inhoudsopgave

1. Managementsamenvatting 5

2. Het MPG op hoofdlijnen 7
2.1. Inleiding 7
2.2. Marktontwikkelingen 8
2.3. Landelijk beeld 9
2.4. Westlandse woningmarkt 9
2.5. Woonvisie en woningbouwprogramma 10
2.6. Westlandse bedrijventerreinenmarkt 12
2.7. Portefeuille Gebiedsontwikkelingen 13
2.7.1. Grondexploitaties en grondbanken 13
2.7.2. Deelnemingen 15
2.7.3. Faciliterende projecten 16
2.7.4. Investeringsprojecten 17
2.8. Vergelijking MPG 2018 en MPG 2019 19

3. Uitgangspunten MPG 2019 20
3.1. Inleiding 20
3.2. Prijsontwikkeling opbrengsten 20
3.3. Prijsontwikkelingen kosten 20
3.4. Parameters 21

4. Portefeuille Gebiedsontwikkelingen 22
4.1. Gemeentelijke grondexploitaties en grondbanken 23
4.2. Deelnemingen 24
4.3. Faciliterende projecten 24
4.4. Overige projecten 25
4.5. Investeringen 27

5. Grondexploitaties en grondbanken 28
5.1. Bedrijventerrein Teylingen VI, 's-Gravenzande 28
5.2. Noordland 29
5.3. Centrum Kernwinkelgebied 's-Gravenzande 29
5.4. Hoogenburgh – Horticoop 30
5.5. Bedrijventerrein Leehove 31
5.6. Centrumplan De Lier – Herontwikkeling gemeentehuislocatie 31
5.7. Molensloot Noord-West/Liermolen 32
5.8. Herontwikkeling Bibliotheeklocatie Kwintsheul 33
5.9. Hoogeland 34
5.10. Chrysantenstraat 35
5.11. Veilinglocatie Naaldwijk 36
5.12. Centrumplan Honselersdijk 37
5.13. Kerkzicht 38
5.14. Molensloot West 38
5.15. ONW – Grondbank 39
5.16. Juliahof – Grondbank 40
5.17. Westlandse Zoom – Grondbank 40

6. Deelnemingen 42
6.1. Deelneming Juliahof 42
6.2. Deelneming Ontwikkelingsmaatschappij Het Nieuwe Westland (ONW) 42
6.3. Deelneming Westlandse Zoom 43

7. Faciliterende projecten 45
7.1. Voormalige Dalton Mavo 45
7.2. Locatieonderzoek Wateringen (Supermarkt) 45
7.3. Sportlaan De Lier 46
7.4. Van der Horstweg 10 46
7.5. Multimatelocatie – Sand Ambachtstraat 47
7.6. 8 van de Heul 48
7.7. Integraal Ontwikkelingsplan (Centrumplan) Kwintsheul planvoorbereiding 48
7.8. Witte Brug/ Kerkstraat 127a 49
7.9. Park Leeuwenhoeck 49
7.10. Emmastraat 3 (Taxi Jabben) 50
7.11. Druivenhof, Veilingweg 50
7.12. Bibliotheeklocatie De Lier 51
7.13. Liermolen en Molensloot 51
7.14. De Watertuinen van Maasdijk (Maasdijk Zuid-Oost) 52
7.15. Bedrijventerrein Honderdland II 52
7.16. Korte Kruisweg 48 – voormalige Rabobanklocatie 54
7.17. Westerhonk 54
7.18. Haagweg 39 55
7.19. Molenweg 2 55
7.20. Strandhuisjes 56
7.21. De Woerd 56
7.22. De Rentmeester 57
7.23. Woerdblok 57
7.24. Opstal Westland/ Boslaan 58
7.25. Verhagenplein II (Heeren van Naeldwijck) 59
7.26. Jan Barendselaan 59
7.27. De Admiraal 59
7.28. De Rozemarijn 61
7.29. Herontwikkeling voormalig gemeentekantoor Wateringen 61
7.30. Bovendijk Reconstructie 62
7.31. Parckzight 63

8. Overige projecten 64
8.1. Verkoop gemeentekantoor 's-Gravenzande 64
8.2. Verkoop gemeentekantoor Wateringen 64
8.3. Herontwikkeling De Schakel Maasdijk 65
8.4. Tuin van der Lely/Transformatiegebied Wateringen 65
8.5. De Driesprong (uitbreiding) Kwintsheul 66

9. Investeringen 67
9.1. Scope uitbreiding 3-in-1 project (verbreding N222) 68
9.2. Directe verbinding tussen Maasdijk (N220) en Honderdland 68
9.3. Scope 3-in-1 aankoop en sloop woningen Jan van de Laarweg 69
9.4. 3-in-1 aanpassing Snelbinder, Piet Struijkweg, Leeweg 70
9.5. Tijdelijke korte verbinding Maassluis - Oranjesluis 70
9.6. Aanleg Oostelijke Randweg De Lier 71

9.7. Ontsluiting Teylingen 72
9.8. Aanleg rotonde Patijnenburg – Secretaris Verhoeffweg 73
9.9. Verbreding N213 inclusief reconstructie N213-Dijkweg 73
9.10. Verbreding N213 bijdrage Elsenbosch 74
9.11. Maasdijk – Naaldwijkseweg grondverwerving 75
9.12. Verbreding N211 Wippolderlaan 75
9.13. IRG Reconstructiegebied Wateringveldse Polder 76
9.14. Waterkering De Lier Centrum 77
9.15. Herinrichting Graaf Florisplein e.o. 77
9.16. Herinrichting parkeerterrein Sand Ambachtstraat 78
9.17. Poeldijk Centrum – bijdrage herinrichting Voorstraat 78
9.18. Bijdrage aanleg parkeerplaats en ontsluiting Sonnehoeck 79
9.19. Plaberum Hellingbaan strandopgang Molenslag 80
9.20. Fietsverbinding Tuinveld – De Groene Schakel 80
9.21. Aanleg rotonde Coldenhovelaan 81
9.22. Voorbereidingskosten centrumlocatie Monster 81
9.23. Verkeerssituatie Kerkstraat Kwintsheul (Vorkotterstraat) 82
9.24. Voorbereidingskosten doorontwikkeling GHC 83
9.25. Aanleg voetpad/bushalte Middelbroekweg 83
9.26. Tweede oprit De Tuinen 84
9.27. Aankoop pand Kerklaan 7 (Wateringen) 84
9.28. Aankoop grond Maasdijkplein – Twee Pleinenweg 85
9.29. Gevel isolatiemaatregelen geluidbelasting Maasdijk 86
9.30. IRG De Baak, verkoop gronden 86
9.31. Gebiedsontwikkeling Boomawatering 87
9.32. Gebiedsontwikkeling Poelzone 88

10. Reserve Bovenwijkse Voorzieningen 90

Bijlage 1: Verklarende woordenlijst 93

Bijlage 2: Lijst met aankomende projecten 95

Bijlage 3: Memo financiële stand van zaken deelnemingen 96

1. Managementsamenvatting

Met het Meerjarenperspectief Gebiedsontwikkeling (MPG) 2019-2022 blikken wij terug op de resultaten van het jaar 2018 en kijken wij vooruit naar het jaar 2019 en verder. Met het MPG wordt jaarlijks inzicht gegeven in de activiteiten binnen gebiedsontwikkeling van de gemeente Westland.

Het MPG beschrijft projecten waarin de gemeente actief en risicodragend opereert (actieve grondexploitaties), deelnemingen waar de gemeende participeert in een publiek private samenwerking met derden, projecten waarin de gemeente een faciliterende rol inneemt. Daarnaast wordt gerapporteerd over projecten in voorbereiding waarvoor het college een startkrediet beschikbaar heeft gesteld en over de investeringsprojecten in gebiedsontwikkelingen.

In 2018 zijn er 14 grondexploitaties onderhanden, vervult de gemeente Westland voor 3 deelnemingen een grondbankfunctie en wordt aan 31 faciliterende projecten medewerking verleend. Tenslotte wordt gewerkt aan ruim 32 investeringsprojecten.

De grondexploitaties en grondbanken worden in hoofdstuk 5 beschreven, de deelnemingen in hoofdstuk 6. In hoofdstuk 7 wordt de stand van zaken van de faciliterende projecten gegeven. Hoofdstuk 8 beschrijft de projecten in voorbereiding en hoofdstuk 9 de investeringsprojecten. In het MPG wordt ook gerapporteerd over de afdrachten en onttrekkingen uit de Reserve Bovenwijkse Voorzieningen, dit gebeurt in hoofdstuk 10.

Het MPG 2019 geeft de stand van zaken weer per 1 september 2018 en prognoses van nog te verwachten kosten en opbrengsten vanaf die datum. Op 1 september 2018 heeft de gemeente nog 125 hectare grond in bezit, waarvan het merendeel in grondbanken voor de deelnemingen. De geraamde boekwaarde van de grondposities is met € 24 miljoen gedaald en bedraagt afgerond € 205 miljoen per 1 januari 2019.

Over de gehele linie is een (beperkte) verslechtering te zien in de projectenportefeuille gebiedsontwikkelingen ten opzichte van het MPG 2018.

- De netto contante waarde (NCW) van de gemeentelijke grondexploitaties en grondbanken is ten opzichte van het MPG 2018 met circa € 720.000 verslechterd.

- De risicoreservering van de gemeentelijke grondexploitaties en grondbanken is ten opzichte van het MPG 2018 met € 525.000 verbeterd.

- De grondexploitaties van de deelnemingen worden pas in december 2018 en januari 2019 geactualiseerd. Vandaar dat de getroffen voorzieningen voor de deelnemingen en de risicoreserveringen ongewijzigd zijn.

- Bij de facilitaire projecten is de prognose van het projectresultaat met € 70.000 verslechterd.

De netto contante waarde (NCW) van de gemeentelijke grondexploitaties en grondbanken was in het vorige MPG afgerond € 9,9 miljoen (nadelig). Per 1-1-2019 bedraagt het negatief saldo afgerond € 10,6 miljoen (nadelig) op NCW. Ten opzichte van het MPG 2018 is dit een verslechtering van circa € 720.000. Hierin is een in 2018 berekende winstneming verwerkt van € 675.000 zodat ten opzichte van het MPG 2018 sprake is van een reële verslechtering van € 45.000.

Deze € 45.000 is opgebouwd uit een verslechtering van € 125.000 van de negatieve grondexploitaties en een verbetering van € 80.000 van de positieve grondexploitaties.

De risicoreservering van de gemeentelijke grondexploitaties en grondbanken is ten opzichte van het MPG 2018 met € 525.000 verbeterd, als gevolg van verkleining van het gemeentelijke ontwikkelgebied in de grondexploitatie Liermolen.

Bij de facilitaire projecten is de prognose van het projectresultaat met € 70.000 verslechterd. Dit bedrag komt ten laste van de Reserve facilitaire projecten.

Vanuit de BBV regels wordt voorgeschreven op welke moment een tussentijdse winstneming moet plaatsvinden. Voor verliesgevende grondexploitaties worden voorzieningen getroffen ter hoogte van het verwachte verlies. De totale benodigde voorziening voor grondexploitaties moet met circa € 125.000 worden verhoogd naar afgerond €12 miljoen. Dit wordt zal worden verwerkt in de jaarrekening 2018.

In 2018 is, als gevolg van verwachte afsluiting van de positieve projecten, een storting in de algemene reserve geraamd van € 233.000. Mede als gevolg van de tussentijdse winstnemingen wordt deze storting nu geraamd op circa € 745.000. Dit zal worden verwerkt in de jaarrekening 2018.

Ten opzichte van het MPG 2018 dalen de risico’s met circa € 525.000. Dit zal worden verwerkt bij de aanpassing van het risicoregister.

De geraamde kredieten voor de investeringen kunnen per saldo worden verlaagd met circa € 200.000. Dit wordt meegenomen bij de Investeringsrapportage.

2. Het MPG op hoofdlijnen

2.1. Inleiding

Het Meerjarenperspectief Gebiedsontwikkeling (MPG) 2019 verschaft financieel en programmatisch inzicht in de gebiedsontwikkelingen in Westland. Het MPG beschrijft projecten waarin de gemeente actief en risicodragend opereert (actieve grondexploitaties), deelnemingen waar de gemeende participeert in een publiek private samenwerking met derden, projecten waarin de gemeente een faciliterende rol inneemt. Daarnaast wordt gerapporteerd over projecten in voorbereiding waarvan nog niet bekend is of dit actieve of faciliterende projecten worden. Het college heeft wel een startkrediet beschikbaar gesteld voor de projecten. Tenslotte wordt over de investeringsprojecten in gebiedsontwikkelingen gerapporteerd en wordt in bijlage 2 gemeld welke toekomstige projecten aanstaande zijn, voor zover bekend ten tijde van dit MPG.

De gemeentelijke grondbanken Westlandse Zoom (WZ), Juliahof en Ontwikkelingsmaatschappij het Nieuwe Westland (ONW) zijn op basis van de definitie in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) ook gemeentelijke grondexploitaties en hebben dezelfde verplichting tot actualiseren en vaststelling door de gemeenteraad als de reguliere gemeentelijke grondexploitaties.

De grondexploitaties van de deelnemingen zelf zijn bij zelfstandige rechtspersonen ondergebracht en vallen niet onder de gemeentelijke grondexploitaties. De grondexploitaties van de deelnemingen worden volgens afspraak aan het eind van het jaar geactualiseerd. Ten tijde van het MPG 2019 zijn deze geactualiseerde grondexploitaties nog niet beschikbaar. In het MPG wordt daarom op hoofdlijnen over de deelnemingen gerapporteerd.

In 2018 zijn er 14 grondexploitaties onderhanden, vervult de gemeente Westland voor 3 deelnemingen een grondbankfunctie en wordt er aan 31 faciliterende projecten medewerking verleend. Tenslotte wordt gewerkt aan ruim 32 investeringsprojecten.

In het MPG 2019 wordt ook gerapporteerd over de afdrachten en onttrekkingen uit de Reserve Bovenwijkse Voorzieningen (RBV). Op deze manier wordt een zo compleet mogelijk beeld gegeven van de activiteiten binnen gebiedsontwikkeling.

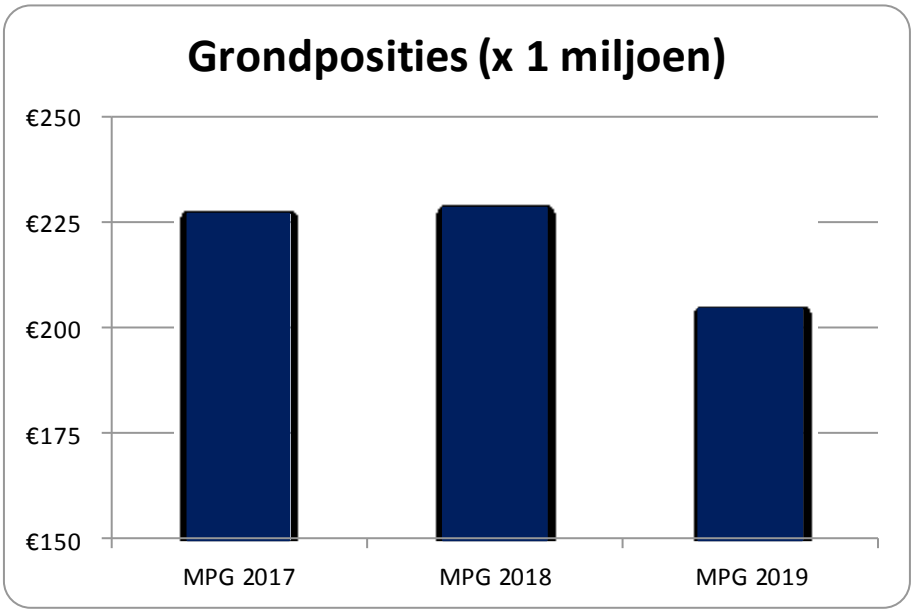
Parallel aan het MPG wordt op dit moment gewerkt aan het opstellen van het Gebiedsgericht plan (GGP) 2019-2022, als opvolger van de huidige Beheerplannen. Het Gebiedsgericht plan geeft programmatische sturing aan de uitvoering van het gehele ruimtelijke werkveld van de gemeente, variërend van gemeentelijk vastgoed tot en met de openbare ruimte inclusief de daarbij behorende vergunningverlening, toezicht en handhaving. Het Gebiedsgericht plan stelt daarbij de kaders voor dagelijks beheer en onderhoud, investeringen, wettelijke taken en de gebiedsontwikkelingen. Het Gebiedsgericht plan vervangt (en is tevens een uitbreiding van) de beheerplannen 2015-2018. Het GGP 2019-2022 wordt in het eerste kwartaal van 2019 ter vaststelling aan de raad aangeboden.

Door middel van het Gebiedsgericht plan worden de gebiedsontwikkelingsprojecten programmatisch aangestuurd in samenhang met andere ruimtelijke ontwikkelingen in Westland. Over de gebiedsontwikkelingsprojecten is tot nu toe separaat gerapporteerd via een jaarlijks MPG en een tussentijds TMPG. Vanuit de integrale en programmatische benadering van de ruimtelijke opgaven in Westland is het wenselijk te komen tot een vorm van integratie tussen het MPG, het GGP en de bij het GGP behorende jaarlijkse Uitvoeringsprogramma's (UP). Nieuwe elementen uit het Gebiedsgericht plan zijn vooruitlopend op definitieve besluitvorming over het GGP

meegenomen in het Uitvoeringsprogramma 2019-2024. Onder andere infrastructurele investeringen, die in het MPG zijn opgenomen, zijn nu geprogrammeerd in het Uitvoeringsprogramma 2019-2024.
De volledige doorwerking van het nieuwe Gebiedsgericht plan (inclusief (bouw)grondexploitatie) wordt geëffectueerd bij het Uitvoeringsprogramma 2020. Het MPG 2019 dient uiterlijk in februari 2019 door de raad te worden vastgesteld, zodat de financiële gegevens bij de jaarrekening 2018 kunnen worden verwerkt.

2.2. Marktontwikkelingen

De ruimte in Westland is schaars. In het WestlandProgramma 2018-2022 wordt gekoerst op een nieuwe balans in het gebruik van de ruimte in Westland. Gezien het belang van een goed woon- en leefklimaat zijn er grenzen aan de uitbreiding van bedrijventerreinen en infrastructuur. Er zal vaker gekozen moeten worden tussen conflicterende belangen. Alleen kiezen voor groen of voor economische groei of voor wonen is geen optie. De uitdaging is het vinden van een goede mix.

Figuur 1 Grondpositie Westland

Op 1 september 2018 heeft de gemeente nog 125 hectare grond in bezit, waarvan het merendeel in grondbanken voor de deelnemingen. De geraamde boekwaarde van de grondposities bedraagt per 1 januari 2019 € 205 miljoen[1]. De boekwaarde van de grondbankfuncties bedraagt afgerond € 205 miljoen en de boekwaarde van de actieve grondexploitaties sluit op € 350.000 negatief.
De totale boekwaarde van de grondposities is met € 24 miljoen gedaald ten opzichte van het MPG 2018.

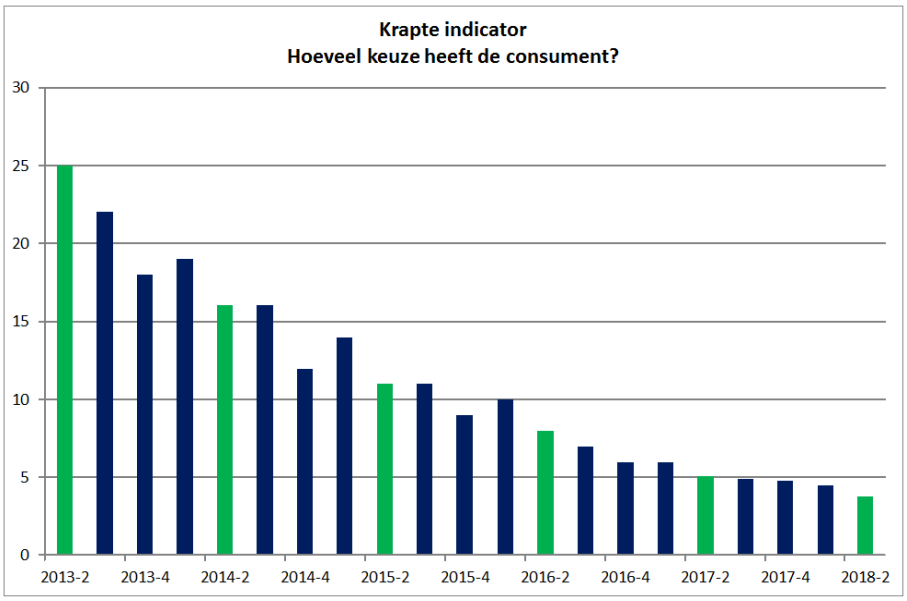
De actieve grondexploitaties en grondbanken hebben vooral betrekking op de ontwikkeling van woningen. Er wordt daarom in het MPG vooral op de woningmarktontwikkelingen ingegaan.

[1] Door afronding bedragen de boekwaarde van de totale grondposities en die van de grondbankfuncties beide € 205 miljoen. De boekwaarde van de totale grondposities bedraagt € 204,75 miljoen, die van de grondbankfuncties € 205,11 miljoen.

2.3. Landelijk beeld

De woningmarkt staat al meerdere kwartalen onder druk. Het aantal transacties daalt en het woningaanbod slinkt. Uit transactiecijfers van de NVM[2] blijkt dat in het tweede kwartaal van 2018 38.600 woningen in de bestaande bouw zijn verkocht, 4.600 minder dan een jaar eerder. De spanning op de woningmarkt is groot. De groeiende vraag naar woningen en de daarmee ontstane krapte op de woningmarkt is de belangrijkste ontwikkeling in 2018 volgens Metafoor[3].

Het dalend aanbod blijkt uit de krapte-indicator[4], de verhouding aanbod versus transacties. Deze is in het tweede kwartaal 2018 verder gedaald tot een waarde van 3,8. Een jaar eerder was dit nog 5. De gemiddelde koper heeft slechts nog keuze uit 3,8 woningen (zie figuur 2). Er is dan, volgens de NVM, sprake van een verkopersmarkt.

Figuur 2 Krapte-indicator op kwartaalbasis, periode 2e kwartaal 2018, NVM

Inmiddels is het prijsniveau van de gemiddeld te koop staande woning gestegen tot € 375.000, vorig jaar bedroeg dit gemiddelde nog € 264.000 (NVM).

2.4. Westlandse woningmarkt

De Westlandse woningmarkt (bestaande bouw) volgt de landelijke trends voor een deel. Het aanbod te koop staande woningen is, na een hausse in 2013, in 2017 teruggekeerd op het niveau van 2008 (zie figuur 3).

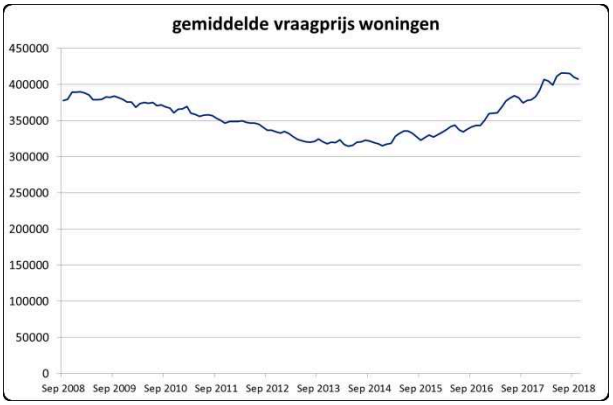
2 NVM woningmarktcijfers 2e kwartaal 2018

3 Metafoor Ruimtelijke Ontwikkeling, Outlook grondexploitaties 2018

4 Wanneer de NVM krapte-indicator onder de 5 komt, is sprake van een verkopersmarkt.
Wanneer de NVM krapte-indicator tussen de 5 en 10, is sprake van een evenwichtige markt.
Wanneer de NVM krapte-indicator boven de 10 komt, is sprake van een kopersmarkt.

Figuur 3 *Aanbod koopwoningen Westland* (september 2018, Huizenzoeker)

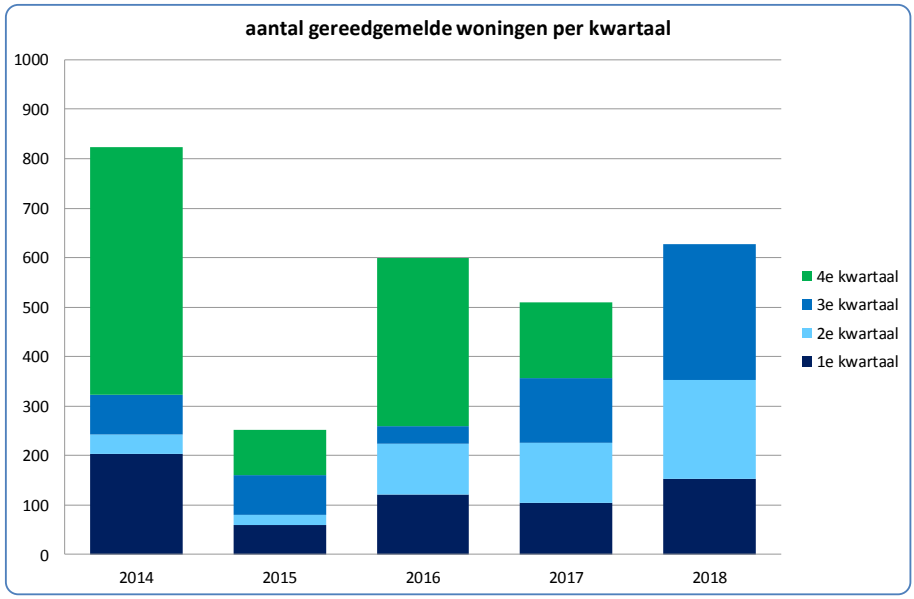

Figuur 4 *Gemiddelde vraagprijs Westland* (september 2018, Huizenzoeker)

In 2018 is het aanbod gedaald tot circa 250 woningen, medio 2017 bedroeg het aanbod nog 450 woningen. Vanaf 2015 is de gemiddelde vraagprijs per woning gestegen, volgens Huizenzoeker bedraagt de gemiddelde vraagprijs voor een woning in Westland (bestaande bouw) in september 2018 € 400.000.

De hoogte van de gemiddelde vraagprijs wordt bepaald door de samenstelling van de woningen die in Westland zijn verkocht. In Westland worden relatief veel grote huizen verkocht, wat de hoge vraagprijs verklaart.

In de nieuwbouwontwikkelingen van Westland is het aantal opleveringen in 2016 toegenomen naar circa 600 opgeleverde woningen. In 2017 zijn circa 500 woningen opgeleverd. Tot en met het 3e kwartaal 2018 zijn er in Westland inmiddels 600 woningen opgeleverd. De verwachting is dat in 2018 circa. 800 woningen worden opgeleverd.

Figuur 5 *Gereed gemelde woningen in Westland o.b.v. BAG[5] informatie*

2.5. Woonvisie en woningbouwprogramma

Wonen heeft in het WestlandProgramma 2018-2022 een prominente plek gekregen. In het bijbehorende Uitvoeringsprogramma 2019 is de maatregel opgenomen een Uitvoeringsprogramma Wonen op te stellen. Het doel van het Uitvoeringsprogramma Wonen is om het woningaanbod aan te laten sluiten bij de behoefte van de inwoners van Westland. Het college stuurt op de realisatie

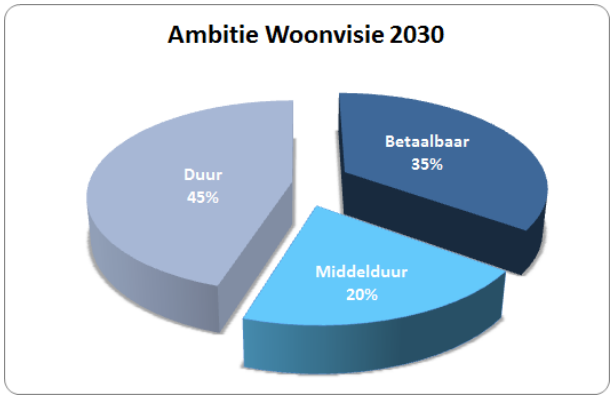
5 Basisregistratie adressen en gebouwen (BAG)

van voldoende sociale / betaalbare woningbouw, borgt deze realisatie in nieuwbouwprojecten en wijst daarvoor strategische locaties aan.

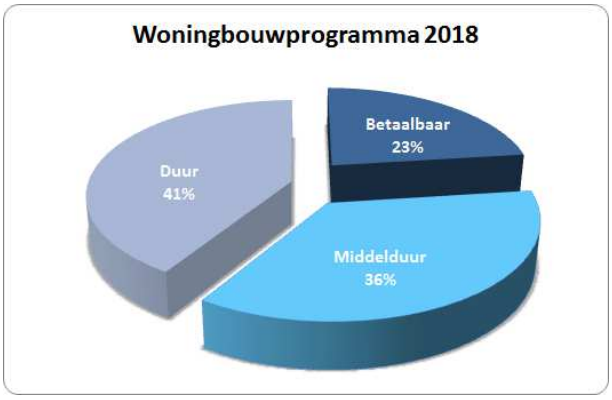
In de vigerende Woonvisie Westland 2030 heeft de raad de ambitie vastgesteld om minimaal 35% betaalbare nieuwbouw in de woningbouw te realiseren.

In figuren 6 en 7 is de verhouding tussen de financieringscategorieën betaalbaar, middelduur en duur weergegeven, zoals in de Woonvisie wordt voorgesteld en de verhouding van deze financieringscategorieën in de woningbouwprogrammering in 2018.

De verwachting is dat in 2018 circa 800 woningen worden opgeleverd, waarvan circa een kwart in het betaalbare segment. Voor de totale woningbouwprogrammering tot 2030 is circa. 20% in het betaalbare segment gepland. De meeste woningbouwprojecten zijn onderdeel van langjarige afspraken met de deelnemingen, waardoor op korte termijn beperkt bijsturing mogelijk is in de programmering.

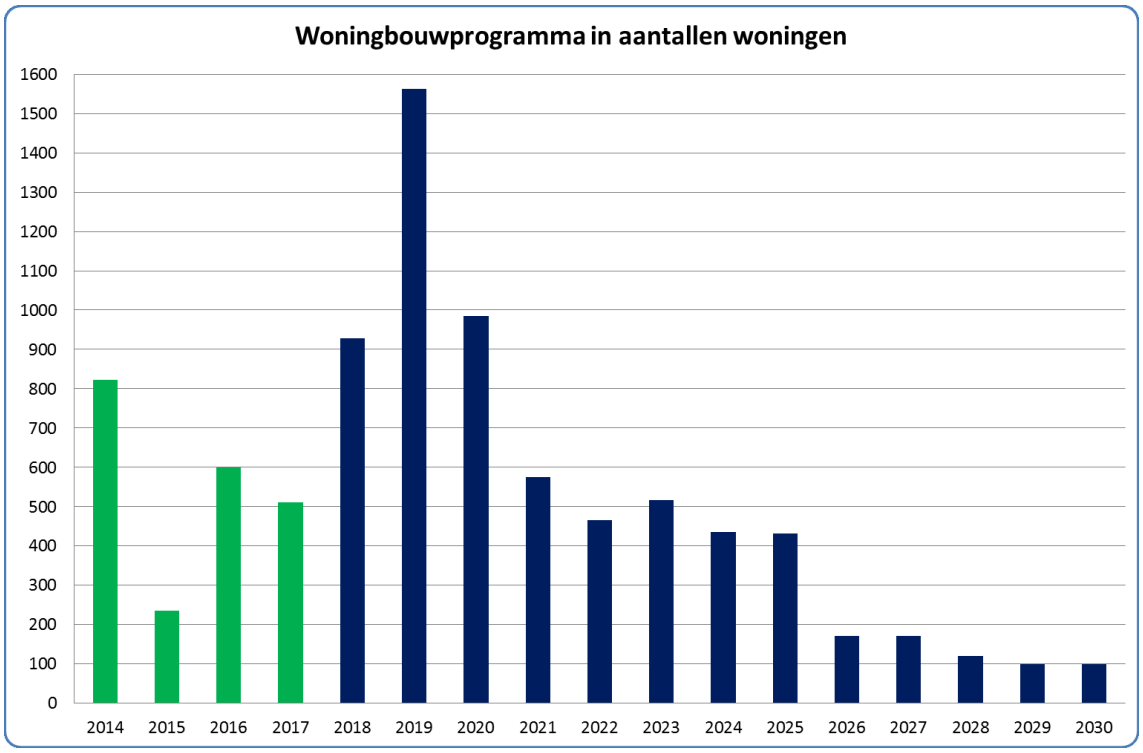

Figuur 6 Ambitie woonvisie 2030

Figuur 7 Woningbouwprogramma 2018

Momenteel omvat de voorraad woningbouwplannen bijna 8.000 woningen tot 2030, zie figuur 8. In de periode 2018 tot 2020 is sprake van een boeggolf van bijna 3.500 woningen. Vanaf 2021 vlakt het programma in de huidige prognose af. De verwachting is dat de boeggolf zich over de navolgende jaren zal verspreiden.

Figuur 8 Opgeleverde woningen en verwachte opleveringen, september 2018

2.6. Westlandse bedrijventerreinenmarkt

Westland heeft van oudsher een hoge uitgifte van bedrijfskavels. In de periode van 1990 tot 2010 was de gemiddelde uitgifte ruim 10 hectare per jaar. Van 2010 tot en met 2016 nam dit af tot 2 hectare per jaar, waarna de markt zich vanaf 2017 herstelde. De laatste vrije kavels op bedrijventerrein Wateringse Veld zijn verkocht. In Honderdland fase II (Maasdijk), Teylingen (`s-Gravenzande) en op de Bovendijk (Kwintsheul) zijn kavels verkocht. En ook op ABC Westland zijn weer kavels opgenomen door de markt. In de afgelopen 2 jaar is het beschikbare aanbod grotendeels uitgegeven waardoor op de korte termijn een tekort dreigt.

Het college heeft voor uitbreiding van bedrijventerreinen in elk geval ABC Westland en de Bovendijk op het oog als onderdeel van de uitbreidingsbehoefte van 30 hectare tot 2030. Besluiten over verdere uitbreiding van bedrijventerreinen worden meegenomen in een integrale afweging met betrekking tot het ruimtegebruik in Westland. Voor de vestiging van (nieuwe) bedrijven geldt dat deze bedrijven een toegevoegde waarde moeten hebben voor het tuinbouwcluster, onder meer ten aanzien van het innovatieve karakter van het cluster.

2.7. Portefeuille Gebiedsontwikkelingen

In 2018 zijn er 14 grondexploitaties onderhanden en vervult de gemeente Westland voor 3 deelnemingen een grondbankfunctie. Er wordt aan 31 faciliterende projecten medewerking verleend. Aan 5 projecten is door het college een startkrediet beschikbaar gesteld. Deze projecten betreffen de verkoop van gemeentekantoren of deze projecten bevinden zich in de voorbereidende fase waarbij nog niet duidelijk is of de gemeente een actieve of faciliterende rol in de ontwikkeling van de projecten zal innemen. Tenslotte wordt binnen gebiedsontwikkeling gewerkt aan 32 investeringsprojecten.

In de volgende sub paragrafen wordt de stand van zaken per type project weergegeven.
In de hoofdstukken 5 tot en met 9 worden de afzonderlijke projecten beschreven.

2.7.1. Grondexploitaties en grondbanken

Een grondexploitatie is meerjaren projectbegroting en deze wordt geopend als de gemeente kiest voor een actieve rol bij ontwikkelingsprojecten. Grondexploitaties worden één keer per jaar geactualiseerd en in geval van majeure (scope)wijzigingen aan de gemeenteraad opnieuw expliciet ter vaststelling voorgelegd. Op deze manier blijft de raad op de hoogte van de laatste ontwikkelingen in de projecten. Dit sluit aan bij het BBV, deze stelt dat de gemeenteraad één keer per jaar grondexploitaties moet actualiseren en bij grote wijzigingen de geactualiseerde grondexploitatie opnieuw moet vaststellen.

Onderstaand de veertien gemeentelijke grondexploitaties waar de gemeente Westland een actieve rol inneemt:

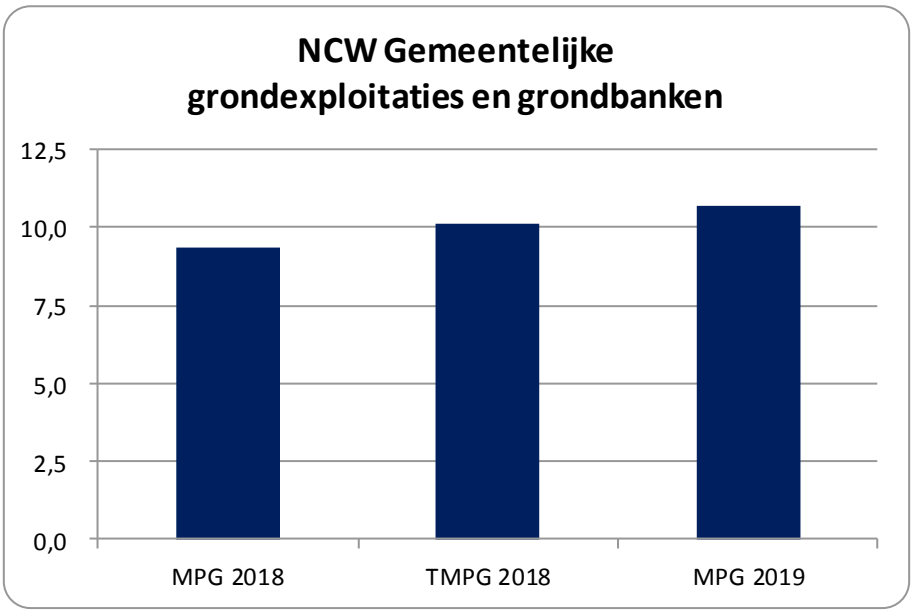
De Lier	Bedrijventerrein Leehove
De Lier	CPDL - Herontwikkeling Gemeentekantoorlocatie
De Lier	Molensloot-Noord-West / Liermolen
De Lier	Molensloot-West
Honselersdijk	Centrumplan Honselersdijk
Kwintsheul	Bieb locatie
Monster	Kerkzicht
Naaldwijk	Hoogeland
Naaldwijk	Chrysantenstraat
Naaldwijk	Veilinglocatie Naaldwijk (Brandweer)
's-Gravenzande	Bedrijventerrein Teylingen VI
's-Gravenzande	Noordland
's-Gravenzande	Centrum Kern winkelgebied 's-Gravenzande
's-Gravenzande	Hoogenburgh - Horticoop

Voor drie grondexploitaties vervult de gemeente Westland een grondbankfunctie. Namelijk voor Ontwikkelingsmaatschappij Het Nieuwe Westland (ONW), Juliahof en Westlandse Zoom (WZ).

In december 2017 heeft de raad de grondexploitatie Veilinglocatie Naaldwijk (Brandweerlocatie) vastgesteld. Daarmee is het aantal grondexploitaties met één toegenomen ten opzichte van de rapportage MPG 2018.

De waarde van gemeentelijke grondexploitaties en grondbanken wordt uitgedrukt in netto contante waarde[6]. Om inzicht te krijgen wat de 'prestatie' van projecten ten opzichte van elkaar is, moeten saldi met elkaar vergeleken worden. Projecten hebben echter verschillende einddata. Door kosten en opbrengsten 'contant' te maken kunnen projecten onderling vergeleken worden.

De netto contante waarde (NCW) van de gemeentelijke grondexploitaties en grondbanken is ten opzichte van het MPG 2018 met circa € 700.000 verslechterd (zie figuur 9 en tabel 1).
Dit komt voornamelijk door de grondexploitaties Hoogeland en de Veilinglocatie Naaldwijk (Brandweerlocatie). Deze twee grondexploitaties verslechteren met respectievelijk € 410.000 en € 170.000.

Figuur 9 *NCW gemeentelijke grondexploitaties en grondbanken (in miljoenen €)*

In de tabellen 1 en 2 worden de cijfers gepresenteerd van het MPG 2018-2021, dit betreft de cijfers van de jaarrekening 2017, de cijfers van het TMPG 2018 (peildatum 1 mei 2018), en de geprognotiseerde cijfers van het MPG 2019-2022 (peildatum 1 september 2018). Alle bedragen zijn contant gemaakt naar 1-1-2018 om de bedragen onderling te kunnen vergelijken.

Netto contante waarde gemeentelijke grexen en grondbanken						
	NCW 1-1-2018 MPG 2018 jaarrekening	V/ N	NCW 1-1-2018 TMPG 2018	V/ N	Prognose NCW 1-1-2019 MPG 2019	V/ N
Projecten met een positieve NCW	-1.993.839	V	-1.882.045	V	-1.400.623	V
Projecten met een negatieve NCW	11.942.129	N	11.992.617	N	12.066.079	N
Totaal projecten	9.948.290	N	10.110.572	N	10.665.456	N

Tabel 1 *NCW gemeentelijke grondexploitaties en grondbanken (in€)*

[6] Bij een positieve netto contante waarde is de totale waarde van de contant gemaakte netto geldontvangsten hoger dan het investeringsbedrag, d.w.z. dat de investering een waardestijging tot gevolg heeft. Bij een negatieve netto contante waarde is de totale waarde van de contant gemaakte netto geldontvangsten lager dan het investeringsbedrag

Grondexploitaties zijn gebaseerd op prognoses (verwachtingen) en kennen dus onzekerheden die groter zijn naarmate de looptijd van een project langer is. Deze onzekerheden kunnen invloed hebben op het uiteindelijke financieel resultaat.

Met de raad is afgesproken om de bouwgrondexploitaties jaarlijks te actualiseren. De financiële consequenties als gevolg van de actualisaties worden verwerkt in de jaarrekening 2018.
Naast de actualisatie zijn ook de risico's voor de gemeente in de lopende exploitaties berekend en beoordeeld. Als het resultaat van een grondexploitatie negatief wordt, loopt de gemeente een risico. Hiervoor moet een voorziening ten laste van de Algemene Reserve getroffen worden. Als er op een grondexploitatie minder winst wordt gemaakt maar het resultaat blijft nog altijd positief, dan noemen we dit geen risico.

Risicoreservering	MPG 2018 eindstand 31-12-2017	MPG 2019 eindstand 31-12-2018	Verschil MPG 2017 - MPG 2018	V/N
project specifieke risico's	560.644	602.304	-41.660	N
scenario analyse	653.101	87.465	565.636	V
Totaal	**1.213.745**	**689.769**	**523.976**	**V**

Tabel 2 Risicoreservering gemeentelijke grondexploitaties en grondbanken (in €)

De risicoreservering is met € 525.000 verbeterd. In de raadsvergadering van december 2017 is de grondexploitatie Liermolen door verkoop van het gemeentelijk eigendom aan BPD aangepast. Het door de gemeente actief te ontwikkelen gebied is verkleind. Hierdoor is het bijbehorende risicoprofiel afgenomen. Deze wijziging is niet doorgevoerd in de scenario analyse van het MPG 2018. Bij het MPG 2019 is dit wel het geval.

2.7.2. Deelnemingen

Het merendeel van het gemeentelijk grondbezit heeft betrekking op deelnemingen waarin de gemeente Westland participeert. De Gemeente Westland participeert in drie deelnemingen, namelijk:

- Juliahof (VOF)
- Ontwikkelingsbedrijf De Westlandse Zoom (OBWZ BV/CV)
- Ontwikkelingsmaatschappij het Nieuwe Westland (ONW BV/CV).

De grondexploitaties van de deelnemingen zijn bij de zelfstandige rechtspersonen ondergebracht en vallen niet onder de gemeentelijke grondexploitaties. Aangezien de gemeente Westland wel financieel risico loopt als gevolg van de grondexploitaties van de deelnemingen wordt elk jaar in het MPG en TMPG op hoofdlijnen over de deelnemingen gerapporteerd.

De grondexploitaties van de deelnemingen worden pas in december geactualiseerd. Vandaar dat de getroffen voorzieningen voor de deelnemingen en de risicoreserveringen in onderstaande tabellen voor het MPG 2018, TMPG 2018 en MPG 2019 hetzelfde zijn. De geactualiseerde cijfers van de deelnemingen verschijnen in januari, en worden in een separate memo aan de raad gepresenteerd (bijlage 3).

De gemeente berekent jaarlijks haar financiële risico's met betrekking tot de deelnemingen. Wijzigingen hierin kunnen het rekeningresultaat 2018 van de gemeente beïnvloeden (voorzieningen) en kunnen effect hebben op het benodigd weerstandsvermogen (risicoreservering).

Risicoreservering	MPG 2018 jaarrekening	V/N	TMPG 2018	V/N	MPG 2019	V/N
Deelneming Juliahof	450.000	N	450.000	N	450.000	N
Deelneming ONW	1.111.853	N	1.111.853	N	1.111.853	N
Deelneming OBWZ	6.233.932	N	6.233.932	N	6.233.932	N
Totaal	**7.795.785**	**N**	**7.795.785**	**N**	**7.795.785**	**N**

Tabel 3 Voorziening deelnemingen (in €)

Voorziening deelnemingen	MPG 2018 jaarrekening	V/N	TMPG 2018	V/N	MPG 2019	V/N
Voorziening	31.327.949	N	31.327.949	N	31.327.949	N
Afwaardering aandelenkapitaal	19.307.966	N	19.307.966	N	19.307.966	N
Totaal	**50.635.915**	**N**	**50.635.915**	**N**	**50.635.915**	**N**

Tabel 4 Risicoreservering deelnemingen (in €)

2.7.3. Faciliterende projecten

Bij faciliterende projecten is de bouwkavel (vrijwel) volledig in eigendom bij een private partij (ontwikkelaar, particulier, etc.) en wordt deze door die partij ontwikkeld. De gemeente treedt vooral op als overheid, die de plannen van private partijen faciliteert als daarvoor een bestemmingswijziging noodzakelijk is. In het kader van zo'n bestemmingswijziging moet de gemeente allerlei kosten maken. Deze kosten moeten op grond van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) en in de toekomst ook op grond van de Omgevingswet op derden, die profijt hebben van zo'n bestemmingswijziging, worden verhaald. De gemeente verhaalt haar kosten in de meeste gevallen via een anterieure overeenkomst (voorafgaand aan de bestemmingswijziging). Of zij verhaalt haar kosten via een exploitatieplan of posterieur contract (achteraf).

Bij faciliterende projecten wordt gekeken naar de verandering van het financiële saldo ten opzichte van het TMPG 2018. De gemeente Westland faciliteert 31 projecten. Bij het MPG 2018 faciliteerde de gemeente Westland 35 faciliterende projecten. Enkele faciliterende projecten zijn afgerond, ten tijde van het TMPG 2018 is met drie facilitaire projecten gestart, namelijk:

- Liermolen en Molensloot de Lier
- Rozemarijn 1 te Wateringen
- Ontwikkellocatie voormalig gemeentekantoor Wateringen

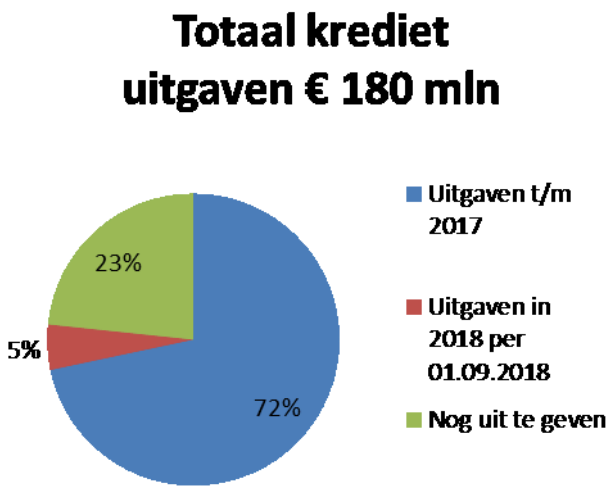
Na het TMPG 2018 is nog met het project Dalton Mavo gestart. Momenteel neemt de gemeente Westland bij 31 projecten een faciliterende rol.

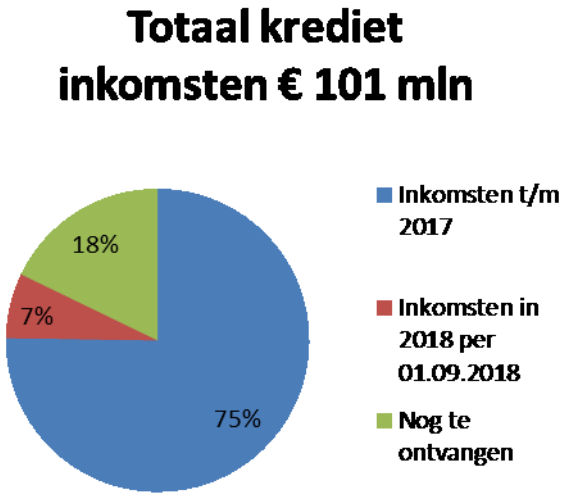
Prognose projectresultaat van faciliterende projecten				
	TMPG 2018	MPG 2019 prognose	Verschil TMPG 2018-MPG 2019 prognose	V/N
Saldo projectresultaat	1.135.388	1.202.547	67.159	N

Tabel 5 Prognose projectresultaat (in €)

2.7.4. Investeringsprojecten

Naast de werkzaamheden binnen de grondexploitaties en faciliterende projecten wordt door de gemeente Westland ook uitvoering gegeven aan realisatie van investeringen op het gebied van grond- weg- en waterbouwkundige werken. De investeringen binnen de grondexploitaties dienen te worden gedekt door de verkoopopbrengsten binnen het project. Op investeringen op het gebied van grond- weg- en waterbouwkundige werken in gebiedsontwikkelingen wordt conform door de raad vastgestelde regels afgeschreven en worden de jaarlijkse kapitaallasten in de begroting verwerkt.

Omschrijving	Projectkrediet incl. prorap 2018		Boekingen t/m 01.09.2018		Restant krediet per 01.09.2018 (incl. prorap)		Verwachte aanpassing krediet		Bedrag risico
	Uitgaven	Inkomsten	Uitgaven	Inkomsten	Uitgaven	Inkomsten	Uitgaven	Inkomsten	nieuw
Weg en waterbouw									
Scope uitbreidingen 3-in-1 project	8.459.475	5.309.172	7.439.381	5.309.183	1.020.094	-11	0	0	0
Dir.verbind.tussen de Maasdijk (N220) en Honderdla	22.138.891	12.878.891	11.932.280	3.511.138	10.206.611	9.367.753	0	0	6.250.000
Sc 3 in 1: Koop en sloop woningen JvdLaarw (M-nut)	1.550.000	0	1.231.032	2	318.968	-2	0	267.650	0
3 in 1 Pr.Aanp.Snelbinder, PietStr.w. en Leeweg	152.500	0	101.650	0	50.850	0	0	0	0
Tijdelijke verkorte verbinding Maasdijk-Oranjesl	300.000	0	179.691	1	120.309	-1	0	0	0
Aanleg Oostelijke Randweg De Lier	22.500.002	960.000	7.775.523	435.756	14.724.479	524.244	1.250.000	1.250.000	1.039.543
Ontsluiting Teylingen	11.433.950	2.680.000	6.276.967	793.189	5.156.983	1.886.811	0	0	0
Aanleg rot.Patijnenburg/Secr.Verhoeffw (M-nut)	827.500	0	51.228	0	776.272	0	0	0	0
Verbreding N213 incl. reconstruc. N213-Dijkweg	1.648.552	104.168	770.640	7	877.912	104.161	0	0	0
Verbreding N213 bijdrage Elsenbosch (M-nut)	200.000	0	14.481	0	185.519	0	0	0	0
G: (ig) Maasdijk-Naaldwijkseweg grondverwerving	3.742.516	4.652.114	3.742.561	4.511.090	-45	141.024	0	0	0
Verbreding N211 Wippolderlaan	554.600	0	83.369	26	471.231	-26	0	0	0
IRG Reconstructiegebied Wateringveldse Polder	31.120.659	18.477.836	30.784.483	17.715.045	336.177	762.791	0	0	0
Waterkering De Lier centrum (M-nut)	1.880.754	530.570	1.722.204	530.570	158.550	0	50.000	0	0
Herinrichting Graaf Florisplein e.o. 's Gravenz	1.087.500	1.085.285	921.832	796.026	165.668	289.259	0	0	0
Herinr. parkeerterrein Sand Ambachtstr ('s-G)	34.731	0	36.372	0	-1.641	0	0	0	0
Poeldijk centrum (bijdr.herinr.voorstr M-nut)	245.000	0	21.412	1	223.588	-1	0	0	0
Bijdr.aanl.parkeerplaats en ontsl. Sonnehoeck Mnut	115.000	0	0	0	115.000	0	0	0	0
Plaberum hellingbaan strandopgang Molenslag Mons	84.302	0	35.527	0	48.775	0	0	0	0
Fietsverbinding Tuinveld / De Groene Schakel	600.000	0	31.140	1	568.860	-1	0	0	0
Aanleg rotonde Coldenhovelaan	1.500.000	454.500	39.849	0	1.460.151	454.500	0	0	0
Voorbereidingskosten Centrumlocatie Monster	48.248	0	25.798	0	22.450	0	0	0	0
Verkeerssituatie Kerkstr-Vorkotterstraat Kw. BCF	450.000	0	434.041	0	15.960	0	0	0	0
Voorbereidingskosten doorontwikkeling GHC	25.000	0	12.686	0	12.314	0	0	0	0
Aanleg voetpad en bushalte Middelbroekweg (N)	222.000	0	0	0	222.000	0	0	0	0
2e oprit De Tuinen (N)(M-nut)	86.953	0	0	0	86.953	0	0	0	0
Aankoop pand Kerklaan 7 (W)	560.000	0	497.236	0	62.764	0	0	0	0
Aankoop grond M.dijk Twee Pleinenweg- H.land BCF	970.000	450.000	0	26.175	970.000	423.825	0	0	0
Isolatiemaatregelen geluidbelasting Maasdijk	450.000	0	0	0	450.000	0	0	0	0
Gebiedsontwikkeling									
IRG De Baak verkoop gronden	443.000	350.000	410.594	63.594	32.406	286.406	0	0	0
Gebiedsontw ikkeling Boomaw atering	25.203.158	17.942.158	25.139.875	13.300.221	63.283	4.641.937	400.000	400.000	0
Gebiedsontw ikkeling Poelzone	41.030.873	34.782.873	38.003.435	35.660.490	3.027.438	-877.617	0	0	38.778
Totaal	**179.665.164**	**100.657.567**	**137.715.287**	**82.652.516**	**41.949.877**	**18.005.051**	**1.700.000**	**1.917.650**	**7.328.321**

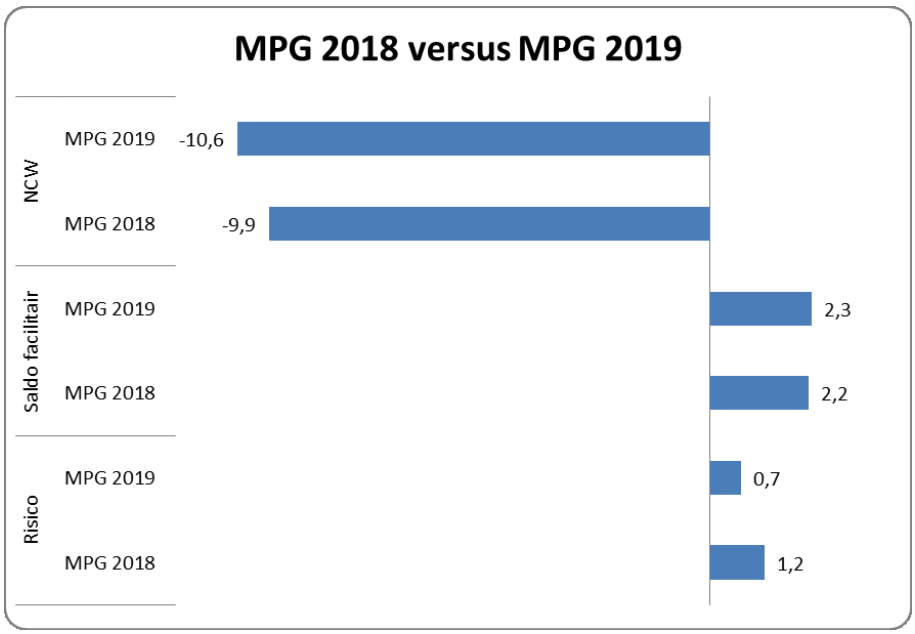
Tabel 6 Projectkrediet van investeringsprojecten (in €)

De geraamde kredieten voor de investeringen kunnen per saldo met € 200.000 verlaagd worden (€ 1.917.650 minus € 1.700.000).

2.8. Vergelijking MPG 2018 en MPG 2019

De belangrijkste graadmeters voor het financieel resultaat van de projectenportefeuille in gebiedsontwikkelingen zijn de (wijziging van de) boekwaardes van gemeentelijke grondexploitaties en grondbanken, de ontwikkeling van de netto contante waarde (NCW) van de gemeentelijke grondexploitaties en grondbanken, de ontwikkeling van het financieel saldo projectresultaten van de facilitaire projecten en de wijziging in de benodigde risicoreservering.

In deze rapportage worden de cijfers over deze onderdelen vergeleken tussen:
- het MPG 2018-2021 (dit betreft cijfers van de jaarrekening 2017);
- het TMPG 2018;
- en het MPG 2019-2022.

Figuur 10 verschil MPG 2018 en MPG 2019 (in miljoenen €)

De waarde van gemeentelijke grondexploitaties en grondbanken wordt uitgedrukt in netto contante waarde. Om inzicht te krijgen wat de 'prestatie' van projecten ten opzichte van elkaar is, zullen saldi met elkaar vergeleken moeten worden. Projecten hebben echter verschillende einddata. Door kosten en opbrengsten 'contant' te maken kunnen projecten onderling vergeleken worden. De netto contante waarde (NCW) van de gemeentelijke grondexploitaties en grondbanken is ten opzichte van het MPG 2018 met € 700.000 verslechterd.

Facilitaire projecten worden uitgedrukt in het saldo (het zogenaamde projectresultaat) van toekomstige opbrengsten minus de gemeentelijke kosten die gemaakt worden om de ontwikkeling te faciliteren. Het saldo van alle faciliterende projecten is met € 70.000 verslechterd ten opzichte van het MPG 2018.

De risicoreservering van de gemeentelijke grondexploitaties en grondbanken is ten opzichte van het MPG 2018 met € 525.000 verbeterd, als gevolg van verkleining van het gemeentelijke ontwikkelgebied in de grondexploitatie Liermolen.

3. Uitgangspunten MPG 2019

3.1. Inleiding

In het MPG 2019-2022 moeten de consequenties van de huidige en de te verwachten marktontwikkelingen worden vertaald in effecten op de grondexploitaties. Voor de verschillende plannen worden de uitgangspunten over planbegrenzing, functies, kwaliteit en planning op projectniveau bepaald. Behalve project specifieke uitgangspunten zijn er voor de doorrekening van de plannen algemeen te hanteren uitgangspunten, zoals de verwachte kosten- en opbrengstenindex. Het financiële resultaat van de plannen wordt beïnvloed door parameters die een inschatting van de toekomst geven. De uitgangspunten, die in dit MPG worden gehanteerd, zijn grotendeels gebaseerd op externe rapportages.

De voorspellingen over het herstel van de Nederlandse economie zijn overwegend positief. Volgens Metafoor draait de markt voor gebiedsontwikkeling op volle toeren. De economische groei en de lage rente zorgen voor een versnelling van de planuitvoering. Woningbouwkavels worden, met name in de Randstad, goed verkocht. Ook in het aantal transacties voor bedrijfskavels en kantoor- en winkellocaties is landelijk een stijgende lijn te ontdekken.

In Westland is een zelfde positieve ontwikkeling te zien. Zie paragraaf 2.4.

3.2. Prijsontwikkeling opbrengsten

Ondanks de positieve ontwikkelingen in 2017 zijn de verwachtingen van Metafoor voor wat betreft de woningprijsstijgingen in 2018 gematigder. Het prijsniveau van nieuwbouwwoningen en de bouwkosten daarvan zijn bepalend voor het niveau van de grondopbrengsten. Enerzijds is er sprake van woningprijsstijgingen en anderzijds van snel stijgende bouwkosten. Metafoor gaat in zijn Outlook[7] uit van stabiele, licht stijgende grondwaardes in 2018. Op de lange termijn voorziet Metafoor een gemiddelde grondwaardestijging van 2%.

Waar Metafoor uitgaat van een grondwaardestijging van 2% op de lange termijn (na 2022) wordt voorgesteld in Westland uit te gaan van een grondwaardestijging van 1%. In lijn met het voorzichtigheidsbeginsel (uit de BBV-regels) wordt uitgegaan van 1% opbrengstenstijging. In de grondprijzennota 2018 zijn de grondprijzen al verhoogd, waardoor al rekening is gehouden met een opbrengstenstijging.

3.3. Prijsontwikkelingen kosten

Voor het bepalen van de grondwaarde voor woningbouw is, naast de opbrengsten-ontwikkeling, de kostenontwikkeling van nieuwbouwwoningen van essentieel belang. Deze wordt bepaald door loon- en materiaalkosten, markteffecten bij aanbestedingen, innovaties in bouwontwikkeling en veranderende bouwwetgeving.

Een belangrijke indicator voor de parameter kostenstijging is de GWW kostenindex van Metafoor. Deze bedraagt maximaal 3,5% in 2018 en loopt af naar 2% in 2022 en verder. De parameter 2% kostenstijging sluit daarnaast aan op het langjarige gemiddelde inflatieniveau van 2,0%.

[7] Metafoor Ruimtelijke Ontwikkeling – Outlook Grondexploitaties 2018

3.4. Parameters

Bij de actualisatie van de grondexploitaties zijn de prijsontwikkelingen in de kosten en opbrengsten doorgevoerd. Uitgangspunt is de kosten, opbrengsten en te hanteren parameters realistisch in te schatten in het kader van het voorzichtigheidsbeginsel. De gerealiseerde inkomsten en uitgaven in het lopend jaar geven geen aanleiding om de te verwachten kosten en opbrengsten in de resterende periode van 2018 aan te passen:

Kostenstijging 2018	2%
Opbrengstenstijging 2018	1%

Voor het MPG 2019 worden vanaf 1-1-2019 de volgende parameters gehanteerd:

Kostenstijging 2019 tot einde looptijd:	2%
Opbrengstenstijging 2019 tot einde looptijd:	1%

Over de boekwaarde van een gemeentelijke grondexploitatie wordt rente in rekening gebracht. Conform de BBV-regels zijn de volgende rentepercentages van toepassing

Renteparameter jaar 2018	1,26%
Renteparameter vanaf 2019	1,32%

De hoogte van de disconteringsvoet bepaalt de waarde van toekomstige kasstromen naar hedendaagse (contante) waarden. De BBV-commissie schrijft een percentage van 2% voor.

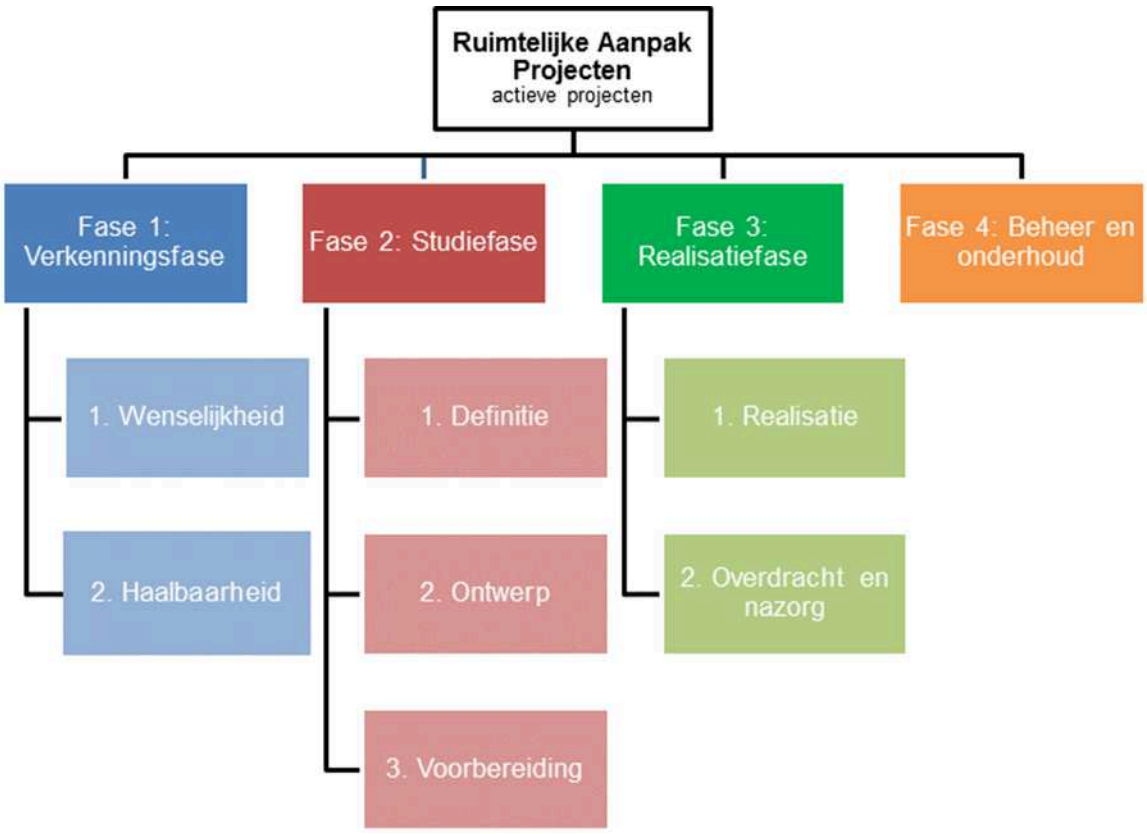
Disconteringsvoet	2%

Binnen de gemeente worden op basis van gemaakte afspraken verschillende rentepercentages gehanteerd voor de grondbanken.

Bijzondere renteparameters	**2018**	**2019**
Westlandse Zoom-Grondbank	3,00%	3,00%
ONW Waelpark -Grondbank	3,20%	3,20%
Juliahof	3,02%	3,02%
Molensloot-West	5,50%	5,50%

4. Portefeuille Gebiedsontwikkelingen

Projecten kennen verschillende fasen, zie onderstaand figuur. De gebiedsontwikkelings-portefeuille omvat projecten in de studie- en realisatiefase. De studiefase start nadat het college een project wenselijk en haalbaar acht én het college een startkrediet beschikbaar heeft gesteld. Op basis van een projectopdracht wordt het project gedefinieerd. Daarna volgen de ontwerpfase en worden voorbereiding getroffen voor de realisatie.

Figuur 11 Fasering Ruimtelijke aanpak projecten

In de realisatiefase wordt het beoogde gebied bouw- en woonrijp gemaakt of worden overige infrastructurele projecten uitgevoerd. Tevens heeft de realisatiefase tot doel het projectresultaat over te gedragen naar een beheerorganisatie en de grondexploitatie af te sluiten. In de laatste fase wordt het projectgebied overgedragen aan Beheer, indien dit openbare ruimte betreft.

In de volgende paragrafen wordt per type project (gemeentelijke grondexploitaties, deelnemingen, faciliterende projecten, overige en investeringsprojecten) de stand van zaken per project weergegeven. Er wordt beschreven in welke projectfase het project zich bevindt, welke partijen betrokken zijn, wat het globale programma is en wat de financiële stand van zaken is en bijbehorend risicoprofiel.

4.1. Gemeentelijke grondexploitaties en grondbanken

Financiële afwijkingen ten opzichte van het MPG 2018-2021 worden inzichtelijk gemaakt middels een verkeerslichtenmodel. In het verkeerslichtenmodel wordt aangegeven of een project volgens het bestuurlijk vastgestelde plan verloopt (groen), beperkt afwijkt (oranje) of sterk afwijkt (rood). In het verkeerslichtenmodel worden de uitkomsten van het MPG 2019 prognose en het MPG 2018 (jaarrekening) met elkaar vergeleken. Daarbij worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

☹ Project wijkt af van bestuurlijk vastgesteld plan op:
- NCW negatiever ≥ € 100.000 en/of
- Toename looptijd > 1 jaar

😐 Project wijkt af van bestuurlijk vastgesteld plan op:
- NCW negatiever ≥ € 20.000 en < € 100.000 en/of
- Toename looptijd = 1 jaar

☺ Project verloopt volgens bestuurlijk vastgesteld plan, of:
- NCW negatiever < € 20.000 en/of
- Toename looptijd < 1 jaar

Kern	Actieve grondexploitaties en grondbanken	Afwijking Contante Waarde	V/ N	Einddatum MPG 2019	Afwijking einddatum t.o.v. MPG 2018 (jaarrekening)	☹	😐	☺
GRONDEXPLOITATIES								
's-Gravenzande	Bedrijventerrein Teylingen VI	20.932	V	31-12-2019	onveranderd			☺
's-Gravenzande	Noordland	-37	N	31-12-2018	onveranderd			☺
's-Gravenzande	Centrum Kern winkelgebied 's-Gravenzande	-6.237	N	31-12-2019	1		😐	
's-Gravenzande	Hoogenburgh - Horticoop	-39.997	N	31-12-2019	2	☹		
De Lier	Bedrijventerrein Leehove	10.337	V	31-12-2020	onveranderd		😐	
De Lier	CPDL - Herontwikkeling Gemeentekantoorlocati	26.151	V	31-12-2019	1			☺
De Lier	Molensloot-Noord-West / Liermolen	-42.301	N	31-12-2019	onveranderd		😐	
Kwintsheul	Bieb locatie	-214	N	31-12-2018	onveranderd			☺
Naaldwijk	Hoogeland	-409.062	N	31-12-2023	2	☹		
Naaldwijk	Chrysantenstraat	-7.884	N	31-12-2019	1		😐	
Naaldwijk	Veilinglocatie Naaldwijk (Brandweer)	-168.011	N	31-12-2021	onveranderd	☹		
Honselersdijk	Centrumplan Honselersdijk	-67.544	N	31-12-2021	2	☹		
Monster	Kerkzicht	5.838	V	31-12-2018	onveranderd			☺
De Lier	Molensloot-West	-39.137	N	31-12-2018	onveranderd		😐	
GRONDBANKEN								
's-Gravenzande	ONW - Grondbank			31-12-2030	onveranderd			☺
Wateringen	Juliahof-Grondbank			31-12-2020	onveranderd			☺
Westland	Westlandse Zoom-Grondbank			31-12-2026	onveranderd			☺
DEELNEMINGEN								
Westland	Deelneming Juliahof				onveranderd			☺
Westland	Deelneming ONW				onveranderd			☺
Westland	Deelneming Westlandse Zoom				onveranderd			☺
	TOTAAL	-717.166	nadelig					

In hoofdstuk 5 worden de afzonderlijke grondexploitaties en grondbanken beschreven.

4.2. Deelnemingen

Zoals in paragraaf 2.7.2 al is beschreven, participeert de Gemeente Westland in drie deelnemingen:

- Juliahof (VOF)
- Ontwikkelingsbedrijf De Westlandse Zoom (OBWZ BV/CV)
- Ontwikkelingsmaatschappij het Nieuwe Westland (ONW BV/CV)

De grondexploitaties van de deelnemingen worden pas in december geactualiseerd. Daarom zijn de geactualiseerde cijfers in een aparte memo als bijlage aan het MPG toegevoegd
In hoofdstuk 6 wordt wel de stand van zaken van de afzonderlijke deelnemingen beschreven.

4.3. Faciliterende projecten

In het verkeerslichtenmodel voor de faciliterende projecten worden de prognoses van de projectresultaten van het huidige MPG vergeleken met de prognoses van het TMPG 2018. Daarbij worden voor het verkeerslichtenmodel de volgende uitgangspunten gehanteerd:

☹ Project wijkt af van bestuurlijk vastgesteld plan op:
- Projectsaldo negatiever ≥ € 25.000 en/of
- Toename looptijd > 1 jaar

😐 Project wijkt af van bestuurlijk vastgesteld plan op:
- Projectsaldo negatiever ≥ € 10.000 en < € 25.000 en/of
- Toename looptijd = 1 jaar

☺ Project verloopt volgens bestuurlijk vastgesteld plan, of:
- Projectsaldo negatiever < € 10.000 en/of
- Toename looptijd < 1 jaar

Voor de particuliere plannen wijken de uitgangspunten af van die van de gemeentelijke plannen, omdat de omvang van de investeringen vanuit de gemeente bij de particuliere plannen veel lager is.

Kern	Particulier initiatief	saldo	V/ N	Einddatum MPG 2019	Afwijking einddatum t.o.v. TMPG 2018	☹	😐	☺
De Lier	Sportlaan de Lier	0	0	31-12-2020	onveranderd			☺
De Lier	Emmastraat 3 (Taxi Jabben)	-56	N	31-12-2020	1		😐	
De Lier	Veilingweg de Lier (faciliterend)	175	V	31-12-2019	onveranderd			☺
De Lier	Bieb locatie de Lier (faciliterend)	441	V	31-12-2019	1		😐	
De Lier	Liermolen en Molensloot	0	0	31-12-2027	onveranderd			☺
Honselersdijk	Parckzight	-2.705	N	31-12-2019	onveranderd			☺
Kwintsheul	8 van de Heul	0	0	31-12-2018	onveranderd			☺
Kwintsheul	IOP Kwintsheul planvoorbereiding	-11.350	N	31-12-2018	onveranderd		😐	
Kwintsheul	Wittebrug garage Kerkstraat 127a	65	V	31-12-2020	1		😐	
Kwintsheul	Park Leeuwenhoeck	0	0	31-12-2020	2	😐		
Kwintsheul	Bovendijk Reconstructie	0	-	31-12-2022	2	😐		
Maasdijk	De Watertuinen van Maasdijk (Maasdijk Zuid-Oost)	-26.806	N	31-12-2020	1	😐		
Maasdijk	Bedrijventerrein Honderdland II	0	V	31-12-2023	onveranderd			☺
Maasdijk	Korte Kruisweg 48 voormalig Rabo locatie	106	V	31-12-2019	onveranderd			☺
Monster	Westerhonk	-1.393	N	31-12-2018	onveranderd			☺
Monster	Haagweg 39	0	0	31-12-2019	onveranderd			☺
Monster	Molenweg 2	-315	N	31-12-2020	1		😐	
Monster	Strandhuisjes	0	0	31-12-2018	onveranderd			☺
Naaldwijk	Voormalige Dalton Mavo	0	0		onveranderd			☺
Naaldwijk	De Woerd	0	0	31-12-2020	onveranderd			☺
Naaldwijk	De Rentmeester	0	0	31-12-2019	onveranderd			☺
Naaldwijk	Woerdblok	-23	N	31-12-2021	onveranderd			☺
Naaldwijk	Opstal Westland Boslaan	330	V	31-12-2019	onveranderd			☺
Naaldwijk	Verhagenplein II (Heeren van Naeldwijck)	0	0	31-12-2018	onveranderd			☺
Poeldijk	Jan Barendselaan	7.788	V	31-12-2018	onveranderd			☺
s- Gravenzande	Van de Horstweg 10	108	V	31-12-2019	1		😐	
s-Gravenzande	Multimate	45	V	31-12-2020	1		😐	
Ter Heijde	De Admiraal	-3.569	N	31-12-2019	onveranderd			☺
Wateringen	Locatieonderzoek Wateringen (Supermarkt)	0	0	31-12-2019	1		😐	
Wateringen	De Rozemarijn 1 Wateringen	0	-	31-12-2021	2	😐		
Wateringen	Herontwikkeling Gemeentekantoor Wateringen	-30.000	N	31-12-2019	onveranderd	😐		
	TOTAAL	-67.159	nadelig					

In hoofdstuk 7 worden de afzonderlijke facilitaire projecten beschreven.

4.4. Overige projecten

Naast gemeentelijke grondexploitaties, deelnemingen en faciliterende projecten zijn er ook projecten in voorbereiding (mogelijk toekomstige grondexploitaties) en wordt gewerkt aan de verkoop van de gemeentekantoren in Wateringen en ’s Gravenzande.

Het startpunt van een grondexploitatie (ofwel Bouwgrond in exploitatie (BIE)) is het raadsbesluit met de vaststelling van het grondexploitatiecomplex, inclusief grondexploitatiebegroting. Voorafgaand aan het raadsbesluit worden doorgaans al kosten gemaakt.

Wanneer de kosten vanuit de voorbereidingsfase moeten worden toegerekend aan de grondexploitatie, dan kunnen deze kosten op de balans worden geactiveerd als kosten van onderzoek en ontwikkeling.
Dit geldt ook voor kosten die verband houden met de verkoop van vastgoed. Deze kosten mogen maximaal 5 jaar worden geactiveerd.

In het verkeerslichtenmodel worden de geprognotiseerde einddatum uit het TMPG 2018 en de geprognotiseerde einddatum uit het MPG 2019 met elkaar vergeleken. Evenals de verwachte aanpassing van de uitgaven. Daarbij worden voor het verkeerslichtenmodel de volgende uitgangspunten gehanteerd:

☹ Project wijkt af op:
- verwachte aanpassing van krediet ≥ € 25.000 en/of
- Toename looptijd > 1 jaar

😐 Project wijkt af op:
- verwachte aanpassing van krediet ≥ € 10.000 en < € 25.000 en/of
- Toename looptijd = 1 jaar

☺ Project wijkt niet af, of:
- verwachte aanpassing van krediet < € 10.000 en/of
- Toename looptijd < 1 jaar

Toekomstige Bie's en verkoop gemeentekantoren									
kern	**naam project**	**Boekingen per 01.09.2018**	**Restant krediet uitgaven 01.09.2018**	**Verwachte aaanpassing krediet**	**Einddatum TMPG 2018**	**Afwijking einddatum**	☹	😐	☺
's-Gravenzande	Verkoop gemeentekantoor 's-Gravenzande	355.710	225.466	0	31-12-2019	1		😐	
Wateringen	Verkoop gemeentekantoor Wateringen	142.320	150.145	0	31-12-2018	1		😐	
Maasdijk	Herontwikkeling de Schakel Maasdijk	27.500	0	0	31-12-2021	onveranderd			☺
Wateringen	Tuin van der Lely	92.000	34.945	0	31-12-2019	1		😐	
Honselersdijk	De Driesprong uitbreiding Kwintsheul	100.000	66.072	0	31-12-2018	onveranderd	😐		
	TOTAAL	717.530	476.628						

In hoofdstuk 8 worden bovengenoemde projecten toegelicht.

4.5. Investeringen

In het verkeerslichtmodel voor de investeringsprojecten worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

☹ Werkzaamheden wijken af:
- afwijking doelstelling en/of
- afwijking krediet nadelig > € 100.000

😐 Werkzaamheden wijken af:
- afwijking krediet nadelig < € 100.000

☺ Werkzaamheden verlopen conform de laatste planning en binnen het krediet.

		Projectkrediet incl. prorap 2018		Boekingen t/m 01.09.2018		Restant krediet per 01.09.2018 (incl. prorap)		Verwachte aanpassing krediet		Bedrag risico			
nr.	Omschrijving	Uitgaven	Inkomsten	Uitgaven	Inkomsten	Uitgaven	Inkomsten	Uitgaven	Inkomsten	nieuw	☹	😐	☺
Weg	**Weg en waterbouw**												
9.1	Scope uitbreidingen 3-in-1 project	8.459.475	5.309.172	7.439.381	5.309.183	1.020.094	-11	0	0	0			☺
9.2	Dir.verbind.tussen de Maasdijk (N220) en Honderdla	22.138.891	12.878.891	11.932.280	3.511.138	10.206.611	9.367.753	0	0	6.250.000			☺
9.3	Sc 3 in 1: Koop en sloop woningen JvdLaarw (M-nut)	1.550.000	0	1.231.032	2	318.968	-2	0	267.650	0			☺
9.4	3 in 1 Pr.Aanp.Snelbinder, PietStr.w. en Leeweg	152.500	0	101.650	0	50.850	0	0	0	0			☺
9.5	Tijdelijke verkorte verbinding Maasdijk-Oranjesl	300.000	0	179.691	1	120.309	-1	0	0	0			☺
9.6	Aanleg Oostelijke Randweg De Lier	22.500.002	960.000	7.775.523	435.756	14.724.479	524.244	1.250.000	1.250.000	1.039.543			☺
9.7	Ontsluiting Teylingen	11.433.950	2.680.000	6.276.967	793.189	5.156.983	1.886.811	0	0	0			☺
9.8	Aanleg rot.Patijnenburg/Secr.Verhoeffw (M-nut)	827.500	0	51.228	0	776.272	0	0	0	0			☺
9.9	Verbreding N213 incl. reconstruc. N213-Dijkweg	1.648.552	104.168	770.640	7	877.912	104.161	0	0	0			☺
9.10	Verbreding N213 bijdrage Elsenbosch (M-nut)	200.000	0	14.481	0	185.519	0	0	0	0			☺
9.11	G: (ig) Maasdijk-Naaldwijkseweg grondverwerving	3.742.516	4.652.114	3.742.561	4.511.090	-45	141.024	0	0	0			☺
9.12	Verbreding N211 Wippolderlaan	554.600	0	83.369	26	471.231	-26	0	0	0			☺
9.13	IRG Reconstructiegebied Wateringveldse Polder	31.120.659	18.477.836	30.784.483	17.715.045	336.177	762.791	0	0	0			☺
9.14	Waterkering De Lier centrum (M-nut)	1.880.754	530.570	1.722.204	530.570	158.550	0	50.000	0	0		😐	
9.15	Herinrichting Graaf Florisplein e.o. 's Gravenz	1.087.500	1.085.285	921.832	796.026	165.668	289.259	0	0	0			☺
9.16	Herinr. parkeerterrein Sand Ambachtstr ('s-G)	34.731	0	36.372	0	-1.641	0	0	0	0			☺
9.17	Poeldijk centrum (bijdr.herinr.voorstr M-nut)	245.000	0	21.412	1	223.588	-1	0	0	0			☺
9.18	Bijdr.aanl.parkeerplaats en ontsl. Sonnehoeck Mnut	115.000	0	0	0	115.000	0	0	0	0			☺
9.19	Plaberum hellingbaan strandopgang Molenslag Mons	84.302	0	35.527	0	48.775	0	0	0	0			☺
9.20	Fietsverbinding Tuinveld / De Groene Schakel	600.000	0	31.140	1	568.860	-1	0	0	0			☺
9.21	Aanleg rotonde Coldenhovelaan	1.500.000	454.500	39.849	0	1.460.151	454.500	0	0	0			☺
9.22	Voorbereidingskosten Centrumlocatie Monster	48.248	0	25.798	0	22.450	0	0	0	0			☺
9.23	Verkeerssituatie Kerkstr-Vorkotterstraat Kw. BCF	450.000	0	434.041	0	15.960	0	0	0	0			☺
9.24	Voorbereidingskosten doorontwikkeling GHC	25.000	0	12.686	0	12.314	0	0	0	0			☺
9.25	Aanleg voetpad en bushalte Middelbroekweg (N)	222.000	0	0	0	222.000	0	0	0	0			☺
9.26	2e oprit De Tuinen (N)(M-nut)	86.953	0	0	0	86.953	0	0	0	0			☺
9.27	Aankoop pand Kerklaan 7 (W)	560.000	0	497.236	0	62.764	0	0	0	0			☺
9.28	Aankoop grond M.dijk Twee Pleinenweg- H.land BCF	970.000	450.000	0	26.175	970.000	423.825	0	0	0			☺
9.29	Isolatiemaatregelen geluidbelasting Maasdijk	450.000	0	0	0	450.000	0	0	0	0			☺
Geb	**Gebiedsontwikkeling**												
9.30	IRG De Baak verkoop gronden	443.000	350.000	410.594	63.594	32.406	286.406	0	0	0			☺
9.31	Gebiedsontwikkeling Boomwatering	25.203.158	17.942.158	25.139.875	13.300.221	63.283	4.641.937	400.000	400.000	0			☺
9.32	Gebiedsontwikkeling Poelzone	41.030.873	34.782.873	38.003.435	35.660.490	3.027.438	-877.617	0	0	38.778			☺
	Totaal	**179.665.164**	**100.657.567**	**137.715.287**	**82.652.516**	**41.949.877**	**18.005.051**	**1.700.000**	**1.917.650**	**7.328.321**			

In hoofdstuk 9 worden bovengenoemde investeringsprojecten toegelicht.

5. Grondexploitaties en grondbanken

5.1. Bedrijventerrein Teylingen VI, 's-Gravenzande				
Plaberumfase	Realisatie	Prognose netto contante waarde 1-1-2019	€	834.105 (N)
Globaal programma	0,8 ha bedrijventerrein en 1 ha ecologische zone	Netto contante waarde TMPG 2018	€	862.540 (N)
Projectperiode t/m	31-12-2019	Netto contante waarde MPG 2018	€	855.037 (N)
Prognose boekwaarde 1-1-2019	€ 774.346 (N)	Risicoreservering	€	88.809
		Voorziening	€	834.105

Locatie/programma/partijen
Locatie: 's-Gravenzande
Programma: circa 10.700 m² ecologische zone en 5 bedrijfskavels
Betrokken partijen: HHD, verschillende aannemers/bedrijven

Stand van zaken
Het bestemmingsplan is onherroepelijk. De inrichting van de ecologische zone is gereed. Het te verkopen bedrijfsterrein, gelegen aan deze zone, heeft een oppervlak van circa 8.300 m². Het terrein is bouwrijp en opgedeeld in 5 kavels. Vier kavels zijn verkocht en geleverd.

De verkoop van kavel 5 is afhankelijk van de realisatie van een vrachtwagenparkeerterrein op de nabij gelegen "Grondvestkavel". Reden dat het parkeerterrein moet worden gerealiseerd is dat het vrachtwagen parkeren aan de Buijs Ballotstraat is komen te vervallen. Voor het vrachtwagen parkeren is een voorontwerp bestemmingsplan in procedure gebracht.
In het derde kwartaal 2019 wordt het bestemmingsplan ter vaststelling voorgelegd aan de raad. De looptijd van het project is hierdoor met een jaar verlengd.

Financieel
Ten opzichte van het MPG 2018 (jaarrekening) is er sprake van een positief resultaat van circa € 21.000. Dit positieve resultaat wordt veroorzaakt door meevallende grondopbrengsten.

Risico
Het risicoprofiel is met € 29.000 verslechterd. Belangrijke risico's zijn extra kosten voor het woonrijp maken en plankosten.

5.2. Noordland				
Plaberumfase	Realisatie	Prognose netto contante waarde 1-1-2019	€	5.062 (V)
Globaal programma	14 woonkavels	Netto contante waarde TMPG 2018	€	4.580 (V)
Projectperiode t/m	31-12-2018	Netto contante waarde MPG 2018	€	5.099 (V)
Prognose boekwaarde 1-1-2019	€ 5.062 (V)	Risicoreservering	€	-
		Voorziening	€	-

Locatie/programma/partijen
Locatie: ’s-Gravenzande
Programma: 12,5 ha glas en 14 woonkavels
Partijen: tuinder en particulieren

Stand van zaken
Alle kavels zijn verkocht en geleverd. De laatste werkzaamheden in het openbaar gebied worden in 2018 afgerond. Daarna wordt het project afgesloten.

Financieel
Het financieel resultaat van het project is gelijk gebleven ten opzichte van het MPG 2018 (jaarrekening). De verwachting is dat het project bij de jaarrekening 2018 met een licht positief eindresultaat (circa € 5.000) zal worden afgesloten. In de periode 2009 - 2017 heeft het project de gemeente in totaal € 3.446.000 aan winst opgeleverd.

Risico
Net als bij het MPG 2018 worden voor dit project geen financiële risico’s meer verwacht.

5.3. Centrum Kernwinkelgebied ’s-Gravenzande				
Plaberumfase	Realisatie	Prognose netto contante waarde 1-1-2019	€	535.867 (N)
Globaal programma	90 appartementen ca. 7.600 m^2 winkelruimte	Netto contante waarde TMPG 2018	€	534.316 (N)
Projectperiode t/m	31-12-2019	Netto contante waarde MPG 2018	€	529.629 (N)
Prognose boekwaarde 1-1-2019	€ 484.329 (V)	Risicoreservering	€	50.000
		Voorziening	€	535.867

Locatie/programma/partijen
Locatie: 's-Gravenzande
Programma: 90 appartementen en circa 7.600 m2 winkelruimte
Betrokken partijen: Ontwikkelingscombinatie Hart van ’s-Gravenzande

Stand van zaken
In augustus 2018 is begonnen met de start van de laatste fase (14 appartementen met daaronder winkelruimte). Naar verwachting wordt de bouw in juli 2019 afgerond. Als gevolg van vertraging van de bouw wordt het project ten opzichte van het MPG 2018 een jaar later afgesloten.

Financieel
De netto contante waarde van de grondexploitatie is nagenoeg gelijk gebleven ten opzichte van het MPG 2018.

Risico
Het risicoprofiel is verslechterd, vanwege een mogelijke claim over omzetderving van een ondernemer. In totaal neemt het risicobedrag toe met € 20.000.

5.4. Hoogenburgh – Horticoop

Plaberumfase	Nazorg	Prognose netto contante waarde 1-1-2019	€	115.350 (V)
Globaal programma	29 appartementen	Netto contante waarde TMPG 2018	€	142.557 (V)
Projectperiode t/m	31-12-2019	Netto contante waarde MPG 2018	€	155.347 (V)
Prognose boekwaarde 1-1-2019	€ 142.868 (V)	Risicoreservering	€	-
		Voorziening	€	-

Locatie/programma/partijen
Locatie: 's-Gravenzande
Programma: 29 appartementen
Partij: Hoogenburgh 's-Gravenzande B.V.

Stand van zaken
De ontwikkelaar heeft de afdracht van meeropbrengsten op basis van de suppletieregeling in de verkoopovereenkomst ter discussie gesteld. De looptijd van het project is verlengd met 2 jaar tot eind 2019.

Financieel
Een raming van de procedurekosten is opgenomen in de grondexploitatie. Hierdoor is de verwachte netto contante waarde van de grondexploitatie met bijna € 40.000 gedaald ten opzichte van het MPG 2018.

Risico
Het risico is onveranderd.

5.5. Bedrijventerrein Leehove				
Plaberumfase	Realisatie	Prognose netto contante waarde 1-1-2019	€	528.539 (N)
Globaal programma	1 kavel	Netto contante waarde TMPG 2018	€	538.963 (N)
Projectperiode t/m	31-12-2020	Netto contante waarde MPG 2018	€	538.876 (N)
Prognose boekwaarde 1-1-2019	€ 400.929 (N)	Risicoreservering	€	-
		Voorziening	€	€ 528.539

Locatie/programma/partijen
Locatie: De Lier
Programma: regionaal gemengd bedrijventerrein van 15 hectare waarvan circa 1 hectare uitgeefbaar is
Partijen: diverse bedrijven

Stand van zaken
Op één kavel na zijn alle kavels ingericht en bebouwd. Inmiddels is de omgevingsvergunning voor de laatste kavel verleend.
De verwachting is dat in het eerste kwartaal van 2019 wordt gestart met de bouwwerkzaamheden en dat de werkzaamheden aan het openbare gebied begin 2020 worden afgerond. Hierna wordt het project afgesloten.

Financieel
De netto contante waarde van het project is ten opzichte van het MPG 2018 (prognose) circa € 10.000 positiever. Het verschil wordt veroorzaakt door een afname in plankosten van circa € 21.000. Daarnaast zijn er extra kosten gemaakt voor een bodemonderzoek van circa € 2.000, het verplaatsen van een boom op de kavel Boers van € 2.000 en rentelasten van circa € 5.000.

Risico
Er worden, net als bij het MPG 2018, geen project specifieke risico's meer voorzien.

5.6. Centrumplan De Lier – Herontwikkeling gemeentehuislocatie				
Plaberumfase	Realisatie	Prognose netto contante waarde 1-1-2019	€	111.594 (V)
Globaal programma	36 woningen	Netto contante waarde TMPG 2018	€	91.025 (V)
Projectperiode t/m	31-12-2019	Netto contante waarde MPG 2018	€	85.443 (V)
Prognose boekwaarde 1-1-2019	€ 177.741 (V)	Risicoreservering	€	-
		Voorziening	€	-

Locatie/programma/partijen
Locatie: De Lier
Programma: 24 eengezinswoningen, 12 appartementen en 250 m^2 aan commerciële functies
Betrokken partijen: Giesbers

Stand van zaken
Alle woningen zijn opgeleverd. In opdracht van de gemeente is het openbare gebied woonrijp gemaakt. Behoudens het groen en het terugplaatsen van het beeld. Het groen wordt in het plantseizoen aangebracht, het standbeeld "Het Druivenmeisje" in december 2018. De ontwikkelaar zal, op verzoek van een bewoner, nog een aanpassing aan een tuin doen voor een goede overgang naar het openbare gebied. De looptijd is met een jaar verlengd (eind 2019) door vertraging in de oplevering van het appartementengebouw.

Financieel
Bij de sloop van het voormalig gemeentehuis De Lier is meer asbest aangetroffen dan in eerste instantie verwacht. Met de ontwikkelaar is begin 2018 een regeling getroffen over de verdeling van de extra kosten. Een klein deel wordt alsnog ten laste van de grondexploitatie gebracht. De uitvoeringskosten aanleg openbaar gebied vallen iets hoger uit dan geraamd. De plankosten vallen daarentegen, mede door een minnelijke afwikkeling van de asbestclaim, lager uit dan verwacht. Per saldo is het resultaat van de grondexploitatie licht verbeterd.

Risico
Het project kent geen financiële risico's meer.

5.7. Molensloot Noord-West/Liermolen

Plaberumfase	Realisatie	Prognose netto contante waarde 1-1-2019	€	7.106.001 (N)
Globaal programma	118 woningen	Netto contante waarde TMPG 2018	€	7.065.488 (N)
Projectperiode t/m	31-12-2019	Netto contante waarde MPG 2018	€	7.063.700 (N)
Prognose boekwaarde 1-1-2019	€ 5.764.813 (N)	Risicoreservering	€	38.551
		Voorziening	€	7.106.001

Locatie/programma/partijen
Locatie: De Lier
Programma: 118 woningen
Betrokken partijen: Lithos bouw & ontwikkeling

Stand van zaken
Op 14 april 2018 is Lithos gestart met de bouw van de laatste fase van Hof van Vreeburch. Deze laatste fase betreft 32 woningen. De oplevering start in week 1 van 2019. Hierna richt de gemeente de openbare ruimte in. Eind 2019 wordt het project afgesloten.
Medio 2018 zijn de resterende gronden op basis van de afgesloten samenwerkingsovereenkomst aan BPD verkocht. Deze partij ontwikkelt deze gronden, samen met de bij hen al in het bezit zijnde gronden als onderdeel van het facilitaire project Liermolen en Molensloot. Over dit project wordt elders in het MPG gerapporteerd.

Financieel
De verwachte netto contante waarde verslechtert ten opzichte van de jaarrekening 2017 met ruim € 40.000 tot een NCW van € 7,11 miljoen negatief per 1-1-2019. Hieraan liggen verschillende zaken ten grondslag. Zo zijn de laatste nog te verrichten civiele werkzaamheden op basis van de afgesloten samenwerkingsovereenkomst met BPD voor de gronden die aan BPD zijn verkocht uitputtend geïnventariseerd en financieel geraamd. Met name de opruimkosten (voor onder meer een nog aanwezige bouwweg) vallen tegen. Hier tegenover staat als meevaller een lagere raming voor de plankosten tot einde looptijd van het project.

Risico
Het risicoprofiel van het project is licht verbeterd. Bij de jaarrekening 2017 bedroeg het risicobedrag afgerond € 60.000. Bij het MPG 2019 is het risicobedrag gedaald naar € 40.000. Het project loopt ten einde, waardoor de kosten die nog gemaakt moet worden dalen. Hierdoor dalen ook de resterende risico's op onder meer het bouwrijp maken, woonrijp maken en op de plankosten.

5.8. Herontwikkeling Bibliotheeklocatie Kwintsheul

Plaberumfase	Realisatie	Prognose netto contante waarde 1-1-2019	€	52.235 (V)
Globaal programma	21 woningen	Netto contante waarde TMPG 2018	€	51.066 (V)
Projectperiode t/m	31-12-2018	Netto contante waarde MPG 2018	€	52.449 (V)
Prognose boekwaarde 1-1-2019	€ 52.235 (V)	Risicoreservering	€	-
		Voorziening	€	-

Locatie/programma/partijen
Locatie: Kwintsheul
Programma: 21 appartementen en maisonnettes
Betrokken partijen: woningcorporatie Wonen Wateringen

Stand van zaken
De werkzaamheden zijn afgerond. Het project wordt per 31-12-2018 afgesloten.

Financieel
De netto contante waarde van de grondexploitatie is nagenoeg gelijk gebleven ten opzichte van het MPG 2018 (jaarrekening 2017).

Risico
Er worden, net als bij het MPG 2018, geen project specifieke risico’s meer voorzien.

5.9. Hoogeland				
Plaberumfase	Realisatie	Prognose netto contante waarde 1-1-2019	€	987.723 (V)
Globaal programma	Woningen, maatschappelijke voorzieningen en kantoor	Netto contante waarde TMPG 2018	€	1.408.223 (V)
Projectperiode t/m	31-12-2023	Netto contante waarde MPG 2018	€	1.396.785 (V)
Prognose boekwaarde 1-1-2019	€ 8.966.689 (V)	Risicoreservering	€	254.682
		Voorziening	€	-

Locatie/programma/partijen

Locatie: Naaldwijk
Programma: circa 1.000 woningen, 48.000 m2 maatschappelijke voorzieningen en 10.700 m2 kantoor
Betrokken partijen: AM Wonen, Bouhuisen en Vestia

Stand van zaken

Hoogeland wordt ontwikkeld in 4 deelgebieden. In deelgebied 2 ontwikkelt AM nog 83 woningen. De eerste tranche van 21 stuks is medio 2018 opgeleverd. In september 2018 heeft AM de volgende twee tranches afgenomen. Hier komen 60 woningen. De verwachting is dat ook het laatste perceel (ten behoeve van twee vrije kavels) nog in 2018 wordt geleverd. In deelgebied 3 zijn alle gronden verkocht aan woningcorporatie Vestia. Voor de ontwikkeling van commerciële woningbouw verkoopt Vestia haar grondbezit aan derden. De meeste te bouwen woningen zijn onder contract. Voor ruim 90 woningen is Vestia nog in onderhandeling of op zoek naar een partij. In deelgebied 4 is nog een laatste kavel uitgeefbaar. De exacte invulling is onderwerp van studie. Vooralsnog wordt in de grondexploitatie uitgegaan van woningbouw. Ten opzichte van het vorige MPG loopt het project 2 jaar langer door, In verband met onduidelijkheid over de start van de bouw van twee appartementengebouwen en de aanleg van twee wooneilanden in deelgebied 3.

Financieel

Het project Hoogeland kent ten opzichte van het MPG 2018 een financiële verbetering van € 250.000. Hieraan liggen verschillende zaken ten grondslag. Positief dragen bij het ontvangen van extra inkomsten van AM en een afname van de plankosten. Hier tegenover staat een toename van de civiele kosten door het toevoegen van een brug en een afname van de overige opbrengsten door het verschuiven van een nog te ontvangen anterieure bijdrage naar de risicoanalyse (als kans). Dit laatste is gedaan, omdat de betrokken zelfrealisator zijn grondpositie heeft verkocht en de nieuwe eigenaar niet van plan lijkt te zijn binnen de looptijd van het project gebruik te maken van zijn recht op de bouw van extra woningen.
De grondexploitatie voor Hoogeland kent een voordelige netto contante waarde. Dit betekent dat de verwachting is dat het project met winst afgesloten wordt aan het einde van de looptijd. De BBV regelgeving schrijft voor dat er bekeken moet worden of er een tussentijdse winstneming mogelijk is. De voorgeschreven berekening voor Hoogeland wijst uit dat er een bedrag van € 650.000 aan winst genomen moet worden bij de Jaarrekening 2018.

Dit bedrag is onder Overige kosten opgenomen in de geactualiseerde grondexploitatie. Dit leidt tot een afname van de netto contante waarde per 1-1-2019 met € 0,4 miljoen (€ 250.000 minus € 650.000).

Risico

Het risicoprofiel is verbeterd ten opzichte van het profiel ten tijde van het MPG 2018 (aanpassing). Het risicobedrag is gedaald van € 0,41 miljoen naar € 0,25 miljoen. Dit heeft een aantal oorzaken. De nog te maken civiele kosten nemen af naarmate het project vordert. Het risico op hogere kosten daalt daardoor ook. Alle resterende kavels zijn nagenoeg afgenomen, hierdoor is het risico op lagere grondopbrengsten afgenomen. Verder is, zoals hierboven al beschreven, als kans toegevoegd het alsnog kunnen innen van de anterieure bijdrage van een potentiële zelfrealisator voordat de grondexploitatie wordt afgesloten.

5.10. Chrysantenstraat

Plaberumfase	Realisatie	Prognose netto contante waarde 1-1-2019	€	77.901 (V)
Globaal programma	21 woningen	Netto contante waarde TMPG 2018	€	97.354 (V)
Projectperiode t/m	31-12-2019	Netto contante waarde MPG 2018	€	85.785 (V)
Prognose boekwaarde 1-1-2019	€ 219.886 (V)	Risicoreservering	€	19.000
		Voorziening	€	-

Locatie/programma/partijen

Locatie: Naaldwijk
Programma: 21 woningen
Betrokken partijen: Projectikon

Stand van zaken

De 21 woningen zijn gerealiseerd. De openbare ruimte is opnieuw ingericht. Na de onderhoudsperiode wordt het openbaar gebied in beheer overgedragen aan de gemeente.

Financieel

Het financieel resultaat is op 1-1-2019 € 7.884 nadeliger ten opzichte van het MPG 2018 aanpassing. In 2018 zal € 24.147 winst worden genomen. Daarnaast is er een voordeel van € 16.263 door minder plankosten en rentevoordeel. Verwacht wordt dat het openbaar gebied eind dit jaar opgeleverd kan worden. De ontwikkelaar zal het eerste jaar het onderhoud aan het openbaar gebied zelf uitvoeren. Na dit jaar zal de levering aan de gemeente plaatsvinden. Het project zal dan op 31-12-2019 afgesloten worden.

Risico

Het risicoprofiel is onveranderd.

5.11. Veilinglocatie Naaldwijk				
Plaberumfase	Definitie	Prognose netto contante waarde 1-1-2019	€	37.728 (V)
Globaal programma	40 app. Brandweer-kazerne	Netto contante waarde TMPG 2018	€	78.749 (V)
Projectperiode t/m	31-12-2021	Netto contante waarde MPG 2018	€	205.739 (V)
Prognose boekwaarde 1-1-2019	€ 626.140 (N)	Risicoreservering	€	133.315
		Voorziening	€	-

Locatie/programma/partijen
Locatie: Naaldwijk
Programma: circa 40 appartementen en brandweerkazerne
Betrokken partijen: Boele en van Eesteren, gemeente Westland

Stand van zaken
Er wordt met de ontwikkelaar onderhandeld over de grondprijs. De grondprijs is afhankelijk van de woningbouwprogrammering en het programma wordt afgestemd met de woongroep. De sloop van het politiebureau is afgerond. De tijdelijke brandweerkazerne wordt medio 2019 gebouwd, waarna de oude kazerne wordt gesloopt. De ontwikkelingen voor het appartementencomplex worden gestart in 2020.

Financieel
De grondexploitatie is vastgesteld door de raad op 12 december 2017. Ten opzichte van de startsituatie is de prognose voor de netto contante waarde per 1-1-2019 verslechterd met € 168.000. De belangrijkste redenen van deze verslechtering zijn extra kosten voor het bouwrijp maken en een verhoging van de interne uren.

Risico
Ten opzichte van de risicoreservering genoemd in het raadsbesluit is er een verslechtering. De nieuwe risicoreservering bedraagt € 133.000.
Belangrijke risico's zijn extra kosten voor het bouwrijp maken, extra plankosten door tegenvallers in het proces/afhaken van de beoogde ontwikkelaar. Onderhandelingen met de beoogde ontwikkelaar lopen nog, waardoor het risico bestaat dat daardoor de grondopbrengst lager wordt dan verwacht.

5.12. Centrumplan Honselersdijk				
Plaberumfase	Realisatie	Prognose netto contante waarde 1-1-2019	€	1.979.007 (N)
Globaal programma	Gemengd	Netto contante waarde TMPG 2018	€	1.926.351 (N)
Projectperiode t/m	31-12-2021	Netto contante waarde MPG 2018	€	1.911.463 (N)
Prognose boekwaarde 1-1-2019	€ 1.053.942 (N)	Risicoreservering	€	17.947
		Voorziening	€	1.979.007

Locatie/programma/partijen

Locatie: Honselersdijk
Programma: Nieuwbouw en renovatie basisschool (met evt. maatschappelijke partijen), parkeerterrein, vernieuwen Voorhofplein
Betrokken partijen: PCPOW (basisschool De Hoeksteen), bibliotheek, Vitis, Kwest, Ondernemersvereniging

Stand van zaken

De raad zal naar verwachting in het eerste kwartaal 2019 een krediet beschikbaar stellen voor nieuwbouw en renovatie van de basisschool en voor de nieuwbouw van de bibliotheek, Vitis en kinderopvang Kwest (Huis van de Buurt). Voor de aankoop van de voormalige kosterwoning wordt een separaat raadsvoorstel ingediend.
Het bestemmingsplan wordt begin 2019 ter inzage gelegd. Hiervoor wordt nog een informatieavond voor bewoners en belanghebbenden georganiseerd.
De looptijd van het project is verlengd met 2 jaar tot 31-12-2021, vanwege programma wijzigingen in het plan. In de komende jaren wordt het Huis van de Buurt gerealiseerd. Daarnaast wordt voor het Voorhofplein en het participatietraject gestart.

Financieel

Ten opzichte van het MPG 2018 (prognose) is er sprake van een negatief resultaat van circa € 68.000. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door toegenomen plankosten en de extra kosten voor een tijdelijke parkeerplaats op de Voorhoflocatie.

Risico

Het risicobedrag is verslechterd ten opzichte van MPG 2018 en komt uit op € 18.000 nadelig. Dit is het gevolg van het risico op hogere kosten voor het woonrijpmaken en hogere kosten als gevolg van participatie ten behoeve van het Voorhofplein.

5.13. Kerkzicht				
Plaberumfase	Realisatie	Prognose netto contante waarde 1-1-2019	€	13.030 (V)
Globaal programma	1.800 m^2 winkel/kantoor 18 app.	Netto contante waarde TMPG 2018	€	11.286 (V)
Projectperiode t/m	31-12-2018	Netto contante waarde MPG 2018	€	7.192 (V)
Prognose boekwaarde 1-1-2019	€ 13.030 (V)	Risicoreservering	€	-
		Voorziening	€	-

Locatie/programma/partijen
Locatie: Monster
Programma: circa 1.800 m2 bebouwing (winkel/kantoorruimte en 18 gestapelde bovenwoningen, duur of middelduur in de huur- of koopsector)
Betrokken partijen: Borgdorff Vastgoed BV en Weboma Vastgoed BV.

Stand van zaken
De werkzaamheden zijn afgerond. Het project wordt eind 2018 afgesloten.

Financieel
Het resultaat op contante waarde is ten opzichte van het MPG 2018 licht verbeterd. Er worden minder plankosten gemaakt dan was begroot.

Risico
Er worden, net als bij het MPG 2018, geen project specifieke risico's meer voorzien.

5.14. Molensloot West				
Plaberumfase	Realisatie	Prognose netto contante waarde 1-1-2019	€	1.082.560 (N)
Globaal programma	47 woningen	Netto contante waarde TMPG 2018	€	1.064.958 (N)
Projectperiode t/m	31-12-2018	Netto contante waarde MPG 2018	€	1.043.423 (N)
Prognose boekwaarde 1-1-2019	€ 1.082.560 (N)	Risicoreservering	€	-
		Voorziening	€	1.082.560

Locatie/programma/partijen
Locatie: De Lier
Programma: 47 woningen
Betrokken partijen: Lunee Vastgoed en gemeente Westland

Stand van zaken
Alle woningen zijn opgeleverd. Verwacht wordt dat het openbaar gebied eind 2018 wordt opgeleverd.

Financieel
De gronden in de grondbank zijn afgerekend conform de gemaakte afspraken. De plankosten worden volledig door de ontwikkelaar betaald. Het afgelopen jaar hebben zich geen onvoorziene omstandigheden voorgedaan met substantiële financiële consequenties. Het resultaat van de grondbank is nagenoeg gelijk aan het resultaat in het MPG 2018.

Risico
Er zijn geen financiële risico's.

5.15. ONW – Grondbank				
Plaberumfase	Realisatie			
Globaal programma	Grondbank			
Projectperiode t/m	31-12-2030			
Prognose boekwaarde 1-1-2019	€ 46.810.518 (N)			

Locatie/programma/partijen
Locatie: Poelpolder
Programma: grondbank ten behoeve van circa 1.400 woningen
Betrokken partijen: Hoogheemraadschap van Delfland, gemeente Westland, Provincie Zuid-Holland, ONW

Stand van zaken
In 2015 is in principe afgesproken de grondbank in vier tranches af te bouwen: in 2015, 2019, 2023 en 2027. De 1e tranche is, conform afspraak, in 2015 afgenomen. Jaarlijks worden daarnaast nog enkele kleinere grondtransacties gerealiseerd, op basis van de vastgestelde grondexploitatie en binnen de vastgestelde kaders.

Financieel
In de raadsvergadering van februari 2015 is het masterplan Waelpark vastgesteld met alle onderliggende stukken.
De grondexploitatie van de grondbank heeft een sluitend resultaat. Alle opgenomen kosten en opbrengsten (boekwaarde) en de nog te realiseren kosten en opbrengsten zullen worden verhaald middels de verkoop van de gronden uit de grondbank aan de deelneming.
De huidige boekwaarde (per 1-10-2018) bedraagt ruim € 50 miljoen, de geprognotiseerde boekwaarde per 1-1-2019 bedraagt € 46,8 miljoen.

Risico
Over de risico's wordt gerapporteerd bij de deelneming ONW.

5.16. Juliahof – Grondbank				
Plaberumfase	Realisatie			
Globaal programma	Grondbank			
Projectperiode t/m	31-12-2020			
Prognose boekwaarde 1-1-2019	0			

Locatie/programma/partijen
Locatie: Wateringen
Programma: grondbank ten behoeve van circa 425 woningen
Betrokken partijen: Juliahof VOF

Stand van zaken
De afgelopen jaren hebben verschillende grondtransacties plaatsgevonden vanuit de grondbank naar Juliahof VOF. Op dit moment zijn alle percelen uit de grondbank aan Juliahof VOF economisch geleverd en daarmee is de boekwaarde nihil. De grondbank kan nog niet worden afgesloten in verband met de fiscale afwikkeling bij de juridische leveringen van de gronden.

Financieel
Juliahof VOF heeft een voordelig financieringsarrangement. De financieringsruimte binnen Juliahof VOF laat het toe en fiscaal zijn er geen beperkingen, daarom zijn alle gronden uit de grondbank overgenomen. De boekwaarde van de grondbank is nihil.

Risico
Contractueel is vastgelegd dat Juliahof VOF alle kosten vergoedt die de gemeente maakt. Daarbij ligt een eventueel risico niet binnen de grondbank maar bij de hoofdelijke aansprakelijkheid van de gemeente als vennoot binnen de VOF.

5.17. Westlandse Zoom – Grondbank				
Plaberumfase	Realisatie			
Globaal programma	Grondbank			
Projectperiode t/m	31-12-2026			
Prognose boekwaarde 1-1-2019	€ 158.301.222 (N)			

Locatie/programma/partijen
Locatie: Monster, Poeldijk, Kwintsheul
Programma: grondbank ten behoeve van circa 3.000 woningen
Partijen: Ontwikkelingsbedrijf Westlandse Zoom (OBWZ)

Stand van zaken
De gemeente verwerft gronden, beheert ze en verkoopt ze vervolgens, op basis van de afgesloten samenwerkingsovereenkomst (SOK) tussen gemeente en BPD, aan OBWZ tegen de actuele boekwaarde van de grond. Dit proces verloopt financieel via de Grondbank Westlandse Zoom. Dit is, op basis van de BBV regelgeving, een gemeentelijke grondexploitatie.

Omdat de door de gemeente gemaakte kosten 100% vergoed worden door OBWZ is de netto contante waarde van de grondbank altijd € 0. Vanaf 2019 gaat de gemeente nog circa 112.000 m2 grond verwerven en onderbrengen in de grondbank. Met de verkoop van grond aan OBWZ vanaf 1-1-2019 is nog circa € 211 miljoen gemoeid. In de SOK is opgenomen dat OBWZ jaarlijks tenminste € 5 miljoen aan gronden afneemt uit de grondbank.

Financieel

De verwachting is dat per 1-1-2019 de boekwaarde van de grondbank (afgerond) € 158 miljoen bedraagt. Dit is een verbetering van € 13 miljoen ten opzichte van de boekwaarde per 1-1-2018. De prognose is dat OBWZ in 2018 in totaal voor minimaal € 35 miljoen aan gronden afneemt. Hier tegenover staat een toename van de kosten met € 12 miljoen (verwerving en rente).

Risico

De marktomstandigheden zijn op dit moment gunstig. Vandaar dat OBWZ verwacht dat de laatste uitname van gronden in 2026 kan plaatsvinden. Een mogelijke volgende recessie kan hierin verandering aanbrengen. Dit zou kunnen betekenen dat de grondbank langer in stand gehouden moet worden. Voor de gemeente heeft dit echter geen financiële consequenties. OBWZ zal de door de gemeente gemaakte kosten blijven betalen bij afname van grond uit de grondbank.

6. Deelnemingen

6.1. Deelneming Juliahof				
Plaberumfase	Realisatie	Voorziening 1.1.2018	€	810.000 (N)
		Afwaardering aandelenkapitaal 1.1.2018	€	
		Risicoreservering 1.1.2018	€	450.000 (N)

Locatie/programma/partijen
Locatie: Wateringen
Programma: circa 425 woningen
Betrokken partijen: Vennootschap Onder Firma (VOF) Juliahof, BPD (voorheen Bouwfonds Ontwikkeling) en VolkerWessels Vastgoed en gemeente Westland

Stand van zaken
Op dit moment zijn circa 375 woningen in de wijk opgeleverd. De woningen in de laatste fase worden gerealiseerd in 2019.

Financieel
Juliahof VOF stelt zijn eigen grondexploitatie op en actualiseert deze jaarlijks. De actualisatie van de grondexploitatie Juliahof VOF loopt niet parallel met de actualisatie van de grondexploitaties van de gemeente in het MPG. Evenals vorig jaar worden de consequenties van de grondexploitatie van Juliahof VOF in de vorm van een separate memo aangeleverd bij het MPG 2019.

Risico
Elk jaar wanneer Juliahof VOF zijn grondexploitatie heeft geactualiseerd maakt de gemeente in de separate memo (zie financieel) een inschatting van de bijbehorende risico's die voor rekening van de gemeente zouden kunnen komen.
De risico's worden enerzijds gedekt door een voorziening (voor risico's groter dan 50%) en anderzijds door het weerstandsvermogen (voor risico's tot maximaal 50%).

6.2. Deelneming Ontwikkelingsmaatschappij Het Nieuwe Westland (ONW)				
Plaberumfase	Realisatie	Voorziening 1.1.2018	€	3.279.140 (N)
		Afwaardering aandelenkapitaal 1.1.2018	€	7.607.966 (N)
		Risicoreservering 1.1.2018	€	1.111.853 (N)

Locatie/programma/partijen
Locatie: ‘s-Gravenzande, Monster en Naaldwijk
Programma: circa 2.200 woningen en groen/blauwe verbindingen
Betrokken partijen: Ontwikkelingsmaatschappij Het Nieuwe Westland, BNG Gebiedsontwikkeling (BNG GO) en gemeente Westland.

Stand van zaken
ONW (een samenwerking tussen gemeente en BNG GO) realiseert in totaal circa 2.200 woningen. Hiervan zijn er per 1-1-2019 circa 600 opgeleverd. Circa 400 woningen zijn momenteel in aanbouw. Diverse bestemmingsplannen zijn in procedure. Deze maken de realisatie van circa 150 woningen mogelijk. Voor de resterende circa 1.050 woningen dienen de bestemmingsplannen nog te worden opgesteld.
Naast woningbouw realiseert ONW ook ecozones en doorlopende langzaam verkeer verbindingen. De planning van de ontwikkeling van het totale gebied loopt tot en met 2030.

Financieel
ONW stelt zijn eigen grondexploitatie op en actualiseert deze jaarlijks. De actualisatie van de grondexploitatie ONW loopt niet parallel met de actualisatie van de grondexploitaties van de gemeente in het MPG. Evenals vorig jaar worden de consequenties van de grondexploitatie van ONW in de vorm van een separate memo aangeleverd bij het MPG 2019.

Risico
Elk jaar wanneer ONW zijn grondexploitatie heeft geactualiseerd maakt de gemeente in de separate memo (zie financieel) een inschatting van de bijbehorende risico's die voor rekening van de gemeente zouden kunnen komen.
Het betreft een combinatie van project specifieke risico's, marktrisico's en parameterrisico's.
De risico's worden enerzijds gedekt door een voorziening en anderzijds door het weerstandsvermogen.

6.3. Deelneming Westlandse Zoom				
Plaberumfase	Realisatie	Voorziening 1.1.2018	€	27.238.809 (N)
		Afwaardering aandelenkapitaal 1.1.2018	€	11.700.000 (N)
		Risicoreservering 1.1.2018	€	6.233.932 (N)

Locatie/programma/partijen
Locatie: Monster, Poeldijk, Kwintsheul
Programma: circa 3.000 woningen
Betrokken partijen: Ontwikkelingsbedrijf Westlandse Zoom, BPD en gemeente Westland

Stand van zaken
OBWZ (een samenwerking tussen gemeente en ontwikkelaar BPD) realiseert in totaal circa 3.000 woningen. Hiervan zijn er per 1-1-2019 circa 500 opgeleverd. Circa 300 woningen zijn momenteel in aanbouw. Diverse bestemmingsplannen zijn in procedure. Dit betreft ongeveer de realisatie van circa 900 woningen. Voor de resterende circa 1.300 woningen dienen de bestemmingsplannen nog te worden opgesteld.
Naast woningbouw realiseert OBWZ ook groenprojecten en doorlopende langzaam verkeer verbindingen. De planning van de ontwikkeling van het totale gebied loopt tot en met 2030.

Financieel
OBWZ stelt zijn eigen grondexploitatie op en actualiseert deze jaarlijks. Eens per drie jaar vindt een volledige herziening plaats. De meest recente actualisatie is die per 1-1-2018.

De actualisatie van de grondexploitatie OBWZ loopt niet parallel met de actualisatie van de grondexploitaties van de gemeente in het MPG. Evenals vorig jaar worden de consequenties van de grondexploitatie van OBWZ in de vorm van een separate memo aangeleverd bij het MPG 2019.

Risico

Elk jaar wanneer OBWZ zijn grondexploitatie heeft geactualiseerd maakt de gemeente in de separate memo (zie financieel) een inschatting van de bijbehorende risico's die voor rekening van de gemeente zouden kunnen komen.
Het betreft een combinatie van project specifieke risico’s, marktrisico’s en parameterrisico’s.
De risico's worden enerzijds gedekt door een voorziening (voor risico's groter dan 50%) en anderzijds door het weerstandsvermogen (voor risico's tot maximaal 50%).

7. Faciliterende projecten

7.1. Voormalige Dalton Mavo				
Plaberumfase	Definitie	Wijziging prognose t.o.v. TMPG 2018	€	-
Globaal programma	38 woningen	Projectperiode t/m		31-12-2022

Locatie/programma/partijen
Locatie: Naaldwijk
Programma: 38 woningen (2 vrijstaand, 6 2-onder-1-kappers, 14 sociale huur- en 16 koopappartementen)
Betrokken partijen: Specht Bouw B.V.

Stand van zaken
Ondertekening van de anterieure overeenkomst en verkoop van de benodigde gemeentegrond wordt eind 2018 verwacht. Daarna start de planologische procedure.

Financieel
De kosten worden gedekt door een op te stellen anterieure overeenkomst.

Risico
Een risico is dat de gemeente niet tot overeenstemming met de ontwikkelaar komt waardoor er geen anterieure overeenkomst wordt getekend.

7.2. Locatieonderzoek Wateringen (Supermarkt)				
Plaberumfase	Definitie	Wijziging prognose t.o.v. TMPG 2018	€	-
Globaal programma	Woningbouw/ supermarkt	Projectperiode t/m		31-12-2019

Locatie/programma/partijen
Locatie: Wateringen
Programma: woningbouw/supermarkt
Betrokken partijen: Van Mierlo Bouw & Ontwikkeling, Weboma en Koornneef Vastgoed & Ontwikkeling (samen KMW Vastgoed)

Stand van zaken
Het locatieonderzoek voor de Dorpskade is al geruime tijd in concept klaar. Dit onderzoek moet meegenomen worden in de integrale visie op Wateringen. In september 2018 is gestart met de integrale visie. De planning is dat deze in september 2019 ter vaststelling aan de raad kan worden aangeboden. Door de koppeling met de integrale visie loopt het project nog een jaar langer door.

Financieel
De verwachting is dat met het beschikbaar gestelde krediet de voor het locatieonderzoek nog benodigde ambtelijke inzet kan worden afgerond. De kosten worden verhaald op de ontwikkelende partij.

Risico
Financiële risico's worden niet voorzien.

7.3. Sportlaan De Lier				
Plaberumfase	Definitie	Wijziging prognose t.o.v. TMPG 2018	€	-
Globaal programma	67 woningen	Projectperiode t/m		31-12-2020

Locatie/programma/partijen
Locatie: De Lier
Programma: woningbouw
Betrokken partijen: woningcorporatie Arcade

Stand van zaken
Er zit nog een aantal stedenbouwkundige knelpunten in het plan. De verwachting is om in 2018 overeenstemming te bereiken over het stedenbouwkundige plan, waarna de anterieure overeenkomst ondertekend kon worden. Na ondertekening kan de procedure voor het wijzigen van het bestemmingsplan starten.

Financieel
Er is een plaberumkrediet ter beschikking gesteld ter dekking van de ambtelijke kosten. Deze kosten zullen via de nog af te sluiten anterieure overeenkomst volledig worden verhaald.
Het project zal op 31-12-2020 worden afgesloten.

Risico
Er zijn geen financiële risico's.

7.4. Van der Horstweg 10				
Plaberumfase	Realisatie	Wijziging prognose t.o.v. TMPG 2018	€	108 (V)
Globaal programma	26 appartementen	Projectperiode t/m		31-12-2019

Locatie/programma/partijen
Locatie: 's-Gravenzande
Programma: 26 appartementen
Betrokken partijen: woningcorporatie Arcade

Stand van zaken
De appartementen zijn opgeleverd. Oplevering openbaar gebied vindt medio 2019 plaats.

Financieel
Het financieel saldo van het project is nagenoeg gelijk gebleven ten opzichte van het TMPG 2018.

Risico
Er zijn geen financiële risico's.

7.5. Multimatelocatie – Sand Ambachtstraat				
Plaberumfase	Definitie	Wijziging prognose t.o.v. TMPG 2018	€	45 (V)
Globaal programma	70 appartementen	Projectperiode t/m		31-12-2020

Locatie/programma/partijen
Locatie: 's-Gravenzande
Programma: 70 appartementen
Betrokken partijen: Boele & Van Eesteren (ontwikkelaar)

Stand van zaken
De anterieure overeenkomst is ondertekend. Het bestemmingsplan is onherroepelijk. De omgevingsvergunning is op 24 september 2018 verleend. De vergunning ligt tot 5 november 2018 voor beroep ter inzage. De stand van de verkoop is dat 42 van de 70 appartementen zijn verkocht (=60%). De planning is dat de sloop begin 2019 aanvangt. De bouw start omstreeks mei 2019. De oplevering van het complex staat gepland voor eind 2020. De ondertekening van de anterieure overeenkomst heeft langer op zich laten wachten. Hierdoor is de looptijd van het project met 1 jaar toegenomen. Het project kan naar verwachting op 31-12-2020 worden afgesloten.

Financieel
De eerste exploitatiebijdrage en de bijdrage ten behoeve van de Reserve Bovenwijkse Voorzieningen zijn door de ontwikkelaar betaald. De verwachting is dat het project financieel neutraal zal sluiten.

Risico
Er zijn geen financiële risico's.

7.6. 8 van de Heul				
Plaberumfase	Realisatie	Wijziging prognose t.o.v. TMPG 2018	€	-
Globaal programma	8 woningen	Projectperiode t/m		31-12-2018

Locatie/programma/partijen
Locatie: Kwintsheul
Programma: 8 woningen
Betrokken partijen: Dinq ontwikkeling

Stand van zaken
De acht woningen zijn opgeleverd. Het project wordt per 31-12-2018 afgesloten.

Financieel
Het financieel resultaat is ongewijzigd in vergelijking met het TMPG 2018.

Risico
Er zijn geen financiële risico's.

7.7. Integraal Ontwikkelingsplan (Centrumplan) Kwintsheul planvoorbereiding				
Plaberumfase	Realisatie	Wijziging prognose t.o.v. TMPG 2018	€	11.350 (N)
Globaal programma	Supermarkt, dorpshuis en openbare ruimte	Projectperiode t/m		31-12-2018

Locatie/programma/partijen
Locatie: Kwintsheul
Programma: supermarkt, dorpshuis en openbare ruimte.
Betrokken partijen: gemeente Westland (uitvoering openbaar gebied)

Stand van zaken
Alle onderliggende deelprojecten zijn vorig jaar afgerond en afgesloten. Het overkoepelende project is opengehouden om eventuele onvoorziene werkzaamheden uit te kunnen voeren.
Het project wordt 31-12-2018 afgesloten.

Financieel
Als gevolg van aanvullende werkzaamheden in het openbaar gebied is ten opzichte van het TMPG 2018 is er een nadeel ontstaan.

Risico
Er zijn geen risico’s.

7.8. Witte Brug/ Kerkstraat 127a				
Plaberumfase	Definitie	Wijziging prognose t.o.v. TMPG 2018	€	65 (V)
Globaal programma	13 woningen	Projectperiode t/m		31-12-2020

Locatie/programma/partijen
Locatie: Kwintsheul
Programma: 13 woningen
Betrokken partijen: Bouhuisen

Stand van zaken
Naar aanleiding van de uitspraak van de Rechtbank heeft het college op 4 december 2018 een weigeringsbesluit genomen op de aanvraag omgevingsvergunning. De aanvraag is geweigerd omdat de aanvraag niet voldoet aan een goede ruimtelijke onderbouwing.
Door de vertraging is de looptijd van het project met een jaar verlengd tot 31-12-2020.

Financieel
De anterieure overeenkomst is nog niet ondertekend. Over het hierin opgenomen bedrag voor het kostenverhaal bestaat al wel mondelinge overeenstemming. Het financieel saldo van het project is nagenoeg gelijk gebleven ten opzichte van het TMPG 2018.

Risico
Indien de anterieure overeenkomst niet wordt getekend ontstaat een klein tekort.

7.9. Park Leeuwenhoeck				
Plaberumfase	Definitie	Wijziging prognose t.o.v. TMPG 2018	€	-
Globaal programma	54 woningen	Projectperiode t/m		31-12-2020

Locatie/programma/partijen
Locatie: Kwintsheul
Programma: 54 woningen
Partijen: Park Leeuwenhoeck b.v., OBWZ

Stand van zaken
Park Leeuwenhoeck, een voormalige glastuinbouwlocatie in Kwintsheul, maakt als zelfrealisator onderdeel uit van het plangebied De Gouw 2 en 3a. Het plangebied De Gouw 2 en 3a wordt in ontwikkeling gebracht door OBWZ.
Het bestemmingsplan en de omgevingsvergunning zijn onherroepelijk. De bouw van de woningen is gestart. De eerste oplevering staat gepland voor medio 2019.

Financieel
Met de ontwikkelaar van de locatie heeft de gemeente een anterieure overeenkomst afgesloten. Het hierin afgesproken bedrag heeft de gemeente inmiddels ontvangen. Hiermee zijn de gemeentelijke kosten voor het faciliteren van de ontwikkelende partij gedekt.

Risico
Er speelt nog een discussie over de toerekenbaarheid van kosten om aan te sluiten op de riolering. Deze discussie speelt tussen OBWZ, Park Leeuwenhoeck en de gemeente. Vooralsnog is het gemeentelijk standpunt dat de gemeente niet aansprakelijk is voor deze kosten.

7.10. Emmastraat 3 (Taxi Jabben)				
Plaberumfase	Realisatie	Wijziging prognose t.o.v. TMPG 2018	€	56 (N)
Globaal programma	8 woningen	Projectperiode t/m		31-12-2020

Locatie/programma/partijen
Locatie: De Lier
Programma: 4 eengezinswoningen en 4 appartementen
Betrokken partijen: Kokshoorn Vastgoed B.V.

Stand van zaken
De anterieure overeenkomst is getekend in augustus 2015.
De aanvraag omgevingsvergunning is in april 2018 verleend. Hierdoor loopt een project een jaar langer door ten opzichte van het MPG 2018.

Financieel
Ten opzichte van het TMPG 2018 is het resultaat ongewijzigd.

Risico
Er worden geen risico's voorzien.

7.11. Druivenhof, Veilingweg				
Plaberumfase	Realisatie	Wijziging prognose t.o.v. TMPG 2018	€	175 (V)
Globaal programma	24 woningen	Projectperiode t/m		31-12-2019

Locatie/programma/partijen
Locatie: De Lier
Programma: 24 woningen
Betrokken partijen: Jansen Bouwontwikkeling

Stand van zaken
De woningen zijn in aanbouw. Oplevering wordt verwacht in 2019.

Financieel
Er is begin 2017 een anterieure overeenkomst getekend. In de overeenkomst is een exploitatiebijdrage opgenomen. Deze dekt de ambtelijke kosten.

Risico
Er zijn geen risico's.

7.12. Bibliotheeklocatie De Lier				
Plaberumfase	Definitie	Wijziging prognose t.o.v. TMPG 2018	€	441 (V)
Globaal programma	7 woningen	Projectperiode t/m		31-12-2019

Locatie/programma/partijen
Locatie: De Lier
Programma: 7 woningen
Betrokken partijen: Gentlemen Development B.V.

Stand van zaken
Op 18 juli 2017 is er een anterieure overeenkomst gesloten met Gentleman Development B.V. voor de ontwikkeling van 7 grondgebonden rijwoningen op de voormalige bibliotheeklocatie aan de Sportlaan in De Lier. Op 29 november 2017 heeft de bibliotheek de gronden geleverd aan Gentleman Development B.V.
De bouw is gestart en de woningen worden naar verwachting in april 2019 opgeleverd.
Doordat de bouw van het project later is gestart, loopt het project langer door en wordt nu afgesloten op 31-12-2019.

Financieel
In de anterieure overeenkomst is een bijdrage in de plankosten overeengekomen. De reeds gerealiseerde en de nog geraamde gemeentelijke kosten vallen binnen deze bijdrage.

Risico
Er zijn geen financiële risico's.

7.13. Liermolen en Molensloot				
Plaberumfase	Definitie	Wijziging prognose t.o.v. TMPG 2018	€	-
Globaal programma	Circa 800 woningen	Projectperiode t/m		31-12-2027

Locatie/programma/partijen
Locatie: De Lier
Programma: circa 800 woningen
Betrokken partijen: BPD

Stand van zaken
Januari 2018 hebben gemeente en BPD voor de ontwikkeling van het gebied Liermolen en Molensloot een samenwerkingsovereenkomst getekend die voorziet in de bouw van circa 800 woningen en een basisschool. BPD heeft vervolgens voor het eerste deelgebied (Liermolen) een voorlopig stedenbouwkundig plan ontwikkeld en een ontwerp-bestemmingsplan laten opstellen. Het ontwerp-bestemmingsplan Liermolen gaat in het vierde kwartaal van 2018 ter inzage en wordt in het tweede kwartaal van 2019 ter vaststelling aan de raad voorgelegd. BPD wil in de tweede helft van 2019 starten met de bouw van de eerste woningen in het deelgebied Liermolen.

Financieel
In de samenwerkingsovereenkomst met BPD is opgenomen dat BPD de gemeente een financiële bijdrage betaalt ter dekking van de kosten die de gemeente maakt om het project te faciliteren. BPD betaalt dit bedrag in jaarlijkse termijnen gedurende een periode van 10 jaar.

Daarnaast is met BPD een bijdrage afgesproken voor de realisatie van bovenwijkse voorzieningen (aanleg van de Oostelijke Randweg).

Risico
De verwachting is dat de bijdrage die de ontwikkelaar betaalt voldoende is om de ambtelijke inzet en extern benodigde expertise te dekken.
Momenteel is de gemeente in overleg met de ontwikkelaar over de aanleg van groen in relatie tot het naburige woongebied Hof van Vreeburch en de realisatie van een basisschool in het deelgebied Molensloot. Dit kan financiële gevolgen hebben omdat de hiervoor benodigde gronden dan door de gemeente moeten worden aangekocht. Het totale risicobedrag is ingeschat op € 0,67 miljoen.

7.14. De Watertuinen van Maasdijk (Maasdijk Zuid-Oost)				
Plaberumfase	Realisatie	Wijziging prognose t.o.v. TMPG 2018	€	26.806 (N)
Globaal programma	150 woningen	Projectperiode t/m		31-12-2020

Locatie/programma/partijen
Locatie: Maasdijk
Programma: 150 woningen
Betrokken partijen: Grondvest Westland B.V.

Stand van zaken
De omgevingsvergunning voor de laatste fase van circa 60 woningen is ingediend. Deze voldoet echter niet aan de door de gemeente gestelde randvoorwaarden. Partijen zijn in overleg om tot een acceptabele oplossing te komen. Vanwege de hierdoor ontstane discussies is het project vertraagd en wordt de looptijd met een jaar verlengd. Het project zal nu worden afgesloten op 31-12-2020.

Financieel
De afgesproken exploitatiebijdrage is volledig betaald. Zodra 80% van de laatste fase is voorverkocht zal de laatste betaling betreffende de Reserve Bovenwijkse Voorzieningen plaats vinden. Door extra uren vanwege ontstane discussies en de langere looptijd heeft het project een financieel nadeel ten opzichte van het TMPG 2018.

Risico
Door de vaste exploitatiebijdrage is overschrijding van de uren voor rekening en risico van de gemeente.

7.15. Bedrijventerrein Honderdland II				
Plaberumfase	Realisatie	Wijziging prognose t.o.v.	€	0

		TMPG 2018		
Globaal programma	Circa 35 ha bedrijventerrein en vier woningen	Projectperiode t/m		31-12-2023

Locatie/programma/partijen
Locatie: Maasdijk
Programma: circa 35 ha (netto) bedrijventerrein en vier woningen
Betrokken partijen: Honderdland Ontwikkelings Combinatie (HOC)

Stand van zaken
Het bestemmingsplan en het parapluplan geluid zijn op 19 september 2018 onherroepelijk geworden. Het exploitatieplan is vernietigd. Een aangepast exploitatieplan wordt in januari 2019 ter vaststelling aan de raad voorgelegd.
Als gevolg van een discussie in de zomer van 2018 omtrent huisvesting arbeidsmigranten is een ontwerp bestemmingsplan (partiële herziening) in voorbereiding en wordt 27 november 2018 aan de commissie Ruimte voorgelegd. De vaststelling in de raad is gepland in maart 2019.

In 2017 heeft HOC gevraagd aan de gemeente om voor 6 eigenaren de verwervingen over te nemen en de onteigening te gaan voorbereiden. Dit omdat HOC met deze eigenaren niet tot overeenstemming is gekomen. De voorbereidingen worden getroffen om in het eerste kwartaal 2019 het onteigeningsbesluit aan de raad voor te leggen.

In oktober 2018 zijn twee bedrijven, Vastwel en BP Techniek, gestart met de bouw van hun bedrijfspand. Eind 2019 is de brug die fase 1 en 2 verbindt open voor verkeer en kan de fietsverbinding via de Verkadestraat definitief worden aangesloten.

Financieel
Met HOC is in de Samenwerkingsovereenkomst (SOK) een pakket van financiële regelingen overeengekomen die betrekking hebben op de kosten van de verbinding Maasdijk - Honderdland - Maasdijkplein, een bijdrage bovenwijks en een vergoeding voor de gemeentelijke VAT kosten. Verder zijn afspraken gemaakt over verschillende grondtransacties tussen HOC en de gemeente en de daaraan verbonden financiële gevolgen. Het saldo van het project is ten opzichte van het TMPG 2018 onveranderd.

Risico
Het risicoprofiel is gelijk gebleven. Het risicobedrag blijft € 1,8 miljoen en heeft betrekking op de afdracht Reserve Bovenwijkse Voorzieningen, de VAT-kosten en overname bestaand wegen.

7.16. Korte Kruisweg 48 – voormalige Rabobanklocatie				
Plaberumfase	Definitie	Wijziging prognose t.o.v. TMPG 2018	€	106 (V)
Globaal programma	20 appartementen en 2 woontussen-voorzieningen	Projectperiode t/m		31-12-2019

Locatie/programma/partijen
Locatie: Maasdijk
Programma: Realisatie van 20 levensloopbestendige woonappartementen en 2 woontussenvoorzieningen in een bestaand bankgebouw.
Betrokken partijen: Lievaart Beheer b.v.

Stand van zaken
Het programma is uitgebreid van 17 naar 20 appartementen en 2 woontussenvoorzieningen. Dit komt omdat zorgaanbieders vooralsnog geen interesse hebben in vestiging in het gebouw. De uitbreiding kon plaatsvinden via een aparte omgevingsvergunning. Volgens planning wordt het project afgesloten op 31-12-2019.

Door de ontwikkelaar is schade aangebracht aan gemeentelijk eigendom (groenstrook). Over de afhandeling vindt nog overleg plaats.

Financiën
Ten opzichte van het TMPG 2018 hebben zich geen significante financiële wijzigingen voorgedaan.

Risico's
Momenteel zijn er geen financiële risico's. In de omgeving is nog enige onrust over de appartementen in relatie tot de ontwikkelaar. Hierdoor is mogelijk extra inzet vanuit de gemeente nodig (informeren, uitleggen en overleg met ontwikkelaar).

7.17. Westerhonk				
Plaberumfase	Realisatie	Wijziging prognose t.o.v. TMPG 2018	€	1.393 (N)
Globaal programma	24 zorgwoningen	Projectperiode t/m		31-12-2018

Locatie/programma/partijen
Locatie: Monster
Programma: 24 zorgwoningen (very intensive care woningen)
Betrokken partijen: 's-Heerenloo

Stand van zaken
De omgevingsvergunning is begin 2018 afgegeven en onherroepelijk. Inmiddels is de bouw begonnen. Het project wordt 31-12-2018 afgesloten.

Financieel
Ten opzichte van het TMPG 2018 is er een klein nadeel ontstaan. Dit komt door een aantal extra interne uren.

Risico
Er zijn geen risico's.

7.18. Haagweg 39				
Plaberumfase	Realisatie	Wijziging prognose t.o.v. TMPG 2018	€	-
Globaal programma	8 woningen	Projectperiode t/m		31-12-2019

Locatie/programma/partijen
Locatie: Monster
Programma: 8 woningen
Betrokken partijen: Haaring

Stand van zaken
Tegen het bestemmingsplan is beroep ingesteld. De Raad van State zal hierover in 2019 een uitspraak doen.

Financieel
Alle financiële bijdragen zijn door de ontwikkelaar voldaan.

Risico
Er zijn geen financiële risico's.

7.19. Molenweg 2				
Plaberumfase	Definitie	Wijziging prognose t.o.v. TMPG 2018	€	315 (N)
Globaal programma	12 appartementen	Projectperiode t/m		31-12-2020

Locatie/programma/partijen
Locatie: Monster
Programma: 12 sociale koopappartementen
Betrokken partijen: Syre Projecten BV

Stand van zaken
Omgevingsvergunning is verleend op 18 mei 2018, de looptijd van het project is verlengd met een jaar tot en met 2020.

Financieel
Ten opzichte van het TMPG 2018 is er een klein nadeel ontstaan. Dit komt door een aantal extra interne uren, mede door de verlenging van het project.

Risico
Er zijn geen risico's.

7.20. Strandhuisjes				
Plaberumfase	Definitie	Wijziging prognose t.o.v. TMPG 2018	€	-
Globaal programma	Recreatie	Projectperiode t/m		31-12-2018

Locatie/programma/partijen
Locatie: Monster en Ter Heijde
Programma: circa 100 strandhuisjes
Betrokken partijen: Westland Strandhuis BV (WSH)

Stand van zaken
Tijdens de raadsvergadering van 16 oktober 2018 heeft de raad besloten tegen de realisatie van de strandhuisjes te zijn. De dienstverleningsovereenkomst wordt ontbonden. Het project kan daarom op 31-12-2018 worden afgesloten. Momenteel wordt gekeken naar de juridische consequenties en daarmee de financiële gevolgen die het ontbinden van de overeenkomst heeft.

Financieel
De financiële gevolgen van het ontbinden van de dienstverleningsovereenkomst zijn nog onzeker. Indien hierdoor geen financiële gevolgen zijn kan het project kostenneutraal worden afgesloten.

Risico
Er zijn geen financiële risico's.

7.21. De Woerd				
Plaberumfase	Realisatie	Wijziging prognose t.o.v. TMPG 2018	€	-
Globaal programma	65 woningen en 9 bedrijfsunits	Projectperiode t/m		31-12-2020

Locatie/programma/partijen
Locatie: Naaldwijk
Programma: 65 woningen en 9 bedrijfsunits
Partij: Arlan Groep

Stand van zaken
De bedrijfsunits zijn gebouwd. Van de 65 woningen, dienen er nog 5 woningen gerealiseerd te worden. Het is de planning van de ontwikkelaar om begin 2020 de laatste woningen op te leveren.

Financieel
Het verwachte projectresultaat per 1-1-2019 is ongewijzigd in vergelijking met het TMPG 2018.

Risico
Er zijn geen financiële risico's.

7.22. De Rentmeester				
Plaberumfase	Definitie	Wijziging prognose t.o.v. TMPG 2018	€	-
Globaal programma	3.750 m2 winkel en 46 woningen	Projectperiode t/m		31-12-2019

Locatie/programma/partijen
Locatie: Naaldwijk
Programma: 46 woningen en 3.750 m2 winkelruimte
Betrokken partijen: Samen Ontwikkelen Westland BV (SOW)

Stand van zaken
Tegen het gewijzigde bestemmingsplan is beroep ingesteld bij de Raad van State. De ontwikkelaar heeft haar plan aangepast zodat een deel van de beroepen ingetrokken is. Het nieuwbouwplan is losgekoppeld van de bestaande bebouwing. Inpandig zijn wijzigingen doorgevoerd. De hiervoor benodigde gewijzigde vergunning is verleend en wordt betrokken in de beroepsprocedure. De hoorzitting moet nog ingepland worden, maar dit wordt niet voor februari 2019 verwacht.

Financieel
Overeengekomen is dat alle gemeentelijke plankosten door de ontwikkelaar per kwartaal worden vergoed. Hierdoor kent het project een financieel neutraal resultaat.

Risico
Het project kent geen financiële risico's.

7.23. Woerdblok				
Plaberumfase	Realisatie	Wijziging prognose t.o.v. TMPG 2018	€	23 (N)
Globaal programma	Circa 1.000 woningen	Projectperiode t/m		31-12-2021

Locatie/programma/partijen
Locatie: Naaldwijk
Programma: circa 1.000 woningen
Betrokken partijen: CV Woerdblok

Stand van zaken
De laatste 36 grondgebonden woningen van het totale programma zijn in aanbouw. CV Woerdblok is voornemens om een aanvraag in te dienen voor een aanvullend programma. Het gaat hierbij om de realisatie van een appartementengebouw nabij de rotonde. Hiertoe Hiervoor zal een ruimtelijke procedure doorlopen dienen te worden met aanvullende afspraken. Vooralsnog wordt uitgegaan van afronding van het project volgens de oorspronkelijke planning in 2021.

Financieel
Het projectsaldo van het project Woerdblok is nagenoeg onveranderd ten opzichte van het TMPG 2018.

Risico
Het project kent geen financiële risico's.

7.24. Opstal Westland/ Boslaan				
Plaberumfase	Realisatie	Wijziging prognose t.o.v. TMPG 2018	€	330 (V)
Globaal programma	1 bedrijfskavel	Projectperiode t/m		31-12-2019

Locatie/programma/partijen
Locatie: Naaldwijk
Programma: 2 bedrijfspanden
Betrokken partijen: Bossloot B.V.

Stand van zaken
Er is nog één bedrijfskavel te koop. Deze kavel is in particulier eigendom, de gemeente treedt faciliterend op. Zodra deze kavel is verkocht en de omgevingsvergunning onherroepelijk is, ontvangt de gemeente het laatste deel aan plankosten en Reserve Bovenwijkse Voorzieningen en kan het project afgesloten worden.

Financieel
Ten opzichte van het TMPG 2018 hebben zich geen significante financiële wijzigingen voorgedaan.

Risico
Er doen zich geen financiële risico's voor.

7.25. Verhagenplein II (Heeren van Naeldwijck)				
Plaberumfase	Nazorg	Wijziging prognose t.o.v. TMPG 2018	€	0
Globaal programma		Projectperiode t/m		31-12-2018

Locatie/programma/partijen
Locatie: Naaldwijk
Programma: 33 woningen, 1 commerciële ruimte
Betrokken partijen: Bouhuisen Groep

Stand van zaken
De woningen en commerciële ruimte zijn opgeleverd. Een laatste aanpassing van de openbare ruimte vindt eind 2018 plaats. Hierna wordt het project afgesloten.

Financieel
Het project wordt financieel afgesloten bij de jaarrekening 2018.

Risico
Er worden geen financiële risico's meer voorzien.

7.26. Jan Barendselaan				
Plaberumfase	Realisatie	Wijziging prognose t.o.v. TMPG 2018	€	7.788 (V)
Globaal programma	8 woningen	Projectperiode t/m		31-12-2018

Locatie/programma/partijen
Locatie: Poeldijk
Programma: 8 woningen.
Betrokken partijen: Bouhuisen

Stand van zaken
De woningen zijn opgeleverd en de werkzaamheden in de openbare ruimte zijn afgerond. Het project wordt daarom 31-12-2018 afgesloten.

Financieel
Ten opzichte van het TMPG 2018 is er een voordeel. Er zijn minder uren aan het project besteed dan van tevoren geraamd.

Risico
Er zijn geen risico's.

7.27. De Admiraal				
Plaberumfase	Realisatie	Wijziging prognose t.o.v. TMPG 2018	€	3.569 (N)

Globaal programma	14 appartementen	Projectperiode t/m	31-12-2019

Locatie/programma/partijen
Locatie: Ter Heijde
Programma: 14 appartementen
Betrokken partijen: Weboma Projecten B.V.

Stand van zaken
Op 20 september 2018 heeft het feestelijke moment van de start bouw plaatsgevonden. De verwachting is dat de woningen eind 2019 worden opgeleverd, waarna het project wordt afgesloten

Financieel
Door extra benodigde interne uren heeft het project een klein nadeel ten opzichte van het TMPG 2018. Deze extra kosten kunnen niet op de ontwikkelaar worden verhaald, omdat met hem een vaste exploitatiebijdrage is afgesproken.

Risico
Er zijn geen risico's.

7.28. De Rozemarijn				
Plaberumfase	Definitie	Wijziging prognose t.o.v. TMPG 2018	€	-
Globaal programma	21 woningen	Projectperiode t/m		31-12-2021

Locatie/ programma/ betrokken partijen

Locatie: Wateringen
Programma: woningbouw
Betrokken partijen: ontwikkelcombinatie De Rozemarijn B.V. (Eekhout Projecten B.V)

Stand van zaken

De gemeente is sinds 2014 eigenaar van het schoolgebouw aan de Rozemarijn 1 in Wateringen. Destijds is tegelijk met de aankoop van het gebouw ook een verkoopovereenkomst gesloten tussen gemeente en ontwikkelingscombinatie De Rozemarijn. De verkoopovereenkomst is d.d. 11 maart 2014 goedgekeurd door het college. De ontwikkelcombinatie is onderdeel van Eekhout Projecten B.V. In de overeenkomst is opgenomen dat de gemeente meewerkt aan het omzetten van de maatschappelijke bestemming naar woningbouw. Om dit mogelijk te maken moet een bestemmingsplanwijziging in procedure worden gebracht.
Het gaat om de ontwikkeling van 20 grondgebonden rijwoningen en 1 vrijstaande woning. Er is overeenstemming over het stedenbouwkundig plan. De verwachting is dat eind 2018 of uiterlijk 1e kwartaal 2019 de procedure voor het wijzigen van het bestemmingsplan kan starten.
In de overeenkomst is opgenomen dat de gronden uiterlijk 1 juli 2020 overgedragen moeten worden aan de ontwikkelcombinatie. Vervolgens gaat de ontwikkelaar de opstallen slopen en starten met de bouw. Het project zal naar verwachting op 31-12-2021 afgesloten worden.

Financieel

De overeenkomst met de ontwikkelcombinatie voorzag niet in de dekking van ambtelijke plankosten voor de begeleiding van het project. Er is een bedrag beschikbaar gesteld van € 24.000.

Risico's

De gemeente moet het pand uiterlijk 1 juli 2020 vrij van huur overdragen. De huidige huurder heeft een huurovereenkomst tot augustus 2021. De gemeente is actief op zoek naar een alternatieve locatie om haar contractuele verplichtingen na te komen.

7.29. Herontwikkeling voormalig gemeentekantoor Wateringen				
Plaberumfase	Definitie	Wijziging prognose t.o.v. TMPG 2018	€	30.000 (N)
Globaal programma	22 woningen en maatschappelijke ruimte	Projectperiode t/m		31-12-2019

Locatie/programma/partijen

Locatie: Wateringen
Programma: 22 sociale huurwoning en maatschappelijke ruimte voor de bibliotheek en Vitis.

Betrokken partijen: New Lake 19 B.V. (Borgdorff Beheer)

Stand van zaken
De aanvraag omgevingsvergunning is door de koper uitgesteld omdat deze nog geen volledige overeenstemming heeft over de invulling van het maatschappelijk deel van het gebouw. Hierdoor zijn er verschillende inrichtingsontwerpen aangeleverd, besproken en beoordeeld en is de looptijd van het project verlengd. Hierdoor is meer tijd besteed aan de inhoudelijke toets en zijn meer (afstemmings)overleggen noodzakelijk.

Financieel
De herontwikkeling van voormalig Gemeentekantoor Wateringen is een vervolg op de verkoop eind 2017 / begin 2018. De ontwikkelaar draagt in principe alle kosten (ook ambtelijke) om te komen tot de nieuwe invulling van het gebouw. Voor de gemeentelijk kosten is een lumpsumbedrag afgesproken. Er worden echter meer kosten gemaakt dan geraamd door wijzigingen in het bouwplan. Hiervoor is extra budget van € 30.000 is nodig.

Risico
Verkoop heeft plaatsgevonden, gemeente is vanaf dat moment alleen faciliterend. De uitvoeringsrisico's liggen voornamelijk bij de ontwikkelende partij. Voor de ambtelijke kosten is een lumpsumbedrag afgesproken. Er worden geen financiële risico's meer voorzien.

7.30. Bovendijk Reconstructie				
Plaberumfase	Realisatie	Wijziging prognose t.o.v. TMPG 2018	€	-
Globaal programma	Bedrijventerrein	Projectperiode t/m		31-12-2022

Locatie/programma/partijen
Locatie: Kwintsheul
Programma: Herstructurering en uitbreiding van het bedrijventerrein aan de Bovendijk.
Betrokken partijen: Verschillende ondernemers en ontwikkelaars.

Stand van zaken
Het bestemmingsplan Bovendijk 38 en 50 is vastgesteld. Voor de rest van het projectgebied dient nog een bestemmingsplan te worden vastgesteld. Er vinden momenteel met de andere betrokken ondernemers overleggen plaats over de af te sluiten anterieure overeenkomsten voor de rest van het projectgebied. Zodra alle overeenkomsten zijn getekend, wordt aan de raad een kredietaanvraag voorgelegd. Na instemming van de raad start de aanbesteding, verwerft de gemeente de benodigde grond en wordt begonnen met de aanleg van de wegen.

Financieel
De bijdragen die worden afgesproken in de anterieure overeenkomsten zijn naar verwachting voldoende om de plankosten te dekken en de wegen aan te leggen. Er is daarom geen verandering ten opzichte van het TMPG 2018.
De kosten en opbrengsten van dit faciliterende project worden overgeboekt naar een investeringsproject zodra het krediet hiervoor beschikbaar is gesteld.

Risico
Er worden geen financiële risico's voorzien.

7.31. Parckzight				
Plaberumfase	Realisatie	Wijziging prognose t.o.v. TMPG 2018	€	2.705 (N)
Globaal programma	89 woningen	Projectperiode t/m		31-12-2019

Locatie/programma/partijen
Locatie: Honselersdijk
Programma: 89 woningen.
Betrokken partijen: Bouhuisen (MCAM Projectontwikkeling)

Stand van zaken
De bouw van het laatste appartementencomplex, bestaande uit 26 sociale huurappartementen, is begonnen. De verwachting is dat eind 2019 deze appartementen worden opgeleverd en dat het resterende deel van het openbaar gebied woonrijp wordt gemaakt. Vervolgens wordt het openbaar gebied overgedragen aan de gemeente. De planning is om het project 31-12-2019 af te sluiten.

Financieel
Ten opzichte van het TMPG 2018 is er een klein financieel nadeel. Discussies over het toekomstig openbaar gebied rondom het appartementencomplex en de waarborgsommen hebben extra interne uren gekost. Deze extra kosten kunnen niet op de ontwikkelaar worden verhaald, omdat met hem een vaste exploitatiebijdrage is afgesproken.

Risico
Er zijn geen risico's.

8. Overige projecten

8.1. Verkoop gemeentekantoor 's-Gravenzande				
Plaberumfase	Definitie	Krediet	€	355.710
Globaal programma	Woningbouw	Uitgaven tot 1-9-2018	€	225.466
Definitiefase t/m	31-12-2019	Aanpassing krediet	€	0

Locatie/programma/partijen
Locatie: 's-Gravenzande
Programma: woningbouw, detailhandel en horeca en mogelijk maatschappelijk voorzieningen (bibliotheek)
Betrokken partijen: New Lake 19 B.V. en gemeente Westland

Stand van zaken
De concept koopovereenkomst ligt ter reactie bij New Lake 19 bv. Het voorontwerp bestemmingsplan is nagenoeg afgerond en wordt rond de jaarwisseling 2018-2019 in procedure gebracht.

Financieel
De kosten worden ten laste gebracht van de verkoopopbrengst.

Risico
Het bodemrisico ligt bij de gemeente. Duidelijkheid hierover ontstaat na sloop van het pand. Een ander risico is de doorlooptijd van de ruimtelijke procedure. Indien tijdens de bestemmingsplanprocedure bezwaren worden ingediend, kunnen de plankosten toenemen.

8.2. Verkoop gemeentekantoor Wateringen				
Plaberumfase	Nazorg	Krediet	€	142.320
Globaal programma		Uitgaven tot 1-9-2018	€	145.000
Definitiefase t/m	31-12-2018	Aanpassing krediet	€	0

Locatie/programma/partijen
Locatie: Wateringen
Programma: 22 sociale huurwoning en maatschappelijke ruimte voor de bibliotheek en Vitis.
Betrokken partijen: New Lake 19 B.V. (Borgdorff Beheer)

Stand van zaken
Het voormalig gemeentekantoor Wateringen is op 1 maart juridisch geleverd aan New Lake 19 B.V.

Financieel
Het project is financieel afgewikkeld.

Risico
Er zijn geen financiële risico's.

8.3. Herontwikkeling De Schakel Maasdijk				
Plaberumfase	Definitie	Krediet	€	27.500
Globaal programma		Uitgaven tot 1-9-2018	€	0
Definitiefase t/m	31-12-2021	Aanpassing krediet	€	0

Locatie/programma/partijen
Locatie: Maasdijk
Programma: Nog onbekend
Betrokken partijen: -

Stand van zaken
Er wordt onderzoek gedaan naar de mogelijkheden voor herontwikkeling van de oude schoollocatie. In 2019 wordt er een integraal advies gegeven over de mogelijkheden en consequenties.

Financiën
Er is een krediet beschikbaar gesteld van € 27.500. Dit is voldoende om tot een advies te komen.

Risico's
Er zijn geen risico's.

8.4. Tuin van der Lely/Transformatiegebied Wateringen				
Plaberumfase	Definitie	Krediet	€	92.000
Globaal programma	Woningbouw	Uitgaven tot 1-9-2018	€	34.945
Definitiefase t/m	31-12-2019	Aanpassing krediet	€	0

Locatie/programma/partijen
Locatie: Wateringen
Programma: woningbouw
Betrokken partijen: Wonen Wateringen, Staedion, Weboma, BPD

Stand van zaken
Om woningbouw te kunnen realiseren moet eerst een gebiedsvisie worden vastgesteld voor het Transformatiegebied. Het streven was deze gebiedsvisie in 2018 vast te stellen, maar vanwege de complexiteit van het project en capaciteitsproblemen binnen de gemeente is dit niet gelukt. De verwachting is dat de gebiedsvisie in het 2e kwartaal van 2019 ter goedkeuring wordt voorgelegd aan de gemeenteraad. Dit betekent dat de looptijd van het project Tuin van der Lely met een jaar wordt verlengd tot 31-12-2019.

Financieel
Voor het kunnen beoordelen van de haalbaarheid van het project is een plaberumkrediet beschikbaar gesteld van € 92.000. Uit dit krediet worden zowel de interne uren van het ambtelijk apparaat bekostigd als eventuele externe onderzoekskosten.

Tot september 2018 is er circa € 35.000 uitgegeven. Het restant van het krediet wordt voldoende geacht om de werkzaamheden in deze fase af te kunnen ronden.

Risico
In het stadium van het plaberumkrediet worden geen financiële risico's verwacht.

8.5. De Driesprong (uitbreiding) Kwintsheul				
Plaberumfase	Definitie	Krediet	€	100.000
Globaal programma	Woningbouw	Uitgaven tot 1-9-2018	€	66.072
Definitiefase t/m	31-12-2018	Aanpassing krediet	€	0

Locatie/programma/partijen
Locatie: Kwintsheul
Programma: woningbouw
Betrokken partijen: Weboma/ Van Mierlo

Stand van zaken
Op 16 oktober 2018 heeft het college besloten De Driesprong faciliterend aan te pakken en niet langer actief de benodigde gronden te verwerven. Ook heeft het college besloten om een structuurvisie op te stellen. De aanbesteding van het opstellen van de structuurvisie is recent opgestart zodat nog in 2018 de opdracht kan worden verstrekt. Onderdeel van het opstellen van de structuurvisie is het doorlopen van een (nog nader in te vullen) participatietraject. De planning is dat de structuurvisie in december 2019 ter vaststelling aan de raad wordt aangeboden.

Financieel
Door de keuze om het vervolg van het project faciliterend op te pakken, komen de gemaakte kosten in het voortraject (circa € 90.000) ten laste van het resultaat 2018.
Met de betrokken private partijen zal de gemeente als eerste stap een Dienstverlenings-overeenkomst afsluiten, waarin afspraken worden vastgelegd over de vergoeding van ambtelijke inzet ten behoeve van deze partijen in de fase tot vaststelling van de structuurvisie.

Risico
In de fase van het opstellen van de structuurvisie voor De Driesprong worden geen financiële risico's voorzien.

9. Investeringen

In het verkeerslichtmodel voor de investeringsprojecten worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

☹ Werkzaamheden wijken af:
- afwijking doelstelling en/of
- afwijking krediet nadelig > € 100.000

😐 Werkzaamheden wijken af:
- afwijking krediet nadelig < € 100.000

☺ Werkzaamheden verlopen conform de laatste planning en binnen het krediet

nr.	Omschrijving	Projectkrediet incl. prorap 2018		Boekingen t/m 01.09.2018		Restant krediet per 01.09.2018 (incl. prorap)		Verwachte aanpassing krediet		Bedrag risico	☹	😐	☺
		Uitgaven	Inkomsten	Uitgaven	Inkomsten	Uitgaven	Inkomsten	Uitgaven	Inkomsten	nieuw			
Weg	**Weg en waterbouw**												
9.1	Scope uitbreidingen 3-in-1 project	8.459.475	5.309.172	7.439.381	5.309.183	1.020.094	-11	0	0	0			☺
9.2	Dir.verbind.tussen de Maasdijk (N220) en Honderdla	22.138.891	12.878.891	11.932.280	3.511.138	10.206.611	9.367.753	0	0	6.250.000			☺
9.3	Sc 3 in 1: Koop en sloop woningen JvdLaarw (M-nut)	1.550.000	0	1.231.032	2	318.968	-2	0	267.650	0			☺
9.4	3 in 1 Pr.Aanp.Snelbinder, PietStr.w. en Leeweg	152.500	0	101.650	0	50.850	0	0	0	0			☺
9.5	Tijdelijke verkorte verbinding Maasdijk-Oranjesl	300.000	0	179.691	1	120.309	-1	0	0	0			☺
9.6	Aanleg Oostelijke Randweg De Lier	22.500.002	960.000	7.775.523	435.756	14.724.479	524.244	1.250.000	1.250.000	1.039.543			☺
9.7	Ontsluiting Teylingen	11.433.950	2.680.000	6.276.967	793.189	5.156.983	1.886.811	0	0	0			☺
9.8	Aanleg rot.Patijnenburg/Secr.Verhoeffw (M-nut)	827.500	0	51.228	0	776.272	0	0	0	0			☺
9.9	Verbreding N213 incl. reconstruc. N213-Dijkweg	1.648.552	104.168	770.640	7	877.912	104.161	0	0	0			☺
9.10	Verbreding N213 bijdrage Elsenbosch (M-nut)	200.000	0	14.481	0	185.519	0	0	0	0			☺
9.11	G: (ig) Maasdijk-Naaldwijkseweg grondverwerving	3.742.516	4.652.114	3.742.561	4.511.090	-45	141.024	0	0	0			☺
9.12	Verbreding N211 Wippolderlaan	554.600	0	83.369	26	471.231	-26	0	0	0			☺
9.13	IRG Reconstructiegebied Wateringveldse Polder	31.120.659	18.477.836	30.784.483	17.715.045	336.177	762.791	0	0	0			☺
9.14	Waterkering De Lier centrum (M-nut)	1.880.754	530.570	1.722.204	530.570	158.550	0	50.000	0	0		😐	
9.15	Herinrichting Graaf Florisplein e.o. 's Gravenz	1.087.500	1.085.285	921.832	796.026	165.668	289.259	0	0	0			☺
9.16	Herinr. parkeerterrein Sand Ambachtstr ('s-G)	34.731	0	36.372	0	-1.641	0	0	0	0			☺
9.17	Poeldijk centrum (bijdr.herinr.voorstr M-nut)	245.000	0	21.412	1	223.588	-1	0	0	0			☺
9.18	Bijdr.aanl.parkeerplaats en ontsl. Sonnehoeck Mnut	115.000	0	0	0	115.000	0	0	0	0			☺
9.19	Plaberum hellingbaan strandopgang Molenslag Mons	84.302	0	35.527	0	48.775	0	0	0	0			☺
9.20	Fietsverbinding Tuinveld / De Groene Schakel	600.000	0	31.140	1	568.860	-1	0	0	0			☺
9.21	Aanleg rotonde Coldenhovelaan	1.500.000	454.500	39.849	0	1.460.151	454.500	0	0	0			☺
9.22	Voorbereidingskosten Centrumlocatie Monster	48.248	0	25.798	0	22.450	0	0	0	0			☺
9.23	Verkeerssituatie Kerkstr-Vorkotterstraat Kw. BCF	450.000	0	434.041	0	15.960	0	0	0	0			☺
9.24	Voorbereidingskosten doorontwikkeling GHC	25.000	0	12.686	0	12.314	0	0	0	0			☺
9.25	Aanleg voetpad en bushalte Middelbroekweg (N)	222.000	0	0	0	222.000	0	0	0	0			☺
9.26	2e oprit De Tuinen (N)(M-nut)	86.953	0	0	0	86.953	0	0	0	0			☺
9.27	Aankoop pand Kerklaan 7 (W)	560.000	0	497.236	0	62.764	0	0	0	0			☺
9.28	Aankoop grond M.dijk Twee Pleinenweg- H.land BCF	970.000	450.000	0	26.175	970.000	423.825	0	0	0			☺
9.29	Isolatiemaatregelen geluidbelasting Maasdijk	450.000	0	0	0	450.000	0	0	0	0			☺
Gebi	**Gebiedsontwikkeling**												
9.30	IRG De Baak verkoop gronden	443.000	350.000	410.594	63.594	32.406	286.406	0	0	0			☺
9.31	Gebiedsontw ikkeling Boomaw atering	25.203.158	17.942.158	25.139.875	13.300.221	63.283	4.641.937	400.000	400.000	0			☺
9.32	Gebiedsontw ikkeling Poelzone	41.030.873	34.782.873	38.003.435	35.660.490	3.027.438	-877.617	0	0	38.778			☺
	Totaal	**179.665.164**	**100.657.567**	**137.715.287**	**82.652.516**	**41.949.877**	**18.005.051**	**1.700.000**	**1.917.650**	**7.328.321**			

9.1. Scope uitbreiding 3-in-1 project (verbreding N222)					
Projectkrediet uitgaven	€	8.459.475	Projectkrediet inkomsten	€	5.309.172
Krediet t/m 2018	€	8.459.473	Krediet t/m 2018	€	5.309.172
Uitgaven tot 1-9-2018	€	7.439.381	Inkomsten tot 1-9-2018	€	5.309.183
Aanpassing projectkrediet	€	0	Aanpassing projectkrediet	€	0
			Risicoreservering	€	0

Locatie/programma/partijen
Locatie: Naaldwijk
Programma: wegen
Betrokken partijen: gemeente Westland

Stand van zaken
Het project is in uitvoering. Zowel de Westlandroute als de kruising Middelbroekweg-Veilingroute-Flora Holland zijn in gebruik genomen. Momenteel wordt de definitieve aansluiting van de Westlandroute op de Veilingroute gerealiseerd. Evenals de definitieve rotonde bij Jupiter.
De fietstunnels Jupiter en Lange Broekweg worden medio 2019 in gebruik genomen.

Financieel
Van het oorspronkelijke krediet resteert per 1 september 2018 nog circa € 1 miljoen. Hiervan dienen nog diverse werkzaamheden te worden uitgevoerd in het kader van de afwikkeling van 3-in-1 project.

Risico
Er zijn geen financiële risico's.

9.2. Directe verbinding tussen Maasdijk (N220) en Honderdland					
Projectkrediet uitgaven	€	22.138.891	Projectkrediet inkomsten	€	12.878.891
Krediet t/m 2018	€	15.872.281	Krediet t/m 2018	€	5.227.838
Uitgaven tot 1-9-2018	€	11.932.280	Inkomsten tot 1-9-2018	€	3.511.138
Aanpassing projectkrediet	€	0	Aanpassing projectkrediet	€	0
			Risicoreservering	€	6.250.000

Locatie/programma/partijen
Locatie: Maasdijk
Programma: wegen
Betrokken partijen: gemeente Westland, Honderdland Ontwikkelingscombinatie Honderdland

Stand van zaken
De aanleg van de aantakking van de verbindingsweg op de Maasdijk (N220) is in voorbereiding (opstellen definitief ontwerp en aanbesteding). Over de resterende percelen in de onteigeningsprocedure is overeenstemming met de eigenaar. Start uitvoering is voorzien in het eerste kwartaal van 2019 en duurt een jaar.

Financieel
De uitvoeringskosten voor de aantakking op de Maasdijk (N220) blijven tot op heden binnen de raming. De verwervingen zijn nagenoeg afgerond binnen de bestaande budgetten.

Risico
Het risico is onveranderd. Het belangrijkste risico-element blijft de onzekerheid ten aanzien van de hoogte van de verkoopopbrengst van de niet-benodigde percelen.

9.3. Scope 3-in-1 aankoop en sloop woningen Jan van de Laarweg					
Projectkrediet uitgaven	€	1.550.000	Projectkrediet inkomsten	€	0
Krediet t/m 2018	€	1.550.000	Krediet t/m 2018	€	0
Uitgaven tot 1-9-2018	€	1.231.032	Inkomsten tot 1-9-2018	€	2
Aanpassing projectkrediet	€	0	Aanpassing projectkrediet	€	267.650
			Risicoreservering	€	

Locatie/programma/partijen
Locatie: De Lier
Programma: Aankoop en sloop van 4 woningen. Omzetting naar bedrijfsbestemming en verkoop.
Betrokken partijen: Gemeente Westland

Stand van zaken
Alle woningen zijn verworven. De sloopwerkzaamheden zijn in voorbereiding. Tevens is de bestemmingswijziging in gang gezet om de locatie een bedrijvenbestemming te geven. De locatie zal worden verkocht aan een naastgelegen bedrijf. Hierover is overeenstemming bereikt. In 2019 kan het project worden afgesloten.

Financieel
Voor de verkoop van de locatie wordt een opbrengst geraamd van € 267.650.

Risico
Geen financieel risico.

9.4. 3-in-1 aanpassing Snelbinder, Piet Struijkweg, Leeweg					
Projectkrediet uitgaven	€	152.500	Projectkrediet inkomsten	€	0
Krediet t/m 2018	€	152.500	Krediet t/m 2018	€	0
Uitgaven tot 1-9-2018	€	101.650	Inkomsten tot 1-9-2018	€	0
Aanpassing projectkrediet	€	0	Aanpassing projectkrediet	€	0
			Risicoreservering	€	0

Locatie/programma/partijen
Locatie: Naaldwijk
Programma: wegen
Betrokken partijen: PZH, gemeente Westland

Stand van zaken
De werkzaamheden zijn zo goed als afgerond. De verwachting is dat in 2019 het project kan worden afgesloten.

Financieel
Werkzaamheden worden binnen het krediet uitgevoerd.

Risico
Er zijn geen financiële risico's.

9.5. Tijdelijke korte verbinding Maassluis - Oranjesluis					
Projectkrediet uitgaven	€	300.000	Projectkrediet inkomsten	€	0
Krediet t/m 2018	€	184.448	Krediet t/m 2018	€	0
Uitgaven tot 1-9-2018	€	179.691	Inkomsten tot 1-9-2018	€	1
Aanpassing projectkrediet	€	0	Aanpassing projectkrediet	€	0
			Risicoreservering	€	0

Locatie/programma/partijen
Locatie: Maasdijk
Programma: wegen
Betrokken partijen: gemeente Westland

Stand van zaken
De tijdelijke verbinding is aangelegd en in gebruik genomen. Na het gereed komen van de ontsluiting binnen het bedrijventerrein Honderdland wordt de tijdelijke verbinding verwijderd.

Financieel
Het resterende budget wordt aangewend voor de kosten van verwijdering, na gereedkomen van de definitieve verbinding.

Risico
Er zijn geen risico’s.

9.6. Aanleg Oostelijke Randweg De Lier					
Projectkrediet uitgaven	€	22.500.002	Projectkrediet inkomsten	€	960.000
Krediet t/m 2018	€	16.599.998	Krediet t/m 2018	€	390.036
Uitgaven tot 1-9-2018	€	7.775.523	Inkomsten tot 1-9-2018	€	435.756
Aanpassing projectkrediet	€	1.250.000	Aanpassing projectkrediet	€	1.250.000
			Risicoreservering	€	1.039.543

Locatie/programma/partijen

Locatie: De Lier
Programma: Weg (met bijbehorende kunstwerken) en ecologische zone
Betrokken partijen: HHD, BPD, Watersportvereniging Westland

Stand van zaken

De verwervingen van de benodigde gronden worden in 2018 afgerond.
De voorbelasting voor de weg is aanbesteed en gegund. De geselecteerde aannemer is in juli 2018 met zijn werkzaamheden gestart. De Europese aanbesteding van de aanleg van weg/brug/ecologische zone is in voorbereiding. De planning is dat de aanbesteding in juli 2019 start. Aanleg van de weg kan dan in 2019 beginnen. Oplevering vindt plaats in 2021, waarna het project in 2022 kan worden afgesloten.

Overleg wordt gevoerd met de Watersportvereniging Westland. De vereniging huurt tijdelijk de gronden en opstallen die de gemeente van de eigenaren Monna/Noordermeer heeft verworven. Mogelijk kan de jachthaven in de richting van de weg worden verplaatst, waardoor het resterend perceel aan BPD kan worden verkocht ten behoeve van woningbouw. Deze actie betreft een scopewijziging van het oorspronkelijke project en heeft financiële consequenties. Ambtelijk wordt dit scenario in kaart gebracht en daarna aan college en raad voorgelegd. De gang naar de raad is voorzien in het eerste kwartaal van 2019.

Financieel

Voor de aanleg van de weg en ecologische zone heeft de raad een krediet beschikbaar gesteld ter grootte van € 22,5 miljoen. Inmiddels is duidelijk geworden dat dit krediet niet toereikend is. Als gevolg van de aanwezigheid van een concentratie van kabels en leidingen in de ondergrond moest het ontwerp voor de brug met fietspad en onderliggende fietstunnel ter hoogte van de Blakervaart en de Lee ingrijpend worden aangepast. Het nieuwe ontwerp leidt tot fors hogere kosten. Daarnaast valt de voorbelasting duurder uit door de onverwachte zeer slechte bodemgesteldheid. Verder moest er een alternatieve oplossing voor de aanwezige CO2 leiding bij de geplande rotonde ter hoogte van de Kasteelweg worden gevonden. Ook blijkt er nog een tuinderslaan te moeten worden verwijderd, waarmee geen rekening was gehouden. Dit leidt tot een kostentoename van ruim € 2 miljoen.
Aanvullend stijgt de kostenpost VTA met € 0,3 miljoen. Dit is met name het gevolg van extra kosten voor enginering voor het ontwerp van de weg, extra kosten voor aanvullend geotechnisch onderzoek en het opnemen van een interne afdracht aan Centrale inkoop in verband met ondersteuning voor de Europese aanbesteding die gaat plaatsvinden.
De toename van deze kosten kan deels worden opgevangen binnen het huidige krediet voor de uitgaven.

Aan de inkomstenkant van het project is sprake van een extra inkomstenbron. In het TMPG 2018 is hiervan al melding gedaan. Op basis van de in november 2017 afgesloten samenwerkings-overeenkomst (SOK) met het Hoogheemraadschap ontvangt de gemeente een bedrag van ruim € 1,1 miljoen. Daarnaast heeft de gemeente in januari 2018 een SOK afgesloten met ontwikkelaar BPD over de aan- en verkoop van gronden ten behoeve de Oostelijke randweg en het facilitaire project Liermolen en Molensloot. Op grond van deze overeenkomst ontvangt de gemeente € 0,1 miljoen meer bij de verkoop van de resterende gronden van Van der Knaap aan BPD dan waarmee tot nu toe rekening was gehouden.

De extra inkomsten maken het mogelijk om voor het project Oostelijke randweg zowel het krediet voor de inkomsten als voor de uitgaven in juli 2019 bij de vaststelling van de IRAP 2019 te verhogen met € 1,25 miljoen. Het effect van deze tweezijdige ophoging van kredieten is financieel neutraal.

Risico

Het risicoprofiel van het project is verslechterd. Het risicobedrag bij het MPG 2019 is afgerond € 1,0 miljoen. Bij het MPG 2018 lag dit nog op afgerond € 0,7 miljoen.

Het hogere risicoprofiel wordt aan de ene kant veroorzaakt door grotere civieltechnische risico's. Dit betreft met name het risico op kosten voor eventuele verplaatsing van de jachthaven en het duurder uitvallen van de aanbesteding in de aangetrokken markt. Aan de andere kant is de kans op extra opbrengsten afgenomen. Dit komt omdat de bijdrage van het Hoogheemraadschap als 100% zekere inkomsten vanuit de risicoanalyse is verplaatst naar de investeringsraming.

9.7. Ontsluiting Teylingen					
Projectkrediet uitgaven	€	11.433.950	Projectkrediet inkomsten	€	2.680.000
Krediet t/m 2018	€	11.793.951	Krediet t/m 2018	€	2.380.000
Uitgaven tot 1-9-2018	€	6.276.967	Inkomsten tot 1-9-2018	€	793.189
Aanpassing projectkrediet	€	0	Aanpassing projectkrediet	€	0
			Risicoreservering	€	0

Locatie/programma/partijen

Locatie: s'-Gravenzande
Programma: Ontsluitingsweg voor de nieuwe wijk Dijckerwaal. Het traject loopt van de nieuwe rotonde in de Naaldwijkseweg naar het bedrijventerrein Teylingen.
Betrokken partijen: gemeente Westland (uitvoering) en Provincie Zuid-Holland

Stand van zaken

De rotonde en het eerste traject zijn opgeleverd en worden gebruikt. Hierdoor ontsluit de wijk Dijckerwaal via de Naaldwijkseweg. Er wordt nu gewerkt aan het tweede traject tot aan het bedrijventerrein Teylingen. Bij de rotonde moet nog een bypass worden gerealiseerd. Hiervoor is een wijzigingsplan opgesteld welke eind 2018/begin 2019 in procedure wordt gebracht. Na afronding van deze procedure vindt de realisatie van de bypass plaats. De realisatie is gepland in de 2e helft van 2019 onder voorbehoud dat er geen beroepsprocedure wordt ingesteld. Het project wordt afgesloten op 31-12-2019.

Financieel
De beschikbare kredieten zijn voldoende om het project af te ronden.

Risico
Indien een beroepsprocedure zich voordoet, bestaat de kans dat de realisatie van de bypass niet in 2019 kan worden voltooid.

9.8. Aanleg rotonde Patijnenburg – Secretaris Verhoeffweg					
Projectkrediet uitgaven	€	827.500	Projectkrediet inkomsten	€	0
Krediet t/m 2018	€	58.225	Krediet t/m 2018	€	0
Uitgaven tot 1-9-2018	€	51.228	Inkomsten tot 1-9-2018	€	0
Aanpassing projectkrediet	€	0	Aanpassing projectkrediet	€	0
			Risicoreservering	€	0

Locatie/programma/partijen
Locatie: Naaldwijk
Programma: rotonde
Betrokken partijen: gemeente Westland

Stand van zaken
Voor de rotonde en een dynamisch parkeersysteem wordt een definitief ontwerp opgesteld door team Ingenieursbureau.

Financieel
Er is een krediet beschikbaar gesteld van € 760.000 voor de aanleg van de rotonde. Op het MIP staat voor 2020 een bedrag geraamd van € 104.500 voor de aanleg van het dynamische parkeersysteem.

Risico
Er zijn geen financiële risico's.

9.9. Verbreding N213 inclusief reconstructie N213-Dijkweg					
Projectkrediet uitgaven	€	1.648.552	Projectkrediet inkomsten	€	104.168
Krediet t/m 2018	€	1.648.553	Krediet t/m 2018	€	104.168
Uitgaven tot 1-9-2018	€	770.640	Inkomsten tot 1-9-2018	€	7
Aanpassing projectkrediet	€	0	Aanpassing projectkrediet	€	0
			Risicoreservering	€	0

Locatie/programma/partijen
Locatie: N213, tracé Middel Broekweg - Dijkweg
Programma: wegverbreding van 2x1 naar 2x2 rijbanen.
Betrokken Partijen: Provincie Zuid-Holland en gemeente Westland.

Stand van zaken

In 2018 zijn de voorbereidende werkzaamheden gestart zoals bomenkap en het verleggen van kabels en leidingen.
In het eerste kwartaal 2019 zal de overeenkomst met de provincie Zuid-Holland worden getekend en zal de aannemer gaan starten met de wegverbreding. Eind 2019 zullen de werkzaamheden ten behoeve van de wegverbreding gereed zijn. Begin 2020 zullen de laatste afrondende werkzaamheden plaatsvinden.

Financieel
In de vergadering van 19 februari 2019 zal aan de raad worden gevraagd om een krediet van € 1.190.000 beschikbaar te stellen voor uitvoering van de scope wijziging.

Risico
Nu het Bestemmingsplan onherroepelijk is verklaard en de ontwikkelaar met de uitvering is gestart is er geen financieel risico meer.

9.10. Verbreding N213 bijdrage Elsenbosch					
Projectkrediet uitgaven	€	200.000	Projectkrediet inkomsten	€	0
Krediet t/m 2018	€	200.000	Krediet t/m 2018	€	0
Uitgaven tot 1-9-2018	€	14.481	Inkomsten tot 1-9-2018	€	0
Aanpassing projectkrediet	€	0	Aanpassing projectkrediet	€	0
			Risicoreservering	€	0

Locatie/programma/partijen
Locatie: Honselersdijk
Programma: Huisvesting van arbeidsmigranten, greenportgerelateerde functies en overige functies
Betrokken partijen: Elsenbosch B.V.

Stand van zaken:
De ingestelde beroepen zijn door de Raad van State ongegrond verklaard.
Elsenbosch BV is bezig met de voorbereiding van de aanleg van de 4e tak in samenspraak met Provincie Zuid-Holland. De gemeente heeft hierin geen rol.

Financieel
In dit project is de financiële bijdrage van de gemeente van € 200.000 voor de aanleg van het openbare gebied en/ of openbare infrastructuur in de locatie Elsenbosch gereserveerd. De bijdrage aan de ontwikkelaar zal worden verrekend met de vergoeding (met een maximum van € 138.000) die de ontwikkelaar aan de gemeente betaalt voor de gemeentelijke inzet.

Risico
Er worden geen risico's voorzien.

9.11. Maasdijk – Naaldwijkseweg grondverwerving					
Projectkrediet uitgaven	€	3.742.516	Projectkrediet inkomsten	€	4.652.114
Krediet t/m 2018	€	3.742.508	Krediet t/m 2018	€	4.652.113
Uitgaven tot 1-9-2018	€	3.742.561	Inkomsten tot 1-9-2018	€	4.511.090
Aanpassing projectkrediet	€	0	Aanpassing projectkrediet	€	0
			Risicoreservering	€	0

Locatie/programma/partijen
Locatie: Heenweg/'s-Gravenzande
Programma: wegen, verkoop restpercelen
Betrokken partijen: gemeente Westland

Stand van zaken
In 2018 zijn twee percelen verkocht. Het laatste perceel wordt in 2019 voor verkoop aangeboden.

Financieel
De looptijd van het project is met 1 jaar verlengd omdat de verkoop van het perceel pas volgend jaar zal plaatsvinden.

Risico
Er is geen financieel risico.

9.12. Verbreding N211 Wippolderlaan					
Projectkrediet uitgaven	€	554.600	Projectkrediet inkomsten	€	0
Krediet t/m 2018	€	114.403	Krediet t/m 2018	€	0
Uitgaven tot 1-9-2018	€	83.369	Inkomsten tot 1-9-2018	€	26
Aanpassing projectkrediet	€	0	Aanpassing projectkrediet	€	0
			Risicoreservering	€	0

Locatie/programma/partijen
Locatie: N211 Wippolderlaan tracé aansluiting A4 - kruising Wippolderlaan.
Programma: Wegverbreding van 2x2 naar 2x3 rijbanen en het realiseren van 2 ongelijkvloerse kruisingen.
Betrokken partijen: Provincie Zuid-Holland, gemeente Midden-Delfland en gemeente Westland

Stand van zaken
De Provincie heeft in september 2018 besloten tot aanleg van de Wippolder-variant.
Hiervoor moet de bestaande overeenkomst over de verbreding van de N211 tussen gemeente en Provincie worden aangepast. De aanpassing betreft uit te voeren werkzaamheden en de financiële bijdrage van beide partijen. In de raadsvergadering van 12 december 2018 wordt een voorstel ingediend om in te stemmen met de Wippolder-variant.

Financieel
Van het beschikbaar gestelde krediet € 554.600 draagt gemeente Westland in de bestemmingsplanvariant€ 350.000 bij aan de kosten.

Daarnaast zal gedurende de uitvoeringsperiode ambtelijke begeleiding vanuit de gemeente noodzakelijk zijn. Over een periode van 5 jaar wordt dit geraamd op € 204.600. Afhankelijk van de besluitvorming in de raadsvergadering van december 2018 zal het krediet worden aangepast.

Risico
Er zijn geen financiële risico's.

9.13. IRG Reconstructiegebied Wateringveldse Polder					
Projectkrediet uitgaven	€	31.120.659	Projectkrediet inkomsten	€	18.477.836
Krediet t/m 2018	€	31.120.653	Krediet t/m 2018	€	18.477.837
Uitgaven tot 1-9-2018	€	30.784.483	Inkomsten tot 1-9-2018	€	17.715.045
Aanpassing projectkrediet	€	0	Aanpassing projectkrediet	€	0
			Risicoreservering	€	0

Locatie/programma/partijen
Locatie: Kwintsheul
Programma: Reconstructie van Wateringveldse Polder
Betrokken partijen: Gemeente Westland

Stand van zaken
De gemeente is nog in overleg over de levering van een perceel. Door vertraging in de bouw van een geluidsscherm wordt de looptijd verlengd naar eind 2019. Het project is in een afrondende fase.

Financieel
Het project wordt uitgevoerd binnen het lopende krediet. De resterende inkomsten, bestaande uit verkoop woonrechten en een perceel, worden in 2019 verwacht.

Risico
Er zijn geen risico’s.

9.14. Waterkering De Lier Centrum					
Projectkrediet uitgaven	€	1.880.754	Projectkrediet inkomsten	€	530.570
Krediet t/m 2018	€	1.880.749	Krediet t/m 2018	€	530.570
Uitgaven tot 1-9-2018	€	1.722.204	Inkomsten tot 1-9-2018	€	530.570
Aanpassing projectkrediet	€	50.000	Aanpassing projectkrediet	€	0
			Risicoreservering	€	0

Locatie/programma/partijen
Locatie: De Lier
Programma: aanleg waterkering
Betrokken partijen: Gemeente Westland en Hoogheemraadschap van Delfland

Stand van zaken
Het grootste gedeelte van de werkzaamheden is inmiddels uitgevoerd. Nog uit te voeren is de leggerwijziging tussen de Kerklaan en Bleijenburg. Hiervoor dienen nog een aantal werkzaamheden aan de waterkering plaats te vinden.

Financieel
De werkzaamheden voor de leggerwijziging zijn recent opnieuw geraamd waarbij de kosten hoger uitvallen. Een extra krediet van € 50.000 is nodig. De looptijd is verlengd tot eind 2019.

Risico
Het uitvoeren van werkzaamheden in particuliere tuinen vraagt veel afstemming met de eigenaren en kan extra kosten met zich meebrengen.

9.15. Herinrichting Graaf Florisplein e.o.					
Projectkrediet uitgaven	€	1.087.500	Projectkrediet inkomsten	€	1.085.285
Krediet t/m 2018	€	1.087.500	Krediet t/m 2018	€	1.085.285
Uitgaven tot 1-9-2018	€	921.832	Inkomsten tot 1-9-2018	€	796.026
Aanpassing projectkrediet	€	0	Aanpassing projectkrediet	€	0
			Risicoreservering	€	0

Locatie/programma/partijen
Locatie: 's-Gravenzande, Graaf Florisplein
Programma: Herinrichting van het parkeerterrein
Betrokken partijen: Gemeente Westland

Stand van zaken
Het parkeerterrein is heringericht. Alle werkzaamheden zijn afgerond. Het project zal worden afgesloten.

Financieel
Dekking vindt plaats uit de ontvangen ISV-2 gelden. De ISV subsidie is bedoeld ter verbetering van de kwaliteit van de openbare ruimte. Door de werkzaamheden binnen dit project wordt een

kwaliteitsverbetering van het Graaf Florisplein gerealiseerd. De ramingen vallen binnen het krediet. Het project zal 31-12-2018 afgesloten worden.

Risico
Er zijn geen financiële risico's.

9.16. Herinrichting parkeerterrein Sand Ambachtstraat					
Projectkrediet uitgaven	€	34.731	Projectkrediet inkomsten	€	0
Krediet t/m 2018	€	34.732	Krediet t/m 2018	€	0
Uitgaven tot 1-9-2018	€	36.372	Inkomsten tot 1-9-2018	€	0
Aanpassing projectkrediet	€	0	Aanpassing projectkrediet	€	0
			Risicoreservering	€	0

Locatie/programma/partijen
Locatie: s'-Gravenzande
Programma: Herstructurering van de parkeerplaats aan de Sand-Ambachtstraat in s'-Gravenzande
Betrokken partijen: gemeente Westland (voorbereiding en uitvoering)

Stand van zaken
Het schetsontwerp is gereed. Hierover hebben twee informatieavonden plaatsgevonden. Onderhandelingen over de grondaankoop met grondeigenaren lopen.

Financieel
De kosten die tot nu toe gemaakt zijn bestaan uit interne uren en een taxatie.
Het uitvoeringskrediet wordt aangevraagd bij het Uitvoeringsprogramma Ruimte 2019.
Risico
Er zijn geen risico's.

9.17. Poeldijk Centrum – bijdrage herinrichting Voorstraat					
Projectkrediet uitgaven	€	245.000	Projectkrediet inkomsten	€	0
Krediet t/m 2018	€	245.000	Krediet t/m 2018	€	0
Uitgaven tot 1-9-2018	€	21.412	Inkomsten tot 1-9-2018	€	1
Aanpassing projectkrediet	€	0	Aanpassing projectkrediet	€	0
			Risicoreservering	€	0

Locatie/programma/partijen
Locatie: Poeldijk
Programma: bijdrage herinrichting Voorstraat
Betrokken partijen: ondernemers (winkeliersvereniging) en omwonenden

Stand van zaken
Van de beoogde aannemer is onlangs een aangepaste offerte ontvangen. Omdat het niet wenselijk is om de Voorstraat gedurende de feestdagen open te hebben liggen zullen de

werkzaamheden medio januari 2019 starten. Het project zal daarom 31-12-2019 worden afgesloten

Financieel
Er is een krediet beschikbaar van € 245.000. De verwachte uitgaven vallen binnen het beschikbaar gestelde krediet.

Risico
Er zijn geen financiële risico's.

9.18. Bijdrage aanleg parkeerplaats en ontsluiting Sonnehoeck					
Projectkrediet uitgaven	€	115.000	Projectkrediet inkomsten	€	0
Krediet t/m 2018	€	115.000	Krediet t/m 2018	€	0
Uitgaven tot 1-9-2018	€	0	Inkomsten tot 1-9-2018	€	0
Aanpassing projectkrediet	€	0	Aanpassing projectkrediet	€	0
			Risicoreservering	€	0

Locatie/programma/partijen
Locatie: Kwintsheul
Programma: een ontsluitingsweg met parkeervoorziening voor de historische druivenkwekerij Stichting Sonnehoeck.
Betrokken partijen: Ontwikkelingsbedrijf De Westlandse Zoom, Stichting Sonnehoeck

Stand van zaken
Dit project heeft een relatie met de ontwikkeling van de Gouw (onderdeel van OBWZ). Door vertraging van deze ontwikkeling zal de aanleg van de ontsluitingsweg met parkeervoorziening naar verwachting plaatsvinden in 2019.

Financieel
Het krediet betreft de door de gemeente toegezegde bijdrage aan de totale kosten voor de ontsluitingsweg en parkeervoorziening.

Risico
Er zijn geen risico’s.

9.19. Plaberum Hellingbaan strandopgang Molenslag					
Projectkrediet uitgaven	€	84.302	Projectkrediet inkomsten	€	0
Krediet t/m 2018	€	84.302	Krediet t/m 2018	€	0
Uitgaven tot 1-9-2018	€	35.527	Inkomsten tot 1-9-2018	€	0
Aanpassing projectkrediet	€	0	Aanpassing projectkrediet	€	0
			Risicoreservering	€	0

Locatie/programma/partijen
Locatie: Monster
Programma: hellingbaan strandopgang Molenslag
Betrokken partijen: gemeente Westland

Stand van zaken
In november 2018 is een motie aangenomen over de uitvoering van de hellingbaan.

Financieel
De voorbereidingskosten zullen worden betrokken bij de uitvoering van de Hellingbaan.

Risico
Risico is onveranderd. De risico's worden in beeld gebracht bij de uitvoering van de hellingbaan. Indien de uitvoering niet doorgaat dienen de voorbereidingskosten afgeboekt te worden.

9.20. Fietsverbinding Tuinveld – De Groene Schakel					
Projectkrediet uitgaven	€	600.000	Projectkrediet inkomsten	€	0
Krediet t/m 2018	€	600.001	Krediet t/m 2018	€	0
Uitgaven tot 1-9-2018	€	31.140	Inkomsten tot 1-9-2018	€	1
Aanpassing projectkrediet	€	0	Aanpassing projectkrediet	€	0
			Risicoreservering	€	0

Locatie/programma/partijen
Locatie: s'-Gravenzande
Programma: Fietsverbinding met twee bruggen tussen de kern s'-Gravenzande en de Groene Schakel.
Betrokken partijen: gemeente Westland

Stand van zaken
Het benodigde perceel is aangekocht. Het voorontwerp bestemmingsplan wordt in het eerste kwartaal van 2019 opgesteld. Zodra de ruimtelijk juridische procedures zijn afgerond kan worden begonnen met de aanleg. Het project zal worden afgerond op 31-12-2020.

Financiën
De aankoop van het perceel viel binnen de geraamde kosten. De beschikbare kredieten zijn op dit moment voldoende. De aanbesteding voor de civiele werken moet echter nog plaatsvinden.

Risico's
Momenteel worden geen risico's voorzien.

9.21. Aanleg rotonde Coldenhovelaan					
Projectkrediet uitgaven	€	1.500.000	Projectkrediet inkomsten	€	454.500
Krediet t/m 2018	€	1.500.001	Krediet t/m 2018	€	454.500
Uitgaven tot 1-9-2018	€	39.849	Inkomsten tot 1-9-2018	€	0
Aanpassing projectkrediet	€	0	Aanpassing projectkrediet	€	0
			Risicoreservering	€	0

Locatie/programma/partijen
Locatie: De Lier
Programma: aanleg rotonde Coldenhovelaan
Betrokken partijen: Gemeente Westland, gemeente Midden Delfland en Honderdland Ontwikkelings Combinatie (HOC)

Stand van zaken
De start van de aanbesteding van het werk is gepland in februari 2019.

Financieel
De huidige kostenramingen passen binnen het beschikbaar gestelde krediet. Voor de werkzaamheden is een krediet beschikbaar van €1.500.000. Vanuit de MRDH is een maximale bijdrage beschikbaar van €454.500.

Risico
In het huidig stadium van het project zijn geen risico's voorzien.

9.22. Voorbereidingskosten centrumlocatie Monster					
Projectkrediet uitgaven	€	48.248	Projectkrediet inkomsten	€	0
Krediet t/m 2018	€	48.249	Krediet t/m 2018	€	0
Uitgaven tot 1-9-2018	€	25.798	Inkomsten tot 1-9-2018	€	0
Aanpassing projectkrediet	€	0	Aanpassing projectkrediet	€	0
			Risicoreservering	€	0

Locatie/programma/partijen
Locatie: Monster
Programma: woningbouw
Betrokken partijen: nog niet bekend

Stand van zaken
In november 2018 vindt er een opiniërende discussie plaats in de commissie EFO over de wijze waarop verder gegaan wordt met het voormalig gemeentehuis in Monster: sloop/nieuwbouw of herontwikkeling van het gebouw. Deze discussie bepaalt de inhoud van het raadsvoorstel dat in het eerste kwartaal 2019 aan de raad wordt voorgelegd.

Financieel
Voor het voorbereidingstraject is een krediet beschikbaar gesteld van afgerond € 48.000. Hiervan was per 1-9-2018 nog circa € 22.000 over. Dit wordt voldoende geacht om de interne uren tot besluitvorming in de raad te dekken.

Risico
In het huidig stadium van het project is er geen sprake van financiële risico's.

9.23. Verkeerssituatie Kerkstraat Kwintsheul (Vorkotterstraat)					
Projectkrediet uitgaven	€	450.000	Projectkrediet inkomsten	€	0
Krediet t/m 2018	€	450.000	Krediet t/m 2018	€	0
Uitgaven tot 1-9-2018	€	434.041	Inkomsten tot 1-9-2018	€	0
Aanpassing projectkrediet	€	0	Aanpassing projectkrediet	€	0
			Risicoreservering	€	0

Locatie/programma/partijen
Locatie: Kwintsheul
Programma: tijdelijke invulling als openbare ruimte
Betrokken partijen: gemeente Westland

Stand van zaken
Het perceel is in maart 2018 aangekocht door de gemeente om de verkeerssituatie te verbeteren. In afwachting van de ontwikkeling van de Driesprong krijgt het perceel een tijdelijke invulling en wordt de Vorkotterstraat verbreed.
Zodra de tijdelijke invulling niet meer nodig is, kan het perceel verkocht worden voor de bouw van een eengezinswoning, of kan een andere permanente invulling gekozen worden.

Financiën
De tijdelijke inrichting kan worden gedekt uit het door de raad beschikbaar gestelde bedrag van € 450.000 voor aankoop en verbetering van de verkeerssituatie. Met een mogelijke verkoopopbrengst in de toekomst is nog geen rekening gehouden.

Risico
Het terrein is gekocht met als doel het weer door te verkopen. Het kan zijn dat de tijdelijke inrichting uiteindelijk een permanent karakter krijgt, omdat deze meerwaarde voor de buurt heeft. Indien het fiscale bouwterrein niet als bouwgrond wordt doorverkocht heeft dit gevolgen ten aanzien van de eerder in aftrek gebrachte omzetbelasting van circa € 28.000.

9.24. Voorbereidingskosten doorontwikkeling GHC					
Projectkrediet uitgaven	€	25.000	Projectkrediet inkomsten	€	0
Krediet t/m 2018	€	25.000	Krediet t/m 2018	€	0
Uitgaven tot 1-9-2018	€	12.686	Inkomsten tot 1-9-2018	€	0
Aanpassing projectkrediet	€	0	Aanpassing projectkrediet	€	0
			Risicoreservering	€	0

Locatie/programma/partijen
Locatie: Naaldwijk
Programma: bedrijventerrein/campusontwikkeling
Betrokken partijen: Lentiz onderwijsgroep, Demokwekerij Westland en Food&Flower Experience

Stand van zaken
Momenteel is er een marktconsultatie in voorbereiding om te bepalen hoe het gebied programmatisch ingevuld kan worden en of partijen/investeerders bereid zijn deze ontwikkeling te realiseren.

Financieel
In 2017 is een krediet vastgesteld van € 25.000 om een ontwikkelingsvisie en -strategie op te stellen.

Risico
Er zijn geen financiële risico's.

9.25. Aanleg voetpad/bushalte Middelbroekweg					
Projectkrediet uitgaven	€	222.000	Projectkrediet inkomsten	€	0
Krediet t/m 2018	€	222.000	Krediet t/m 2018	€	0
Uitgaven tot 1-9-2018	€	0	Inkomsten tot 1-9-2018	€	0
Aanpassing projectkrediet	€	0	Aanpassing projectkrediet	€	0
			Risicoreservering	€	0

Locatie/programma/partijen
Locatie: Naaldwijk
Programma: wegen
Betrokken partijen: PZH

Stand van zaken
Zowel het voetpad als de tijdelijke bushalte zijn aangelegd. Over de aanleg van de definitieve bushalte is de gemeente in overleg met de Provincie.

Financieel
De werkzaamheden worden binnen het krediet uitgevoerd.

Risico
Er zijn geen financiële risico's.

9.26. Tweede oprit De Tuinen					
Projectkrediet uitgaven	€	86.953	Projectkrediet inkomsten	€	0
Krediet t/m 2018	€	86.953	Krediet t/m 2018	€	0
Uitgaven tot 1-9-2018	€	0	Inkomsten tot 1-9-2018	€	0
Aanpassing projectkrediet	€	0	Aanpassing projectkrediet	€	0
			Risicoreservering	€	0

Locatie/programma/partijen
Locatie: Naaldwijk
Programma: wegen
Betrokken partijen: PZH

Stand van zaken
Voortgang van het project hangt samen met de realisatie van nieuwbouw De Rentmeester, de aanleg van de rotonde Secretaris Verhoeffweg/ Patijnenburg en een dynamisch parkeer verwijs systeem.

Financieel
Er is nog geen overeenstemming met alle partijen over de financiële bijdrage voor de aanpassingen van de tweede oprit

Risico
Onduidelijke is of de toegezegde bijdrage van alle partijen voldoende is om de oprit te realiseren.

9.27. Aankoop pand Kerklaan 7 (Wateringen)					
Projectkrediet uitgaven	€	560.000	Projectkrediet inkomsten	€	0
Krediet t/m 2018	€	560.000	Krediet t/m 2018	€	0
Uitgaven tot 1-9-2018	€	497.236	Inkomsten tot 1-9-2018	€	0
Aanpassing projectkrediet	€	0	Aanpassing projectkrediet	€	0
			Risicoreservering	€	0

Locatie/programma/partijen
Locatie: Wateringen
Programma: wonen/parkeren/verkeer
Betrokken partijen: gemeente Westland

Stand van zaken
De woning is strategisch aangekocht in verband met toekomstige ontwikkelingen in het centrum van Wateringen. Gedacht wordt aan oplossingen voor parkeer- en verkeersproblematiek en (tijdelijke oplossing) woonbehoefte urgente woningzoekenden. Planvorming en verdere uitwerking vindt plaats in 2019.

Financieel
De woning wordt tijdelijk verhuurd tot de planvorming verder is uitgewerkt. Uitgangspunt is dat de huurinkomsten dekkend zijn voor de exploitatiekosten.

Risico
Mogelijk zijn de huuropbrengsten uit de tijdelijke verhuur niet kostendekkend.

9.28. Aankoop grond Maasdijkplein – Twee Pleinenweg					
Projectkrediet uitgaven	€	970.000	Projectkrediet inkomsten	€	450.000
Krediet t/m 2018	€	970.000	Krediet t/m 2018	€	450.000
Uitgaven tot 1-9-2018	€	0	Inkomsten tot 1-9-2018	€	26.175
Aanpassing projectkrediet	€	0	Aanpassing projectkrediet	€	0
			Risicoreservering	€	0

Locatie/programma/partijen
Locatie: Maasdijk, nabij Tweepleinenweg
Programma: Natte Ecologische Zone (NEZ) en een klein deel bedrijventerrein
Betrokken partijen: Hoogheemraadschap Delfland (HHD), Honderdland Ontwikkelings Combinatie (HOC), gemeente Westland

Stand van zaken
Op 10 juli 2018 heeft de gemeenteraad budget beschikbaar gesteld voor de aankoop van gronden van de provincie met als doel dat deze ingericht worden als water en natte ecologisch zone rondom de eilanden van het bedrijventerrein Honderdland fase 2. Een klein deel van de gronden wordt doorverkocht aan HOC en zijn onderdeel van de eilanden 2 en 3 van Honderdland (bedrijventerrein). Over het inrichtingsplan van de NEZ vindt overleg plaats tussen gemeente, HOC en HHD.

Er is een koopovereenkomst gesloten met de provincie waarbij de gronden uiterlijk 5 oktober 2018 geleverd zouden worden, maar dit is nog niet gebeurd. De reden daarvoor is dat Westland Infra een vergunning heeft gekregen van de provincie en een kabel heeft aangelegd op deze gronden. Hierdoor is de inrichting van de eilanden beperkt. Momenteel wordt overleg gevoerd tussen provincie en gemeente hoe dit opgelost moet worden zodat de gronden alsnog op korte termijn (in 2018) geleverd kunnen worden.

Financiën
Het budget voor de aankoop van de gronden is € 970.000. Dit bedrag wordt naar verwachting in 2018 betaald aan de provincie. HOC betaalt en verkrijgt de delen van de gronden die bedrijventerrein worden en doet een bijdrage in de aankoop van de gronden voor de NEZ. De overige gronden blijven vooralsnog eigendom van de gemeente.

Risico
Voor de aanleg van de NEZ wordt op financiering van het HHD gerekend. Dit is nog niet overeengekomen.

9.29. Gevel isolatiemaatregelen geluidbelasting Maasdijk					
Projectkrediet uitgaven	€	450.000	Projectkrediet inkomsten	€	0
Krediet t/m 2018	€	450.000	Krediet t/m 2018	€	0
Uitgaven tot 1-9-2018	€	0	Inkomsten tot 1-9-2018	€	0
Aanpassing projectkrediet	€	0	Aanpassing projectkrediet	€	0
			Risicoreservering	€	0

Locatie/programma/partijen
Locatie: Maasdijk
Programma: geluidsisolatiemaatregelen
Betrokken partijen: ODH, gemeente Westland

Stand van zaken
Op 10 juli 2018 heeft de gemeenteraad budget beschikbaar gesteld voor de geluidsisolatie van een aantal woningen tegen de gecumuleerde geluidbelasting van de woningen conform het interim hogere waardenbeleid. Het interim hogere waardenbeleid (van gemeente Westland) geeft aan dat de woningen geïsoleerd dienen te worden tegen de gecumuleerde geluidbelasting. De maatregelen zijn momenteel in voorbereiding. De verwachting is dat ze worden uitgevoerd in het tweede kwartaal van 2019.

Financiën
Het budget voor de geluidsisolatiemaatregelen is € 450.000. Er zijn nog geen kosten gemaakt.

Risico
Er zijn geen risico's.

9.30. IRG De Baak, verkoop gronden					
Projectkrediet uitgaven	€	443.000	Projectkrediet inkomsten	€	350.000
Krediet t/m 2018	€	443.000	Krediet t/m 2018	€	350.000
Uitgaven tot 1-9-2018	€	410.594	Inkomsten tot 1-9-2018	€	63.594
Aanpassing projectkrediet	€	0	Aanpassing projectkrediet	€	0
			Risicoreservering	€	0

Locatie/programma/partijen
Locatie: Naaldwijk
Programma: wegen, verkoop restperceel
Betrokken partijen: ONW en gemeente Westland

Stand van zaken
De woning Zwartendijk 25 moet nog worden verkocht.

Financieel
De opbrengsten uit de verkoop van het pand aan de Zwartendijk 25 worden in 2019 verwacht. Hierdoor is de looptijd van het project met 1 jaar verlengd.

Risico
Er is geen risicobedrag opgenomen.

9.31. Gebiedsontwikkeling Boomawatering					
Projectkrediet uitgaven	€	25.203.158	Projectkrediet inkomsten	€	17.942.158
Krediet t/m 2018	€	25.053.154	Krediet t/m 2018	€	17.792.158
Uitgaven tot 1-9-2018	€	25.139.875	Inkomsten tot 1-9-2018	€	13.300.221
Aanpassing projectkrediet	€	400.000	Aanpassing projectkrediet	€	400.000
			Risicoreservering	€	0

Locatie/programma/partijen
Locatie: Poeldijk
Programma: Reconstructie van Boomawatering
Betrokken partijen: Gemeente Westland

Stand van zaken:
De laatste ingreep in het openbaar gebied, het rechttrekken van de Middenweg, is afgerond.
De verkoop van de woonkavels verloopt niet spoedig. Er zijn nog 7 kavels beschikbaar.
Bij de woonkavels dient de bouwstraat vervangen te worden door definitieve bestrating. De planning hiervan is afhankelijk van de snelheid van de bouw op de woonkavels. Het kleine wooneiland zal vermoedelijk begin 2019 woonrijp worden gemaakt. Het grote wooneiland zal nog op zich laten wachten vanwege het aantal onverkochte kavels.

Financieel
Veel onvoorziene verontreinigingen in de ondergrond hebben tot hogere kosten geleidt. Met name is in een groot gedeelte van de bodem asbest aangetroffen. Ook is binnen de investering de uitvoering van de aangenomen motie om de gronden aan de Leeuwenhorstlaan te Poeldijk beschikbaar te stellen aan bedrijven opgenomen in de ramingen. De motie voorziet er in om gewenste ontwikkelingen (transformatie, herstructurering) voor bedrijven binnen het Westland op de gronden aan de Leeuwenhorstlaan mogelijk te maken. Momenteel worden de voorbereidingen gestart om een Voorlopig Ontwerp te maken. Vanwege de hogere kosten en opbrengsten dient het krediet voor zowel de inkomsten als de uitgaven bijgesteld te worden met € 400.000.

Risico
Er is tot 31-12-2019 nog circa € 5 miljoen aan inkomsten geraamd. Een significant hoog bedrag. Doordat de woningmarkt aantrekt en er voldoende belangstelling is voor de glastuinbouwkavels wordt er geen risicobedrag opgenomen voor eventuele opbrengstendaling.

9.32. Gebiedsontwikkeling Poelzone					
Projectkrediet uitgaven	€	41.030.873	Projectkrediet inkomsten	€	34.782.873
Krediet t/m 2018	€	41.030.871	Krediet t/m 2018	€	34.782.873
Uitgaven tot 1-9-2018	€	38.003.435	Inkomsten tot 1-9-2018	€	35.660.490
Aanpassing projectkrediet	€	0	Aanpassing projectkrediet	€	0
			Risicoreservering	€	38.778

Locatie/programma/partijen
Locatie: 's-Gravenzande
Programma: glastuinbouw, vrije kavels, recreatief gebied en ecologische zone
Partijen: Hoogheemraadschap Delfland, LTO-Glaskracht

Stand van zaken
Het oorspronkelijk gebied De Poelzone is aangelegd en ingericht.

In deelgebied De Groene Schakel zijn alle vrije kavels geleverd. De groeninrichting heeft plaatsgevonden. Er is een natuurspeeltuin aangelegd. In het vierde kwartaal van 2018 wordt er gestart met de laatste werkzaamheden. Dit betreft in hoofdzaak het woonrijp maken van de woonstraat, het herstraten van de Rusthovenlaan en het aanleggen van verkeersdrempels. Deze werkzaamheden lopen door tot in 2019 en leiden er toe dat het project in 2019 wordt afgesloten in plaats van in 2018. Bij het TMPG 2018 is dit risico al gesignaleerd.
Er is nog één laatste glastuinbouwkavel van circa 7.200 m2 voor verkoop beschikbaar. Mogelijk dat dit aan het aangrenzende tuinbouwbedrijf kan worden verkocht.
Bij Provincie Zuid-Holland en MRDH lopen nog twee subsidieverzoeken voor dit project.

Financieel
Het project heeft te maken met een toename van de kosten voor civiele werkzaamheden. Het betreft een bedrag van ruim € 0,4 miljoen. Dit is het gevolg van een aantal zaken. Er is in 2018 een natuurspeeltuin aangelegd die niet in de raming bij het MPG 2018 was opgenomen maar wel in de risicoanalyse van het MPG 2018 (€ 0,14 miljoen). De bij het TMPG 2018 gesignaleerde nieuwe risico's hebben zich inderdaad voorgedaan. Zo moet de composietbrug deels worden vervangen (€ 0,12 miljoen). De fietsstraat moet worden aangepast inclusief de kruising met de Enthovenlaan en er moeten vier drempels worden aangelegd (samen € 0,1 miljoen). Wat ten tijde van het TMPG 2018 niet voorzien was, is de verplichting om de Rusthovenlaan te herstraten (€ 0,07 miljoen).

De stijging van de kosten kan worden opgevangen binnen het beschikbare krediet van in totaal ruim € 41 miljoen.

Vanaf 1-9-2018 wordt er naar verwachting nog circa € 2,8 miljoen aan kosten gemaakt. Dit bestaat uit een bedrag van € 2,0 miljoen voor de Tenderregeling voor stimulering van reconstructie van de glastuinbouw, een bedrag van € 0,6 miljoen voor de laatste civiele werkzaamheden en een bedrag van € 0,2 miljoen voor VTA kosten.

Aan de inkomstenkant ontvangt de gemeente medio 2019 nog een bijdrage van € 2 miljoen van ONW ten behoeve van aanleg van De Groene Schakel. Verder lopen er nog 2 subsidieverzoeken. Aan de provincie zal een bedrag terugbetaald moeten worden, omdat er in het verleden teveel

subsidie is ontvangen. Het exacte bedrag is begin 2019 bekend. Van de MRDH wordt nog een bedrag van circa € 30.000 verwacht.

Risico

Het risicoprofiel van het project is licht verbeterd ten opzichte van het MPG 2018. Het risicobedrag bedraagt afgerond € 0,04 miljoen. Dit is € 0,01 miljoen lager dan bij het vorige MPG. Wel hebben tussentijdse risico's zich inderdaad gemanifesteerd. Dit heeft geleid tot het opnemen van het nieuwe risico op aanvullend te treffen maatregelen in het kader van de verkeersveiligheid. Daarnaast is als kans toegevoegd dat de kosten voor het deels vervangen van de composietbrug op de veroorzaker van de schade worden verhaald.

10. Reserve Bovenwijkse Voorzieningen

Volgens de Wet ruimtelijke ordening (Wro) zijn gemeenten verplicht de kosten van grondexploitatie te verhalen op exploitanten en/of grondeigenaren van bouwplannen. De kosten van (bovenwijkse) voorzieningen maken onderdeel uit van de wettelijk verhaalbare kosten. De kosten moeten dan wel voldoen aan de criteria profijt, toerekenbaarheid en proportionaliteit. In de Nota Kostenverhaal (2015) heeft de gemeente Westland de uitgangspunten vastgelegd voor de manier waarop zij grondexploitatiekosten, waaronder bovenwijkse voorzieningen, verhaalt op initiatiefnemers van ruimtelijke ontwikkelingen.

Op basis van de drie criteria profijt, toerekenbaarheid en proportionaliteit wordt bepaald of grondexploitaties (zowel gemeentelijk als particulier) moeten bijdragen aan het realiseren van bovenwijkse voorzieningen. Indien dat het geval is, wordt het af te dragen bedrag in de Reserve Bovenwijkse Voorzieningen (RBV) gestort. Wanneer een bovenwijkse voorziening wordt aangelegd, wordt het gestorte bedrag ten behoeve van deze voorziening aan de RBV onttrokken.

Momenteel zijn de volgende gemeentelijke grondexploitaties actief waarin een afdracht aan de RBV is voorzien:

Project	Kern	resterend per 01-01-18
Gemeentelijke grondexploitaties		
Bieblocatie Kwintsheul	Kwintsheul	€ 25.500
Centrumplan De Lier / Gemeentekantoor	De Lier	€ 35.200
Liermolen	De Lier	€ 500.000
Hoogeland	Naaldwijk	€ 165.000
Totaal Gemeentelijke grondexploitaties		**€ 725.700**

Tabel 7 Gemeentelijke grondexploitaties met RBV-afdracht

In totaal resteert volgens de prognose nog een bedrag van circa € 725.000 dat afgedragen moet worden. De raad beslist bij de afsluiting van bovengenoemde grondexploitaties of er via resultaatbestemming een storting in de RBV plaatsvindt.

Onderstaand de facilitaire projecten waarin een afdracht aan de RBV is voorzien. Voor deze plannen geldt dat de afdracht rechtstreeks in de RBV gestort kan worden. Totaal resteert een bedrag van circa € 6,5 miljoen afdracht.

Project	Kern	resterend per 01-01-18
Particuliere plannen		
Molensloot	De Lier	€ 2.500.000
Maasdijk Zuid-Oost	Maasdijk	€ 98.500
Honderdland II	Maasdijk	€ 1.789.381
De Woerd	Naaldwijk	€ 918.076
Woerdblok	Naaldwijk	€ 625.244
Locatie Opstal-Westland (Boslaan)	Naaldwijk	€ 117.532
Juliahof	Wateringen	€ 223.771
DVO Westerhonk	Monster	€ 2.400
DVO de Admiraal (Irenegebouw)	Ter Heijde	€ 2.800
Trade Park West 2e fase	Honselersdijk	€ 165.142
Taxi Jabbe	De Lier	€ 21.000
Locatie Multimate	"s Gravenzande	€ 18.300
Kerklstraat 127a	Kwintsheul	€ 2.600
Bovendijk	Wateringen	€ 14.516
DVO locatie voormalige Dalton Mavo	Naaldwijk	€ 6.200
Totaal Particuliere plannen		**€ 6.505.462**

Tabel 8 Facilitaire projecten met RBV-afdracht

In tabel 9 zijn de projecten genoemd waarvoor een bijdrage uit de RBV is voorzien, dit zijn de onttrekkende projecten. Per situatie moet worden bekeken of bijdragen rechtstreeks uit de grondexploitatie toegevoegd kunnen worden aan het krediet of dat de bijdragen via het fonds RBV kunnen verlopen.

Project	resterend per 01-01-18
Aanleg Oostelijke randweg	€ 2.000.000
Vergroten rotonde Zwethlaan	€ 420.000
Dekking lopende investering verbreding N213 (activum 6835)	€ 1.009.049
Incentives bedrijven	€ 500.000
Fietspad bij Scheepswerf gebroeders Bol (Monster)	€ 100.000
Fietsverbinding Tuinveld / De Groene Schakel	€ 120.000
Reconstructie/sanering Vreeburchlaan (rbs 12.12.2017	€ 323.700
Rotonde Zijtwende (UP 2019 uit Westlandprogramma)	€ 400.000
Totaal	**€ 4.872.749**

Tabel 9 Projecten die krediet onttrekken aan de RBV

In onderstaande tabel is de geprognosticeerde kasstroom weergegeven indien alle stortingen en alle onttrekkingen via de RBV zouden verlopen. Op basis van de huidige prognoses loopt het saldo van de RBV de komende jaren op tot circa 4 miljoen.

Verloop Reserve	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024 e.v.
STORTINGEN		€ 1.007.917	€ 662.225	€ 2.148.232	€ 2.563.076	€ 1.065.244	€ 275.000	€ 352.243	€ 165.142
ONTTREKKINGEN		€ 1.292.537	€ 1.500.000	€ 2.160.000	€ 219.049	€ 50.000	€ 620.000	€ -	€ 323.700
PERIODE SALDO TOTAAL		€ -284.620	€ -837.775	€ -11.768	€ 2.344.027	€ 1.015.244	€ -345.000	€ 352.243	€ -158.558
SALDO BEGIN PERIODE		€ 2.070.552	€ 1.785.931	€ 948.156	€ 936.388	€ 3.280.415	€ 4.295.659	€ 3.950.659	€ 4.302.902
SALDO EIND PERIODE	**€ 2.070.552**	**€ 1.785.931**	**€ 948.156**	**€ 936.388**	**€ 3.280.415**	**€ 4.295.659**	**€ 3.950.659**	**€ 4.302.902**	**€ 4.144.344**

Tabel 10 Stortingen en onttrekkingen uit de RBV

Bijlage 1: Verklarende woordenlijst

Boekwaarde:
De boekwaarde geeft het totaal aan gemaakte kosten en opbrengsten weer, die ten behoeve van een project gerealiseerd zijn.

Bouwgrond In Exploitatie (BIE):
Dit zijn gronden in eigendom van een gemeente, waarvoor de raad een grondexploitatiecomplex en een grondexploitatiebegroting heeft vastgesteld. Feitelijk betreffen bouwgronden in exploitatie díe gronden die zich in het transformatieproces bevinden waarbij in bezit zijnde grond en (eventueel) aanwezige opstallen worden omgevormd naar bouwrijpe grond, met als oogmerk (opnieuw) te worden bebouwd. Vanaf het moment dat de raad een grondexploitatiecomplex en –begroting heeft vastgesteld, wordt de BIE geopend en kunnen kosten worden geactiveerd en bijgeschreven op de voorraadpositie op de balans.

Contante waarde:
De contante waarde (of: actuele waarde) is de huidige waarde van een toekomstig bedrag, verrekend met een bepaalde rente over dat bedrag. Of anders gezegd, de huidige waarde van een reeks van kasstromen op verschillende tijdstippen. Om inzicht te krijgen wat de ‘prestatie’ van projecten ten opzichte van elkaar is, zullen saldi met elkaar vergeleken moeten worden. Projecten hebben echter verschillende einddata. Door kosten en opbrengsten ‘contant’ te maken kunnen projecten onderling vergeleken worden.

Discontovoet:
Kosten en baten van een project vallen zelden precies gelijk in de tijd. Om de kosten en de baten goed te kunnen vergelijken worden de verwachte kosten en baten teruggerekend naar een basisjaar. Het terugrekenen van toekomstige kosten en baten naar het basisjaar wordt ook wel disconteren genoemd. De discontovoet wordt door de commissie BBV voorgeschreven en bedraagt 2%.

Eindwaarde:
Alle kosten en opbrengsten ten behoeve van een project worden bij elkaar gebracht in een exploitatieberekening. Deze berekening heeft een einddatum, waarop ook het project administratief wordt afgesloten. Het saldo op deze einddatum is het zogeheten ‘eindwaarde-saldo’. Dit is het bedrag, dat op de datum van afsluiting daadwerkelijk moet worden verrekend. Om dit te kunnen berekenen, worden alle individuele kosten en opbrengsten naar de einddatum doorberekend en dan gesaldeerd. Hierbij wordt, naast de kostenstijging, ook de rente berekend.

Geraamd risico:
Een risico dat in de grondexploitatie van een project berekend is. Het geraamde risico is opgenomen in het risicoregister wat dient ter bepaling van de benodigde weerstandscapaciteit waarover in de paragraaf Weerstandsvermogen wordt gerapporteerd.

Grondexploitatie(complex)
De term grondexploitatiecomplex is in het BBV geïntroduceerd en wordt in de praktijk vaak aangeduid als grondexploitatie of grex. Een grondexploitatiecomplex is een ruimtelijk plan, voorzien van een financiële vertaling.

Grondexploitatiebegroting:
Dit is de financiële vertaling van een grondexploitatiecomplex. Het geeft een overzicht van de kosten en opbrengsten, gefaseerd in tijd. De richttermijn van een grondexploitatiebegroting is 10 jaar (voortschrijdend).

Resultatenrekening:
Een winst-en-verliesrekening, ook wel resultatenrekening, exploitatierekening of staat van baten en lasten genaamd, is onderdeel van een jaarrekening.

De winst-en-verliesrekening geeft een overzicht van de opbrengsten en kosten van een onderneming over een bepaalde periode, in de regel een jaar. Het saldo van de winst-en-verliesrekening is behaalde winst (positief saldo) of geleden verlies (negatief saldo).

Risico:
Een risico is de kans van het optreden van een gebeurtenis met een negatief gevolg voor de gemeente.

Risicoreservering:
Reservering voor het risico dat in de grondexploitatie van een project berekend is. Het berekende risico is gelabeld aan het project en wordt ondergebracht bij het Weerstandsvermogen.

Voorziening onderhanden werken:
Het gecalculeerde nadelig saldo in een grondexploitatie dat als verliespost in de jaarrekening is genomen.

Weerstandscapaciteit:
Middelen die nodig zijn om risico's op te vangen. Voor de gemeente Westland gelden op begrotingsbasis de volgende posten als beschikbare weerstandscapaciteit:
- Algemene reserve
- Reserve Versterking financiële soliditeit
- Post onvoorzien
- Onbenutte belastingcapaciteit

Weerstandsvermogen:
Het vermogen om financiële risico’s op te kunnen vangen, zodat taken voortgezet kunnen worden en doelen bereikbaar blijven. Dit weerstandsvermogen wordt bepaald door de relatie te leggen tussen de beschikbare weerstandscapaciteit (middelen die beschikbaar zijn om niet begrote kosten te dekken) en de benodigde weerstandscapaciteit (de risico's die de gemeente loopt waarvoor geen voorzieningen getroffen zijn).

Bijlage 2: Lijst met aankomende projecten

De Lier	Schoollocatie Haemstedestraat
Heenweg	Fit Park
Heenweg	woninguitbreiding Heenweg
Honselersdijk	Endeldijk 3
Honselersdijk	Inpassing De Voeght
Honselersdijk	Burg. Hoogenboom Honselersdijk/ Prinsenland
Maasdijk	Kerkhoflaan
Monster	Gebiedsvisie Monster
Monster	Gebiedsvisie Westerhonk
Monster	Rotonde Emmastraat
Monster	Toekomstvisie sportpark Polanen
Naaldwijk	Kistenfabriek& Wintertuin
Naaldwijk	Visie Naaldwijk
Naaldwijk	Watertoren Naaldwijk
Naaldwijk	Pijletuinenhof
Naaldwijk	Tiny Houses
Poeldijk	Centrum Poeldijk (omgeving Leuningjes)
s-Gravenzande	De Spaansche Vloot
Wateringen	Transformatiegebied
Wateringen	Visie Wateringen

Bijlage 3: Memo financiële stand van zaken deelnemingen

Raadsvergadering
19 februari 2019

GEMEENTE WESTLAND

BEHANDELD DOOR	
afdeling/team	RU/GO
documentnr	18-0310476

VOORBLAD RAAD

ONDERWERP EN BEHANDELING		
onderwerp	Voorstel tot beschikbaarstelling van een krediet ten behoeve van het initiatief van Stichting Droom je Thuis (Zuyt Brugge)	
vertrouwelijk	*Nee*	
portefeuillehouder	Wethouder Gardien-Reinders, J.A.	
bijlage(n)	Voorstel: Voorstel_40981.docx Bijlage: raadsvoorstel met wijzigingen zichtbaar (19-0031416)	
agendapunt	7.	
publiceren	Nee	

BESLISPUNTEN (RAAD)

1. Het perceel kadastraal bekend NWK01, sectie D, perceelnummer 10981, in te brengen ten behoeve van het initiatief van Stichting Droom je Thuis.
2. Een exploitatiebudget van per saldo €277.320,00 beschikbaar te stellen en dit te dekken door aanwending van de bestemmingsreserve egalisatie taakstelling vastgoed.

ARGUMENTEN EN RISICO'S (RAAD)

Argumenten

1.1 Stichting Droom je Thuis heeft zich ten doel gesteld mensen met een meervoudige handicap of verstandelijke beperking een veilige omgeving te bieden.
1.2 Transformatie van dit braakliggend perceel tot woningbouw levert een meerwaarde voor de omgeving.
1.3 Uit de haalbaarheidsstudie is gebleken dat de beoogde plannen planologisch en ruimtelijk in te passen zijn.
2.1 De verkoop van het perceel gebeurt op basis van de nota grondprijzen.

Kanttekening

2.1 De kosten worden niet door de opbrengsten gedekt

ALG 006

GEMEENTE WESTLAND

RAAD
19 FEB. 2019
GEMEENTE WESTLAND

RAADSVOORSTEL

ONDERWERP

Zuyt Brugge, inbreng gemeentelijk perceel voor het initiatief van Stichting Droom je Thuis

AANLEIDING

In november 2017 hebben Stichting Droom je Thuis (SDTJ) en Projectikon ieder apart een quickscanverzoek ingediend. SDJT voor de bouw van 12 appartementen voor begeleid wonen van jongvolwassenen en Projectikon voor de bouw van appartementen op het terrein van de voormalige kistenfabriek.
Op 27 maart 2018 is er met SDJT en Projectikon een intentieovereenkomst gesloten om gezamenlijk een onderzoek te doen naar de planologische, ruimtelijke en financiële haalbaarheid van de (her)ontwikkeling van de locatie Zuyt Brugge aan de Secretaris Verhoeffweg / Zuideinde. Partijen zijn nu tot de conclusie gekomen dat de (her)ontwikkeling van Zuyt Brugge haalbaar is. In verband hiermee is het gewenst dat het perceel – kadastraal bekend NWK01, sectie D, perceelnummer 10981 – wordt ingebracht ten behoeve van het initiatief van SDJT.

GEMEENTE WESTLAND

RAADSVOORSTEL

DOELSTELLING

Transformatie van de locatie Zuyt Brugge. Daarbij uitgaand van één integrale ontwikkeling met betrekking tot het realiseren van 12 zorgwoningen voor Stichting Droom je Thuis en circa 33 appartementen namens Projectikon.

ARGUMENTATIE

1.1 *Stichting Droom je Thuis heeft zich ten doel gesteld mensen met een meervoudige handicap of verstandelijke beperking een veilige omgeving aan te bieden*

SDJT richt zich op jongvolwassenen die nog bij hun ouders wonen. Het is voor hen belangrijk een nieuwe veilige omgeving te vinden waarin de afhankelijkheid van de ouders minder wordt. SDJT wil graag een woonvoorziening bieden waar het fijn is om te wonen en op bezoek te komen. Wonen in een kleinschalige woonvorm biedt de mogelijkheid om privacy, zelfstandigheid en keuzevrijheid gestalte te geven. SDJT wenst dit te realiseren door 24-uurs zorg te laten verlenen in een nagebootste gezinssituatie. De Stichting organiseert de zorg, waarbij de continuïteit en de kwaliteit nader worden geborgd door samenwerking met een professionele zorgaanbieder.
De Stichting is opgericht door ouders van jongvolwassenen met een beperking; een zogenaamd ouderinitiatief. De locatie aan Zuideinde wordt door SDJT zeer geschikt geacht voor het toekomstige woonhuis waarbij jongeren met een meervoudige beperking de kans wordt geboden om echte onderdeel uit te maken van een lokale gemeenschap. Deze jongvolwassenen zijn door hun aard van hun beperking veelal minder mobiel. De locatie is goed bereikbaar en omdat deze op korte afstand is gelegen van het centrum van Naaldwijk kunnen de kinderen toch, met ondersteuning van anderen, gebruik maken van het voorzieningenaanbod.
Het project vormt een unieke kans om de woonwens van deze jongvolwassenen en hun ouders te verwezenlijken. SDJT is er van overtuigd dat realisatie van dit project in belangrijke mate bij kan bijdragen aan de wens om een "inclusieve" samenleving te creëren, waarbij iedereen, óók mensen met een beperking, volwaardig deelnemen. Daarnaast sluit de opzet van het project aan bij de landelijke visie op zorg in de toekomst op de volgende drie punten: (1) integratie in de maatschappij, (2) initiatief en verantwoordelijkheid dichtbij de ouders en (3) kleinschalige opzet.

1.2 *Transformatie van dit braakliggende perceel tot woningbouw levert een meerwaarde aan de omgeving*

Het huidige gebied is in eigendom van twee particulieren en de gemeente. Het betreft hier een braakliggend terrein dat gebruikt werd als opslag van materialen (voormalige Kistenfabriek is inmiddels gesloopt). De invulling van het terrein met woningen past binnen het beleid om binnen de kern te verdichten. Transformatie van woon-werk omgeving naar een woonomgeving kan bijdragen aan de vitaliteit en leefbaarheid van de kern. De locatie ligt als woonbestemming op een ideale plek, net buiten het centrum maar in de nabijheid van winkels en voorzieningen. Daarnaast is er een kans op het versterken en verbeteren van de openbare ruimte.

1.3 *Uit de haalbaarheidsstudie is gebleken dat de beoogde plannen planologisch en ruimtelijk in te passen zijn*

Uitgangspunt voor de intentieovereenkomst is een haalbaarheidsstudie voor de integrale ontwikkeling van de locatie en daarbij het verbeteren van de openbare ruimte. In overleg met de betrokken partijen is een massastudie uitgevoerd. Diverse mogelijkheden zijn onderzocht en ruimtelijk gezien zijn er mogelijkheden om de plannen verder uit te werken.

Omdat er op dit moment nog geen volledige duidelijkheid is over hoe het gebouw van Projectikon op het perceel van de voormalige Kistenfabriek wordt vormgegeven wordt er de voorkeur aangegeven om het initiatief van SDTJ (in combinatie met het naastgelegen particuliere perceel) separaat in procedure te brengen. Het initiatief van Projectikon wordt vervolgens in een later stadium in procedure gebracht.

2.1 De verkoop van het perceel gebeurt op basis van de nota grondprijzen
Het perceel is in het verleden getaxeerd op basis van de huidige bestemming "bedrijven", echter er zijn voor dit perceel geen bouwmogelijkheden. In verband met de voorgenomen ontwikkeling wordt het perceel verkocht op basis van de nota grondprijzen.

RISICO'S EN KANTTEKENINGEN

2.1 De kosten worden niet door de opbrengsten gedekt
De totale kosten, inclusief de boekwaarde van het perceel bedragen €469.320,00 en de inkomsten €192.000,00.

FINANCIËN

Op het perceel (circa 1.592 m2) rust een boekwaarde van €398.000,00. Deze boekwaarde komt voort uit een eerdere taxatie van het perceel als bedrijfsbestemming. In verband met de voorgenomen ontwikkeling wordt het perceel verkocht op basis van de nota grondprijzen. De opbrengst bedraagt €192.000,00 (12 zorgappartementen à €16.000,00). Conform deze nota leveren wij als verkopende partij bouwrijpe grond. Met partijen wordt gesproken om de kosten van het woonrijp maken over de partijen te verdelen.
Het financieel overzicht luidt als volgt:

Boekwaarde perceel	398.000
Kosten bouwrijp maken	55.720
Kosten woonrijp maken (aandeel 1/3)	15.600
Totaal kosten	469.320
Af: Verkoopopbrengst	-192.000
Resultaat tekort	277.320

In de begroting is met dit tekort geen rekening gehouden. Het betreffende perceel maakt deel uit van de te verkopen objecten binnen het vastgoed. Dekking van het tekort kan plaatsvinden door aanwending van de bestemmingsreserve egalisatie taakstelling vastgoed.

COMMUNICATIEPARAGRAAF

Het raadsbesluit zal schriftelijk aan zowel Stichting Droom je Thuis als aan Projectikon worden meegedeeld.

GEMEENTE WESTLAND

RAADSVOORSTEL

EXTERN OVERLEG

Het plan mag uit oogpunt van verkeersveiligheid niet op de Secretaris Verhoeffweg ontsluiten, maar wordt ontsloten via Zuideinde. Er zijn daarbij twee mogelijkheden, te weten een ontsluiting via de bestaande inrit naast Zuideinde 18, of een aansluiting tegen over de Graanpoort. De voorkeur gaat uit naar een ontsluiting tegenover Graanpoort omdat er dan een gelijkwaardig kruispunt ontstaat. Daarnaast kan er dan meer afstand gecreëerd worden tussen de bestaande woningen langs de 's-Gravenzandseweg en het bouwplan van Stichting Droom je Thuis. Verder is er een kans om de ruimtelijke kwaliteit te verbeteren en hiermee een bijdrage te leveren aan het woonklimaat. Om dit te kunnen uitvoeren zou het wenselijk zijn om de bestaande Kunstgarage bij de plannen te betrekken, echter dit is op dit moment niet aan de orde.

VERVOLGTRAJECT

Na besluitvorming wordt er met partijen een anterieure overeenkomst gesloten om de plannen verder uit te werken en nadere afspraken te maken. Omdat de grond onder de huidige bestemming een hogere waarde heeft wordt de benodigde grond pas verkocht nadat de bestemming is gewijzigd naar sociale woningbouw. Daarnaast zal er in de anterieure overeenkomst vast worden gelegd wat er met de ingebrachte grond gebeurt indien de beoogde ontwikkeling onverhoopt niet slaagt.

Burgemeester en wethouders van Westland,

de secretaris, de burgemeester,

A.C. Spindler B.R. Arends

RAAD

19 FEB. 2019

GEMEENTE WESTLAND

GEMEENTE WESTLAND

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Westland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 8 januari 2019;

gelet op het bepaalde in artikel 192 van de gemeentewet;

gehoord het advies van de commissie Ruimte van 5 februari 2019 en gehoord de beraadslagingen van onderhavige vergadering;

besluit:

1. Het perceel kadastraal bekend NWK01, sectie D, perceelnumer 10981, in te brengen ten behoeve van het initiatief van Stichting Droom je Thuis.

2. Een exploitatiebudget van per saldo €277.320,00 beschikbaar te stellen en dit te dekken door aanwending van de bestemmingsreserve egalisatie taakstelling vastgoed.

Begrotingswijziging		**nr. 19009**						
Mutatie programma's:	dienstjaar 2019		dienstjaar 2020		dienstjaar 2021		dienstjaar 2022	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Econ.& Ruimt.Ontw.	469.320	192.000						
Sterke Samenleving								
Onderst., Zorg & Part.								
Fys. Leefomgeving								
Dienstverl. & Belasting								
Bestuur & Veiligheid								
Alg. dekkingsmidd.								
Totaal programma's	469.320	192.000						
Mutaties reserves:								
Reserves		277.320						
Totaal	469.320	469.320						

Aldus besloten door de raad in zijn openbare vergadering van 19 februari 2019,

de griffier,

A.P.M.A.F. Bergmans

de voorzitter,

B.R. Arends

RAAD

19 FEB. 2019

GEMEENTE WESTLAND

GEMEENTE WESTLAND

RAADSVOORSTEL

ONDERWERP

Zuyt Brugge, inbreng gemeentelijk perceel voor het initiatief van Stichting Droom je Thuis

AANLEIDING

In november 2017 hebben Stichting Droom je Thuis (SDTJ) en Projectikon ieder apart een quickscanverzoek ingediend. SDJT voor de bouw van 12 appartementen voor begeleid wonen van jongvolwassenen en Projectikon voor de bouw van appartementen op het terrein van de voormalige kistenfabriek.
Op 27 maart 2018 is er met SDJT en Projectikon een intentieovereenkomst gesloten om gezamenlijk een onderzoek te doen naar de planologische, ruimtelijke en financiële haalbaarheid van de (her)ontwikkeling van de locatie Zuyt Brugge aan de Secretaris Verhoeffweg / Zuideinde. Partijen zijn nu tot de conclusie gekomen dat de (her)ontwikkeling van Zuyt Brugge haalbaar is. In verband hiermee is het gewenst dat het perceel – kadastraal bekend NWK01, sectie D, perceelnummer 10981 – wordt ingebracht ten behoeve van het initiatief van SDJT.

DOELSTELLING

RAADSVOORSTEL

Transformatie van de locatie Zuyt Brugge. Daarbij uitgaand van één integrale ontwikkeling met betrekking tot het realiseren van 12 zorgwoningen voor Stichting Droom je Thuis en circa 33 appartementen namens Projectikon.

ARGUMENTATIE

1.1 *Stichting Droom je Thuis heeft zich ten doel gesteld mensen met een meervoudige handicap of verstandelijke beperking een veilige omgeving aan te bieden*

SDJT richt zich op jongvolwassenen die nog bij hun ouders wonen. Het is voor hen belangrijk een nieuwe veilige omgeving te vinden waarin de afhankelijkheid van de ouders minder wordt. SDJT wil graag een woonvoorziening bieden waar het fijn is om te wonen en op bezoek te komen. Wonen in een kleinschalige woonvorm biedt de mogelijkheid om privacy, zelfstandigheid en keuzevrijheid gestalte te geven. SDJT wenst dit te realiseren door 24-uurs zorg te laten verlenen in een nagebootste gezinssituatie. De Stichting organiseert de zorg, waarbij de continuïteit en de kwaliteit nader worden geborgd door samenwerking met een professionele zorgaanbieder.
De Stichting is opgericht door ouders van jongvolwassenen met een beperking; een zogenaamd ouderinitiatief. De locatie aan Zuideinde wordt door SDJT zeer geschikt geacht voor het toekomstige woonhuis waarbij jongeren met een meervoudige beperking de kans wordt geboden om echte onderdeel uit te maken van een lokale gemeenschap. Deze jongvolwassenen zijn door hun aard van hun beperking veelal minder mobiel. De locatie is goed bereikbaar en omdat deze op korte afstand is gelegen van het centrum van Naaldwijk kunnen de kinderen toch, met ondersteuning van anderen, gebruik maken van het voorzieningenaanbod.
Het project vormt een unieke kans om de woonwens van deze jongvolwassenen en hun ouders te verwezenlijken. SDJT is er van overtuigd dat realisatie van dit project in belangrijke mate bij kan bijdragen aan de wens om een “inclusieve” samenleving te creëren, waarbij iedereen, óók mensen met een beperking, volwaardig deelnemen. Daarnaast sluit de opzet van het project aan bij de landelijke visie op zorg in de toekomst op de volgende drie punten: (1) integratie in de maatschappij, (2) initiatief en verantwoordelijkheid dichtbij de ouders en (3) kleinschalige opzet.

1.2 Transformatie van dit braakliggende perceel tot woningbouw levert een meerwaarde aan de omgeving

Het huidige gebied is in eigendom van twee particulieren en de gemeente. Het betreft hier een braakliggend terrein dat gebruikt werd als opslag van materialen (voormalige Kistenfabriek is inmiddels gesloopt). De invulling van het terrein met woningen past binnen het beleid om binnen de kern te verdichten. Transformatie van woon-werk omgeving naar een woonomgeving kan bijdragen aan de vitaliteit en leefbaarheid van de kern. De locatie ligt als woonbestemming op een ideale plek, net buiten het centrum maar in de nabijheid van winkels en voorzieningen. Daarnaast is er een kans op het versterken en verbeteren van de openbare ruimte.

1.3 Uit de haalbaarheidsstudie is gebleken dat de beoogde plannen planologisch en ruimtelijk in te passen zijn

Uitgangspunt voor de intentieovereenkomst is een haalbaarheidsstudie voor de integrale ontwikkeling van de locatie en daarbij het verbeteren van de openbare ruimte. In overleg met de betrokken partijen is een massastudie uitgevoerd. Diverse mogelijkheden zijn onderzocht en ruimtelijk gezien zijn er mogelijkheden om de plannen verder uit te werken.
Omdat er op dit moment nog geen volledige duidelijkheid is over hoe het gebouw van Projectikon

op het perceel van de voormalige Kistenfabriek wordt vormgegeven wordt er de voorkeur aangegeven om het initiatief van SDTJ (in combinatie met het naastgelegen particuliere perceel) separaat in procedure te brengen. Het initiatief van Projectikon wordt vervolgens in een later stadium in procedure gebracht.

2.1 De verkoop van het perceel gebeurt op basis van de nota grondprijzen
Het perceel is in het verleden getaxeerd op basis van de huidige bestemming “bedrijven”, echter er zijn voor dit perceel geen bouwmogelijkheden. In verband met de voorgenomen ontwikkeling wordt het perceel verkocht op basis van de nota grondprijzen.

RISICO’S EN KANTTEKENINGEN

2.1 De kosten worden niet door de opbrengsten gedekt
De totale kosten, inclusief de boekwaarde van het perceel bedragen €469.320,00 en de inkomsten €192.000,00.

FINANCIËN

Op het perceel (circa 1.592 m2) rust een boekwaarde van €398.000,00. Deze boekwaarde komt voort uit een eerdere taxatie van het perceel als bedrijfsbestemming. In verband met de voorgenomen ontwikkeling wordt het perceel verkocht op basis van de nota grondprijzen. De opbrengst bedraagt €192.000,00 (12 zorgappartementen à €16.000,00). Conform deze nota leveren wij als verkopende partij bouwrijpe grond. Met partijen wordt gesproken om de kosten van het woonrijp maken over de partijen te verdelen.
Het financieel overzicht luidt als volgt:

Boekwaarde perceel	398.000
Kosten bouwrijp maken	55.720
Kosten woonrijp maken (aandeel 1/3)	15.600
Totaal kosten	469.320
Af: Verkoopopbrengst	-192.000
Resultaat tekort	277.320

In de begroting is met dit tekort geen rekening gehouden. Het betreffende perceel maakt deel uit van de te verkopen objecten binnen het vastgoed. Dekking van het tekort kan plaatsvinden door aanwending van de bestemmingsreserve egalisatie taakstelling vastgoed.

COMMUNICATIEPARAGRAAF

Het raadsbesluit zal schriftelijk aan zowel Stichting Droom je Thuis als aan Projectikon worden meegedeeld.

EXTERN OVERLEG

Het plan mag uit oogpunt van verkeersveiligheid niet op de Secretaris Verhoeffweg ontsluiten, maar wordt ontsloten via Zuideinde. Er zijn daarbij twee mogelijkheden, te weten een ontsluiting via de bestaande inrit naast Zuideinde 18, of een aansluiting tegen over de Graanpoort. De voorkeur gaat uit naar een ontsluiting tegenover Graanpoort omdat er dan een gelijkwaardig kruispunt ontstaat. Daarnaast kan er dan meer afstand gecreëerd worden tussen de bestaande woningen langs de 's-Gravenzandseweg en het bouwplan van Stichting Droom je Thuis. Verder is er een kans om de ruimtelijke kwaliteit te verbeteren en hiermee een bijdrage te leveren aan het woonklimaat. Om dit te kunnen uitvoeren zou het wenselijk zijn om de bestaande Kunstgarage bij de plannen te betrekken echter dit is op dit moment niet aan de orde. ~~Op dit moment wordt hier nader onderzoek naar gedaan.~~

VERVOLGTRAJECT

Na besluitvorming wordt er met partijen een anterieure overeenkomst gesloten om de plannen verder uit te werken en nadere afspraken te maken. Omdat de grond onder de huidige bestemming een hogere waarde heeft wordt de benodigde grond pas verkocht nadat de bestemming is gewijzigd naar sociale woningbouw. Daarnaast zal er in de anterieure overeenkomst vast worden gelegd wat er met de ingebrachte grond gebeurt indien de beoogde ontwikkeling onverhoopt niet slaagt.
~~Verder wordt nader onderzoek gedaan in hoeverre de Kunstgarage bij de planvorming betrokken kan worden of dat verplaatsing van deze voorziening meer perspectief geeft.~~

Burgemeester en wethouders van Westland,

de secretaris, de burgemeester,

A.C. Spindler B.R. Arends

GEMEENTE WESTLAND

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Westland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 8 januari 2019;

gelet op het bepaalde in artikel 192 van de gemeentewet;

gehoord het advies van de commissie Ruimte van 5 februari 2019 en gehoord de beraadslagingen van onderhavige vergadering;

besluit:

1. Het perceel kadastraal bekend NWK01, sectie D, perceelnumer 10981, in te brengen ten behoeve van het initiatief van Stichting Droom je Thuis.

2. Een exploitatiebudget van per saldo €277.320,00 beschikbaar te stellen en dit te dekken door aanwending van de bestemmingsreserve egalisatie taakstelling vastgoed.

Begrotingswijziging		**nr. 19009**						
Mutatie programma's:	dienstjaar 2019		dienstjaar 2020		dienstjaar 2021		dienstjaar 2022	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Econ.& Ruimt.Ontw.	469.320	192.000						
Sterke Samenleving								
Onderst., Zorg & Part.								
Fys. Leefomgeving								
Dienstverl. & Belasting								
Bestuur & Veiligheid								
Alg. dekkingsmidd.								
Totaal programma's	469.320	192.000						
Mutaties reserves:								
Reserves		277.320						
Totaal	469.320	469.320						

Aldus besloten door de raad in zijn openbare vergadering van 19 februari 2019,

de griffier, de voorzitter,

A.P.M.A.F. Bergmans B.R. Arends

Raadsvergadering
19 februari 2019

GEMEENTE WESTLAND

BEHANDELD DOOR	
afdeling/team	RU/GO
documentnr	18-0216563

VOORBLAD RAAD

ONDERWERP EN BEHANDELING		
onderwerp	Voorstel tot beschikbaarstelling van een krediet voor het Centrumplan te Honselersdijk	
vertrouwelijk	*Nee*	
portefeuillehouder	Wethouder Gardien-Reinders, J.A.	
bijlage(n)	Voorstel: Voorstel_38537.docx programma van eisen nieuwbouw Huis van de Buurt - concept (18-0305007)	
agendapunt	8.	
publiceren	Nee	

BESLISPUNTEN (RAAD)

1. *Een krediet van € 2.018.445 mln beschikbaar te stellen voor de nieuwbouw en renovatie van basisschool De Hoeksteen.*
2. *Een krediet van € 1.470.883 mln beschikbaar te stellen voor de nieuwbouw van maatschappelijke organisaties in 1 gebouw met basisschool De Hoeksteen geëxploiteerd door de gemeente op basis van kostprijsdekkende verhuur onder voorwaarde dat met betrokken partijen een bouwheerovereenkomst wordt gesloten.*

ARGUMENTEN EN RISICO'S (RAAD)

Argumenten

1.1 De nieuwbouw en renovatie van de basisschool de Hoeksteen creëert ruimte voor de overige ontwikkelingen binnen het centrumplan.
1.2 Bassischool de Hoeksteen krijgt hiermee een nieuw schoolgebouw die voldoet aan de laatste duurzaamheidseisen.
1.3 Met het krediet kan een bouwheerovereenkomst worden gesloten voor de aanbesteding van het ontwerp en realisatie van het gebouw.
2.1 Het samen huisvesten van de maatschappelijke partijen met de basisschool geeft een belangrijke impuls aan de leefbaarheid en vitaliteit van het centrum.
2.2 Het 'Huis van de Buurt' past binnen het vastgestelde scenario.
2.3 De maatschappelijke partijen hebben een intentieverklaring afgesloten met de gemeente over de huur van de nieuwbouw.
2.4 Met besluitvorming onder voorwaarde is meer tijd om afspraken te maken over de huisvestingslasten.

Risico's

1.1 De investering is gebaseerd op normbedragen.
2.1 Ondanks de intentieovereenkomst is de voorwaarde voor een bouwheerovereenkomst opgenomen.
2.2 De nieuwbouw voor de maatschappelijke partijen is onlosmakelijk verbonden met de nieuwbouw van de basisschool.
2.3 Deze ontwikkeling loopt vooruit op de deelvisie Voorzieningen.

GEMEENTE WESTLAND

RAAD
19 FEB. 2019
GEMEENTE WESTLAND

RAADSVOORSTEL

ONDERWERP

Beschikbaar stellen krediet Centrumplan Honselersdijk

AANLEIDING

Het Centrumplan Honselersdijk kent een lange geschiedenis en een aantal grote scope-wijzigingen. De uitbreiding van de supermarkt is niet meer aan de orde en voortschrijdend inzicht heeft uiteindelijk geleid tot een planaanpassing met bijbehorende financiële consequenties. De doelstellingen blijven onveranderd: een duurzaam leefbaar Honselersdijk met een levendig, herkenbaar en functioneel centrum waar men elkaar kan ontmoeten, met een voorzieningenniveau dat past bij de bevolkingssamenstelling en de behoefte van de inwoners.

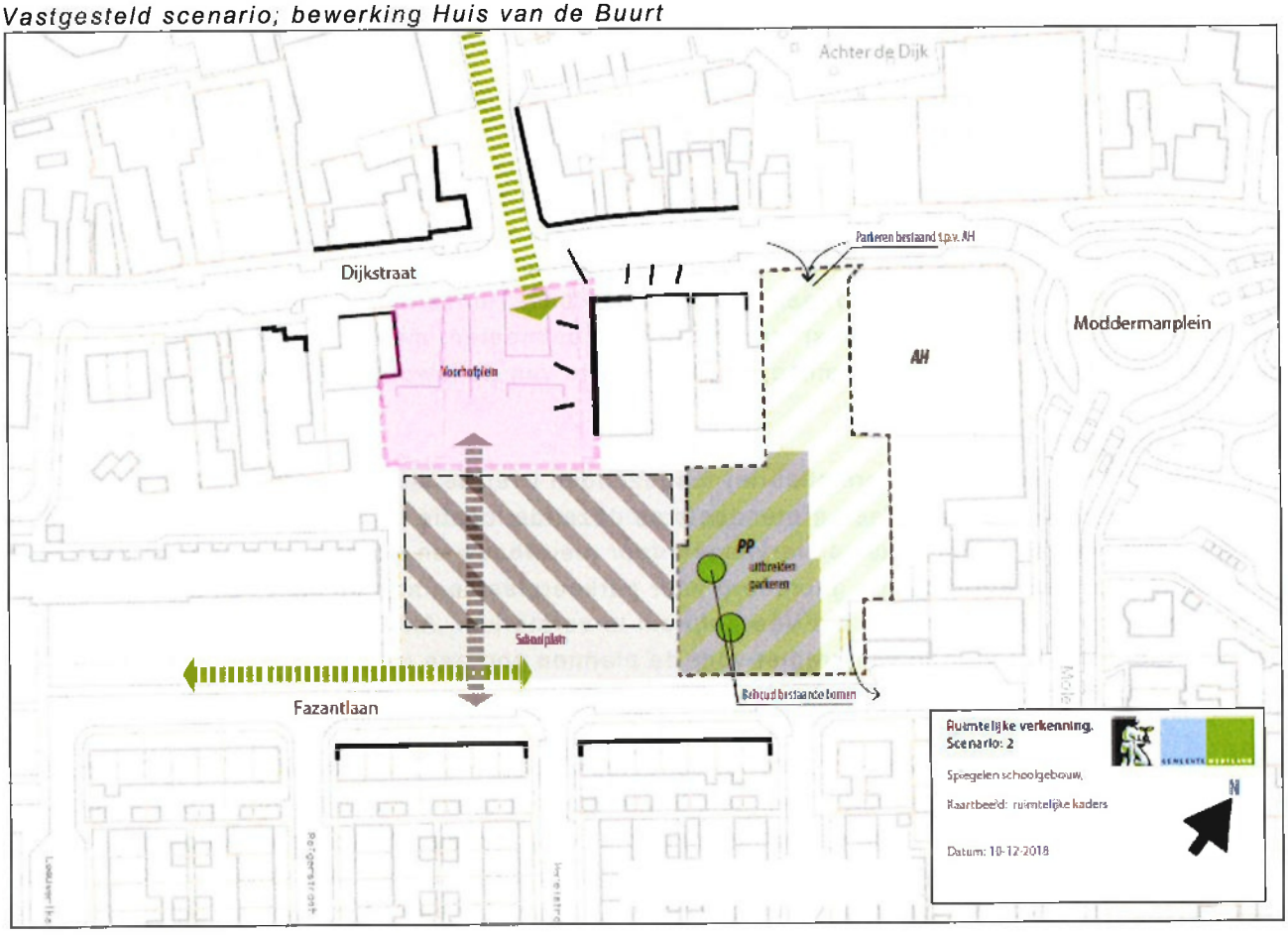
Voorgeschiedenis
Op 19 juli 2017 is een raadsinformatiebrief toegezonden over de uitwerking van het scenario waarbij basisschool De Hoeksteen grotendeels op dezelfde locatie blijft. In dit scenario worden de oudere delen van de huidige school vervangen door nieuwbouw en wordt het bestaande deel gerenoveerd. Hiermee wordt ruimte gecreëerd voor parkeerplaatsen aan de kant van de supermarkt en worden kansen gecreëerd om het Voorhofplein te versterken. Als laatste is aangegeven dat een voorstel voor het vragen van krediet voor de plannen nog aan uw raad aangeboden wordt. Dit voorstel gaat daarover.

In de afgelopen periode is met PCPOW/ het schoolbestuur van De Hoeksteen gesproken over de nadere uitwerking van het scenario. Een samenwerking met Vitis Welzijn behoorde ook in eerdere plannen tot de mogelijkheden. In de tussentijd zijn ook Bibliotheek Westland en kinderdagverblijf Stichting Kwest in gesprek gegaan met het schoolbestuur en Vitis over een samenwerking tussen de partijen. Dit heeft geresulteerd in een gezamenlijk plan voor een 'Huis voor de Buurt'. Dit idee is nader uitgewerkt in een ruimtebeslag, het plan is beleidsmatig (positief) beoordeeld en door de gemeente is een financiële doorvertaling gemaakt.

Huis van de Buurt
De Hoeksteen wil deel uitmaken van een bruisend centrum dat 24/7 ruimte faciliteert voor onderwijs, verenigingen en ontmoeting. Dit sluit naadloos aan op de doelstelling van het Centrumplan Honselersdijk om het ontmoeten te faciliteren. De visie van Vitis en de Bibliotheek is dat in Honselersdijk een 'Huis van de Buurt' is waar een breed aanbod van activiteiten wordt aangeboden voor zowel kwetsbare inwoners van Honselersdijk, alsook voor actieve burgers zodat beide groepen met elkaar in contact zijn/komen. Een 'Huis van de Buurt' draagt bij om de eigen kracht van inwoners te vergroten. Meerdere doelgroepen kunnen elkaar ontmoeten en er ontstaat integratie tussen alle leeftijden en culturen met extra inzet voor kwetsbaren.

Met het 'Huis van de Buurt' wordt gezorgd voor meer samenhang in maatschappij en wijk. Deze sociale samenhang zorgt ervoor dat ouderen langer actief blijven en minder snel gebruik moet gaan maken van reguliere zorg. Partijen willen partners mee laten participeren binnen het gebouw. Voordeel van en voor partners is het gebruik maken van elkaars ruimten, materialen en het versterken van elkaar tijdens gezamenlijke activiteiten of doorstroom van deelnemers. De afstand van de oude naar nieuwe locatie levert naar verwachting geen problemen op. De verwachting is dat huidige activiteiten en deelnemers meeverhuizen naar de nieuwe locatie en ook overige gebruikers zoals organisaties en verenigingen.

Vastgesteld scenario; bewerking Huis van de Buurt

Basisschool De Hoeksteen

Begin 2018 werd bij de financiële doorrekening van de plannen duidelijk dat voor de realisatie van het plan extra krediet noodzakelijk was. Deze toename in kosten is het gevolg van hogere duurzaamheidseisen voor de renovatie van het bestaande deel. In de begroting voor 2019 is een investering (van € 650.000 euro) opgenomen. Samen met het reeds bestaande budget (reserve centrumplannen) wordt uw raad gevraagd het totale krediet beschikbaar te stellen.

Overige partijen

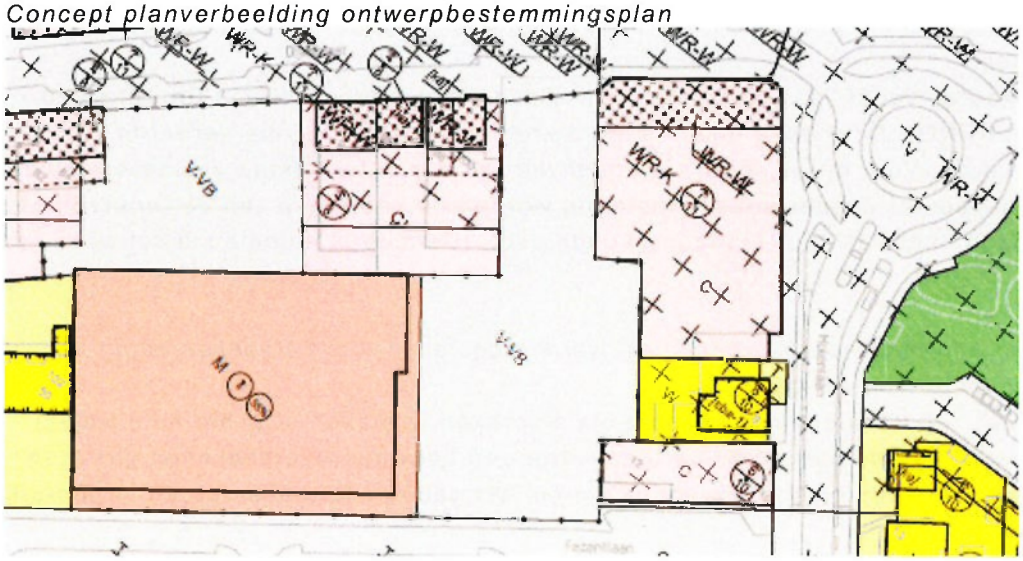
Voor de maatschappelijke partijen (Vitis, Bibliotheek en Kwest) vindt nieuwbouw plaats. Deze investering wordt terugverdiend door middel van kostendekkende verhuur. Bij Vitis en de Bibliotheek betekent de verhuizing naar nieuwbouw een wijziging in de huisvestingslasten. Deze lasten worden momenteel met subsidie van de gemeente gefinancierd. Niet alleen in Honselersdijk speelt bij deze partijen een verhuizing naar ander onderkomen en wijzigingen in de huisvestingslasten. Om deze reden wordt momenteel alle toekomstige wijzigingen en wensen geïnventariseerd met bijkomende financiële consequenties. Omwille van de voortgang is voor het centrumplan vooruitlopend op de inventarisatie de intentie uitgesproken om de samenwerking aan te gaan en om het Huis van de Buurt hierin mee te nemen als gegeven. Voor de daadwerkelijke afspraken en financiële haalbaarheid is een voorbehoud opgenomen in het besluit.

Overige ontwikkelingen
Naast het realiseren van Huis van de Buurt worden binnen het Centrumplan Honselersdijk nog enkele andere werkzaamheden uitgevoerd. De kosten van deze werkzaamheden worden gedekt vanuit de in december 2015 door uw raad vastgestelde grondexploitatie voor het centrumplan.

In de Grondexploitatie Centrumplan Honselersdijk is opgenomen:
- Herinrichting Voorhofplein
- Aanleg extra parkeerterrein
- Opstellen bestemmingsplan

Het bestemmingsplan wordt naar verwachting in het voorjaar van 2019 als ontwerp ter inzage gelegd. Het ontwerpbestemmingsplan houdt rekening met enige flexibiliteit zodat de uitwerking van de plannen binnen het nieuwe bestemmingsplan passen (zie kaartbeeld). Momenteel vindt een update plaats van de benodigde onderzoeken. Onder communicatie wordt verder ingegaan op het participatieproces.

Concept planverbeelding ontwerpbestemmingsplan

Integraal Huisvestingsplan
In het Integraal Huisvestingsplan 2019 is opgenomen dat De Hoeksteen de komende 15 jaar in principe niet in aanmerking komt voor vervangende nieuwbouw. "Toch wordt vervangende nieuwbouw van De Hoeksteen onderzocht, maar dan vanuit het centrumplan. (..) en zou vanuit de middelen voor het centrumplan gefinancierd moeten worden. Om deze reden wordt voorliggend voorstel aangeboden.

Deelvisie Voorzieningen
In het kader van de op te stellen Omgevingsvisie wordt een deelvisie Voorzieningen opgesteld. De voorzieningen (onderwijs en maatschappelijke partijen) in voorliggend voorstel maken daar onderdeel vanuit. Het wachten op de deelvisie leidt echter tot verdere vertraging voor het centrumplan en de mogelijkheid voor het afhaken van partijen, terwijl het concept Huis van de Buurt voor het centrum van Honselersdijk een wenselijke situatie is. Om deze reden wordt vooruitlopend op de deelvisie voorliggend voorstel aangeboden, waardoor deze ontwikkleing als input Ikan dienen voor de deelvisie.

GEMEENTE WESTLAND

RAADSVOORSTEL

DOELSTELLING

Beschikbaar stellen van krediet om de verdere ontwikkeling van het centrumplan op te pakken.

ARGUMENTATIE

1.1 De nieuwbouw en renovatie van de basisschool de Hoeksteen creëert ruimte voor de overige ontwikkelingen binnen het centrumplan

De nieuwbouw en renovatie van de bassischool De Hoeksteen is het startpunt voor de ontwikkeling en een belangrijke drager voor het concept Huis van de Buurt. Met de sloop van de oudere delen wordt ruimte gemaakt voor extra parkeerterrein naast de huidige supermarkt. Met de nieuwbouw wordt het Voorhofplein begrensd waardoor de pleinfunctie beter tot uiting komt. Zonder deze ontwikkeling kunnen de overige ontwikkelingen in de huidige vorm ook geen doorgang kunnen vinden.

1.2 Bassischool de Hoeksteen krijgt hiermee een nieuw schoolgebouw dat voldoet aan de laatste duurzaamheidseisen

Overheidsgebouwen moeten vanaf 2019 aan duurzaamheidsnormen voldoen (Bijna Energie Neutraal Gebouw, ook wel BENG). Door deze eisen is extra krediet noodzakelijk die eerder in het project niet voorzien waren. Voor het te renoveren deel worden ook extra kosten gemaakt vanwege de duurzaamheidsaspecten. Zonder deze investering worden de voordelen van de (duurzame) nieuwbouw teniet gedaan door het (niet-duurzame) oude deel. Hiermee is de hele school weer toekomstbestendig.

1.3 Met het krediet kan een bouwheerovereenkomst worden gesloten voor de aanbesteding van het ontwerp en realisatie van het gebouw

Op basis van het krediet zijn de middelen geregeld om afspraken te maken over het hele traject van ontwerp tot realisatie. Met de betrokken partijen wordt een bouwheerovereenkomst gesloten waarin alle afspraken worden vastgelegd die nodig zijn om het gebouw te realiseren en in gebruik te nemen.

2.1 Het samen huisvesten van de maatschappelijke partijen met de basisschool geeft een belangrijke impuls aan de leefbaarheid en vitaliteit van het centrum

Het Huis van de Buurt is een concept dat door de school en maatschappelijke partijen is opgesteld en is een middel om de sociale cohesie in Honselersdijk te behouden en te intensiveren. Meerdere doelgroepen kunnen elkaar ontmoeten en er ontstaat integratie tussen alle leeftijden en culturen met extra inzet voor kwetsbaren. Deze sociale samenhang zorgt ervoor dat ouderen langer actief blijven en minder snel gebruik moet gaan maken van reguliere zorg.

2.2 Het 'Huis van de Buurt' past binnen het vastgestelde scenario

In eerdere planvorming is rekening gehouden met de mogelijkheid van huisvesting van Vitis in een nieuw gebouw. De uitbreiding met de Bibliotheek is een beperkte aanvulling met een grote meerwaarde voor samenwerking tussen alle partijen. De ontmoetingsfunctie in combinatie met het Voorhofplein wordt versterkt. De samenwerking tussen de school en de kinderdagopvang is momenteel in brede scholen ook al het geval.

2.3 De maatschappelijke partijen hebben een intentieverklaring afgesloten met de gemeente over de huur van het nieuwbouw

Met alle maatschappelijke partijen en het onderwijs is een intentieovereenkomst gesloten voor het realiseren van het Huis van de Buurt. In de intentieovereenkomst is opgenomen dat het uitgangspunt is voor Vitis, Bibliotheek en Kwest om het maatschappelijk vastgoed te huren voor een bepaalde periode en een kostendekkende huurprijs. Een en ander wordt na besluitvorming in een bouwheerovereenkomst vastgelegd met alle rechten, plichten en verantwoordelijkheden.

2.4 Met besluitvorming onder voorwaarde is meer tijd om afspraken te maken over de huisvestingslasten

Het realiseren van een Huis van de Buurt is zowel vanuit de betrokken partijen als beleidsmatig gezen wenselijk. Maar gezien alle ontwikkelingen en veranderingen van huisvesting voor Vitis en de bibliotheek maakt het wel een complex dossier. Huisvestingslasten zijn bijvoorbeeld gekoppeld aan subsidie. Zolang een totaalbeeld ontbreekt is meer tijd nodig om afspraken te maken. Het is echter wel noodzakelijk om ten behoeve van de voortgang van het centrumplan, met name voor duidelijkheid voor de basisschool, een besluit te nemen.

RISICO'S EN KANTTEKENINGEN

1.1 De investering is gebaseerd op normbedragen

Op basis normbedragen en een ruimtestaat is een raming voor de investering opgesteld. In de ontwerpfase kunnen nog wijzigingen plaatsvinden op de ruimtestaat (optimalisaties). Ook zijn de bouwkosten in het huidige economische klimaat hoog. Het is echter niet te voorzien hoe de situatie over 1 tot 1,5 jaar is. Wanneer de kosten hoger uitvallen moet bekeken worden of dit binnen het ontwerp is op te vangen of dat een extra investering noodzakelijk is. Dit wordt binnen het project als risico opgenomen.

2.1 Ondanks de intentieovereenkomst is de voorwaarde voor een bouwheerovereenkomst opgenomen

Met het opnemen van een voorwaarde komt meer tijd beschikaar voor de discussie met de maatschappelijke partijen over de bekostiging van de huivestingslasten. De maatschappelijke partijen hebben gezamenlijk het Huis van de Buurt idee aangereikt. Gezien alle ontwikkelingen en veranderingen van huisvesting voor Vitis en de Bibliotheek maais meer tijd nodig voor het vastleggen van de afspraken. De intentieovereenkomst geeft echter een duidelijk signaal over de wenselijkheid van de ontwikkeling bij alle partijen.

2.2 De nieuwbouw voor de maatschappelijke partijen is onlosmakelijk verbonden met de nieuwbouw van de basisschool

Met name basisschool De Hoeksteen wacht al lang op duidelijkheid. De plannen zijn een aantal keer gewijzigd. Gezien de verwachting voor vernieuwing zijn investeringen voor onderhoud uitgesteld. Deze sitatie is niet langer vol te houden voor het schoolbestuur (PCPOW). Wanneer het krediet voor de ontwikkeling van het maatschappelijke deel niet beschikbaar wordt gesteld, bestaat de kans dat het draagvlak voor het Huis van de Buurt wegvalt. Een gewenste ontwikkeling en een versnelling van de uitvoering van het centrumplan vindt dan geen doorgang.

2.3 Deze ontwikkeling loopt vooruit op de deelvisie Voorzieningen

Met het besluit voor het beschikbaar stellen van krediet wordt vooruitlopend op de deelvisie Voorzieningen besloten tot de gewenste ontwikkeling. Het wachten op de deelvisie leidt echter tot

verdere vertraging voor het centrumplan en de mogelijkheid voor het afhaken van partijen. Hierdoor bestaat de kans op een volgende scope-wijziging.

FINANCIËN

Om alle ontwikkelingen mogelijk te maken dient krediet beschikbaar worden gesteld. Hieronder volgt een overzicht van de dekking van het totale plan. Het overzicht is afgestemd met Financiën en Beleid.

Investering schoolgebouw (basisschool De Hoeksteen)

De realisatie van basisscholen ligt bij de gemeente. In principe vindt nieuwbouw plaats op basis van het Integraal Huisvestingsplan. Voor het centrumplan Honselersdijk is op 15-12-2015 door de Raad besloten om de nieuwbouw op een andere manier te financieren om zo de ontwikkeling van het centrum mogelijk te maken. Uitgangspunt is dat Stichting PCPOW bouwheer wordt.

Voor de gedeeltelijke nieuwbouw van de school is in de bestemmingsreserve centrumplannen rekening gehouden met ca € 1,5 mln en € 650.000 op het Meerjareninvesteringsplan 2019-2022.

Investering schoolgebouw	**BVO in m2**	**bedrag per m2**	**totaal**
Nieuwbouw de Hoeksteen	373,3	2.020	754.066
Renovatie huidige gebouw	828,6	1.500	1.242.900
Grondkosten	99,9	215	21.479
Totaal			**2.018.445**

Dekking:	
aanwending reserve centrumplannen	1.368.445
Meerjareninvesteringsplan	650.000
Totaal dekking	**2.018.445**

Sloop bestaand gebouw	**totaal**
Afboeking boekwaarde resterend actief school	-60.540
Inbreng boekwaarde resterend actief grondexploitatie	60.540
Per saldo	0

Investering maatschappelijk vastgoed (Bibliotheek, Vitis en Kwest)

Voor de realisatie van het maatschappelijk vastgoed is ook krediet nodig. Het maatschappelijk vastgoed wordt geëxploiteerd door de gemeente op basis van kostprijsdekkende verhuur, waarbij een exploitatieperiode van 40 jaar het uitgangspunt is.

Kosten maatschappelijk vastgoed	**BVO in m2**	**bedrag per m2**	**totaal**
Nieuwbouw Vitis	415	2020	838.300
Nieuwbouw Bibliotheek	192,5	2020	388.850
Nieuwbouw Kwest	56	2020	113.120
Grondkosten	607,5	215	130.613
Totaal			**1.470.883**

Dekking subsidie gemeente
Dekking voor de subsidie voor de Bibliotheek en Vitis vindt plaats binnen de bandbreedte van de totale subsidie. Het vastleggen van afspraken in een bouwheerovereenkomst betekent het startpunt voor de discussie over de verdere besteding van de subsidie voor huisvestingslasten met beide partijen.

Woning Fazantlaan 8
In de raadsvergadering van 11 december 2018 is een krediet van € 455.000 beschikbaar gesteld voor de aankoop van de woning Fazantlaan 8 te Honselersdijk. Hierbij werd aangegeven dat in de begroting 2018 een bedrag van € 500.000,- is gereserveerd voor de aankoop van de woning en bijkomende kosten. Het huidige voorstel voorziet in de sloop van de woning. Bij de 1e actualisatie 2019 wordt via de budgetoverheveling het gereserveerde budget ingezet ter dekking van de aankoop- en sloopkosten.

COMMUNICATIEPARAGRAAF

Voor het centrumplan Honselersdijk is een klankbordgroep ingesteld. De samenstelling van de klankbordgroep is gebaseerd op inwoners die meegedacht hebben over het Ruimtelijk Ontwikkelingskader Honselersdijk. De laatste afstemming met de klankbordgroep heeft plaatsgevonden over het huidige scenario. Vanwege de vele scope-wijzigingen zijn weinig contactmomenten geweest met de klankbordgroep. Wel is overleg geweest met de ondernemersvereniging, het kerkbestuur en omwonenden die niet in de klankbordgroep vertegenwoordigd waren. Op basis van de huidige plannen is intern de huidige manier van communiceren geëvalueerd. Hierbij is meegenomen dat een aantal mensen uit de klankbordgroep niet tevreden is over de informatie-uitwisseling tussen de gemeente en de klankbordgroep. Uitkomst is dat in de huidige samenstelling van de klankbordgroep te weinig bewoners zitten die direct betrokkenheid hebben met het centrumplan. Om deze reden en gezien de toekomstige opgave wordt de klankbordgroep geïntegreerd in nieuw participatietraject dat aansluit bij de nieuwe ambities voor participatie.

Voor het herinrichten van het Voorhofplein, het aanleggen van extra parkeerplaatsen en het gebouw voor de Huis van de Buurt zijn meerdere belanghebbenden die niet in de klankbordgroep zijn vertegenwoordigd. In het vervolgtraject worden alle belanghebbenden geïnventariseerd, waarbij ook de huidige leden van de klankbordgroep worden meegenomen. Op deze manier wordt de huidige klankbordgroep geïntegreerd in het nieuwe participatieproces.

Voor het bestemmingsplan wordt een bewonersbijeenkomst georganiseerd voordat het ontwerp bestemmingsplan ter inzage wordt gelegd. De inventarisatie van belanghebbenden zoals hierboven aangegeven wordt ook hiervoor gebruikt, maar kent een breder en meer algemeen karakter.

EXTERN OVERLEG

Het vastgestelde scenario is met verschillende partijen afgestemd en/of besproken. Over het plan Huis van de Buurt is overleg geweest met de betrokken partijen PCPOW, basisschool de Hoeksteen, Vitis, de Bibliotheek, kinderdagverblijf Kwest en afdeling Beleid met betrekking tot haalbaarheid en wenselijkheid. In het vervolgproces wordt het extern overleg uitgebreid naar andere belanghebbenden. Het Huis van de Buurt past binnen de kaders van het vastgestelde scenario.

GEMEENTE WESTLAND

RAADSVOORSTEL

VERVOLGTRAJECT

Na besluitvorming wordt met de maatschappelijke partijen en de basisschool een bouwheerovereenkomst gesloten. Hierna kan het ontwerpproces starten voor het Huis van de Buurt. PCPOW wordt hiervan de trekker. Parallel daaraan wordt verder gewerkt aan het bestemmingsplan en worden voorbereidingen getroffen voor het opstarten van het traject om ontwerpen te maken voor het Voorhofplein en de toevoeging van parkeergelegenheid in het centrum. Ook wordt het participatieproces verder uitgewerkt en opgestart.

Burgemeester en wethouders van Westland,

de secretaris,	de burgemeester,
A.C. Spindler	B.R. Arends

RAAD

19 FEB. 2019

GEMEENTE WESTLAND

GEMEENTE WESTLAND

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Westland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 8 januari 2019, met de volgende bijlage(n):

- Programma van eisen nieuwbouw Huis van de Buurt - concept (18-0305007)

gelet op het bepaalde in artikel 25 en 192 van de gemeentewet;

gehoord het advies van de commissie Ruimte van 5 februari 2019 en gehoord de beraadslagingen van onderhavige vergadering;

besluit:

1. een krediet van € 2.018.445 mln beschikbaar te stellen voor de nieuwbouw en renovatie van basisschool De Hoeksteen
2. een krediet van € 1.470.883 mln beschikbaar te stellen voor de nieuwbouw van maatschappelijke organisaties in 1 gebouw met basisschool De Hoeksteen geëxploiteerd door de gemeente op basis van kostprijsdekkende verhuur onder voorwaarde dat met betrokken partijen een bouwheer-overeenkomst wordt gesloten

Begrotingswijziging	**nr. 19010**							
Mutatie programma's:	dienstjaar 2019		dienstjaar 2020		dienstjaar 2021		dienstjaar 2022	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Econ.& Ruimt.Ontw.	60.537	60.537	3.800		19.582		52.654	48.740
Sterke Samenleving			669		4.508		77.864	
Onderst., Zorg & Part.								
Fys. Leefomgeving			-3.800		-7.600		-38.350	
Dienstverl. & Belasting								
Bestuur & Veiligheid								
Alg. dekkingsmidd.			-669		-16.490			
Totaal programma's	60.537	60.537			0		92.167	48.740
Mutaties reserves:								
Reserves			1.030.000	1.030.000	338.445	338.445		43.427
Totaal	60.537	60.537	1.030.000	1.030.000	338.445	338.445	92.167	92.167

Aldus besloten door de raad in zijn openbare vergadering van 19 februari 2019,

de griffier,

A.P.M.A.F. Bergmans

de voorzitter,

B.R. Arends

RAAD

19 FEB. 2019

GEMEENTE WESTLAND

Nieuwbouw en renovatie De Hoeksteen – Huis van de buurt te Honselersdijk

Programma van eisen

Versie: 5.0 datum: 24-01-2018 (concept)

opdrachtgever
Stichting PCPOW
Postbus 265
2670 AH Naaldwijk

adviseur
Lineair bouwmanagement
Santhorsthof 10
2681 ME Monster
telefoon (06) 38748266
e-mail info@lineair-bouwmanagement.nl

Inhoudsopgave

1. Inleiding 3
1.1 Algemene gegevens 3
1.2 Project 4
1.3 Honselersdijk 4
1.4 Locatie 4

2. De Hoeksteen 5
2.1 Algemeen 5
2.2 Missie en visie 5
2.3 PCPOW 5
2.4 Huidige huisvesting 6

3. Vitis Welzijn 6
3.1 Algemeen 6
3.2 Missie 6
3.3 Wijkcentra in Westland 6
3.4 Huidige huisvesting 7

4. Bibliotheek Westland 8
4.1 Algemeen 8
4.2 Missie 8

5. Kwest 9
5.1 Algemeen 9
5.2 Missie 9
5.3 Locaties in Westland 9
5.4 Huidige huisvesting Peuteropvang de Peuterhof Honselersdijk 9

6. Ruimtebehoefte en programma 10
6.1 Visie op multifunctioneel gebouw 10
6.2 Samenwerking 11
6.3 Ruimtebehoefte 12
6.4 Gemeentelijk kader 13

7. Functionele wensen 13
7.1 Clustering en relaties 13
7.2 Beschrijving van ruimten 13
7.3 Beeldverwachting 16
7.4 Flexibiliteit 16
5.5 Buitenruimte 17

8. Technisch programma van eisen 17

9. Financieel programma van eisen 17
9.1 Taakstellend budget 17
9.2 Verdeling 17

10. Stedenbouwkundige randvoorwaarden 17
10.1 Locatie 17
10.1 Bestemmingsplan 18
10.2 Verkeer 18
10.3 Inpassing 18

Bijlage 1: bestemmingsplan 19

1. Inleiding

1.1 Algemene gegevens

Lineair bouwmanagement is gevraagd een integraal programma van eisen op te stellen voor de renovatie en nieuwbouw van een multifunctioneel gebouw in Honselersdijk.

De directe aanleiding voor het project 'Basisschool De Hoeksteen & Huis van de buurt*'* als middelpunt in Honselersdijk komt voort uit de kansen die de Centrumplannen Honselersdijk bieden. Gemeente is bezig met een ruimtelijke verkenning met betrekking tot het centrumgebied; Dijkstraat en herinrichting Voorhofplein, uitbreiding parkeergelegenheid supermarkt, nieuwbouw en verbouw voor basisschool De Hoeksteen (PCPOW) gecombineerd met een maatschappelijke voorzieningen.

Basisschool De Hoeksteen kiest voor vernieuwbouw, zodat de centrale ligging behouden blijft. Deze ligging is essentieel voor de spilfunctie die de school samen met andere partijen wil vervullen zodat er een centrum ontstaat waar de ontmoeting tussen onderwijs, verenigingen en sociale partijen centraal staat. Het uitbreiden van deze spilfunctie sluit nauw aan bij de missie en visie van de school.
Bij deze vernieuwbouw zien De Hoeksteen, Vitis Welzijn en Bibliotheek Westland kansen om de krachten te bundelen. De Hoeksteen behoudt de mogelijkheid en de ruimte om de nieuwste onderwijstechnologie toe te passen en om vorm te kunnen geven aan het onderwijs van de 21ste eeuw. Tevens biedt het "samenwonen" veel mogelijkheden om de samenwerking te versterken waarbij oog voor diversiteit, verbindingen en participatie en de behoeften van de inwoners uit de kern Honselersdijk centraal zullen staan.

Genoemde maatschappelijke voorziening wordt door Vitis en de bibliotheek gezien als een kans om de gezamenlijke ambitie ook in Honselersdijk vorm te geven, te meer doordat deze locatie in het centrum is gesitueerd én onder één dak met De Hoeksteen. Het is een logische stap om samen te werken met andere partijen en te onderzoeken waarmee je elkaar kunt versterken én welke kansen gecreëerd kunnen worden. Deze locatie, in het centrum, is een plek waar het 'Huis van de Buurt' zichtbaar is voor alle doelgroepen. Een nieuwe plek, betekent een nieuw begin en een nieuw imago. Het 'Huis van de Buurt' en basisschool De Hoeksteen worden in één pand gesitueerd. Niet als buren maar als samenwerkingspartners.

<u>Programma van Eisen</u>
Een Programma van Eisen (PvE) bestaat uit de volgende onderdelen:

- Ruimtelijk- functioneel PvE
  - Visie, missie
  - Organisatie
  - Relaties tussen organisatie en/of ruimtes
  - Ruimteprogramma
  - Aanvullende wensen per ruimte
  - Beeldverwachting
  - Infrastructuur en terrein
- Technisch PvE
  - Bouwkundig
  - Bouwfysische
  - Installaties
- Financieel PvE
  - Taakstellend budget
  - Uitsplitsing naar onderdelen
- Stedenbouwkundige randvoorwaarden
  - Externe eisen vanuit locatie (bestemmingsplan)
  - Verkeer

1.2 Project

Multifunctioneel gebouw
De huidige basisschool De Hoeksteen (Fazantlaan 4) wordt gedeeltelijk gesloopt, het te handhaven deel wordt gerenoveerd en gedeeltelijk nieuw gebouwd op de locatie van De Voorhof. De school heeft vanuit de landelijke norm recht op 1225m2 (op basis van 8 groepen). Kinderopvang Kwest zal 1 ruimte in het bestaande deel van de school huren voor peuteropvang.

Vitis Welzijn zal met ongeveer 475m2 haar intrek nemen in het gebouw als vervanging van hun huidige locatie 'De Hunselaer'. Zij zal haar deel van het gebouw huren van de Gemeente Westland. De bibliotheek zal met ongeveer 190 m2 ook haar intrek nemen in dit deel met het gebouw. Ruimtes zullen gedeeld worden met Vitis.
Het wordt dus een multifunctioneel gebouw van ca. 1865 m2. Tussen de school, Vitis en de bibliotheek zijn inhoudelijke samenwerkingsafspraken gemaakt, o.a. ten aanzien van het gebruik van elkaars ruimtes.

1.3 Honselersdijk

Honselersdijk is één van de dorpskernen in Westland en heeft 7.595 inwoners (per 01-01-2013). Dit is 7,4% van het aantal inwoners in gemeente Westland. Het is een levendige kern waar men elkaar kent. Het aanbod van eerstelijnsgezondheidszorg in Honselersdijk is klein. De sportvoorzieningen zijn goed en worden intensief gebruikt door de verenigingen, de kinderopvang en door buiten spelende kinderen. De winkels in Honselersdijk zijn gesitueerd rond de Dijkstraat en het Moddermanplantsoen. Er heerst een mentaliteit van hard werken en er is veel werkgelegenheid.

Enkele interessante achtergrond cijfers:
Van de inwoners in Honselersdijk is 29,1% alleenstaand, 15% allochtoon en 25% onder de 20 jaar. 31,5% van de inwoners is lid van een sportvereniging. Het ledenaantal van sportverenigingen loopt terug vanaf de leeftijdsgroep 15+.
Bij de groep 65-plussers in Westland is sinds 2004 de eenzaamheid toegenomen van 36% naar 42%. Eenzaamheid bij ouderen scoort hoog, maar relatief ook bij de doelgroep 19-65 jaar (34%).
Per 1 juli 2013 hebben 190 inwoners van Honselersdijk een indicatie voor AWBZ-zorg. Honselersdijk heeft een beperkt aanbod aan voorzieningen op het gebied van zorg en welzijn.
In een aantal wijken in Honselersdijk is in de afgelopen jaren de sociale samenhang verminderd, zoals de Burgemeestersbuurt, de Pannebuurt, De Hunselaer en de Vogelbuurt.

Honselersdijk telt drie scholen voor primair onderwijs; De Hoeksteen (Protestants Christelijk), Startblok (Katholiek) en Palet (openbaar). In oktober 2015 hadden de drie scholen samen 543 leerlingen. De Hoeksteen telde op 1 oktober 2015 185 leerlingen met een marktaandeel van 34.1 %

2013	Honselersdijk	%	Westland	%	Nederland	%
0 t/m 19	1.950	25.7	24.784	24.1	3.870.773	23.1
20 t/m 64	4.615	60.8	60.740	59.1	10.084.457	60.1
65 jaar en ouder	1.030	13.6	17.174	16.7	2.824.345	16.8

Tabel 1: Bevolking Honselersdijk

1.4 Locatie

Centrumplan
Het project maakt deel uit van het Centrumplan Honselersdijk. In dit Centrumplan zijn verschillende deelprojecten die volgtijdelijk aan elkaar gekoppeld zijn:

- sloop Voorhof (inmiddels uitgevoerd),
- nieuwbouw school/HvdB,

- renovatie deel bestaande school
- sloop deel oude school,
- uitbreiding parkeerterrein AH.

Het Centrumplan is in een vergevorderd stadium van behandeling in de gemeenteraad.

2. De Hoeksteen

2.1 Algemeen

De Hoeksteen is een school waar de zelfstandigheid van leerlingen voorop staat. De huidige maatschappij vraagt om zelfredzaamheid. Steeds vaker zullen mensen hun eigen weg moeten vinden en kansen moeten grijpen. Het is belangrijk om te weten waar informatie gehaald en gezocht kan worden en te weten wat er van je verwacht wordt. Hier willen wij kinderen naar toe begeleiden.
Huidig aantal leerkrachten (fulltime/part time): 4 full time/ 11 part time
Huidig aantal leerlingen: 195

2.2 Missie en visie

De Hoeksteen is een school die onderwijs verzorgt aan kinderen van 4 tot en met 12 jaar. Wij dragen de christelijke identiteit uit met de daarbij behorende normen en waarden. Op onze school is iedereen welkom, ongeacht de achtergrond. Wij beseffen als geen ander dat ieder kind uniek is. Een kind is eigenaar van zijn eigen ontwikkeling waarbij leerkrachten en ouders onmisbaar zijn. Onze school biedt kinderen een veilige ruimte om zich optimaal cognitief, creatief en sociaal-emotioneel te ontwikkelen. Die verantwoordelijkheid dragen wij met elkaar.

Wij bereiden kinderen actief voor op een deelname aan de steeds veranderende maatschappij waar vaardigheden van de 21^{e} eeuw centraal staan. Wij willen met de kinderen op weg waarbij ze de wereld en hun eigen talenten ontdekken.
Om dit te bewerkstelligen werken de kinderen zelfstandig met dag- en weektaken, vormen communicatieve vaardigheden een belangrijk onderdeel van ons onderwijs en is samenwerken essentieel. Wij bieden hen handvatten om voorbereid de wereld in te gaan en de kansen te grijpen en te benutten die de samenleving hen biedt.
Wij leren van én met elkaar.

Hoe geven wij gestalte aan de missie en visie?

- Cultuur; cultuurweken en naschoolse cultuureducatie
- IPC; 21e eeuwse vaardigheden
- ICT/Snappet; adaptief onderwijsplatform. Kinderen werken via een notebook aan leerdoelen die aansluiten bij hun eigen niveau.
- Robotisering; kinderen komen vanaf groep 1 in aanraking met robots en daarbij behorende programmeren ism de Bibliotheek
- Peutergym; elke week is er peutergym bij ons op school in het speellokaal
- Buurtpreventie: zijn bij ons gehuisvest
- Logopedie; is bij ons gehuisvest
- Maatschappelijke betrokkenheid
- Ouderavonden
- Trainingen zoals weerbaarheid
- Bibliotheek functie

2.3 PCPOW

De Hoeksteen is onderdeel van Stichting Protestants Christelijk Primair Onderwijs Westland. PCPOW is met 15 basisscholen één van de grote onderwijsorganisaties in Nederland. De

scholen zijn te vinden in ’s-Gravenzande, De Lier, Heenweg, Honselersdijk, Maasdijk, Maasland, Monster, Naaldwijk en Wateringen.

De kernwaarden van het bestuur PCPO Westland en De Hoeksteen zijn:

- Christelijk → geïnspireerd door de Christelijke traditie
- Kwaliteit → we gaan voor versterking van de kwaliteit van het onderwijs en de organisatie
- Gastvrij → op een gastvrije manier naar leerlingen en ouders
- Talent → met oog voor de ontwikkeling van het talent van leerling en leraar
- Samen → in nauwe samenwerking onderling en met andere maatschappelijke partners.

2.4 Huidige huisvesting

Het huidige schoolgebouw bestaat uit 14 lokalen, een speellokaal, ruimtes voor IB/RT, een directiekamer, personeelskamer en een grote gemeenschappelijke ruimte. De school ligt als een hoefijzer rond het schoolplein. Op dit moment worden 10 lokalen gebruikt als groepslokaal. De overige lokalen worden gebruikt voor zelfstandig werken, handvaardigheid, als hoekenlokaal en voor de TSO. Het schoolplein omvat een centraal speelgedeelte, een natuurspeeltuin en een voetbalplek met doelen. Wij zien dat ons schoolplein een grote aantrekkingskracht heeft voor de kinderen uit de kern Honselersdijk

3. Vitis Welzijn

3.1 Algemeen

Vitis is dé partij geworden om effectieve netwerken in de kern te organiseren om de eigen kracht van inwoners en samenleving te vergroten, ondersteuning van de omslag van formele naar informele zorg. Ook is ingezet op verbreding van het bereik; niet meer vooral ouderen, maar kwetsbaren in het algemeen. En met de komst van de sociaal makelaars en het jongerenwerk, ook nadrukkelijk jongeren.

3.2 Missie

Vitis Welzijn zet zich in voor een vitale samenleving in regio Westland.
Wij ondersteunen kwetsbare burgers, zodat zij voor zichzelf kunnen zorgen en mee kunnen doen aan de samenleving.
Wij stimuleren mensen om te participeren, om elkaar te ontmoeten, en om om te zien naar elkaar.
Wij verbinden mensen en organisaties met elkaar. Wij zorgen dat mensen en organisaties die iets willen doen, en mensen en organisaties die iets nodig hebben, elkaar vinden.
Vitis Welzijn is betrouwbaar, optimistisch en betrokken; wij gaan uit van de eigen kracht en mogelijkheden van mensen en maatschappij.

3.3 Wijkcentra in Westland

In alle kernen van Westland bevinden zich wijkcentra. Hier worden activiteiten georganiseerd door en met vrijwilligers. Iedereen is welkom in de wijkcentra, om mee te doen, andere mensen te ontmoeten of gewoon voor een kopje koffie of een maaltijd.

De wijkcentra worden op jaarbasis bezocht door meer dan 3.500 deelnemers voor deelname aan activiteiten. Een groot aantal bezoekt de wijkcentra regelmatig wat resulteert in 185.267 bezoeken per jaar. In de wijkcentra in Westland zijn 498 vrijwilligers actief (cijfers jaarverslag Vitis 2016).

De wijkcentra van Vitis:

Plaats	Wijkcentrum
's-Gravenzande	Larix
's-Gravenzande	Kasteeleplein
Naaldwijk	Hof van Heden
Naaldwijk	Hooge Hasta
Honselersdijk	De Hunselaer
De Lier	't Anker
Maasdijk	Prinsenhof
Poeldijk	De Backerhof
Monster	De Noviteit (aantal activiteiten in De Noviteit)
Wateringen	Terra Nova

Hiernaast worden activiteiten in accommodaties van derden georganiseerd met en door vrijwilligers van Vitis:

Plaats	Naam
Heenweg	Basisschool De Kameleon
Kwintsheul	Kastanjehof

Vitis kijkt continu naar kansen voor samenwerking, ook op het gebied van huisvesting van en in wijkcentra. Ontwikkelingen, in de afgelopen jaren, hebben geleid tot deelname van Vitis in de Brede Buurtschool Kameleon Heenweg, ontwikkeling Hooge Hasta te Naaldwijk in samenwerking met 's-Heeren Loo en sinds begin 2015 worden activiteiten georganiseerd in de Kastanjehof te Kwintsheul.

3.4 Huidige huisvesting

Wijkcentrum De Hunselaer (De Hunselaer 1) in Honselersdijk is gebouwd in 1972 en onderdeel van een complex huurwoningen (88). In het verleden was het wijkcentrum een 'dienstencentrum voor ouderen' en woonde de doelgroep in de aangrenzende woningen.

Inmiddels is de functie van De Hunselaer gewijzigd in een wijkcentrum. Steeds meer andere doelgroepen weten De Hunselaer te vinden voor activiteiten, ontmoeting en/of vrijwilligerswerk.
Hoewel is ingezet op verbreding van doelgroepen naar kwetsbaren in het algemeen, bestaat de overgrote meerderheid van bezoekers nog steeds uit senioren uit de wijk.

In wijkcentrum De Hunselaer worden structureel 10 verschillende recreatieve activiteiten, 1 educatieve activiteit en 5 bewegingsactiviteiten georganiseerd (Jaarverslag Vitis, 2014). Ook krijgt de buurtfunctie steeds meer gestalte. Buurtbewoners organiseren met en voorelkaar allerlei activiteiten zoals creatieve workshops, cursussen en kinderactiviteiten.

Een aantal voorbeelden hiervan zijn:

Kinderdisco	maandelijks
Kinderbingo	maandelijks
Creative workshop	maandelijks
Klaverjasmarathon	maandelijks
Kledingruilbeurs	2x per jaar
Bingo/Klaverjas volwassenen	2x per maand

De Hunselaer ligt in een niet doorgaande wijk. Eigenaar van het pand is woningcorporatie Vestia. Het imago van het complex, te midden van seniorenwoningen, en uitstraling en vormen een drempel voor nieuwe doelgroepen. Hiernaast is het pand verouderd en zijn een aantal ruimten niet praktische ingedeeld of gesitueerd. Hierdoor voldoet het pand niet aan de eisen van een wijkcentrum voor de toekomst.

Wijkcentrum De Hunselaer heeft een BVO van 512m².

4. Bibliotheek Westland

4.1 Algemeen

Technologische ontwikkelingen en een zich terugtrekkende overheid maken dat taal- en digitale vaardigheden voor burgers van steeds groter belang zijn om te kunnen participeren in onze maatschappij. De bibliotheek kan hen ondersteunen bij het (verder) ontwikkelen van deze vaardigheden.

De rol van de Bibliotheek in de Westlandse samenleving

In de bibliotheekwet zijn vijf kernfuncties voor de bibliotheek benoemd:

- Warenhuis van kennis en informatie
- Centrum voor ontwikkeling en educatie
- Inspiratiebron voor lezen en literatuur
- Encyclopedie van kunst en cultuur
- Podium voor ontmoeting en debat

4.2 Missie

Bibliotheek Westland gelooft dat mensen die zichzelf ontplooien, gelukkiger en gezonder zijn en zo blijvend en volwaardig kunnen participeren in de samenleving.
Bibliotheek Westland draagt hieraan bij door persoonlijke en talentontwikkeling van alle Westlanders te ondersteunen, stimuleren en faciliteren door hen te verbinden met verhalen, kennis, organisaties en door elkaar te ontmoeten.

4.3 Visie

Bibliotheek Westland vormt samen met haar partners een platform waar Westlanders elkaar willen ontmoeten om te lezen, te leren, en met elkaar kennis te delen.
Dit met als doel om bij te dragen aan een krachtig, gezond en gelukkig individu in een hechte samenleving

Bibliotheek Westland ziet als haar rol:

- samen met partners een stimulerende leeromgeving bieden
- een dynamische en gastvrije ontmoetingsplek zijn waar verschillende doelgroepen zich thuis voelen
- ondersteunen van burgers in het verwerven van basisvaardigheden (taal en digitaal)
- het stimuleren van burgers zich te blijven ontwikkelen, daarbij aansluitend bij de behoeften van de Westlanders
- de Westlanders in staat stellen gelukkig(er) te worden en een grotere toevoeging te zijn voor de samenleving

Strategische programmalijnen

De basis daarvoor zijn drie programmalijnen:

1. Het ondersteunen van de Westlander in basisvaardigheden, waaronder o.a. het Taalhuis, BoekStartprogramma's, dBos en het brochureaanbod.
2. Het motiveren van "Leven Lang Leren", waaronder o.a. Programmeren voor kinderen, het Bieblab, activiteiten en het cursusaanbod i.s.m. VU Westland.
3. Het stimuleren van "Kennis Maken en Delen" , waaronder het stimuleren van Bibliotheek Westland als ontmoetingsplek voor netwerken en gelijkgestemden

Bibliotheek Vestigingen

In alle kernen van het Westland bevinden zich momenteel bibliotheek vestigingen al dan niet vorm gegeven met partners. Bibliotheek Westland ontvangt per jaar ruim 460.000 bezoekers in haar vestingen in Honselersdijk zijn dit bijna 22.000 bezoeken op jaarbasis.

De huidige vestiging van Bibliotheek Westland bevindt zich in het Startblok. Ruimtelijk gezien een prima accommodatie echter onvoldoende zichtbaar. Verder wordt de locatie nauwelijks bezocht door andere scholen, voor bijvoorbeeld klassenbezoeken omdat de bibliotheek in een andere basisschool is gesitueerd. De bibliotheek wil een onafhankelijke plek waar iedereen welkom is en zich ook welkom voelt. Het huis van de buurt in Honselersdijk biedt hiervoor mooie kansen.

5. Kwest

5.1 Algemeen
Kwest is een kinderopvangorganisatie in Westland. Wij verzorgen kinderopvang, in de breedste zin van het woord, voor kinderen in de leeftijd van 0-13 jaar. We doen dit niet alleen en zijn altijd op zoek naar partners. Kinderen staan in onze maatschappij immers ook niet alleen.

5.2 Missie
Kwest biedt kinderopvang aan in gemeente Westland. Ouders kunnen hierdoor werken of zich anderzijds ontplooien. Kinderen mogen bij Kwest ervaren en ontdekken. Wij brengen kinderen verder in hun ontwikkeling.

5.3 Locaties in Westland
Kwest is een echt Westlandse organisatie, geworteld en gevestigd. Wij bieden hele dagopvang (0-4 jaar), BSO (4-13 jaar), Peuteropvang (2-4 jaar), TSO (4-12 jaar), Gastouderopvang (0-13 jaar). Samenwerken vinden we meer dan belangrijk en een toegevoegde waarde voor onze kinderen. Zo hebben we een samenwerking met onderwijs, meervoudig gehandicapte kinderen, ouderen, sport, lokale verenigingen, het sociale netwerk in Westland en extra bijzonder is onze Buitengroep. Hier gaan peuters elke dag op pad in Westland: ‘’Slecht weer bestaat niet, slechte kleding wel’’.

Kwest biedt aan ruim 1400 kinderen een plek. Dit wordt verzorgd door onze 160 Kwestkanjers!

De locaties van Kwest:

Plaats	Locatie
Naaldwijk	DoReMi
Naaldwijk	Samsam
Naaldwijk	KwestHome
Naaldwijk	BSO Olympus
Naaldwijk	BSO Druivenstraat
Naaldwijk	BSO KwestHome
Naaldwijk	BSO Regenboogschool
Naaldwijk	BSO Montessorischool
Honselersdijk	Kiekaboe
Honselersdijk	Peuterhof
Honselersdijk	BSO KwestFactory
De Lier	BSO Mauritsschool
De Lier	BSO K.Julianaschool
De Lier	Duckie
Wateringen	BSO Mariaschool
Maasdijk	KrisKras
Maasdijk	BSO Aventurijn
Westland	Gastouderbureau Kwest

5.4 Huidige huisvesting Peuteropvang de Peuterhof Honselersdijk
Peuteropvang de Peuterhof is op dit moment met 1 groep gehuisvest in onze BSO locatie KwestFactory aan de Dijkstraat in Honselersdijk.

We zijn hier 5 dagdelen per week geopend en 42 peuters maken gebruik van de opvang. Er zijn, door de gemeente, gesubsidieerde plekken en plekken vallend onder de Wet Kinderopvang. Voor deze plekken ontvangen de ouders een tegemoetkoming via de belastingdienst. Dit zijn ouders die beide werken en hierdoor recht hebben op deze tegemoetkoming.

Het nieuw te ontwikkelen ‘’Huis van de Buurt’’ is voor ons een kans om intensiever samen te werken met basisschool de Hoeksteen, Bibliotheek Westland en Vitis. Meer samenwerken betekent een grotere toegevoegde waarde voor de peuters uit Honselersdijk. Contact, kennisdelen, elkaar inspireren en werken aan een optimale doorgaande lijn met deze school zijn de uitgangspunten. Een verdergaande samenwerking met de onderbouwgroepen waar activiteiten, inzet van medewerkers en kennis over de kinderen echt samen gaan.

Maar ook qua huisvesting zien wij een kans om bovenstaande verder te ontwikkelen. Om zo optimaal mogelijk van ruimtes gebruik te maken zien wij ons gehuisvest in een ruimte van de school. Omdat hier ruimte beschikbaar is, zou dit de insteek van de constructie moeten zijn: huren van de school. Dichtbij en met elkaar.

Om een groep Peuteropvang te kunnen exploiteren is er een lokaal nodig van minimaal 56m2 (16 kinderen x 3,5m2), een toiletruimte met 2 peutertoiletjes (indien mogelijk een klein model aankleedtafel) en ventilatie volgens het bouwbesluit. De ingang kan gecombineerd worden met de onderbouw, dit zal natuurlijk contact bevorderen. Voor de medewerkers is een medewerkerstoilet nodig, vanzelfsprekend kan dit in dubbelgebruik.

6. Ruimtebehoefte en programma

6.1 Visie op multifunctioneel gebouw

<u>De Hoeksteen</u>
De Hoeksteen wil deel uitmaken van een bruisend centrum dat 24/7 ruimte faciliteert voor onderwijs, verenigingen en ontmoeting. Op dit moment maken al diverse maatschappelijke, sociale en culturele partijen gebruik van onze faciliteiten. Voorbeelden hiervan zijn: Buurt Informatiepunt, kickboksen, Zumba lessen, twirlen, presentatie Huis van de toekomst, cursussen GGZ, workshops door externen, naschoolse cultuureducatie, Bibliotheek activiteiten etc.

Idealiter zou een IKC, waarbij ook de kinderopvang deel uit maakt van het nieuwe plan, onze voorkeur hebben. Op dit moment vinden er gesprekken plaats met Kwest om de mogelijkheden hiertoe te onderzoeken.

<u>Huis van de Buurt</u>
Het is belangrijk om te realiseren dat een Huis van de Buurt geen doel op zich is, maar een middel om de sociale cohesie in Honselersdijk te behouden en te intensiveren.

Visie van Vitis en de Bibliotheek is dat er in Honselersdijk een ‘Huis van de Buurt’ is waar een breed aanbod van activiteiten wordt aangeboden voor zowel kwetsbare inwoners van Honselersdijk, alsook voor actieve burgers zodat beide groepen met elkaar in contact zijn/komen. Een ‘Huis van de Buurt’ draagt bij om de eigen kracht van inwoners te vergroten.

Ook het Buurt Informatiepunt wordt enkele dagdelen per week gesitueerd op een centrale plek waardoor de drempel voor vragen wordt verlaagd.

Meerdere doelgroepen kunnen elkaar ontmoeten en er ontstaat integratie tussen alle leeftijden en culturen met extra inzet voor kwetsbaren. Vitis en de Bibliotheek ervaren dat de kracht van de combinatie tussen wijkcentrum en de Bibliotheek zit in het samenbrengen van de diverse doelgroepen die elkaar op een locatie ontmoeten. Jonge gezinnen, ouderen, en kwetsbaren.

Het huis van de buurt biedt laagdrempelige, betaalbare activiteiten voor jonge en oud, hiermee zorgen we voor meer samenhang in maatschappij en wijk. Deze sociale samenhang zorgt ervoor dat ouderen langer actief blijven en minder snel gebruik moet gaan maken van reguliere zorg. En dat de intergenerationele verbinding wordt versterkt.

Het huis van de buurt stemt het activiteitenprogramma af op de behoefte van de inwoners van Honselersdijk. Initiatieven worden ontwikkeld voor, door en met de bewoners.

Partijen willen partners mee laten participeren binnen het gebouw. Voordeel van en voor partners is het gebruik maken van elkaars ruimten, materialen en het versterken van elkaar tijdens gezamenlijke activiteiten of doorstroom van deelnemers.

De afstand van oude naar nieuwe locatie zal naar verwachting geen problemen opleveren voor kwetsbaren die nu De Hunselaer bezoeken of voor bezoekers van de Bibliotheek. De nieuwbouw 'Voorhoflocatie' ligt ca. 150 meter vanaf de oude locaties. De verwachting is dat huidige activiteiten en deelnemers meeverhuizen naar de nieuwe locatie en ook overige gebruikers zoals organisaties en verenigingen.

In de nieuwe locatie zal ruimte zijn voor onder andere overlegvormen, activiteiten en aanlandplekken voor bijvoorbeeld zorgpartners in de kern waardoor verdere samenwerking tussen partijen een extra dimensie zal krijgen. Gelet op het stadium van de plannen is met deze partijen nog niet concreet gesproken.

Een opsomming van organisaties/verenigingen die nu regelmatig gebruik maken van De Hunselaer staan in onderstaand overzicht.

Gebruik door derden, wijkcentrum De Hunselaer			
Naam	**Activiteit**	**Frequentie**	**Aantal deelnemers**
KBO	vergadering	Maandelijks	Ca. 20
	kaartmiddag	Wekelijks	Ca. 40
Vrouwengilde	avond bijeenkomst	Maandelijks	Ca. 60
Careyn	spreekuur	Maandelijks, 2 uur	Ca. 18
Trombosedienst	prikuur	Wekelijks, 2 uur	Ca. 30
Bloedafname RdGG	prikuur	Wekelijks, 1 uur	Wisselend 10-40
AA	bijeenkomst	Wekelijks	Ca. 20
Al-Anon	bijeenkomst	1x per 2 maanden	Ca. 24
Buurtvereniging	bijeenkomst	1x 14 dagen	Ca. 48
Zonnebloem	vergadering bestuur	Maandelijks	Ca. 8
	bijeenkomst	1x per 2 maanden	Ca. 60
Aquariumvereniging	bijeenkomst	Maandelijks	Ca. 40

In de nieuwe locatie zal ruimte zijn voor onder andere overlegvormen, activiteiten en aanlandplekken voor bijvoorbeeld zorgpartners in de kern waardoor verdere samenwerking tussen partijen een extra dimensie zal krijgen. Gelet op het stadium van de plannen is met deze partijen nog niet concreet gesproken.

In het nieuwe pand zullen er ca. 100 mensen max. tegelijk aanwezig zijn. Gemiddeld zullen er tussen de 60 en 80 mensen aanwezig zijn.

6.2 Samenwerking

Samen onder één dak is een eerste stap. Onderzocht moet worden waar De Hoeksteen, Vitis en de bibliotheek elkaar kunnen versterken, waar kansen liggen. Hierbij wordt vanuit een eerste verkenning gedacht aan het delen (gebruiken) van elkaars ruimten en samenwerkingsprojecten. Hiernaast is er een drempelverlagende werking naar elkaar toe voor ouders en leerlingen richting het Huis van de Buurt (=Vitis en Bibliotheek) en naar De Hoeksteen.

Belangrijk bij het gebruiken en delen van elkaars ruimten is een 'doorgang' van de basisschool naar 'Huis van de Buurt' zodat gebouwen multifunctioneel worden gebruikt.

Verkennende gesprekken hierover zijn reeds gevoerd en partijen zijn enthousiast over mogelijkheden die deze samenwerking biedt. Ervaringen vanuit de Brede Buurtschool in Heenweg, samenwerking bibliotheek en Vitis de Prinsenhof te Maasdijk worden meegenomen in de planvorming en er wordt uitgekeken naar initiatieven vanuit de wijk die gaan ontstaan.

Vooruitlopend op allerlei initiatieven uit de wijk wordt gedeeld gebruik van bepaalde ruimten al gezien als een meerwaarde, zoals:

- speellokaal school door Vitis/Bibliotheek voor (bewegings-)activiteiten (ca. 2 tot 3 dagdelen) zoals Koersbal, Zumba, Yoga, Meer Bewegen voor Ouderen, volksdansen, kinderboekstart activiteiten Speellokaal moet vanuit Huis van de Buurt en De Hoeksteen bereikbaar zijn.
- keuken van het huis van de buurt gebruikt door school voor kookworkshops, activiteiten. Keuken gesitueerd in het Huis van de Buurt maar bereikbaar voor De Hoeksteen.
- techniekokaal van de school gebruiken voor workshops of cursussen én Repaircafé
- kantoor; gebruik door IB'er school, vrijwilliger Vitis en Bibliotheek, sociaal makelaar Vitis, Buurt Informatiepunt.
- vergaderruimte/spreekkamer; gebruik vergaderingen school, lunch leerkrachten school, bloedprikken, vergaderingen van gebruikers en externen.
- personeelstoilet en mivatoilet met douche en wasmachine/droger.

Hiernaast zien wij mogelijke samenwerkingsprojecten gericht op jong en oud zoals:

- voorlezen door goed opgeleide vrijwilligers van Huis van de Buurt, aan kinderen van de basisschool
- leerlingen, groep 7 en 8, die bezoekers Huis van de Buurt helpen, demonstreren of informeren over bepaalde onderwerpen
- jong en oud samen; handwerken zoals breien, haken, naaien, nieuwe technologieën aanleren aan ouderen door jongeren.
- Leerlingen kennis laten maken met oude ambachten
- Taallessen of begeleiding door goede opgeleide vrijwilligers aan ouders van school of leerlingen ism bv. ROC / Taalhuis
- Boekstartochtenden
- Kids & koffie Westland
- vrijwilligerswerk door ouders van leerlingen in huis van de buurt en vrijwilligers van Vitis in school (wassen, was opvouwen, planten water geven, kopiëren en overige hand en spandiensten
- kinderen koken voor bezoekers huis van de buurt
- kookles door vrijwilligers voor kinderen, gerechten van vroeger
- computer inloop/Digi Cafe
- bijwonen van voorstellingen door bezoekers huis van de buurt
- Coderdojo workshops
- Lezingen
- Digisterker

.

6.3 Ruimtebehoefte

Binnen het vastgestelde kader in bruto vloeroppervlak is met de gebruikers aan de hand van haar visie en onderwijs- en buurthuisconcept de werkelijke ruimtebehoefte bepaald. Hiervoor is geanalyseerd welke ruimten nodig zijn en welke ruimten samen gebruikt worden. Resultaat is een lijst met ruimten en hun afmetingen, die binnen het kader van het raadsbesluit dient te passen.

Uitwerking **PM**

6.4 Gemeentelijk kader

De Gemeente Westland heeft het bouwheerschap voor het project aan het bestuur van PCPOW toegewezen. Vitis en de bibliotheek zullen hun deel van het gebouw van de Gemeente Westland huren. Als eigenaar heeft de Gemeente Westland aangegeven dat de ruimtebehoefte en investering in relatie tot de huuropbrengsten moeten staan. Ze willen binnen dat kader wel meedenken met de duurzaamheidsambities voor het gebouw en de financiering daarvan.

7. Functionele wensen

7.1 Clustering en relaties

Omwille van de beperkte ruimte op de locatie zal de nieuwbouw twee lagen bedragen. De onderbouw en peuteropvang zal worden gesitueerd in het te renoveren deel op de begane grond. De oudere kinderen komen op de verdieping. Er wordt voor een deel van de tijd gebruik gemaakt van stilteplekken in de directe nabijheid van de lokalen. Daarnaast is er bergruimte voor leermiddelen en toiletten voor de kinderen in de nabijheid van de lokalen. Aan de hand van deze specifieke indeling zijn bepaalde ruimten op de begane grond gewenst en bepaalde ruimten op de begane grond vereist.

Het Huis van de Buurt zal, m.u.v. ondersteunende functies, vanwege de beoogde laagdrempeligheid de ruimten op de begane grond hebben.

Begane grond

Op de begane grond komen in het te renoveren deel drie onderbouw lokalen voor de school en de 1 lokalen voor peuteropvang. Het speellokaal blijft op de huidige plek en dient direct bereikbaar te zijn voor Vitis. Een ruimte voor voorstellingen voor de gehele school of in kleiner verband e.v. met tribunetrap.
Het techniekokaal ligt in het te renoveren deel en is tevens bereikbaar voor Vitis/bibliotheek.

Voor het buurthuis zijn alle ruimten op de begane grond eventueel m.u.v. ondersteunende ruimten zoals vergaderruimte en een deel van de bergingsruimte. De keuken/bar centraal gelegen en geschakeld aan de zalen en bibliotheek. Verkeersruimten zoveel mogelijk uitvoeren als verbijfsruimten (dus zo min mogelijk smalle gangen) en alle verblijfsruimten en de keuken zo open en transparant mogelijk zodat er maximale interactie is tussen de verschillende groepen en activiteiten. Rekening houden met rollators (ca. 10 bij de tafels in de zalen) en rolstoelen (ca. 3).

Verdieping

In het te renoveren deel is reeds 1 lokaal op de verdieping. Er komen in de nieuwbouw op de verdieping 3 nieuwe bovenbouw lokalen bij.
Vanwege de druk op de begane grond zal mogelijk nog een aantal nevenruimten voor activiteiten van de school zich ook op de verdieping bevinden.

7.2 Beschrijving van ruimten

Entree De Hoeksteen

De centrale entree is de eerste indruk die mensen bij het gebouw krijgen. Het moet uitnodigend zijn voor leerlingen, bezoekers en personeel. De hoofdentree wordt gebruikt door zowel de onderbouw als de bovenbouw. Voor de situering van de hoofdentree rekening houden dat ouders de kinderen van de onderbouw vaak tot in de klas brengen. De hoofdentree heeft een relatie met de kiss en ride zone en het plein. Onderzocht kan worden of een aparte entree voor de onderbouw en de bovenbouw een betere doorstroming geeft.

De garderobe voor de leerlingen bij de entree (of entrees). Zo wordt voorkomen dat dit bij de lokalen opgelost moet worden wat vaak een rommelig beeld geeft. Bij de garderobe dient naast een voorziening voor de jassen ook een voorziening voor de tassen worden meegenomen. De garderobes van de onderbouw en bovenbouw zijn gescheiden.

Speellokaal
Ten behoeve van bewegingsonderwijs voor groep 1 en 2 is er een speellokaal. Hier kunnen ook andere groepen gebruik van maken. Het speelokaal voorzien van een flexibele wand om de ruimte verder te vergroten door bijv. een verkeersruimte erbij te betrekken.
De ruimte heeft een grotere hoogte nodig dan de overige onderwijsfuncties (bij voorkeur zonder vloerniveau verschil).
Speciale aandacht wordt gevraagd voor het geluid; zowel in de situering als in de uitwerking mag deze geen overlast geven voor de overige functies.
Er dient tevens daglichttoetreding te zijn en spui ventilatie.
Omdat Vitis en de bibliotheek ook gebruik zullen maken van het speellokaal voor diverse (bewegings-) activiteiten is deze tevens van het Huis van de Buurt bereikbaar. Voor beide gebruikers een vaste voorziening maken voor het opbergen van materiaal.

Lokalen
Volgens de arbonorm dient het oppervlak van de lokalen minimaal 2m²/ll + 3,5m²/docent te zijn. Dit komt neer op een oppervlak van 56 m2. Lokalen dienen een goede lengte/breedteverhouding te hebben (zo vierkant mogelijk). Alle lokalen voorzien van een kleine pantry met koudwater. Bij de onderbouwgroepen op kleuterhoogte en bij de bovenbouw op normale hoogte. Alle lokalen voorzien van vaste opslag. Dit kan in het lokaal zijn of in de directe nabijheid van het lokaal.
Er dient zicht te zijn vanuit de gang naar de lokalen. De hoogte van de ramen zodanig dat het rondlopen van kinderen niet afleidt maar dat volwassenen wel binnen kunnen kijken.
T.p.v. de deur naar het lokaal een zijlicht maken.

Stilteruimte/werknissen
De school wil flexibele ruimten hebben voor het werken in stilte of in groepen of zelfs klasdoorbrekend. Gedacht wordt aan flexibele wanden om ruimten te koppelen of af te scheiden. Er kunnen werknissen in de gang gemaakt worden maar ook tussen lokalen kan er ruimte bedacht worden. Belangrijk is dat de stilteplekken voldoende geluidwering hebben en dat er toezicht kan zijn (ramen/deuren).

Techniekokaal
Het techniekokaal is bedoeld om kinderen kennis te laten maken met techniek. Het lokaal kan tevens gebruikt worden door Vitis en de bibliotheek om bijv. workshops of cursussen te geven en voor een Repaircafé. Het lokaal dient voorzien te zijn van vaste opbergmogelijkheden.

Peuteropvang
Het lokaal t.b.v. peuteropvang (Kwest) op de begane grond in de directe nabijheid van de kleuterlokalen. Toiletten kunnen gedeeld worden met de school. De peuteropvang dient een eigen ingang te hebben. Deze kan wel gedeeld worden met de onderbouw ingang.

Toiletten
Toiletten in de directe nabijheid van de lokalen. Voorzien van voorruimte. Onderbouw toiletten hebben een raam om toezicht te houden vanuit het lokaal. Jongens- en meisjestoiletten gescheiden.
Toilet voor personeel (gescheiden M/V) kan gecombineerd met MIVA toilet en/of personeelstoilet HvdB.

Directiekamer
Een representatieve ruimte met 2 werkplekken en bespreekplek (e.v. aan bureau vast).
Vanuit de gang een smalle glasstrook in of naast de deur vanwege privacy.

Lerenarenkamer/vergaderruimte

De lerarenkamer voorzien van een pantry met warm- en koud water en diverse apparatuur (koffie automaat, vaatwasser, koelkast enz.).
Ruimte geschikt voor ca. 15 mensen om te vergaderen en lunchen. Deze ruimte wordt tevens gebruikt door HvdB. Het is ook mogelijk deze ruimte in het bouwdeel van HvdB te realiseren of te organiseren (indien gecombineerd met andere ruimte).

Spreekkamer IB en logopedie
De spreekkamer IB en logopedie voldoende groot om aparte kasten te plaatsen en geschikt voor besprekingen met 4 personen. Enige privacy is gewenst (smalle glasstrook in of naast de deur). Deze ruimte kan niet gedeeld worden met Vitis.

Kantoor Vitis
Het kantoor is voldoende groot voor een bespreking met 4 personen en heeft 1 werkplek.

Spreekkamer Vitis
De speekkamer/aanlandplek wordt gebruikt t.b.v. vrijwilligers voor bloedprikken, buurtinformatiepunt en kan ook worden gebruikt door de school (bijv. logopedie) en bibliotheek.

Grote Zaal Vitis /Aula
De grote zaal van Vitis zal voor aan aantal activiteiten ook door de school als aula gebruikt worden (ca,. 10x per jaar). Hierbij valt te denken aan ouderavonden, afscheidmusical,paasviering, projectavond, enz.. Ook de bibliotheek zal hier gebruik van kunnen maken met

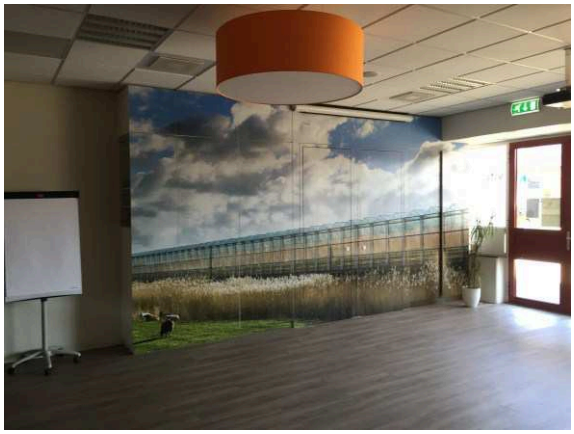
Kleine zaal Vitis
De kleine zaal van Vitis moeten kunnen worden samengevoegd tot 1 grotere zaal. De flexibele scheidingswand geluidwerend en dicht uitvoeren zodat zalen ook afzonderlijk goed bruikbaar zijn.

Biljartruimte
De biljartruimte voldoend groot voor 2 biljarttafels.

Keuken
De keuken uitvoeren als professionele keuken voor het bereiden van maaltijden. Keuken wordt tevens gebruikt als kooklokaal door de school en dient daarom een z.g. kookeiland te hebben. Keuken voorzien van grote uitgifte balie (i.v.m. relatie met zalen) met rolluik.
De keuken kan gecombineerd worden met de bar-functie indien alcohol in afgesloten kast.

Opslag
T.b.v. de keuken en de bar een opslagruimte maken die goed toegankelijk is voor leveranciers (van buiten).

Kastenwand
Tevens voorzien in een kastenwand die deels afsluitbaar is voor de diverse activiteiten in het Huis voor de Buurt.

voorbeeld kastenwand met afbeelding

Bar
Op een centrale plek in de nabijheid van (of onderdeel van) de keuken dient een bar te komen.

Wachtruimte/Foyer
De wachtruimte/foyer achter de ingang van het Huis van de Buurt is een ontmoetingsruimte met zitjes. Deze zitjes kunnen gedeeld worden met de bibliotheek. In de nabijheid van de bibliotheek kunnen publieks PC's , thema displays en een leestafel met tijdschriften worden gesitueerd.

Entree Huis van de Buurt
De centrale entree moet uitnodigend en laagdrempelig (letterlijk en figuurlijk) zijn voor bezoekers. I.v.m. achterliggende foyer de entree voorzien van tochtsluis met automatische deuren.
Voor de bevoorrading een aparte leveranciersingang maken. Deze mag geen overlast geven voor het gebouw.

Kasten bibliotheek
De bibliotheek dient voldoende ruimte en wandoppervlak te hebben voor de boekenkasten. Dit zijn zowel wandkasten als vrijstaande kasten. De bibliotheek heeft een laagdrempelige verbinding met de rest van het Huis van de Buurt. Tevens dienen er verrijdbare kasten te zijn voor ontvangt van groepen en boekstartactiviteiten.

Nevenfuncties bibliotheek
Het bibliotheekdeel dient tevens ruimte te bieden aan een werktafel voor de medewerkers, een inname balie nabij de ingang, betaalautomaat, thema display en een magazijn.

7.3 Beeldverwachting
Aan de hand van een aantal sfeerbeelden zijn wensen geformuleerd over de beeldverwachting en beleving voor de nieuwe brede school. Gewenst is een gebouw, dat:
- past in de wijk en omgeving;
- uitnodigend is: je wilt er graag naar binnengaan;
- past in de groene omgeving, met tevens aandacht voor de terreininrichting;
- veel licht binnenlaat;
- gezellig en sfeervol is.

De volgende zaken passen **niet** binnen de beeldverwachting:
- veel versieringen/ornamenten.
- **PM**

7.4 Flexibiliteit
Er dient een bepaalde mate van flexibiliteit aanwezig te zijn op het gebied van uitwisselbaarheid in ruimten tussen de school en het Huis van de Buurt. Indien de ruimtebehoefte in de toekomst verschuift, dienen deze partners en/of derden van elkaars ruimte gebruik te kunnen maken. Om dit mogelijk te maken moet rekening worden gehouden met voldoende daglicht en met het plaatsen van vaste wanden. Ook dient de indeling zodanig te zijn dat de gezamenlijke of door derden (verhuur) te gebruiken ruimten tot overlast kan leiden en beheerbaar is.
In het buurthuis kan alcohol geschonken worden. Dit moet strikt gescheiden blijven van de school. De bar (alcohol) zal afsluitbaar worden uitgevoerd.
Het is niet wenselijk dat bezoekers van het buurthuis door de school kunnen lopen en omgekeerd dat leerlingen onbegeleid in het Huis van de Buurt kunnen komen.

Tenminste 1 ruimte (maar liever 2) van het Huis van de Buurt zou moeten kunnen fungeren als wissellokaal indien leerlingaantallen toenemen.

De volgende ruimten van de school kunnen ook gebruikt worden door Vitis/bibliotheek: technieklokaal, speellokaal, kantoor, personeelsruimte/vergaderruimte, personeelstoilet en MIVA toilet met douche en wasmachine/droger.

Ook ruimten van Vitis/bibliotheek kunnen gebruikt worden door de school. Hierbij wordt gedacht aan de keuken, de grote zaal, vergaderruimte en MIVA toilet.

5.5 Buitenruimte

Voor het (verharde) speelterrein dient per kind voor de basisschool 3 m² te worden voorzien. Uitgaande van acht groepen basisonderwijs mag het speelterrein per school gemaximaliseerd worden tot ca. 650 m². Er is een wens om het plein voor de onderbouw en de bovenbouw te scheiden.
Het speelterrein kan tevens dienen als speelplein voor de buurt.

Naast het speelterrein dient er voor het buitenterrein rekening te worden gehouden met een: containeropstellingen en fietsenstalling. De fietsenstalling dient ruimte te bieden aan circa 110 fietsen voor leerlingen en 10 fietsen voor het personeel. Totaal is 1.000 m² aan buitenterrein zeer gewenst.
Oppervlak fietsenstalling: 120 x 1,215=146 m²
De huidige natuurspeeltuin voor het te renoveren deel dient gehandhaafd te blijven.

Het terrein van het Huis van de Buurt dient voldoende auto- en fietsparkeerplaatsen te hebben. Ook dienen er voldoende invalidenparkeerplaatsen te worden gemaakt. Het huis van de Buurt zou het plein zoveel mogelijk als een ontmoetingsplein ingericht willen zien (met zitjes). Samenwerking met de naastgelegen horeca zal worden onderzocht. Rekening houden met vrachtverkeer van leveranciers.

Openbare veiligheid:

- Vermijd donkere hoeken en hoeken waar zwerfafval kan ophopen.
- Terreinverlichting
- Herkenbare toe- en uitgangen
- Uitzicht vanuit het gebouw (sociale controle)
- Geen overkappingen/grote overstekken i.v.m. hangjeugd.
- Geen opklimbare objecten bij of aan het gebouw.

8. Technisch programma van eisen

Zie separaat document.

9. Financieel programma van eisen

9.1 Taakstellend budget

Financiering **PM**
Bouwheer overeenkomst **PM**

9.2 Verdeling

PM

10. Stedenbouwkundige randvoorwaarden

10.1 Locatie

De locatie maakt deel uit van het Centrumplan Honselersdijk. Op de locatie voor de nieuwbouw stond een kerk welke inmiddels gesloopt is.
Er zijn t.b.v. de verwerving van de locatie en de bestemmingsplanwijziging de nodige onderzoeken uitgevoerd. Zie hiervoor de documenten op www.ruimtelijkeplannen.nl

Het is de bedoeling dat Vitis haar entree aan de kant van het plein aan de Dijkstraat krijgt. De school zal haar entree aan de Fazantlaan krijgen.

10.1 Bestemmingsplan

De voorgenomen ontwikkeling is in strijd met het vigerend bestemmingsplan “Kern Honselersdijk” van de gemeente Westland (onherroepelijk op 20 maart 2012), bestemmingen ‘Maatschappelijk' en 'Centrum' met een dubbelbestemmingen 'Waarde – Archeologie – 1' en 'Waarde – Karakteristiek'. Om deze ontwikkeling mogelijk te maken is het nodig het bestemmingsplan te wijzigen. Hiervoor dient een zogenaamd postzegelplan opgesteld te worden.

Voor de plan heeft een voorontwerp ter inzage gelegen. Het ontwerpbestemmingsplan op basis van de huidige plannen moet nog gewijzigd ter inzage worden gelegd .

PM

10.2 Verkeer

Bij de uitwerking van het plan zal in overleg met de verkeerskundige van de Gemeente Westland invullen worden gegeven aan:

- Kiss en ride zone
- Langzaam verkeer (fietsers en voetgangers)
- Parkeren personeel (De Hoeksteen en HvdB)
- Parkeren bezoekers huis van de buurt
- Invalidenparkeerplaats(-en)
- Opstelplaats brandweer

Voor parkeren moet voldaan worden aan de parkeernormen uit het WVVP. Voor de Dijkstraat geldt tevens een blauwe zone met een tijdsvenster van 2 uur. Deze zal ook in de toekomst gehandhaafd blijven.
Parkeerplaatsen van de school indien mogelijk zoveel mogelijk op terrein AH. De verkeerskundige van de Gemeente Westland zal hiervoor nog een advies opstellen.
Op basis van ervaring voor Vitis uitgaan van max. 25 parkeerplaatsen. Dit zal tevens voor de bibliotheek gebruikt kunnen worden.

10.3 Inpassing

PM

Bijlage 1: bestemmingsplan (PM)

Raadsvergadering
19 februari 2019

GEMEENTE WESTLAND

BEHANDELD DOOR	
afdeling/team	RU/SP
documentnr	18-0250074

VOORBLAD RAAD

ONDERWERP EN BEHANDELING		
onderwerp	Voorstel tot vaststelling van een kredietaanvraag 2019 voor investeringen ten behoeve van Beheerplannen Openbare Ruimte 2015-2018	
vertrouwelijk	*Nee*	
portefeuillehouder	Wethouder Snijders, L.K.	
bijlage(n)	Voorstel: Voorstel_39555.docx	
agendapunt	9.	
publiceren	Nee	

BESLISPUNTEN (RAAD)

1. Kredieten beschikbaar te stellen van:
a. € 70.000,- voorbereiding “Fietspad optimaliseren Gantel De Baak” (€ 70.000 uit bestem.res. bovenwijkse voorzieningen).
b. € 337.000,- voorbereiding en uitvoering “Grootschalige activiteiten verkeersveiligheid”.
c. € 1.110.269,- (incl. € 442.000,- aan subs. inkomsten en € 178.000 uit bestem.res. Centrumplannen) voor voorbereiding en uitvoeringsfase “Parkeerplaats Sand Ambachtstraat 's-Gravenzande”.
d. € 1.190.000,- voorbereiding en uitvoering “Scopewijziging N213: Verbreding N213 incl. reconstr. N213-Dijkweg” (€ 840.000 uit bestem.res. bovenwijkse voorzieningen).
e. € 100.000 voorbereiding “Rotonde Zijtwende” (€ 100.000 uit bestem.res. bovenwijkse voorzieningen).
f. € 750.000,- voorbereiding en uitvoering “Verbeteren verkeersveiligheid Kasteelweg” (€ 750.000 uit algemene res.).
g. € 500.000,- voorbereiding en uitvoering “Realiseren voorzieningen R-net lijn 36”.
h. € 660.000,- (incl. € 660.000,- aan subs. inkomsten) voor voorbereiding en uitvoe-ringsfase “Geluidsscherm Perron”.
i. € 1.968.000,- voorbereiding en uitvoering “Operationeel programma waterplan”.
j. € 70.000,- voorbereiding ”Aanbrengen inzamelmiddelen”.
k. € 650.000,- aankoop ” Uitbreiding Prinsenbos”.
l. € 50.000,- voorbereiding ”Kwaliteitsimpuls parkeerplaatsen kust”.
m. € 100.000,- voorbereiding "nieuwbouw gemeentewerf".

ARGUMENTEN EN RISICO’S (RAAD)

Argument
1.1 Votatie van nieuwe investeringen groter dan € 250.000 uit het MIP is een raadsbevoegdheid. De kredieten staan in het reeds vastgestelde MIP.
1.2 Votatie van deze nieuwe kredieten uit het MIP is nodig voor het uitvoeren van investeringen uit de uitvoeringsprogramma's Openbare Ruimte 2019

Risico en kanttekening
1.1. Bij de uitwerking en uitvoering van de projecten kan, als gevolg van reguliere projectrisico’s, vertraging optreden.

ALG 006

GEMEENTE WESTLAND

RAAD

19 FEB. 2019

GEMEENTE WESTLAND

3

RAADSVOORSTEL

ONDERWERP

Voorstel tot vaststelling kredietaanvraag 2019 voor investeringen ten behoeve van Beheerplannen Openbare Ruimte 2015-2018 (na aanpassing)

AANLEIDING

In de vastgestelde beheerplannen openbare ruimte 2015-2018 van 13 oktober 2015 geeft de Gemeente Westland aan op welke wijze en met welke ambities de openbare ruimte in de komende jaren wordt beheerd. Belangrijke uitgangspunten hierbij zijn dat het beheer en onderhoud op integrale en gebiedsgerichte wijze plaats vindt.

De beheerplannen vormen de basis voor het jaarlijkse uitvoeringsprogramma, die de concrete activiteiten benoemen waarmee invulling wordt gegeven aan de kernwaarden, de ambities en de kwaliteitsniveaus. Het college heeft in december 2018 het uitvoeringsprogramma 2019 vastgesteld. Dit uitvoeringsprogramma 2019 gaat verder met de systematiek van beheerplannen die ook in juni 2017 met uw raad is geëvalueerd. Hierbij wordt ingezet op een integrale aanpak om de gestelde ambities en kwaliteitsniveaus te behalen.

Op dit moment wordt gewerkt aan het opstellen van het Gebiedsgericht Plan 2019-2022, als opvolger van de huidige Beheerplannen. Nieuwe elementen uit het Gebiedsgericht plan zijn vooruitlopend op definitieve besluitvorming hierover al meegenomen in dit uitvoeringsprogramma. Dit betreft onder andere het thema Vastgoed. Dit is als programmaonderdeel toegevoegd op basis van de reeds bij uw raad bekende uitgangspunten voor de vastgoedprogrammering. Ook investeringen in met name nieuwe infrastructuur, die voorheen in het MPG opgenomen waren zijn nu geprogrammeerd in dit Uitvoeringsprogramma. De volledige doorwerking van het nieuwe Gebiedsgerichte Plan wordt geëffectueerd bij het uitvoeringsprogramma 2020.

In het opstellen van de uitwerking van de beheerplannen (uitvoeringsprogramma's) zijn reguliere moties en moties ten aanzien van de programmabegroting en Westlandprogramma betrokken.

Voor uitvoering van deze uitvoeringsprogramma's wordt uw raad gevraagd kredieten ter beschikbaar te stellen. De dekking van de kapitaallasten van de in dit raadsvoorstel genoemde kredieten komt uit het Meerjareninvesteringsplan (MIP) als onderdeel van de vastgestelde meerjarenbegroting 2019-2022. In het MIP is rekening gehouden met eventuele bijdragen van derden c.q. subsidieinkomsten en met aanwending van reserves.

GEMEENTE WESTLAND

RAADSVOORSTEL

DOELSTELLING

Kredietaanvraag voor € 7,56 miljoen aan investeringen ten behoeve van het realiseren van de vastgelegde kernwaarden en ambities.

ARGUMENTATIE

1.1 Votatie van nieuwe investeringen groter dan € 250.000 uit het MIP is een raadsbevoegdheid. De kredieten staan in het reeds vastgestelde MIP.

De votatie van kredieten die reeds zijn opgenomen in het MIP (als onderdeel van de programmabegroting 2019) en aangemerkt worden als "nieuw", voor een totaalbedrag groter dan € 250.000 is een bevoegdheid van de raad.

1.2 Votatie van deze nieuwe kredieten uit het MIP is nodig voor het uitvoeren van investeringen uit het uitvoeringsprogramma openbare ruimte 2019

Het beschikbaar stellen van middelen is noodzakelijk voor het uitvoeren van het uitvoeringsprogramma.

De gemeente streeft er naar om de werkzaamheden van de verschillende partijen in eenzelfde omgeving zoveel mogelijk gelijktijdig en integraal te laten uitvoeren. Dit noemen we "werk met werk maken". Dit vraagt om een zorgvuldige voorbereiding. Het voordeel is dat de openbare ruimte per locatie dan maar één keer hoeft te worden opgebroken en dit heeft voordelen voor onder andere de bereikbaarheid.

De kredieten welke vallen onder het Uitvoeringsprogramma Wegen gericht op de kernwaarden Bereikbaarheid, Veiligheid en Omgevingskwaliteit bedragen in totaal € 4.717.269,-. De individuele investeringen worden hieronder toegelicht:

GEMEENTE WESTLAND

RAADSVOORSTEL

Naam	Krediet (€)	Fase	Portefeuillehouder
A. Fietspad optimaliseren bij Gantel De Baak	€ 70.000,-	Voorbereiding	Dhr. L. Snijders

Toelichting:
Dit krediet draagt bij aan het verbeteren van bereikbaarheid en verkeersveiligheid van gemeente Westland en is opgenomen in de programmabegroting 2019-2022 (P219). Het betreft hierbij de benodigde voorbereidingswerkzaamheden ten behoeve het verbeteren van de recreatieve fietsverbinding bij Gantel De Baak. Dit betreft een haalbaarheidsonderzoek in overleg met belanghebbenden en eigenaar van het grondgebied naar een eventuele aanpassing van huidige fietsverbinding. De fietsverbinding gaat over het particulierterrein (zoals weergegeven in onderstaande figuur). Bij de aanleg van het bedrijventerrein Teylingen in 2017 heeft grondverwerving plaatsgevonden met de particuliere eigenaar van de scheepswerf. In dit traject is ook een bestuurlijke toezegging gedaan over het verrichten van een haalbaarheidsonderzoek naar herontwikkeling van de scheepswerf en die van de fietsverbinding. Dekking € 70.000 bestemmingsreserve bovenwijkse voorzieningen. Dit betreft een deel van het totaal investeringsvolume van € 500.000,-.

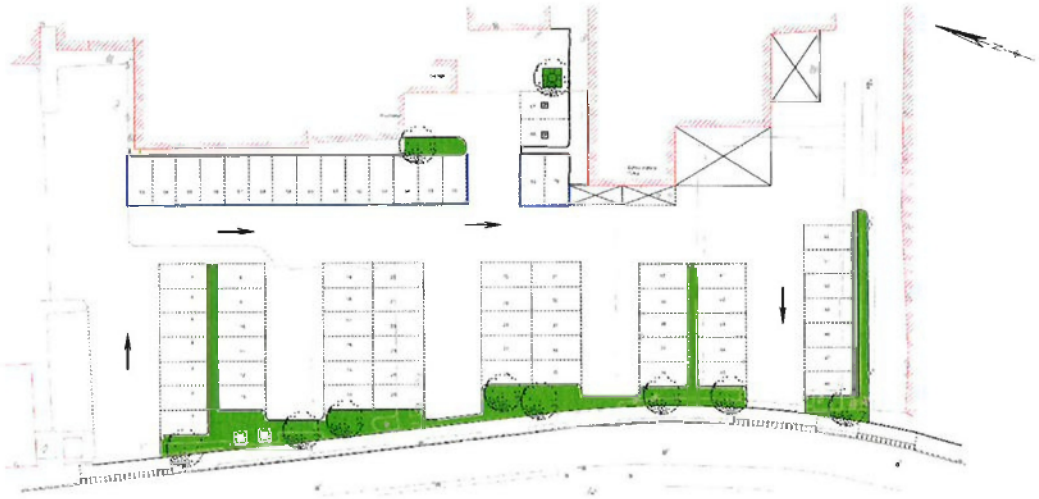

B. Grootschalige activiteiten verkeersveiligheid	€ 337.000,-	Voorbereiding + Uitvoering	Dhr. L. Snijders

Toelichting:
Dit krediet draagt bij aan en realiseren van de ambities en kernwaarden op het gebied van verkeersveiligheid en is opgenomen in de programmabegroting 2019-2022 (P219). Het betreft het in beeld brengen van de nieuwe verkeersknelpunten door signalen vanuit omgeving en het gericht voorbereiden & aanpakken van verkeersknelpunten. Het betreft hierbij concreet aanpassingen zoals Julianalaan/Tuinveld, Zwartendijk/Grote Achterweg en diverse kleine fysiek aanpassen (bijvoorbeeld uit in verhoogde kruisingsvlakken, snelheid remmende maatregelen, fietssuggestiestroken, etc.). Dekking van de kapitaallasten van deze investering is verwerkt in de MIP.

C. Parkeerplaats Sand Ambachtstraat 's-Gravenzande	€ 1.110.269,- (betreft bruto bedrag krediet, incl. subsidie)	Voorbereiding + Uitvoering	Dhr. P. Varekamp

Toelichting:
Dit krediet draagt bij aan het verbeteren van parkeervoorzieningen en hiermee het verbeteren van de verkeersveiligheid aan de Sand Ambachtstraat in 's-Gravenzande. Het project is opgenomen in de programmabegroting 2019-2022 (P221) en de startnotitie hiervoor is vastgesteld door het College in juni 2015). Het betreft hierbij de voorbereiding en realisatie van de herinrichting van het parkeerterrein aan de Sand Ambachtstraat 's-Gravenzande inclusief grondaankopen. Er zijn € 442.000,- aan subsidie inkomsten op dit krediet. Deze bestaan uit de reeds ontvangen en hiervoor gelabelde ISV bijdragen. Dekking € 178.000 bestemmingsreserve Centrumplannen. In onderstaande figuur is het concept-ontwerp van de parkeervoorziening aan Sand Ambachtstraat weergegeven, hierbij is en wordt de omgeving betrokken. Voorzien is om in het najaar te kunnen uitvoeren en vooraf aan te besteden. Dekking van de kapitaallasten van het resterende deel van deze investering is verwerkt in de MIP.

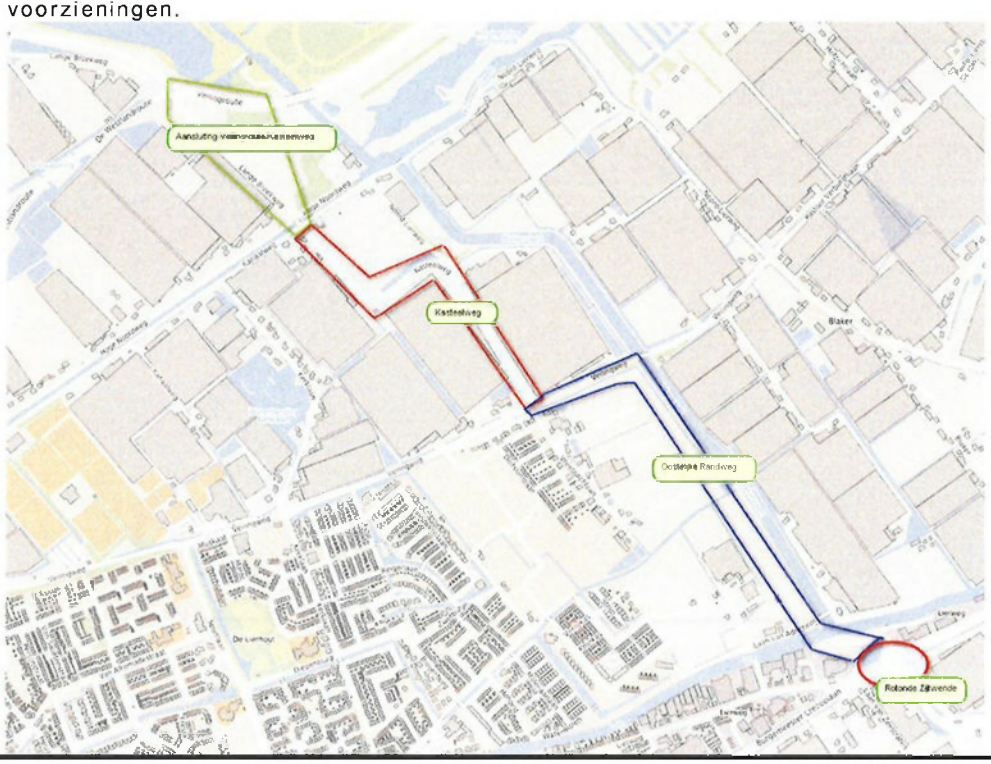

D. Scopewijziging N213: Verbreding N213 inclusief reconstructie N213-Dijkweg	€ 1.190.000,-	Voorbereiding + uitvoering	Dhr. P. Varekamp

Toelichting:
Dit krediet draagt bij aan het verbeteren van de huidige en toekomstige bereikbaarheid, verkeersveiligheid en omgevingskwaliteit binnen de gemeente Westland en is opgenomen in de programmabegroting 2019-2022 (P221). Het betreft hierbij het herinrichten van de N213. De provincie is trekker van het project. De gemeente Westland draagt bij aan dit project van provincie Zuid Holland door herinrichting van N213. Scopewijziging project N213 betreft extra werkzaamheden kabels & leidingen, geluidschermen en afrit Flora Holland. Het project maakt onderdeel uit van het programma Beter benutten waarbij een procentuele verdeling is van bijdragen over partners: 50% Rijk, 25% Provincie, 12,5% Stadsgewest/MRDH en 12,5% gemeente Westland. Dekking € 840.000 bestemminsgreserve bovenwijkse voorzieningen. Dekking van de kapitaallasten van het resterende deel van deze investering is verwerkt in de MIP.

E. Rotonde Zijtwende	€ 100.000,-	Voorbereiding	Dhr. P. Varekamp

Toelichting:
Dit krediet draagt bij aan het verbeteren van bereikbaarheid en verkeersveiligheid van gemeente Westland en is opgenomen in de programmabegroting 2019-2022 (P219). De provincie is trekker van het project. Het project zal worden aangemeld voor het MRDH Mobiliteits-fonds. Door de aanleg van de oostelijke randweg te De Lier nemen de verkeersintensiteiten toe op de huidige rotonde Zijtwende/N223. Het betreft hierbij de benodigde voorbereidingswerkzaamheden ten behoeve de nodige aanpassingen van de rotonde Zijtwende/N223. Dit vindt plaats in samenhang met de aanpak de totaal verbinding tussen veilingroute en de N223 (Lange Broekweg, Kasteelweg en Oostelijke Randweg).Dekking € 100.000 bestemmingsreserve bovenwijkse voorzieningen.

GEMEENTE WESTLAND

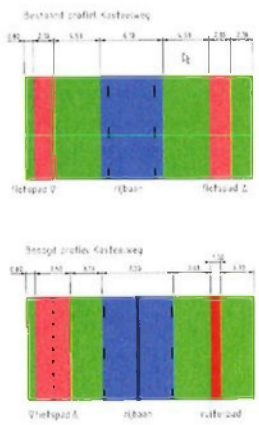
RAADSVOORSTEL

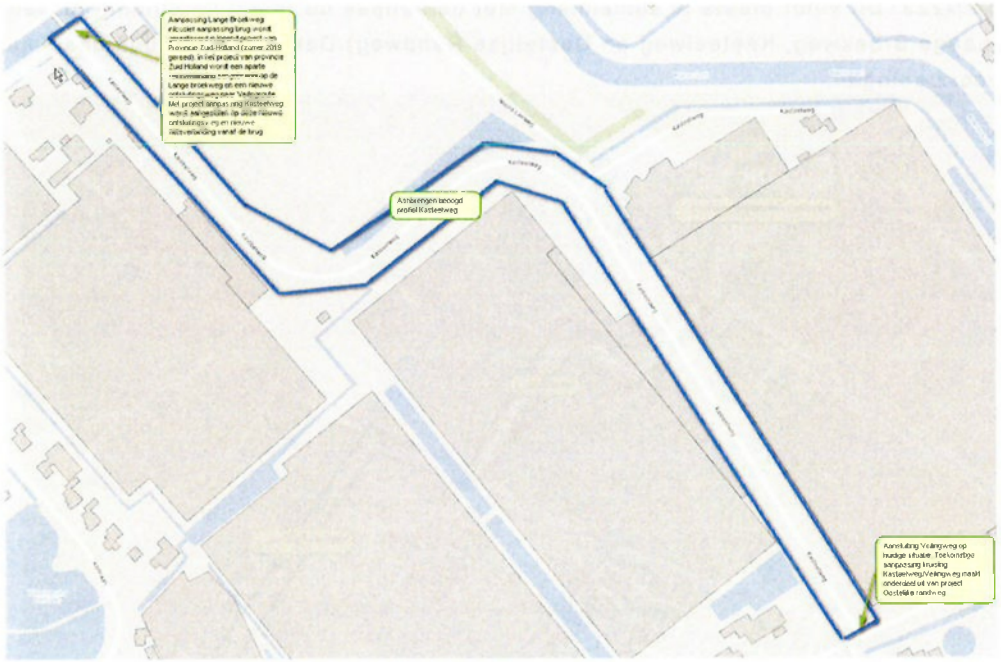
F. Verbeteren verkeersveiligheid Kasteelweg	€ 750.000,-	Voorbereiding + uitvoering	Dhr. P. Varekamp

Toelichting:
Dit krediet draagt bij aan en realiseren van de ambities en kernwaarden op het gebied van verkeersveiligheid en is opgenomen in de programmabegroting 2019-2022 (P219). Het betreft hierbij de voorbereiding en realisatie van de herinrichting van de Kasteelweg te De Lier. Dekking € 750.000 algemene reserve.

Als laatste onderdeel van het Wegenproject Westland wordt nog een klein stukje Verlengde Veilingroute en daarmee samenhangend de kruising Veilingroute / Verlengde Veilingroute / Verlengde Kasteelweg aangelegd. Daarnaast wordt de Oostelijke Randweg De Lier tussen de N223 en de Veilingweg aangelegd. Met de aanleg van de twee genoemde gebiedsontsluitingswegen en de bestaande Kasteelweg ontstaat een korte verbinding tussen de N222 (Veilingroute) en de N223 (Burgemeester Crezeelaan, Papri-maten/Zijtwende rotonde) ten oosten van De Lier. De verkeerseffecten ten gevolge van deze ontwikkelingen zijn door adviesbureau Goudappel Coffeng onderzocht en geven aan dat de Kasteelweg in 2030 naar verwachting ca. 10.450 motorvoertuigen/etmaal (mvt/etm) te verwerken krijgt.

Om de verkeersveiligheid te verbeteren met oog op de toekomstige toename van auto en verkeer wordt over de hele lengte van de Kasteelweg de autoweg met 1,0 meter te verbreed en wordt het een twee richtingen-fietspad aan de westzijde van de Kasteelweg aangebracht. Het tracé van het fietspad aan de oostzijde wordt dan aangewend voor een recreatief ruiterpad met voetpad. Start werkzaamheden voorjaar 2019. Deze werkzaamheden zijn afgestemd met de werkzaamheden rondom Trias.
In onderstaande figuur is het wegtracé weergegeven die aangepast wordt.

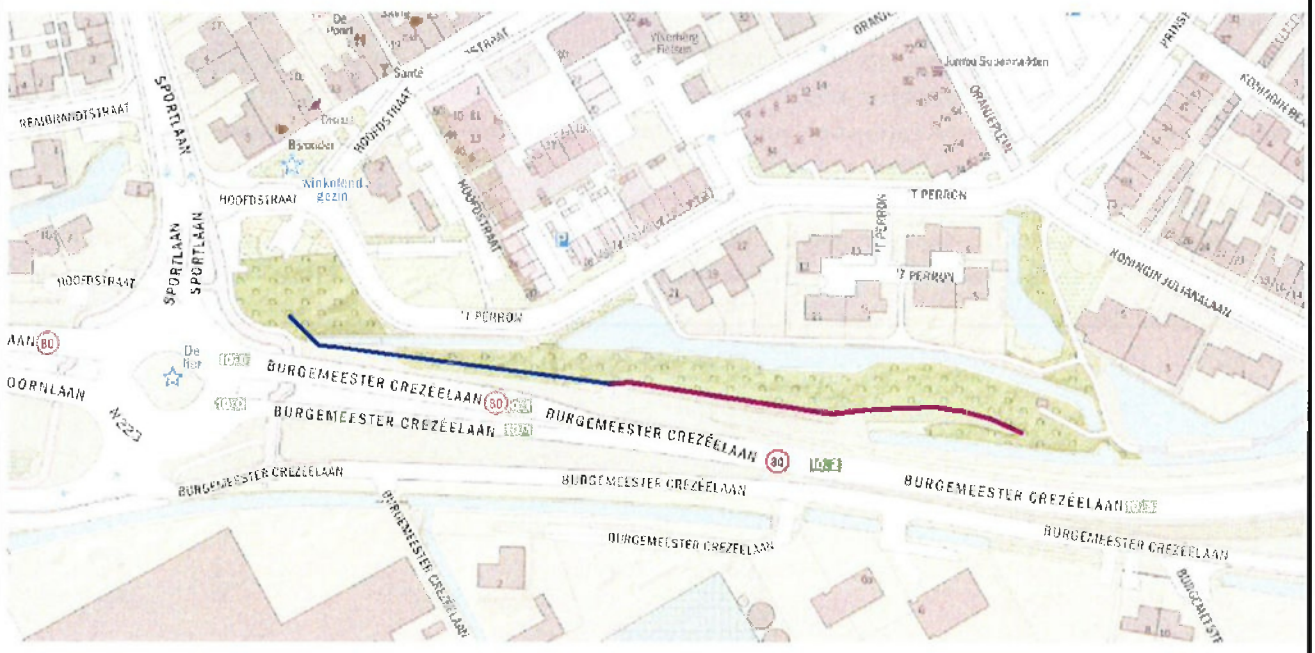

G. Realiseren voorzieningen R-net lijn 36	€ 500.000,-	Voorbereiding + uitvoering	Dhr. Varekamp

Toelichting:
Zoals opgenomen in het uitvoeringsprogramma 2019 behorende bij het Programma Westland 2018-2022 wordt Zomer 2019 start R-net lijn 36. Om deze buslijn sneller en vaker te kunnen laten rijden zijn aanpassingen aan de verkeerslichteninstallaties en infrastructuur nodig en smart mobility maatregelen. Ook moeten de halteplaatsen aangepast, stallingsvoorzieningen voor fietsen vergroot en verbeterd, en de bereikbaarheid verbeterd worden. Westland realiseert deze voorzieningen samen met de provincie Zuid-Holland en de MRDH. Dekking van de kapitaallasten van deze investering is verwerkt in de MIP.

H. Geluidsscherm Perron	€ 660.000,- (betreft bruto bedrag krediet, incl. subsidie)	Voorbereiding + uitvoering	Dhr. L. Snijders

Toelichting:
Onlangs heeft de reconstructie van de N223 te De Lier door de provincie Zuid Holland samen met gemeente Westland gerealiseerd. Dit krediet is bedoeld voor het voorbereiden en realiseren van een geluidsscherm. Het huidige scherm wordt vervangen ten behoeve van de gerealiseerde nieuwbouw van 't Perron. Het geluidsscherm draagt bij aan het verbeteren of stabiel houden van hinderlijke effecten ten gevolge van wegverkeer. Er zijn € 660.000,- aan subsidie inkomsten op dit krediet. Deze bestaan uit de reeds ontvangen en hiervoor gelabelde ISV bijdragen. In onderstaande figuur is met paarse lijn het huidige geluidsscherm weergegeven en met blauw de verlengde afscherming. Realisatie is voorzien in het najaar 2019.

GEMEENTE WESTLAND

RAADSVOORSTEL

Het krediet welke valt onder het Uitvoeringsprogramma Waterhuishouding gericht op de kernwaarden Bereikbaarheid, Veiligheid en Omgevingskwaliteit bedraagt € 1.968.000,-. De individuele investering wordt hieronder toegelicht:

Naam	Krediet (€)	Fase	Portefeuillehouder
I. Operationeel programma waterplan	€ 1.968.000,-	Voorbereiding + uitvoering	Dhr. L. Snijders

Toelichting:
In het Waterplan Westland zijn samen met het Hoogheemraadschap projecten opgenomen ten behoeve van veiligheid, droge voeten en aantrekkelijkheid. Voor deze projecten zoals o.a. kade aanpassingen (Lierweg-oost), aanpassingen aan rioolstelsels (Van Rijnstraat en omgeving) is het uitvoerend krediet benodigd. Dit wordt meegenomen in de gebiedsgerichte projecten. Dekking van de kapitaallasten van deze investering is verwerkt in de MIP.

Het krediet welke valt onder het Uitvoeringsprogramma Woonwijken en Dorpscentra gericht op de kernwaarden Bereikbaarheid, Veiligheid en Omgevingskwaliteit bedraagt € 70.000,-. De individuele investering wordt hieronder toegelicht:

Naam	Krediet (€)	Fase	Portefeuillehouder
J. Aanbrengen inzamelmiddelen	€ 70.000,-	Voorbereiding	Dhr. L. Snijders

Toelichting:
Het krediet is verlaagd tot een voorbereidingsbedrag. Het betreft werkzaamheden voor het voorbereiden van het omzetten van bovengrondse afvalcontainers naar ondergrondse afvalcontainers in het Westland. Dit leidt tot een concreet raadsvoorstel voor uitvoering dat wordt voorgelegd voor besluitvorming. Investeringen die voort komen uit het beheerkader zijn hierin niet voorzien. Deze worden daarna pas aangevraagd..
De areaaluitbreiding (bv. mini containers) wordt gefinancierd uit het krediet "vervangen inzamelmiddelen".
Het vervangen van kapotte inzamelmiddelen (bv. mini containers) valt eveneens niet onder dit krediet
Dekking van de kapitaallasten van deze investering is verwerkt in de MIP. Dit betreft een deel van het totaal investeringsvolume.

GEMEENTE WESTLAND

RAADSVOORSTEL

De kredieten welke vallen onder het Uitvoeringsprogramma Recreatiegebieden en Begraafplaatsen gericht op de kernwaarden Bereikbaarheid, Veiligheid en Omgevingskwaliteit bedragen in totaal € 700.000,-. De individuele investeringen worden hieronder toegelicht:

Naam	Krediet (€)	Fase	Portefeuillehouder
K. Uitbreiding Prinsenbos	€ 650.000,-	Verwerving	Dhr. L. Snijders
Toelichting: In het Uitvoeringsprogramma 2019 behorende bij het Westlandprogramma 2018-2022 heeft het college de ambitie geformuleerd om het Prinsenbos uit te breiden. Het gaat om de uitbreiding van het Prinsenbos aan zuidwestzijde en huisvesting van de scouting Naaldwijk. Het aan te kopen groengebied zuidwestzijde is nu nog in eigendom van het Hoogheemraadschap van Delfland en wordt gebruikt door de NAM. Het Hoogheemraadschap wil het perceel, na sanering door de NAM, aan de gemeente verkopen. Hiermee kan het Prinsenbos als recreatiegebied uitgebreid worden. Dit krediet is bedoeld voor de aankoop. De inrichting van het gekochte terrein gaat plaatsvinden in samenhang plaats met een terrein naast het Prinsenbos dat in het kader van het Leefomgevingsfonds al eerder aangekocht is. Scouting en gemeente verkennen samen op dit moment de mogelijkheden van het verplaatsen van de scouting naar het Prinsenbos en de afspraken die daarvoor onderling gemaakt moeten worden. Mocht verplaatsing van de scouting geen doorgang vinden, wordt het gebied geheel als recreatiegebied ingericht. Dekking van de kapitaallasten van deze investering is verwerkt in de MIP.			
L. Kwaliteitsimpuls parkeerterreinen kust	€ 50.000,-	Voorbereiding	Dhr. P. Varekamp
Toelichting: In de afgelopen periode is, onder andere door diverse betrokkenen tijdens de kustconferenties, aangegeven dat het wenselijk is om de kwaliteit en het voorzieningenniveau op de drie parkeerterreinen te verhogen. Op deze manier willen we bijdragen aan de blijvende aantrekkelijkheid van de Westlandse kust voor bezoekers en recreanten. De nadere invulling van deze kwaliteitsimpuls moet echter nog uitgewerkt worden. Het gevraagde krediet is daarom alleen bedoeld om te komen tot een concreet raadsvoorstel (inclusief investeringsraming) voor deze kwaliteitsimpuls. Hierdoor is het voorgestelde krediet lager benodigd, dan in het voorstel dat op 8 januari 2019 besproken is in de Commissie Ruimte. Dekking van de kapitaallasten van deze investering is verwerkt in de MIP. De voorbereiding van deze investering vindt in afstemming plaats met de voorgenomen vervanging van de bestaande parkeerinstallaties op de parkeerterreinen. Voor deze vervanging en de bijbehorende keuze voor het al dan niet betaald parkeren, vindt een separaat besluitvormingstraject in de raad plaats.			

GEMEENTE WESTLAND

RAADSVOORSTEL

Het krediet welke valt onder het Uitvoeringsprogramma Vastgoed gericht op de kernwaarden Veiligheid, Bereikbaarheid, toegankelijkheid en duurzaamheid bedraagt € 100.000,-. De individuele investering wordt hieronder toegelicht:

Naam	Krediet (€)	Fase	Portefeuillehouder
M. Nieuwbouw gemeentewerf, nieuwbouw werf	€ 100.000,-	Voorbereiding	Dhr. L. Snijders

Toelichting:
Voorbereidingskrediet voor nauwkeuriger vaststellen bouwkosten, schetsontwerp te maken en te starten met onderhandeling aankoop grond.
Bij een eerste globale verkenning zijn een aantal locaties als geschikt bevonden. Het voorbereidingskrediet is nodig om deze potentiele locaties nader te onderzoeken, zodat het benodigde krediet voor de bouw nauwkeuriger kan worden vastgesteld. Met het voorbereidingskrediet wordt een voorlopig ontwerp voor een nieuwe gemeentewerf gemaakt, zodat tweede helft 2019 aan de raad een voorstel voor nieuwbouw kan worden voorgelegd. Bij een positief besluit door de raad kan indicatief op zijn vroegst in 2020 worden gestart met de bouw. De oplevertermijn is in deze fase nog niet met zekerheid aan te geven, omdat dit afhankelijk is van te kiezen bouwmethode. Dekking van de kapitaallasten van deze investering is verwerkt in de MIP.

RISICO'S EN KANTTEKENINGEN

1.1 Bij de uitwerking en uitvoering van de projecten kan, als gevolg van reguliere projectrisico's, vertraging optreden.

De gemeente houdt rekening met risico's bij de uitwerking en uitvoering van de projecten, zoals extreme weersomstandigheden, veranderde regelgeving, aanbestedingsprocedures, lokale omstandigheden, wijzigingen bij partners of langere participatie trajecten. Daarnaast kan bijvoorbeeld het aantrekken van de economie consequenties hebben. Ook door het samenvoegen van activiteiten kan, door de hogere complexiteit, vertraging ontstaan. Deze risico's worden in de projectplanningen meegenomen en beheerd. Programmatisch werken is eveneens een beheersmaatregel.

GEMEENTE WESTLAND

RAADSVOORSTEL

FINANCIËN

Beschikbaar stellen kredieten
Voor het kunnen uitvoeren van de voorgestelde investeringen van deze uitvoeringsprogramma's in 2019, zijn de in deze nota genoemde kredieten met een totaal van € 7.555.269,- benodigd. Er zijn € 1.102.000,- aan subsidie inkomsten op de kredieten. Conform de bestedingsplannen wordt in totaal € 1.938.000 onttrokken aan de reserves.

De dekking van de kapitaallasten van de in dit raadsvoorstel genoemde kredieten komt uit het Meerjareninvesteringsplan (MIP) als onderdeel van de vastgestelde meerjarenbegroting 2019-2022. In het MIP is rekening gehouden met eventuele bijdragen van derden c.q. subsidieinkomsten en met aanwending van reserves.

COMMUNICATIEPARAGRAAF

De werkzaamheden van de projecten vinden gedurende 2019 plaats, met een naloop in 2020 en verder. De omgeving wordt tijdig geïnformeerd over de werkzaamheden en eventuele overlast. Waar mogelijk wordt de omgeving vooraf betrokken bij de voorbereiding van de plannen conform de nieuwe werkwijze van participatie.

EXTERN OVERLEG

Waar mogelijk worden de partners en de omgeving vooraf betrokken bij de voorbereiding van de plannen conform de werkwijze van participatie.

VERVOLGTRAJECT

Vervolg betrokkenheid van de raad: sturing en controle

De gemeenteraad wordt jaarlijks via de planning & control cyclus geïnformeerd over de voortgang in de uitvoeringsprogramma's. Ook bijstellingen en beschikbaarstellingen vinden volgens deze P&C cyclus plaats. In 2018 is op basis van opgedane ervaringen gewerkt aan de opvolger het Gebiedsgericht Plan. De basis hiervoor wordt mede gevormd door het nieuwe Westlandprogramma 2018-2022 en daarin opgenomen ambities voor de periode 2019-2022. Daarnaast is ook gekeken worden naar de financiële consequenties van deze ambities en van de ontwikkelingen en ervaringen uit de vorige beheerplanperiode (2015-2018).

Burgemeester en wethouders van Westland,

de secretaris, de burgemeester,

A.C. Spindler B.R. Arends

RAAD
19 FEB. 2019
GEMEENTE WESTLAND

GEMEENTE WESTLAND

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Westland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 29 januari 2019

gelet op het bepaalde in artikel 192 van de Gemeentewet.

gehoord het advies van de commissie Ruimte van 5 februari 2019 en gehoord de beraadslagingen van onderhavige vergadering;

besluit:

1. Kredieten beschikbaar te stellen van:
a. € 70.000,- voorbereiding "Fietspad optimaliseren Gantel De Baak" (€ 70.000 uit bestem.res. bovenwijkse voorzieningen)
b. € 337.000,- voorbereiding en uitvoering "Grootschalige activiteiten verkeersveiligheid".
c. € 1.110.269,- (incl. € 442.000,- aan subs. inkomsten en € 178.000 uit bestem.res. Centrumplannen) voor voorbereiding en uitvoeringsfase "Parkeerplaats Sand Ambachtstraat 's-Gravenzande".
d. € 1.190.000,- voorbereiding en uitvoering "Scopewijziging N213: Verbreding N213 incl. reconstr. N213-Dijkweg" (€ 840.000 uit bestem.res. bovenwijkse voorzieningen)
e. € 100.000 voorbereiding "Rotonde Zijtwende" (€ 100.000 uit bestem.res. bovenwijkse voorzieningen).
f. € 750.000,- voorbereiding en uitvoering "Verbeteren verkeersveiligheid Kasteelweg" (€ 750.000 uit algemene res.)
g. € 500.000,- voorbereiding en uitvoering "Realiseren voorzieningen R-net lijn 36".
h. € 660.000,- (incl. € 660.000,- aan subs. inkomsten) voor voorbereiding en uitvoeringsfase "Geluidsscherm Perron"
i. € 1.968.000,- voorbereiding en uitvoering "Operationeel programma waterplan"
j. € 70.000,- voorbereiding "Aanbrengen inzamelmiddelen"
k. € 650.000,- aankoop "Uitbreiding Prinsenbos"
l. € 50.000,- voorbereiding "Kwaliteitsimpuls parkeerplaatsen kust"
m. € 100.000,- voorbereiding "nieuwbouw gemeentewerf"

Aldus besloten door de raad in zijn openbare vergadering van 19 februari 2019,

de griffier, de voorzitter,

A.P.M.A.F. Bergmans B.R. Arends

RAAD
19 FEB. 2019
GEMEENTE WESTLAND

Raadsvergadering
19 februari 2019

GEMEENTE WESTLAND

BEHANDELD DOOR	
afdeling/team	BV/FC
documentnr	18-0310539

VOORBLAD RAAD

ONDERWERP EN BEHANDELING		
onderwerp	Voorstel tot vaststelling van het Controleprotocol 2018	
vertrouwelijk	*Nee*	
portefeuillehouder	Wethouder Van der Stee, B.P.M.	
bijlage(n)	Voorstel: Voorstel_41017.docx Controleprotocol 2018 (18-0311524)	
agendapunt	10.	
publiceren	Nee	

BESLISPUNTEN (RAAD)

1. Het controleprotocol voor de accountantscontrole op de jaarrekening 2018 vast te stellen.

ARGUMENTEN EN RISICO'S (RAAD)

1. *In het controleprotocol geeft de gemeenteraad richting aan het werk van de accountant.*

ALG 006

RAAD
19 FEB. 2019
GEMEENTE WESTLAND

GEMEENTE WESTLAND

RAADSVOORSTEL

ONDERWERP

Controleprotocol 2018

AANLEIDING

Het controleprotocol inclusief bijlagen is geactualiseerd ten behoeve van de controle van de jaarstukken 2018.

DOELSTELLING

Vaststellen controleprotocol (inclusief normenkader) voor de accountantscontrole op de jaarrekening van 2018.

ARGUMENTATIE

1. In het controleprotocol geeft de gemeenteraad richting aan het werk van de accountant
Door middel van het controleprotocol geeft de opdrachtgever (= de raad) aan waarover hij zekerheid wil hebben en waarover hij gerapporteerd wil worden. Hierdoor kan de accountant gerichter te werk gaan.
In het voorliggende controleprotocol zijn geen ingrijpende wijzigingen ten opzichte van het boekjaar 2017.

Het normenkader voor rechtmatigheidscontrole is de inventarisatie van de voor de accountantscontrole relevante wet- en regelgeving met betrekking tot de financiële rechtmatigheid, van hogere overheden en van de gemeente Westland zelf.
Het normenkader is in bijlage 1 bij het controleprotocol opgenomen (normenkader rechtmatigheid 2018 en voorlopig normenkader 2019).

In het normenkader 2018 en voorlopig normenkader 2019 zijn de wijzigingen en aanvullingen in de landelijke wet- en regelgeving en in de door de raad vastgestelde verordeningen en besluiten tot en met 2018 verwerkt. Daarnaast zijn de volgende wijzigingen ten opzichte van 2017 doorgevoerd:

- regelgeving die buiten de scoop van de financiële rechtmatigheid valt, dus geen financiële component bevat, is niet meer opgenomen in het normenkader
- verordeningen zijnde geen raadsbesluiten, maar Collegebesluiten zijn niet opgenomen
- regelgeving die in het verleden op meerdere plaatsen in het normenkader was opgenomen, in nu slechts eenmaal opgenomen.
- het normenkader is gerubriceerd volgens de door de raad vastgestelde programma's.

RISICO'S EN KANTTEKENINGEN

Niet van toepassing.

FINANCIËN

Niet van toepassing.

GEMEENTE WESTLAND

RAADSVOORSTEL

COMMUNICATIEPARAGRAAF

Niet van toepassing.

EXTERN OVERLEG

Niet van toepassing.

VERVOLGTRAJECT

De accountantscontrole start in maart 2019. De controleverklaring wordt tegelijk met de jaarrekening 2018 in de raad behandeld, naar verwachting op 9 juli 2019.

Burgemeester en wethouders van Westland,

de secretaris, de burgemeester,

A.C. Spindler B.R. Arends

RAAD
19 FEB. 2019
GEMEENTE WESTLAND

GEMEENTE WESTLAND

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Westland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 8 januari 2019, met de volgende bijlage:

- Controleprotocol 2018 (corsanr. 18-0311524)

gelet op het bepaalde in artikel 213 van Gemeentewet;

gelet op het bepaalde in artikel 2 lid 3 van de controleverordening gemeente Westland.

gehoord het advies van de commissie EFO van 6 februari 2019 en gehoord de beraadslagingen van onderhavige vergadering;

besluit:

Het controleprotocol voor de accountantscontrole op de jaarrekening 2018 vast te stellen.

Aldus besloten door de raad in zijn openbare vergadering van 19 februari 2019,

de griffier, A.P.M.A.F. Bergmans

de voorzitter, B.R. Arends

RAAD
19 FEB. 2019
GEMEENTE WESTLAND

CONTROLEPROTOCOL VOOR DE ACCOUNTANTSCONTROLE OP DE JAARREKENING 2018 VAN DE GEMEENTE WESTLAND

1. Inleiding

Bij besluit van 19 april 2016 heeft de gemeenteraad aan Verstegen accountants en adviseurs opdracht verstrekt de accountantscontrole als bedoeld in artikel 213 Gemeentewet voor de gemeente Westland uit te voeren voor de boekjaar 2016, 2017 en 2018.

In dit controleprotocol worden door de gemeenteraad een aantal zaken geregeld ter ondersteuning van de uitvoering van de accountantscontrole.

Object van controle is de jaarrekening 2018 en daarmee tevens het financieel beheer zoals uitgeoefend door of namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Westland.

2. Doelstelling

Dit controleprotocol heeft als doel nadere aanwijzingen te geven aan de accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij verder te hanteren goedkeuring- en rapporteringtoleranties voor de controle van de jaarrekening 2018 van de gemeente Westland.

3. Algemene uitgangspunten voor de controle (getrouwheid en rechtmatigheid)

Zoals in art 213 Gemeentewet is voorgeschreven zal de controle van de in artikel 197 Gemeentewet bedoelde jaarrekening, uitgevoerd door de door de raad benoemde accountant, gericht zijn op het afgeven van een oordeel over:

- De getrouwe weergave van de in de jaarrekening gepresenteerde baten en lasten en de activa en passiva;
- Het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten en balansmutaties in overeenstemming met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen, waaronder gemeentelijke verordeningen;
- De inrichting van het financieel beheer en de financiële organisatie gericht op de vraag of deze een getrouwe en rechtmatige verantwoording mogelijk maken;
- Het in overeenstemming zijn van de door het college opgestelde jaarrekening met de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels bedoeld in artikel 186 Gemeentewet (Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten);
- de verenigbaarheid van het jaarverslag met de jaarrekening.

Bij de controle zullen de nadere regels die bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden gesteld op grond van artikel 213, lid 6 Gemeentewet (Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden), alsmede de uitgangspunten en standpunten van de commissie Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (commissie BBV) en de aanwijzingen en beroepsvoor-schriften van het NBA bepalend zijn voor de uit te voeren werkzaamheden.

Onder rechtmatigheid wordt begrepen de definitie volgens het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (Bado) dat de in de rekening verantwoorde lasten, baten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen, dat wil zeggen “in overeenstemming zijn met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen, waaronder gemeentelijke verordeningen.

4. Te hanteren goedkeuring- en rapporteringtoleranties

De goedkeuringstolerantie is het bedrag dat de som van fouten in de jaarrekening of onzekerheden in de controle aangeeft, die in een jaarrekening maximaal mogen voorkomen, zonder dat de bruikbaarheid van de jaarrekening voor de oordeelsvorming door de gebruikers wordt beïnvloed. De goedkeuringstolerantie is de basis voor de strekking van de af te geven controleverklaring.
De rapporteringtolerantie(s) is een bedrag dat gelijk is aan of lager is dan de bedragen voortvloeiend uit de goedkeuringstolerantie. Bij overschrijding van dit bedrag vindt rapportering plaats in het verslag van bevindingen. Een lagere rapporteringtolerantie leidt in beginsel niet tot aanvullende controlewerkzaamheden, maar wel tot een uitgebreidere rapportage van bevindingen.
In onderstaand schema is de goedkeuringstolerantie opgenomen.

Goedkeuringstolerantie	*Goedkeurend*	*Beperking*	*Oordeelonthouding*	*Afkeurend*
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	*≤ 1%*	*>1%<3%*	*-*	*≥ 3%*
Onzekerheden in de controle (% lasten)	*≤ 3%*	*>3%<10%*	*≥ 10%*	*-*

Op basis van de begroting 2018 (inclusief wijzigingen) van de gemeente betekenen bovengenoemde percentages indicatief dat een totaalbedrag aan fouten in de jaarrekening van circa € 3,4 miljoen en een totaal van onzekerheden van circa € 10,1 miljoen de goedkeurende strekking van de controleverklaring niet zullen aantasten.

Voor de rapporteringtolerantie stelt de raad als maatstaf dat de accountant elke fout of onzekerheid in baten en lasten ≥ € 50.000 rapporteert en elke fout of onzekerheid ≥ € 100.000 bij investeringen.

5. Begrip rechtmatigheid en de aanvullend te controleren rechtmatigheidscriteria

In het kader van de rechtmatigheidscontrole kunnen 9 rechtmatigheidscriteria worden onderkend:
het begrotingscriterium, het voorwaardencriterium, het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium, het calculatiecriterium, het valuteringcriterium, het adresseringscriterium, het volledigheidscriterium, het aanvaardbaarheidscriterium en het leveringscriterium.

In het kader van het getrouwheidsonderzoek wordt al aandacht besteed aan de meeste van deze criteria. Voor de oordeelsvorming over de rechtmatigheid van het financieel beheer zal extra aandacht besteedt moeten worden aan de volgende rechtmatigheidscriteria:

1. Het begrotingscriterium;
2. Het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium (M&O-criterium);
3. Het voorwaardencriterium.

Het begrotingscriterium

Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de kadernota 2018 van de commissie BBV. Begrotingswijzigingen moeten volgens de Gemeentewet tijdens het jaar zelf nog aan de gemeenteraad worden voorgelegd. Indien een wijziging niet meer in het jaar zelf is voorgelegd zijn bestedingen boven het begrotingsbedrag strikt genomen onrechtmatig.

Begrotingsoverschrijdingen worden door de accountant echter niet altijd in de overweging om al of niet een goedkeurende verklaring te geven meegenomen. Voor de afsluitende oordeelsvorming is van belang in hoeverre de begrotingsoverschrijding past binnen het door de gemeenteraad geformuleerde

beleid en/of wordt gecompenseerd door aan de lasten gerelateerde hogere inkomsten. Het bepalen òf respectievelijk welke begrotingsoverschrijdingen al dan niet verwijtbaar zijn, is voorbehouden aan de raad. Voor de bepaling hiervan is in bijlage 2 een normenkader voor de begrotingsrechtmatigheid opgenomen.

Het M&O-criterium

Gemeenten zullen een beleid ter voorkoming en bestrijding van misbruik en oneigenlijk (M&O) gebruik moeten hebben. In het jaarverslag en/of de toelichting op de jaarrekening verantwoordt het college zich over de opzet, de uitvoering en de resultaten van het M&O-beleid. Indien een gemeente geen toereikend M&O-beleid voert kan dit gevolgen hebben voor het accountantsoordeel.

Door de raad is in verschillende verordeningen en besluiten een M&O-beleid vastgesteld. Voor bestaande procedures wordt getoetst in hoeverre deugdelijke maatregelen ter voorkoming van misbruik- en oneigenlijk gebruik worden genomen. Daarbij is de vooronderstelling gerechtvaardigd dat binnen de belangrijkste procedures al (informeel) adequate maatregelen zijn getroffen ter waarborging van de getrouwheid van de financiële verantwoording.

Het voorwaardencriterium

Baten, lasten en balansmutaties door een gemeente zijn aan bepaalde voorwaarden verbonden waarop door de accountant moet worden getoetst. Deze voorwaarden liggen vast in wetten en regels van hogere overheden en de (eigen) gemeentelijke regelgeving.

Door de raad zijn in verschillende verordeningen en besluiten voorwaarden opgenomen. Met het vaststellen van de reikwijdte van de rechtmatigheidstoets door de accountant in dit controleprotocol wordt het voorwaardencriterium nader uitgewerkt. Uitgangspunt daarbij is dat vooralsnog het huidige informele beleid wordt bekrachtigd en er met name jegens derden niet met terugwerkende kracht strengere normen zullen worden toegepast.

6. Reikwijdte accountantscontrole rechtmatigheidstoetsing

De accountantscontrole op rechtmatigheid is limitatief gericht op:

- de naleving van wettelijke kaders, zoals die in de kolom “Wetgeving extern” van het “normenkader gemeente Westland” is opgenomen (bijlage 1 van dit protocol). Dit uitsluitend voor zover deze directe financiële beheershandelingen betreffen of kan betreffen;
- de naleving van de interne kaders, zoals die in de kolom “Regelgeving intern” van het normenkader gemeente Westland is opgenomen (bijlage 1 van dit protocol). Dit laatste voor zover van toepassing en uitsluitend zover deze direct financiële beheershandelingen betreffen of kunnen betreffen. Ten aanzien van het voorwaardencriterium vindt uitsluitend een toets plaats naar de hoogte, duur en doelgroep/object van de financiële beheershandeling.

7. Rapportering accountant

Tijdens en na afronding van de controlewerkzaamheden rapporteert de accountant hierna in het kort weergegeven als volgt:

Interim-controles
In de tweede helft van het jaar wordt door de accountant een zogenaamde interim-controle uitgevoerd (indien van toepassing). Over de uitkomsten van die tussentijdse controle wordt een verslag uitgebracht. Bestuurlijk relevante zaken worden – op grond van de overeengekomen rapportage wensen - ook aan de gemeenteraad gerapporteerd.

Jaarrekeningcontrole/Verslag van bevindingen
Overeenkomstig de gemeentewet wordt omtrent de controle van de jaarrekening een verslag van bevindingen uitgebracht aan de raad en in afschrift aan het College van Burgemeester en Wethouders. In het verslag van bevindingen wordt gerapporteerd over de opzet en uitvoering van het financiële beheer en of de beheersorganisatie een getrouw en rechtmatig financieel beheer en een rechtmatige verantwoording daarover waarborgen.

Uitgangspunten voor de rapportagevorm
Gesignaleerde onrechtmatigheden worden toegelicht gespecificeerd naar de aard van het criterium (begrotingscriterium, voorwaardencriterium, etc.).
Fouten of onzekerheden die de rapporteringtolerantie als bedoeld in hoofdstuk 3 van dit controleprotocol overschrijden, worden weergegeven in een apart overzicht bij het verslag van bevindingen. De accountant rapporteert ook over eventuele bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en de continuïteit van de door de gemeente gehanteerde geautomatiseerde informatieverzorging.

Controleverklaring
In de controleverklaring wordt op een gestandaardiseerde wijze, zoals wettelijk voorgeschreven, de uitkomst van de accountantscontrole weergegeven, zowel ten aanzien van de getrouwheid als de rechtmatigheid. Deze controleverklaring is bestemd voor de gemeenteraad, zodat deze de door het College van Burgemeester en Wethouders opgestelde jaarrekening kan vaststellen.

In bijlage 3 worden de rapportagemomenten nader vastgelegd

Bijlagen:

1. Normenkader wet- en regelgeving (Zie aparte bijlage (17-0322039))
2. Normenkader begrotingsrechtmatigheid
3. Rapportagemomenten

Bijlage 1: Normenkader rechtmatigheid 2018 en voorlopig normenkader 2019

Programma's/ producten	Specifieke activiteit	Wetgeving extern	Wetgeving intern
Algemeen Bestuur en ondersteunende processen	Algemeen financieel middelenbeheer	• Grondwet • Burgerlijk Wetboek • Gemeentewet • Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten • Kadernota Rechtmatigheid 2017 • Financiële-verhoudingswet • Besluit financiële verhouding 2001 • Wet revitalisering generiek toezicht (N.B. is materieel uitgewerkt per 1-10-2018) • Wet op de omzetbelasting 1968 • Wet op het BTW-compensatiefonds • Wet op de vennootschapsbelasting • Wet gemeenschappelijke regelingen • Algemene wet bestuursrecht • Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector	• Financiële verordening gemeente Westland 2017: financieel beleid, beheer en inrichting financiële organisatie • Verordening ex artikel 213: controleverordening • Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid gemeente Westland (Verordening ex artikel 213a: doelmatigheid- en doeltreffendheidonderzoeken) • Delegatiebesluiten • Programmabegroting • Nota reserves en voorzieningen 2016 • Nota activabeleid 2017 • Verordening Rekenkamercommissie Westland 2015. • Verordening op de vertrouwenscommissie 2018 tot benoeming van de burgemeester (vanaf 5-5-2018) • Verordening, regelende de tegemoetkoming in de kosten van ondersteuning aan de in de vertegenwoordigde groepering (fracties) (Verordening Fractieondersteuning 2010) • Verordening informatievoorziening en geheimhoudingsplicht fractiemedewerkers Westland 2010 • Gedragscode Gemeenteraad Westland 2007 (tot 7-2-2018) • Gedragscode Integriteit raadsleden van de gemeente Westland 2018 (vanaf 7-2-2018) • Gedragscode voor leden van het College van Burgemeester en Wethouders (tot 7-2-2018) • Gedragscode Integriteit leden van het college van B&W van de gemeente Westland 2018 (vanaf 7-2-2018) • Archiefverordening Westland 2015 • Verordening Gemeentelijke onderscheidingen Westland 2008 • Motie Inhuur Externen d.d. 9 juli 2009 in samenhang met brief college aan de raad d.d. 19 september 2010 en het initiatiefvoorstel raad d.d. 24-11-2013, verder uitgewerkt in het besluit van 25-11-2014 en gewijzigd bij besluit van 6 november

Programma's/ producten	Specifieke activiteit	Wetgeving extern	Wetgeving intern
			2018.
	Treasurybeheer	• Wet financiering decentrale overheden • Regeling informatieverstrekking sisa • Uitvoeringsregeling financie-ring decentrale overheden • Regeling schatkistbankieren decentrale overheden • Regeling uitzetting en derivaten decentrale overheden • Besluit leningsvoorwaarden decentrale overheden • Wet houdbare overheidsfinanciën • Besluit accountantscontrole decentrale overheden	• Treasurystatuut
	Arbeidsvoorwaarden en personeelsbeleid	• Ambtenarenwet • Fiscale wetgeving • Sociale verzekeringswetten • Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden • Rechtspositiebesluit burgemeesters • Rechtspositiebesluit wethouders • Algemene pensioenwet politiek • CAR/UWO	• Verordening voorzieningen wethouders 2007 (tot 29-3-2018) • Verordening rechtspositie wethouders (vanaf 29-3-2018) • Verordening voorzieningen burgemeester 2007 (tot 29-3-2018) • Verordening rechtspositie burgemeester 2018 (vanaf 29-3-2018) • Verordening rechtspositie raads- en commissieleden Westland 2010 (tot 29-3-2018) • Verordening rechtspositie raads- en commissieleden van de gemeente Westland 2018 (vanaf 29-3-2018)
	Inkopen en contractbeheer	• EU-aanbestedingsregels • Aanbestedingswet 2012 • mededingingswet • Wet markt en overheid • EG Verdrag inzake	• Welbesteed, inkoop- en aanbestedingsbeleid (alleen aanbestedingen boven de EU-grens) • Aanmerken economische activiteiten van de gemeente Westland als activiteiten van algemeen belang (Raadsbesluit op grond van de Wet Markt & Overheid) d.d. 8-7-2014

Programma's/ producten	Specifieke activiteit	Wetgeving extern	Wetgeving intern
		staatssteun	
Burgerzaken en Belastingen	Burgerlijke stand en afgifte documenten	• Burgerlijk wetboek • Gemeentewet • Wet basisregistratie personen • Besluit basisregistratie personen • Invorderingswet 1990 • Wet rechten burgerlijke stand • Paspoortwet	• Verordening Leges Westland 2018 • Verordening gemeentelijke basisregistratie personen (BRP) 2014 • Regeling kwijtschelding gemeentelijke belastingen 2014 • Leidraad Invordering Westland 2018 (tot 1-7-2018) • Tweede Leidraad Invordering Westland 2018 (vanaf 1-7-2018)
	OZB	• Gemeentewet • Invorderingswet • Wet waardering Onroerende Zaken • Wet basisregistraties adressen en gebouwen	• Verordening onroerende-zaak-belastingen Westland 2018
	Parkeerbeheer	• Gemeentewet • Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoor-schriften (Wet Mulder)	• Reglement voorziening parkeren Westland (raadsbesluit van 25-9-2007)
	Toeristenbelasting	• Gemeentewet • Invorderingswet	• Verordening toeristenbelasting Westland 2016
	Forensenbelasting	• Gemeentewet • Invorderingswet	• Verordening forensenbelasting Westland 2017
	Grafrechten	• Gemeentewet • Invorderingswet • Wet op de lijkbezorging	• Verordening lijkbezorgingsrechten Westland 2017 • Beheersverordening begraafplaatsen gemeente Westland 2013
	Marktgelden	• Gemeentewet • Invorderingswet	• Verordening marktgelden Westland 2017
	Reclame en precariorechten	• Gemeentewet	• Welstandsnota Westland 2016 (inclusief "Reclame maken in Westland 2016") (vanaf 18-5-2016)
Openbare orde en veiligheid	Handhaving	• Gemeentewet	• Algemeen Plaatselijke Verordening Westland 2016 • Verordening binnentreden in woningen ter uitvoering van de

Programma's/ producten	Specifieke activiteit	Wetgeving extern	Wetgeving intern
			noodverordening gemeente Westland
		• Gemeentewet	• Verordening vestiging uitsluitend recht Westland Infra Utilities B.V. 2013 – 2018 inzake openbare verlichting
		• Winkeltijdenwet	
		• Drank en horecawet	• Drank- en horecaverordening gemeente Westland
	Brandweer en rampenbestrijding	• Wet veiligheidsregio's	• Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Haaglanden
	Brandbeveiligings-vergunningen	• Gemeentewet	• Brandbeveilgingsverordening Westland 2012
	Woonwagens	• Gemeentewet	-
Vreemdelingen-zaken en integratie	Vreemdelingenzaken	• Vreemdelingenwet 2000 • Wet inburgering	• Verordening Wet inburgering Westland 2013
Verkeer en vervoer	Wegenbeheer	• Wegenverkeerswet 1994 • Besluit administratieve bepalingen wegverkeer • Wet personenvervoer 2000 • Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens 1990	• Parkeerverordening Westland 2018
Groen- en milieubeheer	Groenbeheer	• Wet natuurbescherming • Kaderwet EZ-subsidies	• Algemeen Plaatselijke Verordening Westland 2016
	Afvalstoffen-, riool-, milieubeheer en reiniging	• Gemeentewet • Wet milieubeheer • Waterwet • Drinkwaterwet • Wet belastingen op milieugrondslag • Wet dieren	• Afvalstoffenverordening 2012 gemeente Westland • Verordening afvalwaterverwerking 2014 • Verordening rioolheffing Westland 2018 • Verordening eenmalig rioolaansluitingsrecht Westland 2011 • Verordening afvalstoffenheffing Westland 2016 • Destructieverordening Westland 2011 • Verordening subsidie oud papier • Milieu UitvoeringsPlan (MUP) 2010 • Nota 'naar een betere luchtkwaliteit in Westland' • Waterplan Westland 2017
Stedelijke ontwikkeling, wonen en economie	Grondexploitatie	• Wet algemene bepalingen omgevingsrecht • Wet ruimtelijke ordening • Besluit ruimtelijke ordening • Gemeentewet	• Verordening tot wijziging van het recht als bedoeld in artikel 49, derde lid Wet op de Ruimtelijke Ordening • Verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht gemeente Westland vanaf december 2016)

Programma's/ producten	Specifieke activiteit	Wetgeving extern	Wetgeving intern
			• Ruimtelijk ontwikkelingskader De Lier • Uitgangspunten ruimtelijke ontwikkelingskaders voor de kernen • Ruimtelijk Ontwikkelingskader 's-Gravenzande 2020 • Nota grondbeleid • Beleidsplan grondsnipperbeleid • Bedrijventerreinenvisie 2013 - 2020 • Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade gemeente Westland • Verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht gemeente Westland • Gemeentelijke coördinatieregeling bij verwezenlijking van ruimtelijk beleid • Welstandsnota Westland 2016 (inclusief "Reclame maken in Westland 2016") • SOK Westlandse Zoom, inclusief bijbehorende motie d.d. 28-1-2014 • Subsidieverordening – Tenderregeling Herstructurering Poelzone • Subsidieverordening Duurzame Energiemaatregelen Westland 2017-2020 (tot 15-3-2018) • Subsidieverordening Duurzame Energiemaatregelen Westland 2018–2020 (vanaf 15-3-2018)
	Telecommunicatie	• Telecommunicatiewet	• Telecommunicatieverordening Westland 2010
	Wonen, economie en beheer gemeentelijke panden en accommodaties	• Leegstandwet • Woningwet • Erfgoedwet • Uitvoeringswet huurprijzen woonruimte • Huisvestingswet 2014 • Wet doorstroming huurmarkt 2015 • Wet op de huurtoeslag • Wet bevordering eigenwoningbezit	• Bouwverordening Westland 2005 • Erfgoedverordening Westland 2017 • Subsidieverordening gemeentelijke monumenten 2007 • Kadernota Wonen, Zorg en Welzijn 2005-2020 • Verordening Starterslening november 2013 • Huisvesting arbeidsmigranten, vaststellen appendix • Diverse verordeningen op de heffing en de invordering van een BIZ-bijdrage en op de subsidie voor acht verschillende BI-zone gebieden, te weten de winkelgebieden 's-Gravenzande, Wateringen, Honselersdijk en Naaldwijk en de bedrijventerreinen De Woerd, Wateringveldsepolder, Leehove, Monster, Naaldwijk en 's-Gravenzande gemeente Westland

Programma's/ producten	Specifieke activiteit	Wetgeving extern	Wetgeving intern
			2011. • Huisvestingsverordening Westland 2015 - 2019
Zorg, Welzijn en Sport	Algemeen welzijn en sport	• Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 • Wet gemeentelijke antidiscriminatievoorzie-ningen	• ASV Westland 2016 • Subsidieverordening Duurzame Energiemaatregelen Westland 2017-2020 (tot 15-3-2018) • Subsidieverordening Duurzame Energiemaatregelen Westland 2018 – 2020 (vanaf 15-3-2018)
	Maatschappelijke ondersteuning	• Wet maatschappelijke ondersteuning 2015	• Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Westland 2018 • Subsidieverordening innovatie 3D Westland • Amendement voorbereidingskosten 3 D's (d.d. 5-11-2013)
	Kinderopvang	• Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen • Wet kinderopvang	
Jeugd, Onderwijs en Cultuur	Verzorgen basis- en speciaal onderwijs	• Leerplichtwet 1969 • Wet op het primair onderwijs	• Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Westland 2015 • Verordening leerlingenvervoer Westland 2009 (tot 17-1-2018) • Verordening Leerlingenvervoer Westland 2018 (vanaf 17-1-2018) • Verordening adviesraad leerlingenvervoer gemeente Westland • Verordening Adviesraad Sociaal Domein Westland 2016 • Verordening kwaliteitsregels peuterspeelzalen Westland) • Overgangsregeling schoolmaatschappelijk werk • Verordening materiele financiële gelijkstelling onderwijs Westland 2007 • Plan 'Voorkomen en bestrijden van voortijdig schoolverlaten Westland 2009 'LEREN WERKT!', Een preventieve benadering' • Verordening subsidiëring godsdienstonderwijs of levensbeschouwelijk vormingsonderwijs Westland 2007
	Verzorgen voortgezet onderwijs	• Wet op het voortgezet onderwijs • Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek	• Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Westland 2015

Programma's/ producten	Specifieke activiteit	Wetgeving extern	Wetgeving intern
		• Wet educatie en beroepsonderwijs	
	Cultuur en lokale media	• Mediawet 2008 • Wet op het specifiek cultuurbeleid	• Gemeenschappelijke regeling CAIW (in liquidatie)
		• Jeugdwet	• Verordening Jeugdhulp gemeente Westland 2015
Volksgezondheid	Ambulance vervoer	• Tijdelijke wet ambulancezorg	
	Infectieziekten	• Wet publieke gezondheid	
Werk en Inkomen	Sociale inkomensvoorzieningen en werkgelegenheid	• Participatiewet • Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (Ioaw) • Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (Ioaz) • Sociale en Fiscale wetgeving • Wet Sociale Werkvoorziening	• Verordening individuele inkomenstoeslag gemeente Westland 2015 • Afstemmingsverordening gemeente Westland 2015 • Handhavingsverordening gemeente Westland 2015 • Verordening Adviesraad Sociaal Domein Westland 2016 • Verordening plaatsingsvolgorde Wet sociale werkvoorziening • Verordening verrekening bestuurlijke boete bij recidive gemeente Westland 2015 • Verordening Persoonsgebonden Budget begeleid werken Wsw gemeente Westland • Verordening maatschappelijke participatie schoolgaande kinderen Wet werk en bijstand 2012 gemeente Westland • Verordening individuele studietoeslag gemeente Westland 2017 • Verordening loonkostensubsidie Participatiewet Westland 2015 • Re-integratieverordening gemeente Westland 2017
	Schuldhulpverlening	• Wet op het kredietbeheer • Wet gemeentelijke schuldhulpverlening	• Beleidsplan integrale schuldhulpverlening 2012 - 2016

Bijlage 2 Begrotingsrechtmatigheid - normenkader

Bij de jaarrekening vindt een analyse van de verschillen ten opzichte van de begroting plaats, conform artikel 28 van het BBV. Bij de analyse moet in ieder geval aan de volgende elementen aandacht worden besteed:

- de oorzaak van de afwijking
- de relatie met de prestaties
- de passendheid in het beleid
- de dekking vanuit andere programma's (alternatieve dekking)
- mogelijke eerdere informatievoorziening over de afwijking aan de raad
- eventueel de mate van verwijtbaarheid

Voor het bepalen van de begrotingsrechtmatigheid stelt de raad van de gemeente Westland het volgende normenkader vast:

	Bij de toetsing van begrotingsafwijkingen kunnen de volgende "soorten" begrotingsafwijkingen worden onderkend:	**Onrechtmatig, maar telt niet mee voor het oordeel**	**Onrechtmatig, en telt mee voor het oordeel**
1	Kostenoverschrijdingen inzake activiteiten die niet passen binnen het bestaande beleid en waarvoor men tegen beter weten in geen voorstel tot begrotingsaanpassing heeft ingediend		**X**
2	Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar waarbij de accountant ondubbelzinnig vaststelt dat die: - **In de laatste Prorap verwerkt had kunnen worden;** - **Niet in de laatste Prorap verwerkt had kunnen worden**	**X**	**X**
3	Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten, bijvoorbeeld via subsidies of kostendekkende omzet	**X**	
4	Kostenoverschrijdingen bij open einde (subsidie)regelingen. Vaak blijkt vanwege dit open karakter in het kader van het opmaken van de jaarrekening een (niet eerder geconstateerd) overschrijding.	**X**	
5	Kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door extra inkomsten die niet direct gerelateerd zijn. Over de aanwending van deze extra inkomsten heeft de raad nog geen besluiten genomen.		**X**
6	Kostenoverschrijdingen inzake activiteiten welke achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd omdat dit bijvoorbeeld bij nader onderzoek van de subsidieverstrekker, belastingdienst of een toezichthouder blijkt (bijvoorbeeld een belastingnaheffing). - **Geconstateerd tijdens het verantwoordingsjaar;** - **Geconstateerd na verantwoordingsjaar.**	**X**	**X**

	Bij de toetsing van begrotingsafwijkingen kunnen de volgende "soorten" begrotingsafwijkingen worden onderkend:	**Onrechtmatig, maar telt niet mee voor het oordeel**	**Onrechtmatig, en telt mee voor het oordeel**
7	Kostenoverschrijdingen op activeerbare activiteiten (investeringen) waarvan de gevolgen voornamelijk zichtbaar worden via hogere afschrijving- en financieringslasten in het jaar zelf of pas in de volgende jaren. - **Jaar van investeren;** - **Afschrijving- en financieringslasten in latere jaren.**	**X**	**X**
8	Kostenoverschrijdingen op activeerbare activiteiten (investeringen) die uitsluitend terug te voeren zijn op verschuivingen in de bij de betreffende investering behorende liquiditeitenplanning en die niet leiden tot een overschrijding van het totaalkrediet	**X**	
9	Kostenoverschrijdingen inzake de grondexploitatie die leiden tot aanpassing van de bij de laatst vastgestelde exploitatieopzet behorende totale uitgaven of inkomsten die: - **In de laatste Prorap verwerkt had kunnen worden;** - **Niet in de laatste Prorap verwerkt had kunnen worden.**	**X**	**X**
10	Kostenoverschrijdingen op activeerbare activiteiten (investeringen) die kleiner zijn dan € 100.000	**X**	
11	Mutaties in de algemene reserve, uitsluitend voor zover deze betrekking hebben op grondexploitaties en die: - Niet voorzienbaar waren bij de meest recente aanpassingen van het Meerjarenperspectief Gebiedsontwikkeling (MPG), T(tussentijds)MPG of Prorap. - Voorzienbaar waren bij de meest recente aanpassingen van het Meerjarenperspectief Gebiedsontwikkeling (MPG), T(tussentijds)MPG of Prorap.	**X**	**X**

Bijlage 3: Rapportage

De volgende standaard rapportagemomenten worden onderkend:

Rapportage	**Tijdstip**	**Inhoud**	**Gericht aan**
Managementletter dan wel Verslag van bevindingen interim-controle	Na afronding van de interim-controle.	Mogelijke risico's, verbeter- en aandachtspunten betreffende de processen en procedures (beheersingsstructuur), beheersing specifieke subsidiestromen evenals overige van belang zijnde onderwerpen.	College
Verslag van bevindingen	Na afronding van de controle van de jaarrekening.	Wettelijk: De vraag of inrichting van het financiële beheer en van de financiële organisatie een getrouwe en rechtmatige verantwoording mogelijk maken. Daarnaast resterende fouten, onzekerheden of verbeteringen op het gebied van verslaglegging rekening houdend met afgesproken rapporteringtoleranties. Relatie tussen de controletolerantie als gevolg van controleverordening en de feitelijke bevindingen.	Raad
Accountantsverklaring	Na afronding van de controle van de jaarrekening.	Oordeel over de mate waarin de gemeenterekening een getrouw beeld geeft i.o.m. verslaggevingsvoorschriften en voldoet aan de eisen van rechtmatigheid.	Raad

Raadsvergadering
19 februari 2019

GEMEENTE WESTLAND

	BEHANDELD DOOR
afdeling/team	BE/GA
documentnr	18-0311479

VOORBLAD RAAD

ONDERWERP EN BEHANDELING		
onderwerp	Voorstel tot vaststelling van een aanvraag voor een suppletie-uitkering ten behoeve van de bommenregeling 2017 en 2018	
vertrouwelijk	*Nee*	
portefeuillehouder	Burgemeester Arends	
bijlage(n)	Voorstel: Voorstel_41026.docx	
agendapunt	11.	
publiceren	Nee	

BESLISPUNTEN (RAAD)

1. Voor het jaar 2017 en 2018 een tegemoetkoming aan te vragen bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties ter dekking van de gemaakte kosten van € 135.189,06 excl. BTW voor het opsporen en ruimen van conventionele explosieven die na de Tweede Wereldoorlog zijn achtergebleven in de grond.

ARGUMENTEN EN RISICO'S (RAAD)

Argumenten
1.1 Er zijn kosten gemaakt m.b.t. het opsporen en ruimen van CE in 2017 en 2018.
1.2 Een bijdrageverzoek moet aan de hand van een raadsbesluit.

Kanttekening
1.1 De peildatum is 1 maart.

ALG 006

GEMEENTE WESTLAND

RAAD
19 FEB. 2019
GEMEENTE WESTLAND

RAADSVOORSTEL

ONDERWERP

Aanvraag suppletie-uitkering bommenregeling 2017 en 2018.

AANLEIDING

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het opsporen en indien nodig het ruimen van conventionele explosieven, hierna te noemen CE, die na de Tweede Wereldoorlog in de grond zijn achtergebleven. De risicogebieden zijn voor de gemeente Westland in kaart gebracht. Wanneer er in een risicogebied grondwerkzaamheden nodig zijn, dan treedt het explosievenbeleid van de gemeente Westland in werking. Dit betekent dat de werkzaamheden pas van start mogen gaan als de grond door een WSCS-OCE gecertificeerd bedrijf onderzocht is op de aanwezigheid van CE en eventueel aanwezige CE geruimd zijn.

De gemeenten in Nederland kunnen bij het ministerie van BZK een tegemoetkoming aanvragen in de kosten die gemaakt zijn in het kader van CE. Deze rijksfinanciering verloopt via het Gemeentefonds en is geregeld in de zogeheten bommenregeling. De bommenregeling bepaalt dat gemeenten op basis van een raadsbesluit een tegemoetkoming in de gemaakte CE kosten kunnen aanvragen bij het Ministerie van BZK. Deze bijdrage is gebaseerd op de werkelijk gemaakte kosten en vindt dus achteraf plaats. De BTW komt niet voor compensatie in aanmerking. De tegemoetkoming is maximaal 70% van de totaal gemaakte CE kosten, excl. BTW.

DOELSTELLING

Het verkrijgen van een vergoeding van 70% ter dekking van de kosten die de gemeente heeft gemaakt met betrekking tot het opsporen en ruimen van CE in het jaar 2017 en 2018.

ARGUMENTATIE

1.1 Er zijn kosten gemaakt m.b.t. het opsporen en ruimen van CE in 2017 en 2018.
De vergunninghouders van een Omgevingsvergunning in een risicogebied verdacht van CE, kunnen via de gemeente aanspraak maken op een tegemoetkoming van 70% van de gemaakte kosten, excl. BTW. De gemeente vraagt dit vervolgens via de bommenregeling terug bij het ministerie van BZK. Over de periode 2017 en 2018 heeft de gemeente meerdere keren op deze manier aanvragen van vergunninghouders uitbetaald. Voor het controleren van projectplannen en het houden van toezicht op de uitvoering hiervan worden de intern gemaakte uren meegenomen. Daarnaast is de explosievenkaart van de gemeente Westland in 2018 opgeschoond en is er een nieuw werkprotocol opgemaakt. In de financiële paragraaf zijn alle CE-kosten in kaart gebracht.

1.2 Een bijdrageverzoek moet aan de hand van een Raadsbesluit.
Om in aanmerking te komen voor een bijdrage volstaat de toezending van een gemeenteraadsbesluit waarin de gemaakte kosten voor het opsporen en ruimen van explosieven zijn opgenomen. Het geven van een onderbouwing is hierbij niet nodig.

RISICO'S EN KANTTEKENINGEN

1.1 De peildatum is 1 maart.
Raadsbesluiten die ontvangen worden voor de peildatum van 1 maart, worden meegenomen in de

GEMEENTE WESTLAND

RAADSVOORSTEL

Meicirculaire van 2019.

FINANCIËN

De gemaakte kosten voor CE in de gemeente Westland bedroegen in:
- 2017 in totaal € 66.148,97 excl. BTW.
- 2018 in totaal € 69.040,09 excl. BTW.

Totale kosten over 2017 en 2018 is €135.189,06 excl. BTW.

Deze kosten hebben betrekking op de kosten voor het opsporen en eventueel ruimen van conventionele explosieven uit WOII, de uren die de gemeente heeft gemaakt voor de controle op projectplannen en toezicht op de CE-werkzaamheden, het updaten van de explosievenkaart van de gemeente Westland en het opstellen van een werkprotocol.

De gemeente Westland vraagt via de bommenregeling een vergoeding aan voor de totaal gemaakte CE koste van €135.189,06 excl. BTW. Volgens de bommenregeling wordt hiervan 70% vergoed zijnde € 94.632,34 excl. BTW.

Jaarrekening
De kosten hebben betrekking op de gemaakte kosten in het jaar 2017 en 2018 en zijn meegenomen in het financiële resultaat van de jaarrekeningen van 2017 en 2018. Bij de uitkering vanuit het gemeentefonds in 2019 zullen de ontvangen baten meegenomen worden in het financiële resultaat van de jaarrekening 2019.

COMMUNICATIEPARAGRAAF

n.v.t.

EXTERN OVERLEG

n.v.t.

VERVOLGTRAJECT

Bij een positief besluit van de raad zal het besluit ingediend worden bij het ministerie van BZK.

Burgemeester en wethouders van Westland,

de secretaris, de burgemeester,

A.C. Spindler B.R. Arendse

RAAD
19 FEB. 2019
GEMEENTE WESTLAND

GEMEENTE WESTLAND

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Westland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 22 januari 2019;

gelet op het bepaalde in artikel 2.4.5 van de Septembercirculaire 2014;

gehoord het advies van de commissie bestuur van 7 februari 2019 en gehoord de beraadslagingen van onderhavige vergadering;

besluit:
Voor het jaar 2017 en 2018 een tegemoetkoming aan te vragen bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties ter dekking van de gemaakte kosten van €135.189,06 excl. BTW voor het opsporen en ruimen van conventionele explosieven die na de Tweede Wereldoorlog zijn achtergebleven in de grond.

Aldus besloten door de raad in zijn openbare vergadering van 19 februari 2019,

de griffier,

A.P.M.A.F. Bergmans

de voorzitter,

B.R. Arendse

RAAD
19 FEB. 2019
GEMEENTE WESTLAND

Raadsvergadering
19 februari 2019

BEHANDELD DOOR	
afdeling/team	GR/
documentnr	19-0024188

VOORBLAD RAAD

ONDERWERP EN BEHANDELING		
onderwerp	Voorstel tot wijziging van artikel 8 van de Verordening op de raadsinformatie-avonden en raadscommissies van de gemeente Westland 2018	
vertrouwelijk	*Nee*	
portefeuillehouder	Griffie	
bijlage(n)	Voorstel: Voorstel_41796.docx Getekende Verordening op de raadsinformatieavonden en raadscommissies van de gemeente Westland 2018 (G18-000904)	
agendapunt	12.	
publiceren	Nee	

BESLISPUNTEN (RAAD)

ARGUMENTEN EN RISICO'S (RAAD)

ALG 006

RAAD
19 FEB. 2019
GEMEENTE WESTLAND

GEMEENTE WESTLAND

RAADSVOORSTEL

ONDERWERP

Voorstel tot wijziging van artikel 8 van de Verordening op de raadsinformatieavonden en raadscommissies van de gemeente Westland 2018

INLEIDING

In de raadsvergadering van 18 september 2018 is vastgesteld het gewijzigde artikel 8 van de Verordening op de raadsinformatieavonden en raadscommissies. Na een periode van bijna een half jaar is in het commissievoorzittersoverleg naar voren gekomen dat de beleidsterreinen van de raadscommissie Ruimte te veel druk leggen op de agenda. In lijn daarmee wordt voorgesteld om artikel 8 als volgt te doen luiden *(waarbij de voorgestelde wijzigingen in het rood zijn aangegeven)*:

Artikel 8 Beleidsterreinen raadscommissies

De verdeling van de beleidsterreinen over de raadscommissies wordt als volgt geregeld, waarnaast deze verdeling, de instelling en de naamgeving van de raadscommissies op ieder moment aangepast of gewijzigd kan worden door een besluit van de Raad, onverminderd het bepaalde in artikel 4 lid 2 van deze verordening.

a. Raadscommissie Maatschappelijke Omgeving:
Sport
Jeugd- en jongerenwerk
Zorg en welzijn (WMO en ouderen)
Volksgezondheid
Sociale zaken (Werk en inkomen)
Onderwijs en kinderopvang
Kunst, cultuur en historisch erfgoed
Volkshuisvesting

b. Raadscommissie Economie Financieel beleid en Organisatie:
Economische zaken, Westland-infra en Agri-business (Greenport)
Financiën en belastingen
Kust, Toerisme en Recreatie
Vastgoed (uitgezonderd: de culturele accommodaties; die vallen onder Kunst, cultuur en historisch erfgoed)
Gebiedsmarketing en Internationalisering
Communicatie en Dienstverlening
ICT en facilitaire zaken
Arbeidsmigratie

c. Raadscommissie Ruimte:
Milieubeleid en -vergunningen
Verkeer en vervoer
Beheer openbare ruimte
Ruimtelijke ordening
Bouwen en wonen
~~Volkshuisvesting~~
Huisvesting gemeentelijke organisatie/nieuw gemeentehuis
Planontwikkeling
Grondzaken

GEMEENTE WESTLAND

RAADSVOORSTEL

d. Raadscommissie Bestuur:
Algemene en bestuurlijke zaken
Openbare Orde en Veiligheid, inclusief de APV
Handhaving (Ruimtelijke ordening, Bouw- en woningtoezicht en Milieu)
Juridische Zaken
Brandweer
Metropoolregio Rotterdam Den Haag, intergemeentelijke samenwerking en regionale aangelegenheden
Personeel en Organisatie

De raad van de gemeente Westland

de griffier,

A.P.M.A.F. Bergmans

de presidiumvoorzitter,

L.G. Boekestijn

RAAD
19 FEB. 2019
GEMEENTE WESTLAND

GEMEENTE WESTLAND

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Westland;

gelezen het voorstel van 7 februari 2019 met de volgende bijlage:
- Verordening op de raadsinformatieavonden en raadscommissies van de gemeente Westland 2018 (G18-000904)

gelet op de te dezer zake relevante wet- en regelgeving;

gehoord het standpunt en advies van het Presidium van 7 februari 2019;

besluit:

de Verordening op de raadsinformatieavonden en raadscommissies van de gemeente Westland 2018 vast te stellen.

Aldus besloten door de raad in zijn openbare vergadering van 19 februari 2019,

de griffier, A.P.M.A.F. Bergmans

de voorzitter, B.R. Arends

RAAD
19 FEB. 2019
GEMEENTE WESTLAND

Verordening op de raadsinformatieavonden en raadscommissie van de Raad van de gemeente Westland 2018

De raad van de gemeente Westland

gelet op de te dezer zake relevante wet- en regelgeving

gehoord de voorstellen te dezer zake van de gezamenlijke fractievoorzitters

Besluit:
vast te stellen de Verordening op de raadsinformatievonden en raadscommissies van de raad van de gemeente Westland 2018

Artikel 1 Begripsbepalingen
In deze verordening wordt verstaan onder:

a. *raadscommissies:*	de raadscommissies ex artikel 82 van de Gemeentewet:
b. *beleid*:	zowel de voorbereiding als de uitvoering en de evaluatie van beleid;
c. *Raad*:	de gemeenteraad van Westland;
d. *Presidium:*	het orgaan van de Raad, dat overeenkomstig artikel 2 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad van de gemeente Westland 2018 de procedurele, huishoudelijke en organisatorische aangelegenheden van de Raad behartigt;
e. *raadslid of lid van de raad:*	het ingevolge de uitkomst van de raadsverkiezingen in de raad van de gemeente Westland benoemde lid;
f. *steunraadslid:*	het door een fractie benoemde en door de Raad beëdigd lid, werkzaam voor één van de fracties in de Raad
g. *voorzitter raadscommissie*:	voorzitter van een raadscommissie, op grond van artikel 82 lid 4 Gemeentewet is dit een raadslid;
h. *leden raadscommissie:*	de in een raadscommissie benoemd raadslid of steunraadslid;
i. *griffier:*	de conform artikel 107 van de Gemeentewet door de Raad benoemde secretaris van de Raad en hoofd van de raadsgriffie.
j. *commissiegriffier:*	de door de griffier aangewezen secretaris van een raadscommissie.

Artikel 2 Raadsinformatieavonden en raadscommissies
Er zijn raadsinformatieavonden (RIA's) en raadscommissies ten behoeve van de informatiepositie van de Raad. De raadscommissies hebben een kernfunctie in het informatieproces ten behoeve van de informatievoorziening voor de Raad. De raadscommissies vormen de laatste fase van het voorbereidingsproces voor de besluitvorming in de raadsvergaderingen.

RAAD
19 FEB. 2019
GEMEENTE WESTLAND

Artikel 3 Karakter van de Raadsinformatieavonden

1. In de raadsinformatieavonden (RIA's) worden onderwerpen en dossiers behandeld die in de raadscommissies (nog) niet agendeerbaar zijn en waarvan de voorzitter van een raadscommissie het nodig oordeelt dat daarover (voorafgaande) aan een raadscommissie vergadering informatie wordt vergaard.
2. Het voorzitterschap van een RIA wordt vervuld door een voorzitter of plaatsvervangend voorzitter van een raadscommissie.
3. Alle raadsleden en steunraadsleden kunnen aan de beraadslagingen en werkzaamheden van de RIA's deelnemen.
4. De RIA's kunnen de volgende werk- of vergadervormen hebben:
   a. werkgroepen;
   b. presentaties en informatieve bijeenkomsten;
   c. werkbijeenkomsten en interactieve bijeenkomsten die een informatief en oriënterend karakter hebben;
   d. expertmeetings en werkbezoeken liggend op een werkveld van een raadscommissie;
   e. alle overige werk- en vergadervormen welke het informatie- en oriëntatieproces van de leden van een raadscommissie dienen welke niet passen in het vergadermodel van een raads-commissie.
5. Voor een goed vergaderverloop van de RIA's zijn de bepalingen van deze verordening of die van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad van de gemeente Westland 2018 zoveel mogelijk van toepassing.
6. De vergaderingen en activiteiten binnen de RIA's sluiten aan op de beleidsvelden van de door de Raad ingestelde raadscommissies en worden onder de bestuurlijke verantwoordelijkheid van de voorzitter van de betreffende raadscommissie voorbereid en uitgevoerd.

Artikel 4 De raadscommissies

1. De Raad van de gemeente Westland heeft de volgende raadscommissies:
   a. de raadscommissie Maatschappelijke Omgeving
   b. de raadscommissie Economie, Financieel beleid en Organisatie
   c. de raadscommissie Ruimte
   d. de raadscommissie Bestuur
2. Op elk moment kan de Raad deze indeling wijzigen en nieuwe commissies, al dan niet ter vervanging van de bestaande commissies instellen.

Artikel 5 Evenwichtige vertegenwoordiging

Deze verordening regelt in artikel 9 lid 3 de samenstelling van de raadscommissies, waarbij overeenkomstig artikel 82 lid 3 Gemeentewet de Raad zorgdraagt dat, voor zover het benoemingen betreft van leden van de Raad, er sprake is van een evenwichtige vertegenwoordiging van de in de Raad vertegenwoordigde groeperingen, inhoudende een spreiding van raadscommissiezetels over de raadsfracties, teneinde het voor alle in de Raad vertegenwoordigde fracties mogelijk te maken om met hun raadsleden of steunraadsleden aan de werkzaamheden en beraadslagingen van de raadscommissies deel te nemen.

Artikel 6 Standing invitation

Ingevolge artikel 82 lid 2 Gemeentewet zijn de burgemeester en de wethouders geen lid van een raadscommissie maar geldt voor hen, zoals ook geldt voor de vergaderingen van de Raad, een doorlopende uitnodiging ("standing invitation") voor de raadscommissies en de RIA's, onverlet latend dat een raadscommissie of haar voorzitter de burgemeester en wethouders kan verzoeken bij een raadscommissievergadering of RIA aanwezig te zijn om vragen te beantwoorden of aan de beraadslagingen deel te nemen alsmede over bepaalde onderwerpen overleg te voeren met de raadscommissie, zoals artikel 7 van deze verordening bepaalt.

Artikel 7 Grondslag en algemene taakstelling van de raadscommissie

1. De raadscommissies dragen in het kader van hun informatie- en overlegtaken ingevolge artikel 82 lid 1 Gemeentewet op de aan hen door de Raad bij deze verordening toegewezen beleidsterreinen en taakvelden zorg voor de voorbereiding van de besluitvorming van de Raad. Zij kunnen op die beleidsterreinen overleg plegen met het college of de burgemeester (of de afzonderlijke wethouders).
2. De raadscommissies hebben tot taak de informatiepositie van de Raad voor al zijn werkzaamheden te bevorderen en te dienen. Zij vormen het sluitstuk van het informatieproces ten behoeve van de besluitvorming door de Raad. Een hoofdtaak is, om in de raadscommissies ten aanzien van de voor behandeling in de raadsvergadering voorgedragen onderwerpen te adviseren of deze door kunnen naar de voorlopige raadsagenda.
3. De adviestaak van de raadscommissies betreft de agendeerbaarheid op technisch-procedurele aspecten, onverminderd de rechten tot agendering van de leden en de fracties van de Raad en onverminderd de bevoegdheid van de Raad, op grond van de Gemeentewet en artikel 15 en de andere bepalingen in het Reglement van Orde van de Raad, zijn agenda vast te stellen.
4. Ten aanzien van de agendeerbaarheid van de onderwerpen wordt de adviserende mening van de fractievertegenwoordigers door de voorzitter van de raadscommissie gepeild en geregistreerd door de commissiegriffier en vervolgens ter kennis gebracht aan het Presidium.

Artikel 8 Beleidsterreinen raadscommissies

De verdeling van de beleidsterreinen over de raadscommissies wordt als volgt geregeld, waarnaast deze verdeling, de instelling en de naamgeving van de raadscommissies op ieder moment aangepast of gewijzigd kan worden door een besluit van de Raad, onverminderd het bepaalde in artikel 4 lid 2 van deze verordening.

a. Raadscommissie Maatschappelijke Omgeving:

Sport
Jeugd- en jongerenwerk
Zorg en welzijn (WMO en ouderen)
Volksgezondheid
Sociale zaken (Werk en inkomen)
Onderwijs en kinderopvang
Kunst, cultuur en historisch erfgoed
Volkshuisvesting

b. Raadscommissie Economie Financieel beleid en Organisatie:

Economische zaken, Westland-infra en Agri-business (Greenport)
Financiën en belastingen
Kust, Toerisme en Recreatie

Vastgoed *(uitgezonderd: de culturele accommodaties; die vallen onder Kunst, cultuur en historisch erfgoed)*
Gebiedsmarketing en Internationalisering
Communicatie en Dienstverlening
ICT en facilitaire zaken
Arbeidsmigratie

c. Raadscommissie Ruimte:
Milieubeleid en -vergunningen
Verkeer en vervoer
Beheer openbare ruimte
Ruimtelijke ordening
Bouwen en wonen
~~Volkshuisvesting~~
Huisvesting gemeentelijke organisatie/nieuw gemeentehuis
Planontwikkeling
Grondzaken

d. Raadscommissie Bestuur:
Algemene en bestuurlijke zaken
Openbare Orde en Veiligheid, inclusief de APV
Handhaving (Ruimtelijke ordening, Bouw- en woningtoezicht en Milieu)
Juridische Zaken
Brandweer
Metropoolregio Rotterdam Den Haag, intergemeentelijke samenwerking en regionale aangelegenheden
Personeel en Organisatie

Artikel 9 Samenstelling en plaatsvervanging incl. voorzitters en plaatsvervangend voorzitters

1. De voorzitter en plaatsvervangend voorzitter van de raadscommissie zijn overeenkomstig artikel 82 Gemeentewet, leden van de Raad.
2. De Raad benoemt de voorzitters en plaatsvervangend voorzitters van de raadscommissies. Deze bezetten geen fractiezetel in de raadscommissie en zij vervullen als een onafhankelijk voorzitter op politiek-neutrale wijze de door de Raad door middel van deze verordening opgelegde taken.
3. De leden van de raadscommissies worden op voordracht van de fracties uit de kring van raadsleden en steunraadsleden door de Raad benoemd overeenkomstig artikel 31 en artikel 82 lid 3 van de Gemeentewet. Dit geschiedt naar evenredigheid aan de vertegenwoordigers van de fracties in de Raad, met dien verstande dat voor de raadscommissies Maatschappelijke Omgeving, raadscommissie Ruimte en raadscommissie Economie, Financieel beleid en Organisatie en Bestuur, de fractie CDA Westland vijf leden per raadscommissie mag voordragen; de fracties Westland Verstandig, LPF Westland en GemeenteBelang Westland vier leden per raadscommissie mogen voordragen; de fracties VVD Westland en ChristenUnie-SGP Westland drie leden per raadscommissie mogen voordragen en de fracties GroenLinks Westland, D66 Westland en PvdA Westland twee leden per raadscommissie mogen voordragen.
4. Het Raadsoverleg Financiën maakt als werkgroep deel uit van de raadscommissie Economie, Financieel beleid en Organisatie. Voor deze werkgroep zijn de bepalingen van deze verordening overeenkomstig van toepassing.
5. De leden van de raadscommissies worden voor de huidige raadsperiode benoemd.

6. Een raadslid of steunraadslid kan zich laten vervangen in de raadscommissie door een raadslid of steunraadslid. Hij doet daarover vooraf aan de vergadering mededeling aan de voorzitter, via de commissiegriffier.
7. Alle overige, niet in een betreffende raadscommissie benoemde raadsleden of steunraadsleden, hebben toegang tot deze raadscommissie en kunnen aan de beraadslagingen ervan deelnemen.
8. De Raad kan de getalsmatige verhouding in en de samenstelling van de raadscommissies op elk moment wijzigen; in ieder geval geschiedt dit wanneer de politieke verhoudingen wijzigen in de Raad. Tevens kan de verhouding en samenstelling van de raadscommissies wijzigen wanneer er vacatures in de raadscommissies ontstaan. Aan het begin van elke nieuwe raadsperiode worden de samenstelling en indeling van de raadscommissies door de Raad in nieuwe samenstelling opnieuw besloten.
9. Het lidmaatschap van een raadscommissie eindigt:
   a. als de voorzitter, plaatsvervangend voorzitter of het lid ophoudt lid te zijn van de raad;
   b. als het functieverband van een steunraadslid is beëindigd;
   c. als het commissielid ontslag neemt als voorzitter, plaatsvervangend voorzitter of lid van de raadscommissie;
   d. als de raad het commissielid ontslag verleent als voorzitter, plaatsvervangend voorzitter of lid van de raadscommissie.

Artikel 10 Ondersteuning raadscommissie en RIA

1. Onverminderd het bepaalde in artikel 107a Gemeentewet wijst de griffier (een) commissiegriffier aan ten behoeve van elke raadscommissie en de daarbij horende RIA's.
2. De commissiegriffier is in iedere vergadering aanwezig.
3. De griffier regelt de vervanging van de commissiegriffier indien deze verhinderd is als zodanig op te treden.
4. De voorzitter van de Raad, de Presidiumvoorzitter en de griffier kunnen aan iedere raadscommissievergadering en RIA deelnemen.

Artikel 11 Taken van de raadscommissie

Onverminderd het bepaalde in artikel 7 van deze verordening hebben elk van de in artikel 4 van deze verordening genoemde raadscommissies de volgende taken:

a. het uitbrengen van een advies aan de Raad over een voorstel of onderwerp dat betrekking heeft op de in artikel 8 van deze verordening genoemde beleidsvelden;
b. in het bijzonder adviseert de raadscommissie ten aanzien van de agendeerbaarheid van onderwerpen in de Raad;
c. het uitbrengen van advies aan de Raad uit eigen beweging;
d. het voeren van overleg met het college, de burgemeester, of afzonderlijke wethouders over zaken die de commissie van belang acht;
e. in de raadscommissies worden de adviserende meningen der fracties gepeild over de op de voorlopige raadsagenda te plaatsen onderwerpen en voorstellen;
f. indien er uitzonderingsgewijs in de raadscommissie in het kader van hun adviserende taak gestemd wordt, hebben de in de raadscommissie benoemde leden stemrecht en de raadsleden en steunraadsleden die ingevolge artikel 9 lid 6 een benoemd commissielid vervangen;
g. de raadscommissie kan nimmer in de bevoegdheden van de Raad en de agenderingsrechten van zijn leden treden of deze blokkeren.

Artikel 12 Werkwijze van de raadscommissie

1. Voor een goede invulling van haar taken is een raadscommissie in ieder geval bevoegd:
   a. zich tot het college, de burgemeester en de afzonderlijke wethouders te wenden ter verkrijging van alle stukken en informatie waarvan zij de kennisneming nodig acht;
   b. tot het voeren van schriftelijk en mondeling overleg met het college, de burgemeester of de afzonderlijke wethouders;
   c. deskundigen in te schakelen en uit te nodigen ter vergadering;
   d. tot het met behulp van de griffier of anderszins vergaren van informatie uit bronnen binnen en buiten de gemeentelijke organisatie.

Artikel 13 Raadsleden, burgemeester, wethouders, ambtenaren, deskundigen en derden

1. Onverminderd en overeenkomstig het bepaalde in artikel 6 van deze verordening kunnen raadscommissies, leden van het college en de burgemeester voor overleg dan wel voor het verstrekken van informatie in de raadscommissievergadering uitnodigen. De wethouders en de burgemeester kunnen zich daarbij door ambtenaren doen vergezellen.
2. Al dan niet op verzoek van één of meer raadscommissieleden en onverminderd artikel 12 lid c kan de voorzitter bij geagendeerde onderwerpen betrokkenen en informanten uitnodigen en hen het woord verlenen.

Artikel 14 Agendavorming

1. De voorzitter van de raadscommissie is bestuurlijk verantwoordelijk voor de voorlopige raadscommissieagenda, alsmede voor de activiteitenplanning en het programma en de agenda's betreffende de aan de raadscommissie voorafgaande RIA's, zoals de presentaties, werkbijeenkomsten en andere informatieve bijeenkomsten op de beleidsvelden van zijn raadscommissie.
2. Elke maand vindt er per raadscommissieveld Bestuurlijk Vooroverleg (BVO) ten behoeve van de agendavorming van de raadscommissies en RIA's plaats, waarin participeren: de voorzitter van de raadscommissie, bijgestaan door de betrokken commissiegriffier, de burgemeester en/of de betrokken wethouders, bijgestaan door hun adviseurs. Voorafgaand aan het Bestuurlijk Vooroverleg (BVO) hebben de raadsleden de gelegenheid om te verzoeken om LIS-stukken of de beantwoording van artikel 42-vragen te agenderen voor de daaropvolgende commissiecyclus. Na verwerking van deze agenderingsverzoeken wordt de aangepaste LIS vastgesteld in de raadsvergadering.
3. De leden van de raadscommissies kunnen agendapunten stellen voor de agenda van hun raadscommissie en kunnen agendapunten aan de voorlopige agenda van de raadscommissie toevoegen voorafgaand aan de vergadering of uiterlijk in de vergadering bij de vaststelling van de agenda. Zij doen hiervan vooraf melding aan de voorzitter van de raadscommissie en de commissiegriffier. De onderliggende stukken worden via de commissiegriffier naar de commissieleden gezonden. Ingeval van een openbare agendering worden de stukken naar externen (pers en belangstellenden) gezonden met de aangevulde agenda en eveneens op de site gepubliceerd met de aangevulde agenda. Op verzoek van het raadscommissielid geeft de commissiegriffier verdere technische ondersteuning aan de agendering, bijvoorbeeld met betrekking tot het samenstellen van het dossier.
4. De voorzitter is bestuurlijk verantwoordelijk voor de publicatie van de voorlopige agenda van de raadscommissie en de overige informatieve bijeenkomsten op de beleidsvelden van zijn raadscommissie.

5. De voorzitter wordt ambtelijk ondersteund door de griffie en daarbij in het bijzonder door de voor zijn raadscommissie functionerende commissiegriffier, die voor de raadscommissie en haar voorzitter de secretarisrol vervult.
6. De raad stelt voor de uitvoering van dit artikel een protocol vast ten behoeve van de agendavorming en voorbereiding van de raadsinformatieavonden en raadscommissies (zie bijlage 1).

Artikel 15 Agenda en Oproep

1. De raadscommissies vergaderen zoals geregeld in het vergaderschema en voorts zo dikwijls als door hun voorzitter nodig wordt geoordeeld, dan wel wanneer dit door tenminste twee fracties wordt gevraagd.
2. De voorzitter zendt tenminste zeven dagen voor een vergadering de leden een schriftelijke oproep onder vermelding van de dag, tijdstip en de plaats van de vergadering.
3. De voorlopige agenda en de daarbij behorende stukken, met uitzondering van de in artikel 86 eerste en tweede lid van de Gemeentewet bedoelde stukken, worden tegelijkertijd met de oproep aan de leden verzonden of zodanig ter kennis gebracht en toegankelijk gemaakt dat zij zonder beletsel raadpleegbaar zijn.
4. Een raadscommissievergadering wordt op voorstel van de voorzitter geannuleerd indien alle benoemde leden van de raadscommissie het hiermee unaniem eens zijn. Dit laatste wordt in een telefonische, mondelinge peiling of mailconsultatie aangenomen indien één namens elke fractie in de raadscommissie benoemd lid te kennen heeft gegeven het met het annuleren van de raadscommissievergadering eens te zijn.

Artikel 16 Openbaarheid van vergaderingen

De vergaderingen van de raadscommissies en de RIA's zijn openbaar, tenzij op grond van artikel 25 van de Gemeentewet anders wordt besloten.

Artikel 17 Besloten vergaderingen

1. De voorzitter schorst de openbare vergadering nadat tenminste eenvijfde deel van de leden die de presentielijst hebben getekend daarom verzoekt of de voorzitter dit nodig oordeelt.
2. De voorzitter verzoekt ambtenaren, pers en publiek de zaal te verlaten met uitzondering van de daartoe aangewezen ambtenaren.
3. Op een besloten vergadering of het voornemen daartoe is artikel 86 Gemeentewet van toepassing, evenals artikel 25 Gemeentewet.
4. De bepalingen van deze verordening zijn overeenkomstig van toepassing voor zover deze bepalingen niet strijdig zijn met het besloten karakter van de vergadering.
5. De deuren worden gesloten en in de vergadering wordt besloten of er met gesloten deuren zal worden vergaderd.
6. Indien de commissie instemt met het beraadslagen met gesloten deuren, opent de voorzitter de besloten vergadering.
7. Voor de afloop van de besloten vergadering beslist de raadscommissie overeenkomstig artikel 86, eerste lid, van de Gemeentewet of omtrent de inhoud van de stukken en het verhandelde geheimhouding zal gelden. De raadscommissie kan besluiten de geheimhouding op te heffen.

Artikel 18 Quorum

1. Een raadscommissie kan slechts bevoegd beraadslagen en adviseren wanneer naast de voorzitter ten minste een meerderheid (de helft + één) van het aantal in de raadscommissie benoemde leden ter vergadering aanwezig is.

2. Indien bij een vergadering het vereiste aantal benoemde leden niet is opgekomen, belegt de voorzitter met een tussenruimte van tenminste tweemaal 24 uur een nieuwe vergadering, welke wordt gehouden ongeacht het aantal opgekomen leden van de raadscommissie.
3. Indien op grond van de voorgaande leden van dit artikel niet met een quorum vergaderd kan worden en de voorzitter van de vergadering de behandeling van één of meer op de voorlopige agenda staande onderwerpen met de wel aanwezige raadsleden en steunraadsleden in het belang acht van de informatiepositie van de Raad of de externe beeldvorming kan hij besluiten dat hierover toch beraadslaagd wordt. Deze vergadering en zijn uitkomst heeft een informele status.

Artikel 19 Vergaderorde, tijdstippen en planning

1. Indien een spreker zich beledigende of ongepaste uitdrukkingen veroorlooft of op welke wijze dan ook de orde verstoort, wordt hij door de voorzitter tot de orde geroepen. Hetzelfde geldt indien naar het oordeel van de voorzitter een spreker afwijkt van het onderwerp.
2. Wanneer een spreker voortgaat met het bezigen van beledigende of ongepaste uitdrukkingen, het storen van de orde of het afwijken van het onderwerp, ontneemt de voorzitter hem het woord.
3. De raadscommissies en RIA's hebben een aanvangstijdstip van 19:00 uur en eindigen uiterlijk om 23:00 uur van dezelfde avond, tenzij de raadscommissie daarvan afwijkt.
4. De planning van de raadscommissievergaderingen en RIA's geschiedt door het Presidium bij een jaarlijks vast te stellen vergaderschema van de Raadsvergaderingen, raadscommissie-vergaderingen en RIA's.
5. Per onderwerp wordt in beginsel door één woordvoerder van een fractie het woord gevoerd.

Artikel 20 Rondvragen

1. Het agendapunt rondvraag in de raadscommissies wordt aan het slot van de agenda geplaatst.
2. Tijdens de raadscommissievergadering kunnen leden van de raadscommissie politiek-actuele, technische, informatieve vragen stellen. De fractievoorzitters en het Presidium hebben de zorg voor het beheersbaar houden van het aantal vragen in de vragenrondes.
3. De deadline voor de raadscommissie Maatschappelijke Omgeving is op vrijdagmiddag 12:00 uur voorafgaande aan de maandag waarop 's avonds de raadscommissie Maatschappelijke Omgeving vergadert.
4. De deadline voor de raadscommissie Ruimte is op maandagmiddag 12:00 uur voorafgaande aan de dinsdag waarop 's avonds de raadscommissie Ruimte vergadert
5. De deadline voor de raadscommissie Economie, Financieel Beleid en Organisatie is op dinsdagmiddag 12:00 uur voorafgaande aan de woensdag waarop 's avonds de raadscommissie Economie, Financieel en Organisatie vergadert.
6. De deadline voor de raadscommissie Bestuur is op woensdagmiddag 12:00 uur voorafgaande aan de donderdag waarop 's avonds de raadscommissie Bestuur vergadert.

Artikel 21 Spreekrecht burgers

1. Na opening van de vergadering kunnen andere aanwezige burgers het woord voeren bij het agendapunt spreekrecht voor burgers over geagendeerde onderwerpen. Inspreken kan echter alleen bij commissievergaderingen en niet bij raadsinformatieavonden.
2. Het woord kan niet gevoerd worden over:
   a. een besluit van het gemeentebestuur waartegen bezwaar en beroep open staat of heeft open gestaan;
   b. benoemingen, voordrachten of aanbevelingen van personen;
   c. een gedraging waarover een klacht ex artikel 9:1 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) kan of kon worden ingediend;

d. een besluit dat wordt voorbereid met de uniforme openbare voorbereidingsprocedure zoals opgenomen in de afdeling 3.4 van de Awb.

3. Degene, die van het spreekrecht gebruik wil maken, meldt dit uiterlijk voor de aanvang van de vergadering aan de commissiegriffier. Hij vermeldt daarbij zijn naam, adres en telefoonnummer en het onderwerp, waarover hij het woord wil voeren.
4. De voorzitter geeft het woord op volgorde van aanmelding. De voorzitter kan van de volgorde afwijken, indien dit in het belang is van de orde van de vergadering.
5. Elke spreker krijgt maximaal vijf minuten het woord. De voorzitter verdeelt de spreektijd evenredig. De voorzitter kan tevens in bijzondere gevallen afwijken van de maximale lengte van de spreektijd.
6. De spreker voert het woord, nadat de voorzitter hem dit heeft verleend.

Artikel 22 Spreektijd voor leden raadscommissie

1. De voorzitter kan de raadscommissie voorafgaande aan, dan wel aan het begin van de vergadering, in overweging geven voor de behandeling van één of meer onderwerpen een spreektijdregeling in acht te nemen.
2. De voorzitter brengt zijn voorstel zo mogelijk vóór de vergadering ter kennis van de leden van de raadscommissie. Ook een lid van de raadscommissie kan een voorstel doen over spreektijd.
3. Zodra de aan een spreker toegekende spreektijd is verstreken, is hij op uitnodiging van de voorzitter gehouden zijn rede onverwijld te beëindigen.
4. Voldoet een spreker niet aan het verzoek van de voorzitter, dan ontneemt de voorzitter hem het woord.

Artikel 23 Registratie

1. De commissiegriffier zal op een lijst de gedane toezeggingen van wethouders, college of burgemeester registreren. Overeenkomstig artikel 11 onder e van deze verordening wordt genoteerd per fractie of zij in adviserende zin wel of niet akkoord waren met plaatsing op de voorlopige raadsagenda van de voor vervolgbehandeling en besluitvorming in Raad voorgelegde onderwerpen of voorstellen.
2. De geluidsbestanden van de raadscommissievergaderingen worden geïndexeerd op spreker en agendapunten. De geluidsopnames zijn direct na de vergadering te raadplegen, op de website van de gemeente Westland.
3. De eventuele stukken en de geluidsbestanden van een besloten vergadering worden niet openbaar gemaakt en liggen uitsluitend voor de leden van de raadscommissie en de leden van het college ter inzage of afluistering bij de griffie.
4. Van de informatieve bijeenkomsten tijdens de RIA, niet zijnde een commissievergadering, worden gelet op het karakter van de bijeenkomsten enkel geluidsopnames gemaakt. Deze geluidsbestanden zijn op te vragen bij de griffie.

Artikel 24 Raadscommissieadvies aan de Raad

1. Wanneer de voorzitter vaststelt dat een onderwerp of raadsvoorstel voldoende is behandeld, sluit hij de beraadslaging hierover, tenzij de raadscommissie anders beslist.
2. Nadat de beraadslaging over een onderwerp is gesloten peilt de voorzitter overeenkomstig artikel 11 onder e van deze verordening de adviserende meningen der fracties en formuleert hij een advies voor het Presidium ten behoeve van diens taak de voorlopige raadsagenda op te stellen. Daarbij wordt in het bijzonder aangegeven ten aanzien van welk onderwerp de raadscommissie positief adviseert voor agendering in de Raad als hamer- of bespreekstuk.

Artikel 25 Geluid en beeldregistratie, mobiele telefoons

1. Van de openbare raadscommissievergaderingen en overige bijeenkomsten in de RIA's kunnen door externen beeld- en geluidsregistraties worden gemaakt. Het filmen en het maken van foto's is toegestaan vanaf de publieke tribune en vanuit de vier hoeken van de raadzaal (links en rechts naast de publieke tribune en links en rechts achter de voorzitterstafel). Heen en weer lopen kan, mits dit de orde van de vergadering niet verstoort.
2. In de vergaderzaal en op de publieke tribune is het alleen toegestaan gebruik te maken van communicatiemiddelen zoals een mobiele telefoon, indien de geluidsfuncties hiervan die de orde van de vergadering zouden kunnen verstoren uitgeschakeld staan. In uitzonderlijke gevallen kan door de voorzitter ontheffing worden verleend.

Artikel 26 Onvoorzien

In alle gevallen waarin deze verordening niet voorziet beslist de voorzitter, de raadscommissie gehoord, of wordt de kwestie voorgelegd aan het Presidium van de Raad.
Ingeval van onduidelijkheid hebben de bepalingen van de Gemeentewet en het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad van de gemeente Westland, voorrang.

Artikel 27 Slotbepalingen

1. Deze verordening treedt in werking op de dag na bekendmaking en op dat moment vervalt elke eerdere versie van deze verordening.
2. Deze verordening wordt aangehaald als Verordening op de raadsinformatieavonden en raadscommissies van de Raad van de gemeente Westland 2018.
3. De bijlagen bij deze verordening te weten het "Protocol voor de agendavorming van de RIA's en raadscommissies van de raad van de gemeente Westland (bijlage 1) en het "Protocol procesafspraken ruimtelijke procedures: bestemmingsplan en exploitatieplan 2013 ten behoeve van de werkzaamheden van de raadscommissie Ruimte" (bijlage 2) maken onlosmakelijk deel uit van deze verordening.

Aldus besloten door de raad in zijn openbare vergadering van 19 februari 2019,

de griffier,

A.P.M.A.F. Bergmans

de voorzitter,

B.R. Arends

RAAD
19 FEB. 2019
GEMEENTE WESTLAND

Protocol voor de agendavorming van de RIA's en raadscommissie van de Raad van de gemeente Westland (bijlage 1 bij de verordening)

a. Artikel 14 van de "Verordening op de raadsinformatieavonden en raadscommissies van de Raad van de gemeente Westland" regelt de rol van de voorzitter, de commissiegriffier en regelt de functie van het Bestuurlijk Vooroverleg (hierna: BVO). Strikte handhaving van de functie van BVO vereist dat na vaststelling in het BVO (is verantwoordelijkheid van de raadscommissievoorzitter) de voorlopige agenda en planning extern wordt gepubliceerd. Strikte handhaving van de BVO-functie vereist ook dat de leden van het college aan het BVO deelnemen. Na publicatie kan de voorlopige agenda voor de raadscommissies en de voorlopige agenda/programma voor de RIA alleen maar gewijzigd worden bij vaststelling van de agenda of het programma bij aanvang van de raadscommissie of RIA. In de digitale versie van de voorlopige agenda en / of programma op de website van de raad worden alleen overeenkomstig punt e. en d. van dit protocol aanvullingen gepleegd.

b. De voorzitters verwachten een adequate advisering en sturing in het voorbereidingsproces van de commissiegriffiers. In het voorproces moeten vraagstukken zoveel mogelijk opgelost worden en ter besluitvorming in het BVO voorliggen. Over dilemma's moeten in het BVO knopen kunnen worden doorgehakt. Tussen BVO en publicatie van de raadscommissievergadering inclusief agenda kunnen deze agenda's op grond van externe verzoeken niet meer worden veranderd. In het BVO dienen alle stukken compleet en informatie aanwezig te zijn met betrekking tot de agenderingsverzoeken door het college of de burgemeester. Het belang van de portefeuillehouders/collegeleden is onder meer gelegen in het geven van extra toelichting hierop. Dit is nodig voor de voorbereiding door de voorzitter van de commissievergadering. Correcties in stukken en ontwerpbesluiten kunnen hier ook nog worden gemaakt. De ontwerp-raadsvoorstellen dienen vooraf door de commissiegriffier beoordeeld te zijn en liggen in het BVO op tafel.

c. De voorbereiding van presentaties is een andere dan die voor raadsvoorstellen. Gemeenschappelijk punt is wel dat ook presentaties in het Bestuurlijk Vooroverleg worden besproken en dat daar wordt besloten of ze op de agenda terecht komen. De presentaties moeten vooraf goed worden geselecteerd. De procedure van verzoeken hiervoor vanuit college/ambtelijke organisatie is als volgt:
Verzoeken worden door college op papier gezet waarin aanleiding en doel door een wethouder worden beargumenteerd. Verzoeken worden pas in behandeling genomen als ze compleet zijn, inclusief een paraaf van de wethouder en als een tekstvoorstel voor externe publicatie is bijgevoegd.

   i. Alle verzoeken incl. presentaties behoren volledig te zijn op het moment dat er een aanvraag binnenkomt bij de griffie. Er behoort minimaal een raadsbesluit te zijn als het gaat om raadsvoorstellen. De aanleiding en het doel van het voorstel moet helder zijn omschreven.

   ii. In verzoeken voor informatieavonden en presentaties dient evenzeer als terzake van raadsvoorstellen aangegeven te zijn:
   - De aanleiding
   - Het doel nu
   - De beslispunten of de verbinding met komende besluitvorming (of als deze er niet is, waarom dan dit stuk of deze informatie)
   - De stand van zaken
   - De tijdsplanning
   - De auteur (voorstel of stuk) of ambtelijk verzoeker voor de presentatie
   - De verantwoordelijk wethouder

d. Als een aanvraag vanuit het college na vaststelling van de voorlopige agenda in het BVO bij de griffie wordt ingediend wordt deze in principe niet meer gehonoreerd. Ten behoeve van een onderwerp/ een verzoek door een collegelid zijn er dan nog drie mogelijkheden om de raad- en commissie(s) te informeren, dan wel te bewerkstelligen dat een onderwerp onder aandacht van de commissieleden wordt gebracht:
   i. Mededeling doen bij het agendapunt mededelingen wethouders tijdens de raadscommissie(s)
   ii. Memo wethouder + stukken doen toekomen aan de raadscommissie, zonder agendering
   iii. Leden van de raadscommissie(s) zijn dan in de gelegenheid om een agenderingsinitiatief dienaangaande te nemen bij vaststelling van de agenda

e. Agenderingsverzoeken door raadsleden volgen overeenkomstig artikel 14 van de "Verordening op de raadsinformatieavonden en raadcommissies van de raad van de gemeente Westland 2018" een eigenstandig traject welke in overeenstemming is met hun bevoegdheden en taken vastgelegd in de Gemeentewet. Raadsleden en fracties hebben op grond de Gemeentewet agenderingsrecht in de Raad en de raadscommissies. De leden van de raadscommissies kunnen agendapunten stellen voor de voorlopige agenda van de raadscommissie. Ook kunnen zij agendapunten aan deze voorlopige agenda toevoegen voorafgaand aan de vergadering of in de vergadering bij de vaststelling van de agenda. Zij doen hiervan melding aan de voorzitter van de commissie en de commissiegriffier. Uiteraard verdient de aanbeveling een agendapunt – zeker als hier inlees- en voorbereidingstijd mee gemoeid is – vroegtijdig te melden en de stukken via de commissiegriffier naar de commissieleden en ingeval van een openbare agendering naar externen te zenden. Op verzoek van het raadscommissielid geeft de commissiegriffier verdere technische ondersteuning, bijvoorbeeld ten aanzien van het samenstellen van het dossier. Het agenderingsrecht wordt in de raadscommissies veelvuldig benut. Bijvoorbeeld LIS-stukken of de beantwoording van artikel 42-vragen door leden van de raad worden geagendeerd in een raadscommissie. Deze worden, evenzeer als de andere agenderingsinitiatieven van raadscommissieleden, op de raadscommissieagenda geplaatst.

f. Na het BVO worden de agenda's (raad, commissies en RIA's) direct gepubliceerd op internet. Er kunnen dan feitelijk geen extra stukken en agendapunten van de kant van het college meer aan toegevoegd worden. De onder d. genoemde toevoegingen bij het punt "Vaststelling agenda" worden zo mogelijk geboekt op de digitale openbare agenda op de site en in de agenda die naar de raadsleden digitaal wordt verstuurd vermeld.

PROTOCOL PROCESAFSPRAKEN RUIMTELIJKE PROCEDURES: BESTEMMINGSPLAN EN EXPLOITATIEPLAN (bijlage 2)

Vrijgeven voorontwerp bestemmingsplan voor inspraak

1. In de Lange Termijn Agenda wordt bij ieder bestemmingsplan (in voorbereiding) een korte omschrijving vermeld van de inhoud van dat plan.

2. Het college geeft een voorontwerp bestemmingsplan vrij voor inspraak. Bij actualiseringsplannen geldt het principe dat deze plannen niet worden vrijgegeven voor inspraak, tenzij het college anders beslist. Bij de voorbereiding van grootschalige ontwikkelingsprojecten (meer dan 100 woningen) en projecten met politiek zwaarwegende elementen wordt altijd de mogelijkheid tot inspraak geboden.

3. Indien een voorontwerp bestemmingsplan voor inspraak ter inzage wordt gelegd doet het college hiervan een schriftelijke mededeling aan de raad. Technische vragen kunnen worden gesteld aan de vakafdeling. De raad heeft de mogelijkheid het voorontwerp bestemmingsplan te agenderen voor de eerstvolgende vergadering van de raadscommissie Ruimte.

4. Voor projecten in de kern met een oppervlakte van meer dan 1.000m2 en projecten met meer dan 10 woningen wordt er aan omgevingsmanagement gedaan. Dat wil zeggen dat de ontwikkelaar de omwonenden, belanghebbenden en stakeholders uitnodigt voor bijvoorbeeld een informatieavond om het project te bespreken en te peilen wat de gevoelens van de omgeving zijn. Het staat een initiatiefnemer vrij om dit te doen voor andere projecten.

5. Indien er een informatieavond wordt georganiseerd, worden de leden van de raad eveneens uitgenodigd.

6. Alle inspraakreacties worden doorgezonden aan de raad.

Terinzagelegging ontwerpbestemmingsplan (en ontwerp exploitatieplan) voor zienswijzen

7. Het college geeft aan een ontwerp bestemmingsplan (en ontwerp exploitatieplan) ter inzage te leggen.

8. Indien een ontwerp bestemmingsplan (en ontwerp exploitatieplan) ter inzage wordt gelegd doet het college hiervan een schriftelijke mededeling aan de raad. Technische vragen kunnen worden gesteld aan de vakafdeling. De raad heeft de mogelijkheid het ontwerp bestemmingsplan te agenderen voor de eerstvolgende vergadering van de raadscommissie Ruimte.

Zienswijze en horen

9. Alle ingediende zienswijzen worden doorgezonden naar de raad.

10. De indieners van zienswijzen krijgen de mogelijkheid om de naar voren gebrachte zienswijze in een hoorzitting toe te lichten. Een hoorzitting wordt in overleg tussen de griffie en de vakafdeling ingepland. De hoorzitting wordt gehouden voorafgaande aan een vergadering van de raadscommissie waarin ook het bestemmingsplan / exploitatieplan is geagendeerd.

AANWIJZING CATEGORIEËN GEVALLEN WAARIN EEN VERKLARING VAN GEEN BEDENKINGEN NIET IS VEREIST (bijlage 3)

A. Algemene voorwaarde bij alle aangewezen categorieën gevallen

Er moet sprake zijn van een ruimtelijke ontwikkeling die past in de door de gemeenteraad vastgestelde ruimtelijke beleidskaders en de ruimtelijke beleidskaders van andere overheden.

B. Categorieën gevallen in stedelijk gebied

1. Het bouwen en uitbreiden ten behoeve van de woonfunctie (woningen, woonzorgcentra, woonwagens et cetera) - inclusief bij die functie behorende bijgebouwen, bouwwerken, geen gebouwen zijnde en voorzieningen (garages, carports, parkeerkelders, zwembaden, et cetera)-, voor zover het geen omzetting betreft van bestaande functies in andere functies. Indien het wel een omzetting betreft van bestaande functies in andere functies mag het gaan om maximaal 10 woningen met een maximale bouwhoogte van 11 meter.
2. Het bouwen en uitbreiden van gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde ten behoeve van voorzieningen van educatieve, medische, recreatieve, sociaal-maatschappelijke en levensbeschouwelijke aard (bijvoorbeeld scholen, sportvoorzieningen, horeca, gezondheidscentra, kerken, en dergelijke), voor zover het geen omzetting betreft van bestaande functies in andere functies. Indien het wel een omzetting betreft van bestaande functies in andere functies tot een maximum van 500m2.
3. Het bouwen en uitbreiden van winkels, bedrijven en kantoren en de daarbij behorende voorzieningen, voor zover het geen omzetting betreft van bestaande functies in andere functies. Indien het wel een omzetting betreft van bestaande functies in andere functies tot een maximum van 500m2.
4. Het bouwen en uitbreiden van openbare nutsvoorzieningen, voorzieningen voor het openbaar vervoer of het wegverkeer.
5. Het veranderen van bestaande en het realiseren van nieuwe bruggen, lokale weg-, water-, parkeer- en groenvoorzieningen.
6. Het bouwrijp maken, ophogen en het verrichten van andere noodzakelijke werken en werkzaamheden ten behoeve van de bovengenoemde functies en bestemmingen.

C. Categorieën gevallen op bedrijfsterreinen

1. Het bouwrijp maken, ophogen, verharden en verrichten van andere noodzakelijke werken en werkzaamheden ten behoeve van de bedrijfsfunctie.
2. Het aanleggen/aanpassen/wijzigen van de interne wegen-, water- en groenstructuur ten behoeve van de bedrijfsuitoefening.
3. Het bouwen van bedrijfsgebouwen (geen dienstwoningen), bedrijfskantoren en bouwwerken, geen gebouwen zijnde ten behoeve van de bedrijfsuitoefening, voorzover het geen verhoging van de toegestane milieucategorie betreft.

D. Categorieën gevallen in het buitengebied

1. Het herbouwen, verbouwen en vergroten van bestaande en als zodanig bestemde burgerwoningen, in gebieden aangeduid op de Structuurvisie als glastuinbouwgebied met als uitgangspunt dat er geen extra woningen mogen worden toegevoegd.
2. Het oprichten van een glastuinbouwbedrijf binnen gebieden aangeduid op de Structuurvisie als glastuinbouwgebied.
3. Het herbouwen, verbouwen en vergroten van bestaande en als zodanig bestemde solitaire recreatiewoningen.

4. Het herbouwen, verbouwen en vergroten van bestaande agrarische bedrijfswoningen en het bouwen van agrarische bedrijfsgebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde.
5. Het realiseren van projecten die passen in een vastgesteld natuurgebiedsplan.

E. Bijzondere categorieën gevallen die niet reeds vallen onder de hierboven genoemde categorieën gevallen in de verschillende gebieden.

1. Gevallen waarbij er sprake is van een urgent maatschappelijk belang of sociaal/medische noodzaak, waardoor het project zo spoedig mogelijk moet worden gerealiseerd.
2. In gevallen dat de vaststelling van een integrale herziening van een bestemmingsplan voor een groter gebied in procedure is, en goed gemotiveerd kan worden dat het gewenst is om een bepaald project in dat gebied vooruitlopend op de vaststelling van het bestemmingsplan te realiseren.
3. In gevallen waarvoor in de bestemmingsplannen een wijzigingsbevoegdheid of een uitwerkingsbevoegdheid is opgenomen.

PROTOCOL PROCESAFSPRAKEN RUIMTELIJKE PROCEDURES: OMGEVINGSVERGUNNING MET GROTE BUITENPLANSE AFWIJKING VAN HET BESTEMMINGSPLAN MET VERKLARING VAN GEEN BEDENKINGEN (bijlage 3A)

1. In het geval een aanvraag om omgevingsvergunning betreft een grote buitenplanse afwijking van het bestemmingsplan, waarvoor een verklaring van geen bedenkingen van de raad is vereist, wordt de ontwerpverklaring van geen bedenkingen opgesteld door het college van burgemeester en wethouders.

2. Indien een ontwerpverklaring van geen bedenkingen ter inzage wordt gelegd doet het college hiervan een schriftelijke mededeling aan de raad.

3. In het geval van zienswijzen tegen de ruimtelijke aspecten in een ontwerpverklaring vindt naar aanleiding van de zienswijzen geen hoorzitting plaats.

4. Na de terinzagelegging van de ontwerpverklaring van geen bedenkingen stelt het college de raad onder overlegging van de omgevingsvergunning en eventuele nota van beantwoording zienswijzen gemotiveerd voor de verklaring van geen bedenkingen te verlenen c.q. te weigeren.

Raadsvergadering
19 februari 2019

GEMEENTE WESTLAND

BEHANDELD DOOR	
afdeling/team	GR/
documentnr	19-0039855

VOORBLAD RAAD

ONDERWERP EN BEHANDELING		
onderwerp	Voorstel tot benoeming van de heer P.J. (Peter) Valstar als lid van de raads-commissie EFO en Bestuur	
vertrouwelijk	*Nee*	
portefeuillehouder	Griffie	
bijlage(n)	Voorstel: Voorstel_42007.docx	
agendapunt	13.	
publiceren	Nee	

BESLISPUNTEN (RAAD)

ARGUMENTEN EN RISICO'S (RAAD)

ALG 006

15

GEMEENTE WESTLAND

RAAD

19 FEB. 2019

GEMEENTE WESTLAND

RAADSVOORSTEL

ONDERWERP

Voorstel tot benoeming van de heer P.J. Valstar als lid in de raadscommissie EFO en Bestuur

INLEIDING

In de raadsvergadering van 19 februari 2019 zal de heer P.J. Valstar (VVD) beëdigd worden als steunraadslid.

Tevens wenst de heer Valstar namens de fractie VVD Westland benoemd te worden als lid van de raadscommissie EFO en Bestuur.

De Raad van de gemeente Westland,

de griffier, de presidiumvoorzitter,

A.P.M.A.F. Bergmans L.G. Boekestijn

GEMEENTE WESTLAND

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Westland;

gelet op de artikelen 30, 31 en 82 van de Gemeentewet;

gelet op artikel 29 van het Reglement van Orde voor de vergadering en andere werkzaamheden van de raad van de gemeente Westland 2018;

gelet op in het bijzonder het bepaalde in artikel 9 van de Verordening op de Raadsinformatie-avonden en Raadscommissies van de Raad van Westland 2018;

besluit:

de heer P.J. Valstar te benoemen tot lid van de raadscommissie EFO en Bestuur.

Aldus besloten door de raad in zijn openbare vergadering van 19 februari 2019,

de griffier, de voorzitter,

A.P.M.A.F. Bergmans B.R. Arends

RAAD
19 FEB. 2019
GEMEENTE WESTLAND

Raadsvergadering
19 februari 2019

GEMEENTE WESTLAND

BEHANDELD DOOR	
afdeling/team	GR/
documentnr	19-0031610

VOORBLAD RAAD

ONDERWERP EN BEHANDELING		
onderwerp	Voorstel tot benoeming van de griffier in vaste dienst per 1 maart 2019	
vertrouwelijk	*Nee*	
portefeuillehouder	Griffie	
bijlage(n)	Voorstel: Voorstel_41982.docx	
agendapunt	14.	
publiceren	Nee	

BESLISPUNTEN (RAAD)

ARGUMENTEN EN RISICO'S (RAAD)

ALG 006

GEMEENTE WESTLAND

RAADSVOORSTEL

ONDERWERP

Benoeming van de griffier in vaste dienst

AANLEIDING

De griffier van de gemeenteraad, de heer A.P.M.A.F. Bergmans, is per 1 september 2017 in tijdelijke dienst aangesteld tot 1 augustus 2019. Op 28 januari 2019 heeft er (door tussenkomst van de werkgeverscommissie) een beoordeling plaatsgevonden met de griffier met een positieve uitkomst. De werkgeverscommissie stelt de raad voor de griffier per 01 maart 2019 in vaste dienst te benoemen. Vervolgens zal de werkgeverscommissie ter uitvoering en bevestiging hiervan het rechtspositionele aanstellingsbesluit op laten stellen en vervolgens aan de griffier doen toekomen.

DOELSTELLING

Benoeming van de griffier in vaste dienst

ARGUMENTATIE

Zie hierboven.

COMMUNICATIEPARAGRAAF

In lijn met de binnen de Gemeente Westland geldende gebruiken.

EXTERN OVERLEG

Niet verder van toepassing.

VERVOLGTRAJECT

Uitreiking aanstellingsbesluit

De voorzitter van de werkgeverscommissie,

L.G. Boekestijn

RAAD
19 FEB. 2019
GEMEENTE WESTLAND

GEMEENTE WESTLAND

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Westland;

gelezen het voorstel van de werkgeverscommissie d.d. 1 februari 2019;

gelezen de artikelen 31 en 107 van de Gemeentewet;

gelet op de artikelen 3, 5 en 29 van het Reglement van Orde voor de vergadering en andere werkzaamheden van de raad van de gemeente Westland 2018;

gehoord de meerderheid van het presidium op 7 februari 2019;

Besluit:

1. de griffier, de heer A.P.M.A.F. Bergmans, per 1 maart 2019 in vaste dienst te benoemen;

2. de werkgeverscommissie te verzoeken om de uitvoering van dit besluit verder ter hand te nemen.

Aldus besloten door de raad in zijn openbare vergadering van 19 februari 2019

de griffier, de voorzitter,

A.P.M.A.F. Bergmans B.R. Arends

RAAD

19 FEB. 2019

GEMEENTE WESTLAND

Raadsvergadering
19 februari 2019

GEMEENTE WESTLAND

	BEHANDELD DOOR
afdeling/team	BE/AL
documentnr	19-0022757

VOORBLAD RAAD

ONDERWERP EN BEHANDELING		
onderwerp	Voorstel tot weigering van een ontwerpverklaring van geen bedenkingen voor een logiesgebouw aan Honderdland Noord (nabij 10) te Maasdijk	
vertrouwelijk	*Nee*	
portefeuillehouder	Wethouder Snijders, L.K.	
bijlage(n)	Voorstel: Voorstel_41764.docx 15.a) Amendement A PvdA inzake logiesgebouw Honderdland AANVAARD (G19-000445)	
agendapunt	15.	
publiceren	Nee	

BESLISPUNTEN (RAAD)

1. De gevraagde ontwerpverklaring van geen bedenkingen te weigeren in verband met de aanvraag om omgevingsvergunning voor een logiesgebouw aan Honderdland Noord (nabij 10) te Maasdijk.

ARGUMENTEN EN RISICO'S (RAAD)

Argumenten
1.1 Het plan is in strijd met het ter plaatse geldende bestemmingsplan.
1.2 Op grond van artikel 6.5, eerste lid Besluit omgevingsrecht kan het college beslissen op de aanvraag omgevingsvergunning, nadat een verklaring van geen bedenkingen is gevraagd aan de gemeenteraad.
1.3 In afwijking van het "Protocol procesafspraken ruimtelijke procedures: omgevingsvergunning met grote buitenplanse afwijking van het bestemmingsplan met verklaring van geen bedenkingen" wordt voor deze aanvraag de ontwerpverklaring gevraagd voor terinzagelegging van het ontwerpbesluit.

Kanttekeningen
1.1 Relevante ruimtelijke aspecten.
1.2 Er moet aanvullend aan de overige regels Honderdland fase 2 en Parapluplan Parkeernormen worden getoetst.

ALG 006

GEMEENTE WESTLAND

RAAD
19 FEB. 2019
GEMEENTE WESTLAND

RAADSVOORSTEL

ONDERWERP

Aanvraag omgevingsvergunning van NL Jobs en ontwerpverklaring van geen bedenkingen voor een logiesgebouw aan Honderdland Noord (nabij 10) te Maasdijk

AANLEIDING

Op 15 augustus 2018 is een aanvraag omgevingsvergunning (1e fase) van NL Jobs ontvangen voor het realiseren van een logiesgebouw voor 252 arbeidsmigranten. De aanvraag moet worden getoetst aan het bestemmingsplan Honderdland fase 2.
In dit raadsvoorstel geven wij u inzicht in de invalshoeken van waaruit de aanvraag kan worden bekeken en welke redeneerlijnen wij daarbij hebben gevolgd. Op deze wijze willen wij u in de positie brengen om de aanvraag vanuit alle invalshoeken te bekijken en een weloverwogen besluit te nemen omtrent het afgeven van een Verklaring van Geen Bedenkingen.

Voorgeschiedenis
Op 3 juli 2018 is een aanvraag omgevingsvergunning van Westbrick International B.V. ontvangen om 150 logiesunits voor arbeidsmigranten te realiseren op bedrijventerrein Honderdland fase 2 te Maasdijk. De aanvraag is getoetst aan het ter plaatse geldende bestemmingsplan "Honderdland fase 2". Uit de beoordeling bleek niet duidelijk of het desbetreffende logiesgebouw op deze gronden is toegestaan. Op 30 juli 2018 is deze aanvraag omgevingsvergunning ingetrokken door de aanvrager.

De aanvraag was aanleiding om het bestemmingsplan te onderwerpen aan een onderzoek naar de bouwmogelijkheden van logiesgebouwen.

Bij het opstellen van het voorontwerpbestemmingsplan was op 'eiland 3' een hotel met congresfuncties gepland. Vanuit een grote landelijke keten was indertijd interesse in exploitatie van een dergelijk hotel. Gaandeweg is beoogd exploitant afgehaakt, maar de bouwmogelijkheid voor een hotel is in het bestemmingsplan, ook bij vaststelling, blijven staan.

Uitsnede planverbeelding Honderdland fase 2 met bestemming "Gemengd"

Bij toetsing van de aanvraag bleek dat niet alleen een hotel is toegestaan, maar ook andere vormen van logies. Ook bleek dat de logiesfunctie zich niet beperkte tot eiland 3 maar op alle drie de eilanden van Honderdland fase 2 met de bestemming "Gemengd".

Om uitsluitsel te krijgen over de vraag of het bestemmingsplan ook ruimte biedt voor een logiesgebouw voor arbeidsmigranten, is advies gevraagd aan Pels Rijcken Drooglever Fortuijn advocaten (hierna: Pels Rijcken). Zij kwamen tot het oordeel dat het onzeker is of een dergelijk gebruik past binnen de regels van het bestemmingsplan (50/50).

Het gevolg van die conclusie was dat er mogelijk ongebreidelde ruimte zou ontstaan voor het realiseren van logiesgebouwen voor arbeidsmigranten op alle drie de eilanden van Honderdland fase 2. Dat dit niet de bedoeling van de raad is geweest bij het vaststellen van het bestemmingsplan, was duidelijk. Hierdoor ontstond de noodzaak het gebied – in de vakantieperiode via een extra ingelaste raadsvergadering - tegen gebruikmaking van die mogelijk ongebreidelde ruimte te beschermen en dat in het bestemmingsplan te repareren.

Op 14 augustus 2018 heeft de raad een voorbereidingsbesluit genomen teneinde te voorkomen dat met gebruikmaking van de mogelijke, onbedoelde gebruiksmogelijkheid een veelvoud van logiesgebouwen kon worden opgericht op de bestemming "Gemengd".

Op 15 augustus is de aanvraag omgevingsvergunning (1e fase) van NL Jobs ontvangen voor het realiseren van een logiesgebouw aan Honderdland Noord (nabij 10) Maasdijk.

Op 17 augustus 2018 trad het voorbereidingsbesluit in werking.

Op 7 december 2018 is het ontwerpbestemmingsplan 1e Herziening Honderdland fase 2 ter inzage gelegd. In deze herziening worden logiesgebouwen in beginsel uitgesloten. Het bevoegd gezag

(college) kan van dit verbod afwijken indien het een logiesgebouw voor arbeidsmigranten betreft en voldoet aan de volgende voorwaarden:

a. slechts één bouwperceel, voor niet meer dan 350 arbeidsmigranten, mag worden gebruikt ten behoeve van de logiesfunctie voor arbeidsmigranten;
b. de locatie en omvang doen aantoonbaar geen afbreuk aan een goede spreiding van huisvesting van arbeidsmigranten over de dorpen van Westland als bedoeld in en in lijn met het "Ontwikkelkader voor de realisatie van nieuwe locaties huisvesting arbeidsmigranten";
c. de locatie wordt ontwikkeld door een uitzender als genoemd in het Register van uitzenders voor huisvesting van arbeidsmigranten in Westland;
d. het beschikbaar bewoonbaar vloeroppervlakte per persoon tenminste 12 m² bedraagt;
e. het logiesgebouw ruimte biedt voor recreatie van de arbeidsmigranten

Medio januari 2019 zijn er voldoende gegevens beschikbaar om de procedure om te komen tot besluitvorming op te starten. Dit raadsvoorstel om te komen tot een ontwerpverklaring van geen bedenkingen vormt de eerste vereiste stap in de procedure.

Waar gaat het om bij deze aanvraag omgevingsvergunning?
Zoals reeds eerder aangegeven werd op 15 augustus, dus vlak voor de inwerkingtreding van het voorbereidingsbesluit, een aanvraag omgevingsvergunning (1e fase) ontvangen voor het realiseren van een logiesgebouw voor 252 arbeidsmigranten. Omdat deze aanvraag is binnengekomen voordat het voorbereidingsbesluit in werking trad, moet de aanvraag worden getoetst aan het geldende bestemmingsplan Honderdland fase 2. Dat is dus het bestemmingsplan waarin mogelijk de ruimte zit om een logiesgebouw op te richten. Inmiddels is deze aanvraag in het stadium dat een besluit genomen dient te worden of deze voldoet aan de gebruiksregels van het bestemmingsplan Honderdland fase 2.
Er is overigens slechts 1 aanvraag (en dat is dus deze aanvraag) waarop moet worden beslist binnengekomen voordat het voorbereidingsbesluit in werking trad.

Toetsing van de aanvraag omgevingsvergunning logiesgebouw arbeidsmigranten
De aanvraag moet worden getoetst aan het bestemmingsplan Honderdland fase 2. Gelet op de (ruime) gebruiksmogelijkheid voor logiesgebouwen is er ruimte voor verschillende redeneerlijnen.

We hebben de toetsing van het plan dan ook bekeken vanuit drie invalshoeken:

1. Afwijzen van de vergunning
2. Verlenen van de vergunning
3. Aanhouden van de vergunningaanvraag tot na de vaststelling van het nieuwe (nu nog in procedure zijnde) bestemmingsplan en inzetten op het verlenen van de vergunning.

Hierna beschrijven we de redeneerlijnen bij deze invalshoeken.

1. Afwijzen van de vergunning

Vanuit deze invalshoek moeten we het plan beschouwen als zijnde niet in overeenstemming met bestemmingsplan Honderdland fase 2.

Redeneerlijn:
Het bestemmingsplan Honderdland fase 2 geeft geen ruimte om logiesgebouwen voor arbeidsmigranten toe te staan. De raad heeft nooit de bedoeling gehad dit zo te regelen. Direct nadat duidelijk werd dat er mogelijk ruimte in het bestemmingsplan zat die zou kunnen leiden tot ongebreidelde vestiging van logiesgebouwen voor arbeidsmigranten heeft de raad een voorbereidingsbesluit genomen en een ontwerpbestemmingsplan in procedure gebracht. Bovendien geldt in Westland dat op locaties waar dergelijke gebouwen aanwezig zijn of die daarvoor zijn bedoeld, dat dit op een andere wijze is bestemd. In die gevallen zijn logiesgebouwen voor arbeidsmigranten specifiek benoemd in de bestemmingsplanregels.

Gezien het feit dat de raad eerder heeft besloten de mogelijke ruimte die het bestemmingsplan bood te 'repareren' en zelf de regie te houden op de ontwikkelingen voor wat betreft het toelaten van huisvesting voor arbeidsmigranten is dit een logische redeneerlijn. De juridische houdbaarheid is (zoals bekend) niet gegarandeerd. Ambtelijk schat men de juridische houdbaarheid hoger in dan Pels Rijcken, maar ook ambtelijk ziet men het juridische risico.

Aangezien ervan wordt uitgegaan dat het plan niet past binnen het bestemmingsplan, moet de gemeente ook toetsen aan het huidige, vastgestelde beleid, dus aan bijvoorbeeld het ontwikkelkader. Het ontwikkelkader kent het criterium van goede spreiding. Op dit moment lijkt de locatie niet te passen in het spreidingsbeleid. De aanvraag voldoet dus niet aan het huidige beleid. Volgens de Wabo dient de raad in deze procedure een verklaring van geen bedenkingen af te geven. Dit is door de wetgever zo geregeld, omdat in de Wabo het primaat van de goede ruimtelijke ordening bij de raad ligt en niet bij het college. Op deze wijze heeft de raad altijd 'het laatste woord' bij dit soort afwijkingen van het bestemmingsplan. De raad wordt zodoende ook in staat gesteld de kaders aan te passen of ruimer of strikter te interpreteren.

Bij de toetsing aan het criterium spreiding in het ontwikkelkader is het volgende overzicht zoals dat in het ontwikkelkader is opgenomen van belang:

Dorp	Inwoners	Ingeschreven arbeidsmigranten		Inschatting capaciteit nieuwe locaties	Arb.migr. naar inw. dorp bij realisatie alle locaties
		abs.	rel.		
's-Gravenzande	21.600	640	3%	300 + 300	6%
Naaldwijk	21.100	501	2%	290 + 76 + 300 + 160	6%
Wateringen	15.900	352	2%	0	2%
Monster	14.000	652	5%	350 + 80 + 65	8%
De Lier	12.400	377	3%	250 + 60 + 175	7%
Honselersdijk	7.500	498	6,5%	160	9%
Poeldijk	6.500	256	4%	150 + 30 +175	9%
Maasdijk	4.400	518	12%	0	12%
Kwintsheul	3.800	108	3%	75	5%
Ter Heijde	760	11	1,5%	0	1,5%
Totaal	**108.000**	**3.913**	**3,6%**	**3.250**	**6,7%**

Bron: Ontwikkelkader voor de realisatie van nieuwe locaties huisvesting arbeidsmigranten

2. Verlenen van de vergunning

Vanuit deze invalshoek moeten we het plan beschouwen als zijnde in overeenstemming met bestemmingsplan Honderdland fase 2.

Redeneerlijn:
Het bestemmingsplan Honderdland fase 2 lijkt ruimte te geven om logiesgebouwen voor arbeidsmigranten toe te staan. Ook al heeft de raad nooit de bedoeling gehad om dit zo te regelen.
Nu het slechts 1 aanvraag betreft waarop besloten behoeft te worden, zou de redenering kunnen zijn dat de vergunning gewoon wordt verleend, omdat:
- het slechts gaat om 1 aanvraag voor 1 gebouw en
- omdat er inmiddels een ontwerp bestemmingsplan in procedure is en er dus geen ongebreidelde vestiging van logiesgebouwen voor arbeidsmigranten meer mogelijk is.

Deze redenering is een praktische, maar minder consequente redeneerlijn. De maatschappelijke en juridische houdbaarheid is discutabel. Bovendien heeft de raad inmiddels nieuw beleid vastgesteld en een ontwerp bestemmingsplan in procedure gebracht waarmee het plan in strijd is. De raad staat bij deze redenering buiten spel, omdat de Wabo er in dit geval vanuit gaat dat er sprake is van een goede ruimtelijke ordening. (De raad heeft immers bij vaststelling van het bestemmingsplan dit gebruik mogelijk gemaakt).

Wanneer het plan in overeenstemming met het bestemmingsplan wordt gezien, is er sprake van een beslissingsbevoegdheid voor het college binnen een termijn van 8 weken op deze aanvraag. De beslissing moet dan 20 februari 2019 bekend gemaakt zijn aan de aanvrager.

3. Aanhouden van de vergunningaanvraag tot na de vaststelling van het nieuwe (nu nog in procedure zijnde) bestemmingsplan en inzetten op het verlenen van de vergunning.

Op 7 december 2018 is het ontwerpbestemmingsplan 1e Herziening Honderdland fase 2 ter inzage gelegd. In deze herziening worden logiesgebouwen in beginsel uitgesloten. Het bevoegd gezag (college) kan van dit verbod afwijken indien het een logiesgebouw voor arbeidsmigranten betreft en voldoet aan de opgenomen voorwaarden:

De aanvraag lijkt niet te voldoen aan voorwaarde "b *de locatie en omvang aantoonbaar geen afbreuk doet aan een goede spreiding van huisvesting.*"
Het college kan dus niet gebruikmaken van de afwijkingsbevoegdheid en de vergunning verlenen.

Volgens de Wabo dient de raad in deze procedure een verklaring van geen bedenkingen af te geven.

Deze invalshoek levert ten opzichte van invalshoek 2 alleen extra vertraging op bij het behandelen van de aanvraag.

Aanvullend geven wij aan u mee dat wanneer de verklaring van geen bedenkingen in ontwerp wordt verleend, de aanvraag nog getoetst dient te worden aan de bouwregels van Honderdland fase 2 en het ter plaatse geldende paraplubestemmingsplan Parkeren. Naar verwachting zal het plan - na een geringe aanpassing – hiermee in overeenstemming zijn.

Benaderingswijze van het college
Na weging van bovenstaande argumenten hebben wij ervoor gekozen om invalshoek 1 als uitgangspunt te nemen en het plan te beschouwen als zijnde niet in overeenstemming met bestemmingsplan Honderdland fase 2. Ten eerste levert dit een meer consistente lijn op met de eerdere besluitvorming door uw raad. Ten tweede brengt dit uw raad in positie om uw keuze te maken. Dit is in lijn met de toezeggingen die hierover aan u door ons college zijn gedaan.
Door ervan uit te gaan dat er sprake is van strijd met het bestemmingsplan Honderdland fase 2 dient u een besluit te nemen over de af te geven (ontwerp)verklaring van geen bedenkingen.
Graag vernemen wij van u op grond van welke argumenten u tot uw keuze komt.

DOELSTELLING

Te bepalen of met de realisatie van het gevraagde logiesgebouw sprake is van een goede ruimtelijke ordening.

ARGUMENTATIE

1.1 Het initiatief is getoetst aan het ter plaatse geldende bestemmingsplan
Het te realiseren logiesgebouw is getoetst aan de ter plaatse geldende bestemmingsplan "Honderdland fase 2" en het paraplubestemmingsplan "Parkeernormen". In bestemmingsplan Honderdland fase 2, heeft het te bebouwen perceel de bestemming "Gemengd" met de "specifieke bouwaanduiding – 3" als bedoeld in artikel 6. De gronden met de bestemming "Gemengd" zijn onder andere bedoeld voor horecabedrijven waaronder hotel, pension en bed & breakfast.

Het behoeft geen uitleg dat bed & breakfast niet aan de orde is als beoogd gebruik.
Het te realiseren logiesgebouw is ook niet te kwalificeren als hotel. De faciliteiten en diensten die een hotel kenmerken ontbreken. Zo kan niet elke willekeurige bezoeker hier een kamer boeken, worden de kamers niet schoongemaakt en wordt er geen roomservice verleend.

Ook is er geen sprake van een pension. De aanvrager heeft aangegeven dat naar zijn verwachting het grootste deel van de gasten korter dan 3 maanden zal verblijven in het logiesgebouw. Voor de gasten die niet kortstondig zullen verblijven zal geen sprake zijn van logies, maar van een woonfunctie.

Daarnaast kenmerkt een pension zich door inwoning. Van inwoning is geen sprake, omdat het logiesgebouw op zichzelf functioneert en er geen (ruimtelijke) binding bestaat met een ander gebruik van gronden op dit bedrijventerrein.

Verder verblijft een deel van de migranten dusdanig lang, dat hier geen sprake is van een logiesfunctie, maar van wonen. Op grond van het bestemmingsplan "Honderdland fase 2" is wonen op de gronden met de gemengde bestemming niet toegestaan, omdat hier geen sprake kan zijn van een gezond woon- en leefklimaat voor de gebruikers van het logiesgebouw en het wonen in de nabijheid van de bedrijven een belemmering vormt voor de bedrijven bij de uitvoering van diens bedrijfsactiviteiten.

1.2 Op grond van artikel 6.5, eerste lid Besluit omgevingsrecht kan het college beslissen op de aanvraag omgevingsvergunning, nadat een verklaring van geen bedenkingen is gevraagd aan de gemeenteraad

Medewerking kan worden verleend indien er sprake is van een goede ruimtelijke ordening en de gemeenteraad een verklaring van geen bedenkingen verleent. Het is aan u of de verklaring van geen bedenkingen wordt verleend.

Om te beoordelen of er sprake is van een goede ruimtelijke ordening, moet het plan getoetst worden aan het daarvoor geldende beleid. Het plan is dan ook getoetst aan de regels van het ontwerpbestemmingsplan 1e herziening Honderdland fase 2 dat op 7 december 2018 ter inzage is gelegd.

Uit het ontwerpbestemmingsplan volgt onder meer dat er sprake is van een goede ruimtelijke ordening, indien het plan bedoeld is voor logies voor arbeidsmigranten met dien verstande dat de locatie en omvang aantoonbaar geen afbreuk doet aan een goede spreiding van huisvesting van arbeidsmigranten over de dorpen van Westland als bedoeld in en in lijn is met het "Ontwikkelkader voor de realisatie van nieuwe locaties huisvesting arbeidsmigranten".

De kern Maasdijk beschikt over een logiesgebouw met 300 bedden voor arbeidsmigranten op bedrijventerrein Honderdland fase 1 en huisvest daarnaast arbeidsmigranten in woningen met ruim 200 bedden in de kern en het buitengebied. In vergelijking met andere kernen huisvest de kern Maasdijk procentueel gezien de meeste arbeidsmigranten.

Door de toevoeging van het logiesgebouw neemt het aantal arbeidsmigranten naar inwoners van het dorp Maasdijk verder toe. Terwijl het dorp Maasdijk op basis van de gegevens uit de tabel van het Ontwikkelkader in verhouding al de meeste arbeidsmigranten huisvest. De aanvraag is daarmee in strijd met vastgesteld beleid en de verklaring van geen bedenkingen moet om die reden geweigerd worden.

1.3 In afwijking van het "Protocol procesafspraken ruimtelijke procedures: omgevingsvergunning met grote buitenplanse afwijking van het bestemmingsplan met verklaring van geen bedenkingen" wordt voor deze aanvraag de ontwerpverklaring gevraagd voor terinzagelegging van het ontwerpbesluit

In het "Protocol procesafspraken ruimtelijke procedures: omgevingsvergunning met grote buitenplanse afwijking van het bestemmingsplan met verklaring van geen bedenkingen", is afgesproken dat het college de ontwerpverklaring opstelt en deze ter inzage legt. Indien een ontwerpverklaring van geen bedenkingen ter inzage wordt gelegd doet het college hiervan een schriftelijke mededeling aan de raad. Gelet op de 1e herziening bestemmingsplan Honderdland fase 2 dat ter inzage ligt en belangstelling voor dit plan, wordt dit plan – in afwijking van het protocol – voorgelegd aan uw raad voordat het ontwerpbesluit ter inzage wordt gelegd.

RISICO'S EN KANTTEKENINGEN

1.1 Relevante ruimtelijke aspecten

Het is aan uw raad om te oordelen of bij dit plan sprake is van een goede ruimtelijk ordening. Ruimtelijk relevante aspecten zijn onder andere:

Spreiding

Omvang van de huisvesting
Effecten op de leefbaarheid
Verkeer

Daarnaast kunt u nog denken aan het verbinden van voorwaarden aan de (ontwerp-)verklaring van geen bedenkingen.

1.2 Er moet aanvullend aan de overige regels Honderdland fase 2 en Parapluplan Parkeernormen worden getoetst

Het plan is op hoofdlijnen getoetst aan de overige regels die gelden voor deze locatie. Het plan voldoet op dit moment hier (nog) niet aan. Zo ontbreekt nog de beoordeling aan de geluidsverkaveling voor deze locatie en voldoet het parkeerplan niet. Het is aannemelijk dat het plan zodanig kan worden aangepast dat het voldoet aan deze regels. De aanvrager heeft ook aangegeven het plan, zo nodig, aan te zullen passen.

FINANCIËN

n.v.t.

COMMUNICATIEPARAGRAAF

Op deze aanvraag omgevingsvergunning is de openbare uniforme voorbereidingsprocedure als bedoeld in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Een ontwerpbesluit met ontwerp verklaring van geen bedenkingen wordt voor een ieder ter inzage gelegd.

EXTERN OVERLEG

Dit voorstel is tot stand gekomen op basis van gegevens van de aanvrager.

VERVOLGTRAJECT

Wanneer u besluit de ontwerpverklaring van geen bedenkingen te weigeren dan wordt deze met het ontwerpbesluit ter inzage gelegd.

Wordt de ontwerpverklaring van geen bedenkingen verleend, dan dient de aanvrager het plan aan te vullen en aan te passen zodat de overige strijdigheden worden weggenomen. Vervolgens wordt de ontwerpverklaring van geen bedenkingen met het ontwerpbesluit ter inzage gelegd.

Burgemeester en wethouders van Westland,

de secretaris, de burgemeester,

A.C. Spindler B.R. Arends

RAAD
19 FEB. 2019
GEMEENTE WESTLAND

GEMEENTE WESTLAND

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Westland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 29 januari 2019, met de volgende bijlage(n):

- Aanvraagformulier (18-0210884)
- Situatie (18-0292778)
- Ontwerpboek (18-0292780)

gelet op het bepaalde in artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 3, Wet algemene bepalingen omgevingsrecht in samenhang met artikel 6.5, eerste lid Besluit omgevingsrecht;

gehoord het advies van de commissie Ruimte van 5 februari 2019 en gehoord de beraadslagingen van onderhavige vergadering;

gelezen het op het ontwerpbesluit ingediende en aangenomen amendement (van hetwelk een kopie hieraan is gehecht);

besluit:

De ontwerpverklaring van geen bedenkingen af te geven in verband met de aanvraag om een omgevingsvergunning voor een logiesgebouw aan Honderdland Noord (nabij 10) te Maasdijk, zulks met inachtneming van het gestelde onder 1.2 van pagina 8 van het bovengenoemde voorstel.

Aldus besloten door de raad in zijn openbare vergadering van 19 februari 2019,

de griffier, de voorzitter,

A.P.M.A.F. Bergmans B.R. Arends

Amendement 15.A.Gig-000445
Raad 19/02/2019

Amendement Logiesgebouw Honderland – Raadsvergadering 19 februari 2019

De raad van de gemeente Westland op 19 februari 2019 in vergadering bijeen ter bespreking van het voorstel van het college om, kort gezegd, te bewerkstelligen dat er geen verklaring van geen bedenkingen wordt verleend voor de aanvraag voor een logiesgebouw aan Honderdland Noord (nabij 10) te Maasdijk (hierna te noemen: de Aanvraag);

- gelezen het voornoemde voorstel van het college;
- gehoord de beraadslagingen de dato heden omtrent de Aanvraag en de te dezer zake gehanteerde argumenten;

Besluit hierbij het door het college aan de raad voorgelegde ontwerpraadsbesluit in die zin te wijzigen dat het besluit van de raad komt te luiden als volgt:

“”

De ontwerpverklaring van geen bedenkingen af te geven in verband met de aanvraag om een omgevingsvergunning voor een logiesgebouw aan Honderdland Noord (nabij 10) te Maasdijk, zulks met inachtneming van het gestelde onder 1.2 van pagina 8 van het bovengenoemde voorstel.

“”.

Namens de fractie(s) van:

Pvda Westland
N.g. Mode Hor
N.g. Mode Gien

Aangenaamd met 21 stemmen voor en 17 tegen.

D. Regnaud, griffier.

v		t	
CDA	7	GPF	7
SGW	6	WW	8
VVD	3	CDA	2
CU-SGP	2		
D66	1		
PvdA	1		
SGinks	1		
	21		17

Amendement 15. A.
Raad 19/02/2019

Amendement Logiesgebouw Honderland – Raadsvergadering 19 februari 2019

De raad van de gemeente Westland op 19 februari 2019 in vergadering bijeen ter bespreking van het voorstel van het college om, kort gezegd, te bewerkstelligen dat er geen verklaring van geen bedenkingen wordt verleend voor de aanvraag voor een logiesgebouw aan Honderdland Noord (nabij 10) te Maasdijk (hierna te noemen: de Aanvraag);

- gelezen het voornoemde voorstel van het college;
- gehoord de beraadslagingen de dato heden omtrent de Aanvraag en de te dezer zake gehanteerde argumenten;

Besluit hierbij het door het college aan de raad voorgelegde ontwerpraadsbesluit in die zin te wijzigen dat het besluit van de raad komt te luiden als volgt:

“”

De ontwerpverklaring van geen bedenkingen af te geven in verband met de aanvraag om een omgevingsvergunning voor een logiesgebouw aan Honderdland Noord (nabij 10) te Maasdijk, zulks met inachtneming van het gestelde onder 1.2 van pagina 8 van het bovengenoemde voorstel.

“”.

Namens de fractie(s) van:

Pvda Westland
Mede Mor
N.g. M de Gier

Aanvaard, met 21 stemmen voor en 17 tegen.

d. Regnaud, griffier.

v		t	
CDA	7	GPF	7
SGW	6	WW	8
VVD	3	CDA	2
CU-SGP	2		
D66	1		
PvdA	1		
SGinks	1		
	21		17

Raadsvergadering
19 februari 2019

GEMEENTE WESTLAND

BEHANDELD DOOR	
afdeling/team	BE/BET
documentnr	19-0011986

VOORBLAD RAAD

ONDERWERP EN BEHANDELING		
onderwerp	Voorstel tot vaststelling van de evenementennota Westland	
vertrouwelijk	*Nee*	
portefeuillehouder	Burgemeester Arends	
bijlage(n)	Voorstel: Voorstel_41418.docx gewijzigde evenementennota Westland (18-0134421) reactie evenementennota n.a.v. behandeling in gemeenteraad van 11 dec 2018 (19-0002984) vervolg evenementennota (19-0007732) 16.1) Motie D66-GL-PvdA-WV inzake oplaten ballonnen VERWORPEN (G19-000430) 16.2) Motie WV-GL inzake APV INGETROKKEN (G19-000439) (G19-000439) 16.a) Amendement WV-GL inzake Evenementenverordening AANVAARD (G19-000437) (G19-000437) 16.b) Amendement WV-GL inzake Evenementenverordening gecoordineerde aanvragen INGE-TROKKEN (G19-000438) (G19-000438)	
agendapunt	16.	
publiceren	Nee	

BESLISPUNTEN (RAAD)

1. De gewijzigde evenementennota Westland vast te stellen.
2. De op 11 december 2018 vastgestelde evenementennota Westland in te trekken.

ARGUMENTEN EN RISICO'S (RAAD)

1. *Door diverse raadsfracties zijn op- en aanmerkingen ingediend op de door de raad op 11 december 2018 vast-gestelde evenementennota Westland.*
2. *Enkele organisatoren hebben hun zorgen geuit over de gewijzigde duur van de debetreffende evenementen.*

ALG 006

GEMEENTE WESTLAND

RAAD
19 FEB. 2019
GEMEENTE WESTLAND

RAADSVOORSTEL

ONDERWERP

Voorstel tot vaststelling van de gewijzigde evenementennota Westland.

AANLEIDING

In de raadvergadering van 11 december 2018 is de evenementennota Westland door de gemeenteraad vastgesteld. Tijdens de behandeling van dit voorstel is door de raad verzocht om alsnog in de gelegenheid te worden gesteld om inhoudelijk te reageren en hierover in een eerstvolgende commissievergadering te vergaderen. Hiermee is ingestemd en een aantal fracties heeft hiervan gebruik gemaakt.

Als gevolg van de, op basis van de evenementennota Westland, vastgestelde evenementenkalender 2019, hebben diverse organisaties hun zorgen geuit over de duur van hun evenement.

Zowel de op- en aanmerkingen van de diverse raadsfracties als de uitkomsten van de gesprekken die zijn gevoerd met de desbetreffende organisaties, zijn aanleiding geweest om de evenementennota Westland op een aantal punten te wijzigen.

DOELSTELLING

Een helder en transparant document waarbij duidelijkheid wordt geboden over de wet- en regelgeving aan alle partijen die met evenementen te maken hebben.

ARGUMENTATIE

1. Door diverse raadsfracties zijn op- en aanmerkingen ingediend op de door de raad op 11 december 2018 vastgestelde evenementennota.
In bijgevoegde memo worden de ingediende op- en aanmerkingen voorzien van een advies en zal worden aangegeven of en hoe deze op- en aanmerkingen worden verwerkt in de evenementennota Westland.

2. Enkele organisatoren hebben hun zorgen geuit over de gewijzigde duur van de desbetreffende evenementen.
Met de betreffende organisaties hebben constructieve gesprekken plaatsgevonden en de uitkomsten hiervan zijn meegenomen in de aanpassing van de evenementennota Westland.

RISICO'S EN KANTTEKENINGEN

N.v.t.

FINANCIËN

N.v.t.

GEMEENTE WESTLAND

RAADSVOORSTEL

COMMUNICATIEPARAGRAAF

Zodra de gewijzigde evenementennota Westland is vastgesteld, zal hierover worden gecommuniceerd via de diverse mediakanalen. Daarnaast zal deze nota op de gebruikelijke wijze worden bekendgemaakt.

EXTERN OVERLEG

In de gewijzigde duur van enkele feestweken voorziet de politie vooralsnog geen problemen in de capaciteit.

VERVOLGTRAJECT

Na vaststelling van de gewijzigde evenementennota Westland, zal de burgemeester de evenementenkalender 2019 overeenkomstig deze wijzigingen opnieuw vaststellen en de desbetreffende organisaties hierover informeren.

Burgemeester en wethouders van Westland,

de secretaris, de burgemeester,

A.C. Spindler B.R. Arends

RAAD

19 FEB. 2019

GEMEENTE WESTLAND

GEMEENTE WESTLAND

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Westland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 29 januari 2019 met de volgende bijlage(n):

- Memo reactie op ingediende op -en aanmerkingen evenementennota (19-0002984);
- Evenementennota Westland (18-0134421);

gelet op het bepaalde in artikel 108 van de Gemeenwet;

gehoord het advies van de commissie Bestuur van 7 februari 2019 en gehoord de beraadslagingen van onderhavige vergadering;

gelezen het op het ontwerpbesluit ingediende en aangenomen amendement (van hetwelk een kopie hieraan is gehecht);

besluit:

1. de gewijzigde evenementennota Westland vast te stellen;
2. de evenementennota Westland, vastgesteld d.d. 11 december 2018, in te trekken.

Aldus besloten door de raad in zijn openbare vergadering van 19 februari 2019,

de griffier, de voorzitter,

A.P.M.A.F. Bergmans B.R. Arends

Amendement nr 16, A.
(Raad 19/02/2019)
gig-000437

GROENLINKS
WESTLAND

WESTLANDVERSTANDIG

Amendement Evenementenverordening

De Raad van de gemeente Westland in vergadering bijeen op 19 februari 2019;

Spreekt uit:
Ballonnen zijn slecht voor milieu en dieren en dus moeten ze niet meer opgelaten worden. Het ontstaan van afval en het onnodig sterven van dieren moet worden voorkomen. In de evenementenvergunning wordt als voorschrift opgenomen dat het niet is toegestaan om tijdens het evenement (opblaas) ballonnen op te laten of aan bezoekers uit te reiken en organisatoren van evenementen te verwijzen naar www.dieballongaatnietop.nl.

Amendement:

Toe te voegen onder 4.10 "activiteiten in de lucht":

De huidige tekst als volgt te wijzigen:
"Het oplaten van ballonnen tijdens een evenement is niet toegestaan. In de voorschriften om het evenement te organiseren zal dat standaard expliciet als voorwaarde worden opgenomen."

Gaat over tot de orde van de dag.

Aanvaard, met 22 stemmen voor en 16 tegen.
A. Bergmans, griffier.

Westland Verstandig
Peter Duijsens,
Fractievoorzitter

GroenLinks Westland
Ulbe Spaans
Fractievoorzitter

V	T
WV 8	SGW 6
CDA 9	CPF 7
CU-SGP 2	VVD 3
SGroenLinks 1	
PvdA 1	
D66 1	
22	16

Amendement 16.B. 19-000438

Raad 19/02/2019

GROENLINKS
WESTLAND

WESTLANDVERSTANDIG

Amendement op 2.3 gecoördineerde aanvrage

De Raad van de gemeente Westland in vergadering bijeen op 19 februari 2019;

Amendement
Achter de woorden "zijn meegenomen" in de tweede alinea toevoegen:

"Voor het geval een individuele activiteit van een initiatiefnemer niet wordt meegenomen door degene die de gecoördineerde aanvrage doet, dan zal overleg gevoerd worden met de gemeente waarbij zoveel mogelijk aansluiting gezocht wordt bij de activiteiten zoals deze in de voorafgaande jaren tijdens het grootschalige evenement in het centrum van het betreffende dorp gehouden zijn. Met name mag het voor de gecoördineerde aanvrage niet uitmaken of de betreffende activiteit direct ten goede komt aan de gevestigde horeca".

Gaat over tot de orde van de dag.

Westland Verstandig
Peter Duijsens,
Fractievoorzitter

GroenLinks Westland
Ulbe Spaans
Fractievoorzitter

Ingediend door A. Begeman, griffier.

Gig - 000430
Motie 16.1

D66 westland

GROENLINKS Westland

PvdA WESTLAND

WESTLANDVERSTANDIG

(Raad 19/02/2019)

MOTIE

Oplaten ballonnen

De gemeenteraad van de gemeente Westland, in vergadering bijeen op 19 februari 2019,

Constaterende dat

- in het verleden schriftelijke vragen zijn over het oplaten van ballonnen
- in het verleden een motie is ingediend door CU-SGP, D66, CDA en Progressief Westland om het oplaten van ballonnen te ontmoedigen
- in de evenementennota die voorligt nog altijd sprake is van een ontmoedigingsbeleid
- de Tweede Kamer een motie heeft aangenomen waarin de regering wordt verzocht gemeenten op te roepen het oplaten van ballonnen actief te ontmoedigen
- er steeds meer zwerfvuil in het milieu terecht komt
- ballonnen in de top-5 staan van zwerfvuil op de Nederlandse stranden
- op elke 100 meter Noordzeekust gemiddeld 12 (stukken van) ballonnen of linten worden gevonden
- in de evenementenvergunning erop wordt gewezen dat de resten van ballonnen schadelijk kunnen zijn voor mens en dier

Overwegende dat

- er alternatieven zijn, zoals bellen blazen
- de gemeente Westland een Algemene Plaatselijke Verordening (APV) heeft om de openbare orde te bewaren
- KNNV tijdens de commissie Bestuur heeft gepleit tegen het oplaten van ballonnen
- er geen melding wordt gedaan van het oplaten van ballonnen bij de melding van een evenement
- er nog altijd evenementen zijn binnen de gemeente Westland waarbij er ballonnen worden opgelaten
- onderzoek heeft aangetoond dat "onze" ballonnen tot op het strand van Normandië overlast veroorzaken (en vice versa)
- Westland de ambitie heeft om op het gebied van circulariteit een voortrekkersrol te hebben en dus om de hoeveelheid afval zoveel mogelijk te reduceren

Verworpen, met 11 stemmen voor en 27 tegen
A. Regnaus griffier

Spreekt uit

- voor het zomerreces in de APV een verbod op het oplaten van ballonnen op te nemen

Verzoekt het college

- hiertoe een voorstel te maken en dit aan de raad voor te leggen ter bespreking in de commissie Bestuur

en gaat over tot de orde van de dag.

V		F	
D66	1	CDA	9
Stukes	1	LPF	7
PvdA	1	SGP	6
VVD	8	VVD	3
		CU-SGP	2
	11		27

Benjamin Hofland
D66 Westland

Ulbe Spaans
GroenLinks Westland

Nico de Gier
PvdA Westland

Peter Duijsens
Westland Verstandig

G19-000439

MOTIE 16.2.
(Raad 19/02/2019)

WESTLANDVERSTANDIG

GROENLINKS
WESTLAND

Motie

De Raad van de Gemeente Westland in vergadering bijeen op 19 februari 2019;

Overwegende:

dat de gemeente Westland een Algemene Plaatselijke Verordening (APV) heeft om de openbare orde te bewaren en een Afvalstoffenverordening die regelt hoe we omgaan met het wegdoen van afval;

dat Westland de ambitie heeft om op het gebied van circulariteit een voortrekkersrol te hebben en dus ook om afval zoveel mogelijk proberen te reduceren;

dat ballonnen, of ze nu van latex of van plastic zijn en met of zonder touwtje eraan, een vorm van afvaldumping is via de lucht. Ballonnen die opstijgen komen echter altijd weer ergens neer en dat veroorzaakt dan schade aan het milieu en dieren. Dieren eten de ballonnen op of raken erin verstrikt met alle gevolgen van dien;

dat een verbod ingesteld zou dienen te worden voor het oplaten van ballonnen;

dat de APV en Afvalstoffenverordening Westland op dat punt gewijzigd dienen te worden;

Spreekt uit:
Dat de Raad vóór de zomer met een gewijzigde APV en Afvalstoffenverordening gaat komen met daarin –kort gezegd- een verbod voor het oplaten van ballonnen.

Het College te verzoeken met een voorstel te komen en te bespreken in de Commissie Bestuur van april 2019.

Gaat over tot de orde van de dag.

Westland Verstandig
Peter Duijsens

GroenLinks Westland
Ulbe Spaans

Ingediend n.a.v. Regenboogballonnen

EVENEMENTENNOTA WESTLAND

GEMEENTE WESTLAND

18-0134421

Voorwoord

Westlanders houden van een feestje. De vele evenementen die jaarlijks in de diverse dorpen in Westland worden georganiseerd, vallen zeer in de smaak. De Westlandse feestweken zijn een begrip in deze gemeente. Daarnaast worden tal van andere evenementen georganiseerd. Evenementen voor jong en oud, op het gebied van sport en cultuur, maar ook voor charitatieve doeleinden. De evenementen dragen bij aan de saamhorigheid en de verbinding binnen de Westlandse samenleving.

Duidelijkheid
Om evenementen prettig, beheersbaar en veilig te laten verlopen en organisatoren duidelijkheid en transparantie te verschaffen over de voorschriften die gelden, is een duidelijke evenementenaanpak nodig. In deze evenementennota wordt beschreven welke wet- en regelgeving van toepassing is, welke beleidsregels gelden en hoe het vergunningentraject verloopt. Tevens worden praktische handreikingen gedaan om (de organisatie van) een evenement zo goed mogelijk te laten verlopen. De nota dient dus feitelijk als naslagwerk voor alle partijen die iets te maken hebben met een evenement.

Participatie
De evenementennota is het resultaat van een participatietraject waar iedere Westlander aan mee kon doen. In februari 2018 zijn de Westlandse inwoners, de organisatoren van evenementen, winkeliers en horecaondernemers in de gelegenheid gesteld een enquête in te vullen over evenementen via de website van de gemeente. Hierop zijn 6.155 reacties ontvangen.
De uitkomsten van deze enquête zijn in maart 2018 gepresenteerd tijdens een goed bezochte participatieavond en vervolgens uitgewerkt in denkrichtingen die tijdens een tweede participatieavond in april 2018 zijn besproken. Daarnaast hebben, vooruitlopend op deze evenementennota, in het voorjaar van 2018 diverse overleggen plaatsgevonden tussen de burgemeester en de organisatoren van de drie grote feestweken. Tijdens deze gesprekken is gesproken over aanpassingen in de plannen en programmering om de massaliteit, het alcoholgebruik onder jongeren en de geluidsoverlast terug te dringen. Input voor de overleggen vormden onder andere de uitkomsten van het participatietraject en de evaluatie van het evenementenseizoen 2017.

Bundeling
In 2005 heeft de gemeenteraad de nota ‘evenementen in Westland’ vastgesteld. Door de jaren heen is deze nota uitgebreid met verschillende nieuwe beleidsregels, richtlijnen en spelregels. Om een duidelijk overzicht te creëren is alle regelgeving nu gebundeld in deze evenementennota. Waar nodig zijn regels geactualiseerd of vervallen.

Wij gaan ervan uit dat deze evenementennota bijdraagt aan ons streven om Westland en zijn dorpen bruisend en gezellig te laten zijn voor alle Westlanders.

College van burgemeester en wethouders van Westland
Februari 2019

Inhoudsopgave

1. Wet- en regelgeving 5
1.1. Algemene Plaatselijke Verordening Westland 5
1.1.1. Evenement 5
1.1.2. Vergunning of melding 5
1.2. Andere wet- en regelgeving 7
1.2.1. Landelijke wet- en regelgeving 7
1.2.2. Regionale wet- en regelgeving 8
1.2.3. Gemeentelijke regelgeving 8

2. Het organiseren van een evenement 9
2.1. Aanvraagformulier 9
2.2. Vergunningplichtige evenementen 9
2.3. Gecoördineerde aanvragen 9
2.4. Voorschriften vergunningplichtige evenementen 10
2.5. Melding van evenementen 10
2.6. 'Voorschriften' melden van evenementen 10
2.7. Publicatie 10
2.8. Termijnen 11
2.8.1. Indieningstermijn 11
2.8.2. Beslistermijn 11
2.8.3. Bijzondere omstandigheden 11
2.9. Samenloop (zomerevenementen) 12
2.10. Evenementenkalender 12
2.10.1. Termijn principeverzoek evenementenkalender 13
2.10.2. Overzicht evenementen 13
2.10.3. Districtelijke evenementenkalender 13
2.11. Leges en kosten 13
2.11.1. Leges 13
2.12. Gemeentelijke diensten 14
2.12.1. Materialen 14
2.12.2. Herstel en opruimwerkzaamheden 14

3. De classificatie van de evenementen 15
3.1. Kader evenementenveiligheid 15
3.2. Risicoscan 15
3.3. Aanpak van het evenement 16

4. Overige aspecten bij evenementen 18
4.1. Veiligheid 18
4.1.1. Verantwoordelijkheid 18
4.1.2. Model-draaiboek 18
4.1.3. Beveiliging bij evenementen 19
4.1.4. Brandveiligheid 19
4.1.5. Constructieve veiligheid 19
4.2. Gezondheid en hygiëne 20
4.2.1. Geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR) 20

4.2.2. EHBO 20
4.3. Drank- en voedselverstrekking en genotsmiddelen 20
4.3.1. Voedselverstrekking 20
4.3.2. Drankverstrekking 20
4.3.3. Drugs 22
4.4. Openbare ruimte 22
4.4.1. Locatieprofiel 22
4.4.2. Evenemententerrein 22
4.4.3. Verkeer en vervoer 24
4.5. Toegankelijkheid mindervaliden 25
4.6. Overnachten tijdens evenementen 25
4.7. Eindtijd evenement 26
4.8. Geluid 26
4.9. Levende dieren 27
4.10. Activiteiten in de lucht 27
4.11. Communicatie met omwonenden 28

5. Evenementen/activiteiten in Westland 29
5.1. Feestweken en grote evenementen 29
5.1.1. Duur van deze evenementen 29
5.1.2. Locaties 29
5.1.3. Ontheffing sluitingstijden horeca 29
5.2. Kermissen 30
5.3. Wielerrondes 30
5.4. Koningsdag en Bevrijdingsdag 30
5.5. Circus 31
5.6. Intochten, optochten, sportwedstrijden, toertochten 31
5.7. Draaiorgels 31
5.8. Evenementen op water/strand 32
5.9. Braderieën, themamarkten en foodtrucks 32
5.10. Commerciële feestavonden in sporthallen 33
5.11. (Commerciële) muziekevenementen in de openbare ruimte 33
5.12. Evenementen in de horeca 34
5.13. Evenementen in de para-commerciële inrichtingen 34
5.14. Activiteiten tijdens EK/WK voetbal 34
5.15. Activiteiten met grote (televisie) schermen 34
5.16. Jaarwisseling 35

6. Toezicht en Handhaving 36
6.1.1. Algemeen 36
6.1.2. Handhaving 36

7. Bijlagen 38
7.1. Model draaiboek (veiligheidsplan) met bijlagen 38
7.2. Vergunningsvoorschriften bij evenementen 50
7.3. Voorschriften artikel 35 (DHW) ontheffing 53
7.4. Beleidsuitgangspunten en tolerantiegrenzen Driehoek Westland 54

1. Wet- en regelgeving

1.1. Algemene Plaatselijke Verordening Westland

Voor het organiseren van een evenement is niet altijd een vergunning nodig. Dit is afhankelijk van diverse factoren, zoals het soort activiteit en het aantal bezoekers. In de Algemene Plaatselijke Verordening Westland is beschreven wanneer wel of niet een vergunning nodig is. In hoofdstuk 2, afdeling 7 zijn in de artikelen 2:24, 2:25 en 2:25a (aanvullende) bepalingen opgenomen voor het organiseren van evenementen.
In de APV is ook nog een aantal andere artikelen opgenomen die een relatie hebben met evenementen. Het gaat dan bijvoorbeeld om de algemene bepalingen uit hoofdstuk 1 (zoals termijnen, indienen aanvraag, weigeringsgronden), de sluitingstijden van horecagelegenheden in afdeling 8 en het verbod op drankgebruik op een openbare plaats in afdeling 11 van hoofdstuk 2 en de aanwijzing van collectieve festiviteiten en het ten gehore brengen van muziek uit hoofdstuk 4, afdeling 1. Op grond van deze artikelen kan het zijn dat er meerdere meldingen en/of vergunningen ingediend of aangevraagd moeten worden.

1.1.1. Evenement

In artikel 2:24 van de APV is een begripsbepaling opgenomen. Deze begripsbepaling bevat meerdere elementen.
Onder een evenement wordt verstaan: elke voor publiek toegankelijke verrichting van vermaak, met uitzondering van:

a. bioscoopvoorstellingen;
b. markten als bedoeld in artikel 160, eerste lid aanhef en onder h van de Gemeentewet en artikel 5:22 van deze verordening;
c. kansspelen als bedoeld in de Wet op de kansspelen;
d. het in een inrichting in de zin van de Drank- en Horecawet gelegenheid geven tot dansen;
e. betogingen, samenkomsten en vergaderingen als bedoeld in de Wet openbare manifestaties;
f. activiteiten als bedoeld in 2:39 van deze verordening;
g. een wedstrijd op of aan de weg voor zover in het geregelde wordt voorzien door artikel 10 juncto 148 van de Wegenverkeerswet 1994.

1. Onder evenement wordt mede verstaan:
   a. een herdenkingsplechtigheid;
   b. een braderie;
   c. een optocht op een openbare plaats, niet zijnde een betoging als bedoeld in artikel 2:3 van deze verordening;
   d. een feest, muziekvoorstelling of wedstrijd op een openbare plaats.

1.1.2. Vergunning of melding

In artikel 2:25 APV is onderscheid gemaakt tussen een evenement waarvoor een vergunning nodig is en waarvoor een melding voldoende is. Daarnaast zijn in artikel 2:25a aanvullende maatregelen opgenomen voor het organiseren van een groot evenement.

Wanneer dient een melding voor een evenement in de openbare ruimte te worden gedaan?

Een melding voor een evenement is vereist als:

- het ten hoogste één dag duurt;
- het aantal aanwezigen niet meer bedraagt dan 100 personen van 16 jaar of ouder;
- het evenement tussen 07.00 en 24.00 uur plaatsvindt op maandag tot en met zaterdag;
- het niet plaatsvindt op een erkende, nationale feest- of gedenkdag;
- het geen of zeer geringe beperking van het gebruik van de openbare weg veroorzaakt en het niet noodzakelijk is om meerdere verkeersmaatregelen te treffen;
- slechts kleine objecten worden geplaatst met een oppervlakte van minder dan 25 m2 per object;
- er een organisator is;
- de organisator minstens 15 werkdagen voorafgaand aan het evenement daarvan melding heeft gedaan aan de burgemeester.

Als wordt voldaan aan de hierboven genoemde voorwaarden, dan geldt voor een dergelijke activiteit in de openbare ruimte geen vergunningsplicht, maar dient wel een melding te worden gedaan.

Wanneer is een reguliere vergunning verplicht?

Een reguliere vergunning is verplicht voor een evenement waarbij in totaal tussen de 100 en 600 bezoekers worden verwacht.

Wanneer is een vergunning voor groot evenement verplicht?

Een vergunning voor een groot evenement is verplicht voor:

- een evenement met meer dan 600 bezoekers per dag, of;
- een evenement of een gedeelte daarvan dat wordt georganiseerd in een aaneengesloten periode van meer dan twee achtereenvolgende dagen, of;
- een evenement dat naar het oordeel van de burgemeester ernstige gevolgen kan hebben voor de openbare orde.

Wanneer een vergunning voor onbepaalde tijd?

In het kader van deregulering is in de APV bepaald dat een op basis van de APV genomen besluit geldt voor onbepaalde tijd, tenzij op basis van deze verordening dan wel in het besluit anders is bepaald of de aard van het besluit zich daartegen verzet.

Vergunningen voor onbepaalde tijd worden verleend:

- indien het onderwerp op grond waarvan zij wordt verleend een stabiel karakter heeft/dan wel de omstandigheden waaronder zij wordt verleend niet aan wijziging onderhevig zijn;
- indien met toepassing van het gestelde in artikel 11 van de Dienstenrichtlijn er geen dwingende reden van algemeen belang aanwezig is die een beperkte levensduur rechtvaardigt.

Dit betekent dat in het geval van evenementen in de vergunning wordt vermeld dat het jaarlijks wordt toegestaan de desbetreffende activiteit te organiseren, met dien verstande dat:

- het gebruik van de beschikking jaarlijks wordt gemeld;
- de activiteit geen wijziging ondergaat;
- afwijkingen in de activiteit, dan wel overtredingen gepleegd in het kader van de activiteit, tot intrekking van de beschikking kunnen leiden;
- het stellen van nadere voorschriften mogelijk blijft.

Het betreffen met name activiteiten die op voorhand niet als problematisch worden gekwalificeerd, omdat de gevolgen voor de openbare orde en veiligheid minimaal zijn.
Hieronder vallen o.a. zogenaamde ‘probleemloze’ activiteiten, zoals

- markten en bazaars;
- sportfestijnen/wedstrijden;
- kofferbakverkopen;
- tentoonstellingen/beurzen;
- straatspeeldagen;
- huttenbouwen, kinderspelen en
- avondvierdaagsen.

Besloten feest
Een besloten feest is een verrichting van vermaak die niet voor publiek toegankelijk is indien de verrichting de volgende kenmerken heeft:

- de bezoekers kunnen alleen op persoonlijke uitnodiging verschijnen, waardoor er dus sprake is van een beperking in de kring van personen die toegang hebben tot de verrichting. Voor het verkrijgen van de uitnodiging kan men zich vooraf niet inschrijven;
- de kring van personen staat in een direct verband met elkaar dat min of meer duurzaam is en niet op een toevallige gemeenschappelijkheid berust;
- de aanwezigheid van deze personen kan door de organisator van een niet voor publiek toegankelijke verrichting te allen tijde inzichtelijk worden gemaakt;
- er is geen sprake van een commercieel karakter;
- er worden niet publiekelijk kaarten verkocht of op een andere manier een verplichte financiële bijdrage van de bezoeker gevraagd om toegang tot het besloten feest te krijgen;
- er wordt niet publiekelijk reclame voor het feest gemaakt;
- consumpties worden uitsluitend gratis verstrekt.

Ondanks dat een besloten feest vergunningsvrij is, dient hiervan een melding te worden gedaan bij de gemeente wanneer het wordt georganiseerd in een bedrijfsruimte dan wel een ruimte die hier niet voor is bedoeld en waarbij meer dan 100 bezoekers aanwezig zijn. De hulpdiensten zijn bij eventuele calamiteiten op de hoogte van de activiteiten.

Evenementen in reguliere horeca
Voor een evenement in de reguliere horecagelegenheden hoeft geen vergunning te worden aangevraagd, mits het evenement geheel binnen de horecagelegenheid plaatsvindt (niet op een terras), behoort tot de normale bedrijfsvoering en valt binnen de reguliere openingstijden. Als hiervan wordt afgeweken, dient wel een vergunning en/of ontheffing te worden aangevraagd.

Evenementen in para-commerciële instellingen.
Evenementen in para-commerciële instellingen zijn vergunningsvrij mits het evenement gericht is op de doelstelling van de beherende stichting of vereniging.

1.2. Andere wet- en regelgeving

1.2.1. Landelijke wet- en regelgeving

Bij het organiseren van een evenement kan ook landelijke wet- en regelgeving van toepassing zijn. Te denken valt aan:

- de Algemene wet bestuursrecht;
- de Gemeentewet;
- de Drank- en Horecawet;

- de Wet op de Kansspelen;
- de Wegenverkeerswet;
- de Omgevingswet;
- de Wet milieubeheer;
- Activiteitenbesluit;
- Handelsregisterwet 2007;
- Besluit brandveilig gebruik en basishulpverlening overige plaatsen.

1.2.2. Regionale wet- en regelgeving

Om bij risicovolle evenementen een regionale uniforme aanpak door operationele diensten en gemeenten te realiseren, is in 2015 het kader evenementenveiligheid veiligheidsregio Haaglanden vastgesteld door het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Haaglanden.
Het kader richt zich op de verbetering in de samenwerking van de gemeente met de operationele diensten in het vergunningentraject, de voorbereiding en uitvoering van een evenement. Dit is geborgd in de processtappen die in het kader zijn opgenomen. Een van de processtappen is het uitvoeren van een risicoscan voorafgaand aan de vergunningverlening. De evenementenaanvraag wordt op basis van een activiteitenprofiel, publieksprofiel en een ruimtelijk profiel gescand. Vervolgens wordt op basis van de risicoanalyse de behandelaanpak van het evenement bepaald. Afhankelijk van de behandelaanpak vindt vooroverleg plaats tussen de organisator, politie, brandweer, GHOR en gemeente.

1.2.3. Gemeentelijke regelgeving

Naast de Algemene Plaatselijke Verordening Westland is nog andere gemeentelijke regelgeving van toepassing op evenementen.

Ruimtelijke ordening
Het organiseren van een evenement heeft een relatie met ruimtelijke ordening. In nagenoeg elk bestemmingsplan van de gemeente Westland is bepaald dat onder strijdig gebruik niet wordt verstaan:

- het gebruik van niet-bebouwde grond voor evenementen waarvoor een vergunning is verleend op grond van de Algemene Plaatselijke Verordening Westland.

Een aanvraag voor een evenementenvergunning en een melding van een evenement worden niet getoetst aan het geldende bestemmingsplan, omdat er geen sprake is van strijdig gebruik.

Nadere regels terrassen Westland 2018
Bij evenementen op locaties waarbij sprake is van een terras in de zin van artikel 2:27, onderdeel b, van de APV, zijnde een buiten de besloten ruimte van de openbare inrichting liggend deel daarvan waar sta- en/of zitgelegenheid kan worden geboden en waar tegen vergoeding dranken kunnen worden geschonken of spijzen voor directe consumptie kunnen worden bereid of verstrekt, zijn de nadere regels terrassen Westland 2018 van toepassing. Dit betekent dat de specifiek in de nadere regels genoemde terrassen tijdelijk dienen te worden verwijderd wanneer een evenement op de desbetreffende locatie wordt georganiseerd, tenzij het terras onderdeel uitmaakt van het evenement.

2. Het organiseren van een evenement

2.1. Aanvraagformulier

Een aanvraag of melding voor het organiseren van een evenement kan worden gedaan door middel van het invullen van een aanvraagformulier via de site van de gemeente Westland met gebruikmaking van DigiD of eHerkenning.
Analoge (papieren) aanvragen kunnen ook nog worden ingediend, maar bij het in behandeling nemen hiervan zullen meerkosten in rekening worden gebracht. Na ontvangst van het aanvraagformulier wordt de aanvraag of melding in behandeling genomen.
Bij het aanvraagformulier moeten de vereiste bijlagen worden ingediend. Bij elke aanvraag of melding moet in ieder geval een situatie- en indelingstekening van de evenementenlocatie op schaal worden bijgevoegd. Afhankelijk van het soort evenement kan een veiligheidsplan noodzakelijk zijn. Als voor de beoordeling van een aanvraag meer gegevens nodig zijn, kan de gemeente hierom verzoeken. De aanvrager krijgt dan de gelegenheid om de benodigde gegevens aan te leveren.

2.2. Vergunningplichtige evenementen

De aanvraag van een evenementenvergunning (aanvraagformulier met bijlagen) wordt in behandeling genomen door het cluster Beleid. Binnen dit cluster vindt het proces van de afhandeling van de aanvraag plaats. Eerst wordt de ontvankelijkheid van de aanvraag getoetst, waarbij o.a. gecontroleerd wordt of de aanvraag juist, volledig en tijdig is ingediend.
Indien een aanvraag niet-ontvankelijk is, wordt de aanvrager in de gelegenheid gesteld zijn aanvraag aan te vullen. De aanvrager krijgt dan een redelijke termijn om de benodigde gegevens aan te leveren. De beslistermijn wordt opgeschort met de termijn die gebruikt wordt voor het indienen van de benodigde gegevens. Als de gegevens niet tijdig worden aangeleverd, wordt de aanvraag niet verder in behandeling genomen.

2.3. Gecoördineerde aanvragen

Voor het organiseren van een grootschalig evenement in het centrum van het dorp, bijv. een feestweek in de zomerperiode, waarbij meerdere partijen zijn betrokken, zoals een BIZ/winkeliersvereniging, horecaondernemers, Oranjecomités etc., dient één gecoördineerde aanvraag te worden ingediend.

Tijdens de feestweken in Westland zijn er over het algemeen meerdere partijen betrokken bij het organiseren van het evenement. Al deze partijen worden door de gemeente actief betrokken bij de overleggen ter voorbereiding en de evaluatie van het evenement. Om de openbare orde en veiligheid zoveel mogelijk te waarborgen, is het niet wenselijk dat gedurende de feestweken individuele aanvragen voor activiteiten in het centrum van het dorp tijdens het desbetreffende evenement worden ingediend. Binnen de gemeente wordt de lijn gehanteerd dat één aanvrager een gecoördineerde aanvraag indient waarin alle individuele activiteiten van de andere partijen zijn meegenomen. Ook worden in de gecoördineerde aanvraag de diverse beheersmaatregelen op elkaar afgestemd (bereikbaarheid, reiniging etc.). Dit draagt bij aan adequate communicatie gedurende het evenement. Bij eventuele calamiteiten wordt de aanvrager/vergunninghouder aangesproken en hoeft er niet met diverse andere partijen/aanvragers contact te worden opgenomen. De vergunninghouder draagt de verantwoordelijk voor de gehele locatie waar het evenement zich afspeelt.

De evenementenvergunning wordt verleend aan één enkele aanvrager, die op basis van die vergunning deelevenementen kan (laten) organiseren op de locaties die in de vergunning worden genoemd.
Een individuele aanvraag voor een evenement buiten het centrum dat tijdens de feestweek plaatsvindt, wordt separaat beoordeeld.

2.4. Voorschriften vergunningplichtige evenementen

Bij vergunningplichtige evenementen worden standaardvoorschriften opgenomen in de vergunning (zie bijlage 2). Afhankelijk van het soort activiteiten gedurende het evenement kunnen aanvullende maatwerkvoorschriften worden opgelegd.

2.5. Melding van evenementen

De administratieve stappen bij een melding komen overeen met de vergunningprocedure. Het verschil is dat wanneer een melding ontvankelijk is, meteen een acceptatiebrief wordt verzonden. De burgemeester accepteert de melding.

2.6. 'Voorschriften' melden van evenementen

Evenementen die gemeld dienen te worden, zijn relatief kleine evenementen (zie pagina 5 over melden van evenementen) en hebben nagenoeg geen gevolgen voor de omgeving. Ondanks het feit dat in de acceptatiebrief van een melding geen voorschriften opgenomen kunnen worden, wordt de aanvrager gevraagd rekening te houden met aspecten zoals de afsluiting van een straat, de bereikbaarheid voor de hulpdiensten en de weeromstandigheden.

2.7. Publicatie

Inwerkingtreding, bekendmaking en publiceren

Een verleende evenementenvergunning treedt in werking als deze bekend is gemaakt.

De bekendmaking geschiedt door toezending of uitreiking van de vergunning aan de aanvrager.
Een melding is geen besluit en hoeft daarom niet in werking te treden of bekend te worden gemaakt. Via een algemene brief wordt de melder wel geïnformeerd dat zijn melding is geaccepteerd.

Alle besluiten over evenementenvergunningen (verleende en geweigerde) worden gepubliceerd op de website van overheid.nl., de gemeente Westland en in het huis-aan-huis blad 'Groot Westland'. Ook wordt wekelijks een overzicht van alle geplande evenementen/meldingen gepubliceerd op de site van de gemeente (zie § 2.10.2).

2.8. Termijnen

2.8.1. Indieningstermijn

Melding

Een klein evenement (waar dus geen vergunning voor is vereist) dient minstens 15 werkdagen voorafgaand aan het evenement te worden gemeld bij de burgemeester.

Vergunning

Een aanvraag van een vergunning voor een evenement dient minimaal acht weken vóór het tijdstip waarop het evenement plaatsvindt, te zijn ingediend bij de burgemeester.
Voor een 'groot' evenement, zoals is omschreven in artikel 2:25a van de APV, dient de aanvraag minimaal 12 weken vóór het tijdstip waarop het evenement plaatsvindt te zijn ingediend.

De burgemeester kan besluiten een te laat ingediende aanvraag niet te behandelen.

Vergunning voor onbepaalde tijd

Ingeval van een evenement waarvoor een vergunning voor onbepaalde tijd is afgegeven, dient het evenement minimaal acht weken voorafgaand aan het evenement te worden gemeld bij de burgemeester.

2.8.2. Beslistermijn

Melding

Na ontvangst van een melding dient de gemeente deze zo spoedig mogelijk na ontvangst af te handelen.

Binnen 10 dagen na ontvangst van de melding kan worden besloten het evenement te verbieden indien daardoor de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of het milieu in gevaar komt.

Vergunning

Binnen acht weken na ontvangst van een ontvankelijke aanvraag moet de gemeente een besluit nemen. Indien noodzakelijk kan de termijn met ten hoogste acht weken worden verlengd, maar ruimschoots vóór aanvang van het evenement dient een besluit te zijn genomen.
Het verlengen van de termijn moet schriftelijk aan de aanvrager van de vergunning worden meegedeeld.

2.8.3. Bijzondere omstandigheden

In het geval van een kampioenschap of huldiging kan het voorkomen dat een evenement zich onverwacht voordoet. Om hier medewerking aan te kunnen verlenen, kan van de reguliere procedure worden afgeweken en kan de procedure worden verkort. Hier wordt uitsluitend gebruik van gemaakt bij een bijzondere dan wel niet voorzienbare omstandigheid.

2.9. Samenloop (zomerevenementen)

In de zomerperiode worden in Westland tal van grote evenementen georganiseerd. Om een onaanvaardbaar risico voor de openbare orde en veiligheid zo veel mogelijk te voorkomen, is een indeling gemaakt om de samenloop van evenementen met een gemiddeld en/of groot risico in en rondom de zomervakantie te voorkomen. Deze (zomer)evenementen worden gekoppeld aan een vaste dag/week, rekening houdend met het verschuiven van de zomervakantie. Westland valt voor de school/zomervakantie in regio Midden.

De indeling is als volgt:

derde week vóór de zomervakantie	Honselse feestweek (Honselersdijk)
tweede week vóór de zomervakantie	Feestweek Monster
eerste week vóór de zomervakantie	Feestweek 's-Gravenzande
eerste week van de zomervakantie	Zomerspektakelfeest Maasdijk
tweede week van de zomervakantie	Waterpop (Wateringen)
derde week van de zomervakantie	gereserveerd voor Profronde Westland (Wateringen) /Varend Corso
vierde week van de zomervakantie	gereserveerd voor Profronde Westland (Wateringen) /Varend Corso
vijfde week van de zomervakantie	BraDeLier (De Lier)
zesde week van de zomervakantie	Westland Reünie (Naaldwijk)

Met deze indeling wordt een 'risicovolle' samenloop van evenementen voorkomen. Iedere organisator kan op een vast moment zijn evenement organiseren. Dit geldt echter niet voor de Profronde Westland (de datum van de Profronde is afhankelijk van de start van de Tour de France) en het Varend Corso (een boottocht van drie dagen door Westland en de regiogemeente die altijd in het eerste weekend van augustus wordt georganiseerd).
Omdat de Profronde Westland en het Varend Corso moeilijk te verplaatsen zijn, kan een samenloop niet helemaal worden voorkomen. Wel kan een samenloop met Waterpop worden voorkomen door dit evenement één week te verplaatsen. Dit is dan ruim van te voren bekend zodat de organisator hiernaar kan handelen.

2.10. Evenementenkalender

Jaarlijks wordt in december de evenementenkalender vastgesteld door de burgemeester. Deze kalender geeft een overzicht van het aantal evenementen in Westland met een verwacht bezoekersaantal van minimaal 600, dan wel van evenementen die worden georganiseerd in een aangesloten periode van meer dan twee achtereenvolgende dagen. De evenementenkalender maakt in een vroeg stadium inzichtelijk welke evenementen kunnen plaatsvinden. Ook kan op basis van de kalender in een vroeg stadium de inzet van de hulpdiensten worden afgestemd.
Na vaststelling van de evenementenkalender worden geen evenementen meer aan de kalender toegevoegd.

Plaatsing op de evenementenkalender betekent niet per definitie dat het evenement daadwerkelijk zal plaatsvinden. Eerst dient een vergunningsaanvraag te worden ingediend en goedgekeurd.

Nieuwe evenementen
De evenementenkalender in Westland staat vol met evenementen. Bepalend voor het opnemen van een nieuw evenement op de kalender zijn onder andere het soort evenement, het aantal bezoekers, de periode en de inzet van hulpdiensten. Deze aspecten worden in overleg met interne en externe adviespartners afgewogen, voordat een besluit wordt genomen over plaatsing op de kalender.

2.10.1. Termijn principeverzoek evenementenkalender

Een principeverzoek voor plaatsing op de evenementenkalender dient vóór 1 oktober voorafgaand aan het jaar dat het evenement plaatsvindt te worden ingediend.

Alle principeverzoeken worden in overleg met de interne en externe adviespartners besproken. Als er geen principeverzoek is ingediend of wanneer het principeverzoek niet wordt gehonoreerd, wordt geen evenementenvergunning verleend.

2.10.2. Overzicht evenementen

Naast de jaarlijkse evenementenkalender wordt wekelijks een overzicht van alle evenementen/meldingen gepubliceerd op de site van de gemeente. In dit overzicht staan:

- reeds verleende evenementenvergunningen;
- aangevraagde evenementenvergunningen;
- meldingen voor kleine evenementen;
- meldingen gebruik voor evenementenvergunning voor onbepaalde tijd.

2.10.3. Districtelijke evenementenkalender

Sinds 2017 wordt in overleg met de gemeenten uit district E (Delft, Rijswijk, Midden Delfland en Westland) en de politie een districtelijke evenementenkalender opgesteld. Hierin staat het aanbod aan evenementen in het desbetreffende district. Deze districtelijke kalender is met name van belang voor de inzet van politie en de overige hulpdiensten in het district.

2.11. Leges en kosten

2.11.1. Leges

Voor het in behandeling nemen van een aanvraag voor een evenementenvergunning zijn twee tarieven opgenomen in de legesverordening. Voor een ‘groot’ evenement (> 600 bezoeker) geldt een hoger tarief dan voor een regulier evenement (100-600 bezoekers). Wanneer een aanvraag wordt geweigerd, is eveneens leges verschuldigd.
Het in behandeling nemen van een melding van een klein evenement (< 100 bezoekers) is gratis.
Zoals in § 2.1 is beschreven, worden voor analoge (papieren) aanvragen meerkosten in rekening gebracht.

2.12. Gemeentelijke diensten

2.12.1. Materialen

Indien een organisator gebruik wil maken van gemeentelijke (verkeers)materialen zoals borden en hekken, kan hierover een afspraak worden gemaakt met de gemeente. In overleg met de organisator wordt besproken welke materialen door de gemeente kunnen worden geleverd.

Afhalen en terugbrengen materialen
Als de organisator hiertoe in staat is, kunnen de materialen zelf worden opgehaald en worden teruggebracht bij de gemeentewerf. Indien dit niet mogelijk is, zal de gemeente voor de levering zorgdragen.

Plaatsen materialen
De organisator is zelf verantwoordelijk voor het plaatsen van de (verkeers)materialen. Zie verder § 4.4.3.1., waarin is beschreven welke verkeersmaatregelen getroffen moeten worden.

2.12.2. Herstel en opruimwerkzaamheden

De organisator is verantwoordelijk voor het achterlaten van het terrein en de directe omgeving in de oorspronkelijke staat. Als dit niet is gebeurd, verhaalt de gemeente de kosten voor de herstelwerkzaamheden op de organisator.

3. De classificatie van de evenementen

3.1. Kader evenementenveiligheid

In 2015 hebben de gemeenten binnen de Veiligheidsregio Haaglanden en de adviespartners politie, brandweer en GHOR (Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio) afspraken gemaakt over de werkwijze in het proces van de vergunningverlening bij evenementen vanaf het bepalen van de behandelaanpak tot en met het evalueren van een evenement. Deze afspraken zijn vastgelegd in het kader evenementenveiligheid.

De verwachting is dat In 2019 de nieuwe landelijke handreiking evenementenveiligheid in werking treedt. Mocht dit gevolgen hebben voor het regionale kader evenementenveiligheid, dan zal hiervan melding worden gedaan.

3.2. Risicoscan

De risicoscan maakt onderdeel uit van het kader evenementenveiligheid. De risicoscan is een document dat door de gemeente wordt gebruikt om een risicoclassificatie te kunnen vaststellen op basis van de vergunningaanvraag voor een evenement. Het is mogelijk dat na afstemming met de adviespartners de classificatie nog wordt aangepast.

Op basis van de mogelijke risico's worden evenementen ingedeeld in verschillende categorieën. Daarbij wordt gekeken naar de risico's op het gebied van openbare orde en veiligheid, de impact op de omgeving en de eventuele gevolgen voor het verkeer. De risicoscan is gebaseerd op verschillende indicatoren die zijn gerubriceerd in de volgende drie profielen:

- activiteitenprofiel (bijv. soort evenement, tijdstip, duur evenement);
- publieksprofiel (bijv. leeftijdscategorie bezoekers, aantal bezoekers, alcohol en drugs gebruik);
- ruimteprofiel (bijv. bereikbaarheid, soort terrein, toegankelijkheid).

Door een risicoclassificatie via de risicoscan wordt een (eerste) oordeel gegeven over de waarschijnlijkheid dat het evenement:
1. leidt tot risico's voor de openbare orde, de veiligheid, de volksgezondheid of het milieu en
2. maatregelen of voorzieningen vergt van het daartoe bevoegd gezag om die dreiging weg te nemen.

Op basis hiervan wordt het evenement in een risicoklasse ingedeeld. De volgende risicoklassen worden onderscheiden:

Regulier Evenement (A)
Evenement waarbij het (zeer) onwaarschijnlijk is dat die gebeurtenis leidt tot risico's voor de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of het milieu en maatregelen of voorzieningen vergt van het daartoe bevoegd gezag om die dreiging weg te nemen of de schadelijke gevolgen te beperken.

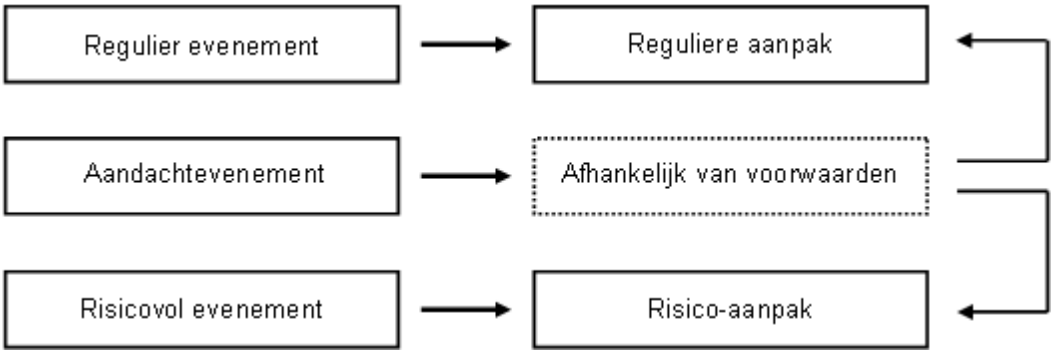
Aandacht Evenement (B)
Evenement waarbij het mogelijk is dat die gebeurtenis leidt tot risico's voor de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of het milieu en maatregelen of voorzieningen vergt van

het daartoe bevoegd gezag om die dreiging weg te nemen of de schadelijke gevolgen te beperken.

Risicovol evenement (C)
Evenement waarbij het (zeer) waarschijnlijk is dat die gebeurtenis leidt tot risico's voor de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of het milieu en maatregelen of voorzieningen vergt van het daartoe bevoegd gezag om die dreiging weg te nemen of de schadelijke gevolgen te beperken.

3.3. Aanpak van het evenement

De risicoklasse is bepalend voor de aanpak van het evenement. Om de nodige eenduidigheid te bereiken, wordt in de aanpak gewerkt met twee varianten: de reguliere aanpak en de risico-aanpak. De gemeente bepaalt, in overleg met de operationele diensten, de voorwaarden waaronder een aandachtevenement (B) in de reguliere, dan wel de risico-aanpak valt.

Onderstaande tabel geeft de verschillen tussen de beide varianten in aanpak, veiligheidsadvies, voorbereiding en planvormen weer.

Risicoklasse	Aanpak	Voorbereiding	Veiligheidsadvies	Planvormen
A Regulier Evenement	Reguliere Aanpak	Regulier evenementenoverleg	Advies conform adviesbehoefte	n.v.t.
B Aandacht evenement	Reguliere aanpak of Risico-aanpak	Als de gemeente het evenement als B classificeert, wordt in het reguliere evenementenoverleg de aanpak gekozen.		Veiligheidsplan
C Risicovol Evenement	Risico-aanpak	Dienstenoverleg	Eindadvies operationele diensten	Veiligheidsplan

Door de Driehoek Westland (Burgemeester, Politie en Openbaar Ministerie) is besloten dat de onderstaande evenementen in Westland worden gecategoriseerd als B- of C-evenementen: de feestweek van ’s Gravenzande (B), Bradelier (De Lier) (C), Zomerspektakel (Maasdijk) (B), Westland Reünie (Naaldwijk) (C), de Westland Kros (Naaldwijk) (C), Waterpop (Wateringen) (C), de Profronde Westland (Wateringen) (C) en Varend Corso (Westland) (C).

4. Overige aspecten bij evenementen

4.1. Veiligheid

4.1.1. Verantwoordelijkheid

De organisator van een evenement is te allen tijde verantwoordelijk voor de veiligheid van de bezoekers van het evenement.

Om dit zoveel mogelijk te kunnen waarborgen, dienen maatregelen getroffen te worden. In deze paragraaf wordt hier verder op ingegaan.

4.1.2. Model-draaiboek

De gemeente heeft een model-draaiboek dat bedoeld is om een aanvrager voor een evenementenvergunning te ondersteunen bij het opstellen van een veiligheidsplan, bereikbaarheidsplan (verkeersplan) en communicatieplan.

Een veiligheidsplan is in ieder geval verplicht bij B- en C- evenementen. Bij A- evenementen kan een veiligheidsplan ook noodzakelijk zijn, maar dat is afhankelijk van het soort evenement.

1. Veiligheidsplan
In een veiligheidsplan wordt beschreven welke maatregelen er zijn genomen om de openbare orde en veiligheid tijdens het evenement te waarborgen.
in ieder geval worden de volgende onderwerpen beschreven:

- Coördinatieteam;
- Beveiliging;
- EHBO;
- Sanitaire voorzieningen en volksgezondheid;
- Brandveiligheid;
- Calamiteiten;
    - Crowdmanagement;
    - Ontruiming evenemententerrein;
    - Organisatorgegevens;
    - Alarmeringsprocedure;
    - Wijze van ontruimen.
- Horeca;
- Vuurwerk;
- Gezamenlijke schouw.

2. Bereikbaarheidsplan
In het bereikbaarheidsplan beschrijft de organisator de aspecten die noodzakelijk zijn voor de bereikbaarheid van het evenemententerrein en de omgeving.

3. Communicatieplan

- Communicatie van organisator naar omwonende en overheid;
- Communicatie organisator naar bezoekers en of deelnemers;
- Communicatie organisator naar eigen medewerkers.

Het hierboven beschreven model-draaiboek is als bijlage bijgevoegd (1).

4.1.3. Beveiliging bij evenementen

De organisator van een evenement is verplicht zelf maatregelen te nemen om de openbare orde en veiligheid zoveel mogelijk te waarborgen en is primair verantwoordelijk voor de veiligheid op het evenemententerrein.

Tijdens veel evenementen is het noodzakelijk dat beveiligers worden ingezet. Uiteraard is dit afhankelijk van het soort activiteit, de doelgroep etc.
In Westland wordt het uitgangspunt gehanteerd dat er één gecertificeerde professionele beveiliger moet zijn per 150 bezoekers. Gelet op de aard van het evenement en de uitgevoerde risicoanalyse kunnen vervolgens meer of minder beveiligers per 150 bezoekers worden voorgeschreven.
Bij evenementen waar beveiliging wordt ingezet, dienen zowel mannelijke als vrouwelijke beveiligers aanwezig te zijn.

4.1.4. Brandveiligheid

De brandweer van de Veiligheidsregio Haaglanden geeft bij evenementenaanvragen advies op het gebied van brandveiligheid. Indien noodzakelijk legt de gemeente per evenement voorschriften op die de organisator dient na te leven. Deze voorschriften maken onderdeel uit van de verleende evenementenvergunning. De brandweer geeft advies ten aanzien van de volgende onderwerpen:

- braderieën e.d. in de openlucht;
- tijdelijke bouwsels ten behoeve van evenementen;
- wielerronde, straatfeesten e.d.;
- kermissen;
- gebruiksvoorschriften bij het bereiden van voedsel;
- voorschriften ten behoeve van vuurwerk;
- weersomstandigheden;
- geluidsinstallaties;
- elektrische installaties.

Voor evenementen in gebouwen gelden de door de brandweer opgelegde voorschriften met betrekking tot de brandveiligheid die zijn gebaseerd op het Bouwbesluit 2012.

4.1.5. Constructieve veiligheid

Bij evenementen waarbij gebruik wordt gemaakt van tijdelijke bouwwerken zoals tenten, podia en tribunes, dient de organisator rekening te houden met de constructieve veiligheid van de tijdelijke bouwwerken, zoals bepaald in het Bouwbesluit, de Richtlijn voor constructieve toetsingscriteria bij een aanvraag van een evenementenvergunning en het Besluit brandveilig gebruik en basishulpverlening overige plaatsen.
Na opbouw van deze bouwwerken vindt hiervan toetsing plaats vanuit de gemeente.

4.2. Gezondheid en hygiëne

4.2.1. Geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR)

De GHOR adviseert de gemeente over de geneeskundige en gezondheidskundige risico's van publieksevenementen en over de benodigde maatregelen om publieksevenementen vanuit het gezondheidsperspectief goed te laten verlopen.
De GHOR geeft o.a. advies over tijdelijke drinkwatervoorzieningen, afvalverwijdering en lozen van afvalwatering, toiletvoorzieningen, kleedruimten en douches en EHBO voorzieningen.
De GHOR beoordeelt of er specifieke geneeskundige- en/of gezondheidskundige risico's zijn bij een evenement die de reguliere zorgcontinuïteit in gevaar kunnen brengen.

Als tijdens een evenement activiteiten worden georganiseerd met dieren, spel- en zwemgelegenheden, of er sprake is van overnachting op het evenemententerrein, dan kan de GHOR advies inwinnen bij de GGD.

4.2.2. EHBO

De organisator van een evenement is verantwoordelijk voor de geneeskundige inzet.

Afhankelijk van de aard en omvang van het evenement wordt de hoeveelheid EHBO-ers bepaald. Over het algemeen wordt de norm gehanteerd van één EHBO-er per 1000 gelijktijdig aanwezige personen met een minimum van twee EHBO-ers. Een EHBO-post moet permanent bemand zijn met minimaal één persoon met een geldig EHBO-diploma. De EHBO-post dient voorzien te zijn van alle benodigde materialen om bij ongevallen eerste hulp te kunnen verlenen.

4.3. Drank- en voedselverstrekking en genotsmiddelen

4.3.1. Voedselverstrekking

Gedurende een evenement dienen de aangeboden eet- en drinkwaren te voldoen aan de voorschriften die gesteld zijn door de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA).

De NVWA controleert op evenementen of professionele en particuliere verkopers zich houden aan de hygiëneregels bij het aanbieden van eten en drinken. Bij overtreding kan de NVWA handhavend optreden.

4.3.2. Drankverstrekking

Ontheffing Drank- en Horecawet

Als bij een evenement zwak-alcoholische dranken worden verstrekt (drank met minder dan 15% alcohol zoals bier en wijn), dient een ontheffing van de Drank- en Horecawet te worden aangevraagd.

Deze ontheffing wordt verleend voor een aaneengesloten periode van maximaal 12 dagen.
Aan deze ontheffing zijn diverse voorschriften en beperkingen gekoppeld. Zo mag er tijdens het evenement geen sterke drank worden verstrekt. Alcoholverstrekking vindt plaats onder toeziend oog van de contactpersoon (leidinggevende conform ontheffing) en er mag geen alcohol worden

verstrekt aan personen onder de 18 jaar en aan personen die in kennelijke staat van dronkenschap of onder invloed van andere psychotrope stoffen verkeren.

Alcoholverbod bebouwde kom gedurende de jaarlijks terugkerende feestweken

Alle bebouwde kommen van de Westlandse dorpen zijn gedurende de jaarlijks terugkerende feestweken aangewezen als gebied waar het verboden is voor personen die de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt, alcoholhoudende drank te gebruiken of aangebroken flessen, blikjes en dergelijke met alcoholhoudende drank bij zich te hebben, met uitzondering van de terrassen van de horecabedrijven en de locaties waarvoor gedurende de feestweek een ontheffing geldt krachtens artikel 35 van de Drank- en Horecawet.

Dit betekent dat in het dorp waar op dat moment het desbetreffende evenement plaatsvindt, alleen op de locaties op het evenemententerrein en de terrassen van de horecaondernemers zwak-alcoholische dranken mogen worden genuttigd door personen van 18 jaar en ouder (zie besluit b & w 20 juni 2017).

Evenement 18 min

Voor een evenement dat gericht is op jongeren onder de 18 jaar wordt geen ontheffing van de Drank- en Horecawet voor het schenken van alcohol verleend.

Maatregelen evenementen open ruimte

Omdat veel evenementen plaatsvinden op een ‘open’ locatie is er niet altijd goed zicht op de alcoholverstrekking. Organisatoren van evenementen dienen in hun veiligheidsplan aan te tonen op welke verantwoorde wijze alcohol wordt verstrekt en maatregelen te treffen om alcoholmisbruik onder met name jongeren onder de 18 jaar zoveel mogelijk te voorkomen.

Maatregelen die door de organisator getroffen kunnen worden, zijn o.a.:

- het opstellen van huisregels voor het evenemententerrein waarin wordt gecommuniceerd over de wet- en regelgeving in relatie tot alcohol- en drugsgebruik en wat wel en niet wordt getolereerd tijdens het evenement;
- het verstrekken van polsbandjes aan jongeren tussen de 18 en 25 jaar. Bij een meerdaags evenement kan elke dag een ander kleur bandje worden verstrekt;
- zorgvuldige controle op ID legitimatie.

Maatregelen in een afgesloten ruimte

Bij evenementen in een afgesloten ruimte dienen door de organisator maatregelen te worden getroffen om de drankverstrekking van zwak-alcoholische dranken te reguleren:

- bij evenementen in een afgesloten ruimte is het verplicht om jongeren onder de 18 jaar voordat zij het afgesloten evenemententerrein betreden te onderwerpen aan een ademanalyseapparaat. Als wordt geconstateerd dat bij de jongeren onder de 18 jaar sprake is van alcoholgebruik, wordt de toegang ontzegd.
- het is verplicht polsbandjes te verstrekken aan jongeren tussen de 18 en 25 jaar.

4.3.3. Drugs

Net zoals bij alcoholgebruik dient een organisator over drugsgebruik te communiceren in de huisregels tijdens het evenement.

In de beleidsuitgangspunten en de tolerantiegrenzen ten aanzien van de B- en C- evenementen die in 2018 door de Driehoek Westland zijn vastgesteld, is over verdovende middelen het volgende bepaald:
bij het aantreffen van verdovende middelen, zowel softdrugs als harddrugs, tijdens evenementen, geldt in Westland een 'zerotolerance' beleid en dient gehandeld te worden volgens het beleid zoals dit door het Openbaar Ministerie is vastgesteld.
Dit betekent dat verdovende middelen niet zullen worden getolereerd. Bij het aantreffen van een geringe hoeveelheid verdovende middelen bestemd voor eigen gebruik worden deze in beslag genomen en ter vernietiging aan de politie overgedragen. Als er sprake is van grotere hoeveelheden dan voor eigen gebruik, wordt tevens overgegaan tot aanhouding van de verdachte.
Hierover worden tussen de politie, de organisatie en beveiliging voorafgaand aan het evenement duidelijke afspraken gemaakt.

4.4. Openbare ruimte

4.4.1. Locatieprofiel

Veel evenementen vinden plaats in de centra van de dorpen. Deze evenementen dragen bij aan gezelligheid en vertier en kunnen voor ondernemers extra inkomsten opleveren. Te veel evenementen in en rondom het centrum kan echter ook overlast geven voor de bewoners en ondernemers.

In de loop van 2019 zal worden onderzocht of het noodzakelijk is om voor een aantal locaties of wellicht per dorp een locatieprofiel op te stellen waarin wordt beoordeeld of een evenement en locatie bij elkaar passen.

4.4.2. Evenemententerrein

In Westland is het grasveld in het recreatiegebied De Wollebrand aan de Lange Broekweg in Honselersdijk aangewezen als evenemententerrein. Op deze locatie kunnen verschillende soorten evenementen en activiteiten worden georganiseerd, zoals een circus, een muziekevenement, sport- en spelevenementen, kinderactiviteiten en een oldtimershow.

Inrichting terrein
Het grasveld heeft een oppervlakte van ca. 19.500 m2 bruto vloeroppervlak. Het terrein is ingericht met bomen, bosschages en waterpartijen.
Onder de grond liggen diverse kabels en leidingen en boven een deel van het terrein hangen hoogspanningskabels. In de evenementenvergunning zullen hieromtrent voorschriften worden opgenomen om de veiligheid te waarborgen.
Het terrein heeft geen voorzieningen zoals elektriciteit, water, toiletvoorzieningen en fietsstallingen. De organisator dient hierin zelf te voorzien.
Het maximale aantal bezoekers is afhankelijk van de ruimte die over is na plaatsing van de voor het evenement noodzakelijke attributen (tent, podium, toiletten etc.). Per evenement zal worden

berekend hoeveel personen op het terrein kunnen worden toegelaten.
Op deze locatie is het slechts zeer beperkt mogelijk om auto's te parkeren. De organisator dient hier rekening mee te houden. Eventueel kan het parkeerterrein bij Flora Holland worden gebruikt. Hierover dient de organisator zelf afspraken te maken met Flora Holland.

Beperking van evenementen
Op het evenemententerrein kunnen niet onbeperkt (grotere) evenementen worden georganiseerd. Er dient rekening gehouden te worden met de evenementenkalender waarbij o.a. de inzet van de hulpdiensten tijdens het evenement wordt afgestemd in relatie tot andere evenementen.
Ook dient er rekening mee te worden gehouden dat het terrein is gelegen tegen de provinciale ecologische hoofdstructuur. Het gebruik van het terrein in het broedseizoen (globaal vanaf half maart tot half juli) is mogelijk als de activiteiten die er plaatsvinden geen nadelige gevolgen hebben voor broedvogels. Een grote hoeveelheid licht of lichteffecten kan invloed hebben op een groot gebied.

Soorten evenementen

Sport, spel, kinderactiviteit, kleinschalige braderieën etc.
Voor evenementen en activiteiten die weinig tot geen gevolgen hebben voor de omgeving en waarbij geen inzet van de hulpdiensten is vereist, geldt in beginsel geen beperking. Het ten gehore brengen van muziek als ondersteunende activiteit is toegestaan.
Afhankelijk van de activiteit dient een melding te worden gedaan danwel een vergunning te worden aangevraagd.

Circus
In Westland is het toegestaan om maximaal twee keer per jaar een circus te organiseren op het evenemententerrein in de Wollebrand. Op andere locaties is het organiseren van een circus niet toegestaan.

Evenementen (met mogelijke inzet hulpdiensten)
In en rond de zomerperiode wordt in nagenoeg elk Westlands dorp een eigen feestweek dan wel ander dorpsevenement georganiseerd. In deze periode is de inzet van de hulpdiensten op evenementen in Westland, maar ook in de regio, maximaal.

Het is in principe niet toegestaan in de periode van de derde week vóór de zomervakantie tot en met de zesde week van de zomervakantie op het evenemententerrein evenementen te organiseren die mogelijk inzet van de hulpdienst vragen.

Evenementen waarbij als hoofdactiviteit versterkte of onversterkte muziek ten gehore wordt gebracht of waarbij lichteffecten worden gebruikt, (bijv. een muziekfestival) mogen worden georganiseerd:

- in de periode vóór de derde week vóór de zomervakantie: 2 maal
- in de periode na de zesde week van de zomervakantie: 2 maal

Het maximale aantal bezoekers van deze evenementen mag niet meer bedragen dan 2000.

Bij principeverzoeken voor plaatsing op de evenementenkalender dan wel aanvragen voor het organiseren van een muziekevenement op het evenemententerrein worden de volgende selectiecriteria gehanteerd:

- organisatoren aan wie niet eerder een vergunning is verleend, komen het eerst aan bod;
- vervolgens komt de aanvrager aan bod aan wie het langst geleden een vergunning is verleend. Daarna is de volgorde van binnenkomst van het principeverzoek dan wel vergunningaanvraag bepalend voor het al dan niet verlenen van een vergunning;
- organisatoren die in het voorafgaande jaar een evenementenvergunning hebben gekregen komen niet in aanmerking voor een nieuwe vergunning, tenzij het maximale aantal evenementen nog niet is bereikt;
- als het aanbod van de muziekevenementen hoger is dan dat er jaarlijks georganiseerd mogen worden (beschikbaarheid terrein), krijgen Westlandse organisatoren voorrang.

4.4.3. Verkeer en vervoer

4.4.3.1. Verkeersmaatregelen

Evenementen die in de openbare ruimte worden georganiseerd hebben over het algemeen invloed op het verkeer. Daarom moeten de nodige verkeersmaatregelen worden getroffen, zoals het afsluiten van straten, het omleiden van de bussen van de openbaar vervoerdiensten en het elders parkeren. Uiteraard zal er altijd rekening gehouden moeten worden met de bereikbaarheid van de hulpdiensten.

Bij B- en C-evenementen dient een bereikbaarheidsplan (als onderdeel van het veiligheidsplan) bij de vergunningaanvraag te worden aangeleverd. Hierin beschrijft de organisator de aspecten die van belang zijn voor de bereikbaarheid van het evenemententerrein en de omgeving. Het bereikbaarheidsplan wordt door zowel de brandweer als de gemeente (Bereikbaar Westland) getoetst.

Bij kleinschalige buurtfeesten in de openbare ruimte waarbij een straat wordt afgesloten, is een dergelijk bereikbaarheidsplan niet nodig. Uiteraard dient de afsluiting wel gemeld te worden bij de gemeente.

Afsluiting van straten voor een individueel feestje van een bewoner van een straat is niet toegestaan.

De verplichte BRL-certificering (BRL 9101 voor het toepassen van verkeersmaatregelen bij werk in uitvoering) is niet van toepassing op de organisatie van evenementen (klein, regulier en groot) en/of de personen die belast zijn met het plaatsen, in stand houden of verwijderen van tijdelijke verkeersmaatregelen specifiek voor het evenement.

Indien een organisator aangeeft zelf voor de verkeersmaatregelen te willen zorgen en dit gebeurt conform het Handboek 96b van de CROW, dan kan voor gemeentelijke wegen toestemming worden verleend. De gemeente blijft als wegbeheerder verantwoordelijk en houdt regelmatig toezicht op de afzettingen die door de organisator zijn geplaatst.

Evenementen op provinciale wegen
Voor evenementen die plaatsvinden op provinciale wegen dient bij de provincie Zuid Holland een ontheffing te worden aangevraagd voor een tijdelijke verkeersmaatregel.

4.4.3.2. Evenementenverkeersregelaars

Afhankelijk van het evenement kan het noodzakelijk zijn evenementenverkeersregelaars in te zetten. De wijze van aanstelling van een verkeersregelaar is beschreven in de Regeling verkeersregelaars 2009.

Jaarlijks dient een evenementenverkeersregelaar een digitale instructie te volgen voordat hij/zij kan worden aangesteld.
Alle gecertificeerde evenementenverkeersregelaars dienen voorafgaand aan het desbetreffende evenement te zijn aangemeld bij de politie.

Hesjes voor evenementenverkeersregelaars zijn gratis verkrijgbaar bij de gemeente. Gecertificeerde evenementenverkeersregelaars vallen onder de vrijwilligersverzekering van de gemeente.

4.5. Toegankelijkheid mindervaliden

Uitgangspunt is dat elk evenement bereikbaar is voor iedereen en dat iedereen hieraan op een gelijkwaardige wijze kan deelnemen. Dit geldt dus ook voor personen met een beperking.
Een organisator dient aan onderstaande punten aandacht te besteden:

- alle onderdelen van het evenement zijn bereikbaar met een rolstoel;
- de looproutes op het evenement zijn voldoende breed (nooit smaller dan 90 cm);
- drempels in de looproutes zijn niet te hoog;
- hellingen en opritten zijn voldoende flauw;
- (indien van toepassing) rolstoelgebruikers hebben vanaf de bezoekersplaatsen die voor hen bestemd zijn goed zicht op het evenement;
- tijdelijke bouwwerken tijdens het evenement zijn toegankelijk voor rolstoelgebruikers;
- er is een rolstoeltoegankelijk toilet beschikbaar.

4.6. Overnachten tijdens evenementen

Soms vindt tijdens een evenement overnachting plaats. In de meeste gevallen gaat het dan om locaties die daar niet voor zijn bedoeld. Bijvoorbeeld in een school of tijdens een sporttoernooi in de kantine, kleedkamer of een sporthal. Deze gebouwen zijn niet ontworpen om te blijven overnachten. Om overnachting toch mogelijk te maken, is door de Veiligheidsregio Haaglanden een praktijkrichtlijn opgesteld met als doel om binnen de regio eenduidig om te gaan met regels voor een dergelijke vorm van overnachten. Hierdoor kan tijdelijke overnachting op verantwoorde en veilige wijze plaatsvinden. Getracht is de praktijkrichtlijn zoveel als mogelijk aan te laten sluiten bij het huidige Bouwbesluit en het Gebruiksbesluit.

Bij het overnachten in de openlucht op het evenemententerrein (bijv. een tentje), dient de organisator hiervan melding te doen in de aanvraag. In dit geval zal de Veiligheidsregio Haaglanden de aanvraag toetsen op brandveiligheid en de GGD op de genees-en gezondheidskundige aspecten.

4.7. Eindtijd evenement

Evenementen in de openbare ruimte.
Evenementen dragen bij aan de attractiviteit en de saamhorigheid in Westland. Zij mogen echter niet ten koste gaan van de leefbaarheid. Er dient evenwichtig rekening gehouden te worden met alle belangen; die van de organisatoren en de feestvierders, maar ook die van de omwonenden.

Voor buitenevenementen gelden de volgende eindtijden:

maandag en dinsdag	24.00 uur
woensdag en donderdag	00.30 uur
vrijdag en zaterdag	01.00 uur
Zondag	18.00 uur
nationale feestdagen (Konings- en Bevrijdingsdag)	24.00 uur
Kermis	24.00 uur, zondag 18.00 uur

Deze eindtijden gelden voor alle activiteiten gedurende het evenement. Na het verstrijken van de eindtijden is het niet meer toegestaan om muziek ten gehore te brengen en etenswaren en drank te verstrekken.

Evenementen die gemeld moeten worden

Voor evenementen die gemeld dienen te worden (zie pag. 5), geldt een eindtijd van 24.00 uur. Dit is niet van toepassing op inpandige besloten feesten.

Inpandige evenementen.

Bij evenementen die in horecagelegenheden en in gebouwen, niet zijnde horecagelegenheden (bijvoorbeeld een sporthal) worden georganiseerd gelden de sluitingstijden op grond van de APV Westland, te weten: einde evenement 02.00 uur.

Jaarwisseling

Tijdens de jaarwisseling (van 31 december op 1 januari) geldt een maximale eindtijd van 05.00 uur voor (inpandige) evenementen in sporthallen en de horeca.

4.8. Geluid

Voor evenementen in de openbare ruimte, in bijvoorbeeld een tent, onder een overkapping of op een plein, dient het belang van het organiseren van een evenement te worden afgewogen ten opzichte van het belang van het beperken en voorkomen van geluidoverlast voor de omgeving. Daarnaast dient rekening gehouden te worden met het voorkomen van mogelijke gehoorschade bij de bezoekers.
Net als met de eindtijden van evenementen in de openbare ruimte dient er voor wat betreft de geluidproductie als gevolg van versterkte muziek een goede balans te zijn tussen de bijdrage die een evenement levert aan de attractiviteit en saamhorigheid in Westland en het beperken en voorkomen van geluidoverlast voor de omgeving.

Voor evenementen in de openbare ruimte gelden de volgende geluidsnormen:

- Bij een buitenevenement dat één of twee aaneengesloten dagen duurt mag tot de eindtijd van het evenement, zoals aangegeven in de vergunning, door versterkte muziek maximaal een geluidsniveau van 85 dB(A) en 97 dB(C) op de gevel van nabij gelegen woningen worden geproduceerd.
- Bij een buitenevenement dat langer dan twee dagen aaneengesloten dagen duurt mag tot de eindtijd van het evenement, zoals aangegeven in de vergunning op twee in de vergunning aangegeven dagen, door versterkte muziek maximaal een geluidsniveau van 85 dB(A) en 97 dB(C) op de gevel van nabij gelegen woningen worden geproduceerd en op de overige dagen een geluidsniveau van 80 dB(A) en 92 dB(C).
- Het meten vindt plaats conform het meetprotocol (handleiding meten en rekenen industrielawaai.

Duur aantal dagen evenement: ≤ 2	**Duur aantal dagen evenement: > 2**
85 dB(A) - 97 dB(C)	**2 dagen: 85 dB(A) - 97 dB(C)**
	overige dagen: 80 dB(A) - 92 dB(C)

4.9. Levende dieren

In de wetgeving worden beperkingen gesteld aan de mogelijkheden om dieren te gebruiken bij evenementen en wedstrijden. Het laten optreden van wilde dieren in circussen is landelijk verboden. Ook is het verboden om dieren als prijs, beloning of gift uit te reiken, dierengevechten te organiseren of bij een dier onnodig pijn of letsel te veroorzaken of zijn gezondheid of welzijn aan te tasten.

Bij evenementen in Westland waarbij dieren aanwezig zijn, dient de organisator aan de volgende voorwaarden te voldoen:

- de bewegingsvrijheid van een dier wordt niet op zodanige wijze beperkt dat het dier daardoor onnodig lijden of letsel wordt toegebracht;
- een dier wordt voldoende ruimte gelaten voor zijn fysiologische en ethologische behoeften (zoals eten, drinken, zuurstof, verzorging en bewegingsvrijheid);
- een dier wordt, indien het evenement niet in een gebouw wordt gehouden, bescherming geboden tegen slechte weersomstandigheden, gezondheidsrisico's en zo nodig roofdieren;
- het dier wordt verzorgd door een persoon die beschikt over de voor die verzorging nodige kennis en vaardigheden;
- wanneer een dier ziek of gewond is of lijkt, wordt het onmiddellijk op passende wijze verzorgd.

4.10. Activiteiten in de lucht

Oplaten van ballonnen

Het oplaten van ballonnen tijdens een evenement is op basis van de huidige wet- en regelgeving toegestaan. Uit onderzoeken blijkt echter dat de resten van ballonnen schadelijk zijn voor dier en milieu en een bijdrage levert aan de plastic soep. Er komen steeds meer geluiden uit de samenleving om het oplaten van ballonen te ontmoedigen.

Ondanks het feit dat er geen wettelijk verbod is om ballonnen op te laten, heeft het de voorkeur van de gemeente om geen ballonen op te laten tijdens een evenement. Organisatoren van evene-

menten die van plan zijn om ballonnen op te laten, worden verwezen naar www,dieballongaatnietop.nl. Hierop staan alternatieven die net zo feestelijk zijn, maar geen schade aan de natuur veroorzaken.

Vuurwerk bij evenementen
Als vuurwerk moet worden afgestoken tijdens een evenement, dient hiervoor een vergunning te worden aangevraagd bij de Omgevingsdienst Haaglanden of de provincie Zuid Holland. Of de vergunning verleend wordt, is afhankelijk van het soort en de hoeveelheid vuurwerk. Het afsteken ervan dient sowieso door een erkend en gecertificeerd bedrijf te gebeuren.

Het afsteken van consumentenvuurwerk tijdens een evenement is, met uitzondering van de jaarwisseling, niet toegestaan.

4.11. Communicatie met omwonenden

De organisator van een evenement dient, direct na ontvangst van de vergunning, omwonenden (bewoners en bedrijven) van de locatie waar het evenement plaatsvindt, te informeren over de aard, duur en omvang van de te houden activiteiten door middel van het verspreiden van een brief/flyer (zie ook § 4.1.2. over communicatieplan). Hierin is onder andere opgenomen met wie omwonenden contact kunnen opnemen met vragen of in het geval van overlast.

5. Evenementen/activiteiten in Westland

5.1. Feestweken en grote evenementen

5.1.1. Duur van deze evenementen

Het is een jarenlange traditie dat in en rond de zomervakantie bijna elk Westlands dorp zijn eigen 'feestweek' viert. Oranjecomité's, winkeliersverenigingen, ondernemers en vele vrijwilligers zijn hierbij betrokken. Ook andere grote evenementen vinden in deze periode plaats.
Het betreft de volgende evenementen:

Evenement	Duur evenement
1. Feestweek Kwintsheul	4 dagen
2. Honselse feestweek (Honselersdijk)	4 dagen
3. Feestweek van Ter Heijde	4 dagen
4. Feestweek van Monster	4 dagen
5. Feestweek van 's-Gravenzande	4 dagen
6. Zomerspektakel Maasdijk	4 dagen
7. Profronde Westland inclusief kermis (Wateringen)	4 dagen
8. Bradelier (De Lier)	5 dagen
9. Westland Reünie (Naaldwijk)	4 dagen
10. Rondje Poeldijk	7 dagen
11. Waterpop (Wateringen)	
12. Varend Corso (binnen en buiten Westland	

De duur van de onder 1 t/m 10 genoemde evenementen wordt vastgesteld op het aantal dagen dat deze evenementen in 2018 duurden. Dit uitgangspunt wordt voor 2019 en verder gehanteerd.

De (open)luchtkerkdienst op de zondag gedurende enkele feestweken valt niet binnen de maximaal toegestane duur van het desbetreffende evenement.

Voor de kermissen geldt een maximale duur van zes aaneengesloten dagen.

5.1.2. Locaties

De in § 5.1.1. genoemde evenementen worden georganiseerd op een of meerdere locaties in de openbare ruimte in de Westlandse dorpen. Buiten deze locaties worden ten tijde van de onder 1 t/m 11 genoemde evenementen geen vergunningen verleend voor andere activiteiten in het desbetreffende dorp. De genoemde locaties worden jaarlijks beoordeeld in de besluitvorming over de evenementenkalender.

5.1.3. Ontheffing sluitingstijden horeca

De Westlandse evenementen trekken veel bezoekers maar hebben, zoals eerder gezegd, ook een impact op het woon- en leefklimaat voor omwonenden en ondernemers.

Om ervoor te zorgen dat de rust na afloop van het evenement zo spoedig mogelijk terugkeert in het dorp, wordt aan de horecaondernemers in het desbetreffende dorp ten tijde van 'hun' feestweek geen ontheffing van de sluitingstijd verleend.

Dit betekent dat alle horeca-inrichtingen geopend mogen blijven tot 2.00 uur met dien verstande dat publiek niet later mag worden toegelaten dan 01.00 uur. Dit is van toepassing tijdens de in § 5.1.1. (1 t/m 10) genoemde evenementen.

5.2. Kermissen

De kermissen die jaarlijks worden georganiseerd in Westland vinden plaats tijdens zes van de in § 6.1 genoemde evenementen, te weten: de feestweek Monster, feestweek 's-Gravenzande, Profronde Westland (Wateringen), Bradelier (De Lier), Westland Reünie (Naaldwijk) en Rondje Poeldijk.

Voor de kermissen geldt een maximale duur van zes aaneengesloten dagen.

Prikkelarme kermis
Als gevolg van een door de gemeenteraad aangenomen motie worden organisatoren van kermissen verzocht medewerking te verlenen om gedurende een bepaald tijdsbestek een 'prikkelarme' kermis te verzorgen. Hierbij is geen sprake van een verplichting.

Register Attractie Speeltoestellen (RAS)
Exploitanten van kermisattracties en andere speeltoestellen zijn wettelijk verplicht om per attractie over een certificaat van goedkeurig te beschikken. In het RAS kan worden gecontroleerd of de exploitant hierover beschikt. Zo kan worden voorkomen dat er onveilige attracties worden gebruikt tijdens Westlandse evenementen. De NVWA is de toezichthouder.

5.3. Wielerrondes

In acht Westlandse dorpen, te weten Honselersdijk, Maasdijk, 's-Gravenzande, Monster, Kwintsheul, Poeldijk, De Lier en Naaldwijk wordt jaarlijks een wielerronde verreden.
De wielerrondes van Honselersdijk, 's-Gravenzande, De Lier en Naaldwijk vinden plaats tijdens de desbetreffende feestweek. Deze wielerrondes maken geen onderdeel uit van de evenementenvergunningen van de feestweken en vallen buiten de maximaal toegestane duur van de desbetreffende feestwekenvier dagen.

De Profronde Westland maakt geen onderdeel uit van deze cyclus van lokale wielerrondes.

5.4. Koningsdag en Bevrijdingsdag

Activiteiten rondom Konings- en Bevrijdingsdag mogen in Westland per dorp worden georganiseerd gedurende het aantal dagen dat deze in 2018 duurden. In de dorpen waar geen activiteiten rondom deze dagen zijn georganiseerd, wordt, als hieraan behoefte is, ruimte geboden.

Het aantal dagen waarop in de dorpen Konings- en Bevrijdingsdagactiviteiten mogen worden georganiseerd, wordt vastgesteld op het aantal dagen dat deze activiteiten in 2018 duurden. Dit uitgangspunt wordt voor 2019 en verder gehanteerd.

5.5. Circus

In Westland mag twee keer per jaar een circus worden georganiseerd. De maximale duur van een circus is bepaald op drie dagen.
Bij de aanvragen voor het organiseren van een circus worden de volgende selectiecriteria gehanteerd:

- circussen waarvoor niet eerder een vergunning is verleend in Westland komen het eerst aan bod;
- vervolgens komt de aanvrager aan bod aan wie het langst geleden een vergunning is verleend. Daarna is de volgorde van binnenkomst van de aanvraag bepalend voor vergunningverlening;
- circussen die in het voorafgaande jaar een evenementenvergunning hebben gekregen, komen niet in aanmerking voor een nieuwe vergunning, tenzij het aantal van twee circussen nog niet is bereikt.

Circussen mogen alleen worden georganiseerd op het evenemententerrein in de Wollebrand in Honselersdijk.

5.6. Intochten, optochten, sportwedstrijden, toertochten

In Westland vinden tal van intochten, tochten met auto's en fietsen, hardloopevenementen, avondvierdaagse etc. plaats.
Hierbij kan het voorkomen dat delen van straten en wegen tijdelijk moeten worden afgesloten. Het is van belang dat routes en de afgesloten delen voorafgaand goed in beeld zijn bij de gemeente en de hulpdiensten. Er mag geen gevaar ontstaan voor de deelnemers en toeschouwers van het evenement en de overige weggebruikers.
De organisatie is verantwoordelijk voor voldoende inzet van gecertificeerde verkeersregelaars (zie § 4.4.3.2.) en EHBO-personeel. Tevens zorgt de organisatie ervoor dat de in gebruik genomen locaties en de nabije omgeving ervan bereikbaar blijven voor de hulpverleningsdiensten.

Afhankelijk van het soort activiteit is een melding of vergunning nodig op basis van de APV Westland dan wel een ontheffing op grond van de Wegenverkeerswet.

5.7. Draaiorgels

Voor het ten gehore brengen van draaiorgelmuziek aan publiek is een vergunning vereist. Om te voorkomen dat er op elk moment van de dag en op elke locatie muziek ten gehore wordt gebracht door draaiorgels, zijn in het verleden beleidsregels opgesteld. In deze nota worden deze regels kort samengevat opgenomen:

- Vergunninghouders (huidige en toekomstige) worden per dorp waar zij muziek ten gehore willen brengen op een anciënniteitenlijst geplaatst.
- Per dorp kan voor maximaal twee dagen of- , indien sprake is van een weekmarkt, - drie dagen, vergunning worden verleend met dien verstande dat:
    - per dag één vergunning per dorp wordt verleend;
    - aan één persoon voor maximaal één dag per week per dorp vergunning wordt verleend;
    - aan één persoon voor maximaal drie dorpen vergunning kan worden verleend.

- De verleende vergunning blijft onverminderd van kracht tijdens de feestweken voor de dagen vermeld in de vergunning.
- De vergunning is vijf jaar geldig; jaarlijks dient de vergunninghouder in november schriftelijk kenbaar te maken of nog van de vergunning gebruik wordt gemaakt.
- Van 11.00 tot 18.00 uur mag muziek ten gehore worden gebracht. Op koopavonden tot 21.00 uur. Niet op (koop)zondagen.
- Geen muziek mag ten gehore worden gebracht:
    - in de nabijheid van scholen gedurende de tijd dat daarin onderwijs wordt gegeven;
    - in de nabijheid van kerken gedurende de tijd dat daarin diensten plaatsvinden;
    - in de nabijheid van begraafplaatsen;
    - in de nabijheid van enig perceel, indien door de bewoners of gebruikers daarom wordt verzocht;
    - op nationale feestdagen met uitzondering van Koningsdag;
    - op een dag van nationale rouw.
- De vergunninghouder dient met zijn draaiorgel minimaal per 10 minuten 100 meter te verplaatsen.
- Voor een feestelijke gelegenheid (bijv. een bedrijfsopening) kan incidenteel een vergunning worden verleend voor het ten gehore brengen van draaiorgelmuziek, mits er op dat moment geen vergunninghouder in de het dorp actief is.

5.8. Evenementen op water/strand

Water

Bij een vaartocht met meer dan 100 deelnemers dient hiervan in ieder geval een melding te worden gemaakt bij de gemeente. Afhankelijk van het soort activiteit kan daarvoor ook een vergunning nodig zijn.

Daarnaast zijn de bestuurders/schippers verantwoordelijkheid voor hun eigen boten en dienen zij in ieder geval te voldoen aan de wettelijke eisen om het vaartuig te besturen.

Strand

Activiteiten op het strand, zoals wandeltochten, hardloopwedstijden en mountainbikewedstijden, maar ook muziekactiviteiten, dienen bij meer dan 100 deelnemers/bezoekers te worden gemeld. Afhankelijk van het soort activiteit kan een vergunningplicht gelden.

Voor evenementen bij de strandtenten geldt hetzelfde als is beschreven in § 1.1.2. en 5.12.

5.9. Braderieën, themamarkten en foodtrucks

Tijdens de jaarlijkse feestweken maakt de braderie deel uit van de activiteiten. Buiten deze periode vinden er ook nog enkele braderieën, themamarkten en andere activiteiten plaats. Bijvoorbeeld een leefmarkt, een food- en fashionmarkt, een foodtruckfestival en een brocantemarkt.

In het verleden was er sprake van een sterke toename van het aantal braderieën en themamarkten in Westland, die overlast veroorzaakten voor het winkelende publiek en de lokaal gevestigde winkeliers.
Omdat het aantal braderieën en themamarkten in de diverse dorpen is afgenomen, geldt er vooralsnog geen beperking meer voor het aantal van deze activiteiten. Mocht hiervoor aanleiding zijn, dan zal dit worden heroverwogen.

5.10. Commerciële feestavonden in sporthallen

In beginsel zijn sporthallen niet de meest ideale ruimtes voor het organiseren van commerciële feestavonden. De activiteiten passen niet binnen het bestemmingsplan en de gebouwen zijn er niet op ingericht.
Omdat er jaarlijks aanvragen bij de gemeente worden ontvangen voor het organiseren van een feestavond met artiesten en dj's en dergelijke feesten niet altijd passen binnen de reguliere horeca, is het toegestaan om in de diverse sporthallen een commerciële feestavond te organiseren.
Deze feesten kunnen invloed hebben op het woon- en leefklimaat in de omgeving. Daarom geldt per sporthal waar in het verleden commerciële feestavonden werden gehouden, een maximum aantal feesten. Dit aantal is gebaseerd op het aantal georganiseerde evenementen in de afgelopen jaren.
Of het maximaal toegestane aantal feesten daadwerkelijk wordt georganiseerd, wordt bepaald aan de hand van de evenementenkalender. Het soort evenement, de doelgroep en muziekstijl spelen hierin een rol.
Onderstaand schema geeft een overzicht van het aantal toegestane feestavonden per sporthal.

Sporthal	**Aantal**
Sporthal Velo, Wateringen	5
Vreeloo Sporthal, De Lier	4
Balleringhal, Naaldwijk	2
Sporthal De Wielepet, Monster	1
RPC Sporthal, s-Gravenzande	2
Sosef Sporthal, Honselersdijk	2
Sporthal Van de Voorthal, Kwintsheul	5

De jaarwisselingsfeesten zijn niet in het aantal feestavonden meegerekend. Dit betekent dat de jaarwisselingsfeesten zijn toegestaan boven op het in het overzicht genoemde aantal.

5.11. (Commerciële) muziekevenementen in de openbare ruimte

De jaarlijkse feestweken en de andere grote evenementen in en rond de zomervakantie hebben een groot draagvlak onder de Westlandse bevolking. Ook zijn muziekevenementen op Koningsdag en Bevrijdingsdag populair.

(Muziek)evenementen die bijdragen aan het bevorderen van de sfeer in de dorpen en waarbij het ten gehore brengen van muziek een ondersteunende rol heeft, kunnen ook rekenen op draagvlak van de bevolking en de winkeliers.

Echter aanzienlijk minder dan wel geen draagvlak hebben, met name onder de omwonenden, de (commerciële) muziekevenementen op pleinen in de dorpscentra en/of op parkeerterreinen. Veelal is de hoofdactiviteit het ten gehore brengen van een bepaalde muziekstijl gedurende de avonduren in een afgesloten ruimte (tent of overkapping) waarbij in veel gevallen sprake is van kaartverkoop. Over het algemeen levert dit overlast op voor de omgeving. Evenementen die een overduidelijk negatief effect hebben op de openbare orde, veiligheid, milieu of gezondheid passen niet binnen de visie op veilig en verantwoord feestvieren. Voor dergelijke evenementen wordt op eer-

dergenoemde locaties dan ook geen vergunning verleend. Organisatoren van dergelijke evenementen kunnen hiervoor terecht bij de reguliere horeca, sporthallen of het evenemententerrein.
In uitzonderingsgevallen kan hiervan worden afgeweken.

(Commerciële) muziekevenementen waarvan de hoofdactiviteit het ten gehore brengen van muziek is gedurende de avonduren in een afgesloten ruimte (tent of overkapping) (en waarbij sprake is van kaartverkoop), zijn buiten de feestweken/zomerevenementen en Koningsdag/Bevrijdingsdagactiviteiten om (in beginsel) niet toegestaan in de dorpscentra en/of parkeerterreinen.

5.12. Evenementen in de horeca

Voor evenementen in de reguliere horecagelegenheden hoeft geen vergunning te worden aangevraagd, mits het evenement geheel in de horecagelegenheid plaatsvindt en behoort tot de normale bedrijfsvoering. Als het evenement geheel of gedeeltelijk buiten de lokaliteit plaatsvindt, moet wel een vergunning worden aangevraagd.

5.13. Evenementen in de para-commerciële inrichtingen

Evenementen in para-commerciële instellingen zijn vergunningsvrij mits het evenement gericht is op de doelstelling van de beherende stichting of vereniging.

5.14. Activiteiten tijdens EK/WK voetbal

In de periode dat het EK- of WK-voetbal plaatsvindt, meestal in de maanden juni en juli, vinden in Westland ook de grote zomerevenementen plaats. Deze zomerevenementen vragen de maximale inzet van de hulpdiensten.
Aanvragen voor evenementen die een relatie hebben met de voetbalwedstrijden, zullen op hun merites worden beoordeeld.

In Westland worden, in aansluiting op de omliggende gemeenten, de volgende richtlijnen gehanteerd:

- een aanvraag om een vergunning voor het organiseren van evenement, in relatie tot voetbalwedstrijden, zal op zijn merites worden beoordeeld.
- bij jaarlijks terugkerende (grote) evenementen mag de programmering worden aangepast op een EK- of WK-voetbal, mits dit geen extra belasting vormt voor de hulpdiensten en de activiteiten als zodanig zijn aangevraagd en vergund;
- horecaondernemers mogen wedstijden van het EK- of WK-voetbal op een (televisie)scherm vertonen in hun horecagelegenheid of op het bijhorende terras. Bouwwerken, overkappingen en andere constructies zijn niet toegestaan. Het (televisie) scherm is niet te zien vanaf de straatzijde en dient naar de gevel van het pand te zijn gericht. Op het Wilhelminaplein te Naaldwijk en het Marktplein in 's-Gravenzande zijn wel (televisie)schermen toegestaan op de gevelterrassen maar niet op de seizoens- en dagterrassen.
- buurtinitiatieven zijn toegestaan binnen de bestaande regels voor het organiseren van een klein evenement.

5.15. Activiteiten met grote (televisie) schermen

Voor activiteiten in de openbare ruimte waarbij gebruik wordt gemaakt van grote (televisie)schermen voor de uitzending van (live)beelden, dient een vergunning te worden aangevraagd.

5.16. Jaarwisseling

Deze feesten tijdens de jaarwisseling dragen bij aan een veilig en verantwoord verloop van de nacht.

Sporthalfeesten
Tijdens de jaarwisseling zijn in Westland feesten toegestaan in een sporthal. Voor een dergelijk feest is een evenementenvergunning vereist.

Subsidiëring voor beveiliging
Initiatiefnemers van jaarwisselingsfeesten kunnen in aanmerking komen voor een subsidie als bijdrage in de beveiligingskosten. Alleen feesten in sporthallen die voor minimaal 300 bezoekers toegankelijk zijn en een openbaar karakter hebben, komen hiervoor in aanmerking. De gemeente verstrekt geen bijdrage om tegemoet te komen in negatieve exploitatiekosten. Dit behoort tot het ondernemingsrisico.

Verbod op feesten in sportkantines, schuren, hallen en andere onderkomens
Voor feesten in sportkantines, schuren, hallen en andere onderkomens wordt geen evenementenvergunning of ontheffing van de Drank- en horecawet verstrekt. Er worden geen veiligheidscontroles uitgevoerd en bij calamiteiten kan er niet direct op worden ingezet. Bezoekers lopen risico's en daarom worden deze feesten niet toegestaan. Tegen deze illegale feesten zal handhavend worden opgetreden.

Besloten (familie)feest
Voor besloten (familie)feesten in de privésfeer/huiselijke kring is geen vergunning nodig. Op pagina 7 is beschreven wat onder een besloten feest wordt verstaan.
Wanneer de verwachting is dat meer dan 100 bezoekers aanwezig zullen zijn en de festiviteiten plaatsvinden in een bedrijfsruimte dan wel een ruimte die hier niet voor bedoeld is, dient hiervan melding te worden gemaakt bij de gemeente. Bij eventuele calamiteiten zijn de hulpdiensten op de hoogte van de activiteiten.

6. Toezicht en Handhaving

6.1.1. Algemeen

Zoals in § 5.1.1. is beschreven, is de organisator van een evenement te allen tijde verantwoordelijk voor de veiligheid van de bezoekers van het evenement. In hoofdstuk 5 is dit verder beschreven.
De gemeente is in algemene zin verantwoordelijk voor de openbare orde. Vanuit die hoedanigheid stelt de burgemeester voorschriften op in een vergunning. De organisator is verplicht deze na te leven. De gemeente dient als eindverantwoordelijke voor de openbare orde en leefbaarheid te controleren of de vergunninghouder de opgelegde voorschriften naleeft. Deze taak is belegd bij de medewerkers Handhaving Openbare Ruimte van het cluster Beleid.

6.1.2. Handhaving

Bij alle grote evenementen in en rond de zomerperiode vindt voorafgaand aan de start van het evenement een voorschouw plaatst. Samen met de organisator en alle adviespartners (politie, brandweer, GHOR, gebiedsbeheer, omgeving en toezicht, vergunningverlening, handhaving en toezicht) wordt het evenemententerrein geïnspecteerd. Waar nodig kunnen eventuele onvolkomenheden nog worden aangepast.

Overtreding vergunningsvoorschriften
Tijdens het evenement kunnen door de gemeente, politie, brandweer en de Omgevingsdienst Haaglanden (ODH) controles worden uitgevoerd op de naleving van de vergunningsvoorschriften. De inspecteurs van de ODH controleren of de in de vergunning opgenomen geluidsnormen worden nageleefd.
Afhankelijk van het voorschrift dat wordt overtreden, wordt in de meeste gevallen bij een eerste overtreding van een vergunningsvoorschrift de organisator hierop mondeling aangesproken.
Na afloop van het evenement komt dit tijdens de evaluatie met de organisator aan de orde. Bij evenementen waar een evaluatie geen onderdeel uitmaakt van het vergunningenproces kan, als daar aanleiding voor is, een evaluatie worden georganiseerd.

Wordt tijdens het evenement dezelfde overtreding opnieuw geconstateerd, dan wordt hiertegen opgetreden door middel van een last onder dwangsom. Bovendien kan bij het herhaaldelijk overtreden van vergunningsvoorschriften worden overwogen of er negatief wordt beschikt op een nieuwe aanvraag van de desbetreffende organisator.

Indien kort voorafgaand aan een evenement alsnog wordt geconstateerd dat de veiligheid van bezoekers en/of deelnemers niet voldoende kan worden gegarandeerd, kan de verplichting worden opgelegd eerst nadere maatregelen te treffen of kan een eventueel reeds verleende vergunning naar aanleiding hiervan alsnog worden ingetrokken, waardoor het evenement geen doorgang kan vinden.

Geen vergunning
In het geval een evenement gaat plaatsvinden zonder dat de vereiste vergunning is aangevraagd, loopt de organisator het risico dat het evenement geen doorgang vindt. Als er geen vergunning is aangevraagd zal door de burgemeester, afhankelijk van de omstandigheid, een preventieve last

onder dwangsom of een preventieve last onder bestuursdwang aan de eigenaar van de locatie, en, indien bekend, aan de organisator, worden opgelegd.

Rol beveiliging en politie

In § 5.1.3. is beschreven dat de organisator van een evenement primair verantwoordelijk is voor de veiligheid op het evenemententerrein en verplicht is zelf maatregelen te nemen om de openbare orde en veiligheid te waarborgen. Om dit te realiseren wordt gebruikt gemaakt van erkende beveiligingsbedrijven. Voorafgaand aan het evenement dienen de personen die worden ingeschakeld door het beveiligingsbedrijf bekend te zijn bij de politie. Tijdens het evenement dient het beveiligingsbedrijf in contact te staan met de politie.

De rol van de politie is in principe gericht op de periferie van het evenemententerrein. Indien de openbare orde en veiligheid in gedrang komt, zal er door de politie worden opgetreden om de openbare orde te herstellen.

7. Bijlagen

7.1. Model draaiboek (veiligheidsplan) met bijlagen

Draaiboek veiligheid voor evenement [NAAM EVENEMENT]

Invulinstructie

Dit model-draaiboek veiligheid is bedoeld om u als aanvrager voor een evenementenvergunning te ondersteunen bij het opstellen van uw veiligheidsplannen. Doel van het opstellen van het draaiboek is om met gemeenten en hulpdiensten af te stemmen welke maatregelen u neemt om de veiligheid tijdens het evenement dat u wilt organiseren te waarborgen. Het draaiboek wordt tijdens de vergunningverleningsprocedure getoetst en waar nodig aangevuld. Na vergunningverlening maakt het draaiboek onderdeel uit van de aan u verleende evenementenvergunning.

Voor het invullen van dit model maakt u gebruik van de handreiking 'Multidisciplinair Veiligheidsplan (middel)grote evenementen van de Veiligheidsregio Haaglanden (hierna genoemd: Handreiking). Deze is bijgevoegd en u kunt hem vinden op de website van de gemeente Westland: www.gemeentewestland.nl. Om het draaiboek goed in te kunnen vullen is het belangrijk dat u de Handreiking eerst volledig doorneemt. In sommige gevallen wijkt de beschrijving van de handreiking af van die in dit draaiboek. In dat geval volgt u de tekst in het draaiboek.

Het totaal van de plannen zal als onderdeel van uw aanvraag voor een evenementenvergunning ter advisering voor worden gelegd aan de gemeente en haar adviseurs (politie, brandweer, GHOR, etc.).

Het indienen van een veiligheidsplan op basis van dit sjabloon kan door de gemeente voor bepaalde – categorieën – evenementen verplicht worden gesteld. Om te bepalen of u een veiligheidsplan in moet dienen volgt u de volgende stappen:

1. Bereken op basis van de puntentelling op pagina's 12 en 13 van de Handreiking Veiligheidsplan de score voor uw evenement;
2. Bepaal op basis van deze score of u een aanvraag indient voor een klein, middelgroot of groot evenement;
3. Dient u een aanvraag in voor een klein evenement dan levert u geen veiligheidsplan aan bij de aanvraag. Mocht de gemeente van mening zijn dat uw evenement toch geen klein evenement is, of mocht er een specifieke andere reden zijn voor de gemeente om toch een veiligheidsplan te vragen, dan wordt u daarover geïnformeerd;
4. Dient u een aanvraag in voor een middelgroot evenement, neemt u dan contact op met het team APV / Bijzondere Wetten. Met hen kunt u afstemmen welke onderdelen van dit draaiboek wel, en welke niet door u aangeleverd hoeven te worden;

5. Dient u een aanvraag in voor een groot evenement, maak dan gebruik van dit sjabloon voor het door u in te dienen veiligheidsplan.

Dit document bestaat uit de volgende onderdelen:
1. Het Veiligheidsplan;
2. Het Bereikbaarheidsplan;
3. Het Communicatieplan.

De organisator van het evenement is verantwoordelijk voor een veilig en ordentelijk verloop ervan. Daarvoor is een draaiboek dat de veiligheidsmaatregelen beschrijft die voor en tijdens het evenement zijn genomen noodzakelijk. Door het schrijven van een goed veiligheidsplan kunnen de veiligheidspartners (politie, brandweer GHOR, gemeente) vooraf beoordelen of de organisator voldoend maatregelen neemt en welke dat zijn. Hierdoor zijn de veiligheidspartners beter in staat te reageren, mocht zich een calamiteit voor doen. Daar waar in dit plan wordt gesproken van een evenemententerrein wordt daaronder ook verstaan een gebouw, indien daarin een evenement wordt georganiseerd.

Mocht ondanks alle in acht genomen zorgvuldigheid blijken dat er strijdigheden zitten tussen de voorschriften in de evenementenvergunning en dit draaiboek dan prevaleren de voorschriften in de evenementenvergunning.

Deel 1: Veiligheidsplan

1. Inleiding

In deze paragraaf beschrijft u het evenement, met daarin in ieder geval de volgende informatie:

1. *Soort evenement*
2. *Aantal bezoekers en/of deelnemers (met piekbelasting)*
3. *Doelgroep evenement*
4. *Programmering*
5. *Tijden (inclusief op- en afbouw);*
6. *Locatie*

Kortom: informatie die bijdraagt aan het verkrijgen van een beeld van het evenement bij aanvrager.

Daarnaast als tekst opnemen:

Dit draaiboek beschrijft de maatregelen die de organisator zelf neemt om de veiligheid te garanderen. Hulpdiensten kunnen te allen tijde interveniëren, mocht blijken dat de genomen veiligheidsmaatregelen niet voldoende zijn. In dat geval worden de aanwijzingen van de ambtenaren van politie, brandweer, GHOR en eventuele Officier van Dienst Bevolkingszorg opgevolgd.

2. Coördinatieteam / Veiligheidscoördinator

Geeft u in deze paragraaf aan:

1. *wie tijdens en voorafgaand aan het evenement, en tijdens eventuele calamiteiten namens de organisatie het aanspreekpunt is voor veiligheid;*
2. *of er een coördinatieteam wordt gevormd[1];*
3. *indien geen coördinatieteam wordt gevormd: waarom niet?*
4. *indien wel een coördinatieteam wordt gevormd:*
    a. *Welke organisaties / hulpdiensten maken onderdeel uit van dit coördinatieteam?*
    b. *Op welke locatie komt het coördinatieteam bij elkaar (zo specifiek mogelijk formuleren?*
    c. *Welke afspraken zijn er gemaakt over het bijeen komen van het coördinatieteam voorafgaand, ten tijde van, en na het evenement? Wie zit dit overleg voor?*

Vermeld voorts:

- *De eerste bijeenkomst van het coördinatieteam;*
- *De partijen die het coördinatieteam vormen;*
- *Het alarmeringsschema.*

Tabel met leden coördinatieteam:

Organisatie	**Naam lid coördinatie team**	**Functie**	**GSM-Nummer**	**Tijdens gehele evenement aanwezig J/N**
Veiligheidscoördinator				
Coördinator beveiliging				
Coördinator EHBO				
Accountmanager gemeente				

[1] Zie pagina 5 van de Handreiking Veiligheidsplan van de Regio Haaglanden

Organisatie	Naam lid coördinatie team	Functie	GSM-Nummer	Tijdens gehele evenement aanwezig J/N
Politie				
Brandweer				
GHOR				
Organisatie				
OvD bevolkingszorg (gemeente)				
(evt.) coördinator ontruimingsploeg				

3. Beveiliging

Geeft u in deze paragraaf aan:

1. *of u **een** professionele beveiligingsorganisatie inhuurt. Doet u dat niet dan graag een motivatie waarom niet;*
2. *welke beveiligingsorganisatie wordt ingehuurd tijdens het evenement;*
3. *welke opdracht de beveiligingsorganisatie mee heeft gekregen*
4. *wanneer deze organisatie op het evenemententerrein aanwezig is (tussen welke tijden zij zijn ingehuurd);*
5. *met welke sterkte zij tijdens het evenement aanwezig zijn (aantal en samenstelling);*
6. *hoe de beveiligingsorganisaties is ingericht, toezicht houdt en handelt tijdens incidenten en wat dan haar taken zijn;*
7. *de wijze waarop de beveiligingsorganisatie aan wordt gestuurd op en rondom het evenement (verwerken in diagram of tabel);*
8. *de wijze waarop de beveiligingsorganisatie communiceert met de overige partners (politie, brandweer, EHBO, Veiligheidscoördinator etc.)*

Vermeld voorts:

- *dat de beveiligingsmedewerkers gekleed gaan in herkenbare kleding;*
- *dat de particuliere Beveiligingsorganisatie beschikt over een vergunning verleend door het Ministerie van Justitie op grond van de Wet Particuliere Beveiligingsorganisaties en Recherchebureaus;*

4. EHBO

Ieder evenement heeft ten minste één EHBO-post. Afhankelijk van de grootte van het evenement schrijft de gemeente voor hoeveel EHBO-posten worden ingericht. In zijn algemeenheid geldt voor evenementen in de gemeente Westland[2]:

Gelijktijdige bezoekers	*Aantal EHBO-ers*	*Aantal professionele Hulpverleners[3]*	*Aantal Coördinatoren*
0-999	*2*		
1.000-1.999	*2*		
2.000-2.999	*3*		
3.000-3.999	*4*		

[2] Bron: 'Landelijke handreiking geneeskundige advisering publieksevenementen, december 2011, p.20

[3] Dit is hulpverlening op basis van het Landelijk Protocol Ambulancezorg. Meer informatie vindt u via: http://www.ambulancezorg.nl/nederlands/1033/richtlijnen-en-protocollen.html

Gelijktijdige bezoekers	*Aantal EHBO-ers*	*Aantal professionele Hulpverleners*[3]	*Aantal Coördinatoren*
4.000-4.999	*5*		
5.000-5.999	*6*		
6.000-6.999	*7*		
7.000-7.999	*8*		
8.000-8.999	*9*		
9.000-9.999	*10*		
10.000-10.999	*11*		
11.000-11.999	*12*		
12.000-12.999	*13*		
13.000-13.999	*14*		
14.000-14.999	*15*		
15.000-19.999	*> 15*	*> 1*	*1*
20.000-39.999	*> 19*	*> 2*	*1*
> 40.000	*> 38*	*> 4*	*1*

Al deze EHBO-ers dienen te beschikken over een geldig EHBO-diploma of een geldig certificaat van het Oranje Kruis.

Geeft u in deze paragraaf aan:

1. *waar de EHBO-post(en), mensen en materieel, zich bevinden (ingetekend op plattegrond);*
2. *de naam van de in te huren EHBO-organisatie;*
3. *de contactgegevens van de EHBO-coördinator;*
4. *het aantal in te zetten EHBO-ers;*
5. *de inzettijden;*
6. *de in te zetten materiaal, gespecificeerd*
7. *welke categorieën bezoekers / deelnemers aan het evenement extra zorg / aandacht vragen en hoe daarop door middel van aanvullende specifieke expertise op wordt geanticipeerd;*
8. *welke maatregelen de organisatie neemt om de bereikbaarheid van de hulpdiensten te garanderen;*

Vermeld voorts:

- *dat ervoor wordt gezorgd dat de EHBO herkenbare, en van het ambulancepersoneel goed te onderscheiden kleding draagt;*

5. Sanitaire voorzieningen en volksgezondheid

Geeft u in deze paragraaf aan:

1. *Welke soort sanitaire voorzieningen u gebruikt (tijdelijke drinkwatervoorzieningen, toiletten, kleedruimten en douches);*
2. *het aantal van deze sanitaire voorzieningen dat u gebruikt;*
3. *het aantal keren dat deze worden gereinigd;*
4. *de verhouding normale toiletten – urinoirs;*
5. *De locatie waar de toiletten en de tijdelijke drinkwatervoorzieningen worden geplaatst (plattegrondtekening);*
6. *Op welke wijze zorgt u voor afvoer van afval op het evenemententerrein? Welke maatregelen neemt u om het evenemententerrein tijdens en na het evenement schoon te houden?*
7. *Indien u afvalwater produceert, waar wordt dit geloosd?*

Voor meer informatie over deze gegevens zie paragraaf 2.4 van de Handreiking.

6. Brandveiligheid

Geeft u in deze paragraaf aan:

1. *de inrichting van het evenemententerrein en tijdelijke bouwsels, zoals nooduitgangen en aanrijroutes over het terrein (plattegrond op schaal 1:100);*
2. *open ruimtes bij en de omgeving van tijdelijke bouwsels;*
3. *constructie en indeling van tijdelijke bouwsels, kopieën van technische brandklasse certificaten van tenten en overige toe te passen materialen dienen bij aanvraag van het evenement in de bijlage van het veiligheidsplan te worden gevoegd;*
4. *indien van toepassing: certificaten voor eventueel op evenemententerrein aanwezige evenementenattracties;*
5. *vluchtroutes vanuit tijdelijke bouwsels en vanaf het evenemententerrein;*
6. *de opstellingsplannen van objecten op het evenemententerrein en in de tijdelijke bouwsels;*
7. *het gebruik van stoffering en versiering;*
8. *de wijze waarop u elektrische installaties gebruikt;*
9. *geef aan welke brandveiligheidsvoorzieningen(blusmiddelen, vluchtwegverwijzing, omroepinstallaties, etc.) u inzet en waar (door het gebruik van een tekening).*

7. Calamiteiten

Lees goed de toelichting onder paragraaf 2.6 van de Handreiking voordat u dit hoofdstuk invult.

7.1. Mogelijke crisisscenario's

Geeft u in deze paragraaf een beschrijving van de meest relevante scenario's voor een crisis tijdens het evenement en de wijze waarop de organisatie / beveiligingsorganisatie daarop anticipeert. Denk aan:

- *vechtpartij, vechtpartij met letsel en massale vechtpartij;*
- *extreem weer, zoals windstoten, blikseminslag, onweer, hoge / lage temperaturen;*
- *afgelasting van het evenement, bijvoorbeeld door extreme omstandigheden als weersomstandigheden, het overlijden van een lid van een koninklijk huis of een (grootschalig) incident;*
- *brand;*
- *bommelding;*
- *ongeval in de menigte of een eventuele aanrijding;*
- *eventuele scenario's die op verzoek van hulpdiensten of gemeente nader door u dienen te worden uitgewerkt;*

7.2. Crowdmanagement

Geeft u in deze paragraaf aan:

- *welke preventieve crowdmanagement maatregelen heeft u opgesteld en gaat u gedurende het evenement toepassen, en op welke wijze gaat u deze uitvoeren?*
- *welke repressieve crowdmanagement maatregelen heeft u opgesteld en gaat u gedurende het evenement toepassen, en op welke wijze gaat u deze uitvoeren? Denk aan het toepassen van informatieverstrekkende middelen als:*
    - *lichtkranten;*
    - *omroepinstallatie podia;*
    - *exit banners / vluchtroutemarkeringen;*

- *kleurenzones;*
- *presentator;*

7.3. Ontruiming evenemententerrein

In dit hoofdstuk omschrijft u hoe u bent voorbereid op een eventuele (algehele) ontruiming.

7.3.1. Organisatiegegevens

Geeft u in deze subparagraaf aan:

1. *hoe de ontruimingsorganisatie is georganiseerd?*
2. *of u tijdens het evenement beschikt over een ontruimingsploeg. Vermeld dan in hoofdstuk 2 (coördinatieteam) zijn of haar naam met daarbij vermeld het telefoonnummer waarop de coördinator van deze ontruimingsploeg tijdens het evenement bereikbaar is.*
3. *welke personen met de taak van ontruimen zijn belast.*
4. *over welke communicatiemiddelen de ontruimingsorganisatie beschikt. Op welke wijze worden de evenementenhulpverleners gealarmeerd als zich een calamiteit voordoet?*
5. *hoe gedurende en direct na de ontruiming onderling wordt gecommuniceerd tussen de evenementenhulpverleners onderling en tussen de evenementenhulpverleners en de hulpdiensten.*
6. *of u tijdens het evenement beschikt over een ontruimingsploeg. Zo ja, wie is daarvoor voor overige hulpdiensten het aanspreekpunt (naam en telefoonnummer waarop hij gedurende het evenement bereikbaar is)? Neemt u de gegevens van dit aanspreekpunt ook op in de tabel in hoofdstuk 2 van dit document.*

7.3.2. Alarmeringsprocedure intern en extern

Geeft u in deze subparagraaf aan:

1. *interne alarmering: hoe en door wie wordt de directe omgeving (aanwezigen en bezoekers) gewaarschuwd en hoe worden zij geïnformeerd om veilig het evenemententerrein te verlaten?*
2. *externe alarmering: hoe en door wie worden de externe hulpdiensten (politie, brandweer, ambulance) gealarmeerd?*
3. *welke informatie krijgen de hulpdiensten ten aanzien van de ontruiming?*
4. *hoe en waar worden de hulpdiensten opgevangen?*

7.3.3. Wijze van ontruiming en ontruimingsorganisatie

In deze paragraaf wordt beschreven hoe de ontruiming in zijn werk gaat. Wie hebben de bevoegdheid om tot ontruiming over te gaan en op welke wijze gebeurt dit? Daarnaast in deze subparagraaf aandacht voor:

1. *welke taken heeft de evenementenhulpverlener[4]? of beveiliger nadat hij of zij is gealarmeerd ten behoeve van een ontruiming?*
2. *is er een onderverdeling in taken gemaakt tussen de bij de ontruiming betrokken partijen? Hoe ziet deze er dan uit (zie eventueel de toelichting onder paragraaf 2.6.3.4. van de Handreiking)?*
3. *welke taken heeft de ontruimingsploeg?*
4. *op welke wijze wordt het evenemententerrein ontruimd?*

[4] Een evenementenhulpverlener is een persoon die tijdens het evenement in direct contact staat met de evenementenorganisator en die door deze organisator kan worden aangestuurd in het geval zich een calamiteit voordoet.

5. *waar worden deelnemers / bezoekers opgevangen en hoe?*

Tot slot: u stemt een ontruiming af met de politie. Lukt dit niet dan informeert u de politie onmiddellijk over de reden van ontruiming, de wijze waarop wordt ontruimd, het verloop van de ontruiming en de locatie waar de bezoeker/deelnemers op worden gevangen.

8. Horeca

Leest u paragraaf 2.7 van de Handreiking goed door voordat u dit onderdeel schrijft.

Geeft u in deze paragraaf aan:

1. *op welke wijze controleert de organisator de horeca-ondernemer op:*
    a. *(overeengekomen) openingstijden;*
    b. *Schenken van alcoholische drank aan 18-minners;*
    c. *zich houdt aan de brandveiligheidsvoorschriften(zie paragraaf 2.7 Handreiking);*
2. *welke horeca-ondernemers zullen aanwezig zijn tijdens het evenement en wat verkopen zij (voedsel, niet-alcoholische drank, licht-alcoholische drank, sterk alcoholische drank)?*
3. *wie gaat de benodigde ontheffing voor het schenken van drank (artikel 35, Drank en Horecawet) aanvragen: de organisator of de horecaondernemer? Een ontheffing dient te worden aangevraagd bij de gemeente.*

Vermeld voorts:

- *dat de dranken in plastic bekers worden uitgeschonken.*

9. Vuurwerk

Indien u van plan bent tijdens het evenement vuurwerk af te steken dan dient u dit hoofdstuk in te vullen.

Geeft u in deze paragraaf aan:

1. *welke organisator verzorgt het vuurwerk?*
2. *welke datum, tijd en locatie wordt het vuurwerk afgestoken? Hoe laat eindigt het?*

Voor het afsteken van vuurwerk tijdens een evenement heeft u een ontbrandingstoestemming nodig. Deze kan de vuurwerkbeziger bij de provincie (Zuid-Holland) aanvragen. Meer informatie over de ontbrandingstoestemming vindt u op de site van de Provincie Zuid-Holland (zoekterm: vuurwerk): www.zuid-holland.nl.

10. Gezamenlijke schouw

Vermeld u hier datum en tijdstip van de gezamenlijke schouw. Geef aan welke instanties aan deze schouw deel zullen nemen. Voor meer informatie zie de Handreiking, paragraaf 2.9.

Deel 2: Bereikbaarheidsplan

Zie voor het vullen van dit onderdeel hoofdstuk 3 van de handreiking. In dit onderdeel komt in ieder geval aan bod:

1. *tijden en locaties van wegafsluitingen;*
2. *parkeerfaciliteiten voor bezoekers;*
3. *manier van aan- en afvoer van bezoekers in relatie tot openbaar vervoer en parkeren;*
4. *gebruik van bebording aan de hand van een bebordingsplan en gecertificeerde verkeersregelaars ten behoeve van de verkeersstromen;*
5. *toegankelijkheid, af- en aanrijroutes hulpdiensten en calamiteitenroutes;*
6. *mogelijkheid doorgang openbaar vervoer en de tijden en data van de momenten dat dit geen doorgang kan vinden;*

U verwerkt deze maatregelen in een plattegrond. Deze plattegrond maakt onderdeel uit van het bereikbaarheidsplan.

De gemeente kan, indien zij dit nodig acht, aanvullende informatie eisen ten behoeve van het bereikbaarheidsplan.

Deel 3: Communicatieplan

1. Communicatie van organisatie naar omwonende en overheid

Geeft u in deze paragraaf aan:

- *wie door u worden geïnformeerd, op welke wijze, waarover en wanneer (voor meer informatie over de minimum eisen die de vergunningverlener daaraan stelt zie hoofdstuk 4 van de Handreiking)?*
- *welk telefoonnummer door de organisator open wordt gesteld voor burgers en overheid ten tijde van opbouw, afbouw en het evenement zelf. Via dit telefoonnummer kunnen burgers overlast en andere klachten doorgeven en informatie over het evenement opvragen.*

2. Communicatie van organisatie naar bezoekers en / of deelnemers

- *welke huisregels stelt u ten tijde van het evenement? Op welke wijze maakt u deze aan deelnemers / bezoekers kenbaar?*
- *welke bewegwijzering gebruikt u op en rondom het evenemententerrein? Voor wie zijn die bedoeld? En voor welke objecten (met andere woorden: welke objecten op het evenemententerrein zelf gaat u bewegwijzeren)?*
- *op welke wijze worden bezoekers geïnformeerd over een afgelasting voordat het evenement is begonnen?*
- *op welke wijze worden bezoekers geïnformeerd over een afgelasting tijdens het evenement?*

3. Communicatie van organisatie naar eigen medewerkers

Geeft u in deze paragraaf aan hoe u er voor zorgt dat de betrokken medewerkers kennis nemen van het veiligheidsplan en dat de uitvoering daarvan (in het geval van calamiteiten) conform dit plan verloopt.

7.2. Vergunningsvoorschriften bij evenementen

Openbare orde en veiligheid

1. uw aanvraag (bijlage 1) maakt onderdeel uit van deze vergunning;
2. het veiligheidsplan (bijlage 2) maakt onderdeel uit van deze vergunning;
3. het evenemententerrein dient ingedeeld te worden volgens bijgevoegde plattegrond (bijlage 3);
4. u bent verantwoordelijk voor een rustig en ordelijk verloop van de te houden activiteiten;
5. tijdens het evenement is bovengenoemd contactpersoon telefonisch bereikbaar;
6. mocht het evenement niet doorgaan meldt u dit dan uiterlijk 24 uur voor aanvang aan politie eenheid Den Haag, telefoon 0900-8844 en aan de gemeente Westland (contactpersoon zie briefhoofd);
7. u ziet er op toe dat de in gebruik te nemen locatie(s) en de nabije omgeving daarvan bereikbaar blijven voor hulpverleningsvoertuigen (politie, brandweer, ambulance). Hierbij zorgt u voor een minimale rijbreedte van 3,50 meter en een minimale hoogte van 4,20 meter ten behoeve van een onbelemmerde doorgang;
8. u zorgt dat brandkranen die op of nabij het evenemententerrein aanwezig zijn vrij gehouden worden (rondom, over een minimale breedte van 1,5 meter);
9. u verwijdert afval op of in de nabijheid van het evenemententerrein direct;
10. de gebruikte terreinen dienen in dezelfde staat te worden achter gelaten als waarin zij voor gebruik zijn aangetroffen. Beschadigingen worden op uw kosten hersteld;
11. optioneel u brengt rijplaten aan op de/het locatie;

12. optioneel u brengt rijplaten aan tijdens het op- en afbouwen;
13. optioneel kabels die op de grond liggen zijn beschermd zodat er niet over gestruikeld kan worden of dat zij beschadigd kunnen raken;
14. verankert u voorwerpen in de grond dan moet u dit melden bij KLIC. Zij kunnen meedelen waar zich kabels en leidingen bevinden. Meer informatie over het doen van de verplichte melding kunt u vinden op www.klic.nl/diensten/melding/;

Verkeer en mobiliteit

15. de verkeerssituatie rondom het evenement mag niet leiden tot verkeershinder in de nabijheid van doorgaande wegen;
16. optioneel u dient, na ontvangst van deze vergunning, de gecertificeerde verkeersregelaars aan te melden bij de politie. Hiervoor dient u contact op te nemen met de heer J.J. van der Kooij, politie eenheid Den Haag, telefoon 0900-8844, e-mail jan-jacob.van.der.kooij@politie.nl;
17. optioneel de hierboven beschreven af te zetten wegen dienen afgesloten te worden met hekken (rood/wit reflecterend) voorzien met C1-bebording, die direct kunnen worden verwijderd;
18. optioneel u dient er voldoende op toe te zien dat de wegafzettingen niet worden verplaatst;
19. optioneel het verkeersplan/mobiliteitsplan maakt onderdeel uit van deze vergunning (bijlage ?). Eventuele afwijkingen dienen eerst met de gemeente Westland besproken te worden;
20. optioneel de calamiteitenroutes dienen te allen tijde vrijgehouden te worden van obstakels;
21. optioneel de aankondigingsborden moeten tijdig en conform de juridische voorgeschreven termijn worden geplaatst zoals beschreven in het verkeersplan;

Zwak-alcoholhoudende drank

22. het is verboden om op het evenemententerrein zwak-alcoholhoudende drank anders dan om niet te verstrekken, zonder dat daartoe een ontheffing is verleend;
23. voor het verstrekken van zwak-alcoholhoudende drank dient de verstrekkende partij in het bezit te zijn van een ontheffing als bedoeld in artikel 35 van de Drank- en Horecawet van het in artikel 3 van de Drank- en Horecawet gestelde verbod;
24. de verstrekking van zwak-alcoholhoudende drank dient te gebeuren onder de onmiddellijke leiding van leidinggevenden als bedoeld in artikel 8 van de Drank- en Horecawet;

Beveiliging

25. optioneel u dient (aantal) gecertificeerde en geüniformeerde beveiligingsmedewerkers aan te stellen op datum van tijdstip tot tijdstip. Namen en certificaten van deze beveiligingsmedewerkers dienen zo spoedig mogelijk na ontvangst van deze vergunning te worden gemaild aan de politie eenheid Den Haag DHG.EDE@politie.nl;
26. optioneel bij binnenkomst worden bezoekers door beveiligingsmedewerkers gecontroleerd op de aanwezigheid van vuurwerk, verdovende middelen en wapens;
27. optioneel beveiligingsmedewerkers surveilleren regelmatig op en rondom de/het evenementenlocatie;
28. optioneel op datum van tijdstip tot tijdstip zorgen de beveiligingsmedewerkers er actief voor dat bezoekers huiswaarts keren. Zij zien daarbij toe op de locatie / locaties;

EHBO

29. de aanwezige EHBO-organisatie dient een logboek bij te houden waarin zij hun inzet registreren. Na afloop van het evenement stuurt u de inzetrapportage naar APV@gemeentewestland.nl o.v.v. uw zaaknummer;

30. u stelt personen aan die aantoonbaar bevoegd en deskundig zijn tot het verlenen van eerste hulp bij ongelukken (lees: EHBO'ers). U hanteert daarbij de volgende richtlijn:

Gelijktijdige bezoekers	aantal EHBO'ers
tot 999	2
1.000 tot 1.999	2
2.000 tot 2.999	3
3.000 tot 3.999	4
4.000 tot 4.999	5
5.000 tot 5.999	6

Geluid

31. het geluidsniveau (LAeq) veroorzaakt door het ten gehore brengen van muziek en ander tot het evenement toe te rekenen geluid, mag op woningen van derden en andere geluidsgevoelige bestemmingen niet meer bedragen dan 85 dB(A) en 97 dB(C);
32. optioneel bij meerdere dagen het geluidsniveau (LAeq) veroorzaakt door het ten gehore brengen van muziek en ander tot het evenement toe te rekenen geluid, mag op woningen van derden en andere geluidsgevoelige bestemmingen niet meer bedragen dan 85 dB(A) en 97 dB(C) op <datum, max twee dagen>;
33. optioneel bij meerdere dagen het geluidsniveau (LAeq) veroorzaakt door het ten gehore brengen van muziek en ander tot het evenement toe te rekenen geluid, mag op woningen van derden en andere geluidsgevoelige bestemmingen niet meer bedragen dan 80 dB(A) en 92 dB(C) op <datum, overige dagen>;

Meetprotocol geluid

34. het geluidsniveau wordt bepaald overeenkomstig de Handleiding meten en rekenen industrielawaai 1999, rekening houdend met een meetduur van ten minste 5 minuten en zonder toepassing van correcties voor herkenbaar muziekgeluid, stemgeluid, bedrijfsduur, hoogte en meteocondities;
35. indien de woningen enkel op hogere verdiepingen zijn gelegen, worden de meetresultaten op een afwijkende hoogte gelijk gesteld aan de waarde op de daadwerkelijke hoogte van de gevel van de woning;

Communicatie

36. u dient de omwonenden en eigenaren van bedrijven nabij de evenementenlocatie te informeren over de te houden activiteiten;

optioneel

Tijdelijke bouwwerken

37. uiterlijk 14 dagen voor het evenement neemt u contact op met het onderdeel Toezicht van team Omgeving en Toezicht, telefoonnummer ……, e-mail ……. De bouwtoezichthouder controleert de constructie van bouwwerken zoals tent(en), podium, tribune etc. voor aanvang van het evenement. Pas nadat de bouwtoezichthouder de controles heeft uitgevoerd en de constructies heeft goedgekeurd mogen bouwwerken in gebruik worden genomen;

optioneel

Brandveiligheidsvoorschriften

38. u moet zich houden aan de brandveiligheidsvoorschriften van de Veiligheidsregio Haaglanden (bijlage 4);

Slotvoorschriften

39. deze vergunning dient u op eerste vordering van een daartoe bevoegd ambtenaar te tonen;
40. alle door politie, brandweer en overige daartoe bevoegde ambtenaren gegeven aanwijzingen in het belang van de openbare orde, verkeers- en/of brandveiligheid, dienen door u onmiddellijk en onvoorwaardelijk te worden opgevolgd;
41. aan deze vergunning kunnen, indien belangen van openbare orde en/of veiligheid dit eisen, extra voorschriften en beperkingen worden verbonden;
42. deze vergunning is geldig behoudens rechten van derden;

7.3. Voorschriften artikel 35 (DHW) ontheffing

Voorschriften en beperkingen

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften en beperkingen verbonden:

1. uw aanvraag (bijlage 1) maakt onderdeel uit van deze ontheffing;
2. de verstrekking van alcoholhoudende drank vindt onder onmiddellijke leiding plaats van:
   Leidinggevende I
   - naam, geboortedatum- en plaats

   Leidinggevende II
   - naam, geboortedatum- en plaats

   Leidinggevende III
   - naam, geboortedatum- en plaats
3. gedurende de tijd dat van de ontheffing gebruik wordt gemaakt dient de persoon onder wiens onmiddellijke leiding de drankverstrekking plaatsvindt, aanwezig te zijn en er op toe te zien dat de in de ontheffing vermelde voorschriften op correcte wijze worden nageleefd;
4. tijdens het schenken van zwak-alcoholhoudende drank is bovengenoemd contactpersoon telefonisch bereikbaar;
5. het is verboden om sterke drank te verstrekken en aanwezig te hebben;
6. het is verboden aan personen beneden de leeftijd van achttien jaar zwak-alcoholhoudende drank te verstrekken;
7. er wordt geen alcoholhoudende drank verstrekt aan personen die in kennelijke staat van dronkenschap of onder invloed van andere psychotrope stoffen verkeren;
8. bij de tappunten wordt op duidelijke wijze aangegeven dat aan personen beneden de achttien jaar geen zwak-alcoholhoudende drank wordt verstrekt;
9. voor bezoekers en personeel is voortdurend alcoholvrije drank verkrijgbaar;
10. personen beneden de leeftijd van zestien jaar verstrekken geen zwak-alcoholhoudende drank;
11. alle dranken worden uitsluitend in plastic bekers verstrekt;
12. het is verboden om alcoholhoudende drank te verstrekken, indien redelijkerwijs moet worden vermoed, dat dit tot verstoring van de openbare orde, veiligheid, volksgezondheid of zedelijkheid zal leiden.

Slotvoorschriften

13. deze ontheffing, of een afschrift daarvan, is tijdens de verstrekking aanwezig;
14. deze ontheffing dient u op eerste vordering van een daartoe bevoegd ambtenaar te tonen;
15. alle door politie, brandweer en overige daartoe bevoegde ambtenaren gegeven aanwijzingen in het belang van de openbare orde, verkeers- en/of brandveiligheid, dienen door u onmiddellijk en onvoorwaardelijk te worden opgevolgd;
16. aan deze ontheffing kunnen, indien belangen van openbare orde en/of veiligheid dit eisen, extra voorschriften en beperkingen worden verbonden;

17. deze ontheffing is geldig behoudens rechten van derden;

7.4. Beleidsuitgangspunten en tolerantiegrenzen Driehoek Westland

Besluit Driehoek Westland

De driehoek Westland heeft besloten om de beleidsuitgangspunten en tolerantiegrenzen vast te stellen en deze van toepassing te laten verklaren op de B-risicoaanpak en C-evenementen in Westland.
Dit zijn de volgende evenementen: de feestweek van 's Gravenzande (B), Bradelier (De Lier) (B), Zomerspektakel (Maasdijk) (B), Westland Reünie (Naaldwijk) (B), de Westland Kros (Naaldwijk) (C), Waterpop (Wateringen) (C), de Profronde van Westland (Wateringen) (C) en Varend Corso (Westland) (C).
Indien noodzakelijk besluit de driehoek Westland deze beleidsuitgangspunten en tolerantiegrenzen van toepassing te laten verklaren op andere Westlandse evenementen.

Naar gelang van de behoefte dan wel indien het noodzakelijk is, zullen de beleidsuitgangspunten en tolerantiegrenzen jaarlijks worden beoordeeld.

Beleidsuitgangspunten
Het beleid is er op gericht dat de (zomer)evenementen in Westland beheersbaar verlopen aan de hand van de met de organisator van het evenement gemaakte afspraken. De veiligheid van de bezoeker staat hierbij centraal. Hierbij hanteert de driehoek Westland de volgende beleidsuitgangspunten:

- De organisator van het evenement is verantwoordelijk voor het veilig en ordentelijk verloop van het evenement.
- De organisator is verantwoordelijk voor het evenemententerrein en de directe uitstraling daarvan op de openbare ruimte in de nabije omgeving.
- De organisator wordt in eerste aanleg aangesproken teneinde ongewenste situaties te voorkomen.
- De organisator is verantwoordelijk voor het vrijhouden van een calamiteitenroute. Wanneer er sprake is van een calamiteit, zal de politie de organisator hierin ondersteunen.
- De organisator verstrekt alcoholhoudende drank alleen aan personen van 18 jaar en ouder en ziet hier zeer zorgvuldig op toe. Bij eventuele twijfel zal om een legitimatiebewijs worden gevraagd. Tevens worden vooraf alle medewerkers die zorg dragen voor de drankverstrekking, duidelijk hierin geïnstrueerd. Ook wordt ten tijde van het evenement door de organisator gecommuniceerd dat alcoholhoudende drank alleen verstrekt wordt aan personen van 18 jaar en ouder.
- De politie is verantwoordelijk voor de omgeving van het evenemententerrein met betrekking tot de handhaving van de openbare orde.
- Afhankelijk van het evenement (B-risicoaanpak, C-evenement) heeft een leidinggevende van de politie, al naar gelang van de behoefte, contact met de organisator en het hoofd van de beveiliging. Wanneer dit nodig is, zal, al naar gelang van de behoefte, contact zijn tussen de overige veiligheidspartners, waaronder de brandweer, GHOR, gemeente, EHBO e.d.
- Indien noodzakelijk kan de programmering door de organisator, eventueel op advies van het bevoegde gezag, tijdelijk of permanent worden stilgelegd. Daarnaast kan het bevoegde gezag het evenement geheel of gedeeltelijk stilleggen/beëindigen.
- Op het gebied van verdovende middelen, zowel softdrugs als harddrugs, geldt een 'zerotolerance' beleid en dient gehandeld te worden volgens het beleid zoals dit door het Open-

baar Ministerie is vastgesteld. Dit betekent dat verdovende middelen niet zullen worden getolereerd. Bij het aantreffen van een geringe hoeveelheid verdovende middelen bestemd voor eigen gebruik worden deze in beslag genomen en ter vernietiging aan de politie overgedragen. Wanneer er sprake is van hoeveelheden meer dan voor eigen gebruik, wordt tevens overgegaan tot aanhouding van de verdachte. Hieromtrent worden tussen de politie en de organisatie duidelijke afspraken voorafgaand aan het evenement.

Tolerantiegrenzen

De politie treedt in ieder geval op als er sprake is van:

- Verstoring of obstructie van het evenement.
- Personen die met geweld, dan wel dreigen met geweld, fysiek of verbaal, de werkzaamheden van hulpdiensten belemmeren.
- Direct gevaar voor personen of goederen.
- Strafbare feiten waarop voorlopige hechtenis is toegelaten.
- Overtredingen ter zake van de Wet Wapens en Munitie.
- Maatschappelijk onaanvaardbare zaken zoals:
    - discriminatoire uitlatingen, - geschriften of – afbeeldingen;
    - racistische leuzen.
- Het aantreffen van een geringe hoeveelheid verdovende middelen bestemd voor eigen gebruik. Deze worden in beslag genomen en vernietigd. Wanneer er sprake is van hoeveelheden meer dan voor eigen gebruik, wordt tevens overgegaan tot aanhouding van de verdachte.

De buitengewoon opsporingsambtenaren van de gemeente Westland treden in ieder geval op als er sprake is van:

- Alcoholverstrekking aan personen onder de 18 jaar.
- Alcoholnuttiging van jongeren onder de 18 jaar.

Vastgesteld, d.d. 17 mei 2018.

Burgemeester A.M.A. van Ardenne – van der Hoeven
(Voorzitter)

M. Rullens
(secretaris)

Memo

AAN : Gemeenteraad

VAN : College van burgemeester en wethouders

C.C. :

DATUM : 14 januari 2019

BETREFT : Reactie op ingediende op- en aanmerkingen evenementennota n.a.v. behandeling van evenementennota Westland in de gemeenteraad van 11 dec 2018.

In dit memo geven wij een reactie op de op- en aanmerkingen van de diverse fracties op de vastgestelde evenementennota Westland.

GBW

1. Op toezegging van de portefeuillehouder werd toegevoegd als evenement ‘Rondje Poeldijk’. Uiteraard! wat onze fractie betreft. Wij stellen voor in de evenementennota een oplossing te noteren voor ‘kleine onderdelen’ van Rondje Poeldijk waarvoor langere periode gebruik wordt gemaakt van bijvoorbeeld de aan te leggen zandbaan. In de (kleinere) kern Poeldijk is een dergelijk onderdeel van essentieel belang en wordt achtereenvolgens gebruikt door vele organisatoren van evenementen. Wat onze fractie betreft is dit een vergelijkbare oplossing als de toezegging van de portefeuillehouder om onder andere Koningsdag-evenementen te verlengen met de avond voor Koningsdag.

   Reactie college
   Het evenement ‘Rondje Poeldijk’ was reeds opgenomen in de evenementennota (pag. 29). Er is mogelijk verwarring ontstaan omdat Rondje Poeldijk niet is opgenomen in het overzicht ‘samenloop (zomerevenementen)’ (pag.12). Het evenement heeft namelijk geen samenloop met een ander ‘risicovol’ evenement gedurende de zomerperiode.

   In de gewijzigde evenementennota is opgenomen dat de praktijk van 2018 wordt gehanteerd als beleidslijn voor 2019 en verder.

2. Het organiseren van festiviteiten op het (nieuwe) evenemententerrein kent geen uitdrukkelijke voorkeur voor Westlandse organisatoren. Onze fractie heeft meerdere keren eerder aangegeven hier waarde aan te hechten. Het Westlandse karakter dient ook op dit terrein te worden gewaarborgd.

   Reactie college
   Op het nieuwe evenemententerrein kunnen tal van activiteiten worden georganiseerd, zoals sport- en spelactiviteiten, autoshows, braderieën, muziekevenementen of een circus. Het zijn niet altijd Westlandse organisatoren die dergelijke evenementen organiseren.

   In de gewijzigde evenementennota is opgenomen dat als het aanbod van evenementen hoger is dan dat er jaarlijks georganiseerd mogen worden (beschikbaarheid terrein), Westlandse organisatoren voorrang krijgen.

ALG HS 002

19-0002984

3. Op onze vragen omtrent de organisatie ‘Profronde Wateringen’ werd aangegeven dat alle obstakels waarover onze fractie eerder vragen stelde inzake de Profronde waren opgelost. Dit betrof onder andere de eindtijd van 01.00 uur. Deze toezegging zien wij graag expliciet opgenomen in de evenementennota.

Reactie college
In de evenementennota zijn de eindtijden van evenementen in de openbare ruimte vastgelegd (pag. 26). Deze eindtijden gelden dus voor alle evenementen in de openbare ruimte. De discussie over bovengenoemde aanpassing betrof de eindtijd van het evenement Braderie Wateringen en niet de eindtijd van de Profronde Westland.

De evenementennota voorziet in de vastgestelde eindtijden, dus ook die van de Braderie Wateringen.

LPF

4. Besloten feest : meldingsplicht vanaf 100 personen verhogen.

Reactie college
Het aantal van meer dan 100 personen bij besloten feesten is opgenomen, omdat besloten feesten over het algemeen in bedrijfsruimten worden georganiseerd. Bij eventuele calamiteiten zijn de hulpdiensten hiervan niet op de hoogte.

In de gewijzigde evenementennota is opgenomen dat het melden van meer dan 100 personen alleen van toepassing is bij *besloten feesten in bedrijfsruimten.*

5. Evenemententerrein: regel dat men in de zomer geen gebruik mag maken van het festivalterrein per jaar bekijken. Veelal is de week ‘voor De Lier’ een week die vrij is en juist uitstekend geschikt voor een festival.

Tevens is het maximale aantal van 4 evenementen uit de lucht gegrepen. Na het eerste jaar evaluatie en dan bekijken of het aantal van 4 omhoog kan.

Reactie college
In verband met de vele activiteiten en evenementen in onze regio is de inzet van de hulpdiensten in de zomerperiode maximaal. Ter voorkoming van samenloop van evenementen met een gemiddeld en/of groot risico in en rondom de zomervakantie, zijn de desbetreffende evenementen gekoppeld aan een vaste dag/week (pag. 12 van de evenementennota). Hierbij dient rekening te worden gehouden met het regelmatig verschuiven van de zomervakantie.
De ‘vrije week’ voor (de feestweek van) De Lier’ komt om de paar jaar een keer voor.

In de periode van de derde week vóór de zomervakantie tot en met de zesde week van de zomervakantie worden in principe geen (muziek)evenementen toegestaan op het evenemententerrein in verband met de mogelijke inzet van de hulpdiensten.
Mocht er sprake zijn van een vrije week, dan zullen eventuele aanvragen op hun merites worden beoordeeld.

Voor het aantal van vier evenementen op het evenemententerrein waarbij muziek ten gehore mag worden gebracht (zoals LFP stelt voor festivals) is gekozen, omdat rekening is gehouden met de bestaande zomerevenementen (feestweken e.d.), én met de ligging van het terrein (tegen een provinciale ecologische hoofstructuur, rekening houdend met het broedseizoen).

19-0002984

Zoals wordt verzocht, zullen de desbetreffende evenementen in 2019 worden geëvalueerd en zal worden bezien of het maximaal toegestane aantal voor 2020 zal worden gewijzigd. De raad wordt hier uiteraard over geïnformeerd.

6. Feestweken: maximale duur van 4 dagen onwenselijk. Moet ongewijzigd blijven t.o.v. afgelopen jaar. Nut en noodzaak om terug te gaan is niet aangetoond, pure betutteling!

Reactie college
In de gewijzigde evenementennota is opgenomen dat de praktijk van 2018 wordt gehanteerd als beleidslijn voor 2019 en verder.

7. Koningsdag: activiteiten voorafgaand aan Koningsdag worden niet toegestaan. Deze passage moet eruit, ligt al toezegging vanuit de raad van dec.

Reactie college
In de gewijzigde evenementennota is opgenomen dat ook ten aanzien van de activiteiten op en rond Koningsdag de praktijk van 2018 wordt gehanteerd als beleidslijn voor 2019 en verder.

CDA

8. Het moet mogelijk zijn om bij een EK/WK een nieuw (groot) evenement te organiseren (5.14) en een eventuele meldplicht en/of vergunningsaanvraag hiervoor moet onder de bijzondere omstandigheid kunnen vallen zoals opgenomen onder 2.8.3.
9. Het moet voor horecaondernemers mogelijk zijn om met een EK/WK op de seizoens- en dagterrassen van het Wilhelminaplein en het Marktplein, televisieschermen op te hangen (5.14).

Reactie college
De in de vastgestelde evenementennota opgenomen lijn wordt al gehanteerd sinds 2010, dus bij het WK 2010, EK 2012 en WK 2014, toen het Nederlands voetbalelftal meedeed. Het is dus geen wijziging ten opzichte van het oude beleid. De horeca is hiervan op de hoogte. De afspraken om geen grote schermen op pleinen toe te staan ten tijde van de wedstrijden van het Nederlands elftal zijn gemaakt voor de hele regio en afgestemd met de politie.

In de gewijzigde evenementennota is opgenomen dat aanvragen voor evenementen die samenhangen met een WK- of EK-voetbal op hun merites worden beoordeeld.

10. Het maximaal aantal bezoekers evenemententerrein per keer moet per evenement bekeken kunnen worden en afhankelijk zijn van de inrichting. Dit wordt ook gemeld onder 4.4.2 onder het kopje ‘Inrichting terrein’, echter wordt op dezelfde pagina (23) onder het kopje ‘Evenementen (met mogelijke inzet hulpdiensten)’ vermeld dat het maximale aantal bezoekers van deze evenementen niet meer mag bedragen dan 2.000. Wij zouden graag zien dat dit specifieke aantal maximale bezoekers eruit gehaald wordt. Een optie is om het aantal bezoekers af te laten hangen van de capaciteit van de veiligheidsdiensten en dat in de evenementennota toe te voegen.

Reactie college
Zoals in de reactie op vraag 5 is aangegeven, zullen de in 2019 georganiseerde evenementen worden geëvalueerd en zal worden bezien of er voor 2020 wijzigingen moeten worden aangebracht. De raad wordt hier uiteraard over geïnformeerd.

19-0002984

11. Het stukje tekst onderaan pagina 23 moet aangepast worden. De tekst ‘organisatoren aan wie niet eerder een vergunning is verleend, komen het eerst aan bod’ zouden wij graag eruit halen. Ook het tweede punt zouden wij graag eruit halen, met uitzondering van de zin: ‘Daarna is de volgorde van binnenkomst van het principeverzoek dan wel vergunningaanvraag bepalend voor het al dan niet verlenen van een vergunning. Ook het derde punt: ‘Organisatoren die in het voorafgaande jaar een evenementenvergunning hebben gekregen komen niet in aanmerking voor een nieuwe vergunning, tenzij het maximale aantal evenementen nog niet is bereikt’, zouden wij graag uit de evenementennota willen hebben. Wel kan als eerste punt worden toegevoegd dat het verlenen van een vergunning af hangt, indien deze een tweede keer wordt aangevraagd, van de evaluatie van het evenement het jaar ervoor. (Voor circussen onder 5.5 geldt hetzelfde).

    Reactie college
    De aangehaalde passage is opgenomen om te voorkomen dat het evenemententerrein jaarlijks door dezelfde organisaties wordt geclaimd en er dus geen ruimte is voor nieuwe initiateven.

    Zoals aangegeven, zal er na het eerste jaar een evaluatie plaatsvinden.

12. Het maximaal aantal evenementen op het evenemententerrein moet niet beperkt worden tot vier per jaar, maar in beginsel onbeperkt zijn, of afhangen van een bericht van de veiligheidsdiensten (eventueel toevoegen aan de evenementennota).

    Reactie college
    Zoals aangegeven, zal er na het eerste jaar een evaluatie plaatsvinden.

13. Waarom is dit maximum aantal bezoekers in de evenementennota opgenomen als ook het maximaal aantal evenementen op het evenemententerrein? Is dit een afspraak met de veiligheidsdiensten en/of wordt dit ieder jaar herzien? Zou het zo kunnen zijn dat dit ieder jaar, afhankelijk van de (grotere) evenementen in de regio, anders zou kunnen zijn?

    Reactie college
    De aanleiding voor de aanwijzing van het nieuwe evenemententerrein in de Wollebrand is een ingediende motie, omdat een ‘kleinschalig’ festival (1.500 bezoekers) in Westland niet werd toegestaan i.v.m. het ontbreken van een juiste locatie. De Wollebrand heeft beperkte parkeergelegenheid. FloraHolland ligt weliswaar in de buurt, maar heeft in principe geen openbaar parkeerterrein. De ontsluiting van het evenemententerrein is niet optimaal. Zowel het calamiteitenverkeer als het bezoekende verkeer maakt gebruik van dezelfde weg (ontsluitingsroute). Omdat dit terrein nieuw is en er dus geen ervaring is op deze locatie, is vooralsnog gekozen voor dit maximum aantal bezoekers.

    Het maximum aantal bezoekers is vastgesteld op 2.000. Na het eerste jaar zal een evaluatie plaatsvinden.

14. Onder 5.1.1. zouden wij graag zien dat de vier aaneengesloten dagen van een feestweek wijzigt naar zes aaneengesloten dagen. Sommige dorpen zullen hier geen gebruik van maken, maar anderen hebben dit altijd gedaan en moeten dit nu aanpassen.

    Reactie college
    In de gewijzigde evenementennota is opgenomen dat de praktijk van 2018 wordt gehanteerd als beleidslijn voor 2019 en verder.

19-0002984

15. Onder 5.11 wordt genoemd dat buiten de feestweken om geen commerciële muziekevenementen op parkeerterreinen of in de dorpscentra mogen plaatsvinden in de avonduren waarbij sprake is van een kaartverkoop. Is het gevaar niet dat deze evenementen worden georganiseerd zonder kaartverkoop die voortduren tot in de avonduren en is het daarom niet beter dit ook af te laten hangen van het verwachte aantal bezoekers?

    Reactie college
    In de vergunningaanvraag dient het soort activiteit en het verwachte aantal bezoekers te worden aangegeven. Op basis hiervan worden in de vergunning voorschriften opgenomen die de organisatie dient na te leven.
    Het gestelde in § 5.11 is opgenomen om te voorkomen dat buiten de feestweken en Koningsdag om (commerciële) evenementen worden georganiseerd in een afgesloten tent/overkapping waarbij de hoofdactiviteit het ten gehore brengen van muziek is (en waarbij sprake is van kaartverkoop). Veelal is voor dergelijke activiteiten geen draagvlak in de omgeving.

    Afhankelijk van de concrete aanvraag wordt bepaald of een evenement wel of niet kan worden vergund.

16. Onder 5.13 wordt genoemd dat evenementen vergunningsvrij zijn in para-commerciële instellingen, mits het evenement gericht is op de doelstelling van de beherende stichting of vereniging. Hieronder vallen ook sportkantines. Onder het kopje 5.15 jaarwisseling wordt echter genoemd dat feesten in sportkantines verboden zijn. Geldt dit alleen voor feesten tijdens de jaarwisseling?

    Reactie college
    Nee, dit geldt niet alleen voor de feesten tijdens de jaarwisseling. In para-commerciële inrichtingen, waaronder een sportkantine, mogen alleen activiteiten worden georganiseerd die gericht zijn op de doelstelling van de vereniging, bijv. een jubileum van de club of voorzitter/bestuur, de jaarlijkse vrijwilligersavond, een kampioensfeest of de afsluiting van het seizoen. Bruiloften, oud -en nieuwfeesten etc. zijn niet toegestaan.

Westland Verstand

17. Evenemententerrein:
    Eerder is gesproken over een vaste inrichting van het terrein middels voorzieningen. De evenementennota gaat ervan uit dat dat niet het geval is. Ten onrechte. Ons inziens zou het mogelijk moeten zijn om op het evenemententerrein meerdere grotere evenementen te organiseren en dat daarvoor dan een ander beveiligingsregime zou moeten gelden. Organisatoren dienen in beginsel zelf hun eigen beveiliging te regelen en er zouden regels moeten komen welke beveiliging voor welk evenement nodig is. Daarbij zal de bovengrens van de beveiligingsfrequentie gezocht moeten worden om de politie-inzet zoveel mogelijk te ontzien.

    Reactie college
    Het treffen van voorzieningen op het evenemententerrein is nog in onderzoek. Zoals eerder is aangegeven, zal er na het eerste jaar een evaluatie plaatsvinden.

    In Westland wordt het principe gehanteerd van één gecertificeerde professionele beveiliger per 150 bezoekers. Afhankelijk van de aard van het evenement kan dit vervolgens meer of minder zijn.

19-0002984

18. Het evenemententerrein jaarrond beschikbaar te doen zijn, zij het met beperkingen vanwege de natuurlijke ligging.

    Reactie college
    Het terrein is jaarrond beschikbaar. Uiteraard rekening houdend met de natuurlijke ligging, zoals in de evenementennota is beschreven.

19. Voor wat betreft de feestweken werd onze fractie door De Lier erop aangesproken dat men in plaats van acht dagen nu teruggaat naar vier dagen en met Koningsdag twee dagen eigenlijk naar zes dagen. Men wil weer graag de acht dagen hebben.

    Reactie college
    In de gewijzigde evenementennota is opgenomen dat de praktijk van 2018 wordt gehanteerd als beleidslijn voor 2019 en verder.

20. Activiteiten vóór de Koningsdag:
    Die zouden net als in de rest van Nederland natuurlijk gewoon toegestaan moeten worden.

    Reactie college
    In de gewijzigde evenementennota is opgenomen dat ook ten aanzien van de activiteiten op en rond Koningsdag de praktijk van 2018 wordt gehanteerd als beleidslijn voor 2019 en verder.

Postadres:
Postbus 150
2670 AD Naaldwijk
Bezoekadres:
Laan van de Glazen Stad 1
2672 TA Naaldwijk
T 14 0174
F (0174) 673 600
E info@gemeentewestland.nl
I www.gemeentewestland.nl

Aan de raad

UW BRIEF	UW KENMERK	ZAAK-/PROJECTNR.	DOCUMENTNR.	BIJLAGE(N)
			19-0007732	
CONTACTPERSOON		CLUSTER	TELEFOONNUMMER	DATUM VERZONDEN
R. Delfgauw		Beleid	(0174) 672 140	18 januari 2018

ONDERWERP
Vervolg evenementennota

Geachte raad,

Tijdens de vergadering van de commissie Bestuur van 10 januari jl. heeft de burgemeester, naar aanleiding van de opmerkingen van de fracties bij de bespreking van het agendapunt evenementenkalender 2019, toegezegd zich nader te beraden over de beleidslijn rondom activiteiten in het kader van Koningsdag/Bevrijdingsdag en de feestweken.
De burgemeester heeft ten aanzien hiervan ook contact opgenomen met de organisaties die hun zorgen hebben geuit over de evenementenkalender.
Met de Oranjecomités van Kwintsheul en De Lier en de organisatie van Rondje Poeldijk zijn inmiddels constructieve overleggen gevoerd. Met de BIZ Naaldwijk zal volgende week een gesprek plaatsvinden.

Tijdens de bespreking in de commissie Bestuur heeft de burgemeester al aangeven de aanvragen voor de activiteiten in het kader van Koningsdag/Bevrijdingsdag en de feestweken voor 2019 te willen bezien vanuit de gehanteerde beleidslijn van 2018.

Met de eerder genoemde comités en organisatie is besproken de gehanteerde beleidslijn van 2018 ook in 2019 en de jaren daarna te hanteren. De betreffende comités en organisatie hebben aangegeven dat dit voor hen uitstekend werkbaar is en zeer tevreden te zijn met een dergelijke insteek.

Het komt er dus op neer dat voor zowel de activiteiten rondom Koningsdag / Bevrijdingsdag als voor de feestweken de praktijk van 2018 ook in 2019 geldt en dat dit tevens de beleidslijn voor de jaren na 2019 blijft.

De evenementenkalender 2019 wordt overeenkomstig deze insteek aangepast.

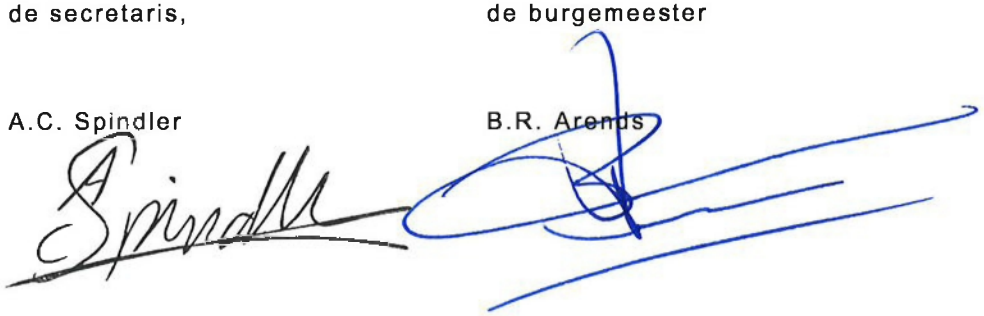
Uw raad ontvangt op korte termijn een voorstel voor de evenementennota in aangepaste vorm, conform de beschreven beleidslijn alsmede een reactie op de overige op- en aanmerkingen die de verschillende raadsfracties begin januari hebben aangeleverd. Het college zal aangeven of en hoe deze worden verwerkt in de aangepaste evenementennota.

ALG HS 001

Vanzelfsprekend zal uw raad in de commissie Bestuur en de raadsvergadering zich kunnen uitspreken over en besluiten op deze aangepaste evenementennota.

Burgemeester en wethouders van Westland,

de secretaris,	de burgemeester
A.C. Spindler	B.R. Arends

Motie 16.1

D66 westland

GROENLINKS Westland

PvdA WESTLAND

WESTLANDVERSTANDIG

(Raad 19/02/2019)

MOTIE

Oplaten ballonnen

De gemeenteraad van de gemeente Westland, in vergadering bijeen op 19 februari 2019,

Constaterende dat

- in het verleden schriftelijke vragen zijn over het oplaten van ballonnen
- in het verleden een motie is ingediend door CU-SGP, D66, CDA en Progressief Westland om het oplaten van ballonnen te ontmoedigen
- in de evenementennota die voorligt nog altijd sprake is van een ontmoedigingsbeleid
- de Tweede Kamer een motie heeft aangenomen waarin de regering wordt verzocht gemeenten op te roepen het oplaten van ballonnen actief te ontmoedigen
- er steeds meer zwerfvuil in het milieu terecht komt
- ballonnen in de top-5 staan van zwerfvuil op de Nederlandse stranden
- op elke 100 meter Noordzeekust gemiddeld 12 (stukken van) ballonnen of linten worden gevonden
- in de evenementenvergunning erop wordt gewezen dat de resten van ballonnen schadelijk kunnen zijn voor mens en dier

Overwegende dat

- er alternatieven zijn, zoals bellen blazen
- de gemeente Westland een Algemene Plaatselijke Verordening (APV) heeft om de openbare orde te bewaren
- KNNV tijdens de commissie Bestuur heeft gepleit tegen het oplaten van ballonnen
- er geen melding wordt gedaan van het oplaten van ballonnen bij de melding van een evenement
- er nog altijd evenementen zijn binnen de gemeente Westland waarbij er ballonnen worden opgelaten
- onderzoek heeft aangetoond dat "onze" ballonnen tot op het strand van Normandië overlast veroorzaken (en vice versa)
- Westland de ambitie heeft om op het gebied van circulariteit een voortrekkersrol te hebben en dus om de hoeveelheid afval zoveel mogelijk te reduceren

Verworpen, met 11 stemmen van en 27 tegen

A. Reijmans griffier

Spreekt uit

- voor het zomerreces in de APV een verbod op het oplaten van ballonnen op te nemen

Verzoekt het college

- hiertoe een voorstel te maken en dit aan de raad voor te leggen ter bespreking in de commissie Bestuur

en gaat over tot de orde van de dag.

V		T	
D66	1	CDA	9
SGroenLinks	1	CPF	7
PvdA	1	SGP	6
WV	8	VVD	3
		CU-SGP	2
	11		27

Benjamin Hofland
D66 Westland

Ulbe Spaans
GroenLinks Westland

Nico de Gier
PvdA Westland

Peter Duijsens
Westland Verstandig

Motie 16.2.
(Raad 19/02/2019)

WESTLANDVERSTANDIG

GROENLINKS
WESTLAND

Motie

De Raad van de Gemeente Westland in vergadering bijeen op 19 februari 2019;

Overwegende:

dat de gemeente Westland een Algemene Plaatselijke Verordening (APV) heeft om de openbare orde te bewaren en een Afvalstoffenverordening die regelt hoe we omgaan met het wegdoen van afval;

dat Westland de ambitie heeft om op het gebied van circulariteit een voortrekkersrol te hebben en dus ook om afval zoveel mogelijk proberen te reduceren;

dat ballonnen, of ze nu van latex of van plastic zijn en met of zonder touwtje eraan, een vorm van afvaldumping is via de lucht. Ballonnen die opstijgen komen echter altijd weer ergens neer en dat veroorzaakt dan schade aan het milieu en dieren. Dieren eten de ballonnen op of raken erin verstrikt met alle gevolgen van dien;

dat een verbod ingesteld zou dienen te worden voor het oplaten van ballonnen;

dat de APV en Afvalstoffenverordening Westland op dat punt gewijzigd dienen te worden;

Spreekt uit:
Dat de Raad vóór de zomer met een gewijzigde APV en Afvalstoffenverordening gaat komen met daarin –kort gezegd- een verbod voor het oplaten van ballonnen.

Het College te verzoeken met een voorstel te komen en te bespreken in de Commissie Bestuur van april 2019.

Gaat over tot de orde van de dag.

Westland Verstandig
Peter Duijsens

GroenLinks Westland
Ulbe Spaans

Amendement 16.A.
(Raad 19/02/2019)

GROENLINKS
WESTLAND

WESTLANDVERSTANDIG

Amendement Evenementenverordening

De Raad van de gemeente Westland in vergadering bijeen op 19 februari 2019;

Spreekt uit:
Ballonnen zijn slecht voor milieu en dieren en dus moeten ze niet meer opgelaten worden. Het ontstaan van afval en het onnodig sterven van dieren moet worden voorkomen. In de evenementenvergunning wordt als voorschrift opgenomen dat het niet is toegestaan om tijdens het evenement (opblaas) ballonnen op te laten of aan bezoekers uit te reiken en organisatoren van evenementen te verwijzen naar www.dieballongaatnietop.nl.

Amendement:

Toe te voegen onder 4.10 "activiteiten in de lucht":

De huidige tekst als volgt te wijzigen:
"Het oplaten van ballonnen tijdens een evenement is niet toegestaan. In de voorschriften om het evenement te organiseren zal dat standaard expliciet als voorwaarde worden opgenomen."

Gaat over tot de orde van de dag.

Aanvaard, met 22 stemmen voor en 16 tegen.
A. Bergmans, griffier.

Westland Verstandig	GroenLinks Westland
Péter Duijsens,	Ulbe Spaans
Fractievoorzitter	Fractievoorzitter

V	T
WV 8	SWW 6
CDA 9	GPF 7
CU-SGP 2	VVD 3
SGroenLinks 1	
PvdA 1	
D66 1	
22	16

Amendement 16.B.

Raad 19/02/2019

GROENLINKS
WESTLAND

WESTLANDVERSTANDIG

Amendement op 2.3 gecoördineerde aanvrage

De Raad van de gemeente Westland in vergadering bijeen op 19 februari 2019;

Amendement
Achter de woorden "zijn meegenomen" in de tweede alinea toevoegen:

"Voor het geval een individuele activiteit van een initiatiefnemer niet wordt meegenomen door degene die de gecoördineerde aanvrage doet, dan zal overleg gevoerd worden met de gemeente waarbij zoveel mogelijk aansluiting gezocht wordt bij de activiteiten zoals deze in de voorafgaande jaren tijdens het grootschalige evenement in het centrum van het betreffende dorp gehouden zijn. Met name mag het voor de gecoördineerde aanvrage niet uitmaken of de betreffende activiteit direct ten goede komt aan de gevestigde horeca".

Gaat over tot de orde van de dag.

Westland Verstandig,
Peter Duijsens,
Fractievoorzitter

GroenLinks Westland,
Ulbe Spaans
Fractievoorzitter

Ingediend
A. Bergman, griffier.

From: Griffie
Sent: Monday, January 14, 2019 8:56:14 AM
To: Info
Cc:
Subject: Inboeken ajb: Evenementenkalender 2019

Van: bontje/van der knaap [mailto:corans@kabelfoon.nl]
Verzonden: zaterdag 12 januari 2019 09:59
Aan: jenny@bevermeer.nl; janice.de.jong@live.nl; info@duijsens.net; burgerman@kabelfoon.nl; carlieke@kabelfoon.nl; bongaardsa@gmail.com; meerdvd@gmail.com; j.g.m.witkamp@hccnet.nl; roel_valstar@hotmail.com; remmert@gemeentebelangwestland.nl; kelly@gemeentebelangwestland.nl; s.zuyderwijk@vvdwestland.nl; willy@cusgpwestland.nl; arijdebloeme@caiway.nl; ulbe@groenlinkswestland.nl; benjamin@d66westland.nl; nico@PvdAWestland.nl
CC: Griffie; Arends, BR (Bouke)
Onderwerp: Evenementenkalender 2019

Geachte gemeenteraadsleden,

Op dinsdagavond stuurden wij u onderstaande e-mail.

Wij willen u bedanken voor de snelle reacties van bijna alle fracties en de steun die wij daarbij voor ons standpunt kregen.

Uw inzet in de raadscommissie Bestuur van donderdag heeft ongetwijfeld bijgedragen aan de oplossing voor dit jaar.

Gisteren hebben wij een prettig gesprek gehad met de burgemeester, met een voor ons positief resultaat: wij kunnen doorgaan met de voorbereiding van Koningsnacht en Koningsdag 2019, met dezelfde opzet als in de afgelopen jaren. Een opzet die gezien de grote deelname van de inwoners van Kwintsheul hoog gewaardeerd wordt.

Nogmaals dank voor uw steun.

Met een vriendelijke groet,

Namens het Oranjecomité Kwintsheul,

Cor Bontje

From: bontje/van der knaap

Sent: Tuesday, January 8, 2019 9:30 PM

To: jenny@bevermeer.nl ; janice.de.jong@live.nl ; info@duijsens.net ; burgerman@kabelfoon.nl ; carlieke@kabelfoon.nl ; bongaardsa@gmail.com ; meerdvd@gmail.com ; j.g.m.witkamp@hccnet.nl ; roel_valstar@hotmail.com ; remmert@gemeentebelangwestland.nl ; kelly@gemeentebelangwestland.nl ; s.zuyderwijk@vvdwestland.nl ; willy@cusgpwestland.nl ; arijdebloeme@caiway.nl ; ulbe@groenlinkswestland.nl ; benjamin@d66westland.nl ; nico@PvdAWestland.nl

Subject: Spoed Evenementenkalender 2019

Geachte gemeenteraadsleden (commissie Bestuur), burgemeester en wethouders,

Namens het Oranjecomité Kwintsheul reageer ik hierbij op de brief over de Evenementenkalender 2019 die wij 21 december jl. van de gemeente Westland ontvingen. Wij werden onaangenaam verrast met de mededeling, dat wij onze sinds jaar en dag succesvolle Koningsnacht op 26 april niet meer mogen organiseren, omdat de activiteiten van Koningsdag alleen op de dag zelf mogen plaatsvinden.

Wij moeten voor de Koningsdagactiviteiten uiterlijk 2 februari 2019, over drie (!) weken, een evenementenvergunning aanvragen en krijgen dus tijdens de voorbereiding plotseling de mededeling dat we niet kunnen organiseren wat we in voorbereiding hebben.

Zonder overleg met ons en ook nog zonder enige onderbouwing!

In de voorbereiding van de gemeenteraadsverkiezingen lieten alle partijen zich van hun beste kant zien. Bij ons in Kwintsheul kwam één van de politieke partijen zelfs huis aan huis om te vernemen welke wensen wij hadden, dan zouden die worden meegenomen naar het gemeentehuis.

Maar dat was verkiezingstijd. Nu trekt diezelfde politiek blijkbaar zijn eigen plan en is de harde werkelijkheid dat tijdens de voorbereiding van Koningsdag en Feestweken, de gemeente besluit dat wat vroeger wel kon, nu niet meer kan.

Wij van het Oranjecomité Kwintsheul zijn vrijwilligers.

Wij organiseren activiteiten voor de inwoners van Kwintsheul en die willen en zullen we ook in 2019 niet in de kou laten staan,

Maar het moet ons wel van het hart dat voor ons de lol er zo van af gaat en wij een wat klant- of moeten wij zeggen: burgervriendelijker gedrag van ons politiek bestuur verwachten.

Mocht u vasthouden aan uw besluit en de evenementenkalender, dan zou ons dat zeer teleurstellen.

<u>Ons dringend beroep: herzie de Evenementenkalender 2019!</u>

Hoogachtend,

Namens het Oranjecomité Kwintsheul,

Cor Bontje

P.S. voor meer informatie kunt u mij altijd benaderen. Bij voorkeur per e-mail, eventueel telefonisch (06-51367384)

From: Griffie
Sent: Monday, January 14, 2019 9:29:46 AM
To: Info
Cc:
Subject: Graag inboeken Dorpsinfo januari 2019
Attachments: 1. Dorpsinfo Januari 2019 2.pdf

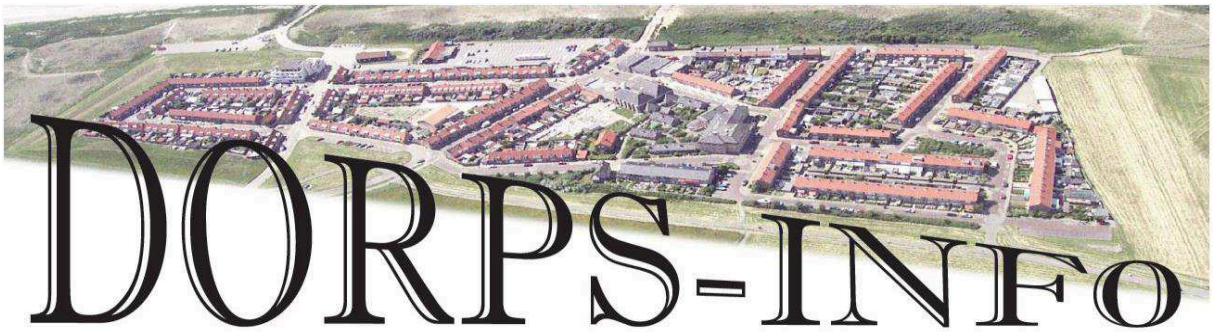
Van: Aart Maat [mailto:maat@kabelfoon.nl]
Verzonden: vrijdag 11 januari 2019 17:53
Aan: Griffie
Onderwerp: Dorpsinfo januari 2019

Hallo beste mensen

Vriendelijk verzoek ik om deze editie van Dorpsinfo door te sturen naar de raadsleden en steunraadsleden

Bij voorbaat dank daarvoor.

Groet, Aart maat

DORPS-INFO

Uitgave van HinT Ter Heijde aan Zee
Januari 2019

Nieuw jaar

Zitten we zo maar in een nieuwjaar, als u dit leest zelfs al weer bijna 2 weken. Bij deze allemaal een mooi 2019 toegewenst. Hopelijk worden alle goede voornemens, die we aan het begin van het nieuwe jaar elkaar toe wensten ingelost. Voor de bewoners in Ter Heijde Zuid is de wens dat de verbouwingen maar snel achter de rug mogen zijn. Ik ben een keer op visite geweest in de Jan van Galenstraat bij Constant de Jonge en om eerlijk te zijn leek het daar in zijn huis wel een soort gebombardeerd gebied. Valkuilen, stofwolken en het geratel van de hamerbeitels leken wel het geluid van mitrailleurs. Constant zat thuiswerk te doen in zijn woonkamer, die nog helemaal in takt was, de toegangsdeur was afgeplakt met plastic, om het stof te weren. “Zo man gaat het een beetje ?”, merkte ik op, toen ik bij hem binnen stapte. “Wat zeggie”, was zijn antwoord. Was dan ook een beetje een domme vraag in zijn situatie. Kon gelukkig nog een lach vanaf. Zit niet anders op. Even doorbijten heet dat en dan krijg je er ook wat moois voor terug. En dat moet gezegd. De buitenboel ziet er in ieder geval heel fraai uit.
Planning is dat de renovatieklus er in september op zit.
Verderop in dit blad komt Constant in het zonnetje als hoofdrolspeler aan bod.

Veel leesplezier Aart Maat

Het februarinummer komt uit in week 3 van 2019 en wordt bezorgd op vrijdag 15 februari en digitaal wordt hij op dezelfde dag verstuurd. Is een week later dan de planning. Oplage in Ter Heijde is 330 stuks en wordt huis aan huis bezorgd. We hebben 180 digitale lezers. Deze mensen van over de dijk zijn zeer verguld dat ze de Dorpsinfo op deze manier kunnen lezen.
Kopij en nieuws kunnen ingeleverd worden t/m 25 januari via maat@kabelfoon.nl of via de brievenbus aan de van Speijkstraat 6.

Welke onderwerpen komen er aan de orde in deze kersverse Dorpsinfo?

- Wel en wee van Ter Heijde.
- 'In het Zonnetje'
- Kerstavond in Ter Heijde
- 25 jaar Maranto’s
- De Heijdse Lijn
- Tal van andere wetenswaardigheden

Antoon was er bij. Echt een bikkel!!!!! Duiken… Ho, maar.

Agenda januari/februari

Zondag 13 januari	Meezingconcert 't Heijdse Vismaatjeskoor in sporthal de Wielepet. Aanv. 14.00 uur. Toegang Gratis
Vrijdag 18 januari	25 jarig bestaan Maranto's
Zaterdag 19 januari	Bingo in het Vrondel. Aanvang: 19.45 uur Opgave via antwoordapparaat 0174244664.
Woensdag 23 januari	Vergadering werkgroep HinT. Aanvang: 19.00 uur
Zaterdag 27 januari	Boekenmarkt Irene in de Kerk van 10.00 – 12.00 uur
Dinsdag 12 februari	Inloop uur bewoners HinT huis 10.00 – 11.00 uur Vergadering bestuur HinT. Aanvang: 13.45 uur

Wilt u als vereniging uw activiteiten kenbaar maken via deze agenda? Mail dan naar maat@kabelfoon.nl

Wel en wee Ter Heijde

Graag uw medewerking om namen door te geven van personen in het dorp, waar we een kaart heen kunnen sturen. Aanleiding kan zijn: ziekenhuisopname, geboorte van een dochter of zoon, trouwerij, huwelijksjubileum en overlijden. Onze blijk van medeleven kan een steuntje in de rug en een opkikkertje zijn. Alvast bedankt voor uw "***reactie naar de redactie".***
Meldingen graag sturen naar maat@kabelfoon.nl, of via de brievenbus v. Speijkstraat 6

De volgende serie kaarten is de deur uit en is gepost bij;

* Jan Dijkhuizen, Arie Tukstraat 9, diverse niet zo leuke onderzoeken in het ziekenhuis.
  Kop op man. Het ga je lukken. Sterkte toegewenst.
* Aart Maat, v. Speijkstraat 6, neusoperatie. Arts vroeg of hij een klap van de molen had gehad.
  Nou, nou. Zo kan die wel weer. Beterschap toegewenst.

In het zonnetje (door Aart Maat)

Eigenlijk spreekt het kopje al voor zich. Wij willen inwoners van Ter Heijde, die iets betekenen voor het dorp Ter Heijde of iets bijzonders doen, in het zonnetje zetten, of te wel in de schijnwerpers en daar d.m.v. een stukje in Dorpsinfo u van op de hoogte brengen. Kan heel divers zijn. Als u zegt, nou die man of vrouw mag wel eens in het zonnetje gezet worden, u weet de weg. Even een melding door de bus aan de van Speijkstraat 6 of maat@kabelfoon.nl.

Zo weer een nieuw slachtoffer. Gekheid natuurlijk, mensen vinden het een eer, dat ze voor het voetlicht gezet worden in de Dorpsinfo. Vorige keer stond Kees Storm er in en als hij me tegenkomt, direct een big smile. Nu is Constant de Jonge aan de beurt, bijna buurman van Kees. Constant ken ik al van de lagere school, maar meer nog toen we samen in het bestuur zaten van de Dorpsvereniging. Was dikke mik, een mooie tijd gehad. Denk ik vaak aan terug. Twee tegenpolen in een vereniging en dat ging nog goed ook. Constant heeft zelf wat op papier gezet en daar wil ik niet aan tornen. Hij kan heel goed schrijven en mooi vertellen. Hier komt zijn story.

Ik zal mij aan u voorstellen, mijn naam is Constant de Jonge, geboren in dit dorp in 1956, in het zelfde huis waar ik nu ook nog woon. Mijn ouders waren Jacoba Zeeman en Mattheus de Jonge, moeder uit de Heij en vader uit Sir-Jansland in Zeeland. Van de Zeemankant gaan de wortels eeuwen terug, dat zij

woonachtig zijn in dit dorp. Mijn vader was een Zeeuw van Schouwen Duiveland, in de crisisjaren voor de 2e wereldoorlog kwam hij (zoals veel Zeeuwen) naar Zuid-Holland voor werk. Hij heeft nog enige jaren de paarden van de reddingboot gemend, want hij kon vanwege zijn werk op het land met paarden, goed met deze dieren overweg. Mijn jeugd in dit dorp was fantastisch, een warm gezin waarin moeder er altijd was en een keihard werkende vader die goed voor zijn gezin zorgde. Het leven in de jaren vijftig en zestig was eenvoudig maar in mijn beleving heel gezellig, ik zou zo weer terug willen naar die tijd. De prachtige zomers en de zee en strand op loopafstand en meestal een strenge winter waarin de kolenkachel 5 maanden in de kamer snorde. Als ik diep in mijn geheugen graaf ruik ik nog het wasgoed dat op een houten rek voor de kolenkachel droogde.

De mooiste winter was die van 63, de zee dreef vol met ijsschotsen, ik heb het jammer genoeg nooit meer gezien. Het was ook heel bijzonder om 264 rokende schoorstenen in het dorp te zien, een spierwit dorp gehuld in rook van hout en kolen.

In die tijd woonden er bijna 30 familieleden van mij in het dorp Opa, Oma, ooms, tantes, neven en nichten. Ik kwam dagelijks familie tegen. Mijn opa (Freek Zeeman) was een strenge man, misschien nog bekend bij oude Heiers als schelpenvisser in de jaren 30. Niet te verwarren met zijn kleinzoon Freek Zeeman die dit weer in de jaren zeventig deed. Mijn oma Neeltje Zeeman, Zeeman (ja, ja, neef en nicht, zo ging dat in het dorp) was een gezellig gemoedelijk mens. Zaterdagmiddag had zij en mijn moeder vaak hun uitje naar Den-Haag met de WSM bus. Oma had dan voor de flauwte een varkenspoot in haar schort voor onderweg. Echt waar!!!!!

Zoals gezegd was het leven goed in het dorp, in die tijd waren er ruim 1150 inwoners waarvan zo'n 400 kinderen. En je zult het niet geloven maar er waren 12 winkels in het dorp. 4 patatzaken (1 zomers bij de KNRM). 2 groenteboeren, 2 kruideniers, een slagerij, een schoenmaker, een café en zomers een drogisterij. O ja ook nog een melkboer.
Mijn jeugd ging rustig voorbij en ik was 14 jaar toen ik met een LTS diploma timmeren van school ging. Ik dacht dat ik een poosje vakantie had, maar helaas mijn vader zei, maandag kan je beginnen in de bouw ik heb een baan voor je gevonden. En daar ging ik op een maandagmorgen in juni, ik had van de Minister een ontheffing gekregen, want het wetje van Van Houten verbood kinderarbeid, 15 jaar moest je zijn. Ik had van mijn moeder 8 dikke scheef gesneden tarwesneden brood met kaas meegekregen en je gelooft het of niet, een fles jenever gevuld met kouwe melk. De ogen rolden uit de kassen van de bouwvakkers toen ik als 14 jarige een jenever fles uit mijn tas haalde. Maar dat lieve mens had nooit van een thermosfles gehoord en mijn vader had altijd een jenever fles met kouwe koffie naar zijn werk. Dus logisch dat ik ook zo'n fles kreeg.

Muziek speelde in mijn jeugd wel een grote rol, ik was gek op accordeon en orgelmuziek, door omstandigheden kwam ik een leuk meisje tegen die orgel speelde, ik werd verliefd op het meisje en het orgel. Op mijn 21ste trouwde ik met Lidy (wij zijn nu bijna 42 jaar getrouwd) we hebben 2 dochters die in hun jeugd het maar druk hadden met de Maranto's , Anton en Marga hebben goed werk verricht met hun club en een heleboel kinderen in dit dorp en daarbuiten een doel gegeven en discipline bijgebracht.

Na een aantal baantjes kwam ik bij de gemeente Monster terecht in de buitendienst een baan waarin ik het prima naar de zin had, Ik zorgde met andere collega's voor een schone nette leefomgeving en ja de Heij had toch wel een apart plekje. Zeker in de aanloop naar het dorpsfeest zorgden we ervoor dat het

spic en span was in het dorp. Tijdens het dorpsfeest werd er in die jaren ook een gezellige avond georganiseerd door Aat en Jeroen van de, ik mag wel zeggen legendarische cafetaria, waar nu een appartementencomplex staat. Ik speelde daar steevast op het orgel en soms kijk ik nog wel eens naar oude opnamen uit die tijd, wat gezellig was dat toch.

Half jaren negentig werd ik gevraagd om in het bestuur te komen van de dorpsvereniging, die sinds 1984 een eigen onderkomen heeft. Ik heb vrij snel ja gezegd omdat ik de positieve bijdrage van deze vereniging in het dorp, waardeerde. Na een jaar was ik voorzitter van deze club en er waren er ambitieuze plannen om een nieuw dorpshuis te realiseren. Er is hard voor gewerkt om dit van de grond te krijgen er moest heel veel geld gegenereerd worden. De goodwill voor deze club was groot bij het gemeentebestuur van Monster en binnen no time was er voldoende geld vanuit eigen middelen, de gemeente en andere instanties die de vereniging en zijn doelstelling waardeerden. Een drukke periode voor mij, werken bij gemeente Monster, een vereniging leiden en inmiddels ook weer terug in de schoolbanken. 10 jaar heb ik dit bestuurswerk gedaan.
Op later leeftijd heb ik een beroepsswitch gemaakt van werken met de handen naar volledig werken met het hoofd. Ik ben nu alweer 18 jaar werkzaam in de wetgeving branche voor de overheid.
Langzamerhand kom ik in wat rustiger vaarwater, inmiddels ben ik ook met pre pensioen. Muziek is nog steeds een passie en speel ik accordeon bij de Vismaatjes, hier in de Hei en samen met mijn vrouw die klarinet speelt speel ik nog bij het meezingkoor Maassluis. Met neef Wim Zeeman speel ik keyboard en Wim gitaar. Dit doen we voor de lol en op huiskamer niveau. Als ik er aan zou toegeven kan ik bij nog 7 koren terecht. O ja mijn dochter vroeg laatst nog of ik muziek opa op school wil worden. Hmmmm, ik hou het voorlopig maar even op knuffel opa voor mijn 5 kleinkinderen. Ik hoop nog lang te wonen in dit dorp, het is mooi om te zien dat na de nieuwbouw aan Michiel de Ruiterstraat en Karel Doormanweg, fase 2 behouden blijft.

Constant hartelijk dank voor je mooie verhaal, ik wens jou en Lidy nog een heel mooie tijd toe in jullie pas gerenoveerde woning. Je merkte al op, dat het goed is geïsoleerd en dat gaat op zeker de nodige centjes opleveren. Beste mensen, een mooie man, een echte Heijer met prachtige verhalen, ben blij dat ik hem goed ken en nog veel zie bij de repetities en optreden van “t Heijds Vismaatjeskoor”. Top.

Even aanhakend over de winter van 1963, het volgende; Het is even geleden, maar begin 1963 was het zo koud en was er zoveel sneeuw, dat ik me dat nog als de dag van gisteren kan herinneren, ik was 10 jaar. Ik ging met mijn ouders en zussen naar strand en zag vanaf de duinen de ijsschotsen drijven. Zeer indrukwekkend vond ik dat. Op het strand zelf was heel veel sneeuw en opgeschoven ijsschotsen. In de straten lag ook enorm veel sneeuw . Met sleeën achter een auto gebonden gingen we door de Heij heen. In 1963 waren er paar bewoners met een auto, dat was al een belevenis op zich.

Inloop uur bewoners

Inloop uur is elke 2e **dinsdagmorgen van de maand van 10 tot 11 uur** in het Hinthuis, Duinhof 8. Zonder afspraak, dus vrijblijvend kunt u langskomen. De eerst volgende keer is op dinsdag 12 februari. De koffie staat klaar!!

Voor de wat meer vertrouwelijke zaken kunt u desgewenst een afspraak maken met Helen Korteland, 0614257950. Een afvaardiging van de werkgroep komt dan, indien u dat wenst, bij u langs.

Vlaggenprotocol "Dijkzicht" (door Aart Maat)

Bij de feestelijke afronding van de renovatie van "Dijkzicht" is er een vlaggenmast geschonken door GJ Personeelsdiensten. De HinT vlag wapperde die dag, dat het een lieve lust was.

Bij verjaardagen van Koning Willem Alexander, Koningin Maxima, Kroonprinses Amalia en Prinses Beatrix wordt de rood/wit/blauwe vlag met oranje wimpel opgehangen. Op Bevrijdingsdag alleen de Driekleur en bij de Dodenherdenking op 4 mei gaat de vlag halfstok vanaf 18.00 uur. De Hintvlag gaat in top bij festiviteiten in het Dorp, zoals Dorpsfeest en Sinterklaasoptocht. De overige dagen wordt de rood/wit/blauwe wimpel opgehangen.
Erg summier vonden wij. Besloten is om de mast wat meer te gaan gebruiken. Vanaf begin november gaat nu de HinT vlag ook in top bij verjaardagen of jubilea van de bewoners van "Dijkzicht". Schitterend vinden de bewoners het dat er gevlagd wordt op hun verjaardag, of ander heuglijk feit.

Om die handelingen van de vlaggenparade in goede banen te leiden is Rien vd Water, werkgroep lid , aangesteld als vlaggenist. Hij heeft hiervoor zijn papieren moeten halen bij de OVZH, of te wel de ***Opleiding Vlaggenist Zuid Holland***. Elke Provincie verzorgt hiervoor een paar keer in een jaar een cursus waar het gecertificeerde diploma gehaald kan worden. Hij is cum laude geslaagd.

Rien ging echter de 1e keer al de fout in, toen hij na een verjaardag van een bewoonster, de rood/wit/blauwe wimpel onderste boven hing en een langsfietsende Heijer zei, Joh Rien, hij hangt niet goed en dat Rien zonder een blik te verblozen opmerkte, dat President Macron van Frankrijk jarig was.
Ja, ja, Rinus, zo kennen we er nog wel een paar.
Bij deze wordt Rien heel veel succes toegewenst met z'n nieuwe baan.

Ter Heijde viert Kerstfeest (door Aart Maat)

Wat een drukte in Ter Heijde op het kerkplein en in de kerk. Was zo druk, dat sommige mensen huiswaarts wilde keren. De aanwezige kindertjes werden net op tijd naar voren gedirigeerd om daar een plekje te zoeken en werd er voldoende plek gecreëerd. Totaal waren er 500 mensen aanwezig. Het werd een mooie kerstdienst o.l.v. onze Heijdse herder Hans Mast.

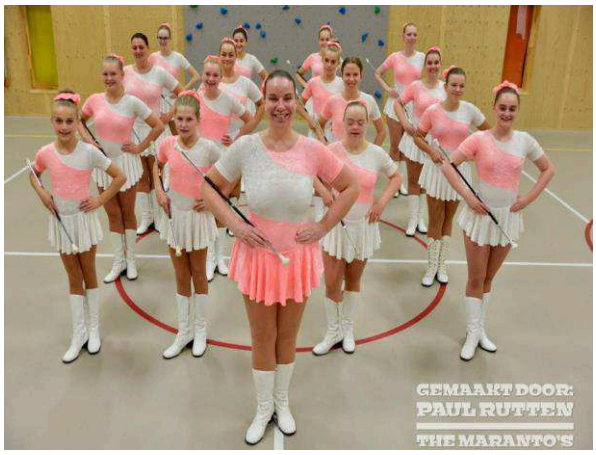
Medewerking werd verleend door Heijdse zangeres Denise van den Ende, de gebroeders Vervloet met trompet en organist Cor Verbree. Na afloop onder het genot van hete chocolademelk en Glüh Wein was het nog even gezellig toeven op het plein bij de schapen, ezels, kerstman, mooie verlichting, kerstbomen en stal. Deze kerstavond werd voor de 11e keer georganiseerd door een grote schare van vrijwilligers, die later enorm trots waren op het mooie bedrag van € 850,00 voor "Kinderen in de Knel".
Hartelijk dank voor uw gulle gaven en uw aanwezigheid. Maar ook is er een woord van dank weggelegd voor de sponsors, die er voor zorgden, dat deze sfeervolle avond kostendekkend gemaakt kon worden. Bijzonder woord van dank is er voor de anonieme sponsor uit ons dorp, die elk jaar de kerstboom op het plein sponsort. Geweldig is het om zo iemand in ons midden te hebben.

Show- & Twirl Vereniging " The Maranto's " alweer 25 jaar

Het lijkt wel of het gisteren was toen er op 18 januari 1994 in Ter Heijde een Show- & Majorette vereniging werd opgericht door Marga en Antoon van Bommel. De naam van deze vereniging kreeg de naam The Maranto's, genoemd naar de voornamen van beide enthousiaste oprichters ***MAR***ga en ***ANTO***on. De vereniging wordt dan ook van harte gefeliciteerd met dit heuglijke feit.

Deze, tegenwoordig Show-, Dance & Twirl vereniging, was een echte Hype! Want The Maranto's was een showgroep "zonder" eigen muziekkorps. The Maranto's verzorgde de parades met vele verschillende show- en marchingbands uit de regio, maar ook van ver daar buiten.
Binnen een paar maanden werd deze Heijdse vereniging ontdekt door een groot impresario uit Culemborg. Deze man bracht The Maranto's niet alleen onder de aandacht van organisaties in Nederland, maar ook in België, Duitsland, Frankrijk en Luxemburg. Na negen maanden gingen zij voor de allereerste keer al voor een Parade naar de Franse plaats Crouy. Hier liepen veel buitenlandse impresario's rond en hun oog viel ook onmiddellijk op onze inmiddels TROTS van Ter Heijde. En Ter Heijde werd hiermee meteen op de internationale kaart gezet. De contracten voor buitenlandse optredens betreft Parades, Corso's, Defilé's en Taptoes voor The Maranto's kwamen dan ook bij grote regelmaat bij de familie van Bommel binnen.

Eén van de mooiste reizen was het 5 daagse tournee door Normandië in Frankrijk. Maar ook o.a. de weekend optredens in Chalon sur Saône, Parijs, Bad-Ems, et cetera. Maar ook de optredens in o.a. Arras, Cassel (Fr.), Denain, Fleurus, Jambes, Lens, Lille, Rouen en nog veel meer. Eigenlijk te veel om in dit verhaal op te noemen. In Nederland werden The Maranto's o.a. een paar keer uitgenodigd om deel te nemen aan de bloemencorso's Aalsmeer, de Bollenstreek en het grootste bloemencorso ter wereld in Zundert.

Naast de vele, vele optredens in binnen- en buitenland doen zij ook mee aan twirl wedstrijden. En na enkele Nederlandse titels hebben The Maranto's zich in 2000 (Dubrovnik, Kroatië), 2001 Krefelt, Duitsland), 2002 (Praag, Tsjechië) en 2003 (Crawley, Engeland) ook Europese titels behaald. In Croatië werd het toenmalige jeugdteam Europees Kampioen, in Duitsland werd het jeugdduo Daphne Toussaint/Joyce Zuidgeest tweede. In Tsjechië werd het eredivisie duo Antoinette van Bommel/Astrid de Jonge derde en het jeugd duo Daphne Toussaint/Joyce Zuidgeest wederom tweede.

En in Engeland werd het eredivisie duo Antoinette van Bommel/Astrid de Jonge Europees Kampioen en het sectie B duo Annemieke Crama/Kelly Spreen werd derde in hun divisie.
Tijdens de Open Duitse Twirl Kampioenschappen in 1996 te Mönchen-Gladbach werd Antoinette van Bommel Duits Kampioen Dance-Twirl. En tijdens de Open Belgische Twirl Kampioenschappen 1997 te Eeklo werd het senior smallteam Belgisch Twirl Kampioen.
Na een aantal rustige jaren is The Maranto's weer op de goede weg. Want er staan voor het oudste showteam alweer een paar mooie parades in Noord-Frankrijk op het programma.

En zij doen het in diverse twirl categorieën weer goed op de wedstrijdvloer. Diverse solisten, twee duo's en het Freestyle twirlteam 2 hebben zich geplaatst voor de Nederlands Kampioenschappen welke eind januari 2019 in Almere worden gehouden.
Ook is het Freestyle twirlteam 1 (de oudste meiden) hard aan het trainen om met een totaal nieuwe routine de wedstrijdvloer op te gaan. Dus Show- & Twirl Vereniging The Maranto's gaat heel mooi aan hun jubileum jaar beginnen. Show- & Twirl Vereniging "The Maranto's" Ter Heijde aan Zee, zoals deze vereniging officieel heet, bestaat 18 januari 2019 alweer 25 jaar.

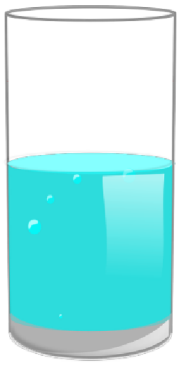
Als er nog enthousiaste, leuke en gezellige meiden tussen de 3 en 40 jaar in Ter Heijde en Monster zijn die ook de mooie Twirl SPORT willen gaan beoefenen? Kom dan op donderdagavond eens vrijblijvend kijken en 4 donderdagavonden (aaneen gesloten) GRATIS mee doen.
The Maranto's traint elke donderdagavond in de gymzaal van Basisschool De Zeester aan de Choorstraat 43 te Monster. Vanaf 3 jaar: 18:30-19:30 uur. Vanaf 8 jaar: 19:15-20:30 uur. Vanaf 14 jaar: 20:15-21:30 uur. Contact: 06 30 95 59 53 en info@themarantos.nl

Nieuwjaarsduik Ter Heijde

Wordt ook wel de gezelligste Nieuwjaarsreceptie van Westland genoemd. Sinds 1967 organiseert de Monsterse Reddingsbrigade de Westlandse Nieuwjaarsduik. Op dinsdag 1 januari rond de klok van 14.00 uur doken ca. 950 bikkels de frisse Noordzee in. De watertemperatuur was 9 graden, net zo hoog als de buitentemperatuur. Dit trok niet alleen veel duikers, maar ook veel publiek naar het strand.

Laatste jaren is het traditie geworden om te duiken voor het goede doel.
In het kader van 'Duik voor een ander!' werd er dit jaar gedoken voor het logeerhuis Strandgoed Ter Heijde. Maar liefst € 657,00 werd er opgehaald. Een mooi resultaat, waarvoor dank!

Het glas is nog altijd half vol!!

Er zijn vier projecten die wij graag in Ter Heijde willen realiseren. Het betreft de gewenste bouw van de extra appartementjes aan de Pietersonstraat, het Pilotproject vervoer, de vergroening en aankleding van het dorp en een nieuwe inrichting van het kerkplein. Al deze projecten liggen al wekenlang, zeg maar, in de week. Het betekent dus **wachten op** , maar vanuit een positieve houding het **verwachten van *'GOED NIEUWS'***!
Want……, ons glas is nog altijd half vol!!! Hieronder de actuele stand van zaken.

De bouw van extra appartementjes
Het college van B&W gaf eerder al te kennen een positieve grondhouding te hebben m.b.t. een ontwikkeling op de locatie Pietersonstraat. Door de verantwoordelijke portefeuillehouders is ons aangeraden om een Quick Scan uit te laten voeren. Gezien ons vooronderzoek verwachten wij hier een positieve uitkomst. De voorbereidingen zijn door onze architect reeds ter hand genomen.

Aan het college van B&W is vervolgens gevraagd om garant te willen staan voor een lening zodat wij in staat zijn het huis te verwerven. Ons werd gemeld dat dit verzoek nu ambtelijk wordt voorbereid. De plannen voor een verdere ontwikkeling zijn overigens door veel inwoners van het dorp positief ontvangen. Men beseft dat dit een laatste mogelijkheid is om op een redelijke termijn in het dorp tot een

ontwikkeling van extra nieuwe appartementen te komen. Gezien de aanvragen die wij als bestuur regelmatig ontvangen blijkt een enorme behoefte aan de door ons beoogde appartementen.

Het Pilotproject vervoer

Het is jammer…, maar de basisschool De Blinkerd heeft moeten afhaken. Ondanks de grootte van het beoogde wegtreintje kon toch niet aan de noodzakelijke capaciteit worden voldaan. HinT en de Wielepet zetten nu in op een kleinere versie. Een nieuw, maar zeer innovatief aspect is, dat we deze wegtrein energie neutraal willen laten rijden. Hiervoor willen we zonnepanelen plaatsen op het dak van de garage. **Dus……, straks van en naar Monster met de zon als energiebron??? Een pracht van een bijkomende klimaat vriendelijke doelstelling!!**

De vergroening van Ter Heijde

Wat betreft de vergroening van Ter Heijde, de wensen die door de wethouder tijdens zijn rondgang zijn geïnventariseerd is er, ondanks de belofte dat er op korte termijn een eerste reactie zou volgen, nog niets vernomen. Ook een herinnering daaraan heeft (nog) niet geholpen. Hoewel 'korte termijn' een rekbaar begrip is, had een eerste reactie er nu toch wel mogen zijn, toch?! We wachten dus nog maar even af. **Een Nieuw jaar dus Nieuwe kansen** !

Daarbij waren er ook suggesties m.b.t. het parkeren en is gevraagd om medewerking te verlenen om de Margriet weer een plekje in Ter Heijde te geven. Helaas…., De Margriet zal haar gevoel van heimwee toch nog even moeten dragen. Hoewel er goed voor haar wordt gezorgd begrijpen wij dat ze uitziet naar de plaats waar zij nou éénmaal hoort!!

Herinrichting van het kerkplein

Zoals werd aangegeven in de vorige editie van Dorpsinfo, is de herinrichting van het kerkplein met een dorpspomp ook als belangrijke wens naar voren gebracht. Noem het maar het **'Centrumplan van Ter Heijde'!** We hebben desgevraagd onze uitgewerkte plannen in woord en beeld aan dhr. Snijders toegezonden. Ook hierover zouden we al snel een eerste reactie ontvangen. Maar helaas pindakaas!

Maar we houden de moed erin en willen geduld betrachten. Want we mogen er toch zeker wel van uit gaan dat ook in Ter Heijde, net zo als in de grotere kernen van onze gemeente, een mooi centrum zal worden gerealiseerd en daarmee de wensen van de inwoners van het dorp worden gerespecteerd!! Een mooie uitdaging!

COLOFON

Dorpsinfo is een uitgave van de stichting HINT.
Bezorging huis aan huis in Ter Heijde aan Zee en
digitale verspreiding maximaal 10 keer per jaar.
Oplage 330, verspreiding aan diverse organisaties
Eindredactie: A. Maat, van Speykstraat 6
Kopij en reacties: maat@kabelfoon.nl **tel: 06-51098805**

From: Griffie | gemeente Meierijstad <Griffie@meierijstad.nl>
Sent: Monday, January 14, 2019 10:45:04 AM
To: Griffie | gemeente Meierijstad
Cc:
Subject: Motie kinderpardon gemeente Meierijstad
Attachments: Motie HvS Kinderpardon-aangenomen.pdf

Geachte raadsleden,

Door de gemeenteraad van Meierijstad is op 20 december 2018 de Motie kinderpardon aangenomen.
De betreffende motie treft u in de bijlage aan.

Tot slot
Heeft u vragen over deze brief? Stel ze gerust aan de heer E. Franken, griffier van de gemeente Meierijstad, via telefoonnummer 14 0413 of via E-mail: griffie@meierijstad.nl.

Met vriendelijke groet,

A. van de Burgt
Griffie gemeente Meierijstad

Email: avandeburgt@meierijstad.nl - Tel: +31 (413) 381 995

MEIERIJSTAD
Stadhuisplein 1 - 5461KN Veghel - www.meierijstad.nl - info@meierijstad.nl - tel 14 0413

HART VOOR SCHIJNDEL
dat klopt

AAN GENOMEN

17 VOOR (TM, PVDA, SP, KLUS, D66)
12 TEGEN (CDA, VVD, LB, GBM)

Motie kinderpardon

De raad van de gemeente Meierijstad in vergadering bijeen op 20 december 2018,

overwegende dat:

• kinderen zijn geworteld als ze minstens vijf jaar als minderjarige in Nederland zijn nadat zij een verblijfsvergunning hebben aangevraagd.
• de meeste van deze kinderen wordt tegengeworpen dat zij en/of hun ouders te weinig hebben meegewerkt aan vertrek, het meewerkcriterium.
• het meewerkcriterium van het Kinderpardon zo strikt wordt toegepast dat bijna geen enkel geworteld kind nog een Kinderpardon kan krijgen; Inmiddels wordt 98% van de aanvragen afgewezen.
• wetenschappelijk onderzoek aantoont dat kinderen die langer dan vijf jaar in Nederland wonen en uitgezet worden, chronische stress hebben en extreem kwetsbaar zijn.

constateert dat:

• momenteel voor ongeveer vierhonderd in Nederland gewortelde kinderen uitzetting dreigt naar een land waarvan ze vaak de taal niet eens spreken.
• het uitzetten van deze gewortelde kinderen naar landen die voor hen vreemd zijn de lokale gemeenschap kan ontwrichten en de ontwikkeling van deze kinderen geweld aandoet;
• het noodzakelijk is om indringend te pleiten bij het nieuwe kabinet om de procedure van het Kinderpardon te versoepelen. Het voor in de gemeenschap gewortelde kinderen die langer dan vijf jaar in Nederland verblijven van groot belang is dat zij hier mogen blijven, omdat het thuis van deze kinderen in Nederland ligt.

verzoekt het college:

• bij de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid te pleiten voor een oplossing voor deze groep kinderen, bijvoorbeeld door versoepeling van het meewerkcriterium van het Kinderpardon;
• deze motie te versturen naar alle gemeenten en de leden van de 2e kamer.

En gaat over tot de orde van de dag.

Fractie Hart voor Schijndel.

From: info@letstalkabouttech.nl <info@letstalkabouttech.nl>
Sent: Wednesday, January 23, 2019 1:55:24 PM
To: info@letstalkabouttech.nl
Cc:
Subject: 5G Space Appeal en artikel in de Groene
Attachments: 20190116 Brief bij 5G space appeal.pdf; International+Appeal+-+Stop+5G+on+Earth+and+in+Space.pdf

---

Graag doorsturen naar de griffie, het College van B&W en de gemeenteraadsleden

Beste B&W en gemeenteraadsleden,

Ik wil u graag vanuit Let's Talk About Tech informeren over het belangrijke 5G Space Appeal. Waarom tekenen wereldwijd wetenschappers, professoren, epidemiologen, artsen, milieu- en gezondheidsorganisaties dit appeal dat wil waarschuwen voor de gevolgen voor de mens en natuur bij de komende uitrol van 5G.

En voor een heel recent verhaal met politieke achtergronden, belangenverstrengeling en de gezondheidsrisico's van 5G en meer in het algemeen straling zie het artikel "Bellen schaadt cellen" van 16 januari jl. over het onderzoek naar 5G. https://www.groene.nl/artikel/bellen-schaadt-cellen

Mocht u meer hierover willen weten en de impact van straling kunt u ons mailen.

Met vriendelijke groet,

Let's Talk About Tech

LET'S TALK ABOUT TECH

5G Space Appeal

Waarom tekenen wereldwijd vooraanstaande wetenschappers, professoren, epidemiologen, artsen, milieu-en gezondheidsorganisaties het *5G Space Appeal*? En hoe kan het dat zo weinig mensen op de hoogte zijn van dit belangrijke appèl en de onderliggende (wetenschappelijke) informatie?

16 januari 2019

Beste relatie, ,

De digitalisering verandert onze samenleving in een razendsnel tempo en het maatschappelijk debat spitst zich momenteel toe op fundamentele vragen aangaande privacy en digitale veiligheid. Let's Talk About Tech wil via deze brief met als bijlage het *5G Space Appeal*[1] aandacht vragen voor een andere fundamentele kwestie, namelijk of en in hoeverre een gezonde leefomgeving in het geding is. Deze kwestie is met de voorgenomen uitrol van het vijfde generatie draadloze netwerk (5G) extra prangend.

Door 5G substantiële toename van straling in de directe leefomgeving

5G maakt mogelijk dat alles en iedereen overal en altijd draadloos verbonden is met het internet. Bedrijven en overheden introduceren met veel enthousiasme "slimme" woningen, "slimme" bedrijven, "slimme" snelwegen, "slimme" steden en zelfrijdende auto's. Wat de uitrol van 5G en de substantiële toename van de straling in de leefomgeving betekent voor de gezondheid en ons ecosysteem is echter niet onderzocht. Ook houdt de digitaliseringsstrategie geen rekening met de vele aangetoonde biologische schadelijke effecten die ver onder de huidige blootstellingsrichtlijnen van de ICNIRP optreden. Zeer recent hebben meerdere organisaties, die samenwerken onder de vlag van 'Eerlijk over straling', in een gezamenlijke brandbrief 'Visie op digitaliseringsstrategie overheid'[2] aangegeven dat zij grote zorgen hebben over de gezondheidsschade door elektromagnetische velden en straling, dat deze schade nu al ernstig is en dat deze met de voorliggende plannen sterk zal toenemen. Deze brandbrief is gestuurd aan leden van verschillende Kamercommissies (o.a. CIE Economische Zaken en CIE Leefomgeving).

Nu waarschuwen wereldwijd vele wetenschappers, artsen, ingenieurs en tech professionals met het *5G Space Appeal* dat de 5G-plannen ernstige, onomkeerbare gevolgen voor de mens en permanente schade aan alle ecosystemen op aarde dreigen te veroorzaken. Zij geven aan dat onmiddellijke maatregelen nodig zijn om de mensheid en het milieu te beschermen en roepen via dit internationale appel de VN, WHO, EU, Raad van Europa en regeringen van alle landen op om de uitrol van 5G op aarde en in de ruimte te stoppen.

Waarom bieden wij u deze informatie aan?

Wij kijken er niet gek van op als deze belangrijke informatie nieuw voor u is. Als het aankomt op geïnformeerd zijn over wat de ontwikkelingen zijn op het gebied van gezondheid en draadloze technieken, zijn de meeste mensen bijzonder slecht geïnformeerd. Hoe komt dat?

We hebben deze taak grotendeels in handen gegeven van gezondheidsraden, commissies en zogenaamde kennisplatforms. Telecom-stakeholders zijn doorgaans in deze commissies vertegenwoordigd, hebben korte lijnen met beleidsbepalers en beïnvloeden ook op andere manieren het besluitvormingsproces. Het is algemeen bekend dat effectieve lobby door bedrijven er toe leidt dat beleidsmakers stelselmatig winstbelangen boven publieke belangen stellen. Daarbij komt dat in geval van de Telecomsector de overheid frequenties voor miljarden euro's heeft geveild (en in 2019 opnieuw

1 5GSpace Appeal

2 Visie op digitaliseringsstrategie overheid

Bijlagen

LET'S TALK ABOUT TECH

5G Space Appeal

Waarom tekenen wereldwijd vooraanstaande wetenschappers, professoren, epidemiologen, artsen, milieu-en gezondheidsorganisaties het *5G Space Appeal*? En hoe kan het dat zo weinig mensen op de hoogte zijn van dit belangrijke appèl en de onderliggende (wetenschappelijke) informatie?

16 januari 2019

Beste relatie, ,

De digitalisering verandert onze samenleving in een razendsnel tempo en het maatschappelijk debat spitst zich momenteel toe op fundamentele vragen aangaande privacy en digitale veiligheid. Let's Talk About Tech wil via deze brief met als bijlage het *5G Space Appeal*[1] aandacht vragen voor een andere fundamentele kwestie, namelijk of en in hoeverre een gezonde leefomgeving in het geding is. Deze kwestie is met de voorgenomen uitrol van het vijfde generatie draadloze netwerk (5G) extra prangend.

Door 5G substantiële toename van straling in de directe leefomgeving

5G maakt mogelijk dat alles en iedereen overal en altijd draadloos verbonden is met het internet. Bedrijven en overheden introduceren met veel enthousiasme "slimme" woningen, "slimme" bedrijven, "slimme" snelwegen, "slimme" steden en zelfrijdende auto's. Wat de uitrol van 5G en de substantiële toename van de straling in de leefomgeving betekent voor de gezondheid en ons ecosysteem is echter niet onderzocht. Ook houdt de digitaliseringsstrategie geen rekening met de vele aangetoonde biologische schadelijke effecten die ver onder de huidige blootstellingsrichtlijnen van de ICNIRP optreden. Zeer recent hebben meerdere organisaties, die samenwerken onder de vlag van 'Eerlijk over straling', in een gezamenlijke brandbrief 'Visie op digitaliseringsstrategie overheid'[2] aangegeven dat zij grote zorgen hebben over de gezondheidsschade door elektromagnetische velden en straling, dat deze schade nu al ernstig is en dat deze met de voorliggende plannen sterk zal toenemen. Deze brandbrief is gestuurd aan leden van verschillende Kamercommissies (o.a. CIE Economische Zaken en CIE Leefomgeving).

Nu waarschuwen wereldwijd vele wetenschappers, artsen, ingenieurs en tech professionals met het *5G Space Appeal* dat de 5G-plannen ernstige, onomkeerbare gevolgen voor de mens en permanente schade aan alle ecosystemen op aarde dreigen te veroorzaken. Zij geven aan dat onmiddellijke maatregelen nodig zijn om de mensheid en het milieu te beschermen en roepen via dit internationale appel de VN, WHO, EU, Raad van Europa en regeringen van alle landen op om de uitrol van 5G op aarde en in de ruimte te stoppen.

Waarom bieden wij u deze informatie aan?

Wij kijken er niet gek van op als deze belangrijke informatie nieuw voor u is. Als het aankomt op geïnformeerd zijn over wat de ontwikkelingen zijn op het gebied van gezondheid en draadloze technieken, zijn de meeste mensen bijzonder slecht geïnformeerd. Hoe komt dat?

---

[1] https://www.5gspaceappeal.org/the-appeal/

[2] https://www.stichtingehs.nl/publicaties/publicaties-stichting-ehs/view_document/106-visie-op-de-digitaliseringsstrategie-overheid

We hebben deze taak grotendeels in handen gegeven van gezondheidsraden, commissies en zogenaamde kennisplatforms. Telecom-stakeholders zijn doorgaans in deze commissies vertegenwoordigd, hebben korte lijnen met beleidsbepalers en beïnvloeden ook op andere manieren het besluitvormingsproces. Het is algemeen bekend dat effectieve lobby door bedrijven er toe leidt dat beleidsmakers stelselmatig winstbelangen boven publieke belangen stellen. Daarbij komt dat in geval van de Telecomsector de overheid frequenties voor miljarden euro's heeft geveild (en in 2019 opnieuw van plan is om te doen voor 5G) en hiermee zelf ook grote financiële belangen heeft bij een probleemloze uitrol van de technologie. In de afgelopen jaren is er een situatie ontstaan waarin een dominant verhaal een krachtige positie in onze maatschappij heeft ingenomen. Dat verhaal is dat onze technieken veilig zijn, dat er verder onderzoek afgewacht moet worden en dat er geen rechtvaardiging is voor ingrijpen of zelfs kennisvergroting van bijvoorbeeld de GGD 's of overheid.

Wij zijn een expertgroep van personen die rechtstreeks klachten zijn gaan ervaren van draadloze technologie en op deze manier geïnteresseerd zijn geraakt in de kennis, processen en stand van de wetenschap over elektromagnetische velden en gezondheid. Onze nieuwsgierigheid heeft ons schokkende, verontrustende en fascinerende informatie opgeleverd. Informatie waar je als burger recht op hebt en die je als politicus en beleidsmaker nodig hebt om goed onderbouwde verantwoorde keuzes te kunnen maken blijkt helaas niet via de geëigende kanalen (overheidsinstanties, nationale media) te worden gedeeld. Zo blijft onder andere voor velen onbekend dat er wereldwijd talloze wetenschappers, epidemiologen, artsen en elektrogevoeligen zijn, die zich inspannen om de aandacht te vestigen op een reëler verhaal: onze huidige technieken zijn niet onbegrensd, overschrijden op dit moment al de gezondheidslimieten en hebben ecologisch schadelijke effecten. Er zijn ruim voldoende peer-reviewed studies die schadelijke gezondheidseffecten aantonen om in actie te komen. Zo zijn er onder andere effecten aangetoond qua normale breinfunctie, fertiliteit, DNA schade en kanker.

Ondertekening en aanbieding 5G Space Appeal
In het *5G Space Appeal* vindt u uitgebreide wetenschappelijke onderbouwing van de schadelijkheid van de straling van wireless technologie. Het appèl is d.d. 11 januari 2019 door maar liefst 31.291 personen en organisaties ondertekend en zal officieel worden aangeboden aan VN, WHO, EU, Raad van Europa en regeringen van alle landen. Wij, de expertgroep Let's Talk About Tech, onderschrijven het *5G Space Appeal* met de expertise die wij de afgelopen jaren hebben opgedaan. Bij deze nodigen wij u van harte uit om kennis te nemen van dit internationale appèl en onze 'wake-up call' te ondersteunen door deze onder de aandacht te brengen van uw netwerk.

Bij voorbaat hartelijk dank voor uw aandacht en inzet.

Namens expertgroep Let's Talk About Tech,

Anne, Anouk, Martine, Mirjam, Nanny, Silvia, Vera, Wendy

Let's Talk About Tech, voor veilige, humane en duurzame digitale toepassingen.

Meer weten over Let's Talk About Tech en/of over de impact van straling?
Neem contact op met: info@letstalkabouttech.nl

WWW.LETSTALKABOUTTECH.NL

NB In eerdere versies van deze brief staat vermeld dat d.d. 4 december 2018 het *5G Space Appeal* door 26.740 personen en organisaties is ondertekend.

To the UN, WHO, EU, Council of Europe and governments of all nations,

We the undersigned scientists, doctors, environmental organizations and citizens from ( ) countries, urgently call for a halt to the deployment of the 5G (fifth generation) wireless network, including 5G from space satellites. 5G will massively increase exposure to radio frequency (RF) radiation on top of the 2G, 3G and 4G networks for telecommunications already in place. RF radiation has been proven harmful for humans and the environment. The deployment of 5G constitutes an experiment on humanity and the environment that is defined as a crime under international law.

Executive summary

Telecommunications companies worldwide, with the support of governments, are poised within the next two years to roll out the fifth-generation wireless network (5G). This is set to deliver what is acknowledged to be unprecedented societal change on a global scale. We will have "smart" homes, "smart" businesses, "smart" highways, "smart" cities and self-driving cars. Virtually everything we own and buy, from refrigerators and washing machines to milk cartons, hairbrushes and infants' diapers, will contain antennas and microchips and will be connected wirelessly to the Internet. Every person on Earth will have instant access to super-high-speed, low-latency wireless communications from any point on the planet, even in rainforests, mid-ocean and the Antarctic.

What is not widely acknowledged is that this will also result in unprecedented *environmental* change on a global scale. The planned density of radio frequency transmitters is impossible to envisage. In addition to millions of new 5G base stations on Earth and 20,000 new satellites in space, 200 billion transmitting objects, according to estimates, will be part of the Internet of Things by 2020, and one *trillion* objects a few years later. Commercial 5G at lower frequencies and slower speeds was deployed in Qatar, Finland and Estonia in mid-2018. The rollout of 5G at extremely high (millimetre wave) frequencies is planned to begin at the end of 2018.

Despite widespread denial, the evidence that radio frequency (RF) radiation is harmful to life is already overwhelming. The accumulated clinical evidence of sick and injured human beings, experimental evidence of damage to DNA, cells and organ systems in a wide variety of plants and animals, and epidemiological evidence that the major diseases of modern civilization—cancer, heart disease and diabetes—are in large part caused by electromagnetic pollution, forms a literature base of well over 10,000 peer-reviewed studies.

If the telecommunications industry's plans for 5G come to fruition, no person, no animal, no bird, no insect and no plant on Earth will be able to avoid exposure, 24 hours a day, 365 days a year, to levels of RF radiation that are tens to hundreds of times greater than what exists today,

without any possibility of escape anywhere on the planet. These 5G plans threaten to provoke serious, irreversible effects on humans and permanent damage to all of the Earth's ecosystems.

Immediate measures must be taken to protect humanity and the environment, in accordance with ethical imperatives and international agreements.

(Note: References are provided as hyperlinks and endnotes.)

5G will result in a massive increase in inescapable, involuntary exposure to wireless radiation

Ground-based 5G

In order to transmit the enormous amounts of data required for the Internet of Things (IoT), 5G technology, when fully deployed, will use millimetre waves, which are poorly transmitted through solid material. This will require every carrier to install base stations every 100 metres[1] in every urban area in the world. Unlike previous generations of wireless technology, in which a single antenna broadcasts over a wide area, 5G base stations and 5G devices will have multiple antennas arranged in "phased arrays"[2,3] that work together to emit focused, steerable, laser-like beams that track each other.

Each 5G phone will contain dozens of tiny antennas, all working together to track and aim a narrowly focused beam at the nearest cell tower. The US Federal Communications Commission (FCC) has adopted rules[4] permitting the effective power of those beams to be as much as 20 watts, ten times more powerful than the levels permitted for current phones.

Each 5G base station will contain hundreds or thousands of antennas aiming multiple laser-like beams simultaneously at all cell phones and user devices in its service area. This technology is called "multiple input multiple output" or MIMO. FCC rules permit the effective radiated power of a 5G base station's beams to be as much as 30,000 watts per 100 MHz of spectrum,[2] or equivalently 300,000 watts per GHz of spectrum, tens to hundreds of times more powerful than the levels permitted for current base stations.

Space-based 5G

At least five companies[5] are proposing to provide 5G from space from a combined 20,000 satellites in low- and medium-Earth orbit that will blanket the Earth with powerful, focused, steerable beams. Each satellite will emit millimetre waves with an effective radiated power of up to 5 million watts[6] from thousands of antennas arranged in a phased array. Although the energy reaching the ground from satellites will be less than that from ground-based antennas, it will irradiate areas of the Earth not reached by other transmitters and will be additional to ground-based 5G transmissions from billions of IoT objects. Even more importantly, the satellites will be located in the Earth's magnetosphere, which exerts a significant influence over the electrical properties of the atmosphere. ***The alteration of the Earth's electromagnetic environment may be an even greater threat to life than the radiation from ground-based antennas (see below).***

International Appeal: Stop 5G on Earth and in Space

Harmful effects of radio frequency radiation are already proven

Even before 5G was proposed, dozens of petitions and appeals[7] by international scientists, including the Freiburger Appeal signed by over 3,000 physicians, called for a halt to the expansion of wireless technology and a moratorium on new base stations.[8]

In 2015, 215 scientists from 41 countries communicated their alarm to the United Nations (UN) and World Health Organization (WHO).[9] They stated that "numerous recent scientific publications have shown that EMF [electromagnetic fields] affects living organisms at levels well below most international and national guidelines". More than 10,000 peer-reviewed scientific studies demonstrate harm to human health from RF radiation.[10,11] Effects include:

- Alteration of heart rhythm[12]
- Altered gene expression[13]
- Altered metabolism[14]
- Altered stem cell development[15]
- Cancers[16]
- Cardiovascular disease[17]
- Cognitive impairment[18]
- DNA damage[19]
- Impacts on general well-being[20]
- Increased free radicals[21]
- Learning and memory deficits[22]
- Impaired sperm function and quality[23]
- Miscarriage[24]
- Neurological damage[25]
- Obesity and diabetes[26]
- Oxidative stress[27]

Effects in children include autism,[28] attention deficit hyperactivity disorder (ADHD)[29,30] and asthma.[31]

Damage goes well beyond the human race, as there is abundant evidence of harm to diverse plant- and wildlife[32,33] and laboratory animals, including:

- Ants[34]
- Birds[35,36]
- Forests[37]
- Frogs[38]
- Fruit flies[39]
- Honey bees[40]
- Insects[41]
- Mammals[42]
- Mice[43,44]
- Plants[45]
- Rats[46]
- Trees[47]

Negative microbiological effects[48] have also been recorded.

The WHO's International Agency for Research on Cancer (IARC) concluded in 2011 that RF radiation of frequencies 30 kHz - 300 GHz are possibly carcinogenic to humans (Group 2B).[49] However, recent evidence, including the latest studies on cell phone use and brain cancer risks, indicate that RF radiation is proven carcinogenic to humans[50] and should now be classified as a "Group 1 carcinogen" along with tobacco smoke and asbestos.

Most contemporary wireless signals are pulse-modulated. Harm is caused by both the high-frequency carrier wave and the low-frequency pulsations.[51]

International Appeal: Stop 5G on Earth and in Space

The deployment of 5G satellites must be prohibited

The Earth, the ionosphere and the lower atmosphere form the global electric circuit[52] in which we live. It is well established that biological rhythms—of humans,[53,54] birds,[55] hamsters,[56] and spiders[57,58]—are controlled by the Earth's natural electromagnetic environment and that the well-being of all organisms depends on the stability of this environment, including the electrical properties of the atmosphere.[59,60,61,62] Cherry, in a groundbreaking paper,[63] explained the importance of the Schumann resonances[64] and why ionospheric disturbances can alter blood pressure and melatonin and cause "cancer, reproductive, cardiac and neurological disease and death".

These elements of our electromagnetic environment have already been altered by radiation from power lines. Power line harmonic radiation[65] reaches the Earth's ionosphere and magnetosphere, where it is amplified by wave-particle interactions.[66,67] In 1985, Dr. Robert O. Becker warned that power line harmonic radiation had already changed the structure of the magnetosphere, and that the continued expansion of this effect "threatens the viability of all life on Earth".[68] The placement of tens of thousands of satellites directly in both the ionosphere and magnetosphere, emitting modulated signals at millions of watts and millions of frequencies, is likely to alter our electromagnetic environment beyond our ability to adapt.[69]

Informal monitoring has already provided evidence indicating serious effects on humans and animals from the approximately 100 satellites that have provided 2G and 3G phone service from low orbit since 1998. Such effects cannot be understood only from consideration of the low levels of radiation on the ground. Knowledge from other relevant scientific disciplines must be taken into account, including the fields of atmospheric physics and acupuncture.[70,71,72,73] Adding 20,000 5G satellites will further pollute the global electric circuit[74,75] and could alter the Schumann resonances,[76] with which all life on Earth has evolved. The effects will be universal and may be profoundly damaging.

5G is qualitatively and quantitatively different from 4G

The idea that we will tolerate tens to hundreds of times more radiation at millimetre wavelengths is based on faulty modelling of the human body as a shell filled with a homogeneous liquid.[77,78] The assumption that millimetre waves do not penetrate beyond the skin completely ignores nerves,[79] blood vessels[80,81] and other electrically conducting structures that can carry radiation-induced currents deep into the body.[82,83,84] Another, potentially more serious error is that phased arrays are not ordinary antennas. When an ordinary electromagnetic field enters the body, it causes charges to move and currents to flow. But when extremely short electromagnetic pulses enter the body, something else happens: the moving charges themselves become little antennas that reradiate the electromagnetic field and send it deeper into the body. These reradiated waves are called Brillouin precursors.[85] They become significant when either the power or the phase of the waves changes rapidly enough.[86] 5G will probably satisfy both criteria.

In addition, shallow penetration in itself poses a unique danger to eyes and to the largest organ of the body, the skin, as well as to very small creatures. Peer-reviewed studies have recently been published, predicting thermal skin burns[87] in humans from 5G radiation and resonant absorption by insects,[88] which absorb up to 100 times as much radiation at millimetre

wavelengths as they do at wavelengths presently in use. Since populations of flying insects have declined by 75-80 per cent since 1989 even in protected nature areas,[89] 5G radiation could have catastrophic effects on insect populations worldwide. A 1986 study by Om Gandhi warned that millimetre waves are strongly absorbed by the cornea of the eye, and that ordinary clothing, being of millimetre-size thickness, increases the absorption of energy by the skin by a resonance-type effect.[90] Russell (2018) reviews the known effects of millimetre waves on skin, eyes (including cataracts), heart rate, immune system and DNA.[91]

Regulators have deliberately excluded the scientific evidence of harm

Stakeholders thus far in the development of 5G have been industry and governments, while renowned international EMF scientists who have documented biological effects on humans, animals, insects and plants, and alarming effects on health and the environment in thousands of peer-reviewed studies have been excluded. The reason for the current inadequate safety guidelines is that conflicts of interest of standard-setting bodies "due to their relationships with telecommunications or electric companies undermine the impartiality that should govern the regulation of Public Exposure Standards for non-ionizing radiation".[92] Professor Emeritus Martin L. Pall lays out the conflicts of interest in detail, and the lists of important studies that have been excluded, in his literature review.[93]

The thermal hypothesis is obsolete – new safety standards are needed

Current safety guidelines are based on the obsolete hypothesis that heating is the only harmful effect of EMFs. As Markov and Grigoriev have stated, "Today standards do not consider the real pollution of the environment with nonionizing radiation".[94] Hundreds of scientists, including many signatories to this appeal, have proven that many different kinds of acute and chronic illnesses and injuries are caused without heating ("non-thermal effect") from radiation levels far below international guidelines.[9] Biological effects occur even at near-zero power levels. Effects that have been found at 0.02 picowatts (trillionths of a watt) per square centimetre or less include altered genetic structure in E. coli[95] and in rats,[96] altered EEG in humans,[97] growth stimulation in bean plants,[98] and stimulation of ovulation in chickens.[99]

To protect against non-thermal effects, duration of exposure must be considered. 5G will expose everyone to many more transmissions simultaneously and continuously, day and night without cessation. New safety standards are needed and should be based on *cumulative exposure* and *not only on power levels* but also on frequency, bandwidth, modulation, waveform, pulse width and other properties that are biologically important. Antennas must be confined to specific, publicly identified locations. To protect humans, antennas must be located far from where people live and work, and excluded from the public rights-of-way where people walk. To protect wildlife, they must be excluded from wilderness sanctuaries and strictly minimized in remote areas of the Earth. To protect all life, commercial communications satellites must be limited in number and prohibited in low- and medium-Earth orbits. Phased arrays must be prohibited on Earth and in space.

RF radiation has both acute and chronic effects

RF radiation has both immediate and long-term effects. Cancer and heart disease are examples of long-term effects. Alteration of heart rhythm[100] and changes in brain function (EEG)[101] are examples of immediate effects. A syndrome that was called *radiowave sickness*[102] in the former Soviet Union and is called *electromagnetic hypersensitivity* (EHS) around the world today[103] can be either acute or chronic. Professor Dr. Karl Hecht has published a detailed history of these syndromes, compiled from a review of more than 1,500 Russian scientific papers and the clinical histories of more than 1,000 of his own patients in Germany. Objective findings include sleep disorders, abnormal blood pressure and heart rate, digestive disorders, hair loss, tinnitus and skin rash. Subjective symptoms include dizziness, nausea, headache, memory loss, inability to concentrate, fatigue, flu-like symptoms and cardiac pain. [104]

The EUROPAEM EMF Guideline 2016 states that EHS develops when people are "continuously exposed in their daily life" to increasing levels of EMFs, and that "reduction and prevention of EMF exposure" is necessary to restore these patients to health.[105] EHS should no longer be considered a disease, but an injury by a toxic environment that affects an increasingly large portion of the population, estimated already at 100 million people worldwide,[106,107] and that may soon affect everyone[108] if the worldwide rollout of 5G is permitted.

The International Scientific Declaration on EHS and multiple chemical sensitivity (MCS), Brussels, declared in 2015 that "*[i]naction is a cost to society and is not an option any more* … [W]e unanimously acknowledge this serious hazard to public health ... [urgently requiring] that major *primary prevention measures are adopted and prioritized, to face this worldwide pan-epidemic in perspective*" (emphasis added).[109]

World governments are failing in their duty of care to the populations they govern

In their haste to implement 5G and to encourage the unconstrained use of outer space, the European Union, United States and national governments worldwide are taking steps to ensure a "barrier-free" regulatory environment.[110] They are prohibiting local authorities from enforcing environmental laws,[111] and "in the interest of speedy and cost-effective deployment", removing "unnecessary burdens … such as local planning procedures [and] the variety of specific limits on electromagnetic field (EMF) emissions and of the methods required to aggregate them".[112]

Governments are also enacting laws to make wireless facilities a permitted use in all public rights-of-way.[113] To date, most wireless facilities have been located on private property at some distance from homes and businesses. In order for them to be spaced less than 100 metres apart as required by 5G, however, they will now be located on the sidewalk *directly in front of* homes and businesses and close above the heads of pedestrians, including mothers with babies.

Public notice requirements and public hearings are being eliminated. Even if there were a hearing and 100 scientific experts were to testify against 5G, laws have been passed making it illegal for local authorities to take their testimony into consideration. US law, for example, prohibits local governments from regulating wireless technology "on the basis of the environmental effects of radio frequency radiation",[114] and courts have reversed regulatory

decisions about cell tower placement simply because most of the public testimony was about health.[115] Insurers will not provide coverage against EMF risks,[116] and there is zero clarity as to what entity will bear legal responsibility for damage to life, limb and property arising from exposure to 5G, whether ground- or space-based.[117]

In the absence of an agreed comprehensive legal regime governing activities in outer space, legal liability for those activities is non-existent, despite the prospect of whole continents, the atmosphere and the oceans being put at risk by them.

International agreements are being violated

Children and duty of care

The United Nations Convention on the Rights of the Child: States shall "undertake to ensure the child such protection and care as is necessary for his or her well-being" (art. 3), "ensure … the survival and development of the child" (art. 6) and "take appropriate measures to combat disease … taking into consideration the dangers and risks of environmental pollution" (art. 24(c)).

The Nuremberg Code (1949) applies to all experiments on humans, thus including the deployment of 5G with new, higher RF radiation exposure that has not been pre-market tested for safety. "The voluntary consent of the human subject is absolutely essential" (art. 1). Exposure to 5G will be involuntary. "No experiment should be conducted, where there is an a priori reason to believe that death or disabling injury will occur" (art. 5). The findings of over 10,000 scientific studies and the voices of hundreds of international organizations representing hundreds of thousands of members who have suffered disabling injury and been displaced from their homes by already-existing wireless telecommunications facilities, are "a priori reasons to believe that death or disabling injury will occur".

Duty to inform and EMFs

The World Telecommunication Standardization Assembly (2012) of the International Telecommunication Union (ITU) stated that "[t]here is a need to inform the public of the potential effects of exposure to electromagnetic fields (EMFs)" and invited Member States "to adopt suitable measures in order to ensure compliance with relevant international recommendations to protect health against the adverse effect of EMF".

The Mid-term review of the European Environment and Health Action Plan 2004-2010 (2008): "The European Parliament … [n]otes that the limits on exposure to electromagnetic fields which have been set for the general public are obsolete, … obviously take no account of developments in information and communication technologies, of the recommendations issued by the European Environment Agency or of the stricter emission standards adopted, for example, by Belgium, Italy and Austria, and do not address the issue of vulnerable groups, such as pregnant women, newborn babies and children."

Resolution 1815 (Council of Europe, 2011): "Take all reasonable measures to reduce exposure to electromagnetic fields, especially to radio frequencies from mobile phones, and particularly the exposure to children and young people."

International Appeal: Stop 5G on Earth and in Space

Environment

The Declaration of the United Nations Conference on the Human Environment (1972): "The discharge of toxic substances ... in such quantities or concentrations as to exceed the capacity of the environment to render them harmless, must be halted in order to ensure that serious or irreversible damage is not inflicted upon ecosystems" (principle 6).

The World Charter for Nature (1982): "Activities which are likely to cause irreversible damage to nature shall be avoided ... [W]here potential adverse effects are not fully understood, the activities should not proceed" (art. 11).

The Rio Declaration on Environment and Development (1992): "States have … the responsibility to ensure that activities within their jurisdiction or control do not cause damage to the environment of other States or of areas beyond the limits of national jurisdiction" (principle 2).

The United Nations World Summit on Sustainable Development (2002): "There is an urgent need to … create more effective national and regional policy responses to environmental threats to human health" (para. 54(k)).

The African Convention on the Conservation of Nature and Natural Resources (2017): "The Parties shall … take all appropriate measures to prevent, mitigate and eliminate to the maximum extent possible, detrimental effects on the environment, in particular from radioactive, toxic, and other hazardous substances and wastes" (art. 13).

Health and human rights

The Universal Declaration of Human Rights: "Everyone has the right to life, liberty and security of person" (art. 3).

The United Nations Global Strategy for Women's, Children's and Adolescents' Health (2016-2030) has as objectives and targets to "transform", by expanding enabling environments; to "survive", by reducing maternal and newborn mortality; and to "thrive" by ensuring health and well-being and reducing pollution-related deaths and illnesses.

Space

The Outer Space Treaty (1967) requires that the use of outer space be conducted "so as to avoid [its] harmful contamination and also adverse changes in the environment of the Earth" (art. IX).

The United Nations Guidelines for The Long-Term Sustainability of Outer Space Activities (2018): "States and international intergovernmental organizations should address ... risks to people, property, public health and the environment associated with the launch, in-orbit operation and re-entry of space objects" (guideline 2.2(c)).

International Appeal: Stop 5G on Earth and in Space

World governments are playing dice with life on Earth

Albert Einstein famously asserted that "God does not play dice".[118] Yet by pursuing the broadcast on Earth and from space of 5G, an unprecedented technology of millimetre waves previously used as an energy weapon in military operations and crowd control,[119] world governments are recklessly playing dice with the future of life on Earth.

To refuse to accept and apply relevant and valid scientific knowledge is ethically unacceptable. Existing research shows that 5G—and especially space-based 5G—contravenes principles enshrined in a host of international agreements.

We call upon the UN, WHO, EU, Council of Europe and governments of all nations,

(a) *To take* immediate measures to halt the deployment of 5G on Earth and in space in order to protect all humankind, especially the unborn, infants, children, adolescents and pregnant women, as well as the environment;

(b) *To follow* the United Nations Convention on the Rights of the Child and Council of Europe Resolution 1815 by informing citizens, including teachers and physicians, about the health risks (to adults and children) from RF radiation, and *why they should* and *how they can* avoid wireless communication and base stations, particularly in or near day-care centres, schools, hospitals, homes and workplaces;

(c) *To favour and implement* wired telecommunications instead of wireless;

(d) *To prohibit* the wireless/telecommunications industry through its lobbying organizations from persuading officials to make decisions permitting further expansion of RF radiation, including ground- and space-based 5G;

(e) *To appoint* immediately—without industry influence—international groups of independent, truly impartial EMF and health scientists with no conflicts of interest,[120] for the purpose of establishing new international safety standards for RF radiation that are not based only on power levels, that consider cumulative exposure, and that protect against *all* health and environmental effects, not just thermal effects and not just effects on humans;

(f) *To appoint* immediately—without industry influence—international groups of scientists with expertise in EMFs, health, biology and atmospheric physics, for the purpose of developing a comprehensive regulatory framework that will ensure that the uses of outer space are safe for humans and the environment, taking into account RF radiation, rocket exhaust gases, black soot, and space debris and their impacts on ozone,[121] global warming,[122] the atmosphere and the preservation of life on Earth. Not only ground-based but also space-based technology must be sustainable[123] for adults and children, animals and plants.

International Appeal: Stop 5G on Earth and in Space

Please respond to the Appeal Administrator listed below

detailing the measures you intend to take to protect the global population against RF radiation exposure, especially 5G radiation.

This appeal and your response will be publicly available on www.5gSpaceAppeal.org.

Respectfully submitted,

Arthur Firstenberg, **Appeal Administrator,** info@5gSpaceAppeal.org

Initial Signatories

AFRICA

Lauraine Margaret Helen Vivian, PhD, Anthropology and Psychiatry; Honorary Research Associate, Faculty of Health and Medical Sciences, University of Copenhagen, Denmark. Signatory for **South Africa**

ASIA

Girish Kumar, PhD, Professor, Electrical Engineering Department, Indian Institute of Technology Bombay, Powai, Mumbai, **India**

AUSTRALIA

Don Maisch, PhD, Independent researcher, author of "The Procrustean Approach", Lindisfarne, Tasmania, **Australia**

EUROPE

Alfonso Balmori, BSc, Master in Environmental Education, Biologist. Valladolid, **Spain**

Klaus Buchner, Dr. rer. nat., Professor, MEP – Member of the European Parliament, Kompetenzinitiative zum Schutz von Mensch, Umwelt und Demokratie e.V., München, **Germany**

Daniel Favre, Dr. phil. nat., Biologist, A.R.A. (Association Romande Alerte aux Ondes Electromagnétiques), **Switzerland**

Annie Sasco, MD, DrPH, SM, HDR, former Chief of Research Unit of Epidemiology for Cancer Prevention at the International Agency for Research on Cancer (IARC), Lyon; former Acting Chief, Programme for Cancer Control of the World Health Organization (WHO); former Director of Research at the Institut National de la Santé et de la Recherche Médicale (INSERM); **France**

NORTH AMERICA

Martin Pall, Professor Emeritus of Biochemistry and Basic Medical Sciences, Washington State University, residing in Portland, Oregon, **USA**

Kate B. Showers, PhD, Soil Science, Senior Research Fellow, Centre for World Environmental History, University of Sussex, Falmer, Brighton, UK, residing in Bolton-Est, Québec, **Canada**

SOUTH AMERICA

Carlos Sosa, MD, University of Antioquia, Medellín, **Colombia**

References

[1] De Grasse M. AT&T outlines 5G network architecture. RCR Wireless News, Oct. 20, 2016. https://www.rcrwireless.com/20161020/network-infrastructure/att-outlines-5g-network-architecture-tag4. Accessed July 9, 2018.

[2] Hong W, Jiang ZH, Yu C, et al. Multibeam antenna technologies for 5G wireless communications. *IEEE Tr Ant Prop*. 2017;65(12):6231-6249. doi: 10.1109/TAP.2017.2712819.

[3] Chou H-T. Design Methodology for the Multi-Beam Phased Array of Antennas with Relatively Arbitrary Coverage Sector. Conference paper: 2017 11th European Conference on Antennas and Propagation; Paris, France. doi: 10.23919/EuCAP.2017.7928095.

[4] 47 CFR § 30.202 – Power limits.

[5] SpaceX, WorldVu, Boeing, Telesat Canada and Iridium.

[6] Federal Communications Commission. *Pending Application for Satellite Space and Earth Station Authorization. Schedule S, Technical Report*. Dated April 2016, filed March 1, 2017. http://licensing.fcc.gov/myibfs/download.do?attachment_key=1200245. Accessed June 17, 2018.

[7] Governments and organizations that ban or warn against wireless technology. Cellular Phone Task Force website. www.cellphonetaskforce.org/governments-and-organizations-that-ban-or-warn-against-wireless-technology/. Accessed June 10, 2018. Continually updated.

[8] The International Doctors´ Appeal (Freiburger Appeal). http://freiburger-appell-2012.info/en/home.php?lang=EN. Published in 2012. Accessed June 10, 2018.

[9] International appeal: scientists call for protection from non-ionizing electromagnetic field exposure. International EMF Scientist Appeal website. https://emfscientist.org/index.php/emf-scientist-appeal. Published May 11, 2015. Accessed June 10, 2018. As of March 2018, 237 EMF scientists from 41 nations had signed the Appeal.

[10] Glaser Z. Cumulated index to the bibliography of reported biological phenomena ('effects') and clinical manifestations attributed to microwave and radio-frequency radiation: report, supplements (no. 1-9). BEMS newsletter (B-1 through B-464), 1971-1981. http://www.cellphonetaskforce.org/wp-content/uploads/2018/06/Zory-Glasers-index.pdf. Accessed June 26, 2018. Report and 9 supplements issued by Naval Medical Research Institute, Bethesda, MD; Research Division, Bureau of Medicine & Surgery, Dept. of the Navy, Washington, DC; Electromagnetic Radiation Project Office, Naval Medical Research & Development Command, Bethesda, MD; Naval Surface Weapons Center, Dahlgren, VA; and National Institute for Occupational Safety and Health, Rockville, MD. Index by Julie Moore and Associates, Riverside, CA, 1984. Lt. Zorach Glaser, PhD, catalogued 5,083 studies, books and conference reports for the US Navy through 1981.

[11] Sage C, Carpenter D., eds. *BioInitiative Report: A Rationale for a Biologically-Based Public Exposure Standard for Electromagnetic Radiation*. Sage Associates; 2012. www.bioinitiative.org. Accessed June 10, 2018. The 1,470-page *BioInitiative Report*, authored by an international group of 29 experts, has reviewed more than 1,800 new studies and is continually updated.

[12] Grigoriev Y. Bioeffects of modulated electromagnetic fields in the acute experiments (results of Russian researches). *Annu Russ Natl Comm Non-Ionising Radiat Protect*. 2004:16-73. http://bemri.org/publications/biological-effects-of-non-ionizing-radiation/78-grigoriev-bioeffects07/file.html. Accessed June 17, 2018.

[13] Obajuluwa AO, Akinyemi AJ, Afolabi OB, et al. Exposure to radio-frequency electromagnetic waves alters acetylcholinesterase gene expression, exploratory and motor coordination-linked behaviour in male rats. *Toxicol Rep.* 2017;4:530-534. https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S221475001730063X/pdfft?md5=0af5af76124b1f89f6d23c90c5c7764f&pid=1-s2.0-S221475001730063X-main.pdf. Accessed June 17, 2018.

[14] Volkow ND, Tomasi D, Wang G-J, et al. Effects of cell phone radiofrequency signal exposure on brain glucose metabolism. *JAMA.* 2012;305(8):808-813. https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3184892. Accessed June 17, 2018.

[15] Eghlidospour M, Ghanbari A, Mortazavi S, Azari H. Effects of radiofrequency exposure emitted from a GSM mobile phone on proliferation, differentiation, and apoptosis of neural stem cells. *Anat Cell Biol*. 2017;50(2):115-123. https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5509895. Accessed June 17, 2018.
[16] Hardell L, Carlberg C. Mobile phones, cordless phones and the risk for brain tumors. *Int J Oncol.* 2009;35(1):5-17. https://www.spandidos-publications.com/ijo/35/1/5/download. Accessed June 17, 2018.
[17] Bandara P, Weller S. Cardiovascular disease: Time to identify emerging environmental risk factors. *Eur J Prev Cardiol.* 2017;24(17):1819-1823. http://journals.sagepub.com/doi/10.1177/2047487317734898. Accessed June 17, 2018.
[18] Deshmukh P et al. Cognitive impairment and neurogenotoxic effects in rats exposed to low-intensity microwave radiation. *Int J Toxicol*. 2015;34(3):284-290. doi: 10.1177/1091581815574348.
[19] Zothansiama, Zosangzuali M, Lalramdinpuii M, Jagetia GC. Impact of radiofrequency radiation on DNA damage and antioxidants in peripheral blood lymphocytes of humans residing in the vicinity of mobile phone base stations. *Electromag Biol Med*. 2017;36(3):295-305. doi: 10.1080/15368378.2017.1350584.
[20] Zwamborn A, Vossen S, van Leersum B, Ouwens M, Mäkel W. Effects of Global Communication system radio-frequency fields on Well Being and Cognitive Functions of human subjects with and without subjective complaints. TNO Report FEL-03-C148. The Hague: TNO Physics and Electronics Laboratory; 2003. http://www.milieugezondheid.be/dossiers/gsm/TNO_rapport_Nederland_sept_2003.pdf. Accessed June 16, 2018.
[21] Havas M. When theory and observation collide: Can non-ionizing radiation cause cancer? *Environ Pollut*. 2017;221:501-505. doi: 10.1016/j.envpol.2016.10.018.
[22] Narayanan SN, Kumar RS, Potu BK, Nayak S, Mailankot M. Spatial memory performance of Wistar rats exposed to mobile phone. *Clinics*. 2009;64(3):231-234. https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC2666459. Accessed June 17, 2018.
[23] Houston BJ, Nixon B, King BV, De Iuliis GN, Aitken RJ. The effects of radiofrequency electromagnetic radiation on sperm function. *Reproduction.* 2016;152(6):R263-R266. http://www.reproduction-online.org/content/152/6/R263.long. Accessed June 17, 2018.
[24] Han J, Cao Z, Liu X, Zhang W, Zhang S. Effect of early pregnancy electromagnetic field exposure on embryo growth ceasing. Wei Sheng Yan Jiu. 2010;39(3):349-52 (in Chinese). https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/20568468.
[25] Salford LG, Brun AE, Eberhardt JL, Malmgren L, Persson BRR. Nerve cell damage in mammalian brain after exposure to microwaves from GSM mobile phones. *Environ Health Perspect.* 2003;111(7):881-883. https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC1241519/pdf/ehp0111-000881.pdf. Accessed June 17, 2018.
[26] Milham S. Evidence that dirty electricity is causing the worldwide epidemics of obesity and diabetes. *Electromagn Biol Med*. 2014;33(1):75-78. doi: 10.3109/15368378.2013.783853.
[27] Yakymenko I, Tsybulin O, Sidorik E, Henshel D, Kyrylenko O, Kyrylenko S. Oxidative mechanisms of biological activity of low-intensity radiofrequency radiation. *Electromagn Biol Med*. 2016;35(2):186-202. doi: 10.3109/15368378.2015.1043557.
[28] Herbert M, Sage C. Findings in autism (ASD) consistent with electromagnetic fields (EMF) and radiofrequency radiation (RFR). In: Sage C, Carpenter D., eds. *Biolnitiative Report: A Rationale for a Biologically-Based Public Exposure Standard for Electromagnetic Radiation*. Sec. 20. Sage Associates; 2012. http://www.bioinitiative.org/report/wp-content/uploads/pdfs/sec20_2012_Findings_in_Autism.pdf. Accessed June 29, 2018.
[29] Divan HA, Kheifets L, Obel C, Olsen J. Prenatal and postnatal exposure to cell phone use and behavioral problems in children. *Epidemiology* 2008;19: 523–529. http://www.wifiinschools.com/uploads/3/0/4/2/3042232/divan_08_prenatal_postnatal_cell_phone_use.pdf. Accessed June 29, 2018.
[30] Divan HA, Kheifets L, Obel C, Olsen J. Cell phone use and behavioural problems in young children. *J Epidemiol Community Health*. 2010;66(6):524-529. doi: 10.1136/jech.2010.115402. Accessed July 16, 2018.

[31] Li D-K, Chen H, Odouli R. Maternal exposure to magnetic fields during pregnancy in relation to the risk of asthma in offspring. *Arch Pediatr Adolesc Med.* 2011;165(10):945-950. https://jamanetwork.com/journals/jamapediatrics/fullarticle/1107612. Accessed June 29, 2018.
[32] Warnke U. *Bees, Birds and Mankind: Destroying Nature by 'Electrosmog.'* Competence Initiative for the Protection of Humanity, Environment and Democracy; 2009. www.naturalscience.org/wp-content/uploads/2015/01/kompetenzinitiative-ev_study_bees-birds-and-mankind_04-08_english.pdf. Accessed June 10, 2018.
[33] Balmori A. Electromagnetic pollution from phone masts. Effects on wildlife. *Pathophysiology*. 2009;16:191-199. doi:10.1016/j.pathophys.2009.01.007. Accessed June 10, 2018.
[34] Cammaerts MC, Johansson O. Ants can be used as bio-indicators to reveal biological effects of electromagnetic waves from some wireless apparatus. *Electromagn Biol Med*. 2014;33(4):282-288. doi: 10.3109/15368378.2013.817336.
[35] Broomhall M. *Report detailing the exodus of species from the Mt. Nardi area of the Nightcap National Park World Heritage Area during a 15-year period (2000-2015).* Report for the United Nations Educational Scientific and Cultural Organization (UNESCO). https://ehtrust.org/wp-content/uploads/Mt-Nardi-Wildlife-Report-to-UNESCO-FINAL.pdf. Accessed June 17, 2018.
[36] Kordas D. *Birds and Trees of Northern Greece: Changes since the Advent of 4G Wireless*. 2017. https://einarflydal.files.wordpress.com/2017/08/kordas-birds-and-trees-of-northern-greece-2017-final.pdf. Accessed June 29, 2018.
[37] Waldmann-Selsam C, Balmori-de la Puente A, Breunig H, Balmori A. Radiofrequency radiation injures trees around mobile phone base stations. Sci Total Environ. 2016;572:554-569. doi: 10.1016/j.scitotenv.2016.08.045.
[38] Balmori A. Mobile phone mast effects on common frog (Rana temporaria) tadpoles: The city turned into a laboratory. *Electromagn Biol Med*. 2010(1-2):31-35. doi: 10.3109/15368371003685363.
[39] Margaritis LH, Manta AK, Kokkaliaris KD, et al. Drosophila oogenesis as a bio-marker responding to EMF sources. *Electromagn Biol Med.* 2014;33(3):165-189. doi: 10.3109/15368378.2013.800102.
[40] Kumar NR, Sangwan S, Badotra P. Exposure to cell phone radiations produces biochemical changes in worker honey bees. *Toxicol Int.* 2011;18(1):70-72. https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3052591. Accessed June 17, 2018.
[41] Balmori A. Efectos de las radiaciones electromagnéticas de la telefonía móvil sobre los insectos. *Ecosistemas*. 2006;15(1):87-95. https://www.revistaecosistemas.net/index.php/ecosistemas/article/download/520/495. Accessed June 17, 2018.
[42] Balmori A. The incidence of electromagnetic pollution on wild mammals: A new "poison" with a slow effect on nature? *Environmentalist*. 2010;30(1):90-97. doi: 10.1007/s10669-009-9248-y
[43] Magras IN, Xenos TD. RF radiation-induced changes in the prenatal development of mice. *Bioelectromagnetics* 1997;18(6):455-461. http://collectiveactionquebec.com/uploads/8/0/9/7/80976394/exhibit_r-62_magras_mice_study.pdf. Accessed June 17, 2018.
[44] Otitoloju AA, Osunkalu VO, Oduware R, et al. Haematological effects of radiofrequency radiation from GSM base stations on four successive generations (F1 – F4) of albino mice, Mus Musculus. *J Environ Occup Sci.* 2012;1(1):17-22. https://www.ejmanager.com/mnstemps/62/62-1332160631.pdf?t=1532966199. Accessed July 30, 2018.
[45] Magone I. The effect of electromagnetic radiation from the Skrunda Radio Location Station on Spirodela polyrhiza (L.) Schleiden cultures. Sci Total Environ. 1996;180(1):75-80. doi: 0048-9697(95)04922-3.
[46] Nittby H, Brun A, Strömblad S, et al. Nonthermal GSM RF and ELF EMF effects upon rat BBB permeability. *Environmentalist.* 2011;31(2):140-148. doi: 10.1007/s10669-011-9307-z.
[47] Haggerty K. Adverse influence of radio frequency background on trembling aspen seedlings: Preliminary observations. *International Journal of Forestry Research.* 2010; Article ID 836278. http://downloads.hindawi.com/journals/ijfr/2010/836278.pdf. Accessed June 17, 2018.
[48] Taheri M, Mortazavi SM, Moradi M, et al. Evaluation of the effect of radiofrequency radiation emitted from Wi-Fi router and mobile phone simulator on the antibacterial susceptibility of pathogenic bacteria

Listeria monocytogenes and Escherichia coli. *Dose Response*. 2017;15(1):1559325816688527. https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5298474. Accessed June 18, 2018.
[49] International Agency for Research on Cancer. Non-ionizing radiation, part 2: radiofrequency electromagnetic fields. In: *IARC Monographs on the Evaluation of Carcinogenic Risks to Humans*. Vol 102. Lyon, France: WHO Press; 2013. http://monographs.iarc.fr/ENG/Monographs/vol102/mono102.pdf. Accessed July 2, 2018.
[50] Carlberg M, Hardell L. Evaluation of mobile phone and cordless phone use and glioma risk using the Bradford Hill viewpoints from 1965 on association and causation. *Biomed Res Int*. 2017:9218486. https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5376454. Accessed June 17, 2018.
[51] Blackman CF. Evidence for disruption by the modulating signal. In: Sage C, Carpenter D., eds. *BioInitiative Report: A Rationale for a Biologically-Based Public Exposure Standard for Electromagnetic Radiation*. Sec. 15. Sage Associates; 2012. http://www.bioinitiative.org/report/wp-content/uploads/pdfs/sec15_2007_Modulation_Blackman.pdf. Accessed June 19, 2018.
[52] Williams ER. The global electrical circuit: a review. *Atmos Res*. 2009;91(2):140-152. doi:10.1016/j.atmosres.2008.05.018.
[53] Wever R. Human circadian rhythms under the influence of weak electric fields and the different aspects of these studies. *Int J Biometeorol*. 1973;17(3):227-232. www.vitatec.com/docs/referenz-umgebungsstrahlung/wever-1973.pdf. Accessed June 10, 2018.
[54] Wever R. ELF-effects on human circadian rhythms. In: *ELF and VLF Electromagnetic Field Effects*. (Persinger M, ed.) New York: Plenum; 1974:101-144.
[55] Engels S, Schneider N-L, Lefeldt N, et al. Anthropogenic electromagnetic noise disrupts magnetic compass orientation in a migratory bird. *Nature*. 2014;509:353-356. doi:10.1038/nature13290.
[56] Ludwig W, Mecke R. Wirkung künstlicher Atmospherics auf Säuger. *Archiv für Meteorologie, Geophysik und Bioklimatologie Serie B (Archives for Meteorology Geophysics and Bioclimatology Series B Theoretical and Applied Climatology)*. 1968;16(2-3):251-261. doi:10.1007/BF02243273.
[57] Morley EL, Robert D. Electric fields elicit ballooning in spiders. *Current Biology.* 2018;28:1-7. https://www.cell.com/current-biology/pdf/S0960-9822(18)30693-6.pdf. Accessed July 14, 2018.
[58] Weber J. *Die Spinnen sind Deuter des kommenden Wetters (Spiders Are Predictors of the Coming Weather).* 1800; Landshut, Germany. "The electrical material works always in the atmosphere; no season can retard its action. Its effects on the weather are almost undisputed; spiders sense it, and alter their behaviour accordingly."
[59] König H. Biological effects of extremely low frequency electrical phenomena in the atmosphere. *J Interdiscipl Cycle Res*. 2(3):317-323. www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/09291017109359276. Accessed June 10, 2018.
[60] Sulman F. *The Effect of Air Ionization, Electric Fields, Atmospherics, and Other Electric Phenomena On Man and Animal*. American lecture series. Vol 1029. Springfield, Ill: Thomas; 1980.
[61] König HL, Krüger, AP, Lang S, Sönning, W. *Biologic Effects of Environmental Electromagnetism*. New York: Springer-Verlag; 1981. doi: 10.1007/978-1-4612-5859-9.
[62] Sazanova E, Sazanov A, Sergeenko N, Ionova V, Varakin Y. Influence of near earth electromagnetic resonances on human cerebrovascular system in time of heliogeophysical disturbances. *Progress in Electromagnetics Research Symposium*. August 2013:1661-1665.
[63] Cherry N. Schumann resonances, a plausible biophysical mechanism for the human health effects of solar/geomagnetic activity. *Natural Hazards*. 2002;26(3):279-331. doi:10.1023/A:1015637127504.
[64] Polk C. Schumann resonances. In Volland H, ed. *CRC Handbook of Atmospherics*. Vol. 1. Boca Raton, Fla: CRC Press; 1982:111-178. https://archive.org/stream/in.ernet.dli.2015.132044/2015.132044.Crc-Handbook-Of-Atmospherics-Vol-1#page/n115/mode/2up/search/polk. Accessed June 18, 2018.
[65] Park C, Helliwell R. Magnetospheric effects of power line radiation. *Science*. 1978;200(4343):727-730. doi:10.1126/science.200.4343.727.
[66] Bullough K, Kaiser TR, Strangeways HJ. Unintentional man-made modification effects in the magnetosphere. *J Atm Terr Phys.* 1985;47(12):1211-1223.

[67] Luette JP, Park CG, Helliwell RA. The control of the magnetosphere by power line radiation. *J Geophys Res*. 1979;84:2657-2660.
[68] Becker RO, Selden G. *The Body Electric: Electromagnetism and the Foundation of Life*. New York: Morrow; 1985:325-326.
[69] Firstenberg A. Planetary Emergency. Cellular Phone Task Force website. www.cellphonetaskforce.org/planetary-emergency. Published 2018. Accessed June 10, 2018.
[70] Becker RO. The basic biological data transmission and control system influenced by electrical forces. *Ann NY Acad Sci.* 1974;238:236-241. doi: 10.1111/j.1749-6632.1974.tb26793.x.
[71] Maxey ES, Beal JB. The electrophysiology of acupuncture; How terrestrial electric and magnetic fields influence air ion energy exchanges through acupuncture points. *International Journal of Biometeorology*. 1975;19(Supp. 1):124. doi:10.1007/BF01737335.
[72] Ćosić I, Cvetković D, Fang Q, Jovanov E, Lazoura H. Human electrophysiological signal responses to ELF Schumann resonance and artificial electromagnetic fields. *FME Transactions*. 2006;34:93-103. http://scindeks-clanci.ceon.rs/data/pdf/1450-8230/2006/1450-82300602093C.pdf. Accessed July 18, 2018.
[73] Cohen M, Behrenbruch C, Ćosić I. Is there a link between acupuncture meridians, earth-ionosphere resonances and cerebral activity? Proceedings of the 2nd International Conference on Bioelectromagnetism, Melbourne, Australia. 1998:173-174. doi: 10.1109/ICBEM.1998.666451.
[74] Chevalier G, Mori K, Oschman JL. The effect of earthing (grounding) on human physiology. *European Biology and Bioelectromagnetics*. January 2006:600-621. http://162.214.7.219/~earthio0/wp-content/uploads/2016/07/Effects-of-Earthing-on-Human-Physiology-Part-1.pdf. Accessed June 10, 2018. "Highly significant EEG, EMG and BVP results demonstrate that restoring the natural electrical potential of the earth to the human body (earthing) rapidly affects human electrophysiological and physiological parameters. The extreme rapidity of these changes indicates a physical/bioelectrical mechanism rather than a biochemical change."
[75] Firstenberg A. Earth's Electric Envelope. In: *The Invisible Rainbow: A History of Electricity and Life*. Santa Fe, NM: AGB Press; 2017: 113-131.
[76] Cannon PS, Rycroft MJ. Schumann resonance frequency variations during sudden ionospheric disturbances. *J Atmos Sol Terr Phys*. 1982;44(2):201-206. doi:10.1016/0021-9169(82)90124-6.
[77] *Technical Report*. European Telecommunications Standards Institute; 2007:7. www.etsi.org/deliver/etsi_tr/125900_125999/125914/07.00.00_60/tr_125914v070000p.pdf. Accessed June 10, 2018. "The Specific Anthropomorphic Mannequin (SAM) is used for radiated performance measurements [and is] filled with tissue simulating liquid."
[78] Research on technology to evaluate compliance with RF protection guidelines. Electromagnetic Compatibility Laboratory, Tokyo. http://emc.nict.go.jp/bio/phantom/index_e.html. Accessed July 18, 2018. "SAR is measured by filling phantom liquid that has the same electrical properties as those of the human body in a container made in the shape of the human body, and scanning the inside using an SAR probe."
[79] Becker RO, Marino AA. *Electromagnetism and Life*. Albany: State University of New York Press; 1982:39. "The evidence seems to be quite conclusive that there are steady DC electric currents flowing outside of the neurones proper in the entire nervous system."
[80]Nordenström B. *Biologically Closed Electric Circuits*. Stockholm: Nordic Medical Publications; 1983.
[81] Nordenström B. Impact of biologically closed electric circuits (BCEC) on structure and function. *Integr Physiol Behav Sci*. 1992;27(4):285-303. doi:10.1007/BF02691165.
[82] Devyatkov ND, ed. *Non-Thermal Effects of Millimeter Radiation*. Moscow: USSR Acad. Sci.; 1981 (Russian).
[83] Devyatkov ND, Golant MB, Betskiy OV. *Millimeter Waves and Their Role in the Processes of Life*. (*Millimetrovye volny i ikh rol' v protsessakh zhiznedeyatel*'nosti). Moscow: Radio i svyaz' (Radio and Communication); 1991 (Russian).
[84] Betskii OV. Biological effects of low-intensity millimetre waves (Review). *Journal of Biomedical Electronics*. 2015(1):31-47. http://www.radiotec.ru/article/15678. Accessed July 31, 2018.

[85] Albanese R, Blaschak J, Medina R, Penn J. Ultrashort electromagnetic signals: Biophysical questions, safety issues and medical opportunities," *Aviat Space Environ Med*. 1994;65(5 Supp):A116-A120. www.dtic.mil/dtic/tr/fulltext/u2/a282990.pdf. Accessed June 18, 2018.
[86] Pepe D, Aluigi L, Zito D. Sub-100 ps monocycle pulses for 5G UWB communications. 10th European Conference on Antennas and Propagation (EuCAP). 2016;1-4. doi: 10.1109/EuCAP.2016.7481123.
[87] Nasim I, Kim S. Human exposure to RF fields in 5G downlink. arXiv:1711.03683v1. https://arxiv.org/pdf/1711.03683. Accessed June 17, 2018.
[88] Thielens A, Bell D, Mortimore DB. Exposure of insects to radio-frequency electromagnetic fields from 2 to 120 GHz. *Nature/Scientific Reports.* 2018;8:3924. https://www.nature.com/articles/s41598-018-22271-3.pdf. Accessed June 17, 2018.
[89] Hallmann CA, Sorg M, Jongejans E. More than 75 percent decline over 27 years in total flying insect biomass in protected areas. *PLOS One.* 2017;12(10):e0185809. http://journals.plos.org/plosone/article/file?id=10.1371/journal.pone.0185809&type=printable. Accessed June 17, 2018.
[90] Gandhi O, Riazi A. Absorption of millimeter waves by human beings and its biological implications. *IEEE Trans Microw Theory Tech*. 1986;34(2):228-235. doi:10.1109/TMTT.1986.1133316.
[91] Russell CL. 5G wireless telecommunications expansion: Public health and environmental implications. *Environ Res* 2018;165:484-495. https://zero5g.com/wp-content/uploads/2018/07/5-G-wireless-telecommunications-expansion-Public-health-and-environmental-implications-Cindy-L.-russell.pdf. Accessed November 1, 2018.
[92] Hardell L. World Health Organization, radiofrequency radiation and health - a hard nut to crack (review). *Int J Oncol*. 2017;51:405-413. doi:10.3892/ijo.2017.4046.
[93] Pall M. 5G: Great risk for EU, U.S. and international health: Compelling evidence for eight distinct types of great harm caused by electromagnetic field (EMF) exposures and the mechanism that causes them. European Academy for Environmental Medicine. http://www.5gappeal.eu/wp-content/uploads/2018/06/pall_2018.pdf. Published May 2018. Accessed June 22, 2018.
[94] Markov M, Grigoriev Y. Wi-Fi technology: An uncontrolled global experiment on the health of mankind, *Electromagn Biol Med.* 2013;32(2):200-208. http://www.avaate.org/IMG/pdf/Wi-fi_Technology_-_An_Uncontrolled_Global_Experiment_on_the_Health_of_Mankind_-_Marko_Markov_Yuri_G._Grigoriev.pdf. Accessed June 23, 2018.
[95] Belyaev I, Alipov Y, Shcheglov V, Polunin V, Aizenberg O. Cooperative response of Escherichia coli cells to the resonance effect of millimeter waves at super low intensity. *Electromagn Biol Med*. 1994;13(1):53-66. doi:10.3109/15368379409030698.
[96] Belyaev I. Nonthermal biological effects of microwaves: Current knowledge, further perspective, and urgent needs. *Electromagn Biol Med*. 2005;24(3):375-403. doi:10.1080/15368370500381844.
[97] Bise W. Low power radio-frequency and microwave effects on human electroencephalogram and behavior. *Physiol Chem Phys*. 1978;10(5):387-398.
[98] Brauer I. Experimentelle Untersuchungen über die Wirkung von Meterwellen verschiedener Feldstärke auf das Teilungswachstum der Pflanzen. *Chromosoma*. 1950;3(1):483-509. doi:10.1007/BF00319492.
[99] Kondra P, Smith W, Hodgson G, Bragg D, Gavora J, Hamid M. Growth and reproduction of chickens subjected to microwave radiation. *Can J Anim Sci*. 1970;50(3):639-644. doi:10.4141/cjas70-087.
[100] Frey AH, Seifert E. Pulse modulated UHF energy illumination of the heart associated with change in heart rate. *Life Sciences*. 1968;7(10 Part 2):505-512. doi: 10.1016/0024-3205(68)90068-4.
[101] Mann K, Röschke J. Effects of pulsed high-frequency electromagnetic fields on human sleep. *Neuropsychobiology*. 1996;33(1):41-47. doi: 10.1159/000119247.
[102] Tiagin NV. *Clinical aspects of exposure to microwave radiation*. Moscow: Meditsina; 1971 (Russian).
[103] Belpomme D, Campagnac C, Irigaray P. Reliable disease biomarkers characterizing and identifying electrohypersensitivity and multiple chemical sensitivity as two etiopathogenic aspects of a unique pathological disorder. Rev Environ Health 2015;30(4):251–271. https://www.jrseco.com/wp-content/uploads/Belpomme-Environmental-health-2015.pdf. Accessed June 18, 2018.

[104] Hecht K. *Health Implications of Long-term Exposure to Electrosmog.* Competence Initiative for the Protection of Humanity, the Environment and Democracy. 2016: 16, 42-46. http://kompetenzinitiative.net/KIT/wp-content/uploads/2016/07/KI_Brochure-6_K_Hecht_web.pdf. Accessed June 20, 2018.
[105] Belyaev I, Dean A, Eger H, et al. EUROPAEM EMF Guideline 2016 for the prevention, diagnosis and treatment of EMF-related health problems and illnesses. *Rev Environ Health*. 2016;31(3):363-397. doi:10.1515/reveh-2016-0011.
[106] Schreier N, Huss A, Röösli M. The prevalence of symptoms attributed to electromagnetic field exposure: A cross-sectional representative survey in Switzerland. *Soz Praventivmed*. 2006;51(4):202-209. doi:10.1007/s00038-006-5061-2. Accessed July 16, 2018.
[107] Schroeder E. Stakeholder-Perspektiven zur Novellierung der 26. BImSchV: Ergebnisse der bundesweiten Telefonumfrage im Auftrag des Bundesamtes für Strahlenschutz (Report on stakeholder perspectives on amending the 26th Federal Emission Control Ordinance: Results of the nationwide telephone survey ordered by the Federal Office for Radiation Protection). Schr/bba 04.02.26536.020. Munich, Germany. 2002 (German). https://www.bfs.de/SharedDocs/Downloads/BfS/DE/berichte/emf/befuerchtungen.pdf?__blob=publicationFile&v=3. Accessed July 19, 2018.
[108] Hallberg Ö, Oberfeld G. Letter to the editor: Will we all become electrosensitive? *Electromagn Biol Med.* 2006;25:189-191. https://www.criirem.org/wp-content/uploads/2006/03/ehs2006_hallbergoberfeld.pdf. Accessed June 22, 2018.
[109] Brussels International Scientific Declaration on Electromagnetic Hypersensitivity and Multiple Chemical Sensitivity. ECRI Institute. http://eceri-institute.org/fichiers/ 1441982765_Statement_EN_DEFINITIF.pdf. Published 2015. Accessed June 10, 2018.
[110] Removal of barriers to entry, 47 U.S.C. § 253. www.gpo.gov/fdsys/pkg/USCODE-2015-title47/pdf/USCODE-2015-title47-chap5-subchapII-partII-sec253.pdf; *5G For Europe: An Action Plan*. European Commission; 2016. http://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=17131. Accessed June 10, 2018.
[111] Federal Register – Rules and Regulations. 47 CFR Part 1 [WT Docket No 17–79; FCC 18–30] Accelerating Wireless Broadband Deployment by Removing Barriers to Infrastructure Investment. 2018;83(86). Accessed June 10, 2018.
[112] *5G For Europe: An Action Plan*. European Commission; 2016. http://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=17131. Accessed June 10, 2018.
[113] PCIA – The Wireless Infrastructure Association. Model wireless telecommunications facility siting ordinance. 2012. https://wia.org/wp-content/uploads/Advocacy_Docs/PCIA_Model_Zoning_Ordinance_June_2012.pdf. Accessed June 29, 2018.
[114] Mobile services, 47 U.S.C. § 332(c)(7)(B)(iv). www.gpo.gov/fdsys/pkg/USCODE-2016-title47/pdf/USCODE-2016-title47-chap5-subchapIII-partI-sec332.pdf: "No state or local government or instrumentality thereof may regulate personal wireless service facilities on the basis of the environmental effects of radio frequency emissions to the extent that such facilities comply with the [Federal Communications] Commission's regulations concerning such emissions." Courts have reversed regulatory decisions about cell tower placement simply because most of the public testimony was about health.
[115] *Cellular Telephone Company v. Town of Oyster Bay*, 166 F.3d 490, 495 (2nd Cir. 1999). https://openjurist.org/166/f3d/490/cellular-telephone-company-at-v-town-of-oyster-bay. Accessed June 10, 2018.; *T-Mobile Northeast LLC v. Loudoun County Bd. of Sup'rs*, 903 F.Supp.2d 385, 407 (E.D.Va. 2012). https://caselaw.findlaw.com/us-4th-circuit/1662394.html. Accessed June 10, 2018.
[116] Vogel G. A Coming Storm For Wireless? *TalkMarkets*. July 2017. www.talkmarkets.com/content/stocks--equities/a-coming-storm-for-wireless?post=143501&page=2. Accessed September 13, 2018.
[117] Swiss Re: SONAR - New emerging risk insights. July 2014:22. http://media.swissre.com/documents/SONAR_2014.pdf. Accessed June 10, 2018. "[A]n increasing level of interconnectivity and the growing prevalence of digital steering and feedback systems also give rise to new vulnerabilities. These could involve cascading effects with multiple damages as well as long-lasting interruptions if the problems turned

out to be complex and/or difficult to repair. Interconnectivity and permanent data generation give rise to concerns about data privacy, and exposure to electromagnetic fields may also increase."

[118] Albert Einstein, letter to Max Born, Dec. 4, 1926.

[119] Active Denial Technology. Non-Lethal Weapons Program. https://jnlwp.defense.gov/Press-Room/Fact-Sheets/Article-View-Fact-sheets/Article/577989/active-denial-technology/. Published May 11, 2016. Accessed June 10, 2018.

[120] Conflicts of interest have frequently arisen in the past. For example, the EU Commission (2008/721/EC) appointed industry-supportive members for SCENIHR who submitted to the EU a misleading SCENIHR report on health risks, which gave the telecommunications industry carte blanche to irradiate EU citizens. The report is now quoted by radiation safety agencies in the EU. Another example is the US National Toxicology Program contracting with the IT'IS Foundation, which is funded by the entire telecommunications industry, to design, build and monitor the exposure facility for a two-year, 25-million-US-dollar study of cell phones. It subsequently produced a misleading report that is now quoted by industry officials in the US.

[121] Ross M, Mills M, Toohey D. Potential climate impact of black carbon emitted by rockets. *Geophys Res Lett*. 2010;37:L24810. https://agupubs.onlinelibrary.wiley.com/doi/pdf/10.1029/2010GL044548. Accessed June 17, 2018.

[122] Ross MN, Schaeffer PM. Radiative forcing caused by rocket engine emissions. *Earth's Future*. 2014;2:177-196. https://agupubs.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.1002/2013EF000160. Accessed June 17, 2018.

[123] Callicott JB, Mumford K. Ecological sustainability as a conservation concept. *Conservation Biology*. 1997;11(1):32-40. https://www.sierraforestlegacy.org/Resources/Community/Sustainability/SY_CallicottMumford1997.pdf. Accessed June 20, 2018.

Postadres:
Postbus 150
2670 AD Naaldwijk
Bezoekadres:
Stokdijkkade 2
2671 GW Naaldwijk
T 14 0174
F (0174) 673 600
E info@gemeentewestland.nl
I www.gemeentewestland.nl

Aan de raad van de gemeente Westland

UW BRIEF	UW KENMERK	ZAAK-/PROJECTNR.	DOCUMENTNR.	BIJLAGE(N)
			19-0016568	
CONTACTPERSOON		AFDELING/TEAM	DOORKIESNUMMER	DATUM VERZONDEN
L.M. van Beurden		Beleid	(0174) 672 121	29 JAN 2019

ONDERWERP
Evaluatie jaarwisseling 2018-2019

Geachte raad,

Hierbij ontvangt u de evaluatie van de jaarwisseling 2018-2019.

Algemeen beeld
De jaarwisseling in de gemeente Westland is (relatief) rustig en beheersbaar verlopen. De gemeente en de betrokken veiligheidspartners hadden daar wel de hulp van de inwoners bij nodig. Veiligheid maak je immers met elkaar. Het is jammer dat die verantwoordelijkheid niet door iedereen werd gevoeld en zich enkele ongeregeldheden hebben voorgedaan.
Het rustige weer tijdens de jaarwisseling heeft duidelijk gezorgd voor meer activiteiten op straat. Opvallend waren de vele vreugdevuurtjes die door de inwoners zijn ontstoken. Het overgrote deel van de inwoners heeft zich hierbij keurig aan de richtlijnen van de gemeente gehouden.

De schade aan gemeentelijk eigendommen bedraagt € 65.752,50 (vorige jaarwisseling € 51.310,-). Een groot deel van de schade (€ 23.580,-) is veroorzaakt aan afvalcontainers (vorige jaarwisseling € 1.500,-). De schade aan verkeersborden bedraagt € 18.751,50 (vorige jaarwisseling € 17.486,-). De schade aan speeltuinen bedraagt € 9.969,- (vorige jaarwisseling € 21.500,-).

Jaarwisselingsaanpak
De veiligheidspartners hebben veel maatregelen genomen om de jaarwisseling feestelijk en veilig te laten verlopen. Over de jaarwisselingsaanpak heeft de burgemeester u in oktober 2018 schriftelijk geïnformeerd. Voor de jaarwisseling 2017-2018 zijn bij wijze van proef vuurwerkvrije zones aangewezen. Wij hebben besloten deze zones permanent aan te wijzen als vuurwerkvrije zones.

Doelstelling
De primaire doelstelling van de integrale jaarwisselingsaanpak is om de jaarwisseling veilig en ordentelijk te laten verlopen door het tegengaan van verstoringen van de openbare orde en onveilige situaties. Daarnaast is het doel het zoveel mogelijk voorkomen dan wel beperken van materiële schade. Om dit te bereiken is er door de veiligheidspartners (gemeente, politie, brandweer, OM, buurtpreventie, Halt, Vitis, woningcorporaties en anderen) zowel in de

voorbereiding op als tijdens de jaarwisseling onder regie van de gemeente multidisciplinair samengewerkt.
Wij zijn van mening dat de doelstellingen grotendeels zijn gerealiseerd.

Hotspots
De volgende risicolocaties zijn aangewezen:
Monster: Havenstraat en Kloosterlaan (overlast jeugd)
De Lier: De Lierhout (park/speeltuin)
Gravenzande: Zandeveltpark, Tollenpark en Van Lennepstraat;
Honselersdijk: Hunselaer, Achter de Dijk en Nachtegaalstraat;
Naaldwijk: Omgeving Esdoorn
In de Nachtegaalstraat in Honselersdijk is preventief cameratoezicht toegepast. Er hebben zich op deze locatie geen problemen voorgedaan.

Feesten
Er waren 2 sporthalfeesten voor jongeren in Westland. Daarnaast waren enkele horecagelegenheden geopend. Veel mensen hebben hier de jaarwisseling kunnen vieren. De sporthalfeesten zijn goed verlopen. Er hebben zich geen grote incidenten voorgedaan. Dit geldt ook voor de reguliere horeca.

Sporthalfeesten	**Locatie**
De Lier	Sporthal Vreeloo, 1.600 bezoekers
Naaldwijk	Sporthal Westlandia, 1.000 bezoekers

Brandweerinzet
Van 31 december 2018 00.00 uur tot 1 januari 2019 08.00 uur heeft Brandweer Haaglanden in Westland met een piketploeg gewerkt. Er waren 55 brandweermensen operationeel. In totaal zijn in deze periode 54 meldingen ontvangen. Een aantal Westlandse voertuigen/manschappen is ook ingezet bij de brand in Scheveningen.

Overzicht aantal meldingen brandweer					
Brandweerpost	**2014-2015**	**2015-2016**	**2016-2017**	**2017-2018**	**2018-2019**
Monster	14	7	9	11	12
Maasdijk	3	7	8	7	2
De Lier	4	7	5	1	7
Honselersdijk	13	9	8	11	7
Naaldwijk	9	8	15	6	13
's-Gravenzande	6	13	10	8	7
Wateringen	26	15	15	12	6
Totaal:	75	66	70	**56**	**54**

Politie-inzet
Tijdens de jaarwisseling waren 84 (blauwe) politieagenten en 12 rechercheurs in het district E (Bureau Westland, Delft en Rijswijk) actief. Er is veel inzet gepleegd op kleine incidenten, zoals vuurwerk(overlast). Hierna volgt een opsomming.

- In Honselersdijk werden de brandweer en politie belaagd door een groep van ongeveer 20-30 opgeschoten jongeren. Door een interventie (lees: fysiek optreden door de politie en passieve inzet van politiehonden) werd de rust hersteld en kon de brandweer een groot illegaal vuur bestrijden.
- Op een later tijdstip is er in de directe omgeving nog een verdachte aangehouden voor ordeverstoring.
- Op de Kruilier te Wateringen werd een feest gegeven. Bij dit feest waren personen aanwezig die dreigden de openbare orde te verstoren.
- In de omgeving van de eendenvijver te `s-Gravenzande is een aanhouding verricht wegens ordeverstoring. Na deze aanhouding is de rust wedergekeerd.
- In Wateringen heeft een minderjarige verdachte iemand in zijn hand gestoken. De verdachte is aangehouden en er is proces-verbaal opgemaakt.
- In `s-Gravenzande is een aanhouding verricht vanwege openbare dronkenschap en het verstoren van de openbare orde.
- In Monster zijn 2 personen aangehouden voor baldadigheid.
- In Monster is een auto uitgebrand, in De Lier een caravan.

Illegaal vuurwerk
In december zijn 2 personen aangehouden (1 x Honselersdijk en 1 x 's Gravenzande) voor het bezit van illegaal vuurwerk. Zij zijn beiden gecontroleerd n.a.v. postpakketten. Een van hen heeft van het OM een locatiegebod gekregen (gedurende de jaarwisseling binnen blijven), de ander heeft een locatieverbod gekregen (mocht op bepaalde plekken niet komen).
Daarnaast heeft de burgemeester 6 waarschuwingsbrieven verzonden i.v.m. het bezit van illegaal vuurwerk.

In Monster is een vuurwerkbom op een brug ontploft. Hiervan is aangifte gedaan. Inmiddels zijn 2 verdachten in deze zaak gehoord.

Aanhoudingen
Hieronder het aantal aanhoudingen in de afgelopen 5 jaar.

Aanhoudingen gemeente Westland afgelopen 5 jaar	
Jaarwisseling	**Aanhoudingen**
2014-2015	13
2015-2016	2
2016-2017	5
2017-2018	3
2018-2019	7

Ambulance-inzet
Tijdens de jaarwisseling moest zes keer een ambulance worden ingezet. Vier keer voor overmatig alcoholgebruik, één keer voor vuurwerkletsel en één keer na een geweldsincident.

Geweld tegen hulpverleners
In Monster en Honselersdijk is brandweerpersoneel met zwaar vuurwerk bekogeld. Op de Rijnweg in Monster is de brandweer tijdens het blussen van een vreugdevuur om die reden weggereden. Op dat moment was er nog geen politie ter plaatse.

Bij het blussen van een vuur in de Johan van Oldenbarneveldtstraat in Honselersdijk werd er zwaar vuurwerk naar de brandweer gegooid. In overleg met de politie is het vuur geblust. Het parate peloton van de politie is ingezet. Tijdens het blussen werd er gescholden en één van de brandweermensen werd met de dood bedreigd. Ook werden er andere verwensingen richting de hulpverleners geroepen. Omdat er niet anoniem aangifte gedaan kan worden, heeft de brandweer geen aangifte gedaan. Hier zal vanuit het college nader actie op worden ondernomen.

Haltverwijzingen

Er zijn in de periode rond de jaarwisseling geen Haltverwijzingen geweest in verband met voortijdig afsteken van vuurwerk. Hieronder het aantal Haltverwijzingen van de afgelopen 5 jaar.

Haltverwijzingen gemeente Westland afgelopen 5 jaar	
Jaarwisseling	**Verwijzingen**
2014-2015	4
2015-2016	12
2016-2017	13
2017-2018	2
2018-2019	0

Schadebeeld

De schade aan verkeersborden bedraagt € 18.751,50. Dit is € 1.265,50 hoger dan de vorige jaarwisseling.

De schade aan afvalcontainers bedraagt € 23.580,-. Dit is € 22.080,- hoger dan de vorige jaarwisseling. In Monster zijn drie afvalcontainers beschadigd, in De Lier drie, in Honselersdijk drie en in Wateringen twee.

In Monster is op de brug bij de Grote Geest een vuurwerkbom afgestoken. Hierdoor ontstond schade aan de reling en de toplaag. Meer dan in voorgaande jaren is er overal in Westland schade aan de toplagen van brug-/wegdekken.

In een speeltuin aan de Sweelincklaan in 's-Gravenzande is een duikelrek in brand gestoken. Ook de onderliggende rubbertegels zijn verbrand. De schade bedraagt € 3.125,-. De totale schade aan speeltoestellen is € 9.969,- . Dit is € 11.531,- lager dan de vorige jaarwisseling.

Schadebeeld jaarwisseling 2018-2019 per categorie			
	2017- 2018	2018 - 2019	VERSCHIL + / -
Verkeersborden	€ 17.486	€ 18.750,50	€ 1.265,50
Afvalcontainers	€ 1.500	€ 23.580	€ 22.080
Prullenbakken/ dispenser	€ 1.110	€ 1.255	€ 145
Overig straatmeubilair	€ 741	€ 1.440	€ 699
Wegdek	€ 8.313	€ 10.647	€ 2.334
Speeltoestellen	€ 21.500	€ 9.969	€ 11.531
Bermen/gazon	€ 660	€ 111	€ 549
Totaal	**€ 51.310**	**€ 65.752,50**	**€ 14.442,50**

Schadebeeld afgelopen 5 jaarwisselingen					
Kern	**2014-2015**	**2015-2016**	**2016-2017**	**2017-2018**	**2018-2019**
De Lier	4.735	11.381	12.360	18.907	15810
Heenweg	1.819	4.020	7.431	62	0
Hónselersdijk	9.921	6.607	5.500	3.527	7499
Kwintsheul	1.991	1.529	651	992	1571
Maasdijk	3.090	4.132	4.378	1.246	4229
Monster	12.068	27.378	17.793	1.631	13975
Naaldwijk	5.437	11.773	6.424	5.729	3923
Poeldijk	2.600	4.738	2.972	4.808	2293
s-Gravenzande	11.491	9.588	6.816	6.939	3768
Ter Heijde	570	300	1.718	248	0
Wateringen	16.728	8.254	23.821	7.221	12685
Totaal	**€ 70.450,-**	**€ 89.700,-**	**€ 89.863,-**	**€ 51.310,-**	**€ 65.752,-**

**Gedurende het jaar kunnen er nog schades aan putten en straatkolken naar voren komen.*Schade aan eigendommen van derden (scholen, bushokjes, abri's, lantaarnpalen, auto's e.d.) is niet in het overzicht opgenomen.*

Opvallend

Er zijn deze jaarwisseling 355 schades geregistreerd. Het overgrote deel van de schadegevallen (255) betreft schade aan verkeersborden. Vorige jaarwisseling waren er 264 beschadigde verkeersborden.

In 10 van de 380 speeltuinen werd schade aangericht. Vorig jaar waren er 9 beschadigde speeltuinen.

Verder valt op dat de schade aan afvalcontainers flink is gestegen (van € 1.500,- naar € 18.750,50,-). Al deze schades zijn ontstaan vóór oudejaarsdag. Op 31 december 2017 is een aantal ondergrondse containers afgesloten i.v.m. de openstelling van een aantal supermarkten op zondag 30 december jl.

De schade aan prullenbakken/dispensers en overig straatmeubilair is nagenoeg gelijk gebleven. Voorafgaand aan de jaarwisseling is veel straatmeubilair preventief verwijderd.

Aan brug-/wegdekken is een stijging van de schade te zien, veroorzaakt door vuren, vuurtonnen (oliedrums) en een vuurwerkbom. Het rustige weer heeft mensen langer op straat gehouden. Mogelijk is dit een van de oorzaken.

Vuurwerkvrije zones

Wij hebben ook voor de jaarwisseling 2018-2019 vuurwerkvrije zones ingesteld. In totaal 406. Dit om kwetsbare mensen (bewoners verpleeg- en verzorgingshuizen) en dieren (kinderboerderijen) te beschermen en om vernielingen (speeltuinen) te voorkomen.
Er is over de vuurwerkvrije zones een uitgebreide communicatiecampagne gevoerd. Deze campagne was gericht op voorlichting en bewustwording met het uiteindelijke doel gedragsverandering. Er is over de jaarwisseling o.a. gecommuniceerd via themapagina's in Groot Westland, uitzendingen op WOS-tv (Westland Report en Veilig Westland), sociale media, de

gemeentelijke website, jongerenwerkers, flyers op scholen, Halt en de landelijke vuurwerkcampagne.
Bij de vuurwerkvrije zones gaat het vooral om het creëren van bewustwording, in de hoop dat mensen elkaar aanspreken op ongewenst gedrag. Alle zones handhaven is vanwege capaciteitstekort gewoonweg onmogelijk.

Inzet ambulant jongerenwerk
Het ambulant jongerenwerk was in de maand december aanwezig op straat om contacten te leggen met de jeugd en zichtbaar aanwezig te zijn voor de buurtbewoners. De ambulante jongerenwerkers richtten zich op het oppikken van signalen rondom vuurwerk, brandstichting en vernielingen door de jeugd. Zij gingen met de jeugd op straat in gesprek, deelden flyers van de gemeente uit ('Verknal het niet voor een ander') en gaven de jongeren veiligheidstips mee en ook dat ze geen vernielingen moeten plegen.

Inzet buurtpreventie
De periode rond de jaarwisseling is voor de toezichthouders en handhavers een hele drukke. Een aantal buurtpreventieverenigingen is op oudejaarsdag en de periode daarvoor actief geweest. Er was sprake van een mooie aanvulling op en een goede samenwerking met de boa's en politie.

Inzet particuliere beveiliging
Op oudejaarsdag zijn 8 particuliere beveiligers ingezet om toezicht te houden en zichtbaar aanwezig te zijn. Particuliere beveiligers hebben geen extra bevoegdheden, maar vormen extra ogen en oren voor de gemeente en politie. De beveiligers stonden in rechtstreeks contact met de boa's en politie. Ook de komende jaarwisseling zullen wij beveiligers inzetten, met name op de plaatsen waar sprake is van veel vuurwerkoverlast.

Klachten – toezicht en handhaving
Niet iedere inwoner heeft de jaarwisseling als (relatief) rustig ervaren. Ondanks alle inzet voor, tijdens en na de jaarwisseling is er nog steeds veel zwaar illegaal vuurwerk in omloop en wordt er veel vuurwerk afgestoken buiten de wettelijke afsteektijden.

Tot slot
Er is sprake geweest van een (relatief) rustige en beheersbare jaarwisseling. We kunnen en willen niet spreken van een geslaagde jaarwisseling. Daarvoor zijn de inspanningen die de gemeente en de veiligheidspartners hebben moeten doen, te veelomvattend. Ons inziens is er pas sprake van een geslaagde jaarwisseling als we geen maatregelen hoeven te treffen en de jaarwisseling alleen maar feestelijk is. Alle betrokken veiligheidspartners bedanken wij voor de grote inspanning die zij hebben verricht om de periode rond de jaarwisseling goed te laten verlopen.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Westland,
de secretaris, de burgemeester,

A.C. Spindler B.R. Arends

REKENKAMERCOMMISSIE
WESTLAND

Postadres:
Postbus 150
2670 AD Naaldwijk
Bezoekadres:
Laan van de Glazen Stad 1
2672 TA Naaldwijk
T 14 0174
F (0174) 673 600
E info@gemeentewestland.nl
I www.gemeentewestland.nl

Aan de raad van de gemeente Westland
Postbus 150
2670AD NAALDWIJK

UW BRIEF	UW KENMERK	ZAAK-/PROJECTNR.	DOCUMENTNR.	BIJLAGE(N)
			G19-000285	1

CONTACTPERSOON	CLUSTER	TELEFOONNUMMER	DATUM VERZONDEN
D. van Vliet	RKC	(0174) 673 038	30-01-2019

ONDERWERP
Jaarplan RKC 2019

Geachte leden van de Raad,

Hierbij ontvangt u het Jaarplan 2019 van de Rekenkamercommissie Westland (RKC). Met dit Jaarplan wordt uitvoering gegeven aan artikel 11, vierde lid, van de Verordening op de Rekenkamercommissie Westland. Het Jaarplan wordt openbaar gemaakt door plaatsing op de website van de gemeente Westland, op de pagina van de Rekenkamercommissie.

Het concept-jaarplan 2019 (onderzoeksprogramma) is op 21 december 2018 aan de raad voorgelegd met het verzoek voor 18 januari 2019 wensen, adviezen en bedenkingen over het Jaarplan ter kennis van de RKC te brengen. Daarop zijn geen inhoudelijke suggesties binnen gekomen. Derhalve zijn geen wijzigingen meer aangebracht in het concept-jaarplan. Het Jaarplan 2019 is op 24 januari 2019 door de RKC definitief vastgesteld.

Hopende u zo volledig te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

D. van Vliet
Secretaris Rekenkamercommissie Westland

GRF 002

REKENKAMERCOMMISSIE
WESTLAND

ONDERZOEKSPROGRAMMA

JAARPLAN 2019

Rekenkamercommissie Westland

januari 2019

Inhoudsopgave

1. Inleiding 4
2. Capaciteit van de Rekenkamercommissie 4
3. Onderzoeksprogramma 2019 5
4. Follow-up onderzoeken 6
5. Signaleringsfunctie 6

Bijlage 1 De Rekenkamercommissie Westland 7
Bijlage 2 Uitwerking onderzoeksonderwerpen 1 t/m 3 9

1. Inleiding

Voor u ligt het jaarplan 2019 van de Rekenkamercommissie van de gemeente Westland (hierna: RKC), vastgesteld in haar vergadering van 23 januari 2019. In haar vergadering van 14 november 2018 zijn de onderzoeksonderwerpen voor 2019 bepaald. In dit jaarplan gaan wij daar nader op in.

RKC als professioneel onderzoeksinstrument

De RKC voert onderzoeken uit naar de doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur. Met deze onderzoeken ondersteunt de RKC raadsleden in hun kaderstellende en controlerende taak.

De RKC staat voor onafhankelijkheid en professionaliteit met oog voor de behoeften van de raad. Dit komt tot uitdrukking in de RKC samenstelling van externe en interne leden, een evenwichtige jaarplanning, een gedegen wijze van onderzoek en de conclusies en aanbevelingen van verricht onderzoek. Daarbij hoort een houding die blijk geeft van politieke en bestuurlijke sensitiviteit en een goede communicatie met de raad.

Samenstelling RKC

De samenstelling van de RKC ziet er als volgt uit:

Voorzitter	mevrouw drs. F.C. (Fiona) Buruma
Externe leden	de heer mr. N. (Nils) Nijdam
	de heer A.W. (André) Timmerman
Interne leden	mevrouw P. (Petra) Scheffers – van der Lelij
	de heer mr. P.J.L.J. (Peter) Duijsens
Ambtelijk secretaris	de heer D. (Dick) van Vliet

Het jaarplan weerspiegelt onze drijfveer om binnen het beschikbare budget te komen tot een optimale ondersteuning van de kaderstellende en controlerende taak van de raad.

2. Capaciteit van de Rekenkamercommissie

De RKC verzorgt de planning en de begeleiding van onderzoeken. Voor het uitvoeren van onderzoeken wordt extern ingehuurd vanuit het budget van de RKC. Tot slot vervult de RKC een signaleringsfunctie en maakt zij de raad opmerkzaam op ontwikkelingen die voor hem relevant zijn.

Voor 2019 heeft de RKC de beschikking over een budget van € 70.000. In onderstaande tabel is aangegeven hoe het budget toebedeeld wordt aan de werkzaamheden van de RKC.

Omschrijving	Gepland budget
Totaal beschikbaar budget in 2019	€ 70.000
Planning en begeleiding van onderzoek, uitvoering follow-up onderzoek en signaleringsfunctie	€ 16.800
Beschikbaar voor de uitvoering van het onderzoeksprogramma 2019	€ 53.200

3. Onderzoeksprogramma 2019

Uitvoering jaarplan 2018

In het jaarplan 2018 zijn 3 onderzoeken opgenomen. Het rapport van het eerste onderzoek, het onderzoek naar het Economisch beleid in de gemeente Westland (gestart in 2017), is in de commissie Bestuur van 6 september 2018 aan de raad aangeboden en behandeld in de commissie EFO van 3 oktober 2018. In februari 2018 is gestart met het tweede onderzoek, namelijk het onderzoek naar inzichtelijkheid van de Begrotings- en Verantwoordingsstukken van de gemeente Westland. Het rapport van dit onderzoek is in de commissie Bestuur van 24 mei 2018 aan de raad aangeboden en behandeld in de commissie EFO van 20 juni 2018. Met het 3e onderzoek uit het jaarplan, namelijk een onderzoek naar de Cultuur van het bestuur en de ambtelijke organisatie van de gemeente Westland is de RKC in 2018 niet gestart. De RKC wilde eerst de uitkomst afwachten van het raadsonderzoek naar de 9 observaties, zoals opgenomen in het rapport van de burgemeester inzake bevordering goed functioneren gemeentebestuur, dat in februari 2018 is uitgebracht. Wel is de RKC in oktober 2018 gestart met een vervolgonderzoek (follow-up) naar vijf rekenkamer-onderzoeken uit de periode 2013 t/m 2016. Het ligt in de planning om dit onderzoek in februari 2019 af te ronden en op 7 maart 2019 aan te bieden aan de raad in de commissie Bestuur.

Totstandkoming van het jaarplan 2019

De RKC heeft in haar vergadering van 14 november 2018 de groslijst met 18 mogelijke onderzoeksonderwerpen doorgenomen op actualiteit. De groslijst is naast actualiteit ook afgewogen op basis van criteria zoals vastgelegd in het onderzoeksprotocol en in de Verordening van de RKC. Omdat nog niet gestart is met het onderzoek naar de Cultuur van het bestuur en de ambtelijke organisatie is ook dit onderzoek in de afweging voor 2019 betrokken. Gezien de uitkomst van het raadsonderzoek naar de 9 observaties (het onderzoek heeft geen nieuwe inzichten opgeleverd) en de komst van een nieuwe burgemeester (die mogelijk op dit gebied initiatieven wil ontplooien) heeft de RKC gemeend dit onderzoek voorlopig naar 2020 door te schuiven. De selectie heeft ertoe geleid dat drie mogelijk te onderzoeken onderwerpen zijn bepaald.

Het onderzoeksbudget ad € 53.200 van de RKC Westland laat naar verwachting en afhankelijk van de te ontvangen offertes drie onderzoeken toe in 2019. De RKC is daarom voornemens om de volgende onderzoeken uit te voeren.

1. Kwaliteit dienstverlening
2. Participatiebeleid / burgerinitiatief
3. Informatiebeveiliging

In bijlage 2 lichten wij de onderzoeksvragen toe. Het betreft een concept denkrichting en kaderstelling. In 2019 zullen wij de raad nader informeren en betrekken voorafgaand aan de start van elk van de onderzoeken, waarna wij de definitieve onderzoeksvragen zullen opstellen en onderzoeksbureaus zullen selecteren.

4. Follow-up onderzoeken

In een follow-up onderzoek wordt aandacht besteed aan de conclusies en aanbevelingen van eerder uitgevoerd onderzoek, waarover is besloten dat deze ten uitvoer zouden worden gebracht.

Zoals eerder aangegeven rondt de RKC in 2019 het vervolgonderzoek naar vijf rekenkameronderzoeken af. Het ligt niet in de bedoeling om in 2019 nog een vervolgonderzoek te doen, mede omdat de onderzoeken die nu nog resteren van een dusdanig recente datum zijn dat de RKC het nog te vroeg vindt om de doorwerking daarvan te toetsen.

5. Signaleringsfunctie

De RKC attendeert de raad gedurende het jaar graag op ontwikkelingen die voor het doeltreffend, doelmatig en rechtmatig handelen van de gemeente relevant zijn. Ook informeert de RKC over onderzoek van andere instanties, als dat relevant voor de raad is. De RKC zal in voorkomende gevallen de raad per brief benaderen.

Bijlage 1 De Rekenkamercommissie Westland

De uitgangspunten van de RKC

De RKC onderzoekt vanuit een positief kritische houding de doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur. De RKC is een 'instrument' van de raad dat erop gericht is de raadsleden te ondersteunen bij hun kaderstellende en controlerende taak. De RKC is één van de instrumenten van de raad, naast het onderzoeksrecht van de raad, het reguliere accountantsonderzoek, externe evaluatieonderzoeken en periodieke doorlichtingen.

De RKC hecht aan haar onafhankelijkheid en staat voor professionaliteit in onderzoek. Dit komt vooral tot uitdrukking in een evenwichtige onderzoeksagenda, een gedegen wijze van onderzoek en de conclusies en aanbevelingen van verricht onderzoek. Daarbij hoort een houding die blijk geeft van politieke en bestuurlijke sensitiviteit.

De RKC hecht aan transparantie. Bij de te onderzoeken onderwerpen zal de RKC verantwoording afleggen over de door haar gemaakte keuzes. Daarnaast zal de RKC zich in de onderzoeksrapporten verantwoorden over de gehanteerde aanpak en zich periodiek verantwoorden over de uitgevoerde onderzoeken door jaarlijks een openbaar jaarverslag te publiceren.

De RKC hecht aan een frequente en effectieve communicatie met de raad. Dit impliceert dat gesprekken worden gevoerd met raadsleden over het onderzoeksprogramma, goede contacten worden onderhouden met raad en presidium en dat zo bruikbaar mogelijke onderzoeksresultaten op een pakkende wijze worden gepresenteerd.

De werkwijze van de RKC

Onderzoeksvoorstellen kunnen afkomstig zijn van de raadsleden, het college van B&W, de inwoners van Westland en van de RKC zelf. Ook is het mogelijk dat de raad een verzoek tot onderzoek richt aan de RKC. In artikel 3.1 van het Reglement van Orde en artikel 11 van de Verordening op de Rekenkamercommissie gemeente Westland 2009 en volgende jaren staat vermeld dat de RKC de onderwerpen van onderzoek jaarlijks als concept jaarplan aan de raad stuurt. De raad krijgt daarna de gelegenheid om wensen, adviezen en bedenkingen aan de RKC over te brengen en/of hierover uitleg te vragen. De RKC stelt in de daarop volgende vergadering het onderzoeksplan vast en zendt dit onverwijld ter kennisname aan de raad en het college van B&W. Het stuk wordt openbaar gemaakt via een persbericht en zal geplaatst worden op de website van de gemeente Westland (www.gemeentewestland.nl).

De RKC heeft in haar vergadering van 11 oktober 2010 een onderzoeksprotocol vastgesteld, waarin het proces van onderzoeksvoorstel tot rapportage is beschreven. De RKC verzamelt de feiten in haar onderzoeken en formuleert op basis daarvan conclusies en aanbevelingen. Zij legt dit alles, inclusief een eventuele reactie van het college van B&W en een eventueel nawoord van de RKC hierop, vast in de vorm van rapporten of brieven. Het is aan de raad om te besluiten al dan niet actie te ondernemen naar aanleiding van RKC-onderzoeken.

De verordening van de RKC

Na een evaluatieperiode heeft de raad op 27 oktober 2009 een nieuwe Verordening Rekenkamercommissie Westland vastgesteld. Vervolgens heeft de RKC een nieuwe samenstelling gekregen.

Op 17 november 2015 heeft de raad de RKC-verordening laatstelijk gewijzigd. De belangrijkste wijziging betreft de benoemingsperiode van de externe en interne leden. De benoemingsperiode van externe leden is gewijzigd van 3 in 4 jaar en de benoemingsperiode van de interne leden is gewijzigd van 2 jaar naar een benoeming voor de gehele raadsperiode.

Bijlage 2 Uitwerking onderzoeksonderwerpen 1 t/m 3

	1. Kwaliteit publieke dienstverlening gemeente Westland; Is die kwaliteit goed en hoe wordt die ervaren door inwoners en ondernemers?
Aanleiding onderzoek	De gemeente is er voor de inwoners, de ondernemers en de instellingen en verenigingen. Die hebben recht op een goede, snelle en moderne dienstverlening. De gemeente Westland heeft de afgelopen jaren volop de focus gelegd op een goede dienstverlening. Vandaar dat de Rekenkamer-commissie wil onderzoeken hoe het gesteld is met de kwaliteit van de dienstverlening, hoe de kwaliteit van de dienstverlening ervaren wordt bij inwoners, ondernemers, instellingen en verenigingen en of de huidige organisatie binnen de gemeente Westland is ingericht voor het leveren van een in alle opzichten kwalitatief goede dienstverlening.
Centrale onderzoeksvraag	Hoe is het gesteld met de kwaliteit van de publieke dienstverlening aan de inwoners, ondernemers, instellingen en verenigingen en hoe wordt de huidige dienstverlening ervaren door inwoners, ondernemers, instellingen en verenigingen? Wat zijn concrete aanbevelingen ter verbetering?
Reikwijdte / Afbakening	De Rekenkamercommissie wenst de kwaliteit van de dienstverlening via het centrale telefoonnummer 140174, de fysieke loketten, de website en brieven en e-mails in kaart te brengen. De Rekenkamercommissie wil daarbij betrekken hoe de dienstverlening beleefd wordt in de praktijk door de inwoners, ondernemers, instellingen en verenigingen. Waar zijn de inwoners, ondernemers, instellingen en verenigingen (on)tevreden over en waarom? .

Naam	**2. Participatiebeleid / Burgerinitiatief**
Aanleiding onderzoek	De verhouding tussen overheid en samenleving verandert. In het verleden was het over het algemeen gebruikelijk dat zodra besloten was over een bepaalde ontwikkeling de gemeente burgers daarover informeerde, per brief of mogelijk via een bewonersavond. Tegenwoordig wordt de inbreng van burgers steeds meer en ook al in een eerder stadium gewenst. Bijvoorbeeld bij de aanleg van een nieuwe woonwijk mogen de toekomstige inwoners meedenken over de inrichting van groen- & speelvoorzieningen, straatmeubilair, verlichting, etc. In dit geval neemt de gemeente nog wel het initiatief, maar worden burgers actief betrokken. We spreken in dit geval van burgerparticipatie. Soms gaat het nog verder en neemt een bepaalde groep burgers zelf initiatief. Zij nemen bijvoorbeeld het beheer van een zwembad over of organiseren zelf hun thuiszorg en vragen daarvoor een financiële bijdrage van de gemeente. Hiertoe behoren ook initiatieven als 'Right to Challenge', de mogelijkheid om als collectief van inwoners een voorstel te doen om een bepaalde publieke taak van de gemeente ver te nemen omdat men er van overtuigd is dit beter of goedkoper te kunnen. In dit geval zijn de burgers als initiatiefnemers leidend en wordt de gemeente pas later betrokken om mee te denken of mee te betalen. We spreken in dit geval van overheidsparticipatie. Gelet op deze ontwikkeling in de verhouding tussen overheid en samenleving is de RKC voornemens om in 2019 een onderzoek te gaan doen naar hoe de gemeente Westland omgaat met burgerparticipatie en burgerinitiatief.
Doelstelling onderzoek	Doel is na te gaan of de gemeente Westland participatiebeleid kent en ook hoe omgegaan wordt met burgerparticipatie en burgerinitiatief. Er worden concrete suggesties gegeven, bijvoorbeeld op basis van *best practices* in andere gemeenten met aansprekende resultaten.
Reikwijdte / Afbakening	In het onderzoek wordt betrokken het gemeentelijk beleid ten aanzien van in- & medespraak, burger- & overheidsparticipatie en burgerinitiatief. Om het onderzoek een concrete invulling te geven, worden enkele voorbeeldcasussen van participatie betrokken. Het onderzoek beoogt nadrukkelijk niet het vakinhoudelijk beleidsterrein te onderzoeken waar een dergelijke casus betrekking op heeft, het gaat om de betrokkenheid van burgers.
Aspecten onderzoek	- Participatiebeleid - In- & medespraak - Burger- & overheidsparticipatie - Burgerinitiatief - Burgerbetrokkenheid

Naam	**3. Informatiebeveiliging**
Aanleiding onderzoek	Een goede informatiebeveiliging is van groot belang voor de gemeente Westland. De gemeente is in toenemende mate afhankelijk van meer en complexere ICT systemen voor het –in de 'cloud'- opslaan van (persoons)gegevens. Met de inwerkingtreding van de AVG in mei 2018 is de druk nog groter om de informatie over de burgers van de gemeente Westland te beveiligen. Datalekken moeten verplicht worden gemeld en de Autoriteit Persoonsgegevens kan hoge boetes opleggen.
Doelstelling onderzoek	Het onderzoek geeft een gedegen beeld van de risico's, de kwetsbaarheden en de concreet uitvoerbare verbetermogelijkheden op het gebied van informatiebeveiliging door de gemeente Westland.
Reikwijdte / Afbakening	Er wordt nagegaan wat de kwetsbaarheid is van zowel de technische systemen, van de procedures als van de mensen die met de systemen werken.
Concept onderzoeks-vragen	Is de informatiebeveiliging van de gemeente Westland goed op orde? Bij deelvragen kan gedacht worden aan bijvoorbeeld: - Wat is de kwaliteit van de getroffen beveiligingsmaatregelen en van de ICT governance en beheersing? Werken deze maatregelen? - Hoe kwetsbaar is de informatie voor gerichte aanvallen van hackers en indringers? - Zijn ICT medewerkers zich voldoende bewust van de risico's en zijn zij deskundig op het vlak van informatiebeveiliging? - Zijn de ambtenaren alert op pogingen, zoals phishing en dergelijke? - Is het wachtwoordbeleid voldoende sterk? - Is privacy gevoelige informatie in te zien door medewerkers die dit niet nodig hebben of zijn rechten strikt ingericht op *need to know* basis en worden deze periodiek gecontroleerd? - Wordt het opvragen van gevoelige informatie gelogd en gemonitord? - Wordt er samengewerkt met andere gemeenten om van elkaar te leren, elkaar te informeren over (bijna) incidenten en om te verbeteren? - Hebben datalekken plaatsgevonden? - Met welke derde partijen wordt informatie uitgewisseld en welke risico's zijn hiermee verbonden? - Welke aanbevelingen zijn er ter verbetering van de informatiebeveiliging?

From: Griffie
Sent: Tuesday, February 05, 2019 12:08:15 PM
To: Info
Cc:
Subject: Graag inboeken VZHG Nieuwsbrief 2019 nummer 01
Attachments: VZHG nieuwsbrief 2019. nummer 01.pdf

Van: Riet Vrolijk [mailto:R.Vrolijk@capelleaandenijssel.nl]
Verzonden: dinsdag 5 februari 2019 11:27
Onderwerp: VZHG Nieuwsbrief 2019 nummer 01

BERICHT BESTEMD VOOR DE GRIFFIER (met verzoek door te sturen naar de raadsleden)

Geachte griffier,

Bijgaand ontvangt u de eerste **VZHG Nieuwsbrief** van 2019.

Per 2019 is gekozen voor een gewijzigde naam en opzet van het VZHG Journaal.
Voortaan wordt gesproken van een **VZHG Nieuwsbrief**, die minder uitgebreid zal zijn ten opzichte van eerdere Journaals.
Het bestuur heeft hiervoor gekozen in verband met de huidige uitgebreide digitale beschikbaarheid van gegevens, waarbij actuele informatie wordt verstrekt over diverse beleidsterreinen die voor gemeenten interessant zijn.
In de VZHG Nieuwsbrief zal o.a. informatie worden verstrekt die betrekking heeft op de rol van de VZHG, de rol als provinciale afdeling van de VNG en de rol als gesprekspartner van de provincie Zuid-Holland.

Ik verzoek u deze Nieuwsbrief door te sturen naar de raadsleden. Bij voorbaat dank voor uw medewerking.

Met vriendelijke groet,

Riet Vrolijk, ambtelijk secretaris

Vereniging van Zuid-Hollandse Gemeenten
Postbus 70
2900 AB Capelle aan den IJssel
010-2848038
r.vrolijk@capelleaandenijssel.nl

www.vzhg.nl

Deze Nieuwsbrief is een uitgave van de Vereniging van Zuid-Hollandse Gemeenten.
Secretariaat: Rivierweg 111, Postbus 70, 2900 AB Capelle aan den IJssel.
Contactpersoon: Riet Vrolijk r.vrolijk@capelleaandenijssel.nl **Website**: www.vzhg.nl **Twitter**: @VZHG

VZHG

VZHG JOURNAAL WORDT - VZHG NIEUWSBRIEF -

Per 2019 is gekozen voor een gewijzigde naam en opzet van het VZHG Journaal. Voortaan wordt gesproken van een VZHG Nieuwsbrief, die minder uitgebreid zal zijn ten opzichte van eerdere Journaals. Het bestuur heeft hiervoor gekozen in verband met de huidige uitgebreide digitale beschikbaarheid van gegevens, waarbij actuele informatie wordt verstrekt over diverse beleidsterreinen die voor gemeenten interessant zijn. In de VZHG Nieuwsbrief zal informatie worden verstrekt die betrekking heeft op de rol van de VZHG, de rol als provinciale afdeling van de VNG en de rol als gesprekspartner van de provincie Zuid-Holland. Daarnaast worden onderwerpen vermeld die in het VNG bestuur en de diverse VNG commissies aan de orde komen en worden de Zuid-Hollandse leden vermeld die zitting hebben in een betreffende commissie. De onderwerpen die aan de orde komen in de diverse VNG commissies zijn veelal onderwerpen waarop ook de aandacht van het VZHG bestuur gericht zal zijn.

TERUGBLIK BESTUURDERSDISCOURS PROVINCIE ZUID-HOLLAND EN VZHG

Op 7 december jl. vond het Bestuurdersdiscours '*De netwerksamenleving aan zet*' plaats in het provinciehuis te Den Haag. Centraal stond de dynamiek van relaties in de netwerksamenleving. Slaagt het bestuur erin om het oplossend vermogen van de netwerksamenleving te verbinden aan maatschappelijke opgaven? Het Bestuurdersdiscours was bedoeld om van elkaar te leren en te delen hoe dat wel of niet lukt. Voorafgaand aan de bijeenkomst op 7 december vonden twee denktankdiners plaats. Het eerste behandelde een casus rondom de energietransitie, het tweede rond jeugdzorg. Lees verder: Denktankdiner I – De Omgekeerde Beleidscyclus van 20 september jl. en Denktankdiner II – Jeugdzorg en netwerkaanpak van 8 november jl. Onlangs is het verslag (in de vorm van een E-Magazine) van de bijeenkomst op 7 december naar alle deelnemers verzonden. Lees verder: magazine.bestuurdersdiscours.nl.

WELKOM NIEUWE GEMEENTEN IN ZUID-HOLLAND

Per 1 januari 2019 telt Zuid-Holland 52 gemeenten (dat waren er in 2018 nog 60). Een aantal herindelingen hebben plaatsgevonden en de heringedeelde gemeenten Leerdam en Zederik zijn overgegaan naar een andere provincie (Utrecht). De VZHG heet de nieuwe gemeenten van harte welkom en wenst het college, de raad en de inwoners veel succes. Wij gaan er verder van uit dat de nieuwe gemeenten lid blijven van onze vereniging. Op www.vzhg.nl staan alle gemeenten in Zuid-Holland in een overzicht met vermelding van de website. NB: Per 1 januari 2019 telt Nederland 355 gemeenten (dat waren

er in 2018 nog 380). Klik hier voor de kaart van de provincie Zuid-Holland.

SAMENSTELLING EN VERGADERINGEN BESTUUR VZHG

Op de website van de VZHG staat de samenstelling van het VZHG bestuur per januari 2019: klik hier.
Er zijn nog vacatures in het Dagelijks Bestuur. Deze vacatures worden besproken in de komende bestuursvergadering. De eerste vergaderingen van het Dagelijks Bestuur in 2019 vond plaats op 1 februari in Capelle aan den IJssel. Overige DB-vergaderingen zijn gepland op: 6 maart, 2 mei, 29 augustus en 7 november. De vergaderingen van het Algemeen Bestuur in 2019 vinden plaats bij de VNG in Den Haag op: 14 februari, 14 maart, 16 mei, 12 september en 21 november. Indien u agendapunten zou willen aandragen voor de bestuursvergaderingen kunt u contact opnemen met het secretariaat.

BIJEENKOMST ZUID-HOLLAND MEERJARENVISIE 2020-2024 OP 21 FEBRUARI

Tijdens bijeenkomsten door het hele land hoort de VNG graag welke thema's volgens gemeenten van belang zijn. Wat zijn de opgaven die nu en in de toekomst gaan spelen en om een aanpak vragen in uw regio? Waar wilt u dat de VNG de komende jaren aandacht voor zou moeten hebben? Op 21 februari vindt van 16.00-20.00 uur een Zuid-Hollandse bijeenkomst plaats inzake de Meerjarenvisie gemeenten 2020-2024. De bijeenkomst vindt plaats in het raadhuis van Leidschendam, Raadhuisplein 1. Met elkaar willen wij in kaart brengen wat de belangrijkste (regionale) thema's voor de komende jaren zijn en wat deze betekenen voor de rol en het functioneren van het lokaal bestuur. Uiteindelijk doel is een nieuwe meerjarenvisie van gemeenten voor 2020-2024.
De VZHG rekent ook op úw bijdrage aan dit traject om zodoende een Zuid-Hollandse inbreng te hebben bij het ontwikkelen van deze visie. Het VZHG bestuur heeft ervoor gekozen om de volgende thema's in ieder geval aan bod te laten komen: energietransitie, regionale samenwerking en arbeidsmarkt en informatiesamenleving. Zuid-Hollandse leden van VNG commissies treden op als discussieleider bij deze drie discussietafels. Tijdens het plenaire deel kunnen diverse andere thema's worden besproken die door de deelnemers zelf worden ingebracht.
Jantine Kriens, algemeen directeur VNG, verzorgt een introductie op het traject. Dagvoorzitter is Peter van der Geer van Debat.nl. Bent u benieuwd welke thema's elders in het land zijn besproken, lees dan de verslagen van voorgaande bijeenkomsten, klik hier. **PROGRAMMA en AANMELDEN**: klik hier.

ZUID-HOLLANDSE BESTUURDERSDAG EN ALV VZHG OP 12 APRIL IN ROTTERDAM

Op 14 januari jl. zijn door het VNG Congresbureau de vooraankondigingen verzonden voor de Zuid-Hollandse Bestuurdersdag en Algemene Leden Vergadering van de VZHG op vrijdag 12 april a.s. in Rotterdam. De VZHG en gastgemeente Rotterdam nodigen Zuid-Hollandse burgemeesters, wethouders, raadsleden, gemeentesecretarissen, griffiers en een aantal genodigden van harte uit hierbij aanwezig te zijn. U kunt die dag bijzondere Rotterdamse projecten bekijken, waarbij verschillende thema's aan bod komen zoals mobiliteit, tegengaan van tweedeling, innovatie, onderwijs en veiligheid. Alles onder de noemer '*Nieuwe Energie voor Zuid-Holland*". U kunt zien hoe op de zuidoever van de Maas, waar ruim 200.000 Rotterdammers wonen, het Nationaal Programma Rotterdam-Zuid ervoor zorgt dat de dreigende maatschappelijke tweedeling wordt tegengegaan. U kunt meegaan naar het havencomplex waar mobiliteit, innovatie en onderwijs in diverse projecten samenkomen. Of u kiest ervoor om meer te weten te komen over de unieke experimenten die Rotterdam heeft uitgevoerd met gelote wijkraden. Op 12 april vindt tevens de ALV van de VZHG plaats onder leiding van voorzitter Klaas Tigelaar en zal Jaap Smit, Commissaris van de Koning in Zuid-Holland, een toespraak houden. Binnenkort wordt de officiële uitnodiging en het programma verzonden. Noteert u deze bijeenkomst vast in uw agenda!

VNG

OPENSTELLING VACATURES

De VNG zoekt kandidaten voor in totaal 23 vacatures in het bestuur, negen commissies en twee colleges. Het gaat in deze vacatureronde om vacatures die zijn ontstaan sinds de benoeming van bestuurs- en commissieleden tijdens de BALV van 30 november 2018, en om vacatures die eerder zijn vrijgehouden in verband met de raadsverkiezingen voor herindelende gemeenten in november 2018.
Als u zich bij de VNG aanmeldt, wordt uw kandidatuur bekend gemaakt aan de betreffende provinciale afdeling van de VNG, voor Zuid-Holland dus bij de VZHG. De VZHG heeft het recht om aanbevelingen uit de specifieke achterban te doen. Uw persoonlijke motivatie, curriculum vitae en andere persoonlijke informatie wordt niet gedeeld met de VZHG. U kunt er echter zelf voor kiezen om deze informatie met ons te delen. U kunt zich kandidaat stellen tot uiterlijk donderdag 7 februari 2019 vóór 12.00 uur. Klik hier voor meer informatie.

WET OPEN OVERHEID – REACTIE VNG

De VNG heeft eerder laten weten het eens te zijn met het uitgangspunt van de Wet Open Overheid (Woo): het bevorderen van de actieve openbaarheid van overheidsinformatie. Over de uitvoerbaarheid en de kosten heeft de VNG echter zorgen geuit. Die zorgen zijn nu volgens de VNG voor een aanzienlijk deel weggenomen. Belangrijke verbeteringen voor de gemeentelijke praktijk zijn o.a. het vervallen van de verplichting om een online informatieregister in te richten (registerplicht) en het faseren van de verplichte actieve openbaarmaking van documenten. Uit de Maatschappelijke Kosten Baten Analyse (MKBA) van het wetsvoorstel blijkt dat de kosten in vergelijking met het oorspronkelijke voorstel sterk zijn gereduceerd. Het VNG-bestuur is daarom positief over het wetsvoorstel, maar stelt wel als voorwaarde dat het Rijk op basis van artikel 2 van de Financiële Verhoudingswet gemeenten compenseert voor de uitvoeringskosten. De VNG gaat hierover nog in overleg met de minister. Klik hier voor meer informatie.

VNG BESTUUR EN COMMISSIES

VNG BESTUUR

Zuid-Hollandse leden van het VNG bestuur zijn: Sven de Langen, wethouder Rotterdam, Peter Heijkoop, wethouder Dordrecht, Boudewijn Revis, wethouder Den Haag, Roel Cazemier, burgemeester Krimpenerwaard, Henri Lenferink, burgemeester Leiden en Anne de Baat, gemeentesecretaris Capelle aan den IJssel.

Op de agenda voor de vergadering van het VNG bestuur op 17 januari stonden o.a. de volgende bespreekpunten: Meerjarenvisie 2020-2024 (*zie ook eerder in deze Nieuwsbrief*), verdeelmodellen sociaal domein, onderhanden werk Fonds GGU van 2018 naar 2019, strategisch plan verkeersveiligheid, bestuursakkoord Bouw en Woningtoezicht, klimaatakkoord, erfgoed Deal, reactie herindelingskader, agenda's en terugkoppelingen commissievergaderingen. Terugblik op deze vergadering klik hier.

VNG COMMISSIE INFORMATIESAMENLEVING

Zuid-Hollandse leden van deze commissie zijn: Saskia Bruines, wethouder Den Haag, Dirk Heijkoop, burgemeester Hardinxveld-Giessendam en Robert van Dijk, griffier Teylingen.

Bespreekpunten op 17 januari waren o.a.: presentatie Secretaris-Generaal BZK Maarten Schurink over 100 dagen BADO / NL Digibeter, Position paper Data, Rapport sensordata (BZK-Pels Rijcken-VNG, Reactie VNG op advies Raad van State over de gevolgen van digitalisering voor overheidstaken, Smart society aanpak VNG en coalities van gemeenten, Digitaal Stelsel Omgevingswet, Basisvoorziening Beeldmateriaal. Terugblik op deze vergadering: klik hier.

VNG COMMISSIE ECONOMIE, KLIMAAT, ENERGIE EN MILIEU

Zuid-Hollandse leden van deze commissie zijn: Barbara Kathmann, wethouder Rotterdam en Peter Derk Wekx, secretaris Alphen aan den Rijn.

Bespreekpunten op 17 januari waren o.a.: markt en overheid, klimaatakkoord, circulaire economie, geactualiseerde kwaliteitscriteria, asbestfonds. Terugblik op deze vergadering: klik hier.

VNG COMMISSIE FINANCIEN

Zuid-Hollandse leden van deze commissie zijn: Peter Verhey, wethouder Alblasserdam, Adriaan Visser, wethouder Rotterdam en Jan de Laat, raadslid Gouda.

Bespreekpunten op 17 januari waren o.a. : financiën Omgevingswet, herziening Financiële Verhoudingen: methode-onderzoek verdeelmodellen SD. Overige onderwerpen o.a. : financiën sociaal domein, Besluit bijstandsverlening Zelfstandigen, toekomst rijksbeleid volwasseneneducatie/laaggeletterdheid vanaf 2020, erfgoeddeal, schatkistbankieren decentrale overheden. Terugblik op deze vergadering klik hier.

PROVINCIAAL BESTUUR

SUBSIDIEREGELING PUBLIEKSBEREIK ARCHEOLOGIE ZUID-HOLLAND

De subsidieregeling publieksbereik archeologie Zuid-Holland maakt het mogelijk om meer publieksgerichte archeologische activiteiten te organiseren. Van 1 januari 2019 tot en met 15 maart 2019 kan bij de provincie Zuid-Holland subsidie worden aangevraagd. Totaal is €350.000 beschikbaar. De subsidie wordt o.a. toegekend aan gemeenten. Klik hier voor meer informatie.

FLEXWONEN IN ZUID-HOLLAND

De handreiking *'Aan de slag met flexwonen'* is opgesteld door Expertisecentrum Flexwonen en Platform 31, en is mogelijk gemaakt door de provincie ZH en het ministerie van BZK. Het is het resultaat van pilots die in verschillende gemeenten en regio's zijn uitgevoerd, w.o. drie in Zuid-Holland: in Den Haag, de regio Drechtsteden en de regio Alblasserwaard-Vijfheerenlanden. Doel was

zicht te krijgen op de omvang van de verschillende doelgroepen en de kansen verkennen voor concrete oplossingen. Klik hier voor meer informatie.

OMGEVINGSBELEID ZUID-HOLLAND

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland hebben het Omgevingsbeleid Zuid-Holland vastgesteld dat bestaat uit de Omgevingsvisie, de Omgevingsverordening en het Programma ruimte. Het Omgevingsbeleid vervangt alle huidige beleids-plannen en verordeningen voor de fysieke leefomgeving. Tevens hebben GS de Nota van Beantwoording op de ingediende zienswijzen vastgesteld. Tegelijkertijd met het Omgevingsbeleid zijn de beleidsrijke modules Rijke Groenblauwe Leefomgeving en Kantoren, Wonen & Verstedelijking ter inzage gelegd. De zienswijzen hierop hebben tot enkele inhoudelijke aanpassingen geleid. Op 6 februari volgt een inhoudelijke behandeling in de Statencommissie Ruimte en Leefomgeving, gevolgd door een behandeling in de Algemene Statencommissie en de commissie Duurzame Ontwikkeling op 13 februari. Tenslotte nemen Provinciale Staten op 20 februari een besluit over het Omgevingsbeleid en de beleidsrijke modules. Klik hier voor meer informatie.

OVERIGE BESTUURLIJKE ZAKEN

AGENDA TOEKOMST INTERBESTUURLIJK TOEZICHT

Op 21 december jl. heeft het ministerie van BZK de Agenda Toekomst van het (interbestuurlijk) toezicht gepubliceerd. Deze agenda is na samenwerking tussen de ministeries van BZK en Financiën, en IPO en VNG opgesteld. De uitwerking van de agenda volgt langs vijf actielijnen: versterken verbinden horizontale controle en verticaal toezicht, beter voeren dialoog, beter leren via toezicht, uniformeren uitvoering toezicht en toezichthouder richt zich op gedeelde risico's. Lees verder: Agenda Toekomst van het (interbestuurlijk) toezicht.

KLIMAATAKKOORD - RES

Provincies, gemeenten en waterschappen werken samen aan het realiseren van de Klimaatopgave. Nederland is hiervoor ingedeeld in dertig regio's. Binnen deze regio's werken de decentrale overheden samen aan het opstellen van een Regionale Energie Strategie (RES). De ruimtelijke afwegingen die met de RES en andere opgaven samenhangen vragen om democratische besluitvorming van gemeenten, provincies, waterschappen en Rijk. Om die reden besluiten uiteindelijke raads- en statenleden over de ruimtelijke consequenties van de RES via het Omgevingsbeleid en daarbij horende Omgevingsprogramma's en Omgevingsplannen. Veel regio's werken al aan een RES of hebben een concept gereed. Om te zorgen voor landelijk optelbare en onderling vergelijkbare RES-en is het Nationaal Programma RES in oprichting. Klik hier voor meer informatie.

U ontvangt de VZHG Nieuwsbrief als lid van de Vereniging van Zuid-Hollandse Gemeenten, als netwerkpartner of omdat u zich hiervoor heeft aangemeld. Uw gegevens worden uitsluitend gebruikt voor het verzenden van deze Nieuwsbrief en zullen niet aan derden worden verstrekt. Aanmelden of afmelden, of het wijzigen van gegevens, graag doorgeven via: r.vrolijk@capelleaandenijssel.nl .

Postadres:
Postbus 150
2670 AD Naaldwijk
Bezoekadres:
Laan van de Glazen Stad 1
2672 TA Naaldwijk
T 14 0174
F (0174) 673 600
E info@gemeentewestland.nl
I www.gemeentewestland.nl

Aan de Raad van de gemeente Westland

UW BRIEF	UW KENMERK	ZAAK-/PROJECTNR.	DOCUMENTNR.	BIJLAGE(N)
			18-0304291	1
CONTACTPERSOON		CLUSTER	TELEFOONNUMMER	DATUM VERZONDEN
A.J. den Drijver		Bedrijfsvoering	(0174) 673 304	04 FEB. 2019

ONDERWERP
Informatiebeveiligingsbeleid 2018-2021

Geachte raad,

Bijgaand treft u het door ons vastgestelde geactualiseerde informatiebeveiligingsbeleid 2018-2021 ter kennisneming aan.

In de bijlage wordt het gemeentebreed informatiebeveiligingsbeleid beschreven van de gemeente Westland. Dit informatiebeveiligingsbeleid is gebaseerd op de internationale standaarden voor informatiebeveiliging: NEN/ISO 27001 en NEN/ISO 27002. Op basis van deze standaard is in 2013 door de VNG de Baseline Informatiebeveiliging Gemeente (BIG) opgeleverd. De BIG geeft een specifieke invulling aan de veiligheid van informatie binnen gemeentelijke organisaties. Het beleid is zodanig opgezet dat het een naslagwerk vormt voor medewerkers en management die in het kader van werkzaamheden of een project moeten weten aan welke aspecten aandacht moet worden besteed. Meerdere wetten vereisen een actueel informatiebeveiligingsbeleid wat maximaal 3 jaar oud mag zijn en bij grote wijzigingen geactualiseerd dient te worden.

Het voorliggende informatiebeveiligingsbeleid is gebaseerd op het huidige beleid uit 2015 (B&W 8 maart 2016) en daar waar nodig geactualiseerd naar de huidige situatie. Wijzigingen zitten vooral op tekstueel gebied. De doelstellingen en resultaten van het beleid zijn ongewijzigd. De komst van de AVG (medio mei 2018) en de organisatieveranderingen zijn uiteraard wel meegenomen. Daar waar relevant wordt verwezen naar de juiste stukken.

Rapportage over de voortgang over de informatieveiligheid en daarmee de auditing via ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit) vindt plaats middels de P&C cyclus.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Westland,
de secretaris, de burgemeester,

A.C. Spindler A.M.A. van Ardenne-van der Hoeven

ALG BCR 007

BELEIDSNOTA INFORMATIEBEVEILIGINGSBELEID 2018-2021

GEMEENTE WESTLAND

Cluster	Bedrijfsvoering
Auteur(s)	A.J. den Drijver / MT van Rijn
Datum	11 december 2018
Status	Definitief

ALG HS 020

Inhoudsopgave

Wijzigingentabel **4**

1. Waarom informatiebeveiliging? **5**
1.1. Inleiding 5
1.2. De informatiebeveiligingspiramide 5
1.3. Toelichting op ISO 27001/27002 (code voor informatiebeveiliging) 7
1.4. Algemene oriëntatie en positionering 7
1.5. Wettelijke basis en controle beveiligingsnormen 8

2. Informatiebeveiligingsbeleid **9**
2.1. Beleidsdocument voor informatiebeveiliging 9
2.2. Scope van het informatiebeveiligingsbeleid 9
2.3. Aanvullende maatregelen 9
2.4. Borging van het informatiebeveiligingsbeleid 10

3. Organisatie van informatiebeveiliging **11**
3.1. Verantwoordelijkheidsniveaus binnen de gemeente Westland 11
3.2. Overleg en afstemmingsorganen 17
3.3. Informatiebeveiliging crisisbeheersing 17
3.4. Rapporteren informatiebeveiligingsincidenten 17
3.5. Verantwoordelijkheden systeemeigenaren 18
3.6. Verantwoordelijkheden procesverantwoordelijken 18
3.7. Contracten met derden 18

4. Classificatie en beheer van informatie en bedrijfsmiddelen **20**
4.1. Inventarisatie van informatie en bedrijfsmiddelen 20
4.2. Eigendom van informatie en bedrijfsmiddelen 20
4.3. Aanvaardbaar gebruik van bedrijfsmiddelen 20
4.4. Classificatie van informatie en bedrijfsmiddelen 21

5. Beveiligingsaspecten ten aanzien van personeel **23**
5.1. Algemene uitgangspunten ten aanzien van personele beveiligingsaspecten 23
5.2. Voorwaarden personeel in dienst 23
5.3. Voorwaarden externen 23
5.4. Kwetsbare functies 23
5.5. Toegang en bevoegdheden personeel 23
5.6. Opleiding en communicatie 24
5.7. Bijzondere situaties 24

6. Fysieke beveiliging **25**
6.1. Algemene uitgangspunten ten aanzien van fysieke beveiliging: 25
6.2. Inventarisatie van bedrijfsmiddelen 25
6.3. Servicetaken 25
6.4. Fysieke toegang ICT-ruimten 26
6.5. Bewegwijzering computerruimten 26
6.6. Verwijderen apparatuur en gegevensdragers 26
6.7. Datakluizen en reserve apparatuur 26
6.8. Clean desk en clear screen beleid 26

6.9. Beveiliging van mobiele apparatuur 26

7. Beheer van communicatie- en bedieningsprocessen 27
7.1. Organisatorische uitgangspunten van communicatie- en bedieningsprocessen 27
7.2. Technische uitgangspunten van communicatie- en bedieningsprocessen 27
7.3. Beheerprocedures en verantwoordelijkheden 28
7.4. Uitgangspunten voor controle en logging 29
7.5. Beheer van de dienstverlening door een derde partij 29
7.6. Werken buiten het gemeentehuis en Eigentijds Werken (ETW) 30
7.7. Mobiele (privé-)apparatuur en Eigentijds Werken 30
7.8. Gebruik internet en email 31
7.9. Sociale media 31
7.10. Uitwisseling van informatie over netwerken 31

8. Logische toegangsbeveiliging 32
8.1. Beleid voor logische toegangsbeveiliging 32
8.2. Beheer van toegangsrechten 32
8.3. Externe toegang 32
8.4. Eigentijds werken en internetfaciliteiten 33
8.5. Controle op toegangsrechten 33
8.6. Toegangsbeveiliging met betrekking tot netwerkdomeinen en componenten 33
8.7. Toegangsbeveiliging met betrekking tot werkstations 34
8.8. Toegangsbeveiliging met betrekking tot (informatie)systemen 35

9. Verwerving, ontwikkeling en onderhoud van systemen 36
9.1. Beveiligingseisen voor (informatie)systemen 36
9.2. Cryptografische beveiliging 36
9.3. Digitale handtekening 37
9.4. Uitbesteding ontwikkeling van (informatie)systemen 37
9.5. Security baseline voor hardening 38
9.6. Hardening van websites 38

10. Beveiligingsincidenten 39
10.1. Definitie informatiebeveiligingsincident 39
10.2. Procedure melding en omgang informatiebeveiligingsincidenten 39

11. Continuïteitsbeheer 41
11.1. Proces van continuïteitsmanagement 41
11.2. Relatie met nood- en ontruimingsplan 41
11.3. Monitoring capaciteit 41

12. Naleving 42
12.1. Organisatorische uitgangspunten 42
12.2. Naleving van informatiebeveiligingsbeleid en actieplan 43
12.3. Naleving van wettelijke voorschriften 43
12.4. Beoordeling van de naleving 43

Begrippenlijst 44

Wijzigingentabel

Wijzigingentabel oude beleid vs geactualiseerd beleid.

Oude beleid	14-0428020, Gemeentebreed Informatiebeveiligingsbeleid
Geactualiseerd beleid	18-0251091, Informatiebeveiligingsbeleid 2018-2021
Wijzigingentabel	18-0287914, Wijzigingentabel Informatiebeveiligingsbeleid 2018-2021

1. Waarom informatiebeveiliging?

1.1. Inleiding

De gemeente Westland is een informatie-intensieve organisatie met een sterke focus op de dienstverlening. Deze organisatiekenmerken vragen om een betrouwbare en veilige informatievoorziening. De medewerkers van de gemeente moeten kunnen beschikken over betrouwbare informatie om inwoners en bedrijven de klanten optimaal te kunnen helpen en adviseren. Daarnaast moeten burgers en bedrijven erop kunnen vertrouwen dat hun gegevens in goede handen zijn bij de gemeente.

Informatisering en koppelingen van systemen speelt een steeds prominentere rol in de gemeentelijke organisatie. De gemeente is steeds afhankelijker van goed werkende informatievoorzieningen en -systemen. Dit betekent dat de gemeente Westland alert is op mogelijke verstoringen van of bedreigingen gericht op informatiesystemen, mede omdat veel informatiesystemen niet zijn ontworpen met het oog op veiligheid. De veiligheid die met de technische middelen kan worden bereikt is begrensd en wordt al vanouds ondersteund met passende beheerprocessen en procedures. Daarnaast speelt de menselijke factor (het menselijk gedrag) een doorslaggevende rol in het daadwerkelijk realiseren van de veiligheid van informatie in de praktijk.

De veiligheid van informatie speelt vandaag de dag en in de toekomst een belangrijke rol. Om te voorkomen dat binnen ieder domein separaat beleid ontwikkeld en geïmplementeerd wordt, is in 2015 de keuze gemaakt om een gemeentebreed informatiebeveiligingsbeleid op te stellen. Voor u ligt het geactualiseerde beleid voor 2018 tot en met 2021[1]. In de basis is het beleid gebaseerd op het voorgaande vastgestelde beleid (B&W, 8 maart 2016) en zijn er kleine inhoudelijke aanpassingen gedaan. Daarnaast is beleid geformuleerd ten aanzien van Eigentijds Werken dat verbonden is aan voorliggend informatiebeveiligingsbeleid.
In het gemeentebrede informatiebeveiligingsbeleid wordt op strategisch/ tactisch niveau beschreven welke uitgangspunten gelden ten aanzien van de informatiebeveiliging van de gemeente Westland. Dit document zal samen met technische beveiligingsmaatregelen, aanvullende richtlijnen en procedures een adequaat niveau van beveiliging voor de organisatie moeten opleveren waardoor de kwaliteitskenmerken van informatie, te weten: de beschikbaarheid, de integriteit, de vertrouwelijkheid en de controleerbaarheid van de informatie binnen de organisatie zijn gewaarborgd.

1.2. De informatiebeveiligingspiramide

Ook de centrale overheid heeft veel aandacht voor de veiligheid van informatie binnen de verschillende overheidslagen. Naast het ontwikkelen van nieuwe wet en regelgeving op dit gebied uit zich deze aandacht ook in bewustwordingscampagnes en ondersteuning van gemeentelijke overheden bij hun inspanningen om de veiligheid van overheidsinformatie te verhogen. De ontwikkeling door VNG-realisatie van de Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten (BIG 2013) vormt hiervan een voorbeeld. Deze veiligheidsrichtlijnen voor gemeentelijke informatieprocessen, die gebaseerd zijn op de internationale standaarden voor informatiebeveiliging NEN/ISO 27001:2005 en 27002:2005, bieden een meetlat voor gemeenten om hun Informatiebeveiliging op orde te brengen en te houden.

[1] De verwachting is dat medio 2019 de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) in de plaats komt van de BIG. Omdat de grondslag van BIG en BIO beide ISO 27001/27002 zijn heeft dit voor het beleid nauwelijks gevolgen.

Dit document is gebaseerd op de richtlijnen uit de internationale NEN/ISO 27000:2005 standaarden, de Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten (VNG-realisatie) en aanvullende richtlijnen en eisen van het Nationaal Cyber Security Centrum (NCSC). Daarnaast is rekening gehouden met de wettelijke kaders die aan informatieverwerking worden gesteld, zoals de Wet Basisregistratie Personen (Wet BRP), Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), Wet Structuur Uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen (SUWI), het DigiD beveiligingsassessment (DigiD audit) en Wet Openbaarheid Bestuur (Wob).

Naast deze veelal op persoonsgegevens gebaseerde kaders komen er in hoog tempo (aanvullingen op) wettelijke kaders met betrekking tot overige authentieke registraties, zoals de Wet Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG), Wet Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT) Wet Kenbaarheid Publiekrechtelijke Beperkingen (Wkpb), de Wet Ruimtelijke Ordening (Wro) en de Archiefwet. Deze stroomlijning van de informatievoorziening vereist in steeds ruimere mate aansluiting op zogenaamde landelijke voorzieningen. De toenemende complexiteit en intensiteit van de informatieprocessen bieden een helder motief voor overheden om hun aandacht nog meer te richten op de veiligheid voor overheidsinformatie.

Teneinde de scope van dit document te verduidelijken, is in figuur 1 aangegeven welke stappen in de implementatie en doorlopende borging van informatiebeveiliging te onderscheiden zijn.

Figuur 1: De informatiebeveiligingspiramide

Bovenaan de piramide treffen we het informatiebeveiligingsbeleid aan. Dit is een organisatiebreed beleid dat de uitgangspunten, de normen en de kaders biedt voor de veiligheid van alle onderliggende gemeentelijke informatieprocessen. Uitzonderingen hierop zijn toegestaan, maar dan wel duidelijk gemotiveerd én verifieerbaar door de verantwoordelijke.

De tweede laag van de piramide is gericht op het continue verbeteren van de informatie-beveiliging. De basis daarvoor vormen de zelfevaluatie ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit zie pagina 10 2.4 punt 2) en eenmaal per drie jaar uitvoeren van een GAP/Impact analyse. Uitkomsten van deze twee leiden tot een verbeterplan van te nemen maatregelen.

18-0251091

Daarnaast vindt er jaarlijks volgend uit de BRP een risico inventarisatie en evaluatie (RI&E) plaats. Daarin wordt ingeschat hoe kwetsbaar de gemeente is op basis van een risicocatalogus met informatiebeveiligingsrisico's.

In de Informatiebeveiligingsanalyse worden niet alleen de 'harde aspecten' onderzocht. Dat wil zeggen de techniek, de regels en de procedures, maar worden ook de 'zachte aspecten' meegenomen. Deze richten zich op het menselijk handelen en cultuuraspecten en daarnaast de sociale en fysieke inrichting van de organisatie.

In de derde laag volgt, na de Informatiebeveiligingsanalyse, de vorming van een actieplan vanuit het verbeterplan. Tijdens deze stap worden de geconstateerde risico's gewogen en eventueel van maatregelen voorzien, zodat een compact overzicht ontstaat van de risico's en de te treffen maatregelen.

- Het actieplan komt tot stand door middel van een prioriteringssessie van het verbeterplan waarin de procesverantwoordelijke zelf aangeeft welke specifieke verbeteracties zij willen en kunnen oppakken voor een periode van één jaar;
- Naast het formuleren van de specifieke verbeteracties worden onder andere de uitvoerders, de kosten en de planning vastgelegd;
- Dit compacte actieplan vormt de praktische leidraad voor de te implementeren maatregelen van de BIG door de beveiligingsorganisatie.

Op het laagste niveau wordt een complete set aan maatregelen opgeleverd die gericht is op de specifieke eisen van een onderdeel. Een onderdeel kan een applicatie zijn zoals de BRP, de BAG of het financiële pakket, maar kan ook gericht zijn op bijvoorbeeld de ICT-beheerprocessen, de inrichting van de ICT-platformen of de juistheid van de crediteurenadministratie.

1.3. Toelichting op ISO 27001/27002 (code voor informatiebeveiliging)

Het gemeentebreed informatiebeveiligingsbeleid is volledig gebaseerd op de internationale standaard voor informatiebeveiliging NEN-ISO/IEC 27001 en 27002. De eerste standaard (27001) biedt een richtlijn voor de implementatie en planmatige borging van Informatiebeveiliging binnen de organisatie. De tweede standaard (27002) bevat een zeer uitgebreide verzameling van zogenaamde 'best practices' voor een praktische en concrete aanpak van informatiebeveiliging binnen de organisatie. De Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten (2013) maar ook de BIO (2019/2020) zijn afgeleid van deze internationale informatiebeveiligingsnormen. Eventuele veranderingen in deze grondslagen en de gevolgen daarvan voor de organisatie worden door de CISO gevolgd en geïnitieerd.

1.4. Algemene oriëntatie en positionering

Informatiebeveiliging maakt onlosmakelijk deel uit van de bedrijfsvoering en de primaire processen van de organisatie en haar directe en indirecte omgeving. In de uitwerking vormt het een samenhangend geheel van maatregelen van procedurele, organisatorische, fysieke, technische, personele en juridische aard.

Raakvlakken:

- Algemeen beveiligingsbeleid (bijv. deuren, kluizen, toegangscontrole, alarmering);
- Personeelsbeleid (bijv. screening, opleiding en functietypering);
- Organisatiebeleid (bijv. functiescheiding);
- Informatiseringsbeleid (bijv. standaardisatie, Internet en Cloud functionaliteit);
- Privacybeleid (bijv. correct gebruik van persoonsgegevens);

18-0251091

- Juridisch beleid (bijv. afbreukrisico's bij privacyschendingen, clausulering in overeenkomsten met derden, Third Party Mededelingen);
- Dienstverleningsconcept (bijv. website, Eigentijds Werken, DigiD).

Het doel van informatiebeveiliging is het behoud van:
- Beschikbaarheid/continuïteit (voorkomen van uitval van systemen);
- Integriteit/betrouwbaarheid (gegevens zijn juist, actueel en volledig);
- Vertrouwelijkheid/exclusiviteit (onbevoegden kunnen geen kennis nemen van gegevens die niet voor hen bestemd zijn);
- Controleerbaarheid.

1.5. Wettelijke basis en controle beveiligingsnormen

De wettelijke basis van informatiebeveiliging valt af te leiden uit Europese richtlijnen en landelijke wet- en regelgeving, zoals (niet uitputtend):
- Auteurswet;
- Telecommunicatiewet;
- Ambtenarenwet;
- Wet computercriminaliteit;
- Wet Bescherming Persoonsgegevens (WBP);
- Algemene verordening gegevensbescherming (AVG);
- Archiefwet/Archiefregeling;
- Databankenwet;
- Wet Elektronisch Bestuurlijk Verkeer;
- Wet elektronische handtekeningen;
- Wet algemene bepalingen Burgerservicenummer;
- Paspoortwet;
- Wet basisregistratie personen (Wet BRP);
- Wet Openbaarheid Bestuur (WOB);
- Wet Structuur Uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen (SUWI);
- Wet Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG);
- Wet Kenbaarheid Publiekrechtelijke Beperkingen (WKPB);
- Wet ruimtelijke ordening (WRO).

Op grond van bovenstaande wet- en regelgeving worden eisen gesteld aan het niveau van informatiebeveiliging, de beheersmaatregelen en de controle (interne controle (ic)/interne audit) daarop.

2. Informatiebeveiligingsbeleid

Doelstelling:
Het bieden van ondersteuning aan het bestuur, management en organisatie bij de sturing op en het beheer van informatiebeveiliging.

Resultaat:
Strategisch beleid waarin de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden voor informatiebeveiliging alsmede het vereiste beveiligingsniveau zijn vastgelegd.

2.1. Beleidsdocument voor informatiebeveiliging

Het College van B&W behoort een gemeentebreed beleidsdocument voor informatiebeveiliging goed te keuren, uit te geven en kenbaar te maken aan alle medewerkers, alsmede hiernaar te handelen.

Minimaal zijn de volgende aspecten in dit beleidsdocument aanwezig:

- De doelstellingen van informatiebeveiliging voor de gemeente;
- De beveiligingseisen;
- De organisatie van informatiebeveiliging (zie hoofdstuk 3);
- Een omschrijving van de algemene en specifieke verantwoordelijkheden en bevoegdheden met betrekking tot informatiebeveiliging voor leidinggevenden, medewerkers en ondersteunende teams en rollen;
- De verwijzing naar relevante wet- en regelgeving en gemeentelijke regels en voorschriften op het gebied van privacybescherming, integriteit, archivering en fysieke beveiliging en de wijze waarop naleving van deze wettelijke, reglementaire of contractuele verplichtingen wordt gewaarborgd ;
- De beschrijving van een periodiek evaluatieproces waarmee de inhoud en de effectiviteit van het vastgestelde beleid kunnen worden getoetst.

2.2. Scope van het informatiebeveiligingsbeleid

De scope van dit beleid omvat alle informatieprocessen die onder verantwoordelijkheid van de gemeente vallen. Dit betreft zowel de ambtelijke als bestuurlijke informatieprocessen. Het beleid heeft niet alleen betrekking op de verwerking, uitwisseling en opslag van digitale informatie, maar ook op informatie in fysieke c.q. analoge vorm, ongeacht de locatie, tijdstip en gebruikte apparatuur. Organisatorisch zijn de uitgangspunten uit dit beleid van toepassing op zowel de ambtelijke organisatie als op (de leden van) het college en de gemeenteraad. Daarnaast bevat dit document de uitgangspunten voor handelen ten aanzien van informatieprocessen met keten- en uitvoeringspartners. Alle beleidsuitgangspunten met betrekking tot informatiebeveiliging en de organisatie van informatiebeveiliging zijn in dit gemeentebreed document samengebracht.

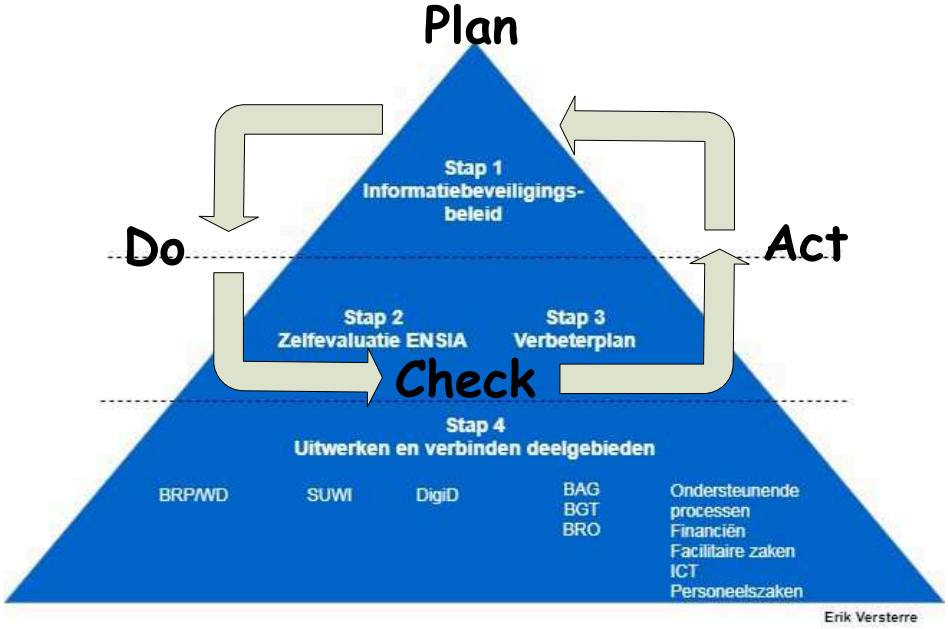
2.3. Aanvullende maatregelen

Als uit risicoanalyses blijkt dat voor bepaalde gegevensverwerkingen of omstandigheden meer of andere maatregelen nodig zijn dan de maatregelen die in de Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten (BIG) zijn beschreven moeten door de daarvoor verantwoordelijke proces of systeem eigenaar aanvullende maatregelen worden getroffen. Bij minder risicovolle verwerkingen of omstandigheden kan worden overwogen maatregelen uit de BIG deels of niet te implementeren (pas toe of leg uit).

2.4. Borging van het informatiebeveiligingsbeleid

Om borging van het informatiebeveiligingsbeleid en de daarvan afgeleide plannen te realiseren, wordt naast een toebedeling van rollen (zie hoofdstuk 3), onderstaande PDCA-cyclus doorlopen:

1. Informatiebeveiligingsbeleid. Bevat het informatiebeveiligingsbeleid en de visie op informatiebeveiliging. Bijstelling van het informatiebeveiligingsbeleid vindt plaats om de 3 jaar of bij grote wijzigingen;
2. Informatiebeveiligingsanalyse.
    a) De risicoanalyse en de GAP-analyse (de toets aan de praktijk) op basis van het informatiebeveiligingsbeleid en de normen die hierin zijn vermeld of de normen waar in het beleid naar wordt gerefereerd.
    b) Jaarlijks wordt een zelfevaluatie uitgevoerd, georganiseerd door de Rijksoverheid. Via deze ENSIA-methode (Eenduidige Normatiek Single Information Audit) wordt de gemeente bevraagd op getroffen maatregelen ten aanzien van informatiebeveiliging. Een selectie van normen uit de BIG wordt getoetst middels een zelfevaluatie; daarnaast wordt van de gemeente een verantwoording gevraagd over aangewezen normenkaders. Het college legt vervolgens met een collegeverklaring verantwoording af aan het Rijk en de gemeenteraad over de mate van voldoen aan deze aangewezen normenkaders.
3. Verbeterplan. Bevat de concrete verbeteracties volgend uit de risicoanalyse, GAP-analyse en de ENSIA-zelfevaluatie. Dit verbeterplan wordt periodiek geëvalueerd en waar nodig bijgesteld. Over de uitvoering van het verbeterplan wordt aan het bestuur en voor wat betreft de verbeteracties voortvloeiend uit ENSIA aan de toezichthoudende instanties gerapporteerd.

Figuur 2: De informatiebeveiligingspiramide met PDCA-cyclus

18-0251091

3. Organisatie van informatiebeveiliging

Doelstelling:
Het benoemen van het eigenaarschap van de bedrijfsprocessen met bijbehorende informatieprocessen en/of (informatie)systemen en het verankeren van de hieraan verbonden verantwoordelijkheden.

Resultaat:
Verankering in de gemeentelijke organisatie van verantwoordelijkheden, taakomschrijvingen en coördinatie- en rapportagemechanismen met betrekking tot informatiebeveiliging.

3.1. Verantwoordelijkheidsniveaus binnen de gemeente Westland

Binnen de gemeente Westland worden de volgende verantwoordelijkheid- en takenniveaus met betrekking tot informatiebeveiliging onderscheiden:

3.1.1. Controle en toetsing door de Raad

De gemeenteraad draagt een specifieke bevoegdheid voor de controle en de toetsing op de werking van beleid binnen de gemeente, zo ook voor informatiebeveiliging. Elk jaar wordt de raad door middel van een paragraaf Bedrijfsvoering in de jaarrekening op de hoogte gebracht over de stand van zaken en in hoeverre de gemeente voldoet aan de BIG.

3.1.2. Verantwoordelijkheden op organisatieniveau

Het College van B&W van de gemeente Westland draagt als eigenaar van gemeentelijke informatieprocessen en (informatie)systemen de politieke verantwoordelijkheid voor een passend niveau van informatiebeveiliging. Het college stelt met het voorliggende beleid de kaders vast ten aanzien van informatiebeveiliging op basis van landelijke en Europese wet- en regelgeving en landelijke normenkaders. Het college is verantwoordelijk voor een duidelijk te volgen informatiebeveiligingsbeleid en stimuleert het management van de organisatieonderdelen om beveiligingsmaatregelen te nemen. Als eigenaar van informatie en (informatie)systemen heeft het college zijn bevoegdheden op het gebied van beveiliging gemandateerd aan de gemeentesecretaris.

3.1.3. Gemandateerde verantwoordelijkheden op organisatieniveau

De bevoegdheden voor informatiebeveiliging zijn gemandateerd aan de Directeur Bedrijfsvoering. Deze stelt met het directieteam het gewenste niveau van informatiebeveiliging vast voor de gemeente. De beveiligingseisen worden per bedrijfsproces vastgesteld. De Directeur Bedrijfsvoering is verantwoordelijk voor de juiste implementatie van het informatiebeveiligingsniveau in de bedrijfsprocessen en wijst daarvoor een verantwoordelijke aan (procesverantwoordelijke). Ondersteunend aan de processen zijn de in- en externe (informatie)systemen en ook hiervoor wijst de Directeur Bedrijfsvoering een verantwoordelijke aan (systeemeigenaar). De operationele verantwoordelijkheid ligt bij leidinggevenden op organisatieniveau. De Directeur Bedrijfsvoering heeft in ieder geval de volgende verantwoordelijkheden:

- Het stellen van operationele kaders en het geven van sturing ten aanzien van de veiligheid van informatie;
- Het sturen op risico's omtrent informatiebeveiliging;
- Periodiek (laten) evalueren van beleidskaders en deze (laten) bijstellen waar nodig;

18-0251091

- Het (laten) controleren of de getroffen veiligheidsmaatregelen overeenstemmen met de betrouwbaarheidseisen en of deze veiligheidsmaatregelen voldoende bescherming bieden;
- Het beleggen van de verantwoordelijkheid voor informatiebeveiligingscomponenten en -systemen;
- Het inrichten van functiescheiding tussen uitvoerende, controlerende en beleidsbepalende taken met betrekking tot informatiebeveiliging.

3.1.4. Verantwoordelijkheden op cluster- en direct onderliggend niveau

De leidinggevenden (clusterdirecteuren en respectievelijk teammanagers) zijn verantwoordelijk voor de (informatie) veiligheid en de betrouwbaarheid van de informatieprocessen en systemen binnen hun cluster c.q. taakveld. Zij hebben in ieder geval de volgende verantwoordelijkheden:

- Dataclassificatie van applicaties en gegevensverzamelingen
- Medewerkers meenemen in hun verantwoordelijkheid ten aanzien van de veiligheid van informatie in hun dagelijkse werkprocessen;
- Het (laten) uitvoeren van maatregelen uit de informatiebeveiligingsanalyse die op het cluster van toepassing zijn;
- Op basis van een expliciete risicoafweging opstellen van betrouwbaarheidseisen voor hun informatiesystemen;
- De keuze, de implementatie en het uitdragen van de maatregelen die voortvloeien uit de betrouwbaarheidseisen;
- Het sturen op beveiligingsbewustzijn, op bedrijfscontinuïteit en op naleving van regels en richtlijnen (gedrag en risicobewustzijn).

3.1.5. Taakveldverantwoordelijke I&A

Het Taakveld I&A van de gemeente Westland, waarvan systeembeheer deel uit maakt, beheert de werkplekken, serverplatformen, lokale netwerken, wifi-verbindingen, externe netwerkverbindingen en verzorgt het technische en functionele (wijzigings)beheer van databases, bedrijfsapplicaties en kantoorautomatiseringshulpmiddelen. Verder zijn zij medeverantwoordelijk voor alle technische aansluitingen op andere ketenpartners en landelijke voorzieningen. De Taakveldverantwoordelijke I&A is tevens verantwoordelijk voor de implementatie van ICT-technische beveiligings-maatregelen. Door I&A wordt verantwoording over de getroffen beveiligingsmaatregelen aan de procesverantwoordelijken en systeemeigenaren afgelegd.

3.1.6. Taakveldverantwoordelijke Facilitaire Zaken en Huisvesting

De Taakveldverantwoordelijke Facilitaire Zaken en Huisvesting is verantwoordelijk voor de fysieke toegangsbeveiliging en de kantoorinrichting (gebouwen, archiefkasten, kluizen enzovoort).

3.1.7. Taakveldverantwoordelijke POO

De Taakveldverantwoordelijke POO is verantwoordelijk voor de advisering inzake de personele en de organieke aspecten binnen de organisatie en speelt hiermee een belangrijke adviserende rol op het gebied van organisatie- en informatieprocessen.

3.1.8. Functionaris gegevensbescherming

De FG is de interne toezichthouder op de verwerking van persoonsgegevens binnen de gemeente. De FG heeft een aantal wettelijke taken volgens artikel 39, lid 1 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). De invulling van deze rol is vastgelegd in de Regeling Functionaris Gegevensbescherming (corsanummer 18-0160917).

18-0251091

3.1.9. De Chief Information Security Officer (CISO[2])

Deze rol is op organisatieniveau verantwoordelijk voor het actueel houden van het informatiebeveiligingsbeleid, het coördineren van de uitvoering van het beleid, het adviseren bij projecten, het beheersen van risico's, evenals het opstellen van rapportages. De CISO is tevens de ENSIA-coördinator voor de gemeente. De CISO heeft in ieder geval de volgende verantwoordelijkheden:

- Kan rechtstreeks rapporteren aan de Directeur Bedrijfsvoering;
- Coördineert het formuleren van informatiebeveiligingsbeleid;
- Stelt de risicoanalyse en de GAP-analyse op en zorgt voor de actualisatie hiervan;
- Coördineert de prioritering van informatiebeveiligingsmaatregelen uit de informatiebeveiligingsanalyse en de uitvoering van het actieplan informatiebeveiliging;
- Stelt een plan op voor overleg en rapportage met betrekking tot informatiebeveiliging;
- Ondersteunt de Directeur Bedrijfsvoering en het DT met kennis over informatiebeveiliging, zodat zij hun verantwoordelijkheid voor de betrouwbaarheid van de informatievoorziening juist kunnen invullen;
- Is het aanspreekpunt voor medewerkers van de gemeente over het onderwerp informatiebeveiliging;
- Volgt de externe invloeden die van invloed zijn op het informatiebeveiligingsbeleid en de informatiebeveiligingsanalyse;
- Bevordert het beveiligingsbewustzijn in het kader van informatiebeveiliging en privacy in de organisatie;
- Houdt de registratie van informatiebeveiligingsincidenten bij in een incidentenregister en is verantwoordelijk voor de juiste afhandeling en evaluatie van incidenten;
- Rapporteert over de informatiebeveiliging van de gemeente in het jaarverslag en met de collegeverklaring die voortkomt uit ENSIA.
- Coördineren van de jaarlijkse verantwoording over informatiebeveiliging aan de hand van ENSIA.

3.1.10. De controller informatiebeveiliging

Deze rol is op organisatieniveau verantwoordelijk voor de verbijzonderde interne controle op de naleving van het informatiebeveiligingsbeleid, de realisatie van voorgenomen veiligheidsmaatregelen en de escalatie van beveiligingsincidenten. De rol van controller is belegd binnen het cluster Bedrijfsvoering en is verantwoordelijk voor de verbijzonderde interne controle (VIC) op informatiebeveiliging. De controller heeft in ieder geval de volgende verantwoordelijkheden:

- Periodiek toetsen op de juiste naleving, de werking, de effectiviteit en de kwaliteit van de maatregelen ten aanzien van informatiebeveiliging. De controller informatiebeveiliging is hiervoor verantwoordelijk, maar organiseert dit proces waar mogelijk met de inzet van beveiligingsbeheerders;
- Controleren op de voortgang van het uitvoeren van de maatregelen uit de informatiebeveiligingsanalyse en actieplan informatiebeveiliging;
- Controleren op de periodieke actualisatie van het informatiebeveiligingsbeleid en de informatiebeveiligingsanalyse;
- Toetsen/bewaken van het niveau van informatiebeveiliging;
- Toetsen van evaluatieproces van beveiligingsincidenten.

[2] Binnen de gemeente Westland wordt deze functionaris ook aangeduid als de security manager.

- Rapporteren van bevindingen aan de gemeentesecretaris en het college van B&W.

Naast de gemeentebrede rol van controller voor informatiebeveiliging, wordt er binnen twee specifieke deelgebieden wettelijk een controlefunctionaris voorgeschreven. Dit betreft het gebied van reisdocumenten en van rijbewijzen. Het betreft de volgende benamingen:

- *Beveiligingsfunctionaris reisdocumenten*
  Verantwoordelijk voor het toezicht op de naleving van de beveiligingsprocedures reisdocumenten.
- *Beveiligingsfunctionaris rijbewijzen*
  Verantwoordelijk voor het toezicht op de naleving van de beveiligingsprocedures rijbewijzen.

3.1.11. Privacy officer

Deze rol is gericht op de uitvoering en naleving (op uitvoerend niveau) van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Daarnaast adviseert de medewerker over privacybescherming en over activiteiten ter bescherming van persoonsgegevens.

De privacy officer heeft in ieder geval de volgende verantwoordelijkheden:

- Beoordelen van de verwerking van persoonsgegevens tegen de achtergrond van de kaders van de privacywetgeving en adviseert het DT en CT bij wijzigingen in procesuitvoering, bedrijfsvoering en de toepassing van een privacy impact assessment.
- Als adviserend lid deelnemen aan programma's en projecten waarvan het resultaat gevolgen kan hebben voor de wijze van verwerking van persoonsgegevens.
- De privacy officer heeft verder als taak:
  a) Uitleggen van de privacy voorschriften in de AVG, en daarnaast in de sectorale wetgeving;
  b) Coördineren van de privacy werkzaamheden;
  c) Coördineren, samenvoegen en openbaar maken van de overzichten van gegevensverwerkingen die worden aangeleverd door de organisatieonderdelen van de gemeente;
  d) Verzorgen van meldingen bij de functionaris gegevensbescherming (FG).
  e) Coördineren van verzoeken om inzage, correctie en verzet ten aanzien van persoonsgegevens en adviseren over de afhandeling;
  f) Rapporteren aan het DT;
  g) Informeren van de Functionaris Gegevensbescherming (FG);
  h) Inrichten van procedures voor het afhandelen van datalekken waarbij persoonsgegevens betrokken zijn;
  i) Beheer en onderhoud van de standaarddocumenten voor bewerkersovereenkomsten, convenanten en reglementen;
  j) Adviseren en ondersteunen bij het besluitvormingsproces en het afsluiten van bewerkersovereenkomsten en convenanten en de vaststelling van reglementen.

3.1.12. Security Officer SUWI

De Security Officer SUWI (de beveiligingsbeheerder SUWI) betreft een wettelijk voorgeschreven functionaris en wordt hierom nader beschreven. De Security Officer SUWI beheert beveiligingsprocedures en -maatregelen in het kader van Suwinet, zodanig dat de beveiliging van Suwinet overeenkomstig wettelijke eisen is geïmplementeerd. De Security Officer bevordert en adviseert over de beveiliging van Suwinet en ziet er daarnaast op toe dat de maatregelen worden nageleefd. Ook adviseert de Security Officer medewerkers en management, doet voorstellen tot implementatie c.q. aanpassing van plannen op het gebied van de beveiliging van Suwinet en

18-0251091

evalueert de uitkomsten van de IT-audit in het kader van ENSIA. De resultaten uit de IT-audit kunnen aanleiding zijn tot het opstellen van een verbeterplan voor SUWI. De Security Officer SUWI stelt dit plan op en verzorgt minimaal tweemaal per jaar een rapportage met betrekking tot de voortgang van de verbetermaatregelen aan het hoogste management en/of college. De Security Officer SUWI vraagt daarnaast meerdere keren per jaar een rapportage op bij het BKWI over het gebruik van Suwinet door de gemeente.

3.1.13. De beveiligingsbeheerder

Deze rol is verantwoordelijk voor het beheer, de coördinatie en advies ten aanzien van de informatiebeveiliging binnen een specifiek deelgebied. In wetgeving worden verschillende benamingen aan rollen gegeven voor veelal dezelfde taken en verantwoordelijkheden ten aanzien van specifieke gegevensverzamelingen.

Om eenduidigheid in naamgeving te verkrijgen wordt in dit beleidsdocument de veiligheidsverantwoordelijkheid ten aanzien van een specifieke gegevensverzameling toegewezen aan en gedefinieerd als beveiligingsbeheerder. Hierbij volgen de deelgebieden waarbij een beveiligingsbeheerder is aangewezen met vermelding van eventuele officiële rolbenaming:

- DigiD (per DigiD-aansluiting een beheerder),
- BRP (Gegevens- en Informatiebeheerder),
- Waardedocumenten (Autorisatiebevoegde Reisdocumenten en Rijbewijzen),
- SUWI (Security Officer SUWI), zie paragraaf 3.1.9,
- BAG,
- BGT,
- BRO,
- Eventuele nader te bepalen rollen met betrekking tot de ENSIA-verantwoording.

<u>Gegevens- en Informatiebeheerder BRP</u>
Verantwoordelijk voor het geheel van activiteiten gericht op de inhoudelijke kwaliteitszorg betreffende het gegevens verzamelen, de gegevensverwerking en de informatievoorziening en verantwoordelijk voor het geheel van activiteiten gericht op beleidsvoorbereiding ter zake de gegevensverzameling, de ontwikkeling van kwaliteitsprocedures, beveiligingsprocedures, verstrekking- en privacyprocedures, evenals de coördinatie bij de uitvoering van deze procedures.

<u>Autorisatiebevoegde Reisdocumenten en Rijbewijzen</u>
Verantwoordelijk voor het beheer van de autorisaties voor de reisdocumentenmodules (RAAS en aanvraagstations) en verantwoordelijk voor het beheer van de autorisaties voor rijbewijzen, inclusief aanmelding bij de RDW.

Daarnaast worden er beveiligingsbeheerders aangewezen op verschillende aspecten van de gemeentelijke bedrijfsvoering:

- Facilitaire Zaken,
- ICT,
- DIV (Archivering),
- P&O,
- Financiën.

De beveiligingsbeheerder is voor het toegewezen deelgebied verantwoordelijk voor het geheel van activiteiten gericht op de toepassing en naleving van de maatregelen en procedures die

18-0251091

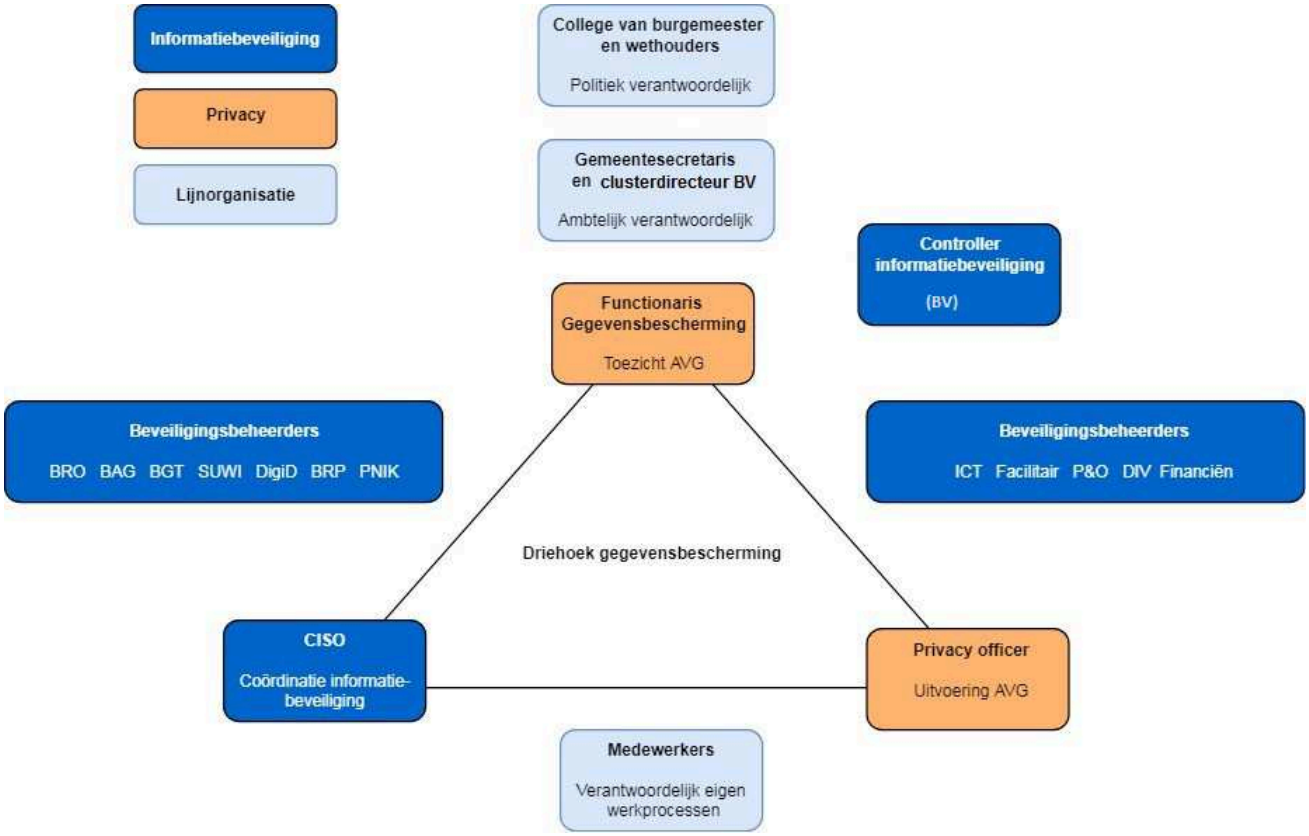
voortkomen uit het informatiebeveiligingsbeleid, inclusief de maatregelen die op de audit en zelfevaluatie-onderdelen gelden. Hieronder vallen:

- De voorbereiding en coördinatie van audits en (zelf)evaluaties;
- De preventie en detectie van beveiligingsincidenten en het geven van een adequate respons;
- Coördineren en toepassen van specifieke wet- en regelgeving;
- Rapporteren aan de CISO.

3.1.14. De medewerkers

Alle medewerkers dragen verantwoordelijkheid voor de veiligheid van de activiteiten die behoren tot hun eigen functie en taken en die van de organisatie en handelen minimaal naar de vastgestelde gedragsregels. Zij betrachten zorgvuldigheid en discipline bij het omgaan met informatie, (informatie)systemen en (mobiele) apparatuur. Zij zijn zich bewust van de eisen ten aanzien van de betrouwbaarheid, de integriteit, de beschikbaarheid en de controleerbaarheid van de informatieprocessen waarbij zij zijn betrokken.

De personen met de toegewezen rollen in de beveiligingsorganisatie zijn benoemd in het document “Beveiligingsorganisatie 2018-2021” 18-0252872.

3.2. Overleg en afstemmingsorganen

De CISO is voorzitter van het overleg informatiebeveiliging dat minimaal vier per jaar bij elkaar komt. Bij dit overleg zijn aanwezig:

- De CISO;
- Privacy officer;
- Beveiligingsbeheerders;
- Agendaleden: controller informatiebeveiliging en FG.

Onderwerpen (niet uitputtend):

- Voortgang uitvoering maatregelen verbeterplannen;
- Behandeling beveiligingsincidenten;
- Behandeling IBD-meldingen;
- Planning en voorbereiding van audits, inspecties en evaluaties;
- Evaluatie en actualisatie informatiebeveiliging en informatiebeveiligingsanalyse.

3.3. Informatiebeveiliging crisisbeheersing

Voor potentiele interne crisisbeheersing dient een kernteam informatiebeveiliging geïnstalleerd te zijn. Dit team komt uitsluitend bij elkaar in geval van grote incidenten of calamiteiten. Het team staat onder leiding van de Driehoek Gegevensbescherming. Het team wordt ingezet in lijn met de mogelijke impact van de betreffende calamiteit. Dit team bestaat uit:

- De CISO;
- De Functionaris Gegevensbescherming;
- De privacy officer;
- Clusterdirecteur Bedrijfsvoering
- Taakveldverantwoordelijke I&A;
- Betrokken DT/CT-lid;
- De beveiligingsbeheerder ICT;
- Relevante experts, zoals beveiligingsbeheerders;
- Een lid van het Taakveld Communicatie.

3.4. Rapporteren informatiebeveiligingsincidenten

De CISO wordt door de procesverantwoordelijken geïnformeerd over informatiebeveiligingsincidenten en legt deze vast ten behoeve van rapportages. Hieronder vallen o.a. inbreuken op en (ver)storingen in de informatietechnologie, datacommunicatie of andere infrastructurele voorzieningen die gevolgen kunnen hebben voor de continuïteit en integriteit van de bedrijfsprocessen evenals signaleringen dat het informatiebeveiligingsbeleid niet wordt nageleefd. Zie Hoofdstuk 10 voor meer informatie over de definitie en de procedure met betrekking tot incidenten.
Incidenten worden bijgehouden in een registratie, hierbij wordt in ieder geval vastgelegd:

- Wat is de aard van het (bijna) incident?
- Wat is de oorzaak dat dit (bijna) incident heeft plaatsgevonden?
- Is er sprake van het niet nakomen van of een tekortkoming in de beveiligingsprocedures?
- Is het (bijna) incident verwijtbaar?
- Is een eventuele tekortkoming in de beveiliging inmiddels hersteld?
- Welke acties moeten worden getroffen om herhaling te voorkomen?

Er wordt minimaal eenmaal per jaar gerapporteerd aan de directie door de Driehoek Gegevensbescherming.

18-0251091

3.5. Verantwoordelijkheden systeemeigenaren

De eigenaar van een (informatie)systeem draagt er zorg voor dat bij het gebruik ervan de wettelijke eisen en de gemeentelijke voorschriften worden nageleefd en dat de verantwoordelijkheden voor beveiliging voor alle betrokken partijen duidelijk omschreven zijn. Voor cluster overstijgende systemen is de taakveldverantwoordelijke I&A aangewezen als eigenaar.

3.6. Verantwoordelijkheden procesverantwoordelijken

De procesverantwoordelijke draagt er zorg voor dat:

- De inrichting van een proces voldoet aan de daaraan te stellen beveiligingsnormen;
- Alleen die medewerkers toegang hebben tot gegevens die zij voor de uitoefening van hun taak nodig hebben;;
- De medewerkers bekend zijn met de voor hun geldende beveiligingsnormen.

3.7. Contracten met derden

3.7.1. Service level agreement (niveau van dienstverlening)

Bij structurele en/of langdurige ondersteuning en of uitbesteding van beheer van (een deel van) de (informatie)systemen, netwerken, en/of werkstations wordt tussen een cluster c.q. team en de externe partij een Service Level Agreement (SLA) afgesloten. Hierin staan afspraken over het niveau van informatiebeveiliging en een duidelijke definitie van de verantwoordelijkheden op het gebied van informatiebeveiliging. In het uitbestedingscontract wordt verwezen naar de SLA.

3.7.2. Inhuur derden

Bij incidentele inhuur, bijvoorbeeld in het geval van verstoringen en calamiteiten, werkt een externe onder verantwoordelijkheid van de verantwoordelijk manager. Deze manager dient te waarborgen dat activiteiten binnen het kader van het informatiebeveiligingsbeleid worden uitgevoerd.

3.7.3. Toegang verlenen aan derde partijen

Bij toegang van derden tot de gemeentelijke ICT-voorzieningen gelden de onderstaande uitgangspunten:

- Informatiebeveiliging is aantoonbaar (op basis van een risicoafweging) meegewogen bij het besluit een externe partij wel of niet in te schakelen;
- Voorafgaand aan het afsluiten van een contract voor uitbesteding of externe inhuur is bepaald welke toegang (fysiek, netwerk of tot gegevens) de externe partij(en) moet(en) hebben om de in het contract overeen te komen opdracht uit te voeren en welke noodzakelijke beveiligingsmaatregelen hiervoor nodig zijn;
- Voorafgaand aan het afsluiten van een contract voor uitbesteding of externe inhuur is bepaald welke waarde en gevoeligheid de informatie heeft waarmee de derde partij in aanraking kan komen en of hierbij eventueel aanvullende beveiligingsmaatregelen nodig zijn;
- Voorafgaand aan het afsluiten van een contract voor uitbesteding en externe inhuur is bepaald hoe geauthentiseerde en geautoriseerde toegang vastgesteld wordt;
- Indien externe partijen systemen beheren waarin persoonsgegevens verwerkt worden, wordt in het kader van de AVG een door Westland vastgestelde verwerkersovereenkomst afgesloten;
- Er is in contracten met externe partijen vastgelegd welke beveiligingsmaatregelen vereist zijn, dat deze door de externe partij zijn getroffen en worden nageleefd en dat beveiligingsincidenten onmiddellijk worden gerapporteerd;

- Ook wordt beschreven hoe die beveiligingsmaatregelen door de uitbestedende partij te controleren zijn (bijv. audits en penetratietests) en hoe het toezicht is geregeld;
- Over het naleven van de afspraken wordt door de externe partij jaarlijks gerapporteerd.

3.7.4. Overeenkomsten met een derde partij en met betrekking tot ICT voorzieningen

Bij het aangaan van overeenkomsten met derde partijen is er minimaal aandacht voor beveiligingsmaatregelen zoals vastgelegd in de GIBIT en de BIG. Aan minimaal de volgende beveiligingsmaatregelen wordt aandacht besteed:

- Te nemen beveiligingsmaatregelen zijn voorafgaand aan het ingaan van het contract gedefinieerd en geïmplementeerd;
- Uitbesteding (ontwikkelen en aanpassen) van software is geregeld volgens formele contracten waarin o.a. intellectueel eigendom, kwaliteitsaspecten, beveiligingsaspecten, aansprakelijkheid, escrow en reviews geregeld worden;
- In contracten met externe partijen is vastgelegd hoe men om dient te gaan met wijzigingen en hoe ervoor gezorgd wordt dat de beveiliging niet wordt aangetast door de wijzigingen;
- In contracten met externe partijen is vastgelegd hoe wordt omgegaan met geheimhouding en de geheimhoudingsverklaring;
- Er is een plan voor beëindiging van de ingehuurde diensten waarin aandacht wordt besteed aan beschikbaarheid, vertrouwelijkheid, integriteit en controleerbaarheid;
- In contracten met externe partijen is vastgelegd hoe escalaties en aansprakelijkheid geregeld zijn;
- Als er gebruikt gemaakt wordt van onderaannemers dan gelden daar dezelfde beveiligingseisen voor als voor de contractant. De hoofdaannemer is verantwoordelijk voor de borging bij de onderaannemer van de gemaakte afspraken;
- De producten, diensten en daarbij geldende randvoorwaarden, rapporten en registraties die door een derde partij worden geleverd, worden beoordeeld op het nakomen van de afspraken in de overeenkomst. Verbeteracties worden geïnitieerd wanneer onder het afgesproken niveau wordt gepresteerd.

3.7.5. Verwerkers van persoonsgegevens

De algemene verordening gegevensbescherming (AVG) (van kracht per 25 mei 2018) stelt regels voor het verwerken van persoonsgegevens. Wanneer de gemeente het verwerken van persoonsgegevens bij een andere partij uitbesteedt noemt men deze andere partij ‘een verwerker’. Het gemeentebestuur van de gemeente Westland blijft in dat geval de verantwoordelijke voor de verwerking van persoonsgegevens.
Nadere regels over de omgang met verwerkers zijn vastgelegd in de Regeling Functionaris Gegevensbescherming (corsanummer 18-0160917).

4. Classificatie en beheer van informatie en bedrijfsmiddelen

Doelstelling:
Het bepalen, handhaven en waarborgen van het juiste beveiligingsniveau voor informatie, (informatie) systemen en bedrijfsmiddelen.

Resultaat:
Een goed overzicht van alle ICT-componenten en andere relevante bedrijfsmiddelen en een toegewezen eigenaarschap. Een informatieclassificatiesysteem waarmee de behoefte, de prioriteit en de mate van beveiliging kan worden bepaald.

4.1. Inventarisatie van informatie en bedrijfsmiddelen

Om een passend beveiligingsniveau te kunnen bieden, moeten de informatie en de bedrijfsmiddelen worden geïnventariseerd en de waarde en het belang ervan worden vastgelegd. Het Taakveld I&A houdt een registratie bij van alle bedrijfsmiddelen die verband houden met (informatie) systemen (configuratiemanagement):

- Informatie (bijvoorbeeld databases, gegevensbestanden, documentatie en procedurebeschrijvingen);
- Programmatuur (bijvoorbeeld systeemprogrammatuur en standaardsoftware inclusief versiebeheer);
- Fysieke bedrijfsmiddelen (bijvoorbeeld apparatuur, schijven, accommodatie en netwerkinfrastructuur en actieve componenten);
- Diensten (bijvoorbeeld communicatiediensten, PKI diensten, energievoorziening ten behoeve van de informatievoorziening).

In de registratie is opgenomen waar de gegevens(bestanden) zijn opgeslagen, op welke computers de programmatuur draait, van welke componenten daarbij gebruik wordt gemaakt en wie de procesverantwoordelijken en beheerders zijn.

Het Cluster Bedrijfsvoering (in uitvoering door “De Groene Schakel)) houdt een registratie bij van alle fysieke voorzieningen die verband houden (informatie) veiligheid van ruimten, gebouw(en) en de directe omgeving van de gemeentekantoren.

Het Cluster Bedrijfsvoering (POO) houdt in nauwe samenwerking met de Servicedesk een registratie bij van alle medewerkers en extern personeel dat vanwege uitoefening van de opgedragen werkzaamheden gebruik moet kunnen maken van gemeentelijke ICT-voorzieningen.

4.2. Eigendom van informatie en bedrijfsmiddelen

Alle informatie en bedrijfsmiddelen behoren een eigenaar te hebben. Voor elk bedrijfsproces, applicatie, gegevensverzameling en ICT-faciliteit wordt een verantwoordelijke benoemd.

4.3. Aanvaardbaar gebruik van bedrijfsmiddelen

Er zijn regels vastgesteld, gedocumenteerd en geïmplementeerd voor aanvaardbaar gebruik van informatie en bedrijfsmiddelen die verband houden met ICT voorzieningen en informatie-processen. Hieronder volgen de geldende uitgangspunten:

- Apparatuur, informatie en programmatuur van de organisatie mogen niet zonder toestemming, al dan niet generiek geregeld, vooraf van de locatie worden meegenomen;

18-0251091

- De verantwoordelijkheid voor specifieke beheersmaatregelen mag door de proceseigenaar worden gedelegeerd, maar de proceseigenaar blijft verantwoordelijk voor een goede bescherming van de bedrijfsmiddelen;
- Medewerkers dienen bij het gebruik van ICT-middelen, social media en gemeentelijke informatie de nodige zorgvuldigheid te betrachten en de integriteit en goede naam van de gemeente te waarborgen. Hierbij wordt nadrukkelijk rekening gehouden met de privacy van eventuele betrokkenen;
- Medewerkers gebruiken gemeentelijke informatie uitsluitend voor het uitvoeren van de aan hen opgedragen taken en het doel waarvoor de informatie is verstrekt;
- Privégebruik van gemeentelijke informatie en bestanden is niet toegestaan;
- Ten aanzien van het gebruik van mobiele apparatuur van de gemeente, en eventueel privémiddelen die worden gebruikt voor werkzaamheden voor de gemeente, worden nadere handreikingen opgesteld ten aanzien van veilig gebruik. In ieder geval geldt:
  - Illegale software, of niet goedgekeurde software, mag niet worden gebruikt voor de uitvoering van het werk;
  - Wanneer privémiddelen worden gebruikt voor werkzaamheden voor de gemeente, geldt de plicht deze middelen adequaat te beveiligen;
  - Gedragsregels gelden ook wanneer werkzaamheden worden uitgevoerd met privémiddelen.
- De medewerker neemt passende technische en organisatorische maatregelen om gemeentelijke informatie te beveiligen tegen verlies of tegen enige vorm van onrechtmatig gebruik. De medewerker houdt hierbij in ieder geval rekening met:
  - de beveiligingsclassificatie van de informatie;
  - de door de gemeente gestelde beveiligingsvoorschriften
  - aan de werkplek verbonden risico's;
  - het risico door het benaderen van gemeentelijke informatie met andere dan door de gemeente verstrekte of goedgekeurde ICT-apparatuur.

4.4. Classificatie van informatie en bedrijfsmiddelen

Om te kunnen bepalen welke beveiligingsmaatregelen moeten worden getroffen ten aanzien van informatieprocessen en informatiesystemen worden beveiligingsclassificaties gebruikt. Minimaal worden de primaire gemeentelijke informatiesystemen geclassificeerd op de drie kwaliteitsaspecten van informatie: beschikbaarheid, integriteit (juistheid, volledigheid) en vertrouwelijkheid (BIV). Onderstaande tabel geeft de classificatie niveaus per kwaliteitsaspect weer. Na deze classificatie is duidelijk welke maatregelen per informatiesysteem nodig zijn.

Classificatietabel				
Niveau	**Vertrouwelijkheid**	**Integriteit**	**Beschikbaarheid**	**Imago**
Geen	**Openbaar** informatie mag door iedereen worden ingezien *(bv: algemene informatie op de externe website van de gemeente)*	**Niet zeker** informatie mag worden veranderd *(bv: templates en sjablonen)*	**Niet nodig** gegevens kunnen zonder gevolgen langere tijd niet beschikbaar zijn *(bv: ondersteunende tools als routeplanner of Google maps)*	**Niet van belang** het image wordt niet beïnvloed bij afwijking van een van de drie classificaties
Laag	**Bedrijfsvertrouwelijk** informatie is toegankelijk voor alle medewerkers van de organisatie *(bv: informatie op het intranet)*	**Beschermd** het bedrijfsproces staat enkele (integriteits-) fouten toe *(bv: rapportages)*	**Belangrijk** informatie mag incidenteel niet beschikbaar zijn *(bv: administratieve gegevens)*	**Intern** het image wordt intern beïnvloed bij afwijking van een van de drie classificaties
Midden	**Vertrouwelijk** informatie is alleen toegankelijk voor een beperkte groep gebruikers *(bv: persoonsgegevens, financiële gegevens*	**Hoog** het bedrijfsproces staat zeer weinig fouten toe *(bv: bedrijfsvoeringinformatie en primaire procesinformatie zoals vergunningen)*	**Noodzakelijk** informatie moet vrijwel altijd beschikbaar zijn, continuïteit is belangrijk *(bv: voorwaardelijke primaire proces informatie)*	**Extern: lokaal** het image wordt beperkt regionaal beïnvloed bij afwijking van een van de drie classificaties
Hoog	**Geheim** informatie is alleen toegankelijk voor direct geadresseerde(n) *(bv: zorggegevens en strafrechtelijke informatie)*	**Absoluut** het bedrijfsproces staat geen fouten toe *(bv: specifieke gemeentelijke informatie op de website o.a waaraan rechten zijn te ontlenen)*	**Essentieel** informatie mag alleen in uitzonderlijke situaties uitvallen, bijvoorbeeld bij calamiteiten *(bv: basisregistraties BRP en SUWI)*	**Extern: landelijk** het image wordt regionaal en landelijk beïnvloed bij afwijking van een van de drie classificaties

5. Beveiligingsaspecten ten aanzien van personeel

Doelstelling:
Het verminderen van de risico's van menselijke fouten, diefstal, fraude of misbruik van voorzieningen.

Resultaat:
Werknemers, ingehuurd personeel en externe gebruikers kennen en begrijpen hun verantwoordelijkheden en zijn geschikt voor de rollen waarvoor zij (beoogd) worden benoemd.

5.1. Algemene uitgangspunten ten aanzien van personele beveiligingsaspecten

Hieronder volgen de geldende algemene uitgangspunten:

- Het lijnmanagement is verantwoordelijk voor het juist afhandelen van de beveiligingsaspecten van het aangaan, wijzigen en beëindigen van een dienstverband of een overeenkomst met externen. Het Cluster Bedrijfsvoering (POO) houdt toezicht op dit proces;
- Het lijnmanagement bepaalt welke rol(len) de medewerker moet vervullen en welke autorisaties voor het raadplegen, opvoeren, muteren en afvoeren van gegevens moeten worden verstrekt;
- Bij inbreuk op de beveiliging gelden voor medewerkers de gebruikelijke disciplinaire maatregelen, zoals onder meer genoemd in de CAR/UWO en gemeentelijke protocollen;
- Regels die volgen uit dit beleid en andere gemeentelijke protocollen gelden ook voor externen, die in opdracht van de gemeente werkzaamheden uitvoeren.

5.2. Voorwaarden personeel in dienst

Iedere werknemer in dienst van de gemeente Westland legt de eed/belofte af en wordt geacht te handelen conform de voorschriften zoals vermeld in het integriteitsprotocol en het Westlands gedragsprotocol. Daarnaast overlegt iedere nieuwe werknemer een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG). Daarnaast wijst de teammanager de medewerker op de aanwezigheid van eventueel aanvullende, specifieke gedragsregels ten aanzien van een informatiesysteem of binnen het cluster of team.

5.3. Voorwaarden externen

Externe medewerkers die toegang hebben tot gemeentelijke informatie tekenen een geheimhoudingsverklaring en dienen te handelen conform de voorschriften zoals vermeld in het integriteitsprotocol en het Westlands gedragsprotocol. Alle externe medewerkers die toegang hebben tot vertrouwelijke (persoons)gegevens overleggen een VOG. Dit wordt in contracten met de werkgever van extern personeel vastgelegd. Daarnaast wijst de teammanager de externe bovendien op de aanwezigheid van eventueel aanvullende, specifieke gedragsregels ten aanzien van een informatiesysteem of binnen het cluster of team.

5.4. Kwetsbare functies

De gemeente kiest voor een zorgvuldige selectieprocedure ter waarborging van een betrouwbaar personeelsbestand. Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen functies. Van elke medewerker wordt verwacht dat hij/zij integer handelt.

5.5. Toegang en bevoegdheden personeel

Bij indiensttreding worden de fysieke en logische toegangsbevoegdheden volgens een vastgestelde procedure toegekend. Afwijkingen hierop worden door de teammanager goed

18-0251091

gekeurd. Bij dienstbeëindiging worden alle bedrijfsmiddelen van de organisatie geretourneerd. Autorisaties worden in opdracht van het lijnmanagement met onmiddellijke ingang en volgens een vastgestelde procedure verwijderd bij dienst beëindiging of aangepast aan bij wijziging van functie.

5.6. Opleiding en communicatie

Alle medewerkers (in- en extern) hebben basiskennis met betrekking tot procedures voor de informatiebeveiliging. Ten aanzien van communicatie en bewustwording geldt dat:

- Alle medewerkers binnen de organisatie worden ingelicht over het informatiebeveiligingbeleid en de (beveiligings)procedures van de gemeente en informatie krijgen over het correcte gebruik van de ICT- en toegangsvoorzieningen. Dit geldt eventueel ook voor externe gebruikers;
- Het DT en de leidinggevenden de algehele communicatie en bewustwording rondom informatiebeveiliging bevorderen;
- Het lijnmanagement bevordert dat medewerkers (en externe gebruikers van onze systemen) zich houden aan beveiligingsrichtlijnen;
- In werkoverleggen periodiek aandacht wordt geschonken aan informatiebeveiliging. Voor zover relevant worden hierover afspraken vastgelegd in planningsgesprekken.

5.7. Bijzondere situaties

In het geval van ernstige verdenkingen tegen een medewerker of derde op het gebied van verduistering of gedrag wat in strijd is met de interne regels, is het mogelijk dat de gemeente Westland gebruik maakt van opsporingsmogelijkheden zoals (verborgen) camera's, microfoons en loggegevens. Ook de door de gemeente verstrekte telefoon en automatiseringsmiddelen kunnen in deze gevallen worden onderzocht. Voor de inzet van opsporingsmogelijkheden is vooraf schriftelijke toestemming nodig van de gemeentesecretaris. Bij het gebruik daarvan wordt in overeenstemming met de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) gehandeld en wordt van rechtswege (Wet op de ondernemingsraden, artikel 27, lid k) toestemming aan de Ondernemingsraad gevraagd.

Specifiek bij het inrichten, testen en onderhouden van: systemen; apparatuur; software; en bij incidenten, kan zonder toestemming van de gemeentesecretaris toegang worden verkregen. Wanneer tijdens deze handeling iets wordt geconstateerd ten aanzien van een eigen medewerker, kan dient hier uitsluitend via de formele weg (via de gemeentesecretaris) melding van te worden gemaakt.

6. Fysieke beveiliging

Doelstelling:
De fysieke bescherming van gebouwen, terreinen, informatie en (informatie)systemen tegen onbevoegde fysieke toegang, schade of verstoring van continuïteit.

Resultaat:
Maatregelen en procedures waarmee gebouwen, informatie- en ICT-voorzieningen adequaat worden beschermd tegen ongeautoriseerde toegang, kennisneming, verminking of diefstal, waardoor schade en verstoringen worden voorkomen.

6.1. Algemene uitgangspunten ten aanzien van fysieke beveiliging:

- De schade door bedreigingen van buitenaf (zoals brand, overstroming, explosies, oproer, stroomonderbreking) wordt beperkt door passende preventieve maatregelen;
- Toegang tot niet-openbare gedeelten van gebouwen of beveiligingszones is alleen mogelijk na autorisatie daartoe. Indien hieraan niet wordt voldaan overtreedt de gemeente de Algemene Verordening Gegevensbescherming, artikel 32, waarin wordt voorgeschreven dat passende technische en organisatorische maatregelen moeten worden genomen om persoonsgegevens te beschermen;
- De uitgifte van toegangsmiddelen wordt geregistreerd;
- De kwaliteit van toegangsmiddelen (deuren, sleutels, sloten, toegangspassen) is afgestemd op de zonering (en het risicoprofiel);
- In diverse panden van de gemeente wordt gebruik gemaakt van cameratoezicht. Het gebruik van beeldmateriaal is beperkt door de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en nadere regels;
- De fysieke toegang tot ruimten waar zich informatie en ICT-voorzieningen bevinden is voorbehouden aan bevoegd personeel;
- Serverruimtes, datacenters en daaraan gekoppelde bekabelingsystemen zijn ingericht in lijn met geldende ‘best practices’.

6.2. Inventarisatie van bedrijfsmiddelen

Om een passend beveiligingsniveau te kunnen bieden, moeten de informatie en de bedrijfsmiddelen worden geïnventariseerd (zie 4.1). Voor het gemeentehuis en het gemeentekantoor ligt dit in uitvoering bij De Groene Schakel, onder verantwoordelijkheid van het Cluster bedrijfsvoering. Voor de overige gemeentelijke panden en locaties is het Cluster Ruimte verantwoordelijk. Hieronder vallen:

- De preventieve, detectieve, correctieve en repressieve systemen met betrekking tot inbraak, ontruiming, brand en toegang;
- Overzicht van toegangsrechten van personen tot besloten ruimten, gebouwen en terreinen van de gemeente.

6.3. Servicetaken

Indien voor de bewaking van de gebouwen, personen en goederen een externe bewakingsdienst wordt ingehuurd, voldoet deze bewakingsdienst aan de eisen volgens de Wet Particuliere Beveiligingsorganisaties en Recherchebureaus, beschikt deze over een vergunning van het Ministerie van Justitie en is deze aangesloten bij een brancheorganisatie. Er zijn afspraken gemaakt bij wie de bewakingsdienst verantwoording moet afleggen.

6.4. Fysieke toegang ICT-ruimten

De fysieke toegang tot specifieke computer-/serverruimten onder beheer van het Taakveld I&A is voorbehouden aan de volgende categorieën personen:

- De leden van Taakveld I&A die uit hoofde van functie (technische) werkzaamheden aan de centrale computers of telecom apparatuur moeten verrichten;
- De door de clusterdirecteur van het cluster (waaronder ICT valt) geautoriseerde personen (zoals bijvoorbeeld de Bedrijfshulpverlening);
- Personen die niet onder de genoemde categorieën vallen, mogen de specifieke ruimten alleen betreden onder begeleiding van een geautoriseerde medewerker van het Taakveld I&A.

6.5. Bewegwijzering computerruimten

Binnen de vestiging zijn geen wegwijzers aangebracht waaruit de locaties van de ICT-ruimten kunnen worden afgeleid. Ook zijn deze ruimten niet aangegeven op publieke plattegronden of in publicaties, tenzij hieraan andere eisen worden gesteld, bijvoorbeeld door de brandweer.

6.6. Verwijderen apparatuur en gegevensdragers

Het Taakveld I&A heeft een procedure voor het verwijderen of gereed maken voor hergebruik van overbodige apparatuur en gegevensdragers waarop gemeentelijke informatie en in licentie gebruikte software is opgeslagen.
Denk hierbij aan de harde schijven van pc's en netwerkservers, cd's/dvd's, back-up tapes, USB sticks en overige gegevensdragers. In deze procedure staan voorschriften voor het verwijderen en zo nodig onbruikbaar maken of vernietigen van die informatie.

6.7. Datakluizen en reserve apparatuur

- De datakluizen voldoen aan de eisen die gesteld worden om opgeslagen gegevensdragers in voldoende mate te beschermen tegen stof, brand, water, beschadiging en diefstal;
- Reserve apparatuur en back-ups worden gescheiden bewaard op een andere locatie of een datacenter om de gevolgen van een calamiteit te minimaliseren.

6.8. Clean desk en clear screen beleid

De gemeente Westland heeft een "clean desk"-beleid voor papieren en verwijderbare opslagmedia, zodat dit soort materialen niet onbeheerd op het bureau mogen liggen. Daarnaast een "clear screen" -beleid voor ICT-voorzieningen. Dit betekent dat men actief en zonnodig na een bepaald tijdsverloop het beeldscherm "op zwart" gaat en de toegang tot het werkstation wordt geblokkeerd middels een toegangscode. Dit om het risico van onbevoegde toegang tot, verlies van of schade aan informatie, informatiedragers, mobiele apparatuur en ICT-voorzieningen tijdens en buiten normale werktijden te beperken.

6.9. Beveiliging van mobiele apparatuur

Mobiele apparatuur moet zowel binnen als buiten het gebouw fysiek beschermd worden naar de aard van het gebruik. Dit betreft laptops, tablets (bijvoorbeeld iPad's), memorysticks en mobiele telefoons (smartphones). Voor het gebruik van deze apparatuur worden richtlijnen vastgesteld:

- Apparatuur en bijbehorende media mogen buiten de locatie nooit onbeheerd worden achtergelaten;
- Bij het verwerken van vertrouwelijke, privacygevoelige en/of kritische gegevens zijn aanvullende maatregelen getroffen passend bij het classificatieniveau, zoals encryptie, wachtwoordbeveiliging, antivirusscanners, multifactor-authenticatie, enzovoort;
- Bij gebruik van draadloze apparatuur zijn beveiligingsmaatregelen getroffen om ongeautoriseerde toegang te voorkomen.

7. Beheer van communicatie- en bedieningsprocessen

Doelstelling:
Het garanderen van correcte en veilige bediening en beheer van de ICT-voorzieningen.

Resultaat:
Maatregelen en procedures voor het beheer en de bediening van de ICT-voorzieningen en het adequaat reageren op incidenten.

7.1. Organisatorische uitgangspunten van communicatie- en bedieningsprocessen

- In beginsel mag niemand autorisaties hebben om een gehele cyclus van handelingen in een informatiesysteem te beheersen, zodanig dat beschikbaarheid, integriteit of vertrouwelijkheid kan worden gecompromitteerd. Indien dit toch noodzakelijk is, dient een audit trail te worden vastgelegd van alle handelingen en tijdstippen in het proces, dusdanig dat transactie kan worden herleid. De audit trail is niet toegankelijk voor degene wiens handelingen worden vastgelegd;
- Er is een scheiding tussen beheertaken en overige gebruikstaken. Beheerwerkzaamheden worden alleen uitgevoerd wanneer ingelogd als beheerder, normale gebruikstaken alleen wanneer ingelogd als gebruiker.

7.2. Technische uitgangspunten van communicatie- en bedieningsprocessen

- Bij het openen of wegschrijven van bestanden worden deze geautomatiseerd gecontroleerd op virussen, trojans en andere malware. Ook inkomende en uitgaande e-mails worden hierop gecontroleerd. De update voor de detectiedefinities vindt in beginsel dagelijks plaats;
- Op verschillende niveaus binnen de ICT-infrastructuur (netwerkcomponenten, servers, pc's) wordt antivirus software toegepast;
- Het is niet toegestaan niet-geautoriseerde (pc)programmatuur te gebruiken of te installeren op gemeentelijke ICT voorzieningen;
- Alle apparatuur die is verbonden met het netwerk van de gemeente moet kunnen worden geïdentificeerd;
- Documenten, opslagmedia, in- en uitvoergegevens en systeemdocumentatie worden beschermd tegen onbevoegde openbaarmaking, wijziging, verwijdering en vernietiging;
- Het (ongecontroleerd) kopiëren van vertrouwelijke gegevens is niet toegestaan;
- Updates die ten behoeve van het verhogen van de veiligheid worden vrijgegeven door de leverancier worden zo spoedig mogelijk via de wijzigingsprocedure doorgevoerd. Dit geldt zowel voor besturingssoftware, informatiesystemen, als voor ondersteunende software (Java, Java applets, ActiveX, Flash en Adobe) en besturingssystemen voor mobiele apparatuur en actieve componenten;
- Het netwerk wordt gemonitord en beheerd zodat aanvallen, storingen of fouten ontdekt en hersteld kunnen worden en de betrouwbaarheid van het netwerk niet onder het afgesproken minimum niveau (service levels) komt;
- Gegevens op papier worden beschermd door een deugdelijke opslag en regeling voor de toegang tot archiefruimten. Papier wordt door een gecertificeerde partij afgevoerd en vernietigd.

7.3. Beheerprocedures en verantwoordelijkheden

De verantwoordelijkheden en procedures voor het beheer van de bediening van de ICT-voorzieningen zijn beschreven en vastgesteld. Procedures zijn voor zover mogelijk in lijn gebracht voor het technisch beheer met de ISO 20000-1 en ISO 20000-2 (ITIL 3) en voor het functioneel beheer met de uitgangspunten van BISL.

Documentatie van beheerprocedures
De beheerprocedures zijn gedocumenteerd en worden bijgehouden. Deze procedures bevatten instructies voor de planmatige uitvoering van de activiteiten met betrekking tot ICT-voorzieningen. Het gaat om de volgende processen:

Changemanagement / release management – doorvoeren van vernieuwingen en wijzigingen
Het aanbrengen van wijzigingen in de informatie-infrastructuur of het installeren van nieuwe versies vindt plaats volgens een vastgestelde wijzigingsprocedure waarin de formele goedkeuring geregeld is. Dit geldt voor apparatuur, programmatuur, productiesystemen en procedures. Voornaamste aspect bij dit proces is het garanderen van de continuïteit van het productiesysteem. Uitgangspunten hierbij zijn:

- Nieuwe systemen, upgrades en nieuwe versies worden getest op impact en gevolgen en pas geïmplementeerd na formele acceptatie en goedkeuring door de opdrachtgever (veelal de proceseigenaar). De test en de testresultaten worden gedocumenteerd;
- Systemen voor Ontwikkeling, Test en/of Acceptatie (OTA) zijn logisch gescheiden van Productie (P). (De gehele OTAP procedure wordt echter alleen voor grote informatiesystemen toegepast);
- Faciliteiten voor Ontwikkeling, Testen, Acceptatie en Productie (OTAP) zijn gescheiden om onbevoegde toegang tot of wijziging in het productiesysteem te voorkomen;
- In de OTA worden testaccounts gebruikt. Er wordt in beginsel niet getest met productie accounts, mits voor de test absoluut noodzakelijk;
- Vertrouwelijke data, waaronder persoonsgegevens, uit de productieomgeving mag niet worden gebruikt in de ontwikkel-, test-, opleidings-, en acceptatieomgeving tenzij de gegevens zijn geanonimiseerd. Indien het toch noodzakelijk is om data uit productie te gebruiken, is uitdrukkelijke toestemming van de eigenaar van de gegevens vereist en dienen er procedures te worden gevolgd om data te vernietigen na ontwikkelen en testen;
- De capaciteit van ICT-middelen wordt gemonitord ten behoeve van een tijdige aanpassing van de beschikbare capaciteit aan de vraag.

Incident management – afhandeling van incidenten in de ICT-voorzieningen
Om te waarborgen dat incidenten snel, effectief en ordelijk worden afgehandeld, zijn verantwoordelijkheden en procedures voor beheer vastgesteld. Hierbij worden verschillende typen incidenten onderscheiden en wordt gezorgd voor registratie en gedocumenteerde afhandeling van de incidenten.

Capaciteitsmanagement – omgang met de capaciteit van ICT-voorzieningen
Om te waarborgen dat informatiesystemen conform de gestelde eisen van continuïteit en snelheid blijven werken stelt het Taakveld I&A verantwoordelijkheden en procedures op ten aanzien van de monitoring van de capaciteit.

Probleemmanagement – identificeren en afhandelen van fouten in de ICT-voorzieningen
Het Taakveld I&A richt een organisatie in en stelt procedures op ten aanzien van het achterhalen en wegnemen van veelvoorkomende incidenten.

IT service continuity management – waarborgen van de continuïteit van de ICT-dienstverlening
Het Taakveld I&A stelt procedures op ten aanzien van voldoende technische, financiële en organisatorische voorzieningen ten behoeve van het waarborgen van de overeengekomen continuïteit van de ICT-dienstverlening in geval van calamiteiten. Uitgangspunten hierbij zijn:

- In opdracht van de eigenaar van data maakt I&A reservekopieën van alle essentiële bedrijfsgegevens en programmatuur, zodat in het geval van een incident de gegevensverwerking binnen acceptabele tijd kan worden hervat;
- De omvang en frequentie van de back-ups is in overeenstemming met het belang van de data voor de continuïteit van de dienstverlening en de interne bedrijfsvoering, zoals gedefinieerd in de dataclassificatie door de eigenaar van de gegevens;
- De back-up wordt iedere dag buiten het gebouw opgeslagen;
- De back-up- en recovery-maatregelen worden regelmatig, doch minimaal één maal per jaar op een uitwijkcentrum en één keer per jaar in de eigen ICT-omgeving, getest;
- Over het resultaat van de test wordt aan de procesverantwoordelijken, de CISO en de controller informatiebeveiliging gerapporteerd.

Configuratie management – registratie van ICT voorzieningen
Het Taakveld I&A stelt procedures op ten aanzien van het registreren en muteren van ICT voorzieningen en de daaraan gerelateerde documentatie.

7.4. Uitgangspunten voor controle en logging

Het gebruik van informatiesystemen, alsmede uitzonderingen en informatiebeveiligingsincidenten, worden vastgelegd in logbestanden op een manier die in overeenstemming is met het risico, en zodanig dat tenminste wordt voldaan aan alle relevante wettelijke eisen. Relevante zaken om te loggen zijn:

- type gebeurtenis (zoals back-up/restore, reset wachtwoord, betreden ruimte);
- handelingen met speciale bevoegdheden;
- (poging tot) ongeautoriseerde toegang;
- systeemwaarschuwingen;
- (poging tot) wijziging van de beveiligingsinstellingen.

Een log-regel bevat minimaal: een tot een natuurlijk persoon herleidbare gebruikersnaam of ID; de gebeurtenis, waar mogelijk de identiteit van het werkstation of de locatie, het object waarop de handeling werd uitgevoerd, het resultaat van de handeling, de datum en het tijdstip van de gebeurtenis.

In een logregel worden alleen de voor de rapportage noodzakelijke gegevens opgeslagen.
Er worden maatregelen getroffen om te verzekeren dat gegevens over logging beschikbaar blijven en niet gewijzigd kunnen worden door een gebruiker of systeembeheerder. De bewaartermijnen zijn in overeenstemming met wettelijke eisen.

7.5. Beheer van de dienstverlening door een derde partij

Bij externe hosting van data en/of services (uitbesteding, cloud computing) blijft de gemeente eindverantwoordelijk voor de betrouwbaarheid van uitbestede diensten. Dit is gebonden aan regels en vereist goede (contractuele) afspraken en controle hierop.
Uitgangspunten bij externe hosting van data en/of services zijn:

- Goedgekeurd door verantwoordelijke lijnmanager;

- Voldoet in het geval van het beheer van DigiD-voorzieningen aan de criteria voor leveranciers van webapplicaties en webservices opgenomen in de norm ICT-beveiligingsassessments DigiD;
- In overeenstemming met informatiebeveiligingsbeleid, de BIG en algemeen gemeentelijk beleid;
- Vooraf gemeld bij ICT ten behoeve van toetsing op beheeraspecten;
- De beveiligingsmaatregelen, definities van dienstverlening en niveaus van dienstverlening zoals vastgelegd in de (verwerkers)overeenkomst voor dienstverlening door een derde partij worden geïmplementeerd en uitgevoerd;
- De diensten, rapporten en registraties, die door de derde partij worden geleverd, worden gecontroleerd en er bestaat de mogelijkheid voor het uitvoeren van (periodieke) audits;
- In de basis-SLA voor dienstverlening is aandacht besteed aan informatiebeveiliging;
- Er is een basiscontract voor de toegang tot de ICT-voorzieningen en/of de informatievoorziening (bestanden, gegevens) door derden waarin de kaders staan voor de toegang tot ICT-voorzieningen door derden.

7.6. Werken buiten het gemeentehuis en Eigentijds Werken (ETW)

De gemeente Westland staat werken buiten het gemeentehuis toe. Hiervoor zijn beveiligingsmaatregelen vastgesteld en getroffen die in overeenstemming zijn met het gemeentelijk informatiebeveiligingsbeleid en voor zover niet verboden door wet en regelgeving.

Om de kaders te stellen voor het werken buiten het gemeentehuis en Eigentijds Werken wordt aanvullend beleid opgesteld. Hierin wordt minimaal aan onderstaande punten aandacht besteed:

- Afspraken tussen de procesverantwoordelijke en de medewerker bij voorkeur in de vorm van een overeenkomst, over het omgaan met vertrouwelijke, en/of kritische informatie en/of documenten;
- Richtlijnen voor identificatie en authenticatie;
- Richtlijnen voor wachtwoordgebruik;
- Richtlijnen voor de technische inrichting van een thuiswerkplek (firewall, virusscanner);
- Afspraken omtrent de telewerkplek (ARBO normen);
- Het inloggen met bijzondere systeembeheer bevoegdheden (administrator en root) via de telewerkplek is niet toegestaan tenzij er aanvullende maatregelen zijn getroffen.

7.7. Mobiele (privé-)apparatuur en Eigentijds Werken

Ten aanzien van Eigentijds Werken wordt beleid opgesteld en worden beveiligingsmaatregelen vastgesteld en getroffen die in overeenstemming zijn met het gemeentelijk informatiebeveiligingsbeleid en voor zover niet wordt verboden door wet en regelgeving. Het werken op privéapparatuur kan alleen via een beveiligde verbinding met het netwerk van de gemeente op een virtuele werkplek. Gegevens kunnen vanuit deze virtuele werkplek niet lokaal worden opgeslagen (zero footprint).

De gemeente gaat hierbij uit van de verantwoordelijkheid van de medewerker, maar er wordt minimaal aan de onderstaande basisuitgangspunten aandacht besteed:

- Afspraken tussen de procesverantwoordelijke en “de gebruiker van mobiele en/of privé apparatuur”, bij voorkeur in de vorm van een overeenkomst, over het omgaan met vertrouwelijke, en/of kritische informatie en/of documenten;

18-0251091

- Alle getroffen beveiligingsmaatregelen hebben betrekking op zowel door de gemeente verstrekte middelen als op privé-apparatuur;
- Op apparatuur waarmee verbinding wordt gemaakt met het gemeentelijke netwerk worden door de gemeente beveiligingsinstellingen via MDM afgedwongen. Dit betreft onder meer: controle op wachtwoord, encryptie, aanwezigheid van malware, antivirusprogrammatuur en de instellingen van deze programmatuur, etc.;
- Het gebruik van (privé-)apparatuur waarop bovenstaande beveiligingsinstellingen zijn verwijderd of aangepast is niet toegestaan;
- De beveiligingsinstellingen, zoals bedoeld in bovenstaande regel, zijn uitsluitend bedoeld ter bescherming van gemeentelijke informatie, privacy van betrokkenen en integriteit van het gemeentelijke netwerk;
- In geval van dringende redenen kunnen noodmaatregelen worden getroffen, zoals wissen van apparatuur op afstand. Deze noodmaatregelen kunnen ook, voor zover dit noodzakelijk is, betrekking hebben op privémiddelen en privébestanden.

7.8. Gebruik internet en email

E-mail- en internetprotocol
De gemeente Westland heeft een protocol (gedragscode) ten aanzien van het gebruik van e-mail en het gebruik van internet. In deze protocollen zijn maatregelen opgenomen om beveiligingsrisico's, verbonden aan het gebruik van e-mail en internet, te beperken.

7.9. Sociale media

Het gebruik van sociale media door medewerkers van de gemeente Westland is toegestaan.
De medewerkers dienen zich ervan bewust te zijn dat ze online gezien worden als vertegenwoordigers van de organisatie. Uitingen op het internet worden permanent opgeslagen en kunnen eventueel via andere media opnieuw worden gepubliceerd. Voor het gebruik van sociale media wordt een protocol opgesteld. Hierin worden in ieder geval de volgende onderdelen belicht:

- Geef nooit persoonlijke gegevens van jezelf of collega's zoals adressen en telefoonnummers. Dit om identiteitsfraude te voorkomen;
- Ook op internet is het wettelijk kader van toepassing en besef dat smaad, laster, auteursrecht en wetgeving op het gebied van gegevensbescherming (AVG) van toepassing is;
- Bij de uitingen op het internet dient rekening gehouden te worden met het effect op het imago van de gemeente Westland;
- Uitingen op het internet mogen conform privacywetgeving (AVG) geen uitingen inzake klanten of vertrouwelijke zaken bevatten.

7.10. Uitwisseling van informatie over netwerken

Bij het beheren van netwerken moet onderscheid gemaakt worden tussen het eigen netwerk en netwerken die de grens van de organisatie overschrijden. Voor transport van vertrouwelijke en privacygevoelige gegevens via openbare netwerken zijn extra maatregelen nodig.

Bij gebruik van andere netwerken moet geanalyseerd worden of eigen eisen en de eisen van het andere netwerk in overeenstemming met elkaar zijn en niet leiden tot onoverkomelijke problemen. Verantwoordelijkheden en procedures voor toegang en het beheer van netwerken en apparatuur op afstand (inclusief de apparatuur op de werkplek) zijn vastgelegd en worden gecommuniceerd naar betrokken partijen.

18-0251091

8. Logische toegangsbeveiliging

Doelstelling:
Het beheersen van de toegang tot informatie en (informatie)systemen.

Resultaat:
Gedocumenteerd beleid en daarvan afgeleide maatregelen en procedures voor effectieve toegangsbeveiliging tot de informatie-infrastructuur en gegevens en het voorkomen van ongeautoriseerde toegang.

8.1. Beleid voor logische toegangsbeveiliging

Om effectieve toegangscontrole tot vertrouwelijke en privacygevoelige informatie te kunnen implementeren en onderhouden is er een gemeentebreed toegangsbeleid. Naast dit gemeentebrede toegangsbeleid heeft ieder informatiesysteem nog een specifiek gedefinieerd toegangsbeleid, wat is afgestemd op de classificatie van de informatie.
Het toegangsbeleid is vastgesteld en bekend gemaakt aan de organisatie. In het beleid komen de volgende aspecten aan de orde:

- Aanvragen voor toegang worden geautoriseerd door de procesverantwoordelijke (eigenaar van de data/applicatie);
- Er worden in de regel geen ‘algemene’ identiteiten gebruikt. Voor herleidbaarheid en transparantie is het namelijk nodig om te weten wie een bepaalde actie heeft uitgevoerd. Indien dit geen (wettelijke) eis is kan worden gewerkt met functionele accounts;
- De gemeente maakt ,waar mogelijk, gebruik van bestaande (landelijke) voorzieningen voor authenticatie, autorisatie en informatiebeveiliging (zoals: DigiD en eHerkenning);
- Alle toegekende bevoegdheden worden geregistreerd en beheerd, bijvoorbeeld in een autorisatiematrix;
- Het gebruik van speciale bevoegdheden wordt beperkt en beheerd.
- De procesverantwoordelijke toetst of de door het Taakveld I&A geïmplementeerde bevoegdheden zijn toegekend of verwijderd conform de aanvraag.

8.2. Beheer van toegangsrechten

Voor de beheersing van toewijzing van toegangsrechten is een procedure vastgesteld, waarin de gehele cyclus is opgenomen van het registreren tot het afmelden van gebruikers. Naast wachtwoorden kunnen ook andere technologieën worden toegepast voor gebruikersidentificatie en authenticatie, zoals biometrie, handtekeningverificatie, hardware (bijvoorbeeld token), tweefactor-authenticatie en cryptografische sleutels. Bij het beheer van gebruikerswachtwoorden is vastgelegd op welke wijze het initiële wachtwoord aan de gebruiker kenbaar wordt gemaakt en hoe gehandeld wordt bij het vergeten van het wachtwoord. Verstrekte wachtwoorden moeten onmiddellijk na het eerste gebruik door de gebruiker worden gewijzigd.

8.3. Externe toegang

De gemeente kan een externe partij toegang verlenen tot het gemeentelijke netwerk. Hiervoor dient een procedure gemaakt en gevolgd te worden. Externe partijen kunnen niet op eigen initiatief verbinding maken met het besloten netwerk van de gemeente, tenzij uitdrukkelijk overeengekomen.
De externe partij is verantwoordelijk voor authenticatie en autorisatie van haar eigen medewerkers. De gemeente heeft het recht hierop te controleren en doet dat aan de hand van de audit trail en interne logging.

8.4. Eigentijds werken en internetfaciliteiten

Uitgangspunten voor beleid ten aanzien van Eigentijds Werken en internetfaciliteiten:

- Voor Eigentijds Werken is een mobiele werkplekomgeving beschikbaar. Toegang tot het netwerk (en daarmee vertrouwelijke informatie) buiten gemeentelijke panden wordt verleend op basis van tweefactor-authenticatie;
- Mobiele bedrijfsapplicaties worden bij voorkeur zo aangeboden dat er geen gemeentelijke informatie wordt opgeslagen op het mobiele apparaat (‘zero footprint’). Gemeentelijke informatie dient te worden versleuteld bij transport en opslag conform classificatie eisen;
- Voorzieningen als webmail, als ook sociale netwerk- en clouddiensten (Dropbox, Gmail, etc.) zijn door het lage beschermingsniveau (veelal alleen naam, wachtwoord en het ontbreken van versleuteling) en internationale regelgeving (veelal beschikbaar voor buitenlandse onderzoekdiensten), niet toegestaan voor het delen van vertrouwelijke informatie;
- Toegang tot het publieke WiFi-netwerk van de gemeenten is gescheiden van het gemeentelijke bedrijfsnetwerk.

8.5. Controle op toegangsrechten

Alle medewerkers die van het netwerk of applicaties gebruikmaken, moeten door het systeem of applicatie op unieke wijze geïdentificeerd kunnen worden. Om de toegang tot de Informatiearchitectuur effectief te beheren, wordt periodiek een uitdraai gemaakt van de verstrekte toegangsmachtigingen.
Deze uitdraai wordt gecontroleerd op juistheid en volledigheid door de controller informatiebeveiliging.

8.6. Toegangsbeveiliging met betrekking tot netwerkdomeinen en componenten

Aanbrengen van scheidingen

Daar waar de risico’s dit noodzakelijk maken, is scheiding in de netwerken aangebracht. De toegang tussen deze gescheiden ‘netwerkdomeinen’ zijn beveiligd via bijvoorbeeld gateways, firewalls en routers. Afhankelijk van de toegangseisen voor de betreffende ICT-voorziening is het gebruik van de verbindingsmogelijkheden beperkt.

Demilitarized Zone (DMZ)

Voor wat betreft de internetfacing systemen moet gebruik worden gemaakt van een Demilitarised Zone (DMZ), waarbij compartimentering wordt toegepast en de verkeersstromen tussen deze compartimenten wordt beperkt tot alleen de hoogst noodzakelijke. O.a. de webapplicaties die gebruik maken van DigiD bevinden zich in deze DMZ. Door middel van minimaal van 2 (virtuele) firewalls worden verkeersstromen tussen het internet, de (web)applicaties in het DMZ en het interne netwerk waar de backoffice applicaties en de gemeentelijke basisregistraties zich bevinden, tot een minimum beperkt.

Intrusion Detection Systeem

De gemeente maakt gebruik van een intrusion detection systeem zodat tijdig wordt gedetecteerd dat kwaadwillenden misbruik willen maken van de webapplicatie. Intrusion Detection Systemen (IDS) helpen bij het detecteren van aanvallen op webapplicaties. Een IDS monitort continu het netwerk verkeer dat zich door de DMZ compartimenten verplaatst en kunnen, veelal op basis van aanvalspatronen, misbruik van webapplicaties en andere infrastructuurcomponenten detecteren. Het detecteren van aanvallen gebeurt veelal op basis van bekende aanvalspatronen. Deze manier van detectie, op basis van ‘handtekeningen’ van bekende aanvallen, wordt ook wel signature-based genoemd. Tegenover de signature-based IDS’en staan de anomaly-based systemen. Deze systemen werken niet op basis van handtekeningen, maar op basis van afwijkingen (anomalieën).

18-0251091

Beveiliging van poorten voor diagnoseprotocollen
De poorten die gebruikt worden voor diagnoseprotocollen, zoals SNMP, moeten met een geschikt beveiligingsmechanisme beveiligd zijn.

Netwerkadres
Servers, werkstations, pc's, laptops en thin cliënts worden in het netwerk geïdentificeerd door een centraal systeem dat inkomend en uitgaand verkeer wel of niet doorlaat, bijvoorbeeld op basis van het netwerkadres (IP-adres).

Netwerken met externe verbindingen
Bij gebruik van externe koppelingen buiten het gemeentelijke data- en telecommunicatienetwerk, bijvoorbeeld voor internet of connectie naar andere gebouwen, voldoet de beveiliging hiervan tenminste aan de geldende aansluitvoorwaarden om ongeautoriseerde toegang via "achterdeuren" te voorkomen. Dit moet door middel van documentatie aangetoond worden.
Bij gebruik van een draadloze externe verbinding moeten aanvullende maatregelen worden getroffen om ongeautoriseerde toegang en misbruik door derden te voorkomen. Bij het aanbieden van online diensten en transacties via de eigen website zijn adequate beveiligingsmaatregelen getroffen.

Draadloze en openbare netwerken
Gebruik van draadloze netwerken vraagt om specifieke beveiligingsmaatregelen. Voor transport van vertrouwelijke en privacygevoelige gegevens via openbare netwerken zijn eveneens extra maatregelen nodig. Wettelijk is ten aanzien van persoonsgegevens minimaal encryptie vereist.

Actieve componenten
Voor logische toegang tot actieve componenten als routers, switches en firewalls gelden als basis dezelfde toegangsprocedures als voor de overige ICT voorzieningen. Daarbij voldoet de procedure aan de normen zoals gesteld in de Norm ICT-beveiligingsassessments DigiD.

8.7. Toegangsbeveiliging met betrekking tot werkstations

Inlogprocedure werkstations
De toegang tot een informatiesysteem verloopt via een inlogprocedure, bedoeld om het risico van ongeautoriseerde toegang te beperken. In de procedure is onder meer het maximale aantal toegestane inlogpogingen, wachtwoordlengte en frequentie van wijziging vastgelegd.

Gebruikersidentificatie en -authenticatie
Identificatie en authenticatie van de gebruiker vindt altijd plaats. Hierdoor zijn activiteiten in het (informatie)systeem herleidbaar tot een natuurlijk persoon. Identificatie en authenticatie kunnen plaatsvinden door middel van gebruikersnamen in combinatie met wachtwoorden, smartcards, tokens tweefactor-authenticatie

Gebruik van systeemhulpmiddelen ('utilities')3
Het gebruik van systeemhulpmiddelen waarmee toegangscontroles in systemen en toepassingen kunnen worden getest en mogelijk worden doorbroken (bijvoorbeeld sniffers), wordt beperkt tot een klein aantal bevoegde gebruikers en nauwlettend beheerst.

18-0251091

[3] Deze tools worden uitsluitend door de ICT-specialisten conform procedure gebruikt.

Schermbeveiliging (clear screen)
Na een vaste periode van inactiviteit wordt een werkstation automatisch geblokkeerd.

8.8. Toegangsbeveiliging met betrekking tot (informatie)systemen

Toegang tot (informatie)systemen
Autorisatie voor (informatie)systemen wordt verleend op grond van de rol van de medewerker. Binnen het (informatie)systeem krijgt de medewerker alleen toegang tot de functionaliteit en gegevens die nodig zijn voor de uitvoering van zijn of haar rol/taken. Alle medewerkers hebben een individueel gebruikersprofiel zowel op netwerk als op applicatieniveau waardoor mutaties en zo mogelijk ook raadplegingen altijd zijn terug te herleiden tot een individu.

Componenten van (informatie)systemen
Een (informatie)systeem kan uit meerdere componenten bestaan, zoals applicatie, device, netwerk, besturingssysteem, database, firewall. Voor elk van deze componenten moet apart worden geautoriseerd.

(Informatie)systemen met vertrouwelijke of privacygevoelige gegevens
(Informatie)systemen die vertrouwelijke of privacygevoelige gegevens verwerken, vereisen speciale maatregelen, zoals het plaatsen in een aparte beveiligde omgeving of domein.
De procesverantwoordelijke stelt expliciet de gevoeligheid van een (informatie)systeem vast en de noodzaak voor aanvullende maatregelen op basis van het model voor dataclassificatie.

9. Verwerving, ontwikkeling en onderhoud van systemen

Doelstelling:
Het waarborgen dat beveiliging wordt ingebouwd in (informatie)systemen en dat beveiligingseisen worden meegenomen in het proces van systeemontwikkeling en -onderhoud.

Resultaat:
(Informatie)systemen waarin zoveel mogelijk geautomatiseerde beveiligingsmaatregelen zijn ingebouwd. Maatregelen en procedures waarmee de beveiliging tijdens de ontwikkeling en het onderhoud van (informatie)systemen wordt gegarandeerd.

9.1. Beveiligingseisen voor (informatie)systemen

Bij de ontwikkeling van (informatie)systemen moeten beveiligingseisen vanaf aanvang in het ontwerpproces worden meegenomen (Security by Design). Dit geldt ook voor cluster overstijgende (informatie)systemen. Bij standaardprogrammatuur moet voor aanschaf worden vastgesteld of geautomatiseerde beveiligingsmaatregelen zijn ingebouwd. Bij het onderhoud van (informatie)systemen moet informatiebeveiliging een vast aandachtspunt zijn. De volgende aspecten moeten bij ontwikkeling en onderhoud aan de orde komen:

- Beveiligingseisen zijn zoveel mogelijk onderkend, gedocumenteerd en goedgekeurd voordat een (informatie)systeem wordt ontwikkeld of aangekocht;
- Benodigde beveiligingsmaatregelen met betrekking tot audittrails en validatie van invoergegevens, interne verwerking en uitvoergegevens zijn, waar mogelijk, ingebouwd;
- Voor (informatie)systemen die vertrouwelijke of privacygevoelige gegevens bevatten, kunnen aanvullende beveiligingsmaatregelen nodig zijn die, op basis van classificatie en risicoanalyse, zijn vastgesteld;
- Bij extern toegankelijke applicaties, bijvoorbeeld webapplicaties, wordt extra aandacht besteed aan het voorkomen van ongeautoriseerde toegang.

9.2. Cryptografische beveiliging

Cryptografische systemen en technieken moeten worden toegepast in (informatie)systemen die vertrouwelijke en/of privacygevoelige gegevens verwerken en die onvoldoende kunnen worden beveiligd door andere maatregelen. Dit geldt met name voor gegevens die via openbare, grensoverschrijdende en draadloze netwerken worden getransporteerd (ook USB-sticks) en voor systemen die als standalone toepassing gebruikt worden, bijvoorbeeld op laptops, tablets en smartphones.

Vertrouwelijkheid en onweerlegbaarheid worden beide geborgd door het gebruik van cryptografische sleutels. Als gebruik wordt gemaakt van asymmetrische versleuteling (verschillende sleutels voor versleuteling en ontsleuteling), is het publieke deel van de sleutel bestemd voor versleuteling (vertrouwelijkheid) van gegevens. Het privédeel van de sleutel is bestemd voor ontsleuteling en het plaatsen van digitale handtekeningen onweerlegbaarheid/onloochenbaarheid).
PKI-certificaten worden herkend in veel standaardtoepassingen, zoals webbrowsers en e-mailpakketten. Met behulp van algemene PKI-certificaten is de informatie die personen en organisaties over het internet sturen, op een hoog niveau beveiligd.
PKIoverheid-certificaten bieden aanvullende zekerheden. Een digitaal certificaat van PKIoverheid (Public Key Infrastructure voor de overheid) waarborgt op basis van Nederlandse wetgeving de betrouwbaarheid van informatie-uitwisseling via e-mail, websites of andere gegevensuitwisseling.

PKIoverheid-certificaten worden gebruikt bij:

- het zetten van een rechtsgeldige elektronische handtekening;
- het beveiligen van websites;
- het op afstand authenticeren van personen of services;
- het versleutelen van berichten.

Wanneer er gebruik gemaakt wordt van cryptografische sleutels dan dient het sleutelbeheer te zijn georganiseerd. Het gaat dan met name om de bescherming van de sleutels, het inrichten van de beheersrollen en de recoverymogelijkheden. Een sleutelbeheersysteem moet er minimaal voor zorgen dat sleutels niet onversleuteld op de servers te vinden zijn.

9.3. Digitale handtekening

Bij gebruik van digitale handtekeningen als middel om de authenticiteit en integriteit van elektronische documenten te waarborgen, worden alle sleutels afdoende beveiligd tegen wijziging en vernietiging. Ook worden persoonlijke sleutels (private keys) beschermd tegen onbevoegde openbaarmaking.

9.4. Uitbesteding ontwikkeling van (informatie)systemen

In deze situatie ontwikkelt de gemeente niet zelf een (informatie) systeem, maar besteedt het ontwikkel- en productiewerk uit. De gemeente gaat vervolgens over tot aanschaf van het (informatie) systeem of afname van een dienst. Bij uitbesteding van de ontwikkeling van (informatie)systemen wordt rekening gehouden met:

- Aangaan van een formele overeenkomst op basis van de algemene leveringsvoorwaarden van de gemeente Westland;
- Licentieovereenkomsten, eigendom van de broncode en intellectuele eigendomsrechten;
- Beoordeling en controle van de kwaliteit en nauwkeurigheid van het uitgevoerde werk;
- Privacygevoeligheid en bedrijfsvertrouwelijkheid van testgegevens, bijvoorbeeld door het gebruik van anonieme of fictieve gegevens en ingeval door de leverancier persoonsgegevens worden bewerkt of deze meewerkt aan de totstandkoming van een verwerkersovereenkomst met de gemeente meewerkt in de zin van de Algemene Verordening Gegevensbescherming;
- Mogelijkheid tot uitvoeren van IT audits bij de leverancier op de interne beheersingsmaatregelen of bij de door de leverancier ingeschakelde derden namens de gemeente;
- Zorgen voor een borg in geval de externe partij in gebreke blijft (b.v. Escrow);
- De leverancier een Third Party Memorandum (TPM) of ISAE3402 verklaring verzorgt, of vergelijkbare verklaring van een onafhankelijke partij (Register EDP auditor) over de relevante interne beheersing van processen en in het bijzonder de beveiligingsprocessen en aan de gemeente verstrekt indien deze daarom verzoekt;
- De beschrijving van de dienst is opgenomen in de overeenkomst. Verwijzing per geleverde dienst naar de betreffende service level specificaties. Denk hierbij aan een concrete beschrijving van diensten, servicetijden (normale servicetijden, weekends, feestdagen en vakantiedagen), service beschikbaarheid, responsetijden, oplostijden et cetera;
- De beschrijving van de overlegstructuren, de contactpersonen en de onderlinge communicatie is opgenomen in de overeenkomst. Vastleggen wanneer gestructureerd overleg plaatsvindt, wie aan dit overleg deelnemen. Ook zal een overzicht opgenomen moeten worden van alle contactpersonen en verantwoordelijken bij escalatie of calamiteiten (escalatiematrix);
- De beschrijving van de geschillenregeling is opgenomen in de overeenkomst. Beschrijving wat de procedure is bij het optreden van onderlinge conflicten of geschillen tussen gebruikersorganisatie en dienstverlener (-aanbieder);

- De beschrijving van prestatie indicatoren, de manier van meten en de rapportagestructuur is opgenomen in de overeenkomst. Beschrijving van de prestatie indicatoren (Key Performance Indicators (KPI's)), hoe deze worden gemeten en hoe hierover wordt gerapporteerd;
- Om zicht te hebben, te krijgen en te houden op alles wat te maken heeft met de dienstverlening. Denk hierbij aan afspraken over de inhoud, de frequentie en de verspreiding (distributie) van de rapportage;
- De leverancier toereikende technische en organisatorische maatregelen heeft genomen om de webapplicatie en gerelateerde gegevens te beveiligen tegen verlies, diefstal en inzage door daartoe niet bevoegde personen;
- De leverancier in de overeenkomst aangeeft dat de gehanteerde beveiligingsmaatregelen, zowel technisch als organisatorisch up to date worden gehouden en voldoen aan de laatst bekende beveiligingsinzichten, beveiligingsnormen en –richtlijnen;
- Of ingeval van een webapplicatie tenminste jaarlijks penetratietesten worden uitgevoerd waarbij uitgangspunt is dat de leverancier de gemeente in staat stelt om aan haar verplichtingen als verantwoordelijke, voortvloeiend uit de aan de DigiD gekoppelde wet- en regelgeving, en de Algemene Verordening Gegevensbescherming te voldoen.

9.5. Security baseline voor hardening

De gemeente hanteert een security baseline voor de systemen. De hardening van alle systemen maar met name de internet facing systemen dient strak te zijn geregeld. Voor de webapplicaties en systemen geldt: alles dat open staat moet een reden hebben en alles dat open staat moet secure worden aangeboden.

Voor interne systemen moeten de management functies secure zijn, alleen veilige protocollen worden gebruikt, de default wachtwoorden zijn gewijzigd, en ongebruikte applicaties worden verwijderd.
Systeem hardening is een leverancier specifiek proces, aangezien de verschillende leveranciers het systeem op verschillende manieren configureren en voorzien van verschillende diensten tijdens het standaard (default) installatie proces. Alle componenten van de ICT-infrastructuur moeten deel uitmaken van het hardeningsproces.

Voorbeelden van risico's die door hardening teniet worden gedaan zijn:
- Indien (externe) systemen, zoals webservers en mailservers 'reclame' maken voor hun type en versie, wordt het een aanvaller makkelijker gemaakt om bekende zwakke plekken van deze systemen te exploiteren;
- Systemen die onnodige diensten draaien en poorten open hebben die niet open hoeven te staan zijn makkelijker aan te vallen omdat deze diensten en poorten mogelijkheden bieden om het systeem aan te vallen.

De gemeente gebruikt een erkende configuratiebaseline, zoals aanbevolen door de Informatiebeveiligingsdienst voor gemeenten (IBD).

9.6. Hardening van websites

Speciale aandacht krijgen hierbij de websites van de gemeente. Aangezien niet langer gebruikte websites of verouderde informatie die toegankelijk is via het internet een beveiligingsrisico opleveren dient de gemeente deze informatie te (laten) verwijderen. De proceseigenaar van de specifieke website is hiervoor verantwoordelijk.

10. Beveiligingsincidenten

Doelstelling:
Bewerkstelligen dat informatiebeveiligingsgebeurtenissen en zwakheden, die verband houden met informatiesystemen zodanig kenbaar worden gemaakt dat tijdig corrigerende maatregelen kunnen worden genomen.

Resultaat:
Formele procedures voor rapportage van gebeurtenissen en escalatie. Alle werknemers, ingehuurd personeel en externe gebruikers zijn op de hoogte van deze procedures voor het rapporteren van de verschillende soorten gebeurtenissen en zwakke plekken die invloed kunnen hebben op de beveiliging van de bedrijfsmiddelen.

10.1. Definitie informatiebeveiligingsincident

Een informatiebeveiligingsincident is een gebeurtenis waarbij de mogelijkheid bestaat dat de beschikbaarheid, de integriteit of de vertrouwelijkheid van informatie of informatiesystemen in gevaar is of kan komen.

Hierbij staat beschikbaarheid voor de garanties over het afgesproken niveau van dienstverlening en over de toegankelijkheid en bruikbaarheid van informatie(systemen) op de afgesproken momenten. Integriteit staat voor de juistheid, volledigheid en tijdigheid van informatie(systemen). Vertrouwelijkheid heeft betrekking op exclusiviteit van informatie en de privacybescherming. Hiermee wordt bedoeld dat uitsluitend gemachtigden toegang mogen hebben tot informatie(systemen).

Voorbeelden van incidenten zijn: besmettingen met virussen en/of malware, pogingen om ongeautoriseerd toegang te krijgen tot informatie of systemen (hacken), niet beschikbaar zijn van de website met dienstverleningsportaal, verlies van usb-stick met gevoelige informatie, diefstal van data of hardware of een gecompromitteerde mailbox

10.2. Procedure melding en omgang informatiebeveiligingsincidenten

Er is een procedure voor het rapporteren van beveiligingsgebeurtenissen vastgesteld, in combinatie met een reactie- en escalatieprocedure voor incidenten, waarin de handelingen worden vastgelegd die moeten worden genomen na het ontvangen van een rapport van een incident. Hiervoor gelden de volgende uitgangspunten:

- De CISO is de beheerder van de geregistreerde beveiligingsincidenten;
- Een medewerker dient geconstateerde of vermoede beveiligingslekken en beveiligingsincidenten direct te melden bij de helpdesk van de gemeente;
- De beveiligingsincidenten worden bij de helpdesk als zodanig geregistreerd en vervolgens doorgegeven aan de CISO;
- Vermissing of diefstal van apparatuur of media die gegevens van de gemeente kunnen bevatten wordt altijd ook aangemerkt als informatiebeveiligingsincident;
- Informatie over de beveiligingsrelevante handelingen, bijvoorbeeld loggegevens en foutieve inlogpogingen worden regelmatig nagekeken. De CISO bekijkt periodiek een samenvatting van de informatie;
- Voor integriteitsschendingen is ook een vertrouwenspersoon aangewezen die meldingen in ontvangst neemt;

- Afhankelijk van de ernst van een incident is er een meldplicht bij de Functionaris Gegevensbescherming en de Autoriteit Persoonsgegevens;
- Er is een procedure voor communicatie met de Informatiebeveiligingsdienst;
- De informatie verkregen uit het beoordelen van beveiligingsmeldingen wordt geëvalueerd met als doel beheersmaatregelen te verbeteren (PDCA-Cyclus).

11. Continuïteitsbeheer

Doelstelling:
Het voorkomen van onderbreking van activiteiten van de gemeentelijke ICT-infrastructuur en het beschermen van de kritische bedrijfsprocessen tegen de effecten van ingrijpende storingen of calamiteiten.

Resultaat:
Een beheerst proces voor het waarborgen van de bedrijfscontinuïteit, waarmee de gebruikers, binnen een vastgestelde periode na het optreden van een beveiligingsincident of calamiteit, op aanvaardbaar niveau hun taken kunnen hervatten.

11.1. Proces van continuïteitsmanagement

Er is een beheerst proces vastgesteld om de bedrijfscontinuïteit van de organisatie als geheel te waarborgen. Het proces kent de volgende onderdelen:

- Elk cluster voert een business impactanalyse uit. Afhankelijk van de bevindingen worden per cluster vervolgacties gepland;
- Elke cluster heeft een eigen plan voor Business Continuity Management (BCM) (bedrijfs-continuïteitsbeheer). In het continuïteitsplan worden de maatregelen beschreven waarmee de kritische bedrijfsprocessen van het cluster na een onderbreking of verstoring voortgezet of tijdig hersteld kunnen worden. In de continuïteitsplannen wordt minimaal aandacht besteed aan:
  - De risico's van bedreigingen worden beoordeeld naar de waarschijnlijkheid dat zij zich voordoen, de eventuele schade als gevolg daarvan en het herstel;
  - Identificatie van essentiële procedures voor bedrijfscontinuïteit;
  - Wie het plan mag activeren en wanneer, maar ook wanneer er weer gecontroleerd wordt teruggegaan;
  - Veilig te stellen informatie (aanvaardbaarheid van verlies van informatie);
  - Prioriteiten en volgorde van herstel en reconstructie;
  - Documentatie van systemen en processen m.b.t de noodprocedures;
  - Kennis en kundigheid van personeel om de processen weer op te starten;
  - Wijze en frequentie van testen van het plan.
- Indien interne of externe uitwijk is gerealiseerd, wordt minimaal jaarlijks een uitwijktest uitgevoerd. De uitwijkprocedures zijn ondergebracht in het draaiboek uitwijk.

11.2. Relatie met nood- en ontruimingsplan

Het Taakveld I&A zorgt voor het vaststellen van een ontruimingsregeling voor de computerruimte(n). Dit in aansluiting op het algemene noodplan en ontruimingsplan. Hierin is aangegeven op welke wijze de computerfaciliteiten worden uitgeschakeld bij calamiteiten, eventueel van buitenaf op afstand te regelen. Voorts is vastgesteld hoe het Taakveld I&A de afgesproken regeling zal testen en met welke frequentie.

11.3. Monitoring capaciteit

Voor alle relevante ICT-middelen wordt het capaciteitsbeslag dusdanig gepland dat continu wordt voldaan aan de eisen die gesteld worden vanuit de afspraken met de afnemers van het systeem. Performanceproblemen worden tijdig gesignaleerd en geanalyseerd op basis van betrouwbare gegevens.

12. Naleving

Doelstelling:
Het voorkomen van schending van strafrechtelijke of civielrechtelijke wetgeving, wettelijke, reglementaire of contractuele verplichtingen of beveiligingseisen en waarborgen dat systemen en processen voldoen aan het beveiligingsbeleid van de gemeente Westland.

Resultaat:
Maatregelen en procedures waarmee naleving van wetten, verplichtingen en beveiligingseisen uit het beleid van de gemeente bewaakt wordt.

12.1. Organisatorische uitgangspunten

- Het verbeteren van de kwaliteit van informatiebeveiliging is een continu proces en onderdeel van alle gemeentelijke processen waarin wordt gewerkt met gevoelige informatie. Informatiebeveiliging is een kwaliteitskenmerk van het primaire proces, waarop het management van elke cluster stuurt. De kwaliteit wordt gemeten aan:
  - de mate waarin een volledige set aan maatregelen is geïmplementeerd, gebaseerd op vastgesteld beleid;
  - efficiency en effectiviteit van de geïmplementeerde maatregelen;
  - de mate waarin informatiebeveiliging het bereiken van de strategische doelstellingen ondersteunt;
  - de verantwoording en evaluatie over informatiebeveiliging die jaarlijks via ENSIA plaatsvindt.
- De CISO zorgt namens de Directeur Bedrijfsvoering voor het toezicht op de uitvoering van het informatiebeveiligingsbeleid;
- I&A en externe hosting providers leggen verantwoording af aan hun opdrachtgevers over de naleving van het informatiebeveiligingsbeleid. Bij uitbestede (beheer)processen kan een verklaring bij leveranciers worden opgevraagd (TPM of ISAE3402-verklaring);
- Naleving van regels vergt in toenemende mate ook externe verantwoording, bijvoorbeeld voor het gebruik van DigiD, SUWI en BRP. Aanvullend op dit informatiebeveiligingsbeleid kunnen daarom specifieke normen gelden voor cluster en/of teams;
- Periodiek wordt de kwaliteit van informatiebeveiliging in opdracht van de controller informatiebeveiliging onderzocht door gemeentelijke auditors en door onafhankelijke externen (bijvoorbeeld door middel van ‘penetratietesten’). Jaarlijks worden meerdere audits/onderzoeken uitgevoerd. De bevindingen worden gebruikt voor de verdere verbetering van de informatiebeveiliging;
- Bij de jaarlijkse accountantscontrole worden ook maatregelen ten aanzien van informatiebeveiliging getoetst (bijvoorbeeld functiescheiding en autorisatie tot ICT-voorzieningen). Bevindingen en aanbevelingen hieruit worden meegenomen in de PDCA-cyclus van informatiebeveiliging;
- In de P&C-cyclus wordt gerapporteerd over informatiebeveiliging aan de hand van het ‘in control’ statement. Dit gebeurt via de ENSIA-verantwoording;
- Er wordt een beveiligingsdocumentatiedossier aangelegd en onderhouden. Dit dossier bevat alle relevante verplichte en niet verplichte documenten waaruit blijkt of kan worden aangetoond dat aan de specifieke beveiligingseisen is voldaan.

12.2. Naleving van informatiebeveiligingsbeleid en actieplan

Om de naleving van de beveiligingseisen uit het informatiebeveiligingsbeleid en actieplan te bewaken, legt de procesverantwoordelijke adequate organisatorische en procedurele afspraken vast. Kernelementen in het controle- en evaluatieproces zijn:

- Zelfevaluatie en/of een audit, tenminste eenmaal per jaar, in opdracht van de procesverantwoordelijke en in opdracht van de toezichthouders vanuit het Rijk;
- Managementrapportages, tenminste eenmaal per jaar, door de concern control voor zover mogelijk ingebed in bestaande P&C-cyclus.
- Opstellen en het uitvoeren van een jaarlijkse intern controleplan voor informatiebeveiliging onder coördinatie van de CISO en onder (verbijzonderde) toezicht van de controller informatiebeveiliging.
- Opstellen van kwartaalrapportages inzake interne controles informatiebeveiliging voor het DT door de CISO in samenwerking met de controller informatiebeveiliging.

12.3. Naleving van wettelijke voorschriften

Relevante eisen uit wet- en regelgeving en contractuele eisen moeten voor ieder (informatie)systeem zijn vastgelegd. Er wordt deskundig advies over specifieke juridische eisen ingewonnen bij de juridische adviseur(s) van de gemeente. Conform de Archiefwet beschikt de gemeente Westland over een Documentair Structuur Plan (DSP) waarin opslag, bewaartermijn en vernietiging van gegevens en informatie in analoge en digitale vorm is geregeld.

Aan de bescherming van persoonsgegevens stelt de Algemene Verordening Gegevensbescherming duidelijke eisen. De gemeente Westland stelt een Privacy officer en Functionaris Gegevensbescherming aan, die de uitvoering en de naleving van de AVG bewaakt. De Functionaris Gegevensbescherming is voor 25 mei 2018 aangemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens.

12.4. Beoordeling van de naleving

De procesverantwoordelijken controleren en evalueren de naleving van wettelijke voorschriften en van het informatiebeveiligingsbeleid. Zij beoordelen of alle beveiligingsprocedures binnen hun verantwoordelijkheidsgebied correct worden uitgevoerd en of hun processen en (informatie)systemen voldoen aan relevante wet- en regelgeving, beveiligingsbeleid, normen en andere beveiligingseisen. Zij controleren de naleving van technische normen door productiesystemen te onderzoeken op de effectiviteit van de geïmplementeerde beveiligingsmaatregelen, bijvoorbeeld door het uitvoeren van een security scan. Daarnaast worden controles uitgevoerd door externe auditors (bv BRP-, SUWI- en BAG-audit en de externe accountant).

Begrippenlijst

Audit (informatiebeveiligings-)
Het door een onafhankelijke deskundige kritisch beoordelen van de opzet, het bestaan en de werking van de (beveiligings-) voorzieningen en de organisatie voor informatietechnologie op betrouwbaarheid, doeltreffendheid en doelmatigheid.

Authenticatie
Verificatie van de geclaimde identiteit, bijvoorbeeld door gebruik van wachtwoord, token, biometrie of een combinatie hiervan.

Autorisatie / autoriseren
Toekenning / toekennen van rechten (aan (groepen van) personen, processen en/of systemen).

Back-up
Reservekopie van een computerbestand of programmatuur.

Beveiligingsincident
Voorval dat de betrouwbaarheid, beschikbaarheid of vertrouwelijkheid van de Informatievoorziening verstoort, en daarmee de informatiebeveiliging kan aantasten.

BiSL
Business Information Services Library is een raamwerk voor het uitvoeren van functioneel beheer en informatiemanagement.

Calamiteit
Gebeurtenis die een zodanige verstoring van de geautomatiseerde gegevensverwerking tot gevolg heeft, dat aanzienlijke maatregelen moeten worden genomen om het oorspronkelijke werkingsniveau te herstellen.

Changemanagement
Beheer en beheersing van alle wijzigingen van componenten van (informatie)systemen en de ICT-infrastructuur.

Classificatie
Indeling in risicoklassen voor de aspecten beschikbaarheid, betrouwbaarheid en vertrouwelijkheid

Clean desk
Een opgeruimde werkplek waar geen vertrouwelijke of privacygevoelige documenten of andere informatiebronnen rondslingeren.

Clear screen
Een uitgeschakeld of afgesloten beeldscherm dat alleen met een inlogprocedure weer actief gemaakt kan worden.

Configuratie management
Beheer en beheersing van de samenstelling en de status van de ICTinfrastructuur en de (informatie)systemen die er gebruik van maken.

Continuïteit (bedrijfs-)
De mate waarin bedrijfsprocessen ongestoord doorgang kunnen hebben.

Continuïteitsmanagement
Stelsel van samenhangende activiteiten, mensen en middelen met als doel de continuïteit van de (kritische) bedrijfsprocessen te waarborgen.

Database
Een bestand waarin gedigitaliseerde gegevens op een gestructureerde manier zijn opgeslagen en bevraagd kunnen worden.

Eigenaar
De eigenaar van een proces of een systeem is vanuit het informatiebeveiligingsbeleid verantwoordelijk voor het stellen van eisen en de inrichting van de controle hierop, zodat voldaan wordt aan het informatiebeveiligingsbeleid en aan de wettelijke eisen.

Escrow
Specifiek in de softwaresector wordt escrow aangewend ter vrijwaring van de belangen van de softwareklant indien die zich wil indekken tegen bepaalde risico's in hoofde van de softwareleverancier (het meest gevreesde daarbij wellicht het faillissement van de leverancier). De softwareleverancier zal de broncode van de software (en de bijhorende documentatie) in bewaring geven bij de escrowagent, en deze broncode regelmatig updaten indien nieuwe versies op de markt gebracht worden. Indien de leverancier dan failliet zou gaan, heeft de klant tenminste de broncode van haar applicatie en kan zij alsnog trachten haar applicatie aan de praat te houden.

Functiescheiding
Het scheiden van gerelateerde taken en bevoegdheden met als doel het voorkomen van fouten en fraude.

Fysieke beveiliging
Beveiliging die met behulp van fysieke (bouwkundige, technische en/of organisatorische) middelen gerealiseerd wordt.

Gateway
Verbinding tussen verschillende netwerken waarop wordt bijgehouden welke computers c.q. protocollen met elkaar verbonden mogen worden.

Gebruiker / gebruikende partij
Degene die geautoriseerd gebruik maakt van een (informatie)systeem.

Gegevensdrager
Een fysiek object waarin/waarop informatie is vastgelegd, bijvoorbeeld een boek, harde schijf, DVD of USB-stick.

Gegevensverwerking
Handeling of geheel van handelingen met betrekking tot gegevens.

Informatie- en communicatietechnologie (ICT)
Het vakgebied dat zich bezighoudt met informatiesystemen, telecommunicatie en computers. Hieronder valt het ontwikkelen en beheren van systemen, netwerken, databanken en websites. Ook het onderhouden van computers en programmatuur en het schrijven van administratieve software valt hieronder. Vaak gebeurt dit in een bedrijfskundige context.

ICT-component
Onderdeel van de informatie- en communicatie infrastructuur, zoals netwerk, bekabeling, servers, werkstations.

Identificatie
Bepaling van de identiteit van een persoon, bijvoorbeeld door een unieke gebruikersnaam of netwerkadres.

Incident
Onverwachte of ongewone gebeurtenis.

Incident management
Beheer en beheersing van de afhandeling van incidenten.

Informatiebeveiliging
Samenhangend stelsel van activiteiten, methoden en middelen ter waarborging van beschikbaarheid, betrouwbaarheid en vertrouwelijkheid.

Informatievoorziening
Informatiebeveiligingsbeleid Strategie van een organisatie met betrekking tot informatiebeveiliging.

Controller informatiebeveiliging
Medewerker die zich richt op de verbijzonderde interne controle op de naleving van het informatiebeveiligingsbeleid en de escalatie van beveiligingsincidenten.

Informatiebeveiligingsplan
Document waarin beschreven staat welke beveiligingsmaatregelen getroffen worden/zijn op basis van het informatiebeveiligingsbeleid.

Informatiesysteem
Een samenhangende, gegevensverwerkende functionaliteit voor de besturing of ondersteuning van één of meer bedrijfsprocessen.

Informatievoorziening
Het geheel aan processen, bestaande uit het verzamelen, het opslaan, het verwerken van gegevens en het beschikbaar stellen ervan.

Internet Protocol (IP)
Veel gebruikt protocol voor netwerkverkeer.

Information Technology Infrastructure Library (ITIL)
Een referentiekader voor het inrichten van de beheerprocessen binnen een ICT-organisatie. ITIL is geen methode of model, maar eerder een reeks van best practices (de beste praktijkoplossingen) en concepten.

Local Area Network (LAN)
Zie Lokaal netwerk.

Logische (toegangs)beveiliging
(Toegangs)beveiliging die met behulp van programmatuur gerealiseerd wordt.

Lokaal netwerk (LAN)
Fysiek afgegrensd, instellinggebonden netwerk.

Medium (opslag-)
Fysieke gegevensdrager.

Netwerk
Een verzameling objecten voor communicatie tussen tenminste twee knooppunten van apparatuur en programmatuur, waarbij gebruik gemaakt wordt van voorgeschreven communicatieprotocollen.

Netwerkadres (IP Adres)
Unieke identificatie van een element in een netwerk.

Netwerkconfiguratie
Overzicht van de objecten waaruit het netwerk bestaat en de relaties tussen deze objecten.

Noodplan
Document waarin beschreven staat welke acties een organisatieonderdeel moet ondernemen in een noodsituatie.

Ontruimingsplan
Document waarin beschreven staat op welke wijze een gebouw ontruimd moet worden in een noodsituatie.

OTAP
Een methodiek die wordt gebruikt in de ICT. Dit geeft een pad aan dat wordt doorlopen tijdens onder andere softwareontwikkeling of het implementeren van nieuwe applicaties.
Het pad dat wordt doorlopen is als volgt: Een programma of component wordt eerst ontwikkeld in de ontwikkelomgeving. Als de programmeur denkt klaar te zijn wordt het gekopieerd naar de testomgeving. Daar kan gecontroleerd worden of het programma of component naar behoren werkt en of het goed kan communiceren met zijn omgeving. Als het goed is bevonden wordt het gekopieerd naar de acceptatieomgeving. Dit is een omgeving waar een gebruiker in kan kijken maar waar normaal gesproken geen gebruikers bij kunnen. De gebruiker kan dan beoordelen of aan zijn eisen en specificaties is voldaan. Indien de gebruiker het programma of component goedkeurt wordt het gekopieerd naar de productieomgeving waar het gebruikt kan worden door alle gebruikers van het systeem.

PKI (Public Key Infrastructure)
Een Public Key Infrastructure (PKI) is een systeem waarmee uitgiften en beheer van digitale certificaten kan worden gerealiseerd. Een onafhankelijke partij waarborgt de integriteit en authenticiteit van het certificaat. Hiermee wordt gegarandeerd dat de identiteit van de certificaatbezitter klopt ("je bent wie je zegt dat je bent") en dat gegevens veilig kunnen worden uitgewisseld.

Proces
Een samenhangende serie activiteiten ten behoeve van een van tevoren bepaald doel.

Procesverantwoordelijkheid / procesverantwoordelijke
Verantwoordelijkheid / verantwoordelijke voor het geheel van activiteiten van een bepaald proces.

Programmatuur
Het geprogrammeerde deel van (informatie)systemen.

Recovery
Herstel van een computerbestand of programmatuur.

Risicoanalyse
Methode die informatie oplevert over de schadeverwachting van bepaalde gebeurtenissen.

Routering
Het bepalen van de weg die berichten volgen Security scan Gericht onderzoek naar de mate van implementatie van beveiligingsmaatregelen.

Service Level Agreement (SLA)
Schriftelijke overeenkomst tussen een aanbieder (service provider) en een afnemer (klant) van bepaalde diensten.

SNMP
Simple Network Management Protocol: zie diagnoseprotocol

Systeem
Een verzameling van één of meer samenhangende objecten met tezamen een gespecificeerde functionaliteit. Objecten kunnen zowel fysiek (computersysteem) als logisch (besturingssysteem) zijn

Systeemeigenaar
Verantwoordelijke voor een (informatie)systeem.

Systeemhulpmiddel
Hulpprogramma voor beheer en onderhoud van (informatie)systemen en ICT-infrastructuur.

Systeemklok
Interne klok in een computersysteem.

Systeemprogrammatuur
Fundamentele, ondersteunende programmatuur die behoort tot de technische infrastructuur van een (informatie)systeem.

Technisch beheer
Opslag en onderhoud van digitale informatie door middel van technische Maatregelen.

Third Party Mededeling (TPM)
Verklaring van een onafhankelijke derde partij die door betrokken partijen vertrouwd wordt.

Tweefactor-authenticatie
Het gebruik van meer dan een authenticatiemiddel om in te loggen in systemen of applicaties. Bijvoorbeeld de combinatie van een wachtwoord en een code die per SMS wordt verstrekt aan de gebruiker.

Utility
Zie Systeemhulpmiddel.

Webapplicatie
Toepassingsprogrammatuur die via een internetbrowser benaderd kan worden.

GEMEENTE WESTLAND

Postadres:
Postbus 150
2670 AD Naaldwijk
Bezoekadres:
Laan van de Glazen Stad 1
2672 TA Naaldwijk
T 14 0174
F (0174) 673 600
E info@gemeentewestland.nl
I www.gemeentewestland.nl

Aan de raad van de gemeente Westland

UW BRIEF	UW KENMERK	ZAAK-/PROJECTNR.	DOCUMENTNR.	BIJLAGE(N)
			18-0094747	3

CONTACTPERSOON	CLUSTER	TELEFOONNUMMER	DATUM VERZONDEN
P.C. van der Brugge	Beleid	(0174) 672 353	07 FEB. 2019

ONDERWERP
Kennisgeving voorontwerp bestemmingsplan Rozemarijn 1, Wateringen

Geachte raad,

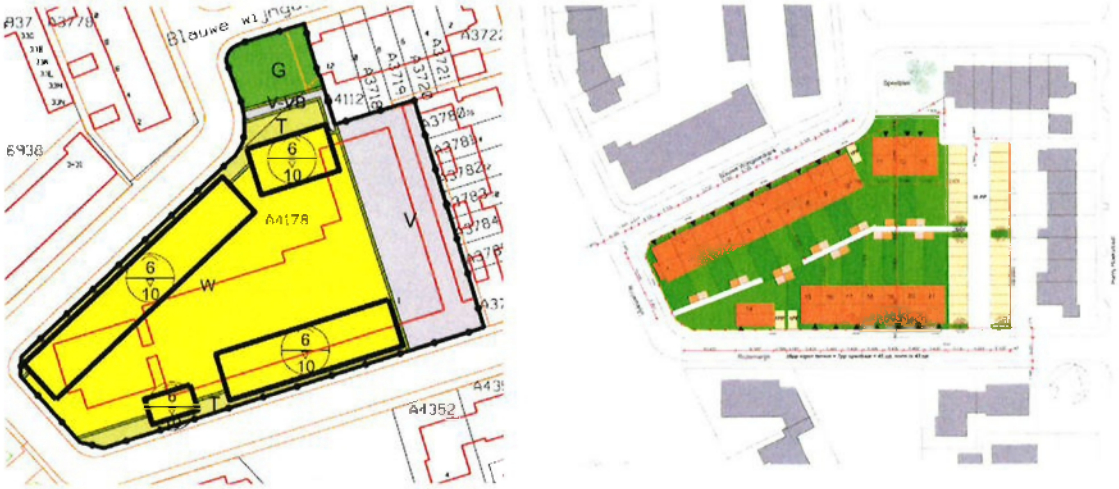
Met dit schrijven informeren wij u over de voorbereiding van het bestemmingsplan "Rozemarijn 1, Wateringen". In onze vergadering van 5 februari 2019 besloten wij het plan (identificatienummer NL.IMRO.1783.WATROZEMARIJN1pbp-VO01) vrij te geven voor vooroverleg en inspraak.

Aanleiding
Het doel is om de locatie op termijn te ontwikkelen met woningbouw, bestaande uit 20 ééngezinswoningen en 1 vrijstaande woning. De beoogde ontwikkeling past niet binnen de bestemming "Maatschappelijk" van het vigerende bestemmingsplan "Kern Wateringen". De gemeente is sinds 2014 eigenaar van het perceel inclusief opstallen, maar heeft destijds ook direct een koopovereenkomst gesloten met de ontwikkelingscombinatie De Rozemarijn B.V.

Achtergrond
Op 28 januari 2014 heeft de gemeenteraad besloten tot aankoop van het perceel inclusief opstallen in verband met de tijdelijke huisvestiging die benodigd was voor de Pieter van der Plas school en de Pius X school vanwege nieuwbouw van hun gebouwen. Op 11 maart 2014 heeft het college besloten om voor het perceel inclusief opstallen een koopovereenkomst aan te gaan met de Ontwikkelingscombinatie De Rozemarijn B.V. met een uiterlijke leveringsdatum van 1 juli 2020. Deze late leveringsdatum had als reden dat het gebouw dan voorlopig nog gebruikt kan worden door de scholen. Op 21 mei 2014 is hierover een informerend memo aan de commissie EFO gestuurd.

Plan
De uitvoering van dit plan staat pas gepland vanaf 2020, maar op dit moment is de verwachting dat de prijzen van de rijwoningen tussen de € 275.000 en € 350.000 vrij op naam liggen. De prijs van de vrijstaande woning zal hoger zijn. In Wateringen is nog behoefte aan woningen in de middeldure prijsklassen tot en met circa € 284.000. Op 18 januari 2018 is een inloopavond voor omwonenden gehouden, waarbij het plan positief is ontvangen.

ALG HS 001

Impressie invulling plangebied

In de koopovereenkomst is opgenomen dat het bouwprogramma zal bestaan uit marktconforme woningen. Het plan draagt dus niet bij aan de ambitie van de Woonvisie om 35 procent betaalbaar / sociaal te realiseren. Onderzoek uit 2014 heeft aangetoond dat er in Wateringen behoefte bestaat aan woningen in het (middel)dure segment.

Waardevolle plataan

Op het terrein staat een waardevolle maar niet beschermde plataan van bijna 60 jaar oud. In de koopovereenkomst uit 2014 is over deze boom niets opgenomen. Door het huidige bouwplan zou de boom gekapt moeten worden. Een plataan is een boom die goed te verplanten is. De plataan kan op een nieuwe locatie de wijk nog vele jaren verfraaien. De boom levert verkoeling en houdt tijdens heftige regenval veel water langer vast. De gemeente en de ontwikkelcombinatie hebben daarom de intentie om de boom te behouden. Er is met de ontwikkelcombinatie een substantiële bijdrage aan de kosten voor het verplanten van de boom overeengekomen. De definitieve nieuwe locatie voor de boom is nog niet bekend, maar het streven is de boom in de directe omgeving te herplanten.

Om een boom te kunnen verplanten moeten voorbereidende werkzaamheden aan de wortels van de boom worden uitgevoerd. Om deze voorbereidende werkzaamheden uit te voeren is een 'kapvergunning' nodig. Als gemeente gaan wij deze 'kapvergunning' aanvragen en deze aanvraag wordt ook gepubliceerd. Nu kan het woord 'kapvergunning' verwarrend zijn, want de boom wordt zeker niet gekapt. Er wordt hierover een informerende brief aan de omwonenden verstuurd. De planning is om in maart/ april 2019 de boom voor te bereiden op de verplanting en deze in de laatste drie maanden van 2019 te verplaatsen.

Huurders

Op dit moment wordt het gebouw nog gebruikt door de Pieter van der Plasschool en een sportschool. De laatstgenoemde heeft een huurcontract tot en met 31 augustus 2021. De gemeente is in overleg met deze huurder over een bijtijdse en vrijwilige verhuizing naar een andere locatie.

Publicatie

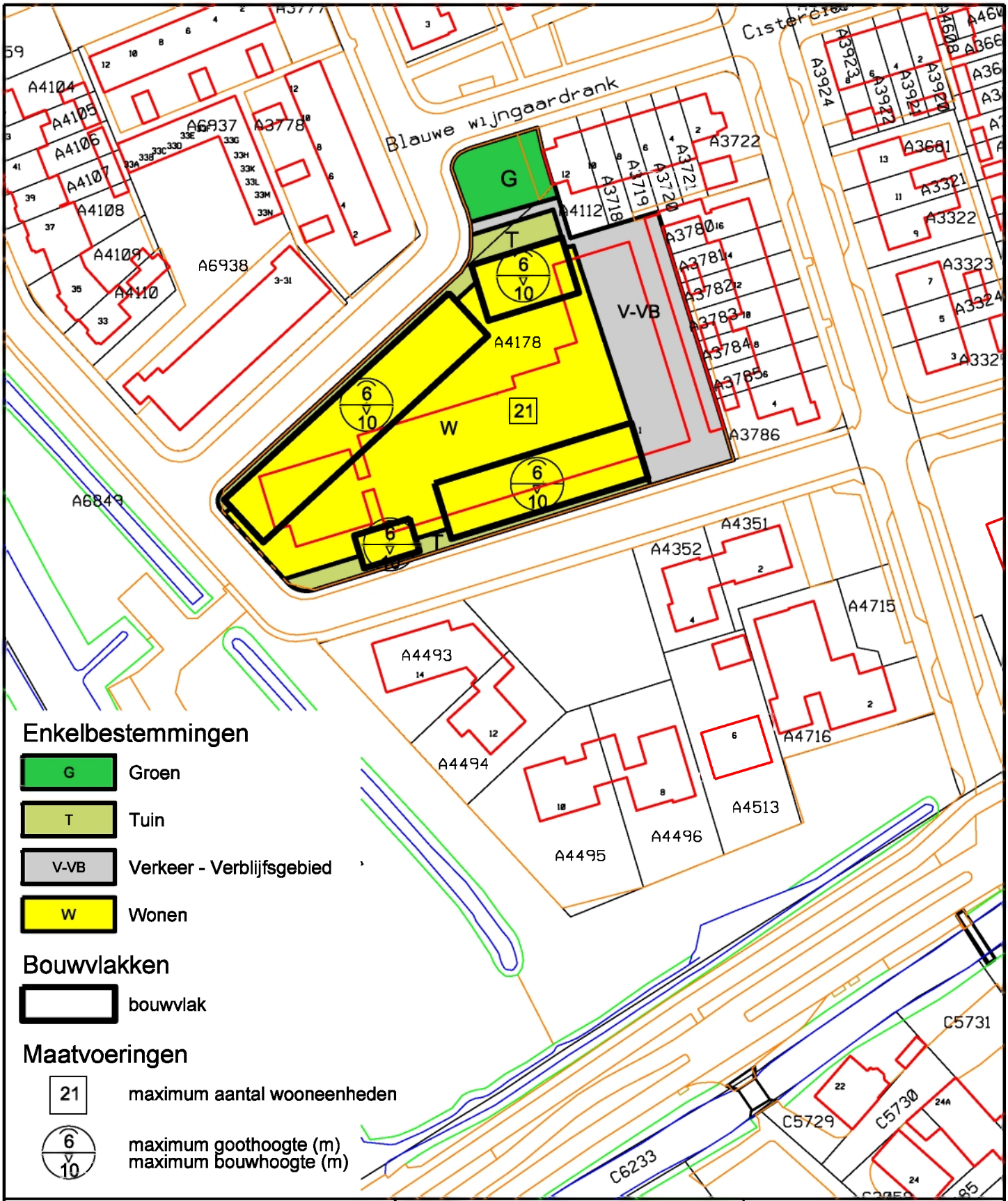
Het voorontwerpbestemmingsplan wordt gepubliceerd op de gemeentelijke website https://www.gemeentewestland.nl/wonen-bouwen-en-verbouwen/ruimtelijke-plannen/bestemmingsplannen-in-procedure.html, www.ruimtelijkeplannen.nl en toegezonden aan de overlegpartners.

De reactietermijn loopt van 8 maart tot en met 19 april 2019. In deze zes weken durende inspraakperiode wordt nogmaals een informatieavond voor omwonenden georganiseerd. Daarvoor ontvangt u apart een uitnodiging.

Alle in procedure zijnde bestemmingsplannen worden met bijbehorende stukken beschikbaar gesteld in iBabs onder het kopje "bestemmingsplannen/31-12-2019". Raadsleden hebben de mogelijkheid om technische vragen te stellen via de Griffie.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Westland,

de secretaris,	de burgemeester,
A.C. Spindler	B.R. Arends

Enkelbestemmingen

- G — Groen
- T — Tuin
- V-VB — Verkeer - Verblijfsgebied
- W — Wonen

Bouwvlakken

- bouwvlak

Maatvoeringen

- 21 — maximum aantal wooneenheden
- 6 / 10 — maximum goothoogte (m) / maximum bouwhoogte (m)

GEMEENTE WESTLAND

Postadres:
Postbus 150
2670 AD Naaldwijk

Tel: (0174) 140174
Fax: (0174) 673 600
www.gemeentewestland.nl

GEMEENTE WESTLAND

Cluster Beleid
Bezoekadres:
Laan van de Glazen Stad 1
2672 TA Naaldwijk

Rozemarijn 1
te Wateringen

Datum BGT
29-03-18

Schaal	1 : 1000	Getekend	LH	Formaat	A4	Status	Ontwerp
Datum	20-02-18	Gewijzigd	26-06-18	Dossier	NL.IMRO.1783.WATROZEMARIJN1pbp	Tek. Nr.	Rozemarijn

ROZEMARIJN 1, WATERINGEN

bestemmingsplan
NL.IMRO.1783.WATROZEMARIJN1pbp-VO01
voorontwerp

GEMEENTE WESTLAND

Toelichting

Inhoudsopgave

Toelichting 3

Hoofdstuk 1 Inleiding 7

1.1 Aanleiding 7

1.2 Ligging plangebied en plangrenzen van dit bestemmingsplan 7

1.3 Geldend bestemmingsplan 7

1.4 Leeswijzer 8

Hoofdstuk 2 Beleidskaders 9

2.1 Gemeentelijk beleidskader 9

2.2 Beleidskader van het hoogheemraadschap 13

2.3 Provinciaal beleids- en normenkader 15

2.4 Beleids- en normenkader van de rijksoverheid 19

2.5 Conclusie 21

2.6 Ruimtelijk-functionele structuur 22

2.7 Specifieke planbeschrijving 22

Hoofdstuk 3 Onderzoek 25

3.1 Bedrijven en milieuzonering 25

3.2 Geluid 25

3.3 Luchtkwaliteit 26

3.4 Externe veiligheid 27

3.5 Water 28

3.6 Bodem 29

3.7 Ecologie 30

3.8 Cultuurhistorische aspecten 32

Hoofdstuk 4 Juridische planbeschrijving 34

4.1 Planvorm 34

4.2 Bestemmingsregeling 36

Hoofdstuk 5 Uitvoerbaarheid 38

5.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid 38

5.2 Economische uitvoerbaarheid 38

Regels 39

Hoofdstuk 1 Inleidende regels 40

Artikel 1 Begrippen 40

Artikel 2 Wijze van meten 45

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels 46

Artikel 3 Groen 46

Artikel 4 Tuin 47

Artikel 5 Verkeer - Verblijfsgebied 48
Artikel 6 Wonen 49
Artikel 7 Waarde - Archeologie - 2 51
Hoofdstuk 3 Algemene regels 53
Artikel 8 Algemene bouwregels 53
Artikel 9 Anti-dubbeltelregel 54
Artikel 10 Algemene gebruiksregels 55
Artikel 11 Algemene afwijkingsregels 56
Artikel 12 Overige regels 57
Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels 58
Artikel 13 Overgangsrecht 58
Artikel 14 Slotregel 59

Bijlagen bij de toelichting

Bijlage 1 onderzoek geluid
Bijlage 2 onderzoek Externe Veiligheid
Bijlage 3 onderzoek water
Bijlage 4 onderzoek bodem
Bijlage 5 onderzoek asbest in bodem
Bijlage 6 onderzoek ecologie
Bijlage 7 onderzoek archeologie

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In verband met het mogelijk maken van de bouw van 20 ééngezinswoningen en 1 vrijstaande woning aan de Rozemarijn 1 in Wateringen, waar voorheen de tuinbouwschool en later ook ander scholen waren gevestigd, is een bestemmingsplan benodigd. Dit omdat de beoogde ontwikkeling niet past binnen de bestemming "Maatschappelijk" van het vigerende bestemmingsplan "kern Wateringen". De ligging van het plangebied is hieronder aangegeven:

1.2 Ligging plangebied en plangrenzen van dit bestemmingsplan

Figuur 1: Afbeelding plangebied

De locatie van de Rozemarijn 1 wordt globaal begrensd door de Rozemarijn, de Blauwe Wijngaardrank en de Harry Hoekstraat . Het oppervlak van het te herontwikkelen terrein bedraagt ca. 3977 m².

1.3 Geldend bestemmingsplan

Binnen het plangebied was, voor het van kracht worden van dit bestemmingsplan, het bestemmingsplan Kern Wateringen, vastgesteld op 25 juni 2013, van kracht.

1.4 Leeswijzer

Het bestemmingsplan "Rozemarijn 1, Wateringen" bestaat uit een toelichting, planregels en een planverbeelding. De toelichting is als volgt opgebouwd. In Hoofdstuk 2 komen de gebiedsvisie en de Ladder van Duurzame Verstedelijking aan de orde. In Hoofdstuk 3 wordt ingegaan op de onderzoeken op het gebied van milieu, externe veiligheid, water, ecologie, archeologie en cultuurhistorie. In Hoofdstuk 4 wordt dieper ingegaan op de planvorm en de achtergrond bij de regels die zijn opgenomen voor de verschillende bestemmingen. Tot slot wordt in Hoofdstuk 5 Uitvoerbaarheid ingegaan op de economische en de maatschappelijke uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan.

Hoofdstuk 2 Beleidskaders

2.1 Gemeentelijk beleidskader

De beleidscontext voor de visie op het plangebied wordt gevormd door gemeentelijke, regionale, provinciale en landelijke beleidsrapportages. In dit hoofdstuk is het relevante beleid samengevat. Het hier samengevatte beleidskader is niet uitputtend. In de toelichting wordt op een aantal plaatsen verwezen naar specifiek beleid of beleidsnotities die niet in deze paragraaf worden behandeld. Tot slot wordt in dit hoofdstuk een beschrijving gegeven van de visie op het plangebied. Deze visie is gericht op het behoud en beheer van de ruimtelijke kwaliteit.

2.1.1 Structuurvisie Westland 2025

a. Algemeen

Op 17 december 2013 heeft de raad van de gemeente Westland de Structuurvisie Westland 2025; Perspectief 2040 vastgesteld, een en ander als geboden in artikel 2.1 van de Wet ruimtelijke ordening. In de Structuurvisie worden de ruimtelijk gewenste ontwikkelingen tot 2025 aangegeven, met een doorkijk naar 2040.

De Structuurvisie is het nieuwe ruimtelijke afwegingskader bij ruimtelijke ontwikkelingen in de gemeente Westland. Daarmee vervangt het de ruimtelijke componenten uit de Visie Greenport Westland 2020.

b. Nieuwe woonlocaties

De gemeente Westland wil woningen realiseren voor de autonome groei van Westland. De globale richtlijn is een autonome groei van 500 à 600 personen per jaar (geboorte minus sterfte). Om dit mogelijk te maken is ruimte nodig voor 250 à 300 woningen. Daar bovenop heeft Westland de ambitie om 50 woningen te realiseren voor mensen met een economische binding met de Greenport Westland. Daarom stelt Westland zichzelf een minimale woningbouwopgave van 300 à 350 woningen per jaar. Daarmee kan in de ambitie worden voorzien om de autonome groei van Westland plus jaarlijks vijftig economisch gebonden woningzoekenden te huisvesten. Uitgaand van de ambitie kan de gemeente voorzien in de woningbehoefte tot ongeveer 2030.

c. Economie

De kracht van Westland zit in de onderlinge verwevenheid en afhankelijkheid van functies binnen het glastuinbouwcluster. Om welvarend te blijven zal Westland zich steeds meer richten op kennisontwikkeling en innovatie, handel en logistiek en duurzame glastuinbouw. Dat doet Westland aan de hand van de volgende speerpunten:

- groei van het hele glastuinbouwcluster faciliteren: producerende, toeleverende, verwerkende en distribuerende bedrijven;
- moderniseren van het teeltareaal: faciliteren van modernisering door randvoorwaarden te scheppen op het gebied van ontsluiting en ruimtelijke ordening;
- verduurzaming cluster: water en energie;
- aandacht besteden aan de ruimtelijke kwaliteit en veiligheid in het gebied: goede verhouding tussen verdiencapaciteit en kwaliteit en belevingswaarde van omgeving;
- passende lokale economie;
- verbeteren bereikbaarheid.

d. Verkeers- en vervoerbeleid

In de Structuurvisie is in hoofdlijnen het verbeteren van de bereikbaarheid van Westland opgenomen. Het

verbeteren van de bereikbaarheid ondersteunt de ambities om een duurzame Greenport gemeente te zijn waar het goed wonen, werken en recreëren is. Speerpunten voor de bereikbaarheid zijn:

- aansluiting op het rijkswegennet verbeteren;
- realiseren vlinderstructuur Westland;
- mobiliteitsmanagement;
- hoogwaardig openbaar vervoer ontwikkelen;
- langzaam verkeer stimuleren;
- ontsluiting kernen en glastuinbouwgebieden verbeteren.

De kaders voor onder andere duurzaam veilige inrichting van de wegen en de parkeernormen zijn opgenomen in het Westlands verkeer en vervoersplan (zie paragraaf 2.1.4 Westlands verkeer- en vervoerplan 2005-2015 (2006) hierna).

e. Groenblauwe omgeving en vrijetijdsvoorzieningen

De mate van leefbaarheid wordt niet alleen bepaald door de vitaliteit van de kernen, maar zeker ook door de gebiedskwaliteit van de leefomgeving. Daarbij neemt de groenblauwe hoofdstructuur een prominente plek in, als het gaat om de vrijetijdsbesteding van de Westlanders en bezoekers van de gemeente.

De groenblauwe hoofdstructuur van Westland bestaat uit de kust, de Poelzone, de Zwethzone, de Westlandse Zoom, de Gantel en de Blakervaart, die voor mens en dier een reis door Westland aantrekkelijk maken. De stepping stones Staelduinse Bos, Wollebrand, Plas van alle Winden en Prinsenbos vormen de hoofdstructuur, die de kust aan de Hof van Delfland binden.

Figuur 2 - Uitsnede leefbaarheidskaart Structuurvisie Westland 2025

f. Toepassing structuurvisie op dit bestemmingsplan

Dit bestemmingsplan omvat de realisering van 21 grondgebonden woningen. Het realiseren van de woningen past binnen het gebied dat in de Structuurvisie is aangewezen als “dorpskern".

2.1.2 Woonvisie Westland 2030

De Woonvisie Westland 2030, die door de raad van de gemeente is vastgesteld op 26 januari 2016, is een actualisatie van de Woonvisie Westland 2020 en richt zich op het deelonderwerp “wonen” van de Structuurvisie Westland.

De woonvisie biedt het kader voor besluiten over programma's, inzet van middelen en capaciteit en geeft richting aan het handelen van de gemeente en haar partners. De woonvisie is in overleg met de woningcorporaties tot stand gekomen en via een discussiebijeenkomst met andere partners op volkshuisvestingsgebied besproken. De Woonvisie richt zich op de periode tot 2030. De uitgangspunten hiervan zijn:

- vergroten van kansen en keuzemogelijkheden op de woningmarkt;
- blijvende aandacht voor betaalbaarheid (huur én koop);
- meer kansen voor jonge huishoudens (waaronder starters);
- inspelen op de groeiende behoefte aan wonen met zorg;
- bijzondere doelgroepen;
- dynamiek op de woningmarkt (doorstroming);
- kwaliteit bieden voor gevorderde huishoudens.

Qua ambities omvat de Woonvisie, dat:

- minimaal 35 % betaalbare nieuwbouw wordt gerealiseerd, met als minima 6 % sociale koop, 9 % bereikbare koop en 20 % sociale huur;
- de woningbouw moet inspelen op de demografische trends, aan vergrijzing en aan toename eenpersoonshuishoudens;
- nieuwbouw plaatsvindt in het “dorpse” woonmilieu, opdat deze aansluit op de Westlandse woningbehoefte;
- nieuwbouw aanpasbaar en/of levensloopgeschikt is om aan te sluiten bij de (verwachte) zorgbehoefte.

2.1.3 Sociaal Beleidskader (SBK)

Het Sociaal Beleidskader (SBK) behoort naast het CWP tot de strategische kaders voor beleidsontwikkeling en beleidsrealisatie binnen de gemeente Westland. Het SBK is medio 2016 door de Raad vastgesteld. De centrale ambitie van het SBK is dat gestreefd wordt naar een sterke Westlandse samenleving waarin iedereen mee doet. Om die centrale ambitie te bereiken zijn vier strategische doelen geformuleerd, te weten:

1. Iedereen kan meedoen en krijgt- als dat nodig is –ondersteuning om mee te doen,
2. Mensen steunen elkaar en zetten zich in voor hun omgeving,
3. Mensen hebben gelijke kansen op een goede gezondheid,
4. De jeugd kan zich optimaal ontwikkelen en veilig en gezond opgroeien.

Die strategische doelen worden vertaald in dertien operationele kaders en een aantal innovatieve projecten.

Bij operationele kaders kan men denken aan de volgende themavelden:

- Betaald werk;
- Economische zelfredzaamheid;
- Zelfredzaamheid, zelf of met ondersteuning;
- Sociale verbondenheid;
- Vrijwilligerwerk;
- Meer mensen helpen elkaar;
- Psychosociaal;
- Cognitieve ontwikkeling;
- Goede opvoeding en zorg thuis;
- Jeugd heeft een gezonde leefstijl en leefomgeving;
- Metaal gezond;
- Minder eenzaamheid;
- Gezonde leefstijl.

Woonzorg gerichte projecten vallen qua uitvoering onder het innovatieve project 'Gewoon Thuis'. Hierin wordt o.a. gestreefd naar het realiseren van voldoende geschikte woonruimte voor mensen die niet meer

in een instelling kunnen wonen. Deze mensen kunnen de noodzakelijke zorg in of nabij hun woning ontvangen.

2.1.4 Westlands verkeer- en vervoerplan 2005-2015 (2006)

Het Westlands verkeer en vervoersplan (WVVP) is door de raad van de gemeente vastgesteld op 28 november 2006. Met het WVVP wordt vanuit het oogpunt van verkeer en vervoer invulling gegeven aan het strategische (ruimtelijke) beleid voor de gemeente Westland.

Op basis van deze vertaling zijn concrete projecten en maatregelen benoemd. Daarbij zijn prioriteiten bepaald en is een volgorde voor uitwerkingen realistisch weergegeven. Uit de evaluatie van ontwikkelingen, het gebruik van verkeers- en vervoerssystemen en het effect van de gerealiseerde maatregelen, wordt bepaald of het beleid bijsturing behoeft en de prioriteiten en planning moeten worden aangepast.

In het WVVP zijn beleidsdoelstellingen geformuleerd voor geluid en kwaliteit, goederenvervoer, autoverkeer, fietsverkeer, openbaar vervoer, parkeren, verkeersveiligheid en mobiliteitsmanagement.

De gemeente Westland voert een parkeerbeleid waarmee gestreefd wordt naar een zodanig aanbod van parkeerplaatsen in de kernen, dat economische functies en diverse voorzieningen ten behoeve van het wonen goed kunnen (blijven) functioneren en de bereikbaarheid, en daarmee de aantrekkelijkheid van de kernen of woongebieden eromheen, gewaarborgd blijft. Hierbij wordt onder andere uitgegaan van de bepaling van aantal, situering, inrichting en vorm van parkeervoorzieningen, eventueel ondersteund met verkeersmaatregelen (parkeer/stopverboden en parkeerzones). Met het WVVP zijn nieuwe parkeernormen vastgesteld, opdat nieuwbouw niet langer met parkeerproblemen geconfronteerd wordt.

Het WVVP omvat tevens een wegencategorisering. Naast toetsing aan dit beleid bij de opstelling en uitvoering van dit bestemmingsplan is het onderdeel parkeernormering opgenomen (verwerking en verwijzing) in de regels van dit bestemmingsplan.

Beleidsregel Parkeernormering gemeente Westland 2018

In de vergadering van burgemeester en wethouders van 16 januari 2018 is de 'Beleidsregel Parkeernormering gemeente Westland 2018' vastgesteld. Hiermee vervalt de verwijzing naar het WVVP. In het beleid is de parkeernormering van de gemeente geactualiseerd en in overeenstemming gebracht met de meest recente kencijfers van het CROW (landelijke richtlijnen).

2.1.5 Waterplan Westland

Het Waterplan Westland , met als ondertitel 'Westlands water, nu en later' is een product van de gemeente Westland en het Hoogheemraadschap van Delfland. Hierin worden onder andere de waterhuishoudkundige visie en ambities tot 2027 en het daarbij horende uitvoeringsplan 2015 tot 2018 beschreven. De thema's: ”Toekomstig ruimtelijk beleid, Duurzaamheid, Schoon water, waterkeringen, Droge voeten, Afvalwaterketen Beheer en onderhoud, Zoetwatervoorzieningen en grondwater, Recreatie“, worden hierin uitgewerkt. De ruimtelijke vertaling van de hieruit voortkomende maatregelen is per polder in kaart gebracht. De gewenste waterstructuur wordt door de gemeente vertaald in bestemmingsplannen en structuurvisies. In het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan Westland 2011-2015 heeft de gemeente haar visie op het stedelijk waterbeheer vastgelegd. Met het eerste Verbreed GRP Westland 2011-2015 wordt niet alleen uitvoering gegeven aan de wettelijke eisen, maar wordt ook de onderlinge samenhang tussen de drie zorgplichten en reeds in gang gezette ontwikkelingen zoals het project Riolering Glastuinbouw Westland (RGW) weergegeven. Het Verbreed GRP is een logisch vervolg op de wijzigingen in wetgeving/beleid en een noodzakelijke verdere optimalisatie van het beleid dat de afgelopen 5 jaar is gevoerd.

2.1.6 Handhavingsbeleid

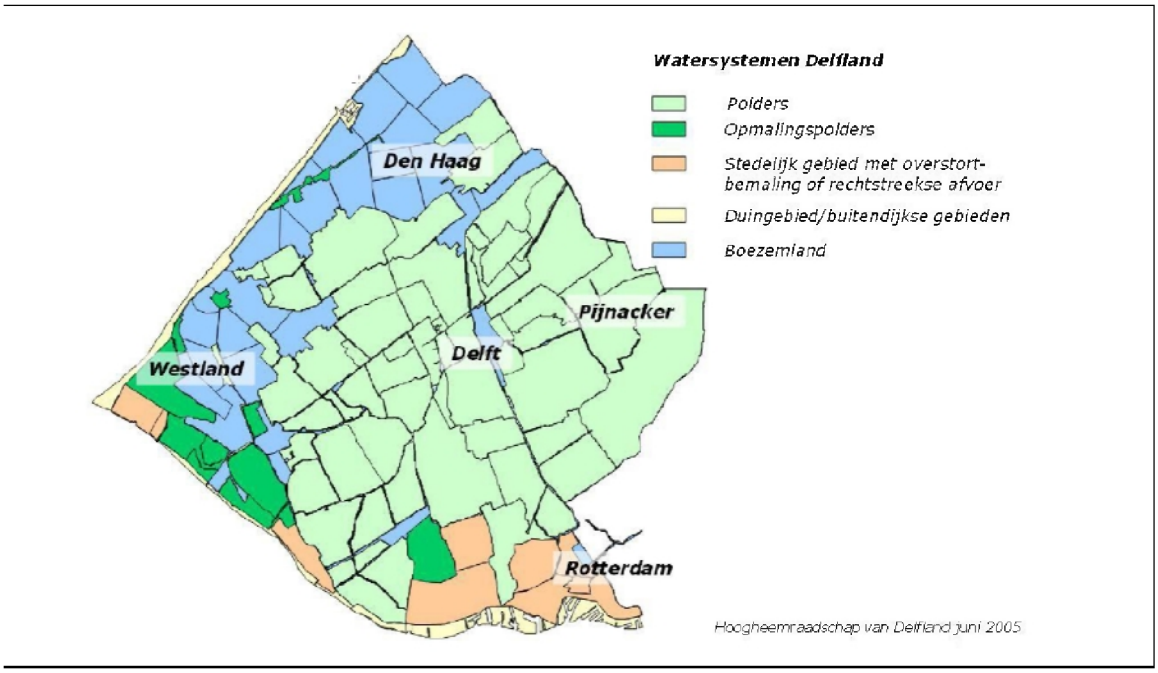
Op 17 november 2015 hebben burgemeester en wethouders van Westland de beleidsnota 'Handhavingsbeleid, integrale handhaving Wabo taken' vastgesteld. Hierin zijn de doelen en richting voor milieuhandhaving en bouw- en woningtoezicht beschreven. De naleving van wet- en regelgeving is daarbij een gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeente, burgers en bedrijven. De wet- en regelgeving zijn bedoeld om kwaliteit, veiligheid en leefbaarheid binnen de leefomgeving te beschermen en bevorderen en dat is in ieders belang. Dit draagt bij aan een prettige woon-, werk- en leefomgeving voor de burgers en ondernemers van de Gemeente Westland. De handhaving van de regelgeving vervat in dit plan is een bevoegdheid van burgemeester en wethouders. Het gaat daarmee vooral om de planregels inzake het bouwen en het gebruik van gronden en bouwwerken. Een aantal vormen van gebruik wordt specifiek aangeduid als strijdig met de bestemming, zodat handhavend optreden hiertegen eenduidig mogelijk te maken. Uiteraard betreft het hier een niet-limitatieve opsomming. Handhaving van dit plan is van belang om de ruimtelijke kwaliteit en de leefbaarheid er van in stand te houden. Daarnaast heeft handhaving uiteraard ook een belangrijke functie in het kader van de rechtszekerheid en rechtsgelijkheid. De planregels in dit plan zijn voldoende duidelijk, concreet en toepasbaar om te kunnen handhaven. Handhaving van het plan zal in de praktijk primair plaatsvinden via de bestemmingsplantoets in het kader van de omgevingsvergunning en door feitelijk toezicht op de aanwezigheid van bouwwerken en op gebruiksactiviteiten. Binnen de gemeente heeft het team bouw- en woningtoezicht van de afdeling Ruimte, Omgeving en Veiligheid hierin een centrale taakstelling. Bij gebleken strijdigheid met het plan wordt, afhankelijk van de prioriteitsstelling, een handhavingstraject ingezet.

2.2 Beleidskader van het hoogheemraadschap

2.2.1 Beleidsnota Beperken en voorkomen wateroverlast (2014)

a. Algemeen

Op 10 juli 2014 heeft het Hoogheemraadschap van Delfland de beleidsnota “Beperken en voorkomen wateroverlast” vastgesteld. Deze beleidsnota is van belang voor iedereen die plannen ontwikkelt, die van invloed kunnen zijn op het functioneren van het watersysteem. De beleidsnota bevat het Delflandse beleid op hoofdlijnen voor het op orde brengen en houden van het watersysteem ten aanzien van wateroverlast.

Figuur 3 – Kaart watersystemen Delfland (bron: Hoogheemraadschap van Delfland)

Het gaat daarbij om zowel het oplossen van bestaande knelpunten als om het voorkomen van nieuwe knelpunten. De zes uitgangspunten die Delfland hierbij hanteert, zijn:

- Delfland hanteert de waterkwantiteitsnormen uit de provinciale waterverordening als ijkpunt om aan zijn wettelijke taak als waterkwantiteitsbeheerder te voldoen;
- Bij de uitwerking en afweging van maatregelen voor het op orde brengen en houden van het watersysteem wordt naar het functioneren van het hele watersysteem gekeken;
- Het hanteren van het stand-still-beginsel, hetgeen betekent dat de kans op wateroverlast niet mag toenemen als gevolg van een ingreep in het watersysteem of een handeling die invloed heeft op het functioneren van het watersysteem;
- De structuur van het watersysteem mag niet verslechteren;
- De beheerbaarheid van het systeem mag niet achteruitgaan;
- Samenwerking met gebiedspartners om het watersysteem op orde te brengen en te houden (gebiedsgerichte aanpak);
- Delfland zet in op maatregelen die leiden tot het hoogste maatschappelijke rendement tegen de laagste maatschappelijke kosten, door bij zijn inzet in gebiedsprocessen een afweging te maken op basis van het te verwachten maatschappelijke rendement van deze inzet (marktgerichte aanpak);
- Het niet op voorhand uitsluiten van oplossingen om het watersysteem op orde te brengen en te houden, alle oplossingen meewegend (afwegingskader).

b. Ruimtelijke plannen

Ruimtelijke plannen kunnen gevolgen hebben voor de kans op wateroverlast. Als aanvulling op de Handreiking watertoets voor gemeenten (zie volgende paragraaf) zijn voor het beperken en voorkomen van wateroverlast extra beoordelingscriteria, richtlijnen en aandachtspunten geformuleerd. Een deel hiervan luidt als volgt:

- de kans op wateroverlast mag niet toenemen als gevolg van de mogelijkheden in het ruimtelijke plan;
- de structuur van het watersysteem mag door het ruimtelijk plan niet verslechteren;
- het is ongewenst, dat door het ruimtelijk plan een toename van de waterafvoer uit een gebied ontstaat;
- het ruimtelijk plan vormt geen belemmering voor beheer en onderhoud van het watersysteem;
- het watersysteem kan op orde worden gebracht en gehouden door maatregelen te nemen in “de weg van het water”: van vasthouden waar de regen valt, opvangen in het watersysteem (bergen) tot de afvoer het gebied uit;
- borging van de vasthoudmaatregelen in het kader van het ruimtelijk plan en eventueel bijbehorende exploitatieplan is noodzakelijk;
- waterbergingen worden ruimtelijk geborgd;
- primaire wateren en bijbehorende andere waterstaatswerken worden ruimtelijk geborgd;
- beheer en onderhoud van het watersysteem mag niet worden belemmerd;
- om wateroverlast te voorkomen is het gewenst om de laagste delen van een waterhuishoudkundige eenheid niet te bebouwen, tenzij andere maatregelen zoals het ophogen van de gronden, waar gebouwd gaat worden, een efficiënte maatregel blijkt te zijn.

2.2.2 Waterbeheerplan 2016-2021

Het Hoogheemraadschap van Delfland heeft haar nieuwe waterbeheerplan voor de periode 2016-2021 vastgesteld op 19 november 2015. In het waterbeheerplan worden kaders gesteld voor, onder andere, de waterveiligheid en het voorkomen van wateroverlast.

De verbreding van bestaande boezemwateren en de aanleg van nieuwe verbindingen bieden kansen om een groot aantal maatregelen, die voortvloeien uit de Kaderrichtlijn Water te realiseren en het watersysteem robuuster te maken. Waar mogelijk worden natuurvriendelijke oevers aangelegd. Ook met het terugdringen van rioolvreemd water en het verminderen van riooloverstorten snijdt het mes aan meerdere kanten tegelijk: het riool en de afvalwaterzuiveringsinstallaties (awzi's) kunnen met minder

capaciteit uit de voeten, het minder verdunde vieze water is efficiënter te zuiveren, en er komt minder vies water rechtstreeks in het oppervlaktewater.

2.3 Provinciaal beleids- en normenkader

2.3.1 Visie ruimte en mobiliteit (2014)

Op 9 juli 2014 hebben provinciale staten van Zuid-Holland de Visie ruimte en mobiliteit (VRM) vastgesteld, een structuurvisie als bedoeld in artikel 2.2 van de Wet ruimtelijke ordening. De VRM is op 1 augustus 2014 in werking getreden. Met de VRM wordt op hoofdlijnen sturing gegeven aan de ruimtelijke ordening en maatregelen op het gebied van verkeer en vervoer. Van de VRM maken deel uit het Programma ruimte en het Programma mobiliteit. Het normatieve kader van de VRM is gegeven in de Verordening ruimte 2014 (zie paragraaf 2.3.2 hierna).

a. Ruimtelijke kwaliteit algemeen

Met de VRM geeft de provincie Zuid-Holland richting en ruimte aan een optimale wisselwerking tussen ruimtelijke ontwikkelingen en gebiedskwaliteit. In de gehele provincie, zowel in het stedelijk gebied als in het landelijk gebied, beoogt het kwaliteitsbeleid een “ja, mits-beleid”: ruimtelijke ontwikkelingen zijn mogelijk, met behoud of versterking van de ruimtelijke kwaliteit (waarborg ruimtelijke kwaliteit).

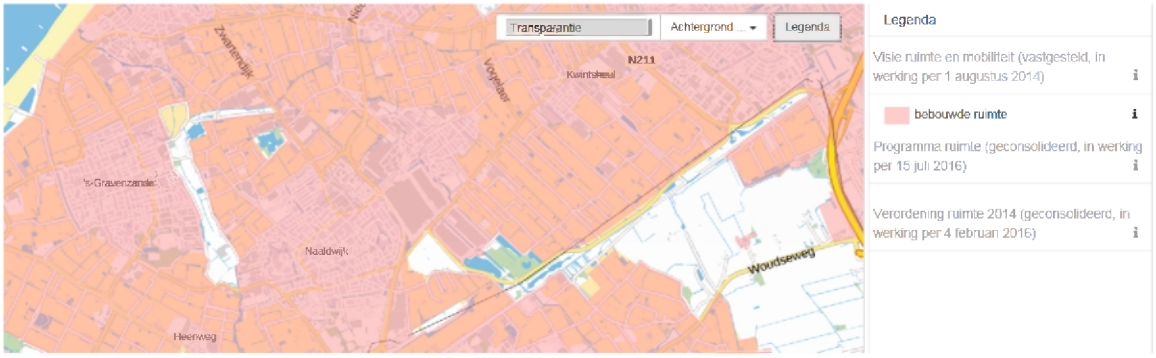
Het ruimtelijk kwaliteitsbeleid bestaat uit een viertal kwaliteitskaarten, samengevat in één integrale kwaliteitskaart, bijbehorende richtpunten en een aantal bepalingen in de verordening (“handelingskader ruimtelijke kwaliteit”). Dit beleid maakt naar zijn aard meerdere uitleg mogelijk. Vanuit de nieuwe sturingsfilosofie is dit een kans en geen bedreiging. Gelet op het gezamenlijke belang is een gedeelde opvatting over de uitleg en interpretatie van het kwaliteitsbeleid per concreet gebied wenselijk. Daarmee ontstaat ruimte voor maatwerk. De kwaliteitskaart en de richtpunten geven richting aan de interpretatie van ruimtelijke kwaliteit.

De gebiedsprofielen, die gezamenlijk met decentrale overheden en andere partijen in de regio zijn opgesteld, spelen een belangrijke rol bij het ontwikkelen van zo’n gedeelde opvatting. De gebiedsprofielen hebben de status van handreiking, maar nadrukkelijk niet de status van toetsingskader.

Om te kunnen bepalen of een ontwikkeling past bij de gebiedskwaliteit, onderscheidt de provincie de kwaliteit van gebieden in categorieën en onderscheidt ze ruimtelijke ontwikkelingen naar hun mate van impact op de omgeving. Naast het generieke kwaliteitsbeleid, dat geldt voor de gehele provincie, wordt een tweetal beschermingscategorieën onderscheiden, waar onder voorwaarden van ruimtelijke kwaliteit ook ontwikkelingen mogelijk zijn, maar waar vanwege de kwetsbaarheid of bijzonderheid extra voorwaarden van toepassing zijn.

b. Programma ruimte

Het Programma ruimte is parallel aan de Visie ruimte en mobiliteit vastgesteld. In de Visie is het strategische beleid verwoord, terwijl in het Programma ruimte het ruimtelijk-relevante, operationele beleid is opgenomen. Dit programma kent, net als de Visie ruimte en mobiliteit, de status van structuurvisie. In beide beleidsdocumenten wordt het integrale ruimtelijk beleid beschreven.

Figuur 4 Kaart 1 Beter benutten bebouwde ruimte (bron: provincie Zuid-Holland)

Het plangebied van het bestemmingsplan op deze kaart krijgt ruimtelijk invulling door verdichting, herstructurering en binnenstedelijke transformatie. De provincie wil op verschillende manieren bijdragen aan het beter benutten van bebouwde ruimte. Op grond van het Besluit ruimtelijke ordening hanteren gemeenten de "ladder voor duurzame verstedelijking" om de keuze voor en situering van nieuwe woon- en werklocaties te verantwoorden. De provincie bevordert de consequente toepassing van de ladder door deze op te nemen in de Verordening ruimte en daarbij een aantal begrippen te verhelderen. Een van die begrippen is het "bestaand stads- en dorpsgebied" (BSD). De provincie verstaat daaronder: 'het bestaand stedenbouwkundig stelsel van bebouwing, met inbegrip van daartoe bouwrijp gemaakte terreinen, ten behoeve van wonen, dienstverlening, bedrijvigheid (uitgezonderd glastuinbouw), detailhandel of horeca, alsmede de daarbij behorende openbare of sociaal-culturele voorzieningen, stedelijk groen en infrastructuur'. Volgens de ladder voor duurzame verstedelijking moet nieuwe stedelijke ontwikkeling primair plaatsvinden binnen het BSD.

c. Programma mobiliteit

Het Programma mobiliteit is parallel aan de Visie ruimte en mobiliteit vastgesteld. In de Visie is het strategische beleid verwoord, terwijl in het Programma mobiliteit het ruimtelijk-relevante, operationele beleid is opgenomen. Dit programma kent, net als de Visie ruimte en mobiliteit, de status van structuurvisie. In beide beleidsdocumenten wordt het integrale mobiliteitsbeleid beschreven.Het succes van de Nederlandse greenports drijft op export, maar staat wel onder druk. Door investeringen in kwaliteit, product- en procesinnovatie maar ook in logistiek, kunnen nieuwe markten worden aangeboord en kan de sector haar positie van wereldmarktleider behouden. De nabijheid van de mainport Rotterdam blijkt hierin cruciaal. In het vervoer van versproducten neemt het gebruik van containers snel toe. De greenports zullen steeds meer gebruik maken van de grote logistieke mogelijkheden van de mainport Rotterdam voor vervoer van containers. Voor de greenports zet de provincie daarom, in samenwerking met bedrijfsleven en andere overheden, in op de versterking van het verbindend logistieke netwerk tussen greenports, mainport(s) en achterland.

Belangrijke opgave voor onder andere Greenport Westland is het verbeteren van de interne ontsluitingsstructuur en integratie in het logistieke netwerk van de Rotterdamse haven. Hiermee wordt een belangrijke aanvulling gegeven op het (inter)nationale kernnet logistiek, zoals opgenomen in de SVIR. Het kernnet bevat de voor het goederenvervoer belangrijkste achterlandverbindingen van de mainports, de brainport en greenports. Een aantal provinciale wegen, vaarwegen en railverbindingen vormt onderdeel van dit verbindende netwerk waaronder het 3-in-1-project. Maatregelen op en aan deze infrastructuur ten behoeve van doorstroming van het goederenvervoer hebben prioriteit. De doorstroming van het vrachtverkeer kan worden geoptimaliseerd door bijvoorbeeld het installeren van tovergroen (vrachtauto's worden gedetecteerd en krijgen groen bij verkeerslichten), het medegebruik van busbanen, het aanpassen van rotondes en overige infrastructurele maatregelen. Ook is een aantal knooppunten in Zuid-Holland belangrijk voor het functioneren van het netwerk. Knooppunten als de agrologistieke handels- en transportcentra (onder andere ABC Westland) moeten waar mogelijk functioneel en ruimtelijk worden versterkt.

Een concreet actiepunt is knooppunten, als de agrologistieke handels- en transportcentra in het kernnet, waar mogelijk functioneel en ruimtelijk te versterken. Het opstellen van een Gebiedsverkenning Westland vormt een onderdeel van dit actiepunt.

d. Behoud en vergroting van biodiversiteit

Het provinciale beleid is gericht op het behouden, herstellen en op langere termijn vergroten van de biodiversiteit in Zuid-Holland, inclusief de biodiversiteit van de bodem. Daarmee wordt niet alleen een belangrijke bijdrage geleverd aan het in stand houden van de Europese en mondiale biodiversiteit, maar ook aan andere maatschappelijke doelen. Zo zijn koppelingen mogelijk met een aantrekkelijk en klimaatbestendig woon- en vestigingsklimaat, waterveiligheid en waterkwaliteit, recreatie en het tegengaan van bodemdaling. Om dit doel te bereiken zet de provincie in op duurzaam beheer, bescherming en voltooiing van de Ecologische hoofdstructuur (EHS) en de realisatie van meer natuurwaarden op boerenland en in recreatiegebieden.

Het belangrijkste instrument om de biodiversiteitsdoelen te bereiken is de realisatie van de EHS. Deze structuur bestaat uit een robuust, kwalitatief hoogwaardig en samenhangend netwerk van bestaande bossen, natuurgebieden, landgoederen, nieuwe natuurgebieden, ecologische verbindingen, de grote Rijkswateren en de Noordzee. De EHS wordt goed beheerd en valt onder de gebiedscategorie 1: gebieden met bijzondere kwaliteit.

2.3.2 Verordening ruimte 2014

Op 9 juli 2014 hebben provinciale staten van Zuid-Holland in het kader van de Visie ruimte en mobiliteit (VRM) de Verordening ruimte 2014 (PVR 2014) vastgesteld. De PVR 2014 is op 1 augustus 2014 in werking getreden.

In de PVR 2014, een verordening als bedoeld in artikel 4.1 van de Wet ruimtelijke ordening, worden regels gesteld aan bestemmingsplannen. Die regels betreffen de bebouwde ruimte en mobiliteit, de ruimtelijke kwaliteit, de combinatie landschap-groen-erfgoed en de combinatie energie-water-bodem. Op dit bestemmingsplan zijn de volgens regels van toepassing.

I. Ladder voor duurzame verstedelijking (artikel 2.1.1)

a. Voor dit bestemmingsplan relevante regels

Een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, bevat een beschrijving van de behoefte aan die ontwikkeling, en, indien het bestemmingsplan die ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied, een motivering waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien.

Onder bestaand stads- en dorpsgebied wordt verstaan een bestaand stedenbouwkundig samenstel van bebouwing, met inbegrip van daartoe bouwrijp gemaakte terreinen, ten behoeve van wonen, dienstverlening, bedrijvigheid (uitgezonderd glastuinbouw), detailhandel of horeca, alsmede de daarbij behorende openbare of sociaal culturele voorzieningen, stedelijk groen en infrastructuur.

Gedeputeerde staten kunnen bij de aanvaarding van een regionale visie aangeven in hoeverre de ladder voor duurzame verstedelijking op regionaal niveau geheel of gedeeltelijk is doorlopen. In de toelichting van het bestemmingsplan kan in dat geval worden verwezen naar de regionale visie als motivering of gedeeltelijke motivering.

b. Toepassing in dit bestemmingsplan

Voor de toepassing van deze regels wordt verwezen naar paragraaf 2.4.3 van deze toelichting.

c. Toelichting op de provinciale regels

Definitie bestaand stads- en dorpsgebied

In de PVR 2014 is een definitie voor bestaand stads- en dorpsgebied (BSD) opgenomen die maatgevend is. Die volgt de definitie in het Besluit ruimtelijke ordening, met dien verstande, dat volgens de provinciale definitie de kassen niet onder het BSD en bouwrijpe terreinen wel onder het BSD vallen.

Het geval dat locatie valt binnen het BSD

Als een gemeente de eerste trede van de ladder voor duurzame verstedelijking (passen in actuele regionale behoefte) heeft doorlopen en het plan ligt in het BSD (tweede trede), dan is voor dat plan de ladder doorlopen. Als dat plan niet in het BSD ligt, dan moet de gemeenten aantonen dat niet binnen het BSD in de behoefte kan worden voorzien en het plan multimodaal is ontsloten (derde trede). De BSD-grens bepaalt dus niet of een plan kan doorgaan of niet, de grens bepaalt alleen of de gemeente al dan niet moet motiveren dat ze kiest voor een locatie buiten het BSD om in de behoefte te voorzien.

Zie verder paragraaf 2.4.3 van deze toelichting.

II. Ruimtelijke kwaliteit (artikel 2.2.1)

a. Voor dit bestemmingsplan relevante regels

Een bestemmingsplan kan voorzien in een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling, onder andere onder de voorwaarde, dat de ruimtelijke ontwikkeling past binnen de aard en schaal van het gebied en voldoet aan

de richtpunten van de kwaliteitskaart (inpassen). Een bestemmingsplan dat een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling mogelijk maakt bevat een motivering, bij voorkeur vervat in een beeldkwaliteitsparagraaf, waaruit blijkt dat de ruimtelijke kwaliteit ten minste gelijk blijft, voor zover het gaat om een ruimtelijke ontwikkeling waarbij de richtpunten van de kwaliteitskaart in het geding zijn.

b. Toepassing in dit bestemmingsplan

Het bestemmingsplan is opgesteld voor de realisatie van 20 ééngezinswoningen en 1 vrijstaande woning. Met die ontwikkelingen vindt een inpassing plaats zoals voorgeschreven in deze provinciale regel (zie verder paragraaf 2.4.3 van deze toelichting).

c. Toelichting op de provinciale regels

Gebiedsgericht sturen op ruimtelijke kwaliteit betekent voor de provincie richting en ruimte geven aan een optimale wisselwerking tussen ruimtelijke ontwikkelingen en gebiedskwaliteit. Het kwaliteitsbeleid gaat uit van “ja, mits”: ruimtelijke ontwikkelingen zijn mogelijk, met behoud of verbetering van de ruimtelijke kwaliteit en gelden in principe voor het grondgebied van de gehele provincie, dat wil zeggen zowel de groene ruimte als de bebouwde ruimte. De provincie hanteert hier het handelingskader ruimtelijke kwaliteit: een benadering die enerzijds onderscheid maakt in drie soorten ruimtelijke ontwikkelingen (nieuwe bebouwing of nieuw gebruik van grond of bebouwing) naar gelang hun impact op de omgeving en anderzijds de realisatie van bepaalde soorten ruimtelijke ontwikkelingen uitsluit in gebieden met een bepaalde beschermingscategorie. Dit betekent dat ruimtelijke ontwikkelingen ten eerste moeten passen bij de aard en schaal van het gebied en ten tweede moeten voldoen aan de relevante richtpunten van de Kwaliteitskaart. Als een ontwikkeling niet past bij de aard en/of de schaal van het gebied zijn ontwerpoptimalisaties, inpassingsmaatregelen of aanvullende ruimtelijke maatregelen nodig om de ruimtelijke kwaliteit te behouden of te verbeteren.

Gemeentelijke verantwoordelijkheid

Het handelingskader ruimtelijke kwaliteit biedt de gemeente een kader voor het toepassen van maatwerk in het bestemmingsplan. Het is dus uiteindelijk aan de gemeente in hoeverre de ruimte voor ontwikkeling, die het kader biedt, ook daadwerkelijk wordt benut. De verordening stelt alleen regels aan het gemeentelijk bestemmingsplan, particulieren kunnen hier dus geen rechten aan ontlenen. Dus als het handelingskader bijvoorbeeld ruimte biedt voor “inpassing” van nieuwe bebouwing in een lint, wil dat niet zeggen dat de gemeente die ruimte ook moet bieden in het bestemmingsplan. De gemeente is namelijk in eerste instantie verantwoordelijk voor een goede ruimtelijke ordening en kan hierover dus eigen beleid voeren, voor zover passend binnen de kaders van het provinciaal beleid.

2.3.3 Waterverordening Zuid-Holland2015

In de provinciale Waterverordening Zuid-Holland zijn normen voor wateroverlast vastgesteld. Deze normen bestaan uit een wenselijk geacht beschermingsniveau, waarop regionale wateren moeten zijn ingericht en hebben betrekking op de berging- en afvoercapaciteit. De normen voor wateroverlast zijn verschillend per vorm van landgebruik en zijn gerelateerd aan de economische waarde van landgebruik en de te verwachte schade bij overstromingen.

Er geldt voor het gebied van een gemeente binnen de bebouwde kom als norm een gemiddelde overstromingskans van 1/100 per jaar.

2.3.4 Provinciaal Waterplan Zuid-Holland2010-2015

In het Provinciaal Waterplan Zuid-Holland zijn de opgaven van de Europese kaderrichtlijn Water, het nationaal Bestuursakkoord Water en het Nationale waterplan vertaald naar strategische doelstellingen voor Zuid-Holland. Het Waterplan heeft vier hoofdopgaven:

- waarborgen van de waterveiligheid;
- zorgen voor mooi en schoon water;
- ontwikkelen van duurzame zoetwatervoorziening;
- realiseren van robuust en veerkrachtig watersysteem.

In het plan zijn deze opgaven verder uitgewerkt in 19 thema's en voor drie gebieden, in samenhang met

economische, milieu- en maatschappelijke opgaven. Dit leidt tot een integrale visie op de ontwikkeling van de Zuid-Hollandse Delta, het Groene Hart en de Zuidvleugel van de Randstad.

In het Actieprogramma Water staat concreet wat de provincie doet om de beoogde resultaten in 2015 te kunnen behalen. Het gaat vooral om het uitwerken van nieuwe beleidskaders, het bewaken van de voortgang en regie op gebiedsprojecten. De daadwerkelijke uitvoering van projecten wordt verzorgd door de waterschappen. De provincie beschrijft wat er de komende jaren moet gebeuren. De waterschappen bepalen voor hun eigen karakteristieke beheergebied hoe zij dat doen.

2.4 Beleids- en normenkader van de rijksoverheid

2.4.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

a. Algemeen

Het adagium van de structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (hierna genoemd: SVIR) is: “Nederland: concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig”. Daarmee streeft het Rijk naar een aanpak, die ruimte geeft aan regionaal maatwerk, de gebruiker voorop zet, investeringen scherp prioriteert en ruimtelijke ontwikkelingen en infrastructuur met elkaar verbindt. Een actualisatie van het ruimtelijk en mobiliteitsbeleid is daarvoor nodig. De SVIR geeft een integraal kader voor het ruimtelijk en mobiliteitsbeleid op rijksniveau en is de “kapstok” voor bestaand en nieuw rijksbeleid met ruimtelijke consequenties.

b. Doelen

In de structuurvisie formuleert het Rijk drie hoofddoelen om Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig te houden voor de middellange termijn (2028), namelijk:

1. het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur van Nederland (o.a. Mainports, Brainports en Greenports);
2. het verbeteren, in stand houden en ruimtelijk zekerstellen van de bereikbaarheid waarbij de gebruiker voorop staat;
3. het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving, waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden behouden zijn.

Het Westland is op de kaart van de nationale ruimtelijke hoofdstructuur aangewezen als Greenport (zie figuur 4 hierna).

Voor een aanpak die Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig maakt, moet het roer in het ruimtelijk en mobiliteitsbeleid om. Er is nu te vaak sprake van bestuurlijke drukte, ingewikkelde regelgeving of een sectorale blik. Daarom brengt het Rijk de ruimtelijke ordening zo dicht mogelijk bij diegene die het aangaat (burgers en bedrijven) en laat het meer over aan gemeenten en provincies (“decentraal, tenzij…”). Dit betekent minder nationale belangen en eenvoudigere regelgeving.

Figuur 5 – Nationale ruimtelijke hoofdstructuur; uitsnede Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (bron: ministerie van Infrastructuur en Milieu)

Zo laat het Rijk de verantwoordelijkheid voor de afstemming tussen verstedelijking en groene ruimte op regionale schaal over aan provincies. Daarmee wordt bijvoorbeeld het aantal regimes in het landschaps- en natuurdomein fors ingeperkt. Daarnaast wordt (boven)lokale afstemming en uitvoering van verstedelijking overgelaten aan (samenwerkende) gemeenten binnen provinciale kaders. Afspraken over percentages voor binnenstedelijk bouwen, Rijksbufferzones en doelstellingen voor herstructurering laat het Rijk los. Alleen in de stedelijke regio's rondom de mainports (Amsterdam c.a. en Rotterdam c.a.) zal het Rijk afspraken maken met decentrale overheden over de programmering van de verstedelijking. Vertrouwen in medeoverheden is de basis voor het bepalen van verantwoordelijkheden, regelgeving en Rijksbetrokkenheid. Door hun regionale kennis en onderlinge samenwerkingsverbanden zijn gemeenten en provincies in staat om de opgaven integraal en doeltreffend aan te pakken.

Wanneer Rijksdoelen en nationale belangen raken aan regionale opgaven, vraagt dit om heldere taakverdeling en samenwerkingsafspraken tussen de betrokken overheden. Deze afspraken maakt het Rijk met de regio integraal voor alle ruimtelijke en mobiliteitsonderwerpen in de bestuurlijke overleggen MIRT, aan de hand van de gebiedsagenda's van Rijk en regio. Ook met kennisinstellingen, bedrijven en maatschappelijke organisaties vormt het Rijk indien nodig gerichte allianties.

Een Rijksverantwoordelijkheid kan aan de orde zijn indien:

- een onderwerp nationale baten en/of lasten heeft en de doorzettingsmacht van provincies en gemeenten overstijgt, bijvoorbeeld ruimte voor militaire activiteiten en opgaven in de stedelijke regio's rondom de Mainports, Brainport en Greenports;
- over een onderwerp internationale verplichtingen of afspraken zijn aangegaan, bijvoorbeeld voor biodiversiteit, duurzame energie of werelderfgoed;
- een onderwerp provincie- of landsgrensoverschrijdend is en ofwel een hoog afwentelingsrisico kent ofwel in beheer bij het Rijk is, bijvoorbeeld het hoofdnetwerk voor mobiliteit (over weg, water, spoor en lucht) en energie, waterveiligheid en de bescherming van gezondheid van inwoners.

Deze drie criteria zijn leidend bij de in deze structuurvisie benoemde Rijksdoelen en bijbehorende nationale belangen. In de realisatieparagraaf is aangegeven wat het Rijk ter realisatie doet ("je gaat er over of niet").

Het plangebied van dit bestemmingsplan behoort tot een in de structuurvisie aangewezen Greenport. De ontwikkeling van het duurzame glastuinbouwgebied binnen deze greenport is opgenomen in de structuurvisies van de provincie en de gemeente Westland. Dit bestemmingsplan voldoet aan de beleidscriteria van deze structuurvisies.

2.4.2 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte is door het Rijk normatief vertaald naar het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening, dat een algemene maatregel van bestuur is op grond van artikel 4.3 van de Wet ruimtelijke ordening. Dit besluit is laatstelijk op 1 juli 2014 gewijzigd.

Het Besluit omvat alle ruimtelijke Rijksbelangen die juridisch doorwerken op het niveau van bestemmingsplannen. Het gaat om kaders voor onder meer het bundelen van verstedelijking, de bufferzones, nationale landschappen, de Ecologische hoofdstructuur, de kust, grote rivieren, militaire terreinen, mainportontwikkeling van Rotterdam en de Waddenzee.

2.4.3 Besluit ruimtelijke ordening

Inleiding

In deze paragraaf is het bestemmingsplan getoetst aan de ladder voor duurzame verstedelijking als neergelegd in artikel 3.1.6, tweede lid, van het Besluit ruimtelijke ordening en als verder aangevuld inspecifiek artikel 2.1.1 van de Verordening ruimte 2014 van de provincie Zuid-Holland.

De ladder voor duurzame verstedelijking is op 1 juli 2017 vereenvoudigd. Op grond van het nieuwe artikel 3.1.6, tweede lid, moet in de toelichting van een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, de behoefte aan die ontwikkeling worden beschreven. Indien de nieuwe stedelijke ontwikkeling is voorzien buiten het bestaand stedelijk gebied, dan moet de behoefte op grond van een goede ruimtelijke ordening worden gemotiveerd.

De provincies mogen deze wettelijke regel aanvullen. Deze aanvulling mag echter niet in strijd zijn met het doel van de regel, namelijk vereenvoudiging van de ladder zoals die vóór 1 juli 2017 luidde en daarmee het loslaten van de norm "actuele regionale" behoefte en de drie treden van de ladder.

De provinciale regeling in artikel 2.1.1 van de Verordening ruimte 2014 bevat nog wel de drie treden van de ladder. Gelet op bovenstaande uitleg van de aanvullingsbevoegdheid van provincies, hoeft aan artikel 2.1.1 niet te worden getoetst voor zover deze regels in strijd zijn met – het doel van – de wijziging van de wettelijke regeling.

Motivering behoefte aan ontwikkeling (lokaal niveau)

Bij de beoordeling of de ladder voor duurzame verstedelijking moet worden toegepast, moet eerst nagegaan worden of er met dit bouwplan sprake is van een stedelijke ontwikkeling en of dit plan een nieuwe stedelijke ontwikkeling betreft. Met het bestemmingsplan wordt een stedelijke ontwikkeling mogelijk gemaakt, namelijk woningbouw. De geplande woningbouw komt op de locatie van de voormalige tuinbouwschool aan Rozemarijn 1.

Motivering van de behoefte aan ontwikkeling (regionaal niveau)

In de provinciale Verordening ruimte 2014 is bepaald, dat gedeputeerde staten bij de aanvaarding van een regionale visie kunnen aangeven in hoeverre de ladder voor duurzame verstedelijking op regionaal niveau geheel of gedeeltelijk is doorlopen. In de toelichting bij het bestemmingsplan kan – volgens de provinciale regels – in dat geval worden verwezen naar die regionale visie, als motivering of gedeeltelijke motivering van het aanwezig zijn van de actuele regionale behoefte.

Voor zover de hiervoor genoemde aanvaarding door gedeputeerde staten het voorliggende bestemmingsplan betreft, is de regionale Woonvisie woningmarktregio Haaglanden 2017-2021 op 12 december 2017 aanvaard. Daarvoor gold de regionale woonvisie die door de provincie op 3 november 2015 was aanvaard en welke aanvaarding gold tot de aanvaarding van de woonvisie van 2017.

2.5 Conclusie

Deze ontwikkeling is grotendeels in overeenstemming met de beleidskaders van de verschillende overheden. Het is niet in overeenstemming met het beleid van de gemeentelijke woonvisie. Zie ook paragraaf 2.7.3 Woningbouwprogramma

2.6 Ruimtelijk-functionele structuur

2.6.1 Wenselijkheid afwijken van het vigerende bestemmingsplan

In het vigerende bestemmingsplan kern Wateringen is de voormalige tuinbouwschool bestemd als Maatschappelijk. Onder deze bestemming vallen bibliotheken, gezondheidszorg, jeugd- en kinderopvang, onderwijs, religieuze en levensbeschouwelijke activiteiten en bijeenkomsten, openbare dienstverlening en verenigingsleven.

De beoogde ontwikkeling met woningbouw past niet binnen de bestemming Maatschappelijk. Daarom is het noodzakelijk dat een nieuw bestemmingsplan voor de locatie wordt opgesteld.

2.7 Specifieke planbeschrijving

2.7.1 Stedenbouwkundige opzet

Het bestemmingsplan Rozemarijn1 omvat de bouw van 21 eengezinswoningen in 2 lagen met een kap.

Het grootste gedeelte, 20 woningen, betreft rijwoningen. Er zal 1 vrijstaande woning worden gerealiseerd. Deze woonbebouwing is een passende invulling voor deze locatie, die omgeven wordt door bestaande woonbebouwing in verschillende vormen. Aan de zuidzijde liggen ruime, geschakelde woningen, aan de noordzijde appartementen in 3 lagen(met kap) en aan de oostzijde grondgebonden rijwoningen van 2 lagen met kap. De nieuwe bebouwing volgt de lijn van de al aanwezige straten, de Rozemarijn en de Gele Meerbloem.

Het parkeren voor de woningen is geconcentreerd op een centrale parkeerplaats naast de woningen aan de Rozemarijn. Via (achter) paden is de parkeerplaats vanaf de woningen te bereiken. Daarnaast zullen 3 woningen ook een parkeerplaats op eigen terrein hebben. Dit parkeren zal plaatsvinden naast deze woningen.

In het noorden van het plan is ruimte voor groen en spelen. De diepe voortuinen gelegen aan het pleintje versterken de groene uitstraling. Het pleintje biedt een mogelijkheid voor een aan te leggen speelterrein.

De school die op het terrein van de Rozemarijn1 aanwezig was, is vervangen door nieuwbouw iets verder op aan de Pieter van de Plasstraat.

Figuur 6 – Stedenbouwkundige opzet. NB: deze figuur is slechts een indicatie.

2.7.2 Verkeer

Het aantal motorvoertuigbewegingen dat het plan genereert is berekend. Verder is de parkeercapaciteit van het plan getoetst aan het beleid van de gemeente.

Motorvoertuigbewegingen

Voor de inschatting van het aantal motorvoertuigbewegingen per etmaal in de plansituatie met 21 woningen is gebruikt gemaakt van CROW-kencijfers ritgeneratie. Deze worden vaak gebruikt voor kleine plannen. De kencijfers zijn aan de hoge en dus veilige kant. De cijfers zijn minder geschikt voor grote ontwikkelingen. Op basis van de kencijfers is het maximale verwachte aantal bewegingen per etmaal 159. Met gebruikmaking van het (meer realistische) verkeersmodel zou het aantal uitkomen op ongeveer 130.

Een vergelijking met hoe de situatie in de afgelopen jaren was is moeilijk in cijfers te vatten. Het te verwijderen gebouw heeft immers diverse functies in wisselende samenstelling gehuisvest.

Gezien de omgeving en de voormalige functies ter plekke, is het berekende aantal motorvoertuigen acceptabel te noemen.

Verkeersgeneratie (aantal motorvoertuigbewegingen [mtv] per etmaal) in de nieuwe situatie			
Categorie woning	Aantal woningen	mtv per woning per etmaal (kencijfers CROW)	Totaal mtv/etmaal
Koop tussen/hoek	20	7,5	150
Koop vrijstaand	1	8,6	9
totaal			159

Parkeren

Het plan moet voldoen aan de beleidsregel parkeernormering gemeente Westland 2018. In het beleid is de parkeernormering van de gemeente geactualiseerd en in overeenstemming gebracht met de meest recente kencijfers van het CROW (landelijke richtlijnen). De gemeente heeft een afwijkingsbevoegdheid, waarbij zij het oude beleid kan toepassen, bijvoorbeeld voor plannen die al langer lopen.

In het plan worden 35 parkeerplaatsen op een parkeerterrein gerealiseerd en 3 parkeerplaatsen op woonkavels. Verder mogen er 7 parkeerplaatsen vanuit het openbaar gebied gerekend worden, dus in totaal 45 parkeerplaatsen. Daarmee voldoet het plan aan het parkeerbeleid.

2.7.3 Woningbouwprogramma

De 20 rijwoningen en 1 vrijstaande woning worden gerealiseerd in het (middel)dure koopsegment.

In de Westlandse Woonvisie is de ambitie uitgesproken om 35 procent betaalbare nieuwbouw te realiseren. Dat is hier niet haalbaar; het programma van voorliggend bestemmingsplan is contractueel vastgelegd tussen gemeente en ontwikkelaar.

In de lokale programmering voor de kern Wateringen is nog concrete vraag naar het type en de prijsklasse van de te bouwen woningen. Dat is gebleken uit het onderzoek van Stec uit 2014 in het kader van vergelijking van de woningbouwprogrammering t.o.v. de Westlandse woningbehoefte

In dit geval kan dus beargumenteerd worden afgeweken van de ambitie van de Woonvisie.

Hoofdstuk 3 Onderzoek

3.1 Bedrijven en milieuzonering

3.1.1 Wettelijk kader

Voor het behoud en de verbetering van de kwaliteit van de woon- en leefomgeving is een juiste afstemming tussen de aanwezige functies en wonen noodzakelijk. Daarbij kan gebruik worden gemaakt van een milieuzonering die uitgaat van richtinggevende afstanden tussen hinderlijke functies (in de vorm van gevaar, geluid, geur, stof) en gevoelige functies. In de brochure 'Bedrijven en Milieuzonering' van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) (versie 2009) zijn deze richtafstanden opgenomen. Van deze richtafstanden kan gemotiveerd worden afgeweken.

3.1.2 Onderzoek en conclusie

Het plangebied bevindt zich op een grotere afstand dan 25 meter vanuit aangrenzende glastuinbouwfuncties. Tevens zijn er binnen een afstand van 65 meter ook geen WKK's aanwezig waardoor de bouw van de woningen voldoet aan de milieuzonering eisen vanuit het glastuinbouwgebied. In de directe omgeving van het plangebied zijn geen bedrijfsfuncties aanwezig welke invloed hebben op de bouw van de woningen.

3.2 Geluid

3.2.1 Wettelijk kader

Met de Wet geluidhinder wordt, vanuit een goed milieubeheer, een aantal specifieke geluidsgevoelige bestemmingen beschermd zoals woningen, onderwijsgebouwen, ziekenhuizen en verpleeghuizen. De geluidszonering die door deze wet wordt voorgeschreven, ligt rondom bedrijventerreinen, langs wegen voor wegverkeer, langs spoor-, tram- en metrowegen en rondom of langs andere geluidsoverlast veroorzakende objecten. Aan de geluidsbelasting op de (gevels van de) geluidsgevoelige objecten worden grenzen gesteld terwille van het woon- en leefklimaat.

De voorkeursgrenswaarde vanwege wegverkeerslawaai bedraagt voor nieuw te bouwen woningen 48 dB. De maximale grenswaarde is 63 dB. Binnen de bandbreedte van 48-63 dB is, indien geluidbeperkende maatregelen niet doelmatig zijn of op overwegende bezwaren stuiten, een besluit hogere grenswaarden van het college van B&W nodig.

In een bestemmingsplan dat voorziet in ruimtelijke ontwikkeling, moet verantwoord zijn dat het bestemmingsplan uitvoerbaar is op grond van toelaatbare geluidhinder ten opzichte van geluidsgevoelige objecten.

Op grond van het Besluit ruimtelijke ordening dient rekening te worden gehouden met de zogeheten geluidszonering.

3.2.2 Onderzoek

Het bureau Aqua Terra Nova heeft op 7 november 2017 een geluidonderzoek uitgevoerd. Zie Bijlage 1 onderzoek geluid .

Op de Rozemarijn, de Blauwe Wijngaardrank, de Harry Hoekstraat en de Cisterciënserstraat geldt ter plaatse van het woningbouwproject een maximum snelheid van 30 km/uur. De nieuw te bouwen woningen liggen echter binnen de zone van de Heulweg (50 km/uur) en de Wippolderlaan (80 km/uur). Er dient derhalve een wegverkeerslawaai-onderzoek uitgevoerd te worden waarbij de geluidsbelasting op de gevels van de nieuwe woningen wordt berekend. Op de overige wegen geldt een maximum snelheid van 30 km/uur, waardoor deze geen zone hebben en dus niet onderzocht hoeven te worden. In het kader van een zorgvuldige ruimtelijke ordening zijn deze wegen wel meegenomen ten behoeve van het bepalen van de cumulatieve geluidsbelasting.

Uit het onderzoek blijkt dat op de gevels van één woning de voorkeursgrenswaarde van 48 dB

overschreden wordt vanwege de Wippolderlaan (N211).

Het treffen van bronmaatregelen op de Wippolderlaan in de vorm van een stil wegdek is niet meer mogelijk, omdat de Wippolderlaan ter plekke reeds is voorzien van een stil wegdek, namelijk Dunne Deklagen B. Het treffen van overdrachtsmaatregelen is ook niet mogelijk, omdat het plaatsen van een geluidsscherm op het betreffende perceel vanwege ruimtegebrek niet mogelijk is. Langs de Wippolderlaan zelf ligt reeds een geluidswal met een geluidsscherm daar bovenop.

Er dient daarom een hogere grenswaarde te worden aangevraagd voor één woning.

3.2.3 Conclusie

Uit het onderzoek kan worden geconcludeerd dat, wanneer de hogere waarde wordt verleend, het aspect 'geluid' niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening.

3.3 Luchtkwaliteit

3.3.1 Wettelijk kader

Sinds 15 november 2007 zijn de huidige luchtkwaliteitseisen in de Wet milieubeheer van kracht. Deze eisen zien op de kwaliteit van de lucht, die wij inademen en daarmee op het voorkomen van verslechtering van die lucht als gevolg van diverse luchtverontreinigende stoffen zoals fijn stof en stikstofdioxide (NO_2). Met deze wet moet rekening worden gehouden met het ontwikkelen en realiseren van ruimtelijke plannen. Het principe daarbij is dat de lucht niet boven een bepaalde grenswaarde mag verslechteren ten gevolge van die plannen, tenzij die verslechtering elders in de nabijheid - of in het plangebied - wordt gecompenseerd (de projectsaldering).

De wet kent een minimumdrempel voor gevallen die niet in betekende mate bijdragen aan concentratie in de buitenlucht van bijvoorbeeld fijn stof. In de daartoe opgestelde Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen) wordt een aantal soorten projecten genoemd, die nauwelijks van invloed zijn op de luchtkwaliteit.

Volgens artikel 5.16 van de Wet milieubeheer moet in een bestemmingsplan dat geen ruimtelijke ontwikkeling mogelijk maakt, eveneens gemotiveerd worden dat met dat bestemmingsplan de grenswaarden voor luchtkwaliteit in acht zijn genomen.

3.3.2 Onderzoek

Het woningbouwplan moet worden aangemerkt als woningbouwlocatie zoals bedoeld in artikel 1 van het Besluit niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen). In de Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen) wordt zo een locatie aangewezen als locatie die niet in betekenende mate van invloed is op de luchtkwaliteit (voorschrift 3B.2 van Bijlage 3a van die regeling). De voorwaarde is dat die woningbouwlocatie in geval van een ontsluitingsweg, netto niet meer dan 1500 nieuwe woningen omvat, dan wel, in geval van twee ontsluitingswegen met een gelijkmatige verkeersverdeling, netto niet meer dan 3000 woningen omvat.

Gezien de aard en de omvang van het onderhavige bouwplan (oprichten van 21 grondgebonden woningen) is het dus uitgesloten, dat het bouwplan leidt tot een in betekenende mate bijdragen aan de concentraties fijn stof en NO_2.

3.3.3 Conclusie

De luchtkwaliteit vormt derhalve geen belemmering voor de uitvoering van het woningbouwplan, zoals is vastgelegd in artikel 5.16, lid 1 onder c, van de Wet milieubeheer.

Op basis van voorgaande kan worden geconcludeerd dat voor het bestemmingsplan Rozemarijn 1, titel 5.2 van de Wet milieubeheer geen belemmering vormt voor verdere besluitvorming. Omdat op alle beoordelingspunten ruimschoots wordt voldaan aan de grenswaarden, kan eveneens worden geconcludeerd dat sprake is van een "goede ruimtelijke ordening".

3.4 Externe veiligheid

3.4.1 Wettelijk kader

Voor dit bestemmingsplan is toetsing aan het Besluit externe veiligheid inrichtingen, het Besluit externe veiligheid buisleidingen en het Besluit externe veiligheid transportroutes van belang.

Op grond van de regels voor externe veiligheid moeten afstanden in acht worden genomen tussen risicovolle activiteiten en (beperkt) kwetsbare objecten. In de regelgeving wordt uitgegaan van een risicobenadering - en niet het volledig uitsluiten van het risico - waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen het plaatsgebonden risico en het groepsrisico.

Het plaatsgebonden risico is een rekenkundig begrip. Het risico kan op een afbeelding zichtbaar worden gemaakt door een (iso)risicocontour die de punten met een gelijk risico met elkaar verbindt. Het groepsrisico is een maat om de kans weer te geven dat een incident met dodelijke slachtoffers plaatsvindt. Het drukt de kans per jaar uit dat een groep mensen van minimaal een bepaalde omvang overlijdt als direct gevolg van een ongeval in een inrichting, als bedoeld in de Wet milieubeheer, of bij het vervoer van gevaarlijke stoffen. Het groepsrisico moet onderzocht - en verantwoord - worden omdat ook buiten de genoemde risicocontour van het plaatsgebonden risico nog letale effecten kunnen optreden in het invloedgebied van de risicovolle activiteit en groepen personen slachtoffer kunnen worden van een calamiteit.

3.4.2 Onderzoek

Het bureau Aqua Terra Nova heeft op 3 november 2017 een EV-onderzoek verricht. Zie hiertoe ook Bijlage 2 onderzoek Externe Veiligheid

Verkennend onderzoek transport van gevaarlijke stoffen over de weg

Geconcludeerd wordt dat het plangebied niet binnen een plaatsgevonden risicocontour ligt van een route die is aangewezen voor het vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg. Het project bevindt zich wel binnen 200 meter van de N211. In Bijlage 4 van Bijlage 2 onderzoek Externe Veiligheidwordt aangetoond dat het groepsrisico volgens de vuistregels van de handleiding Bevt minder dan 10% van de oriënterende waarde bedraagt.

Verkennend onderzoek inrichtingen

Het project bevindt zich niet binnen het invloedsgebied van een Bevi-inrichting.

Verkennend onderzoek buisleidingen

Geconcludeerd wordt dat het plangebied niet binnen de plaatsgebonden risicocontour 10-6 ligt van een ondergrondse buisleiding voor het vervoer van gevaarlijke stoffen, i.c. de aardgascondensaatleiding van de NAM langs de Molenweg. Het groepsrisico is bepaald t.a.v. de aardgascondensaatleiding. De hoogte van het groepsrisico bedraagt zowel in de bestaande als in de nieuwe situatie 0,176 maal de oriëntatiewaarde. Het groepsrisico neemt met de realisatie van 21 woningen niet toe.

De locatie is direct bereikbaar voor brandweer en ambulance.

Verkennend onderzoek ondergrondse explosieven

In de gemeente Westland zijn op verschillende plaatsen munitie en explosieven vanuit de Tweede Wereldoorlog gevonden. Er is een gemeentelijke kaart opgesteld met mogelijk verdachte locaties en vindplaatsen van explosieven. Met de beschikbare informatie kan gesteld worden dat er zich geen ongeëxplodeerde explosieven in het plangebied bevinden. Nader onderzoek hiernaar is niet nodig.

Naast bovenstaande zijn er geen aanvullende veiligheidsaspecten aan het licht gekomen.

3.4.3 Conclusie

Gelet op het voorgaande wordt geconcludeerd dat het aspect Externe Veiligheid geen belemmering vormt voor de voorgenomen ontwikkeling.

In de toelichting van het bestemmingsplan wordt na advisering door de Veiligheidsregio een beperkte verantwoording van het groepsrisico opgenomen. Dit houdt in dat in ieder geval ingegaan moet worden op:

- de mogelijkheden tot voorbereiding van bestrijding en beperking van de omvang van een ramp of zwaar ongeval, en
- de mogelijkheden voor personen om zich in veiligheid te brengen indien zich een ramp of zwaar ongeval voordoet.

3.5 Water

In deze paragraaf is het bestemmingsplan getoetst aan het waterbeleid zoals beschreven in hoofdstuk 2.

3.5.1 Watertoets

Het Hoogheemraadschap van Delfland stelt voorwaarden aan de inhoud van de waterparagraaf als verplicht onderdeel van de onderbouwing van ruimtelijke plannen. De toelichting van bestemmingsplannen dient een beschrijving te bevatten van de volledige watersituatie binnen het plangebied, alsmede de te verwachten ontwikkelingen. Deze beschrijving dient in te gaan op de volgende aspecten:

- waterkeringen;
- waterkwantiteit;
- waterkwaliteit en ecologie;
- afvalwater en riolering;

De gevolgen van het plan voor het watersysteem worden getoetst aan het beleidskader, zoals dat op hoofdlijnen in hoofdstuk 2 is beschreven en nader is uitgewerkt in de “Handreiking watertoets voor gemeenten” van het Hoogheemraadschap. De handreiking is gebaseerd op bestaand beleid van Delfland en sluit aan op de Wet ruimtelijke ordening, de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, de Crisis- en herstelwet en de Waterwet.

3.5.2 Onderzoek

Op 6 november 2017heeft het bureau Aqua Terra Nova een waterstudie opgesteld. Zie hiertoe ook Bijlage 3 onderzoek water.

Waterkwantiteit

Op 15 meter van de plangrens loopt een watergang. Het polderpeil is NAP – 0,80 m. Er wordt uitgegaan van een maximale peilstijging van 35 cm. Het gemiddeld maaiveld in het peilgebied ligt op ca. NAP + 0,28 m. Het plangebied ligt op ca 0,41 m (zie figuur 5), de maaiveldhoogte zal niet veranderen. Het grondwaterpeil zit naar verwachting op 0,8 m onder maaiveld.

In onderstaande tabel staan de oppervlakten van de huidige en nieuwe situatie weergegeven.

Tabel 1: Oppervlakten huidige en nieuwe situatie	Huidige situatie	Nieuwe situatie
Totaal oppervlak	3.988 m2	3.988 m2
Verhard oppervlak	3.490 m2	2.238 m2
Onverhard oppervlak	498 m2	1.758 m2

Hierbij moet worden opgemerkt dat tuinen als volledig onverhard zijn gerekend. In de praktijk is een tuin

van een gemiddelde rijtjeswoning voor de helft verhard. Het aandeel verhard oppervlak zal hoe dan ook afnemen ten opzichte van de huidige situatie.

Afvalwater en riolering

Het plan ligt in een gebied met een gecombineerde riolering. Vuil water wordt aangesloten op de bestaande riolering. Voor het verwerken van schoon hemelwater wordt de volgende voorkeursvolgorde aangehouden:

- vasthouden voor benutting;
- infiltratie;
- afvoeren naar oppervlaktewater;
- afvoeren naar AWZI.

Het projectgebied kan met het hemelwater en geïnfiltreerde water mogelijk worden aangesloten op de nabij gelegen watergang. Het overige afvalwater dient dan gescheiden van hemelwater van schone oppervlakken te worden afgevoerd naar A.W.Z.I. Harnaschpolder.

Watersysteemkwaliteit en ecologie

Het projectgebied heeft ook in de nieuwe situatie, vanwege het ontbreken van oppervlaktewater, geen directe invloed op de kwaliteit van het oppervlaktewater. De aquatisch-ecologische toestand van het oppervlaktewater blijft voor een belangrijk deel afhankelijk van de vermindering van verontreiniging van gebieden elders, zoals uitwaterende polders, overstorten van riolering, diffuse bronnen en stedelijk gebied.

Het afstromend hemelwater vanaf het projectgebied kan een gering positief effect op de waterkwaliteit hebben, indien het hemelwater wordt afgevoerd middels een gescheiden rioolstelsel. Door de infiltratie van hemelwater in de bodem kan door de bodempassage eveneens een kwaliteitsverbetering plaatsvinden van het grondwater.

Waterveiligheid en waterkeringen

In bijlage 3 bij Bijlage 3 onderzoek water is de leggerkaart wateren en waterkeringen van het gebied opgenomen. Op de kaart is ook in de nieuwe situatie geen beschermingszone voor dit perceel opgenomen. Nadere criteria ten aanzien van veiligheid en waterkeringen zijn niet aan de orde.

3.5.3 Conclusie

Als gevolg van het plan neemt het verhard oppervlak af. Er geldt dus geen waterbergingsopgave en er hoeven geen compenserende maatregelen getroffen te worden.

Er zal een gescheiden riolering aangelegd worden. Voor het verwerken van schoon hemelwater staan nog meerdere opties open.

Op basis van bovenstaande bevindingen kan geconcludeerd worden dat de beoogde ontwikkeling geen negatief effect heeft op het watersysteem en dat het plan conform het beleid is van het Hoogheemraadschap van Delfland.

3.6 Bodem

3.6.1 Wettelijk kader

De Wet bodembescherming ziet, vanuit een goed milieubeheer, op de bodembescherming en bodemsanering. Met deze wet moet rekening worden gehouden met het ontwikkelen en realiseren van ruimtelijke plannen. In een bestemmingsplan dat voorziet in ruimtelijke ontwikkeling, moet verantwoord zijn dat het bestemmingsplan uitvoerbaar is op grond van de bodemkwaliteit voor die ruimtelijke ontwikkeling.

Met het oog op een goede ruimtelijke ordening dient in verband met de uitvoerbaarheid van een plan rekening te worden gehouden met de bodemgesteldheid in het plangebied. Bij functiewijzigingen dient te worden bekeken of de bodemkwaliteit voldoende is voor de betreffende functiewijziging. Nieuwe bestemmingen dienen bij voorkeur op schone grond te worden gerealiseerd. De provincie hanteert de richtlijn dat bij de beoordeling van ruimtelijke plannen ten minste het eerste deel van het verkennend

bodemonderzoek, het historisch onderzoek, moet worden verricht. Indien uit historisch onderzoek wordt geconcludeerd dat op de betreffende locatie sprake is geweest van activiteiten met een verhoogd risico op verontreiniging dan dient het volledig verkennend bodemonderzoek te worden verricht.

3.6.2 Onderzoek

Voor het gebied is op 16 september 2013 een verkennend bodemonderzoek, gebaseerd op de NEN 5740, uitgevoerd door Ingenieursbureau Mol. Dit is in 2018 aangevuld met een verkennend onderzoek naar asbest in de grond. Zie Bijlage 4 onderzoek bodem en Bijlage 5 onderzoek asbest in bodem.

Het doel van deze verkennende onderzoeken is aan te tonen dat op de locatie redelijkerwijs gesproken geen verontreinigende stoffen aanwezig zijn in de grond of het freatisch grondwater in gehaltes boven respectievelijk de achtergrondwaarden en de streefwaarden.

3.6.3 Conclusie

Op basis van de resultaten van de verkennend onderzoeken wordt het volgende geconcludeerd:

- de bovengrond is plaatselijk licht verontreinigd met nikkel, PAK, soms DDE en alpha-HCH;
- de puinhoudende bovengrond is niet verontreinigd met de geanalyseerde parameters;
- de ondergrond is niet verontreinigd met de geanalyseerde parameters;
- het grondwater is licht verontreinigd met arseen en barium.

De hypothese onverdacht voor bodemverontreiniging dient te worden verworpen, aangezien in de grond en het grondwater licht verhoogde gehalten van enkele stoffen zijn aangetoond. Echter de onderzoeksresultaten geven geen aanleiding tot het instellen van verder onderzoek. De resultaten benaderen geenszins de toetswaarde voor nader onderzoek.

Opgemerkt wordt dat indien bijvoorbeeld bij herinirchtingswerkzaamheden grond vrijkomt die niet ter plaatse kan worden hergebruikt er restricties gelden ten aanzien van het hergebruik.

3.7 Ecologie

3.7.1 Wettelijk kader

Bij de voorbereiding van een ruimtelijk plan dient onderzocht te worden of de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) en het beleid van de provincie ten aanzien van de bescherming van dier- en plantensoorten en de bescherming van het Natuurnetwerk Nederland de uitvoering van het plan niet in de weg staan. In elk geval moet aannemelijk zijn dat vergunning of ontheffing van de van de bij of krachtens deze wet geldende verbodsbepalingen kan worden verkregen voor de activiteiten die met dit bestemmingsplan mogelijk worden gemaakt. Dit is anders indien uit de Wnb voortvloeit dat een passende beoordeling moet worden gemaakt. Deze dient te zijn verricht ten tijde van vaststelling van het bestemmingsplan.

Soortenbescherming

De Wnb bevat onder andere verbodsbepalingen ten aanzien van het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, eieren en rustplaatsen van vogels als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn. Gedeputeerde Staten (hierna: GS) kunnen hiervan ontheffing verlenen en bij verordening kunnen Provinciale Staten (hierna: PS) vrijstelling verlenen van dit verbod. De voorwaarden waaraan voldaan moet worden om ontheffing of vrijstelling te kunnen verlenen zijn opgenomen in de Wnb en vloeien direct voort uit de Vogelrichtlijn. Verder is het verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen of te verstoren. GS kunnen hiervan ontheffing verlenen en bij verordening kunnen PS vrijstelling verlenen van dit verbod. De gronden voor verlening van ontheffing of vrijstelling zijn opgenomen in de Wnb en vloeien direct voort uit de Habitatrichtlijn.

Ten slotte is een verbodsbepaling opgenomen voor overige soorten. Deze soorten zijn opgenomen in de

bijlage onder de onderdelen A en B bij de Wnb. De provincie kan ontheffing verlenen van deze verboden. Verder kan bij provinciale verordening vrijstelling worden verleend van de verboden. De noodzaak tot ontheffing of vrijstelling kan hierbij ook verband houden met handelingen in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden. In de provincie Zuid-Holland zal voor ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden en bestendig beheer en onderhoud een vrijstelling geleden voor een groot deel van de “overig” beschermde soorten. Deze lijst zal in Zuid-Holland ongeveer vergelijkbaar met de “Tabel 1-soorten”, dus de meest algemene soorten amfibieën en zoogdieren. Voor de Europees beschermde soorten (Vogel- en Habitatrichtlijn) is er overigens geen beleidsruimte en blijft de bescherming onveranderd.

Stikstofdepositie

Met de inwerkingtreding van het Programma Aanpak Stikstof (PAS) in juli 2015 is bepaald dat berekend dient te worden of een nieuwe activiteit een toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden zal geven. Indien dit inderdaad het geval is, dient beoordeeld te worden of de natuurlijke kenmerken van betrokken Natura 2000-gebieden dermate in het geding zijn dat gesproken kan worden van een significant negatief effect, of dat de verslechtering niet significant is en de planontwikkeling aanspraak kan maken op benutting van de ontwikkelingsruimte.

3.7.2 Onderzoek

De aanvrager heeft een ecologisch onderzoek (Van der Goes en Groot, september 2017, zie ook Bijlage 6 onderzoek ecologie) laten uitvoeren met als doel te inventariseren of het project mogelijk in strijd is met de hierboven genoemde wetgeving. Daarbij is onderzoek naar stikstofdepositie uitgevoerd. Verder is in de periode mei-september 2018 een nader onderzoek uitgevoerd naar vleermuizen in het plangebied. Hieronder volgen de resultaten.

Beschermde natuurgebieden

Het projectgebied ligt buiten de invloedssfeer van beschermde natuurgebieden en het Natuurnetwerk. Een nadere toetsing aan regelgeving is niet nodig.

Soorten

Het onderzoeksgebied is in potentie geschikt voor grondgebonden zoogdieren, vogels en vleermuizen. Er zijn vogelnesten van niet jaarrond beschermde soorten aangetroffen. Vleermuizen zijn niet aangetroffen, maar het plangebied is potentieel geschikt als verblijfplaats en foerageergebied. Ook bij het nader onderzoek zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen geconstateerd.

In de directe omgeving leven enkele kolonies streng beschermde soorten waaronder de Laatvlieger. Door de aankomende gevelisolaties van veel woningen komen de verblijfplaatsen van deze soort behoorlijk onder druk te staan. Dit kan ertoe leiden dat de ontheffingen die noodzakelijk zijn voor de werkzaamheden niet meer verleend worden.

Het wordt daarom sterk aanbevolen om in de nieuwbouw verblijfplaatsen te realiseren voor huismus, gierzwaluw en vleermuis.

Stikstof

Ten behoeve van de realisatie van het beschreven planvoornemen is een stikstofdepositieanalyse uitgevoerd. De uitkomst van de berekeningen is opgenomen in Bijlage 6 onderzoek ecologie. Uit de berekeningen blijkt dat in het worst case scenario de hoogste extra depositie toe te rekenen aan het project <0,05 mol/ha/jaar bedraagt op het meest dichtbijzijnde stikstofgevoelige habitattype in Solleveld en Kapittelduinen.

3.7.3 Conclusie

De stikstofdepositie overschrijdt niet de landelijk gestelde grenswaardes van 1 mol/ha/jaar en 0,05 mol/ha/jaar zodat geen vergunning of melding van het project noodzakelijk is.

Van vleermuizen zijn geen verblijfplaatsen en/of andere beschermde essentiële gebruiksfuncties aangetroffen. Daarom is het niet nodig ontheffing aan te vragen in het kader van Wnb. Wel moet bedacht worden dat de sloopwerkzaamheden zeker twee jaar na de onderzoeksperiode zullen worden verricht. Een onderzoek direct voorafgaand aan de sloopwerkzaamheden is nodig om er zeker van te zijn dat de natuurwetgeving niet zal worden overtreden.

Voor de broedvogels dienen werkzaamheden waarbij nesten vernield of verstoord kunnen worden, buiten het broedseizoen plaats te vinden. Een ontheffing is voor broedvogels dan niet nodig. Het broedseizoen loopt ruwweg van half maart tot half juli.

Natuurinclusief bouwen is een 'geen spijt' maatregel, zeker ook met het oog op toekomstige nieuwbouw- en renovatieplannen.

3.8 Cultuurhistorische aspecten

3.8.1 Wettelijk kader

Als gevolg van het Verdrag van Valetta, dat in 1998 door het Nederlandse parlement is goedgekeurd en in 2006 zijn beslag heeft gekregen in de gewijzigde Monumentenwet 1988, stellen Rijk en Provincie zich op het standpunt dat in het ruimtelijk beleid zorgvuldig met het archeologische erfgoed moet worden omgegaan. Voor gebieden waar archeologische waarden voorkomen of waar reële verwachtingen bestaan dat ter plaatse archeologische waarden aanwezig zijn, dient voorafgaand aan bodemingrepen archeologisch onderzoek te worden uitgevoerd. De uitkomsten van het archeologisch onderzoek dienen vervolgens volwaardig in de belangenafweging te worden betrokken. Het Rijk heeft deze beleidsuitgangspunten neergelegd in onder meer de Cultuurnota 2005 - 2008, de Nota Belvedère, de Nota Ruimte en het Structuurschema Groene Ruimte 2.

De provincie Zuid-Holland hanteert het uitgangspunt dat op terreinen die voorkomen op de Archeologische Monumentenkaart Zuid-Holland en in gebieden die op de kaart archeologische waarden van de Cultuurhistorische Hoofdstructuur (CHS-kaart) ten minste een redelijke tot grote kans op archeologische sporen hebben, archeologisch vooronderzoek in het kader van de planvoorbereiding dient plaats te vinden. Voor zover er onzekerheid bestaat over de precieze aanwezigheid van archeologische waarden, dient in het bestemmingsplan voor het bouwrijp maken een omgevingsvergunningplicht te worden gehanteerd. Het verlenen van een omgevingsvergunning wordt daarbij afhankelijk gesteld van de uitkomsten van nader archeologisch onderzoek en de belangenafweging op grond daarvan.

Doelstelling van het Verdrag van Valetta is de bescherming en het behoud van archeologische waarden. Als gevolg van dit verdrag wordt in het kader van de ruimtelijke ordening het behoud van het archeologisch erfgoed meegewogen zoals alle andere belangen die bij de voorbereiding van het plan een rol spelen.

In de Nederlandse wetgeving wordt aan artikel 5 uit het Verdrag van Malta invulling gegeven door middel van artikelen 38, 39 en 40 van de Monumentenwet 1988. In deze artikelen is bepaald, dat het archeologisch erfgoed beschermd dient te worden middels het bestemmingsplan. Gemeenten moeten bij het vaststellen van bestemmingsplannen rekening houden met de eventuele aanwezigheid van archeologische waarden. Hieronder vallen zowel reeds bekende archeologisch waardevolle gebieden als gebieden waarvoor een (verhoogde) archeologische verwachting geldt. Deze waarden krijgen een archeologische (dubbel)bestemming in de planregels, waaraan een vergunningstelsel is gekoppeld. Op de planverbeelding wordt het gebied vastgesteld en in de plantoelichting wordt een en ander toegelicht. In artikel 41a van de Monumentwet 1988 is bepaald, dat de artikelen 39, 40 en 41, eerste lid, niet van toepassing zijn op plangebieden met een oppervlakte kleiner dan 100 m2. Bij projecten die deze oppervlakte overschrijden, dient het archeologisch belang altijd te worden meegewogen in de belangenafweging. Gemeenten kunnen van deze grens afwijken, mits de redenen hiervoor goed

onderbouwd kunnen worden. De gemeente Westland maakt van deze mogelijkheid gebruik door op de gemeentelijk archeologische beleidskaart (zie volgende paragraaf) zowel naar boven als beneden af te wijken van de gestelde norm van 100 m2.

3.8.2 Gemeentelijk kader

Conform de Monumentenwet 1988 zijn overheden gehouden archeologie op te nemen in ruimtelijke plannen. Op 26 juni 2012 heeft de gemeente Westland haar archeologische beleidskaart vastgesteld. Op deze kaart is weergegeven waar in de gemeente – en in welke mate – er kans is op het aantreffen van archeologische resten, uitgedrukt in een verwachtingszone. Aan deze verwachtingszones zijn ondergrenzen gekoppeld die aangeven wanneer archeologisch onderzoek vanwege een voorgenomen ontwikkeling nodig is. De beleidskaart geeft een globaal inzicht in de te verwachten archeologie, in het bestemmingsplan wordt het beeld aangescherpt. Het archeologiebeleid legt vast hoe de gemeente Westland met haar bodemarchief omgaat.

De gemeente Westland stelt met dit beleidsplan:

- ondergrenzen vast (uitgedrukt in oppervlakte en diepte), die duidelijk aangeven of een initiatiefnemer, dan wel een vergunningaanvrager verplicht is om archeologisch vooronderzoek te laten verrichten;

- de in dit beleidsplan opgestelde normen vast teneinde deze normen op te nemen in alle bestemmingsplannen;

- de beleidskaart vast.

3.8.3 Onderzoek

In opdracht van aanvrager is in december 2017 door SOB Research een archeologisch bureauonderzoek en een inventariserend veldonderzoek (IVO), verkennende fase, uitgevoerd in verband met de geplande (her)ontwikkeling van het plangebied . Zie Bijlage 7 onderzoek archeologie.

Het archeologisch onderzoek is utigevoerd in het kader van dit bestemmingsplan voor de bouw van de nieuwe woningen. De oppervlakte van het plangebied bedraagt circa 0,4 hectare.

3.8.4 Conclusie en aanbevelingen

Op basis van het uitgevoerde onderzoek kan worden geconcludeerd dat de voorgenomen planrealisatie kan leiden tot aantasting van behoudenswaardige archeologische resten. Dat betreft de zones buiten het hoofdgebouw van de school, waar een intact bodemprofiel kan worden verwacht. Daar bestaat de kans dat er in de top van de Afzettingen van Duinkerke I, op een diepte van circa 0,8 - 1 meter beneden het maaiveld, archeologische resten aanwezig zijn uit de Late Ijzertijd, de Romeinse Tijd en de Middeleeuwen. Er wordt dan ook geadviseerd om ter plaatse van deze zones een Inventariserend Veldonderzoek door middel van proefsleuven uit te doen voeren.

Ter plaatse van het schoolgebouw wordt de kans op intacte archeologische resten klein geacht. Hier is de bodem immers tot op een diepte van 1,3 meter beneden het maaiveld verstoord en zijn alle potentiële archeologische niveaus (top Afzettingen van Duinkerke III a en top van de Afzettingen van Duinkerke I verdwenen. Daarom wordt een aanvullend archeologisch onderzoek ter plaatse van het schoolgebouw niet meer noodzakelijk geacht.

Hoofdstuk 4 Juridische planbeschrijving

4.1 Planvorm

4.1.1 Wettelijk voorgeschreven standaardisering

De planregels en de planverbeelding van dit bestemmingsplan zijn overeenkomstig de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen als gepubliceerd door het ministerie van VROM (SVBP 2008) en als wettelijk voorgeschreven in de ministeriële Regeling standaarden ruimtelijke ordening 2008 (Staatscourant 2008, nr. 377, van 30 oktober 2008).

Daarnaast zijn in de planregels de standaardregels opgenomen als geboden in artikelen 3.2.1 en 3.2.2 van het Besluit ruimtelijke ordening. In een apart artikel zijn de bijzondere gebruiksverboden opgenomen voor alle bestemmingen, welke verboden aansluiten op het wettelijk verbod als neergelegd in artikel 7.10 van de Wet ruimtelijke ordening.

Voor uitleg van die planregels wordt verwezen naar de toelichting op het Besluit ruimtelijke ordening en de Regeling standaarden ruimtelijke ordening 2008, in samenhang met de jurisprudentie over die uitleg.

Voorts is de "Werkafspraak terminologie Wabo in Standaard voor Vergelijkbare bestemmingsplannen" van september 2010 verwerkt. Die werkafspraak in het kader van de ministeriële regeling is gemaakt met het oog op de invoering van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) op 1 oktober 2010.

4.1.2 Aanvullingen geoorloofde afwijking van de SVBP 2012

De planregels en planverbeelding van dit bestemmingsplan zijn toegesneden op de specifieke behoefte aan planregulering voor het gegeven plangebied. In de hierna volgende paragrafen is de aan het bestemmingsplan eigen plansystematiek toegelicht voor zover die een aanvulling of een geoorloofde afwijking vormt van de SVBP 2012.

4.1.3 Systematiek van de planregels

Opbouw planregels

De regels van het bestemmingsplan bestaan uit de volgende onderdelen:

- Inleidende regels;
- Bestemmingsregels;
- Algemene regels;
- Overgangs- en slotregels.

Inleidende regels

Begrippen (Artikel 1)

Dit artikel definieert de begrippen die in het bestemmingsplan worden gebruikt. Dit wordt gedaan om interpretatieverschillen te voorkomen.

Wijze van meten (Artikel 2)

Dit artikel geeft aan hoe de lengte, breedte, hoogte, diepte en oppervlakte en dergelijke van gronden en bouwwerken wordt gemeten of berekend. Alle begrippen waarin maten en waarden voorkomen worden in dit artikel verklaard.

Bestemmingsregels

De bestemmingsregels van het bestemmingsplan bestaan uit de volgende onderdelen:

- doeleindenomschrijving (gebruiksregels);
- bouwregels;
- nadere eisen;
- afwijkingsregels.

Gebruiksregels

De doeleindenbeschrijving van de bestemming of de dubbelbestemming, waarvan opname in de planregels is geboden in artikel 3.1.3 van het Besluit ruimtelijke ordening, is in de planregels voor elke bestemming in eerste instantie vervat in het onderdeel "Bestemmingsomschrijving". Van het onderdeel "Specifieke gebruiksregels" wordt in de planregels vooral gebruik gemaakt om regels te geven voor de onder de bestemming of dubbelbestemming vallende functieaanduidingen en bouwaanduidingen en andere aanduidingen.

Afwijkingsregels

In het onderdeel "Afwijken van de gebruiksregels" wordt alleen die afwijkingsbevoegdheid opgenomen die uitsluitend ziet op het gebruik. Zodra sprake is van het afwijken van de bouwregels - ook al vormt dat bouwen een (klein) onderdeel van het gebruik in ruime zin - wordt de bevoegdheid daartoe geplaatst in het onderdeel "Afwijken van de bouwregels".

Aanleggen of slopen

De aanlegregels of sloopregels zijn uitvoerig met het oog op een zorgvuldige verlening van de omgevingsvergunning daartoe, voor zover regels daarvoor niet reeds zijn voorzien in de Wet ruimtelijke ordening of het Besluit ruimtelijke ordening. De aanlegregels of sloopregels kennen de volgende onderverdeling:

- het aanlegverbod of sloopverbod zelf;
- de voorwaarden waaronder een omgevingsvergunning mag worden verleend en het inwinnen van deskundigenadvies;
- de specifieke aanlegverboden of sloopverboden met de daarop gegeven uitzonderingen.

Algemene gebruiksregels

In het artikel "Algemene gebruiksregels" zijn naast een verwijzing naar het algemene gebruiksverbod van artikel 7.2 van de Wet ruimtelijke ordening, specifieke gebruiksverboden ter invulling van het algemene gebruiksverbod opgenomen. Daarin is onderscheid gemaakt tussen het verbod op het gebruik van gronden en het verbod op het gebruik van bouwwerken.

Overgangs- en slotregels

In het artikel "Slotregel" zijn de volgende onderdelen opgenomen:

- het onderdeel "Vervangen bestemmingsplannen" waarin een overzicht van de bestemmingsplannen en andere planregimes is opgenomen die met dit bestemmingsplan zijn vervangen;
- en het onderdeel "Citeertitel".

4.1.4 Systematiek van de planverbeelding

Wettelijke vereisten

De Wro bepaalt dat ruimtelijke plannen digitaal en analoog beschikbaar moeten zijn. Hierbij vormt de inhoud van de digitale versie de beslissende versie. De digitalisering brengt met zich mee dat bestemmingsplannen digitaal uitwisselbaar en op vergelijkbare wijze gepresenteerd moeten worden. Met het oog hierop stellen de Wro en de onderliggende regelgeving eisen waaraan digitale en analoge plannen moeten voldoen. Zo bevat de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP) bindende afspraken waarmee bij het maken van bestemmingsplannen rekening moet worden gehouden. De SVBP kent (onder meer) hoofdgroepen van bestemmingen, een lijst met functie- en bouwaanduidingen, gebiedsaanduidingen en een verplichte opbouw van de planregels en het renvooi.

De planverbeelding is digitaal vorm gegeven overeenkomstig de Regeling standaarden ruimtelijke ordening 2008. De digitale planverbeelding en de andere onderdelen van de dataset hebben het volgende planidentificatie-nummer gekregen:

NL.IMRO.1783.WATROZEMARIJN1pbp-VO01

De dataset bestaat uit:

- het GML-bestand van de planverbeelding;
- het XML-geleideformulier;

- de onderliggende bestanden zoals ondergrond en overige topografische informatie;
- de PDF- en HTML-bestanden voor respectievelijk de verbeelding van plantoelichting en planregels.

Leeswijzer verbeelding

Wegwijzer via internet

Met de digitalisering van ruimtelijke plannen is het lezen en interpreteren van de verbeelding (voorheen plankaart) een nieuwe aangelegenheid. Via de website www.ruimtelijkeplannen.nl kunnen bestemmingsplannen (ook in voorbereiding zijnde plannen voor zover deze ter inzage zijn gelegd) worden ingezien. Via het tabblad 'bestemmingsplannen' kan worden doorgeklikt naar de provincie, de woonplaats of nog specifieker de straatnaam. De gebieden die zwart omlijnd op de kaart staan aangeduid, zijn de gebieden waarvoor een bestemmingsplan digitaal raadpleegbaar is.

Zodra het gewenste bestemmingsplan is gevonden en deze voldoende is ingezoomd, wordt de betreffende bestemmingslegging zichtbaar. Om een beter beeld van de omgeving te krijgen, kan voor verschillende ondergronden worden gekozen (luchtfoto, topografie). Zodra linksonder 'legenda' wordt aangeklikt, wordt inzichtelijk wat de verschillende kleuren betekenen. Door vervolgens op een locatie binnen het plangebied te klikken wordt aan de rechterzijde van de kaart de bijbehorende informatie getoond. Indien meer informatie is gewenst, kan worden doorgeklikt naar de toelichting en/of de regels van het plan.

Analoge verbeelding

Alhoewel de digitale verbeelding het uitgangspunt vormt, blijft het mogelijk het bestemmingsplan analoog in te zien. Het lezen van de analoge verbeelding is verschillend van de digitale verbeelding. Op de analoge verbeelding zijn alle functies zodanig bestemd, dat het mogelijk is om met behulp van het renvooi direct te zien welke bestemmingen aan de gronden binnen het plangebied zijn gegeven en welke regels daarbij horen. Uitgangspunt daarbij is dat de verbeelding zoveel mogelijk informatie geeft over de in acht te nemen maten en volumes.

Bestemmingsvlak en bouwvlak

Vrijwel elke bestemming bestaat doorgaans uit twee vlakken: een bestemmingsvlak en een bouwvlak. Het bestemmingsvlak geeft aan waar een bepaald gebruik toegestaan is. Het bouwvlak is een gebied waarvoor de mogelijkheden om gebouwen te bouwen in de regels zijn aangegeven. Bouwvlakken worden doorgaans voorzien van aanduidingen die betrekking hebben op de maatvoering. Soms komt het voor dat het bestemmingsvlak en het bouwvlak met elkaar samenvallen. Op de plankaart is dan uitsluitend een bouwvlak te zien (het bestemmingsvlak ligt hieronder).

Aanduidingen

Op de digitale plankaart is een onderscheid gemaakt in verschillende aanduidingen. Een aantal functieaanduidingen is gebruikt om de gebruiksmogelijkheden binnen een bestemming of een gedeelte daarvan nader te specificeren. Het kan hierbij gaan om een nadere specificatie van de gebruiksmogelijkheden, een expliciete verruiming daarvan of juist een beperking. Voorbeelden van functieaanduidingen zijn 'bedrijfswoning', 'detailhandel' en 'kantoor'.

Alle aanduidingen met betrekking tot de wijze van bouwen en de verschijningsvorm van bouwwerken, worden bouwaanduidingen genoemd. Voorbeelden van bouwaanduidingen zijn 'gestapeld' en 'onderdoorgang'.

Alle aanduidingen die betrekking hebben op afmetingen, percentages en oppervlakten, zowel ten aanzien van het bouwen als ten aanzien van het gebruik, zijn maatvoeringaanduidingen.

4.2 Bestemmingsregeling

De functies in het plangebied die in dit plan zijn bestemd, zijn de volgende (in alfabetische volgorde van bestemming):

4.2.1 Bestemming "Groen"

De gronden in het noorden van het plangebied zijn bestemd als Groen. Op deze gronden zijn ook water, speelvoorzieningen, voet- en fietspaden toegestaan.

4.2.2 Bestemming "Tuin"

Op de gronden waarop uitsluitend tuin bij het wonen is of wordt gesitueerd, is de bestemming "Tuin" (T) neergelegd.

4.2.3 Bestemming "Verkeer - Verblijfsgebied"

Een deel van de gronden is bestemd als verblijfsgebied met een functie voor verblijf, verplaatsing en gebruik ten dienste van de aangrenzende bestemmingen. Binnen deze bestemming is een aantal passende gebruiksvormen toegestaan zoals parkeren, nutsvoorzieningen, groen- en waterpartijen, fiets- en voetpaden.

4.2.4 Bestemming "Wonen"

Op de gronden waarop de nieuwbouw zal worden gerealiseerd, is de bestemming "Wonen" neergelegd..

4.2.5 Dubbelbestemming "Waarde Archeologie 2"

Op de gronden waarin mogelijk archeologische waarden liggen, is de dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 2" (WR-A 2) neergelegd. Aan deze bestemming is een aanlegstelsel verbonden.

Hoofdstuk 5 Uitvoerbaarheid

5.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

5.1.1 Overleg

In de periode van PM t/m PM zal over het voorontwerp van dit bestemmingsplan bestuurlijk overleg plaatsvinden als geboden in artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening.

De uitkomsten van het overleg, als bedoeld in artikel 3.1.6, eerste lid, onder c., van het Besluit ruimtelijke ordening, zullen worden opgenomen in een nota van beantwoording vooroverlegreacties.

5.1.2 Inspraak

In het kader van de Inspraakverordening Westland 2004 zal er voor het voorontwerp PM inspraak plaatsvinden.

5.2 Economische uitvoerbaarheid

Het verhaal van kosten van de grondexploitatie over de in het plan begrepen gronden is geregeld in de met de ontwikkelaar afgesloten koopovereenkomst. Daarmee is voldaan aan artikel 6.12, lid 2 onder a van de Wet ruimtelijke ordening en hoeft de gemeente geen exploitatieplan, als bedoeld in het eerste lid van genoemd artikel, op te stellen.

De economische uitvoerbaarheid van het plan is hiermee verzekerd.

Regels

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

1.1 plan

het bestemmingsplan Rozemarijn 1, Wateringen met identificatienummer NL.IMRO.1783.WATROZEMARIJN1pbp-VO01 van de gemeente Westland.

1.2 bestemmingsplan

de geometrisch bepaalde planobjecten met de bijbehorende regels en de daarbij behorende bijlagen.

1.3 aanduiding

een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden.

1.4 aanduidingsgrens

de grens van een aanduiding indien het een vlak betreft.

1.5 aanbouw

een aparte ruimte die via het hoofdgebouw toegankelijk is en ruimtelijk ondergeschikt is aan het hoofdgebouw.

1.6 aan-huis-gebonden-onderneming

een onderneming welke gevestigd is of kan zijn in een woning en die toebehoort aan een natuurlijk persoon, welke in de betreffende woning woont en die geen personeel in dienst heeft, waarbij de woning in overwegende mate haar woonfunctie behoudt en de onderneming de ruimtelijke uitstraling van de woonfunctie niet aantast.

1.7 achtererf

de gronden die behoren bij het hoofdgebouw en gelegen zijn achter de achtergevel van het hoofdgebouw of achter een denkbeeldige lijn in het verlengde daarvan.

1.8 bestaande bouwwerken

bouwwerken die op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan tot stand zijn gekomen of vergund zijn om tot stand te zullen komen met inachtneming van het bepaalde bij of krachtens de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

1.9 voldoende parkeergelegenheid

parkeergelegenheid voor personenauto's, bestelauto's, motorfietsen en driewielige motorvoertuigen, waarvan het aantal parkeerplaatsen en de omvang daarvan voldoet aan de beleidsregel 'Parkeernormering gemeente Westland', zoals die geldt ten tijde van de vaststelling van dit bestemmingsplan en - indien deze beleidsregel gedurende de planperiode wordt gewijzigd - aan die wijziging.

1.10 antenne-installatie

een installatie bestaande uit een antenne, een antennedrager, de bedrading en de al dan niet in één of meer techniekkasten opgenomen apparatuur, met daarbij behorende bevestigingsconstructie.

1.11 bebouwing

één of meer gebouwen en/of bouwwerken geen gebouwen zijnde.

1.12 bestemmingsgrens

de grens van een bestemmingsvlak.

1.13 bestemmingsvlak

een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming.

1.14 bevoegd gezag

bevoegd gezag zoals bedoeld in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

1.15 bijgebouw

een (vrijstaand of aan een hoofdgebouw aangebouwd) gebouw dat in functioneel en ruimtelijk opzicht ondergeschikt is aan het hoofdgebouw en geen rechtstreekse toegang tot het hoofdgebouw heeft.

1.16 bouwen

het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk, alsmede het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen van een standplaats.

1.17 bouwgrens

de grens van een bouwvlak.

1.18 bouwlaag

een doorlopend gedeelte van een gebouw dat wordt begrensd door vloeren of balklagen die op gelijke hoogte of bij benadering gelijke hoogte liggen. Het dient hierbij te gaan om horizontale bouwlagen.

1.19 bouwperceel

een aanééngesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten.

1.20 bouwperceelgrens

de grens van een bouwperceel.

1.21 bouwvlak

een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken geen gebouwen zijnde zijn toegelaten.

1.22 bouwwerk

elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die hetzij direct hetzij indirect met de grond is verbonden, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond.

1.23 bouwwijze

de wijze waarop het op een bouwperceel gelegen hoofdgebouw al dan niet is verbonden met het hoofdgebouw op een aansluitend bouwperceel; dit kan zijn:

vrijstaand, twee-aaneen, gestapeld of aaneengebouwd.

1.24 boveninsteek

de snijlijn van het maaiveld en het beloop van een watergang.

1.25 dakkapel

een constructie, welke ondergeschikt is aan het dakvlak, ter vergroting van een gebouw, die vrij ligt in het hellend dakvlak.

1.26 daknok

hoogste punt van een schuin dak.

1.27 dakopbouw

een toevoeging aan het dakvlak van een bouwmassa die niet vrij in het dakvlak ligt, maar ten minste de nok- of gootlijn of zijkant van het dakvlak raakt van het betreffende gebouw/de betreffende woning. Het plaatsen van een dakopbouw gaat ten koste van de karakteristiek van het profiel van het gebouw/de woning.

1.28 dakvoet

laagste punt van een schuin dak.

1.29 detailhandel

het bedrijfsmatig te koop aanbieden (waaronder de uitstalling ten verkoop), verkopen, verhuren en leveren van goederen aan personen die de goederen kopen of huren voor gebruik, verbruik of aanwending anders dan in de uitoefening van een beroeps- of bedrijfsactiviteit.

1.30 dienstverlening

het bedrijfsmatig verlenen van diensten, waarbij het publiek rechtstreeks (al dan niet via een balie) te woord wordt gestaan en geholpen, zoals reis- en uitzendbureaus, kapsalons, pedicures, wasserettes, makelaarskantoren en bankfilialen.

1.31 erf

al dan niet bebouwde gronden die bij de hoofdmassa horen, of een gedeelte daarvan, dat direct is gelegen bij een hoofdgebouw en dat in feitelijk opzicht is ingericht ten dienste van het gebruik van dat gebouw, en voor zover een bestemmingsplan of beheersverordening van toepassing is, deze inrichting niet verbieden.

1.32 gebouw

elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt.

1.33 hoofdgebouw

een gebouw dat op een bouwperceel door zijn aard, constructie of afmetingen als belangrijkste bouwwerk valt aan te merken exclusief de aan- en uitbouwen of bijgebouwen.

1.34 kap

een constructie van uitsluitend een of meer hellende dakvlakken met een helling van meer dan 20 en minder dan 65 graden.

1.35 nutsvoorzieningen

voorzieningen ten behoeve van telecommunicatie en de gas-, water- en elektriciteitsdistributie alsmede soortgelijke voorzieningen van openbaar nut, waaronder in ieder geval worden begrepen transformatorhuisjes, pompstations, gemalen, telefooncellen en zend-masten.

1.36 oorspronkelijke achtergevel

de achtergevel van het oorspronkelijk vergunde hoofdgebouw.

1.37 openbaar toegankelijk gebied

weg als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder b, van de Wegenverkeerswet 1994, alsmede pleinen, parken, plantsoenen, openbaar water en andere openbaar gebied dat voor publiek algemeen toegankelijk is, met uitzondering van wegen uitsluitend bedoeld voor de ontsluiting van percelen door langzaam verkeer.

1.38 overkapping

een bouwwerk, geen gebouw zijnde, voorzien van een gesloten dak en met aan ten hoogste één zijde een gesloten wand, welke ruimtelijk ondergeschikt is aan het hoofdgebouw.

1.39 parkeergarage

een gebouw uitsluitend bedoeld voor de stalling van auto's en motoren.

1.40 peil

a. voor gebouwen die onmiddellijk aan de weg grenzen: de hoogte van die weg;
b. in andere gevallen en voor bouwwerken, geen gebouwen zijnde: de hoogte van het aansluitende afgewerkte maaiveld, waarbij plaatselijke, niet bij verdere verloop van het terrein passende ophogingen of verdiepingen aan de voet van het bouwwerk, anders dan noodzakelijk voor de bouw ervan buiten beschouwing blijven. Het bouwwerk wordt gemeten aan de kant waar het aansluitend afgewerkt maaiveld het hoogst is.

1.41 seksinrichting:

een voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte waarin bedrijfsmatig of daarmee naar de aard en omvang vergelijkbare activiteiten, in de vorm van seksuele handelingen worden verricht of vertoningen van erotisch-pornografische aard plaatsvinden. Onder seksinrichting wordt in ieder geval begrepen een prostitutiebedrijf, een erotische massagesalon, een seksbioscoop of sekstheater, een sekswinkel, een seksautomatenhal en een seksclub of parenclub al dan niet in combinatie met elkaar.

1.42 straatmeubilair

bouwwerken ten behoeve van al dan niet openbare (nuts) voorzieningen, zoals:

verkeersgeleiders, verkeersborden, informatieborden, zitbanken, bloembakken, telefooncellen, abri's, kunstwerken, bushaltes, speeltoestellen, fietsenrekken en draagconstructies voor reclame; kleinschalige bouwwerken ten behoeve van (openbare) nutsvoorzieningen met een inhoud van ten hoogste 50 m3 en een bouwhoogte van ten hoogste 3 meter, waaronder begrepen voorzieningen ten behoeve van telecommunicatie, energievoorzieningen en brandkranen; afvalinzamelsystemen en hiermee gelijk te stellen bouwwerken.

1.43 uitbouw

uitbreiding van een ruimte in het hoofdgebouw tot buiten het bestaande oorspronkelijke hoofdgebouw (bijvoorbeeld erker) en welke ruimtelijk ondergeschikt is aan het hoofdgebouw.

1.44 voldoende parkeergelegenheid

parkeergelegenheid voor personenauto's, bestelauto's, motorfietsen en driewielige motorvoertuigen, waarvan het aantal parkeerplaatsen en de omvang daarvan voldoet aan de beleidsregel 'Parkeernormering gemeente Westland', zoals die geldt ten tijde van de vaststelling van dit bestemmingsplan en - indien deze beleidsregel gedurende de planperiode wordt gewijzigd - aan die wijziging.

1.45 voorerf

de gronden die behoren bij het hoofdgebouw en gelegen zijn voor de, met een gevellijn op de planverbeelding aangegeven, voorgevel van dat hoofdgebouw of voor een denkbeeldige lijn in het verlengde daarvan.

1.46 voorgevel

de naar de weg gekeerde zijde of aan de voorzijde van een gebouw gelegen gevel of waar deze op de planverbeelding is aangegeven met een gevellijn.

1.47 voorgevelrooilijn

de lijn welke kan worden getrokken in het verlengde van de naar het openbare gebied gekeerde gevel(s) van de hoofdbebouwing of daar waar deze op de planverbeelding is aangegeven met een gevellijn.

1.48 woning

een complex van ruimten, dat blijkens de indeling en inrichting bestemd is voor de huisvesting van een huishouden.

1.49 zijerf

de gronden die behoren bij het hoofdgebouw en gelegen zijn aan de zijkant(en) van dat hoofdgebouw tussen de denkbeeldige lijnen in het verlengde van de voor- en achtergevel.

Artikel 2 Wijze van meten

Bij de toepassing van deze regels wordt als volgt gemeten:

2.1 afstand

de loodrechte afstand tussen bouwwerken onderling alsmede de afstand van bouwwerken tot perceelsgrenzen wordt daar gemeten waar deze afstand het kleinst is.

2.2 de bouwhoogte van een bouwwerk

vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouwd of een bouwwerk, geen gebouw zijnde, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes en naar aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen.

2.3 de bouwhoogte van een antenne-installatie

a. ingeval van een vrijstaande (schotel)antenne-installatie: tussen het peil en het hoogste punt van de (schotel)antenne-installatie;
b. ingeval van een op of aan een bouwwerk gebouwde (schotel)antenne-installatie: tussen de voet van de (schotel)antenne-installatie en het hoogste punt van de (schotel)antenne-installatie.

2.4 de breedte, lengte en diepte van een bouwwerk

tussen (de lijnen getrokken door) de buitenzijde van de gevels en het hart van de scheidsmuren.

2.5 de dakhelling

langs het dakvlak ten opzichte van het horizontale vlak.

2.6 de goothoogte van een bouwwerk

vanaf het peil tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeibord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel.

2.7 de hoogte van een windturbine

vanaf het peil tot aan de (wieken)as van de windturbine.

2.8 de inhoud van een bouwwerk

tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidingsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen.

2.9 de lengte van een aanlegsteiger

de afstand tussen de boveninsteek van het water en het deel van de aanlegsteiger dat daar het verst vanaf gelegen is.

2.10 de oppervlakte van een bouwwerk

tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Groen

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Groen aangewezen gronden zijn bestemd voor groen, water, speelvoorzieningen en voet- en fietspaden.

3.2 Bouwregels

Op deze gronden mag worden gebouwd en gelden de volgende regels:

a. op deze gronden mogen uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd;
b. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, bedraagt ten hoogste 3 m.

Artikel 4 Tuin

4.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Tuin' aangewezen gronden zijn bestemd voor tuinen bij de op de aangrenzende gronden gelegen hoofdgebouwen, en voor een erker.

4.2 Bouwregels

Op deze gronden mag worden gebouwd en gelden de volgende regels

4.2.1 Erkers

Een erker is toegestaan onder de volgende voorwaarden:

a. De erker wordt gesitueerd tenminste 0,5 m uit de zijgevel van het hoofdgebouw en tenminste 0,5 m uit de kap;
b. De diepte van de erker bedraagt ten hoogste 1/3 van de afstand van de voorgevel tot de voorste perceelsgrens met een maximum van 1,5 meter;
c. De breedte van de erker bedraagt ten hoogste 2/3 van de breedte van de gevel van het hoofdgebouw;
d. De goothoogte van de erker bedraagt ten hoogste 3 m of 0,3 m boven de vloer van de eerste verdieping van het hoofdgebouw op de aangrenzende gronden;
e. De bouwhoogte van de erker bedraagt ten hoogste 4 meter.

4.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

De bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, bedraagt ten hoogste 1 meter.

Artikel 5 Verkeer - Verblijfsgebied

5.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Verkeer - Verblijfsgebied' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. verblijfsgebied met een functie voor verblijf, verplaatsing en gebruik ten dienste van de aangrenzende bestemmingen;
b. bij deze bestemming behorende voorzieningen, zoals voet- en fietspaden, groenvoorzieningen, parkeervoorzieningen, reclame-uitingen en water.

5.2 Bouwregels

Op deze gronden mogen uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd met dien verstande dat de bouwhoogte, anders dan voor verkeersregeling, verkeersleiding, wegaanduiding of verkeerslichting, ten hoogste 3 m bedraagt.

Artikel 6 Wonen

6.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Wonen' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. het wonen;
b. bij deze bestemming behorende voorzieningen, zoals erven en water.

6.2 Bouwregels

Op deze gronden mag worden gebouwd en gelden de volgende regels:

6.2.1 Hoofdgebouwen

a. hoofdgebouwen worden uitsluitend gebouwd binnen het bouwvlak;
b. de bouwhoogte van hoofdgebouwen bedraagt ten hoogste de met de aanduiding "maximale bouwhoogte (m)" aangegeven bouwhoogte;
c. de goothoogte van hoofdgebouwen bedraagt ten hoogste de met de aanduiding "maximale goothoogte (m)" aangegeven goothoogte;
d. de goothoogte mag alleen worden overschreden door een kap.

6.2.2 Aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen

a. het gezamenlijk oppervlak van aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen op het erf (zij-, achter- en voorerf) bedraagt ten hoogste 50 % van het zij- en achtererf van de woning tot een maximum van 50 m2;
b. indien het zij- en achtererf een grotere oppervlakte heeft dan 100 m2 mag bij de maximale oppervlakte van 50 m2 een percentage van 10% van het meerdere worden opgeteld, tot een maximum van 75 m2;
c. indien niet in de perceelsgrens wordt gebouwd, bedraagt de afstand tot de perceelsgrens ten minste 1m;
d. de diepte van een aan- en uitbouw, gemeten vanuit de oorspronkelijke achtergevel waaraan gebouwd wordt, bedraagt:
    1. bij aaneengebouwde en half vrijstaande woningen: 3 meter;
    2. bij vrijstaande woningen: 5 meter.
e. de breedte van aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen (gezien vanaf de voorzijde) op een zijerf dat grenst aan openbaar toegankelijk gebied mag ten hoogste 3,5 m bedragen;
f. indien er sprake is van een voorerf zijn hierop onder de volgende voorwaarden aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen toegestaan:
    1. ten hoogste 50% van het voorerf mag worden bebouwd;
    2. de bebouwing mag over ten hoogste de helft van de breedte van de voorgevel van het hoofdgebouw worden gesitueerd;
    3. de bouwhoogte bedraagt ten hoogste 3 meter.
    4. de bebouwing mag er niet toe leiden dat de volgens 6.2.2 onder a. en b ten hoogst toelaatbare bebouwing op het erf wordt overschreden;
g. de goothoogte van aan- en uitbouwen bedraagt ten hoogste 0,3 m boven de vloer van de eerste verdieping van het hoofdgebouw op de aangrenzende gronden;
h. de bouwhoogte van aan-, uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen bedraagt ten hoogste 4 m
i. de goothoogte van vrijstaande bijgebouwen/aangebouwde bijgebouwen bedraagt ten hoogste 3 m;
j. de bouwhoogte van vrijstaande bijgebouwen bedraagt ten hoogste 5 m;
k. de bouwhoogte van overkappingen bedraagt ten hoogste 3 m;

6.2.3 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

a. de bouwhoogte van erfafscheidingen tussen de openbare weg en 2 meter achter de voorgevelrooilijn bedraagt ten hoogste 1 m;
b. de bouwhoogte van erfafscheidingen elders bedraagt ten hoogste 2 m;
c. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde bedraagt ten hoogste 3 m.

6.3 Nadere eisen

Het bevoegd gezag kan nadere eisen stellen omtrent de plaatsing en de goot- en boeibordhoogte van aan- en uitbouwen en bijgebouwen, indien over een lengte van meer dan 2,5 m in de zij erfafscheiding wordt gebouwd, teneinde te waarborgen dat de te bouwen gebouwen geen onnodige nadelige veranderingen teweegbrengen in de bezonningssituatie op de aangrenzende erven of tuinen en in de lichttoetreding van het naastgelegen hoofdgebouw, met dien verstande dat:

a. daardoor de gebruikswaarde van het te bebouwen erf niet onevenredig worden geschaad;
b. de goot- of boeibordhoogte van (delen van) gebouwen niet wordt teruggebracht tot minder dan 2,5 m;
c. geen inbreuk wordt gemaakt op het bepaalde in 6.2.2 onder a en b ten aanzien van het maximaal te bebouwen gedeelte van de gronden.

6.4 Specifieke gebruiksregels

Met betrekking tot het gebruik gelden de volgende regels:

6.4.1 Aan-huis-gebonden ondernemingen

Onder strijdig gebruik wordt niet verstaan het gebruik van gedeelten van woningen ten behoeve van aan-huis-gebonden ondernemingen, mits;

a. de woonfunctie als primaire functie gehandhaafd blijft;
b. het netto vloeroppervlak in gebruik voor de aan-huis-gebonden onderneming niet groter is dan 25% van het vloeroppervlak van het hoofdgebouw met een maximum van 50 m²;
c. het gebruik niet leidt tot een onevenredige aantasting van de verkeersontsluiting en parkeersituatie ter plaatse;
d. er geen gebruik wordt gemaakt van gevelreclame;
e. de onderneming uitsluitend door een van de bewoners (zonder ander personeel) wordt uitgeoefend;
f. voor de activiteiten van de onderneming geen omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.1 eerste lid, onder e, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht is vereist en de inrichting valt onder het begrip type A van het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer;
g. er geen horeca- en/of detailhandelsactiviteiten plaatsvinden;
h. de activiteiten worden uitgevoerd in het hoofdgebouw plus aan-, uitbouw en aangebouwd bijgebouw.

6.4.2 Strijdig gebruik

Tot een strijdig gebruik van bouwwerken wordt, tenzij in 6.1 en/of 6.4.1 anders bepaald, in elk geval gerekend het gebruik van bijgebouwen voor het wonen.

Artikel 7 Waarde - Archeologie - 2

7.1 Bestemmingsomschrijving

a. De voor 'Waarde - Archeologie - 2' aangewezen gronden zijn - behalve voor de andere aldaar voorkomende bestemming(en) - mede bestemd voor de bescherming en veiligstelling van archeologische waarden van de gronden;
b. de bestemming Waarde - Archeologie - 2 is primair ten opzichte van de overige aan deze gronden toegekende enkelbestemmingen.

7.2 Bouwregels

Op deze gronden mag worden gebouwd en gelden de volgende regels:

a. op deze gronden mogen ten behoeve van de in lid 7.1 genoemde bestemming uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd met een bouwhoogte van ten hoogste 3 m;
b. ten behoeve van de andere, voor deze gronden geldende bestemming(en) mag - met inachtneming van de voor de betrokken bestemming(en) geldende (bouw)regels - uitsluitend worden gebouwd, indien:
    1. de aanvrager van de omgevingsvergunning voor het bouwen een rapport heeft overgelegd waarin de archeologische waarde van de betrokken locatie naar het oordeel van het bevoegd gezag in voldoende mate is vastgesteld;
    2. de betrokken archeologische waarden, gelet op dit rapport, door de bouwactiviteiten niet worden geschaad of mogelijke schade kan worden voorkomen door aan de omgevingsvergunning voor het bouwen voorschriften en beperkingen te verbinden, gericht op het behoud van de archeologische resten in de bodem, het doen van opgravingen dan wel het begeleiden van de bouwactiviteiten door een archeologische deskundige;
c. het bepaalde in dit lid onder b1 en b2 is niet van toepassing, indien het bouwplan betrekking heeft op één of meer van de volgende activiteiten of bouwwerken:
    1. vervanging, vernieuwing of verandering van bestaande bebouwing, waarbij de oppervlakte, voor zover gelegen op of onder peil, niet wordt uitgebreid en waarbij gebruik wordt gemaakt van de bestaande fundering;
    2. een bouwwerk met een oppervlakte van ten hoogste 100 m²;
    3. een bouwwerk dat zonder graafwerkzaamheden dieper dan 50 cm en zonder heiwerkzaamheden kan worden geplaatst.

7.3 Omgevingsvergunningvoor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

7.3.1 Verbodsregel

Het is verboden op of in de gronden met de bestemming Waarde - Archeologie - 2 zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning de volgende werken, geen bouwwerk zijnde, aan te leggen of de volgende werkzaamheden uit te voeren:

a. het uitvoeren van grondbewerkingen op een grotere diepte of hoogte dan 50 cm, waartoe worden gerekend afgraven, woelen, mengen, diepploegen, egaliseren, ontginnen, ophogen en aanleggen van drainage;
b. het uitvoeren van heiwerkzaamheden of het op een of ander wijze indrijven van voorwerpen;
c. het verlagen of verhogen van het waterpeil;
d. het aanleggen of rooien van bos of boomgaard waarbij stobben worden verwijderd;
e. het aanleggen van ondergrondse kabels en leidingen en het aanbrengen van daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur.

7.3.2 Uitzondering op het aanlegverbod

a. Het verbod van lid 7.3.1 is niet van toepassing, indien de werken en werkzaamheden:
b. noodzakelijk zijn voor de uitvoering van een bouwplan waarbij lid 7.2 in acht is genomen;
c. een oppervlakte beslaan van ten hoogste 100 m²;
d. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van de inwerkingtreding van het plan;
e. ten dienste van archeologisch onderzoek worden uitgevoerd.

7.3.3 Voorwaarden voor een omgevingsvergunning

De werken en werkzaamheden, zoals in lid 7.3.1 bedoeld, zijn slechts toelaatbaar, indien de aanvrager van de omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden aan de hand van nader archeologisch onderzoek kan aantonen dat op de betrokken locatie geen archeologische waarden aanwezig zijn.

Voorts zijn de werken en werkzaamheden toelaatbaar, indien:

a. de aanvrager van de omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden een rapport heeft overgelegd waarin de archeologische waarde van de betrokken locatie naar het oordeel van het bevoegd gezag in voldoende mate is vastgesteld;
b. de betrokken archeologische waarden, gelet op dit rapport, door de activiteiten niet worden geschaad of mogelijke schade kan worden voorkomen door aan de omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden voorschriften en beperkingen te verbinden, gericht op het behoud van de archeologische resten in de bodem, het doen van opgravingen dan wel het begeleiden van de bouwactiviteiten door een archeologische deskundige.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 8 Algemene bouwregels

8.1 Overschrijding van hoogte-aanduidingenop de planverbeelding

8.1.1 ondergeschikte bouwdelen

De hoogteaanduidingen op de planverbeelding mogen worden overschreden door antenne installaties, indien en voorzover de overschrijding niet meer dan 5 m. bedraagt , alsmede door schoorstenen, trappenhuizen, alarminstallaties en andere ondergeschikte bouwdelen, indien en voorzover de overschrijding niet meer dan 1,00 m. bedraagt, tenzij in hoofdstuk 2 anders is bepaald.

8.1.2 liftkokers

De hoogteaanduidingen op de planverbeelding mogen worden overschreden door liftkokers, indien en voor zover de overschrijding niet meer dan 1,5 m bedraagt, tenzij hoofdstuk 2 anders bepaald..

8.2 Overschrijding bouwgrenzen

De op de planverbeelding aangegeven bouwgrenzen mogen uitsluitend worden overschreden door:

a. tot gebouwen behorende stoepen, stoeptreden en funderingen;
b. bouwdelen als plinten, pilasters, kozijnen, standleidingen voor hemelwater, gevelversieringen, wanden van gevelversieringen, wanden van ventilatiekanalen en schoorstenen, indien en voorzover de overschrijding niet meer dan 0,5 m bedraagt.
c. gevel- en kroonlijsten en overstekende daken, indien en voorzover de overschrijding niet meer dan 0,5 m bedraagt;
d. rookkanalen, indien de overschrijding niet meer dan 0,5 m bedraagt
e. putten, leidingen, goten en inrichtingen voor de watervoorziening of de afvoer of verzameling van water rioolstoffen; hijsinrichtingen, indien en voorzover de overschrijding niet meer dan 0,5 m bedraagt.
f. bestaande dakopbouwen, bestaande luifels en bestaande uitbouwen aan de voorzijde.

8.3 Ondergrondse bouwwerken

a. De regels van dit plan zijn van overeenkomstige toepassing op ondergrondse bouwwerken.
b. In aanvulling op het bepaalde onder a. mogen ondergrondse ruimten slechts worden gerealiseerd voor zover deze zijn gelegen tussen de buitenwerkse gevels van het bovengronds gelegen hoofdgebouw en met een maximale verticale diepte van 3 meter onder het peil.

8.4 Dakkapellen

Voor het bouwen van dakkapellen gelden de volgende regels:

a. Maatvoering achterzijde:
    1. de dakkapel ligt aan alle zijden tenminste 0,5 m vrij in het dakvlak;
    2. de dakkapel is gemeten van de voet van de dakkapel niet hoger dan 1,75 m;
    3. de dakkapel mag niet meer dan 1 meter uit de onderkant van het dakvlak staan.
b. Maatvoering voorzijde:
    1. de dakkapel is niet breder dan 50% van de breedte van het dakvlak;
    2. de dakkapel ligt aan alle zijden tenminste 0,5 m vrij in het dakvlak;
    3. de dakkapel is gemeten van de voet van de dakkapel niet hoger dan 1,5 m;
    4. de dakkapel mag niet meer dan 1 meter uit de onderkant van het dakvlak staan.

Artikel 9 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 10 Algemene gebruiksregels

10.1 Strijdig gebruik

Onder strijdig gebruik als bedoeld in artikel 7.2 van de Wet ruimtelijke ordening in samenhang met artikel 2.1 lid 1 onder c. van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht wordt in ieder geval verstaan:

a. het gebruik van niet-bebouwde grond als permanente staan- of ligplaats van demonteerbare of verplaatsbare inrichtingen voor de verkoop van etenswaren en/of dranken;
b. het gebruik van niet-bebouwde grond en/of water als staan- of ligplaats voor kampeermiddelen buiten de daarvoor aangewezen gronden; het gebruik van niet-bebouwde grond als staan- of ligplaats voor (menselijk of dierlijk) verblijf geschikte, al dan niet aan hun bestemming onttrokken, vaar- of voertuigen, arken of andere objecten, voor zover die niet als bouwwerk zijn aan te merken;
c. het gebruik van niet-bebouwde grond als opslag, stort- of bergplaats van al dan niet afgedankte stoffen, voorwerpen en producten, tenzij dit gebruik noodzakelijk is voor of verband houdt met de verwerkelijking van de bestemming of met het op de bestemming gerichte beheer van de gronden;
d. het gebruik van bouwwerken of het laten gebruiken van bouwwerken als seksinrichting.

Artikel 11 Algemene afwijkingsregels

11.1 Algemene afwijkingsmogelijkheden

Het bevoegd gezag is bevoegd - tenzij op grond van hoofdstuk 2 reeds afwijking kan worden verleend - afwijking van de regels in het plan te verlenen voor:

a. afwijkingen van voorgeschreven maten, waaronder percentages, met ten hoogste 10%. Het moet hierbij primair gaan om het oplossen van knelpunten waar het bestemmingsplan niet in voorziet en waartegen in planologisch opzicht geen bezwaar bestaat en niet om de bouwmogelijkheden bij voorbaat al te vergroten;
b. het bouwen van kleine niet voor bewoning bestemde gebouwtjes met een goothoogte van ten hoogste 3 m ten behoeve van openbare nutsbedrijven of voor andere naar doelstelling daarmee vergelijkbare gebouwtjes mits de inhoud van deze gebouwtjes niet groter is dan 60 m³ zoals transformatorhuisjes, schakelhuisjes, gemaalgebouwtjes, gasdrukregel- en meetstations, telefooncellen, toiletgebouwtjes en wachthuisjes voor verkeersdiensten;
c. het bouwen van een tweedelijns dakkapel aan de achterzijde boven een bestaande dakkapel;
d. het bouwen van straatmeubilair of andere bouwwerken, geen gebouwen zijnde, die om waterstaatkundige of verkeerstechnische redenen noodzakelijk zijn, zoals duikers en keermuren met een bouwhoogte van ten hoogste 6 meter;
e. geringe veranderingen in de tracés van wegen en de aanpassing daaraan van de ligging en de vorm van bestemmingsgrenzen indien bij de definitieve uitmeting blijkt, dat een weg als gevolg van de werkelijke toestand van het terrein slechts kan worden aangelegd als op ondergeschikte punten van het plan wordt afgeweken, met dien verstande dat de veranderingen ten hoogste 2 m mogen bedragen;
f. afwijkingen van het bestemmingsplan, ten einde de uitvoering van een bouwplan mogelijk te maken, indien op grond van een definitieve uitmeting of in verband met de verkaveling of situering blijkt, dat aanpassing van het bestemmingsplan noodzakelijk zou zijn en de afwijking van zo ondergeschikte aard blijft, dat de structuur van het bestemmingsplan niet wordt aangetast;
g. overschrijding van bouwgrenzen, voorzover zulks van belang is voor een technisch of ruimtelijke kwaliteit i.p.v. esthetisch betere realisering van bestemmingen of bouwwerken dan wel voorzover zulks noodzakelijk is in verband met de werkelijke toestand van het terrein; de overschrijdingen mogen echter niet meer dan 3 m bedragen.
h. het bouwen van zonnecollectoren, beeldende kunstwerken (waaronder begrepen follies), riool-overstortkelders, boven- en ondergrondse containerruimten, informatie- en reclameborden.
i. het afwijken van de parkeernormering, zoals deze is opgenomen in het Westlands Verkeer- en Vervoerplan (WVVP) indien het voldoen aan die bepalingen door bijzondere omstandigheden op overwegende bezwaren stuit of voor zover op andere wijze in de nodige parkeerruimte wordt voorzien.

11.2 Afwijking niet verlenen

Afwijking wordt in ieder geval niet verleend, indien daardoor onevenredig afbreuk wordt of kan worden gedaan aan de ingevolge de bestemming gegeven gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden en bouwwerken.

Artikel 12 Overige regels

12.1 Voorwaardelijke verplichting parkeren

1. Bij nieuwe ontwikkelingen (oprichting van een bouwwerk, verandering van functie of uitbreiding van bestaand gebruik) is het gebruik van gronden en bouwwerken op grond van de regels in hoofdstuk 2 slechts toegestaan als op eigen terrein wordt voorzien in voldoende parkeergelegenheid zoals bedoeld in hoofdstuk 1 van deze regels.
2. Het bevoegd gezag kan afwijken van het bepaalde in lid 1 indien:
   a. het voldoen aan die bepaling door bijzondere omstandigheden op overwegende bezwaren stuit; of
   b. er een bijzonder gemeentelijk belang mee is gemoeid; of
   c. op andere wijze dan op eigen terrein in voldoende parkeergelegenheid wordt voorzien, mits voldaan wordt aan de voorwaarden zoals gesteld in de beleidsregel 'Parkeernormering gemeente Westland' en - indien deze beleidsregel gedurende de planperiode worden gewijzigd - aan die wijziging; of
   d. door de aanvrager van een omgevingsvergunning wordt aangetoond dat de van toepassing zijnde parkeernorm(en) of aanwezigheidspercentages niet overeenkomen met de feitelijke situatie en kan worden volstaan met het realiseren van minder parkeergelegenheid.
3. Het bevoegd gezag kan aan de omgevingsvergunning zoals genoemd bij lid 2 voorschriften verbinden ten aanzien van:
   a. de aard, plaats en inrichting van de parkeergelegenheid;
   b. de aanwezigheid en aanduiding van parkeergelegenheid ten behoeve van invaliden.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 13 Overgangsrecht

13.1 Overgangsrecht bouwwerken

1. Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, danwel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot:
   a. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
   b. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan;
2. Het bevoegd gezag kan eenmalig in afwijking van lid 13.1.1 een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in lid 13.1.1 met
3. maximaal 10%;
4. Lid 13.1.1 is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

13.2 Overgangsrecht gebruik

1. Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet;
2. Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in lid 13.2.1, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind;
3. Indien het gebruik, bedoeld in lid 13.2.1, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten;
4. Lid 13.2.1 is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 14 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als: Regels van het bestemmingsplan 'Rozemarijn 1, Wateringen'

GEMEENTE WESTLAND

Postadres: Postbus 150, 2670 AD Naaldwijk
Bezoekadres: Verdilaan 7, 2671 VW Naaldwijk
T 14 0174
F (0174) 673 600
E info@gemeentewestland.nl
I www.gemeentewestland.nl

ROZEMARIJN 1, WATERINGEN

bestemmingsplan
NL.IMRO.1783.WATROZEMARIJN1pbp-VO01
voorontwerp

GEMEENTE WESTLAND

Bijlagen bij de toelichting

Bijlage 1 onderzoek geluid
Bijlage 2 onderzoek Externe Veiligheid
Bijlage 3 onderzoek water
Bijlage 4 onderzoek bodem
Bijlage 5 onderzoek asbest in bodem
Bijlage 6 onderzoek ecologie
Bijlage 7 onderzoek archeologie

Akoestisch onderzoek

Nieuwbouw woningen
Rozemarijn 1
Wateringen

Opdrachtgever:
Ontwikkelingscombinatie
Rozemarijn B.V.
te Kwintsheul

AQUA-TERRA NOVA

Milieu consultancy
Watermanagement
Ruimtelijke ordening

Milieu consultancy
Watermanagement
Ruimtelijke ordening

Aqua-Terra Nova BV

Zuidweg 79
2671 MP Naaldwijk
telefoon 0174 – 625246
fax 0174 – 629744
www.aquaterranova.nl

Akoestisch onderzoek Nieuwbouw woningen Rozemarijn 1 Wateringen

Opdrachtgever:
Ontwikkelingscombinatie Rozemarijn B.V. te Kwintsheul

Datum : 23 juli 2018
Rapportnummer : 20045555-20170243w-3
Status : 3e rapportage

Colofon

Titel:	**Akoestisch onderzoek – Nieuwbouw woningen Rozemarijn 1 Wateringen**
Opdrachtgever:	**Ontwikkelingscombinatie Rozemarijn B.V. te Kwintsheul**

Projectteam

Projectmanager	: ing. A.P. Wubben (Aqua-Terra Nova B.V.)
Contactpersoon	: ing. A.P. Wubben (Aqua-Terra Nova B.V.)
Auteurs	: ing. G. van Pelt (AV-Consulting B.V.)

Projectnummer : **217157**

© 2018 Aqua-Terra Nova B.V.
Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Inhoudsopgave

Hoofdstuk	Titel	Blad
1.	Samenvatting en Inleiding	1
2.	Geluidbelasting wegverkeer	2
2.1.	Wettelijk kader	2
2.2.	Situatie	3
2.3.	Rekenmodel	3
2.4.	Berekende geluidbelastingen; toetspunten	4

Figuur 1 Bouwplan

Bijlage 1 Invoergegevens rekenmodel
Bijlage 2 Rekenresultaten
Bijlage 3 Figuren
Bijlage 4 Verkeersgegevens

1. Samenvatting en Inleiding

In opdracht van Ontwikkelingscombinatie Kwintsheul B.V. is door Aqua-Terra-Nova BV in samenwerking met AV-Consulting een akoestisch onderzoek verricht naar de geluidbelasting op de gevels van meerdere nieuw te bouwen woningen aan de Rozemarijn 1 te Wateringen.

Ten behoeve van het bouwplan is een bestemmingsplanwijziging opportuun. In figuur 1 is het bouwplan weergegeven.

De geluidbelasting is berekend ten gevolge van het wegverkeer op:
- Rozemarijn
- Blauwe Wijngaardrank
- Harry Hoekstraat
- Cisterciënserstraat
- Heulweg (N466)
- Wippolderlaan (N211)

Op de Rozemarijn, de Blauwe Wijngaardrank, de Harry Hoekstraat en de Cisterciënserstraat geldt ter plaatse van het woningbouwproject een maximum snelheid van 30 km/uur. De nieuw te bouwen woningen liggen echter binnen de zone van de Heulweg (50 km/uur) en de Wippolderlaan (80 km/uur). Er dient derhalve een wegverkeerslawaai-onderzoek uitgevoerd te worden waarbij de geluidsbelasting op de gevels van de nieuwe woningen wordt berekend.

Op de overige wegen geldt een maximum snelheid van 30 km/uur, waardoor deze geen zone hebben en dus niet onderzocht hoeven te worden. In het kader van een zorgvuldige ruimtelijke ordening zijn deze wegen wel meegenomen ten behoeve van het bepalen van de cumulatieve geluidsbelasting.

Uit het onderzoek blijkt dat op de gevels van woning 1 de voorkeursgrenswaarde van 48 dB overschreden wordt vanwege de Wippolderlaan (N211). Het treffen van bronmaatregelen op de Wippolderlaan in de vorm van een stil wegdek is niet meer mogelijk, omdat de Wippolderlaan ter plekke reeds is voorzien van een stil wegdek, namelijk Dunne Deklagen B. Het treffen van overdrachtsmaatregelen is ook niet mogelijk, omdat het plaatsen van een geluidsscherm op het betreffende perceel vanwege ruimtegebrek niet mogelijk is. Langs de Wippolderlaan zelf ligt reeds een geluidswal met een geluidsscherm daar bovenop.

Er dienen derhalve een hogere grenswaarden te worden aangevraagd. Zie tabel 8 voor de aan te vragen hogere grenswaarden.

Daarnaast dient er in het kader van het Bouwbesluit een onderzoek plaats te vinden naar de geluidwering van de gevels van de woningen. Bij dit onderzoek dient uitgegaan te worden van de cumulatieve geluidsbelasting van alle wegen zonder aftrek op grond van artikel 110 Wet geluidhinder.

2. Geluidbelasting wegverkeer

2.1. Wettelijk kader

De Wet geluidhinder (Wgh) is alleen van toepassing binnen de wettelijke vastgestelde zone van een weg. De breedte van de geluidzone langs wegen is geregeld in artikel 74 Wgh en is gerelateerd aan het aantal rijstroken van de weg en het type weg (stedelijk of buitenstedelijk). De betreffende zonebreedtes zijn in tabel 1 weergegeven.

Aantal rijstroken	Zonebreedte [m]	
	Stedelijk gebied	Buitenstedelijk gebied
5 of meer	-	600
3 of meer	350	-
3 of 4	-	400
2	200	250

Tabel 1: Zonebreedte wegverkeer

Het stedelijk gebied wordt in de Wgh gedefinieerd als 'het gebied binnen de bebouwde kom doch voor de toepassing van de hoofdstukken VI en VII met uitzondering van het gebied binnen de bebouwde kom, voor zover liggend binnen de zone van een autoweg of autosnelweg'. Dit laatste gebied valt onder het buitenstedelijk gebied.

Binnen de zone van een weg dient een akoestisch onderzoek plaats te vinden naar de geluidbelasting op de binnen de zone gelegen woningen en andere geluidgevoelige bestemmingen. Bij het berekenen van de geluidbelasting wordt de L_{den} bepaald. De berekende geluidbelasting dient getoetst te worden aan de grenswaarden van de Wet geluidhinder. In artikel 82 en volgende worden de grenswaarden vermeld met betrekking tot nieuwe situaties bij zones. In tabel 2 zijn deze waarden opgenomen.

Status van de woning	Voorkeursgrenswaarde [dB]	Maximale ontheffing [dB]	
		Stedelijk	Buitenstedelijk
Nieuw te bouwen woning	48	63	53
Vervangende nieuwbouw	48	68	58[1]
Nieuw te bouwen agrarische bedrijfswoning	48	58	58

Tabel 2: Grenswaarden voor woningen en andere geluidgevoelige bestemmingen langs een bestaande weg

Artikel 110G van de Wet geluidhinder biedt de mogelijkheid het resultaat van berekening en meting van de geluidbelasting vanwege wegverkeer met maximaal 5 dB te verlagen alvorens de waarden te toetsen aan de (voorkeurs) grenswaarden.

[1] vervangende nieuwbouw langs (auto)snelweg binnen bebouwde kom 63 dB met dien verstande dat de vervanging niet zal leiden tot:
a. een ingrijpende wijziging van de bestaande stedenbouwkundige functie of structuur;
b. een wezenlijke toename van het aantal geluidgehinderden bij toetsing op bouwplanniveau voor ten hoogste 100 woningen.

Op grond van artikel 3.4 van Reken- en Meetvoorschrift geluid 2012 (art. 110 Wgh) mogen de berekende geluidsbelastingen gecorrigeerd (verminderd) worden met 2 tot 4 dB voor de wegen waar de snelheid hoger of gelijk is aan 70 km/uur en met 5 dB voor de overige wegen (snelheid < 70 km/uur). Deze correctie houdt verband met de verwachting dat het verkeer in de toekomst stiller zal worden door technische ontwikkelingen en aanscherping van de type keuringseisen.

2.2. Situatie

Het nieuwbouwplan betreft 21 nieuw te bouwen woningen aan de Rozemarijn 1 te Wateringen. In figuur 1 is het bouwplan weergegeven. Het nieuwbouwplan is binnen de bebouwde kom van Wateringen gelegen. Het betreft hier een binnenstedelijk gebied.

2.3. Rekenmodel

Op de wegen die direct rondom het plangebied liggen (Rozemarijn, Blauwe Wijngaardrank, Cisterciënserstraat, Harry Hoekstraat) geldt een maximum snelheid van 30 km/uur. De nieuw te bouwen woningen liggen echter binnen de zone van de Heulweg (50 km/uur) en de Wippolderlaan (80 km/uur). Er dient derhalve een wegverkeerslawaai-onderzoek uitgevoerd te worden waarbij de geluidsbelasting op de gevels van de nieuwe woningen wordt berekend.

Langs de Wippolderlaan ligt ter hoogte van het plangebied een geluidswal met daar bovenop een gluidsscherm. De geluidswal en het geluidsscherm zijn in het rekenmodel ingevoerd door middel van hoogtelijnen en schermen.

Het bouwplan ligt tevens binnen de invloedsfeer van de Rozemarijn, Blauwe Wijngaardrank, Cisterciënserstraat en de Harry Hoekstraat. Op deze wegen geldt een maximum snelheid van 30 km/uur. Deze wegen hebben dus op grond van de Wet geluidhinder geen zone en hoeven niet beschouwd te worden. In het kader van een goede ruimtelijke ordening en in het kader van het Bouwbesluit is de geluidsbelasting vanwege deze wegen toch berekend.

De berekening van de geluidbelasting vanwege het wegverkeer dient te worden gebaseerd op de etmaalintensiteit die binnen 10 jaar wordt verwacht. De gevolgde rekenmethode is conform de Standaard Rekenmethode II van het “Reken- en Meetvoorschrift geluid 2012”.

De omgevingsdienst Haaglanden heeft voor genoemde wegen de etmaalintensiteit, de verkeersverdeling, de toegestane snelheid en type wegdek opgegeven. De opgegeven verkeersgegevens zijn maatgevend voor het jaar 2030. Voor nadere gegevens wordt kortheidshalve verwezen naar bijlage 1 alwaar tevens het akoestisch rekenmodel is gegeven en naar bijlage 4.

2.4. Berekende geluidbelastingen; toetspunten

In het rekenmodel zijn ter plaatse van de gevels van de nieuwe woningen toetspunten gesitueerd. Een en ander is als zodanig geïmplementeerd in het akoestisch rekenmodel conform bijlage 1. In tabel 3 t/m 8 is de berekende geluidbelasting, L_{den} in dB, per toetspunt gegeven voor alle wegen afzonderlijk (inclusief aftrek conform artikel 110G Wgh). De cumulatieve geluidsbelasting is weergegeven in tabel 9 (exclusief aftrek conform artikel 110G Wgh). De toetspunten zijn aangegeven in de figuren in bijlage 3. In bijlage 2 zijn de resultaten van de berekeningen gegeven. De rekenhoogten bedragen 1,5 meter, 4,5 meter en 7,5 meter boven maaiveld. Rekenresultaten zijn exclusief gevelreflectie.

NB: in de tabellen zijn, vanwege het grote aantal toetspunten, alleen de hoogste rekenresultaten weergegeven (gesorteerd van hoog naar laag). In bijlage 2 zijn de volledige rekenresultaten opgenomen.

Tabel 3: Geluidsbelasting ter plaatse van de nieuwe woningen als gevolg van de Rozemarijn (inclusief aftrek op grond van artikel 110 Wgh; hoeft niet getoetst)

Identificatie	Omschrijving	Hoogte (m)	Dag dB(A)	Avond dB(A)	Nacht dB(A)	Lden dB
33_A	woning 14 ZO	1,5	49	45	40	50
33_B	woning 14 ZO	4,5	49	45	39	49
01_A	woning 1 ZW	1,5	49	45	39	49
37_A	woning 15 ZO	1,5	49	45	39	49
39_A	woning 16 ZO	1,5	49	45	39	49
49_A	woning 21 ZO	1,5	49	45	39	49
47_A	woning 20 ZO	1,5	49	45	39	49
41_A	woning 17 ZO	1,5	49	45	39	49
43_A	woning 18 ZO	1,5	49	45	39	49
45_A	woning 19 ZO	1,5	49	45	39	49
37_B	woning 15 ZO	4,5	48	45	39	49
49_B	woning 21 ZO	4,5	48	45	39	49
47_B	woning 20 ZO	4,5	48	45	39	49
39_B	woning 16 ZO	4,5	48	45	39	49
41_B	woning 17 ZO	4,5	48	45	39	49
43_B	woning 18 ZO	4,5	48	45	39	49
45_B	woning 19 ZO	4,5	48	45	39	49
01_B	woning 1 ZW	4,5	48	44	39	49
33_C	woning 14 ZO	7,5	48	44	38	48
37_C	woning 15 ZO	7,5	48	44	38	48
47_C	woning 20 ZO	7,5	47	44	38	48
49_C	woning 21 ZO	7,5	47	44	38	48
39_C	woning 16 ZO	7,5	47	44	38	48
43_C	woning 18 ZO	7,5	47	44	38	48
41_C	woning 17 ZO	7,5	47	44	38	48
45_C	woning 19 ZO	7,5	47	44	38	48
01_C	woning 1 ZW	7,5	47	43	38	48
31_A	woning 14 ZW	1,5	44	40	35	45
34_A	woning 14 NO	1,5	44	40	35	45
31_B	woning 14 ZW	4,5	44	40	35	45
34_B	woning 14 NO	4,5	44	40	35	44
31_C	woning 14 ZW	7,5	44	40	34	44
34_C	woning 14 NO	7,5	43	40	34	44
03_B	woning 1 ZO	4,5	43	40	34	44
35_B	woning 15 ZW	4,5	43	40	34	44
35_A	woning 15 ZW	1,5	43	40	34	44
03_C	woning 1 ZO	7,5	43	39	34	44
02_B	woning 1 NW	4,5	43	39	34	44
50_B	woning 21 NO	4,5	43	39	34	44
02_A	woning 1 NW	1,5	43	39	34	44

Tabel 4: Geluidsbelasting ter plaatse van de nieuwe woningen als gevolg van de Blauwe Wijngaardrank (inclusief aftrek op grond van artikel 110 Wgh; hoeft niet getoetst)

Identificatie	Omschrijving	Hoogte (m)	Dag dB(A)	Avond dB(A)	Nacht dB(A)	Lden dB
04_A	woning 2 NW	1,5	45	41	35	45
06_A	woning 3 NW	1,5	45	41	35	45
02_A	woning 1 NW	1,5	45	41	35	45
08_A	woning 4 NW	1,5	45	41	35	45
10_A	woning 5 NW	1,5	45	41	35	45
06_B	woning 3 NW	4,5	44	40	35	45
04_B	woning 2 NW	4,5	44	40	35	45
08_B	woning 4 NW	4,5	44	40	35	45
12_A	woning 6 NW	1,5	44	40	35	45
10_B	woning 5 NW	4,5	44	40	35	45
02_B	woning 1 NW	4,5	44	40	35	45
14_A	woning 7 NW	1,5	44	40	34	44
12_B	woning 6 NW	4,5	44	40	34	44
14_B	woning 7 NW	4,5	44	40	34	44
16_A	woning 8 NW	1,5	44	40	34	44
16_B	woning 8 NW	4,5	44	40	34	44
18_A	woning 9 NW	1,5	44	40	34	44
18_B	woning 9 NW	4,5	44	39	34	44
06_C	woning 3 NW	7,5	43	39	34	44
08_C	woning 4 NW	7,5	43	39	34	44
10_C	woning 5 NW	7,5	43	39	34	44
20_A	woning 10 NW	1,5	43	39	34	44
04_C	woning 2 NW	7,5	43	39	34	44
12_C	woning 6 NW	7,5	43	39	34	44
20_B	woning 10 NW	4,5	43	39	34	44
14_C	woning 7 NW	7,5	43	39	33	43
02_C	woning 1 NW	7,5	43	39	33	43
16_C	woning 8 NW	7,5	43	39	33	43
18_C	woning 9 NW	7,5	43	39	33	43
20_C	woning 10 NW	7,5	43	38	33	43
24_A	woning 11 NW	1,5	41	37	31	41
24_B	woning 11 NW	4,5	41	37	31	41
24_C	woning 11 NW	7,5	40	36	30	40
23_B	woning 11 ZW	4,5	40	36	30	40
23_A	woning 11 ZW	1,5	40	36	30	40
23_C	woning 11 ZW	7,5	39	35	30	40
22_B	woning 10 NO	4,5	38	34	29	39
22_A	woning 10 NO	1,5	38	34	28	38
26_B	woning 12 NW	4,5	38	34	28	38
22_C	woning 10 NO	7,5	38	34	28	38

Tabel 5: Geluidsbelasting ter plaatse van de nieuwe woningen als gevolg van de Harry Hoekstraat (inclusief aftrek op grond van artikel 110 Wgh; hoeft niet getoetst)

Identificatie	Omschrijving	Hoogte (m)	Dag dB(A)	Avond dB(A)	Nacht dB(A)	Lden dB
50_C	woning 21 NO	7,5	45	41	36	46
49_C	woning 21 ZO	7,5	45	41	35	45
50_B	woning 21 NO	4,5	45	41	35	45
49_B	woning 21 ZO	4,5	44	40	35	45
47_C	woning 20 ZO	7,5	44	40	34	44
47_B	woning 20 ZO	4,5	43	39	34	44
45_C	woning 19 ZO	7,5	43	39	33	43
50_A	woning 21 NO	1,5	43	39	33	43
30_C	woning 13 NO	7,5	43	39	33	43
49_A	woning 21 ZO	1,5	42	38	33	43
45_B	woning 19 ZO	4,5	42	38	32	42
43_C	woning 18 ZO	7,5	42	38	32	42
30_B	woning 13 NO	4,5	41	37	32	42
47_A	woning 20 ZO	1,5	41	37	31	41
43_B	woning 18 ZO	4,5	41	37	31	41
41_C	woning 17 ZO	7,5	41	37	31	41
45_A	woning 19 ZO	1,5	40	36	30	40
39_C	woning 16 ZO	7,5	40	36	30	40
41_B	woning 17 ZO	4,5	40	36	30	40
22_C	woning 10 NO	7,5	39	35	30	40
27_C	woning 12 ZO	7,5	39	35	30	40
25_C	woning 11 ZO	7,5	39	35	30	39
37_C	woning 15 ZO	7,5	39	35	29	39
29_C	woning 13 ZO	7,5	39	35	29	39
30_A	woning 13 NO	1,5	39	35	29	39
43_A	woning 18 ZO	1,5	39	35	29	39
21_C	woning 10 ZO	7,5	39	35	29	39
39_B	woning 16 ZO	4,5	38	34	29	39
24_C	woning 11 NW	7,5	38	34	28	38
37_B	woning 15 ZO	4,5	38	34	28	38
41_A	woning 17 ZO	1,5	38	34	28	38
27_B	woning 12 ZO	4,5	38	34	28	38
19_C	woning 9 ZO	7,5	37	33	28	38
29_B	woning 13 ZO	4,5	37	33	28	38
25_B	woning 11 ZO	4,5	37	33	28	38
28_C	woning 13 NW	7,5	37	33	28	38
33_C	woning 14 ZO	7,5	37	33	27	37
26_C	woning 12 NW	7,5	37	33	27	37
22_B	woning 10 NO	4,5	37	33	27	37
21_B	woning 10 ZO	4,5	37	33	27	37

Tabel 6: Geluidsbelasting ter plaatse van de nieuwe woningen als gevolg van de Cisterciënserstraat (inclusief aftrek op grond van artikel 110 Wgh; hoeft niet getoetst)

Identificatie	Omschrijving	Hoogte (m)	Dag dB(A)	Avond dB(A)	Nacht dB(A)	Lden dB
24_C	woning 11 NW	7,5	35	31	25	35
26_C	woning 12 NW	7,5	35	31	25	35
24_B	woning 11 NW	4,5	35	31	25	35
26_B	woning 12 NW	4,5	35	31	25	35
28_C	woning 13 NW	7,5	34	30	24	34
28_B	woning 13 NW	4,5	34	30	24	34
26_A	woning 12 NW	1,5	33	29	24	34
24_A	woning 11 NW	1,5	33	29	24	34
20_C	woning 10 NW	7,5	33	29	23	33
20_B	woning 10 NW	4,5	33	28	23	33
28_A	woning 13 NW	1,5	32	28	23	33
18_C	woning 9 NW	7,5	32	28	22	32
18_B	woning 9 NW	4,5	32	27	22	32
20_A	woning 10 NW	1,5	31	27	21	31
16_C	woning 8 NW	7,5	31	27	21	31
16_B	woning 8 NW	4,5	30	26	21	31
22_C	woning 10 NO	7,5	30	26	21	31
22_B	woning 10 NO	4,5	30	26	20	30
14_C	woning 7 NW	7,5	30	26	20	30
18_A	woning 9 NW	1,5	30	26	20	30
14_B	woning 7 NW	4,5	29	25	20	30
12_C	woning 6 NW	7,5	29	25	19	29
16_A	woning 8 NW	1,5	28	24	19	29
22_A	woning 10 NO	1,5	28	24	19	29
23_C	woning 11 ZW	7,5	28	24	18	28
23_B	woning 11 ZW	4,5	28	24	18	28
12_B	woning 6 NW	4,5	28	24	18	28
10_C	woning 5 NW	7,5	28	24	18	28
14_A	woning 7 NW	1,5	27	23	18	28
10_B	woning 5 NW	4,5	27	23	17	27
08_C	woning 4 NW	7,5	27	23	17	27
23_A	woning 11 ZW	1,5	26	22	17	27
12_A	woning 6 NW	1,5	26	22	16	26
08_B	woning 4 NW	4,5	26	22	16	26
06_C	woning 3 NW	7,5	25	21	16	26
10_A	woning 5 NW	1,5	25	21	15	25
04_C	woning 2 NW	7,5	24	20	15	25
06_B	woning 3 NW	4,5	24	20	15	25
08_A	woning 4 NW	1,5	24	20	14	24
02_C	woning 1 NW	7,5	24	20	14	24

Tabel 7: Geluidsbelasting ter plaatse van de nieuwe woningen als gevolg van de Heulweg N466 (inclusief aftrek op grond van artikel 110 Wgh)

Identificatie	Omschrijving	Hoogte (m)	Dag dB(A)	Avond dB(A)	Nacht dB(A)	Lden dB
03_C	woning 1 ZO	7,5	42	39	34	43
01_C	woning 1 ZW	7,5	42	39	34	43
01_B	woning 1 ZW	4,5	41	38	33	43
05_C	woning 2 ZO	7,5	41	38	33	42
03_B	woning 1 ZO	4,5	41	38	33	42
39_C	woning 16 ZO	7,5	41	38	33	42
45_C	woning 19 ZO	7,5	41	38	33	42
07_C	woning 3 ZO	7,5	41	38	33	42
49_C	woning 21 ZO	7,5	41	38	33	42
31_C	woning 14 ZW	7,5	41	38	33	42
41_C	woning 17 ZO	7,5	41	37	33	42
47_C	woning 20 ZO	7,5	41	37	33	42
09_C	woning 4 ZO	7,5	40	37	32	41
50_C	woning 21 NO	7,5	40	37	32	41
33_C	woning 14 ZO	7,5	40	37	32	41
05_B	woning 2 ZO	4,5	40	37	32	41
37_C	woning 15 ZO	7,5	40	37	32	41
43_C	woning 18 ZO	7,5	40	37	32	41
31_B	woning 14 ZW	4,5	39	36	31	41
27_C	woning 12 ZO	7,5	39	36	31	41
07_B	woning 3 ZO	4,5	39	36	31	40
29_C	woning 13 ZO	7,5	39	36	31	40
03_A	woning 1 ZO	1,5	39	36	31	40
01_A	woning 1 ZW	1,5	39	36	31	40
11_C	woning 5 ZO	7,5	39	36	31	40
30_C	woning 13 NO	7,5	39	36	31	40
25_C	woning 11 ZO	7,5	39	36	31	40
09_B	woning 4 ZO	4,5	39	36	31	40
50_B	woning 21 NO	4,5	39	35	31	40
39_B	woning 16 ZO	4,5	38	35	30	40
49_B	woning 21 ZO	4,5	38	35	30	39
45_B	woning 19 ZO	4,5	38	35	30	39
27_B	woning 12 ZO	4,5	38	35	30	39
13_C	woning 6 ZO	7,5	38	35	30	39
21_C	woning 10 ZO	7,5	38	35	30	39
50_A	woning 21 NO	1,5	38	35	30	39
41_B	woning 17 ZO	4,5	38	35	30	39
15_C	woning 7 ZO	7,5	38	35	30	39
29_B	woning 13 ZO	4,5	38	35	30	39
33_B	woning 14 ZO	4,5	38	34	30	39

Tabel 8: Geluidsbelasting ter plaatse van de nieuwe woningen als gevolg van de Wippolderlaan N211 (inclusief aftrek op grond van artikel 110 Wgh)

Identificatie	Omschrijving	Hoogte (m)	Dag dB(A)	Avond dB(A)	Nacht dB(A)	Lden dB
01_C	woning 1 ZW	7,5	50	46	42	51
02_C	woning 1 NW	7,5	48	45	40	50
31_C	woning 14 ZW	7,5	47	44	40	49
01_B	woning 1 ZW	4,5	47	44	39	48
04_C	woning 2 NW	7,5	47	44	39	48
06_C	woning 3 NW	7,5	46	43	38	47
02_B	woning 1 NW	4,5	46	42	38	47
08_C	woning 4 NW	7,5	45	42	37	46
31_B	woning 14 ZW	4,5	45	41	37	46
35_C	woning 15 ZW	7,5	45	41	37	46
33_C	woning 14 ZO	7,5	45	41	37	46
10_C	woning 5 NW	7,5	44	41	36	45
32_C	woning 14 NW	7,5	44	41	36	45
03_C	woning 1 ZO	7,5	44	41	36	45
05_C	woning 2 ZO	7,5	44	41	36	45
04_B	woning 2 NW	4,5	44	41	36	45
37_C	woning 15 ZO	7,5	44	40	36	45
12_C	woning 6 NW	7,5	44	40	36	45
07_C	woning 3 ZO	7,5	44	40	36	45
01_A	woning 1 ZW	1,5	44	40	36	45
39_C	woning 16 ZO	7,5	43	40	35	44
41_C	woning 17 ZO	7,5	43	40	35	44
14_C	woning 7 NW	7,5	43	40	35	44
43_C	woning 18 ZO	7,5	43	40	35	44
18_C	woning 9 NW	7,5	43	39	35	44
16_C	woning 8 NW	7,5	43	39	35	44
06_B	woning 3 NW	4,5	43	39	35	44
20_C	woning 10 NW	7,5	43	39	35	44
09_C	woning 4 ZO	7,5	43	39	35	44
33_B	woning 14 ZO	4,5	43	39	35	44
45_C	woning 19 ZO	7,5	42	39	35	44
47_C	woning 20 ZO	7,5	42	39	34	43
05_B	woning 2 ZO	4,5	42	39	34	43
49_C	woning 21 ZO	7,5	42	39	34	43
03_B	woning 1 ZO	4,5	42	38	34	43
08_B	woning 4 NW	4,5	42	38	34	43
37_B	woning 15 ZO	4,5	42	38	34	43
23_C	woning 11 ZW	7,5	42	38	34	43
02_A	woning 1 NW	1,5	42	38	34	43
39_B	woning 16 ZO	4,5	42	38	34	43

Tabel 9: Cumulatieve geluidsbelasting ter plaatse van de nieuwe woningen (exclusief aftrek op grond van artikel 110 Wgh)

Identificatie	Omschrijving	Hoogte (m)	Dag dB(A)	Avond dB(A)	Nacht dB(A)	Lden dB
01_C	woning 1 ZW	7,5	56	52	47	57
01_B	woning 1 ZW	4,5	55	52	47	56
49_B	woning 21 ZO	4,5	55	52	46	56
49_C	woning 21 ZO	7,5	55	52	46	56
47_B	woning 20 ZO	4,5	55	51	46	56
47_C	woning 20 ZO	7,5	55	51	46	56
01_A	woning 1 ZW	1,5	55	51	46	55
45_B	woning 19 ZO	4,5	55	51	46	55
49_A	woning 21 ZO	1,5	55	51	46	55
45_C	woning 19 ZO	7,5	55	51	46	55
33_B	woning 14 ZO	4,5	55	51	46	55
33_C	woning 14 ZO	7,5	55	51	46	55
43_B	woning 18 ZO	4,5	55	51	45	55
33_A	woning 14 ZO	1,5	55	51	45	55
47_A	woning 20 ZO	1,5	55	51	45	55
43_C	woning 18 ZO	7,5	55	51	45	55
41_B	woning 17 ZO	4,5	55	51	45	55
41_C	woning 17 ZO	7,5	54	51	45	55
39_B	woning 16 ZO	4,5	55	51	45	55
39_C	woning 16 ZO	7,5	54	51	45	55
45_A	woning 19 ZO	1,5	55	51	45	55
37_B	woning 15 ZO	4,5	54	51	45	55
37_C	woning 15 ZO	7,5	54	51	45	55
43_A	woning 18 ZO	1,5	54	51	45	55
41_A	woning 17 ZO	1,5	54	51	45	55
39_A	woning 16 ZO	1,5	54	51	45	55
37_A	woning 15 ZO	1,5	54	51	45	55
02_C	woning 1 NW	7,5	54	50	45	55
31_C	woning 14 ZW	7,5	53	50	45	54
02_B	woning 1 NW	4,5	53	50	44	54
50_C	woning 21 NO	7,5	53	50	44	54
04_C	woning 2 NW	7,5	53	49	44	54
50_B	woning 21 NO	4,5	53	49	43	53
02_A	woning 1 NW	1,5	53	49	43	53
03_C	woning 1 ZO	7,5	52	49	44	53
06_C	woning 3 NW	7,5	52	49	43	53
04_B	woning 2 NW	4,5	52	49	43	53
31_B	woning 14 ZW	4,5	52	48	43	53
08_C	woning 4 NW	7,5	52	48	43	53
04_A	woning 2 NW	1,5	52	48	43	52

Conclusie
Uit het onderzoek blijkt dat op de gevels van woning 1 de voorkeursgrenswaarde van 48 dB overschreden wordt vanwege de Wippolderlaan (N211). Het treffen van bronmaatregelen op de Wippolderlaan in de vorm van een stil wegdek is niet meer mogelijk, omdat de Wippolderlaan ter plekke reeds is voorzien van een stil wegdek, namelijk Dunne Deklagen B. Het treffen van overdrachtsmaatregelen is ook niet mogelijk, omdat het plaatsen van een geluidsscherm op het betreffende perceel vanwege ruimtegebrek niet mogelijk is. Langs de Wippolderlaan zelf ligt reeds een geluidswal met een geluidsscherm daar bovenop.

Er dienen derhalve een hogere grenswaarden te worden aangevraagd. Zie tabel 8 voor de aan te vragen hogere grenswaarden.

Naast het aanvragen van de hogere grenswaarden dient er in het kader van het Bouwbesluit een onderzoek plaats te vinden naar de geluidwering van de gevels van de woningen. Bij dit onderzoek dient uitgegaan te worden van de cumulatieve geluidsbelasting van alle wegen zonder aftrek op grond van artikel 110 Wet geluidhinder.

FIGUUR 1

Bouwplan Rozemarijn 1 te Wateringen

BIJLAGE 1

Invoergegevens rekenmodel

Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
Rozemarijn 23 juli 2018 - Rozemarijn
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	ISO_H	ISO M.	Hdef.	Type	Cpl	Cpl_W	Helling
01	Rozemarijn	0,00	0,00	Relatief	Verdeling	False	1,5	0
02	Blauwe Wijngaardrank	0,00	0,00	Relatief	Verdeling	False	1,5	0
03	Harry Hoekstraat	0,00	0,00	Relatief	Verdeling	False	1,5	0
04	Wippolderlaan N211 rijbaan oost	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0
05	Wippolderlaan N211 rijbaan oost	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0
08	Wippolderlaan N211 rijbaan west	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0
09	Wippolderlaan N211 rijbaan west	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0
06	Heulweg N466	0,00	--	Relatief	Verdeling	False	1,5	0
07	Cisterciënserstraat	0,00	0,00	Relatief	Verdeling	False	1,5	0

Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
Rozemarijn 23 juli 2018 - Rozemarijn
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Wegdek	V(MR(D))	V(MR(A))	V(MR(N))	V(MR(P4))	V(LV(D))	V(LV(A))	V(LV(N))	V(LV(P4))
01	W9a	30	30	30	--	30	30	30	--
02	W9a	30	30	30	--	30	30	30	--
03	W9a	30	30	30	--	30	30	30	--
04	W12	80	80	80	--	80	80	80	--
05	W12	80	80	80	--	80	80	80	--
08	W12	80	80	80	--	80	80	80	--
09	W12	80	80	80	--	80	80	80	--
06	W0	50	50	50	--	50	50	50	--
07	W9a	30	30	30	--	30	30	30	--

Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
Rozemarijn 23 juli 2018 - Rozemarijn
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	V(MV(D))	V(MV(A))	V(MV(N))	V(MV(P4))	V(ZV(D))	V(ZV(A))	V(ZV(N))	V(ZV(P4))	Totaal aantal
01	30	30	30	--	30	30	30	--	268,00
02	30	30	30	--	30	30	30	--	206,00
03	30	30	30	--	30	30	30	--	5073,00
04	80	80	80	--	80	80	80	--	19535,00
05	80	80	80	--	80	80	80	--	19535,00
08	80	80	80	--	80	80	80	--	20929,00
09	80	80	80	--	80	80	80	--	20929,00
06	50	50	50	--	50	50	50	--	10626,00
07	30	30	30	--	30	30	30	--	250,00

Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
Rozemarijn 23 juli 2018 - Rozemarijn
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	%Int(D)	%Int(A)	%Int(N)	%Int(P4)	%MR(D)	%MR(A)	%MR(N)	%MR(P4)	%LV(D)	%LV(A)
01	6,96	2,67	0,72	--	--	--	--	--	82,90	80,32
02	7,01	2,62	0,71	--	--	--	--	--	96,23	95,55
03	6,99	2,62	0,71	--	--	--	--	--	94,37	93,39
04	6,48	3,54	1,01	--	--	--	--	--	89,89	94,51
05	6,48	3,54	1,01	--	--	--	--	--	89,89	94,51
08	6,48	3,54	1,01	--	--	--	--	--	89,56	94,32
09	6,48	3,54	1,01	--	--	--	--	--	89,56	94,32
06	6,48	3,56	1,00	--	--	--	--	--	90,73	94,87
07	7,01	2,62	0,71	--	--	--	--	--	96,23	95,55

Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
Rozemarijn 23 juli 2018 - Rozemarijn
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	%LV(N)	%LV(P4)	%MV(D)	%MV(A)	%MV(N)	%MV(P4)	%ZV(D)	%ZV(A)	%ZV(N)	%ZV(P4)
01	80,47	--	15,90	18,30	18,16	--	1,20	1,38	1,37	--
02	95,59	--	3,51	4,14	4,10	--	0,26	0,31	0,30	--
03	93,44	--	3,82	4,49	4,45	--	1,81	2,13	2,11	--
04	89,02	--	7,17	3,89	7,79	--	2,94	1,59	3,19	--
05	89,02	--	7,17	3,89	7,79	--	2,94	1,59	3,19	--
08	88,66	--	7,62	4,14	8,27	--	2,83	1,54	3,07	--
09	88,66	--	7,62	4,14	8,27	--	2,83	1,54	3,07	--
06	90,14	--	6,47	3,62	6,80	--	2,81	1,51	3,06	--
07	95,59	--	3,51	4,14	4,10	--	0,26	0,31	0,30	--

Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
Rozemarijn 23 juli 2018 - Rozemarijn
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	MR(D)	MR(A)	MR(N)	MR(P4)	LV(D)	LV(A)	LV(N)	LV(P4)	MV(D)	MV(A)	MV(N)
01	--	--	--	--	15,46	5,75	1,55	--	2,97	1,31	0,35
02	--	--	--	--	13,90	5,16	1,40	--	0,51	0,22	0,06
03	--	--	--	--	334,64	124,13	33,66	--	13,55	5,97	1,60
04	--	--	--	--	1137,89	653,57	175,64	--	90,76	26,90	15,37
05	--	--	--	--	1137,89	653,57	175,64	--	90,76	26,90	15,37
08	--	--	--	--	1214,61	698,80	187,41	--	103,34	30,67	17,48
09	--	--	--	--	1214,61	698,80	187,41	--	103,34	30,67	17,48
06	--	--	--	--	624,73	358,88	95,78	--	44,55	13,69	7,23
07	--	--	--	--	16,86	6,26	1,70	--	0,62	0,27	0,07

Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
Rozemarijn 23 juli 2018 - Rozemarijn
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	MV(P4)	ZV(D)	ZV(A)	ZV(N)	ZV(P4)	LE (D) 63	LE (D) 125	LE (D) 250	LE (D) 500
01	--	0,22	0,10	0,03	--	78,75	83,93	93,52	88,51
02	--	0,04	0,02	--	--	73,95	78,36	86,43	85,59
03	--	6,42	2,83	0,76	--	88,67	93,64	101,97	100,36
04	--	37,22	11,00	6,29	--	85,87	95,03	100,04	106,50
05	--	37,22	11,00	6,29	--	85,87	95,03	100,04	106,50
08	--	38,38	11,41	6,49	--	86,18	95,43	100,43	106,82
09	--	38,38	11,41	6,49	--	86,18	95,43	100,43	106,82
06	--	19,35	5,71	3,25	--	84,56	91,98	98,98	103,15
07	--	0,05	0,02	0,01	--	74,80	79,20	87,27	86,43

Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
Rozemarijn 23 juli 2018 - Rozemarijn
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	LE (D) 1k	LE (D) 2k	LE (D) 4k	LE (D) 8k	LE (A) 63	LE (A) 125	LE (A) 250	LE (A) 500	LE (A) 1k
01	91,41	85,60	80,63	77,99	75,04	80,27	89,95	84,63	87,46
02	89,03	82,43	77,29	71,66	69,97	74,46	82,77	81,43	84,83
03	103,38	96,91	91,89	87,18	84,76	89,85	98,33	96,32	99,26
04	109,13	103,89	98,96	89,52	82,01	90,86	95,89	102,93	106,02
05	109,13	103,89	98,96	89,52	82,01	90,86	95,89	102,93	106,02
08	109,44	104,22	99,30	89,86	82,32	91,24	96,26	103,25	106,33
09	109,44	104,22	99,30	89,86	82,32	91,24	96,26	103,25	106,33
06	108,80	105,49	98,78	89,98	80,82	87,99	94,54	99,68	105,89
07	89,87	83,27	78,13	72,50	70,81	75,30	83,61	82,27	85,67

Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
Rozemarijn 23 juli 2018 - Rozemarijn
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	LE (A) 2k	LE (A) 4k	LE (A) 8k	LE (N) 63	LE (N) 125	LE (N) 250	LE (N) 500	LE (N) 1k	LE (N) 2k
01	81,74	76,79	74,38	69,32	74,55	84,22	78,92	81,75	76,04
02	78,28	73,16	67,87	64,27	68,76	77,06	75,75	79,16	72,60
03	92,85	87,86	83,47	79,07	84,15	92,63	90,63	93,58	87,17
04	100,53	95,69	86,12	77,99	87,20	92,21	98,58	101,14	95,94
05	100,53	95,69	86,12	77,99	87,20	92,21	98,58	101,14	95,94
08	100,86	96,01	86,45	78,30	87,60	92,59	98,90	101,45	96,28
09	100,86	96,01	86,45	78,30	87,60	92,59	98,90	101,45	96,28
06	102,48	95,73	86,22	76,59	84,03	91,08	95,17	100,74	97,43
07	79,13	74,00	68,71	65,12	69,61	77,90	76,59	80,00	73,44

Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
Rozemarijn 23 juli 2018 - Rozemarijn
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	LE (N) 4k	LE (N) 8k	LE (P4) 63	LE (P4) 125	LE (P4) 250	LE (P4) 500	LE (P4) 1k	LE (P4) 2k
01	71,08	68,66	--	--	--	--	--	--
02	67,48	62,16	--	--	--	--	--	--
03	82,17	77,77	--	--	--	--	--	--
04	91,00	81,58	--	--	--	--	--	--
05	91,00	81,58	--	--	--	--	--	--
08	91,34	81,92	--	--	--	--	--	--
09	91,34	81,92	--	--	--	--	--	--
06	90,73	82,01	--	--	--	--	--	--
07	68,32	63,01	--	--	--	--	--	--

Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
Rozemarijn 23 juli 2018 - Rozemarijn
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	LE (P4) 4k	LE (P4) 8k
01	--	--
02	--	--
03	--	--
04	--	--
05	--	--
08	--	--
09	--	--
06	--	--
07	--	--

Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
Rozemarijn 23 juli 2018 - Rozemarijn
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Toetspunten, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Maaiveld	Hdef.	Hoogte A	Hoogte B	Hoogte C	Hoogte D	Hoogte E	Hoogte F
01	woning 1 ZW	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--
02	woning 1 NW	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--
03	woning 1 ZO	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--
04	woning 2 NW	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--
05	woning 2 ZO	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--
06	woning 3 NW	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--
07	woning 3 ZO	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--
08	woning 4 NW	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--
09	woning 4 ZO	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--
10	woning 5 NW	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--
11	woning 5 ZO	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--
12	woning 6 NW	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--
13	woning 6 ZO	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--
14	woning 7 NW	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--
15	woning 7 ZO	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--
16	woning 8 NW	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--
17	woning 8 ZO	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--
18	woning 9 NW	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--
19	woning 9 ZO	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--
20	woning 10 NW	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--
21	woning 10 ZO	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--
22	woning 10 NO	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--
23	woning 11 ZW	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--
24	woning 11 NW	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--
25	woning 11 ZO	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--
26	woning 12 NW	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--
27	woning 12 ZO	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--
28	woning 13 NW	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--
29	woning 13 ZO	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--
30	woning 13 NO	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--
31	woning 14 ZW	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--
32	woning 14 NW	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--
33	woning 14 ZO	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--
34	woning 14 NO	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--
35	woning 15 ZW	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--
36	woning 15 NW	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--
37	woning 15 ZO	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--
38	woning 16 NW	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--

Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
Rozemarijn 23 juli 2018 - Rozemarijn
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Toetspunten, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Gevel
01	Ja
02	Ja
03	Ja
04	Ja
05	Ja
06	Ja
07	Ja
08	Ja
09	Ja
10	Ja
11	Ja
12	Ja
13	Ja
14	Ja
15	Ja
16	Ja
17	Ja
18	Ja
19	Ja
20	Ja
21	Ja
22	Ja
23	Ja
24	Ja
25	Ja
26	Ja
27	Ja
28	Ja
29	Ja
30	Ja
31	Ja
32	Ja
33	Ja
34	Ja
35	Ja
36	Ja
37	Ja
38	Ja

Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
Rozemarijn 23 juli 2018 - Rozemarijn
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Toetspunten, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Maaiveld	Hdef.	Hoogte A	Hoogte B	Hoogte C	Hoogte D	Hoogte E	Hoogte F
39	woning 16 ZO	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--
40	woning 17 NW	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--
41	woning 17 ZO	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--
42	woning 18 NW	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--
43	woning 18 ZO	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--
44	woning 19 NW	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--
45	woning 19 ZO	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--
46	woning 20 NW	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--
47	woning 20 ZO	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--
48	woning 21 NW	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--
49	woning 21 ZO	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--
50	woning 21 NO	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--

Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
Rozemarijn 23 juli 2018 - Rozemarijn
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Toetspunten, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Gevel
39	Ja
40	Ja
41	Ja
42	Ja
43	Ja
44	Ja
45	Ja
46	Ja
47	Ja
48	Ja
49	Ja
50	Ja

Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
Rozemarijn 23 juli 2018 - Rozemarijn
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Bodemgebieden, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Bf
01	Rozemarijn	0,00
02	Blauwe Wijngaardrank	0,00
03	Cisterciënserstraat	0,00
04	Harry Hoekstraat	0,00
05	Heulweg N466	0,00
06	Heulweg N466	0,00
07	fietspad	0,00
08	fietspad	0,00
09	Wippolderlaan N222	0,00
10	Wippolderlaan N222	0,00
11	Pieter van der Plasstraat	0,00
12	Gaelstraat	0,00
13	Gele Meerbloem	0,00
14	Harry Hoekstraat	0,00
104	parkeervakken	0,00
105	parkeervakken	0,00
106	parkeervakken	0,00
107	parkeervakken	0,00
108	tuinen	0,50
109	tuinen	0,50
110	speelplek	0,50
101	parkeervak	0,00
102	parkeervak	0,00
103	parkeervak	0,00

Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
Rozemarijn 23 juli 2018 - Rozemarijn
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Gebruiksfunctie	Cp	Zwevend	Refl. 63	Refl. 125
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80

Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
Rozemarijn 23 juli 2018 - Rozemarijn
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
Rozemarijn 23 juli 2018 - Rozemarijn
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Gebruiksfunctie	Cp	Zwevend	Refl. 63	Refl. 125
	gebouw	2,50	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	2,50	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	2,50	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	2,50	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	2,50	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	2,50	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	2,50	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	2,50	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	2,50	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	2,50	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	2,50	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80

Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
Rozemarijn 23 juli 2018 - Rozemarijn
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
Rozemarijn 23 juli 2018 - Rozemarijn
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Gebruiksfunctie	Cp	Zwevend	Refl. 63	Refl. 125
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	2,50	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	2,50	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	2,50	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	2,50	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	2,50	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	2,50	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00

Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
Rozemarijn 23 juli 2018 - Rozemarijn
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
Rozemarijn 23 juli 2018 - Rozemarijn
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Gebruiksfunctie	Cp	Zwevend	Refl. 63	Refl. 125
	gebouw	2,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,08	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00

Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
Rozemarijn 23 juli 2018 - Rozemarijn
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
Rozemarijn 23 juli 2018 - Rozemarijn
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Gebruiksfunctie	Cp	Zwevend	Refl. 63	Refl. 125
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80

Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
Rozemarijn 23 juli 2018 - Rozemarijn
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
Rozemarijn 23 juli 2018 - Rozemarijn
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Gebruiksfunctie	Cp	Zwevend	Refl. 63	Refl. 125
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,91	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	2,50	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	3,50	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	2,50	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	2,50	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	2,50	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,92	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	2,50	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	2,50	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,27	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	2,50	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80

Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
Rozemarijn 23 juli 2018 - Rozemarijn
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
Rozemarijn 23 juli 2018 - Rozemarijn
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Gebruiksfunctie	Cp	Zwevend	Refl. 63	Refl. 125
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,68	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	2,50	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	2,50	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,75	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,18	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	2,50	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,22	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,18	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80

Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
Rozemarijn 23 juli 2018 - Rozemarijn
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
Rozemarijn 23 juli 2018 - Rozemarijn
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Gebruiksfunctie	Cp	Zwevend	Refl. 63	Refl. 125
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
	gebouw	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
101	woning 1 t/m 10	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
102	woning 11 t/m 13	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
103	woning 14	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
104	woning 15 t/m 21	8,00	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
105	schuurtje	2,50	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
106	schuurtje	2,50	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
107	schuurtje	2,50	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
108	schuurtje	2,50	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
109	schuurtje	2,50	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
110	schuurtje	2,50	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
111	schuurtje	2,50	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
112	schuurtje	2,50	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
113	schuurtje	2,50	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80
114	schuurtje	2,50	0,00	Relatief		0 dB	False	0,80	0,80

Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
Rozemarijn 23 juli 2018 - Rozemarijn
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
101	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
102	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
103	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
104	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
105	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
106	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
107	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
108	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
109	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
110	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
111	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
112	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
113	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
114	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
Rozemarijn 23 juli 2018 - Rozemarijn
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schermen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	ISO_H	ISO M.	Hdef.	Cp	Zwevend	Refl.L 63
01	geluidsscherm op geluidswal profielcorr. 2 dB	5,00	--	Absoluut	2 dB	Nee	0,80
02	afschermende rand geluidswal	4,00	--	Absoluut	2 dB	Nee	0,00

Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
Rozemarijn 23 juli 2018 - Rozemarijn
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schermen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Refl.L 125	Refl.L 250	Refl.L 500	Refl.L 1k	Refl.L 2k	Refl.L 4k	Refl.L 8k	Refl.R 63	Refl.R 125
01	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
Rozemarijn 23 juli 2018 - Rozemarijn
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schermen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Refl.R 250	Refl.R 500	Refl.R 1k	Refl.R 2k	Refl.R 4k	Refl.R 8k
01	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
Rozemarijn 23 juli 2018 - Rozemarijn
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	ISO_H
01	hoogtelijn 0,-4,0 m	--
02	hoogtelijn 0,-4,0 m	--
03	hoogtelijn 0,1,0 m	--
04	hoogtelijn 0,1,0 m	--
05	hoogtelijn 0,1 m	--
06	hoogtelijn 0, 0, 0,1 m	--
07	hoogtelijn 0,1 m	--
08	hoogtelijn 0,1 m	--
09	hoogtelijn 4 m	4,00
10	hoogtelijn 4 m	4,00
11	hoogtelijn 0 m	0,00

Rapport: Groepsreducties
Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal

Groep	Reductie			Sommatie		
	Dag	Avond	Nacht	Dag	Avond	Nacht
Blauwe Wijngaardrank	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00
Cisterciënserstraat	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00
Harry Hoekstraat	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00
Heulweg N466	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00
Rozemarijn	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00
Wippolderlaan N211	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00

Rapport: Lijst van model eigenschappen
Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal

Model eigenschap

Omschrijving	geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
Verantwoordelijke	Gordon
Rekenmethode	RMW-2012
Aangemaakt door	Gordon op 10-10-2017
Laatst ingezien door	Gordon op 23-7-2018
Model aangemaakt met	Geomilieu V4.30
Dagperiode	07:00 - 19:00
Avondperiode	19:00 - 23:00
Nachtperiode	23:00 - 07:00
Samengestelde periode	Lden
Waarde	Gem(Dag, Avond + 5, Nacht + 10)
Standaard maaiveldhoogte	0
Rekenhoogte contouren	4
Detailniveau toetspunt resultaten	Bronresultaten
Detailniveau resultaten grids	Groepsresultaten
Berekening volgens rekenmethode	RMG-2012
Zoekafstand [m]	--
Max. reflectie afstand tot bron [m]	--
Max. reflectie afstand tot ontvanger [m]	--
Standaard bodemfactor	0,50
Zichthoek [grd]	2
Maximum reflectiediepte	1
Reflectie in woonwijkschermen	Ja
Geometrische uitbreiding	Volledige 3D analyse
Luchtdemping	Conform standaard
Luchtdemping [dB/km]	0,00; 0,00; 1,00; 2,00; 4,00; 10,00; 23,00; 58,00
Meteorologische correctie	Conform standaard
Waarde voor C0	3,50

Commentaar

BIJLAGE 2

Rekenresultaten

Rapport: Resultatentabel
Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Rozemarijn
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
01_A	woning 1 ZW	1,50	48,73	44,98	39,26	49,14
01_B	woning 1 ZW	4,50	48,22	44,47	38,75	48,63
01_C	woning 1 ZW	7,50	47,14	43,39	37,67	47,55
02_A	woning 1 NW	1,50	43,09	39,34	33,62	43,50
02_B	woning 1 NW	4,50	43,18	39,44	33,72	43,59
02_C	woning 1 NW	7,50	42,76	39,02	33,30	43,17
03_A	woning 1 ZO	1,50	42,84	39,09	33,37	43,25
03_B	woning 1 ZO	4,50	43,45	39,70	33,98	43,86
03_C	woning 1 ZO	7,50	43,21	39,46	33,74	43,62
04_A	woning 2 NW	1,50	40,46	36,71	30,99	40,87
04_B	woning 2 NW	4,50	40,88	37,13	31,41	41,29
04_C	woning 2 NW	7,50	40,75	37,00	31,28	41,16
05_A	woning 2 ZO	1,50	39,90	36,14	30,43	40,31
05_B	woning 2 ZO	4,50	41,19	37,43	31,71	41,59
05_C	woning 2 ZO	7,50	41,54	37,79	32,07	41,95
06_A	woning 3 NW	1,50	38,09	34,34	28,62	38,50
06_B	woning 3 NW	4,50	38,87	35,12	29,40	39,28
06_C	woning 3 NW	7,50	38,89	35,14	29,42	39,30
07_A	woning 3 ZO	1,50	38,24	34,48	28,76	38,64
07_B	woning 3 ZO	4,50	39,22	35,47	29,75	39,63
07_C	woning 3 ZO	7,50	39,78	36,03	30,31	40,19
08_A	woning 4 NW	1,50	35,80	32,04	26,32	36,20
08_B	woning 4 NW	4,50	37,15	33,40	27,69	37,56
08_C	woning 4 NW	7,50	37,27	33,52	27,80	37,68
09_A	woning 4 ZO	1,50	35,88	32,12	26,40	36,28
09_B	woning 4 ZO	4,50	37,66	33,90	28,18	38,06
09_C	woning 4 ZO	7,50	38,24	34,49	28,77	38,65
10_A	woning 5 NW	1,50	33,97	30,21	24,49	34,37
10_B	woning 5 NW	4,50	35,75	32,00	26,28	36,16
10_C	woning 5 NW	7,50	35,93	32,19	26,47	36,34
11_A	woning 5 ZO	1,50	33,13	29,37	23,65	33,53
11_B	woning 5 ZO	4,50	35,95	32,19	26,47	36,35
11_C	woning 5 ZO	7,50	36,90	33,15	27,44	37,31
12_A	woning 6 NW	1,50	32,33	28,57	22,85	32,73
12_B	woning 6 NW	4,50	34,40	30,65	24,93	34,81

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Rozemarijn
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
12_C	woning 6 NW	7,50	34,61	30,87	25,15	35,02
13_A	woning 6 ZO	1,50	29,98	26,23	20,51	30,39
13_B	woning 6 ZO	4,50	34,38	30,61	24,90	34,78
13_C	woning 6 ZO	7,50	36,08	32,33	26,61	36,49
14_A	woning 7 NW	1,50	30,99	27,23	21,51	31,39
14_B	woning 7 NW	4,50	33,27	29,51	23,79	33,67
14_C	woning 7 NW	7,50	33,52	29,77	24,05	33,93
15_A	woning 7 ZO	1,50	29,93	26,18	20,46	30,34
15_B	woning 7 ZO	4,50	33,51	29,75	24,03	33,91
15_C	woning 7 ZO	7,50	34,95	31,19	25,47	35,35
16_A	woning 8 NW	1,50	29,78	26,03	20,31	30,19
16_B	woning 8 NW	4,50	32,18	28,42	22,71	32,59
16_C	woning 8 NW	7,50	32,49	28,74	23,02	32,90
17_A	woning 8 ZO	1,50	29,18	25,43	19,71	29,59
17_B	woning 8 ZO	4,50	32,63	28,87	23,15	33,03
17_C	woning 8 ZO	7,50	33,81	30,06	24,34	34,22
18_A	woning 9 NW	1,50	28,69	24,93	19,21	29,09
18_B	woning 9 NW	4,50	31,06	27,31	21,59	31,47
18_C	woning 9 NW	7,50	31,63	27,88	22,16	32,04
19_A	woning 9 ZO	1,50	27,33	23,59	17,87	27,74
19_B	woning 9 ZO	4,50	31,58	27,81	22,10	31,98
19_C	woning 9 ZO	7,50	32,90	29,15	23,43	33,31
20_A	woning 10 NW	1,50	27,85	24,09	18,37	28,25
20_B	woning 10 NW	4,50	30,10	26,35	20,63	30,51
20_C	woning 10 NW	7,50	30,92	27,17	21,45	31,33
21_A	woning 10 ZO	1,50	25,83	22,10	16,38	26,25
21_B	woning 10 ZO	4,50	30,86	27,09	21,37	31,26
21_C	woning 10 ZO	7,50	32,38	28,62	22,90	32,78
22_A	woning 10 NO	1,50	22,70	18,97	13,25	23,12
22_B	woning 10 NO	4,50	27,29	23,52	17,81	27,69
22_C	woning 10 NO	7,50	29,18	25,43	19,71	29,59
23_A	woning 11 ZW	1,50	19,62	15,90	10,18	20,05
23_B	woning 11 ZW	4,50	21,27	17,58	11,86	21,71
23_C	woning 11 ZW	7,50	24,81	21,12	15,39	25,25
24_A	woning 11 NW	1,50	18,96	15,22	9,50	19,37

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Rozemarijn
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
24_B	woning 11 NW	4,50	20,50	16,77	11,05	20,92
24_C	woning 11 NW	7,50	22,01	18,29	12,57	22,44
25_A	woning 11 ZO	1,50	26,56	22,82	17,11	26,98
25_B	woning 11 ZO	4,50	30,80	27,04	21,33	31,21
25_C	woning 11 ZO	7,50	32,29	28,54	22,82	32,70
26_A	woning 12 NW	1,50	15,73	12,00	6,28	16,15
26_B	woning 12 NW	4,50	17,31	13,59	7,87	17,74
26_C	woning 12 NW	7,50	18,89	15,18	9,46	19,32
27_A	woning 12 ZO	1,50	29,23	25,48	19,76	29,64
27_B	woning 12 ZO	4,50	32,54	28,78	23,06	32,94
27_C	woning 12 ZO	7,50	33,52	29,77	24,05	33,93
28_A	woning 13 NW	1,50	17,33	13,61	7,89	17,76
28_B	woning 13 NW	4,50	19,30	15,58	9,86	19,73
28_C	woning 13 NW	7,50	21,14	17,42	11,70	21,57
29_A	woning 13 ZO	1,50	31,34	27,59	21,87	31,75
29_B	woning 13 ZO	4,50	33,79	30,04	24,33	34,20
29_C	woning 13 ZO	7,50	34,25	30,50	24,78	34,66
30_A	woning 13 NO	1,50	30,73	26,97	21,25	31,13
30_B	woning 13 NO	4,50	32,79	29,03	23,32	33,20
30_C	woning 13 NO	7,50	33,59	29,84	24,12	34,00
31_A	woning 14 ZW	1,50	44,21	40,46	34,75	44,62
31_B	woning 14 ZW	4,50	44,12	40,37	34,65	44,53
31_C	woning 14 ZW	7,50	43,76	40,01	34,30	44,17
32_A	woning 14 NW	1,50	32,85	29,09	23,37	33,25
32_B	woning 14 NW	4,50	33,47	29,71	23,99	33,87
32_C	woning 14 NW	7,50	35,07	31,32	25,60	35,48
33_A	woning 14 ZO	1,50	49,24	45,49	39,78	49,65
33_B	woning 14 ZO	4,50	48,81	45,07	39,35	49,22
33_C	woning 14 ZO	7,50	47,81	44,06	38,34	48,22
34_A	woning 14 NO	1,50	44,17	40,42	34,70	44,58
34_B	woning 14 NO	4,50	44,05	40,30	34,58	44,46
34_C	woning 14 NO	7,50	43,46	39,72	34,00	43,87
35_A	woning 15 ZW	1,50	43,27	39,52	33,80	43,68
35_B	woning 15 ZW	4,50	43,29	39,54	33,82	43,70
35_C	woning 15 ZW	7,50	43,07	39,32	33,60	43,48

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Rozemarijn
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
36_A	woning 15 NW	1,50	27,53	23,79	18,07	27,94
36_B	woning 15 NW	4,50	29,97	26,20	20,48	30,37
36_C	woning 15 NW	7,50	31,89	28,13	22,41	32,29
37_A	woning 15 ZO	1,50	48,72	44,97	39,26	49,13
37_B	woning 15 ZO	4,50	48,45	44,70	38,98	48,86
37_C	woning 15 ZO	7,50	47,54	43,80	38,08	47,95
38_A	woning 16 NW	1,50	25,04	21,31	15,59	25,46
38_B	woning 16 NW	4,50	28,88	25,11	19,40	29,28
38_C	woning 16 NW	7,50	31,20	27,44	21,72	31,60
39_A	woning 16 ZO	1,50	48,66	44,91	39,19	49,07
39_B	woning 16 ZO	4,50	48,37	44,63	38,91	48,78
39_C	woning 16 ZO	7,50	47,46	43,72	38,00	47,87
40_A	woning 17 NW	1,50	25,54	21,81	16,09	25,96
40_B	woning 17 NW	4,50	28,00	24,23	18,52	28,40
40_C	woning 17 NW	7,50	30,53	26,77	21,06	30,94
41_A	woning 17 ZO	1,50	48,64	44,89	39,17	49,05
41_B	woning 17 ZO	4,50	48,36	44,61	38,89	48,77
41_C	woning 17 ZO	7,50	47,44	43,70	37,98	47,85
42_A	woning 18 NW	1,50	26,74	22,99	17,27	27,15
42_B	woning 18 NW	4,50	27,01	23,25	17,53	27,41
42_C	woning 18 NW	7,50	29,20	25,44	19,72	29,60
43_A	woning 18 ZO	1,50	48,64	44,88	39,16	49,04
43_B	woning 18 ZO	4,50	48,36	44,61	38,89	48,77
43_C	woning 18 ZO	7,50	47,45	43,71	37,99	47,86
44_A	woning 19 NW	1,50	27,03	23,28	17,56	27,44
44_B	woning 19 NW	4,50	26,26	22,50	16,78	26,66
44_C	woning 19 NW	7,50	28,39	24,64	18,92	28,80
45_A	woning 19 ZO	1,50	48,63	44,88	39,16	49,04
45_B	woning 19 ZO	4,50	48,35	44,60	38,89	48,76
45_C	woning 19 ZO	7,50	47,44	43,70	37,98	47,85
46_A	woning 20 NW	1,50	24,87	21,13	15,40	25,28
46_B	woning 20 NW	4,50	25,93	22,18	16,46	26,34
46_C	woning 20 NW	7,50	27,82	24,07	18,35	28,23
47_A	woning 20 ZO	1,50	48,65	44,90	39,18	49,06
47_B	woning 20 ZO	4,50	48,38	44,63	38,91	48,79

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Rozemarijn
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
47_C	woning 20 ZO	7,50	47,48	43,73	38,02	47,89
48_A	woning 21 NW	1,50	23,08	19,34	13,62	23,49
48_B	woning 21 NW	4,50	25,01	21,27	15,55	25,42
48_C	woning 21 NW	7,50	26,96	23,22	17,50	27,37
49_A	woning 21 ZO	1,50	48,66	44,91	39,19	49,07
49_B	woning 21 ZO	4,50	48,39	44,64	38,93	48,80
49_C	woning 21 ZO	7,50	47,48	43,74	38,02	47,89
50_A	woning 21 NO	1,50	42,86	39,11	33,39	43,27
50_B	woning 21 NO	4,50	43,16	39,41	33,69	43,57
50_C	woning 21 NO	7,50	42,82	39,07	33,35	43,23

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Blauwe Wijngaardrank
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
01_A	woning 1 ZW	1,50	34,10	30,05	24,36	34,36
01_B	woning 1 ZW	4,50	33,89	29,84	24,15	34,15
01_C	woning 1 ZW	7,50	33,12	29,09	23,39	33,39
02_A	woning 1 NW	1,50	44,84	40,80	35,11	45,10
02_B	woning 1 NW	4,50	44,25	40,22	34,53	44,52
02_C	woning 1 NW	7,50	43,05	39,02	33,32	43,32
03_A	woning 1 ZO	1,50	9,22	5,27	-0,43	9,53
03_B	woning 1 ZO	4,50	5,57	1,64	-4,05	5,89
03_C	woning 1 ZO	7,50	6,72	2,80	-2,89	7,05
04_A	woning 2 NW	1,50	44,92	40,88	35,19	45,18
04_B	woning 2 NW	4,50	44,43	40,39	34,70	44,69
04_C	woning 2 NW	7,50	43,34	39,30	33,61	43,60
05_A	woning 2 ZO	1,50	12,11	8,12	2,42	12,40
05_B	woning 2 ZO	4,50	9,71	5,71	0,02	9,99
05_C	woning 2 ZO	7,50	10,86	6,87	1,18	11,15
06_A	woning 3 NW	1,50	44,89	40,84	35,15	45,15
06_B	woning 3 NW	4,50	44,47	40,43	34,74	44,73
06_C	woning 3 NW	7,50	43,47	39,43	33,74	43,73
07_A	woning 3 ZO	1,50	11,37	7,39	1,70	11,67
07_B	woning 3 ZO	4,50	11,15	7,18	1,48	11,45
07_C	woning 3 ZO	7,50	12,72	8,76	3,07	13,03
08_A	woning 4 NW	1,50	44,74	40,70	35,01	45,00
08_B	woning 4 NW	4,50	44,39	40,35	34,66	44,65
08_C	woning 4 NW	7,50	43,45	39,41	33,72	43,71
09_A	woning 4 ZO	1,50	12,39	8,42	2,72	12,69
09_B	woning 4 ZO	4,50	11,64	7,68	1,99	11,95
09_C	woning 4 ZO	7,50	13,06	9,11	3,42	13,37
10_A	woning 5 NW	1,50	44,58	40,53	34,85	44,84
10_B	woning 5 NW	4,50	44,28	40,25	34,56	44,55
10_C	woning 5 NW	7,50	43,39	39,36	33,67	43,66
11_A	woning 5 ZO	1,50	10,63	6,68	0,98	10,94
11_B	woning 5 ZO	4,50	9,77	5,84	0,15	10,09
11_C	woning 5 ZO	7,50	10,80	6,88	1,18	11,12
12_A	woning 6 NW	1,50	44,39	40,35	34,66	44,65
12_B	woning 6 NW	4,50	44,15	40,11	34,42	44,41

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Blauwe Wijngaardrank
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
12_C	woning 6 NW	7,50	43,28	39,24	33,55	43,54
13_A	woning 6 ZO	1,50	12,70	8,70	3,01	12,98
13_B	woning 6 ZO	4,50	12,30	8,30	2,61	12,58
13_C	woning 6 ZO	7,50	13,30	9,30	3,61	13,58
14_A	woning 7 NW	1,50	44,18	40,13	34,45	44,44
14_B	woning 7 NW	4,50	43,99	39,95	34,26	44,25
14_C	woning 7 NW	7,50	43,15	39,12	33,42	43,42
15_A	woning 7 ZO	1,50	13,49	9,50	3,81	13,78
15_B	woning 7 ZO	4,50	12,86	8,88	3,19	13,16
15_C	woning 7 ZO	7,50	14,12	10,15	4,46	14,42
16_A	woning 8 NW	1,50	43,92	39,87	34,18	44,18
16_B	woning 8 NW	4,50	43,75	39,71	34,02	44,01
16_C	woning 8 NW	7,50	42,95	38,92	33,23	43,22
17_A	woning 8 ZO	1,50	11,58	7,62	1,93	11,89
17_B	woning 8 ZO	4,50	10,69	6,76	1,07	11,01
17_C	woning 8 ZO	7,50	12,08	8,16	2,46	12,40
18_A	woning 9 NW	1,50	43,66	39,61	33,92	43,92
18_B	woning 9 NW	4,50	43,52	39,48	33,79	43,78
18_C	woning 9 NW	7,50	42,76	38,72	33,03	43,02
19_A	woning 9 ZO	1,50	12,45	8,50	2,81	12,76
19_B	woning 9 ZO	4,50	10,71	6,78	1,08	11,03
19_C	woning 9 ZO	7,50	12,46	8,54	2,84	12,78
20_A	woning 10 NW	1,50	43,40	39,35	33,66	43,66
20_B	woning 10 NW	4,50	43,28	39,24	33,55	43,54
20_C	woning 10 NW	7,50	42,53	38,50	32,81	42,80
21_A	woning 10 ZO	1,50	11,43	7,48	1,78	11,74
21_B	woning 10 ZO	4,50	10,89	6,96	1,27	11,21
21_C	woning 10 ZO	7,50	12,68	8,76	3,06	13,00
22_A	woning 10 NO	1,50	38,17	34,12	28,43	38,43
22_B	woning 10 NO	4,50	38,24	34,20	28,51	38,50
22_C	woning 10 NO	7,50	37,87	33,84	28,14	38,14
23_A	woning 11 ZW	1,50	39,59	35,54	29,85	39,85
23_B	woning 11 ZW	4,50	39,78	35,74	30,05	40,04
23_C	woning 11 ZW	7,50	39,38	35,35	29,65	39,65
24_A	woning 11 NW	1,50	40,73	36,68	30,99	40,99

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Blauwe Wijngaardrank
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
24_B	woning 11 NW	4,50	40,62	36,58	30,89	40,88
24_C	woning 11 NW	7,50	39,98	35,95	30,26	40,25
25_A	woning 11 ZO	1,50	22,55	18,48	12,80	22,80
25_B	woning 11 ZO	4,50	19,17	15,11	9,42	19,42
25_C	woning 11 ZO	7,50	21,37	17,34	11,65	21,64
26_A	woning 12 NW	1,50	37,81	33,76	28,07	38,07
26_B	woning 12 NW	4,50	38,01	33,96	28,27	38,27
26_C	woning 12 NW	7,50	37,67	33,63	27,94	37,93
27_A	woning 12 ZO	1,50	17,89	13,85	8,16	18,15
27_B	woning 12 ZO	4,50	14,50	10,50	4,81	14,78
27_C	woning 12 ZO	7,50	17,25	13,25	7,56	17,53
28_A	woning 13 NW	1,50	35,43	31,38	25,68	35,69
28_B	woning 13 NW	4,50	35,98	31,93	26,24	36,24
28_C	woning 13 NW	7,50	35,85	31,81	26,12	36,11
29_A	woning 13 ZO	1,50	10,95	6,99	1,30	11,26
29_B	woning 13 ZO	4,50	12,99	9,01	3,32	13,29
29_C	woning 13 ZO	7,50	15,60	11,62	5,92	15,89
30_A	woning 13 NO	1,50	6,25	2,31	-3,39	6,56
30_B	woning 13 NO	4,50	7,69	3,76	-1,93	8,01
30_C	woning 13 NO	7,50	9,29	5,37	-0,32	9,62
31_A	woning 14 ZW	1,50	12,70	8,73	3,04	13,00
31_B	woning 14 ZW	4,50	15,16	11,22	5,52	15,47
31_C	woning 14 ZW	7,50	16,95	13,00	7,31	17,26
32_A	woning 14 NW	1,50	14,98	11,03	5,33	15,29
32_B	woning 14 NW	4,50	17,89	13,93	8,24	18,20
32_C	woning 14 NW	7,50	19,61	15,66	9,97	19,92
33_A	woning 14 ZO	1,50	14,81	10,76	5,07	15,07
33_B	woning 14 ZO	4,50	16,79	12,76	7,07	17,06
33_C	woning 14 ZO	7,50	17,67	13,65	7,96	17,94
34_A	woning 14 NO	1,50	11,19	7,25	1,55	11,50
34_B	woning 14 NO	4,50	13,43	9,50	3,80	13,75
34_C	woning 14 NO	7,50	15,02	11,10	5,40	15,34
35_A	woning 15 ZW	1,50	14,41	10,42	4,73	14,70
35_B	woning 15 ZW	4,50	16,74	12,77	7,08	17,04
35_C	woning 15 ZW	7,50	18,20	14,24	8,54	18,50

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Blauwe Wijngaardrank
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
36_A	woning 15 NW	1,50	16,90	12,91	7,22	17,19
36_B	woning 15 NW	4,50	19,35	15,37	9,68	19,65
36_C	woning 15 NW	7,50	20,62	16,65	10,96	20,92
37_A	woning 15 ZO	1,50	11,20	7,15	1,46	11,46
37_B	woning 15 ZO	4,50	13,03	9,00	3,31	13,30
37_C	woning 15 ZO	7,50	14,40	10,37	4,68	14,67
38_A	woning 16 NW	1,50	14,88	10,92	5,23	15,19
38_B	woning 16 NW	4,50	18,68	14,69	9,00	18,97
38_C	woning 16 NW	7,50	20,26	16,28	10,59	20,56
39_A	woning 16 ZO	1,50	8,49	4,45	-1,24	8,75
39_B	woning 16 ZO	4,50	10,18	6,16	0,47	10,45
39_C	woning 16 ZO	7,50	11,92	7,90	2,21	12,19
40_A	woning 17 NW	1,50	16,85	12,86	7,17	17,14
40_B	woning 17 NW	4,50	23,66	19,60	13,91	23,91
40_C	woning 17 NW	7,50	25,08	21,05	15,36	25,35
41_A	woning 17 ZO	1,50	2,53	-1,41	-7,11	2,84
41_B	woning 17 ZO	4,50	4,27	0,35	-5,35	4,59
41_C	woning 17 ZO	7,50	7,58	3,61	-2,08	7,88
42_A	woning 18 NW	1,50	23,27	19,21	13,52	23,52
42_B	woning 18 NW	4,50	25,78	21,73	16,05	26,04
42_C	woning 18 NW	7,50	26,32	22,28	16,59	26,58
43_A	woning 18 ZO	1,50	5,73	1,74	-3,95	6,02
43_B	woning 18 ZO	4,50	6,98	3,01	-2,68	7,28
43_C	woning 18 ZO	7,50	8,26	4,27	-1,42	8,55
44_A	woning 19 NW	1,50	15,99	11,99	6,30	16,27
44_B	woning 19 NW	4,50	21,31	17,26	11,57	21,57
44_C	woning 19 NW	7,50	22,67	18,65	12,96	22,94
45_A	woning 19 ZO	1,50	5,80	1,83	-3,87	6,10
45_B	woning 19 ZO	4,50	7,05	3,08	-2,62	7,35
45_C	woning 19 ZO	7,50	8,34	4,36	-1,33	8,64
46_A	woning 20 NW	1,50	17,80	13,77	8,08	18,07
46_B	woning 20 NW	4,50	21,46	17,41	11,72	21,72
46_C	woning 20 NW	7,50	23,26	19,23	13,54	23,53
47_A	woning 20 ZO	1,50	5,95	1,97	-3,72	6,25
47_B	woning 20 ZO	4,50	7,22	3,25	-2,44	7,52

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Blauwe Wijngaardrank
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
47_C	woning 20 ZO	7,50	8,52	4,55	-1,15	8,82
48_A	woning 21 NW	1,50	19,02	14,97	9,29	19,28
48_B	woning 21 NW	4,50	20,83	16,79	11,10	21,09
48_C	woning 21 NW	7,50	22,31	18,29	12,60	22,58
49_A	woning 21 ZO	1,50	4,91	0,93	-4,77	5,20
49_B	woning 21 ZO	4,50	6,23	2,25	-3,44	6,53
49_C	woning 21 ZO	7,50	7,40	3,42	-2,28	7,69
50_A	woning 21 NO	1,50	9,73	5,75	0,06	10,03
50_B	woning 21 NO	4,50	13,31	9,27	3,58	13,57
50_C	woning 21 NO	7,50	15,74	11,70	6,01	16,00

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Harry Hoekstraat
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
01_A	woning 1 ZW	1,50	16,81	12,92	7,23	17,15
01_B	woning 1 ZW	4,50	21,47	17,55	11,86	21,80
01_C	woning 1 ZW	7,50	20,54	16,62	10,93	20,87
02_A	woning 1 NW	1,50	28,44	24,50	18,81	28,76
02_B	woning 1 NW	4,50	29,56	25,63	19,94	29,88
02_C	woning 1 NW	7,50	30,45	26,53	20,84	30,78
03_A	woning 1 ZO	1,50	26,89	22,99	17,29	27,23
03_B	woning 1 ZO	4,50	28,56	24,67	18,98	28,90
03_C	woning 1 ZO	7,50	30,34	26,47	20,77	30,69
04_A	woning 2 NW	1,50	28,39	24,46	18,77	28,71
04_B	woning 2 NW	4,50	29,53	25,61	19,91	29,85
04_C	woning 2 NW	7,50	30,42	26,50	20,81	30,75
05_A	woning 2 ZO	1,50	27,42	23,53	17,83	27,76
05_B	woning 2 ZO	4,50	28,97	25,09	19,40	29,32
05_C	woning 2 ZO	7,50	30,74	26,86	21,17	31,09
06_A	woning 3 NW	1,50	29,22	25,28	19,59	29,54
06_B	woning 3 NW	4,50	30,07	26,15	20,46	30,40
06_C	woning 3 NW	7,50	31,03	27,12	21,43	31,36
07_A	woning 3 ZO	1,50	26,36	22,51	16,81	26,72
07_B	woning 3 ZO	4,50	28,23	24,39	18,69	28,60
07_C	woning 3 ZO	7,50	30,29	26,45	20,76	30,66
08_A	woning 4 NW	1,50	30,45	26,50	20,81	30,76
08_B	woning 4 NW	4,50	31,69	27,76	22,07	32,01
08_C	woning 4 NW	7,50	32,67	28,75	23,06	33,00
09_A	woning 4 ZO	1,50	26,61	22,75	17,05	26,97
09_B	woning 4 ZO	4,50	28,36	24,52	18,82	28,73
09_C	woning 4 ZO	7,50	30,58	26,73	21,04	30,95
10_A	woning 5 NW	1,50	30,76	26,81	21,12	31,07
10_B	woning 5 NW	4,50	32,30	28,36	22,67	32,62
10_C	woning 5 NW	7,50	33,48	29,56	23,86	33,80
11_A	woning 5 ZO	1,50	28,39	24,50	18,81	28,73
11_B	woning 5 ZO	4,50	30,11	26,24	20,54	30,46
11_C	woning 5 ZO	7,50	32,10	28,22	22,53	32,45
12_A	woning 6 NW	1,50	31,31	27,36	21,67	31,62
12_B	woning 6 NW	4,50	32,75	28,81	23,12	33,07

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Harry Hoekstraat
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
12_C	woning 6 NW	7,50	33,90	29,97	24,28	34,22
13_A	woning 6 ZO	1,50	28,98	25,08	19,38	29,32
13_B	woning 6 ZO	4,50	30,66	26,78	21,09	31,01
13_C	woning 6 ZO	7,50	32,63	28,75	23,06	32,98
14_A	woning 7 NW	1,50	32,31	28,35	22,66	32,62
14_B	woning 7 NW	4,50	33,67	29,73	24,05	33,99
14_C	woning 7 NW	7,50	34,76	30,82	25,13	35,08
15_A	woning 7 ZO	1,50	28,86	24,97	19,28	29,20
15_B	woning 7 ZO	4,50	30,81	26,94	21,25	31,16
15_C	woning 7 ZO	7,50	32,84	28,98	23,28	33,20
16_A	woning 8 NW	1,50	31,34	27,38	21,69	31,65
16_B	woning 8 NW	4,50	32,82	28,88	23,19	33,14
16_C	woning 8 NW	7,50	33,99	30,07	24,37	34,31
17_A	woning 8 ZO	1,50	30,88	26,97	21,28	31,21
17_B	woning 8 ZO	4,50	34,47	30,54	24,85	34,79
17_C	woning 8 ZO	7,50	36,34	32,43	26,74	36,67
18_A	woning 9 NW	1,50	32,81	28,84	23,15	33,11
18_B	woning 9 NW	4,50	34,38	30,43	24,74	34,69
18_C	woning 9 NW	7,50	35,61	31,67	25,98	35,93
19_A	woning 9 ZO	1,50	31,46	27,55	21,86	31,79
19_B	woning 9 ZO	4,50	35,43	31,48	25,79	35,74
19_C	woning 9 ZO	7,50	37,34	33,41	27,72	37,66
20_A	woning 10 NW	1,50	32,74	28,77	23,08	33,04
20_B	woning 10 NW	4,50	34,38	30,44	24,75	34,70
20_C	woning 10 NW	7,50	35,71	31,77	26,08	36,03
21_A	woning 10 ZO	1,50	30,91	27,03	21,33	31,26
21_B	woning 10 ZO	4,50	36,63	32,67	26,98	36,94
21_C	woning 10 ZO	7,50	38,53	34,60	28,91	38,85
22_A	woning 10 NO	1,50	32,31	28,38	22,69	32,63
22_B	woning 10 NO	4,50	36,85	32,89	27,20	37,16
22_C	woning 10 NO	7,50	39,26	35,33	29,64	39,58
23_A	woning 11 ZW	1,50	25,21	21,33	15,63	25,56
23_B	woning 11 ZW	4,50	26,07	22,22	16,53	26,44
23_C	woning 11 ZW	7,50	28,79	24,94	19,25	29,16
24_A	woning 11 NW	1,50	34,37	30,41	24,72	34,68

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Harry Hoekstraat
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
24_B	woning 11 NW	4,50	36,31	32,37	26,69	36,63
24_C	woning 11 NW	7,50	37,76	33,83	28,14	38,08
25_A	woning 11 ZO	1,50	32,85	28,93	23,23	33,17
25_B	woning 11 ZO	4,50	37,28	33,32	27,63	37,59
25_C	woning 11 ZO	7,50	39,14	35,21	29,52	39,46
26_A	woning 12 NW	1,50	32,93	28,99	23,30	33,25
26_B	woning 12 NW	4,50	35,21	31,29	25,60	35,54
26_C	woning 12 NW	7,50	36,86	32,95	27,26	37,19
27_A	woning 12 ZO	1,50	35,45	31,50	25,81	35,76
27_B	woning 12 ZO	4,50	37,54	33,60	27,91	37,86
27_C	woning 12 ZO	7,50	39,22	35,28	29,59	39,54
28_A	woning 13 NW	1,50	32,48	28,56	22,87	32,81
28_B	woning 13 NW	4,50	35,10	31,19	25,50	35,43
28_C	woning 13 NW	7,50	37,22	33,32	27,63	37,56
29_A	woning 13 ZO	1,50	35,08	31,13	25,44	35,39
29_B	woning 13 ZO	4,50	37,34	33,40	27,71	37,66
29_C	woning 13 ZO	7,50	39,09	35,15	29,46	39,41
30_A	woning 13 NO	1,50	39,05	35,09	29,40	39,36
30_B	woning 13 NO	4,50	41,41	37,47	31,78	41,73
30_C	woning 13 NO	7,50	42,63	38,70	33,01	42,95
31_A	woning 14 ZW	1,50	19,74	15,84	10,14	20,08
31_B	woning 14 ZW	4,50	23,38	19,47	13,78	23,71
31_C	woning 14 ZW	7,50	23,48	19,59	13,90	23,82
32_A	woning 14 NW	1,50	27,87	23,97	18,27	28,21
32_B	woning 14 NW	4,50	29,12	25,25	19,55	29,47
32_C	woning 14 NW	7,50	31,07	27,21	21,51	31,43
33_A	woning 14 ZO	1,50	34,18	30,22	24,53	34,49
33_B	woning 14 ZO	4,50	35,70	31,76	26,07	36,02
33_C	woning 14 ZO	7,50	36,90	32,96	27,27	37,22
34_A	woning 14 NO	1,50	30,36	26,45	20,76	30,69
34_B	woning 14 NO	4,50	32,85	28,95	23,26	33,19
34_C	woning 14 NO	7,50	35,22	31,32	25,63	35,56
35_A	woning 15 ZW	1,50	21,66	17,80	12,11	22,02
35_B	woning 15 ZW	4,50	24,21	20,37	14,68	24,58
35_C	woning 15 ZW	7,50	27,00	23,14	17,45	27,36

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Harry Hoekstraat
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
36_A	woning 15 NW	1,50	32,07	28,14	22,46	32,40
36_B	woning 15 NW	4,50	33,14	29,20	23,51	33,46
36_C	woning 15 NW	7,50	35,30	31,38	25,69	35,63
37_A	woning 15 ZO	1,50	36,04	32,07	26,38	36,34
37_B	woning 15 ZO	4,50	37,75	33,80	28,11	38,06
37_C	woning 15 ZO	7,50	39,11	35,18	29,49	39,43
38_A	woning 16 NW	1,50	32,48	28,56	22,86	32,80
38_B	woning 16 NW	4,50	34,51	30,56	24,87	34,82
38_C	woning 16 NW	7,50	36,45	32,52	26,83	36,77
39_A	woning 16 ZO	1,50	36,60	32,63	26,94	36,90
39_B	woning 16 ZO	4,50	38,40	34,46	28,77	38,72
39_C	woning 16 ZO	7,50	39,67	35,73	30,04	39,99
40_A	woning 17 NW	1,50	33,02	29,10	23,40	33,34
40_B	woning 17 NW	4,50	34,52	30,57	24,88	34,83
40_C	woning 17 NW	7,50	36,58	32,65	26,96	36,90
41_A	woning 17 ZO	1,50	37,67	33,70	28,02	37,97
41_B	woning 17 ZO	4,50	39,55	35,60	29,91	39,86
41_C	woning 17 ZO	7,50	40,68	36,74	31,05	41,00
42_A	woning 18 NW	1,50	34,53	30,58	24,89	34,84
42_B	woning 18 NW	4,50	32,60	28,70	23,01	32,94
42_C	woning 18 NW	7,50	34,45	30,57	24,88	34,80
43_A	woning 18 ZO	1,50	38,87	34,91	29,22	39,18
43_B	woning 18 ZO	4,50	40,81	36,85	31,16	41,12
43_C	woning 18 ZO	7,50	41,76	37,81	32,12	42,07
44_A	woning 19 NW	1,50	32,93	28,99	23,30	33,25
44_B	woning 19 NW	4,50	30,60	26,75	21,06	30,97
44_C	woning 19 NW	7,50	32,67	28,83	23,14	33,04
45_A	woning 19 ZO	1,50	40,03	36,07	30,38	40,34
45_B	woning 19 ZO	4,50	42,07	38,12	32,43	42,38
45_C	woning 19 ZO	7,50	42,83	38,88	33,19	43,14
46_A	woning 20 NW	1,50	29,33	25,47	19,78	29,69
46_B	woning 20 NW	4,50	31,82	27,96	22,26	32,18
46_C	woning 20 NW	7,50	33,77	29,91	24,22	34,13
47_A	woning 20 ZO	1,50	41,05	37,08	31,40	41,35
47_B	woning 20 ZO	4,50	43,22	39,27	33,58	43,53

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Harry Hoekstraat
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
47_C	woning 20 ZO	7,50	43,74	39,80	34,11	44,06
48_A	woning 21 NW	1,50	30,27	26,39	20,70	30,62
48_B	woning 21 NW	4,50	32,37	28,51	22,82	32,73
48_C	woning 21 NW	7,50	34,38	30,53	24,84	34,75
49_A	woning 21 ZO	1,50	42,27	38,30	32,61	42,57
49_B	woning 21 ZO	4,50	44,43	40,48	34,79	44,74
49_C	woning 21 ZO	7,50	44,82	40,88	35,19	45,14
50_A	woning 21 NO	1,50	42,65	38,69	33,00	42,96
50_B	woning 21 NO	4,50	44,75	40,81	35,12	45,07
50_C	woning 21 NO	7,50	45,29	41,36	35,67	45,61

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Cisterciënserstraat
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
01_A	woning 1 ZW	1,50	-5,66	-9,60	-15,29	-5,34
01_B	woning 1 ZW	4,50	0,14	-3,79	-9,48	0,46
01_C	woning 1 ZW	7,50	-4,21	-8,11	-13,81	-3,87
02_A	woning 1 NW	1,50	21,00	16,94	11,25	21,25
02_B	woning 1 NW	4,50	22,42	18,38	12,69	22,68
02_C	woning 1 NW	7,50	23,59	19,55	13,87	23,86
03_A	woning 1 ZO	1,50	5,55	1,60	-4,09	5,86
03_B	woning 1 ZO	4,50	5,78	1,85	-3,84	6,10
03_C	woning 1 ZO	7,50	7,52	3,59	-2,10	7,84
04_A	woning 2 NW	1,50	21,70	17,65	11,96	21,96
04_B	woning 2 NW	4,50	23,22	19,18	13,49	23,48
04_C	woning 2 NW	7,50	24,42	20,39	14,70	24,69
05_A	woning 2 ZO	1,50	7,17	3,23	-2,47	7,48
05_B	woning 2 ZO	4,50	6,60	2,67	-3,03	6,92
05_C	woning 2 ZO	7,50	8,50	4,57	-1,12	8,82
06_A	woning 3 NW	1,50	22,71	18,65	12,96	22,96
06_B	woning 3 NW	4,50	24,31	20,26	14,58	24,57
06_C	woning 3 NW	7,50	25,46	21,43	15,73	25,73
07_A	woning 3 ZO	1,50	8,09	4,15	-1,55	8,40
07_B	woning 3 ZO	4,50	9,35	5,42	-0,27	9,67
07_C	woning 3 ZO	7,50	11,67	7,74	2,04	11,99
08_A	woning 4 NW	1,50	24,12	20,06	14,37	24,37
08_B	woning 4 NW	4,50	25,82	21,77	16,08	26,08
08_C	woning 4 NW	7,50	26,82	22,78	17,09	27,08
09_A	woning 4 ZO	1,50	8,17	4,22	-1,48	8,48
09_B	woning 4 ZO	4,50	8,75	4,82	-0,87	9,07
09_C	woning 4 ZO	7,50	11,10	7,17	1,47	11,42
10_A	woning 5 NW	1,50	25,09	21,03	15,34	25,34
10_B	woning 5 NW	4,50	26,93	22,88	17,19	27,19
10_C	woning 5 NW	7,50	27,73	23,69	18,00	27,99
11_A	woning 5 ZO	1,50	6,63	2,69	-3,01	6,94
11_B	woning 5 ZO	4,50	6,90	2,97	-2,73	7,22
11_C	woning 5 ZO	7,50	9,02	5,08	-0,62	9,33
12_A	woning 6 NW	1,50	26,08	22,02	16,33	26,33
12_B	woning 6 NW	4,50	28,06	24,01	18,32	28,32

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Cisterciënserstraat
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
12_C	woning 6 NW	7,50	28,61	24,56	18,88	28,87
13_A	woning 6 ZO	1,50	9,31	5,36	-0,34	9,62
13_B	woning 6 ZO	4,50	9,28	5,35	-0,35	9,60
13_C	woning 6 ZO	7,50	11,39	7,45	1,76	11,71
14_A	woning 7 NW	1,50	27,45	23,39	17,70	27,70
14_B	woning 7 NW	4,50	29,48	25,43	19,74	29,74
14_C	woning 7 NW	7,50	29,87	25,82	20,13	30,13
15_A	woning 7 ZO	1,50	9,30	5,36	-0,34	9,61
15_B	woning 7 ZO	4,50	10,58	6,65	0,95	10,90
15_C	woning 7 ZO	7,50	12,72	8,79	3,09	13,04
16_A	woning 8 NW	1,50	28,46	24,40	18,71	28,71
16_B	woning 8 NW	4,50	30,46	26,41	20,72	30,72
16_C	woning 8 NW	7,50	30,73	26,68	20,99	30,99
17_A	woning 8 ZO	1,50	8,41	4,46	-1,23	8,72
17_B	woning 8 ZO	4,50	9,67	5,74	0,04	9,99
17_C	woning 8 ZO	7,50	12,05	8,12	2,42	12,37
18_A	woning 9 NW	1,50	29,63	25,57	19,88	29,88
18_B	woning 9 NW	4,50	31,52	27,47	21,78	31,78
18_C	woning 9 NW	7,50	31,71	27,66	21,97	31,97
19_A	woning 9 ZO	1,50	13,25	9,21	3,52	13,51
19_B	woning 9 ZO	4,50	9,53	5,60	-0,10	9,85
19_C	woning 9 ZO	7,50	12,17	8,24	2,55	12,49
20_A	woning 10 NW	1,50	30,80	26,74	21,05	31,05
20_B	woning 10 NW	4,50	32,53	28,49	22,80	32,79
20_C	woning 10 NW	7,50	32,66	28,62	22,93	32,92
21_A	woning 10 ZO	1,50	8,37	4,41	-1,28	8,68
21_B	woning 10 ZO	4,50	11,63	7,63	1,94	11,91
21_C	woning 10 ZO	7,50	14,78	10,78	5,09	15,06
22_A	woning 10 NO	1,50	28,34	24,29	18,60	28,60
22_B	woning 10 NO	4,50	30,07	26,03	20,34	30,33
22_C	woning 10 NO	7,50	30,36	26,32	20,64	30,63
23_A	woning 11 ZW	1,50	26,26	22,20	16,51	26,51
23_B	woning 11 ZW	4,50	28,11	24,07	18,38	28,37
23_C	woning 11 ZW	7,50	28,15	24,11	18,42	28,41
24_A	woning 11 NW	1,50	33,40	29,34	23,65	33,65

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Cisterciënserstraat
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
24_B	woning 11 NW	4,50	34,82	30,77	25,08	35,08
24_C	woning 11 NW	7,50	34,88	30,83	25,14	35,14
25_A	woning 11 ZO	1,50	10,50	6,55	0,85	10,81
25_B	woning 11 ZO	4,50	11,98	7,99	2,30	12,27
25_C	woning 11 ZO	7,50	14,40	10,42	4,72	14,69
26_A	woning 12 NW	1,50	33,43	29,36	23,67	33,68
26_B	woning 12 NW	4,50	34,80	30,74	25,06	35,06
26_C	woning 12 NW	7,50	34,84	30,79	25,10	35,10
27_A	woning 12 ZO	1,50	8,87	4,92	-0,78	9,18
27_B	woning 12 ZO	4,50	8,88	4,95	-0,75	9,20
27_C	woning 12 ZO	7,50	10,98	7,06	1,36	11,30
28_A	woning 13 NW	1,50	32,40	28,33	22,64	32,65
28_B	woning 13 NW	4,50	33,73	29,68	23,99	33,99
28_C	woning 13 NW	7,50	33,82	29,78	24,09	34,08
29_A	woning 13 ZO	1,50	8,63	4,68	-1,01	8,94
29_B	woning 13 ZO	4,50	7,79	3,86	-1,84	8,11
29_C	woning 13 ZO	7,50	9,69	5,77	0,07	10,01
30_A	woning 13 NO	1,50	18,36	14,32	8,63	18,62
30_B	woning 13 NO	4,50	20,46	16,45	10,76	20,74
30_C	woning 13 NO	7,50	22,27	18,27	12,58	22,55
31_A	woning 14 ZW	1,50	-6,14	-10,09	-15,78	-5,83
31_B	woning 14 ZW	4,50	-3,82	-7,74	-13,44	-3,50
31_C	woning 14 ZW	7,50	-4,95	-8,85	-14,55	-4,61
32_A	woning 14 NW	1,50	9,13	5,19	-0,51	9,44
32_B	woning 14 NW	4,50	11,37	7,44	1,75	11,69
32_C	woning 14 NW	7,50	14,48	10,54	4,84	14,79
33_A	woning 14 ZO	1,50	2,63	-1,31	-7,01	2,94
33_B	woning 14 ZO	4,50	4,52	0,59	-5,10	4,84
33_C	woning 14 ZO	7,50	6,86	2,91	-2,79	7,17
34_A	woning 14 NO	1,50	8,84	4,89	-0,81	9,15
34_B	woning 14 NO	4,50	11,71	7,78	2,08	12,03
34_C	woning 14 NO	7,50	14,60	10,66	4,96	14,91
35_A	woning 15 ZW	1,50	-1,19	-5,13	-10,83	-0,88
35_B	woning 15 ZW	4,50	-4,25	-8,17	-13,87	-3,93
35_C	woning 15 ZW	7,50	-3,18	-7,09	-12,78	-2,85

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Cisterciënserstraat
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
36_A	woning 15 NW	1,50	10,69	6,75	1,05	11,00
36_B	woning 15 NW	4,50	12,90	8,97	3,27	13,22
36_C	woning 15 NW	7,50	15,76	11,82	6,13	16,08
37_A	woning 15 ZO	1,50	-0,73	-4,68	-10,37	-0,42
37_B	woning 15 ZO	4,50	-0,02	-3,94	-9,64	0,30
37_C	woning 15 ZO	7,50	0,99	-2,92	-8,62	1,32
38_A	woning 16 NW	1,50	11,24	7,29	1,60	11,55
38_B	woning 16 NW	4,50	13,09	9,16	3,46	13,41
38_C	woning 16 NW	7,50	15,88	11,94	6,25	16,20
39_A	woning 16 ZO	1,50	-0,37	-4,32	-10,02	-0,06
39_B	woning 16 ZO	4,50	0,35	-3,58	-9,27	0,67
39_C	woning 16 ZO	7,50	1,42	-2,49	-8,19	1,75
40_A	woning 17 NW	1,50	10,73	6,78	1,09	11,04
40_B	woning 17 NW	4,50	12,94	9,01	3,32	13,26
40_C	woning 17 NW	7,50	15,71	11,77	6,07	16,02
41_A	woning 17 ZO	1,50	-1,10	-5,05	-10,74	-0,79
41_B	woning 17 ZO	4,50	0,01	-3,92	-9,61	0,33
41_C	woning 17 ZO	7,50	1,27	-2,65	-8,35	1,59
42_A	woning 18 NW	1,50	15,70	11,67	5,97	15,97
42_B	woning 18 NW	4,50	17,76	13,75	8,06	18,04
42_C	woning 18 NW	7,50	19,18	15,18	9,49	19,46
43_A	woning 18 ZO	1,50	-0,74	-4,69	-10,39	-0,43
43_B	woning 18 ZO	4,50	0,10	-3,83	-9,53	0,42
43_C	woning 18 ZO	7,50	1,27	-2,65	-8,34	1,60
44_A	woning 19 NW	1,50	10,87	6,93	1,23	11,18
44_B	woning 19 NW	4,50	13,20	9,27	3,58	13,52
44_C	woning 19 NW	7,50	15,63	11,70	6,00	15,95
45_A	woning 19 ZO	1,50	-1,14	-5,09	-10,78	-0,83
45_B	woning 19 ZO	4,50	-0,30	-4,23	-9,93	0,02
45_C	woning 19 ZO	7,50	1,02	-2,90	-8,60	1,34
46_A	woning 20 NW	1,50	11,58	7,63	1,93	11,89
46_B	woning 20 NW	4,50	13,52	9,59	3,89	13,84
46_C	woning 20 NW	7,50	15,92	11,99	6,29	16,24
47_A	woning 20 ZO	1,50	1,38	-2,56	-8,26	1,69
47_B	woning 20 ZO	4,50	2,58	-1,35	-7,04	2,90

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Cisterciënserstraat
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
47_C	woning 20 ZO	7,50	3,90	-0,02	-5,72	4,22
48_A	woning 21 NW	1,50	14,10	10,11	4,41	14,39
48_B	woning 21 NW	4,50	13,77	9,84	4,15	14,09
48_C	woning 21 NW	7,50	16,12	12,19	6,50	16,44
49_A	woning 21 ZO	1,50	3,24	-0,71	-6,40	3,55
49_B	woning 21 ZO	4,50	4,43	0,50	-5,20	4,75
49_C	woning 21 ZO	7,50	5,85	1,93	-3,77	6,17
50_A	woning 21 NO	1,50	10,50	6,56	0,87	10,82
50_B	woning 21 NO	4,50	12,30	8,37	2,68	12,62
50_C	woning 21 NO	7,50	14,41	10,48	4,79	14,73

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Heulweg N466
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
01_A	woning 1 ZW	1,50	39,12	36,07	31,08	40,21
01_B	woning 1 ZW	4,50	41,42	38,35	33,37	42,50
01_C	woning 1 ZW	7,50	42,14	39,05	34,09	43,22
02_A	woning 1 NW	1,50	29,19	26,07	21,15	30,26
02_B	woning 1 NW	4,50	29,65	26,49	21,61	30,72
02_C	woning 1 NW	7,50	30,63	27,46	22,60	31,70
03_A	woning 1 ZO	1,50	39,24	36,18	31,20	40,33
03_B	woning 1 ZO	4,50	41,10	38,01	33,05	42,18
03_C	woning 1 ZO	7,50	42,30	39,20	34,25	43,37
04_A	woning 2 NW	1,50	31,13	28,03	23,09	32,21
04_B	woning 2 NW	4,50	31,54	28,41	23,50	32,61
04_C	woning 2 NW	7,50	32,58	29,44	24,55	33,65
05_A	woning 2 ZO	1,50	32,96	29,76	24,93	34,02
05_B	woning 2 ZO	4,50	39,90	36,81	31,86	40,98
05_C	woning 2 ZO	7,50	41,35	38,24	33,31	42,43
06_A	woning 3 NW	1,50	26,07	22,78	18,06	27,12
06_B	woning 3 NW	4,50	28,05	24,77	20,03	29,10
06_C	woning 3 NW	7,50	30,86	27,65	22,83	31,92
07_A	woning 3 ZO	1,50	36,76	33,67	28,71	37,84
07_B	woning 3 ZO	4,50	39,38	36,29	31,35	40,46
07_C	woning 3 ZO	7,50	40,83	37,72	32,79	41,91
08_A	woning 4 NW	1,50	28,82	25,60	20,80	29,88
08_B	woning 4 NW	4,50	33,28	30,15	25,24	34,35
08_C	woning 4 NW	7,50	34,57	31,43	26,54	35,64
09_A	woning 4 ZO	1,50	35,56	32,45	27,52	36,64
09_B	woning 4 ZO	4,50	38,65	35,54	30,61	39,73
09_C	woning 4 ZO	7,50	40,38	37,26	32,34	41,45
10_A	woning 5 NW	1,50	28,51	25,27	20,49	29,57
10_B	woning 5 NW	4,50	32,72	29,58	24,68	33,79
10_C	woning 5 NW	7,50	34,07	30,92	26,03	35,14
11_A	woning 5 ZO	1,50	31,90	28,69	23,87	32,96
11_B	woning 5 ZO	4,50	36,55	33,41	28,52	37,62
11_C	woning 5 ZO	7,50	38,97	35,83	30,94	40,04
12_A	woning 6 NW	1,50	28,54	25,31	20,51	29,60
12_B	woning 6 NW	4,50	32,68	29,54	24,64	33,75

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Heulweg N466
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
12_C	woning 6 NW	7,50	33,97	30,82	25,94	35,04
13_A	woning 6 ZO	1,50	31,53	28,31	23,50	32,59
13_B	woning 6 ZO	4,50	34,70	31,51	26,67	35,76
13_C	woning 6 ZO	7,50	37,94	34,78	29,91	39,01
14_A	woning 7 NW	1,50	28,08	24,83	20,06	29,14
14_B	woning 7 NW	4,50	31,37	28,20	23,34	32,44
14_C	woning 7 NW	7,50	32,63	29,45	24,59	33,69
15_A	woning 7 ZO	1,50	31,59	28,38	23,55	32,65
15_B	woning 7 ZO	4,50	34,69	31,50	26,67	35,76
15_C	woning 7 ZO	7,50	37,70	34,53	29,67	38,77
16_A	woning 8 NW	1,50	26,88	23,58	18,86	27,93
16_B	woning 8 NW	4,50	29,22	25,99	21,20	30,28
16_C	woning 8 NW	7,50	32,01	28,83	23,98	33,08
17_A	woning 8 ZO	1,50	31,61	28,42	23,58	32,67
17_B	woning 8 ZO	4,50	34,48	31,29	26,45	35,54
17_C	woning 8 ZO	7,50	37,11	33,94	29,07	38,17
18_A	woning 9 NW	1,50	25,65	22,32	17,64	26,69
18_B	woning 9 NW	4,50	27,51	24,21	19,50	28,56
18_C	woning 9 NW	7,50	30,73	27,52	22,70	31,79
19_A	woning 9 ZO	1,50	31,70	28,51	23,67	32,76
19_B	woning 9 ZO	4,50	34,45	31,26	26,42	35,51
19_C	woning 9 ZO	7,50	36,76	33,57	28,72	37,82
20_A	woning 10 NW	1,50	26,88	23,66	18,85	27,94
20_B	woning 10 NW	4,50	28,57	25,35	20,55	29,63
20_C	woning 10 NW	7,50	30,62	27,44	22,59	31,69
21_A	woning 10 ZO	1,50	31,96	28,77	23,93	33,02
21_B	woning 10 ZO	4,50	36,47	33,34	28,43	37,54
21_C	woning 10 ZO	7,50	37,89	34,73	29,85	38,96
22_A	woning 10 NO	1,50	32,38	29,25	24,34	33,45
22_B	woning 10 NO	4,50	36,42	33,35	28,38	37,50
22_C	woning 10 NO	7,50	37,27	34,16	29,22	38,34
23_A	woning 11 ZW	1,50	24,01	20,66	15,99	25,05
23_B	woning 11 ZW	4,50	26,23	22,90	18,22	27,27
23_C	woning 11 ZW	7,50	32,34	29,13	24,31	33,40
24_A	woning 11 NW	1,50	21,59	18,25	13,57	22,63

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Heulweg N466
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
24_B	woning 11 NW	4,50	22,69	19,33	14,69	23,73
24_C	woning 11 NW	7,50	23,49	20,12	15,48	24,53
25_A	woning 11 ZO	1,50	33,60	30,44	25,56	34,67
25_B	woning 11 ZO	4,50	37,34	34,22	29,30	38,41
25_C	woning 11 ZO	7,50	38,80	35,66	30,77	39,87
26_A	woning 12 NW	1,50	21,09	17,75	13,08	22,13
26_B	woning 12 NW	4,50	22,46	19,09	14,45	23,50
26_C	woning 12 NW	7,50	23,55	20,20	15,53	24,59
27_A	woning 12 ZO	1,50	36,98	33,89	28,94	38,06
27_B	woning 12 ZO	4,50	37,98	34,86	29,94	39,05
27_C	woning 12 ZO	7,50	39,43	36,30	31,39	40,50
28_A	woning 13 NW	1,50	28,90	25,81	20,86	29,98
28_B	woning 13 NW	4,50	30,24	27,13	22,21	31,32
28_C	woning 13 NW	7,50	31,48	28,36	23,44	32,55
29_A	woning 13 ZO	1,50	36,07	32,96	28,03	37,15
29_B	woning 13 ZO	4,50	37,69	34,57	29,64	38,76
29_C	woning 13 ZO	7,50	39,36	36,23	31,31	40,43
30_A	woning 13 NO	1,50	35,86	32,76	27,82	36,94
30_B	woning 13 NO	4,50	37,23	34,12	29,19	38,31
30_C	woning 13 NO	7,50	38,90	35,78	30,86	39,97
31_A	woning 14 ZW	1,50	36,79	33,70	28,75	37,87
31_B	woning 14 ZW	4,50	39,43	36,34	31,39	40,51
31_C	woning 14 ZW	7,50	40,67	37,56	32,63	41,75
32_A	woning 14 NW	1,50	31,42	28,27	23,39	32,49
32_B	woning 14 NW	4,50	34,61	31,50	26,56	35,68
32_C	woning 14 NW	7,50	36,02	32,89	27,97	37,09
33_A	woning 14 ZO	1,50	34,57	31,40	26,54	35,64
33_B	woning 14 ZO	4,50	37,60	34,43	29,57	38,67
33_C	woning 14 ZO	7,50	40,24	37,09	32,21	41,31
34_A	woning 14 NO	1,50	30,26	26,95	22,24	31,30
34_B	woning 14 NO	4,50	33,29	30,03	25,27	34,34
34_C	woning 14 NO	7,50	36,59	33,38	28,56	37,65
35_A	woning 15 ZW	1,50	31,44	28,24	23,42	32,51
35_B	woning 15 ZW	4,50	33,77	30,57	25,74	34,83
35_C	woning 15 ZW	7,50	37,12	33,95	29,09	38,19

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Heulweg N466
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
36_A	woning 15 NW	1,50	29,11	25,81	21,10	30,16
36_B	woning 15 NW	4,50	33,19	30,04	25,15	34,26
36_C	woning 15 NW	7,50	34,79	31,63	26,77	35,86
37_A	woning 15 ZO	1,50	34,70	31,54	26,68	35,77
37_B	woning 15 ZO	4,50	36,96	33,77	28,93	38,02
37_C	woning 15 ZO	7,50	39,84	36,68	31,81	40,91
38_A	woning 16 NW	1,50	31,12	27,91	23,10	32,18
38_B	woning 16 NW	4,50	34,19	31,06	26,15	35,26
38_C	woning 16 NW	7,50	35,58	32,42	27,54	36,65
39_A	woning 16 ZO	1,50	36,02	32,87	27,99	37,09
39_B	woning 16 ZO	4,50	38,43	35,27	30,41	39,50
39_C	woning 16 ZO	7,50	40,95	37,80	32,92	42,02
40_A	woning 17 NW	1,50	30,32	27,06	22,30	31,37
40_B	woning 17 NW	4,50	33,43	30,29	25,40	34,50
40_C	woning 17 NW	7,50	35,00	31,83	26,96	36,06
41_A	woning 17 ZO	1,50	35,98	32,84	27,95	37,05
41_B	woning 17 ZO	4,50	37,74	34,57	29,71	38,81
41_C	woning 17 ZO	7,50	40,58	37,42	32,55	41,65
42_A	woning 18 NW	1,50	31,75	28,57	23,72	32,82
42_B	woning 18 NW	4,50	33,09	29,93	25,06	34,16
42_C	woning 18 NW	7,50	34,77	31,61	26,75	35,84
43_A	woning 18 ZO	1,50	34,73	31,56	26,70	35,80
43_B	woning 18 ZO	4,50	36,76	33,57	28,74	37,83
43_C	woning 18 ZO	7,50	39,76	36,58	31,73	40,83
44_A	woning 19 NW	1,50	31,81	28,62	23,78	32,87
44_B	woning 19 NW	4,50	29,57	26,27	21,56	30,62
44_C	woning 19 NW	7,50	32,42	29,18	24,39	33,47
45_A	woning 19 ZO	1,50	36,81	33,69	28,77	37,88
45_B	woning 19 ZO	4,50	38,32	35,18	30,29	39,39
45_C	woning 19 ZO	7,50	40,95	37,81	32,92	42,02
46_A	woning 20 NW	1,50	29,21	25,90	21,19	30,25
46_B	woning 20 NW	4,50	30,46	27,20	22,43	31,51
46_C	woning 20 NW	7,50	32,89	29,68	24,86	33,95
47_A	woning 20 ZO	1,50	35,96	32,82	27,92	37,03
47_B	woning 20 ZO	4,50	37,60	34,43	29,57	38,67

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Heulweg N466
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
47_C	woning 20 ZO	7,50	40,53	37,38	32,50	41,60
48_A	woning 21 NW	1,50	29,48	26,21	21,46	30,53
48_B	woning 21 NW	4,50	30,48	27,22	22,46	31,53
48_C	woning 21 NW	7,50	32,76	29,54	24,74	33,82
49_A	woning 21 ZO	1,50	37,35	34,25	29,31	38,43
49_B	woning 21 ZO	4,50	38,40	35,26	30,36	39,47
49_C	woning 21 ZO	7,50	40,78	37,65	32,75	41,86
50_A	woning 21 NO	1,50	37,77	34,67	29,73	38,85
50_B	woning 21 NO	4,50	38,61	35,49	30,57	39,68
50_C	woning 21 NO	7,50	40,28	37,16	32,25	41,36

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Wippolderlaan N211
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
01_A	woning 1 ZW	1,50	43,57	40,06	35,65	44,62
01_B	woning 1 ZW	4,50	47,40	43,98	39,46	48,46
01_C	woning 1 ZW	7,50	49,87	46,49	41,93	50,93
02_A	woning 1 NW	1,50	41,55	38,06	33,63	42,60
02_B	woning 1 NW	4,50	45,64	42,26	37,70	46,70
02_C	woning 1 NW	7,50	48,44	45,08	40,49	49,50
03_A	woning 1 ZO	1,50	39,60	36,11	31,68	40,65
03_B	woning 1 ZO	4,50	41,96	38,48	34,03	43,01
03_C	woning 1 ZO	7,50	44,09	40,61	36,16	45,14
04_A	woning 2 NW	1,50	40,38	36,89	32,45	41,43
04_B	woning 2 NW	4,50	43,92	40,51	35,98	44,98
04_C	woning 2 NW	7,50	47,40	44,04	39,45	48,46
05_A	woning 2 ZO	1,50	38,34	34,81	30,42	39,38
05_B	woning 2 ZO	4,50	42,19	38,76	34,26	43,25
05_C	woning 2 ZO	7,50	44,07	40,61	36,13	45,12
06_A	woning 3 NW	1,50	39,37	35,88	31,44	40,42
06_B	woning 3 NW	4,50	42,66	39,25	34,73	43,72
06_C	woning 3 NW	7,50	46,24	42,87	38,29	47,30
07_A	woning 3 ZO	1,50	39,55	36,09	31,61	40,60
07_B	woning 3 ZO	4,50	41,49	38,04	33,56	42,55
07_C	woning 3 ZO	7,50	43,59	40,13	35,66	44,64
08_A	woning 4 NW	1,50	38,62	35,12	30,70	39,67
08_B	woning 4 NW	4,50	41,93	38,50	33,99	42,98
08_C	woning 4 NW	7,50	45,24	41,86	37,29	46,30
09_A	woning 4 ZO	1,50	37,92	34,40	30,00	38,97
09_B	woning 4 ZO	4,50	40,15	36,67	32,22	41,20
09_C	woning 4 ZO	7,50	42,57	39,08	34,64	43,62
10_A	woning 5 NW	1,50	38,11	34,61	30,19	39,16
10_B	woning 5 NW	4,50	41,35	37,93	33,41	42,41
10_C	woning 5 NW	7,50	44,42	41,04	36,48	45,48
11_A	woning 5 ZO	1,50	36,77	33,23	28,85	37,81
11_B	woning 5 ZO	4,50	38,93	35,42	31,01	39,98
11_C	woning 5 ZO	7,50	41,48	37,99	33,56	42,53
12_A	woning 6 NW	1,50	37,61	34,10	29,68	38,65
12_B	woning 6 NW	4,50	40,59	37,15	32,65	41,64

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Wippolderlaan N211
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
12_C	woning 6 NW	7,50	43,59	40,20	35,65	44,65
13_A	woning 6 ZO	1,50	36,59	33,04	28,67	37,63
13_B	woning 6 ZO	4,50	38,57	35,05	30,65	39,62
13_C	woning 6 ZO	7,50	41,32	37,83	33,40	42,37
14_A	woning 7 NW	1,50	37,36	33,85	29,44	38,41
14_B	woning 7 NW	4,50	40,17	36,73	32,24	41,23
14_C	woning 7 NW	7,50	42,96	39,56	35,02	44,02
15_A	woning 7 ZO	1,50	36,40	32,85	28,48	37,44
15_B	woning 7 ZO	4,50	38,27	34,75	30,35	39,32
15_C	woning 7 ZO	7,50	40,84	37,34	32,92	41,89
16_A	woning 8 NW	1,50	37,39	33,87	29,47	38,44
16_B	woning 8 NW	4,50	40,06	36,61	32,12	41,11
16_C	woning 8 NW	7,50	42,72	39,31	34,78	43,78
17_A	woning 8 ZO	1,50	36,43	32,87	28,51	37,47
17_B	woning 8 ZO	4,50	37,94	34,41	30,01	38,98
17_C	woning 8 ZO	7,50	40,70	37,20	32,78	41,75
18_A	woning 9 NW	1,50	37,74	34,21	29,82	38,78
18_B	woning 9 NW	4,50	40,39	36,93	32,46	41,44
18_C	woning 9 NW	7,50	42,88	39,46	34,95	43,94
19_A	woning 9 ZO	1,50	36,62	33,07	28,70	37,66
19_B	woning 9 ZO	4,50	37,84	34,31	29,93	38,89
19_C	woning 9 ZO	7,50	40,61	37,10	32,69	41,66
20_A	woning 10 NW	1,50	37,38	33,85	29,46	38,42
20_B	woning 10 NW	4,50	39,84	36,38	31,90	40,89
20_C	woning 10 NW	7,50	42,64	39,21	34,70	43,69
21_A	woning 10 ZO	1,50	36,10	32,53	28,18	37,14
21_B	woning 10 ZO	4,50	37,70	34,17	29,78	38,74
21_C	woning 10 ZO	7,50	40,38	36,86	32,45	41,42
22_A	woning 10 NO	1,50	32,02	28,45	24,11	33,06
22_B	woning 10 NO	4,50	33,68	30,12	25,76	34,72
22_C	woning 10 NO	7,50	38,78	35,24	30,86	39,82
23_A	woning 11 ZW	1,50	34,12	30,54	26,20	35,16
23_B	woning 11 ZW	4,50	36,38	32,83	28,46	37,42
23_C	woning 11 ZW	7,50	41,90	38,41	33,98	42,95
24_A	woning 11 NW	1,50	33,63	30,06	25,72	34,67

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Wippolderlaan N211
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
24_B	woning 11 NW	4,50	36,29	32,78	28,37	37,34
24_C	woning 11 NW	7,50	40,13	36,63	32,20	41,18
25_A	woning 11 ZO	1,50	35,57	32,01	27,65	36,61
25_B	woning 11 ZO	4,50	37,18	33,63	29,26	38,22
25_C	woning 11 ZO	7,50	40,98	37,48	33,06	42,03
26_A	woning 12 NW	1,50	33,06	29,48	25,14	34,10
26_B	woning 12 NW	4,50	35,98	32,47	28,06	37,03
26_C	woning 12 NW	7,50	39,64	36,14	31,71	40,69
27_A	woning 12 ZO	1,50	36,22	32,66	28,30	37,26
27_B	woning 12 ZO	4,50	38,10	34,57	30,18	39,14
27_C	woning 12 ZO	7,50	41,21	37,71	33,28	42,26
28_A	woning 13 NW	1,50	32,80	29,23	24,89	33,84
28_B	woning 13 NW	4,50	36,02	32,50	28,10	37,07
28_C	woning 13 NW	7,50	39,41	35,92	31,48	40,46
29_A	woning 13 ZO	1,50	36,74	33,19	28,82	37,78
29_B	woning 13 ZO	4,50	38,72	35,20	30,80	39,77
29_C	woning 13 ZO	7,50	41,43	37,94	33,51	42,48
30_A	woning 13 NO	1,50	33,53	29,97	25,62	34,57
30_B	woning 13 NO	4,50	36,10	32,55	28,18	37,14
30_C	woning 13 NO	7,50	37,69	34,14	29,77	38,73
31_A	woning 14 ZW	1,50	40,48	36,99	32,55	41,53
31_B	woning 14 ZW	4,50	44,75	41,36	36,82	45,82
31_C	woning 14 ZW	7,50	47,47	44,08	39,53	48,53
32_A	woning 14 NW	1,50	38,13	34,62	30,21	39,18
32_B	woning 14 NW	4,50	40,54	37,11	32,60	41,59
32_C	woning 14 NW	7,50	44,12	40,71	36,19	45,18
33_A	woning 14 ZO	1,50	38,00	34,50	30,08	39,05
33_B	woning 14 ZO	4,50	42,53	39,12	34,59	43,59
33_C	woning 14 ZO	7,50	44,62	41,19	36,69	45,68
34_A	woning 14 NO	1,50	33,47	29,89	25,55	34,51
34_B	woning 14 NO	4,50	36,54	33,00	28,62	37,58
34_C	woning 14 NO	7,50	40,82	37,30	32,89	41,86
35_A	woning 15 ZW	1,50	38,41	34,92	30,48	39,46
35_B	woning 15 ZW	4,50	40,54	37,07	32,61	41,59
35_C	woning 15 ZW	7,50	44,71	41,26	36,77	45,76

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Wippolderlaan N211
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
36_A	woning 15 NW	1,50	36,11	32,55	28,19	37,15
36_B	woning 15 NW	4,50	37,92	34,40	30,00	38,97
36_C	woning 15 NW	7,50	41,13	37,65	33,20	42,18
37_A	woning 15 ZO	1,50	37,95	34,43	30,03	39,00
37_B	woning 15 ZO	4,50	41,92	38,49	33,98	42,97
37_C	woning 15 ZO	7,50	43,78	40,34	35,85	44,84
38_A	woning 16 NW	1,50	35,88	32,31	27,96	36,92
38_B	woning 16 NW	4,50	37,78	34,26	29,86	38,83
38_C	woning 16 NW	7,50	40,76	37,27	32,84	41,81
39_A	woning 16 ZO	1,50	37,59	34,06	29,67	38,63
39_B	woning 16 ZO	4,50	41,50	38,07	33,57	42,56
39_C	woning 16 ZO	7,50	43,30	39,86	35,37	44,36
40_A	woning 17 NW	1,50	35,86	32,29	27,94	36,90
40_B	woning 17 NW	4,50	37,96	34,43	30,04	39,00
40_C	woning 17 NW	7,50	40,79	37,30	32,87	41,84
41_A	woning 17 ZO	1,50	37,46	33,93	29,54	38,50
41_B	woning 17 ZO	4,50	41,35	37,92	33,42	42,41
41_C	woning 17 ZO	7,50	43,16	39,72	35,23	44,22
42_A	woning 18 NW	1,50	36,08	32,52	28,16	37,12
42_B	woning 18 NW	4,50	38,01	34,48	30,09	39,05
42_C	woning 18 NW	7,50	40,69	37,18	32,76	41,73
43_A	woning 18 ZO	1,50	37,39	33,87	29,46	38,43
43_B	woning 18 ZO	4,50	41,35	37,93	33,41	42,41
43_C	woning 18 ZO	7,50	42,95	39,51	35,02	44,01
44_A	woning 19 NW	1,50	36,35	32,78	28,43	37,39
44_B	woning 19 NW	4,50	38,20	34,68	30,28	39,25
44_C	woning 19 NW	7,50	40,93	37,43	33,01	41,98
45_A	woning 19 ZO	1,50	37,04	33,53	29,12	38,09
45_B	woning 19 ZO	4,50	40,88	37,47	32,95	41,94
45_C	woning 19 ZO	7,50	42,48	39,05	34,55	43,54
46_A	woning 20 NW	1,50	36,46	32,90	28,55	37,50
46_B	woning 20 NW	4,50	38,55	35,02	30,63	39,59
46_C	woning 20 NW	7,50	41,05	37,55	33,13	42,10
47_A	woning 20 ZO	1,50	36,78	33,27	28,86	37,83
47_B	woning 20 ZO	4,50	40,48	37,07	32,54	41,54

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Wippolderlaan N211
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
47_C	woning 20 ZO	7,50	42,22	38,79	34,28	43,27
48_A	woning 21 NW	1,50	36,78	33,21	28,86	37,82
48_B	woning 21 NW	4,50	38,57	35,04	30,64	39,61
48_C	woning 21 NW	7,50	41,21	37,72	33,29	42,26
49_A	woning 21 ZO	1,50	37,40	33,94	29,47	38,45
49_B	woning 21 ZO	4,50	40,58	37,18	32,64	41,64
49_C	woning 21 ZO	7,50	42,08	38,66	34,15	43,14
50_A	woning 21 NO	1,50	33,79	30,23	25,88	34,83
50_B	woning 21 NO	4,50	36,14	32,60	28,22	37,18
50_C	woning 21 NO	7,50	38,68	35,13	30,76	39,72

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
01_A	woning 1 ZW	1,50	54,86	51,19	45,73	55,40
01_B	woning 1 ZW	4,50	55,43	51,85	46,58	56,10
01_C	woning 1 ZW	7,50	55,75	52,25	47,17	56,53
02_A	woning 1 NW	1,50	52,76	48,90	43,40	53,19
02_B	woning 1 NW	4,50	53,31	49,56	44,25	53,86
02_C	woning 1 NW	7,50	53,84	50,21	45,10	54,54
03_A	woning 1 ZO	1,50	50,15	46,61	41,32	50,83
03_B	woning 1 ZO	4,50	51,39	47,89	42,68	52,12
03_C	woning 1 ZO	7,50	52,15	48,69	43,59	52,95
04_A	woning 2 NW	1,50	51,97	48,09	42,59	52,38
04_B	woning 2 NW	4,50	52,39	48,60	43,24	52,90
04_C	woning 2 NW	7,50	53,07	49,42	44,29	53,75
05_A	woning 2 ZO	1,50	46,97	43,33	38,08	47,61
05_B	woning 2 ZO	4,50	50,05	46,59	41,48	50,85
05_C	woning 2 ZO	7,50	51,22	47,77	42,74	52,05
06_A	woning 3 NW	1,50	51,34	47,40	41,88	51,72
06_B	woning 3 NW	4,50	51,71	47,86	42,47	52,18
06_C	woning 3 NW	7,50	52,32	48,62	43,45	52,95
07_A	woning 3 ZO	1,50	47,14	43,67	38,57	47,93
07_B	woning 3 ZO	4,50	48,94	45,51	40,47	49,78
07_C	woning 3 ZO	7,50	50,34	46,92	41,94	51,21
08_A	woning 4 NW	1,50	50,95	47,01	41,49	51,33
08_B	woning 4 NW	4,50	51,48	47,64	42,24	51,95
08_C	woning 4 NW	7,50	51,94	48,22	43,03	52,56
09_A	woning 4 ZO	1,50	45,44	41,96	36,92	46,25
09_B	woning 4 ZO	4,50	47,80	44,37	39,35	48,65
09_C	woning 4 ZO	7,50	49,44	46,03	41,08	50,33
10_A	woning 5 NW	1,50	50,64	46,69	41,16	51,01
10_B	woning 5 NW	4,50	51,18	47,32	41,91	51,64
10_C	woning 5 NW	7,50	51,53	47,79	42,56	52,12
11_A	woning 5 ZO	1,50	43,25	39,69	34,72	44,04
11_B	woning 5 ZO	4,50	46,28	42,80	37,79	47,10
11_C	woning 5 ZO	7,50	48,32	44,88	39,93	49,19
12_A	woning 6 NW	1,50	50,39	46,43	40,89	50,75
12_B	woning 6 NW	4,50	50,90	47,02	41,60	51,34

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
12_C	woning 6 NW	7,50	51,16	47,39	42,13	51,72
13_A	woning 6 ZO	1,50	42,42	38,87	34,01	43,26
13_B	woning 6 ZO	4,50	45,21	41,68	36,72	46,02
13_C	woning 6 ZO	7,50	47,78	44,30	39,38	48,64
14_A	woning 7 NW	1,50	50,19	46,23	40,69	50,55
14_B	woning 7 NW	4,50	50,68	46,78	41,34	51,10
14_C	woning 7 NW	7,50	50,87	47,07	41,78	51,40
15_A	woning 7 ZO	1,50	42,33	38,79	33,91	43,17
15_B	woning 7 ZO	4,50	44,91	41,39	36,45	45,74
15_C	woning 7 ZO	7,50	47,32	43,85	38,94	48,19
16_A	woning 8 NW	1,50	49,90	45,93	40,40	50,26
16_B	woning 8 NW	4,50	50,35	46,45	41,00	50,77
16_C	woning 8 NW	7,50	50,58	46,78	41,49	51,11
17_A	woning 8 ZO	1,50	42,58	39,02	34,11	43,39
17_B	woning 8 ZO	4,50	45,24	41,67	36,64	46,00
17_C	woning 8 ZO	7,50	47,50	43,97	38,99	48,30
18_A	woning 9 NW	1,50	49,79	45,82	40,30	50,15
18_B	woning 9 NW	4,50	50,31	46,40	40,97	50,73
18_C	woning 9 NW	7,50	50,61	46,79	41,51	51,14
19_A	woning 9 ZO	1,50	42,60	39,04	34,16	43,43
19_B	woning 9 ZO	4,50	45,33	41,73	36,69	46,07
19_C	woning 9 ZO	7,50	47,53	43,96	38,97	48,31
20_A	woning 10 NW	1,50	49,59	45,62	40,11	49,95
20_B	woning 10 NW	4,50	50,10	46,19	40,75	50,52
20_C	woning 10 NW	7,50	50,45	46,63	41,35	50,98
21_A	woning 10 ZO	1,50	42,20	38,67	33,80	43,05
21_B	woning 10 ZO	4,50	46,22	42,66	37,58	46,97
21_C	woning 10 ZO	7,50	48,12	44,56	39,51	48,88
22_A	woning 10 NO	1,50	45,66	41,82	36,39	46,12
22_B	woning 10 NO	4,50	47,70	43,97	38,58	48,24
22_C	woning 10 NO	7,50	49,08	45,37	40,09	49,67
23_A	woning 11 ZW	1,50	45,60	41,63	36,17	45,98
23_B	woning 11 ZW	4,50	46,23	42,31	36,93	46,67
23_C	woning 11 ZW	7,50	47,98	44,25	39,21	48,65
24_A	woning 11 NW	1,50	47,58	43,59	38,02	47,91

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
24_B	woning 11 NW	4,50	48,28	44,32	38,81	48,65
24_C	woning 11 NW	7,50	48,90	45,01	39,66	49,36
25_A	woning 11 ZO	1,50	43,24	39,70	34,70	44,03
25_B	woning 11 ZO	4,50	46,67	43,13	38,01	47,41
25_C	woning 11 ZO	7,50	48,79	45,25	40,20	49,56
26_A	woning 12 NW	1,50	45,56	41,58	36,06	45,91
26_B	woning 12 NW	4,50	46,72	42,79	37,33	47,12
26_C	woning 12 NW	7,50	47,71	43,85	38,55	48,21
27_A	woning 12 ZO	1,50	45,61	42,13	37,06	46,41
27_B	woning 12 ZO	4,50	47,31	43,78	38,68	48,07
27_C	woning 12 ZO	7,50	49,16	45,63	40,58	49,94
28_A	woning 13 NW	1,50	44,44	40,56	35,13	44,88
28_B	woning 13 NW	4,50	46,04	42,20	36,84	46,53
28_C	woning 13 NW	7,50	47,42	43,64	38,40	47,98
29_A	woning 13 ZO	1,50	45,42	41,90	36,83	46,20
29_B	woning 13 ZO	4,50	47,42	43,88	38,78	48,17
29_C	woning 13 ZO	7,50	49,22	45,69	40,64	50,00
30_A	woning 13 NO	1,50	46,54	42,88	37,55	47,14
30_B	woning 13 NO	4,50	48,65	44,96	39,62	49,23
30_C	woning 13 NO	7,50	49,98	46,31	40,99	50,58
31_A	woning 14 ZW	1,50	50,66	47,04	41,67	51,27
31_B	woning 14 ZW	4,50	51,98	48,45	43,28	52,71
31_C	woning 14 ZW	7,50	53,04	49,57	44,57	53,87
32_A	woning 14 NW	1,50	43,59	40,05	35,14	44,42
32_B	woning 14 NW	4,50	45,67	42,23	37,34	46,56
32_C	woning 14 NW	7,50	48,34	44,90	40,09	49,27
33_A	woning 14 ZO	1,50	54,67	50,94	45,31	55,12
33_B	woning 14 ZO	4,50	54,76	51,08	45,55	55,27
33_C	woning 14 ZO	7,50	54,56	50,93	45,56	55,16
34_A	woning 14 NO	1,50	49,68	45,95	40,34	50,14
34_B	woning 14 NO	4,50	50,02	46,31	40,78	50,52
34_C	woning 14 NO	7,50	50,59	46,94	41,61	51,19
35_A	woning 15 ZW	1,50	49,20	45,51	40,05	49,73
35_B	woning 15 ZW	4,50	49,73	46,08	40,72	50,32
35_C	woning 15 ZW	7,50	51,11	47,55	42,44	51,85

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
36_A	woning 15 NW	1,50	42,07	38,42	33,49	42,82
36_B	woning 15 NW	4,50	44,22	40,66	35,70	45,01
36_C	woning 15 NW	7,50	46,64	43,10	38,19	47,47
37_A	woning 15 ZO	1,50	54,28	50,55	44,93	54,73
37_B	woning 15 ZO	4,50	54,48	50,78	45,25	54,98
37_C	woning 15 ZO	7,50	54,37	50,72	45,32	54,95
38_A	woning 16 NW	1,50	42,30	38,69	33,76	43,08
38_B	woning 16 NW	4,50	44,69	41,14	36,15	45,48
38_C	woning 16 NW	7,50	46,89	43,34	38,38	47,69
39_A	woning 16 ZO	1,50	54,29	50,57	44,95	54,75
39_B	woning 16 ZO	4,50	54,53	50,84	45,33	55,05
39_C	woning 16 ZO	7,50	54,45	50,82	45,41	55,04
40_A	woning 17 NW	1,50	42,35	38,70	33,74	43,09
40_B	woning 17 NW	4,50	44,57	40,98	35,99	45,34
40_C	woning 17 NW	7,50	46,82	43,24	38,28	47,60
41_A	woning 17 ZO	1,50	54,33	50,61	44,99	54,79
41_B	woning 17 ZO	4,50	54,56	50,86	45,32	55,06
41_C	woning 17 ZO	7,50	54,49	50,84	45,42	55,06
42_A	woning 18 NW	1,50	43,51	39,85	34,79	44,21
42_B	woning 18 NW	4,50	44,01	40,46	35,55	44,83
42_C	woning 18 NW	7,50	46,14	42,61	37,73	46,98
43_A	woning 18 ZO	1,50	54,37	50,63	45,00	54,82
43_B	woning 18 ZO	4,50	54,65	50,93	45,38	55,13
43_C	woning 18 ZO	7,50	54,54	50,86	45,41	55,08
44_A	woning 19 NW	1,50	42,92	39,32	34,37	43,70
44_B	woning 19 NW	4,50	42,74	39,16	34,40	43,60
44_C	woning 19 NW	7,50	45,30	41,76	37,00	46,19
45_A	woning 19 ZO	1,50	54,56	50,83	45,21	55,01
45_B	woning 19 ZO	4,50	54,89	51,18	45,62	55,38
45_C	woning 19 ZO	7,50	54,82	51,15	45,70	55,37
46_A	woning 20 NW	1,50	41,33	37,74	32,98	42,19
46_B	woning 20 NW	4,50	43,31	39,73	34,93	44,16
46_C	woning 20 NW	7,50	45,63	42,09	37,29	46,50
47_A	woning 20 ZO	1,50	54,65	50,91	45,28	55,10
47_B	woning 20 ZO	4,50	55,05	51,31	45,75	55,52

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: geluidsbelasting 2030 met scherm op wal
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
47_C	woning 20 ZO	7,50	54,97	51,28	45,80	55,50
48_A	woning 21 NW	1,50	41,67	38,08	33,31	42,52
48_B	woning 21 NW	4,50	43,39	39,81	35,00	44,23
48_C	woning 21 NW	7,50	45,78	42,23	37,43	46,64
49_A	woning 21 ZO	1,50	54,93	51,20	45,58	55,38
49_B	woning 21 ZO	4,50	55,39	51,65	46,08	55,86
49_C	woning 21 ZO	7,50	55,27	51,57	46,08	55,79
50_A	woning 21 NO	1,50	51,53	47,79	42,26	52,01
50_B	woning 21 NO	4,50	52,77	49,02	43,49	53,25
50_C	woning 21 NO	7,50	53,29	49,56	44,10	53,80

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

BIJLAGE 3

Figuren

Wegen
Toetspunten
Bodemgebieden
Gebouwen
Schermen
Hoogtelijnen
0 m
100 m
schaal = 1 : 4500
449200
448800
448400
78000
78400
07
03
06
05

Figuur 2: bodemgebieden

AV-Consulting B.V.

7 nov 2017, 13:31

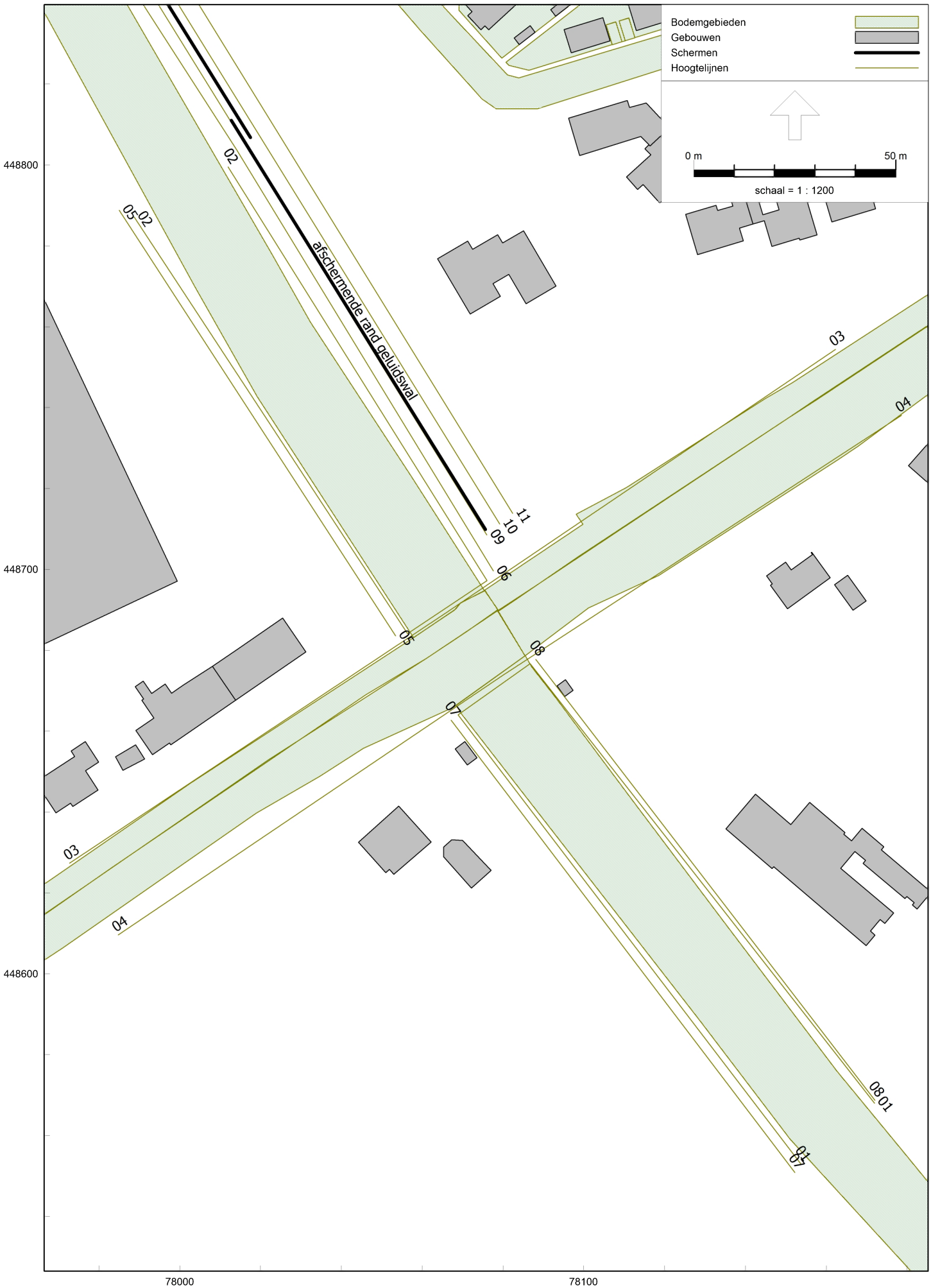

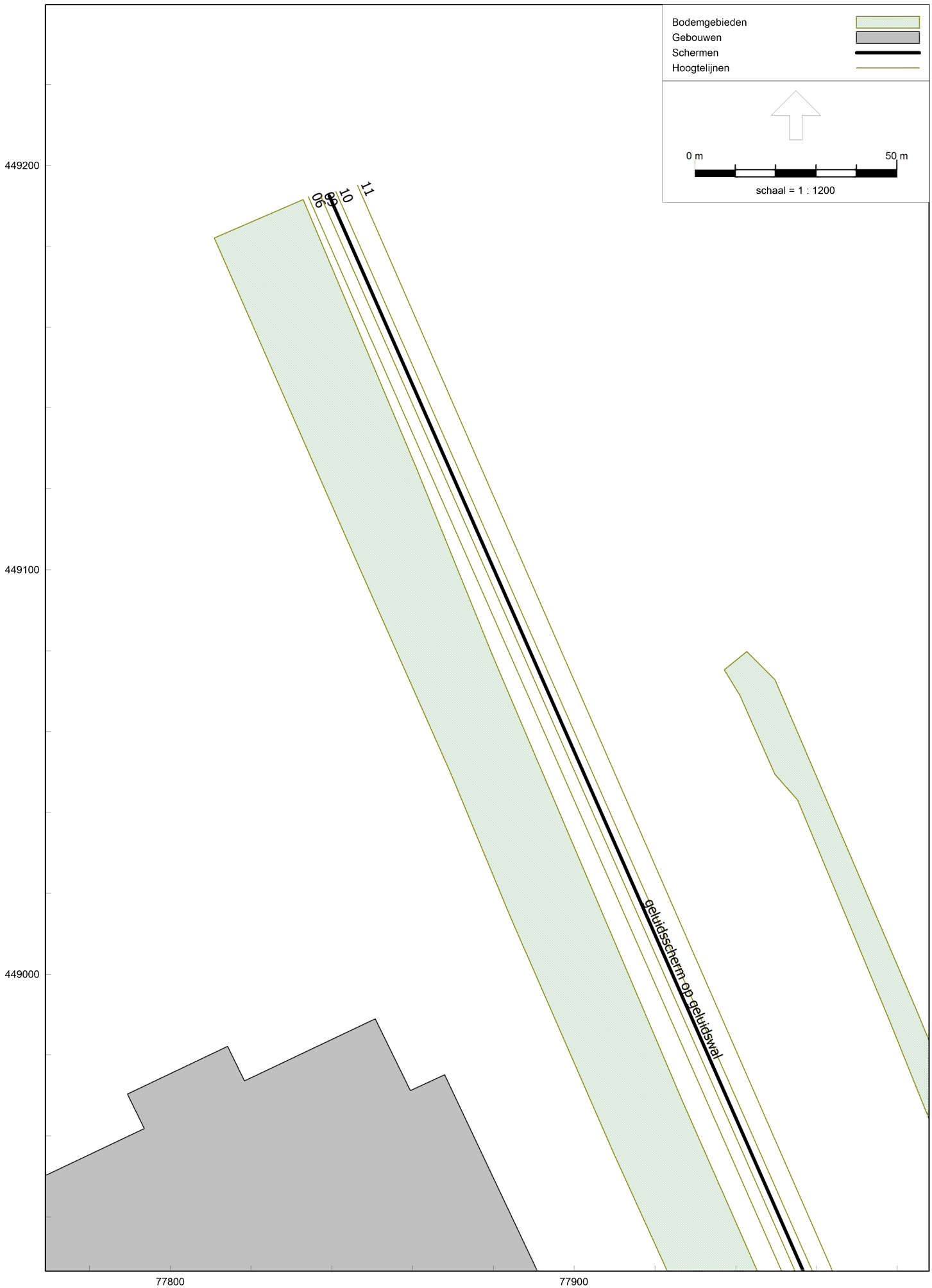
Wegverkeerslawaai - RMW-2012, [versie van Rozemarijn - geluidsbelasting 2030 met scherm op wal] , Geomilieu V4.30

Bodemgebieden
Gebouwen
Schermen
0 m
100 m
schaal = 1 : 2500
geluidsscherm op geluidswal
afschermende rand geluidswal
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
449000
448800
448600
78000
78200

Bodemgebieden
Gebouwen
Schermen
0 m
30 m
schaal = 1 : 750
448950
448900
448850
448800
78050
78100
78150
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114

Wegen
Bodemgebieden
Gebouwen
Schermen
0 m
100 m
schaal = 1 : 3000
geluidsscherm op geluidswal profielcorr. 2 dB
afschermende rand geluidswal
01
02
03
04
05
06
07
08
09
449000
448800
448600
78000
78200
78400

Bodemgebieden
Gebouwen
Schermen
Hoogtelijnen
0 m
50 m
schaal = 1 : 1200
afschermende rand geluidswal
448800
448700
448600
78000
78100

Bodemgebieden
Gebouwen
Schermen
Hoogtelijnen
0 m
50 m
schaal = 1 : 1200
06
08
10
11
geluidsscherm op geluidswal
449200
449100
449000
77800
77900

Wegen
Toetspunten
Bodemgebieden
Gebouwen
Schermen
Hoogtelijnen
0 m
20 m
schaal = 1 : 600
448920
448880
448840
448800
78080
78120
01
02
01 02 03 04 05 06 07 08 09 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22
23 24 25 26 27 28 29 30
31 32 33 34
35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50

BIJLAGE 4

Verkeersgegevens

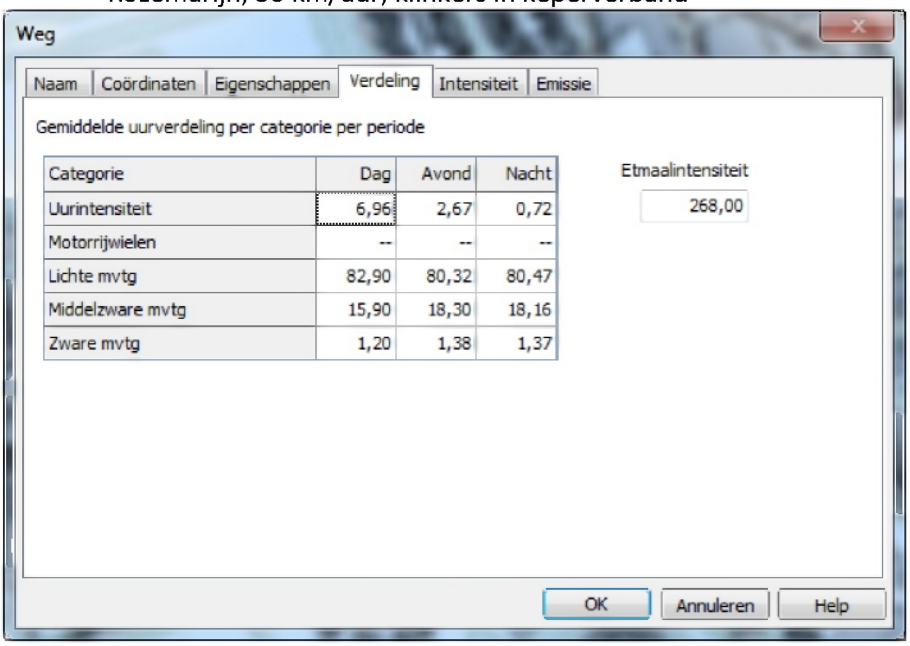
Gordon van Pelt

Van: Gertjan Ravensbergen <GertJan.Ravensbergen@odh.nl>
Verzonden: maandag 9 oktober 2017 13:43
Aan: Gordon van Pelt
Onderwerp: RE: verkeersgegevens Rozemarijn te Wateringen

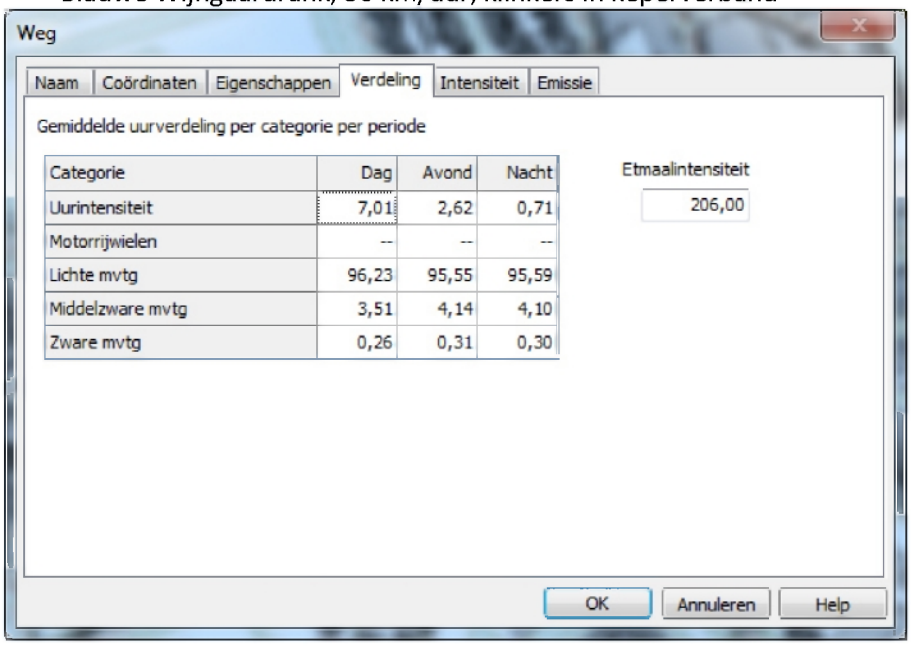
Hoi Gordon,

Hierbij de gevraagde verkeersgegevens voor het jaar 2030. De Wippolderlaan (N222) kent een etmaalintensiteit van **40.500** mvt/etmaal.

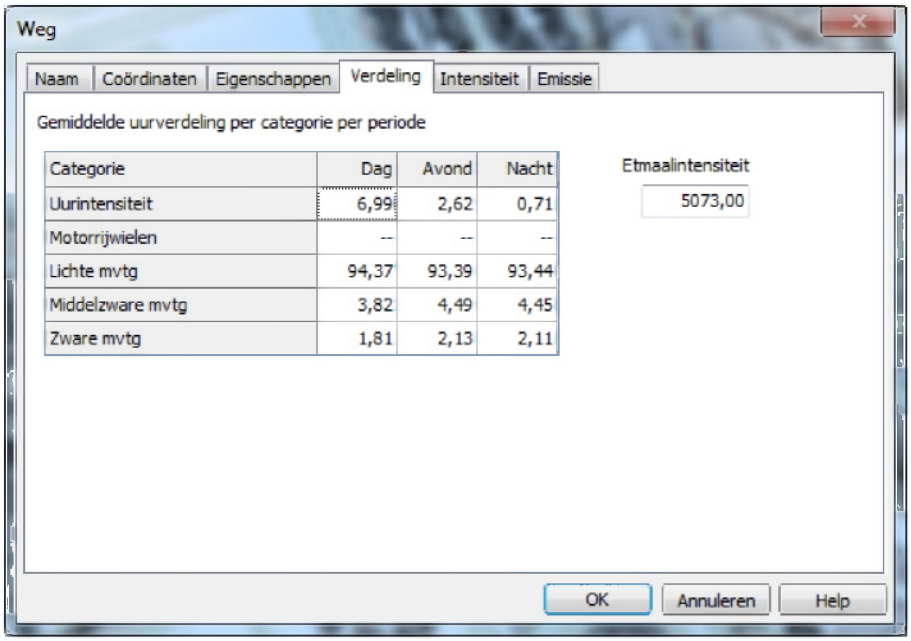
- Rozemarijn, 30 km/uur, klinkers in keperverband

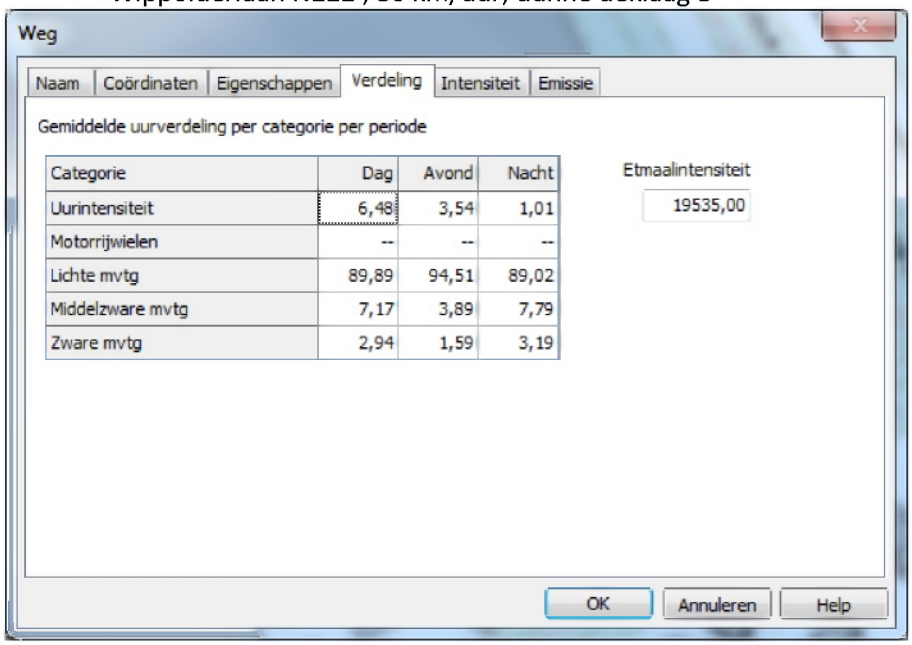
- Blauwe Wijngaardrank, 30 km/uur, klinkers in keperverband

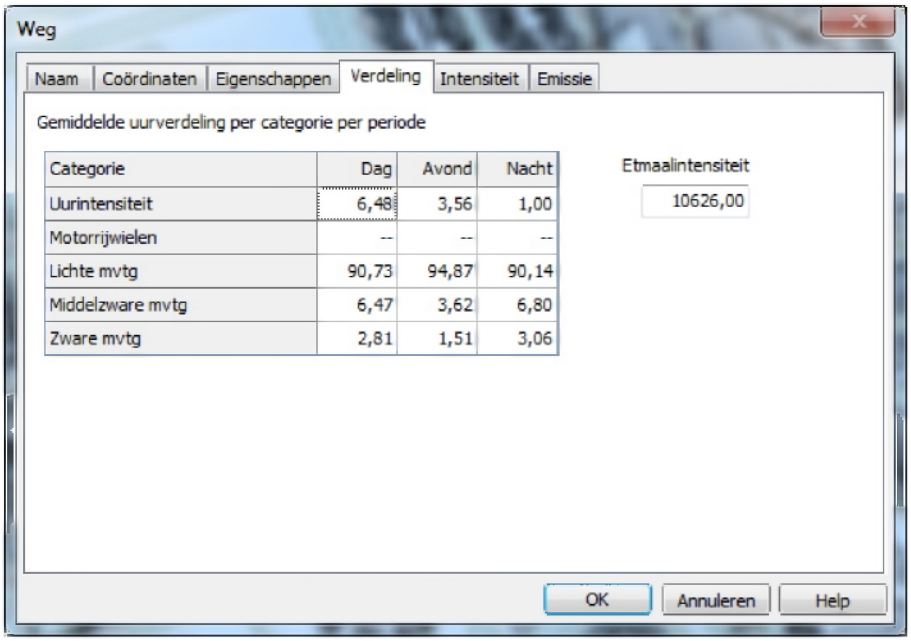
- Harry Hoekstraat, 30 km/uur, klinkers in keperverband

- Wippolderlaan N222 , 80 km/uur, dunne deklaag B

- Heulweg N466 50 km/uur, DAB

Met vriendelijke groet,

G.J. (Gertjan) Ravensbergen
Specialist geluid (verkeerslawaai)
Omgevingsdienst Haaglanden

Zuid-Hollandplein 1, 2596 AW Den Haag
Postbus 14060, 2501 GB Den Haag

☎ 06-46834139 (algemeen: 070-2189902)
✉ gertjan.ravensbergen@odh.nl
www.odh.nl

Op woensdag niet aanwezig

omgevingsdienst
HAAGLANDEN

Van: Gordon van Pelt [mailto:gordon@av-consulting.nl]
Verzonden: maandag 9 oktober 2017 10:58
Aan: Gertjan Ravensbergen <GertJan.Ravensbergen@odh.nl>
Onderwerp: verkeersgegevens Rozemarijn te Wateringen

Beste Gertjan,

Wij hebben opdracht gekregen om een onderzoek wegverkeerslawaai uit te voeren voor een woningbouwproject aan de Rozemarijn te Wateringen. Ik heb daarvoor de verkeersgegevens nodig van de volgende wegen:

- Rozemarijn
- Blauwe Wijngaardrank
- Harry Hoekstraat
- Wippolderlaan N222 (of moet ik deze opvragen bij de provincie?)
- Heulweg N466 (of moet ik deze opvragen bij de provincie?)

Alvast bedankt weer!

Met vriendelijke groet,

Gordon van Pelt
AV-Consulting B.V.

Gordon van Pelt

Van: Gertjan Ravensbergen <GertJan.Ravensbergen@odh.nl>
Verzonden: donderdag 12 oktober 2017 8:43
Aan: Gordon van Pelt
Onderwerp: RE: verkeersgegevens Rozemarijn te Wateringen

Hoi Gordon,

Dat zijn straatjes die niet echt relevant zijn: 250 mvt/etmaal, klinkers keper + 30 km. Voor verdeling kun je uitgaan van een ander woonstraatje.

Met vriendelijke groet,

G.J. (Gertjan) Ravensbergen
Specialist geluid (verkeerslawaai)
Omgevingsdienst Haaglanden

Zuid-Hollandplein 1, 2596 AW Den Haag
Postbus 14060, 2501 GB Den Haag

☎ 06-46834139 (algemeen: 070-2189902)
✉ gertjan.ravensbergen@odh.nl
www.odh.nl

Op woensdag niet aanwezig

omgevingsdienst HAAGLANDEN

Van: Gordon van Pelt [mailto:gordon@av-consulting.nl]
Verzonden: woensdag 11 oktober 2017 11:34
Aan: Gertjan Ravensbergen <GertJan.Ravensbergen@odh.nl>
Onderwerp: RE: verkeersgegevens Rozemarijn te Wateringen

Beste Gertjan,

Heb je eventueel ook de verkeersgegevens van de Cisterciënstraat (Wateringen) voor mij? Dit is een 30 km-weg, maar die loopt net ten noorden van het plangebied.

Met vriendelijke groet,

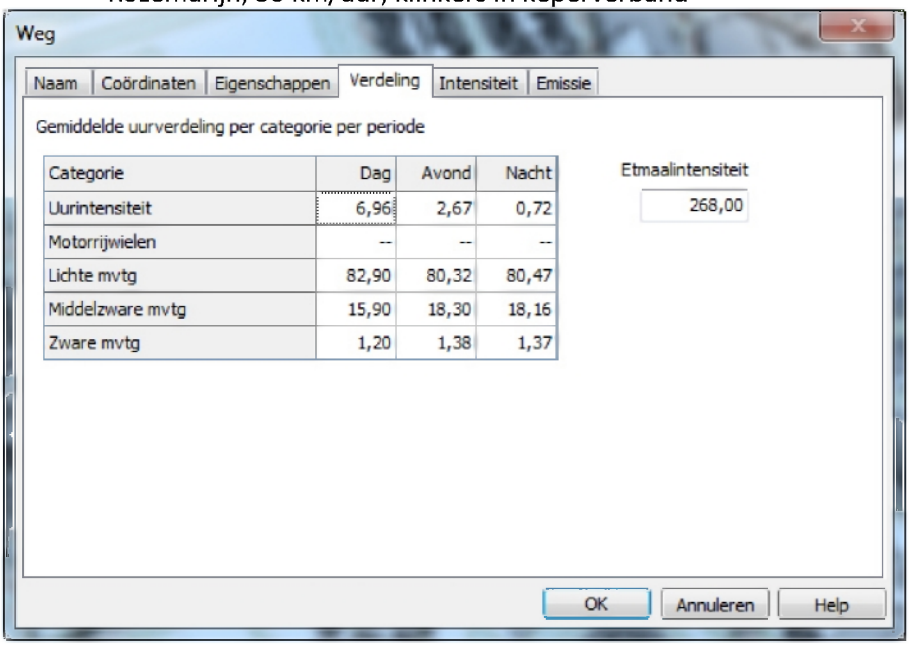
Gordon van Pelt
AV-Consulting B.V.

Van: Gertjan Ravensbergen [mailto:GertJan.Ravensbergen@odh.nl]
Verzonden: maandag 9 oktober 2017 13:43
Aan: Gordon van Pelt
Onderwerp: RE: verkeersgegevens Rozemarijn te Wateringen

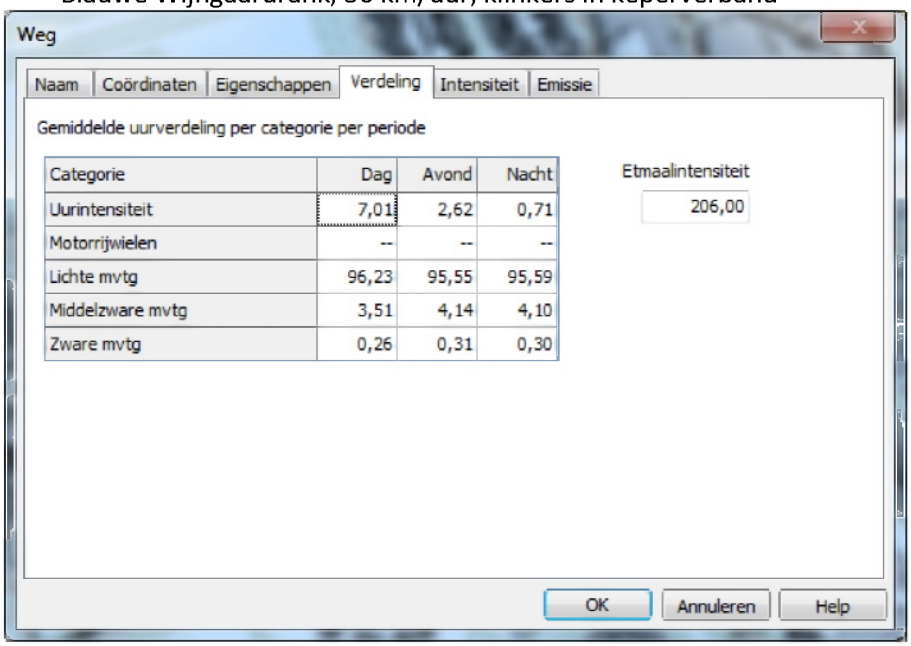
Hoi Gordon,

Hierbij de gevraagde verkeersgegevens voor het jaar 2030. De Wippolderlaan (N222) kent een etmaalintensiteit van **40.500** mvt/etmaal.

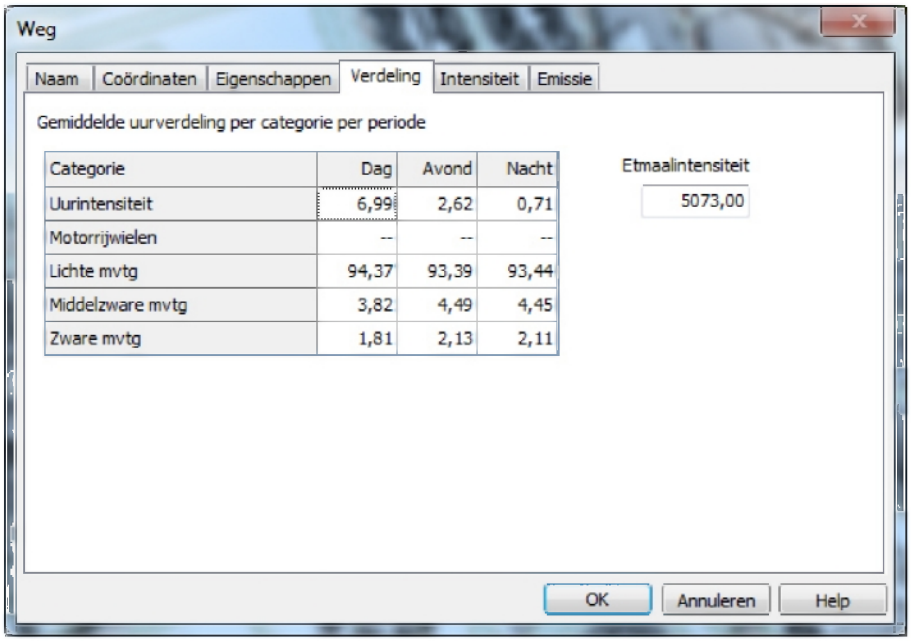
- Rozemarijn, 30 km/uur, klinkers in keperverband

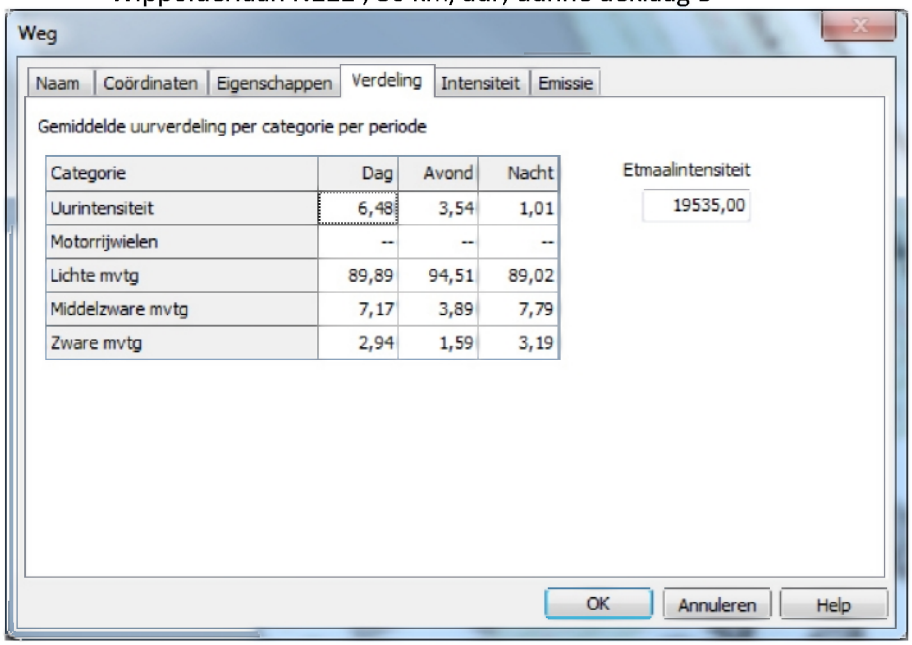
- Blauwe Wijngaardrank, 30 km/uur, klinkers in keperverband

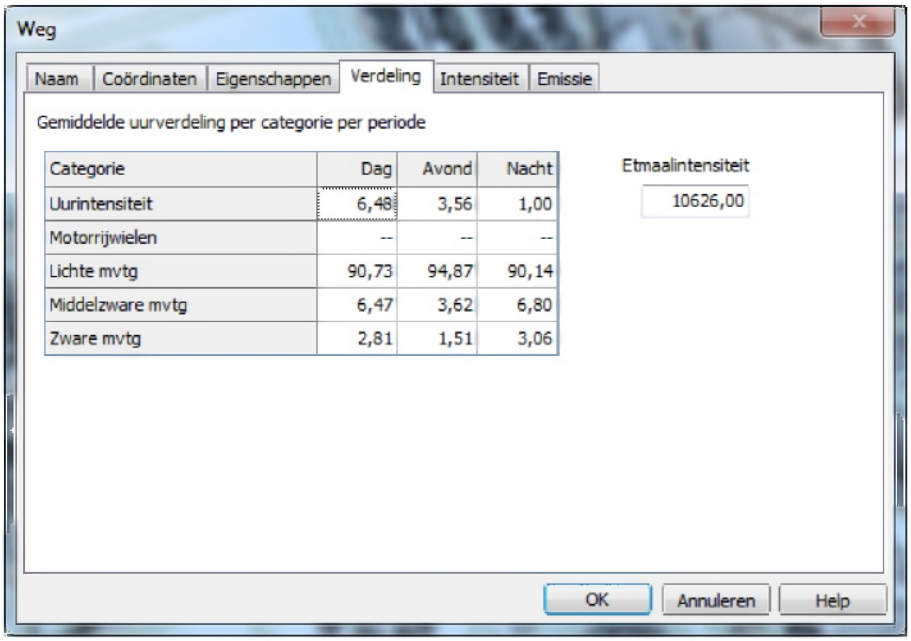
- Harry Hoekstraat, 30 km/uur, klinkers in keperverband

- Wippolderlaan N222 , 80 km/uur, dunne deklaag B

- Heulweg N466 50 km/uur, DAB

Met vriendelijke groet,

G.J. (Gertjan) Ravensbergen
Specialist geluid (verkeerslawaai)
Omgevingsdienst Haaglanden

Zuid-Hollandplein 1, 2596 AW Den Haag
Postbus 14060, 2501 GB Den Haag

☎ 06-46834139 (algemeen: 070-2189902)
✉ gertjan.ravensbergen@odh.nl
www.odh.nl

Op woensdag niet aanwezig

omgevingsdienst
HAAGLANDEN

Van: Gordon van Pelt [mailto:gordon@av-consulting.nl]
Verzonden: maandag 9 oktober 2017 10:58
Aan: Gertjan Ravensbergen <GertJan.Ravensbergen@odh.nl>
Onderwerp: verkeersgegevens Rozemarijn te Wateringen

Beste Gertjan,

Wij hebben opdracht gekregen om een onderzoek wegverkeerslawaai uit te voeren voor een woningbouwproject aan de Rozemarijn te Wateringen. Ik heb daarvoor de verkeersgegevens nodig van de volgende wegen:

- Rozemarijn
- Blauwe Wijngaardrank
- Harry Hoekstraat
- Wippolderlaan N222 (of moet ik deze opvragen bij de provincie?)
- Heulweg N466 (of moet ik deze opvragen bij de provincie?)

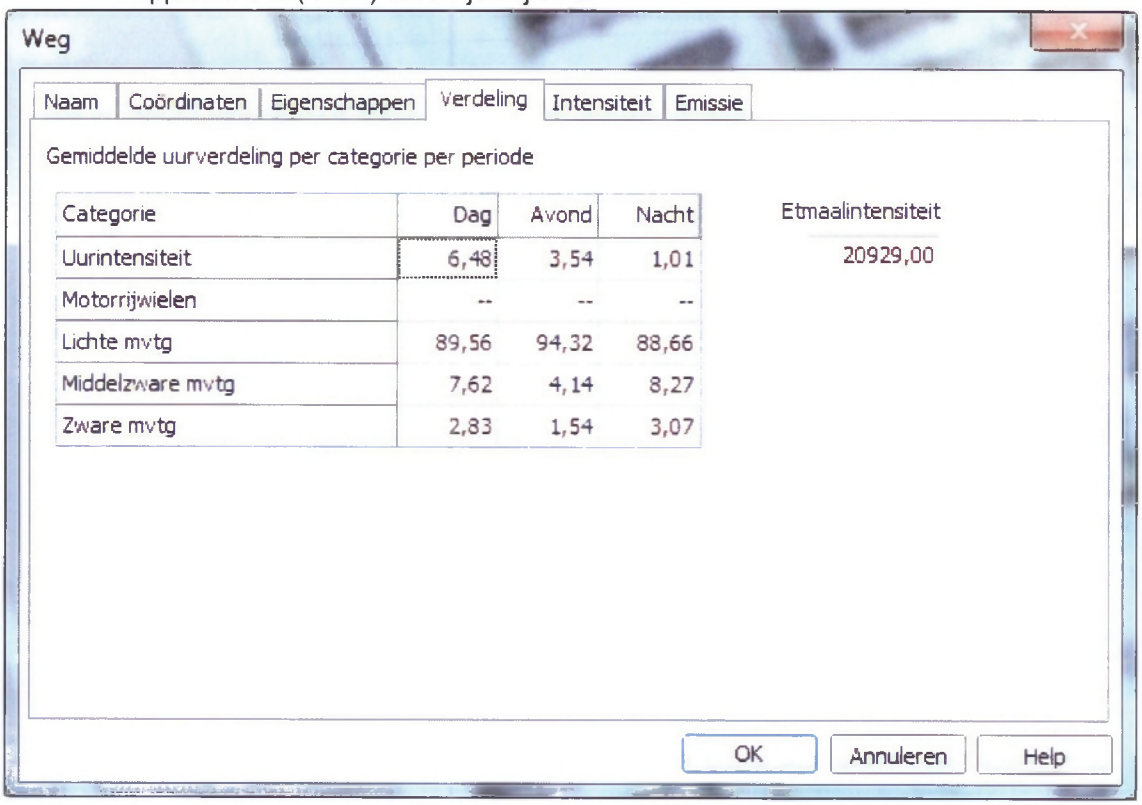
Alvast bedankt weer!

Met vriendelijke groet,

Gordon van Pelt
AV-Consulting B.V.

omgevingsdienst
HAAGLANDEN

- Wippolderlaan (N211) westelijke rijbaan

Burgemeester en wethouders van Westland,
namens dezen,

drs. R.S. Noé
plaatsvervangend Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Onderzoek
Externe veiligheid
en milieuzonering
Plangebied Rozemarijn 1
Wateringen

Opdrachtgever
Ontwikkelingscombinatie
Rozemarijn B.V.
te Kwintsheul

AQUA-TERRA NOVA

Milieu consultancy
Watermanagement
Ruimtelijke ordening

Milieu consultancy
Watermanagement
Ruimtelijke ordening

Aqua-Terra Nova BV

Zuidweg 79
2671 MP Naaldwijk
telefoon 0174 – 625246
fax 0174 – 629744
www.aquaterranova.nl

Onderzoek Externe veiligheid en milieuzonering Plangebied Rozemarijn 1 Wateringen

Opdrachtgever Ontwikkelingscombinatie Rozemarijn B.V. Kwintsheul

Datum: 3 november 2017
Rapportnr: 217157AQT302JvH
Status: Eind rapportage

COLOFON

Titel ***: Onderzoek Externe veiligheid Rozemarijn 1 in Wateringen***

Opdrachtgever ***: Ontwikkelingscombinatie Rozemarijn B.V., Kwintsheul***

Projectteam

Projectmanager : ing. A.P. Wubben
Contactpersoon : ing. A.P. Wubben
Auteur : J. van Hooren BBE

Kwaliteitsborging : ing. A.P. Wubben

Projectnummer ***: 21715***

Datum vrijgave	Status	Goedkeuring auteur	Goedkeuring kwaliteitsborger
3 november 2017	Eindrapport		

© 2017 Aqua-Terra Nova B.V.
Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING 1
1.1 Aanleiding 1
1.2 Methode 1
2 BELEID EXTERNE VEILIGHEID 3
3 PROJECT 5
3.1 Beschrijving 5
3.2 Projectplan 5
3.3 Bestemmingsplan 6
3.4 Bedrijven milieu zonering 6
4 RISICOCATEGORIEËN EN NORMEN 8
4.1 Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen (Bevi) 8
4.2 Transportroutes gevaarlijke stoffen, wegverkeer 8
4.3 Transportroutes gevaarlijke stoffen, buisleidingen 9
4.4 Resumé 9
5 INVENTARISATIE RISICO OMLIGGENDE BEVI-BEDRIJVEN 10
5.1 Bedrijven met een ammoniakkoelinstallatie 10
5.2 LPG-tankstations 10
5.3 Opslag van gevaarlijke stoffen 10
5.4 Inrichtingen vallend onder het besluit risico's zware ongevallen 10
5.5 Mijnbouwinrichtingen vallend onder het Bevi 10
6 INVENTARISATIE RISICO'S OMLIGGENDE ROUTES GEVAARLIJKE STOFFEN EN BUISLEIDINGEN 11
6.1 Wegverkeer 11
6.1.1 Toetsing HART 11
6.2 Buisleidingen 11
6.2.1 Maatgevend risico 11
6.3 Overige aspecten 11
7 CONCLUSIES 12
8 BRONVERMELDING 13
BIJLAGE 1 TOELICHTING BEGRIPPEN 14
BIJLAGE 2 PROVINCIALE RISICOKAART 16
BIJLAGE 3 KWANTITATIEVE RISICOBEREKENING NAM LEIDING 17
BIJLAGE 4 BEPALING GROEPSRISICO N211 23

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Ontwikkelingscombinatie Rozemarijn B.V. uit Kwintsheul heeft het voornemen 21 eengezinswoningen te realiseren aan de Rozemarijn 1 in Wateringen. Voor dit project dienen onder andere de gevolgen van de ruimtelijke ingrepen in relatie tot externe veiligheid en de bedrijven-milieuzonering onderzocht te worden. Zie *figuur 1* voor de ligging van het projectgebied.

Figuur 1: globale ligging projectgebied = projectgebied
Bron: Google maps

Voor de beoordeling van elk ruimtelijk plan moet in het kader van externe veiligheid worden vastgesteld of dit plan is gelegen binnen een plaatsgebonden risicocontour van een inrichting in de zin van het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen (Bevi) en of het binnen het invloedsgebied van de inrichting ligt. Daarnaast moet gekeken worden of het plan ligt binnen het invloed gebied van een transportroute (weg, spoor, water of buisleiding) waarover gevaarlijke stoffen (o.a. LPG en benzine) kunnen worden vervoerd

In opdracht van Ontwikkelingscombinatie Rozemarijn B.V. te Kwintsheul heeft Aqua-Terra Nova B.V., via Eekhout Bouw, een beoordeling gemaakt van de mogelijke risico's in het kader van externe veiligheid. Verder is in ditzelfde onderzoek gekeken naar bedrijven-milieuzonering. De resultaten hiervan zijn opgenomen in hoofdstuk 3.4

1.2 Methode

In dit onderzoek naar externe veiligheid wordt ingegaan op de externe veiligheidsaspecten die kunnen zijn verbonden aan het project. Vervolgens wordt op basis van de professionele risicokaart en informatie van derden een inventarisatie gemaakt van:

1. Risicovolle bedrijven en activiteiten om de projectlocatie heen.
2. Relevante transportroutes voor gevaarlijke stoffen.

In deze inventarisatie worden risicovolle activiteiten in de nabijheid van het plangebied in kaart gebracht die onder het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi), Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) of Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) vallen. Verder wordt gekeken of er andere objecten in de omgeving bevinden die beschikken over een aan te houden veiligheidsafstand of risicocontour (propaanreservoir, luchthaven, etc.)

Transportroutes voor gevaarlijke stoffen betreffen zowel verkeersroutes voor het vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg als ondergrondse buisleidingen onder hoge druk. Vervoer van gevaarlijke stoffen over het water en spoor komt in de omgeving niet voor en wordt in dit rapport

niet verder beschouwd. Geïnventariseerd wordt of aan de omliggende inrichtingen en transportroutes veiligheidscontouren zijn verbonden en of deze van invloed zijn op het project.

In dit onderzoek is op een adequate en zorgvuldige wijze getracht een zo volledig mogelijk beeld te schetsen van de externe veiligheidsrisico's aan de hand van de meest recente en beschikbare informatie. Niettemin kunnen aan dit onderzoek geen rechten worden ontleend.

2 BELEID EXTERNE VEILIGHEID

Algemeen
Externe veiligheid richt zich op het beheersen van activiteiten die een risico voor de omgeving kunnen opleveren, zoals milieurisico's, transportrisico's en risico's die kunnen optreden bij de productie, het vervoer en de opslag van gevaarlijke stoffen in inrichtingen. Bij de (her)inrichting van een gebied bepaalt de externe veiligheidssituatie mede de ruimtelijke (on)mogelijkheden. In het kader van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro), gelezen in samenhang met de regels omtrent externe veiligheid, moet worden onderzocht of er sprake is van aanwezigheid van risicobronnen in de nabijheid van de locatie waarop het Wro-besluit betrekking heeft en dienen het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR), en de wijziging hiervan, geanalyseerd te worden. Soms moeten de risico's worden berekend.

Het PR is de kans per jaar dat een persoon op een bepaalde plaats overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen, indien hij onafgebroken en onbeschermd op die plaats zou verblijven. Het PR wordt weergegeven met risicocontouren rondom een inrichting of langs een vervoersas. De normstelling heeft de status van een grenswaarde die niet overschreden mag worden. Voor kwetsbare objecten (bijv. woningen) wordt in zowel bestaande als nieuwe situaties het niveau van 10^{-6} per jaar als grenswaarde gehanteerd. Nieuwe beperkt kwetsbare objecten zijn alleen toegestaan onder een gewichtige motivering. Bestaande beperkt kwetsbare objecten zijn toegestaan binnen de PR 10^{-6} contour.

Het GR kan worden beschouwd als de maat van maatschappelijke ontwrichting in geval van een calamiteit (en drukt dus de kans per jaar uit dat een groep mensen van minimaal 10 personen overlijdt als rechtstreeks gevolg van een calamiteit). De normstelling heeft de status van een oriënterende waarde. Deze waarde is geen vastgestelde wettelijke norm. Desondanks hebben overheden en betrokken private instellingen een inspanningsverplichting om te voldoen aan deze oriënterende waarde en dient een toename van het GR in elk geval bestuurlijk te worden verantwoord.

Besluit externe veiligheid inrichtingen
Het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) uit 2004 legt veiligheidsnormen op aan overheden die besluiten nemen over bedrijven die een risico vormen voor personen buiten de bedrijven. De bedrijven verrichten soms risicovolle activiteiten dichtbij (beperkt) kwetsbare objecten waaronder woningen, ziekenhuizen, scholen, winkels, horecagelegenheden en sporthallen. Hierdoor ontstaan risico's voor mensen die in de buurt ervan wonen of werken. Het Besluit verplicht gemeenten en provincies bij het nemen van ruimtelijke besluiten o.a. uitwerkingsplannen met deze externe veiligheid rekening te houden. Dit betekent bijvoorbeeld dat nieuwe woningen niet gepland mogen worden als deze te dicht bij risicovolle bedrijven komen te liggen.

Regelgeving transport van gevaarlijke stoffen over wegen, water en spoor
Op basis van de Wet Vervoer Gevaarlijke Stoffen (Wvgs) en de nadere uitwerking uit het Besluit vervoer gevaarlijke stoffen (Bvgs) dienen transporteurs van gevaarlijke stoffen de kortste route te nemen en daarbij de bebouwde kom te vermijden. Alleen als de bestemming in de bebouwde kom is gelegen of er geen redelijke alternatieven zijn, dan mag een vervoerder met gevaarlijke stoffen door de bebouwde kom. De hoofdroute binnen Westland bestaat voornamelijk uit provinciale wegen, die door de provincie reeds zijn aangewezen als route gevaarlijke stoffen. Voor de provinciale wegen binnen de Westland ligt het plaatsgebonden (PR) 10^{-6} contour niet buiten de weg. Gezien de hoogte van het groepsrisico - het groepsrisico van de provinciale wegen binnen Westland is kleiner dan 10% van de oriëntatiewaarde - kan vaak worden volstaan met een beperkte verantwoording van het GR, waarin aandacht wordt besteed aan zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid en bereikbaarheid voor hulpdiensten.

Regelgeving transport van gevaarlijke stoffen via buisleidingen
Op 1 januari 2011 is het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) in werking getreden. Het Bevb regelt onder andere welke veiligheidsafstanden moeten worden aangehouden rond buisleidingen met gevaarlijke stoffen. De normstelling is in lijn met het Bevi. Hiermee worden nieuwe kwetsbare objecten binnen de PR 10^{-6} contour niet toegestaan. Ook is vastgesteld dat wanneer binnen het invloedsgebied van een buisleiding een ruimtelijk besluit wordt genomen, de verantwoordingsplicht van toepassing is.
Het Bevb gaat uit van een belemmeringsstrook van 4 meter of van 5 meter, afhankelijk van de druk van de buisleiding. Voor deze strook geldt in principe een bouwverbod en de plicht tot een

omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde, of van werkzaamheden in de grond.

3 PROJECT

3.1 Beschrijving

Het project betreft het voornemen tot sloop van een voormalig schoolgebouw (basisschool) en daarna nieuwbouw van 21 eengezinswoningen. Het plan is gelegen binnen de bebouwde kom van de kern Wateringen en het betreft een binnenstedelijk gebied.

3.2 Projectplan

Hieronder een verbeelding van het plangebied.

Figuur 2. Schets voorgenomen nieuwbouw met 21 eengezinswoningen

Aard van het te onderzoeken object

Een bedrijf of object wordt geclassificeerd als beperkt kwetsbaar, met uitzondering van bijzondere gevallen waarbij zich gedurende langere tijd grote groepen mensen in het object kunnen bevinden, vooral als hun zelfredzaamheid beperkt is. In onderhavig geval is er sprake van een woonfunctie, niet zijnde bedrijfswoningen met een dichtheid van minder dan 2 per hectare. De woningen binnen het plangebied zijn daarmee gekwalificeerd als kwetsbare objecten.

Aantal aanwezigen

Het aantal aanwezigen voor de bepaling van de bijdragen aan het groepsrisico wordt in dit geval bepaald uit het aantal woningen, uitgaande van een gemiddelde van 2,4 personen per woonadres. Het aantal woningen bedraagt 21, zodat er maximaal 50,4 personen toegevoegd worden (avondperiode). In de dagperiode bedraagt dit aantal 25,2 personen.

De bestemming 'maatschappelijk' (huidige situatie) voorzag in de aanwezigheid van een basisschool. Deze basisschool betreft, mede gezien het oppervlak en de huidige indeling van het kavel, een met gemiddelde grootte. PGS 1, bijlage 6, gaat voor middelgrote basscholen uit van een bezetting van 200 personen (dagperiode). Dat aantal komt goed overeen met de gemiddelde omvang van een basisschool. Na het van kracht worden van de nieuwe bestemming bevinden zich in het plangebied in de dagperiode ongeveer 175 personen minder dan in de bestemde situatie. In de avond- en nachtperiode gaat het om ongeveer 150 personen minder.

3.3 Bestemmingsplan

De voorgenomen ontwikkeling is strijdig met het bestemmingsplan Kern Wateringen welke is vastgesteld op 25 juni 2013. Er dient daarom een afwijkingsprocedure doorlopen te worden waarbij een goede ruimtelijke onderbouwing nodig is. In deze onderbouwing komt onder meer het aspect externe veiligheid aan bod.

3.4 Bedrijven milieu zonering

Bedrijven en milieuzonering legt de relatie tussen de milieubelastende activiteiten en de milieugevoelige functies in het gebied. Het doel is om voorzienbare hinder door milieubelastende activiteiten te voorkomen. Milieuaspecten zoals geluid, geur en stof bepalen voor een belangrijk deel de beleving van de omgevingskwaliteit. Bij realisering van nieuwe hindergevoelige functies (zoals woningen) dient rekening gehouden te worden met eventuele milieuhinder van bedrijfsactiviteiten in de omgeving. Uitgangspunt is dat er ter plaatse van een woning sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat en dat bedrijven niet in hun bedrijfsvoering worden beperkt. Afstemming van nieuwe ontwikkelingen op de omgeving vindt plaats door het aanhouden van richtafstanden. Bij deze richtafstanden wordt rekening gehouden met milieuaspecten als geur-, stof- en geluidhinder. De VNG heeft het boekje opgesteld: "Bedrijven en milieuzonering, Handreiking voor maatwerk in de gemeentelijke ruimtelijke ordeningspraktijk" (2009). Deze handreiking geeft informatie over de ruimtelijk relevante milieuaspecten van diverse bedrijfsactiviteiten.

Voor milieuzonering in ruimtelijke plannen en projecten geldt:

- Het project dient rekening te houden met de bedrijfsvoering van de betreffende bedrijven in de omgeving.
- Ter plaatse van gevoelige functies (woningen) dient een acceptabel woon- en leefklimaat te worden gegarandeerd.

Op grond van de Wet milieubeheer (Wm) kunnen gemeente en provincie milieu- en veiligheidsafstanden rond inrichtingen/activiteiten vaststellen. Deze afstanden zijn in de milieuvergunning of AMvB van de inrichting/activiteit opgenomen. Dit betreft o.a. voorschriften ten aanzien van geur, geluid en veiligheid. Inrichtingen zijn gehouden aan de voorschriften met betrekking tot gevoelige objecten en (beperkt)kwetsbare objecten. Het Activiteitenbesluit is op 1 januari 2008 van kracht geworden en vervangt een groot deel van de milieuvergunningen en AMvB's.

Onderzoek

Het gebied ten oosten van de N211 in Wateringen is bestemd voor gemengde functies als 'wonen' en 'maatschappelijk'.

Figuur 3. Schets van het plangebied met omliggende functies

De functie 'wonen' wordt in de omgeving van het plangebied gecombineerd met de functie 'maatschappelijk'. De afstand van de functie van rustige woonwijk tot bijvoorbeeld een school bedraagt 30 meter. De minimale afstand van het plangebied tot de functie 'maatschappelijk' bedraagt ongeveer 35 meter.

Het bepalende aspect dat deze afstandmaat bepaald is geluid, van een continu type. Hinder van dit type geluid is goed te bestrijden door een hoogwaardige geluidwerende uitvoering van de woningen/appartementen. In het ontwerp is hier rekening mee gehouden.

Conclusie
Geconcludeerd mag worden dat voor de voorgenomen ontwikkeling de omgevingskwaliteit niet in het geding is, mits de voorgestelde maatregelen in het oog worden gehouden. Verder ondervindt de nabijgelegen bedrijvigheid geen nadelige effecten van de ontwikkeling.

4 RISICOCATEGORIEËN EN NORMEN

In deze paragraaf wordt toegelicht onder welke risicocategorie het project valt en welke normen daaraan verbonden zijn. Voor een toelichting op de begrippen zie *bijlage 1*.

4.1 Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen (Bevi)

Gemeente en provincie kunnen veiligheidsafstanden (plaatsgebonden risicocontour) en invloed gebieden (groepsrisico) rond risicovolle inrichtingen of activiteiten (Bevi) bepalen op grond van berekende risico's.

Binnen de veiligheidsafstanden (PR-contour) mogen geen kwetsbare objecten toegestaan. Beperkt kwetsbare objecten zijn alleen in bijzondere gevallen mogelijk. Binnen het invloedsgebied van een risicovolle activiteit dient het groepsrisico nader te worden bepaald.

Object
Woningen zijn een *'kwetsbaar object'*, waarvoor in het kader van het Bevi *'grenswaarden'* voor *'plaatsgebonden risico'* en *'oriëntatiewaarden'* voor *'groepsrisico'* gelden, ten opzichte van *'risicovolle inrichtingen'*.
Bedrijven zijn veelal een *'beperkt kwetsbaar object'*, waarvoor in het kader van het Bevi *'richtwaarden'* voor *'plaatsgebonden risico'* en *'oriëntatiewaarden'* voor *'groepsrisico'* gelden, ten opzichte van *'risicovolle inrichtingen'*.

Inrichting
Inrichtingen kunnen een risicovolle inrichting zijn in het kader van Bevi.

4.2 Transportroutes gevaarlijke stoffen, wegverkeer

Of een transportroute in de omgeving van het plangebied relevant is, wordt beoordeeld na toepassing van de vuistregels zoals die zijn voorgeschreven in de Handreiking risicoanalyse transport (HART). Toetsing aan de vuistregels leidt tot een van de volgende drie conclusies:

a. De transportroute is niet relevant voor het aspect externe veiligheid. Er is geen significant groepsrisico (GR < 0,1 x OW);
b. De transportroute is relevant voor het aspect externe veiligheid. Er is een significant groepsrisico (GR > 0,1 en < 1 x OW);
c. De transportroute is relevant voor het aspect externe veiligheid. Er is een significant groepsrisico (GR > 1 x OW).

In de eerste situatie volstaat de toetsing aan de vuistregels. Met het toepassen van de systematiek zoals vermeld in de HART wordt aangetoond dat de hoogte van het groepsrisico ná doorvoeren van de wijzigingen kleiner is dan 10% van het bestaande groepsrisico. Het uitwerken en weergeven van die systematiek levert de onderbouwing voor in de ruimtelijke onderbouwing of toelichting op het ruimtelijke plan.

In de tweede situatie is er sprake van een significant groepsrisico waarbij de waarde 0,1 x OW mogelijk wordt overschreden. In dat geval moet de hoogte van het groepsrisico door berekening worden vastgesteld.

In de derde situatie is er sprake van een significant groepsrisico waarbij de waarde 1 x OW mogelijk wordt overschreden. Ook in dat geval moet de hoogte van het groepsrisico door berekening worden vastgesteld.

Aan de hand van berekeningen worden iso-risicocontouren voor plaatsgebonden risico, als zones langs wegen gevormd, met een even hoog veiligheidsrisico. Binnen deze risicocontouren mogen geen kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten liggen of komen te liggen. Binnen het invloedsgebied van een risicovol transport dient het groepsrisico nader te worden bepaald.

Het berekenen van de risicocontouren gebeurt met het rekenpakket RBMII.

Object
Woningen en bedrijven in het projectgebied zijn '(beperkt) *kwetsbaar objecten'*. Hiervoor worden langs de relevante transportroutes *'grenswaarden'* dan wel *'richtwaarden'* voor *'plaatsgebonden risico'* en *'oriëntatiewaarden'* voor *'groepsrisico'* als normen gesteld.

4.3 Transportroutes gevaarlijke stoffen, buisleidingen

Voor het transport van gevaarlijke stoffen via buisleidingen gelden grens- en richtwaarden voor het plaatsgebonden risico (PR) en een verantwoordingsplicht van het groepsrisico (GR).

Binnen de veiligheidsafstanden (PR-contour) mogen geen kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten liggen of komen te liggen. Binnen het invloedsgebied van een risicovolle activiteit dient het groepsrisico nader te worden bepaald.

Object
Woningen zijn een *'kwetsbaar object'*, waarvoor in het kader van het Bevb *'grenswaarden'* voor *'plaatsgebonden risico'* en *'oriëntatiewaarden'* voor *'groepsrisico'* gelden, ten opzichte van buisleidingen.
Bedrijven zijn veelal een *'beperkt kwetsbaar object'*, waarvoor in het kader van het Bevb *'richtwaarden'* voor *'plaatsgebonden risico'* en *'oriëntatiewaarden'* voor *'groepsrisico'* gelden, ten opzichte van buisleidingen.

Tot de buisleidingen zijn *"zakelijk recht zones"* vastgelegd.

4.4 Resumé

Tabel 1: categorieën en normen.

Bevi	***Woningen***	***Bedrijven***
Inrichting	Geen BEVI-inrichting	Mogelijk Bevi inrichting
Object	Kwetsbaar object	Beperkt kwetsbaar, soms kwetsbaar
Norm plaatsgebonden risico	Grenswaarde (PR 10^{-6})	Richtwaarde PR, soms grenswaarde
Norm groepsrisico	Oriëntatiewaarde met verantwoordingsplicht	Oriëntatiewaarde met verantwoordingsplicht
Bevt	***Woningen***	***Bedrijven***
Object transport	Kwetsbaar object	Beperkt kwetsbaar, soms kwetsbaar
Norm plaatsgebonden risico	Grenswaarde (PR 10^{-6})	Richtwaarde PR, soms grenswaarde
Norm groepsrisico	*Oriëntatiewaarde met verantwoordingsplicht*	Oriëntatiewaarde met verantwoordingsplicht
Bevb	***Woningen***	***Bedrijven***
Object buisleiding	Kwetsbaar object	Beperkt kwetsbaar, soms kwetsbaar
Norm plaatsgebonden risico	Grenswaarde (PR 10^{-6})	Richtwaarde PR, soms grenswaarde
Norm groepsrisico	*Oriëntatiewaarde met verantwoordingsplicht*	Oriëntatiewaarde met verantwoordingsplicht

5 INVENTARISATIE RISICO OMLIGGENDE BEVI-BEDRIJVEN

5.1 Bedrijven met een ammoniakkoelinstallatie

Binnen een straal van 1,5 km bevinden zich geen inrichtingen met een ammoniak-koelinstallatie welke relevant zijn in het kader van het Bevi.

5.2 LPG-tankstations

Op ongeveer 1.300 meter van het plangebied bevindt zich een LPG-tankstation. Deze is niet relevant voor de ontwikkelingen binnen het plangebied.

5.3 Opslag van gevaarlijke stoffen

Binnen een straal van 1.000 meter bevinden zich geen inrichtingen met opslag van verpakte gevaarlijke stoffen die relevant is in het kader van het Bevi.

5.4 Inrichtingen vallend onder het besluit risico's zware ongevallen

Er bevinden zich geen BRZO inrichtingen in de nabijheid van het project.

5.5 Mijnbouwinrichtingen vallend onder het Bevi

Binnen een straal van 1.000 meter bevinden zich geen (winnings)installaties die onder het Bevi vallen.

6 INVENTARISATIE RISICO'S OMLIGGENDE ROUTES GEVAARLIJKE STOFFEN EN BUISLEIDINGEN

Op basis van de risicokaart zijn risicovolle routes geïnventariseerd in een straal van ca. 1.000 meter aan weerszijden van het plangebied.

6.1 Wegverkeer

De N211 is opengesteld voor het transport gevaarlijke stoffen.

6.1.1 Toetsing HART

De planlocatie bevindt zich op ongeveer 70 meter van de N211. Op grond van het Besluit externe veiligheid transportroutes moeten alle ruimtelijke besluiten binnen 200 meter van de transportroute worden beoordeeld op het aspect 'externe veiligheid'.

Ter plaatse van het plangebied is sprake van een rustige woonwijk volgens de definitie van PGS 1, bijlage 6 (aanwezigheidsgegevens). Dat betekent dat er in de woonwijk sprake is van een gemiddelde personendichtheid van ongeveer 80 per hectare. Voor deze situatie is de toetsingssystematiek van de HART gevolgd (toetsing aan de vuistwaarden). De N211 is een weg buiten de bebouwde kom (80 km/uur). Paragraaf 1.2.3. van bijlage 2 van de HART is van toepassing op deze situatie. Er is sprake van tweezijdige bebouwing.

In bijlage 4 is een uitwerking opgenomen van de toetsingssystematiek van het HART aan de vuistregels. Er is geen sprake van de ligging van een PR=10^{-6} contour over het plangebied. Uit die toetsing blijkt dat de waarde 0,1 x OW niet wordt overschreden. De hoogte van het groepsrisico is niet relevant.

Het plan wordt niet belemmerd door het transport van gevaarlijke stoffen over de weg.

6.2 Buisleidingen

Langs de Rozemarijn bevinden zich twee ondergrondse hoge druk aardgasleidingen (A-617 en W-509-02). Er zijn geen andere leidingen met gevaarlijke stoffen die van invloed zijn op de projectlocatie.

6.2.1 Maatgevend risico

Buisleiding A-617 heeft een diameter van 324,00 mm, een maximale werkdruk van 79,9 bar en een diepteligging van 132 cm onder maaiveld. Buisleiding W-509-02 heet een diameter van 406,00 mm, een maximale werkdruk van 49,0 bar en een diepteligging van 106 cm onder maaiveld. Vanwege de druk in combinatie met de diameter van de buisleiding vormt buisleiding A-617 het maatgevende risico.

Er is ter hoogte van het plangebied geen sprake van een PR=10-6 risicocontour. De hoogte van het groepsrisico bedraagt in de huidige en nieuwe situatie 0,176 maal de oriëntatiewaarde.

Het plan wordt niet belemmerd door het transport van gevaarlijke stoffen door buisleidingen.

6.3 Overige aspecten

De locatie is goed bereikbaar voor brandweer en ambulance.

7 CONCLUSIES

Algemeen

Besluit externe veiligheid inrichtingen
Het project bevindt zich niet binnen het invloedsgebied van een Bevi-inrichting.

Transportroute (wegverkeer)
Geconcludeerd wordt dat het projectplan niet binnen een plaatsgevonden risicocontour ligt van een route die is aangewezen voor het vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg. Het project bevindt zich wel binnen 200 meter van de N211. In Bijlage 4 wordt aangetoond dat het groepsrisico volgens de vuistregels van de handleiding Bevt minder dan 10% van de oriënterende waarde bedraagt.

Transportroute (ondergrondse buisleidingen)
Geconcludeerd wordt dat het projectplan niet binnen de plaatsgebonden risicocontour 10^{-6} ligt van een ondergrondse buisleiding voor het vervoer van gevaarlijke stoffen, i.c. de aardgascondensaatleiding van de NAM langs de Molenweg. Het groepsrisico is bepaald t.a.v. de aardgascondensaatleiding. De hoogte van het groepsrisico bedraagt zowel in de bestaande als in de nieuwe situatie 0,176 maal de oriëntatiewaarde. Het groepsrisico neemt met de realisatie van 21 woningen niet toe.

De locatie is direct bereikbaar voor brandweer en ambulance.
Naast bovenstaande zijn er geen aanvullende veiligheidsaspecten aan het licht gekomen.

Milieuzonering
Geconcludeerd wordt dat de gewenste afstandsmaat tot glastuinbouw van 30 meter (wegens geluidaspecten) wordt gehaald. Het plangebied voldoet aan de afstanden genoemd in de richtlijn 'Bedrijven en milieuzonering'.

Eindconclusie

Vanuit externe veiligheid en vanuit bedrijven milieuzonering worden er geen beperkingen gesteld aan de voorgenomen ontwikkeling. Vanwege de zeer beperkte gevolgen voor de hoogte van het groepsrisico is een uitgebreide verantwoording van het groepsrisico niet noodzakelijk.

Veiligheidsregio Zuid-Holland moet in de gelegenheid worden gesteld advies uit te brengen ten aanzien van hulpverlening en zelfredzaamheid t.a.v. het transport van gevaarlijke stoffen over de N211.

8 BRONVERMELDING

1. **BEVI.** Besluit externe veiligheid inrichtingen. Te raadplegen via www.overheid.nl
2. **REVI.** Regeling externe veiligheid inrichtingen. Te raadplegen via www.overheid.nl
3. **BEVB.** Besluit externe veiligheid buisleidingen. Te raadplegen via www.overheid.nl
4. **REVB.** Regeling externe veiligheid buisleidingen. Te raadplegen via www.overheid.nl
5. **HART.** Handleiding Risicoanalyse Transport, versie 1.2, 11 januari 2017, Ministerie van Infrastructuur en Milieu.
   http://www.rijkswaterstaat.nl/images/Handleiding%20Risicoanalyse%20Transport%20%28HART%29_tcm174-330197.pdf
6. **Handleiding risicoberekening BEVB**, versie 2.0, 1 juli 2014.
   http://www.rivm.nl/dsresource?objectid=rivmp:253849&type=org&disposition=inline
7. **Handreiking verantwoordingsplicht groepsrisico,**
   http://www.groepsrisico.nl/doc/Handreiking%20verantwoordingsplicht%20groepsrisico.pdf

BIJLAGE 1
TOELICHTING BEGRIPPEN

Besluit externe veiligheid inrichtingen (BEVI)

Kwetsbaar object	Nadere detaillering
Woningen	uitgezonderd: verspreid liggende woningen maximaal 2 per ha. en dienst- en bedrijfswoningen
Gebouwen voor verblijf (al dan niet een gedeelte van de dag) van minderjarigen, ouderen, zieken of gehandicapten	zoals ziekenhuizen, bejaarden- en verpleeghuizen, scholen en dagopvang.
Gebouwen waarin grote aantallen personen gedurende een groot gedeelte van de dag aanwezig zijn	zoals kantoorgebouwen en hotels vloeroppervlak >1500 m^2, winkel (complexen) waarin een supermarkt, hypermarkt of warenhuis is gevestigd (complexen > 5 winkels en gezamenlijk vloeroppervlak > 1000 m^2 of winkelvloeroppervlak. > 2000 m^2 per object).
Kampeer- en andere recreatieterreinen	voor het verblijf van meer dan 50 personen gedurende meerdere aaneengesloten dagen van het jaar
Beperkt kwetsbaar object	**Nadere detaillering**
Verspreid liggende woningen van derden	met een dichtheid van maximaal 2 woningen per ha en dienst- en bedrijfswoningen van derden.
Kantoorgebouwen en hotels	met een vloeroppervlak < 1500 m^2
Restaurants	als geen grote aantallen personen gedurende groot gedeelte van de dag aanwezig zijn.
Winkels met een vloeroppervlakte < 2000 m^2	voorzover geen winkelcomplex met > 5 winkels en > 1000 m^2 vloeroppervlak en geen supermarkt, hypermarkt of warenhuis.
Sporthallen, zwembaden en speeltuinen	
Sport-, kampeer-, en recreatieve terreinen	voor zover geen verblijf > 50 personen gedurende meerdere dagen
Bedrijfsgebouwen	waarin geen grote aantallen personen gedurende een groot gedeelte van de dag aanwezig zijn.
Objecten die gelijkgesteld kunnen worden aan bovenstaande beperkt kwetsbare objecten	
Objecten met een hoge infrastructurele waarde	zoals een telefoon- of elektriciteitscentrales

Het ***individueel risico***, ofwel het ***plaatsgebonden risico*** (PR), is het risico buiten een inrichting (uitgedrukt in de kans 10^{-6} per jaar) dat één persoon die onafgebroken en onbeschermd op die plaats zou verblijven, overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval binnen die inrichting, waarbij een gevaarlijke stof betrokken is. Bij ´***kwetsbare objecten***´ worden hiervoor ***grenswaarden*** als norm opgelegd. De grenswaarden kunnen worden omgerekend tot een veiligheidscontour. Bij '***beperkt kwetsbare objecten'*** gelden ***richtwaarden***. Dit betekent dat om gewichtige redenen mag worden afgeweken van de richtwaarden.

Het ***groepsrisico*** (GR) is de cumulatieve kans (per jaar) dat minstens 10, 100 of 1.000 personen overlijden als rechtstreeks gevolg van hun aanwezigheid in het invloedsgebied van een inrichting en zich een ongewoon voorval voordoet binnen die inrichting, waarbij een gevaarlijke stof betrokken is. Bij zowel ***'kwetsbare objecten'*** als '***beperkt kwetsbare objecten'*** worden hiervoor ***oriëntatiewaarden*** als norm opgelegd. Afwijkingen van deze waarden zijn mogelijk, mits goed onderbouwd. Dit is de motiveringspicht. De oriëntatiewaarden kunnen worden omgerekend tot een invloedsgebied.

De gestelde normen en contouren betreffen afstanden tot risicovolle inrichtingen en transportroutes voor gevaarlijke stoffen.

Een ***risicovolle inrichting*** is een vergunning plichtige inrichting (op grond van Wm), die zeer grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen bewerkt en / of opslaat. Dit zijn bijvoorbeeld alle bedrijven die onder het 'Besluit zware ongevallen 1999' vallen. Dit zijn inrichtingen voor opslag en vervoer van gevaarlijke (afval-) stoffen in emballage (bijvoorbeeld > 10.000 kg bestrijdingsmiddelen), chemische fabrieken, LPG-tankstations, inrichtingen met koel- en vriesinstallatie >400 kg ammoniak en spoorwegemplacement waar goederentreinen met gevaarlijke stoffen worden gerangeerd.

Transportroutes spoor, weg en water

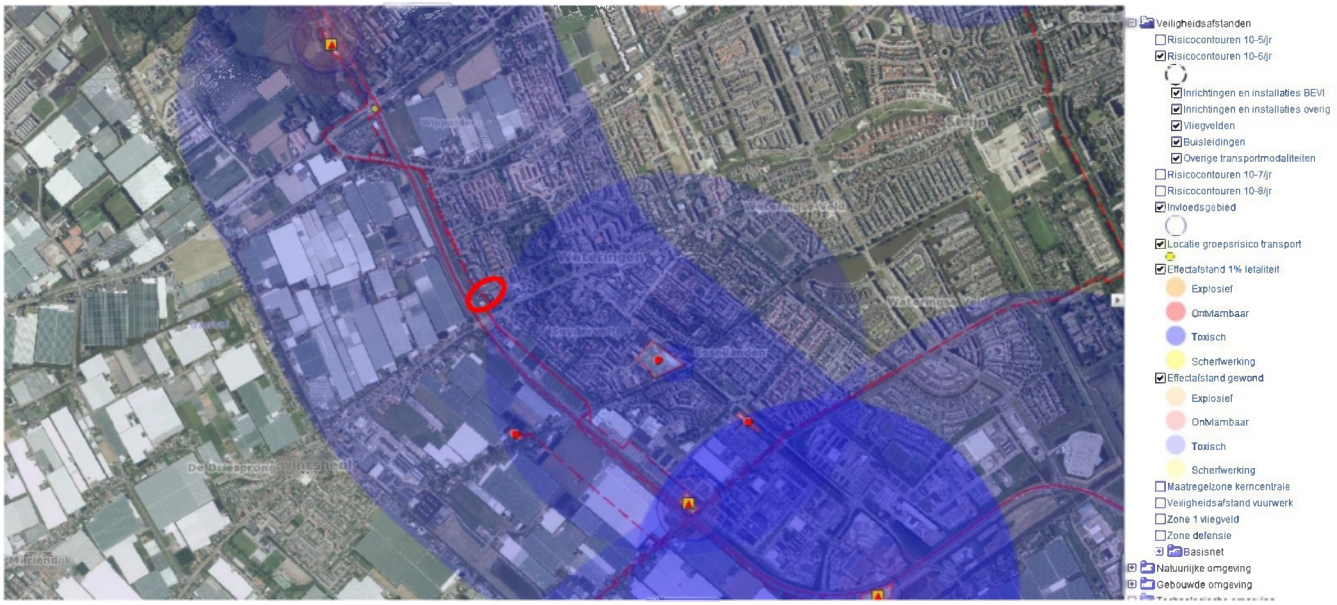
Voor transportroutes over spoor, weg en water wordt aangesloten bij de in het Bevi gehanteerde begrippen.

Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb)

Het Bevb gaat uit van grens- en richtwaarden voor het plaatsgebonden risico (PR) en een verantwoordingsplicht van het groepsrisico (GR). De verantwoordingsplicht is aan de orde wanneer een besluit betrekking heeft op een gebied dat binnen het invloedsgebied is gelegen.

De regeling van buisleidingen is hiermee vergelijkbaar met de regeling voor inrichtingen zoals vastgesteld in het Besluit externe veiligheid inrichtingen (BEVI). Voor de definitie van de begrippen PR, GR, kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten verwijst het Bevb naar het BEVI.

BIJLAGE 2
PROVINCIALE RISICOKAART

Figuur 3. Informatie risicokaart. Aardgastransportleidingen en de N211. De overige locaties (rode stippen en driehoeken) zijn zodanig ver van de projectlocatie dat zij geen invloed hebben.

BIJLAGE 3
KWANTITATIEVE RISICOBEREKENING NAM LEIDING

1 Leidinggegevens

In de onderstaande tabel zijn de gegevens weergegeven, zoals deze op de risicokaart en in CAROLA zijn vermeld, van de maatgevende hoge druk aardgasbuisleiding waarvan het invloedsgebied is gelegen over het plangebied. Verder is van deze leiding de 100% letaliteitscontour aangegeven die gebaseerd is op de afstandentabel die door de Gasunie is verstrekt.

Gegevens leiding				**Risicocontour en effectafstanden**		
Buisleiding nummer	**Exploitant**	**Max. werk-druk(bar)**	**Diameter (mm)**	**PR=10^{-6} –contour (meter)**	**Letaliteitcontour**	
					1%	**100%**
A-617	GASUNIE	79,9	323,9	Niet aanwezig	185	85

Tabel 5.1 Buisleidinggegevens

2 Gegevens personendichtheid rondom de buisleiding

Uitgangspunt voor de bepaling van de personendichtheid zijn:
- Handreiking verantwoordingsplicht groepsrisico, Ministerie VROM, versie 1.0 november 2007
- PGS 1 deel 6 : aanwezigheidsgegevens.
- Handleiding risicoberekening Bevb, versie 2.0 – 1 juli 2014
- Kentallen en gegevens populatieservice

Voor het groepsrisico moet de aanwezige bevolking in kaart worden gebracht voor het volledige gebied waarbinnen nog dodelijke slachtoffers kunnen vallen, dat wil zeggen het gebied tussen de buisleiding en de 1% letaliteitsgrens.

2.1 Handreiking verantwoordingsplicht groepsrisico

De nauwkeurigheid van de inventarisatie van de bevolking moet aansluiten bij de relatieve bijdrage aan het groepsrisico. Volgens de Handreiking moet de inventarisatie van de bevolking binnen de risicocontour van 10-8 nauwkeuriger plaatsvinden dan daarbuiten:
- tussen de buisleiding en de PR=10-8-contour moet de personendichtheid per object worden bepaald op basis van de kentallen in tabel 16.2 van de Handreiking (deze zijn opgenomen in bijlage 2), voor specifieke objecten die niet in tabel 16.2 genoemd zijn moet een zo nauwkeurig mogelijke inschatting worden gemaakt. In eerste instantie moet van tabel 16.2 worden uitgegaan indien nodig kan aanvulling worden gezocht bij tabel 16.3 van de Handreiking (bevolkingsdichtheden per gebiedstype).
- tussen de PR=10-8-contour en de 1% letaliteitsgrens kan volstaan worden met een grove inventarisatie op basis van gebiedstypen en bijbehorende kentallen (tabel 16.3 van de Handreiking en PGS 1, deel 6).

2.2 Populatieservice

De overheid heeft een populatiebestand groepsrisicoberekeningen laten ontwikkelen. Deze landelijke bevolkingsdataset wordt ten behoeve van risicoberekeningen verstrekt via de website populatieservice.nl. Populatieservice is een geautomatiseerde populatie inventarisatie service. De informatie hiervoor is (hoofdzakelijk) afkomstig uit de basisadministratie adressen en gebouwen (BAG). De informatie bevat veel maar niet alle benodigde gegevens en kan leemtes bevatten. Met name niet gebouwgebonden activiteiten zoals recreatie, sportvelden e.d. ontbreken nog.

De aangeleverde populatie door populatieservice betreft een vertaling van de actueel gebouwde omgeving (plus evt. bouwplannen). De populatieservice voorziet niet in het leveren van bestemmingsplan capaciteit. Deze landelijke bevolkingsdataset kan gebruikt worden als startpunt voor de invoer van bevolkingsgegevens voor groepsrisicoberekeningen en op basis van lokale

inzichten (qua gebruik en functie van gebouwen, actualiteit van gegevens en bestemmingsplan-informatie) verder worden aangepast.

2.3 Gehanteerde werkwijze bepaling personendichtheid

Het buisleidingtracé van buisleiding A-617 is over een afstand van ruim 1 km aan weerszijden van het plangebied beschouwd. Voor het gebied van 185 meter rondom het bovengenoemde buisleidingtracé zijn de populatiegegevens opgevraagd bij populatieservice.nl. De populatie is nagelopen op juistheid/volledigheid. Hierbij is het noodzakelijk gebleken om het populatiebestand op enkele locaties aan te passen. De objecten in het plangebied zijn voor zowel het bestaande als de nieuwe situatie weergegeven.

De verkregen populatiebestanden (gridpunten 10 x 10 meter) zijn ingelezen in CAROLA en op basis van de aard van de populatie indeeld als "wonen", "werken" met bijbehorende aanwezigheidspercentages voor de dag- en avond-/nachtperiode.

Voor enkele gebouwen en locaties is de bevolking per BAG gebouw of locatie handmatig in CAROLA ingevoerd. De adresgegevens en de gebruiksfunctie van objecten en het aantal m2 b.v.o van objecten is bepaald door middel van de BAG-viewer en waar nodig aangevuld/gecorrigeerd met informatie van street view, google.nl/maps, bing.com/maps of websites van instanties/bedrijven. In bijlage 2 (nummers 2, 5, 6) is aangegeven op welke wijze het maximaal aanwezige aantal personen per object is bepaald voor de dagperiode en avond-/nachtperiode. In figuur 5.1 zijn deze objecten met een groene of blauwe belijning om het BAG -object weergegeven. De nummering van de handmatig ingevoerde objecten en aangepaste populatieservice objecten in figuur 5.1 komt overeen met de nummering in bijlage 2.

Verder is gekeken of er nog niet ontwikkelde bestemmingsplanvlakken (bron: ruimtelijkeplannen.nl) aanwezig zijn waarop de realisatie van nieuwe gebouwen mogelijk is. Deze zijn niet aanwezig.

Figuur 5.1: Ingevoerde omgevingsobjecten in CAROLA en PR-contouren, ligging 1% en 100% letaliteitscontouren

2.3.1 Bestaande situatie

Voor het bepalen van de personendichtheid is uitgegaan van de huidige bestemde situatie waarbij het pand aan Rozemarijn 1 in gebruik is als voormalige basisschool met de functie 'maatschappelijk'.

2.3.2 Nieuwe situatie

Voor het bepalen van de personendichtheid is uitgegaan van de nieuwe situatie waarbij het plangebied aan de Rozemarijn 1 in gebruik is als woonbestemming met 21 eengezinswoningen met de functie 'wonen'.

3 Berekening groepsrisico

3.1 Risicoberekeningsmethodiek CAROLA

De wijze waarop de risicoberekening bij hoge druk aardgasbuisleidingen moet plaatsvinden is voorgeschreven in de Handleiding risicoberekening Bevb, versie 2.0 – 1 juli 2014. Groepsrisicoberekeningen moeten worden uitgevoerd met CAROLA. Om deze berekening uit te kunnen voeren is een leidingenbestand nodig van de leidingexploitant. De wijze waarop de risicoberekening binnen CAROLA wordt uitgevoerd op basis van dit leidingenbestand is beschreven in de Handleiding risicoberekening Bevb. Het leidingenbestand is een door de leidingexploitant versleuteld bestand dat niet te wijzigen valt en niet inzichtelijk is. Een deel van de informatie in dit bestand is opvraagbaar binnen CAROLA (druk, diameter, en indien van toepassing: de risicoreducerende maatregelen). De overige informatie die CAROLA gebruikt voor de risicoberekening is niet zichtbaar (wanddikte, rekgrens, diepteligging, charpy energie en extra gronddekking). De leidingexploitant is hiermee zelf verantwoordelijk voor het aandragen van de juiste gegevens voor de risicoberekeningen.

In CAROLA is een gebiedsselectie aangemaakt. Op 21 oktober 2017 is het CAROLA gebiedsselectiebestand via de Omgevingsdienst Haaglanden naar de Gasunie verzonden. Op 1 november 2017 heeft Gasunie het leidingenbestand naar de Omgevingsdienst Haaglanden.

De risicoberekeningen die in dit rapport zijn beschreven zijn uitgevoerd met CAROLA versie 1.0.0.52. De gehanteerde parameterfile heeft versienummer 1.3. De berekeningen zijn uitgevoerd op 3 november 2017. Voor de berekeningen is door CAROLA gebruik gemaakt van de meteorologische gegevens van het weerstation Schiphol.

3.2 Plaatsgebonden risico

Hoge druk aardgasbuisleiding A-617 beschikt ter plaatse van het plangebied niet over een $PR=10^{-6}$-contour. De normen voor het plaatsgebonden risico in het Bevb vormen geen belemmering voor de ontwikkeling in het plangebied.

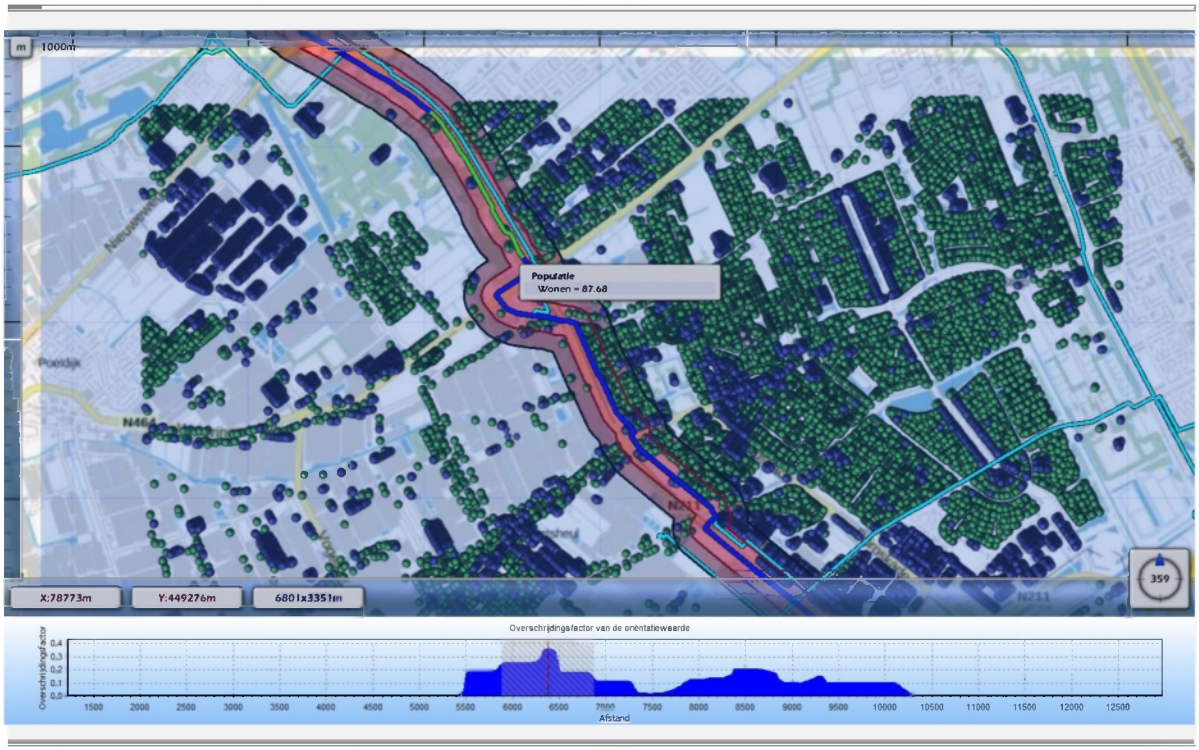
3.3 Belemmeringenstrook

Voor de beschouwde hoge druk aardgasbuisleiding A-617 moet op grond van het Bevb en het Revb een belemmeringenstrook van 4 meter worden gehanteerd. Het plangebied is buiten de belemmeringenstrook gelegen en vormt daarmee geen belemmering voor de ontwikkeling in het plangebied.

3.4 Groepsrisico buisleiding A-617

Met de ingevoerde bebouwing voor de bestaande situatie en de nieuwe situatie is voor buisleiding A-617 het groepsrisico berekend met CAROLA.

De ligging van de $PR=10^{-7}$-contour en de $PR=10^{-8}$-contour van buisleiding A-617, de ingevoerde objecten in CAROLA en het kilometertraject met het hoogste groepsrisico voor de bestaande en de nieuwe situatie is weergegeven in figuur 6.1.

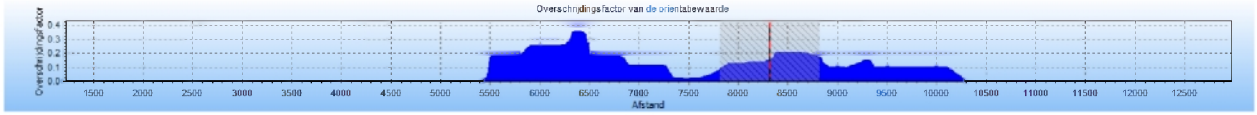
Figuur 6.1: Ingevoerde omgevingsobjecten in CAROLA en PR-contouren en hoogste GR-tracé leiding W-572-01

Om in één oogopslag een indruk te krijgen van het groepsrisico wordt het groepsrisico gescreend alvorens voor specifieke segmenten FN-curves te visualiseren. Voor elk van de leidingen wordt per stationing de overschrijdingsfactor van de oriëntatiewaarde van het groepsrisico weergegeven. Deze is berekend door rondom elk punt op de leiding één kilometer segment te kiezen die gecentreerd ligt ten opzichte van dit punt. Voor deze kilometer leiding is een FN-curve berekend en voor deze FN-curve de overschrijdingsfactor. De resultaten van deze groepsrisico screening zijn opgenomen in figuur 6.2. De overschrijdingsfactor is de verhouding tussen de FN-curve en de oriëntatiewaarde. Daarmee is de overschrijdingsfactor een maat die aangeeft in hoeverre de oriëntatiewaarde wordt genaderd of overschreden. Een overschrijdingsfactor kleiner dan 1 geeft aan dat de FN-curve onder de oriëntatiewaarde blijft. Bij een waarde van 1 zal de FN-curve de oriëntatiewaarde raken. Bij een waarde groter dan 1 wordt de oriëntatiewaarde overschreden.

Bestaande situatie

Nieuwe situatie

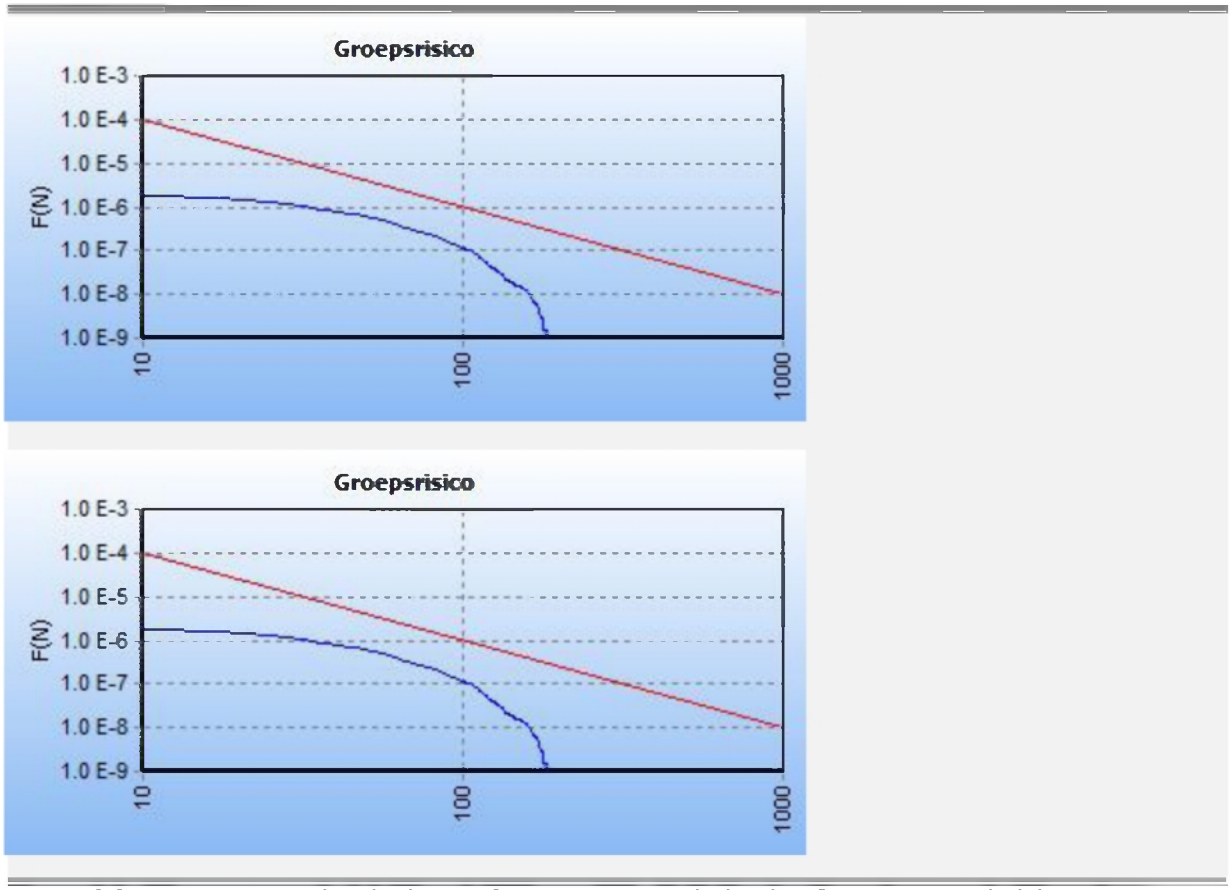

Figuur 6.2 Groepsrisico screening voor W-572-01 van N.V. Nederlandse Gasunie

In figuur 6.2 is visueel geen zichtbare verhoging van het groepsrisico waar te nemen in het gebied dat gekarakteriseerd wordt door stationing 8330.00 tot en met 8430.00 bij de nieuwe situatie. De hoogte van het groepsrisico is in de huidige en nieuwe situatie gelijk, namelijk 1,76 maal de oriëntatiewaarde.

Bepalend voor de hoogte van het groepsrisico is echter het kilometertracé van leiding A-617 die gekarakteriseerd wordt door stationing 5860.00 tot en met 6860.00. Op dit kilometertracé wijzigt het groepsrisico niet door de voorgenomen ontwikkeling.
Voor de bestaande en nieuwe situatie is de maximale overschrijdingsfactor voor dit tracé gelijk aan 0,358 maal de oriëntatiewaarde (bij 197 slachtoffers en een frequentie van 9.23E-008).

Voor de bestaande en de nieuwe situatie is de FN-curve van het bovengenoemde leidingtrace weergegeven in figuur 6.3.

Figuur 6.3 FN curve voor buisleiding A-617 van N.V. Nederlandse Gasunie voor de kilometer tussen stationing 8330.00 en 84300.00 (bestaande en nieuwe situatie)

4 Conclusie en advies

Ligging plangebied ten opzichte van buisleidingen

Buisleiding nummer	Plangebied gelegen in:			Ligt buisleiding en belemmeringenstrook in plangebied ?
	1% letaliteits contour (Invloedgebied)	100% letaliteits-contour	PR=10^{-6}-contour	
A-617	Ja	Ja	Nee, niet aanwezig	Nee

Tabel 7.1 Overzicht buisleiding

Ontwikkeling personendichtheid in plangebied
Voor de bestaande situatie (bestemming bassisichool) bedraagt de personendichtheid 200 personen in de dagperiode en 0 personen in de avond/nacht periode.

In de nieuwe situatie (21 eengezinswoningen) neemt de personendichtheid rekenkundig af tot 25,2 personen in de dagperiode en 50,4 personen in de avond/nachtperiode.

Plaatsgebonden risico en belemmeringenstroken

De normen voor het plaatsgebonden risico en belemmeringenstroken in het Bevb vormen geen belemmering voor de voorgenomen ontwikkeling.

Groepsrisico
De ontwikkeling van de personendichtheid in het plangebied heeft geen effect op de hoogte van het groepsrisico. Voor zowel de bestaande als de nieuwe situatie wordt een groepsrisico berekend van maximaal 0,176 maal de oriëntatiewaarde. Bepalend voor de hoogte van het groepsrisico is woonbebouwing met een hogere dichtheid langs de buisleiding ten noorden van het plangebied.

Omdat het groepsrisico minder dan 1 maal de oriëntatiewaarde bedraagt en het groepsrisico niet significant toeneemt is op grond van het Bevb geen volledige verantwoording van het groepsrisico vereist. Er kan volstaan worden met een beperkte verantwoording van het groepsrisico.

Deze rapportage kan gebruikt worden voor de beperkte verantwoording van het groepsrisico in het betreffende omgevingsbesluit.

BIJLAGE 4
BEPALING GROEPSRISICO N211

Bepaling maximaal mogelijk groepsrisico t.a.v. de N211 bij Wateringen t.b.v. een nieuw te realiseren plangebied met 21 eengezinswoningen aan Rozemarijn 1

Transport
Er zijn geen gegevens van dit deel van de N211. Wel zijn er gegevens van de N211 – Wippolderlaan (tellingen AVIV 2009).

Stofklasse	Aantal geladen transporten per jaar
GF3	96
LF1	986
LF2	914
LT2	20

Tabel 1. Hoge schatting transporten N211 Wateringen op basis van de aantallen geteld in 2009.

Deze aantallen zijn een bovenschatting voor de transporten over de N211 bij Wateringen en worden daarom gebruikt om het groepsrisico te schatten bij gebrek aan accurate cijfers.

Bevolkingsdichtheid
Om te bepalen of een nadere berekening van het (groeps)risico nodig is, passen we de vuistregels uit de handleiding Risicoanalyse transport toe. Die leggen een relatie tussen aantallen transporten, in dit geval GF3, de bevolkingsdichtheid en het maximaal mogelijke groepsrisico.

We berekenen de bevolkingsdichtheid alleen daar, waar een significante personendichtheid te verwachten is en waar als gevolg van de wijzigingen in het plangebied een significante stijging van het groepsrisico plaatsvindt. Dit is in de nabijheid van et plangebied niet het geval. De rest van de N211 is niet relevant voor groepsrisico waar het project een bijdrage levert.

Verdere gegevens weg
De weg heeft een maximumsnelheid van 80 km per uur.

Schatting maximaal groepsrisico N211
Gezien de bevolkingsdichtheid, gebruiken we tabel 7 (tweezijdige bebouwing).
Als afstand tot de weg gebruiken we 70 meter (minimum waarde).
Bij een dichtheid van 80 personen per hectare (gemiddelde dichtheid rustige woonwijk) is een aantal GF3 transporten nodig van minimaal 1.460 per jaar om de 10% OW te overschrijden.
Conclusie: er kan in dit deel van de N211 geen sprake zijn van een relevant groepsrisico.

Tabel 1-7 Drempelwaarden GF3-vervoer voor overschrijding 10% van de oriënta-tiewaarde, weg buiten bebouwde kom, tweezijdige bebouwing.

Dichtheid /ha	Afstand tot de as van de weg													
	10	20	30	40	50	60	70	80	90	100	125	150	175	200
10	8660	13190	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20	2170	3300	5680	10740	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
30	960	1470	2520	4770	7160	9170	10390	11590	13590	-	-	-	-	-
40	540	820	1420	2680	4030	5160	5850	6520	7640	8520	13760	-	-	-
50	350	530	910	1720	2580	3300	3740	4170	4890	5450	8810	-	-	-
60	240	370	630	1190	1790	2290	2600	2900	3400	3790	6120	10300	-	-
70	180	270	460	880	1310	1680	1910	2130	2500	2780	4490	7570	-	-
80	140	210	360	670	1010	1290	1460	1630	1910	2130	3440	5790	11490	-
90	110	160	280	530	800	1020	1150	1290	1510	1680	2720	4580	9080	-
100	90	130	230	430	640	820	940	1040	1220	1360	2200	3710	7360	12670
200	20	30	60	110	160	210	230	260	310	340	550	930	1840	3170
300	10	10	30	50	70	90	100	120	140	150	240	410	820	1410
400	10	10	10	30	40	50	60	70	80	90	140	230	460	790
500	3	10	10	20	30	30	40	40	50	50	90	150	290	510
600	2	4	10	10	20	20	30	30	30	40	60	100	200	350
700	2	3	5	10	10	20	20	20	20	30	40	80	150	260
800	1	2	4	10	10	10	10	20	20	20	30	60	110	200
900	1	2	3	10	10	10	10	10	20	20	30	50	90	160
1000	1	1	2	4	10	10	10	10	10	10	20	40	70	130

-: meer dan twee maal het maximaal waargenomen aantal vervoerseenheden per jaar nodig

Figuur 4. Bevolkingsdichtheden bij de N211 nabij het plangebied. Er is steeds het maximum gebruikt van dag en nacht aantallen.

N465
De N465 (Molenweg) komt in geen enkele telling voor. Wij achten de weg niet relevant als route gevaarlijke stoffen.

Conclusie
De N211 heeft geen plaatsgebonden risicocontour van 10^{-6} of hoger.
Het groepsrisico is zodanig laag dat een verdere berekening niet nodig is.
Advies van de veiligheidsregio is noodzakelijk.

AQUA-TERRA
NOVA

Waterstudie
Rozemarijn 1
te Wateringen

Opdrachtgever
Ontwikkelingscombinatie
Rozemarijn B.V.
te Kwintsheul

AQUA-TERRA NOVA

Milieu consultancy
Watermanagement
Ruimtelijke ordening

Milieu consultancy
Watermanagement
Ruimtelijke ordening

Aqua-Terra Nova BV

Zuidweg 79
2671 MP Naaldwijk
telefoon 0174 – 625246
fax 0174 – 629744
www.aquaterranova.nl

Waterstudie Rozemarijn 1 te Wateringen

Opdrachtgever
Ontwikkelingscombinatie Rozemarijn B.V. te Kwintsheul

Datum: 6 november 2017
Rapportnr: 217157/Aqua-Terra Nova301a/AW WT
Status: Eindconcept rapportage

COLOFON

Titel ***: Waterstudie / Watertoets Rozemarijn 1 te Wateringen***

Opdrachtgever **: *Ontwikkelingscombinatie Rozemarijn b.v.***
Contactpersoon : dhr. C. Eekhout

Projectteam
Projectmanager : ing. A.P. Wubben
Auteur : R. Sjoukes
Kwaliteitsborging : ing. A. P. Wubben

Projectnummer ***: 217157***

Datum vrijgave	Status	Auteur	Vrijgave borger
6 november 2017	Eindconcept		

© 2017 Aqua-Terra Nova B.V.
Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING 1
1.1 Aanleiding watertoets 1
1.2 Watertoets 1
1.3 Beleidsnota Beperken en voorkomen wateroverlast 1
1.4 Waterplan 1
1.5 Procedure 1
1.6 Leeswijzer 2
2 PROJECTGEBIED HUIDIGE SITUATIE 3
2.1 Algemeen 3
2.2 Veiligheid en waterkeringen 3
2.3 Waterkwantiteit 3
2.4 Watersysteemkwaliteit en ecologie 5
2.5 Onderhoud en bagger 5
2.6 Afvalwater en riolering 5
3 TOEKOMSTIGE SITUATIE 6
3.1 Algemeen 6
3.2 Veiligheid en waterkeringen 6
3.3 Waterkwantiteit 6
3.4 Waterkwaliteit en ecologie 7
3.5 Onderhoud en bagger 8
3.6 Afvalwater en riolering 8
3.7 Procedure 8
BIJLAGE 1 FASEN WATERTOETS 9
BIJLAGE 2 PROJECTGEBIED HUIDIGE EN TOEKOMSTIGE SITUATIE 10
BIJLAGE 3 LEGGERKAART DELFLAND 13
BIJLAGE 4 NORMEN BERGINGS- EN AFVOERCAPACITEIT 14
BIJLAGE 5 INFORMEEL ADVIES HOOGHEEMRAADSCHAP VAN DELFLAND 15
BIJLAGE 6 LITERATUUR 17

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding watertoets

Het projectgebied aan de Rozemarijn 1 te Wateringen betreft het terrein van een aantal voormalige scholen. De huidige opstanden zullen worden gesloopt en er zullen woningen worden gerealiseerd. Het projectgebied is ca. 3.988 m^2 groot. Deze ontwikkeling is echter op basis van het vigerende bestemmingsplan niet mogelijk. Om de ontwikkeling mogelijk te maken is een wijziging van de bestemmingen noodzakelijk. De bestemming 'Maatschappelijk' dient naar 'Wonen' te worden omgezet. Voor dit project dienen onder andere de gevolgen van deze ruimtelijke ingreep op de waterhuishouding te worden weergegeven. In dit kader is de onderhavige Watertoets / Waterstudie uitgevoerd door Aqua-Terra Nova BV in opdracht van Ontwikkelingscombinatie Rozemarijn B.V.

1.2 Watertoets

Bij ruimtelijke (her)ontwikkelingen is het van belang om de waterhuishouding van het begin af aan mee te nemen in de planvorming. Om dat te waarborgen is een verplichte watertoets in het leven geroepen. Het doel van de watertoets is een goede en evenwichtige afstemming tussen waterbeheer (kwantiteit en kwaliteit) en ruimtelijke plannen te bewerkstelligen en dient invulling te geven aan het thema water in de ruimtelijke paragraaf. In de watertoets komen verschillende waterthema's aan de orde, zoals waterkwantiteit, waterkwaliteit, waterkeringen, afvalwaterketen en beheer & onderhoud van nieuw oppervlaktewater. Wanneer knelpunten in de projectvoorbereiding worden gesignaleerd moeten er alternatieve en/of compenserende maatregelen worden genomen in de planontwikkeling en uitvoering. De waterstudie is opgesteld volgens de "Handreiking Watertoets" en de Beleidsnota "Beperken en voorkomen wateroverlast" (2014) van het Hoogheemraadschap van Delfland (www.hhdelfland.nl/watertoets).

1.3 Beleidsnota Beperken en voorkomen wateroverlast

Deze laatstgenoemde nota van het Hoogheemraadschap van Delfland bevat het beleid op hoofdlijnen voor het op orde brengen en houden van het watersysteem ten aanzien van wateroverlast. Hiervoor is een effectgerichte, gebiedsgerichte en marktgerichte aanpak uitgewerkt. De nieuwe aanpak houdt in dat Delfland in nauwe samenwerking met de partners in het gebied op zoek gaat naar doelmatige oplossingen om wateroverlast te beperken en te voorkomen. De nieuwe aanpak is ook gericht op samenwerking en op oplossingen in "de weg van het water" (vasthouden, bergen en afvoeren) die bijdragen aan een beter functionerend watersysteem.
Met het vaststellen van de beleidsnota beperken en voorkomen wateroverlast komen de Nota Normering Wateroverlast (2005) en het Kaderdocument Vasthouden en Bergen (2008) te vervallen. Deze documenten zijn bij inwerkingtreding van de Beleidsnota ingetrokken. In de huidige Handreiking Watertoets voor gemeenten zijn al beoordelingscriteria, richtlijnen en aandachtspunten opgenomen. Als gevolg van deze beleidsnota zijn deze enigszins aangepast. De handreiking Watertoets is een dynamisch document die te allen tijde aangepast kan worden.

1.4 Waterplan

Begin januari 2015 is het Programma 2015-2018 Waterplan Westland vastgesteld. Dit programma is het resultaat van enkele verkenningen en uitwerkingsprogramma's sinds in 2008 het gezamenlijke waterplan "Westlands Water, Nu en Later" is opgesteld waarop de besluitvorming omtrent de uitvoering enige tijd is aangehouden. Een grote verandering ten opzichte van eerder beleid is dat het alleen voldoen aan de vaste waterbergingsnormen voor specifieke functies is losgelaten en dat nu maatwerkoplossingen en bijdragen van projecten ten gunste van het watersysteem worden gevraagd (zie bijlage1). De gemeenten worden geacht te werken volgens de nieuwe Beleidsnota van het Hoogheemraadschap van juli 2014.

1.5 Procedure

Volgens de procedure van de watertoets dient een concept rapportage aan het Hoogheemraadschap van Delfland te worden voorgelegd, welke hierop een informeel advies geeft waarop de rapportage mogelijk wordt aangepast. De concept rapportage kan op basis van het informeel advies definitief opgesteld worden.

De concept waterstudie is op 7 november 2017 middels het Watertoetsportaal aan het Hoogheemraadschap van Delfland voorgelegd.

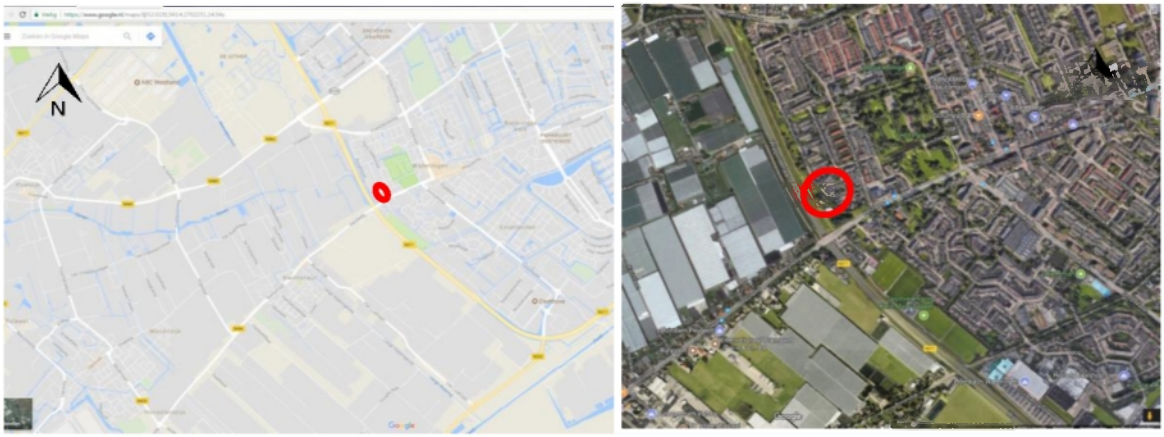
1.6 Leeswijzer

De rapportage is opgesteld op basis van een beschrijving van de huidige situatie van het projectgebied in hoofdstuk 2. In hoofdstuk 3 wordt de nieuwe situatie weergegeven en worden de aspecten ten aanzien van het beleid en wensen vanuit het waterbeheer beleid vertaald naar het uiteindelijke inrichtingsplan.

2 PROJECTGEBIED HUIDIGE SITUATIE

2.1 Algemeen

Het projectgebied Rozemarijn 1 is gelegen te Wateringen, gemeente Westland in de provincie Zuid-Holland. Zie figuur 1 voor de ligging en bijlage 2 voor de begrenzing van het projectgebied. Het projectgebied ligt in de bebouwde kern van Kwintsheul omgeven door de straten Blauwe Wijngaardrank, Rozemarijn en Harry Hoekstraat.

Figuur 1. Ligging projectgebied, zie bijlage 2 voor een uitvergroting van het projectgebied (Bron: Google Maps).

Het oppervlak van het projectgebied bedraagt ca. 3.988 m^2. De bestaande bebouwing in het plangebied zal gesloopt worden en de terrein verharding worden verwijderd. Het projectgebied is onderdeel van de Wippolder, peilgebied I, met een peil van NAP – 0,80 m. Een uitsnede van de Wippolder met het projectgebied is weergegeven in bijlage 2, derde figuur.

De Wippolder wordt aan de west-, zuid- en oostkant omringd door boezemwater. Aan de zuidwestkant en aan de oostkant liggen diverse zijtakken van de boezem die tot ver in de polder reiken. Aan de noordkant grenst de polder aan de Eshofpolder. In peilgebied I kan op diverse locaties water ingelaten worden uit de boezem. De inlaten liggen aan de oost- en zuidkant van het peilgebied. Het water van peilgebied I wordt afgevoerd naar de boezem bij het poldergemaal aan de Strijp. Via peilgebied I kan water doorgevoerd worden naar de andere peilgebieden.

2.2 Veiligheid en waterkeringen

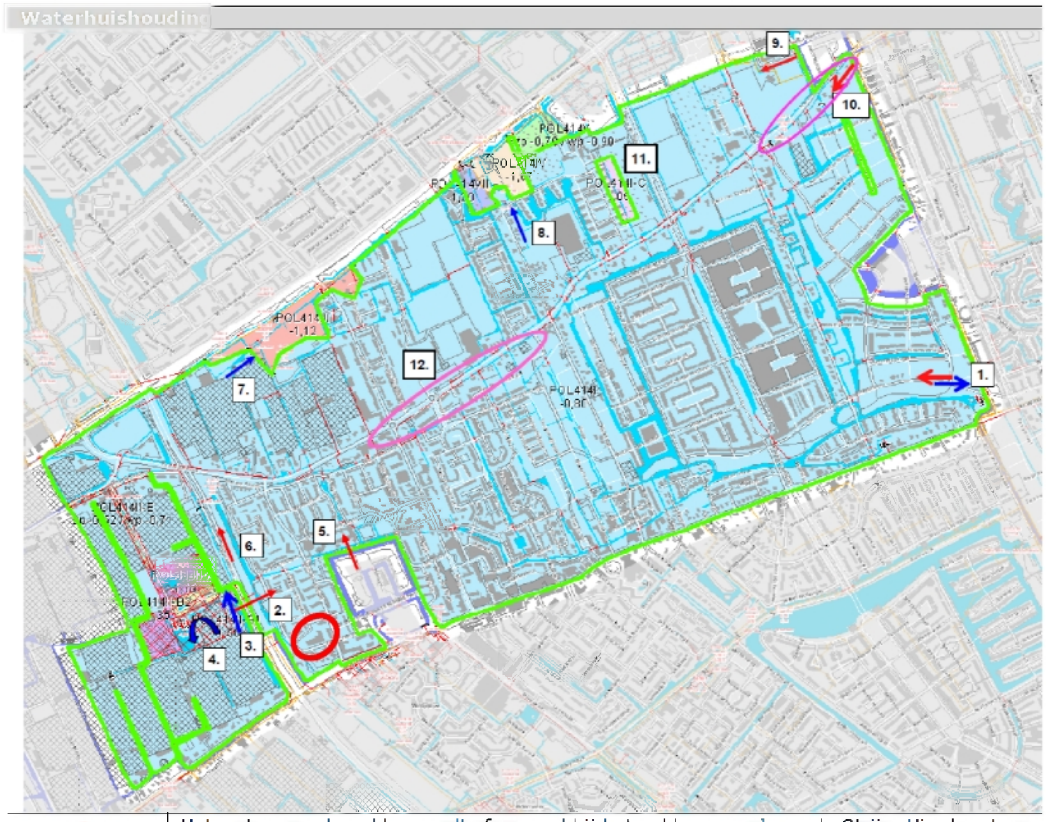
Het hoogheemraadschap van Delfland zet zich in voor de veiligheid van haar beheersgebied. Het bouwen en opslaan op waterkeringen mag niet zonder meer en hierop is de Delflands Algemene Keur van toepassing. Het maken van werken (waaronder bouwen) in de keurzone heeft strengere eisen dan het maken van werken in de beschermingszone van de waterkering. Met deze Keurbepalingen wil Delfland voorkomen dat de stabiliteit of het functioneren van de waterkering wordt beïnvloed. Tevens moet de waterkering in de toekomst, indien nodig, opgehoogd of verbreed kunnen worden. In veenkaden is het geheel niet toegestaan om in de kernzone van de waterkeringen werken te maken

Er komen in het gebied geen waterkeringen of beschermingszones voor. In bijlage 3 is de leggerkaart wateren en waterkeringen van het gebied opgenomen. Het projectgebied is gelegen buiten de kern- of beschermingszone van een waterkering.

2.3 Waterkwantiteit

Op nationaal niveau (Nationaal Bestuursakkoord Water 2011) zijn afspraken gemaakt over het voorkomen van wateroverlast. Het doel van het Bestuursakkoord is om de kwaliteit van het beheer te vergroten tegen zo laag mogelijke maatschappelijke kosten. De normen van de provinciale waterverordening (2009) geven aan waar de regionale wateren, met het oog op de bergings- en afvoercapaciteit, op ingericht moet zijn (zie bijlage 4). Provincie en waterschappen hebben vervolgens samenwerkingsafspraken gemaakt over de realisatie van de doelen in de waterverordening en leggen die vast in de Wateragenda 2012 - 2015.

De planlocatie is gelegen in de Wippolder en in deze polder is een ligt in peilgebied I. Dit peilgebied heeft een oppervlakte van 341,7 ha en beslaat ruim 95% van de Wippolder. (zie figuur 2 en bijlage 2). Voor dit plangebied wordt een maximale peilstijging van 35 cm aangehouden.

Figuur 2: Situering projectgebied in peilgebied I (Bron: Toelichting op partiële herziening peilbesluit Wippolder peilgebied I) . Het projectgebied is weergeven onder O

In de huidige situatie voldoet de Wippolder, volgens het Peilbesluit uit 2014, waarschijnlijk aan de normen voor wateroverlast. In eerdere berekeningen is een behoorlijke wateropgave berekend. Nadien hebben er diverse ontwikkelingen plaatsgevonden, waaronder de aanleg van een waterberging en de woonwijk Wateringseveld met veel open water. Daarnaast is het gemaal een paar jaar geleden vernieuwd en heeft nu voldoende capaciteit. In de praktijk doen zich geen verontrustende peilstijgingen voor. De peilstijgingen die gemeten worden, zijn niet groter dan de modelberekeningen hebben aangegeven.

Zover bekend zijn er geen problemen in het projectgebied bekend met betrekking tot de grondwaterstand. In de uitgangssituatie is het terrein qua verharding als volgt verdeeld (zie bijlage 2, bestaande situatie):

- Bestaande bebouwing & terrein verharding : 3.490 m^2
- Bestaand onverhard terrein : 498 m^2
- Totale gebied : *3.988* m^2

De maaiveld hoogte is ca. +0,41 m NAP volgens hoogtekaart.nl (zie figuur 5). Het grondwaterpeil zit naar verwachting op minimaal 0,8 m onder maaiveld.

Figuur 3: bestaande situatie projectgebied

2.4 Watersysteemkwaliteit en ecologie

Het projectgebied heeft geen directe invloed op de kwaliteit van het oppervlaktewater. De waterkwaliteit van de Wippolder voldoet niet aan de gebiedsspecifieke normen voor stikstof en fosfaat. Met name aan de westkant zijn de overschrijdingen groot tot meer dan vijf maal de norm. De ecologische kwaliteit is beoordeeld als voldoende. Daarnaast zijn er geen klachten bekend met betrekking tot de waterkwaliteit. Voor het goed functioneren van de natuurvriendelijke oevers is het gewenst dat het waterpeil op natuurlijke wijze fluctueert. In de Wippolder is echter geen kans voor flexibel peilbeheer.

2.5 Onderhoud en bagger

Het perceel ligt niet langs open water maar er loopt wel een watergang op 10 meter voorlangs het projectgebied. Deze wordt onderhouden door het Hoogheemraadschap (zie bijlage 3).

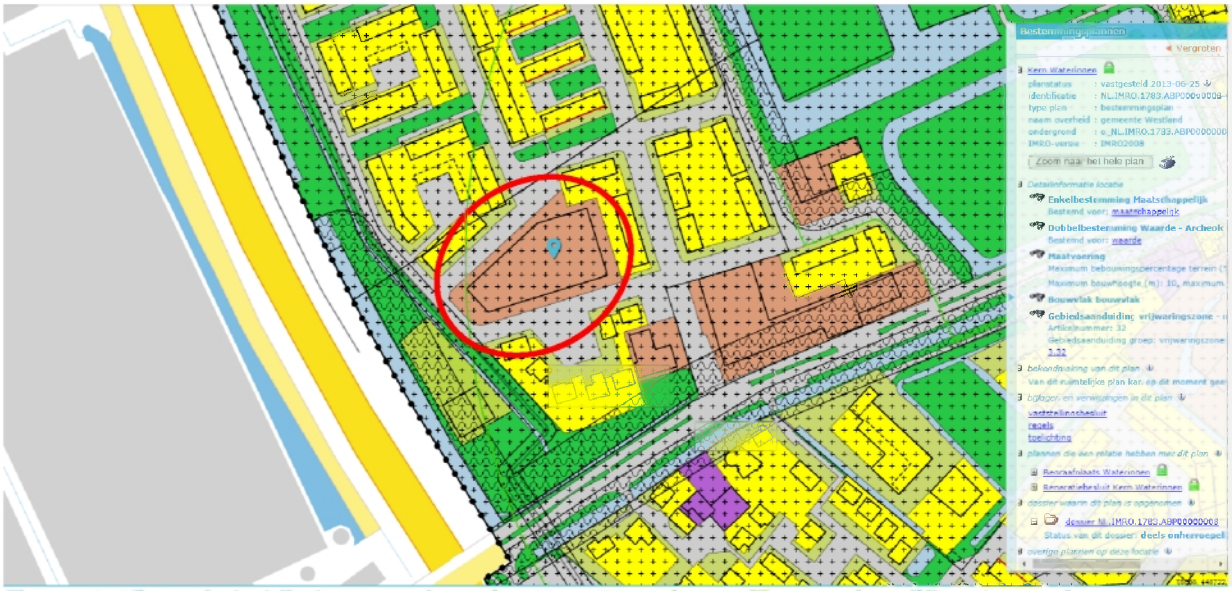
2.6 Afvalwater en riolering

Het projectgebied is mogelijk aangesloten op het bestaand gescheiden rioleringsstelsel van het woongebied. Het overige afvalwater wordt gescheiden van hemelwater van schone oppervlakken afgevoerd naar A.W.Z.I. Harnasch polder.

3 TOEKOMSTIGE SITUATIE

3.1 Algemeen

Ontwikkelingscombinatie Rozemarijn BV wil het projectgebied van 3.988 m² herstructureren zodat er woningen gebouwd kunnen worden. De voorgenomen ontwikkeling is in strijd met het vigerend bestemmingsplan "Kern Wateringen" van de gemeente Westland (onherroepelijk op 25 juni 2013), bestemming 'Maatschappelijk' met een dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie – 2' (zie figuur 4). Om deze ontwikkeling mogelijk te maken is het nodig het bestemmingsplan te wijzigen naar 'Wonen'. Hiervoor dient een Waterstudie / watertoets opgesteld te worden.

Figuur 4: Uitsnede huidig bestemmingsplan Kern Wateringen (Bron: ruimtelijke plannen)

In het Waterplan van de gemeente Westland (2008), het programma 2012-2015 van december 2011 en het uitvoeringsprogramma 2015 is voor het peilgebied waar het projectgebied in valt geen wateropgave neergelegd. Het nieuwe beleid van het Hoogheemraadschap "Beperken en voorkomen wateroverlast" is van toepassing (zie par. 3.3).

3.2 Veiligheid en waterkeringen

In de nieuwe situatie zal er ook geen oppervlaktewater aanwezig zijn of worden aangelegd.

In bijlage 3 is de leggerkaart wateren en waterkeringen van het gebied opgenomen. Op de kaart is ook in de nieuwe situatie geen beschermingszone voor dit perceel opgenomen. Nadere criteria ten aanzien van veiligheid en waterkeringen zijn niet aan de orde.

3.3 Waterkwantiteit

Het plan dient te voldoen aan de provinciale normen voor bergings- en afvoercapaciteit. Het maatgevende peil is ca. NAP – 0,80 m. Het projectgebied ligt in peilgebied I en er wordt uitgegaan van een maximale peilstijging van 35 cm. Het gemiddeld maaiveld in het peilgebied ligt op ca. NAP + 0,28 m. Het plangebied ligt op ca 0,41 m (zie figuur 5), de maaiveldhoogte zal niet veranderen. In de nieuwe situatie zal de verharding afnemen. Het grondwaterpeil zit op min. 0,8 m onder maaiveld en hierop kan geïnfiltreerd worden.

Conform de Handreiking Watertoets en de nieuwe beleidsnota van Delfland (juli 2014) mag de waterhuishoudkundige situatie niet verslechteren als gevolg van de ontwikkeling, het zgn. stand-still beginsel. Voor dit project is toetsing aan de bergings- en afvoernormen het belangrijkste uitgangspunt. Bij planologische omzetting geldt de maximale inspanning voor de norm van de waterberging (zie bijlage 4) met toepassing van een effectgerichte, gebiedsgerichte en marktgerichte aanpak. Het stand-still beginsel betekent dat de kans op wateroverlast niet mag toenemen als gevolg van een ontwikkeling. Ontwikkelingen waarbij het verhard oppervlak toeneemt, of de vasthoudcapaciteit van een gebied op andere manieren wordt verkleind, zorgen voor een snellere afstroming van hemelwater naar het oppervlaktewater. Dit kan leiden tot wateroverlast. Versnelde afvoer door meer verharding voldoet daarmee niet aan het stand-still beginsel, tenzij ter compensatie extra waterberging wordt gerealiseerd.

Figuur 5: Uitsnede hoogtekaart projectgebied

Delfland heeft de Watersleutel ontwikkeld, een rekentool waarbij op basis van een aantal relevante kenmerken van de ontwikkeling en het watersysteem wordt bepaald hoeveel waterberging moet worden gerealiseerd. Om te bepalen hoeveel waterberging nodig is om de ontwikkeling hydrologisch neutraal te kunnen uitvoeren, kan ook een modelstudie worden uitgevoerd. Voor veel ontwikkelingen, waaronder het projectgebied, kan worden volstaan met deze methode om inzicht te krijgen in de benodigde watercompensatie.

In bijlage 5 staat op basis van de gegevens in deze rapportage de uitgangspunten voor de berekening van de watercompensatie van het project:

- De huidige en toekomstige verharding van zowel terrein verharding als bebouwing;
- huidige en toekomstig maaiveldhoogte;
- maatgevend peil en gemiddelde drooglegging;
- toelaatbare peilstijging.

In onderstaande tabel staan de oppervlakten van de huidige en nieuwe situatie weergegeven.

Tabel 1: Oppervlakten huidige en nieuwe situatie

	Huidige situatie	Nieuwe situatie
Totaal oppervlak	3.988 m^2	3.988 m^2
Verhard oppervlak	3.490 m^2	2.238 m^2
Onverhard oppervlak	498 m^2	1.758 m^2

Als gevolg van de afname van verharding (zie tabel 1) is er geen compenserende wateroppervlak nodig (zie bijlage 4).

Zorgplicht
De initiatiefnemer dient maatregelen of voorzieningen te treffen om te voldoen aan de zorgplicht.

3.4 Waterkwaliteit en ecologie

Het projectgebied heeft ook in de nieuwe situatie, vanwege het ontbreken van oppervlaktewater, geen directe invloed op de kwaliteit van het oppervlaktewater. De aquatisch-ecologische toestand van het oppervlaktewater blijft voor een belangrijk deel afhankelijk van de vermindering van verontreiniging van gebieden elders, zoals uitwaterende polders, overstorten van riolering, diffuse bronnen en stedelijk gebied.

Het afstromend hemelwater vanaf het projectgebied kan een gering positief effect op de waterkwaliteit hebben, indien het hemelwater wordt afgevoerd middels een gescheiden rioolstelsel. Door de infiltratie van hemelwater in de bodem kan door de bodempassage eveneens een kwaliteitsverbetering plaatsvinden van het grondwater.

3.5 Onderhoud en bagger
Het projectgebied komt ook in de toekomst niet aan het water te liggen (zie bijlage 3).

3.6 Afvalwater en riolering
Het plan dient te voldoen aan de Leidraad Riolering West Nederland en de Leidraad aan- en afkoppelen verhard oppervlak en de Beslisboom Aan- en afkoppelen verharde oppervlakten (2003). Volgens de Leidraad Riolering en vigerend waterschapsbeleid is het voor nieuwbouw verplicht een gescheiden rioleringsstelsel aan te leggen zodat schoon hemelwater niet bij een rioolzuiveringsinstallatie terecht komt. Afvalwater wordt aangesloten op de bestaande gemeentelijke riolering. Voor hemelwater wordt de volgende voorkeursvolgorde aangehouden: hemelwater vasthouden voor benutting;

- water opvangen door toepassen van vegetatiedaken;
- (in)filtratie van afstromend hemelwater;
- afstromend hemelwater afvoeren naar (nabij gelegen) oppervlaktewater;
- afstromend hemelwater afvoeren naar AWZI.

Het projectgebied kan met het hemelwater en geïnfiltreerde water mogelijk worden aangesloten op de nabij gelegen watergang. Het overige afvalwater dient dan gescheiden van hemelwater van schone oppervlakken te worden afgevoerd naar A.W.Z.I. Harnaschpolder.

3.7 Procedure
De concept waterstudie is op 7 november 2017 middels het Watertoetsportaal aan het Hoogheemraadschap van Delfland voorgelegd.

BIJLAGE 1
FASEN WATERTOETS

In de startovereenkomst van het Waterbeleid van de 21e eeuw hebben de verschillende overheden afgesproken dat vanaf 14 februari 2001 de watertoets zal worden toegepast in alle ruimtelijke plannen. Op 1 november 2003 is de waterparagraaf wettelijk verplicht gesteld bij ruimtelijke procedures. In de volgende tabel zijn de fasen van de watertoets opgenomen, die door het Hoogheemraadschap van Delfland zijn vastgelegd in de Handreiking watertoets 2007.

Fasen watertoets	**Processtappen watertoets**	**Acties watertoets**	**Producten watertoets**
1 Initiatieffase	Informeren en proces afspraken	De initiatiefnemer van een ruimtelijk plan informeert Delfland over het voornemen De initiatiefnemer en Delfland maken procesafspraken over: overlegmomenten informatie-uitwisseling betrokken contactpersonen moment formele (bestuurlijke) wateradvies	Eventuele afspraken notitie
2 Ontwikkel- en adviesfase	Eisen, wensen en aandachtspunten	Delfland levert aan de initiatiefnemer de nodige basisinformatie en informeert over eisen, wensen en aandachtspunten vanuit waterbeheer: relevante informatie watersysteem/waterbeheer specifiek beleid en specifieke watervisies specifieke waterhuishoudkundige maatregelen specifieke knelpunten of kansen specifieke eisen, randvoorwaarden en wensen	Programma van eisen
	Reageren en meedenken over ruimtelijke oplossingen	De initiatiefnemer integreert het programma van eisen na afweging van belangen in een concept voorontwerpplan en beargumenteert de keuze in een concept waterparagraaf Delfland en de initiatiefnemer overleggen op basis van het conceptvoorontwerp Delfland reageert op het plan: is het programma van eisen juist ingepast? wat zijn de aanvullende eisen en wensen? meedenken over ruimtelijke oplossingen In deze processtap kan blijken dat aanvullend hydrologisch onderzoek noodzakelijk is. Op basis van het overleg past de initiatiefnemer zonodig het plan inclusief concept waterparagraaf aan	Voorontwerp inclusief concept waterparagraaf
	Formeel wateradvies	De initiatiefnemer stuurt het voorontwerp aan Delfland (overleg ex. artikel 10 Bro) Delfland reageert schriftelijk op het plan	Formeel wateradvies
3 Afweging en besluit-vormingfase		De initiatiefnemer weegt het formele wateradvies af tegen de overige belangen en past het plan voor zonodig aan. Doel van de watertoets is dat initiatiefnemer en Delfland op dit moment overeenstemming hebben bereikt over de inpassing van water in het plan. Als dit onverhoopt niet het geval is kan Delfland besluiten de daarvoor openstaande (juridische) procedures te gebruiken (zoals indienen zienswijze en bedenkingen, bezwaar- en beroepsprocedure)	Definitieve waterparagraaf

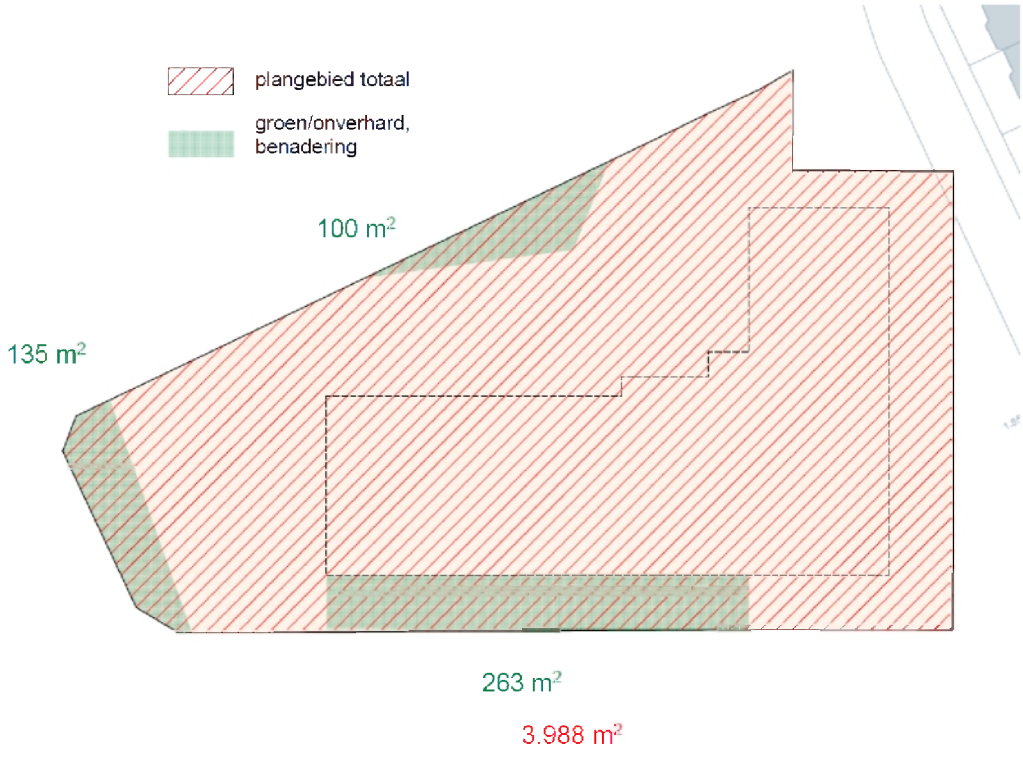
BIJLAGE 2
PROJECTGEBIED HUIDIGE EN TOEKOMSTIGE SITUATIE

Huidige situatie; projectgebied Rozemarijn 1 te Wateringen

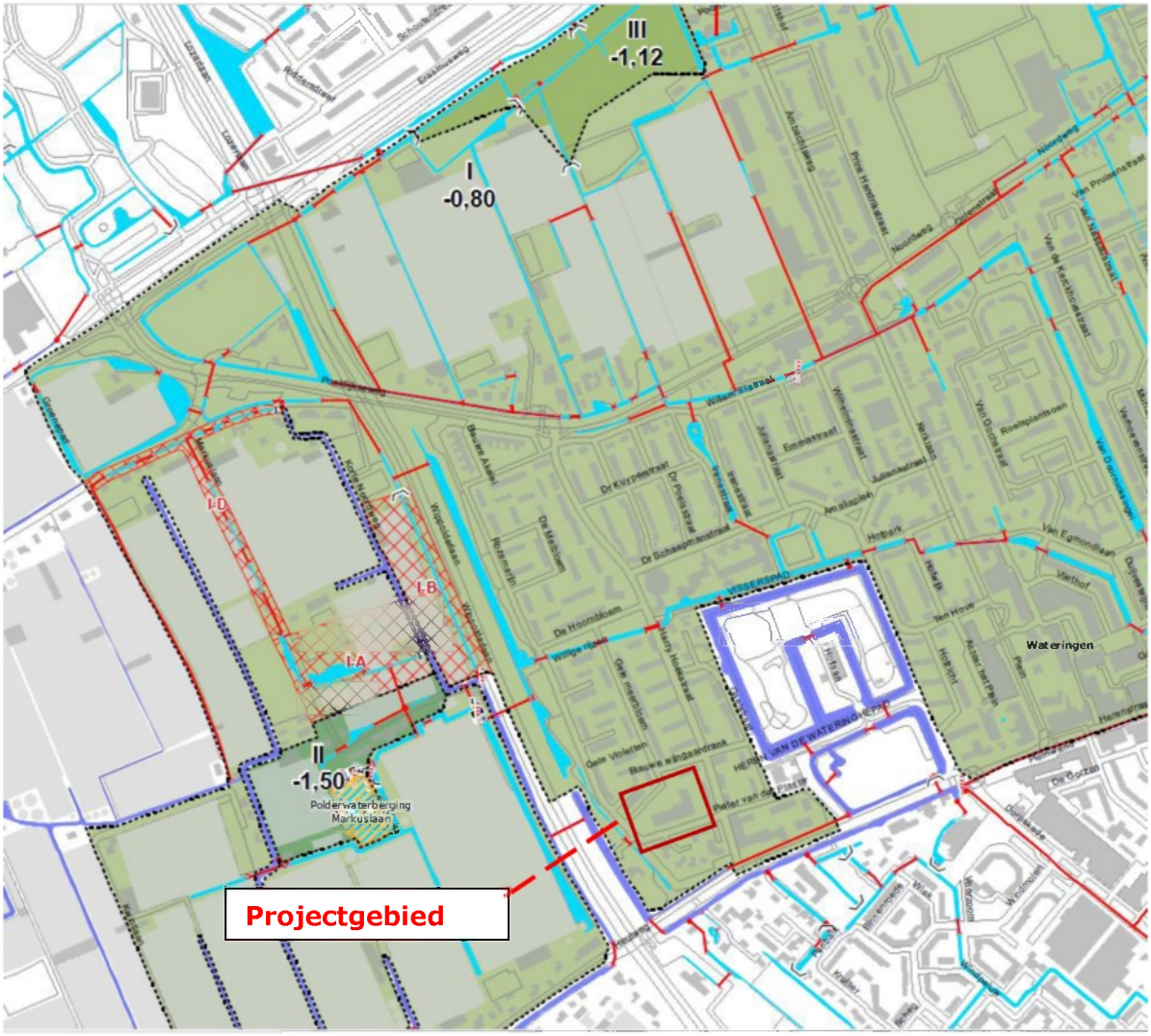

= globale grens projectgebied, Bron: Google-maps

Huidige situatie projectgebied Rozemarijn 1 te Wateringen; verhard / onverhard

Peilgebied I van de Wippolder met projectgebied

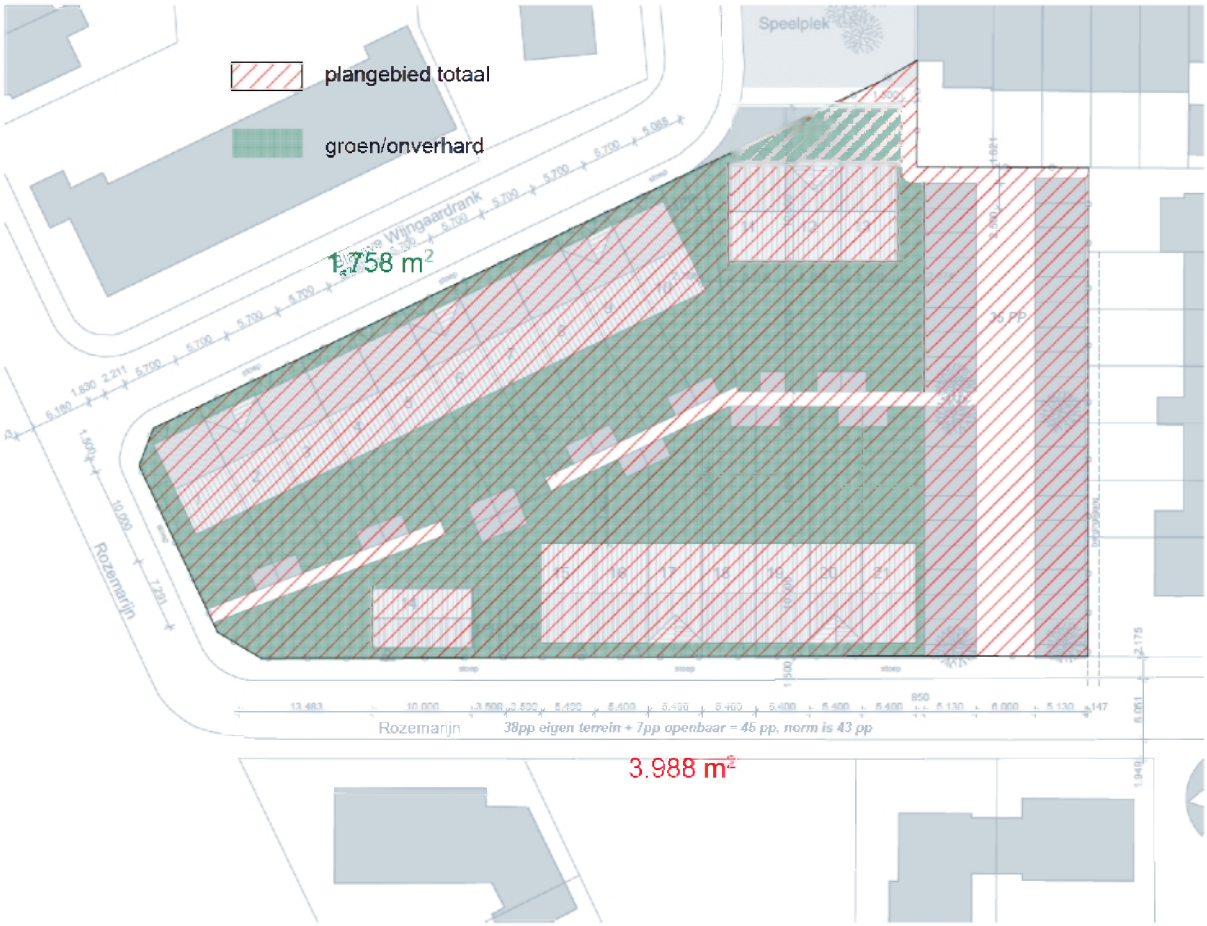

Bron: Toelichting herziening peilbesluit Wippolder december 2014

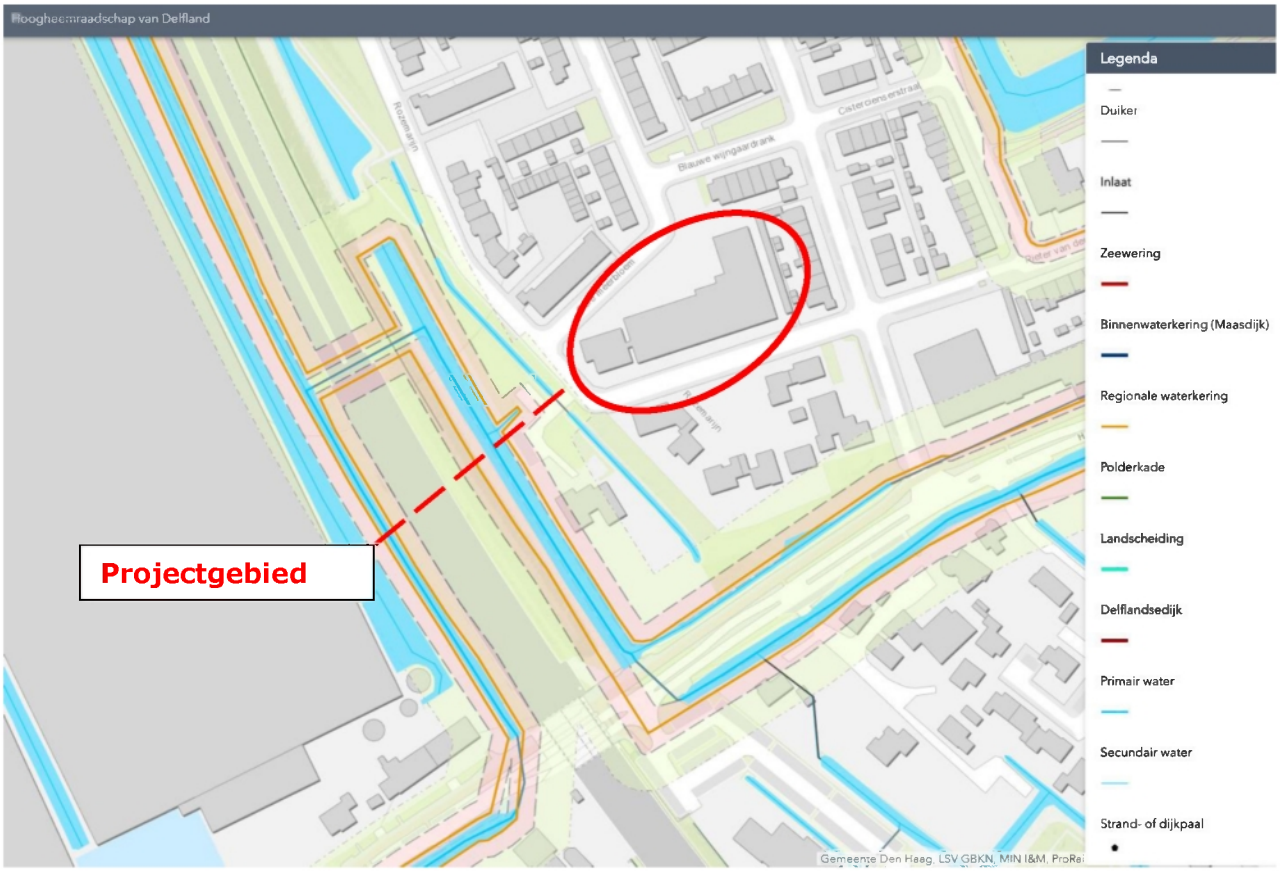
Nieuwe situatie projectgebied Rozemarijn 1 te Wateringen: indeling woningen

Nieuwe situatie projectgebied Rozemarijn 1 te Wateringen; verhard / onverhard

BIJLAGE 3
LEGGERKAART DELFLAND

BIJLAGE 4
NORMEN BERGINGS- EN AFVOERCAPACITEIT

Provinciale Waterverordening(2009)
Vanaf half juli 2014 wordt het beleid van het hoogheemraadschap van Delfland gevolgd volgens de ontwerp Beleidsnota "Beperken en voorkomen wateroverlast". Hierbij staan de normen van de provinciale waterverordening als basis. Hieronder is artikel 2.3 uit de Waterverordening Zuid-Holland (2009) letterlijk overgenomen.

Artikel 2.3 Normen waterkwantiteit
1. Met het oog op de bergings- en afvoercapaciteit waarop regionale wateren moeten zijn ingericht geldt, voor het gebied van een gemeente binnen de bebouwde kom, als norm een gemiddelde overstromingskans van:
- a. 1/100 per jaar voor bebouwing niet zijnde glastuinbouw;
- b. 1/50 per jaar voor glastuinbouw;
- c. 1/10 per jaar voor het overige gebied.

2. Met het oog op de bergings- en afvoercapaciteit waarop de regionale wateren moeten zijn ingericht geldt, voor het gebied van een gemeente buiten de bebouwde kom, als norm een gemiddelde overstromingskans van:
- a. 1/100 per jaar voor hoofdinfrastructuur;
- b. 1/50 per jaar voor glastuinbouw en hoogwaardige land- en tuinbouw;
- c. 1/25 per jaar voor akkerbouw;
- d. 1/10 per jaar voor grasland.

3. Voor de toepassing van het tweede lid is wat betreft het landgebruik de situatie zoals vastgelegd
in een ruimtelijk plan bepalend. Indien een ruimtelijk plan onvoldoende duidelijkheid verschaft omtrent het type landgebruik dan kan het landgebruik ook worden bepaald met behulp van het Landelijk Grondgebruikersbestand Nederland versie 5 van Wageningen Universiteit en Researchcentrum.
4. Voor bebouwing, gelegen buiten de bebouwde kom, geldt de norm van het omringend landgebruik genoemd in het tweede lid, onder b, c of d.
5. Gedeputeerde staten kunnen nadere voorschriften stellen aangaande de toepassing van het eerste, tweede en vierde lid.
6. Gedeputeerde staten stellen, na overleg met het dagelijks bestuur, een leidraad vast voor de door het dagelijks bestuur te verrichten beoordeling van de bergings- en afvoercapaciteit van de regionale wateren.
7. Gedeputeerde staten stellen, na overleg met het dagelijks bestuur, het tijdstip vast waarop de inrichting van de regionale wateren voldoet aan de in het eerste, tweede en vierde lid opgenomen normen.

Verantwoordelijkheden volgens Waterwet in het kader van de zorgplicht
Iedere perceel eigenaar heeft een zorgplicht om voor kortere of langere tijd het hemelwater dat op zijn/haar perceel valt tijdelijk vast te houden op het perceel. Met de volgende voorzieningen kan de perceel eigenaar het hemelwater opvangen:
- platte en/of groene daken
- onder parkeerplaatsen
- in parkeerkelders
- grindkoffers onder de verharding
- onder het glastuinbouwbedrijf
- in wadi's en andere vormen van groenvoorzieningen
- vijvers en watertonnen

Bovenstaande voorzieningen dienen allemaal om te voorkomen dat het afstromende hemelwater onmiddellijk, tijdens of vlak na de bui het riool- of het oppervlaktewatersysteem belast. Wanneer de perceel eigenaar alles in het werk heeft gesteld om hieraan zo goed mogelijk te voldoen, heeft de gemeente de zorgplicht om het overtollige hemelwater in ontvangst te nemen en te bergen, waarna het waterschap de zorgplicht heeft om dit overtollige water in te nemen en af te voeren via het oppervlaktewatersysteem. Wanneer iedereen hierin een maximale inspanning verricht, zal het Westland minder wateroverlast en een stuk klimaatbestendiger worden.

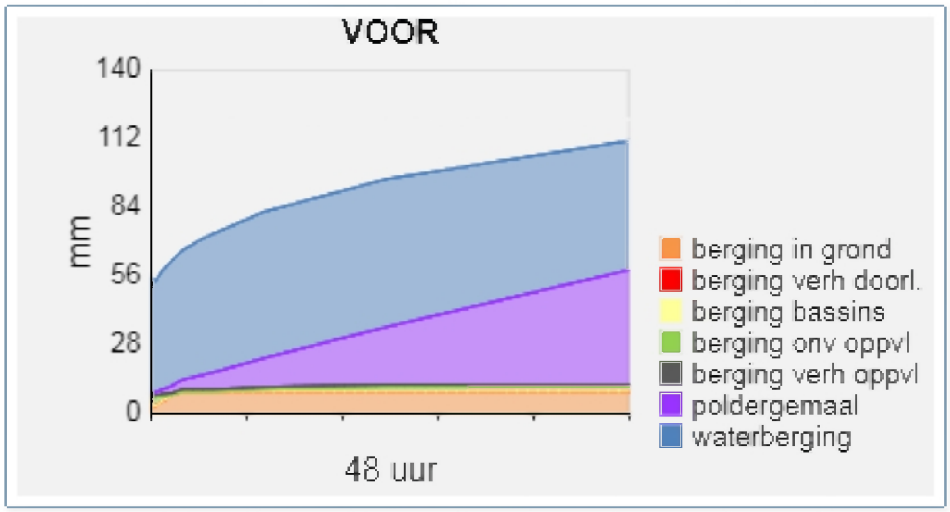
Het uitgangspunt voor het oplossen van de enorme kwantitatieve wateropgave is de trits:

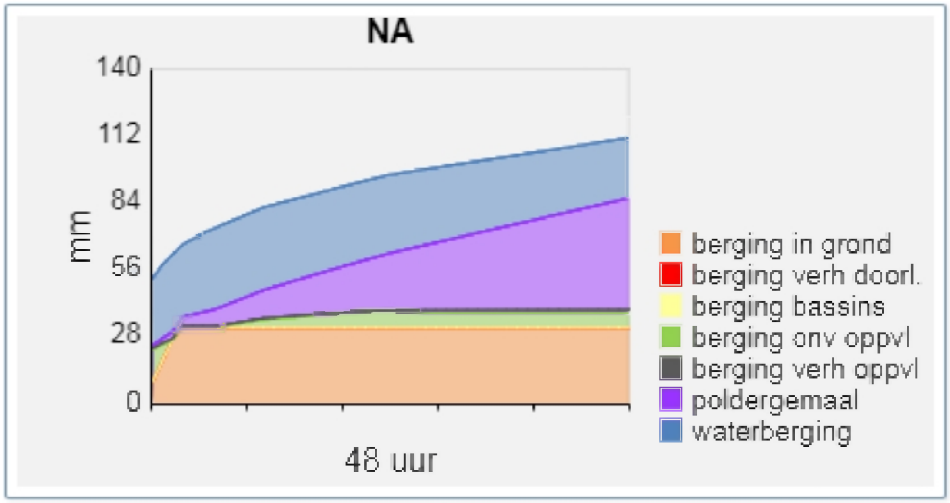
Vasthouden – Bergen – Afvoeren

BIJLAGE 5
INFORMEEL ADVIES HOOGHEEMRAADSCHAP VAN DELFLAND

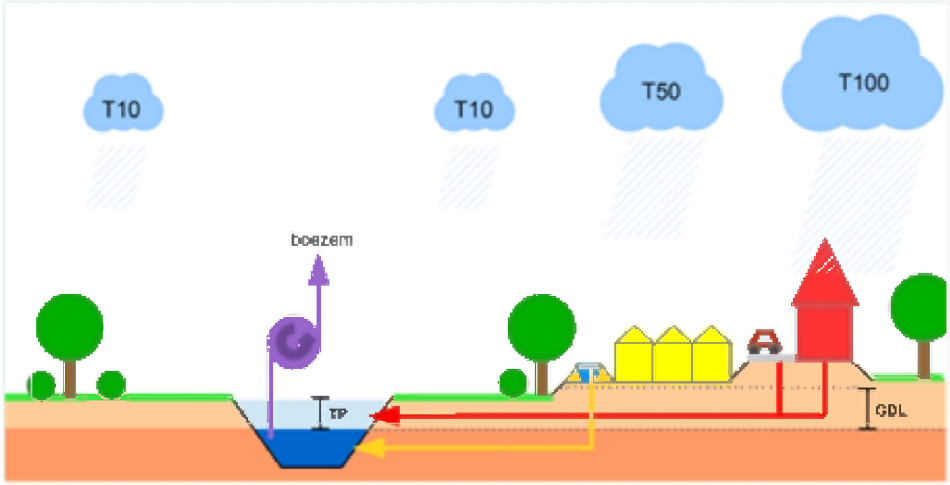
Toepassing Watersleutel

Projectnaam en datum		Wateringen Rozemarijn 1		07/11/2017
		VOOR	NA	
type gebied		Stedelijk bebouwd	Stedelijk bebouwd	
oppervlakte plangebied	m²	3988	3988	
Bemaling polder/boezem		Wippolder		
gemaalcapaciteit	mm/etmaal	23,4	23,4	
	mm/u	0,97	0,97	
Oppervlakteverdeling				
verhard infrastructuur/bebouwing	m²	3490	2230	
verhard doorlatend incl. bergingscoefficient	m²	0	0	0%
verhard glas	m²	0	0	
onverhard	m²	498	1758	
huidig aanwezig water	m²	0	0	
Gebiedskenmerken				
gemiddeld maaiveld	m NAP	0,41	0,41	
maatgevend peil	m NAP	-0,80	-0,80	
gemiddelde drooglegging	m	1,21	1,21	
toelaatbare peilstijging	m		0,35	
Waterberging				
benodigde compenserende berging	m³			0
Vasthoudmaatregelen / alternatieve waterberging				
geplande waterberging	m³		0	0
Oppervlaktewater				
te realiseren **extra** berging	m³			0
te realiseren **extra** wateroppervlak	m²			0
huidig aanwezig water	m²			0
totaal te realiseren wateroppervlak	m²			0
Opmerking				

Grafieken dienen alleen ter verduidelijking van de principes.

BIJLAGE 6
LITERATUUR

- Waterbeleid 21e eeuw
- Kaderrichtlijn Water (KRW)
- Waterwet (2009)
- Nota Kaden en Waterkering vreemde Elementen (1999)
- ABC-Delfland; Hoogheemraadschap van Delfland (2001)
- Delflands Algemene Keur
- Legger Binnenwaterkering, landscheidingen, boezem- en polderkade en waterscheidingen
- Leidraad aan- en afkoppelen verharde oppervlakken
- Leidraad Riolering West Nederland
- Beslisboom aan- en afkoppelen verhard oppervlak (2003)
- Handreiking Watertoets; Hoogheemraadschap van Delfland (2014)
- Waterkansenkaart Delfland (2004)
- Delfland op z'n breedst, meerjarig watersysteemonderzoek 1994-2002
- Beleidsregel veendijken; Hoogheemraadschap van Delfland (2008)
- Beleidsregel dempen en graven; Hoogheemraadschap van Delfland (2010)
- Beleidsregel kunstwerken in wateren; Hoogheemraadschap van Delfland (2010)
- Realiseren en intensiveren, waterbeheersplan 2006-2009, concept (2005)
- Projecten ABC-Delfland, overzicht 2007
- Provinciale Structuurvisie Provincie Zuid-Holland (2007)
- Waterverordening Provincie ZH (2009)
- Wateragenda Zuid-Holland 2012 - 2015
- Waterplan Gemeente Westland; Westlands water nu en later (2008);
- Waterplan Gemeente Westland: Programma 2012 – 2015 (2011)
- Beleidsnota "Beperken en voorkomen wateroverlast"; Hoogheemraadschap van Delfland (juli 2014)
- http://www.bodemloket.nl, Bodem en waterbodem informatie
- http://www.ahn.nl hoogtekaart Nederland
- https://www.google.nl/maps
- http://hhdelfland.maps.arcgis.com
- http://www.ruimtelijkeplannen.nl/
- Waterkwaliteitsrapportage 2014, Hoogheemraadschap van Delfland, (april 2015)
- Verbreed gemeentelijk rioleringsplan Westland 2011 -2015 (2011)
- Ruimtelijke plannen.nl; bestemmingsplan Kern Wateringen (25 juni 2013 vastgesteld)
- Toelichting herziening peilbesluit Wippolder, Hoogheemraadschap van Delfland (december 2014)

mol
ingenieursbureau

De Lierseweg 2
2291 PD Wateringen
Telefoon 0174 67 15 15
Telefax 0174 67 15 10

Verkennend bodemonderzoek
Rozemarijn 1
Wateringen

Projectnummer: 15069

Opdrachtgever:

Gemeente Westland
Plan Ontwikkeling, team Vastgoed
T.a.v. De heer W. Verburg
Postbus 150
2670 AB NAALDWIJK

Status rapport

Definitief

Rapport opgesteld: 16-09-2013	Gecontroleerd: 16-09-2013
Mevrouw Y.C. Mulder	Mevrouw Ing. L. Kruse

Eerland
kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB
BRL SIKB 2000

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING 3

2 VOORONDERZOEK 4

2.1 LOCATIEBESCHRIJVING 4
2.2 HISTORISCHE INFORMATIE 4
2.2.1 Archieven gemeente 4
2.2.2 Bodemloket 5
2.2.3 Kaartmateriaal 5
2.3 GEO(HYDRO)LOGISCH ONDERZOEK 6
2.4 BODEMKWALITEITSKAART GEMEENTE WESTLAND 6
2.5 CONCLUSIES EN ONDERZOEKSHYPOTHESE 6

3 ONDERZOEKSSTRATEGIE 7

4 RESULTATEN 9

4.1 VELDWERK 9
4.2 LABORATORIUMONDERZOEK 9
4.2.1 Grond 9
4.2.2 Grondwater 10
4.3 BESPREKING RESULTATEN 11
4.4 AFWIJKINGEN TEN OPZICHTE VAN DE NORM 11

5 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN 12

5.1 CONCLUSIES 12
5.2 AANBEVELING 12

6 ALGEMENE OPMERKINGEN 13

7 REFERENTIES 14

BIJLAGEN

A: Ligging onderzoekslocatie
B: Overzichtstekening onderzoekslocatie
C: Toetsingsresultaten
D: Analysecertificaten
E: Boorstaten
F: Foto-overzicht
G: Verantwoording veldwerkzaamheden

1 INLEIDING

In opdracht van Gemeente Westland is door Ingenieursbureau Mol op de locatie Rozemarijn 1 te Wateringen een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd gebaseerd op de NEN 5740.

De heer W. Verburg is de contactpersoon namens de opdrachtgever. Namens Ingenieursbureau Mol zijn de werkzaamheden gecoördineerd door mevrouw Y.C. Mulder.

De aanleiding voor het bodemonderzoek is de voorgenomen eigendomsoverdracht van de locatie.

Het doel van het verkennend onderzoek is aan te tonen dat op de locatie redelijkerwijs gesproken geen verontreinigende stoffen aanwezig zijn in de grond of het freatisch grondwater in gehaltes boven respectievelijk de achtergrondwaarden en de streefwaarden.

Ingenieursbureau Mol heeft als onafhankelijk BRL SIKB 2000 gecertificeerd adviesbureau geen duurzame rechtsbetrekking met de eigenaar van de onderzoekslocatie, zodat onafhankelijkheid van het uitgevoerde onderzoek is gewaarborgd.

In dit rapport is de gehanteerde onderzoeksmethode beschreven en worden de resultaten van het veldwerk en laboratoriumonderzoek behandeld. De resultaten zijn getoetst aan de wettelijke kaders. De rapportage wordt afgesloten met de conclusies van het onderzoek.

In de rapportage wordt gebruik gemaakt van (norm)documenten. Deze worden genoemd in hoofdstuk 7.

2 VOORONDERZOEK

Het vooronderzoek is gebaseerd op de NEN 5725. Op basis van de aanleiding, het doel en het type bodemonderzoek is gekozen voor het uitvoeren van het vooronderzoek op standaard niveau (raadplegen archieven, kaartmateriaal en uitvoeren locatiebezoek).

Op 6 september 2013 heeft een terreininspectie plaatsgevonden en op 4 en 11 september 2013 is archiefonderzoek uitgevoerd bij de gemeente Westland en de Omgevingsdienst Haaglanden. Daarbij zijn, het milieuarchief, het tankarchief en het bodemarchief geraadpleegd.

2.1 Locatiebeschrijving

Het onderzoeksterrein is gelegen aan de Rozemarijn 1 te Wateringen en is kadastraal bekend als gemeente Wateringen, sectie A, nummer 4178. Het onderzoeksterrein heeft een oppervlakte van 2.025 m^2 (waarvan 1.280 m^2 bebouwd).

Het terrein heeft de volgende topografische kenmerken: X= 78.127 en Y= 448.858. De ligging van de locatie is weergegeven in bijlage A. In bijlage B is een situatietekening van het terrein opgenomen en in bijlage F staan foto's van de onderzoekslocatie die zijn genomen tijdens het locatiebezoek en/of veldwerk.

Op de locatie is een kinderdagverblijf aanwezig. Het buitenterrein is ingericht als speelplaats. De speelplaats is deels verhard met tegels. Aan de zuidzijde van het pand heeft een ondergrondse tank gelegen.

Volgens mondeling verstrekte informatie van de opdrachtgever zijn, voor zover bekend, geen gedempte sloten en/of koolaspaden aanwezig. Tijdens de locatie-inspectie zijn geen verzakkingen, ophogingen, verkleuringen, brandplekken en/of asbestverdacht materiaal op de bodem aangetroffen. Ook zijn geen activiteiten en/of bronnen aangetroffen die vanuit het oogpunt van bodemverontreiniging als verdacht worden aangemerkt.

Op het terrein kunnen zich ondergronds kabels en/of leidingen bevinden. De aanwezigheid daarvan kan van invloed zijn op de grondwaterstroming op de locatie alsmede op het verspreidingspatroon van eventueel op het terrein aanwezige bodemverontreiniging.

2.2 Historische informatie

2.2.1 Archieven gemeente

Op 4 en 11 september 2011 zijn de archieven van de gemeente Westland en Omgevingsdienst Haaglanden geraadpleegd. Daarin zijn van de onderzoekslocatie en de nabije omgeving de volgende relevante gegevens aangetroffen:

Bodemarchief
Op de onderzoekslocatie en in de directe omgeving van de onderzoekslocatie zijn in het verleden een aantal bodemonderzoeken uitgevoerd. Een opsomming van de meest relevante onderzoeken is het onderstaande weergegeven.

- Verkennend bodemonderzoek Rozemarijn 1 te Wateringen (Ingenieursbureau Mol, projectnummer 03223, d.d. 8 december 1999). Uit de resultaten blijkt dat de bovengrond licht is verontreinigd met PAK. De ondergrond en het grondwater zijn niet verontreinigd met de geanalyseerde parameters;

- Nader bodemonderzoek Rozemarijn 16 te Wateringen (BKH, project-nummer Ba231143/10245I/Z1, d.d. 17 december 1991). Uit de resultaten blijkt dat de puinhoudende bovengrond matig is verontreinigd met koper, lood, zink en PAK. De bovengrond is licht verontreinigd met metalen, PAK en minerale olie. De eerder aangetroffen minerale olieverontreiniging is lokaal van aard. Uit het nader onderzoek blijkt dat tijdens het voorgaand onderzoek de grond licht verontreinigd is met zink en matig verontreinigd met PAK. Het grondwater is licht verontreinigd met aromaten en matig verontreinigd met minerale olie. De rapportage is niet in het archief aangetroffen.

Vergunningen- en hinderwetarchief
In het vergunningen- en hinderwetarchief is informatie terug te vinden over de onderzoekslocatie en de directe omgeving. Een opsomming hiervan is in het onderstaande weergegeven:

- Op 28 juni 2001 is een Meldingsformulier Besluit woon- en verblijfsgebouwen milieubeheer voor een kinderdagverblijf aan de Rozemarijn 1 ingediend;
- Op 1 februari 2001 is een Meldingsformulier Besluit horeca-, sport- en recreatie-inrichtingen milieubeheer voor de scoutingvereniging aan de Rozemarijn 16 ingediend;
- Op 21 juni 2007 is een Meldingsformulier Besluit woon- en verblijfsgebouwen milieubeheer voor een basisschool aan de Harry Hoekstraat 1 ingediend.

Tankarchief
Aan de zuidzijde van het pand aan de Rozemarijn is een voormalige ondergrondse tank gesitueerd. De tank is in 1985/1986 onklaar gemaakt en afgevuld met zand. In 1999 is de ondergrondse tank verwijderd (Kiwa-certificaat DJ10). Tijdens de tanksanering is zintuiglijk geen verontreiniging aangetroffen.

2.2.2 Bodemloket

Naast de archieven van de gemeente is eveneens de website bodemloket.nl geraadpleegd. Op basis van deze website blijkt dat van de onderzoekslocatie en de directe omgeving geen aanvullende informatie bekend is.

2.2.3 Kaartmateriaal

De volgende kaarten zijn geraadpleegd:

- Kaart van Delfland, d.d. 1712;
- Grote Historische Atlas van Zuid-Holland, schaal 1:25.000, d.d. 1905;
- Grote Provincie Atlas, d.d. 1990;
- Topografische Militaire Kaart, d.d. 1876, 1910, 1916, 1924 en 1934;
- Topografische Kaart, d.d. 1958, 1963, 1968, 1973, 1981 en 1990.

Daarnaast zijn de volgende luchtfotokaarten geraadpleegd:

- Luchtfoto Atlas Zuid-Holland, schaal 1:14:000, Uitgeverij 12 Provinciën, d.d. 2003;
- Westland vanuit de lucht, periode 1926-1980, d.d. 14 oktober 2006.

Op basis van het kaart- en fotomateriaal blijkt het volgende:

- In de 18^{e} eeuw tot de halverwege de 20ste eeuw had het gebied een agrarische bestemming;
- Uit de kaart van 1963 blijkt dat de wijk in de omgeving van de onderzoekslocatie in aanbouw is. Op de kaart uit 1968 is het pand op de onderzoekslocatie te zien.
- Over het voorkomen van gedempte sloten is niets bekend.

2.3 Geo(hydro)logisch onderzoek

De navolgende informatie is ontleend aan de Grondwaterkaart van Nederland, (Grondwaterkaart 35 (Rotterdam), versie 1: (2002)). Deze is uitgegeven door het Nederlands Instituut voor Toegepaste Geowetenschappen - TNO. Tevens is gebruik gemaakt van de Provinciale Milieuverordening Zuid-Holland (april 2007).

Tabel 1. Regionale bodemopbouw en geohydrologie

Diepte (m)-NAP	Geohydrologische samenstelling	Bodemkundige samenstelling
0,8 - 22	Deklaag	Leem, matig grof tot en matig fijn zand (met kleibrokjes)
22 - 43	1e watervoerende pakket	Matig grof tot en matig fijn zand met schelpen , grindig uiterst grof tot en middel grof zand
43 - 68	Scheidende laag	Leem, slibhoudend grindig middel fijn tot en met uiterst fijn zand met kleibrokjes
68 - 89	2e watervoerende pakket	matig grof tot en matig fijn zand met kleibrokjes, plantenresten en schelpen

Het freatisch grondwater bevindt zich op een diepte van circa 1,3 meter minus maaiveld. De stromingsrichting van het freatisch grondwater is op basis van de beschikbare informatie niet eenduidig vast te leggen. De stromingsrichting van het eerste watervoerende pakket is regionaal oostelijk gericht. Voor het gebied waarbinnen de onderzoekslocatie ligt is sprake van inzijging. De onderzoekslocatie valt niet binnen een grondwaterbeschermingsgebied.

2.4 Bodemkwaliteitskaart gemeente Westland

De onderzoekslocatie bevindt zich voor de bovengrond binnen zone 39, wonen 1945-1990, voormalige kassen, L/W en voor de ondergrond binnen zone 43, BKK landelijk gebied, voormalige kassen van de Bodemkwaliteitskaart van de gemeente Westland. Voor zowel de boven/ als de ondergrond is een verhoogde achtergrondwaarde vastgesteld voor PAK.

2.5 Conclusies en onderzoekshypothese

Op basis van de resultaten van het vooronderzoek wordt de onderzoekslocatie als onverdacht beschouwd. Teneinde de hypothese te toetsen zal de onderzoekslocatie worden onderzocht volgens de strategie onverdacht (ONV) zoals genoemd in de NEN 5740. De onderzoeksstrategie staat verder beschreven in hoofdstuk 3.

3 ONDERZOEKSSTRATEGIE

Gezien de doelstelling en de resultaten van het vooronderzoek is, bij het opzetten van het onderzoek, uitgegaan van een verkennend bodemonderzoek gebaseerd op de NEN 5740 voor een onverdachte locatie met een oppervlakte van 2.025 m².

De te plaatsen boringen en uit te voeren chemische analyses zijn in onderstaande tabel weergegeven. Alle veldwerkzaamheden worden uitgevoerd conform de BRL SIKB 2000.

Tabel 2. Onderzoeksstrategie

Locatie	Strategie NEN 5740	Veldwerkzaamheden Boringen en peilbuizen (in cm-mv)	Chemische analyses
2.025 m²	ONV*	9 x 50 2 x 200 1 x peilbuis	2 x NEN grond 1 x NEN grond 1 x NEN grondwater

* indien tijdens het verrichten van de veldwerkzaamheden zintuiglijk verontreinigingen worden waargenomen, moet een andere onderzoeksstrategie en hypothese worden gekozen.

Van het opgeboorde materiaal worden per grondsoort monsters genomen tot een maximaal traject van 50 cm per monster. De vrijkomende grond wordt zintuiglijk beoordeeld op geur, kleur en het voorkomen van bijzonderheden.

Tijdens het veldwerk wordt gelet op de mogelijke aanwezigheid van asbestverdacht materiaal op of in de bodem.

Van de verkregen monsters van boven- en ondergrond worden op het laboratorium meng-monsters samengesteld of zijn individuele monsters geselecteerd. De grond(meng)monsters en grondwatermonsters worden, indien geen afwijkingen optreden, vervolgens geanalyseerd op de parameters zoals omschreven in de opzet.

Het grondwater wordt minimaal zeven dagen na het plaatsen van de peilbuis bemonsterd en geanalyseerd. Tijdens het plaatsen van de peilbuis en het bemonsteren van het grondwater is de grondwaterstand, troebelheid, temperatuur, elektrische geleidbaarheid en zuurgraad gemeten.

De chemische analyses van de grond en het grondwater worden uitgevoerd door ALcontrol Laboratories B.V. te Rotterdam. Dit laboratorium is geaccrediteerd door de Raad voor Accreditatie en staat geregistreerd onder nummer L028. Bij de chemische analyses wordt gebruik gemaakt van de voorbehandelings-, opwerkings- en analysemethoden zoals beschreven in diverse, geldende NEN-normen.

De NEN-pakketten zijn als volgt samengesteld:

- **NEN-pakket grond:**
  organisch stof, lutum, barium, cadmium, kobalt, koper, kwik, lood, molybdeen, nikkel, zink, som PCB, som PAK en minerale olie.

- met aanvulling op:
  OCB grond (OrganoChloorBifenylen)

- **NEN-pakket grondwater:**
  barium, cadmium, kobalt, koper, kwik, lood, molybdeen, nikkel, zink, minerale olie, vluchtige aromatisch koolwaterstoffen en vluchtige gehalogeneerde koolwaterstoffen.

- met aanvulling op:
  arseen

Gemeente Westland:
Opgemerkt dient te worden, dat de gemeente Westland een aanvulling wenst op de aangegeven standaardpakketten. De grond dient eveneens te worden geanalyseerd op organochloorbifenylen of OCB (bestrijdingsmiddelen) en het grondwater dient eveneens te worden geanalyseerd op arseen.

Bij de boordeling van de kwaliteit van de bodem, worden de in bijlage I van de Circulaire Bodemsanering opgenomen waarden voor standaardbodem (10% organisch stof en 25% lutum) omgerekend naar de waarden van de betreffende bodem, gebruik makende van de gemeten gehalten organisch stof en lutum. Deze omgerekende waarden kunnen vervolgens met de gemeten gehalten worden vergeleken.

4 RESULTATEN

4.1 Veldwerk

Het plaatsen van de boringen en de peilbuis is onder leiding van de heer D. Rietveld op 6 september 2013 uitgevoerd. Het grondwater uit de peilbuis is door de heer D. Rietveld bemonsterd op 13 september 2013.

De heer Rietveld is een erkende monsternemer welke wordt geaudit door Eerland Certificatie te Geldermalsen.

Alle veldwerkzaamheden zijn uitgevoerd conform de BRL SIKB 2000 en de daarbij horende VKB protocollen 2001 en 2002, zoals vermeld in bijlage G.

In totaal zijn twaalf boringen verricht (nummers 1 t/m 12). Boring 1 is ten behoeve van de bemonstering van het grondwater afgewerkt met een peilbuis. De plaats van de boringen en peilbuis staat weergegeven in bijlage B.

De bodemopbouw ter plaatse van de onderzoekslocatie bestaat tot de maximale boordiepte van 300 cm-mv hoofdzakelijk uit zwakt tot matig zandige klei. Ter plaatse van boring 6 zijn in de bovengrond sporen van puin aangetroffen.

Tijdens de veldwerkzaamheden is geen asbestverdacht materiaal op (de bodem) of in de grond waargenomen.

In tabel 3 staan de zintuiglijke waarnemingen tijdens de monstername en de resultaten van de veldmetingen weergegeven zoals deze zijn gemeten bij het bemonsteren van het grondwater. Het betreft de grondwaterstand (GWS) ten opzichte van het maaiveld, de troebelheid (NTU), de elektrische geleidbaarheid (EC) en de zuurgraad (pH).

Tabel 3. Veldmetingen bij bemonsteren grondwater

Peilbuis	Filterstelling (cm-mv)	GWS bij plaatsing (cm-mv)	GWS bij bemonstering (cm-mv)	Troebelheid (NTU)	EC (µS/cm)	pH	Zintuiglijke afwijkingen
1	200 - 300	150	1,33	69	2.240	6,69	-

De gemeten pH en EC zijn normale waarden voor een natuurlijke situatie in deze omgeving.

4.2 Laboratoriumonderzoek

Het laboratoriumonderzoek is uitgevoerd conform de voorgestelde opzet. In verband met het aantreffen van sporen puin in de bovengrond is in aanvulling op de voorgestelde opzet een extra grondmonster onderzocht

De getoetste analyseresultaten zijn opgenomen in bijlage C. De analysecertificaten zijn opgenomen in bijlage D.

4.2.1 Grond

In het laboratorium zijn vier grond(meng)monsters samengesteld. Bij de samenstelling van mengmonsters is rekening gehouden met de diepte van het bemonsteringstraject, de aangetroffen bodemsoort en de zintuiglijke waarnemingen.

De mengmonsters MM1 en MM2 zijn afkomstig van de zintuiglijk niet verontreinigde bovengrond. Mengmonster M9 is samengesteld uit de ondergrond van de boringen 1 t/m 3. Omdat in de bovengrond van boring 6 sporen puin zijn aangetroffen is dit monster apart geanalyseerd.

MM1 : bovengrond – boringen 7+8+9 (15-60 cm-mv);
MM2 : bovengrond – boringen 3+4+12 (0-50 cm-mv);
MM3 : ondergrond – boringen 1+2+3 (100-150 cm-mv);
M4 : verdachte laag (sporen puin) – boring 6 (0-50 cm-mv).

De voor analyse geselecteerde grond(meng)monsters alsmede de resultaten van de toetsing zijn samengevat in de volgende tabel.

Tabel 4. Gemeten concentraties t.o.v. toetsingswaarden in de grond (mg/kgds)

Monster	Samenstelling grond (meng)monsters (in cm-mv)	Analysepakket	Toetsing Wbb		
			Parameter	Gehalte (mg/kgds)	Toetsing
MM1	7+8+9 (15-60)	NEN-grond + OCB	nikkel PAK	37,8 1,7	* *
MM2	3+4+12 (0-50)	NEN-grond + OCB	nikkel som DDE alpha-HCH	40,8 0,135 0,085	* * *
MM3	1+2+3 (100-150)	NEN-grond + OCB	–	–	–
M4	6 (0-50)	NEN-grond + OCB	–	–	–

– gehalte lager dan of gelijk aan de achtergrondwaarde of de detectielimiet voor alle geanalyseerde parameters
* het gehalte is groter dan de achtergrondwaarde en kleiner dan of gelijk aan het gemiddelde van de achtergrond- en interventiewaarde

4.2.2 Grondwater

De analyseresultaten van het grondwater zijn samengevat in de volgende tabel.

Tabel 5. Gemeten concentraties t.o.v. toetsingswaarden in het grondwater (µg/l)

Peilbuis	Analysepakket	Toetsing Wbb		
		Parameter	Gehalte (µg/l)	Toetsing
1	NEN-grondwater + arseen	arseen barium naftaleen	27 230 <0,05	* * #

* het gehalte is groter dan de streefwaarde en kleiner dan of gelijk aan het gemiddelde van de streef- en interventiewaarde
gehalte is lager dan of gelijk aan de streefwaarde maar kleiner dan de detectielimiet voor alle geanalyseerde parameters

4.3 Bespreking resultaten

Bovengrond
Uit de analyseresultaten blijkt dat in het mengmonster van de bovengrond (MM1) ten opzichte van de achtergrondwaarde een licht verhoogd gehalte aan nikkel en PAK is aangetoond. In mengmonster MM2 is een, ten opzichte van de achtergrondwaarde, licht verhoogd gehalte aan nikkel, som DDE en alpha-HCH aangetoond.

In het bovengrondmonster M4 met sporen puin zijn ten opzichte van de achtergrondwaarde geen verhoogde gehalten aangetoond.

Ondergrond
In het mengmonster van de ondergrond (MM3) zijn ten opzichte van de achtergrondwaarde geen verhoogde gehalten aangetoond.

Grondwater
In de grondwatermonsters zijn licht verhoogde gehalten aan arseen en barium aangetoond.

4.4 Afwijkingen ten opzichte van de norm

Onderhavig onderzoek is gebaseerd op NEN 5740. In onderstaande tabel worden eventuele afwijkingen ten opzichte van de genoemde norm weergegeven:

Tabel 6: afwijkingen

Deel van het onderzoek:	Opmerking:
Onderzoeksstrategie	Gebaseerd op de norm
Veldwerk	Geen afwijking
Grondanalyses	In verband met het aantreffen van puin is een extra grondmonster geanalyseerd. Dit betreft geen kritische afwijking maar een verrijking van het onderzoek.
Grondwaterbemonstering	Geen afwijking
Grondwateranalyses	Geen afwijking

5 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

In opdracht van Gemeente Westland is door Ingenieursbureau Mol op de locatie Rozemarijn 1 te Wateringen een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd gebaseerd op de NEN 5740.

De aanleiding voor het bodemonderzoek is de voorgenomen eigendomsoverdracht van de locatie.

Het doel van het verkennend onderzoek is aan te tonen dat op de locatie redelijkerwijs gesproken geen verontreinigende stoffen aanwezig zijn in de grond of het freatisch grondwater in gehaltes boven respectievelijk de achtergrondwaarden en de streefwaarden.

5.1 Conclusies

Op basis van de resultaten van het verkennend onderzoek wordt het volgende geconcludeerd:

- De bovengrond is plaatselijk licht verontreinigd met nikkel, PAK, som DDE en alpha-HCH;
- De puinhoudende bovengrond is niet verontreinigd met de geanalyseerde parameters;
- De ondergrond is niet verontreinigd met de geanalyseerde parameters;
- Het grondwater is licht verontreinigd met arseen en barium.

De hypothese onverdacht voor bodemverontreiniging dient te worden verworpen, aangezien in de grond en het grondwater licht verhoogde gehalten van enkele stoffen zijn aangetoond. Echter de onderzoeksresultaten geven geen aanleiding tot het instellen van verder onderzoek. De resultaten benaderen geenszins de toetswaarde voor nader onderzoek.

Opgemerkt wordt dat indien bijvoorbeeld bij herinrichtingswerkzaamheden grond vrijkomt die niet ter plaatse kan worden hergebruikt er restricties gelden ten aanzien van het hergebruik.

5.2 Aanbeveling

Geadviseerd wordt om onderhavige rapportage in het kader van de voorgenomen eigendomsoverdracht voor te leggen aan de koper.

6 ALGEMENE OPMERKINGEN

Geadviseerd wordt om bij werkzaamheden in de bodem alert te blijven op waarneembare bijzonderheden die kunnen duiden op eventuele verontreinigingen.

Het onderhavige onderzoek beschrijft de huidige kwaliteit van de bodem. Wij wijzen u erop dat het uitgevoerde onderzoek een momentopname is. Beïnvloeding van de bodemkwaliteit kan alsnog plaatsvinden na uitvoering van dit onderzoek. Naarmate de periode tussen de uitvoering van dit onderzoek en het gebruik van de resultaten langer wordt, kan dit van invloed zijn op de representativiteit van dit document.

Bij het interpreteren van de onderzoeksresultaten dient rekening te worden gehouden met het feit dat analyses uitgevoerd kunnen zijn op basis van mengmonsters. Het is derhalve niet uit te sluiten dat lokaal hogere concentraties aan verontreinigingen voorkomen.

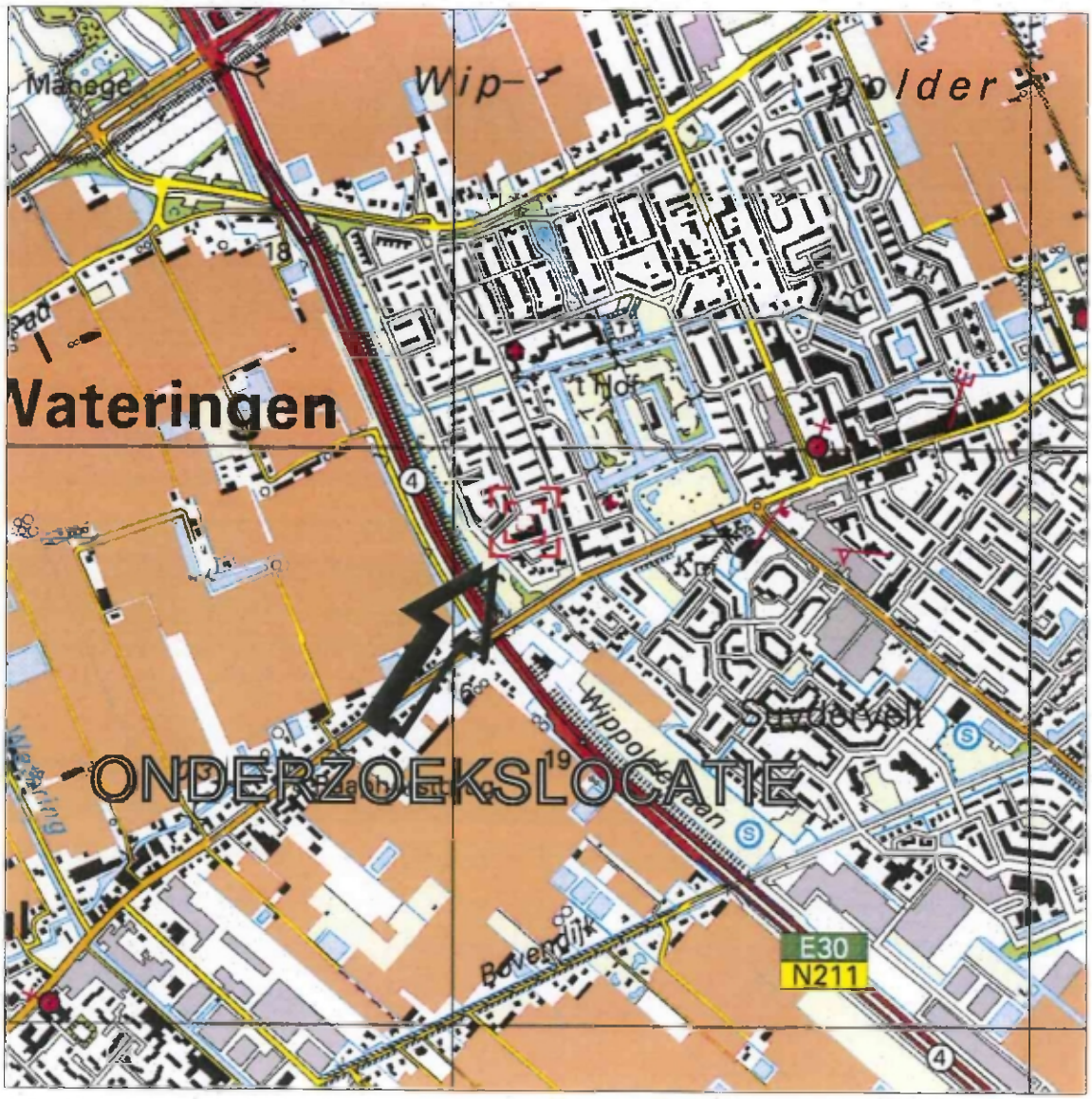
Tevens is het niet onmogelijk dat plaatselijk verontreinigingen voorkomen die niet gedetecteerd zijn. Het onderzoek is uitgevoerd op basis van een beperkt aantal monsters, genomen op een beperkt aantal plaatsen.

Afvoer en hergebruik van grond (en bouwstoffen) naar elders is onderhevig aan de geldende wettelijke bepalingen.

7 REFERENTIES

1. Nederlandse Norm NEN 5740; Bodem – Landbodem – Strategie voor het uitvoeren van verkennend bodemonderzoek – Onderzoek naar de milieuhygiënische kwaliteit van bodem en grond, Nederlands Normalisatie Instituut, januari 2009;
2. Nederlandse Norm NEN 5725; Bodem – Landbodem – Strategie voor het uitvoeren van vooronderzoek bij verkennend en nader onderzoek, Nederlands Normalisatie Instituut, januari 2009;
3. Grote Historische Atlas van Zuid-Holland, Uitgeverij Nieuwland, 2005;
4. Besluit bodemkwaliteit, Staatsblad nr. 469 (22 november 2007);
5. Circulaire Bodemsanering, zoals geldend per 1 juli 2013;
6. Regeling besluit bodemkwaliteit, Staatscourant nr. 246, 10 juli 2008.

Bijlage A:
Ligging onderzoekslocatie

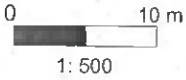

Gemeente Westland	Projectnr: 15069 D.d.: 12-09-2013 Getekend door: YMU Formaat: A4	
Verkennend bodemonderzoek Rozemarijn 1 Wateringen	mol ingenieursbureau	

Bijlage B:
Overzichtstekening onderzoekslocatie

Legenda

Noordpijl

Schaallat

mol ingenieursbureau

Grens onderzoekslocatie

Bebouwing

Voormalige bebouwing

Asfalt / beton/ stelconverharding

Tegels / klinkers

Abc — Aanduiding / omschrijving

Watergang

Vast punt

200-300 — Peilbuis met filterstelling

Boring > 200 cm-mv

Boring tot 200 cm-mv

Boring tot 50 cm-zint.ver.

Boring tot 50 cm-mv

Boring gestaakt

Steekmonster

Plaatsaanduiding fotoname

Analytisch sterk verontreinigd
Analytisch matig verontreinigd
Analytisch licht verontreinigd
Analytisch niet verontreinigd

Bovengrondse tank
Ondergrondse tank
Vml. bovengrondse tank
Vml. ondergrondse tank

Ontgravingscontour

Ontgravingscontour met talud

300 — Ontgravingsdiepte in cm-mv

PW — Controlemonster putwand

PB — Controlemonster putbodem

Foliescherm

Drain met pompput

Aansluiting riolering

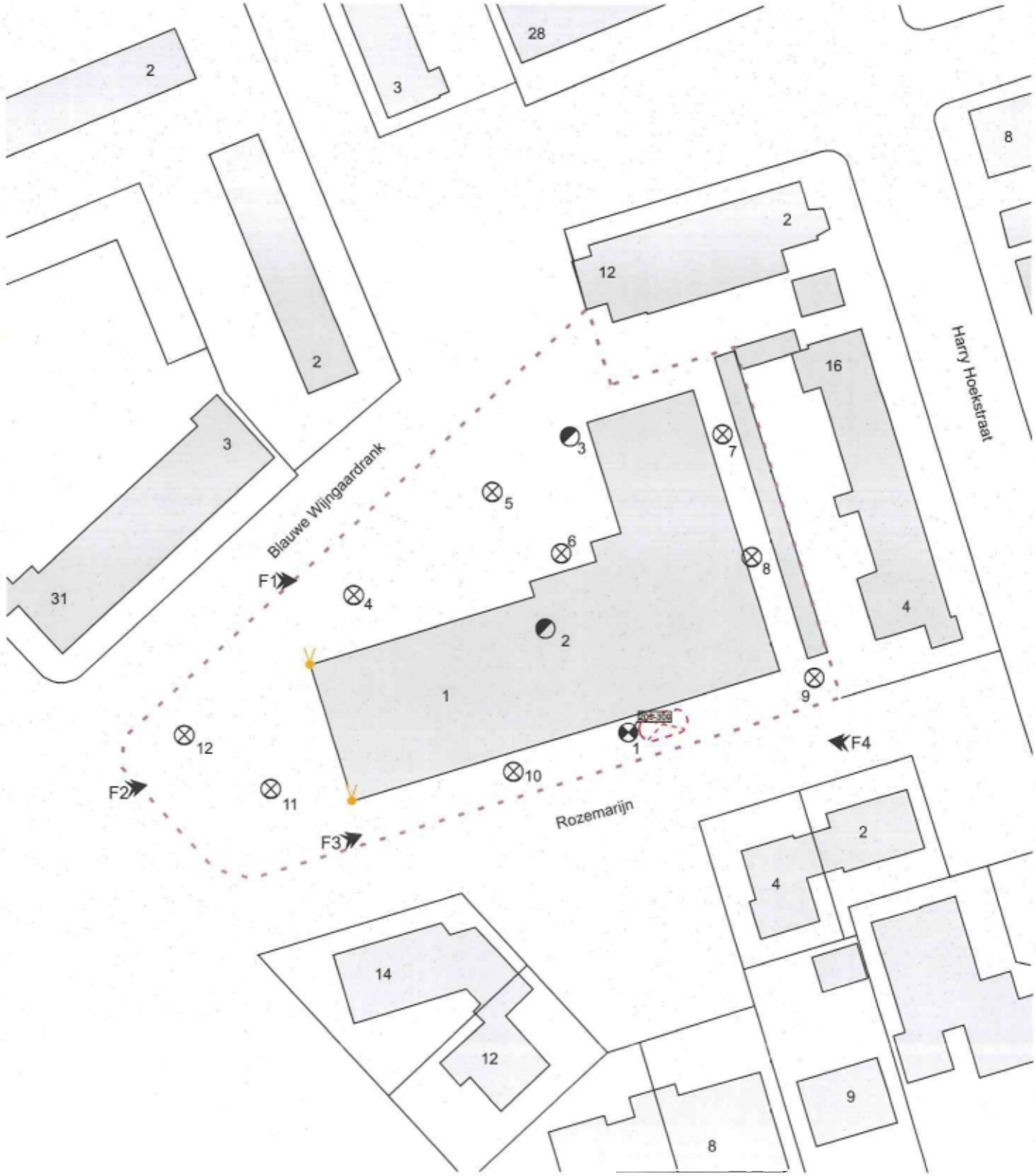
Interventiewaardecontour

Tussenwaardecontour

Streefwaardecontour

1513 — Kadastraal nummer

X — Asbestverdacht materiaal

0 15m

1: 750

Gemeente Westland	Projectnr: 15069 d.d.: 04-09-2013 Getekend door: YMU Formaat: A4	
Verkennend bodemonderzoek Rozemarijn 1 Wateringen	mol ingenieursbureau	

Bijlage C:
Toetsingsresultaten

Toetsingscriteria

Bij de beoordeling en interpretatie van de resultaten is gebruik gemaakt van de toetsingswaarden zoals gehanteerd in het Besluit bodemkwaliteit en de Circulaire Bodemsanering. Voor de grond wordt onderscheid gemaakt in achtergrond- en interventiewaarden. Voor grondwater wordt gesproken over streef- en interventiewaarden. Deze waarden, zoals opgenomen in eerder genoemde documenten, zijn richtwaarden voor de beoordeling van de concentratieniveaus van diverse verontreinigingen in de bodem.

Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen drie niveaus:

- **achtergrond- (AW) en of streefwaarde (S-waarde)**

De achtergrondwaarde betreft landelijk vastgestelde generieke waarden voor een goede bodemkwaliteit.
De streefwaarde geldt als de concentratie aan stoffen in het grondwater die op grond van natuurlijk voorkomen is te verwachten.

- **tussenwaarde**

De tussenwaarde is te bezien als de waarde waarboven in ieder geval een (nader) onderzoek gewenst is. Deze waarde wordt berekend als het gemiddelde van de som van de afzonderlijke achtergrond- en interventiewaarden voor de grond en van de streef- en interventiewaarde voor het grondwater.

- **interventiewaarde (I-waarde)**

De interventiewaarde is te beschouwen als de grens waarboven het noodzakelijk is om op korte termijn tot een saneringsonderzoek en een beslissing omtrent het in voorbereiding nemen van sanerende maatregelen te komen. Ook de interventiewaarden zijn afhankelijk gesteld van het bodemtype.

De toetsingswaarden kunnen voor sommige verontreinigingen afhankelijk zijn van de grondsoort, aangezien in bepaalde grondsoorten van nature hogere concentraties kunnen voorkomen. De toetsingswaarden zijn dan afhankelijk van het lutum- (kleimineralen) en/of humusgehalte (organische stof) van de bodem.

Om de mate van verontreiniging aan te geven wordt bij de evaluatie van de resultaten onderstaande terminologie gebruikt:

- **niet verontreinigd:**

concentratie van de geanalyseerde stoffen is lager dan of gelijk aan de AW- of streefwaarde.

- **licht verontreinigd:**

concentratie van de geanalyseerde stoffen is hoger dan de AW- of streefwaarde maar lager dan of gelijk aan de T-waarde.

- **matig verontreinigd:**

concentratie van de geanalyseerde stoffen is hoger dan de T-waarde maar lager dan of gelijk aan de I-waarde.

- **sterk verontreinigd:**

concentratie van de geanalyseerde stoffen is hoger dan de I-waarde.

Projectnaam	Rozemarijn 1 in Wateringen
Projectcode	15069

Tabel: Analyseresultaten grond (as3000) monsters (gehalten in mg/kgds, tenzij anders aangegeven)

Monstercode	MM1		MM2		AW	1/2(AW+I)	I	RBK
Bodemtype	1		2					eis
	or	*br*	*or*	*br*				
droge stof (gew.-%)	81,4	--	92,9	--				
gewicht artefacten (g)	<1	--	<1	--				
aard van de artefacten (g)	Geen	--	Geen	--				
organische stof (gloeiverlies) (% vd DS)	2,4	--	1,9	--				
KORRELGROOTTEVERDELING								
lutum (bodem) (% vd DS)	15	--	1,3	--				
METALEN								
barium[+]	33	48,7	<20	54,2			920	20
cadmium	0,22	0,311	<0,2	0,241	0,60	6,8	13	0,20
kobalt	6,3	9,15	3,2	11,2	15	102	190	3,0
koper	12	17	5,9	12,2	40	115	190	5,0
kwik	0,09	0,107	0,05	0,0718	0,15	18	36	0,050
lood	28	35,3	14	22	50	290	530	10
molybdeen	1,3	1,3	1,2	1,2	1,5	96	190	1,5
nikkel	27	37,8 *	14	40,8 *	35	68	100	4,0
zink	67	95,1	55	131	140	430	720	20
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN								
naftaleen	0,02	--	<0,01	--				
fenantreen	0,17	--	0,01	--				
antraceen	0,06	--	0,01	--				
fluoranteen	0,34	--	0,04	--				
benzo(a)antraceen	0,20	--	0,02	--				
chryseen	0,19	--	0,03	--				
benzo(k)fluoranteen	0,13	--	0,02	--				
benzo(a)pyreen	0,24	--	0,03	--				
benzo(ghi)peryleen	0,17	--	0,03	--				
indeno(1,2,3-cd)pyreen	0,17	--	0,02	--				
pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	1,7	1,7 *	0,22	0,22	1,5	21	40	0,35
CHLOORBENZENEN								
hexachloorbenzeen (µg/kgds)	<1	2,92	<1	3,5	8,5	1004	2000	1,0
POLYCHLOORBIFENYLEN (PCB)								
PCB 28 (µg/kgds)	<1	--	<1	--				
PCB 52 (µg/kgds)	<1	--	<1	--				
PCB 101 (µg/kgds)	<1	--	<1	--				
PCB 118 (µg/kgds)	<1	--	<1	--				
PCB 138 (µg/kgds)	<1	--	<1	--				
PCB 153 (µg/kgds)	<1	--	<1	--				
PCB 180 (µg/kgds)	<1	--	<1	--				
som PCB (7) (0.7 factor) (µg/kgds)	4,9	20,4 [a]	4,9	24,5 [a]	20	510	1000	4,9
CHLOORBESTRIJDINGSMIDDELEN								
o,p-DDT (µg/kgds)	<1	--	1,1	--				
p,p-DDT (µg/kgds)	<1	--	10	--				
som DDT (0.7 factor) (µg/kgds)	1,4	5,83	11	55	200	950	1700	1,4
o,p-DDD (µg/kgds)	<1	--	<1	--				
p,p-DDD (µg/kgds)	<1	--	2,8	--				
som DDD (0.7 factor) (µg/kgds)	1,4	5,83	3,5	17,5	20	17010	34000	1,4
o,p-DDE (µg/kgds)	<1	--	<1	--				
p,p-DDE (µg/kgds)	<1	--	27	--				
som DDE (0.7 factor) (µg/kgds)	1,4	5,83	27	135 *	100	1200	2300	1,4
som DDT,DDE,DDD (0.7 factor) (µg/kgds)	4,2	--	42	--				4,2
aldrin (µg/kgds)	<1	2,92	<1	3,5			320	1,0
dieldrin (µg/kgds)	<1	--	<1	--				
endrin (µg/kgds)	<1	--	<1	--				

som aldrin/dieldrin/endrin (0.7 factor) (µg/kgds)	2,1	8,75		2,1	10,5		15	2008	4000	2,1
isodrin (µg/kgds)	<1		--	<1		--				
telodrin (µg/kgds)	<1		--	<1		--				
alpha-HCH (µg/kgds)	<1	2,92	a	1,7	8,5	*	1,0	8500	17000	1,0
beta-HCH (µg/kgds)	<1	2,92	a	<1	3,5	a	2,0	801	1600	1,0
gamma-HCH (µg/kgds)	<1	2,92		<1	3,5	a	3,0	602	1200	1,0
delta-HCH (µg/kgds)	<1		--	<1		--				
som a-b-c-d HCH (0.7 factor) (µg/kgds)	2,8		--	3,8		--				
heptachloor (µg/kgds)	<1	2,92	a	<1	3,5	a	0,70	2000	4000	1,0
cis-heptachloorepoxide (µg/kgds)	<1		--	<1		--				
trans-heptachloorepoxide (µg/kgds)	<1		--	<1		--				
som heptachloorepoxide (0.7 factor) (µg/kgds)	1,4	5,83	a	1,4	7	a	2,0	2001	4000	1,4
alpha-endosulfan (µg/kgds)	<1	2,92	a	<1	3,5	a	0,90	2000	4000	1,0
hexachloorbutadieen (µg/kgds)	<1			<1		a	3,0			1,0
trans-chloordaan (µg/kgds)	<1		--	<1		--				
cis-chloordaan (µg/kgds)	<1		--	<1		--				
som chloordaan (0.7 factor) (µg/kgds)	1,4	5,83	a	1,4	7	a	2,0	2001	4000	1,4
som organochloorbestrijdingsmiddelen (0.7 factor) landbodem (µg/kgds)	15		--	54		--				
MINERALE OLIE										
fractie C10 - C12	<5		--	<5		--				
fractie C12 - C22	<5		--	<5		--				
fractie C22 - C30	8		--	<5		--				
fractie C30 - C40	6		--	<5		--				
totaal olie C10 - C40	<20	58,3		<20	70		190	2595	5000	35

Monstercode en monstertraject

1 *11927632-001 MM1 MM1 7 (15-60) 8 (15-60) 9 (15-60)*

2 *11927632-002 MM2 MM2 12 (5-50) 3 (5-50) 4 (0-50)*

De resultaten zijn voor de interventiewaarde getoetst aan de toetsingswaarden zoals vermeld in de Circulaire bodemsanering per 1 juli 2013, Staatcourant 27 juni 2013, Nr. 16675 en voor de achtergrondwaarde aan het Besluit Bodemkwaliteit, Staatscourant 20 december 2007, Nr. 247. Tevens zijn de volgende wijzigingen doorgevoerd: De gewijzigde grenswaarden van een aantal OCB (per 30-07-2008) (www.Senternovem.nl) en de wijziging in de Staatscourant 67 van 7 april 2009 en met wijzingen zoals beschreven in de Staatscourant nr. 22335 (02-11-2012).

De gehalten die de betreffende toetsingswaarden overschrijden zijn als volgt geclassificeerd:

* *het gehalte is groter dan de achtergrondwaarde en kleiner dan of gelijk aan het gemiddelde van de achtergrond- en interventiewaarde*

** *het gehalte is groter dan het gemiddelde van de achtergrond- en interventiewaarde en kleiner dan of gelijk aan de interventiewaarde*

*** *het gehalte is groter dan de interventiewaarde*

-- *geen toetsingswaarde voor opgesteld*

\- *niet geanalyseerd*

\# *verhoogde rapportagegrens, voor meer informatie zie analysecertificaat*

RBK *Tabel 1 (rapportagegrenzen), Staatscourant nr. 22335 (02-11-2012).*

a *gecorrigeerd gehalte is groter dan of gelijk aan de achtergrondwaarde (of geen achtergrondwaarde voor opgesteld), maar wel kleiner dan de RBK rapportagegrens zoals beschreven in de Staatscourant nr. 22335 (02-11-2012), dus mag verondersteld worden kleiner dan de achtergrondwaarde te zijn.*

b *gecorrigeerd gehalte is groter dan de achtergrondwaarde (of geen achtergrondwaarde voor opgesteld), en groter dan de RBK rapportagegrens zoals beschreven in de Staatscourant nr. 22335 (02-11-2012).*

\+ *De interventiewaarde voor barium geldt alleen voor die situaties waarbij duidelijk sprake is van antropogene verontreiniging en geen sprake is van thermisch gereinigde grond en baggerspecie.*

or *Origineel resultaat*

br *Omgerekend resultaat*

De achtergrond- en interventiewaarden zijn afhankelijk van de bodemsamenstelling. Voor de toetsing is gebruik gemaakt van de volgende samenstelling: (Als humus/lutum niet is gemeten geldt een default waarde van lutum = 25% en organische stof = 10%.)

Bodemtype	humus	lutum
1	*2.4%*	*15%*
2	*1.9%*	*1.3%*

Projectnaam	Rozemarijn 1 in Wateringen
Projectcode	15069

Tabel: Analyseresultaten grond (as3000) monsters (gehalten in mg/kgds, tenzij anders aangegeven)

Monstercode	MM3		M4		AW	1/2(AW+I)	I	RBK
Bodemtype	3		4					eis
	or	*br*	*or*	*br*				
droge stof (gew.-%)	78,2	--	78,5	--				
gewicht artefacten (g)	<1	--	<1	--				
aard van de artefacten (g)	Geen	--	Geen	--				
organische stof (gloeiverlies) (% vd DS)	3,1	--	2,4	--				
KORRELGROOTTEVERDELING								
lutum (bodem) (% vd DS)	17	--	20	--				
METALEN								
barium[+]	34	45,8	35	41,7			920	20
cadmium	<0,2	0,188	0,28	0,372	0,60	6,8	13	0,20
kobalt	7,3	9,72	6,4	7,58	15	102	190	3,0
koper	12	16	12	15,2	40	115	190	5,0
kwik	0,05	0,0574	0,12	0,133	0,15	18	36	0,050
lood	22	26,7	28	32,9	50	290	530	10
molybdeen	<0,5	0,35	<0,5	0,35	1,5	96	190	1,5
nikkel	21	27,2	17	19,8	35	68	100	4,0
zink	59	78,2	69	85	140	430	720	20
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN								
naftaleen	<0,01	--	<0,01	--				
fenantreen	0,03	--	0,03	--				
antraceen	0,01	--	0,01	--				
fluoranteen	0,08	--	0,07	--				
benzo(a)antraceen	0,04	--	0,03	--				
chryseen	0,04	--	0,04	--				
benzo(k)fluoranteen	0,03	--	0,03	--				
benzo(a)pyreen	0,05	--	0,05	--				
benzo(ghi)peryleen	0,04	--	0,04	--				
indeno(1,2,3-cd)pyreen	0,04	--	0,04	--				
pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	0,38	0,38	0,34	0,34	1,5	21	40	0,35
CHLOORBENZENEN								
hexachloorbenzeen (µg/kgds)	<1	2,26	<1	2,92	8,5	1004	2000	1,0
POLYCHLOORBIFENYLEN (PCB)								
PCB 28 (µg/kgds)	<1	--	<1	--				
PCB 52 (µg/kgds)	<1	--	<1	--				
PCB 101 (µg/kgds)	<1	--	<1	--				
PCB 118 (µg/kgds)	<1	--	<1	--				
PCB 138 (µg/kgds)	<1	--	<1	--				
PCB 153 (µg/kgds)	<1	--	<1	--				
PCB 180 (µg/kgds)	<1	--	<1	--				
som PCB (7) (0.7 factor) (µg/kgds)	4,9	15,8	4,9	20,4 [a]	20	510	1000	4,9
CHLOORBESTRIJDINGSMIDDELEN								
o,p-DDT (µg/kgds)	<1	--	<1	--				
p,p-DDT (µg/kgds)	<1	--	1,6	--				
som DDT (0.7 factor) (µg/kgds)	1,4	4,52	2,3	9,58	200	950	1700	1,4
o,p-DDD (µg/kgds)	<1	--	<1	--				
p,p-DDD (µg/kgds)	<1	--	<1	--				
som DDD (0.7 factor) (µg/kgds)	1,4	4,52	1,4	5,83	20	17010	34000	1,4
o,p-DDE (µg/kgds)	<1	--	<1	--				
p,p-DDE (µg/kgds)	<1	--	2,8	--				
som DDE (0.7 factor) (µg/kgds)	1,4	4,52	3,5	14,6	100	1200	2300	1,4
som DDT,DDE,DDD (0.7 factor) (µg/kgds)	4,2	--	7,2	--				4,2
aldrin (µg/kgds)	<1	2,26	<1	2,92			320	1,0
dieldrin (µg/kgds)	<1	--	<1	--				

endrin (µg/kgds)	<1		--	<1		--				
som aldrin/dieldrin/endrin (0.7 factor) (µg/kgds)	2,1	6,77		2,1	8,75		15	2008	4000	2,1
isodrin (µg/kgds)	<1		--	<1		--				
telodrin (µg/kgds)	<1		--	<1		--				
alpha-HCH (µg/kgds)	<1	2,26	[a]	<1	2,92	[a]	1,0	8500	17000	1,0
beta-HCH (µg/kgds)	<1	2,26	[a]	<1	2,92	[a]	2,0	801	1600	1,0
gamma-HCH (µg/kgds)	<1	2,26		<1	2,92		3,0	602	1200	1,0
delta-HCH (µg/kgds)	<1		--	<1		--				
som a-b-c-d HCH (0.7 factor) (µg/kgds)	2,8		--	2,8		--				
heptachloor (µg/kgds)	<1	2,26	[a]	<1	2,92	[a]	0,70	2000	4000	1,0
cis-heptachloorepoxide (µg/kgds)	<1		--	<1		--				
trans-heptachloorepoxide (µg/kgds)	<1		--	<1		--				
som heptachloorepoxide (0.7 factor) (µg/kgds)	1,4	4,52	[a]	1,4	5,83	[a]	2,0	2001	4000	1,4
alpha-endosulfan (µg/kgds)	<1	2,26	[a]	<1	2,92	[a]	0,90	2000	4000	1,0
hexachloorbutadieen (µg/kgds)	<1			<1			3,0			1,0
trans-chloordaan (µg/kgds)	<1		--	<1		--				
cis-chloordaan (µg/kgds)	<1		--	<1		--				
som chloordaan (0.7 factor) (µg/kgds)	1,4	4,52	[a]	1,4	5,83	[a]	2,0	2001	4000	1,4
som organochloorbestrijdingsmiddelen (0.7 factor) landbodem (µg/kgds)	15		--	18		--				
MINERALE OLIE										
fractie C10 - C12	<5		--	<5		--				
fractie C12 - C22	<5		--	<5		--				
fractie C22 - C30	<5		--	<5		--				
fractie C30 - C40	<5		--	<5		--				
totaal olie C10 - C40	<20	45,2		<20	58,3		190	2595	5000	35

Monstercode en monstertraject

[1] *11927632-003 MM3 MM3 1 (100-150) 2 (100-150) 3 (100-150)*

[2] *11927632-004 M4 M4 6 (0-50)*

De resultaten zijn voor de interventiewaarde getoetst aan de toetsingswaarden zoals vermeld in de Circulaire bodemsanering per 1 juli 2013, Staatcourant 27 juni 2013, Nr. 16675 en voor de achtergrondwaarde aan het Besluit Bodemkwaliteit, Staatscourant 20 december 2007, Nr. 247. Tevens zijn de volgende wijzigingen doorgevoerd: De gewijzigde grenswaarden van een aantal OCB (per 30-07-2008) (www.Senternovem.nl) en de wijziging in de Staatscourant 67 van 7 april 2009 en met wijzingen zoals beschreven in de Staatscourant nr. 22335 (02-11-2012).

De gehalten die de betreffende toetsingswaarden overschrijden zijn als volgt geclassificeerd:

* *het gehalte is groter dan de achtergrondwaarde en kleiner dan of gelijk aan het gemiddelde van de achtergrond- en interventiewaarde*

** *het gehalte is groter dan het gemiddelde van de achtergrond- en interventiewaarde en kleiner dan of gelijk aan de interventiewaarde*

*** *het gehalte is groter dan de interventiewaarde*

-- *geen toetsingswaarde voor opgesteld*

\- *niet geanalyseerd*

\# *verhoogde rapportagegrens, voor meer informatie zie analysecertificaat*

RBK *Tabel 1 (rapportagegrenzen), Staatscourant nr. 22335 (02-11-2012).*

[a] *gecorrigeerd gehalte is groter dan of gelijk aan de achtergrondwaarde (of geen achtergrondwaarde voor opgesteld), maar wel kleiner dan de RBK rapportagegrens zoals beschreven in de Staatscourant nr. 22335 (02-11-2012), dus mag verondersteld worden kleiner dan de achtergrondwaarde te zijn.*

[b] *gecorrigeerd gehalte is groter dan de achtergrondwaarde (of geen achtergrondwaarde voor opgesteld), en groter dan de RBK rapportagegrens zoals beschreven in de Staatscourant nr. 22335 (02-11-2012).*

[+] *De interventiewaarde voor barium geldt alleen voor die situaties waarbij duidelijk sprake is van antropogene verontreiniging en geen sprake is van thermisch gereinigde grond en baggerspecie.*

[or] *Origineel resultaat*

[br] *Omgerekend resultaat*

De achtergrond- en interventiewaarden zijn afhankelijk van de bodemsamenstelling. Voor de toetsing is gebruik gemaakt van de volgende samenstelling: (Als humus/lutum niet is gemeten geldt een default waarde van lutum = 25% en organische stof = 10%.)

Bodemtype	humus	lutum
3	*3.1%*	*17%*
4	*2.4%*	*20%*

Projectnaam	rozemarijn 1
Projectcode	15069

Tabel: Analyseresultaten grondwater (as3000) monsters (gehalten in µg/l, tenzij anders aangegeven)

Monstercode	1-1-1		S	1/2(S+I)	I	RBK
Bodemtype	1					eis
METALEN						
arseen	27	*	10	35	60	5,0
barium	230	*	50	338	625	20
cadmium	<0,20		0,40	3,2	6,0	0,20
kobalt	9,6		20	60	100	2,0
koper	<2,0		15	45	75	2,0
kwik	<0,05		0,050	0,18	0,30	0,050
lood	4,4		15	45	75	2,0
molybdeen	<2		5,0	152	300	2,0
nikkel	8,7		15	45	75	3,0
zink	54		65	432	800	10
VLUCHTIGE AROMATEN						
benzeen	<0,2		0,20	15	30	0,20
tolueen	<0,2		7,0	504	1000	0,20
ethylbenzeen	<0,2		4,0	77	150	0,20
o-xyleen	<0,1	–				0,10
p- en m-xyleen	<0,2	–				0,20
xylenen (0.7 factor)	0,21	a	0,20	35	70	0,21
styreen	<0,2		6,0	153	300	0,20
naftaleen	<0,1	*b	0,01	35	70	0,020
GEHALOGENEERDE KOOLWATERSTOFFEN						
1,1-dichloorethaan	<0,2		7,0	454	900	0,20
1,2-dichloorethaan	<0,2		7,0	204	400	0,20
1,1-dichlooretheen	<0,1	a	0,01	5,0	10	0,10
cis-1,2-dichlooretheen	<0,1	--				0,10
trans-1,2-dichlooretheen	<0,1	--				
som (cis,trans) 1,2-dichloorethenen (0.7 factor)	0,14	a	0,01	10	20	0,14
dichloormethaan	<0,2	a	0,01	500	1000	0,20
1,1-dichloorpropaan	<0,2		0,80	40	80	0,20
1,2-dichloorpropaan	<0,2		0,80	40	80	0,20
1,3-dichloorpropaan	<0,2		0,80	40	80	0,20
som dichloorpropanen (0.7 factor)	0,42		0,80	40	80	0,42
tetrachlooretheen	<0,1	a	0,01	20	40	0,10
tetrachloormethaan	<0,1	a	0,01	5,0	10	0,10
1,1,1-trichloorethaan	<0,1	a	0,01	150	300	0,10
1,1,2-trichloorethaan	<0,1	a	0,01	65	130	0,10
trichlooretheen	<0,2		24	262	500	0,20
chloroform	<0,2		6,0	203	400	0,20
vinylchloride	<0,2	a	0,01	2,5	5,0	0,20
tribroommethaan	<0,2				630	0,20
MINERALE OLIE						
fractie C10 - C12	<25	--				
fractie C12 - C22	<25	--				
fractie C22 - C30	<25	--				
fractie C30 - C40	<25	--				
totaal olie C10 - C40	<50		50	325	600	50

Monstercode en monstertraject
1 *11930081-001 1-1-1 1-1-1 1 (200-300)*

De resultaten zijn getoetst aan de toetsingswaarden zoals vermeld Circulaire bodemsanering per 1 juli 2013, Staatcourant 27 juni 2013, Nr. 16675.
De gehalten die de betreffende toetsingswaarden overschrijden zijn als volgt geclassificeerd:

* *het gehalte is groter dan de streefwaarde en kleiner dan of gelijk aan het gemiddelde van de streef- en interventiewaarde*
** *het gehalte is groter dan het gemiddelde van de streef- en interventiewaarde en kleiner dan of gelijk aan de interventiewaarde*
*** *het gehalte is groter dan de interventiewaarde*
-- *geen toetsingswaarde voor opgesteld*
\- *niet geanalyseerd*
\# *verhoogde rapportagegrens, voor meer informatie zie analysecertificaat*
RBK *Tabel 1 (rapportagegrenzen), Staatscourant nr. 22335 (02-11-2012).*
a *gecorrigeerd gehalte is groter dan of gelijk aan de streefwaarde (of geen streefwaarde voor opgesteld), maar wel kleiner dan de RBK rapportagegrens zoals beschreven in de Staatscourant nr. 22335 (02-11-2012), dus mag verondersteld worden kleiner dan de streefwaarde te zijn.*
b *gecorrigeerd gehalte is groter dan de streefwaarde (of geen streefwaarde voor opgesteld), en groter dan de RBK rapportagegrens zoals beschreven in de Staatscourant nr. 22335 (02-11-2012).*

Bijlage D:
Analysecertificaten

ALcontrol Laboratories

ALcontrol B.V.
Steenhouwerstraat 15 · 3194 AG Rotterdam
Tel.: +31 (0)10 231 47 00 · Fax: +31 (0)10 416 30 34
www.alcontrol.nl

Analyserapport

Ing.bureau Mol
Yvette Mulder
De Lierseweg 2
2291 PD WATERINGEN

Uw projectnaam	: rozemarijn 1
Uw projectnummer	: 15069
ALcontrol rapportnummer	: 11927632, versienummer: 1

Rotterdam, 11-09-2013

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij ontvangt u de analyse resultaten van het laboratoriumonderzoek ten behoeve van uw project 15069. Het onderzoek werd uitgevoerd conform uw opdracht. De gerapporteerde resultaten hebben uitsluitend betrekking op de geteste monsters. De door u aangegeven omschrijvingen voor de monsters en het project zijn overgenomen in dit analyserapport.

Het onderzoek is, met uitzondering van eventueel door derden uitgevoerd onderzoek, uitgevoerd door ALcontrol Laboratories, gevestigd aan de Steenhouwerstraat 15 in Rotterdam (NL).

Dit analyserapport bestaat inclusief bijlagen uit 8 pagina's. In geval van een versienummer van '2' of hoger vervallen de voorgaande versies. Alle bijlagen maken onlosmakelijk onderdeel uit van het rapport. Alleen vermenigvuldiging van het hele rapport is toegestaan.

Mocht u vragen en/of opmerkingen hebben naar aanleiding van dit rapport, bijvoorbeeld als u nadere informatie nodig heeft over de meetonzekerheid van de analyseresultaten in dit rapport, dan verzoeken wij u vriendelijk contact op te nemen met de afdeling Customer Support.

Wij vertrouwen er op u met deze informatie van dienst te zijn.

Hoogachtend,

R. van Duin
Laboratory Manager

TESTEN
RvA L 028

ALCONTROL B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

ALLE OPDRACHTEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD ONDER NUMMER 24251644 BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL ZUID-HOLLAND TE ROTTERDAM EN GEREGISTREERD IN HET HANDELSREGISTER KVK ROTTERDAM 24251644.

AS3000

Ing.bureau Mol
Yvette Mulder

Analyserapport

Projectnaam	rozemarijn 1	Orderdatum	06-09-2013
Projectnummer	15069	Startdatum	06-09-2013
Rapportnummer	11927632 - 1	Rapportagedatum	11-09-2013

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
001	Grond (AS3000)	MM1 MM1 7 (15-60) 8 (15-60) 9 (15-60)
002	Grond (AS3000)	MM2 MM2 12 (5-50) 3 (5-50) 4 (0-50)
003	Grond (AS3000)	MM3 MM3 1 (100-150) 2 (100-150) 3 (100-150)
004	Grond (AS3000)	M4 M4 6 (0-50)

Analyse	Eenheid	Q	001	002	003	004
droge stof	gew.-%	S	81.4	92.9	78.2	78.5
gewicht artefacten	g	S	<1	<1	<1	<1
aard van de artefacten	g	S	geen	geen	geen	geen
organische stof (gloeiverlies)	% vd DS	S	2.4	1.9	3.1	2.4
KORRELGROOTTEVERDELING						
lutum (bodem)	% vd DS	S	15	1.3	17	20
METALEN						
barium	mg/kgds	S	33	<20	34	35
cadmium	mg/kgds	S	0.22	<0.2	<0.2	0.28
kobalt	mg/kgds	S	6.3	3.2	7.3	6.4
koper	mg/kgds	S	12	5.9	12	12
kwik	mg/kgds	S	0.09	0.05	0.05	0.12
lood	mg/kgds	S	28	14	22	28
molybdeen	mg/kgds	S	1.3	1.2	<0.5	<0.5
nikkel	mg/kgds	S	27	14	21	17
zink	mg/kgds	S	67	55	59	69
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN						
naftaleen	mg/kgds	S	0.02	<0.01	<0.01	<0.01
fenantreen	mg/kgds	S	0.17	0.01	0.03	0.03
antraceen	mg/kgds	S	0.06	0.01	0.01	0.01
fluoranteen	mg/kgds	S	0.34	0.04	0.08	0.07
benzo(a)antraceen	mg/kgds	S	0.20	0.02	0.04	0.03
chryseen	mg/kgds	S	0.19	0.03	0.04	0.04
benzo(k)fluoranteen	mg/kgds	S	0.13	0.02	0.03	0.03
benzo(a)pyreen	mg/kgds	S	0.24	0.03	0.05	0.05
benzo(ghi)peryleen	mg/kgds	S	0.17	0.03	0.04	0.04
indeno(1,2,3-cd)pyreen	mg/kgds	S	0.17	0.02	0.04	0.04
pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	mg/kgds	S	1.7 [1)]	0.22 [1)]	0.38 [1)]	0.34 [1)]
CHLOORBENZENEN						
hexachloorbenzeen	µg/kgds	S	<1	<1	<1	<1
POLYCHLOORBIFENYLEN (PCB)						
PCB 28	µg/kgds	S	<1	<1	<1	<1
PCB 52	µg/kgds	S	<1	<1	<1	<1
PCB 101	µg/kgds	S	<1	<1	<1	<1
PCB 118	µg/kgds	S	<1	<1	<1	<1
PCB 138	µg/kgds	S	<1	<1	<1	<1

De met S gemerkte analyses zijn geaccrediteerd en vallen onder de AS3000-erkenning. Overige accreditaties zijn gemerkt met een Q.

Paraaf :

RvA L 028

ALCONTROL B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028.

AS3000

Ing.bureau Mol
Yvette Mulder

Analyserapport

Projectnaam	rozemarijn 1	Orderdatum	06-09-2013
Projectnummer	15069	Startdatum	06-09-2013
Rapportnummer	11927632 - 1	Rapportagedatum	11-09-2013

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
001	Grond (AS3000)	MM1 MM1 7 (15-60) 8 (15-60) 9 (15-60)
002	Grond (AS3000)	MM2 MM2 12 (5-50) 3 (5-50) 4 (0-50)
003	Grond (AS3000)	MM3 MM3 1 (100-150) 2 (100-150) 3 (100-150)
004	Grond (AS3000)	M4 M4 6 (0-50)

Analyse	Eenheid	Q	001	002	003	004
PCB 153	µg/kgds	S	<1	<1	<1	<1
PCB 180	µg/kgds	S	<1	<1	<1	<1
som PCB (7) (0.7 factor)	µg/kgds	S	4.9 [1)]	4.9 [1)]	4.9 [1)]	4.9 [1)]
CHLOORBESTRIJDINGSMIDDELEN						
o,p-DDT	µg/kgds	S	<1	1.1	<1	<1
p,p-DDT	µg/kgds	S	<1	10	<1	1.6
som DDT (0.7 factor)	µg/kgds	S	1.4 [1)]	11 [1)]	1.4 [1)]	2.3 [1)]
o,p-DDD	µg/kgds	S	<1	<1	<1	<1
p,p-DDD	µg/kgds	S	<1	2.8	<1	<1
som DDD (0.7 factor)	µg/kgds	S	1.4 [1)]	3.5 [1)]	1.4 [1)]	1.4 [1)]
o,p-DDE	µg/kgds	S	<1	<1	<1	<1
p,p-DDE	µg/kgds	S	<1	27	<1	2.8
som DDE (0.7 factor)	µg/kgds	S	1.4 [1)]	27 [1)]	1.4 [1)]	3.5 [1)]
som DDT,DDE,DDD (0.7 factor)	µg/kgds		4.2 [1)]	42 [1)]	4.2 [1)]	7.2 [1)]
aldrin	µg/kgds	S	<1	<1	<1	<1
dieldrin	µg/kgds	S	<1	<1	<1	<1
endrin	µg/kgds	S	<1	<1	<1	<1
som aldrin/dieldrin/endrin (0.7 factor)	µg/kgds	S	2.1 [1)]	2.1 [1)]	2.1 [1)]	2.1 [1)]
isodrin	µg/kgds	S	<1	<1	<1	<1
telodrin	µg/kgds	S	<1	<1	<1	<1
alpha-HCH	µg/kgds	S	<1	1.7 [2)]	<1	<1
beta-HCH	µg/kgds	S	<1	<1	<1	<1
gamma-HCH	µg/kgds	S	<1	<1	<1	<1
delta-HCH	µg/kgds	S	<1	<1	<1	<1
som a-b-c-d HCH (0.7 factor)	µg/kgds		2.8 [1)]	3.8 [1)]	2.8 [1)]	2.8 [1)]
heptachloor	µg/kgds	S	<1	<1	<1	<1
cis-heptachloorepoxide	µg/kgds	S	<1	<1	<1	<1
trans-heptachloorepoxide	µg/kgds	S	<1	<1	<1	<1
som heptachloorepoxide (0.7 factor)	µg/kgds	S	1.4 [1)]	1.4 [1)]	1.4 [1)]	1.4 [1)]
alpha-endosulfan	µg/kgds	S	<1	<1	<1	<1
hexachloorbutadieen	µg/kgds	S	<1	<1	<1	<1
trans-chloordaan	µg/kgds	S	<1	<1	<1	<1
cis-chloordaan	µg/kgds	S	<1	<1	<1	<1
som chloordaan (0.7 factor)	µg/kgds	S	1.4 [1)]	1.4 [1)]	1.4 [1)]	1.4 [1)]
som organochloorbestrijdingsmiddelen (0.7 factor) landbodem	µg/kgds	S	15	54	15	18
MINERALE OLIE						
fractie C10 - C12	mg/kgds		<5	<5	<5	<5
fractie C12 - C22	mg/kgds		<5	<5	<5	<5
fractie C22 - C30	mg/kgds		8	<5	<5	<5

De met S gemerkte analyses zijn geaccrediteerd en vallen onder de AS3000-erkenning. Overige accreditaties zijn gemerkt met een Q.

Paraaf :

ALCONTROL B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 025

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD OP DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM ONDER FUNCTIE HANDELSREGISTER KVK ROTTERDAM 24356286

RvA I 028

AS3000

ALcontrol Laboratories

Ing.bureau Mol
Yvette Mulder

Analyserapport

Projectnaam	rozemarijn 1	Orderdatum	06-09-2013
Projectnummer	15069	Startdatum	06-09-2013
Rapportnummer	11927632 - 1	Rapportagedatum	11-09-2013

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
001	Grond (AS3000)	MM1 MM1 7 (15-60) 8 (15-60) 9 (15-60)
002	Grond (AS3000)	MM2 MM2 12 (5-50) 3 (5-50) 4 (0-50)
003	Grond (AS3000)	MM3 MM3 1 (100-150) 2 (100-150) 3 (100-150)
004	Grond (AS3000)	M4 M4 6 (0-50)

Analyse	Eenheid	Q	001	002	003	004
fractie C30 - C40	mg/kgds		6	<5	<5	<5
totaal olie C10 - C40	mg/kgds	S	<20	<20	<20	<20

De met S gemerkte analyses zijn geaccrediteerd en vallen onder de AS3000-erkenning. Overige accreditaties zijn gemerkt met een Q.

Paraaf :

ALCONTROL B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER KVK ROTTERDAM 24256286

Ing.bureau Mol
Yvette Mulder

Analyserapport

Projectnaam	rozemarijn 1	Orderdatum	06-09-2013
Projectnummer	15069	Startdatum	06-09-2013
Rapportnummer	11927632 - 1	Rapportagedatum	11-09-2013

Monster beschrijvingen

001	*	De monstervoorbehandeling en analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000, dit geldt alleen voor de analyses die worden gerapporteerd met het "S" kenmerk.
002	*	De monstervoorbehandeling en analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000, dit geldt alleen voor de analyses die worden gerapporteerd met het "S" kenmerk.
003	*	De monstervoorbehandeling en analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000, dit geldt alleen voor de analyses die worden gerapporteerd met het "S" kenmerk.
004	*	De monstervoorbehandeling en analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000, dit geldt alleen voor de analyses die worden gerapporteerd met het "S" kenmerk.

Voetnoten

1	De sommatie na verrekening van de 0.7 factor conform AS3000
2	Het gehalte is indicatief i.v.m. de aanwezigheid van componenten die een storende invloed hebben op de meting.

Paraaf :

TESTEN
RvA I 028

ALCONTROL B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. I 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER KVK ROTTERDAM 24295755

AS3000

Ing.bureau Mol
Yvette Mulder

Analyserapport

Projectnaam	rozemarijn 1	Orderdatum	06-09-2013
Projectnummer	15069	Startdatum	06-09-2013
Rapportnummer	11927632 - 1	Rapportagedatum	11-09-2013

Analyse	Monstersoort	Relatie tot norm
droge stof	Grond (AS3000)	Grond: gelijkwaardig aan NEN-ISO 11465, Grond (AS3000): conform AS3010-2
gewicht artefacten	Grond (AS3000)	Conform AS3000, NEN 5709
aard van de artefacten	Grond (AS3000)	Idem
organische stof (gloeiverlies)	Grond (AS3000)	Grond/Puin: gelijkwaardig aan NEN 5754. Grond (AS3000): conform AS3010
lutum (bodem)	Grond (AS3000)	Conform AS3010-4
barium	Grond (AS3000)	Conform AS3010-5, conform NEN 6950 (ontsluiting conform NEN 6961, meting conform NEN 6966) eigen methode (ontsluiting conform NEN 6961, meting conform ISO 22036).
cadmium	Grond (AS3000)	Idem
kobalt	Grond (AS3000)	Idem
koper	Grond (AS3000)	Idem
kwik	Grond (AS3000)	Conform AS 3010-5 en conform NEN 6950 (ontsluiting conform NEN 6961, meting conform NEN-ISO 16772)
lood	Grond (AS3000)	Conform AS3010-5, conform NEN 6950 (ontsluiting conform NEN 6961, meting conform NEN 6966) eigen methode (ontsluiting conform NEN 6961, meting conform ISO 22036).
molybdeen	Grond (AS3000)	Idem
nikkel	Grond (AS3000)	Idem
zink	Grond (AS3000)	Idem
naftaleen	Grond (AS3000)	Conform AS3010-6
fenantreen	Grond (AS3000)	Idem
antraceen	Grond (AS3000)	Idem
fluoranteen	Grond (AS3000)	Idem
benzo(a)antraceen	Grond (AS3000)	Idem
chryseen	Grond (AS3000)	Idem
benzo(k)fluoranteen	Grond (AS3000)	Idem
benzo(a)pyreen	Grond (AS3000)	Idem
benzo(ghi)peryleen	Grond (AS3000)	Idem
indeno(1,2,3-cd)pyreen	Grond (AS3000)	Idem
pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	Grond (AS3000)	Idem
hexachloorbenzeen	Grond (AS3000)	Conform AS3020-2
PCB 28	Grond (AS3000)	Conform AS3010-8
PCB 52	Grond (AS3000)	Idem
PCB 101	Grond (AS3000)	Idem
PCB 118	Grond (AS3000)	Idem
PCB 138	Grond (AS3000)	Idem
PCB 153	Grond (AS3000)	Idem
PCB 180	Grond (AS3000)	Idem
som PCB (7) (0.7 factor)	Grond (AS3000)	Idem
o,p-DDT	Grond (AS3000)	Conform AS3020-1
p,p-DDT	Grond (AS3000)	Idem
som DDT (0.7 factor)	Grond (AS3000)	Idem
o,p-DDD	Grond (AS3000)	Idem
p,p-DDD	Grond (AS3000)	Idem
som DDD (0.7 factor)	Grond (AS3000)	Idem
o,p-DDE	Grond (AS3000)	Idem
p,p-DDE	Grond (AS3000)	Idem
som DDE (0.7 factor)	Grond (AS3000)	Idem
som DDT,DDE,DDD (0.7 factor)	Grond (AS3000)	Idem
aldrin	Grond (AS3000)	Idem
dieldrin	Grond (AS3000)	Idem
endrin	Grond (AS3000)	Idem

Paraaf :

ALCONTROL B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028
AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: 24265285

Ing.bureau Mol
Yvette Mulder

Analyserapport

Projectnaam	rozemarijn 1	Orderdatum	06-09-2013
Projectnummer	15069	Startdatum	06-09-2013
Rapportnummer	11927632 - 1	Rapportagedatum	11-09-2013

Analyse	Monstersoort	Relatie tot norm
som aldrin/dieldrin/endrin (0.7 factor)	Grond (AS3000)	Idem
isodrin	Grond (AS3000)	Idem
telodrin	Grond (AS3000)	Idem
alpha-HCH	Grond (AS3000)	Idem
beta-HCH	Grond (AS3000)	Idem
gamma-HCH	Grond (AS3000)	Idem
delta-HCH	Grond (AS3000)	Conform AS3020-3
som a-b-c-d HCH (0.7 factor)	Grond (AS3000)	Eigen methode, aceton/hexaan-extractie, clean-up, analyse m.b.v. GCMS
heptachloor	Grond (AS3000)	Conform AS3020-1
cis-heptachloorepoxide	Grond (AS3000)	Idem
trans-heptachloorepoxide	Grond (AS3000)	Idem
som heptachloorepoxide (0.7 factor)	Grond (AS3000)	Idem
alpha-endosulfan	Grond (AS3000)	Idem
hexachloorbutadieen	Grond (AS3000)	Idem
trans-chloordaan	Grond (AS3000)	Idem
cis-chloordaan	Grond (AS3000)	Idem
som chloordaan (0.7 factor)	Grond (AS3000)	Idem
som organochloorbestrijdingsmiddelen (0.7 factor) landbodem	Grond (AS3000)	Conform AS3020
totaal olie C10 - C40	Grond (AS3000)	Conform prestatieblad 3010-7 Gelijkwaardig aan NEN-EN-ISO 16703
	Grond (AS3000)	Conform CMA 3/R.1

Monster	Barcode	Aanlevering	Monstername	Verpakking	
001	A9218694	06-09-2013	06-09-2013	ALC201	
001	A9218715	06-09-2013	06-09-2013	ALC201	
001	A9218829	06-09-2013	06-09-2013	ALC201	
002	A9218578	06-09-2013	06-09-2013	ALC201	
002	A9218703	06-09-2013	06-09-2013	ALC201	
002	A9218726	06-09-2013	06-09-2013	ALC201	
003	A9218713	06-09-2013	06-09-2013	ALC201	
003	A9218814	06-09-2013	06-09-2013	ALC201	
003	A9218837	06-09-2013	06-09-2013	ALC201	
004	A9218731	06-09-2013	06-09-2013	ALC201	Theoretische monsternamedatum

Paraaf :

ALCONTROL B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028
AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265396
RvA L 028
AS3000

Ing.bureau Mol
Yvette Mulder

Analyserapport

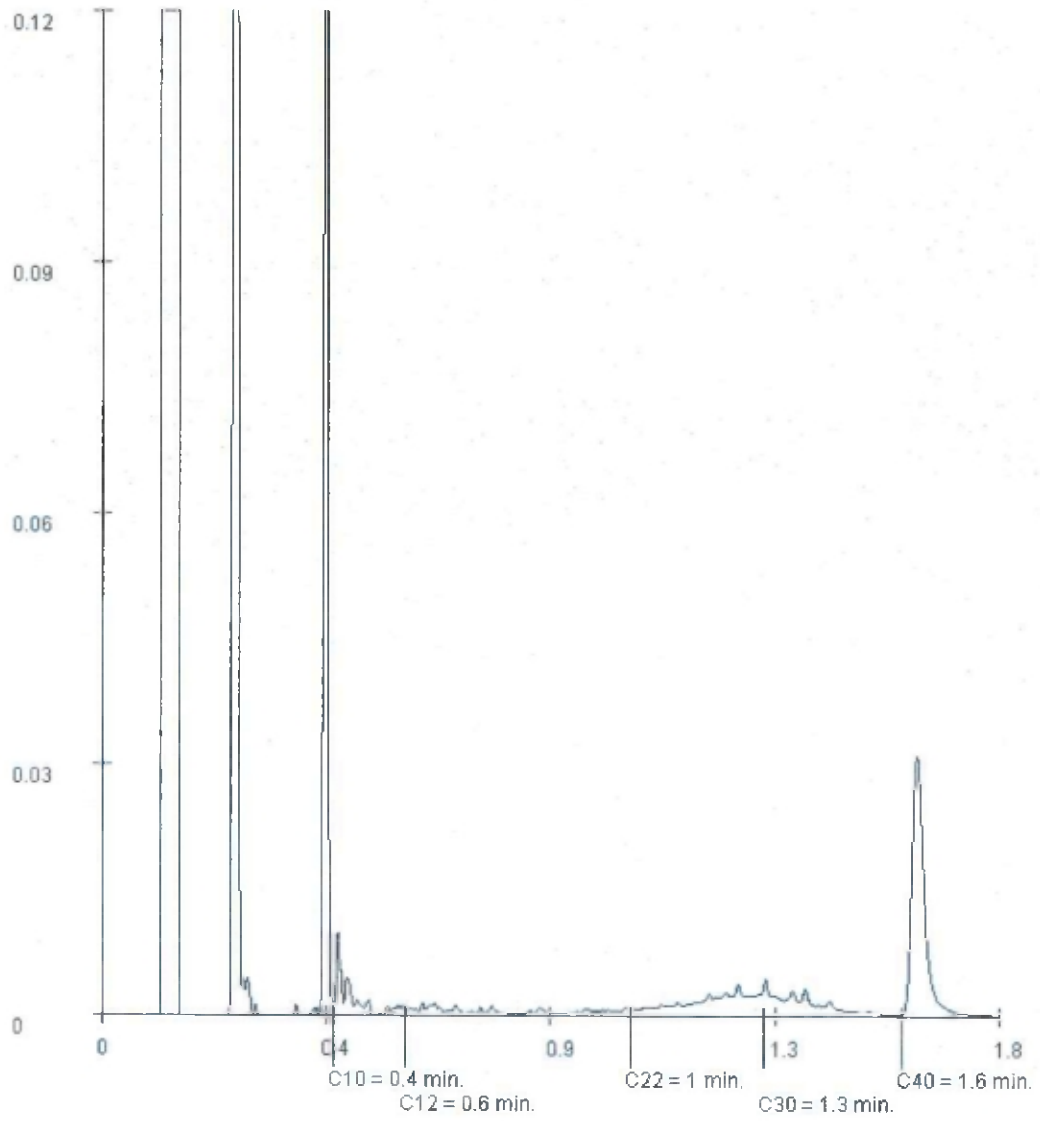
Projectnaam	rozemarijn 1	Orderdatum	06-09-2013
Projectnummer	15069	Startdatum	06-09-2013
Rapportnummer	11927632 - 1	Rapportagedatum	11-09-2013

Monsternummer:	001
Monster beschrijvingen	MM1MM1 7 (15-60) 8 (15-60) 9 (15-60)

Karakterisering naar alkaantraject

benzine	C9-C14
kerosine en petroleum	C10-C16
diesel en gasolie	C10-C28
motorolie	C20-C36
stookolie	C10-C36

De C10 en C40 pieken zijn toegevoegd door het laboratorium en worden gebruikt als interne standaard.

Paraaf :

RvA L 028

ALCONTROL B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24295286

A53000

ALcontrol Laboratories

ALcontrol B.V.
Steenhouwerstraat 15 · 3194 AG Rotterdam
Tel.: +31 (0)10 231 47 00 · Fax: +31 (0)10 416 30 34
www.alcontrol.nl

Analyserapport

Ing.bureau Mol
O.M. Eversteijn
De Lierseweg 2
2291 PD WATERINGEN

Uw projectnaam	: rozemarijn 1
Uw projectnummer	: 15069
ALcontrol rapportnummer	: 11930081, versienummer: 1

Rotterdam, 16-09-2013

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij ontvangt u de analyse resultaten van het laboratoriumonderzoek ten behoeve van uw project 15069. Het onderzoek werd uitgevoerd conform uw opdracht. De gerapporteerde resultaten hebben uitsluitend betrekking op de geteste monsters. De door u aangegeven omschrijvingen voor de monsters en het project zijn overgenomen in dit analyserapport.

Het onderzoek is, met uitzondering van eventueel door derden uitgevoerd onderzoek, uitgevoerd door ALcontrol Laboratories, gevestigd aan de Steenhouwerstraat 15 in Rotterdam (NL).

Dit analyserapport bestaat inclusief bijlagen uit 5 pagina's. In geval van een versienummer van '2' of hoger vervallen de voorgaande versies. Alle bijlagen maken onlosmakelijk onderdeel uit van het rapport. Alleen vermenigvuldiging van het hele rapport is toegestaan.

Mocht u vragen en/of opmerkingen hebben naar aanleiding van dit rapport, bijvoorbeeld als u nadere informatie nodig heeft over de meetonzekerheid van de analyseresultaten in dit rapport, dan verzoeken wij u vriendelijk contact op te nemen met de afdeling Customer Support.

Wij vertrouwen er op u met deze informatie van dienst te zijn.

Hoogachtend,

R. van Duin
Laboratory Manager

ALCONTROL B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

ALLE DIENSTVERRICHTINGEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24065289

ALcontrol Laboratories

Ing.bureau Mol
O.M. Eversteijn

Analyserapport

Projectnaam	rozemarijn 1	Orderdatum	13-09-2013
Projectnummer	15069	Startdatum	13-09-2013
Rapportnummer	11930081 - 1	Rapportagedatum	16-09-2013

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
001	Grondwater (AS3000)	1-1-1 1-1-1 1 (200-300)

Analyse	Eenheid	Q	001
METALEN			
arseen	µg/l	S	27
barium	µg/l	S	230
cadmium	µg/l	S	<0.20
kobalt	µg/l	S	9.6
koper	µg/l	S	<2.0
kwik	µg/l	S	<0.05
lood	µg/l	S	4.4
molybdeen	µg/l	S	<2
nikkel	µg/l	S	8.7
zink	µg/l	S	54
VLUCHTIGE AROMATEN			
benzeen	µg/l	S	<0.2
tolueen	µg/l	S	<0.2
ethylbenzeen	µg/l	S	<0.2
o-xyleen	µg/l	S	<0.1
p- en m-xyleen	µg/l	S	<0.2
xylenen (0.7 factor)	µg/l	S	0.21
styreen	µg/l	S	<0.2
naftaleen	µg/l	S	<0.05
GEHALOGENEERDE KOOLWATERSTOFFEN			
1,1-dichloorethaan	µg/l	S	<0.2
1,2-dichloorethaan	µg/l	S	<0.2
1,1-dichlooretheen	µg/l	S	<0.1
cis-1,2-dichlooretheen	µg/l	S	<0.1
trans-1,2-dichlooretheen	µg/l	S	<0.1
som (cis,trans) 1,2-dichloorethenen (0.7 factor)	µg/l		0.14
dichloormethaan	µg/l	S	<0.2
1,1-dichloorpropaan	µg/l	S	<0.2
1,2-dichloorpropaan	µg/l	S	<0.2
1,3-dichloorpropaan	µg/l	S	<0.2
som dichloorpropanen (0.7 factor)	µg/l	S	0.42
tetrachlooretheen	µg/l	S	<0.1
tetrachloormethaan	µg/l	S	<0.1
1,1,1-trichloorethaan	µg/l	S	<0.1
1,1,2-trichloorethaan	µg/l	S	<0.1
trichlooretheen	µg/l	S	<0.2
chloroform	µg/l	S	<0.2
vinylchloride	µg/l	S	<0.2
tribroommethaan	µg/l	S	<0.2
MINERALE OLIE			

De met S gemerkte analyses zijn geaccrediteerd en vallen onder de AS3000-erkenning. Overige accreditaties zijn gemerkt met een Q.

Paraaf :

ALCONTROL B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 029

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN OPGENEEMD IN DE VOORWAARDEN DIE ZIJN GEDEPONEERD TE ROTTERDAM EN GEDEPONEERD IN HET HANDELSREGISTER KVK ROTTERDAM 24265586

RvA L 029

AS3000

ALcontrol Laboratories

Ing.bureau Mol
O.M. Eversteijn

Analyserapport

Projectnaam	rozemarijn 1	Orderdatum	13-09-2013
Projectnummer	15069	Startdatum	13-09-2013
Rapportnummer	11930081 - 1	Rapportagedatum	16-09-2013

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
001	Grondwater (AS3000)	1-1-1 1-1-1 1 (200-300)

Analyse	Eenheid	Q	001
fractie C10 - C12	µg/l		<25
fractie C12 - C22	µg/l		<25
fractie C22 - C30	µg/l		<25
fractie C30 - C40	µg/l		<25
totaal olie C10 - C40	µg/l	S	<50

De met S gemerkte analyses zijn geaccrediteerd en vallen onder de AS3000-erkenning. Overige accreditaties zijn gemerkt met een Q.

Paraaf :

ALCONTROL B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028
ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM ONDER NUMMER HANDELSREGISTER: 24361 ROTTERDAM DEPENDANCE
RvA L 028
AS3000

Ing.bureau Mol
O.M. Eversteijn

Analyserapport

Projectnaam	rozemarijn 1	Orderdatum	13-09-2013
Projectnummer	15069	Startdatum	13-09-2013
Rapportnummer	11930081 - 1	Rapportagedatum	16-09-2013

Monster beschrijvingen

001 * De monstervoorbehandeling en analyses zijn uitgevoerd conform Accreditatieschema AS3000, dit geldt alleen voor de analyses die worden gerapporteerd met het "S" kenmerk.

Paraaf :

ALCONTROL B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 029

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD [illegible] GEACCREDITEERD BIJ DE RAAD VOOR ACCREDITATIE EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM (HECHTING)
HANDELSREGISTER KVK ROTTERDAM 24079288

ALcontrol Laboratories

Ing.bureau Mol
O.M. Eversteijn

Analyserapport

Projectnaam	rozemarijn 1	Orderdatum	13-09-2013
Projectnummer	15069	Startdatum	13-09-2013
Rapportnummer	11930081 - 1	Rapportagedatum	16-09-2013

Analyse	Monstersoort	Relatie tot norm
arseen	Grondwater (AS3000)	Conform AS3150-1 en conform NEN 6966 (meting conform NEN-EN-ISO 11885)
barium	Grondwater (AS3000)	Conform AS3110-3 en Conform NEN 6966 (meting conform NEN-EN-ISO 11885)
cadmium	Grondwater (AS3000)	Idem
kobalt	Grondwater (AS3000)	Idem
koper	Grondwater (AS3000)	Idem
kwik	Grondwater (AS3000)	Conform AS3110-3 en conform NEN-EN-ISO 17852
lood	Grondwater (AS3000)	Conform AS3110-3 en Conform NEN 6966 (meting conform NEN-EN-ISO 11885)
molybdeen	Grondwater (AS3000)	Idem
nikkel	Grondwater (AS3000)	Idem
zink	Grondwater (AS3000)	Idem
benzeen	Grondwater (AS3000)	Conform AS3130-1
tolueen	Grondwater (AS3000)	Idem
ethylbenzeen	Grondwater (AS3000)	Idem
o-xyleen	Grondwater (AS3000)	Idem
p- en m-xyleen	Grondwater (AS3000)	Idem
xylenen (0.7 factor)	Grondwater (AS3000)	Conform AS3130-1
styreen	Grondwater (AS3000)	Conform AS3130-1
naftaleen	Grondwater (AS3000)	Idem
1,1-dichloorethaan	Grondwater (AS3000)	Idem
1,2-dichloorethaan	Grondwater (AS3000)	Idem
1,1-dichlooretheen	Grondwater (AS3000)	Idem
cis-1,2-dichlooretheen	Grondwater (AS3000)	Idem
trans-1,2-dichlooretheen	Grondwater (AS3000)	Idem
som (cis,trans) 1,2-dichloorethenen (0.7 factor)	Grondwater (AS3000)	Idem
dichloormethaan	Grondwater (AS3000)	Idem
1,1-dichloorpropaan	Grondwater (AS3000)	Idem
1,2-dichloorpropaan	Grondwater (AS3000)	Idem
1,3-dichloorpropaan	Grondwater (AS3000)	Idem
som dichloorpropanen (0.7 factor)	Grondwater (AS3000)	Idem
tetrachlooretheen	Grondwater (AS3000)	Idem
tetrachloormethaan	Grondwater (AS3000)	Idem
1,1,1-trichloorethaan	Grondwater (AS3000)	Idem
1,1,2-trichloorethaan	Grondwater (AS3000)	Idem
trichlooretheen	Grondwater (AS3000)	Idem
chloroform	Grondwater (AS3000)	Idem
vinylchloride	Grondwater (AS3000)	Idem
tribroommethaan	Grondwater (AS3000)	Idem
totaal olie C10 - C40	Grondwater (AS3000)	Conform AS3110-5

Monster	Barcode	Aanlevering	Monstername	Verpakking
001	B1178488	13-09-2013	13-09-2013	ALC204
001	G8468708	13-09-2013	13-09-2013	ALC236
001	G8468713	13-09-2013	13-09-2013	ALC236

Paraaf :

TESTING RvA L 028

ALCONTROL B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

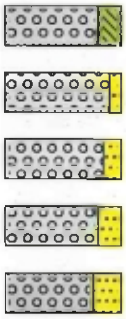
AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM ONDER NUMMER HANDELSREGISTER KVK ROTTERDAM 24295286

AS3000

Bijlage E:
Boorstaten

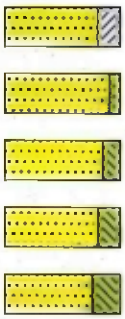
Legenda (conform NEN 5104)

grind

- Grind, siltig
- Grind, zwak zandig
- Grind, matig zandig
- Grind, sterk zandig
- Grind, uiterst zandig

zand

- Zand, kleïig
- Zand, zwak siltig
- Zand, matig siltig
- Zand, sterk siltig
- Zand, uiterst siltig

veen

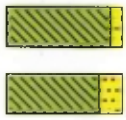
- Veen, mineraalarm
- Veen, zwak kleïig
- Veen, sterk kleïig
- Veen, zwak zandig
- Veen, sterk zandig

klei

- Klei, zwak siltig
- Klei, matig siltig
- Klei, sterk siltig
- Klei, uiterst siltig
- Klei, zwak zandig
- Klei, matig zandig
- Klei, sterk zandig

leem

- Leem, zwak zandig
- Leem, sterk zandig

overige toevoegingen

- zwak humeus
- matig humeus
- sterk humeus
- zwak grindig
- matig grindig
- sterk grindig

geur

- geen geur
- zwakke geur
- matige geur
- sterke geur
- uiterste geur

olie

- geen olie-water reactie
- zwakke olie-water reactie
- matige olie-water reactie
- sterke olie-water reactie
- uiterste olie-water reactie

p.i.d.-waarde

- >0
- >1
- >10
- >100
- >1000
- >10000

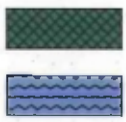
monsters

- geroerd monster
- ongeroerd monster
- volumering

overig

- bijzonder bestanddeel
- Gemiddeld hoogste grondwaterstand
- grondwaterstand
- Gemiddeld laagste grondwaterstand

- slib
- water

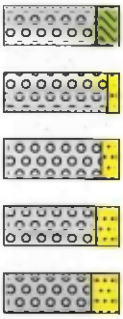
peilbuis

- blinde buis
- casing
- hoogste grondwaterstand
- gemiddelde grondwaterstand
- laagste grondwaterstand
- bentoniet afdichting
- filter

Legenda (conform NEN 5104)

grind

Grind, siltig

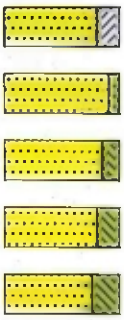
Grind, zwak zandig

Grind, matig zandig

Grind, sterk zandig

Grind, uiterst zandig

zand

Zand, kleiïg

Zand, zwak siltig

Zand, matig siltig

Zand, sterk siltig

Zand, uiterst siltig

veen

Veen, mineraalarm

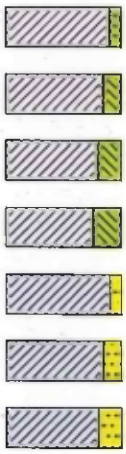
Veen, zwak kleiïg

Veen, sterk kleiïg

Veen, zwak zandig

Veen, sterk zandig

klei

Klei, zwak siltig

Klei, matig siltig

Klei, sterk siltig

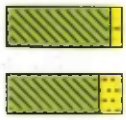
Klei, uiterst siltig

Klei, zwak zandig

Klei, matig zandig

Klei, sterk zandig

leem

Leem, zwak zandig

Leem, sterk zandig

overige toevoegingen

zwak humeus

matig humeus

sterk humeus

zwak grindig

matig grindig

sterk grindig

geur

- geen geur
- zwakke geur
- matige geur
- sterke geur
- uiterste geur

olie

- geen olie-water reactie
- zwakke olie-water reactie
- matige olie-water reactie
- sterke olie-water reactie
- uiterste olie-water reactie

p.i.d.-waarde

- >0
- >1
- >10
- >100
- >1000
- >10000

monsters

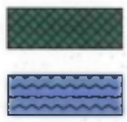
geroerd monster

ongeroerd monster

volumering

overig

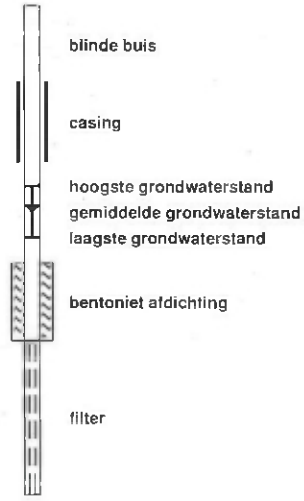
- bijzonder bestanddeel
- Gemiddeld hoogste grondwaterstand
- grondwaterstand
- Gemiddeld laagste grondwaterstand

slib

water

peilbuis

blinde buis

casing

hoogste grondwaterstand
gemiddelde grondwaterstand
laagste grondwaterstand

bentoniet afdichting

filter

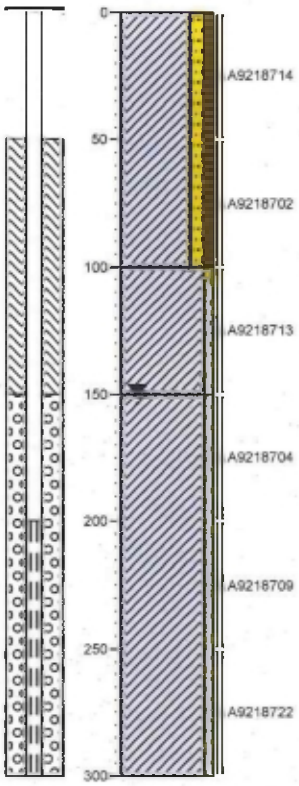
Projectnaam: rozemarijn 1

Projectcode: 15069

mol ingenieursbureau

Boring: 1

Datum: 6-9-2013
GWS: 150
Opmerking:

0 gras
Klei, matig zandig, zwak humeus, sterk wortelhoudend, geen olie-water reactie, licht grijsbruin, Edelmanboor

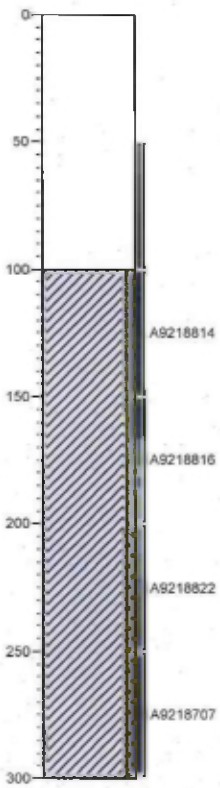
-100 Klei, zwak zandig, geen olie-water reactie, licht grijsbruin, Edelmanboor

-150 Klei, zwak zandig, geen olie-water reactie, licht bruingrijs, Edelmanboor

-300

Boring: 2

Datum: 6-9-2013
GWS:
Opmerking: kruipluik

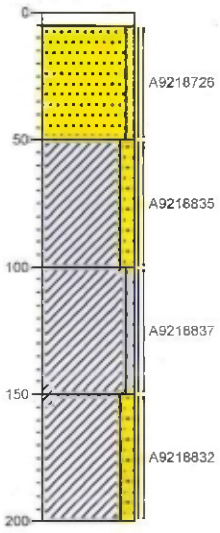
0 beton
Edelmanboor, loos

-100 Klei, zwak zandig, geen olie-water reactie, neutraalgrijs, Guts

-300

Boring: 3

Datum: 6-9-2013
GWS:
Opmerking:

0 tegel
-5 Edelmanboor
Zand, matig fijn, zwak siltig, geen olie-water reactie, lichtgrijs, Edelmanboor

-50 Klei, matig zandig, geen olie-water reactie, donkergrijs, Edelmanboor

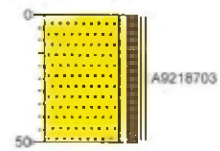
-100 Klei, zwak zandig, geen olie-water reactie, groengrijs, Guts

-150 Klei, matig zandig, geen olie-water reactie, donker groengrijs, Guts

-200

Boring: 4

Datum: 6-9-2013
GWS:
Opmerking:

0 gras
Zand, zeer fijn, zwak siltig, zwak humeus, zwak kleihoudend, geen olie-water reactie, licht grijsbruin, Edelmanboor

-50

Boormeester: dri

12-09-2013

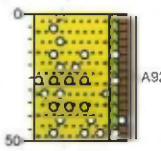
Projectnaam: rozemarijn 1

Projectcode: 15069

mol ingenieursbureau

Boring: 5

Datum: 6-9-2013
GWS:
Opmerking:

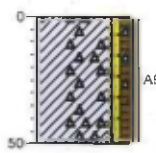
0 gras

Zand, zeer fijn, zwak siltig, zwak humeus, matig grindhoudend, zwak roesthoudend, geen olie-water reactie, licht grijsbruin, Edelmanboor

-50

Boring: 6

Datum: 6-9-2013
GWS:
Opmerking:

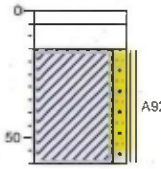
0 gras

Klei, zwak zandig, zwak humeus, sporen puin, geen olie-water reactie, licht grijsbruin, Edelmanboor

-50

Boring: 7

Datum: 6-9-2013
GWS:
Opmerking:

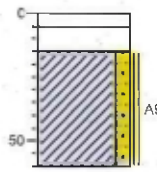
0 tegel
-5 Edelmanboor
-15 Gestabiliseerd zand, Edelmanboor

Klei, matig zandig, zwak wortelhoudend, geen olie-water reactie, groengrijs, Edelmanboor

-60

Boring: 8

Datum: 6-9-2013
GWS:
Opmerking:

0 tegel
-5 Edelmanboor
-15 Gestabiliseerd zand, Edelmanboor

Klei, matig zandig, zwak wortelhoudend, geen olie-water reactie, groengrijs, Edelmanboor

-60

Boormeester: dri

12-09-2013

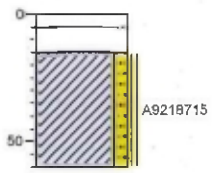
Projectnaam: rozemarijn 1

Projectcode: 15069

mol ingenieursbureau

Boring: 9

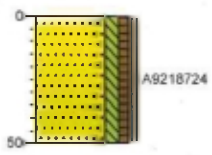
Datum: 6-9-2013
GWS:
Opmerking:

0 tegel
-5 Edelmanboor
-15 Gestabiliseerd zand, Edelmanboor
Klei, matig zandig, zwak wortelhoudend, geen olie-water reactie, groengrijs, Edelmanboor
-50

Boring: 10

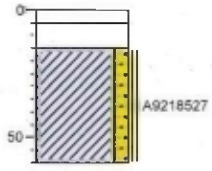
Datum: 6-9-2013
GWS:
Opmerking:

0 gras
Zand, zeer fijn, matig siltig, zwak humeus, sporen klei, matig wortelhoudend, geen olie-water reactie, licht grijsbruin, Edelmanboor
-50

Boring: 11

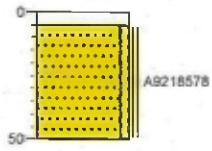
Datum: 6-9-2013
GWS:
Opmerking:

0 tegel
-5 Edelmanboor
-15 Gestabiliseerd zand, Edelmanboor
Klei, matig zandig, zwak wortelhoudend, geen olie-water reactie, groengrijs, Edelmanboor
-50

Boring: 12

Datum: 6-9-2013
GWS:
Opmerking:

0 tegel
-5 Edelmanboor
Zand, matig fijn, zwak siltig, geen olie-water reactie, lichtgrijs, Edelmanboor
-50

Boormeester: dri

12-09-2013

Bijlage F:
Foto-overzicht

Foto 1

Foto 2

Foto 3

Foto 4

Gemeente Westland	Project nr: 15069
mol ingenieursbureau	Foto-overzicht

Bijlage G:
Verantwoording veldwerkzaamheden

Verantwoording

Project: **Rozemarijn 1, Wateringen**

Projectnummer: **15069**

☑ Hierbij verklaard ondergetekende dat het veldwerk onafhankelijk van de opdrachtgever is uitgevoerd conform de eisen van de BRL 1000, 2000 en 2100. Ondergetekende heeft geen enkel belang bij de resultaten van het onderzoek. Ingenieursbureau Mol is een onafhankelijk BRL SIKB 2000 gecertificeerd advies- en onderzoeksbureau en verklaart geen belangen te hebben bij de resultaten of uitkomsten van het hierboven aangekruiste onderzoek.

☑ Hierbij verklaard ondergetekende dat het veldwerk voor aangekruiste protocollen geheel volgens de eisen zoals gesteld in deze protocollen is uitgevoerd.

☑ Het procescertificaat van Ingenieursbureau Mol en het hierbij behorende keurmerk zijn uitsluitend van toepassing op de activiteiten betreffende de monsterneming en overdracht van monsters, inclusief de daarbij behorende veldwerkregistratie, aan een erkend laboratorium (of aan de opdrachtgever, die ingeval van monsters aan grond of bouwstoffen voor nuttige toepassingen dan zelf in het kader van het Besluit Bodemkwaliteit is erkend).

☑ **Protocol 2001**

Naam: D. Riekwelat Handtekening:

☑ **Protocol 2002**

Naam: D. Riekwelat Handtekening:

☐ **Protocol 2003**
Nemen van waterbodemmonsters

Naam: Handtekening:

☐ **Protocol 2101**
Mechanisch boren

Naam: Handtekening:

☐ **Protocol 2018**
Locatie-inspectie en monsterneming van asbest in bodem

Naam: Handtekening:

Projectleider

Naam: Y. Mulder Handtekening:

mol ingenieursbureau

De Lierseweg 2
2291 PD Wateringen
Telefoon 0174 67 15 15
mail@ingenieursbureau-mol.nl
www.ingenieursbureau-mol.nl

Verkennend asbest in grond onderzoek
Rozemarijn 1
Wateringen

Projectnummer: A4273

Opdrachtgever:

Gemeente Westland
T.a.v. de heer R.L. Hartman
Laan van de Glazen Stad 1
2672 TA Naaldwijk

Status rapport: Definitief

Rapport opgesteld: 19 september 2018	Gecontroleerd: 27 september 2018
De heer P.C. Quak	De heer O.M. Eversteijn

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING 3

2 VOORONDERZOEK 4

2.1 LOCATIEBESCHRIJVING 4
2.2 HISTORISCHE INFORMATIE 4
2.2.1 Archieven gemeente 4
2.2.2 Bodemloket 5
2.2.3 Kaartmateriaal 5
2.3 GEO(HYDRO)LOGISCH ONDERZOEK 6
2.4 BODEMKWALITEITSKAART GEMEENTE WESTLAND 6
2.5 ARCHEOLOGIE 6
2.6 EXPLOSIEVEN 7
2.7 FINANCIEEL – JURIDISCHE ASPECTEN 7
2.8 CONCLUSIES EN ONDERZOEKSHYPOTHESE 7

3 ONDERZOEKSSTRATEGIE 8

4 RESULTATEN 9

4.1 VELDWERK 9
4.2 ONDERZOEK ACTUELE CONTACTZONE (0-2 CM-MV) 9
4.3 ONDERZOEK BOVENGROND CONFORM NEN 5707 (0-50 CM-MV) 9
4.4 LABORATORIUMONDERZOEK 10
4.5 FIJNE FRACTIE < 20MM BOVENGROND 10

5 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN 11

5.1 INTERPRETATIE VAN DE RESULTATEN GEBASEERD OP DE NEN 5707 11

6 AFWIJKINGEN TEN OPZICHTE VAN DE NORM 12

7 ALGEMENE OPMERKINGEN 13

8 REFERENTIES 14

BIJLAGEN

A. Ligging onderzoekslocatie en kadastrale gegevens
B. Overzichtstekening onderzoekslocatie
C. Analysecertificaten
D. Boorstaten
E. Foto-overzicht
F. Verantwoording veldwerkzaamheden

1 INLEIDING

In opdracht van de Gemeente Westland is door Ingenieursbureau Mol op de locatie Rozemarijn 1 te Wateringen een verkennend asbest in grondonderzoek uitgevoerd gebaseerd op de NEN 5707+C1.

De heer Hartman is de contactpersoon namens de opdrachtgever. Namens Ingenieursbureau Mol zijn de werkzaamheden gecoördineerd door de heer P.C. Quak.

De aanleiding voor het bodemonderzoek wordt gevormd door de aanvraag van een omgevingsvergunning.

Het doel van het verkennend asbest in grond onderzoek is om met een relatief geringe onderzoeksinspanning na te gaan of de verdenking op verontreiniging van de bodem met asbest terecht is en een indicatieve uitspraak te doen over het asbestgehalte in de bodem.

Ingenieursbureau Mol heeft als onafhankelijk BRL SIKB 2000 gecertificeerd adviesbureau geen duurzame rechtsbetrekking met de eigenaar van de onderzoekslocatie, zodat onafhankelijkheid van het uitgevoerde onderzoek is gewaarborgd.

In dit rapport is de gehanteerde onderzoeksmethode beschreven en worden de resultaten van het veldwerk en laboratoriumonderzoek behandeld. De resultaten zijn getoetst aan de wettelijke kaders. De rapportage wordt afgesloten met de conclusies van het onderzoek.

In de rapportage wordt gebruik gemaakt van (norm)documenten. Deze worden genoemd in hoofdstuk 7.

2 VOORONDERZOEK

Het vooronderzoek is gebaseerd op de NEN 5725. Op basis van de aanleiding, het doel en het type bodemonderzoek is gekozen voor het uitvoeren van het vooronderzoek op standaard niveau (raadplegen archieven, kaartmateriaal en uitvoeren locatiebezoek).

Op 12 september 2018 heeft een terreininspectie plaatsgevonden. Er is gebruik gemaakt van het vooronderzoek van het verkennend bodemonderzoek (projectnummer 15069, d.d. 16 september 2013) vanaf 2013 is er in milieu hygiënisch opzicht niets gewijzigd op de locatie. Daarbij zijn het bouwarchief, het milieuarchief, het tankarchief en het bodemarchief geraadpleegd.

2.1 Locatiebeschrijving

Het onderzoeksterrein is gelegen aan de Rozemarijn 1 te Wateringen en is kadastraal bekend als gemeente Wateringen, sectie A, nummer 4178. Het onderzoeksterrein heeft een oppervlakte van 2.025 m^2 (waarvan 1.280 m² bebouwd).

Het terrein heeft de volgende topografische kenmerken: X= 78.149 en Y= 448.853. De ligging van de locatie is weergegeven in bijlage A. In bijlage B is een situatietekening van het terrein opgenomen en in bijlage F staan foto's van de onderzoekslocatie die zijn genomen tijdens het locatiebezoek en/of veldwerk.

De onderzoekslocatie is in gebruik als schoolplein. De locatie is geheel verhard met tegels.

2.2 Historische informatie

2.2.1 Archieven gemeente

Op 4 en 11 september 2011 zijn ten behoeve van het verkennend bodemonderzoek (projectnummer 15069, d.d. 16 september 2013) de archieven van de gemeente Westland en Omgevingsdienst Haaglanden geraadpleegd. Daarin zijn van de onderzoekslocatie en de nabije omgeving de volgende relevante gegevens aangetroffen:

<u>Bodemarchief</u>
Op de onderzoekslocatie en in de directe omgeving van de onderzoekslocatie zijn in het verleden een aantal bodemonderzoeken uitgevoerd. Een opsomming van de meest relevante onderzoeken is het onderstaande weergegeven.

- Verkennend bodemonderzoek Rozemarijn 1 te Wateringen (Ingenieursbureau Mol, projectnummer 15069, d.d. 16 september 2013). De aanleiding voor het bodemonderzoek is de voorgenomen eigendomsoverdracht van de locatie. De bovengrond is plaatselijk licht verontreinigd met nikkel, PAK, som DDE en alpha-HCH. De puinhoudende bovengrond is niet verontreinigd met de geanalyseerde parmeters. De ondergrond is niet verontreinigd met de geanalyseerde parameters en het grondwater is licht verontreinigd met arseen en barium;

- Verkennend bodemonderzoek Rozemarijn 1 te Wateringen (Ingenieursbureau Mol, projectnummer 03223, d.d. 8 december 1999). Uit de resultaten blijkt dat de bovengrond licht is verontreinigd met PAK. De ondergrond en het grondwater zijn niet verontreinigd met de geanalyseerde parameters;

- Nader bodemonderzoek Rozemarijn 16 te Wateringen (BKH, projectnummer Ba231143/10245I/Z1, d.d. 17 december 1991). Uit de resultaten blijkt dat de puinhoudende bovengrond matig is verontreinigd met koper, lood, zink en PAK. De bovengrond is licht verontreinigd met metalen, PAK en minerale olie. De eerder aangetroffen minerale olieverontreiniging is lokaal van aard. Uit het nader onderzoek blijkt dat tijdens het voorgaand onderzoek de grond licht verontreinigd is met zink en matig verontreinigd met PAK. Het grondwater is licht verontreinigd met aromaten en matig verontreinigd met minerale olie.

Vergunningen- en hinderwetarchief
In het vergunningen- en hinderwetarchief is informatie terug te vinden over de onderzoekslocatie en de directe omgeving. Een opsomming hiervan is in het onderstaande weergegeven:

- Op 28 juni 2001 is een Meldingsformulier Besluit woon- en verblijfsgebouwen milieubeheer voor een kinderdagverblijf aan de Rozemarijn 1 ingediend;
- Op 1 februari 2001 is een Meldingsformulier Besluit horeca-, sport- en recreatie-inrichtingen milieubeheer voor de scoutingvereniging aan de Rozemarijn 16 ingediend;
- Op 21 juni 2007 is een Meldingsformulier Besluit woon- en verblijfsgebouwen milieubeheer voor een basisschool aan de Harry Hoekstraat 1 ingediend.

Tankarchief
Aan de zuidzijde van het pand aan de Rozemarijn is een voormalige ondergrondse tank gesitueerd. De tank is in 1985/1986 onklaar gemaakt en afgevuld met zand. In 1999 is de ondergrondse tank verwijderd (Kiwa-certificaat DJ10). Tijdens de tanksanering is zintuiglijk geen verontreiniging aangetroffen.

2.2.2 Bodemloket

Naast de archieven van de gemeente is eveneens de website bodemloket.nl geraadpleegd. Op basis van deze website blijkt dat van de onderzoekslocatie en de directe omgeving geen aanvullende informatie voor handen is.

2.2.3 Kaartmateriaal

De volgende kaarten zijn geraadpleegd:

- Kaart van Delfland, d.d. 1712;
- Grote Historische Atlas van Zuid-Holland, schaal 1:25.000, d.d. 1905;
- Grote Provincie Atlas, d.d. 1990;
- Topografische Militaire Kaart, d.d. 1876, 1910, 1916, 1924 en 1934;
- Topografische Kaart, d.d. 1958, 1963, 1968, 1973, 1981 en 1990.

Daarnaast zijn de volgende luchtfotokaarten geraadpleegd:

- Luchtfoto Atlas Zuid-Holland, schaal 1:14:000, Uitgeverij 12 Provinciën, d.d. 2003;
- Westland vanuit de lucht, periode 1926-1980, d.d. 14 oktober 2006.

Op basis van het kaart- en fotomateriaal blijkt het volgende:

- In de 18^{e} eeuw tot de halverwege de 20ste eeuw had het gebied een agrarische bestemming;
- Uit de kaart van 1963 blijkt dat de wijk in de omgeving van de onderzoekslocatie in aanbouw is. Op de kaart uit 1968 is het pand op de onderzoekslocatie te zien.
- Over het voorkomen van gedempte sloten is niets bekend.

2.3 Geo(hydro)logisch onderzoek

De navolgende informatie is ontleend aan de Grondwaterkaart van Nederland, (Grondwaterkaart 35 (Rotterdam), versie 1: (2002)). Deze is uitgegeven door het Nederlands Instituut voor Toegepaste Geowetenschappen - TNO. Tevens is gebruik gemaakt van de Provinciale Milieuverordening Zuid-Holland (april 2007).

Tabel 1. Regionale bodemopbouw en geohydrologie

Diepte (m)-NAP	Geohydrologische samenstelling	Bodemkundige samenstelling
0,8 - 22	Deklaag	Leem, matig grof tot en matig fijn zand (met kleibrokjes)
22 - 43	1e watervoerende pakket	Matig grof tot en matig fijn zand met schelpen , grindig uiterst grof tot en middel grof zand
43 - 68	Scheidende laag	Leem, slibhoudend grindig middel fijn tot en met uiterst fijn zand met kleibrokjes
68 - 89	2e watervoerende pakket	matig grof tot en matig fijn zand met kleibrokjes, plantenresten en schelpen

Het freatisch grondwater bevindt zich op een diepte van circa 1,3 meter minus maaiveld. De stromingsrichting van het freatisch grondwater is op basis van de beschikbare informatie niet eenduidig vast te leggen. De stromingsrichting van het eerste watervoerende pakket is regionaal oostelijk gericht. Voor het gebied waarbinnen de onderzoekslocatie ligt is sprake van inzijging. De onderzoekslocatie valt niet binnen een grondwaterbeschermingsgebied.

2.4 Bodemkwaliteitskaart gemeente Westland

De onderzoekslocatie bevindt zich voor de bovengrond binnen zone 39, wonen 1945-1990, voormalige kassen, L/W en voor de ondergrond binnen zone 43, BKK landelijk gebied, voormalige kassen van de Bodemkwaliteitskaart van de gemeente Westland. Voor zowel de boven/ als de ondergrond is een verhoogde achtergrondwaarde vastgesteld voor PAK.

2.5 Archeologie

Uit de Archeologische kaart van de gemeente Westland blijkt dat de onderzoekslocatie in zone Verwachtingszone I valt. Verwachtingszone I bestaat uit een buffer rondom de locaties waar Romeinse wegen worden vermoed. Voor deze gebieden geldt een zeer hoge verwachting voor het aantreffen van archeologische resten uit de Romeinse tijd. Het gaat daarbij voornamelijk om nederzettingen, maar ook grafvelden kunnen worden aangetroffen. Daarnaast bestaat er ook een kans dat zogenaamde off-site structuren, zoals duikers, aanwezig zijn. Uit de ligging van de bekende archeologische vindplaatsen uit de Romeinse tijd blijkt dat deze hier in hoge dichtheid voorkomen en dicht bijeen liggen. De trefkans van dergelijke sporen is echter iets kleiner dan die van de archeologische resten die worden verwacht in de historische kernen (Bron: Archeologische Beleidskaart Gemeente Westland d.d. februari 2012).

2.6 Explosieven

Voor de onderzoekslocatie is geen kaart beschikbaar met niet gesprongen conventionele explosieven.

2.7 Financieel – juridische aspecten

In het kader van de aanvraag van een omgevingsvergunning is een verkennend asbest in grondonderzoek uitgevoerd. Onderhavige onderzoek is in het kader van deze aanvraag uitgevoerd. De kadastrale gegevens zijn opgenomen in bijlage A.

Op de locatie is geen sprake van een calamiteit of overtreding van voorschriften in het kader van de Wm, Wbb en/of andere milieuwetgeving.

2.8 Conclusies en onderzoekshypothese

Op basis van de resultaten van het verkennend bodemonderzoek (projectnummer 15069, d.d. 16 september 2013), waar puin bijmengingen in de bodem zijn aangetroffen, wordt de onderzoekslocatie als verdacht beschouwd ten aanzien van het voorkomen van asbest.

3 ONDERZOEKSSTRATEGIE

De onderzoekslocatie zal worden onderzocht volgens de strategie verdachte bovengrond diffuse bodembelasting heterogeen verdeeld zoals genoemd in de NEN 5707+C1:2016.

Voor de uitvoering van het verkennend asbest in grondonderzoek is de onderzoeksstrategie gehanteerd zoals opgenomen in de NEN 5707 hoofdstuk 6.4.5. verdachte toplaag/verdachte bovengrond diffuse bodembelasting heterogeen verdeeld. In onderstaande tabel is de onderzoeksinspanning weergegeven.

Tabel 2. Onderzoeksstrategie

NEN norm	Oppervlakte	Uit te voeren analyse visuele inspectie (maaiveld) > 20 mm	Gaten tot maximaal 50 cm in de verdachte laag	Gaten tot onderzijde verdachte laag met een maximum van 200 cm	Aantal te analyseren (meng) monsters per verdachte laag analyse < 20 mm	Minimaal uit te voeren analyse < 20 mm
5707: 6.4.5	0 – 100 m²	Op basis van zintuiglijke waarneming	2	1	Op basis van zintuiglijke waarneming	1

Ter plaatse wordt een visuele inspectie van het maaiveld uitgevoerd. Vervolgens worden daar waar de boringen van het verkennend bodemonderzoek geplaatst zijn, totaal 6 graafgaten gegraven tot de grondlaag zonder bodemvreemde bijmengingen.

Indien er tijdens de visuele inspectie asbestverdacht materiaal wordt gevonden zal hierop van al het verzamelde asbestverdachte materiaal een asbest verzamelanalyse worden uitgevoerd. Voor de maximale laagdikte zal 0,5 meter voor het graafgat worden aangehouden. Hierbij gaan wij ervanuit dat zich in de bodem één visueel afwijkende laag bevindt. Indien er in een graafgat asbestverdacht materiaal wordt aangetroffen zal dit per graafgat en per laag separaat worden geanalyseerd.

Uitgangspunt vooralsnog is dat het mengmonster van de fractie <20 mm zal worden geanalyseerd op asbest. Indien blijkt dat de fractie < 20 mm verontreinigd is met asbest, of zich in een individueel graafgat asbestverdacht materiaal bevindt zal een monster van de ondergrond worden onderzocht op asbest en zal het graafgat separaat worden geanalyseerd.

4 RESULTATEN

4.1 Veldwerk

Het veldwerk is uitgevoerd op 12 september 2018 door de heer J.D. Hilgerson. De heer J.D. Hilgerson is een gecertificeerd monsternemer voor de BRL 2000, Protocollen 2001 en 2018 en wordt geaudit door Normec Certification te Geldermalsen.

Met behulp van een schep zijn ter plaatse in totaal 3 gaten gegraven. De gegraven gaten hebben een breedte van 0,3 meter, een lengte van 0,3 meter en een diepte van 0,5 m. Ter plaatse van 1 gat is tevens een boring tot 200 cm-mv geplaatst.

Het materiaal uit de gaten is gezeefd met een zeefmaat van 20 mm en separaat op schoon plastic uitgespreid. Het protocol 2018 is gehanteerd voor het uitvoeren van de veldwerkzaamheden, zoals vermeld in bijlage G.

Voor laagbeschrijvingen wordt verwezen naar bijlage E. In onderstaande tabel zijn de aangetroffen bijmengingen weergegeven.

4.2 Onderzoek actuele contactzone (0-2 cm-mv)

Het onderzoek bestaat uit het visueel inspecteren van de grond. De visuele inspectie kon niet conform de NEN 5707 worden uitgevoerd in verband met de aanwezige verharding. Tijdens de veldwerkzaamheden was het zonnig, droog weer. Op de verharding is visueel geen asbest waargenomen. De inspectie efficiëntie van de toplaag is daardoor 10%.

4.3 Onderzoek bovengrond conform NEN 5707 (0-50 cm-mv)

De gaten zijn tijdens het graven geïnspecteerd op de aanwezigheid van asbestverdacht materiaal. Het materiaal uit de gaten is gezeefd op 20 mm.

Van de gezeefde fractie < 20 mm zijn, van de gaten G1 t/m G3, 20 grepen genomen van minimaal 0,5 kg. Deze grepen zijn als één mengmonster (MM1A) bij het laboratorium ter analyse aangeboden.
De contactzone is als vochtig aangemerkt (> 10 %). De inspectie-efficiëntie van de gaten is vastgesteld op 100%. De bodemvreemde bijmengingen met puin welke zijn aangetroffen in het verkennend bodemonderzoek zijn in onderhavig onderzoek niet meer aangetroffen.

In tabel 3 zijn de aangetroffen bodemvreemde bijmengingen weergegeven

Tabel 3. Bijmengingen

Boring	Diepte boring (m -mv)	Traject (m -mv)	Grondsoort	Waargenomen bijzonderheden
G1	2,00	0,05 - 0,55	Zand	zwak metaalhoudend
G2	0,55	0,05 - 0,55	Zand	zwak metaalhoudend
G3	0,55	0,05 - 0,55	Zand	zwak metaalhoudend

4.4 Laboratoriumonderzoek

De analysemonsters zijn afgegeven aan de koerier van KIWA inspectation & testing te Rotterdam. Deze monsteroverdracht is uitgevoerd op 7 september 2018. De monsteroverdracht is uitgevoerd conform NEN 5861. Dit laboratorium is geaccrediteerd door de Raad van Accreditatie en staat geregistreerd onder nummer L140. De volledige analyseresultaten zijn opgenomen in bijlage D.

4.5 Fijne fractie < 20mm bovengrond

Tijdens het veldwerk is een mengmonster van de fijne fractie (< 20 mm) samengesteld. Het mengmonster heeft een massa in droge toestand van 15,58 kilogram. In tabel 5 staan de bevindingen weergegeven.

Tabel 5. Asbest in grond gaten bovengrond (fractie < 20 mm)

Monster	Laag	Omschrijving	asbest	Concentratie (mg/kg ds)	Hechtgebonden
MM1A	0 - 50 cm- mv	< 20 mm	Nee	n.a.	n.v.t.

5 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Voor de toetsing aan de norm is gebruik gemaakt van het aangetroffen materiaal in het veld, dit in combinatie met de omvang van de monsters en de analyseresultaten van de monsters.

5.1 Interpretatie van de resultaten gebaseerd op de NEN 5707

Op basis van de resultaten van het verkennend onderzoek wordt het volgende geconcludeerd:

- Tijdens de visuele inspectie van het maaiveld is geen asbestverdacht plaatmateriaal waargenomen op de verharding;
- In de gaten is geen asbestverdacht materiaal aangetroffen;
- In het monster is analytisch geen asbest aangetroffen.

Uit de analyseresultaten blijkt dat zich ter plaatse van de onderzoekslocatie in zowel de actuele contactzone als de bovengrond geen asbest bevindt. De locatie is niet meer verdacht op het voorkomen van asbest in de bodem.

6 AFWIJKINGEN TEN OPZICHTE VAN DE NORM

Onderhavig onderzoek is gebaseerd op NEN 5707:2015. In onderstaande tabel worden eventuele afwijkingen ten opzichte van de genoemde norm weergegeven:

Tabel 7. Afwijkingen

Deel van het onderzoek:	Opmerking:
Onderzoeksstrategie	NEN 5707+C1:2016 paragraaf 6. De maaiveldinspectie efficientie tijdens de veldwerkzaamheden is vastgesteld op 10%. Dit is een kritische afwijking, derhalve wordt geen SIKB-logo gevoerd.
Veldwerk	Het veldwerk is uitgevoerd door een protocol 2018 gecertificeerde monsternemer. In verband met de verhardingen op de locatie kon geen maaiveldinspectie worden uitgevoerd. Dit is een afwijking, derhalve wordt geen SIKB-logo gevoerd.
Analyses	Geen afwijkingen.

7 ALGEMENE OPMERKINGEN

Geadviseerd wordt om bij werkzaamheden in de bodem alert te blijven op waarneembare bijzonderheden die kunnen duiden op eventuele verontreinigingen.

Het onderhavige onderzoek beschrijft de huidige kwaliteit van de bodem. Wij wijzen u erop dat het uitgevoerde onderzoek een momentopname is. Beïnvloeding van de bodemkwaliteit kan alsnog plaatsvinden na uitvoering van dit onderzoek. Naarmate de periode tussen de uitvoering van dit onderzoek en het gebruik van de resultaten langer wordt, kan dit van invloed zijn op de representativiteit van dit document.

Bij het interpreteren van de onderzoeksresultaten dient rekening te worden gehouden met het feit dat analyses uitgevoerd kunnen zijn op basis van mengmonsters. Het is derhalve niet uit te sluiten dat lokaal hogere concentraties aan verontreinigingen voorkomen.

Tevens is het niet onmogelijk dat plaatselijk verontreinigingen voorkomen die niet gedetecteerd zijn. Het onderzoek is uitgevoerd op basis van een beperkt aantal monsters, genomen op een beperkt aantal plaatsen.

Afvoer en hergebruik van grond (en bouwstoffen) naar elders is onderhevig aan de geldende wettelijke bepalingen.

8 REFERENTIES

1. Nederlandse Norm NEN 5740:2009/A1:2016; Bodem – Landbodem – Strategie voor het uitvoeren van verkennend bodemonderzoek – Onderzoek naar de milieuhygiënische kwaliteit van bodem en grond, Nederlands Normalisatie Instituut, januari 2009/februari 2016;
2. Nederlandse Norm NEN 5725; Bodem – Landbodem – Strategie voor het uitvoeren van vooronderzoek bij verkennend en nader onderzoek, Nederlands Normalisatie Instituut, januari 2009;
3. Nederlandse Norm NEN 5707+C1:2016; Bodem – Landbodem-Inspectie en monsterneming van asbest in bodem en partijen grond, Nederlands Normalisatie Instituut, augustus 2016;
4. *BRL SIKB 2000, "Veldwerk bij milieuhygiënisch bodemonderzoek"*, Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer, versie 5, d.d. 12 december 2013;
5. Circulaire Bodemsanering 2009, zoals geldend per 1 juli 2013, Staatscourant nr. 16675;
6. Regeling besluit bodemkwaliteit, Staatscourant nr. 246, 10 juli 2008;
7. Protocol 2001, *"Plaatsen van handboringen en peilbuizen, maken van boorbeschrij-vingen, nemen van grondmonsters en waterpassen"*, Stichting Infrastructuur Kwaliteits-borging Bodem-beheer, versie 3.2, d.d. 12 december 2013;
8. Protocol 2002, *"Het nemen van grondwatermonsters"*, Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer, versie 4, d.d. 12 december 2013;
9. Protocol 2018, "*Maaiveldinspectie en monsterneming van asbest in bodem,* Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer, versie 3.2, d.d. 10 maart 2016.

Bijlage A:
Ligging onderzoekslocatie en kadastrale gegevens

Uittreksel Kadastrale Kaart

Uw referentie: A4273

0 m 10 m 50 m

Deze kaart is noordgericht

12345 Perceelnummer

25 Huisnummer

Vastgestelde kadastrale grens

Voorlopige kadastrale grens

Administratieve kadastrale grens

Bebouwing

Overige topografie

Voor een eensluidend uittreksel, Apeldoorn, 25 september 2018
De bewaarder van het kadaster en de openbare registers

Schaal 1:1000

Kadastrale gemeente WATERINGEN
Sectie A
Perceel 4178

Aan dit uittreksel kunnen geen betrouwbare maten worden ontleend.
De Dienst voor het kadaster en de openbare registers behoudt zich de intellectuele eigendomsrechten voor, waaronder het auteursrecht en het databankenrecht.

0 m 125 m 625 m

Deze kaart is noordgericht. Schaal 1: 12500

Hier bevindt zich Kadastraal object WATERINGEN A 4178
Rozemarijn 1, 2291GJ Wateringen
CC-BY Kadaster.

BEBOUWING
a bebouwd gebied
b gebouwen
c hoogbouw
d kas

WEGEN
autosnelweg
hoofdweg met gescheiden rijbanen
hoofdweg
regionale weg met gescheiden rijbanen
regionale weg
lokale weg met gescheiden rijbanen
lokale weg
weg met losse of slechte verharding
onverharde weg
straat/overige weg
voetgangersgebied
fietspad
pad, voetpad
weg in aanleg
viaduct
aquaduct
tunnel
vaste brug
beweegbare brug
brug op pijlers

SPOORWEGEN
spoorweg: enkelspoor
spoorweg: meersporig
a station b spoorweg in tunnel
tramweg
a sneltram b sneltramhalte
a metro bovengronds
b metrostation

HYDROGRAFIE
waterloop: smaller dan 3 m
waterloop: 3-6 m breed
waterloop: breder dan 6 m
a schutsluis b stuwen
c koedam
a duiker b grondduiker
c afsluitbare duiker

BODEMGEBRUIK
a grasland met sloten
b akkerland met greppels
c boomgaard
d fruitkwekerij
e boomkwekerij
f grasland met populierenopstand
g loofbos
h naaldbos
i gemengd bos
j griend
k heide
l zand
m drasland, moeras
n rietland
o dodenakker, begraafplaats
p overig bodemgebruik

OVERIGE SYMBOLEN
a religieus gebouw
b toren, hoge koepel
c religieus gebouw met toren
d markant object
e watertoren
f vuurtoren
a gemeentehuis
b postkantoor
c politiebureau
d wegwijzer
a kapel
b kruis
c vlampijp
d telescoop
a windmolen
b waterradmolen
c windmotor
d windturbine
a oliepompinstallatie
b seinmast
c zendmast
a hunebed
b monument
c gemaal
a kampeerterrein
b sportcomplex
c ziekenhuis
a paal b grenspunt c boom
schietbaan
afrastering
hoogspanningsleiding met mast
muur
geluidswering

Bijlage B:
Overzichtstekening onderzoekslocatie

Legenda

Noordpijl

0 10 m
1: 500
Schaallat

Grens onderzoekslocatie

Bebouwing

Voormalige bebouwing

Asfalt / beton/ stelconverharding

Tegels / klinkers

Abc
Aanduiding / omschrijving

Watergang

Vast punt

200-300
Peilbuis met filterstelling

Boring > 200 cm-mv

Boring tot 200 cm-mv

Boring tot 50 cm-zint.ver.

Boring tot 50 cm-mv

Boring gestaakt

Boring niet uitvoerbaar

Steekmonster

Combinatie graafgat/boring

FT
Plaatsaanduiding fotoname

Analytisch sterk verontreinigd
Analytisch matig verontreinigd
Analytisch licht verontreinigd
Analytisch niet verontreinigd

mol ingenieursbureau

Bovengrondse tank

Ondergrondse tank

Vml. bovengrondse tank

Vml. ondergrondse tank

Ontgravingscontour

Ontgravingscontour met talud

300
Ontgravingsdiepte in cm-mv

PW
Controlemonster putwand

PB
Controlemonster putbodem

Foliescherm

Drain met pompput

Aansluiting riolering

Interventiewaardecountour

Tussenwaardecontour

Streefwaardecontour

1513
Kadastraal nummer

Asbestverdacht materiaal

0 10 m

1: 500

Gemeente Westland	Projectnr: A4273
	Getekend door: PQU
	Veldwerk door: JHI
	Datum veldwerk : 19-09-18
	Formaat: A4
Verkennend asbest in grondonderzoek Rozemarijn 1 te Wateringen	mol ingenieursbureau

Bijlage C:
Analysecertificaten

Ingenieursbureau Mol B.V.
t.a.v. dhr. P. Quak
De Lierseweg 2
2291 PD Wateringen
Nederland

Kiwa Inspection & Testing
Hongkongstraat 5
3047 BR Rotterdam

T: +31 (0)88 998 38 00
E: info@kiwa-inte.com

www.kiwa-inte.com

Analyserapport

Datum rapportage:	18-09-18
Aantal pagina's (inclusief dit voorblad):	2
Uw referentie:	A4273
Projectnaam	Rozemarijn 1 te Wateringen
Monsterneming door:	Opdrachtgever
Datum ontvangst monsters:	13-09-18
Aantal monsters:	1
Analyse locatie:	Rotterdam
Datum analyse:	18-09-18
Onze referentie:	2018.025111.1
Versie:	1

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij ontvangt u de analyseresultaten van het laboratoriumonderzoek ten behoeve van uw referentie: A4273

Kiwa Inspection & Testing is niet aansprakelijk voor interpretaties of conclusies die gedaan zijn naar aanleiding van de verkregen resultaten. De resultaten hebben uitsluitend betrekking op de onderzochte monsters.

Bij monsterneming door "Opdrachtgever" kan geen uitspraak gedaan worden over de verkregen data, herkomst, representativiteit en veiligheid tijdens de monsterneming.

De door Kiwa Inspection & Testing uitgevoerde analyses zijn, indien niet anders vermeld, geaccrediteerd onder L140 door de raad voor accreditatie. Een lijst van verrichtingen is opgenomen op de site van de raad voor accreditatie http://www.rva.nl . Indien gewenst kunnen wij u de verrichtingenlijst toesturen.

Op dit analyserapport zijn onze algemene voorwaarden van toepassing.

Alleen vermenigvuldigen van het gehele rapport is toegestaan.

Hoogachtend,

De heer A.H. Loete
Manager Laboratorium

Alle documenten behorende bij deze rapportage zijn gecontroleerd en geautoriseerd door de manager laboratorium of diens vervanger. Indien twijfel bestaat over de echtheid van dit document kunt u dit verifiëren via verificatie@kiwa-inte.com o.v.v. onze referentie en versie.

Bepaling van het gehalte aan asbest in grond, waterbodem, bouw- en sloopafval en granulaat minder dan 50 % (V/V) bodemvreemd materiaal conform AS3000

TESTEN RvA L 140

Kiwa Inspection & Testing
Hongkongstraat 5
3047 BR Rotterdam

T: +31 (0)88 998 38 00
E: info@kiwa-inte.com

www.kiwa-inte.com

Analysegegevens

Onze referentie : 2018.025111.1
Analyse volgens norm : conform NEN 5898 AS3000
Zeefmethode : Natte zeefmethode
Datum monstername : 13 september 2018
Datum aanlevering : 13 september 2018
Datum analyse : 18 september 2018

Monstergegevens

Monsternummer : 768449
Monster omschrijving : MM1A: 100000035424

Resultaten

	Concentratie asbest t.o.v. totale monster (mg/kgds)	95% betrouwbaarheidsinterval	
		Ondergrens	Bovengrens
Totaal Serpentijnasbest [1]	-	-	-
Totaal Amfiboolasbest [2]	-	-	-
Totaal hechtgebonden	-	-	-
Totaal niet-hechtgebonden	-	-	-
Gewogen concentratie*	**-**	**-**	**-**

Massa monster (nat) : 17,12 kg
Massa monster (droog) : 15,58 kg
Droge stofgehalte : 91,0 %

fractie (mm)	percentage zeeffractie t.o.v. ds. (m/m)	percentage onderzocht (m/m)	soort asbest	soort materiaal	aantal deeltjes	materiaal hecht-gebonden (ja/nee)	concentratie asbest t.o.v. totale monster (mg/kgds)	95% betrouwbaar-heidsinterval onder-grens	95% betrouwbaar-heidsinterval boven-grens	bepalings-grens (mg/kgds)
> 20	0,1	100	-	-	-	-	n.a.	-	-	-
8 - 20	0,7	100	-	-	-	-	n.a.	-	-	-
4 - 8	0,8	100	-	-	-	-	n.a.	-	-	-
2 - 4	0,8	100	-	-	-	-	n.a.	-	-	-
1 - 2	2,2	20,0	-	-	-	-	n.a.	-	-	0,6
0,5 - 1	4,9	5,0	-	-	-	-	n.a.	-	-	0,5
< 0,5	90,5	0,1 (10 g)	-	-	-	-	n.a.	-	-	-
Totaal	**100**					**Totaal**	**n.a.**	**-**	**-**	**1,1**

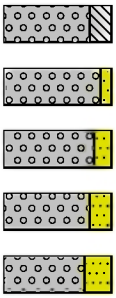
n.a. : niet aantoonbaar
[1] Serpentijnasbest : Chrysotiel
[2] Amfiboolasbest : Crocidoliet, Amosiet, Anthofylliet, Tremoliet en Actinoliet
* De gewogen concentratie is de concentratie serpentijn asbest + 10 maal de concentratie amfibool asbest.

Opmerking: --

Bijlage D:
Boorstaten

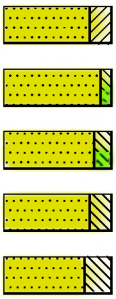
Legenda (conform NEN 5104)

grind

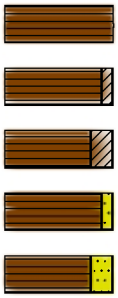
Grind, siltig
Grind, zwak zandig
Grind, matig zandig
Grind, sterk zandig
Grind, uiterst zandig

zand

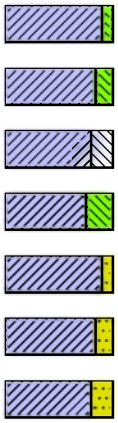
Zand, kleiïg
Zand, zwak siltig
Zand, matig siltig
Zand, sterk siltig
Zand, uiterst siltig

veen

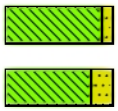
Veen, mineraalarm
Veen, zwak kleiïg
Veen, sterk kleiïg
Veen, zwak zandig
Veen, sterk zandig

klei

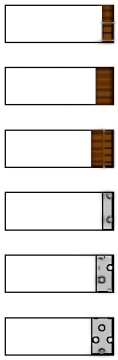
Klei, zwak siltig
Klei, matig siltig
Klei, sterk siltig
Klei, uiterst siltig
Klei, zwak zandig
Klei, matig zandig
Klei, sterk zandig

leem

Leem, zwak zandig
Leem, sterk zandig

overige toevoegingen

zwak humeus
matig humeus
sterk humeus
zwak grindig
matig grindig
sterk grindig

geur

- geen geur
- zwakke geur
- matige geur
- sterke geur
- uiterste geur

olie

- geen olie-water reactie
- zwakke olie-water reactie
- matige olie-water reactie
- sterke olie-water reactie
- uiterste olie-water reactie

p.i.d.-waarde

- >0
- >1
- >10
- >100
- >1000
- >10000

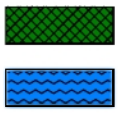
monsters

geroerd monster
ongeroerd monster
volumering

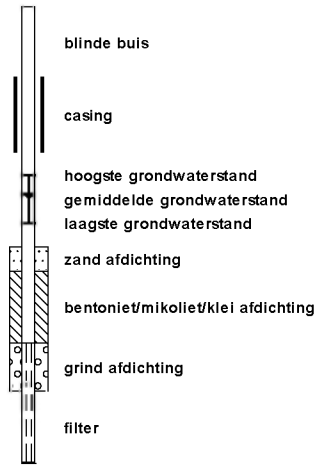
overig

- bijzonder bestanddeel
- Gemiddeld hoogste grondwaterstand
- grondwaterstand
- Gemiddeld laagste grondwaterstand

slib
water

peilbuis

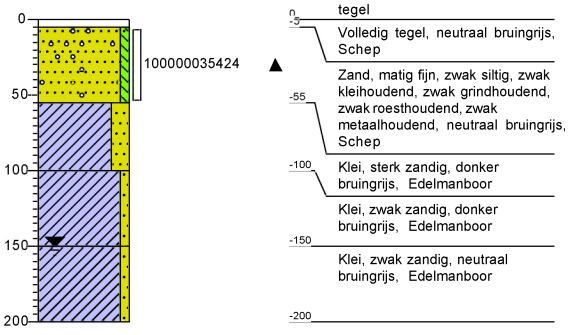
blinde buis
casing
hoogste grondwaterstand
gemiddelde grondwaterstand
laagste grondwaterstand
zand afdichting
bentoniet/mikoliet/klei afdichting
grind afdichting
filter

Projectcode: A4273

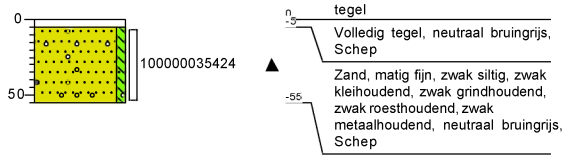
Projectnaam: Rozemarijn Wateringen

Projectcode: A4273

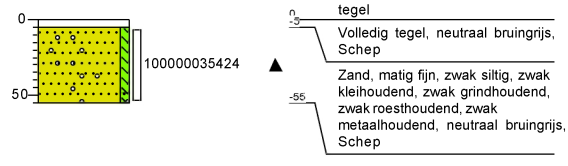
Boring: **G1**
Boormeester: Jan Hilgerson
Datum: 12-9-2018
GWS: 150

Boring: **G2**
Boormeester: Jan Hilgerson
Datum: 12-9-2018
GWS: 0

Boring: **G3**
Boormeester: Jan Hilgerson
Datum: 12-9-2018
GWS: 0

Bijlage E:
Foto-overzicht

Gat 1

Gat 2

Gat 3

Foto 1

	Projectnummer: A4273
	Foto-overzicht

Bijlage F:
Verantwoording veldwerkzaamheden

Verantwoording

☑ Hierbij verklaard ondergetekende dat het veldwerk onafhankelijk van de opdrachtgever is uitgevoerd conform de eisen van de BRL 1000, 2000 en 2100. Ondergetekende heeft geen enkel belang bij de resultaten van het onderzoek. Ingenieursbureau Mol is een onafhankelijk BRL SIKB 2000 gecertificeerd advies- en onderzoeksbureau en verklaart geen belangen te hebben bij de resultaten of uitkomsten van het hierboven aangekruiste onderzoek

☑ Hierbij verklaard ondergetekende dat het veldwerk voor aangekruiste protocollen geheel volgens de eisen zoals gesteld in deze protocollen is uitgevoerd.

☑ Het procescertificaat van Ingenieursbureau Mol en het hierbij behorende keurmerk zijn uitsluitend van toepassing op de activiteiten betreffende de monsterneming en overdracht van monsters, inclusief de daarbij behorende veldwerkregistratie, aan een erkend laboratorium (of aan de opdrachtgever, die ingeval van monsters aan grond of bouwstoffen voor nuttige toepassingen dan zelf in het kader van het Besluit Bodemkwaliteit is erkend).

☑ **NEN 5707**

☑ **Protocol 2018**

Naam: J. Hilgerson Handtekening: Datum: 12-9-18

☑ **Onafhankelijk uitgevoerd,**

Naam: J. Hilgerson Handtekening: Datum: 12-9

Naam: Handtekening: Datum:

Naam: Handtekening: Datum:

Naam: Handtekening: Datum:

Projectleider

Naam: P.C. Quak Handtekening: Datum: 19-09-18

Rozemarijn 1 te Wateringen

G&G-advies QS2017-100

Van der Goes en Groot
ecologisch onderzoeks- en adviesbureau

Rozemarijn 1 te Wateringen

Toetsing in het kader van de natuurwetgeving

F. van der Knaap

2017

Opdrachtgever

Ontwikkelingscombinatie Rozemarijn b.v.

Van der Goes en Groot
ecologisch onderzoeks- en adviesbureau

G&G-advies QS2017-100

Versie	Datum
Concept	7 september 2017
Eindrapport	14 september 2017

Gecontroleerd door: R. de Beer

De onderstaande toetsing is gebaseerd op de plannen zoals aangegeven door de opdrachtgever. Bij wijziging van plannen, werkperioden, of werkwijzen kunnen andere conclusies en aanbevelingen met betrekking tot de effecten op beschermde soorten van toepassing zijn.

Van der Goes en Groot
ecologisch onderzoeks- en adviesbureau

Bovendijk 35-G
2295 RV Kwintsheul

Hazenkoog 35-A
1822 BS Alkmaar

www.vandergoesengroot.nl

Inhoudsopgave

1 Inleiding 5

1.1 Aanleiding voor het onderzoek 5
1.2 Doel van het onderzoek 5
1.3 Het plangebied 6
1.4 Werkzaamheden 6
1.5 Leeswijzer 6

2 Methode 7

2.1 Soorten 7
2.2 Gebieden 8

3 Beschermde soorten Wnb 9

3.1 Beschrijving aanwezige biotopen 9
3.2 Beschermde soorten 9
3.2.1 Planten 9
3.2.2 Vissen 9
3.2.3 Amfibieën 10
3.2.4 Vogels 10
3.2.5 Grondgebonden zoogdieren 11
3.2.6 Vleermuizen 11
3.2.7 Overige fauna 12
3.3 Conclusie beschermde soorten 12

4 Effectbeoordeling en maatregelen 13

4.1 Vogels 13
4.2 Vleermuizen 13
4.3 Conclusie effectbeoordeling 14

5 Gebiedsbescherming en overige natuurwetgeving 15

5.1 Natura 2000 15
5.2 Natuurnetwerk Nederland 18
5.3 Weidevogelgebieden 18
5.4 Houtopstanden 18
5.5 Overige relevante wetgeving 19
5.6 Conclusie gebiedsbeschermende en overige natuurwetgeving 19

6 Conclusies 20
6.1 Beschermde soorten Wnb 20
6.2 Overige natuurwetgeving 20
6.3 Zorgplicht 20
7 Aanbevolen en geraadpleegde literatuur 22
8 Bijlagen 23

1 Inleiding

1.1 Aanleiding voor het onderzoek

Er bestaan plannen voor het gebouw aan de Rozemarijn 1. Dit plan valt juridisch onder 'ruimtelijke inrichting en ontwikkeling'.

Het is mogelijk dat binnen het plangebied soorten voorkomen die beschermd zijn onder de Wet natuurbescherming (Wnb) of dat het plan gevolgen heeft voor nabij gelegen beschermde gebieden.

In opdracht van Eekhout Bouw heeft Ecologisch Onderzoeks- en Adviesbureau Van der Goes en Groot in het kader van de huidige natuurwetgeving een *quick scan* uitgevoerd om dit nader te onderzoeken.

Het onderzoek bestond uit een bronnenstudie en een veldbezoek.

1.2 Doel van het onderzoek

Doel van het onderzoek is om inzicht te krijgen in het (mogelijke) voorkomen van beschermde soorten in het kader van de Wnb. Tevens wordt onderzocht of de plannen negatieve effecten op dergelijke soorten en/of op beschermde gebieden kunnen veroorzaken.

Op grond van het onderzoek wordt geadviseerd omtrent te nemen maatregelen om negatieve effecten te voorkomen of te verzachten. en omtrent de noodzaak ontheffing of vergunning aan te vragen.

Figuur 1.
De ligging van het plangebied.

Een uitgebreide beschrijving van de getoetste wetgeving is te vinden in Bijlage 1.

1.3 Het plangebied

In Figuur 1 is de ligging van het onderzoeksgebied aangegeven.

Het plangebied ligt in de bebouwde kom van Wateringen en is geheel omgeven door de dichte bebouwing van dit dorp. Direct rond de school staan woonhuizen en een flat.

Op geringe afstand van het plangebied ligt het Hofpark met groenstroken en waterpartijen.

1.4 Werkzaamheden

Het gebouw gaat gesloopt worden om plaats te maken voor een aantal woningen. Ecologisch gevoelige werkzaamheden betreffen de sloop van het gebouw, het verwijderen van de toplaag en het vergraven van gronden. mogelijk worden bomen en struiken gekapt of gerooid.

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt de methode van het onderzoek beschreven.

In hoofdstuk 3 worden de biotopen, die aanwezig zijn in het plangebied, beschreven en wordt aangegeven welke soorten aanwezig (kunnen) zijn binnen en nabij het plangebied.

In hoofdstuk 4 wordt ingeschat in hoeverre deze soorten negatieve effecten kunnen ondervinden van het werk en welke specifieke maatregelen eventueel noodzakelijk zijn.

Hoofdstuk 5 beschrijft of- en welke gebiedsbeschermende wetgeving van toepassing is op het plangebied.

Ten slotte bevat hoofdstuk 6 de conclusies. Indien van toepassing worden aanbevelingen gedaan. Hoofdstuk 7 geeft een overzicht van de gebruikte en aanbevolen literatuur. In de bijlage is aanvullende informatie opgenomen over de geldende wetgeving en de gebruikelijke procedures bij een vergunnings- en/of ontheffingsaanvraag.

2 Methode

Hieronder wordt aangegeven hoe is onderzocht welke soorten te verwachten zijn binnen het plangebied. Speciale aandacht is uitgegaan naar díe beschermde soorten waarvoor, indien aanwezig, specifieke maatregelen moeten worden getroffen of ontheffing moet worden aangevraagd bij werkzaamheden in het kader van dit plan. Daarnaast is gekeken of het plangebied tot een beschermd natuurgebied behoort.

2.1 Soorten

Bronnenstudie
Op basis van literatuurgegevens en informatie, samengebracht in bijvoorbeeld de Nationale Databank Flora- en Fauna (NDFF), is bekeken in hoeverre (beschermde) soorten in het verleden zijn aangetroffen in en rond het plangebied.

Voor het onderzoek van de NDFF is het kilometerhok onderzocht waarbinnen het plangebied is gelegen en de acht daaromheen gelegen kilometerhokken, rekening houdend met relevante, overeenkomstige biotopen tussen plangebied en omgeving.

In de database is gezocht naar gegevens van beschermde of soorten met jaarrond beschermde verblijfplaatsen die niet zijn vrijgesteld. Hierbij is gekeken naar waarnemingen in de afgelopen 10 jaar. Vervolgens is een interpretatie gedaan met betrekking tot de aard en de waarde van de waarnemingen (bijvoorbeeld overvliegend of verblijvend, de onderzoeksinspanning en de kans dat de situatie ter plaatse veranderd is).

Naast het onderzoek van de NDFF zijn relevante verspreidingsatlassen en eventueel andere literatuur en websites geraadpleegd om de ecologische vereisten van soorten in samenhang met de verspreiding te bekijken.

Potentiebeoordeling
Het plangebied is op 29 augustus 2017 bezocht om enerzijds de aanwezige en aangrenzende biotopen te beschrijven en anderzijds eventuele incidentele waarnemingen te doen van beschermde flora en fauna (voor zover waarneembaar).

Verwerking
Met behulp van analyse en expertkennis is op basis van de verzamelde gegevens en de aangetroffen biotopen een inschatting gemaakt van het mogelijk voorkomen van beschermde soorten in en nabij het plangebied.

Op grond van de plannen is (voor zover mogelijk) een korte effectbeoordeling gemaakt van de plannen op de te verwachten soorten.

Als negatieve gevolgen niet zijn uit te sluiten wordt aangegeven of specifieke maatregelen moeten worden genomen en/of ontheffing dient te worden aangevraagd.

2.2 Gebieden

Op de gebiedendatabase van het Ministerie van Economische Zaken is gekeken in hoeverre het plangebied is gelegen binnen of nabij de begrenzing van beschermde gebieden (Natura 2000 en Natuur-netwerk Nederland (NNN)), zie:

http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek.aspx

Aan de hand van Provinciale of gemeentelijke informatie, toegankelijk via internet, is bekeken of het plangebied gelegen is in andere relevante beschermde gebieden, zie bijvoorbeeld:

http://noordholland.planoview.nl of http://ruimtelijkeplannen.zuidholland.nl/VRM)

Als dit het geval is, wordt bekeken of negatieve effecten te verwachten zijn en of nadere toetsing noodzakelijk is.

3 Beschermde soorten Wnb

In dit hoofdstuk worden eerst de biotopen beschreven die aanwezig zijn binnen het plangebied. Vervolgens worden de beschermde soorten beschreven per soortgroep. In de beschrijving wordt per soortgroep eerst aangegeven welke soorten (volgens opgave van het NDFF en literatuur) in het verleden of tijdens het afgelegde veldbezoek zijn aangetroffen. Vervolgens wordt vermeld welke soorten op grond van aanwezige biotopen te verwachten zijn en welke gebruiksfuncties het plangebied kan hebben voor deze soorten.

3.1 Beschrijving aanwezige biotopen

Het plangebied bestaat uit een gebouw dat momenteel in gebruik is als basisschool. Het gebouw heeft geen verdiepingen.

Het schoolgebouw is opgebouwd uit twee delen, een laag gedeelte, grotendeels opgebouwd met bakstenen muren met op enkele plaatsen spouwgaten. Onder de dakrand en tussen boeidelen en de muren zijn soms spleten te zien.

Naast het lage gebouw ligt een hoger gedeelte (gymzaal?) met stalen beplating. Zowel het hoge deel als het lage heeft platte bitumen daken. Er is een binnenplaats aanwezig tussen het gebouw en het aangrenzende woonblok.

Rond de beschreven bebouwing ligt een speelplaats met diverse verhardingen en rondom de school staan diverse bomen en struiken zoals Plataan, Tweestijlige meidoorn, berk, en Schietwilg, In deze bomen zijn geen zichtbare holten, spleten of grote nesten zichtbaar.

3.2 Beschermde soorten

3.2.1 Planten

Aangetroffen soorten
In en rond het plangebied is in het verleden en tijdens het veldbezoek geen beschermde flora waargenomen.

Potentie plangebied
In het plangebied wordt geen beschermde flora verwacht.

Diverse soorten planten, (korst)mossen en wolfsklauwen die onder de Wet natuurbescherming beschermd zijn, worden niet in het plangebied verwacht, de soorten komen nagenoeg alleen voor in natuurgebieden.

3.2.2 Vissen

Omdat geen water in het plangebied aanwezig is, kunnen geen (beschermde) vissoorten voorkomen.

3.2.3 Amfibieën

Aangetroffen soorten
In en rond het plangebied zijn in het verleden en tijdens het veldbezoek geen beschermde, niet vrijgestelde amfibieën waargenomen.

3.2.4 Vogels

Alle inheemse vogelsoorten zijn beschermd. Het bevoegd gezag maakt onderscheid tussen soorten met niet-jaarrond beschermde nesten, soorten met jaarrond beschermde nesten (ingedeeld in vier categorieën) en de zogenaamde 'categorie 5-soorten' (zie verder Bijlage 1.2.5).

Aangetroffen soorten met niet-jaarrond beschermde nesten
Tijdens het veldbezoek werden diverse vogelsoorten waargenomen zoals de Merel en de Kauw.

Potentie plangebied soorten met niet-jaarrond beschermde nesten
In het plangebied kunnen naast de Merel enkele algemene bos- en struweelvogels tot broeden komen zoals bijvoorbeeld Winterkoning, Houtduif of Heggenmus.

Aangetroffen soorten met jaarrond beschermde nesten
Tijdens het veldbezoek werden geen vogels met jaarrond beschermde nesten of sporen (nesten) daarvan waargenomen.

In de omgeving van het plangebied zijn in het verleden Huismussen (cat. 2) vastgesteld. De soort broedt op minder dan een kilometer afstand (NDFF 2007-2017). De overige waarnemingen van soorten met jaarrond beschermde nesten betroffen overvliegende vogels zonder binding met het plangebied of de omgeving daarvan.

Rond het Hofpark werd in het verleden Ransuil roepend gehoord (NDFF 2007-2017). Er zijn in de omgeving van het plangebied een aantal meldingen van aanwezige Sperwers zonder territoriaal of nestindicerend gedrag.

Potentie soorten met jaarrond beschermde nesten
De platte daken van het gebouw maakt dit ongeschikt voor gebouwbewonende soorten als Huismus en Gierzwaluw en in de bomen rond het gebouw werden geen grote nesten of horsten gezien die in gebruik kunnen zijn door boombewonende roofvogels zoals Ransuil of Sperwer. Omdat geen (geschikte) bebouwing en bomen aanwezig zijn en geen sporen of nesten werden waargenomen, wordt uitgesloten dat vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten aanwezig zijn in het plangebied.

Het is mogelijk dat het plangebied incidenteel wordt gebruikt als onderdeel van het leefgebied van in de buurt vastgestelde vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten zoals Huismus of Sperwer.

3.2.5 Grondgebonden zoogdieren

Aangetroffen soorten

In en rond het plangebied zijn in het verleden en tijdens het veldbezoek geen beschermde, niet vrijgestelde zoogdieren waargenomen.

Potentie plangebied

Het is mogelijk dat in het gebied enkele (kleine) zoogdieren voorkomen zoals Egel en verschillende algemene soorten (spits)muizen. Al deze soorten zijn beschermd onder de Wnb maar ze zijn in Zuid-Holland 'vrijgesteld' bij de uitvoering van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, zie verder Bijlage 1.2.1.

3.2.6 Vleermuizen

Vleermuizen kunnen op zeer duidelijk te onderscheiden manieren van een leefgebied gebruik maken. Belangrijke gebruiksfuncties zijn verblijfplaats, foerageergebied of (deel van) een vliegroute.

Aangetroffen vleermuizen

Er zijn in het verleden in de omgeving van het plangebied alleen losse waarnemingen van langsvliegende vleermuizen verricht. Precieze locaties van verblijfplaatsen en andere belangrijke gebruiksfuncties zijn echter alleen vast te stellen met gericht nachtelijk onderzoek en zijn op grond van de incidentele waarnemingen niet op voorhand uit te sluiten.

Potentie verblijfplaatsen

De waargenomen spleten in de muren en onder de dakrand geven mogelijk toegang tot voor vleermuizen geschikte holtes. Te denken valt aan gebouwbewonende soorten zoals Gewone dwergvleermuis en Ruige dwergvleermuis.

Spouwgaten in een muur van het lage deel van het gebouw. Deze gaten geven mogelijk toegang tot voor vleermuizen geschikte holtes.

Potentie foerageergebied
Het plangebied is geschikt voor foeragerende vleermuizen. De aanwezige luwe plekken kunnen zorgen voor concentraties van insecten waardoor vleermuizen worden aangetrokken.

Potentie vliegroute
Gezien de ligging, de vorm en de grootte van het plangebied kan geen sprake zijn van een belangrijke functie als vliegroute voor vleermuizen.

3.2.7 Overige fauna

Het onderzoeksgebied is niet geschikt voor andere beschermde diersoorten, in verband met het ontbreken van geschikt biotoop.

3.3 Conclusie beschermde soorten

Op grond van §3.2.1 t/m §3.2.7 zijn beschermde, niet vrijgestelde soortgroepen te verwachten die staan weergegeven in Tabel 1. In de tabel wordt onderscheid gemaakt tussen de aangetroffen soortgroepen in en nabij het plangebied en de potenties daarvoor binnen het plangebied.

In hoofdstuk 4 wordt onderzocht welke gevolgen voor deze soortgroepen worden verwacht door het uitvoeren van de plannen.

Tabel 1.
Vastgestelde of verwachte soortgroepen met beschermde, niet vrijgestelde soorten in of nabij het plangebied.
**Vaste rust- en verblijfplaatsen.*

Beschermde, niet vrijgestelde soorten	Aangetroffen in of nabij plangebied	Potentieel aanwezig binnen het plangebied
Planten	nee	nee
Vissen	nee	nee
Amfibieën	nee	nee
Vogelsoorten met niet-jaarrond beschermde nesten	ja	ja
Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten	nee	nee*
Grondgebonden zoogdieren	nee	nee
Vleermuizen		
verblijfplaats	nee	ja
foerageergebied	nee	ja
vliegroute	nee	nee
Overige beschermde fauna	nee	nee

4 Effectbeoordeling en maatregelen

Door het plan kunnen verschillende negatieve effecten optreden in het plangebied. Deze mogelijke effecten zijn onder te verdelen in tijdelijke effecten tijdens de aanleg en effecten als gevolg van de aanwezigheid van de nieuwe situatie.

De te verwachten soortgroepen met beschermde, niet vrijgestelde soorten worden in dit hoofdstuk besproken. Ze zijn samengevat in de derde kolom van Tabel 1. De aanwezigheid van deze soortgroepen kan van invloed zijn op de verdere procedure. De (negatieve) effecten die kunnen optreden bij de werkzaamheden worden onderzocht. Voorts zal worden aangegeven welke maatregelen kunnen worden genomen om effecten te voorkomen of te minimaliseren.

Voor andere soortgroepen met niet beschermde of vrijgestelde soorten geldt altijd de zorgplicht (zie Bijlage 1.1.1).

4.1 Vogels

Vogelnesten kunnen worden vernield bij ecologisch gevoelige werkzaamheden zoals het rooien en kappen van struiken en bomen het slopen of renoveren van bebouwing, diverse graafwerkzaamheden of het verwijderen van de vegetatie-toplaag.

Soorten met niet-jaarrond beschermde nesten
Men dient activiteiten waarbij nesten verstoord of vernield kunnen worden buiten het broedseizoen plaats te doen vinden, dus niet van grofweg 15 maart tot 15 juli. Deze periode is afhankelijk van bijvoorbeeld het weer en de betrokken soorten. Als onverhoopt buiten deze periode vogels broedend aanwezig zijn, dienen werkzaamheden plaatselijk te worden uitgesteld.

Wanneer in het broedseizoen gewerkt gaat worden is het mogelijk – voorafgaand aan het broedseizoen of voorafgaand aan de vestiging van broedvogels – het plangebied ongeschikt te maken als (nog) geen nesten aanwezig zijn. Hierbij mogen geen mogelijke nestplaatsen van jaarrond beschermde vogels ongeschikt of ontoegankelijk worden gemaakt!

4.2 Vleermuizen

Verblijfplaatsen
Bij de sloop of de renovatie van de gebouwen zouden vaste rust- of verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen beschadigd of vernield kunnen worden. Het is derhalve noodzakelijk om vervolgonderzoek uit te voeren naar de aanwezigheid van deze soort(en). Hierbij dient ook de naaste omgeving van het plangebied betrokken.

Als verblijvende vleermuizen aanwezig zijn dienen vervangende en geschikte verblijfplaatsen te worden aangeboden. Er is tijdelijke compensatie en permanente compensatie noodzakelijk. Er dient een ontheffing te worden aangevraagd waarbij in een op te stellen 'Projectplan' deze maatregelen worden uitgewerkt.

Foerageergebied
Voor de mogelijk aanwezige foeragerende vleermuizen in het plangebied wordt geen negatief effect verwacht van de ingreep omdat het plangebied slechts een klein deel uitmaakt van een veel groter foerageergebied en in de naaste omgeving veel vergelijkbaar of beter biotoop aanwezig is. De vleermuizen kunnen derhalve gemakkelijk uitwijken.

Vliegroutes
Gezien de ligging, de vorm en de grootte van het plangebied kan geen sprake zijn van een belangrijke functie als vliegroute voor vleermuizen.

4.3 Conclusie effectbeoordeling

Negatieve effecten van de plannen op beschermde soort(en) (indien aanwezig) zijn niet uit te sluiten. Het gaat om Gewone dwergvleermuis en Ruige Dwergvleermuis.

Er is vervolgonderzoek noodzakelijk naar deze beschermde soorten. In Tabel 2 staan de perioden aangegeven wanneer dit onderzoek kan worden uitgevoerd. Tevens wordt het aantal bezoekrondes vermeld.

Tabel 2.
Optimale periode voor uit te voeren vervolg-onderzoek naar beschermde soorten of soortgroepen die zijn aangetroffen of worden verwacht in het plangebied.
**=Te combineren met andere bezoeken.*

Vleermuizen	Gebiedsfunctie	Periode	Aantal bezoeken
Alle soorten	foerageergebied	april - november	2*
	Kraam/zomerverblijf	**Paarverblijven en zwermen**	**beide 2**
Gewone dwergvleermuis	half mei - half juli	augustus-oktober	
Ruige dwergvleermuis	(juni - half juli-nvt)	augustus - oktober	

5 Gebiedsbescherming en overige natuurwetgeving

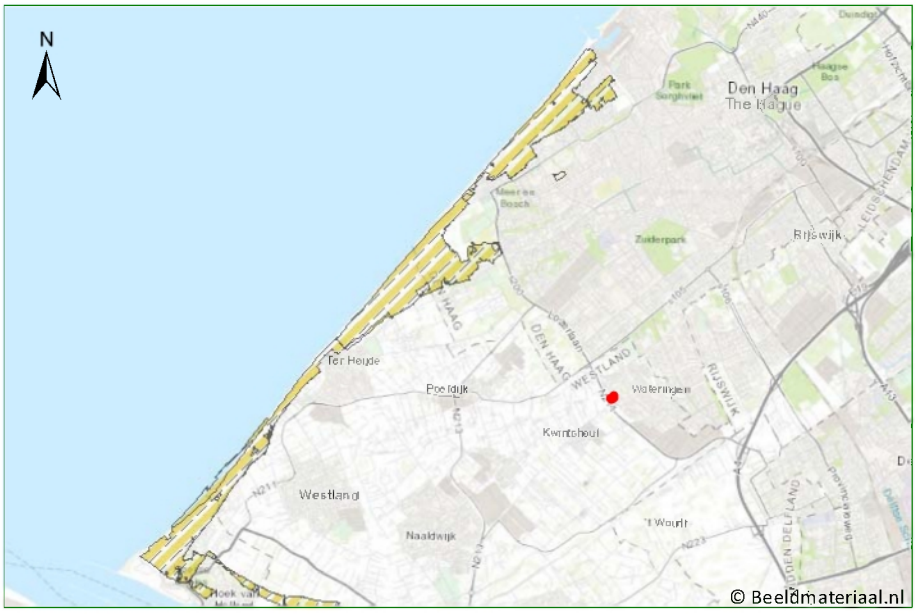
In hoofdstuk 3 en 4 is beschreven welke beschermde soorten kunnen voorkomen en welke effecten de werkzaamheden kunnen hebben. De Wet Natuurbescherming kent naast soortbescherming ook gebiedsbeschermende wet- en regelgeving, in het bijzonder die van de Natura 2000-gebieden en betreffende behoud van grootschalige houtopstanden (Zie Bijlage 1.3).

Naast bepalingen uit de Wnb kunnen gebieden ook beschermd zijn onder de Wet op de ruimtelijke ordening (Wro) als onderdeel van het 'Natuurnetwerk Nederland' (voorheen Ecologische hoofdstructuur, EHS) of als Provinciaal aangewezen 'Weidevogelleefgebied' of 'Belangrijk weidevogelgebied'.

Hieronder wordt aangegeven welke gebiedsbeschermende wetgeving van toepassing is op het plangebied.

5.1 Natura 2000

Het plangebied ligt op 4,3 kilometer afstand van het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, Solleveld & Kapittelduinen (zie Figuur 2). Gezien de grote afstand en de uit te voeren werkzaamheden worden op voorhand geen directe negatieve gevolgen verwacht van de plannen zoals door geluid of trillingen. Het is wel mogelijk dat door extra stikstofemissie depositie van stikstof op grotere afstand toeneemt. dit negatieve effect is nader onderzocht met behulp van het rekenprogramma 'Aerius' in de volgende paragraaf.

Figuur 2.
Ligging van het plangebied (rood omrand) ten opzichte van Natura 2000-gebied 'Solleveld en Kapittelduinen' (gearceerd)

5.1.1 Vermesting en Verzuring door stikstofdepositie uit de lucht

De Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) is het beleid waarmee Nederland het hoofd biedt aan de stikstofproblematiek. De PAS borgt dat doelstellingen van het Europese natuurbeleid worden gehaald en creëert tegelijk ruimte voor noodzakelijke economische ontwikkeling.

https://calculator.aerius.nl/calculator/?locale=nl#

Het rekeninstrument Aerius is één van de pijlers van de PAS en dient gebruikt te worden als rekenmodel voor de bepaling van de depositie als gevolg van een activiteit. Aerius berekent de stikstofdepositie als gevolg van projecten en plannen op Natura 2000-gebieden. Aerius ondersteunt de vergunningverlening voor economische activiteiten die gepaard gaan met uitstoot van stikstof en monitort of de totale stikstofbelasting blijft dalen. Ook faciliteert Aerius ruimtelijke planvorming in relatie tot stikstof.

Bij beoordeling van een vergunningaanvraag in het kader van de Wnb wordt vastgesteld of er voldoende ontwikkelingsruimte beschikbaar is en of dat significante verslechtering uitgesloten kan worden. Ontwikkelingsruimte betreft de ruimte voor stikstofdepositie die binnen de PAS beschikbaar wordt gesteld voor het realiseren van nieuwe of uitbreiding van bestaande economische activiteiten die toestemmingsplichtig zijn. De vergunningverlening voor een project heeft betrekking op de stikstofdepositie die het project per kalenderjaar en per hectare zal veroorzaken op nabijgelegen Natura 2000-gebieden.

Voor het woningbouwproject ‘Rozemarijn 1a te Wateringen’ is geen aparte ontwikkelingsruimte in de PAS gereserveerd, zie:

https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2015-44851.html

Aanleg en gebruik

Veel projecten kennen naast emissies tijdens de gebruiksfase ook emissies bij de aanlegfase (bouw). Met name bij grotere infrastructurele projecten is ook aandacht nodig voor de effecten van deze aanlegfase. Door de initiatiefnemer dient bepaald te worden welke fase bepalend is voor de vraag naar de benodigde ontwikkelingsruimte. De situatie met de hoogste benodigde ontwikkelingsruimte is bepalend voor de aan te vragen ontwikkelingsruimte. Het opknippen van vergunningverlening voor aanlegfase en gebruiksfase van een project is niet toegestaan. In het geval van de rozemarijn 1a te Wateringen is sprake van een klein project en is het uitgangspunt dat de gebruiksfase van het project de hoogste ontwikkelingsruimte nodig heeft.

Voor de berekening van stikstofuitstoot in de nieuwe situatie en vooral voor de verspreiding van deze uitgestoten stikstof in de wijde omgeving is het model ‘Aerius’ gebruikt. Hieronder is weergegeven welke gegevens zijn gebruikt als input voor het Aerius rekenmodel.

Berekening en uitgangspunten

Er wordt bij de PAS-berekening uitgegaan van 6 hoekwoningen, 14 tussenwoningen één nieuwe vrijstaande woning op het terrein van Rozemarijn 1a. Volgens de Aerius-opgave van 20 april 2016 betekent dit een NOx emissie van 35,71 kg/jaar.

https://www.aerius.nl/nl/factsheets/ruimtelijke-plannen-emissiefactoren/17-03-2017g.

Bij de bepaling van het aantal verkeersbewegingen voor de woningen per dag is uitgegaan van de categorieën 'koop, vrijstaand' en 'koop, hoek/tussen' en 'rest bebouwde kom', 'matig stedelijk' en een maximale verkeersgeneratie. Deze komt dan te liggen op 8,6 verkeersbewegingen voor de vrijstaande woning en 7,5 voor de overige huizen. Totaal 158,6 verkeersbewegingen per dag (CROW, 2012). Het is duidelijk dat de berekening voor verkeersgeneratie een absolute 'worst case' benadering betreft.

Het opgegeven bouwvlak is als uitgangspunt genomen voor de berekening, als emissiehoogte is voor de woningen één meter genomen, voor het kantoor 6 meter, voor het wegverkeer 2,5 meter (standaardwaarden) en als rekenjaar 2017. Een algemeen criterium voor wegverkeer is dat de gevolgen voor het milieu van dit verkeer niet meer aan het nieuwbouwproject kunnen worden toegerekend wanneer geacht kan worden dat dit verkeer is opgenomen in het heersende verkeersbeeld. Bij dit nieuwbouwproject is dat het geval tot de aansluiting van het project op de Rozemarijn in het zuidwesten van het plangebied.

De uitkomst van de berekeningen is opgenomen in Bijlage 2. Uit de berekeningen blijkt dat in het worst-case scenario de hoogste extra depositie toe te rekenen aan het project <0,05 mol/ha/jaar bedraagt op het meest dichtbijzijnde stikstofgevoelige habitattype in Solleveld en Kapittelduinen. Deze depositie overschrijdt niet de landelijk gestelde grenswaardes van 1 mol/ha/jaar en 0,05 mol/ha/jaar zodat

Figuur 3.
Nieuwe inrichting plangebied Rozemarijn1a te Wateringen.

geen vergunning of melding van het project noodzakelijk is. Zie ook Figuur 4.

Bestaand gebruik
De bebouwing wordt momenteel ook gebruikt (met daarbij behorende uitstoot. Vanwege deze uitstoot, is de toename van stikstofuitstoot (nog) lager dan hierboven berekend.

Conclusie vermesting/verzuring
De woningbouw is op grote afstand is gepland van stikstofgevoelige habitattypen, er geen overschrijding mogelijk van grenswaardes met betrekking tot vergunningplicht of meldingsplicht voor stikstof-emissie. De maximale extra depositie bedraagt <0,05 mol/ha/jaar op het meest dichtstbijzijnde gevoelige habitattype in Natura 2000-gebied 'Solleveld en Kapittelduinen'.

5.2 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt niet binnen de begrenzing van het NNN, inclusief de zogenaamde verbindingszones die verschillende NNN-gebieden kunnen verbinden. Aangezien het natuurnetwerk geen bepalingen kent ten aanzien van 'externe werking', hoeven de plannen verder niet getoetst te worden aan beschermde waarden binnen dit netwerk.

5.3 Weidevogelgebieden

Het gebied is niet begrensd als een bijzonder te beschermen weide-vogelleefgebied of belangrijk weidevogelgebied. Ook de bescherming van gebieden als weidevogelleefgebied is een planologische be-scherming die alleen geldt voor ingrepen binnen de gebieden. 'Externe werking' op deze gebieden hoeft niet getoetst te worden.

5.4 Houtopstanden

Er worden geen buiten de (volgens de Wnb bepaalde) bebouwde kom gelegen beplantingen gekapt, groter dan 1000 m². Daarnaast voorziet het plan niet in het kappen van meer dan 20 bomen in een

Figuur 4.
Uitkomst stikstofberekening met 'Aerius'.

rijbeplanting. Op grond hiervan wordt het plangebied niet beschermd als bijzondere houtopstand.

5.5 Overige relevante wetgeving

Er is geen overige natuurwetgeving bekend die van invloed kan zijn op de plannen.

5.6 Conclusie gebiedsbeschermende en overige natuurwetgeving

Gezien de aard van de plannen, de reikwijdte daarvan en de locatie van het plangebied ten opzichte van beschermde gebieden en de uitgevoerde toetsing van stikstofeffecten, is op voorhand uit te sluiten dat negatieve effecten op beschermde gebieden aan de orde zijn.

6 Conclusies

6.1 Beschermde soorten Wnb

- Het onderzoeksgebied is in potentie geschikt voor beschermde soorten grondgebonden zoogdieren, vogels en vleermuizen.
- In het plangebied kunnen broedvogels met niet-jaarrond beschermde nesten voorkomen. Voor de verwachte aanwezige broedvogels dienen werkzaamheden waarbij nesten vernield of verstoord kunnen worden, buiten het broedseizoen plaats te vinden. Een ontheffing is voor broedvogels dan niet nodig. Het broedseizoen loopt ruwweg van half maart tot half juli.
- In het plangebied kunnen verblijvende vleermuizen voorkomen. Omdat negatieve effecten door de werkzaamheden niet uitgesloten zijn, is onderzoek naar in gebruik zijnde verblijfplaatsen van vleermuizen noodzakelijk (zie voor de optimale onderzoeksperiode Tabel 2). Worden tijdens de veldinventarisatie één of meer soorten vleermuizen met verblijfplaatsen aangetroffen, dan dient een ontheffingsaanvraag te worden ingediend, waarin passende mitigerende en compenserende maatregelen worden beschreven.
- Voor de mogelijk aanwezige foeragerende vleermuizen in het plangebied wordt geen negatief effect verwacht van de ingreep omdat het plangebied slechts een klein deel uitmaakt van een veel groter foerageergebied en in de naaste omgeving veel vergelijkbaar of beter biotoop aanwezig is. De vleermuizen kunnen derhalve gemakkelijk uitwijken.

6.2 Overige natuurwetgeving

Gezien de aard van de plannen, de reikwijdte daarvan en de locatie van het plangebied ten opzichte van beschermde gebieden en de uitgevoerde toetsing van stikstofeffecten, is op voorhand uit te sluiten dat negatieve effecten op beschermde gebieden aan de orde zijn.

6.3 Zorgplicht

Voor alle in het wild levende soorten en hun leefomgeving geldt de zorgplicht (zie Bijlage 1.1.1). Teneinde de zorgplicht na te leven kan men voorafgaand aan de werkzaamheden de volgende praktische richtlijnen hanteren:

- Alle aanwezige bebouwing, vegetatie of bodemmateriaal (takken, stronken) kan gefaseerd verwijderd worden. Dit geeft bodembewonende dieren de kans om in de nabijgelegen omgeving een ander leefgebied te benutten;

- ♣ Bij ecologisch gevoelige werkzaamheden kan zodanig worden gewerkt dat richting te behouden leefgebied van aanwezig fauna wordt gewerkt en dieren niet ingesloten raken en (meer) kans hebben te vluchten.
- ♣ Bij de sloop- en bouwwerkzaamheden moet voorkomen worden dat ’s nachts met sterke bouwverlichting wordt gewerkt.

7 Aanbevolen en geraadpleegde literatuur

BIJLSMA, ROB.G., 1993 *Ecologische atlas van de Nederlandse Roofvogels. Schuyt & Co.,* Haarlem.

BROEKHUIZEN, S., K. SPOELSTRA, J.B.M. THISSEN, K.J. KANTERS & J.C. BUYS (RED.), 2016. *Atlas van de Nederlandse zoogdieren.* – Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kennis-centrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

CREEMERS, R.C.M., & J.C.W. VAN DELFT (RAVON, RED.), 2009. *De amfibieën en reptielen van Nederland - Nederlandse Fauna 9.* Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

DIETZ, C., O VON HELVERSEN & D. NILL, 2011. *Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noord-West Afrika.* Tirion Natuur.

FLORON, 2011. *Nieuwe Atlas van de Nederlandse Flora*. KNNV Uitgeverij, Zeist.

HERDER, J.E., J. KRANENBERG, D. HOOGENBOOM, J. HAMERS & K. DEKKER (RED), 2012. *Atlas van de Noord-Hollandse vissen.* Landschap Noord-Holland, Heiloo & Stichting RAVON, Nijmegen.

HOOGENBOOM, D.M., F. VISBEEN, J. WONDERGEM, W. RUITENBEEK (RED.), 2014. *Atlas van de Noord-Hollandse zoogdieren*. Landschap Noord-Holland, Heiloo & Noord-Hollandse Zooddier Studiegroep (NOZOS), Alkmaar.

KAPTEYN, K., 1995. *Vleermuizen in het landschap. Over hun ecologie, gedrag en verspreiding.* Provincie Noord-Holland, Noordhol-landse Zoogdierstudiegroep, Het Noordhollands Landschap, Haarlem.

LIMPENS, H., K. MOSTERT & W. BONGERS (RED.), 1997. *Atlas van de Nederlandse vleermuizen: onderzoek naar verspreiding en ecologie.* Utrecht.

SCHARRINGA, C.J.G., W. RUITENBEEK & P.J. ZOMERDIJK, 2010. *Atlas van de Noord-Hollandse broedvogels 2005-2009.* Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord-Holland, Landschap Noord-Holland.

SOVON VOGELONDERZOEK NEDERLAND, 2002. *Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-2000. – Nederlandse Fauna 5.* Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

TWISK, P., A. VAN DIEPENBEEK & J.P. BEKKER, 2009. *Veldgids Europese zoogdieren*. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

VLEERMUISVAKBERAAD (NETWERK GROENE BUREAUS, ZOOGDIERVERENIGING VZZ EN GEGEVENSAUTORITEIT NATUUR). *Vleermuisprotocol 2013*, 27 maart 2013.

8 Bijlagen

Bijlage 1 **Huidige natuurwetgeving**
Bijlage 2 **Berekening Aerius**

Bijlage 1 Huidige natuurwetgeving

Bijlage 1.1 Wet natuurbescherming (Wnb)

De Wet natuurbescherming (Wnb) is het nationale wettelijke kader waarin de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet zijn samengevoegd.

In de Wnb is zowel de soortbescherming van wilde flora en fauna geregeld als de gebiedsbescherming die veelal voortkomt uit bepalingen van de Europese Habitatrichtlijn (HRL) en Vogelrichtlijn (VRL).

De provincies zijn, op enkele uitzonderingen na, het bevoegd gezag van de wet. De provincies organiseren de ontheffingsverlening en handhaving.

Bijlage 1.1.1 Zorgplicht

Een belangrijke bepaling van de Wnb is de zorgplicht die stelt dat "een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken."

Bijlage 1.2 Soortbescherming

Bijlage 1.2.1 Categorieën

Onder de Wnb wordt een aantal soorten planten en dieren beschermd. Er zijn vier categorieën met beschermde soorten. Twee categorieën bevatten de soorten die respectievelijk zijn beschermd onder de HRL en soorten genoemd in de VRL.

Naast deze Europees beschermde soorten heeft de wetgever nog een extra categorie soorten toegevoegd, de 'andere soorten'.

Per provincie is conform artikel 3.11 nog een vierde categorie opgesteld, die van de 'vrijgestelde soorten'. Alleen soorten uit de derde categorie kunnen worden vrijgesteld. Voor deze soorten geldt een vrijstelling van ontheffingsplicht bij het overtreden van de verbodsbepalingen (zie Bijlage 1.2.2) bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting en bestendig beheer. De lijst van vrijgestelde soorten kan per provincie variëren en is te vinden in Tabel 3.

Daarnaast zijn Bosmuis, Veldmuis en Huisspitsmuis in of op gebouwen of daarbij behorende erven in alle gevallen vrijgesteld van de genoemde verboden in artikel 3.10.

Tabel 3.
Vrijgestelde soorten per provincie.
Rood=niet vrijgesteld.

Zoogdieren	DR	FL	FR	GL	GR	L	NB	NH	OV	UT	ZL	ZH
Aardmuis	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Bosmuis	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Bunzing	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+
Dwergmuis	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Dwergspitsmuis	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Eekhoorn						+						
Egel	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+
Gewone bosspitsmuis	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Haas	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Hermelijn	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+
Huisspitsmuis	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Konijn	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Ondergrondse woelmuis	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	
Ree	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Rosse woelmuis	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Steenmarter						+						
Tweekleurige bosspitsmuis	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	
Veldmuis	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Vos	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Wezel	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+
Wild zwijn							+					
Woelrat	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Amfibieën en reptielen	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Bastaardkikker	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Bruine kikker	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Gewone pad	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Hazelworm						+						
Kleine watersalamander	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Levendbarende hagedis						+						
Meerkikker	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Bijlage 1.2.2 Verbodsbepalingen

De Wnb bepaalt conform artikel 3.1, 3.5 & 3.10 dat de volgende zaken verboden zijn:

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende dieren voorkomend in de Habitatrichtlijn, vogels genoemd in de Vogelrichtlijn en aangewezen 'andere soorten' opzettelijk te doden of te vangen[1]

2. Het is verboden dieren voorkomend in de Habitatrichtlijn opzettelijk te verstoren.

2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van hierboven genoemde soorten te vernielen of te beschadigen of nesten of eieren van vogels weg te nemen.

4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste punt opzettelijk te verstoren als deze verstoring van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

5. Het is verboden planten van soorten genoemd in de Habitatrichtlijn (bijlage IV, Bijlage 1 Verdrag van Bern) of als 'andere soorten' (Bijlage B bij de wet) in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Bijlage 1.2.3 Ontheffingsmogelijkheid

Ruimtelijke ontwikkeling en (her)inrichting zoals het slopen, renoveren of bouwen van woningen, het dempen van wateren of het aanleggen bedrijventerreinen, kan beschadiging of vernieling tot gevolg hebben van de voortplantings- en rustplaatsen van de in het gebied voorkomende (beschermde) soorten. Dit hangt af van de fysieke uitvoering daarvan en de periode waarin het project plaatsvindt. In bepaalde gevallen moet dan ontheffing voor de Wnb verkregen worden.

Als er beschermde soorten (zie Bijlage 1.2.1) voorkomen die niet zijn vrijgesteld én verbodsbepalingen (zie Bijlage 1.2.2) worden overtreden, dan is ontheffing vereist of moet, indien mogelijk, conform art. 3.31 gewerkt worden met een door het Ministerie van EZ goedgekeurde gedragscode.

De vraag of de ontheffing kan worden verleend zal worden beoordeeld door het bevoegde gezag (veelal de provincie waarin het plangebied is gelegen). Belangrijk daarbij is de vraag in hoeverre schade optreedt, of de gunstige staat van instandhouding van de

[1] *Het betreft soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, soorten genoemd in bijlage IV bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn in hun natuurlijke verspreidingsgebied. Alsmede andere soorten, genoemd in bijlage, onderdeel A, bij de wet.*

betrokken soort(en) in gevaar komt en of er bevredigende alternatieven voorhanden zijn voor de ingreep of de locatie daarvan.

Bijlage 1.2.4 Wettelijk belang

Per categorie is het bij het al dan niet verkrijgen van een ontheffing belangrijk wat het belang is van het uit te voeren plan en de te verkrijgen ontheffing. Als schade niet te voorkomen is, dient één van de onderstaande wettelijke belangen van toepassing te zijn:

Soorten van de Vogelrichtlijn

- ♣ Ontheffing is nodig in het belang van de volksgezondheid of openbare veiligheid.
- ♣ Ontheffing is in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer.
- ♣ Ontheffing is nodig ter bescherming van flora en fauna.

Soorten van de Habitatrichtlijn

- ♣ Ontheffing is nodig ter bescherming van flora en fauna.
- ♣ Ontheffing is in het belang van de volksgezondheid, openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.

Andere soorten

- ♣ Ontheffing is nodig ter bescherming van flora en fauna.
- ♣ Ontheffing is in het belang van de volksgezondheid, openbare veiligheid of andere dwingende redenen van (groot) openbaar belang met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.
- ♣ Ontheffing is nodig in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting van gebieden en het toekomstig gebruik daarvan.

Bijlage 1.2.5 Broedvogels

Voor broedvogels wordt in principe geen ontheffing verleend. Als men verstorende activiteiten buiten het broedseizoen laat plaatsvinden worden de vogels geacht te kunnen uitwijken, treedt geen schade op en is geen ontheffing noodzakelijk.

Er is een uitzondering, vogelnesten die buiten het broedseizoen in gebruik zijn vallen onder de definitie van ‘vaste rust- of verblijfplaatsen’ en zijn daarom jaarrond beschermd. Er zijn vier verschillende categorieën ‘broedvogels met jaarrond beschermde nesten’, categorie 1 t/m 4, zie kader volgende pagina.

De lijst met vogelsoorten waarvan de nesten gedurende het hele jaar zijn beschermd is in 2009 aangepast (zie kader). **Let wel!** Bij de bescherming van een jaarrond beschermd nest of verblijf wordt zowel de verblijfplaats betrokken als de (directe) omgeving die nodig is voor het succesvol functioneren daarvan.

Kader: Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten en bijbehorende categorie.

Soort	Categorie	Toelichting codes
Boomvalk	4	Vogelsoorten waarvan de nesten in principe jaarrond zijn beschermd met beschermingscategorie: **1** = soorten die ook buiten het broedseizoen het nest gebruiken als vaste rust- of verblijfplaats; **2** = koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop; **3** = soorten die elk jaar op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing; **4** = soorten die niet of nauwelijks zelf in staat zijn een nest te maken.
Buizerd	4	
Gierzwaluw	2	
Grote gele kwikstaart	3	
Havik	4	
Huismus	2	
Kerkuil	3	
Oehoe	3	
Ooievaar	3	
Ransuil	4	
Roek	2	
Slechtvalk	3	
Sperwer	4	
Steenuil	1	
Wespendief	4	
Zwarte wouw	4	

Voor soorten met jaarrond beschermde nesten kan, meestal alleen buiten het broedseizoen, wél ontheffing worden aangevraagd. Een 'omgevingscheck' is dan vereist. Een deskundige moet in dat geval vaststellen of de desbetreffende soort zelfstandig een vervangend nest kan vinden in de omgeving, of dat met verzachtende en/of compenserende maatregelen de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rustplaats gegarandeerd kan worden. Om zeker te zijn dat geplande of genomen maatregelen hiertoe voldoende zijn, moeten deze middels een ontheffingsaanvraag worden voorgelegd aan de provincie. Als geen schade optreedt en de gunstig staat van instandhouding niet in gevaar komt, zal de aanvraag (positief) worden afgewezen. Het is uiteraard essentieel dat de (aan de provincie) voorgestelde maatregelen ook daadwerkelijk worden genomen.

Categorie 5-soorten

Er is nog een categorie met 'bijzondere' vogelsoorten (Categorie 5) Deze soorten keren (zoals ook soorten met jaarrond beschermde nesten) weliswaar vaak terug naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar beschikken over voldoende flexibiliteit om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Van deze soorten zijn de verblijfplaatsen alleen dan beschermd als 'zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen'.

Bijlage 1.2.6 Gedragscodes

Indien men in het bezit is van een door de minister van EZ goedgekeurde gedragscode hoeft bij werkzaamheden in het kader van natuurbeheer, van bestendig beheer of onderhoud, van bestendig gebruik en van ruimtelijke ontwikkeling of inrichting voor Vogelsoorten (artikel 3.1), Habitatrichtlijnsoorten (artikel 3.5) en andere soorten (artikel 3.10) geen ontheffing te worden aangevraagd, mits aantoonbaar wordt gewerkt met deze gedragscode (artikel 3.31). De

bewijslast dat correct is en wordt gehandeld volgens de gevolgde gedragscode ligt bij de initiatiefnemer.

Het is ook mogelijk te werken conform een dergelijke goedgekeurde gedragscode zonder deze zelf te hebben opgesteld. Te beïnvloeden soorten dienen dan wel in de gebruikte gedragscode te worden behandeld en er moet een belang zijn voor het project vergelijkbaar met genoemde belangen uit de VRL, HRL of de 'andere soorten'.

Bijlage 1.3 Gebiedsbescherming

De Wnb regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden. In de Wnb (art. 1.12) wordt ook verordend dat (provinciaal) gebieden aangewezen worden binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Tevens wordt aangegeven dat provincies mogelijkheden hebben ook andere belangrijke gebieden aan te wijzen vanwege hun landschappelijke- of natuurwaarden.

Bijlage 1.3.1 Natura 2000

Nederland en andere EU-landen hebben in overleg met de Europese Commissie speciale beschermingszones aangewezen, de zogenaamde Natura 2000-gebieden. Een overzicht van Natura 2000-gebieden is te vinden op:

http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx?subj=n2k&groep=0

Habitattoets
Wanneer plannen bestaan een project in of rond een Natura 2000-gebied uit te voeren, neemt de initiatiefnemer contact op met het bevoegde gezag. In principe is dit Gedeputeerde Staten van de Provincie waarin een gebied (grotendeels) ligt.

Indien negatieve effecten van een project niet kunnen worden uitgesloten, dient een toetsing te worden uitgevoerd. Als uit deze toetsing (ook wel 'Habitattoets' genoemd) blijkt dat een plan (mogelijk) significante negatieve gevolgen heeft, vindt de vergunningaanvraag plaats via een 'passende beoordeling'. Daarbij moeten ook cumulatieve effecten zijn meegenomen.

Alleen als uit de passende beoordeling met zekerheid blijkt dat geen significante gevolgen zullen optreden, of als het gaat om activiteiten met een groot openbaar belang en waarvoor geen alternatieven zijn, wordt vergunning verleend.

Als uit de 'Habitattoets' blijkt dat een activiteit negatieve gevolgen kan hebben die niet significant zijn, vindt de vergunningaanvraag plaats via een verslechterings- en verstoringstoets. Bij deze toets wordt via een uitgebreide effectbeoordeling nagegaan of activiteiten een kans met zich meebrengen op verslechtering van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten. Het bevoegd gezag geeft een

vergunning af als de verslechtering of verstoring in het licht van de instandhoudingsdoelstellingen aanvaardbaar is.

Externe werking
Belangrijk bij de bepalingen rond Natura 2000-gebieden is de 'externe werking'. Dit betekent dat ook projecten buiten het Natura 2000- netwerk met mogelijk negatieve gevolgen binnen het netwerk, getoetst moeten worden aan doelen van betrokken gebied of gebieden. Een bijzondere vorm van externe werking is de (extra) uitstoot van stikstof door een project die kan neerslaan binnen Natura 2000-gebieden en daar voor schade kan zorgen. Om de mate van stikstofvervuiling te volgen en te reguleren is de zogenaamde 'Programmatische Aanpak Stikstof' (PAS) in werking getreden. Boven bepaalde 'drempelwaardes' kan een project vanwege neergeslagen stikstof meldings- of vergunning plichtig zijn.

Bijlage 1.4 Overige gebiedsbescherming

Bijlage 1.4.1 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Ingrepen in gebieden die horen bij het Natuurnetwerk Nederland (voorheen Ecologische hoofdstructuur, EHS) worden in principe niet toegestaan, tenzij bijvoorbeeld uitgesloten is dat de ingreep een negatief effect heeft op het netwerk of de ingreep een groot maatschappelijk belang dient. Getoetst wordt of een ingreep van invloed is op 'wezenlijke kenmerken en waarden', het NNN kent geen toetsing op 'externe werking'. Als een ingreep wordt toegestaan, moeten eventuele nadelige gevolgen zoveel mogelijk worden voorkomen en de resterende schade moet worden gecompenseerd. Uitgangspunt bij het toestaan van ingrepen is dat netto sprake moet zijn van een versterking van het netwerk.

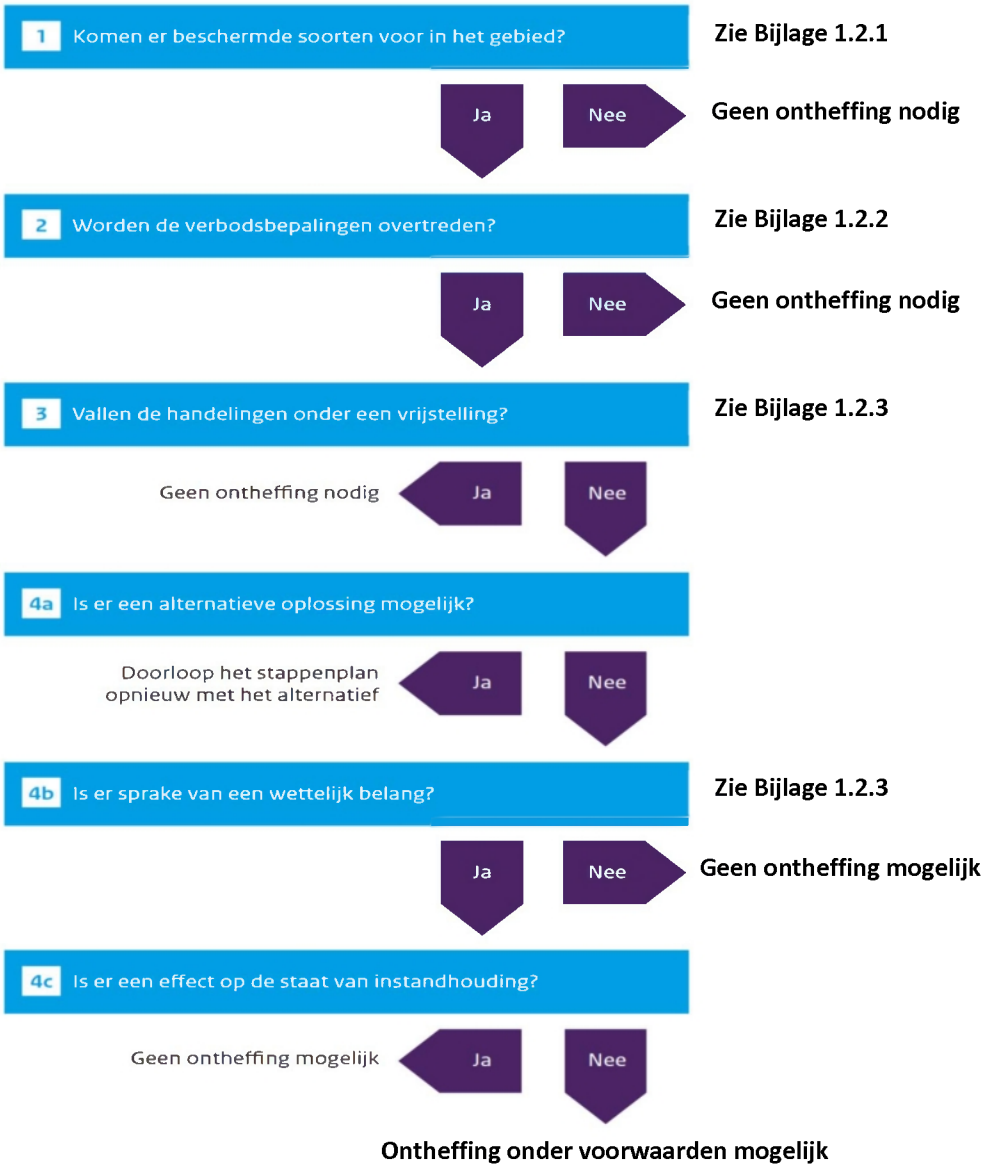
Bijlage 1.4.2 Overige natuurwetgeving

Naast de behandelde wetgeving zijn soms andere gebied beschermende bepalingen van kracht. Dit kunnen regionale of provinciale plannen of visies zijn die gebieden of soorten (extra) beschermen. Een voorbeeld hiervan zijn de 'weidevogelleefgebieden' van de Provincie Noord-Holland. Per plangebied zal op maat moeten worden nagegaan of dergelijke bepalingen aan de orde zijn.

Bijlage 1.4.3 Houtopstanden

Houtopstanden groter dan 10 are of bomenrijen bestaand uit meer dan 20 bomen, gelegen buiten de bebouwde kom, zijn beschermd. Men dient vergunning of ontheffing te verkrijgen indien dergelijke houtopstanden moeten worden gekapt of gerooid. In sommige gevallen is een herplantplicht aan de orde.

Figuur 5.
Stappenplan procedure ecologisch onderzoek en ontheffing

Bijlage 1.5 Procedure

Als bij aanvang van een project niet uitgesloten is dat beschermde soorten voorkomen of negatieve effecten op beschermde gebieden kunnen optreden, is een ecologische *quickscan* nodig en dient het stroomschema uit Figuur 5 te worden gevolgd.

Als op grond van deze *quickscan* de aanwezigheid van dergelijke soorten of gevolgen niet zijn uit te sluiten én wordt gezien dat negatieve effecten kunnen optreden, is vervolgonderzoek noodzakelijk.

Tijdens het vervolgonderzoek wordt het plangebied geïnventariseerd op de mogelijk aanwezige beschermde soorten. Indien aangetroffen worden de gebruiksfuncties van deze soorten in beeld gebracht. Vervolgens wordt opnieuw onderzocht of negatieve gevolgen mogelijk zijn door uitvoering van de plannen.

Bijlage 1.5.1 Ontheffingsaanvraag Wnb

Als stap 4a uit het stroomschema negatief is omdat een project of plan locatie gebonden is en er geen alternatieven zijn, is een ontheffingsaanvraag waarschijnlijk aan de orde. Een dergelijke aanvraag dient onder andere vergezeld te gaan van:

- ♣ Een projectplan waarin onder meer de locatie, de werkwijze, de te verwachten schade, de te nemen maatregelen, de alternatieven-studie en het wettelijk belang gedetailleerd worden beschreven.
- ♣ Een actuele en volledige inventarisatie naar het voorkomen van beschermde dier- en plantensoorten in het plangebied (ongeveer 3-5 jaar geldig).

De aanvraag kan voorafgaand aan het aanvragen van een omgevings-vergunning plaatsvinden. De aanvraag wordt gedaan bij de provincie waarin het plangebied is gelegen.

Het is ook mogelijk 'aan te haken' bij het aanvragen van een omgevingsvergunning in het kader van de 'Wet algemene bepalingen omgevingsrecht' (WABO).

Men dient op het digitale aanvraagformulier van het omgevingsloket (OLO) dan aan te geven dat 'Handelingen worden verricht met gevolgen voor beschermde dieren en planten'. Ook hierbij dient een projectplan en inventarisatie bijgevoegd te worden.

De gemeente waarbij de aanvraag is ingediend stuurt de informatie omtrent beschermde flora en fauna naar de provincie die een 'Verklaring van geen bedenkingen' (VVGB) afgeeft als onderdeel van de omgevingsvergunning.

De provincie handhaaft bepalingen uit eventuele ontheffingen en vergunningen en de eventuele werking van de Wnb bij projecten waar geen ontheffing is aangevraagd. Ook het volgen van gedrags-codes wordt gehandhaafd door de provincie. Mogelijke sancties zijn geldelijke boetes of het stilleggen van werkzaamheden.

Bijlage 2 Berekening Aerius

AERIUS CALCULATOR

Dit document bevat resultaten van een stikstofdepositieberekening met AERIUS Calculator. U kan dit document gebruiken voor de onderbouwing van depositie onder de drempelwaarde (0.05 mol/ha/j) in het kader van de Wet natuurbescherming, afhankelijk van de door u gekozen rekeninstellingen.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH_3) en stikstofoxide (NO_x), of één van beide. Hiermee is de depositie van de activiteit berekend en uitgewerkt. Op basis van de gekozen rekeninstellingen zijn de resultaten op Natura 2000-gebieden inzichtelijk gemaakt.

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in de Calculator. Voor meer toelichting verwijzen we u naar de websites pas.bij12.nl, www.aerius.nl en pas.natura2000.nl.

Berekening Situatie 1

- Kenmerken
- Samenvatting emissies
- Depositiekaart
- Depositieresultaten
- Gedetailleerde emissiegegevens

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: www.aerius.nl en pas.natura2000.nl.

AERIUS CALCULATOR

Contact

Rechtspersoon	Inrichtingslocatie
Van der Goes en Groot	Rozemarijn 1a Wateringen, 2291GJ Wateringen

Activiteit

Omschrijving	AERIUS kenmerk
Hazenkoog 35a Alkmaar	R093TjA7DUk9

Datum berekening	Rekenjaar	Rekeninstellingen
14 september 2017, 10:40	2017	Berekend voor Wnb.

Totale emissie

	Situatie 1
NOx	37,81 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Resultaten

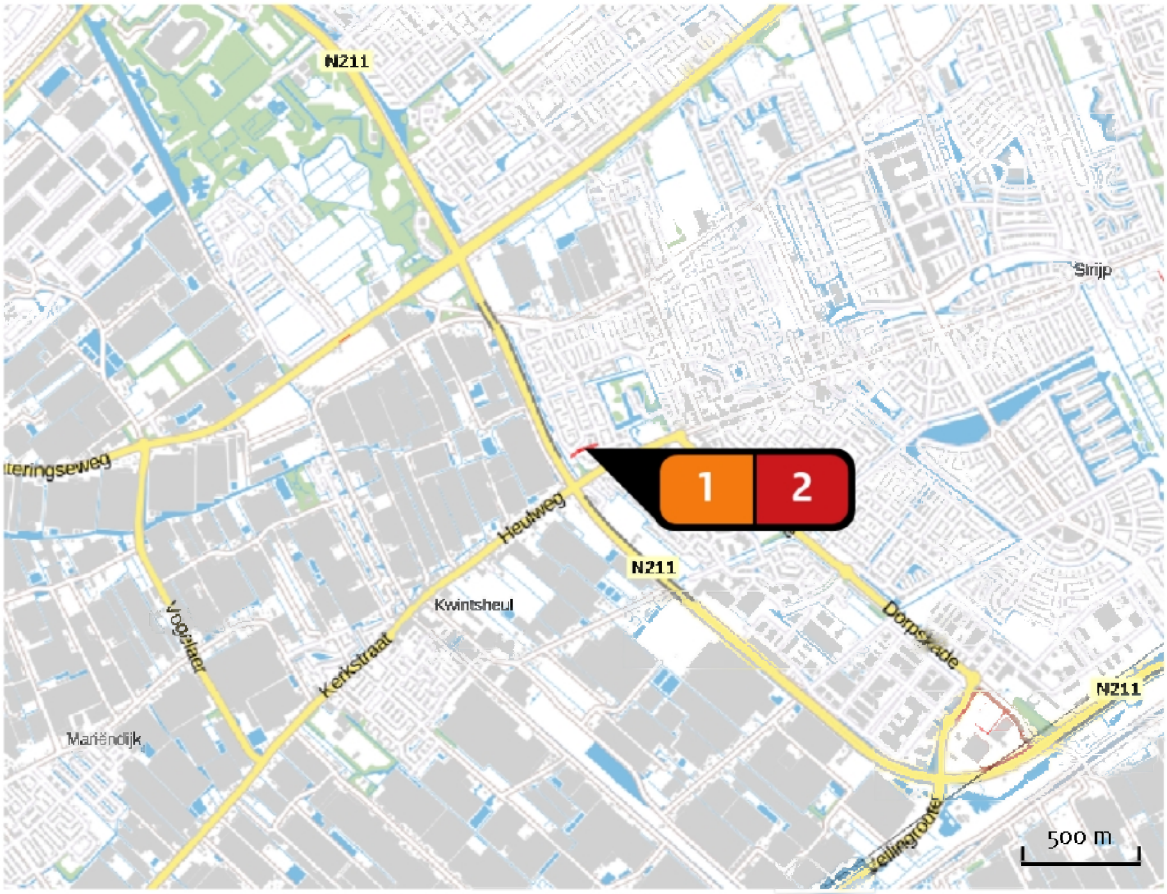
Hectare met hoogste bijdrage (mol/ha/j)

Natuurgebied	Bijdrage
-	-

Toelichting

woningbouw

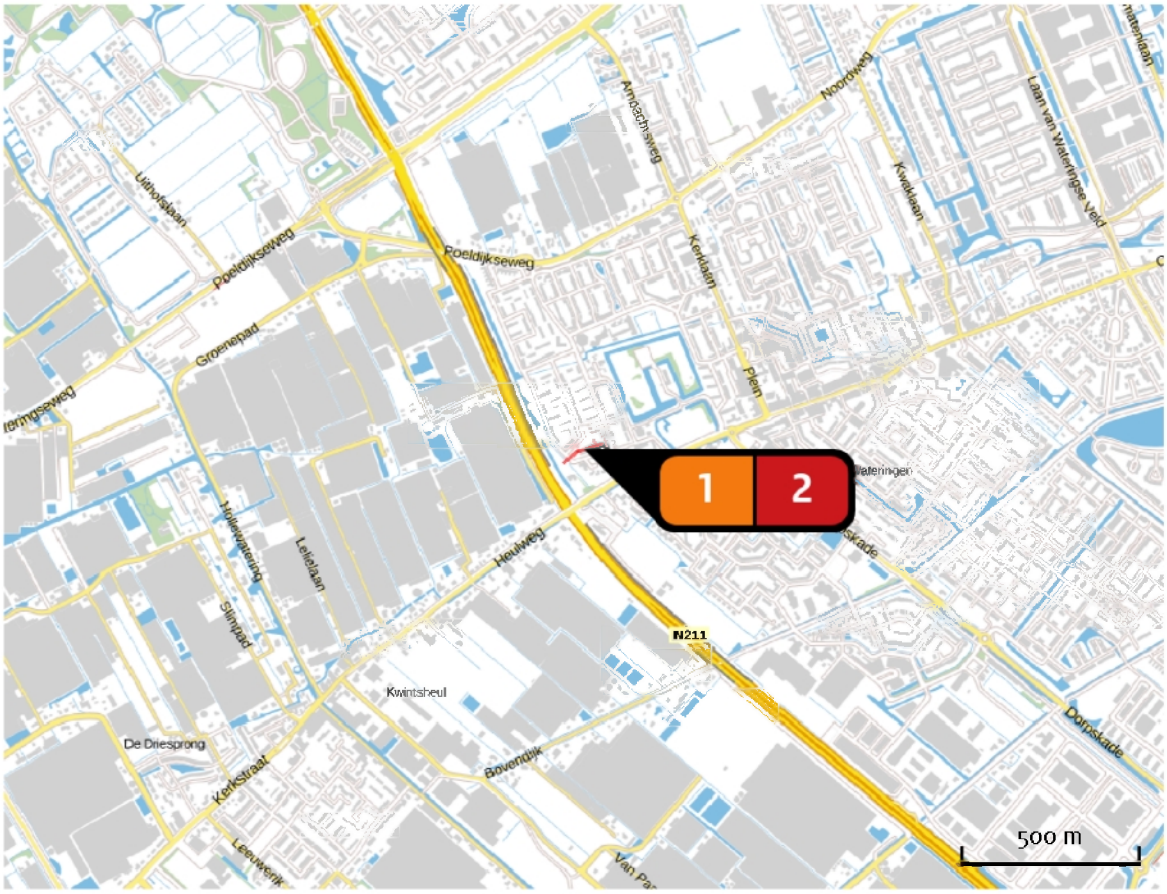
Locatie
Situatie 1

Emissie
Situatie 1

Bron Sector		Emissie NH3	Emissie NOx
1	Bron 1 Wonen en Werken | Woningen	-	35,70 kg/j
2	Bron 2 Wegverkeer | Binnen bebouwde kom	< 1 kg/j	2,11 kg/j

Depositie natuur-gebieden

Hoogste projectbijdrage

Hoogste projectbijdrage per natuurgebied

Habitatrichtlijn

Vogelrichtlijn

Habitatrichtlijn, Vogelrichtlijn

Emissie (per bron)

Situatie 1

Naam	Bron 1
Locatie (X,Y)	78122, 448859
Uitstoothoogte	1,0 m
Oppervlakte	0,5 ha
Spreiding	0,5 m
Warmteinhoud	0,000 MW
Temporele variatie	Continue emissie
NOx	35,70 kg/j

Naam	Bron 2
Locatie (X,Y)	78110, 448852
NOx	2,11 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen (/dag)	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	159,0	NOx	2,11 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden verleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS	versie 2016L_20170907_447ff0b73d
Database	versie 2016L_20170828_c3f058f00f

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://www.aerius.nl/nl/factsheets/release/aerius-calculator-2015-handboek-0

Van der Goes en Groot
ecologisch onderzoeks- en adviesbureau

Hazenkoog 35A
1822 BS Alkmaar

Bovendijk 35-G
2295 RV Kwintsheul

www.vandergoesengroot.nl

GEMEENTE WESTLAND

Postadres: Postbus 150, 2670 AD Naaldwijk
Bezoekadres: Verdilaan 7, 2671 VW Naaldwijk
T 14 0174
F (0174) 673 600
E info@gemeentewestland.nl
I www.gemeentewestland.nl

Postadres:
Postbus 150
2670 AD Naaldwijk
Bezoekadres:
Laan van de Glazen Stad 1
2672 TA Naaldwijk
T 14 0174
F (0174) 673 600
E info@gemeentewestland.nl
I www.gemeentewestland.nl

Aan de raad van de gemeente Westland

UW BRIEF	UW KENMERK	ZAAK-/PROJECTNR.	DOCUMENTNR.	BIJLAGE(N)
			19-0009721	1
CONTACTPERSOON		CLUSTER	TELEFOONNUMMER	DATUM VERZONDEN
P.A.M. Zwinkels		Beleid	(0174) 672 015	07 FEB. 2019

ONDERWERP
Jaarverslag leerplicht - RMC 2017-2018

Geachte raad,

Via bijgevoegd jaarverslag informeren wij u over de activiteiten op het gebied van Leerplicht/Regionaal Meld en Coördinatiefunctie(RMC) in het schooljaar 2017-2018. Deze activiteiten zijn gericht op het voorkomen en terugdringen van schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten. Met dit jaarverslag geven wij invulling aan de wettelijke verplichting om de gemeenteraad te informeren.

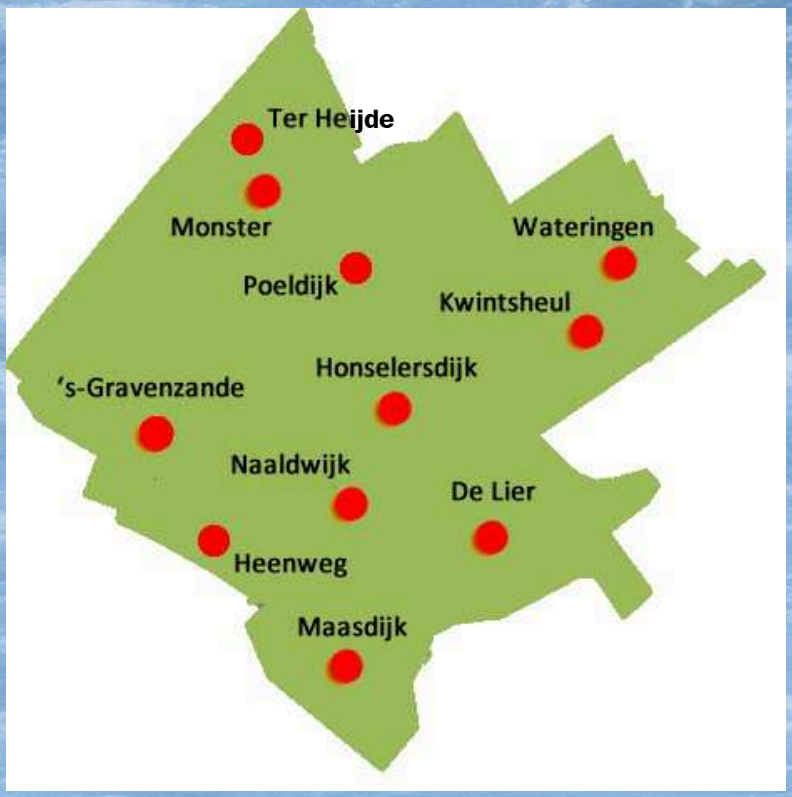
Het verslag beschrijft de uitvoering van de Leerplichtwet aan de hand van activiteiten en resultaten van de leerplichtambtenaren en de RMC consulenten in het schooljaar 2017-2018. Opmerkelijk in de cijfers is, dat het aantal meldingen dat bij leerplicht is binnengekomen ten opzichte van vorig schooljaar licht gestegen is. Oorzaak is het betere meldgedrag van verzuim bij leerplicht door vooral de MBO scholen.
Verder is er samen met de jongerenconsulent participatie extra ingezet om jongeren in een kwetsbare positie, zoals jongeren uit het praktijk- en speciaal onderwijs, te ondersteunen zodat zij ook goed hun weg vinden naar vervolgonderwijs, de arbeidsmarkt of een zinvolle dagbesteding. Er valt zo geen leerling tussen wal en schip.

Wij hopen u met bijgevoegd verslag voldoende geïnformeerd te hebben en zullen onze aanpak in 2018-2019 voortzetten.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Westland,
de secretaris, de burgemeester,

A.C. Spindler B.R. Arends

ALG BCR 007

Gemeente Westland

Jaarverslag schooljaar 2017 - 2018

Leerplicht en RMC

GEMEENTE WESTLAND

Met een startkwalificatie op zak hebben jongeren een betere positie om in onze samenleving te participeren. De gemeente Westland voert een actief beleid in het voorkomen en bestrijden van schoolverzuim en het terugdringen van voortijdig schoolverlaten. De gemeente vindt het belangrijk dat jongeren hun school afmaken. Zo bereiden ze zich voor op een toekomst waarin zelfredzaamheid een belangrijke rol speelt. Het tijdig signaleren en ingrijpen voorkomt dat het schoolverzuim grotere vormen gaat aannemen. Het afgelopen schooljaar heeft de gemeente daar verder aan gewerkt. Dit blijkt uit het jaarverslag 2017-2018, dat het college van burgemeester en wethouders heeft vastgesteld.

1. Inleiding

Met de meeste jongeren gaat het goed! Slechts een deel van de jongeren heeft op weg naar volwassenheid bijvoorbeeld te maken met schooluitval, verslaving en criminaliteit. Mentoren, hulpverleners, decanen en ook de leerplichtambtenaren en VSV consulenten lukt het vaak om het tij te keren. Drang en dwang kan een beetje helpen, maar de jongere moet uiteindelijk zelf de keuze maken om naar school te gaan en om problemen op te lossen. Maar dit hoeven ze gelukkig niet alleen te doen.

Alle kinderen in Nederland moeten worden voorbereid op de maatschappij en de arbeidsmarkt. Hiervoor heeft de rijksoverheid de leerplicht en kwalificatieplicht ingesteld. De leerplicht houdt in dat kinderen verplicht naar school moeten. Vanaf het moment dat het kind 5 jaar is tot het einde van het schooljaar waarin het kind 16 jaar wordt, is het op grond van de Leerplichtwet verplicht naar school te gaan (leerplichtig).

Jongeren onder de 18 jaar zijn verplicht om onderwijs te volgen totdat ze een startkwalificatie (havo-, vwo-, MBO-diploma niveau 2 of hoger) hebben. Voor leerlingen van 5 tot 16 jaar is dit vastgelegd in de leerplichtwet. De kwalificatieplicht geldt voor leerlingen van 16 tot 18 jaar. Een leerling met een kwalificatieplicht gaat elke dag naar school of kiest voor een combinatie van leren en werken.

In aanvulling op de leerplichtwet regelt de RMC-wet het registreren van niet-leerplichtige deelnemers tot 23 jaar die nog geen startkwalificatie hebben behaald. Daarnaast creëert de wet een regionale aanpak ter bestrijding van voortijdig schoolverlaten. De Regionale Meld- en Coördinatiefuncties (RMC's) hebben de taak het aantal jongeren dat uitvalt of dreigt uit te vallen, in beeld te brengen en te houden. Bovendien hebben ze tot taak voortijdig schoolverlaten via trajectbegeleiding terug te leiden naar het onderwijs, zodat alsnog een startkwalificatie kan worden behaald. De doelgroep van het RMC is recent uitgebreid met jongeren in een kwetsbare positie en de schoolverlaters van het praktijkonderwijs/VSO en Entreeonderwijs.

In Westland wordt genoemde wetgeving uitgevoerd door het VSV-cluster vanuit het Werkplein in Naaldwijk.

LEERPLICHT

Je bent als kind in Nederland leerplichtig vanaf de eerste dag van de maand na je vijfde verjaardag tot het einde van het schooljaar waarin je 16 jaar bent geworden.

Daarna bestaat er tot je 18de verjaardag de Kwalificatieplicht, de plicht om een havo, vwo of minimaal mbo niveau 2 diploma te behalen.

In dit document wordt voor de leesbaarheid de term 'leerling' niet alleen gebruikt voor de jongeren tussen de 5 en de 16 jaar maar ook voor de kwalificatieplichtigen van 17 jaar.

1.1 Cluster voortijdig schoolverlaten

Het cluster voortijdig schoolverlaten is bij de gemeente Westland onderverdeeld in verschillende functies, te weten die van leerplichtambtenaar, consulent Voortijdig Schoolverlaten en leerlingenadministratie.

1.2 Leerplichtambtenaar

De Leerplichtambtenaar ziet toe op de uitvoering van de Leerplichtwet 1969 en de kwalificatieplicht voor leerlingen jonger dan 18 jaar. Leerplicht krijgt een melding van school over de afwezigheid en mogelijk achterliggende reden van het verzuim.
Leerplicht zal samen met de school zoeken naar de oplossing. De desbetreffende leerling en/of diens ouders worden op het verzuimgedrag aangesproken. Wanneer het spijbelverzuim aanhoudt, kan de leerplichtambtenaar handhavend optreden door het verzenden van een waarschuwingsbrief, verwijzing naar HALT of het opmaken van een proces-verbaal. Daarnaast is de leerplichtambtenaar verbonden aan de zorgstructuur op de verschillende scholen. Ten slotte is de leerplichtambtenaar een ketenpartner van verschillende organisaties, die gericht zijn op hulpverlening aan de leerlingen en jongerenbeleid.

1.3 Consulent Voortijdig schoolverlaten (RMC)

Als jongeren dreigen uit te vallen bij het maken van de overstap naar het vervolgonderwijs of als zij 18 tot 23 jaar zijn en geen vwo-, havo- of minimaal MBO niveau 2 diploma hebben, worden zij begeleid door de VSV-consulent met als doel om op school te blijven of een goede nieuwe keuze te maken. De samenwerking tussen de jongeren en de VSV-consulent is vrijblijvend en daarom is het nog belangrijker dat de jongeren worden overtuigd om een goede keuze te maken voor de toekomst.

1.4 Consulent participatie

Jongeren in een kwetsbare positie en de schoolverlaters van het praktijkonderwijs(Pro), Voortgezet Speciaal Onderwijs(VSO) enEntreeonderwijs (MBO1) worden begeleid door de consulent jongeren participatie. Na het schoolverlaten stromen deze leerlingen uit naar (beschut) Werk, vervolg onderwijs(MBO1) Entreeonderwijs of dagbesteding.

1.5 Leerlingenadministratie

De leerlingenadministratie is verantwoordelijk voor het actueel houden van de leerlingenadministratie door het verwerken van in- en uitschrijvingen op school. Hiervoor is er een digitale koppeling met DUO. Zij signaleert het als eerste, wanneer een leerling geen schoolinschrijving heeft. Verder ondersteunt zij eerdergenoemde disciplines, voornamelijk door het registeren van verzuimmeldingen.

Door nauwe samenwerking tussen de leerlingenadministratie, de leerplichtambtenaar, jongerenconsulent en de VSV-consulent blijven alle jongeren in beeld en kan er snel worden gereageerd op veranderingen in schoolbezoek of andere bedreigingen voor hun schoolloopbaan. In samenwerking met onze ketenpartners, zoals de scholen PO, VO en MBO, SWV, SKT, Jeugdformaat, veiligheid, Patijnenburg enz. is er voor iedereen een maatwerktraject.

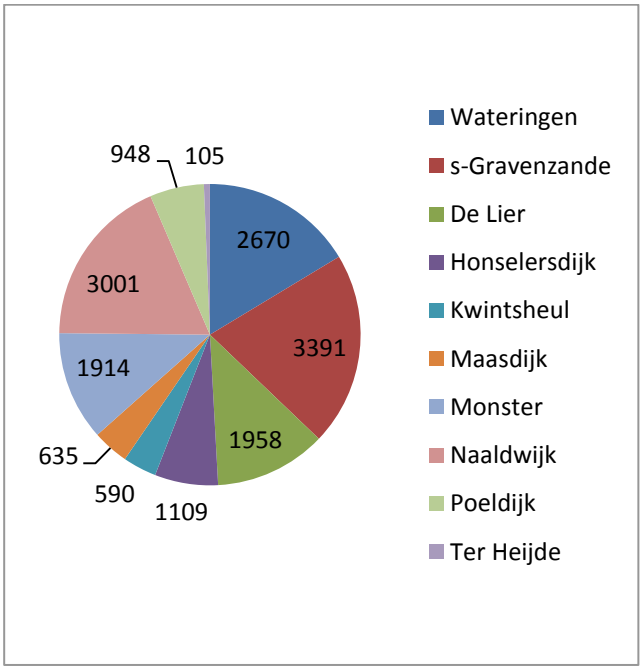
2. Resultaten leerplicht

Cijfers en tabellen

2.1 Verdeling over de gemeente

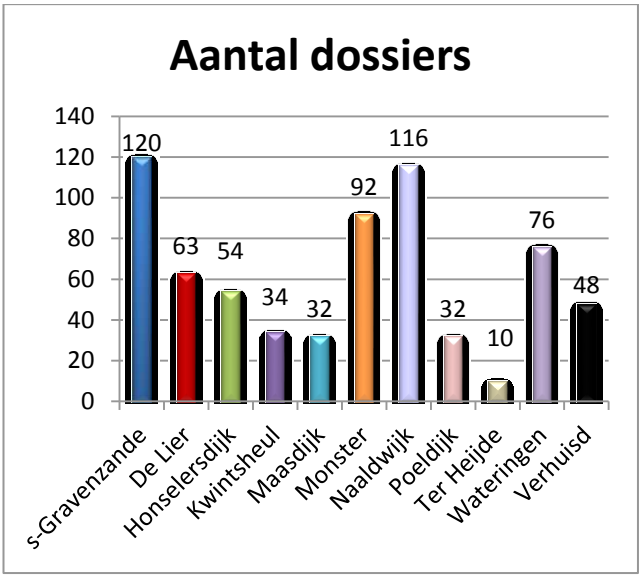
In de gemeente Westland wonen 16.321 leerplichtige leerlingen in de leeftijd van 4 tot 18 jaar. Het aantal leerlingen is bijna gelijk aan het aantal van vorig schooljaar. De meesten van hen gaan gewoon naar school zonder noemenswaardige problemen. Met een deel van deze jongeren (ongeveer 4,1%) was er afgelopen schooljaar helaas wel iets aan de hand. Ze bezochten de school niet geregeld of dreigden te verzuimen. (677 dossiers).

Aantal leerplichtige leerlingen (totaal 16.321)

2.2 Meldingen leerlingen tot 18 jaar

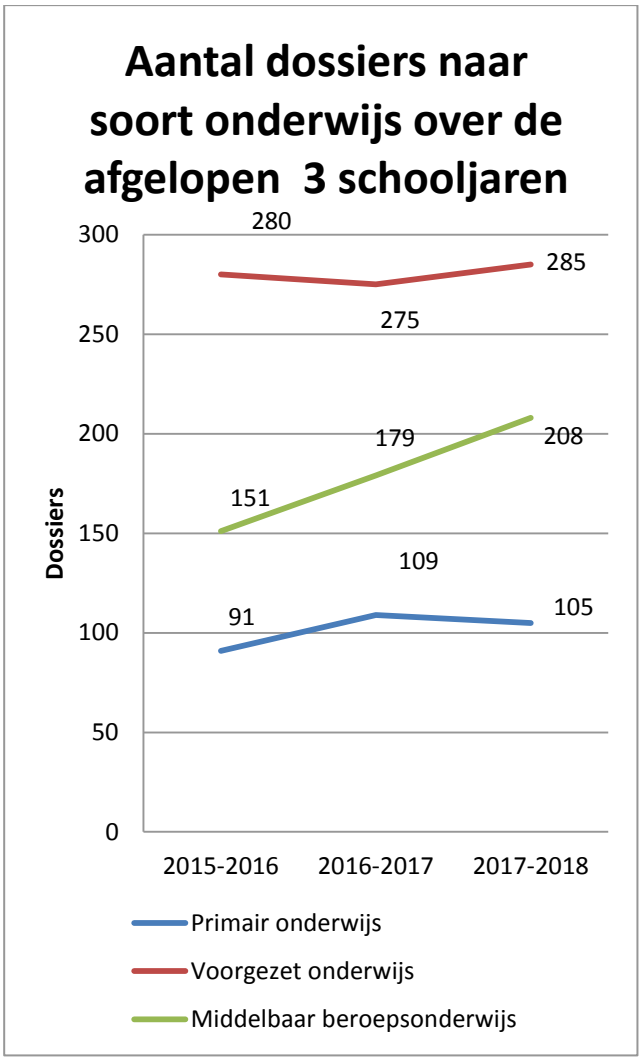
De leerplichtambtenaren hebben dit schooljaar 677 dossiers behandeld. Ten opzichte van het vorige schooljaar (626) is het aantal dossiers gestegen met 51 meldingen.
Deze stijging komt vooral door toename van het aantal meldingen van het MBO die steeds beter het schoolverzuim bij leerplicht meld.

Wanneer de meldingen verzuim en dossiers bemiddeling, vrijstelling en verlof verdeeld worden naar onderwijssoort is onderstaande verdeling van toepassing. Het verschil in het totaal aantal dossiers van 79 kan verklaard worden door het niet hebben van een schoolinschrijving ten tijde van behandeling van het dossier. (bv vrijstelling, verhuizing en uitschrijving van school na examen)

De stijging van het aantal dossiers bij het MBO zit vooral in het beter melden van verzuim door het MBO. Het aantal dossiers van het Voortgezet Onderwijs en het Primair Onderwijs is bijna gelijk gebleven ten opzichte van vorig schooljaar.

Onderwijssoort	Aantal meldingen
Primair onderwijs	105
Voortgezet onderwijs	285
Middelbaar beroepsonderwijs	208

2.3 Soort meldingen

■ **Relatief verzuim (453)** een leerling staat ingeschreven op een school, maar is zonder geldige reden afwezig en/of komt te laat. Redenen kunnen zijn: gebrek aan motivatie, psychische problematiek of een problematische thuissituatie;

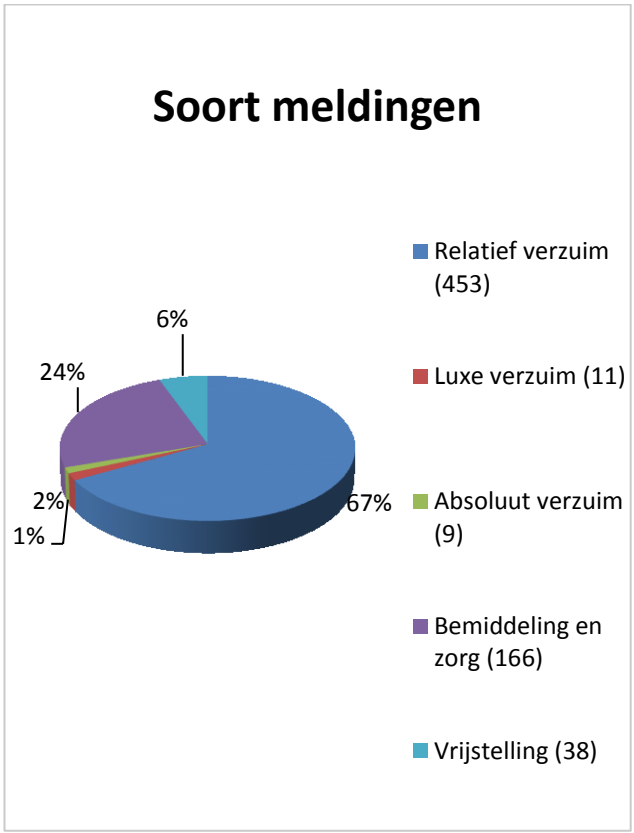
■ **Luxe verzuim (11)** een leerling staat ingeschreven op een school, maar is op verlof buiten de schoolvakantie zonder toestemming van de schooldirecteur of leerplichtambtenaar;

■ **Absoluut verzuim (9)** een leerling staat niet (meer) ingeschreven op een school;

■ **Bemiddeling en zorg (166)** de situatie rondom een leerplichtige is zorgelijk en gaat mogelijk leiden tot verzuim. Dit jaar waren er 181 bemiddelingsdossiers. Dit zijn dossiers wegens schorsing, zorgelijk ziekteverzuim of vragen aan en adviesverlening door de leerplichtamb-

tenaar;

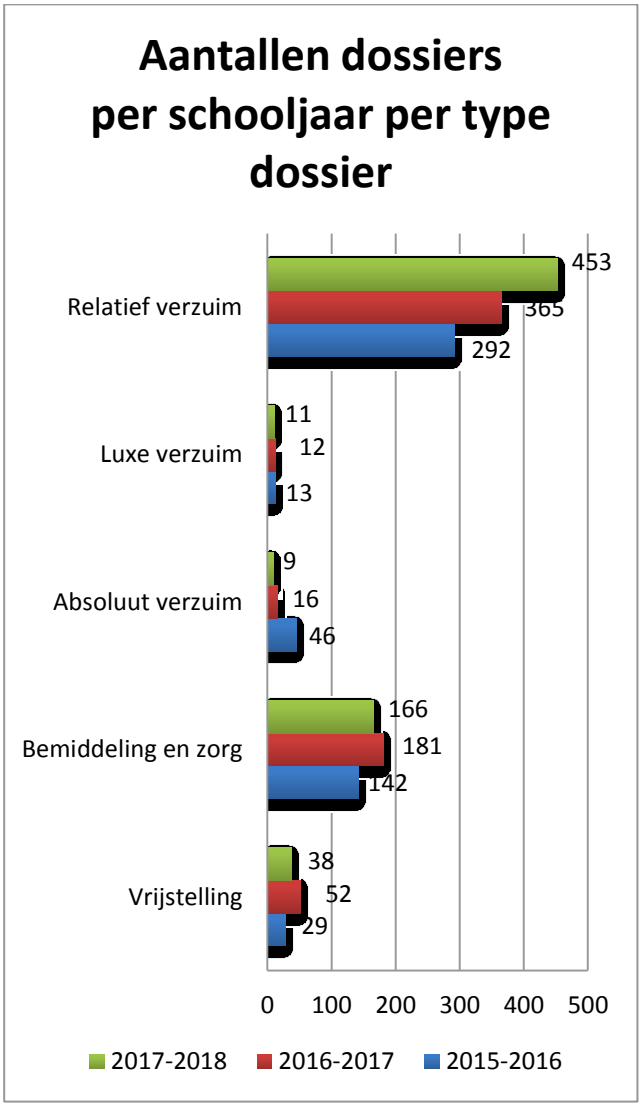
■ **Vrijstelling en extra verlof (38)** er zijn omstandigheden die maken dat een leerling (tijdelijk) niet naar school kan. In die gevallen heeft de leerplichtambtenaar de mogelijkheid om vrijstelling van de leerplichtwet te verlenen. Dit is in principe een tijdelijke vrijstelling totdat de redenen voor vrijstelling van schoolbezoek zijn opgeheven. Daarnaast kunnen ouders extra verlof aanvragen. Opvallend is dat het aantal dossier van deze aard fors toegenomen is maar dat heeft niet geleid tot dezelfde toename van afgegeven beschikkingen verlof of vrijstelling. Daarnaast valt de stijging van het aantal aanvragen om in het buitenland naar school te gaan op. Eén van de factoren die hierop van invloed is geweest is dat er van meerdere gezinnen met meerdere kinderen aanvragen zijn geweest.

2.4 Afhandeling van de meldingen

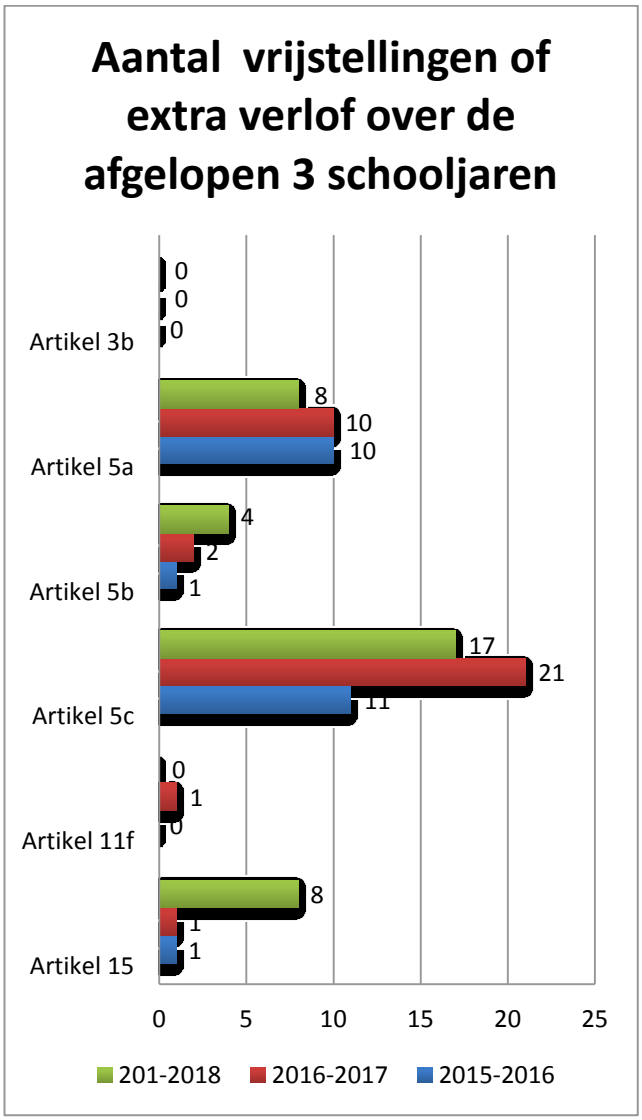
Het team Leerplicht begeleidde leerlingen en ouders op verschillende manieren:

- het sturen van een waarschuwingsbrief bij licht verzuim;
- het oproepen van de leerling en de ouders voor een gesprek bij leerplicht;
- telefonisch contact met ouders en scholen;
- het afleggen van huis– en schoolbezoeken;
- het opmaken van proces-verbaal, deelname aan overleg met de Officier van Justitie en de Raad van de Kinderbescherming;
- verzuimcontroles op scholen;
- het uitzetten van alternatieve scholingstrajecten als regulier onderwijs niet mogelijk of wenselijk is;
- deelname aan de zorgstructuur en op afroep op scholen;
- het doorverwijzen naar hulpverlening en deelname aan zorggesprekken.

2.5 Soort vrijstellingen

- **Artikel 3 sub b (0)** vervangende leerplicht;
- **Artikel 5 sub a (8)** door lichamelijke of psychische redenen is de leerling niet in staat onderwijs te volgen;
- **Artikel 5 sub b (4)** ouders hebben bedenkingen tegen de richting van het onderwijs,
- **Artikel 5 sub c (17)** de leerling volgt onderwijs op een buitenlandse school;
- **Artikel 11 sub f (0))** verlof wegens vakantie buiten de schoolvakanties;
- **Artikel 15 (8)**) een leerling volgt ander onderwijs voor jongeren vanaf 16 jaar.

2.6 Processen-verbaal

De leerplichtambtenaren hebben in 2017-2018 15 processen-verbaal opgemaakt.

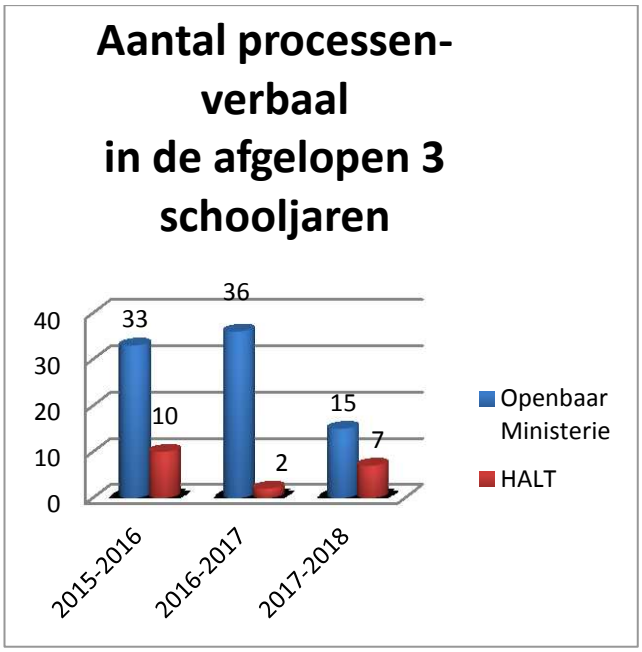
Daarvan waren:

- 9 voor relatief verzuim
- 6 voor luxe verzuim
- 0 voor absoluut verzuim.

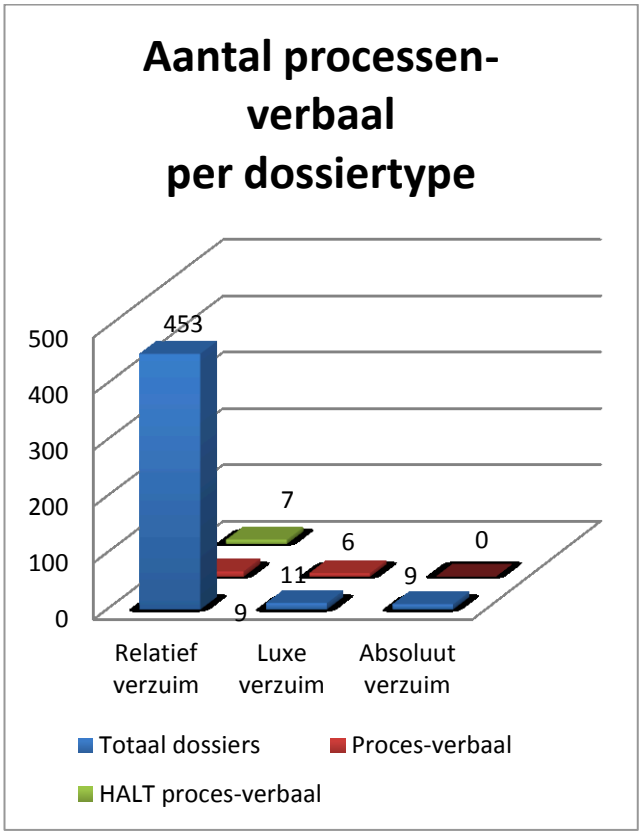
De grote daling van het aantal processen verbaal komt mede door de implementatie van de MAS (Methodische aanpak schoolverzuim)
Sinds 2017 werken de leerplichtambtenaren met de Methodische aanpak schoolverzuim.
Kenmerkend voor de methodiek is de sterke nadruk op preventie en vrijwillige jeugdhulp als middel om verzuim tegen te gaan. De strafrechtelijke route wordt slechts ingezet indien andere middelen zijn uitgeput.

Inmiddels is zowel het OM als leerplicht het erover eens dat het tweesporenbeleid weer meer gehanteerd moet worden en liever intrekken van het proces verbaal als het zorgtraject goed loopt, dan eerst de hele zorgroute afwachten. Een Proces Verbaal kan juist een traject richting zorg versnellen.

Veel mensen associëren leerplicht met ‘luxe verzuim’: het op vakantie gaan buiten de schoolvakanties. Dit type verzuim vormt echter maar een zeer klein deel van alle verzuimmeldingen. Totaal 473 verzuimmeldingen in het afgelopen schooljaar waarvan 11 luxe verzuim.. Van deze 11 meldingen zijn er 6 met een proces-verbaal afgedaan en 5 personen hebben een schriftelijke waarschuwing gekregen.

Ouders die hun kind niet inschrijven bij een opleiding of die een kind hebben dat stelselmatig verzuimt en waarbij ouders geen begeleiding aanvaarden, riskeren een boete. Het opmaken van een proces-verbaal en het vóórkomen bij de rechter heeft niet altijd het gewenste effect. Doorlooptijden dragen er helaas niet aan bij om een lik-op-stuk beleid te voeren.

2.7 HALT

Er is in het afgelopen schooljaar 7 keer een leerling naar Bureau HALT verwezen voor beginnend schoolverzuim. Er zijn 80 waarschuwingsbrieven gestuurd bij beginnend verzuim. Verder is in totaal 15 maal proces-verbaal opgemaakt naar aanleiding van de verschillende soorten verzuim. Het Openbaar Ministerie (OM) bepaalt of de zaken uiteindelijk vervolgd worden. De straffen en maatregelen worden opgelegd door de rechter, na advies door de Raad van de Kinderbescherming. Eenvoudige zaken kunnen ook door het OM zelf worden afgedaan door middel van een Transactie in Persoon of op grond van de nieuwe procedure ex artikel 257a Wetboek van Strafvordering. Met deze procedure kan het OM een zaak vervolgen én bestraffen.

2.8 Thuiszitters

Thuiszitters zijn leerlingen die niet naar school gaan. Het gaat zowel om leerlingen die ingeschreven staan bij een school als om kinderen die nergens staan ingeschreven en geen vrijstelling van de leerplichtwet hebben. Dit heeft diverse redenen. De meeste thuiszitters gaan na verloop van tijd weer naar school. Een jongere die een vrijstelling voor de leerplicht heeft, is geen thuiszitter.

Met passend onderwijs is er meer aandacht gekomen voor de thuiszitters. Passend onderwijs streeft naar een passende plek voor ieder kind. Door goed aan te sluiten bij de ondersteuningsbehoefte van de individuele leerling kan thuiszitten worden beperkt en voorkomen. Eén actieve gezamenlijke aanpak van scholen, Samenwerkingsverband,leerplicht,SKT, Schoolformaat en ouders is vaak de sleutel tot succes.

In totaal hebben wij in het verslagjaar 2017-2018 33 thuiszittende leerlingen gehad, van wie er 24 zijn teruggekeerd naar school
Naast deze formele thuiszitters volgens de definitie hebben we ook de leerlingen in beeld die geoorloofd vanwege ziekte niet naar school gaan en waar een hulpverleningstraject loopt of nog gestart moet worden. Dit waren er afgelopen schooljaar 58 waarvan 38 zijn opgelost in

het schooljaar. Deze leerlingen worden door SKT, SWV VO en SWV PO en leerplicht regelmatig besproken om de voortgang naar een oplossing te bewaken en daarmee de duur van thuiszitten zo kort mogelijk te laten zijn.

2.9 Netwerkbijeenkomsten ketenpartners

In het afgelopen schooljaar hebben we weer 2 keer een bijeenkomst gehad met onderwijs-jeugdhulp en leerplicht met o.a. als thema 'Samenwerken in verbinding met ouders'.
Ouders, school, hulpverlening en andere betrokkenen hebben allemaal hetzelfde belang voor ogen, namelijk een optimale ontwikkeling van de jongere. Maar hoe krijg je dit voor elkaar? Hoe voorkom je dat je tegenover ouders komt te staan? Hoe communiceer je op een constructieve manier met elkaar om tot het gezamenlijk doel te komen? Wat is het verschil tussen ouderschap en opvoederschap?
Alle leerplichtambtenaren, SKT zorgregisseurs, zorgcoördinatoren, schoolmaatschappelijk werkers, jeugdartsen-verpleegkundigen en schoolondersteuners waren hierbij aanwezig.
Doel van deze themabijeenkomsten is de samenwerking te bevorderen in de aanpak van leerlingen die zorg en ondersteuning nodig hebben om hun schoolloopbaan optimaal af te sluiten met minimaal een startkwalificatie.

On Stage®
Westland On Stage

2.10 De Overstap

Elk jaar maakt een grote groep leerlingen de overstap van het voortgezet onderwijs naar het vervolgonderwijs. De gemeente monitort met name de jongeren die de overstap maken van het VMBO naar het MBO. Om in beeld te krijgen waar alle VMBO examenkandidaten vervolgonderwijs gaan volgen zijn dit jaar door de gemeente 742 brieven verzonden aan de examenkandidaten en hun ouders. In deze brief wordt de vraag gesteld of de examenkandidaten al een studiekeuze hebben gemaakt en zich hebben ingeschreven bij een vervolgopleiding.
In de brief wordt ook verwezen naar de website **www.bekijkjetoekomstnu.nl** en het gebruik van de MBO gids. Ook wordt aangeraden om de open dagen van de MBO)s te bezoeken.

Uiteindelijk hebben we 34 jongeren in begeleiding genomen om extra hulp te bieden in de route naar het vervolgonderwijs. Het resultaat hiervan is dat 30 leerlingen in het nieuwe schooljaar gestart zijn met een vervolgopleiding, 2 leerlingen zijn verhuisd buiten de gemeente en twee jongere hebben nog begeleiding.

3. De Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC)

Gemeenten zijn op basis van de RMC–wet verplicht regionaal inspanningen te verrichten om het aantal voortijdig schoolverlaters (jongeren zonder startkwalificatie) te verminderen. Er is sprake van voortijdig schoolverlaten als een jongere zonder een havo-, vwo- of minimaal MBO niveau 2 diploma de school verlaat.

In de wet op de RMC staan de taken van de gemeente als volgt beschreven:

- de realisatie van een sluitende melding en registratie van voortijdig schoolverlaters;
- zorg dragen voor doorverwijzing en herplaatsing van voortijdig schoolverlaters;
- het tot stand brengen van samenwerking tussen alle belangrijke partijen die te maken hebben met deze jongeren en het onderhouden van dit netwerk.

3.1 Landelijk

Naast de uitvoering van de wettelijke verplichting wordt er sinds 2008 extra ingezet door gemeenten en schoolinstellingen om gezamenlijk de schooluitval te bestrijden. In het kader van het regionale convenant ‘Aanval op de Uitval’ 2008-2011 werden landelijk en regionaal beleidsmaatregelen genomen om deze problematiek verder aan te pakken. De maatregelen hebben zowel een preventief als curatief karakter. Jongeren zonder voldoende opleiding lopen een grotere kans in de toekomst geen duurzame plaats op de arbeidsmarkt te verkrijgen of te behouden, kunnen hun talenten minder makkelijk ontplooien, moeten vaker een beroep doen op sociale voorzieningen en dragen minder bij aan de economie.

Voor de periode 2012-2015 zijn nieuwe prestatiegerichte convenanten afgesloten tussen het ministerie van OCW, scholen en gemeenten met als doel om zich ook de komende jaren gezamenlijk in te zetten om het aantal nieuwe voortijdig schoolverlaters verder te verminderen. Hiervoor stelt het OCW prestatiesubsidie en de VSV-regio middelen beschikbaar. Het motto hierbij is:

‘We gaan door met wat goed gaat, maar kijken tegelijkertijd naar waar het beter kan’

Na afloop van het 2e VSV convenant in 2016 is door het ministerie van OCW besloten om in de toekomst niet langer meer te werken met convenanten. De regionale samenwerking wordt wel opnieuw gestimuleerd door het ministerie door extra geld beschikbaar te stellen, maar de regio stelt zelf een programma op. De doelgroep van het RMC is uitgebreid. Naast de al bekende voortijdig schoolverlaters komt er nu ook de doelgroep bij van de jongeren van het praktijkonderwijs, voortgezet speciaal onderwijs en van de niveaus van vmbo basisberoepsgerichte leerweg, ISK en MBO entree met uitstroom arbeid of onderwijs. Een regioanalyse met een gezamenlijk plan van aanpak, inclusief inzet van middelen over de maatregelen, blijft van kracht.

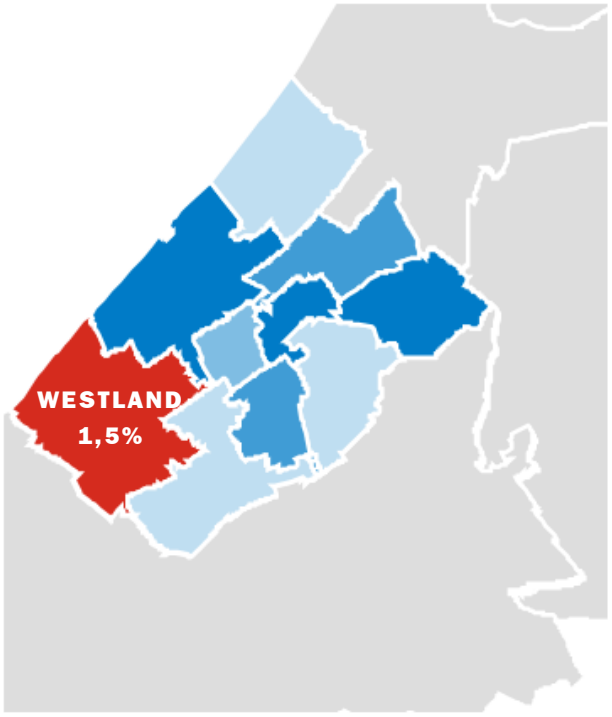
3.2 Toekomst

In 2019 treedt de nieuwe RMC-wet in werking waarmee de samenwerking rond jongeren structureel wordt geborgd. Tegelijkertijd wordt de doelgroep die vanuit de RMC-functie van gemeenten wordt bediend, verduidelijkt en verruimd. Hiermee wordt tevens een extra inhoudelijke verbinding gelegd met de overgang naar de arbeidsmarkt voor deze doelgroep. De huidige doelgroep voortijdig schoolverlaters (jongeren van 12-23 die de school zonder startkwalificatie verlaten, uitgezonderd leerlingen van voorgezet speciaal onderwijs (vso) met uitstroomprofiel arbeidsmarkt of dagbesteding en praktijkonderwijs (pro) met werk) blijft. Bij deze totale doelgroep is zowel leerplicht als RMC betrokken. Daarnaast is meer aandacht voor jongeren voor wie een startkwalificatie niet vanzelfsprekend is (jongeren in een kwetsbare positie). Voor hen gaat het om het zoeken van een passende plek, in het onderwijs, werk, zorg of een combinatie daarvan. De verantwoordelijkheden voor het monitoren en begeleiden van de kwetsbare jongeren die zijn uitgestroomd uit het praktijkonderwijs en voortgezet speciaal

onderwijs, waren nog niet duidelijk genoeg belegd. Daarom wordt met de RMC-wet bepaald dat de gemeente (in casu RMC) de verantwoordelijkheid krijgt voor het monitoren van 16 en 17 jarigen uitgestroomd uit pro en vso alle uitstroomprofielen (met of zonder werk) en van de 18-23 jarigen uitgestroomd uit vso met uitstroomprofielen arbeidsmarkt en dagbesteding en pro met werk. Dat is een formele uitbreiding van de doelgroep. Het gaat hierbij in de nieuwe wet nadrukkelijk om de taak tot het monitoren. Begeleiding naar werk hóeft RMC niet per se te doen. RMC krijgt wel de verantwoordelijkheid voor de totstandkoming van regionale afspraken over wie de jongeren begeleidt naar werk, zorg, leerwerktraject of anders. Het sluitend vangnet dus.

3.3 RMC-regio Haaglanden/ Westland

Op 21 september 2016 is de regionale agenda van de RMC regio Haaglanden ondertekend door wethouder Ingrid van Engelshoven van de RMC contactgemeente Den Haag (namens de gemeenten in de regio Haaglanden) en door Pierre Heijen van de contactschool Mondriaan als bevoegd gezag (namens de scholen en instellingen in de regio). Deze agenda is na een regioanalyse tot stand gekomen. In de analyse is gekeken waar de schooluitval vandaan komt en welke interventies in de afgelopen convenantperiode hebben gewerkt en met welke we willen doorgaan. De bevindingen zijn terug te vinden op de website **http://www.VSV-nee.nl/** in de regionale agenda RMC-regio Haaglanden.

.

3.4 Westland

Waar zetten we in de komende RMC agenda periode 2016 t/m 2021 in het Westland op in?
VSV zorgt voor een sluitende registratie van alle jongeren tussen 16 en 23 jaar. Alle VSV"ers en dreigende uitvallers worden in beeld gebracht en gemonitord. Jongeren die zijn uitgevallen moeten worden teruggeleid naar school, werk of een combinatie daarvan. We versterken de relatie met werk en inkomen in een integrale aanpak. Uitgangspunt is dat jongeren onder de 23 jaar en zonder startkwalificatie participeren in het onderwijs, werken of een combinatie van beide doen, bijvoorbeeld via BBL trajecten.
Ons primaire doel is de jongere (weer terug) te begeleiden naar een opleiding en/of (leer)werkplek, zodat zij hun kansen op de arbeidsmarkt vergroten.
Voor de taakuitbreiding RMC met de doelgroep pro/vso/Entree schoolverlaters is een Jongerenconsulent participatie aangesteld die de sluitende aanpak voor de jongeren met het uitstroomprofiel werk coördineert. De VSV consulent heeft extra contacten over de Entreeleerlingen.
Verder blijven we actief inzetten op de Verzuimaanpak, Coaching met behulp van tra-

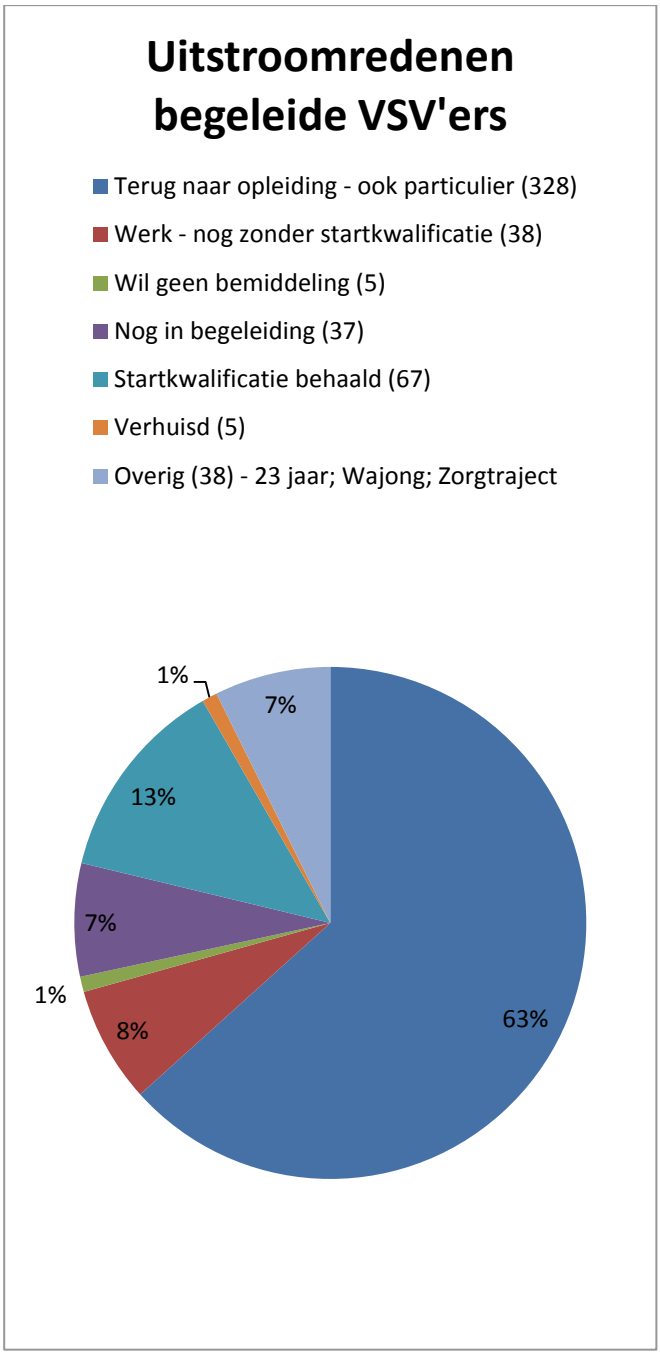
jecten en begeleiding vooral in de periode bij een overstap VMBO/MBO of na uitval.
Hoe ziet dit er in de praktijk uit?
Nadat wij een melding van school of via duo hebben ontvangen dat een jongere is uitgevallen (VSV-er) of een jongere voornemens is te stoppen met de opleiding, gaan wij contact zoeken en nodigen de jongere uit voor een gesprek. Als het niet lukt om de jongere per brief of telefonisch te bereiken gaan wij op huisbezoek. Jongeren van 16 en 17 jaar worden soms door leerplicht en vsv gezamenlijk in begeleiding genomen. We werken nauw samen met onze zorgstructuur SKT en WMO.. Een groot deel van de jongeren heeft naast onze hulp bepaalde zorg nodig.

3.5 Wat zijn de resultaten?

Hoeveel (dreigend) voortijdig schoolverlaters hadden we in 2017-2018?

Dit jaar zijn er 513 jongeren aangemerkt als (dreigend) voortijdig schoolverlater. De VSV-registratie is van toepassing op jongeren van 12 jaar tot 23 jaar. Het overgrote deel van de meldingen betreft jongeren in de leeftijd van 16 tot 23 jaar. Indien er sprake is van leerplicht wordt de melding in eerste instantie door de leerplichtambtenaar behandeld. Vaak wordt er met de VSV-consulent samengewerkt of de consulent jongeren participatie indien het een leerling van het Pro/VSO betreft.

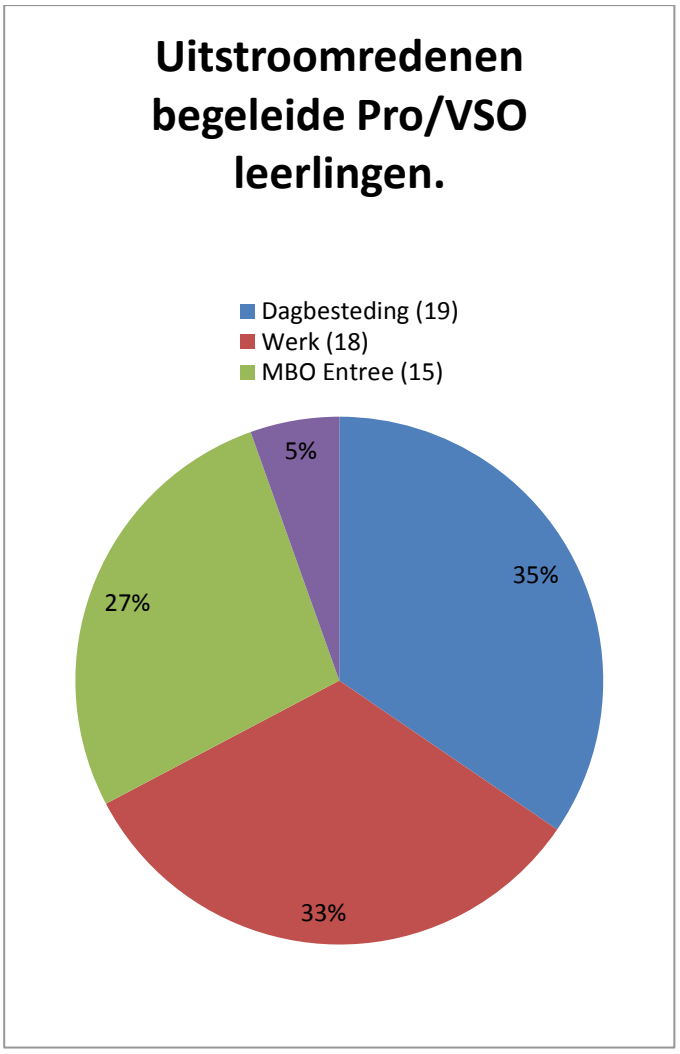
Van de 513 (dreigend)VSV'ers zijn 98 jongeren eerder (voor het verslagjaar) uitgevallen. Dit zijn de zogenoemde oud-VSV'ers. Van de 513 (dreigend) VSV'ers zijn er in hetzelfde verslagjaar weer 328 gestart met een (andere) opleiding, 5 jongeren zijn verhuisd, 38 jongeren zijn gaan werken zonder starkwalificatie, 5 jongeren willen geen bemiddeling, 37 zijn nog in begeleiding, 67 hebben hun starkwalificatie gehaald en 38 jongeren vallen onder overig. (onder andere. 23 jaar, naar buitenland, zorgtraject).

Er zijn 492 verzuimmeldingen 18+ binnengekomen, waarvan na interventie door school en de VSV consulent de meeste jongeren hun opleiding weer hervat hebben.

3.6 Pro/VSO leerlingen

De gemeente/RMC is met de invoering van de nieuwe RMC wet 2019 verantwoordelijk voor een nieuwe groep jongeren: de schoolverlaters vanuit Pro-Vso onderwijs. Deze leerlingen hebben verschillende uitstroomprofielen, (beschut) Werk, Entreeonderwijs(MBO1) en dagbesteding. Voor elke schoolverlater zal er een overleg met netwerkpartners, ouders en leerling worden gehouden. In dat grote overleg worden er afspraken gemaakt zodat na het schoolverlaten van de leerling iedereen weet wat het vervolg zal zijn en geen leerling tussen wal en schip valt. De samenwerking tussen de ketenpartners zoals de scholen, SKT, gemeente en Patijnenburg is voor deze doelgroep noodzakelijk en ook regionaal worden er goede samenwerkingsafspraken gemaakt.

3.7 Wat zijn de resultaten?

De consulent jongeren participatie heeft 55 schoolverlaters van het Pro/VSO onderwijs begeleid. De meeste leerlingen zijn voor begeleiding door de Pro-VSO scholen aangemeld bij de gemeente. Van deze groep zijn 18 leerlingen uitgestroomd naar werk, 19 leerlingen naar dagbesteding via de Wet langdurige zorg (WLZ) of WMO. Ook zijn de schoolverlaters, indien nodig, in beeld gebracht bij het Sociaal Kern Team, 15 leerlingen zijn doorgestroomd naar een vervolgopleiding (Entreeonderwijs), en 3 leerlingen naar ander vervolgonderwijs (MBO2/3/4).

3.8 Wat zijn de uitvallers en waar komen ze vandaan?

Er wordt al veel aandacht besteed aan de overgangsfase VMBO-MBO, maar toch blijkt veel van de uitval tijdens het eerste verblijfsjaar op het MBO plaats te vinden. Ook de uitval na een overstap binnen het MBO is groot. Er zijn verschillende redenen waarom leerlingen hun opleiding beëindigen. Het gaat vaak om een verkeerde beroepskeuze, tekort aan leerbanen, mismatch deelnemer-leerbaan, gebrek aan motivatie of problemen in de privésfeer. Soms is onbekend wat de reden van uitval is omdat ze al buiten beeld waren van de school.
Er is een stijging op het MBO van niveau 3 en 4 zichtbaar. Regionaal in Haaglanden loopt nu naar deze groep uitvallers een onderzoek om de oorzaken hiervan in beeld te brengen en wordt er ook gekeken naar de interventies die zijn ingezet, maar die uitval niet hebben voorkomen.

3.9 Hoe worden voortijdig schoolverlaters begeleid?

De school is primair verantwoordelijk om uitval te voorkomen en ondersteuning te bieden. Als de problematiek school-overstijgend is of de jongere is al uitgevallen, dan wordt deze na melding door de leerplichtambtenaar of de VSV-consulent uitgenodigd om te kijken wat er nodig is. Jongeren tot 18 jaar vallen onder de kwalificatieplicht en worden door de leerplichtambtenaar begeleid. Bij jongeren van 18 tot 23 jaar vindt de begeleiding op vrijwillige basis plaats.

Er wordt altijd contact gezocht met de school van herkomst om zoveel mogelijk gezamenlijk het traject uit te stippelen. Begeleiding kan variëren van advies en bemiddeling naar school tot intensieve begeleidingstrajecten, waarbij de samenwerking gezocht wordt met hulpverlenende instanties. Het grootste deel van de begeleiding wordt door de VSV-consulent zelf uitgevoerd. Zij kunnen het instrument de educatiemeter inzetten om een nog beter beeld van de jongere te krijgen. Ook kunnen zij coaching trajecten inzetten bij Jeugdformaat als er teveel belemmeringen zijn om op korte termijn te kunnen starten met onderwijs of werk.

Met het jongerenwerk is er in het afgelopen schooljaar in de aanpak van 4 VSV jongeren samen gewerkt. Het resultaat van deze aanpak is dat de jongeren in beeld blijven en ook als ze even niet gemotiveerd zijn wel een aanspreekpunt hebben. Als de tijd rijp is kunnen ze opnieuw door de VSV consulent worden opgepakt en in traject worden genomen richting school, werk of een combinatie van beide

3.10 Huisbezoeken

Als de VSV consulent een jongere die aangemerkt wordt als voortijdig schoolverlater niet kan bereiken, gaan we op huisbezoek. Tijdens het schooljaar 2015/2016 hebben er 51 huisbezoeken plaatsgevonden.9 jongeren zijn 2 maal bezocht en 1 driemaal.
Er zijn 33 jongeren totaal bereikt met het volgende resultaten: 12 jongeren zijn met een opleiding gestart, 5 jongeren zijn aan het werk gegaan, 4 jongeren zijn verhuisd. Een jongere zit in een inburgeringstraject, 5 jongeren worden nog begeleid, 4 jongeren willen geen begeleiding, 2 jongeren zijn 23 jaar geworden.

3.11 Verlenging instrumentarium voortijdig schoolverlaten

Gemeenten en scholen RMC Haaglanden hebben zoals eerder vermeld samen een nieuw vierjarig plan van aanpak ingediend bij OCW. Dit plan bevat maatregelen om uitval tegen te gaan, maar ook om jongeren in een kwetsbare positie te helpen.

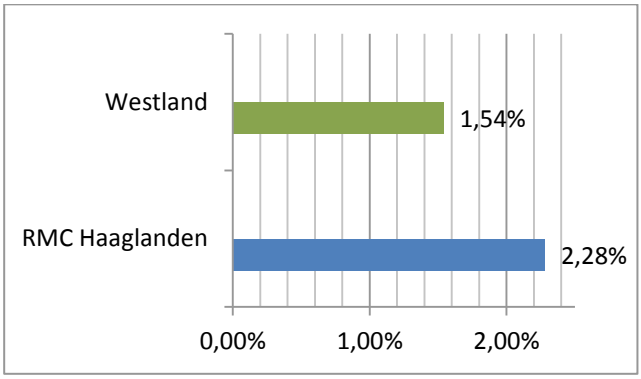
De regiomiddelen VSV worden vanaf schooljaar 2016-2017 t/m 2020 op de volgende maatregelen voortgezet
<u>Maatregelen gemeenten (curatief)</u>
1. RMC-casemanagement
2. VSV-trajecten
3. Coachingstrajecten
4. Loopbaanbegeleiding tijdens overstap VO-MBO

<u>Maatregelen onderwijsdeel (preventief)</u>
1. Regionale Pluscoachvoorziening
2. Flexservice mbo
3 Flexservice vo
4 Maatwerktrajecten Onderwijs/Arbeidsmarkt

3.12 Entreeonderwijs MBO Westland

In het schooljaar 2016-2017 is er gestart met de entreeopleiding op het mbo Westland. De entreeopleiding bereidt jongeren voor op de arbeidsmarkt of doorstroming naar een mbo-2-opleiding.
De opleiding is niet nieuw in Nederland, wel in Westland.
Leerlingen krijgen onderwijs op school en in de beroepspraktijk. Zij krijgen intensieve en vaak individuele coaching en loopbaanbegeleiding. Er is een goede samenwerking tussen Entree Westland en de VSV consulenten van de gemeente. Ook het Sociaal kernteam is met een vaste zorgregisseur goed aangesloten voor deze kwetsbare jongeren. Door deze preventieve aanpak voorkomen we uitval.

GEMEENTE WESTLAND 2016-2017		
deelnemers	vsv'ers	% vsv
8.702	134	1,54%

RMC HAAGLANDEN CIJFERS 2016-2017		
deelnemers	vsv'ers	% vsv
75.171	1666	2,28 %

4. Maatwerk

4.1 Sturen op schooluitval met cijferinformatie

Cijferinformatie over schooluitval biedt aanknopingspunten om in proces, aanpak en samenwerking, structurele verbeteringen aan te brengen binnen een regio tussen gemeenten, mbo-instellingen en VO-scholen. De website https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/vsv/ biedt een overzicht aan cijferproducten en –bronnen met informatie over schooluitval.
In onderstaande tabel is een vergelijking gemaakt tussen onze gemeente en de landelijke cijfers. De cijfers laten zien dat wij onder het landelijk gemiddelde scoren en dat is positief maar er is wel een lichte stijging t.o.v. het vorig jaar. Deze komt vooral door de drempelloze instroom op het Entreeonderwijs. Soms starten leerlingen tegen het advies in van de verlatende school met Niv 1 op het MBO, terwijl een route richting werk beter op zijn plaats is. Deze leerlingen vallen uit en worden een VSV er.

4.2 VSV Westland op Facebook en App

Het VSV team beheert een app, Facebook pagina en Twitter account: JAS (Jongeren Aan de Slag). Inmiddels zijn er 1788 likes op Facebook, 622 app gebruikers en 111 volgers op Twitter.
Het gehele VSV-team heeft nu een smartphone, waarmee gebruik van WhatsApp kan worden gemaakt. Hierdoor zijn de jongeren snel te bereiken en zijn de lijntjes kort. Waar het via deze weg niet lukt, volgt er altijd een huisbezoek aan de jongeren om zo goed mogelijk alle jongeren tot 23 jaar in beeld te houden en indien nodig een aanbod voor begeleiding te doen.

Via social media informeren VSV-consulenten van gemeente Westland de jongeren over opleidingen, open dagen en beroepskeuze. Daarnaast worden hier dagelijks (leerwerk)banen gepresenteerd en wordt er een aanbod gedaan voor begeleiding.

Met JAS (Jongeren Aan de Slag) wil VSV duidelijk maken dat het belangrijk is aan de slag te gaan. Belangrijk is dat jongen in beweging komen of zijn. Aan de slag met een opleiding, aan de slag met werken of aan de slag met het vinden van de juiste zorg om zodoende verder te kunnen. Niks doen zou geen optie moeten en/of kunnen zijn.

DOWNLOAD ONZE JAS APP
(dit kan via de QR-code)

LIKE ONS OP FACEBOOK
www.facebook.com/JongerenAandeSlag

VOLG ONS OP TWITTER
@JASWestland

5. Ontwikkelingen

Variawet
Vanaf 1 augustus 2018 is het voor leerlingen met een psychische of lichamelijke beperking in het primair en voortgezet onderwijs mogelijk om een op maat gemaakt onderwijsprogramma te volgen. Hiermee kan worden afgeweken van het minimum aantal uren onderwijstijd. Het bevoegd gezag kan hiervoor instemming vragen aan de inspectie. In het speciaal onderwijs bestaat deze mogelijkheid al een aantal jaar. Tot nu toe kreeg een gedeelte van deze leerlingen vrijstelling van onderwijs en gingen zij (tijdelijk) niet naar school.

Ambtsinstructie leerplicht/RMC
Er komt een geactualiseerde ambtsinstructie aan voor medewerkers leerplicht/RMC. In de geactualiseerde instructie worden de AVG en de vernieuwde meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld verwerkt. De regionale instructie komt in regionaal verband tot stand.

Diploma praktijkonderwijs
Leerlingen in het praktijkonderwijs(Pro)krijgen voortaan ook een schooldiploma. Het diploma is geen startkwalificatie, maar wel een prachtige erkenning voor hun prestaties. In het verleden kregen ze een getuigschrift.

6. Speerpunten

Speerpunten voor het komende schooljaar

- PO verzuimmeldingen via DUO Thema dag van de leerplicht 2019
- VO thuiszitters netwerkaanpak met ketenpartners (SKT, SWV en Schoolformaat)
- Intensivering aanpak jongeren in een kwetsbare positie. Verbinding integrale aanpak dienstverlening.
- Outreachend aanpak oud VSV'ers.
- Taakuitbreiding RMC met de doelgroep pro/vso/Entree.
- Inrichten monitor onzichtbare jongeren zonder Startkwalificatie en inkomen.
- Verbinding onderwijs arbeidsmarkt lokaal en regionaal.

7. Begrippen

BBL	Beroepsbegeleidende Leerweg
BOA	Buitengewoon Opsporingsambtenaar
BOL	Beroeps opleidende Leerweg
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs (voorheen IB-groep)
ZAT	Zorgadvies team
LEA	Lokaal Educatieve Agenda
MBO	Middelbaar Beroepsonderwijs
MAS	Methodische aanpak schoolverzuim
PO	Primair onderwijs (basis- en speciaal onderwijs)
PrO	Praktijkonderwijs
RMC	Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (voortijdig schoolverlaten)
ROC	Regionaal Opleidingscentrum (MBO)
SWV VO	Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs
TRIP	Transactie in Persoon
VMBO	Voorbereidend Middelbaar Beroeps-onderwijs
VO	Voortgezet onderwijs
VOROC	Volgsysteem voor de overstap van VO naar ROC
VSO	Voortgezet Speciaal Onderwijs
VSV	Voortijdig Schoolverlaten

8. Colofon

Het jaarverslag leerplicht is een uitgave van de gemeente Westland, afdeling leerplicht/RMC. Het uitgeven van een leerplichtverslag is een wettelijke verplichting. Burgemeester en wethouders brengen jaarlijks verslag uit aan de raad over het laatste afgesloten school- of cursusjaar met betrekking tot het door de gemeente gevoerde beleid voor de handhaving van de leerplicht en de kwalificatieplicht. Ook worden de resultaten van het beleid in dit verslag gepresenteerd.

Datum

Januari 2019

Contact en informatie:

Gemeente Westland Werkplein
Ambachtstraat 10
2671 CN Naaldwijk

Postbus 150
2670 AD Naaldwijk

Telefoon: 14 0174
E-mail: leerplicht@gemeentewestland.nl
Website: www.gemeentewestland.nl

From: Info
Sent: Friday, February 01, 2019 12:22:35 PM
To: Info
Cc:
Subject: FW: Berichtgeving nieuwe directeur ISW Vakcollege Hoge Woerd en ISW Lage Woerd

---

Van: Winnie Lijmbach [mailto:LMB@isw.info]
Verzonden: vrijdag 1 februari 2019 10:03
Aan: acpindler@gemeentewestland.nl; Griffie
Onderwerp: Berichtgeving nieuwe directeur ISW Vakcollege Hoge Woerd en ISW Lage Woerd

Aan het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Westland

Aan de gemeenteraad van de gemeente Westland

Geacht mevrouw, mijnheer,

Per 1 april 2019 start mevrouw Caroline Menheer als directeur van ISW Vakcollege Hoge Woerd en ISW Lage Woerd. Caroline Menheer is momenteel werkzaam bij de gemeente Westland als integraal manager. Zij heeft ruime ervaring in organisatieontwikkelingen, cultuurveranderingen, samenwerking en strategie.

Na een 43-jarig werkverband aan de school gaat de huidige locatiedirecteur van ISW Vakcollege Hoge Woerd de heer Johan Lievaart op 1 april 2019 welverdiend met pensioen. Johan en Caroline zorgen rond die datum voor een goede overdracht.

Met vriendelijke groet,

Geert Millekamp

Regiodirecteur ISW

Ingezonden brief voor de raadsvergadering van 19 februari 2019
Onderwerp: evenementennota

Aan de voorzitter en de leden van de gemeenteraad, gemeente Westland,

18 februari 2019

Geachte raadsleden,

Op 7 februari, tijdens de commissie Bestuur, ontdekten wij dat uw raad met een nieuwe evenementennota komt.
Dat document lezende schrokken wij behoorlijk, want er staat weinig goeds in voor de natuur, vogels en dieren.
Onbegrijpelijk, want ook voor hen is een goede natuurinclusieve evenementennota van groot belang. En aangezien de raad ook zorgplicht heeft voor de natuur is aanpassing van de nota essentieel.

Al vaker vroegen wij uw raad om goed, humaan en ethisch verantwoord natuurbeleid, maar daar komt nog niet veel van terecht. Economie en allerlei belangen gaan nog altijd boven het belang van de natuur en dieren. Dat kan en moet anders. Hier ligt een kans voor uw raad om niet alleen te praten over belang van natuur en flora en fauna, maar ook daadwerkelijk daar iets voor te doen.

U weet ook dat zelfs kinderen demonstreren voor een beter en gezonder milieu en klimaat. Westland kan toch geen hekkensluiter blijven! Juist een krachtige inzet op meer natuur en ook bomen en struiken in de bebouwde kom werkt klimaat en milieuverbeterend, maakt de lucht schoon, vermindert CO2 en fijnstof en helpt wateroverlast voorkomen. Natuur is onze motor, onze kracht en onze toekomst, stop dit te vernietigen. Neem maatregelen tot verbetering, stel natuur centraal in uw beleid.
Een evenementennota is alleen goed als deze hier optimaal aandacht aan schenkt, dus natuurinclusief en maatschappelijk-ecologisch verantwoord is. De voorliggende nota is NIET GOED genoeg.

Wij maken ons dus zorgen omdat de evenementennota onvoldoende of geen aandacht besteed aan het belang van de natuur en de flora en fauna. Met name dieren lijden vaak zeer onder evenementen. Zorgpunten zijn vervuiling en problemen voor dieren zoals:

- Licht en Geluidoverlast, waaronder schade en overlast door vuurwerk;
- Roofvogelshow's welke tot dierenleed leiden;
- Ballonnen die worden opgelaten en nadien tot natuur- en milieuvervuiling leiden en zelfs de dood van dieren veroorzaakt;
- Achterblijvende of weggewaaide vervuiling;
- Schade die wordt toegebracht aan bomen en struiken, soms worden deze zelfs gekapt.

Wij verzoeken uw raad om de volgende artikelen te herzien:
4.9 (blz. 27)
4.10

5.8
En in het veiligheidsplan art. 9

Tijdens het inspreken op 19 februari komen wij hierop terug.

Toelichting

***1 4.9 levende dieren**
Er staan in de evenementennota wel een paar nuttige regels in voor dieren.
Maar wij willen toch dat de tekst wordt gewijzigd/aangevuld in de zin dat in de gemeente Westland elke vorm van roofvogelshow wordt verboden.
Het is helaas nog altijd zo dat uit de natuur wilde roofvogels worden gehaald, getraind en ingezet voor vermaak. Dat is niet wenselijk en dieronvriendelijk.

***2 4.10 activiteiten in de lucht**
A Ballonnen oplaten
Dit artikel gaat over oplaten van ballonnen. In de nota staat een zeer zwakke formulering '' de gemeente ontmoedigt en heeft het de voorkeur van de gemeente geen ballonnen op te laten'' Dat is natuurlijk iets waar niemand zich aan zal houden en de raad neemt zo niet haar verantwoording naar herstel van de natuur en de biodiversiteit. De raad geeft blijkbaar niet om vervuiling van de natuur en leefomgeving en vindt dierenleed niet zo belangrijk...
Steeds meer gemeenten in Nederland weten wel hoe het moet en stellen simpelweg een verbod in om ballonnen op te laten en zo hoort het ook.
Bij geen enkele activiteit, of festiviteit mogen dan meer ballonnen worden opgelaten. Het is goed daar ook een sanctie op te zetten zoals een boete. Wij nemen aan dat de gemeenteraad het milieu en het klimaat een warm hart toedraagt en dat ook zij deze vervuiling voortaan niet meer zal toestaan. U weet ook dat het elk jaar heel veel dieren het leven kost door verstikking, of omdat zij het plastic eten.

B Vuurwerk:
Waarom mag of moet een festiviteit worden afgesloten met vuurwerk?
Een gezond klimaat en een gezonde natuur moeten toch voorrang hebben?
Vuurwerk is zeer schadelijk voor de natuur en vooral voor vogels.
Wij nemen ook hier aan dat de raad haar verantwoording neemt en natuur en klimaat boven het genot of winst van enkelen stelt.
Wij willen dus dat vuurwerk wordt verboden bij festiviteiten, zowel bij georganiseerde als bij particuliere feestjes.
Uw raad kan niet de andere kant opkijken en toch vuurwerk toestaan onder het mom van; de Omgevingsdienst Haaglanden bepaalt of een vergunning wordt verstrekt. Laat de haan geen 3x kraaien voor ook de raad begrijpt dat de natuur in gevaar is.
Ook art. 9 Vuurwerk in het veiligheidsplan dient te worden aangepast.

***3 5.8 activiteiten op water/strand.**
In de nota wordt geen rekening gehouden met op en bij het strand aanwezige vogels. Het is toch niet de bedoeling van uw raad om bewust hun rustgebieden ernstig te verstoren? Vooral tijdens het broedseizoen worden vogels ernstig verstoord door festiviteiten, het kan zelfs leiden tot mislukken van broedsels.
Neem in de nota op dat organisatoren vogelrustgebieden niet mogen betreden met hun activiteiten.
Ook het verstoren van bijvoorbeeld zeehonden is niet toegestaan.

(eventueel kan in overleg met natuurbeheerders/organisaties tijdelijk een gebied worden aangewezen waar geen festiviteit wordt gehouden.
Helaas heeft uw raad de breed gedragen kustvisie niet aangenomen, anders waren die gebieden al vastgesteld en zou er nu geen probleem zijn.

Met vriendelijke groeten,
Aad van Uffelen en Geert van Poelgeest

Namens de gezamenlijke organisaties/werkgroepen:
KNNV afd. Delfland
Groei&Bloei Westland
Werkgroep Leefbos Westland
Werkgroep Bescherm de Westlandse Kust
Stichting Vogels in het Westland
Stichting Westlandse Natuur
Stichting Duinbehoud

Gegevens:
Groene organisaties verenigen zich in Westland.
Wij staan voor een gezond, klimaatbestendig en aantrekkelijk Westland, waar mensen kunnen wonen, werken en recreëren in een aangename omgeving. Met een hoge mate van biodiversiteit, voldoende groen en water van goede kwaliteit. Met aandacht voor dieren, flora en fauna. Met beschermde duinen en een natuurlijk open strand. Binnen dat kader vervullen de duinen, ecologische zones, groene stapstenen, bos, park en groenverbindingen een centrale rol.

Wilt u meer informatie?
Geert van Poelgeest
voorzitter KNNV afdeling Delfland
https://www.knnv.nl/afdelingDelfland
de hr. Geert van Poelgeest afdelingDelfland@knnv.nl

Of met Aad van Uffelen / Natuur Westland
aadvanuffelen@gmail.com

Verwijzing naar de evenementennota:
https://www.gemeentewestland.nl/gemeenteraad-en-college/gemeenteraad/vergaderingen/vergadering.html?tx_windibabs_meeting%5Bmeeting%5D=1035&tx_windibabs_meeting%5Baction%5D=show&tx_windibabs_meeting%5Bcontroller%5D=Meeting&cHash=68b1995c2abb58ce55611c18d91ffb50

Arbeidsmigranten: huisvesting met zorg en respect

Jaarlijks werken in het Westland gemiddeld twaalf- tot vijftienduizend tijdelijke arbeidsmigranten. Door de sterk aantrekkende economie is het aantal tijdelijke arbeidsmigranten enorm toegenomen. Bovendien werkt een steeds grotere groep jaarrond in de Westlandse bedrijven en groeit de werkgelegenheid op het Honderdland door de toename van agro logistieke en verwerkingsbedrijven. Aan geschikte huisvesting is door deze ontwikkelingen een nijpend tekort, waardoor de arbeidsmigranten zich zelfs in andere provincies (Brabant, Utrecht) moeten huisvesten. Dit is voor de Westlandse glastuinbouw geen wenselijke situatie en daarom moet er in de regio op korte termijn geschikte huisvesting komen voor minimaal 2000 arbeidsmigranten.

Dit tekort aan goede huisvesting staat bij iedereen scherp op het netvlies. Voor Glastuinbouw Westland is het dé reden om samen met de Westlandse Vereniging Uitzendbureaus (WVU) en de gemeente Westland in de Taskforce huisvesting arbeidsmigranten te stappen. Hierbij is ons gezamenlijk doel om op korte termijn met een oplossing te komen voor het gebrek aan goede huisvesting.

Uit een inventarisatie is gebleken dat binnen de Westlandse woonkernen onvoldoende geschikte tijdelijke huisvesting voor arbeidsmigranten beschikbaar is. Er zijn veel andere woningzoekenden naast de arbeidsmigranten, die óók uitkijken naar betaalbare woonruimte.

Wij zijn geen voorstander van het bouwen van woonvoorzieningen op bedrijventerreinen of in agrarische gebieden. Echter, in dit geval is de nood zo hoog ten aanzien van migrantenhuisvesting en de capaciteit in de kernen beperkt, dat wij de noodzaak van een 2de arbeidsmigranten hotel op Honderdland onderschrijven. Een 2de arbeidsmigranten hotel in Maasdijk is voor de Westlandse tuinbouwsector van groot belang en moet in onze optiek zo snel mogelijk gerealiseerd worden.

Wij hechten veel waarde aan professioneel beheer die 24/7 aanwezig/bereikbaar is om overlast te voorkomen. In geval van overlast voor inwoners van het Westland, moet er vanzelfsprekend gehandhaafd worden.

Pieter Eenhoorn
Voorzitter VNO-NCW Westland - Delfland

Jacco Vooijs
Voorzitter Glastuinbouw Westland

BIZ Centrum Wateringen/WOV
p.a. Duijvesteijnstraat 33
2291 RV Wateringen

Gemeente Westland
T.a.v. De Raad
Postbus 150
2670 AD Naaldwijk

Wateringen, 18 februari 2019

Onderwerp: Toekomstvisie Wateringen; aanschaf Kerklaan 7

Geachte Raadsleden van de gemeente Westland,

Ik had op de Raadsvergadering van 19 februari gebruik willen maken het recht tot inspreken. Ik had hier het betoog willen houden wat ik als bijlage aan dit schrijven heb toegevoegd. Dit als reactie op agendapunt 19: rondvraag 1.

Echter toen wij volgens het protocol meldden gebruik te willen maken van het inspreekrecht, kreeg ik maandagmorgen 18 februari de telefonische mededeling van raadsgriffier Mr. A.P.M.A.F. (Funs) Bergmans dat ik niet kon inspreken aangezien het hier geen agendapunt betrof maar een onderwerp van de rondvraag.

Dit standpunt bevreemdt mij aangezien ik nergens iets kan vinden (artikel 20 reglement van Orde van de gemeenteraad) wat dit standpunt rechtvaardigt. Daarnaast is de rondvraag een onderdeel van de agenda en in dat kader dus automatisch een agendapunt. Ik krijg het stellige gevoel dat mij een democratisch recht wordt ontnomen, te weten het spreekrecht van een burger. U begrijpt dat ik de geldigheid van de stelling van de raadsgriffie nader zal onderzoeken, maar misschien kunt u mij hier enige duidelijkheid in verschaffen.

Gezien de vele inspanningen die er verricht worden door de gemeente de mening van de Wateringers te horen over de toekomstvisie van hun kern (twee avonden in januari waarbij alle inwoners en ondernemers van de kern werden uitgenodigd hun visie te geven op hun beeld van de toekomst van de kern) komt deze weigering tot het recht van inspreken mij uiterst vreemd over! Helaas moet ik er nu dus voor kiezen u op deze wijze mijn betoog kenbaar te maken. Een betoog wat u nagenoeg allen betreft.

Mocht u over het onderwerp vragen hebben dan vernemen wij die graag van u. Ondertussen maakt het bestuur van BIZ Centrum Wateringen en de Wateringse Ondernemers Vereniging Wateringen zich, mede door dit soort zaken, ernstig zorgen over de voortgang en het concretiseren van de aanpak van onze lokale problemen. Wij vragen ons serieus af of wij nog wel voor vol worden aangezien. Want….. een Wateringer de mond snoeren, dat pikken Westlanders niet!

Namens het bestuur van de BIZ en de WOV,
met vriendelijke groet,

Erik Koeze
a.i. voorzitter BIZ Centrum Wateringen
a.i. voorzitter Wateringse Ondernemers Vereniging

Vergadering gemeenteraad 19 februari 2019

Agendapunt 19: rondvraag 1

Spreektekst van Erik Koeze, a.i. voorzitter BIZ Centrum Wateringen/WOV

Geachte raadsleden, geachte aanwezigen,

Mijn naam is Erik Koeze, a.i. voorzitter van BIZ Centrum Wateringen en de Wateringse

Ondernemers Vereniging

Dank u voor de mogelijkheid hier vanavond te kunnen inspreken. Echter het is met enige teleurstelling dat ik van deze gelegenheid gebruik moet maken.

Teleurstelling na mijn eerdere optreden voor uw Raad in juli 2018 waarbij wij als BIZ Centrum Wateringen u hebben verzocht de problematiek die wij kennen in onze kern Wateringen op het gebied van verkeersstromen, de daarmee gepaard gaande onveiligheid, de parkeerproblemen en het eindelijk eens ontwikkelen van een visie voor ons centrum, daadkrachtig aan te pakken.

Om u daarbij te steunen hebben wij u uitgenodigd op 12 september vorig jaar aanwezig te zijn in de Velohal om al die zaken vanuit ons standpunt toegelicht te krijgen, maar ook om kennis te nemen van onze visie.

Wij waren verheugd te zien dat alle fracties bij die presentatie aanwezig waren. We waren nog meer verheugd om, niet alleen van de fracties, maar ook diverse wethouders de bevestiging te krijgen dat er wat moest gebeuren. Dit gevoel werd nadien nogmaals meerdere malen bevestigd op alle rondleidingen en gesprekken die wij met uw college en uw ambtenaren hebben gehad.

De aanschaf door de gemeente van het pand aan de Kerklaan 7 geschiedde als snelle oplossing voor ons enorme parkeerprobleem. Al met al alleen maar signalen vanuit de politiek om snel de problemen in kaart te brengen en actie te ondernemen!

Groot was onze teleurstelling, om niet te zeggen ongeloof (ik druk onze gevoelens maar even politiekverantwoord uit), om recentelijk te vernemen dat voor die locatie aan de Kerklaan 7 er ineens andere gedachtes zijn bij het college. Het blijkt dat het college de woning wil gebruiken voor noodhuisvesting. Het is een vrijstaande villa met een huurwaarde ruim boven de € 2.000 per maand; welke sociale urgentie helpen we daarmee???

Wij zijn met name teleurgesteld omdat ons ten stelligste bijstaat dat dit College en vele leden van de Raad, bij de besluitvorming over de aanschaf van deze locatie, de doelstelling van parkeren duidelijk hebben ondersteund! Oftewel: de verwachting die is gewekt is dat de woning snel gesloopt zou worden en er een (al dan niet tijdelijke) parkeervoorziening zou worden aangelegd om de zeer hoge parkeerdruk in het centrum van Wateringen iets te verlichten.

Nu kan ik een heel betoog houden over het prevaleren van parkeren (u weet vast dat uit het recentste koopstromenonderzoek de score die bezoekers van het winkelcentrum Wateringen aan de parkeermogelijkheden geeft wéér gedaald is!), boven de nu gesuggereerde doelstelling, maar daar is te weinig tijd voor en dat lijkt mij ook niet zinvol.

Het probleem is namelijk veel groter en ik zal u dat uitleggen.

Ik ben nu zelf ca. 27 jaar woonachtig en werkzaam in het Westland. Van origine Hagenees (Zuid-West). Altijd, ook in mijn prille jeugd vanuit school maar ook van huis uit heb ik veel vrienden en kennissen gehad in het Westland. De Westlander heb ik leren kennen als een doener; geen echte prater maar één van de problemen direct aanpakken, handen uit de mouwen, met excuses voor de uitdrukking: een “niet-lullen-maar-poetsen” mentaliteit, maar met name: een man een man, een woord een woord.

In mijn werk de laatste 30 jaar werd dat regelmatig bekrachtigd. Geen Haagse mentaliteit van met name praters, hoog op de poten en een grote bek, maar een mentaliteit waar ik grote waardering voor heb. Een regio waar ik mede daardoor graag woon en werk.

Als het College de (indertijd duidelijk geformuleerde en gefundeerde) aanschaf een andere bestemming gaat geven, wordt dat het ene gat vullen met het andere. Een argument van voortschrijdend inzicht rechtvaardigt die andere zienswijze ook niet. Je blijft je problemen verleggen en uitstellen. Met een 'tijdelijk' uitstel van de sloop en inrichten als parkeren redt je het ook niet. Daar hebben we in Wateringen ook al de nodige ervaring mee. Kijk maar eens terug naar uw dossier over de aanschaf van de locatie hoek Kerklaan - van Egmondlaan (Kerklaan 5) waar bij de ´tijdelijkheid´ ruim 10 jaar geduurd heeft, met alle blijvende verkeers- en veiligheids problemen van dien.

Door nu te beslissen dat de woning aan de Kerklaan 7 een ('tijdelijke') andere bestemming krijgt dan waarvoor de woning destijds is aangekocht; ondermijnt u als College op een vreselijke wijze die fundamentele instelling van de Westlander: het direct aanpakken van problemen.

Toon daadkracht! Kom uw belofte na! Wees geloofwaardig en toon vooral respect naar uw gemeenteleden. Anders verliest u bij velen uw noodzakelijke geloofwaardigheid. Ben je dat eenmaal kwijt… dan krijg je het niet meer terug is mijn ervaring. Zeker bij de Wateringse ondernemers en haar inwoners; maar feitelijk bij alle inwoners en ondernemers in het Westland. Wat hier gebeurt, gebeurt morgen elders.

Geachte College, beste Raad, beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald. Het wordt nu echt tijd voor daadkracht. Het nakomen van gemaakte afspraken. Geen uitstel. Eigenlijk gewoon doen wat je hebt toegezegd. Een man een man, een woord een woord. Gewoon fundamenteel Westlands!

Dank u.

Postadres:
Postbus 150
2670 AD Naaldwijk
Bezoekadres:
Stokdijkkade 2
2671 GW Naaldwijk
T 14 0174
F (0174) 673 600
E info@gemeentewestland.nl
I www.gemeentewestland.nl

Aan de raad van de gemeente Westland

UW BRIEF	UW KENMERK	ZAAK-/PROJECTNR.	DOCUMENTNR.	BIJLAGE(N)
			19-0017781	
CONTACTPERSOON		AFDELING/TEAM	DOORKIESNUMMER	DATUM VERZONDEN
J.Rogier-van Keulen		RU/S&P	(0174) 67 2442	04 FEB. 2019

ONDERWERP
Opdrachtverstrekking inzameling huishoudelijk afval

Geachte raad,

Met de brief van 21 november 2018 en tijdens de afgelopen commissievergaderingen hebben wij u geïnformeerd over de aanbesteding van het contract voor de inzameling van huishoudelijk afval.

Wij kunnen u mededelen dat wij met Renewi een contract hebben afgesloten voor het inzamelen van huishoudelijk afval, groente-, fruit- en tuinafval (GFT) en plastic verpakkingsmateriaal uit minicontainers en bovengrondse en ondergrondse verzamelcontainers.

Met het afsluiten van het contract is zo veel mogelijk rekening gehouden met een eventuele doorvoering van een mogelijke toekomstige beleidswijziging. Het contract vormt daarmee geen belemmering in een nog te maken keuze voor een andere wijze van afvalinzameling.

Over de financiële gevolgen van het nieuwe contract en de overige ontwikkelingen op het gebied van huishoudelijk afval willen wij u verder informeren tijdens de vergadering van de commissie EFO op 6 februari, waarbij eveneens de leden van de commissie Ruimte worden uitgenodigd.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Westland,
de secretaris, de burgemeester,

A.C. Spindler B.R. Arends

From: info@righttochallenge.nl <info@righttochallenge.nl>
Sent: Saturday, January 12, 2019 12:12:49 PM
To: info@righttochallenge.nl
Cc:
Subject: Brief Gemeenteraad over Right to Challenge
Attachments: Brief gemeenteraad Routeplanner R2C.pdf; Routeplanner Right to Challenge-LR.pdf

Aan de Gemeenteraad

t.a.v. de Griffie

Hierbij ontvangt u de brief aan de gemeenteraad, alsmede de Routeplanner Right to Challenge.

Wij verzoeken u deze brief en de Routeplanner door te geleiden naar de gemeenteraad en wij zien de reactie van de raad met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

T. Harmsen, coördinator

Netwerk Right to Challenge

p/a F. Netscherlaan 2-c

2071 AZ Santpoort-Noord

06-51718778

www.righttochallenge.nl

Aan de Gemeenteraad

12 januari 2019

Betreft: Routeplanner Right to Challenge

Geachte leden van de Gemeenteraad,

Right to Challenge (R2C) is het recht van bewonersinitiatieven om taken van gemeenten over te nemen indien zij denken het slimmer, beter, goedkoper of anders te kunnen uitvoeren. Het Kabinet wil dit recht gaan vastleggen in de Gemeentewet, met de mogelijkheid om Right to Challenge vanuit de lokale behoeften verder in te vullen.

Om in uw gemeente met dit recht verder aan de slag te kunnen gaan, ontvangt u de Routeplanner Right to Challenge (bijgesloten) van het *Netwerk Right to Challenge*. In dit landelijk netwerk werken geïnteresseerden en betrokkenen van bewonersinitiatieven en (lokale) overheden samen om zo gemeenten en maatschappelijke initiatiefnemers te ondersteunen met kennisontwikkeling, bijeenkomsten, Leerateliers, etc. (zie www.righttochallenge.nl).

Routeplanner Right to Challenge

De planner is ontwikkeld samen met bewonersinitiatieven, ambtenaren van diverse gemeenten en met medewerking van VNG en het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in het kader van het landelijke programma ‘Democratie in Actie’.

De Routeplanner Right to Challenge bestaat uit de volgende onderdelen:

1. De start van R2C met een open discussie tussen gemeenteraad, maatschappelijke initiatiefnemers e.a.: *wat voegt R2C toe en hoe kan R2C binnen onze gemeente vorm krijgen?* Uit ervaringen binnen gemeenten blijkt dat dit gesprek aan de hand van diverse vragen heel zinvol is voor een goed begin.

2. Invulling van R2C met de *Right to Challenge checklist*: de uitwerking van de aanpak in uw gemeente aan de hand van 33 vragen. De checklist bevat een overzicht van de aspecten waarmee bij de invoering rekening kan worden gehouden door gemeentebestuurders, door het ambtelijk apparaat en door bewonersinitiatieven.

3. De besluitvorming over de invoering van R2C in de gemeente.

Wij verzoeken u om:

- de Routeplanner te laten verspreiden binnen uw gemeente en
- vernemen graag van u of en hoe de gemeente verder aan de slag gaat met Right to Challenge.

De Routeplanner is digitaal beschikbaar via www.righttochallenge.nl/nieuws.

Indien u nadere informatie wilt, kunt u contact opnemen via info@righttochallenge.nl of via 06-51718778.

Met vriendelijke groet,

Netwerk Right to Challenge

T. Harmsen, coördinator

Bijlage: Routeplanner Right to Challenge

Routeplanner Right to Challenge

Right to Challenge©

Netwerk Right to Challenge
www.righttochallenge.nl

Voor bewoners, maatschappelijke initiatiefnemers, gemeentebestuurders en ambtenaren

Right to Challenge©

Een praktische aanpak om als gemeente, maatschappelijke initiatiefnemers en bewoners aan de slag te gaan met Right to Challenge.

Meer informatie:

- www.righttochallenge.nl
- info@righttochallenge.nl

Mede mogelijk gemaakt door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in het kader van het programma Democratie in Actie

Routeplanner Right to Challenge

Bij Right to Challenge (R2C) kunnen bewoners taken van gemeenten overnemen als zij denken het slimmer, beter, goedkoper of anders te kunnen doen. Bewoners krijgen met R2C daadwerkelijk de mogelijkheid om hun idee te gaan uitvoeren. Steeds meer gemeenten geven invulling aan dit recht.

In de praktijk blijkt een goede voorbereiding van groot belang te zijn. Uit ervaringen met Right to Challenge is een aanpak ontwikkeld om van het begin af aan met bewoners, maatschappelijke initiatienemers, gemeentebestuurders en ambtenaren aan de invulling van dit recht te werken.

Deze notitie geeft aan hoe R2C kan worden geborgd in een gemeente.

- Wat is Right to Challenge?
- Invoering van R2C
  - een open discussie
  - implementatie van R2C
- Right to Challenge checklist
- Colofon

Right to Challenge

Wat is Right to Challenge?

Burgers zoeken en vinden steeds meer mogelijkheden om zelf inrichting te geven aan de directe leefomgeving. In de fysieke ruimte, maar ook bij welzijns- en zorg activiteiten om prettiger met elkaar te kunnen samenleven. Met het Right to Challenge krijgen bewoners de kans om hun aanpak voor een betere uitvoering van publieke taken zelf in te vullen, omdat bewoners zelf betere resultaten kunnen boeken, of misschien goedkoper of efficiënter kunnen werken. Maar vaak gaat het ook om de maatschappelijke meerwaarde en draagvlak in de wijk: meer betrokkenheid krijgen van bewoners, en zij maken zelfs nieuwe combinaties welzijnswerk en onderhoud openbare ruimte mogelijk. Een meerwaarde die niet te vangen is in een getal, maar wel degelijk positieve effecten heeft in de lokale samenleving.
Right to Challenge is een instrument voor bewoners die ver willen gaan met hun betrokkenheid: het overnemen of aansturen van gemeentelijke taken. Dat doen zij in de praktijk op de volgende manieren:

1. Bewoners gaan een dienst / taak helemaal zélf uitvoeren en zijn zelf verantwoordelijk

Voorbeeld: Bewoners willen meer sporten en andere activiteiten in de sportzaal. Ook de sportvereniging vindt dat de sportzaal beter kan worden benut. De bewoners maken een voorstel samen met de sportvereniging voor gebruik van de sportzaal en overname van het beheer. Zij dienen een Challenge in bij de gemeente.
Het resultaat is dat de sportvereniging de financiële middelen krijgt, zelf verantwoordelijkheid is voor uitvoering van het beheer en voor het organiseren van alle activiteiten in de sportzaal, sámen met de bewoners/ gebruikers.

2. Bewoners sturen een dienst / taak aan

Voorbeeld: Bewoners willen dat het groenonderhoud anders / beter wordt uitgevoerd, maar hoeven niet zo nodig zelf al het werk te doen. Zij maken een plan, zoeken draagvlak in de buurt en dagen de gemeente uit met R2C. De gemeente overlegt met bewoners hoe het beter kan en maakt afspraken met de buurt.
Het resultaat is dat bewoners de prioriteiten aangeven voor het groenonderhoud. Het (onderhouds-)werk wordt gedaan door b.v. een groenbedrijf of door ZZP-ers uit de buurt, in samenwerking met bewoners. Zo kunnen bewoners veel meer sturen in het groen-beheer gedurende langere tijd, zelf keuzes maken over de kwaliteit van het groen en over de inzet van de beschikbare financiën.

Bij de invoering van Right to Challenge in een gemeente gaat het om:

1	**Een open discussie**	Wat betekent R2C voor mijn gemeente? En voor mijn rol, houding en handelen? Een open discussie van bewoners, maatschappelijke initiatieven, gemeentebestuurders en ambtelijke top
2	**Implementatie van R2C**	• De opdracht aan het bestuur om R2C in te vullen • Uitwerken van de R2C aanpak • Besluitvorming door gemeentebestuur samen met bewoners

Right to Challenge

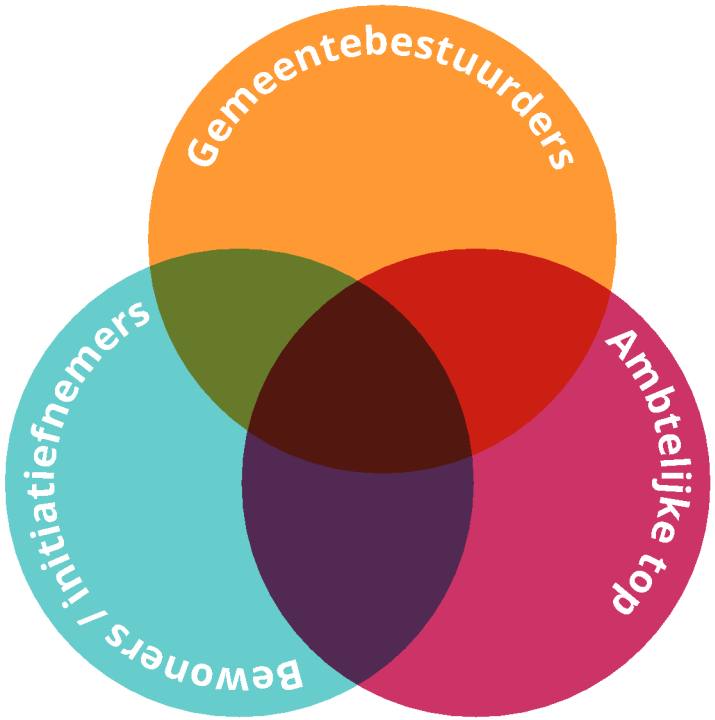
1 Een open discussie

Hoe kun je aan R2C op een slimme manier invulling geven, samen met de lokale gemeenschap?

Een open gesprek van gemeentebestuurders, ambtelijke top en bewoners / initiatiefnemers is de eerste stap. Bespreek met elkaar hoe je invulling geeft aan R2C, wat Right to Challenge voor iedereen toevoegt, de maatschappelijke voordelen en hoe dit recht in de gemeente vorm kan krijgen.

De open discussie is de basis om van het begin af aan van 'buiten naar binnen' te denken.

De ambtelijke top (gemeentesecretaris / directeur / management) dient hierbij steeds nauw betrokken te zijn. Immers: R2C vraagt om een werkwijze met een integrale ondersteuning van maatschappelijke initiatieven. Bewoners / initiatiefnemers houden geen rekening met het onderscheid in beleidsterreinen. Vaak zijn er vooraf diverse gesprekken met de ambtelijke top gewenst om tot een gedragen en gezamenlijke inbreng in de discussie te komen.

> ***We moeten echt praten met onze bestuurders over hoe zij R2C willen invullen. Er ligt wel een motie over R2C, er staat een regel in het coalitieakkoord, maar een open en goed gesprek is toch nodig.***

Items in deze open discussie

Gemeenteraadsleden / leden B&W:

- Right to Challenge is het recht van bewoners om taken van gemeenten over te nemen als zij het denken beter, slimmer of goedkoper te kunnen. Hoe willen bestuurders dit recht verder invullen met hun lokale gemeenschap?
- wat is hun beeld van de veranderende relatie tussen initiatieven uit de samenleving en de positie van de gemeente? Welke ambities hebben zij met R2C?
- welke ruimte willen zij geven aan bewoners / initiatiefnemers? En waar willen gemeentebestuurders écht zelf aan het stuur blijven?
- wat verwachten zij van de gemeentelijke organisatie om (anders) te gaan doen?

Ambtelijke top:

- meedenken hoe invulling kan worden gegeven aan R2C
- inzicht krijgen waar bewoners / initiatiefnemers in de praktijk mee te maken krijgen

Bewoners / initiatiefnemers:

- praktijkervaringen inbrengen met bewonersinitiatieven
- aangeven hoe R2C praktisch en transparant ingericht kan worden, zo dat dit voor bewoners herkenbaar is
- meedenken hoe R2C interessant kan worden voor een grotere groep bewoners

De uitkomsten van de open discussie vormen de basis om verder invulling te geven aan de bestuursopdracht voor de invoering van Right to Challenge.

> ***De afstand tot het bestuur is groot, m.n. in de grotere gemeenten. In het gesprek kunnen initiatiefnemers de bestuurders laten ervaren wat voor mooie ontwikkelingen je met Right to Challenge in gang kunt zetten.***

> ***Uit ervaringen bij de gemeenten komt naar voren dat te laag insteken in de organisatie, niet leidt tot voldoende draagvlak. R2C wordt dan "iets van een individuele ambtenaar / één afdeling / een ingehuurde externe" – en dat belemmert de uitvoering.***
> ***In grote(re) gemeenten geven ambtenaren aan dat het moeilijk is de ambtelijke top te betrekken bij R2C.***

> ***Ik kom graag vertellen hoe mooi, maar ook hoe intensief het is om met bewoners een challenge te starten. We zijn bevlogen, maar het vraagt ook veel vrije tijd – iets waarvoor onze gemeente wat meer oog mag hebben.***
>
> ***"Ons bewonersinitiatief heeft ervaring met aansturing van onderhoud openbare ruimte. We willen hiermee verder en R2C is een mogelijkheid. Kunnen wij onze ervaring inzetten bij het invullen van de werkwijze bij R2C in onze gemeente? Of kunnen wij de gemeente soms challengen en als ervaringsdeskundigen zélf de gemeentelijk aanpak van R2C gaan maken?***

Right to Challenge

2 Implementatie van Right to Challenge

De invoering van Right to Challenge bestaat uit:

1. de bestuursopdracht
2. invullen en uitwerken van de R2C aanpak onder andere via de R2C-checklist
3. besluitvorming

1 De bestuursopdracht

In de bestuursopdracht komen onder meer aan de orde:

- wie challenges kunnen gaan indienen: bewoners, zzp-ers, bedrijven, sociale instellingen, etc.
- de opdracht tot detaillering van de aanpak van R2C in de eigen gemeente, bijvoorbeeld via het invullen van de R2C checklist mmv alle gemeentelijke diensten / afdelingen. Met deze checklist komen vrijwel alle aspecten voor een goede invoering van R2C aan de orde en kan de gemeente nagaan hoe hiermee (op termijn) wordt omgegaan.

2 Invullen en uitwerken van de R2C aanpak, o.a. via de R2C checklist

In de Right to Challenge checklist staan vrijwel alle onderwerpen die van belang zijn voor een goede start met Right to Challenge.

In de checklist worden de volgende thema's uitgewerkt:
2.1 voorbereiding
2.2 tijdens de uitvoering van een R2C initiatief
2.3 evaluatie en verder leren met elkaar

> ***Het invullen en bespreken van deze checklist in de gemeentelijke organisatie is zinvol. Het maakt je bewust wat erbij komt kijken. Sommige onderwerpen kunnen we niet zelf invullen of laten we over aan bewoners / initiatiefnemers. Deze keuze maken we nu bewust.***

> ***Uit de praktijk blijft dat initiatieven ambtelijke ondersteuning nodig hebben, om goed zicht te krijgen op de mogelijkheden om gemeentelijke taken over te nemen. Bovendien zou R2C anders een instrument worden voor uitsluitend degenen die de weg in de gemeente kennen. Een keuze is hoe ver een gemeente met deze ondersteuning gaat.***

> ***Bewonersinitiatieven komen op heel verschillende manieren binnen bij een gemeente. Sommige gemeenten hebben dit al strak ingeregeld (via een digitaal formulier), bij anderen is dit diffuser (bijvoorbeeld via contacten met wijkcoördinatoren). In ieder geval is een goede interne afstemming binnen de gemeente hard nodig. Een van de mogelijkheden om van het begin af aan binnen een gemeente af te stemmen, is de zogenaamde "initiatieven-tafel": alle vragen en initiatieven van bewoners en andere organisaties uit de lokale gemeenschap worden daar besproken en afgestemd. Daar wordt ook met ambtenaren van diverse disciplines besproken of een initiatief een R2C is dan wel op een andere wijze afgehandeld kan worden.***

2.1 Voorbereiding

- de uitgangspunten van Right to Challenge, onder meer de keuze voor een ontwikkelgerichte aanpak of "alles gedetailleerd inrichten"
- kwaliteitseisen voor challenges
- procedure voor besluitvorming over een R2C initiatief: een transparante procedure tussen initiatiefnemer en gemeente en binnen de gemeentelijke organisatie. Daarbij is het gewenst dat ook gebruikers / bewoners hun mening kunnen geven over de definitieve voorstellen van het initiatief
- inzicht kunnen geven in onderdelen van de gemeentelijke financiën, en ruimte hebben om budgetten voor meerdere jaren ter beschikking te hebben
- eventuele aanpassing van gemeentelijke regels en verordeningen
- de organisatie en werkwijze binnen de gemeente. Onder andere: verleent de gemeente ondersteuning of moeten initiatiefnemers "het helemaal zelf doen"?
- communicatie

De aanpak van R2C kan via de volgende stappen verlopen:

Right to Challenge

2.2 Uitvoering
Tijdens de uitvoering van een R2C initiatief, onder meer:

- contact
- voortgang en zo nodig kwaliteitsbewaking (bijvoorbeeld bij zorg- en welzijnstaken)

2.3 Evaluatie en verder leren met elkaar
Het is zeer zinvol om alle R2C initiatieven tussentijds en na afloop met bewoners en gemeente te evalueren:

- hoe verloopt de uitvoering van de challenge?
- hoe groot is het draagvlak onder bewoners / gebruikers?
- wat is de effectiviteit of de maatschappelijke meerwaarde?
- wat zijn de financiële en maatschappelijke opbrengsten en kosten?
- wat kunnen gemeenten, bewoners en initiatiefnemers leren van de ervaringen met de challenge en hoe gaan zij verder?

In het Leeratelier Right to Challenge is met initiatiefnemers van een recyclings-initiatief in een open gesprek het proces doorgesproken om te komen tot een challenge. Dit initiatief won een eerste prijs voor de beste challenge, maar had toch moeite om uiteindelijk aan de slag te gaan vanwege trage ambtelijke procedures. Leerpunten voor betrokkenen zijn:

- ***Het is zinvol een dergelijk open gesprek te voeren; dit moet gebeuren met alle R2C initiatiefnemers, de betrokken ambtenaren en andere partijen***
- ***Het R2C initiatief komt makkelijker van de grond als het interne gemeentelijke (besluitvormings-) proces goed geregeld is; dan is het succes van dit R2C initiatief niet meer afhankelijk van relaties met individuele ambtenaren***

3 Besluitvorming

Het voorstel voor de invoering van Right to Challenge is gereed. Dit kan worden besproken met een aantal initiatiefnemers en potentieel geïnteresseerden: is de beoogde werkwijze voor hen te hanteren?

Vervolgens neemt het gemeentebestuur het formele besluit over Right to Challenge in de gemeente, de indiening en beoordeling van challenges, over de interne werkwijze binnen het gemeentelijk apparaat en over de wijze van communicatie met bewoners / initiatiefnemers, zo dat voor bewoners / initiatiefnemers op een transparante wijze wordt gewerkt.

Right to Challenge checklist

De Right to Challenge checklist biedt een handvat voor gemeenten en bewonersinitiatieven om aan de slag te gaan met R2C. Wat moet je doen voor de voorbereiding van Right to Challenge, tijdens de uitvoering van het initiatief en voor een goede (tussentijdse) evaluatie?

Voorbereiding	
Uitgangspunten Welke uitgangspunten hanteert uw gemeente:	
- Welke gemeentelijke beleidsterreinen, voorzieningen en taken kunnen worden uitgedaagd? En welke taken zijn hiervoor niet geschikt en worden dus uitgesloten (bijvoorbeeld op het gebied van veiligheid)?	
- Betreft het uitsluitend een vaste, bekende taak van de gemeente of mag het ook een nieuwe combinatie zijn (bijvoorbeeld een combinatie tussen Wmo en openbare ruimte)?	
- Mag een R2C initiatief meer kosten dan de huidige kosten? Zijn er subsidiemogelijkheden waarvan een initiatief gebruik kan maken, bijvoorbeeld bij de startfase?	
- Welke juridische eisen worden er vooraf gesteld om R2C mogelijk te maken? Bijvoorbeeld: is er vooraf een rechtsvorm nodig om initiatiefnemer te kunnen zijn?	
- Moet er maatschappelijk draagvlak geregeld zijn voor het honoreren van een initiatief? En op welke wijze? Hoe wordt het maatschappelijk draagvlak gecontinueerd?	
- Kiest de gemeente voor een “ontwikkelgerichte aanpak” van R2C? Of wil de lokale overheid – voor de start – “alles gedetailleerd ingericht en uitgewerkt hebben”?	
- Wie besluit over het van start gaan van een R2C initiatief? Hoe zijn gebruikers / bewoners daarbij betrokken?	
- Waar sluit R2C aan op raadsakkoorden, coalitieakkoorden, bestuursakkoorden, etc?	
- Andere uitgangspunten, zoals aansluiting op de Wet maatschappelijke ondersteuning of op de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen. *In de genoemde wetten is R2C opgenomen, maar niet concreet uitgewerkt. Dit biedt mogelijkheden voor een lokale invulling.*	

Kwaliteitseisen	
- Hanteert de gemeente kwaliteitseisen bij een R2C-initiatief? Zo ja, welke? *Bijvoorbeeld bij het informeren van bewoners / gebruikers voorafgaand aan een challenge en tijdens de uitvoering van een challenge.* *Kwaliteitseisen bij challenges worden vaak op een heel verschillende wijze ingevuld door gemeenten en beslaan een breed spectrum. Bijvoorbeeld specifieke kwaliteiten of deskundigheden die maatschappelijke initiatiefnemers moeten hebben bij zorginitiatieven.* *Een andere kwaliteitseis is dat een maatschappelijk initiatief zaken 'beter' moet kunnen uitvoeren. Hoe wordt met deze kwaliteitseis omgegaan bij de start van een initiatief, maar ook bij de daadwerkelijke uitvoering?*	
- Hanteren bewoners / gebruikers / anderen kwaliteitseisen bij een initiatief? Zo ja, welke?	

Procedure besluitvorming R2C initiatief Hoe ziet een heldere en objectieve procedure eruit vanaf het voorstel tot R2C tot aan de besluitvorming:	
- Binnen de gemeente?	
- Tussen initiatiefnemer en gebruikers / bewoners? *Bijvoorbeeld de vraag of 'alle' bewoners in een straat of wijk betrokken moeten zijn / moeten instemmen met een challenge, danwel een andere vorm van draagvlakbepaling.*	
- Worden er termijnen gehanteerd? Welke? *Bijvoorbeeld de termijn tussen indienen van een R2C initiatief en de besluitvorming om van start te kunnen gaan.*	
- Is er een beroepsmogelijkheid voor de initiatiefnemers van een R2C-initiatief? Of voor bewoners / gebruikers die een andere mening hebben over het betreffende initiatief?	

Gemeentelijke regels en verordeningen	
- Moeten er gemeentelijke regels en / of verordeningen worden aangepast / aangevuld om R2C mogelijk te maken? Welke? *Bijvoorbeeld Inkoop- en aanbestedingsbeleid, de Wmo-verordening, aansprakelijkheidsregels of regels uit de subsidieverordeningen (doelmatig besteden van gelden) waarmee rekening moet worden gehouden. Ook kan er een R2C verordening worden opgesteld, met werkwijze en voorwaarden voor de toepassing van dit recht.*	

Werkwijze binnen de gemeente bij een R2C aanvraag	
- Hoe en waar komen aanvragen voor R2C-initiatieven binnen?	
- Hoe vindt de interne afstemming plaats over R2C initiatieven? Zowel in de fase van indiening van een R2C initiatief als in de fase van uitvoering van dit initiatief. *Bijvoorbeeld afstemming en samenwerking tussen verschillende afdelingen en diensten. Dit is van belang bij o.a. juridische aspecten en eventuele relaties met (al lopende) aanbestedingen.* *Is er een andere houding / werkwijze nodig binnen de gemeente om R2C initiatieven een kans te bieden?*	
- Wordt er met afhandelingstermijnen gewerkt? Welke?	
- Is er een interne procedure als er binnen de gemeentelijke organisatie verschil van mening is over een R2C initiatief (“hoe en wanneer wordt opgeschaald?”)?	
- Wat is de rol en positie van het College van B&W en van de gemeenteraad?	

Communicatie	
- Hoe vindt communicatie plaats over de mogelijkheden van Right to Challenge in de gemeente naar bewoners, gebruikers, andere potentiële initiatiefnemers?	
- Hoe vindt communicatie plaats over ingediende aanvragen over Right to Challenge?	
- Hoe vindt communicatie plaats over goedgekeurde challenges?	

Tijdens de uitvoering van het initiatief	
Contact	
- Hoe verloopt het contact tussen initiatiefnemers, gemeente, gebruikers, e.a.?	
- Aan welke minimale eisen moet dit voldoen?	

Voortgang en kwaliteit	
- Is het van belang een werkwijze te hanteren met voortgangs- en kwaliteitsbewaking? In welke gevallen?	
- Hoe wordt de voortgangs- en kwaliteitsbewaking ingericht?	
- Wat is de rol van de initiatiefnemers, bewoners/gebruikers en gemeente bij de voortgangs- en kwaliteitsbewaking?	
- Hoe en wanneer kan de gemeente ingrijpen als de uitvoering van het R2C initiatief dreigt “mis” te gaan?	
- Is er een beroepsmogelijkheid voor de initiatiefnemer?	

Evaluatie	
- Vindt er tussentijds of na afloop een evaluatie van het R2C-initiatief plaats? Op welke wijze? *Bijvoorbeeld met de volgende vragen:* *Hoe verloopt de uitvoering van de challenge of hoe is de challenge verlopen?* *Hoe groot is het draagvlak onder bewoners / gebruikers?* *Wat is de effectiviteit of de maatschappelijke meerwaarde?* *Wat zijn de financiële en maatschappelijke opbrengsten en kosten?* *Wat kunnen gemeente, bewoners / gebruikers en initiatiefnemers leren van de ervaringen met de challenge en hoe gaan zij verder?*	
- Hoe zijn bewoners / gebruikers, initiatiefnemers, gemeente, anderen betrokken bij de (tussentijdse) evaluatie?	

Colofon

Deze uitwerking van Right to Challenge is tot stand gekomen in het Leeratelier Right to Challenge met bijdragen van deelnemers (ambtenaren en initiatiefnemers) uit de gemeenten Amsterdam, Den Haag, Leiden, Katwijk, Enkhuizen en Gooise Meren, alsmede van de VNG en het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Dit is een uitgave van het landelijk netwerk Right to Challenge (www.righttochallenge.nl).

December 2018

From: Griffie
Sent: Tuesday, January 29, 2019 9:03:32 AM
To: Info
Cc:
Subject: Graag inboeken: Alliantie Kinderarmoede
Attachments: Bijlage Toelichting op de Alliantie Kinderarmoede.pdf; Pledge Alliantie Kinderarmoede.pdf; brief Alliantie Kinderarmoede.pdf

---

Van: Petra Kletter [mailto:pkletter@ncj.nl]
Verzonden: maandag 28 januari 2019 19:09
Aan: Petra Kletter
CC: Tessa van Velzen
Onderwerp: Alliantie Kinderarmoede

Geachte heer, mevrouw/ beste gemeente,

Eén op de negen kinderen in Nederland leeft onder de armoedegrens. Kinderen die opgroeien in armoede lopen hogere gezondheidsrisico's en worden belemmerd in hun (talent)ontwikkeling. Een gegeven dat niet past bij een welvarend land als Nederland, maar tegelijkertijd wel de dagelijkse werkelijkheid is. Is kinderarmoede ook een onderwerp binnen uw gemeente? Heeft u al gehoord van de landelijke Alliantie Kinderarmoede? Wij nodigen u van harte uit partner te worden van de Alliantie Kinderarmoede en onze pledge (zie bijlagen) op dinsdag 26 maart in Den Haag te ondertekenen. Prinses Laurentien gaat die ochtend in gesprek met jongeren, de Kinderombudsman komt spreken, toekomstige partners en ervaringsdeskundigen zijn ook aanwezig. U ook?

Wie zijn wij?
Alles is Gezondheid, Missing Chapter Foundation en het Nederlands Centrum Jeugdgezondheid hebben de handen ineen geslagen en een landelijke Alliantie Kinderarmoede opgericht. We willen samen met verschillende partners (publiek en privaat) armoede onder kinderen uitbannen en stellen daarbij stevige doelstellingen:

In 2030 zijn kinderen niet meer de dupe van armoede en zijn er geen nieuwe gezinnen meer die in armoede vervallen.

Met de Alliantie Kinderarmoede brengen we organisaties uit alle hoeken van de samenleving bij elkaar om samen (nieuwe) creatieve en slimme oplossingen te bedenken voor de aanpak van kinderarmoede. Er is ruimte voor zowel nieuwe als reeds bestaande initiatieven. Het hoofduitgangspunt is dat wij in alles wat we doen altijd luisteren naar de wensen van de kinderen en de gezinnen. We zetten ons als alliantie in voor de volgende drie activiteiten:

- wij signaleren armoede, maken dit bespreekbaar en weten welke andere organisaties betrokken kunnen worden bij de oplossing ervan.
- wij doen wat in onze mogelijkheid ligt om de gevolgen van armoede binnen gezinnen op te lossen.
- wij werken actief samen en laten zien wat werkt.

Op dinsdagochtend 26 maart wordt onze pledge door zo'n 60 verschillende partijen (publiek en privaat, lokaal en landelijk) ondertekend in Den Haag. Afgelopen week hebben deze 60 organisaties een format ontvangen waarin zij hun inzet gaan beschrijven, zodat voor iedereen helder is welke activiteiten uitgevoerd gaan worden. Enkele collega-gemeenten hebben toegezegd ook partner te worden van de Alliantie Kinderarmoede. Doet u ook mee?

Voor aanmelding of meer informatie over deze Alliantie Kinderarmoede kunt u contact opnemen met Tessa van Velzen (e-mailadres: tessa.van.velzen@allesisgezondheid.nl)

Met vriendelijke groet, mede namens Missing Chapter Foundation en Alles is Gezondheid,

Igor Ivakic
directeur Nederlands Centrum Jeugdgezondheid

* deze e-mail is ook als brief in de bijlage toegevoegd

--

Petra Kletter | Adviseur | Nederlands Centrum Jeugdgezondheid

Churchilllaan 11, 3527 GV Utrecht | E pkletter@ncj.nl | M 06-53975814 | www.ncj.nl
Werkdagen: ma | di | woe | do

Meld je aan voor onze nieuwsbrieven en ontvang deze in je inbox.

Bijlage: Toelichting op de Alliantie Kinderarmoede

Werkwijze van de Alliantie Kinderarmoede
De Alliantie Kinderarmoede wordt gelanceerd op 26 maart 2019. De locatie wordt nader bepaald. We nodigen u van harte uit deze lancering bij te wonen. Tijdens dit persmoment zetten alle partners hun handtekening onder de gezamenlijke belofte.

Partner worden van de Alliantie betekent dat u een podium krijgt bij de lancering en veel nieuwe partners ontmoet waarmee u impactvolle stappen kunt zetten om kinderarmoede te bestrijden.

Van partners van de Alliantie verwachten wij dat zij:

- op een A4-tje aangeven welke concrete activiteiten zij gaan uitvoeren in relatie tot de belofte in de pledge;
- actief bijdragen aan de Alliantie;
- aanwezig zijn bij de lancering en de pledge ondertekenen;
- zelf minstens één nieuwe partner aandragen;
- deelnemen aan de monitor om effecten in beeld te brengen.

Voorbeelden van activiteiten vanuit de Alliantie Kinderarmoede

1. **Wij signaleren armoede, maken dit bespreekbaar en weten welke andere organisaties betrokken kunnen worden bij de oplossing ervan.**

   Om dit te bereiken trainen we onze medewerkers hoe zij dit het beste kunnen doen, zodat zij kinderen en hun ouders[1] kunnen verwijzen naar organisaties die betrokken kunnen worden.

- Binnen drie jaar zorgen we er samen met het programma Gelijke Kansen van OCW voor dat onderwijsprofessionals de nieuw ontwikkelde handreiking kennen en toepassen.
- We zorgen ervoor dat armoede binnen gezinnen effectief gesignaleerd en bespreekbaar wordt gemaakt. Professionals zijn toegerust goed te luisteren en aan te sluiten bij het gezin. Hierbij hebben zij bewust aandacht voor chronische stressoorzaken, het verbeteren van gezondheidsvaardigheden en het versterken van dat wat goed gaat. De professional die verwijst, is te allen tijde verantwoordelijk voor en aanspreekbaar op het verloop van de begeleiding door anderen. Regelmatig laten we de kinderen en gezinnen reflecteren op onze aanpak.

2. **Wij doen wat in onze mogelijkheid ligt om de gevolgen van armoede binnen gezinnen op te lossen.**

[1] Bij ‘ouders’ moet gelezen worden: ouders/verzorgers

- Wij zorgen gezamenlijk voor effectieve oplossingen op korte én op lange termijn. Hierbij valt te denken aan het aanbieden van handvatten aan kinderen en ouders om mee te kunnen doen, materialen voor bijvoorbeeld sportclubs, ontbijt voor school en een betalingsregeling bij de zorgverzekering.

Wij werken actief samen en laten zien wat werkt.

Als coalitie zoeken we actief de samenwerking op. We delen elkaars expertise, laten aan kinderen, ouders en elkaar zien wat we doen en vieren we successen. Ook stellen we onze kennis proactief ter beschikking aan iedereen die hiermee aan de slag wil.

- We winnen adviezen in bij Raden van kinderen voor het signaleren en bespreekbaar maken van armoede onder kinderen.
- We stimuleren dat gemeenten kinderen en hun ouders actief bevragen en hun input gebruiken bij beleidsvorming.
- Om beter aan te sluiten bij kinderen en ouders zorgen we voor een prominentere rol van ervaringsdeskundigen op het gebied van kinderarmoede en sociale uitsluiting, zodat zij een rol vervullen als brugfunctionaris. Binnen drie jaar zijn er minimaal 100 ervaringsdeskundigen bijgekomen die hun rol goed kunnen vervullen.
- We sluiten aan bij het actieprogramma Kansrijke start van VWS om te versterken in plaats van te versnipperen in aandacht en middelen.

Nederlands Centrum Jeugdgezondheid

Datum	29-01-2019
Onderwerp	landelijke Alliantie Kinderarmoede
Bijlagen	Pledgetekst + Toelichting op de Alliantie Kinderarmoede

Geachte heer, mevrouw/ beste gemeente,

Eén op de negen kinderen in Nederland leeft onder de armoedegrens. Kinderen die opgroeien in armoede lopen hogere gezondheidsrisico's en worden belemmerd in hun (talent)ontwikkeling. Een gegeven dat niet past bij een welvarend land als Nederland, maar tegelijkertijd wel de dagelijkse werkelijkheid is. Is kinderarmoede ook een onderwerp binnen uw gemeente? Heeft u al gehoord van de landelijke Alliantie Kinderarmoede? Wij nodigen u van harte uit partner te worden van de Alliantie Kinderarmoede en onze pledge (zie bijlagen) op dinsdag 26 maart in Den Haag te ondertekenen. Prinses Laurentien gaat die ochtend in gesprek met jongeren, de Kinderombudsman komt spreken, toekomstige partners en ervaringsdeskundigen zijn ook aanwezig. U ook?

Wie zijn wij?
Alles is Gezondheid, Missing Chapter Foundation en het Nederlands Centrum Jeugdgezondheid hebben de handen ineen geslagen en een landelijke Alliantie Kinderarmoede opgericht. We willen samen met verschillende partners (publiek en privaat) armoede onder kinderen uitbannen en stellen daarbij stevige doelstellingen:

In 2030 zijn kinderen niet meer de dupe van armoede en zijn er geen nieuwe gezinnen meer die in armoede vervallen.

Met de Alliantie Kinderarmoede brengen we organisaties uit alle hoeken van de samenleving bij elkaar om samen (nieuwe) creatieve en slimme oplossingen te bedenken voor de aanpak van kinderarmoede. Er is ruimte voor zowel nieuwe als reeds bestaande initiatieven. Het hoofduitgangspunt is dat wij in alles wat we doen altijd luisteren naar de wensen van de kinderen en de gezinnen. We zetten ons als alliantie in voor de volgende drie activiteiten:

- wij signaleren armoede, maken dit bespreekbaar en weten welke andere organisaties betrokken kunnen worden bij de oplossing ervan.
- wij doen wat in onze mogelijkheid ligt om de gevolgen van armoede binnen gezinnen op te lossen.
- wij werken actief samen en laten zien wat werkt.

Churchilllaan 11, 7e etage 3527 GV Utrecht T 030 760 04 05 centrumjeugdgezondheid@ncj.nl www.ncj.nl

Op dinsdagochtend 26 maart wordt onze pledge door zo'n 60 verschillende partijen (publiek en privaat, lokaal en landelijk) ondertekend in Den Haag. Afgelopen week hebben deze 60 organisaties een format ontvangen waarin zij hun inzet gaan beschrijven, zodat voor iedereen helder is welke activiteiten uitgevoerd gaan worden. Enkele collega-gemeenten hebben toegezegd ook partner te worden van de Alliantie Kinderarmoede. Doet u ook mee?

Voor aanmelding of meer informatie over deze Alliantie Kinderarmoede kunt u contact opnemen met Tessa van Velzen (e-mailadres: tessa.van.velzen@allesisgezondheid.nl)

Met vriendelijke groet, mede namens Missing Chapter Foundation en Alles is Gezondheid,

Igor Ivakic
directeur Nederlands Centrum Jeugdgezondheid

MISSIE

Met een netwerk van ruim 3.000 partners stimuleert Alles is Gezondheid de beweging naar een vitaler Nederland.

Ja,

Wij bovenstaande partijen van de Alliantie Kinderarmoede onderschrijven de missie van Alles is Gezondheid en beloven speciaal hiervoor de onderstaande activiteiten uit te voeren.

Eén op de negen kinderen in Nederland leeft onder de armoedegrens. Kinderen die opgroeien in armoede lopen hogere gezondheidsrisico's en worden belemmerd in hun (talent)ontwikkeling. Een gegeven dat niet past bij een welvarend land als Nederland, maar tegelijkertijd wel de dagelijkse werkelijkheid is.

Wij willen armoede onder kinderen uitbannen en stellen daarbij stevige doelstellingen: in 2030 zijn kinderen niet meer de dupe van armoede en zijn er geen nieuwe gezinnen meer die in armoede vervallen.

Dit kan alleen als wij gezamenlijk verantwoordelijkheid nemen en ons onvoorwaardelijk inzetten. Met de Alliantie Kinderarmoede brengen we organisaties uit alle hoeken van de samenleving bij elkaar om samen nieuwe, creatieve en slimme oplossingen te bedenken voor de aanpak van kinderarmoede. Iedere organisatie neemt hierin haar aandeel waarmee we impactvolle stappen maken om de effecten van kinderarmoede terug te brengen naar nul. Het hoofduitgangspunt daarbij is dat wij in alles wat we doen altijd luisteren naar de wensen van de kinderen en de gezinnen.

We zetten ons in voor de volgende drie activiteiten:

- Wij signaleren armoede, maken dit bespreekbaar en weten welke andere organisaties betrokken kunnen worden bij de oplossing ervan.
- Wij doen wat in onze mogelijkheid ligt om de (gezondheids-)gevolgen van armoede binnen (aanstaande) gezinnen op te lossen.
- Wij werken actief samen en laten zien wat werkt.

Tevens beloven wij mee te werken aan de (jaarlijkse) monitoring over de uitvoering van de activiteiten en voortgang van de pledge.

Datum: _____

Handtekening namens alle betrokken partijen: _____

GEMEENTE WESTLAND

Postadres:
Postbus 150
2670 AD Naaldwijk
Bezoekadres:
Verdilaan 7
2671 VW Naaldwijk
T 14 0174
F (0174) 673 600
E info@gemeentewestland.nl
I www.gemeentewestland.nl

Aan de raad van de gemeente Westland

UW BRIEF	UW KENMERK	ZAAK-/PROJECTNR.	DOCUMENTNR.	BIJLAGE(N)
			18-0309048	
CONTACTPERSOON		AFDELING/TEAM	DOORKIESNUMMER	DATUM VERZONDEN
A.J. van Os		BV/FC	(0174) 67 2614	31 JAN. 2019

ONDERWERP
Decembercirculaire 2018

Geachte raad,

Op 7 december 2018 verscheen de decembercirculaire 2018 waarin de gemeenten worden geïnformeerd over de algemene uitkering uit het gemeentefonds vanaf 2016 (de uitkeringsjaren tot en met 2015 zijn reeds definitief). Daarnaast zijn na het verschijnen van de september-circulaire enkele uitkeringsspecificaties van het rijk ontvangen, die eveneens effect hebben op de te ontvangen algemene uitkering voor Westland.

2016
Bij de uitkering over 2016 is de belastingcapaciteit voorlopig vastgesteld. Dit vertaalt zich in een bijstelling van de uitkering over 2016 met incidenteel € 75.000 (voordelig). De gemeenten hebben de mogelijkheid om tot 31 januari 2019 nog eventuele wijzigingen in de belastingcapaciteit door te geven. Daarna wordt het uitkeringsjaar 2016 definitief vastgesteld.
Het incidentele voordeel van € 75.000 wordt in de jaarrekening 2018 verwerkt.

2017
Uit de decembercirculaire blijkt een voordeel binnen de algemene uitkering 2017 van incidenteel € 125.000. Het betreft hier een algemene verhoging van de uitkeringsfactor als gevolg van een landelijke bijstelling van de maatstaven oppervlakte bebouwde woonkernen en buitengebied. Het voordeel wordt in de jaarrekening 2018 verwerkt.

2018
Voor 2018 wordt een voordeel verwacht van incidenteel € 840.000. Dit voordeel is een gevolg van de volgende factoren:

a. Pilots woningmarkt	€	400.000
b. Voorziening knelpunten sociaal domein	€	345.700
c. Overig	€	94.300
Totaal	€	840.000

a. Pilots woningmarkt
Als onderdeel van de Nationale Woonagenda geeft het Ministerie van BZK ter uitvoering van de aanpak goed verhuurderschap, de actie-agenda vakantieparken en de totstandkoming van de

woningmarktdeals veertien gemeenten een financiële impuls. De financiële impuls bedraagt in totaal € 6,2 miljoen. Met de pilot woningmarkt wordt gewerkt aan het zo effectief mogelijk inrichten van handhaving en versnelling van woningbouwproductie. De rijksbijdrage is eenmalig en bij de afronding worden de leerpunten in beeld gebracht door de gemeenten.
Door het rijk zal nog nadere informatie aan de betrokken gemeenten worden verstrekt over de verdere uitwerking van deze pilot.
De gemeente Westland ontvangt in dit kader € 400.000.

b. Voorziening knelpunten sociaal domein

In het IBP (InterBestuurlijk Programma) is afgesproken om een tijdelijke voorziening te treffen voor gemeenten, die geconfronteerd worden met een stapeling van tekorten bij de uitvoering van de taken in het sociaal domein.
Op 1 november 2018 heeft het VNG–bestuur bekend gemaakt het advies van de onafhankelijke commissie Fonds Tekortgemeenten te volgen om de middelen over 77 gemeenten te verdelen. De fondsbeheerders nemen deze verdeling over. De gemeente Westland ontvangt € 345.700.

c. Overig

Het betreft de volgende incidentele posten:

1. bijstellingen maatstaven	€	19.900
2. Implementatie richtlijn EED	€	15.700
3. Schulden en armoede	€	36.700
4. Informatieplicht energiebesparende maatregelen	€	22.000
Totaal	€	94.300

Ad 2. Implementatie richtlijn EED (Energy Efficiency Directive)
Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de vierjaarlijkse uitvoering van energie-audits door grote ondernemingen. Voor de uitvoeringslasten 2019, die namens de gemeente door de Omgevingsdienst Haaglanden wordt uitgevoerd, wordt € 15.700 ontvangen.

Ad 3. Schulden en armoede
Ter versterking van het gemeentelijke armoede- en schuldenbeleid zijn incidentele middelen voor drie jaar ter beschikking gesteld. Van dit geld wordt € 8 mln. in december 2018 uitbetaald in plaats van in 2019 in verband met de uitvoering van de motie Segers e.a. (afspraken met organisaties om in samenwerking met gemeenten geld te besteden voor armoedebestrijding onder kinderen). Voor Westland betekent dit een incidentele verschuiving van een bedrag van € 36.700 van 2019 naar 2018.

Ad 4. Informatieplicht energiebesparende maatregelen
Per 1 juli 2019 treedt de informatieplicht inzake energiebesparende maatregelen in werking voor bedrijven met een middelgroot energieverbruik. Bedrijven worden verplicht te rapporteren aan de gemeenten (of namens deze de omgevingsdiensten). De gemeente Westland ontvangt hiervoor incidenteel € 22.000.

Resumerend wordt, ten opzichte van hetgeen -op basis van de septembercirculaire- in de ProRap 2018 is verwerkt, nu een incidenteel voordeel in de jaarrekening 2018 verwacht door de decembercirculaire c.a. van € € 1.040.000 (€ 75.000 + € 125.000 + € 840.000).
Deze voordelige afwijking bedraagt ongeveer 0,85% van de opgenomen raming in 2018. De raming is gebaseerd op de stand van de algemene uitkering t/m septembercirculaire (verschenen

op 18 september) en verwerkt in de ProRap 2018. De hiervoor opgesomde afwijkingen zijn na het opstellen van de ProRap bekend geworden. Het betreft dan gegevens die door het CBS worden vastgesteld (diverse maatstaven), dan wel in de decembercirculaire bekend gemaakte mutaties.

Ten aanzien van het incidentele voordeel in 2018 wordt mogelijk een voorstel tot resultaat-bestemming 2018 ten behoeve van de volgende specifieke onderwerpen gedaan:
a. Pilot woningmarkt ad € 400.000
c2. Implementatie richtlijn EED ad € 15.700
c3. Schulden en armoede ad € 36.700
c4. Informatieplicht energiebesparende maatregelen ad € 22.000

De ontvangen voorziening knelpunten sociaal domein (punt b.) zal het beroep op de reserve Sociaal Domein in 2018 voor dat bedrag beperken.

2019-2022
De decembercirculaire 2018 heeft een beperkte strekking. De circulaire regelt primair onderwerpen die vóór het einde van het jaar geregeld dienen te zijn met het oog op de jaarafsluiting. December is in beginsel geen moment voor nieuwe accresramingen.
Zoals ook al eerder aangegeven bij de septembercirculaire wordt -zoals gebruikelijk- in het voorjaar (van 2019) in het Financieel Meerjaren Perspectief 2019-2023 een actualisatie van de algemene uitkering op basis van de dan voorliggende gegevens opgenomen.

In de decembercirculaire wordt wel al een taakmutatie aangekondigd voor 2019: de jaarlijkse brede impuls combinatiefuncties (uitkering Westland € 189.200, was in 2018 € 191.126). De verwerking van deze taakmutatie zal plaatsvinden in de komende voorjaarsnota.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Westland,
de secretaris, de burgemeester,

A.C. Spindler B.F. Arends

From: Griffie
Sent: Friday, January 11, 2019 11:52:47 AM
To: Info
Cc:
Subject: Graag inboeken: Reactie BIZ Naaldwijk Winkelrijk op evenementenbeleid
Attachments: BIZ Naaldwijk - Evenementenbeleid.pdf

Van: info | Naaldwijkwinkelrijk [mailto:info@naaldwijkwinkelrijk.nl]
Verzonden: donderdag 10 januari 2019 16:36
Aan: Griffie;
CC: Rein Wiendels
Onderwerp: Reactie BIZ Naaldwijk Winkelrijk op evenementenbeleid

Geachte lezer,

Namens Naaldwijk Winkelrijk stuur ik u bijgaande brief over het evenementenbeleid.

Reacties graag richten aan voorzitter Rein Wiendels. Zie CC.

Met vriendelijke groeten,

Naaldwijk Winkelrijk

Gemeente Westland
t.a.v. College van B&W en gemeenteraad van gemeente Westland
Verdilaan 7
2671 AD Naaldwijk

Datum: 10 januari 2018

Betreft: evenementenbeleid

Geacht College van B en W, Geachte raadsleden,

Ook BIZ Naaldwijk zet kanttekeningen bij het nieuwe evenementenbeleid. Wij gaan dan ook graag met u in gesprek om gezamenlijk een beleid te formuleren dat voor alle partijen werkbaar, uitvoerbaar en te begrijpen is.

Binnen BIZ Naaldwijk leven diverse vragen omtrent het nieuwe evenementenbeleid, de belangrijkste hebben wij hieronder geformuleerd, graag ontvangen wij hierop uw reactie;

1. Betreft paragraaf 2.3. Gecoördineerde aanvragen:
   BIZ Naaldwijk Winkelrijk wenst alleen aanvragen te doen voor het gebied dat gekenmerkt is als BIZ gebied, voor leden van de winkeliersvereniging of voor leden van BIZ Naaldwijk Winkelrijk. Overige aanvragen wenst BIZ Naaldwijk Winkelrijk niet voor haar rekening te nemen.
2. Betreft paragraaf 5.1.1. Duur van deze evenementen:
   Tijdens een overleg met een betrokken ambtenaar werd ons aangegeven dat de aanvraag van het Wielercomité buiten de feestweek valt en dit dan ook niet van invloed is op het maximaal aantal dagen dat de feestweek mag duren.
3. Overall wensen wij graag positief overleg te voeren met beleidsmakers. Bij een afwijzing of verzoek tot intrekken van een evenement ontvangen wij graag opbouwende feedback hoe wij een evenement wel passend aan het beleid kunnen maken.

Aansluitend op bovenstaande vragen gaan wij graag met de portefeuillehouder in gesprek over de volledige inhoud van de nota.

Met vriendelijke groet,

Namens het bestuur van BIZ Naaldwijk Winkelrijk

Rein Wiendels
Voorzitter

Rein@rwmanagement.nl
0620068888

Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad

Datum
10 januari 2019
Ons kenmerk
COS/U201900002
Lbr. 19/003
Telefoon
070 5758200
Bijlage(n)
1

Onderwerp
Openstelling vacatures VNG-bestuur en -commissies

Samenvatting
De VNG zoekt kandidaten voor in totaal 23 vacatures in het bestuur, negen commissies en twee colleges. We nodigen alle burgemeesters, wethouders, secretarissen, griffiers en raadsleden van harte uit om zich kandidaat te stellen voor een of meerdere vacatures!

Het gaat in deze vacatureronde om vacatures die zijn ontstaan sinds de benoeming van bestuurs- en commissieleden in de Buitengewone ALV van 30 november 2018 en om vacatures die eerder zijn vrijgehouden in verband met de raadsverkiezingen voor herindelende gemeenten in november 2018. Vanwege de herindeling van een groot deel van de gemeenten in de provincie Groningen is er daarbij voor gekozen om lokale bestuurders uit de herindelende gemeenten en uit alle andere Groningse gemeenten nog niet mee te nemen in de vacatureronde in het voorjaar van 2018.

Gelet op het uitgangspunt dat iedere provincie in het bestuur en alle commissies is vertegenwoordigd streven wij ernaar in het bestuur en in iedere commissie minimaal één bestuurder uit de provincie Groningen worden opgenomen.

Aanmelding kandidaten:
- U kunt zich kandidaat stellen voor de vacatures in bestuur, commissies en colleges tot **uiterlijk donderdag 7 februari 2019 vóór 12.00 uur**
- Op de website https://governance.vng.nl/ kunt u zich registreren als kandidaat en aangeven naar welke vacatures uw belangstelling uitgaat.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag
070 - 373 83 93 | info@vng.nl

Aan de leden

Datum
10 januari 2019
Ons kenmerk
COS/U201900002
Lbr. 19/003
Telefoon
070 5758200
Bijlage(n)
1

Onderwerp
Openstelling vacatures VNG-bestuur en -commissies

Geacht college en gemeenteraad,

De VNG zoekt kandidaten voor in totaal 23 vacatures in het bestuur, negen commissies en twee colleges. We nodigen alle burgemeesters, wethouders, secretarissen, griffiers en raadsleden van harte uit om zich kandidaat te stellen voor een of meerdere vacatures.

Het gaat in deze vacatureronde om vacatures die zijn ontstaan sinds de benoeming van bestuurs- en commissieleden in de Buitengewone ALV van 30 november 2018 en om vacatures die eerder zijn vrijgehouden in verband met de raadsverkiezingen voor herindelende gemeenten in november 2018. Vanwege de herindeling van een groot deel van de gemeenten in de provincie Groningen is er daarbij voor gekozen om lokale bestuurders uit de herindelende gemeenten en uit alle andere Groningse gemeenten nog niet mee te nemen in de vacatureronde in het voorjaar van 2018.

Gelet op het uitgangspunt dat iedere provincie in het bestuur en alle commissies is vertegenwoordigd streven wij ernaar in het bestuur en in iedere commissie minimaal één bestuurder uit de provincie Groningen worden opgenomen.

Per vacature in bestuur, commissies en colleges wordt in een korte profielschets aangegeven welke kandidaten in het bijzonder worden uitgenodigd om zich voor de betreffende vacature kandidaat te stellen. De selectie van kandidaten vindt plaats door de adviescommissie governance (voorzitter Paul Depla), die in haar vergadering van 7 maart a.s. per vacature één kandidaat selecteert. De kandidaten op deze enkelvoudige voordracht van de adviescommissie worden daarna door het VNG-bestuur aangewezen als waarnemende leden van bestuur, commissies en colleges. Voorafgaand aan de ALV van 5 juni a.s. is er de mogelijkheid tot het stellen van tegenkandidaten.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag
070 - 373 83 93 | info@vng.nl

In de ALV spreken de leden zich vervolgens uit over de kandidaten op de voordracht van de adviescommissie en eventuele tegenkandidaten.

Aanmelding kandidaten:

- U kunt zich kandidaat stellen voor de vacatures in bestuur, vaste beleidscommissies en colleges tot **uiterlijk donderdag 7 februari 2019 vóór 12.00 uur.**
- Op de website https://governance.vng.nl/ kunt u zich registreren als kandidaat en aangeven naar welke vacatures uw belangstelling uitgaat.

NB: Als u zich aanmeldt, wordt uw kandidatuur bekend gemaakt aan de betreffende provinciale afdeling van de VNG, de vereniging van uw doelgroep (burgemeester, wethouder, secretaris, griffier, raadslid) en het betreffende gemeentelijk netwerk (G4, G40, Platform Middelgrote Gemeenten en P10). Deze partijen hebben het recht om aanbevelingen uit hun specifieke achterban te doen. Uw persoonlijke motivatie, curriculum vitae en andere persoonlijke informatie wordt **niet** gedeeld met deze partijen. U kunt er zelf voor kiezen om deze informatie met hen te delen.

Inhoudsopgave ledenbrief

Deze ledenbrief is als volgt ingedeeld:

1. Uitgangspunten bestuurlijke organisatie en kandidaatstellingsprocedure
2. Vacatures in bestuur, commissies en colleges
3. Profielschetsen per vacature in bestuur, commissies en colleges
4. Tijdpad kandidaatstellingsprocedure
5. Frequently asked questions (FAQ-s).

1. Uitgangspunten kandidaatstellingsprocedure en bestuurlijke organisatie

Algemene uitgangspunten kandidaatstellingsprocedure

De belangrijkste uitgangspunten zijn:

- Bij de selectie van kandidaten staat kwaliteit nadrukkelijk voorop
- De bestuurlijke organisatie is herkenbaar voor de achterban, maar hoeft niet per se exact representatief te zijn op criteria als gemeentegrootte en partijpolitieke kleur
- Op basis van profielschetsen per vacature worden de leden voor bestuur, commissies en colleges geworven
- Naast de provinciale afdelingen worden ook andere gremia gevraagd om aanbevelingen te doen voor kandidaten uit hun specifieke achterban, waaronder zowel de netwerken G4, G40, Platform Middelgrote Gemeenten (PMG) en P10, als de verenigingen van doelgroepen: het Nederlands Genootschap van Burgemeesters, de Wethoudersvereniging, de Vereniging van Gemeentesecretarissen, de Vereniging van Griffiers en de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden.

Vertegenwoordiging bestuurders lokale partijen
Na de raadsverkiezingen van 2014 is het aandeel van vertegenwoordigers van lokale partijen in VNG bestuur en commissies verdubbeld van 10% naar 20%. Na de raadsverkiezingen van 2018 is dit aandeel verder gestegen naar 25%. In beide vacaturerondes heeft een scoutingscommissie lokale partijen, op verzoek van de VNG, een belangrijke rol gespeeld in het enthousiasmeren van vertegenwoordigers van lokale partijen om zich kandidaat te stellen.

Werkwijze bestuur, commissies en colleges
Bij de openstelling van vacatures na de raadsverkiezingen van maart 2018 zijn in profielschetsen voor bestuur, commissies en colleges de belangrijkste thema's voor de komende periode beschreven. Op basis daarvan zijn de leden hiervoor geworven. Het bestuur, commissies en colleges bepalen zelf de verdeling van de verantwoordelijkheden en taken over de leden in de nieuwe samenstelling. Van de leden wordt verwacht dat zij, alleen of met andere commissieleden, bereid zijn op hun thema als trekker en ambassadeur op te treden. Daarbij gaat het enerzijds om de inzet richting de eigen commissie, het commissienetwerk, het bestuur en de gemeentelijke achterban en anderzijds om de inzet richting kabinet, parlement en andere stakeholders.

Introductie van expertiseteams
Op basis van de aanbevelingen van Deetman zal in de nieuwe bestuursperiode worden gewerkt met "expertiseteams". Wanneer behoefte is aan nadere advisering op een actueel thema kan een tijdelijk expertiseteam worden ingesteld met een specifieke opdracht. Expertiseteams kunnen worden ingesteld op initiatief van VNG bestuur en commissies of op initiatief van de Algemene directie. Van deze expertiseteams kunnen naast vertegenwoordigers uit het lokaal bestuur ook andere deskundigen/stakeholders deel uitmaken.

2. Vacatures in bestuur, vaste beleidscommissies en colleges

Vacatures
De volgende vacatures worden opengesteld:

Bestuur/commissie/college:	**Aantal vacatures:**
Bestuur	2
Commissie Bestuur & Veiligheid	2
Commissie Informatiesamenleving	1
Commissie Financiën	1
Commissie Economie, Klimaat, Energie & Milieu	2
Commissie Ruimte, Wonen & Mobiliteit	2
Commissie Zorg, Jeugd & Onderwijs	3
Commissie Participatie, Schuldhulpverlening & Integratie	2
Commissie Raadsleden & Griffiers	1
Commissie Europa en Internationaal	2
College voor Arbeidszaken	4
College van Dienstverleningszaken	1
Totaal	**23**

Toelichting op de vacatures

Bijzondere statutaire en reglementaire vereisten:

1) De Statuten bepalen dat in het bestuur minimaal drie burgemeesters, drie wethouders, drie raadsleden, één secretaris en één griffier zijn vertegenwoordigd.
2) Het Reglement voor de commissie Europa & Internationaal bepaalt dat de vertegenwoordigers (burgemeesters, wethouders en raadsleden) van de gemeenten in de Nederlandse delegaties naar een aantal Europese en Internationale gremia (waaronder het Comité van de Regio's, het Congres van Lokale en Regionale Overheden van de Raad van Europa en de internationale delegatie van de VNG) qualitate qua lid zijn van de commissie.
3) In beginsel komen alleen vertegenwoordigers van gemeenten in aanmerking komen, die binnen het college de portefeuille personeel hebben. Een uitzondering geldt voor de vacature voor een raadslid in het CvA. Voorts is de zetelverdeling binnen het CvA gekoppeld aan de gemeentegrootte. In deze vacatureronde zijn er twee vacatures in het cohort 100.000+ gemeenten en is er één vacature in het cohort van gemeenten met 50-100.000 inwoners.

3. Profielschetsen per vacature

Na de raadsverkiezingen 2018: profielschetsen voor bestuur, per commissie en per college
Conform het Huishoudelijk Reglement heeft het bestuur voor de vacatureronde na de raadsverkiezingen van maart 2018 profielschetsen vastgesteld voor de ontstane vacatures.
In een algemene profielschets voor de gehele bestuurlijke organisatie is daarbij ingegaan op:

- een aantal vereisten die gelden voor alle kandidaten
- de gevraagde inzet van bestuursleden, commissievoorzitters en commissieleden
- het daarmee gemoeide tijdsbeslag.

Voorts zijn voor het bestuur en de individuele commissies en colleges afzonderlijke profielschetsen vastgesteld waarin wordt ingegaan op:

- de belangrijke thema's voor de gemeenten in de periode 2018-2022
- de urgentie voor gemeenten van deze thema's
- het aantal commissieleden dat per thema bij benadering nodig is om deze rollen waar te maken.

Deze algemene profielschets en de afzonderlijke profielschetsen voor het bestuur en per commissie en per college vindt u in de *bijlage "Profielschetsen raadsverkiezingen maart 2018"*

Huidige vacatureronde: profielschetsen per vacature
Voor de huidige vacatures bestuur, commissies en colleges wordt per vacature in een korte profielschets aangegeven welke kandidaten in het bijzonder worden uitgenodigd om zich kandidaat te stellen. Kandidaten kunnen op basis van deze specifieke profielschetsen een keuze maken waarvoor zij zich kandideren en kunnen in hun motivatie gericht ingaan op hun relevante netwerk, ervaring en expertise. De profielschetsen per vacature vindt u in *bijlage Profielschetsen per vacature raadsverkiezingen november 2018*.

4. Kandidaatstellingsprocedure en tijdpad

Aanwijzing waarnemende leden in bestuur, commissies en colleges in maart 2019
Op 7 maart a.s. stelt de adviescommissie Governance haar enkelvoudige voordracht vast voor de invulling van vacatures in bestuur, commissies en colleges. De kandidaten op deze voordracht worden daarna door het VNG bestuur aangewezen als waarnemende leden in bestuur, commissies en colleges.

Kandidaatstelling

Aanmelding kandidaten
Alle burgemeesters, wethouders, raadsleden, secretarissen en griffiers kunnen zich kandidaat stellen voor het lidmaatschap van bestuur, commissies en colleges. Voor de commissie Europa & Internationaal, de commissie Raadsleden & Griffiers, het College voor Arbeidszaken en het College van Dienstverleningszaken gelden aanvullende vereisten die u terugvindt in de betreffende profielschetsen. Op de website https://governance.vng.nl/ kunnen belangstellenden zich registreren en hun voorkeur voor een of meerdere vacatures aangeven. Kandidaten dienen zich vóór de gestelde deadline van **7 februari a.s., 12.00 uur**, te hebben aangemeld.

Vertrouwelijkheid gegevens kandidaten (privacy)
Als u zich aanmeldt, wordt uw kandidatuur bekend gemaakt aan de betreffende provinciale afdeling van de VNG, de vereniging van uw doelgroep (burgemeester, wethouder, secretaris, griffier, raadslid) en het betreffende gemeentelijk netwerk (G4, G40, Platform Middelgrote Gemeenten en P10). Deze partijen hebben het recht om aanbevelingen uit hun specifieke achterban te doen. Uw persoonlijke motivatie, curriculum vitae en andere persoonlijke informatie wordt *niet* gedeeld met deze partijen. U kunt er zelf voor kiezen om deze informatie met hen te delen.

Aanbevelingen provinciale afdelingen en andere netwerken
In deze kandidaatstellingsprocedure zullen in ieder geval de volgende netwerken worden uitgenodigd om aanbevelingen te doen:

- provinciale afdelingen
- netwerken van gemeenten: G4, G40, PMG en P10
- verenigingen van doelgroepen: het Nederlands Genootschap van Burgemeesters, de Wethoudersvereniging, de Vereniging van Gemeentesecretarissen, de Vereniging van Griffiers en de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden.

Rol adviescommissie bij selectie van kandidaten

Opdracht adviescommissie governance
De adviescommissie heeft de belangrijke opdracht om binnen de bestuurlijke organisatie van de VNG zorg te dragen voor een kwalitatief goede en representatieve samenstelling van bestuur, commissies en colleges. De adviescommissie richt zich daarbij nadrukkelijk op de kwaliteit van kandidaten, de bestuurlijke organisatie moet daarbij herkenbaar blijven voor de achterban. Daartoe houdt de adviescommissie rekening met de criteria: partijpolitieke achtergrond, gemeentegrootte, doelgroep (burgemeester, wethouder, raadslid, secretaris, griffier) en geslacht.

De doelgroepen van de VNG (burgemeester, wethouder, secretaris, griffier en raadslid) zijn conform de statutaire bepalingen vertegenwoordigd in de adviescommissie. Daarbij is rekening gehouden met de verdeling over het land.

Samenstelling adviescommissie
De adviescommissie wordt gevormd door:

- Paul Depla, voorzitter (burgemeester Breda)
- René Verhulst, vicevoorzitter (burgemeester Ede)
- Simon Fortuyn (wethouder Lansingerland)
- Ida Oostmeijer-Oosting (secretaris Emmen)
- Menno Huisman (griffier Den Helder)
- Falco Hoekstra (raadslid Heerhugowaard)
- Jantine Kriens (Algemeen directeur VNG).

Tijdpad kandidaatstellingsprocedure

10 januari 2019 (donderdag)	*Openstelling vacatures*
7 februari (donderdag)	*Uiterlijke termijn voor aanmelding kandidaten om 12.00 uur* Provinciale afdelingen en andere gremia stellen, aan de hand van een overzicht van de kandidaten uit hun specifieke achterban, hun voordracht aan de adviescommissie op
7 maart (donderdag)	*Vergadering adviescommissie* De adviescommissie stelt, mede op basis van de voordrachten van de provinciale afdelingen en andere gremia, haar enkelvoudige voordracht vast voor de ALV
11 maart (maandag)	*Aanwijzing waarnemende leden bestuur, commissies en colleges* Het bestuur wijst de kandidaten op de enkelvoudige voordracht van de adviescommissie aan als waarnemers in bestuur, commissies en colleges
5 juni (woensdag)	*Formele benoeming leden bestuur en commissies* De kandidaten op de enkelvoudige voordracht van de adviescommissie en eventuele tegenkandidaten worden aan de leden voorgelegd.

Mogelijkheid tot het stellen van tegenkandidaten
De statutaire procedure voor het stellen van tegenkandidaten wordt gestart voorafgaand aan de ALV van 5 juni 2019 en ziet er als volgt uit:

- de kandidaten op de enkelvoudige voordracht van de adviescommissie worden vijf weken voorafgaand aan de ALV aan de leden kenbaar gemaakt
- tegenkandidaten kunnen worden gesteld tot uiterlijk drie weken voor de ALV
- een tegenkandidaat kan alleen worden aangemeld door de gemeente of het gewest, waarvan de kandidaat lid van een bestuursorgaan, secretaris of griffier is. Voorts dient de tegenkandidatuur door tien andere leden van de Vereniging te worden gesteund
- het overzicht van kandidaten en tegenkandidaten wordt uiterlijk twee weken voor de ALV aan de leden wordt toegezonden
- in de ALV stemmen de leden over de kandidaten en tegenkandidaten.

5. Frequently Asked Questions

Vragen:	Antwoorden:
Voor welke datum moet ik mij aanmelden?	Uiterlijk 7 februari a.s., 12.00 uur
Hoe moet ik mij aanmelden?	Op de website https://governance.vng.nl/ kunt u zich registreren als kandidaat en aangeven naar welke vacatures uw belangstelling uitgaat
Wat wordt er van mij verwacht in bestuur, commissie of college?	Zie de algemene en specifieke profielschetsen
De collegeonderhandelingen lopen nog, kan ik mij al aanmelden?	Ja, u geeft bij uw registratie aan dat u zich kandideert onder voorbehoud U informeert de adviescommissie wanneer duidelijkheid bestaat over uw wethouderschap (ook wanneer u geen wethouder wordt) Indien de adviescommissie geen bevestiging heeft ontvangen van uw wethouderschap kan de adviescommissie u niet kandideren
Moet mijn gemeente mijn kandidatuur ondersteunen?	Nee, u bent kandidaat op persoonlijke titel
Wie bepaalt of ik in bestuur, commissie of college kom?	De adviescommissie Governance stelt een enkelvoudige voordracht vast op basis van o.a. adviezen van de provinciale afdelingen & andere netwerken, attendence & functioneren van huidige/recente leden van bestuur en commissies. Kwaliteit van kandidaten staat voorop. Daarnaast wordt rekening gehouden met representativiteit (provincie, gemeentegrootte, politieke kleur, geslacht, functie) Het bestuur wijst waarnemers aan en formele besluitvorming volgt in de ALV
Wanneer hoor ik of ik in bestuur of commissie kom?	Het bestuur wijst naar verwachting op 11 maart a.s.de kandidaten op de enkelvoudige voordracht van de adviescommissie aan als waarnemers. U ontvangt op dat moment persoonlijk per e-mail bericht of u bent benoemd als waarnemend lid van bestuur of commissie.

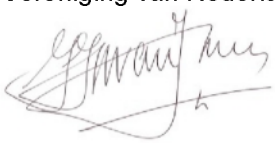
Meer informatie
De actuele versies van de Statuten en het Huishoudelijk reglement van de VNG, alsmede het Reglement van de commissie Europa & Internationaal en het Reglement van het College voor Arbeidszaken zijn te vinden op de VNG-website. U kunt eventueel ook contact opnemen met het Informatiecentrum van de VNG via tel. 070-3738393 of e-mail: info@vng.nl.

Uitnodiging aan belangstellenden

Wij nodigen alle burgemeesters, wethouders, secretarissen, griffiers en raadsleden van harte uit om zich kandidaat te stellen voor een of meerdere vacatures in bestuur, commissies en colleges. In de profielschets treft u uitvoerige informatie aan over wat van u wordt gevraagd en met welk tijdsbeslag u rekening moet houden.

Hoogachtend,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten,

mr. J.H.C. van Zanen
voorzitter

Profielschetsen per vacature in VNG bestuur, commissies en colleges
(bijlage bij ledenbrief 10 januari 2018)

Toelichting
In de profielschetsen voor 22 vacatures wordt per vacature:
- ingegaan op de inhoudelijke portefeuille en bijbehorende actuele thema's
- aangegeven of specifieke doelgroepen (bijv. vrouwen of vertegenwoordigers kleine gemeenten) in het bijzonder worden uitgenodigde om zich kandidaat te stellen.

VNG bestuur (2 vacatures)
- Gelet op de vereisten in de VNG Statuten dient in een van de vacatures een raadslid te worden benoemd
- Kandidaten die in het bijzonder worden uitgenodigd zich kandidaat te stellen:
    - Vrouwen.

Commissie Bestuur & Veiligheid (2 vacatures)
Gelet op de verschillende portefeuilles waarvoor de commissie verantwoordelijk is wordt gezocht naar een kandidaat met een zwaar juridisch profiel en een kandidaat met een zwaar veiligheidsprofiel.

- Zwaar juridisch profiel:
    - Deskundigheid op het gebied van de Gemeentewet/Algemene wet bestuursrecht en het gemeenterecht in algemene zin
    - Kennis van de Wet openbaarheid van bestuur en het wetsvoorstel Open Overheid
    - Affiniteit met bijzondere wetgeving, zoals de Drank en Horecawet, Wet Markt en Overheid, aanbestedingswetgeving
    - Affiniteit met de modelverordeningen van de VNG en de wijze waarop deze producten tot stand komen.
- Zwaar veiligheidsprofiel:
    - Deskundigheid op het gebied van (verantwoordelijkheid voor) integrale veiligheid
    - Affiniteit met aantal opgaven zoals zorg en veiligheid, ondermijning en boa's

Commissie Informatiesamenleving (1 vacature)
- Portefeuille: publieke waarden en ethische kaders
- Thema's: maatschappelijke opgaven in de informatiesamenleving en agenderen van waardenvraagstukken (bijv. privacy)
- Kandidaten die in het bijzonder worden uitgenodigd zich kandidaat te stellen:
    - vrouwen
    - burgemeesters of wethouders

College van Dienstverleningszaken (1 vacature)
- VOLGT

Commissie Financiën (1 vacature)
- Kandidaten die in het bijzonder worden uitgenodigd zich kandidaat te stellen:
    - vrouwen

Commissie Economie, Klimaat, Energie & Milieu (2 vacatures)

- Portefeuille: economie
- Thema's: inkoop & aanbesteden en smart society
- Portefeuille: milieu
- Thema's: het brede gebied van milieu, met o.a. luchtkwaliteit, asbest, externe veiligheid en geluid. Deze thema's kennen ook raakvlakken met het onderwerp Vergunningen, Toezicht en Handhaving (VTH) dat onder de commissie RWM valt
- Kandidaten die in het bijzonder worden uitgenodigd zich kandidaat te stellen:
    - vrouwen
    - burgemeesters en bestuurders van een gemeente tot 25.000 inwoners

Commissie Ruimte, Wonen & Mobiliteit (2 vacatures)
- Portefeuille: vergunningverlening, toezicht en handhaving
- Thema's: stelsel omgevingsdiensten, bouwregelgeving, bouwkwaliteit en leges
- Portefeuille: Landbouw en natuur

Commissie Zorg, Jeugd & Onderwijs (3 vacatures)
- Portefeuille: cultuur
- Portefeuille: VN verdrag
- Portefeuille: relatie met patiënten/cliëntenorganisaties.

Commissie Participatie, Schildhulpverlening & Integratie (2 vacatures)
- Twee vacatures voor de portefeuille: armoede en schulden
- Kandidaten die in het bijzonder worden uitgenodigd zich kandidaat te stellen:
    - kandidaten uit een kleine of middelgrote gemeente

Commissie Raadsleden & Griffiers (1 vacature)
- VOLGT

College voor Arbeidszaken (3 vacatures)
Gelet op de vereiste vertegenwoordiging naar cohort van gemeentegrootte zoeken wij portefeuillehouders personeel uit:
- gemeenten met 100.000+ inwoners (twee vacatures)
- gemeenten met 50-100.000 inwoners (een vacature)

Commissie Europa & Internationaal (2 vacatures)
Voor de vacatures in deze commissie zijn er op basis van onder meer het Reglement van de commissie E&I en aanvullende Europese/internationale regels specifiekere profielschetsen dan voor andere commissies.

Er zijn twee vacatures in de internationale delegatie van de commissie op de thema's:
- Stad en ommeland in Europees en mondiaal perspectief
- Innovatie en regionale economische ontwikkeling.

A. <u>Profielschetsen internationale delegatie</u>
De Commissie Europa en Internationaal heeft twee vacatures in de internationale delegatie. Deze vacatures zijn ontstaan door het vertrek van dhr. Van Keulen en dhr. Berends.

De commissie heeft een eigen werkwijze en reglement binnen de VNG-governance. De commissie heeft als opdracht om de belangen te behartigen van de Nederlandse Gemeenten in de Europese Unie (EU), de Raad van Europa en in andere internationale gremia zoals de Verenigde Naties. De leden zijn werkzaam in vijf delegaties. Meer informatie over de organisatie en werkzaamheden van de commissie vindt u in deel C van deze bijlage en op de commissiepagina op de website van de VNG.

Profiel – portefeuille	**Beleidsterrein – vakinhoud en vereisten**	**Aantal leden**
Thema Stad en ommeland in Europees en mondiaal perspectief		
Mondiale Duurzame Stedelijke Agenda	Beleidsterreinen: Integrale stedelijke ontwikkeling wereldwijd; VNG International programma DEALS (governance of inclusive green growth in cities); opvolging Habitat III agenda. *Global Goal 11: Maak steden en dorpen inclusief, veilig, veerkrachtig en duurzaam* Vereisten en inzet • De Europese en internationale vereisten zoals beschreven in **deel B.** • Affiniteit en ervaring met genoemde beleidsterreinen in huidige of vorige bestuurlijke functies; • Deelname aan de vergaderingen van de Commissie Europa en Internationaal (3-4 keer per jaar); • Deelname aan de adviescommissie en andere bijeenkomsten in het kader van het programma DEALS (3-4 keer per jaar); • Volgen van ontwikkelingen in het kader van de UN Habitat III Agenda; en mogelijk deelname aan internationale debatten over stedelijke ontwikkeling; • Adviseren over de ontwikkeling van diensten en producten van VNG International op het terrein integrated urban development; • *Gezien de inhoud van deze portefeuille, gaat de voorkeur uit naar een bestuurder uit een grote of middelgrote stad;* • *Affiniteit en ervaring met City Deals, proeftuinen of andere innovatieve bestuursvormen is gewenst.* Meer informatie over het programma DEALS vindt u hier.	1
Thema Innovatie en regionale economische ontwikkeling		
Internationale aspecten van lokale economische ontwikkeling	Beleidsterreinen: internationale positionering van Nederlandse gemeenten in economische ontwikkeling (o.a. via International Strategic Board, Trade NL en RVO), Strategische reisagenda, internationalisering MKB *Global Goal 8: Duurzame, inclusieve en bestendige economische groei en volledige en productieve werkgelegenheid en fatsoenlijk werk voor iedereen bevorderen.* Vereisten en inzet • De Europese en internationale vereisten zoals beschreven in **deel B.** • Affiniteit en ervaring met genoemde beleidsterreinen in huidige of vorige bestuurlijke functies; • Deelname aan de vergaderingen van de Commissie Europa en Internationaal (3-4 keer per jaar)	1

	• bestuurlijke verbinding namens de VNG met de International Strategic Board en Trade NL; • Verbinding maken met de VNG Commissie Economie, Klimaat, Energie en Milieu, o.a. op het thema 'Smart Cities'. • Voorzitten van of anderszins bijdragen aan bijeenkomsten voor gemeenten over economische samenwerking in een internationale context.	

(in aanvulling op de algemene profielschets)

B. De algemene en de Europese en internationale vereisten voor de leden van de Commissie Europa en Internationaal

De rollen van de commissieleden zijn vakinhoudelijk onderhandelaar en ambassadeur. Vereisten zijn:

- affiniteit (kennis en ervaring) met de vakinhoudelijke beleidsterreinen in huidige of vorige bestuurlijke functies
- Affiniteit met de Europese Unie, de Raad van Europa, de Verenigde Naties en gemeentelijke Europese en internationale samenwerking.
- Bereid zijn om de VNG te vertegenwoordigen in Europese en internationale gremia (zoals de Europese koepelvereniging *Council of European Municipalities and Regions*, de wereld koepelvereniging *United Cities and Local Governments*, het Comité van de Regio's, het Congres van Lokale en Regionale Overheden van de Raad van Europa, programma's van VNG International of in andere internationale gremia).
  Hiervoor dient de bestuurder:
  - de benodigde tijd ter beschikking te kunnen stellen (zie overzicht voor tijdsbelasting per delegatie hieronder);
  - de bereidheid te hebben om te reizen;
  - bij voorkeur te beschikken over relevante kennis en ervaring van Europese en internationale processen;
  - over een goede kennis van de Engelse taal te beschikken (kennis van Frans, Spaans of andere talen is een pre);
  - de bereidheid te hebben om in het CvdR en het Congres rapporteur te worden.
- Beschikbaar zijn om aan de vergaderingen van de beleidscommissies (en eventuele expertnetwerken) deel te nemen. De leden van de Commissie Europa en Internationaal zijn verantwoordelijk voor het uitdragen van de standpunten van de VNG in de Europese Unie, de Raad van Europa, de Verenigde Naties en tijdens Europese of internationale debatten en bestuurlijke overleggen in Nederland. Hiervoor is het noodzakelijk dat de leden indien van toepassing nauwe banden met de VNG beleidscommissies en expertnetwerken onderhouden en aan de vergaderingen van deze commissie deelnemen.
- Beschikbaar zijn voor Europese of internationale debatten in Nederland en bestuurlijke overleggen bij het Rijk en de Tweede Kamer.
- Europese en internationale aangelegenheden op de kaart zetten binnen de VNG en bij de leden. Dat wil zeggen:
  - de advisering van het bestuur, de verschillende beleidscommissies van de VNG en VNG International over Europese en internationale ontwikkelingen.
  - een ambassadeursrol vervullen in Nederland. Deze rol houdt in dat Commissieleden met enige regelmaat Europese en internationale onderwerpen onder de aandacht brengen van andere gemeenten.

C. Achtergrondinformatie Commissie Europa en Internationaal

De structuur van de Commissie Europa en Internationaal

De Commissie Europa en Internationaal heeft een vertegenwoordigende rol, namelijk het behartigen van de belangen van de Nederlandse Gemeenten in de Europese Unie, de Raad van Europa, de Verenigde Naties en tijdens Europese of internationale debatten en bestuurlijke overleggen in Nederland. De Commissie bestaat uit een aantal Europese en internationale delegaties, zoals de gemeentelijke leden en plaatsvervangende leden naar het Europees Comité van de Regio's; de gemeentelijke leden en plaatsvervangende leden naar het Congres van Lokale en Regionale Overheden van de Raad van Europa en de internationale delegatie van de VNG bestaande uit bestuurders die actief zijn in internationale trajecten en programma's van VNG International.

De Commissie is gebaseerd op een matrix-model met enerzijds de verschillende Europese en internationale delegaties en anderzijds inhoudelijke thema's. De verschillende portefeuillehouders functioneren in een delegatie en kunnen ook binnen inhoudelijke thema's met elkaar overleggen en afstemmen om in de verschillende Europese en internationale gremia hetzelfde standpunt uit te dragen.

De internationale delegatie van de Commissie Europa en Internationaal

De internationale delegatie van de Commissie Europa en Internationaal adviseert het VNG bestuur en de VNG directie over het internationale beleids- en projectenwerk, en verbindt de strategie en prioriteiten van de VNG met het internationale perspectief. De door de VN vastgestelde duurzame ontwikkelingsdoelen (Global Goals) vormen hierbij het referentiekader. De leden van de internationale delegatie vertegenwoordigen waar nodig de VNG in internationale debatten en bijeenkomsten. Tevens adviseren de leden van de internationale delegatie VNG International in de implementatie van de projecten die VNG International uitvoert op het gebied van decentralisatie en versterking van lokaal bestuur. De internationale delegatie van de Commissie Europa en Internationaal bestaat uit 10 leden.

De vakinhoudelijke thema's voor de periode 2018-2022

De Commissie Europa en internationaal heeft in de periode 2018-2022 de volgende prioritaire thema's:

1. Stad en ommeland in Europees en mondiaal perspectief.
   - Europese en Mondiale Urban Agenda
   - Europees Plattelandsbeleid (GLB)
2. Energie, klimaat en circulaire economie.
3. Bestuurlijke vernieuwing in de Europese en mondiale context
   - Versterking lokale democratie en autonomie
   - Ondermijning
4. Innovatie en regionale economische ontwikkeling
   - EU-budget en -fondsen.
   - Grensoverschrijdende samenwerking
   - Nabuurschapsbeleid
   - Interne Markt (aanbesteden en staatssteun)
   - Informatiesamenleving en digitalisering
   - vestigingsklimaat, handelsbeleid, internationale profilering
5. Inclusieve samenleving en sociale zaken
   - Werkgelegenheid en onderwijs
   - Mensenrechtenbeleid op lokaal niveau
   - Integratie nieuwkomers
6. Mondiale crises: preventie en respons.
   - Rampen en weerbaarheid
   - Fragiele staten en vrede
   - Migratie en opvang in de regio

Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad

Datum
15 januari 2019

Ons kenmerk
TRE/U201900011
Lbr. 19/005

Telefoon
070 373 8393

Bijlage(n)
1

Onderwerp
Bepalen kiesgerechtigden per waterschap

Samenvatting

Woensdag 20 maart zijn er waterschapsverkiezingen in combinatie met de verkiezingen voor de Provinciale Staten. De kiesgerechtigdheid voor de waterschapsverkiezingen wijkt af van de kiesgerechtigdheid voor de Provinciale Statenverkiezingen. In 74 gemeenten zijn twee of meer waterschappen actief: voor die gemeenten is het de vraag hoe ervoor te zorgen dat iedere kiesgerechtigde de stempas voor het juiste waterschap krijgt.

Het bepalen van de kiesgerechtigden per waterschap gebeurt in twee achtereenvolgende stappen: 1) het bepalen van de adressen per waterschap 2) het verwerken van de gegevens in de verkiezingsmodule burgerzakensysteem. Voor beide stappen bestaan verschillende methoden.

Deze ledenbrief informeert u over deze stappen en methoden. NB: de brief is dus in principe bedoeld voor de 74 gemeenten met meer dan één waterschap binnen de grenzen. (Het overzicht van deze gemeenten treft u aan als bijlage bij deze brief).

De VNG adviseert nadrukkelijk om nu al na te gaan via welke methode u het beste de juiste adressen per waterschap kunt bepalen.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag
070 - 373 83 93 | info@vng.nl

Aan de leden

Datum
15 januari 2019

Ons kenmerk
TRE/U201900011
Lbr. 19/005

Telefoon
070 373 8393

Bijlage(n)
1

Onderwerp
Bepalen kiesgerechtigden per waterschap

Geacht college en gemeenteraad,

Woensdag 20 maart zijn er waterschapsverkiezingen in combinatie met de verkiezingen voor de Provinciale Staten. De kiesgerechtigdheid voor de waterschapsverkiezingen wijkt af van de kiesgerechtigdheid voor de Provinciale Statenverkiezingen. In 74 gemeenten zijn twee of meer waterschappen actief: voor die gemeenten is het de vraag hoe ervoor te zorgen dat iedere kiesgerechtigde de stempas voor het juiste waterschap krijgt. Deze ledenbrief informeert u over de manier waarop u dat kunt doen.

Het bepalen van de kiesgerechtigden per waterschap gebeurt in twee achtereenvolgende stappen: eerst het bepalen van de adressen per waterschap en vervolgens het verwerken van deze gegevens in de verkiezingsmodule burgerzakensysteem. De VNG adviseert nadrukkelijk om nu al na te gaan via welke methode u het beste de juiste adressen per waterschap kunt bepalen.

Deze ledenbrief heeft alleen als onderwerp het bepalen van de kiesgerechtigden per waterschap. Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) zal alle gemeenten informeren over de te volgen procedures betreffende het organiseren van deze verkiezingen.

Deze ledenbrief is afgestemd met de Unie van Waterschappen (UvW).

In het navolgende komen de volgende onderwerpen aan de orde:
1. Vraagstelling bepalen kiesgerechtigden per waterschapsgebied
2. Bepalen adressen per waterschap

Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag
070 - 373 83 93 | info@vng.nl

3. Inlezen van de adressen per waterschapsgebied in de verkiezingsmodule van het burgerzakensysteem
4. Advies te gebruiken coderingen waterschap-identificatie.

1. Vraagstelling bepalen kiesgerechtigden per waterschapsgebied

In 281 gemeenten is op dit moment één waterschap actief, zodat in die gemeenten alle kiesgerechtigden in hetzelfde waterschapsgebied wonen. Er zijn 74 gemeenten waarbinnen meerdere waterschappen actief zijn (in de bijlage is opgenomen om welke gemeenten het gaat). In deze gemeenten is het nodig te bepalen welke kiesgerechtigde in welk waterschapsgebied woont.

De vraag naar het bepalen van de kiesgerechtigden per waterschap valt uiteen in twee subvragen:

1) Hoe kan worden bepaald welke adressen in welk waterschap liggen?
   Hiervoor bestaan twee methoden:
   a) via de contouren van de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG)-kaart
   b) via het opgeven van postcodereeksen per waterschap.

2) Hoe kunnen de adresgegevens per waterschapsgebied in de verkiezingsmodule van het burgerzakensysteem worden ingelezen, zodat iedere kiesgerechtigde het stembiljet voor het juiste waterschap krijgt?
   Hiervoor bestaan twee methoden:
   a) het via een (geautomatiseerde) invoermodule koppelen van de BAG-identificatie (id) met het waterschap-id zodat deze kan worden ingelezen in de Burgerzakenapplicatie
   b) het via een (handmatige) invoermodule opgeven van de postcodereeksen en daar het waterschap-id aan toevoegen.

In onderstaande paragrafen wordt nader op deze vragen en methoden ingegaan.

2. Bepalen adressen per waterschap

2.1 Algemeen

De UvW heeft een grenscontourenkaart samengesteld op basis van informatie van de waterschappen. Met behulp van de grenscontourenkaart kunnen gemeenten die zijn gelegen in meerdere waterschappen in beeld krijgen hoe de waterschapsgrenzen binnen hun gemeente liggen. Daarmee kan dus worden achterhaald welke adressen er in welk waterschap vallen.

Deze grenscontourenkaart bevat een actualisatie ten opzichte van de situatie van vier jaar geleden, ten tijde van de waterschapsverkiezingen 2015. De waterschapsgrenzen zoals die in 2015 golden komen dan ook mogelijk niet overeen met de huidige waterschapsgrenzen. De VNG adviseert u daarom alleen gebruik te maken van de recente grenscontourenkaart van de UvW. De UvW heeft de waterschappen gevraagd deze kaart te sturen naar de gemeenten in hun beheersgebied. De VNG adviseert u daarom alleen gebruik te maken van de recente grenscountourenkaart van de UvW en verwijst u daarom naar het bestand dat gemeenten daartoe van de waterschappen hebben of zullen ontvangen.

In paragraaf 1 zijn twee methoden genoemd waarop de adressen per waterschap kunnen worden bepaald:
a) via de contouren van de BAG-kaart
b) via het opgeven van postcodereeksen per waterschap.
Deze methoden worden hieronder uitgewerkt.

Bij beide methoden is uitval te verwachten: niet alle BAG-adressen krijgen een waterschap-id en/of niet alle kiesgerechtigden zijn ingeschreven op een BAG-adres. De VNG adviseert u dan ook nadrukkelijk om nu al te testen welke methodiek voor u het beste toepasbaar is en eventuele verschillen op te lossen.

Een bijzondere situatie speelt in dit verband rondom de kiesgerechtigdheid van eigenaren van woonboten die in Rijkswater liggen die niet tot een waterschap behoren. In samenspraak met het ministerie van BZK en de Kiesraad is over het stemrecht van deze personen het volgende bepaald. De kiesgerechtigdheid moet - net als bij alle andere verkiezingen – uiteindelijk worden beoordeeld op basis van de vraag waar de *werkelijke woonplaats* van een persoon is. De vraag bijvoorbeeld of deze persoon waterschapsbelasting moet betalen op grond van de Waterschapswet is in dit verband niet van belang, zeker nu de Waterschapswet een andere definitie kent van het begrip ingezetene. De Waterschapswet maakt namelijk, in tegenstelling tot de Kieswet, nog een expliciete koppeling met de woonruimte van een persoon. Het begrip 'werkelijke woonplaats' moet daarbij voor het toekennen van het kiesrecht niet op voorhand worden verengd tot de 'werkelijke woonruimte' van een persoon. Dat zou ook op problemen stuiten bij bijvoorbeeld daklozen die, ook voor de waterschapsverkiezingen, kiesrecht hebben. In de situatie waarin een woonboot ligt in Rijkswater maar letterlijk met zijn steiger is aangelegd op het waterschap, is de conclusie dus dat deze persoon in dat waterschap werkelijke woonplaats heeft en dus kiesgerechtigd is.

2.2 Bepalen adressen per waterschap vanuit de BAG

De contouren van de waterschapsgrenzen kunnen op de BAG-kaart worden gelegd en vervolgens kan het juiste waterschap-id aan iedere BAG-nummeraanduiding worden toegevoegd. Deze methode vereist kennis van de GIS-functionaliteit, die overigens bijna bij iedere gemeente aanwezig is. De afdeling GEO-informatie van de gemeente kan met behulp van de BAG-bestanden de BAG-id's leveren.

Stap voor stap werkt deze methode als volgt:

1) De UvW heeft de contouren van de waterschapsgebieden van heel Nederland vastgesteld. Hiermee zijn de grenzen van de waterschapsgebieden bekend.
2) In de BAG zijn de nummeraanduidingen van alle tot de gemeente behorende verblijfsobjecten, ligplaatsen en standplaatsen opgenomen. Door middel van FME (of een ander GIS-pakket) is het contourenbestand van de waterschapsgrenzen te leggen op de lokale BAG-kaart met daarin alle locaties (coördinaten) van alle BAG verblijfsobjecten / nummeraanduidingen.
3) Op de kaart zijn alle BAG verblijfsobjecten / nummeraanduidingen te zien plus de grenslijnen van de waterschapsgebieden en de grenslijnen van de gemeente. Ter illustratie is een willekeurig BAG-object aan te wijzen en te zien in welk waterschap deze ligt.
4) Met behulp van het GIS-pakket is in het (kopie) BAG-bestand de entiteit "identificatie waterschap" toe te voegen aan ieder BAG-record. Resultaat is een bestand (nummeraanduiding,

waterschap-id). Naar keuze is dit bestand (ter controle) uit te breiden tot (nummeraanduiding, postcode, omschrijving openbare ruimte, huisnummer, huisnummertoevoeging, waterschap-id).

GIS-pakketten zoals FME zijn bij nagenoeg alle gemeenten beschikbaar, hooguit niet bij enkele kleine gemeenten. Daar is dan hulp van een andere (buur)gemeente nodig.

De vraag hoe de adressen per waterschap kunnen worden bepaald, is vanuit de principes van de basisregistraties het meest zuiver via de BAG op te lossen, immers de BAG weet waar (locatie) een adres in de gemeente ligt. Zowel de BAG als de BRP bevatten de nummeraanduiding en de BAG en BRP zijn ook via dit veld aan elkaar gekoppeld. Alleen personen die niet op een nummeraanduiding afkomstig uit de BAG zijn ingeschreven, zoals personen die bijvoorbeeld (al dan niet tijdelijk) in een caravan wonen. of personen zonder woon- of verblijfplaats, worden op deze manier niet gevonden.

2.3 Bepalen adressen per waterschap via het opgeven van postcodereeksen

Deze methode is goed toepasbaar indien de grenzen van de waterschapsgebieden gelijk lopen met de grenzen van een postcodegebied. Deze methode werkt echter niet als de waterschapsgrenzen dwars door een postcodegebied heen lopen.

Een origineel authentiek bronbestand op minimaal het niveau (postcode, huisnummer, huisnummertoevoeging, waterschap-id) bestaat niet. Een dergelijk bestand zal uit andere gegevens moeten worden afgeleid en via reeksen van postcodes zal er een koppeling van alle waterschappen aan een postcode moeten plaatsvinden.

3. Inlezen van de adressen per waterschapsgebied in de verkiezingsmodule van het burgerzakensysteem

3.1 Algemeen

De adressen per waterschapsgebied moeten worden ingelezen in de verkiezingsmodule van het burgerzakensysteem, zodat iedere kiesgerechtigde het stembiljet voor het juiste waterschap krijgt.

De burgerzakensystemen hebben een verkiezingsmodule die a) een selectie maakt van de kiesgerechtigden, b) laat zien hoe de kiesgerechtigden per stemdistrict/bureau zijn verdeeld, c) een exportbestand maakt (kiesgerechtigde, adres, stemdistrict, stembureau, stemnummer) en d) mutaties kan bijhouden zoals ten gevolge van het aanvragen van een vervangende stempas. De exportbestanden zijn de basis voor het printen van stempassen en register ongeldige stempassen voor de stembureaus.

Ten behoeve van de waterschapsverkiezingen 2015 is het waterschap-id aan de nummeraanduiding in het burgerzakensysteem toegevoegd. Deze is daarmee onderdeel geworden van de Burgerzakenapplicaties. In paragraaf 1 zijn twee methoden genoemd waarop de adressen per waterschapsgebied in de verkiezingsmodule burgerzakensysteem kunnen worden ingelezen:
a) het via een (geautomatiseerde) invoermodule koppelen van de BAG-id met het waterschap-id zodat deze kan worden ingelezen in de Burgerzakenapplicatie

b) het via een (handmatige) invoermodule opgeven van de postcodereeksen en daar het waterschap-id aan toevoegen.
Deze methoden worden hieronder uitgewerkt.

3.2 Invoermodule (nummeraanduiding, waterschap-id)

In paragraaf 2 is aangegeven dat er een bestand (nummeraanduiding, waterschap-id) of een vollediger bestand (nummeraanduiding, postcode, huisnummer, huisnummertoevoeging, waterschap-id) is te maken. In de BRP is aan ieder adres een gegeven nummeraanduiding gekoppeld. Via een invoermodule is het invoerbestand (nummeraanduiding, waterschap-id) te vergelijken met de in de BRP gegeven nummeraanduiding en indien er een match is, dan is het waterschap-id uit het invoerbestand toe te voegen aan het record met gelijke nummeraanduiding in de BRP.

3.3 Invoermodule (postcodereeks, waterschap-id)

Zeker indien het aantal postcodereeksen beperkt is, is wellicht een handmatige invoermodule voldoende waarbij de input is (postcode vanaf, postcode t/m, waterschap-id) en het resultaat dat de waterschap-id's worden toegevoegd aan de nummeraanduidingen in de BRP die horen bij de ingegeven postcodereeks.

4. Advies te gebruiken coderingen waterschap-identificatie

De VNG adviseert u voor de waterschap-id onderstaande drie-letterige codering aan te houden. Dit geeft landelijke uniforme duidelijkheid en voorkomt misverstanden bij fusies van gemeenten en/of waterschappen. Deze codering is ook opgenomen in de specificaties van de stempassen voor de waterschapsverkiezingen.

Aa en Maas	**WAM**
Amstel, Gooi en Vecht	**AGV**
Brabantse Delta	**WBD**
Delfland	**HHD**
De Dommel	**DOM**
Drents Overijsselse Delta	**WDOD**
Wetterskip Fryslân	**WF**
Hollandse Delta	**WHD**
Hollands Noorderkwartier	**HNK**
Hunze en Aa's	**WHA**
Noorderzijlvest	**NZV**
Rijn en IJssel	**WRI**
Rijnland	**HHR**
Rivierenland	**WRV**
Scheldestromen	**WSS**
Schieland en de Krimpenerwaard	**HSK**
De Stichtse Rijnlanden	**HSR**
Vallei en Veluwe	**WVV**
Vechtstromen	**WVS**

Waterschap Limburg	**WL**
Zuiderzeeland	**WZZ**

Met vriendelijke groet,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

J. Kriens
Algemeen directeur

Bijlage

Lijst van gemeenten waarbinnen twee of meer waterschappen actief zijn

Gemeenten met twee waterschappen:

Aa en Hunze
Aalsmeer
Alphen aan den Rijn
Alphen-Chaam
Amstelveen
Appingedam
Baarle-Nassau
Berkelland
Bodegraven-Reeuwijk
Borger-Odoorn
De Fryske Marren
De Wolden
Delfzijl
Drimmelen
Emmen
Geldrop-Mierlo
Goirle
Gouda
Groningen
Haaksbergen
Haarlemmermeer
Hardenberg
Heeze-Leende
Hellendoorn
Helmond
Heusden
Hof van Twente
Hoogeveen
Kaag en Braassem
Laarbeek
Lansingerland
Leidschendam-Voorburg
Lingewaard
Loon op Zand
Meierijstad
Noordenveld
Nuenen, Gerwen en Nederwetten
Olst-Wijhe
Ommen
Rheden
Rhenen
Rozendaal
's-Hertogenbosch
Sint-Michielsgestel

Someren
Steenwijkerland
Stichtse Vecht
Tilburg
Tynaarlo
Utrecht
Utrechtse Heuvelrug
Velsen
Vught
Waalwijk
Waddinxveen
Wageningen
Wassenaar
Westerkwartier
Woensdrecht
Woudenberg
Zeist
Zutphen

Gemeenten met drie waterschappen:
Amsterdam
Arnhem
Assen
Coevorden
De Bilt
Deventer
Krimpenerwaard
Nieuwkoop
Rijssen-Holten
Rotterdam
Zoetermeer

Gemeenten met vier waterschappen:
Midden-Drenthe

From: degemeentevannu <info@degemeentevannu.nl>
Sent: Wednesday, January 16, 2019 12:03:53 PM
To: degemeentevannu
Cc:
Subject: Persbericht degemeentevannu
Attachments: Persbericht def.docx

Geacht College/Geachte gemeenteraad,

Graag willen wij u via dit persbericht op de hoogte stellen van de start van een nieuw initiatief van en voor gemeente ambtenaren. Mocht u meer willen weten over ons initiatief, dan komen wij met alle plezier u graag hier meer over vertellen.

Hartelijke groet,
Mark, Jethro en Stijn
06-20094773

degemeentevannu
www.degemeentevannu.nl

GEMEENTEAMBTENAREN SLAAN HUN VLEUGELS UIT

Hoe gaaf zou het zijn als er geen grenzen meer zijn tussen gemeenten, dat gemeentelijke professionals breder inzetbaar zijn dan alleen binnen de eigen gemeente? Dat expertise, ervaring en energie wordt ingezet vanuit een andere gemeente, zonder dat de focus meteen ligt op de markt? Dit wordt nu mogelijk door het platform www.degemeentevannu.nl dat deze week is gelanceerd. Een platform gemaakt voor en door gemeentelijke professionals.

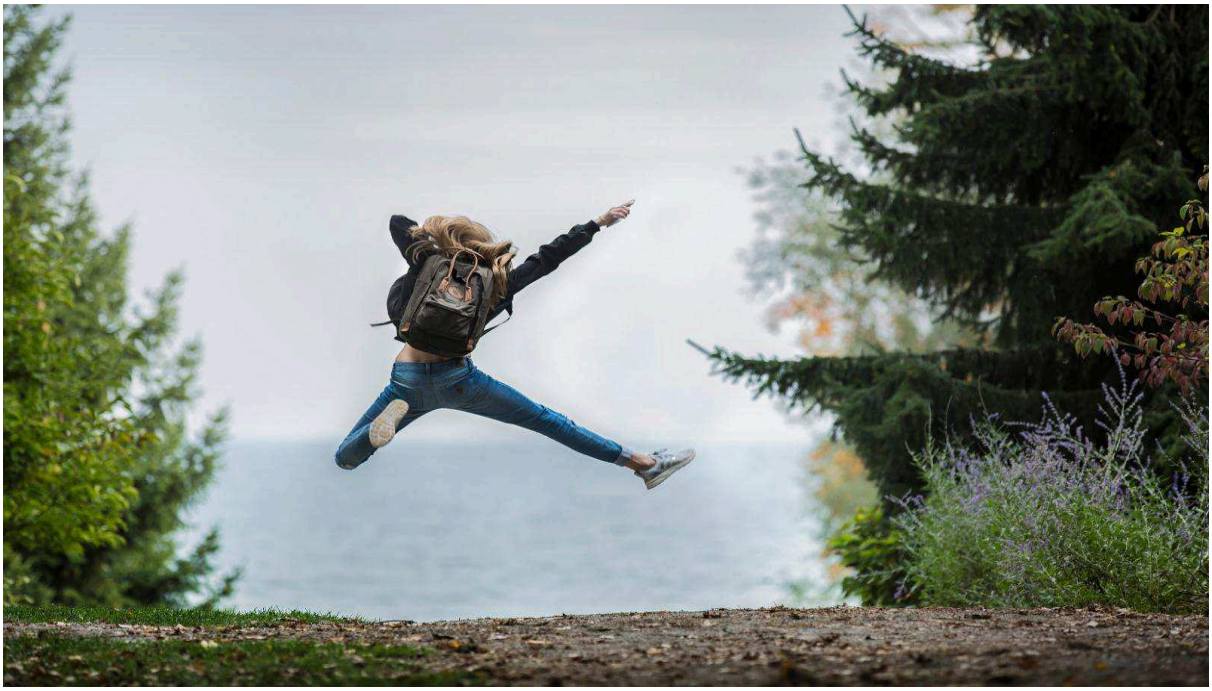
Initiatiefnemer Jethro Michel: "*Ik verbaas mij er al jaren over dat gemeenten soms 355 keer het wiel zelf proberen uit te vinden. Het is zonde dat lokale successen niet beter worden gedeeld met collega gemeenten.*"

Initiatiefnemer Mark Goossens voegt toe: *"Met dit initiatief gaan wij het werken bij gemeenten de komende jaren aantrekkelijker maken. Door flexibeler om te gaan met personeel is het mogelijk om met elkaar elke uitdaging aan te gaan. Daarnaast is het inzetten van een collega van een andere gemeente goedkoper dan extern inhuren."*

Meld je vrijblijvend aan
De eerste stap is om nog meer gemeentelijke professionals enthousiast te maken voor dit idee en zich te laten aanmelden op het platform. Gemeenten kunnen binnenkort hun opdrachten uitzetten op het platform en op zoek naar geschikte kandidaten. De initiatiefnemers zijn ervan overtuigd dat gemeenten dezelfde voordelen zien van dit initiatief als zij.

Benieuwd naar dit initiatief, als kandidaat of als gemeente? Ga naar de site www.degemeentevannu.nl en meld je vrijblijvend aan!

GEMEENTEAMBTENAREN SLAAN HUN VLEUGELS UIT

Hoe gaaf zou het zijn als er geen grenzen meer zijn tussen gemeenten, dat gemeentelijke professionals breder inzetbaar zijn dan alleen binnen de eigen gemeente? Dat expertise, ervaring en energie wordt ingezet vanuit een andere gemeente, zonder dat de focus meteen ligt op de markt? Dit wordt nu mogelijk door het platform www.degemeentevannu.nl dat deze week is gelanceerd. Een platform gemaakt voor en door gemeentelijke professionals.

Initiatiefnemer Jethro Michel: "*Ik verbaas mij er al jaren over dat gemeenten soms 355 keer het wiel zelf proberen uit te vinden. Het is zonde dat lokale successen niet beter worden gedeeld met collega gemeenten.*"

Initiatiefnemer Mark Goossens voegt toe: *"Met dit initiatief gaan wij het werken bij gemeenten de komende jaren aantrekkelijker maken. Door flexibeler om te gaan met personeel is het mogelijk om met elkaar elke uitdaging aan te gaan. Daarnaast is het inzetten van een collega van een andere gemeente goedkoper dan extern inhuren."*

Meld je vrijblijvend aan
De eerste stap is om nog meer gemeentelijke professionals enthousiast te maken voor dit idee en zich te laten aanmelden op het platform. Gemeenten kunnen binnenkort hun opdrachten uitzetten op het platform en op zoek naar geschikte kandidaten. De initiatiefnemers zijn ervan overtuigd dat gemeenten dezelfde voordelen zien van dit initiatief als zij.

Benieuwd naar dit initiatief, als kandidaat of als gemeente? Ga naar de site www.degemeentevannu.nl en meld je vrijblijvend aan!

Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad

Datum
18 januari 2019
Ons kenmerk
TAZ/U201900030
Lbr. 19/004
Bijlage(n)
4

Onderwerp
Modelregelingen rechtspositie college en raad

Samenvatting

In deze ledenbrief gaan wij in op de rechtspositionele wijzigingen die voortkomen uit de inwerkingtreding van het - geharmoniseerde en gemoderniseerde - Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers en bijbehorende ministeriële regeling, per 1 januari 2019. Wij schetsen de achtergrond van het tot stand komen van een nieuw rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers. Vervolgens gaan wij in op de bepalingen uit het besluit die gemeenten lokaal kunnen vaststellen dan wel nader kunnen invullen. De VNG heeft daartoe een tweetal modellen opgesteld op basis van het nieuwe rechtspositiebesluit- en regeling: één model*verordening* voor raads- en commissieleden en één model*regeling* voor burgemeester en wethouders. Wij lichten deze modellen toe in deze brief. Deze documenten vervangen de VNG-modelverordening Rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden (versie 2016).

Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag
070 - 373 83 93 | info@vng.nl

Aan de leden

Datum
18 januari 2019
Ons kenmerk
TAZ/U201900030
Lbr. 19/004
Bijlage(n)
4

Onderwerp
Modelregelingen rechtspositie college en raad

Geacht college en gemeenteraad,

In deze ledenbrief gaan wij in op de rechtspositionele wijzigingen die voortkomen uit de inwerkingtreding van het - geharmoniseerde en gemoderniseerde - Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers en bijbehorende ministeriële regeling, per 1 januari 2019. Wij schetsen de achtergrond van het tot stand komen van een nieuw rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers. Vervolgens gaan wij in op de bepalingen uit het besluit die gemeenten lokaal kunnen vaststellen dan wel nader kunnen invullen. De VNG heeft daartoe een tweetal modellen opgesteld op basis van het nieuwe rechtspositiebesluit- en regeling: één model*verordening* voor raads- en commissieleden en één model*regeling* voor burgemeester en wethouders. Wij lichten deze modellen toe in deze brief. Deze documenten vervangen de VNG-modelverordening Rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden (versie 2016).

Inleiding

Per 1 januari 2019 zijn het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers en de bijbehorende ministeriële regeling in werking getreden. Aan de inwerkingtreding van dit besluit ging een periode vooraf - 2013 tot en met 2018- van stapsgewijze harmonisering en modernisering van de rechtsposities van decentrale politieke ambtsdragers. De inwerkingtreding van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers vormt het sluitstuk van dit meerjarige traject. De noodzaak voor aanpassing van de rechtsposities is gelegen in het feit dat het nodig is continu te investeren in de aantrekkelijkheid en kwaliteit van het politieke ambt. Het vak van bestuurder en volksvertegenwoordiger is complexer en dynamischer geworden. Het nieuwe, geharmoniseerde en gemoderniseerde rechtspositiebesluit dient bestuurders en volksvertegenwoordigers in dat kader beter te ondersteunen.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag
070 - 373 83 93 | info@vng.nl

Werkwijze
In 2012 is door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een inventarisatie gemaakt van onderwerpen die gemoderniseerd en/of geharmoniseerd moesten worden. Deze inventarisatie is afgestemd met het Overleg Rechtspositie Decentrale Politieke Ambtsdragers (ORDPA). Het ORDPA vormt het overleg waarbinnen gesproken wordt over arbeidsvoorwaarden van politieke ambtsdragers. De VNG neemt deel aan dit overleg naast de andere koepels van decentrale overheden en beroepsverengingen. In drie delen is vervolgens uitwerking gegeven aan deze inventarisatie.

Uitgangspunten
Door de introductie van een geharmoniseerd Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers is gestreefd naar een moderne rechtspositie die beter aansluit op de praktijk en daarnaast eenduidige, transparante en eenvoudig uitvoerbare regelingen kent. Harmonisatie is bereikt door voor vergelijkbare decentrale politieke ambtsdragers vergelijkbare artikelen op te nemen.

Uitgangspunt bij dit traject was 'geen versobering op de rechtspositie'. Bij het opheffen van verschillen is gekeken naar de consequentie(s) voor de doelgroepen, voor onze sector de burgemeesters, wethouders en raads- en commissieleden. Daar waar onbedoeld een negatief neveneffect ontstond werd dit gecorrigeerd of via een andere regeling gecompenseerd.
Er is gestreefd naar uniformiteit tussen vergelijkbare doelgroepen en het zoveel mogelijk opheffen van onnodige verschillen. Vanuit het streven naar meer eenduidigheid zijn zoveel mogelijk bepalingen verplichtend vastgesteld en is zoveel mogelijk gewerkt met vaste bedragen.

Bij de totstandkoming van het nieuwe rechtspositiebesluit is ook aansluiting gezocht bij de eerder ingenomen standpunten in het visiedocument '*Bijzondere ambten, een toegesneden rechtspositie'*. In het visiedocument, mede opgesteld en ondersteund door de VNG, is afgesproken dat de rechtspositie van politieke ambtsdragers wordt gestoeld op reguliere arbeidswetgeving '*daar waar het kan en afwijkend waar het nodig/noodzakelijk is'*.

Lokale regelruimte
Met de inwerkingtreding van het nieuwe Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers wordt afscheid genomen van zeven individuele rechtspositiebesluiten. Per 1 januari 2019 is sprake van één Rechtspositiebesluit en één Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers. Het eerste betreft een Algemene maatregel van bestuur (AMvB) en het tweede een Ministeriële regeling.
De grondslag voor het regelen van de rechtsposities van college en raad staat in de Gemeentewet. In deze wet is ook vastgelegd dat 'buiten hetgeen krachtens wet of regelgeving is toegekend' geen andere inkomsten of aanspraken mogen worden genoten door bestuurders en volksvertegenwoordigers.

Het nieuwe Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers bestaat uit drie hoofdstukken. Iedere bestuurslaag – te weten provincies, gemeente en waterschappen- heeft haar eigen hoofdstuk. In hoofdstuk drie van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers zijn de bepalingen opgenomen voor de gemeenten. Dit hoofdstuk valt uiteen in vier afdelingen: een afdeling voor raadsleden, een afdeling voor burgemeesters en wethouders, een afdeling gemeenschappelijke bepalingen en tot slot een afdeling voor commissieleden. Naast deze vier

afdelingen, is er in hoofdstuk vijf overgangsrecht geregeld ten aanzien van bepaalde aspecten van de rechtspositie van raads- en commissieleden en burgemeesters en wethouders.

Het merendeel van de rechtspositionele regelingen zijn dwingendrechtelijke vastgesteld in het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers en de Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers.
Op lokaal niveau kunnen, met de inwerkingtreding van het nieuwe besluit, nog maar een beperkt aantal zaken rechtspositioneel worden geregeld en/of nader ingevuld.

Voor raadsleden

- de regeling waarbij bij verordening kan worden bepaald dat ten hoogste 20% van de raadsvergoeding kan worden berekend naar het aantal bijgewoonde vergaderingen.
- de vergoeding voor reis- en verblijfkosten buiten het grondgebied van de gemeente.
- toekenning van een aanvullende toelage voor raadsleden lid van een onderzoekscommissie en/of bijzondere commissie.
- vergoeding van kosten voor raadsleden uit de inwonersklasse 7,8 en 9 in het kader van loopbaanoriëntatie.
- een vergoeding voor voorzieningen in het kader van arbeidsongeschiktheid, ouderdom en overlijden;
- de mogelijkheid om nadere regels te stellen voor scholing.

Voor commissieleden

- hogere vergoeding voor commissieleden waarbij sprake is van bijzondere beroepsmatige deskundigheid of een zwaardere taak.
- vergoeding voor reis- en verblijfkosten buiten het grondgebied van de gemeente.

Voor collegeleden

- De mogelijkheid om nadere regels te stellen voor de vergoeding van scholingskosten.
- De mogelijkheid om een (dienst)auto ter beschikking te stellen aan de wethouder en/of burgemeester.

Nieuwe modelregelingen
In navolging van de inwerkingtreding van het geharmoniseerde Rechtspositiebesluit en bijhorende Rechtspositieregeling heeft de VNG een tweetal modelregelingen opgesteld. Eén modelverordening voor raads- en commissieleden en één modelregeling voor het college (burgemeester en wethouders).
Er is gekozen voor twee regelingen omdat in de wet – het Rechtspositiebesluit- ieder bestuursorgaan haar eigen regelruimte heeft gekregen bij bepaalde regelingen.

Deze documenten vervangen de VNG-modelverordening Rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden (versie 2016). De nieuwe modelregelingen regelen minder onderwerpen dan de modelverordening uit 2016. De reden hiervoor is dat het merendeel van de rechtspositionele regelingen, die in de vorige modelverordening nog lokaal konden of moesten worden geregeld nu dwingend geregeld zijn in het Rechtspositiebesluit politieke ambtsdragers.
De verschillen zijn bijvoorbeeld zichtbaar op de verstrekking van ICT-middelen en de regeling voor reiskosten. Wat betreft het eerste is nu het fiscale regime leidend en wat betreft het tweede onderwerp zijn de regelingen uniformer en is nu ook sprake van vergoeding voor parkeer, tol, - en veergelden bij dienstreizen.

Aandachtspunten
In de modelregelingen is getracht dubbelingen zoveel mogelijk te voorkomen met hogere wetgeving zoals de Gemeentewet, Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers en daarbij horende ministeriële regeling.

Er is sprake van twee regelingen: één modelregeling regelt de aanspraken voor raads- en commissieleden en wordt door de raad vastgesteld. De tweede modelregeling regelt de nadere regels voor burgemeesters en wethouders en wordt door het college vastgesteld. In de artikelsgewijze toelichting op de modellen wordt doel en achtergrond van de verschillende regelingen toegelicht.

De rechtspositie kent ook een aantal voorzieningen met zogenaamde open normen, bijvoorbeeld als het gaat om scholing en loopbaanoriëntatie. Het is derhalve belangrijk om als college en raad bewust te zijn van de voorwaarden die horen bij deze aanspraken en lokaal te bespreken welke voorzieningen in de eigen context gewenst zijn. De gemeente kan dan aan de hand van het gesprek in de raad en het college zelf bepalen welke ("kan"-)bepalingen zij lokaal in de gemeentelijke verordening en collegeregeling wenst op te nemen.

Aanpassingswetgeving
Binnenkort komt het Ministerie van Binnenlandse Zaken met aanpassingswetgeving om sommige bepalingen die abusievelijk verkeerd staan opgenomen in het Rechtspositiebesluit en/of regeling te corrigeren. Het gaat dan bijvoorbeeld om verkeerde verwijzingen en toepassing van artikelen met terugwerkende kracht.

Informatie
Een uitgebreide artikelsgewijze toelichting kunt u vinden bij de modelregelingen, welke in de bijlage bij deze brief is bijgesloten. Mocht u nog vragen hebben naar aanleiding van deze brief en/of de modelregelingen dan kunt u deze per mail stellen via informatiecentrum@vng.nl.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

J. Kriens
Algemeen directeur

Model Regeling rechtspositie burgemeester en wethouders 2019

Leeswijzer modelbepalingen

- […] of (bijvoorbeeld) [**tijdstip**] = door gemeente in te vullen, zie bijvoorbeeld de aanhef.
- [*iets*] = facultatief, zie bijvoorbeeld artikel 1.
- [**(iets)**] = een duiding ter illustratie of uitleg voor gemeente, zie bijvoorbeeld artikel 2.

Combinaties zijn ook mogelijk.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente [**naam gemeente**], gelezen het voorstel van [**datum en nummer**];
gelet op de artikelen 44 en 66 van de Gemeentewet en [*de*]artikel[*en*] [*3.2.10*], 3.3.2, 3.3.3, tweede lid en 3.3.8 van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers en artikel 3.8 van de Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers;
gezien het advies van [**naam commissie**];
besluit vast te stellen de volgende regeling: Regeling rechtspositie burgemeester en wethouders [**naam gemeente en eventueel jaartal**].

Artikel 1. Definitiebepalingen:

In deze regeling wordt verstaan onder:
a. college: college van burgemeester en wethouders.
b. burgemeester: voorzitter van het college van burgemeester en wethouders.
c. secretaris: de secretaris bedoeld in artikel 107 van de Gemeentewet.
d. wethouder: lid van het college van burgemeester en wethouders.

Artikel 2. Ter beschikking gestelde auto burgemeester en wethouders

1. *Het college stelt ten laste van de gemeente een auto ter beschikking bedoeld in* ***artikel 3.2.10 van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers en artikel 3.8 van de Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers.***
2. *Een ter beschikking gestelde auto, met uitzondering van een auto voor gemeenschappelijk gebruik en een auto op afroep als bedoeld in het eerste lid, kan worden gebruikt voor zowel zakelijke als bestuurlijke doeleinden. Een auto voor gemeenschappelijk gebruik of een auto op afroep wordt uitsluitend gebruikt voor zakelijke doeleinden.*
3. *Onder gebruik voor zakelijke doeleinden wordt in dit artikel verstaan gebruik dat voor de toepassing van artikel 13bis van de Wet op de loonbelasting 1964 en de daarop berustende bepalingen niet als gebruik voor privédoeleinden wordt aangemerkt.*
4. *Onder gebruik voor bestuurlijke doeleinden wordt in dit artikel verstaan gebruik in het kader van de uitoefening van nevenfuncties, waarvan de uitoefening door de burgemeester of wethouder naar het oordeel van het college van burgemeester en wethouders in het belang van de gemeente is.*
5. *Het college kan bij de terbeschikkingstelling van een auto, niet zijnde een auto voor gemeenschappelijk gebruik of een auto op afroep, bepalen dat deze door de burgemeester of de wethouder ook voor andere dan zakelijke of bestuurlijke doeleinden mag worden gebruikt.*
6. *Indien de burgemeester of de wethouder een aan hem ter beschikking gestelde auto uitsluitend gebruikt*

voor zakelijke en bestuurlijke doeleinden en hij voor het gebruik van die auto loon- of inkomstenbelasting verschuldigd is, wordt deze belastingheffing ten laste van de gemeente aan hem vergoed.

7. *Indien de burgemeester of de wethouder een aan hem ter beschikking gestelde auto uitsluitend gebruikt voor zakelijke en bestuurlijke doeleinden, worden vergoedingen van derden in verband met het gebruik van die auto in de gemeentekas gestort.*
8. *De burgemeester of de wethouder betaalt voor het gebruik van de aan hem ter beschikking gestelde auto voor andere dan zakelijke of bestuurlijke doeleinden een eigen bijdrage per maand aan de gemeente. De eigen bijdrage per maand voor het gebruik, anders dan voor zakelijke of bestuurlijke doeleinden, van een aan de burgemeester of de wethouder ter beschikking gestelde auto, bedoeld in artikel 3.2.10, eerste lid, van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers, wordt, voor zover nodig op basis van na-calculatie, berekend volgens de formule (a/b)p/12, waarbij:*
   - *'a' staat voor het totaal in het kalenderjaar door betrokkene in de ter beschikking gestelde auto anders dan voor zakelijke of bestuurlijke doeleinden gereden kilometers;*
   - *'b' staat voor het totaal in het kalenderjaar door betrokkene in de ter beschikking gestelde auto gereden kilometers;*
   - *'p' staat voor het totaal bedrag van de kosten van de auto dat in het kalenderjaar ten laste van de gemeente komt, daaronder in ieder geval de kosten van afschrijving, onderhoud, brandstof en verzekering.*
9. *Indien aan de burgemeester of de wethouder een auto, niet zijnde een auto voor gemeenschappelijk gebruik of een auto op afroep als bedoeld in het eerste lid, ter beschikking is gesteld, heeft hij geen aanspraak op vergoedingen, bedoeld* ***in artikel 3.2.7, tweede lid, onder b, en artikel 3.2.9, eerste lid van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers****.*
10. *Voor zover de burgemeester of de wethouder gebruik maakt van een auto voor gemeenschappelijk gebruik of een auto op afroep als bedoeld in het eerste lid, heeft hij geen aanspraak op vergoedingen, bedoeld in artikel 3.2.7, tweede lid, onder b, en artikel 3.2.9, eerste lid van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers.*
11. *Voor woon-werkverkeer en reizen voor de uitoefening van het ambt worden aan de burgemeester of wethouder bij gebruik van een ter beschikking gestelde auto de veer- en tolkosten ten laste van de gemeente vergoed.*
12. *Voor reizen voor de uitoefening van het ambt worden aan de burgemeester of wethouder bij gebruik van een ter beschikking gestelde auto de kosten voor parkeer-, veer- en tolkosten ten laste van de gemeente vergoed, mits deze kosten niet uit andere hoofde worden vergoed.*
13. *Boetes en naheffingsaanslagen voor parkeren worden niet vergoed.*

Artikel 3. Nadere regels niet-partijpolitiek georiënteerde scholing burgemeester en wethouders

1. *De burgemeester of de wethouder die willen deelnemen aan niet-partijpolitiek georiënteerde scholing bedoeld in* ***artikel 3.3.3 Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers*** *in verband met de vervulling van hun functie dienen daartoe vooraf een gemotiveerde aanvraag in bij de secretaris.*
2. *Deze aanvraag gaat vergezeld van stukken met inhoudelijke informatie en een kostenspecificatie.*
3. *De maximale vergoeding van de scholing bedraagt:*
   a. *€ [**bedrag**] per jaar voor de wethouder;*
   b. *€ [**bedrag**] per jaar voor de burgemeester.*
4. *Het college beslist op de aanvraag op basis van de overlegde stukken.*

Artikel 4. Informatie- en communicatievoorzieningen

1. *De burgemeester of de wethouder tekent een bruikleenovereenkomst wanneer hem ten laste van de gemeente voor de duur van de uitoefening van zijn functie informatie- en communicatievoorzieningen ter beschikking worden gesteld* ***als bedoeld in artikel 3.3.2 Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers.*** *Het college stelt het model van de bruikleenovereenkomst vast.*
2. *De burgemeester of de wethouder levert na beëindiging van zijn functie de ter beschikking gestelde informatie- en communicatievoorzieningen in bij de gemeente.*

Artikel 5. Aanwijzing als eindheffingsbestanddeel

1. *Als eindheffingsbestanddeel als bedoeld in artikel 31, eerste lid, onderdeel f, van de Wet op de loonbelasting 1964 worden aangewezen de vergoedingen, tegemoetkomingen en verstrekkingen, genoemd in **artikel 3.3.8 van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers**.*
2. *Als eindheffingsbestanddeel als bedoeld in artikel 31, eerste lid, onderdeel f, van de Wet op de loonbelasting 1964 worden verder aangewezen de vergoedingen, tegemoetkomingen en verstrekkingen, genoemd in deze regeling, voor zover deze worden gerekend tot een vergoeding, tegemoetkoming of verstrekking als bedoeld in artikel 31a, tweede lid, onderdelen a tot en met h, van de Wet op de Loonbelasting 1964.*

Artikel 6. Betaling en declaratie van onkosten

1. *Tenzij het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers of de Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers anders bepalen, vindt de betaling van kosten die op grond van deze regeling voor vergoeding of tegemoetkoming in aanmerking komen plaats door:*
   a. *betaling uit gemeentelijke middelen, op basis van een rechtstreeks aan de gemeente toegezonden factuur,*
   b. *betaling vooruit uit eigen middelen of*
   c. *betaling ten laste van de gemeentelijke creditcard.*
2. *Een aanvraag om een vergoeding van de onkosten als bedoeld in dit artikel gaat vergezeld van een declaratieformulier en bewijsstukken.*
3. *Het declaratieformulier en de bewijsstukken worden binnen [**termijn**] na factuurdatum of betaling door de burgemeester of wethouder ingediend bij de secretaris.*
4. *Voor zover van toepassing draagt de gemeente er zorg voor dat de betaling aan burgemeester of wethouders binnen [**termijn**] na het indienen van de aanvraag wordt overgemaakt.*

Artikel 7. Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking met ingang van [**de dag na de datum van publicatie van het Gemeenteblad waarin deze regeling wordt geplaatst en werkt terug tot en met**] 1 januari 2019.

Artikel 8. Citeertitel

Deze regeling wordt aangehaald als: Regeling rechtspositie burgemeester en wethouders 2019 [**naam gemeente en eventueel jaartal**].

Aldus vastgesteld in de vergadering van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente [**naam gemeente**], [**datum**],
De burgemeester,
De secretaris,

Toelichting Modelregeling rechtspositie burgemeester en wethouders 2019

***NB**: Deze toelichting is geschreven met de (mogelijke) keuzes die in deze modelregeling gemaakt zijn in gedachten. Als een individuele gemeente op punten andere keuzes maakt, dan sluit deze toelichting mogelijk niet aan. Wel kan ze uiteraard als basis dienen voor een door de gemeente zelf op te stellen toelichting. Voor een goed beeld dient deze modelregeling in samenhang met de hierbij behorende ledenbrief gelezen te worden.*

ALGEMEEN DEEL

Wettelijke regelingen

In de wet en nadere regelgeving zijn alle van belang zijnde onderwerpen geregeld betreffende de rechtspositie van gemeentelijke politieke ambtsdragers. In de Gemeentewet is aangegeven dat de nadere invulling van de rechtspositie van burgemeesters en wethouders alsmede de financiële voorzieningen moet worden geregeld bij of krachtens de wet (AMvB en ministeriële regeling). Deze nader regeling is vastgelegd in het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers. In de Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers zijn de (onkosten)vergoedingen nader uitgewerkt.

Hoofdlijnen gemeentelijke regeling

In deze regeling zijn alleen bepalingen opgenomen inzake de rechtspositie van burgemeester en wethouders zover die niet dwingend geregeld zijn in hogere wet- en regelgeving. De grondslag hiervoor is te vinden in de Gemeentewet en het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers en de Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers. Bij de laatste moderniserings- en harmoniseringsoperatie (Staatsblad 15 oktober 2018) betreffende de rechtspositiebesluiten voor decentrale politieke ambtsdragers zijn er wederom een aantal bepalingen imperatief in hogere wet- en regelgeving vastgelegd. De overweging hierbij is dat het bestuurlijk wenselijk is om de voorzieningen zoals vergoedingen, tegemoetkomingen en andere rechtspositionele aanspraken voor decentrale politieke ambtsdragers dwingendrechtelijk in hogere wet- en regelgeving vast te leggen om politieke discussies te voorkomen. Dit betekent dat er voor gemeenten minder ruimte is om lokaal van wettelijke regelingen af te wijken. Wel kunnen er nadere regels gesteld worden. Indien een gemeente besluit om nadere regels te stellen, zijn een aantal regels van belang.

In artikel 44 en 66 Gemeentewet is bepaald dat 'buiten hetgeen bij of krachtens de wet is toegekend', de burgemeester en wethouders als zodanig geen andere vergoedingen en tegemoetkomingen ten laste van de gemeente ontvangen.
Deze regeling is een (nadere) uitwerking van de gestelde regels van de bij of krachtens de wet toegekende vergoedingen en tegemoetkomingen voor de burgemeesters en wethouders.

De arbeidsverhoudingen en fiscale positie

Burgemeesters en wethouders zijn niet in dienstbetrekking bij de gemeente, maar wel benoemd. De gemeente is dus niet de werkgever. Dat betekent bijvoorbeeld dat zij niet vallen onder de werknemersverzekeringen zoals de Werkloosheidswet (WW), Ziektewet (ZW) en de Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen (WIA). Omdat burgemeesters en wethouders wél ambtenaar in formele zin zijn, worden zij fiscaal behandeld als ware zij actief in dienstbetrekking door de Wet op de loonbelasting 1964. Er wordt daarom op de bezoldiging van burgemeesters en wethouders ook loonheffingen ingehouden.
De Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa) is van toepassing op wethouders en burgemeesters. De burgemeester volgt de pensioenaanspraken van de ABP-Pensioenregeling.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 2. Ter beschikking gestelde auto burgemeester en wethouders.
Voor burgemeesters en wethouders is expliciet bepaald dat een auto ter beschikking kan worden gesteld. Dit kan een dienstauto zijn, maar ook een leaseauto. Zowel in het geval van een dienstauto als bij een leaseauto is sprake van een ter beschikking gestelde auto. Het financieringsarrangement kan verschillend zijn; het fiscaal regime geldt voor beide soorten auto's onverkort. Op grond van het onderhavige artikel kan ook een gemeenschappelijke auto ter beschikking worden gesteld. Het kan dan bijvoorbeeld gaan om de situatie dat het hele dagelijks bestuur gebruikmaakt van de auto, of dat de leden van het dagelijks bestuur gebruik maken van gecontracteerd vervoer op afroep.

Er wordt onderscheid gemaakt tussen het gebruik van een ter beschikking gestelde auto voor zakelijke doeleinden en/of bestuurlijke doeleinden. Onder zakelijk gebruik wordt verstaan het fiscaal-zakelijk gebruik. Hieronder vallen ritten voor woon-werkverkeer, dienstreizen en ritten voor ambtsgebonden (qq-) functies.
Als bijvoorbeeld een wethouder zijn gemeente vertegenwoordigt en daarvoor een ter beschikking gestelde auto gebruikt, is er vanuit zijn functie als wethouder bezien sprake van zakelijk gebruik van die auto. Ook bij de onbezoldigde commissies en functies van de VNG neemt de Belastingdienst het standpunt in dat sprake is van zakelijke ritten voor burgemeesters en wethouders.

Bij (andere) bestuurlijke commissies of adviescolleges kan zich echter de situatie voordoen dat iemand deelneemt op grond van deskundigheid en reputatie, en niet uitsluitend als bijvoorbeeld burgemeester van een bepaalde gemeente. In dat geval zal de Belastingdienst eerder aannemen dat de bezoldigde nevenfunctie, waarvan de bezoldiging niet in de gemeentekas wordt gestort, niet wordt vervuld in de hoedanigheid van het ambt, en dat er dus sprake is van een niet-zakelijke rit.
Fiscaal gezien wordt al het andere gebruik dan zakelijk gebruik voor het ambt aangemerkt als gebruik voor privé-doeleinden, waarop de Regeling privégebruik auto van de werkgever (de zogenoemde bijtellingsregeling) van toepassing is. Omdat het niet redelijk is dat de ambtsdrager geconfronteerd wordt met extra belasting in verband met autoritten die hij in het kader van de uitoefening van zijn functie maakt, wordt hem deze belasting op grond van het zesde lid vergoed. Daar staat tegenover dat vergoedingen die de betrokken ambtsdrager voor het gebruik van de auto uit anderen hoofde ontvangt, ten goede komen aan de gemeente(kas).

In het achtste lid is mogelijk gemaakt dat het college van burgemeester en wethouders kan besluiten dat een ter beschikking gestelde auto ook privé (althans voor andere doeleinden dan zakelijke of bestuurlijke) mag worden gebruikt. Dit geldt echter niet voor gemeenschappelijke auto's en gecontracteerd vervoer. Voor het privégebruik van een ter beschikking gestelde auto moet de ambtsdrager een maandelijkse bijdrage aan de gemeente betalen. Bovendien wordt hem de belasting via de bijtellingsregeling niet vergoed. Wel mogen de kosten van de maandelijkse bijdrage voor het privégebruik van de auto in mindering worden gebracht op de fiscale bijtelling. Gemeenschappelijke auto's en gecontracteerd vervoer mogen ingevolge het tweede lid van het onderhavige artikel alleen ter beschikking worden gesteld voor zakelijke doeleinden. Deze beperking houdt verband met onwenselijke fiscale complicaties.

Voorts is geregeld dat een burgemeester of wethouder die gebruik maakt van een ter beschikking gestelde auto geen aanspraak kan maken op reiskostenvergoedingen (inclusief vergoeding voor woon-werkverkeer), wanneer hem (persoonlijk) een auto ter beschikking is gesteld. Als hem niet persoonlijk een auto ter beschikking is gesteld, maar hij maakt wel gebruik van een gemeenschappelijke auto of gecontracteerde auto, ontvangt hij alleen voor de desbetreffende ritten geen vergoeding

Samenvattend heeft een college dus verschillende mogelijkheden als het een auto ter beschikking wil stellen aan één of meer leden van dat college. De volgende situaties worden nu onderscheiden die elk een ander rechtspositioneel gevolg hebben.

Ingeval van een auto voor één ambtsdrager zijn er drie mogelijkheden voor het gebruik:
- *uitsluitend zakelijk: geen bijtelling;*
- *zakelijk en bestuurlijk: bijtelling wordt vergoed;*
- *zakelijk en bestuurlijk en echt privé: bijtelling wordt niet vergoed en betrokkene betaalt een eigen bijdrage per maand voor de echte privékilometers.*

Bij gebruik van een auto voor gemeenschappelijk gebruik of een auto op afroep is er vanwege de beschreven ongewenste fiscale consequenties, maar één optie: uitsluitend zakelijk en dus geen bijtelling.

Een rittenadministratie zal vrijwel altijd nodig zijn. Als de auto alleen zakelijk wordt gebruikt, is een rittenadministratie nodig voor de fiscus. Ritten-administratie is voor de fiscus niet nodig als de auto zakelijk maar ook bestuurlijk mag worden gebruikt. In dat geval volgt namelijk automatisch fiscale bijtelling. Rittenadministratie is verder nodig als de auto ook «echt» privé mag worden gebruikt (in die zin dat de auto ook wordt gebruikt voor ritten die noch zakelijk, noch bestuurlijk zijn). In dat geval is een rittenadministratie weliswaar niet vereist voor de fiscus, maar wel voor de gemeente

Artikel 3. Nadere regels niet-partijpolitiek georiënteerde scholing burgemeester en wethouders
Voor burgemeesters en wethouders is expliciet bepaald dat de kosten voor niet-partijpolitiek georiënteerde functionele scholing, zoals deelname aan congressen en opleidingen, ten laste kunnen worden gebracht van de gemeente. Partijpolitieke scholing komt niet voor vergoeding door de gemeente in aanmerking. De inhoud van de scholing is bepalend of deze al dan niet partijpolitiek georiënteerd is. Wanneer scholing verzorgd wordt door een politieke partij betekent dat niet automatisch dat die scholing partijpolitiek georiënteerd is.

Om in aanmerking te komen voor vergoeding van de scholingskosten, moet gemotiveerd worden dat het gaat om functiegerichte scholing. Scholing is functiegericht als zij beoogt de voor de functie benodigde vakkennis en vaardigheden te verwerven dan wel actueel te houden. Scholing is partijpolitiek georiënteerd als zij geheel of gedeeltelijk tot doel heeft betrokkene op te leiden in het gedachtegoed van de desbetreffende partij. Overigens kan de gemeente ook zelf dit soort scholing (laten) verzorgen. Ook die lasten komen ten laste van de *gemeente.*

Er is ruimte voor lokale accenten. Op grond van het tweede lid kan het college nadere regels stellen voor de eigen scholing.. Deze nadere regels kunnen bijvoorbeeld in een scholingsplan komen te staan. In dit plan kunnen procedureregels voor individuele scholingsverzoeken worden opgenomen als ook regels over de hoogte van de tegemoetkoming. Dit plan kan vervolgens als handvat dienen bij toetsing van individuele scholingsaanvragen. Het beoordelen van en/of fiatteren van scholingsaanvragen kan worden gemandateerd aan de gemeentesecretaris.

Artikel 4. Informatie en communicatievoorzieningen
Het college van burgemeester en wethouders stelt ten laste van de gemeente aan een wethouder of de burgemeester voor de duur van de uitoefening van zijn functie de noodzakelijke informatie- en communicatievoorzieningen ter beschikking op grond van een bruikleenovereenkomst. Onder informatie- en communicatievoorzieningen wordt ook verstaan een smartphone een computer en de daarbij behorende (internet)abonnementen. Een computer is een desktop, een tabletcomputer of een laptop. Er mag slechts één computer verstrekt worden.

Artikel 5. Aanwijzing als eindheffingsbestanddeel
In het kader van de werkkostenregeling op grond van artikel 31 Wet op de Loonbelasting 1964 zijn een aantal vergoedingen in het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers en in deze regeling aangewezen als eindheffingsbestanddeel. De gemeente draagt in dat geval de loonbelasting, waardoor de vergoeding belastingvrij (netto) aan een burgemeester of wethouder kan worden overgemaakt. Anders worden deze door de Belastingdienst als loon gezien en moet hierover bij de bestuurder loonbelasting worden ingehouden. In het kader van de werkkostenregeling kan in de financiële administratie worden aangegeven of een verstrekking of vergoeding onder de gerichte vrijstellingen, intermediaire kosten of onder de nihil-waarderingen valt. Gemeenten mogen daarnaast een verstrekking of vergoeding in de vrije ruimte - tot 1,2% fiscale loonsom - onderbrengen zonder fiscale consequenties. Indien de grens van 1,2% wordt overschreden, zal de gemeente 80% eindheffing moeten betalen

Artikel 6. Betaling en declaratie van onkosten
Het Rechtspositiebesluit en Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers regelen op welk moment vergoedingen en onkosten betaald worden aan burgemeesters en wethouders. Daar waar geen expliciete termijn is genoemd, kan dit artikel uitkomst bieden. De betaling van onkosten kan worden voorgeschoten uit eigen middelen, later gedeclareerd worden of de factuur wordt rechtstreeks naar de gemeente verstuurd.

Hierbij gaat de voorkeur uit naar rechtstreeks facturering bij de gemeente. Het verdient aanbeveling dat het college een formulier vaststelt waarmee burgemeester en wethouders gemaakte onkosten kunnen verantwoorden. Burgemeester en de wethouders declareren hun kosten bij de secretaris.

Model Verordening rechtspositie Raads- en commissieleden 2019

Leeswijzer modelbepalingen

- […] of (bijvoorbeeld) [**tijdstip**] = door gemeente in te vullen, zie bijvoorbeeld de aanhef.
- [*iets*] = facultatief, zie bijvoorbeeld artikel 1.
- [**(iets)**] = een duiding ter illustratie of uitleg voor gemeente, zie bijvoorbeeld artikel 2.

Combinaties zijn ook mogelijk.

De raad van de gemeente [**naam gemeente**]
*gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van [***datum en nummer***];*
gelet op de artikelen 95, eerste en tweede lid, 96, eerste en tweede lid, en 97, 98, 99 van de Gemeentewet en [*de*]artikel[*en*] [*3.1.1, vijfde lid,*] 3.1.3, eerste lid, [*3.1.4, eerste lid, 3.1.8, eerste lid, 3.1.9, eerste lid, 3.3.2, 3.3.3, tweede lid, 3.4.1, eerste lid, en 3.4.2*] en 3.3.8 van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers;
gezien het advies van [**naam commissie**];
besluit vast te stellen de volgende verordening: Verordening rechtspositie raads- en commissieleden [**naam gemeente en eventueel jaartal**].

Artikel 1 Definitiebepalingen:

In deze verordening wordt verstaan onder:

a. commissielid: lid van een commissie als bedoeld in de artikelen 82, 83 en 84 van de Gemeentewet, dat niet tevens raadslid is of ambtenaar die als zodanig tot lid van een commissie is benoemd.
b. griffier: de griffier, bedoeld in artikel 107 van de Gemeentewet.
c. raadslid: lid van de gemeenteraad.

Artikel 2. Vergoeding voor de werkzaamheden van raadsleden

[Van de vergoeding voor de werkzaamheden, ***bedoeld in artikel 3.1.1, eerste lid, van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers,*** *wordt* ***[percentage (maximaal 20%)]*** *uitgekeerd op basis van het aantal bijgewoonde raadsvergaderingen afgezet tegen het aantal gehouden vergaderingen.]*

Artikel 3. Toelage raadslid onderzoekscommissie [en bijzondere commissie]

1. Een raadslid dat lid is van een onderzoekscommissie als bedoeld in artikel 155a, derde lid, van de Gemeentewet wordt voor de duur van de activiteiten van die commissie ten laste van de gemeente een toelage toegekend van [**bedrag**] per maand. (*De toelage is per jaar maximaal driemaal de maandelijkse vergoeding voor de werkzaamheden, bedoeld in* ***artikel 3.1.1, eerste lid, Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers.***)
2. *Een raadslid dat lid is van een bijzondere commissie als bedoeld in* ***artikel 3.1.4, eerste lid, van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers wordt*** *voor de duur van de activiteiten van de commissie een toelage toegekend van [****bedrag (maximaal € 120)****] per maand.*

Artikel 4. Reis- en verblijfkosten raads- en commissieleden voor reizen buiten de gemeente

1. Voor reizen **buiten** het grondgebied van de gemeente ter uitvoering van een beslissing van het gemeentebestuur **als bedoeld in artikel 97 Gemeentewet** worden aan een raads- of commissielid vergoed:
   a. de kosten voor het gebruik van openbaar vervoer;
   b. bij gebruik van een eigen auto het maximumbedrag dat door een werkgever aan een werknemer per afgelegde kilometer onbelast kan worden verstrekt .
2. Voor reizen buiten het grondgebied van de gemeente, ter uitvoering van een beslissing van het gemeentebestuur, worden aan een raadslid of commissielid bij gebruik van eigen auto tevens de parkeer-, veer- en tolkosten vergoed;
3. Boetes en naheffingsaanslagen voor parkeren worden niet vergoed.
4. Als een raadslid of commissielid een tijdelijke functionele beperking heeft, kan voor reizen als bedoeld in het eerste lid, een voor de beperking geschikte vervoersvoorziening worden vergoed of ter beschikking gesteld.
5. De noodzakelijke en redelijkerwijs gemaakte werkelijke verblijfkosten die een raadslid of commissielid maakt in verband met reizen **buiten** het grondgebied ter uitvoering van een beslissing van het gemeentebestuur worden ten laste van de gemeente vergoed.

Artikel 5. Verzekering raadsleden voor arbeidsongeschiktheid, ouderdom en overlijden

1. *Een raadslid wordt eenmaal per jaar een bedrag toegekend ter hoogte van het bedrag van de vergoeding voor de werkzaamheden voor één maand,, bedoeld in **artikel 3.1.1, eerste lid, Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers,** waarmee het raadslid voorzieningen kan treffen ter zake van arbeidsongeschiktheid, ouderdom en overlijden.*
2. *Het eerste lid is niet van toepassing op een raadslid dat is benoemd in een plaats die is opengevallen als gevolg van tijdelijk ontslag van een raadslid wegens zwangerschap en bevalling of ziekte, op grond van artikel X12 van de Kieswet.*

Artikel 6. Loopbaanoriëntatie raadsleden

1. *Een raadslid van een gemeente die kosten maakt om zich tijdens het ambt te oriënteren op zijn verdere loopbaan of mobiliteit bevorderende activiteiten ontplooit, als bedoeld in **artikel 3.1.8 van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers,** worden ten laste van de gemeente vergoed.*
2. *Geen vergoeding, als bedoeld in het eerste lid, wordt toegekend indien:*
   a. *de prijs/kwaliteitverhouding van de desbetreffende loopbaanoriëntatie of mobiliteit bevorderende activiteit onredelijk is;*
   b. *die loopbaanoriëntatie of mobiliteit bevorderende activiteit kan worden aangemerkt als een sollicitatieactiviteit of*
   c. *de kosten ervan reeds uit anderen hoofde voor vergoeding in aanmerking komen.*

Artikel 7. Nadere regels niet-partijpolitiek georiënteerde scholing raads- en commissieleden

1. *Een raads- of commissielid dat wil deelnemen aan niet-partijpolitiek georiënteerde scholing in verband met de vervulling van zijn functie **als bedoeld in artikel 3.3.3 Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers,** dient daartoe vooraf een gemotiveerde aanvraag in bij de griffier.*
2. *Deze aanvraag gaat vergezeld van stukken met inhoudelijke informatie en een kostenspecificatie.*
3. *De maximale vergoeding van de scholing bedraagt:*
   a. *€ [**bedrag**] per jaar per raadslid;*
   b. *€ [**bedrag**] per jaar per commissielid.*
4. *De raad beslist op de aanvraag op basis van de overlegde stukken.*

[Artikel 8. Verhoging vergoeding commissieleden (niet-raadsleden) voor het bijwonen van commissievergaderingen i.v.m. bijzondere deskundigheid of zwaarte taak]

*Een commissielid wordt een vergoeding toegekend van [**percentage (bijvoorbeeld 110%)**] van de vergoeding waarop hij overeenkomstig **artikel 3.4.1, eerste lid, van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers** aanspraak op maakt als:*

a. *het commissielid op grond van zijn bijzondere beroepsmatige deskundigheid op het taakgebied van de commissie is aangetrokken en/of*
b. *het commissielid een vergoeding ontvangt die niet geacht kan worden in een redelijke verhouding te staan tot de zwaarte van zijn taak en/of de omvang van de door hem te verrichten arbeid.*

Artikel 9. Informatie- en communicatievoorzieningen raads- en commissieleden

1. *Een raads- of commissielid tekent een bruikleenovereenkomst wanneer hem ten laste van de gemeente voor de duur van de uitoefening van zijn functie informatie- en communicatievoorzieningen ter beschikking worden gesteld* ***bedoeld in artikel 3.3.2 Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers****. Het college stelt het model van de bruikleenovereenkomst vast.*
2. *Een raads- of commissielid levert na beëindiging van zijn functie de ter beschikking gestelde informatie- en communicatievoorzieningen in bij de gemeente.*

Artikel 10. Aanwijzing als eindheffingsbestanddeel

1. *Als eindheffingsbestanddeel als bedoeld in artikel 31, eerste lid, onderdeel f, van de Wet op de loonbelasting 1964 worden aangewezen de vergoedingen, tegemoetkomingen en verstrekkingen, genoemd in a****rtikel 3.3.8 van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers****.*
2. *Als eindheffingsbestanddeel als bedoeld in artikel 31, eerste lid, onderdeel f, van de Wet op de loonbelasting 1964 worden verder aangewezen de vergoedingen, tegemoetkomingen en verstrekkingen, genoemd in deze verordening, voor zover deze worden gerekend tot een vergoeding, tegemoetkoming of verstrekking als bedoeld in artikel 31a, tweede lid, onderdelen a tot en met h, van de Wet op de Loonbelasting 1964.*

Artikel 11. Betaling vaste vergoedingen

Tenzij het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers of de Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers anders bepalen, vindt de betaling van de vergoeding van commissieleden, bedoeld in ***artikel 3.4.1 het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers*** *maandelijks plaats met inachtneming van een vergoeding per bijgewoonde vergadering.*

Artikel 12. Betaling en declaratie van onkosten

1. *Tenzij het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers of de Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers anders bepalen, vindt de betaling van kosten die op grond van deze verordening voor vergoeding of tegemoetkoming in aanmerking komen plaats door:*
   a. *betaling uit gemeentelijke middelen, op basis van een rechtstreeks aan de gemeente toegezonden factuur,*
   b. *betaling vooruit uit eigen middelen of*
   c. *betaling ten laste van de gemeentelijke creditcard.*
2. *Een aanvraag om een vergoeding van de onkosten als bedoeld in dit artikel gaat vergezeld van een declaratieformulier en bewijsstukken.*
3. *Het declaratieformulier en de bewijsstukken worden binnen [****termijn****] na factuurdatum of betaling door raads- of commissieleden ingediend bij de griffier.*
4. *Voor zover van toepassing draagt de gemeente er zorg voor dat de betaling aan raads- of commissieleden binnen [****termijn****] na het indienen van de aanvraag wordt overgemaakt.*

Artikel 13. Intrekking oude verordening

De [**citeertitel oude Verordening rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden**] wordt ingetrokken.

Artikel 14. Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking met ingang van [**de dag na de datum van publicatie van het Gemeenteblad waarin deze verordening wordt geplaatst en werkt terug tot en met**] 1 januari 2019.

Artikel 15. Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening rechtspositie raads- en commissieleden [**naam gemeente en eventueel jaartal**].

Aldus vastgesteld in de vergadering van de raad van de gemeente [**naam gemeente**], [**datum**],
De voorzitter,
De griffier,

Toelichting Model Verordening rechtspositie raads- en commissieleden 2019

***NB**: Deze toelichting is geschreven met de (mogelijke) keuzes die in deze modelverordening gemaakt zijn in gedachten. Als een individuele gemeente op punten andere keuzes maakt, dan sluit deze toelichting mogelijk niet aan. Wel kan ze uiteraard als basis dienen voor een door de gemeente zelf op te stellen toelichting. Voor een goed beeld dient deze modelverordening in samenhang met de hierbij behorende ledenbrief gelezen te worden.*

ALGEMEEN DEEL

Wettelijke regelingen

In de wet en nadere regelgeving zijn alle van belang zijnde onderwerpen geregeld betreffende de rechtspositie van gemeentelijke politieke ambtsdragers. In de Gemeentewet is aangegeven dat de nadere invulling van de rechtspositie van raads- en commissieleden alsmede de financiële voorzieningen moet worden geregeld bij of krachtens de wet (AMvB en ministeriële regeling). Deze nader regeling is vastgelegd in het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers. In de Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers zijn de (onkosten)vergoedingen nader uitgewerkt.

Hoofdlijnen gemeentelijke verordening

In deze verordening zijn alleen bepalingen opgenomen inzake de rechtspositie van raadsleden en leden van gemeentelijke commissies zover die niet dwingend geregeld zijn in hogere wet- en regelgeving. De grondslag hiervoor is te vinden in de Gemeentewet en het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers en de Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers. Bij de laatste moderniserings- en harmoniseringsoperatie (Staatsblad 15 oktober 2018), betreffende de rechtspositiebesluiten voor decentrale politieke ambtsdragers zijn er wederom een aantal bepalingen imperatief in hogere wet- en regelgeving vastgelegd. De overweging hierbij is dat het bestuurlijk wenselijk is om de voorzieningen zoals vergoedingen, tegemoetkomingen en andere rechtspositionele aanspraken voor decentrale politieke ambtsdragers dwingendrechtelijk in hogere wet- en regelgeving vast te leggen om politieke discussies te voorkomen. Dit betekent dat er voor gemeenten minder ruimte is om lokaal bij verordening van wettelijke regelingen af te wijken.
Indien een gemeente besluit om bij verordening voorzieningen voor politieke ambtsdragers te regelen, zijn een aantal regels van belang.

In artikel 99 Gemeentewet is bepaald dat 'buiten hetgeen hun bij of krachtens de wet is toegekend', ontvangen de leden van de raad en/of door de raad ingestelde commissie (in de zin van artikel 82, 83 of 84 Gemeentewet) als zodanig geen andere vergoedingen en tegemoetkomingen ten laste van de gemeente. Deze verordening vormt een (nadere) uitwerking van de bij of krachtens de wet toegekende vergoedingen en tegemoetkomingen.

De arbeidsverhoudingen en fiscale positie

Raadsleden en commissieleden hebben geen dienstbetrekking bij de gemeente. De gemeente is dus niet de werkgever. Dat betekent bijvoorbeeld dat zij voor zover het betreft het raadslidmaatschap niet vallen onder de werknemersverzekeringen zoals de Werkloosheidswet (WW), Ziektewet (ZW) en de Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen (WIA). Omdat er geen sprake is van een dienstbetrekking vallen raads- en commissieleden niet onder de Wet op de loonbelasting 1964 maar worden hun inkomsten belast in de Wet inkomstenbelasting 2001. Wel kunnen raads- en commissieleden opteren voor de loonbelasting als voorheffing door samen met de gemeente te kiezen voor het fictief werknemerschap, het zogenaamde opting-in. Het fictief werknemerschap kan worden aangevraagd met behulp van een opting-in verklaring bij de Belastingdienst.

Als de raads- en commissieleden en gemeente niet kiezen voor het fictief werknemerschap, dan geldt dat de onkostenvergoedingen en raadsvergoeding als inkomsten moeten worden verantwoord en mogen de

(beroeps)kosten die worden gemaakt worden afgetrokken. Het resultaat zal het raads- of commissielid moeten verantwoorden in de aangifte inkomstenbelasting, onder de post inkomsten uit overige werkzaamheden. De gemeente dient jaarlijks alle betalingen en verstrekkingen voor de raads- en commissieleden die niet als fictief werknemerschap te kwalificeren zijn op grond van deze verordening aan de Belastingdienst doorgeven middels een formulier IB-47. Omdat raads- en commissieleden op persoonlijke titel worden gekozen, zijn zij niet aan te merken als (fiscaal) ondernemer. Er hoeft dan ook geen VAR-verklaring / Modelovereenkomst ZZP overgelegd te worden aan de gemeente.
De Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa) is niet van toepassing op raads- en commissieleden.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 2. Vergoeding voor de werkzaamheden van raadsleden

De hoogte van de raadsvergoeding is verplichtend bepaald op een vast bedrag per inwonersklasse. Vanaf de dag van beëdiging hebben de raadsleden recht op de vergoedingen die verbonden zijn aan hun functie. Wat betreft de vergoeding voor de werkzaamheden is dit geregeld in artikel 3.1.1, eerste lid. De gemeenteraad kan op grond van het vierde lid van artikel 3.1.1 bij verordening bepalen dat een deel van de vergoeding voor de werkzaamheden wordt uitbetaald als presentiegeld. Het gaat om maximaal 20% van de vergoeding. In een dergelijke verordening mag geen onderscheid worden gemaakt tussen de raadsleden: een presentievergoeding geldt dan voor alle raadsleden. Deze bepaling kan bijvoorbeeld worden benut bij spookleden. Spookleden zijn volksvertegenwoordigers die wel zijn gekozen, maar die niet of nauwelijks aanwezig zijn bij de vergaderingen of activiteiten van de desbetreffende gemeenteraad.
Het raadslid kan de vergoeding niet weigeren en de gemeente is verplicht de raadsvergoeding aan het raadslid over te maken op zijn of haar bankrekeningnummer. Het raadslid mag zelf (een deel) van de raadsvergoeding afdragen aan de politieke partij, maar is in beginsel juridisch niet verplicht mee te werken aan een overdracht van (een deel) van zijn of haar raadsvergoeding. Een akte van cessie waarbij de raadsvergoeding direct aan een politieke groepering wordt overgemaakt is juridisch niet toegestaan. De reden hiervoor is dat het raadslid een onafhankelijke positie heeft en niet financieel afhankelijk mag zijn van de politieke groepering.

Artikel 3. Toelage lid onderzoekscommissie [en bijzondere commissie] van raadsleden

Deze artikelen betreffen de toelagen voor de raadsleden die lid zijn van zogenaamde 'zware commissies'. Hiermee wordt gedoeld op de vertrouwenscommissie, de rekenkamerfunctie en de onderzoekscommissie, zoals deze in de Gemeentewet specifiek zijn omschreven. De vaststelling dat er sprake is van een dergelijke bijzondere commissie, met deze financiële gevolgen, moet bij verordening plaatsvinden. Daarbij moet gemotiveerd worden dat het lidmaatschap van deze commissies duidelijk meerwerk is naast het reguliere lidmaatschap van de gemeenteraad. Voor de hoogte van de toelage voor het werk in de eerdergenoemde drie zware commissies wordt onderscheid gemaakt tussen enerzijds de vertrouwenscommissie en de rekenkamerfunctie, en anderzijds de onderzoekscommissie.

Wat betreft de hoogte van de toelagen voor het lidmaatschap van de vertrouwenscommissie en de rekenkamerfunctie geldt een vast (belast) bedrag van € 120 per maand. Het bedrag wordt naar rato van de duur van de activiteiten toegepast. Zolang een commissie «slapend» is, althans niet actief, ontvangen de leden geen toelage: niet de duur van het lidmaatschap is van belang, maar de duur van de activiteiten.

Artikel 4. Reis- en verblijfkosten raads- en commissieleden voor reizen buiten de gemeente

Ingevolge artikel 96, in samenhang met artikel 97, van de Gemeentewet kunnen kosten voor (dienst)reizen buiten het grondgebied van de gemeente alleen op basis van een verordening van de gemeenteraad worden vergoed. In deze bepaling is bij verordening geregeld dat raads- en commissieleden een vergoeding van de reis- en verblijfkosten voor reizen buiten het grondgebied van de gemeente kunnen krijgen ter uitvoering van een beslissing van het gemeentebestuur. Onder reizen "buiten de gemeentegrenzen" kunnen ook de buitenlandse dienstreizen worden geschaard. De naar redelijkheid gemaakte reis- en verblijfkosten voor dienstreizen in het buitenland, die door of vanwege de gemeente zijn georganiseerd komen ook voor vergoeding in aanmerking. De vergoeding voor noodzakelijke en redelijkerwijs gemaakte verblijfkosten is niet nader ingevuld en is een lokale aangelegenheid per gemeente. Omdat in het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers verder geen eigen vergoedingsregeling is opgenomen, kan aansluiting worden gezocht bij de vergoedingsregelingen voor wethouders.

Artikel 5. Verzekering raadsleden voor arbeidsongeschiktheid, ouderdom en overlijden

Raadsleden zijn vaak een significant deel van de werkweek voor de gemeenteraad bezig en kunnen daardoor vaak in hun hoofdfunctie minder pensioen opbouwen. Raadsleden hebben bovendien niet allemaal een hoofdfunctie in loondienst. In artikelen 3.1.9 Rechtspositiebesluit decentrale politieke is daarom de grondslag gecreeerd om bij verordening te bepalen dat de raadsleden een bedrag per jaar ontvangen ter hoogte van één maandbedrag van hun vergoeding voor de werkzaamheden, waarmee zij voorzieningen kunnen treffen ter zake van arbeidsongeschiktheid, ouderdom en overlijden.

De collectieve verzekering

Sommige gemeenteraden willen deze voorziening treffen voor de raadsleden vanaf de start van de raadsperiode per maart 2018. Terugwerkende kracht is niet mogelijk. De bepaling geldt vanaf 1 januari 2019. Maar, zoals gezegd, kan de raad bij verordening bepalen dat raadsleden eenmaal per jaar een bedrag ontvangen. De raad kan dus binnen een jaar na het aantreden van de nieuwe raad kiezen voor een grondslag in de verordening. Om in dit kader aan raadsleden een bedrag toe te kennen voor hun eerste jaar als raadslid, zou die grondslag dus moeten zijn opgenomen in de verordening tussen 1 januari 2019 en 28 maart 2019. Een dergelijke keuze is gezien het ritme van de zittingstermijn van gemeenteraden ook alleszins verdedigbaar. Aldus worden gebroken jaren in de uitbetalingssystematiek zoveel mogelijk vermeden.

Op basis van artikel 5.1, zevende lid, van het besluit geldt overgangsrecht. Voor zover voor raadsleden al op grond van het (oude) Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden collectieve verzekeringen zijn afgesloten voor arbeidsongeschiktheid, ouderdom en overlijden, kunnen die gehandhaafd blijven. De betrokken raadsleden ontvangen in dat geval uiteraard geen bedrag om zelf een dergelijke verzekering en/of voorziening te treffen.

Artikel 6. Loopbaanoriëntatie raadsleden

Niet alle gemeenten hebben in dezelfde mate behoefte aan deze regeling. De grondslag voor deze regeling is daarom nog niet ingevoerd voor alle volksvertegenwoordigers, maar alleen voor raadsleden van gemeenten groter dan 100.000 inwoners (artikel 3.1.8 van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers). In deze bepaling is mogelijk gemaakt dat een raadslid in deze inwonersklassen ten laste van de gemeente kosten kan maken voor activiteiten, cursussen , opleidingen en dergelijke die betrokkene voorbereiden op een volgende stap in de carrière, maar die géén sollicitatieactiviteiten behelzen. Dus een cursus «Ken u zelf», het leren schrijven van een bedrijfsplan of een sollicitatietraining kwalificeert wel, maar netwerkgesprekken of outplacement kwalificeren niet. Overigens kan het raadslid die in aanmerking komt voor deze regeling, deze ook gebruiken om zich voor te bereiden op de beëindiging van zijn raadslidmaatschap.

In de verordening kan desgewenst een bepaling worden opgenomen voor evaluatie van de regeling na een x periode, zodat er in feite sprake is van een pilot en na verloop van tijd kan worden gekeken naar de werking van de regeling in de eigen gemeente.

Artikel 7. Nadere regels niet-partijpolitiek georiënteerde scholing raads- en commissieleden

Voor raads- en commissieleden is expliciet bepaald dat de kosten voor niet-partijpolitiek georiënteerde functionele scholing, zoals deelname aan congressen en opleidingen, ten laste kunnen worden gebracht van de gemeente. Partijpolitieke scholing komt niet voor vergoeding door de gemeente in aanmerking. De inhoud van de scholing is bepalend of deze al dan niet partijpolitiek georiënteerd is. Wanneer scholing verzorgd wordt door een politieke partij betekent dat niet automatisch dat die scholing partijpolitiek georiënteerd is.

Om in aanmerking te komen voor vergoeding van de scholingskosten, moet gemotiveerd worden dat het gaat om functiegerichte scholing. Scholing is functiegericht als zij beoogt de voor de functie benodigde vakkennis en vaardigheden te verwerven dan wel actueel te houden. Scholing is partijpolitiek georiënteerd als zij geheel of gedeeltelijk tot doel heeft betrokkene op te leiden in het gedachtegoed van de desbetreffende partij. Overigens kan de gemeente ook zelf dit soort scholing (laten) verzorgen. Ook die lasten komen ten laste van de gemeente.

Er is ruimte voor lokale accenten. Op grond van het tweede lid kan de raad nadere regels stellen voor de scholing van zijn leden. Deze nadere regels kunnen bijvoorbeeld in een scholingsplan komen te staan. In dit plan kunnen procedureregels voor individuele scholingsverzoeken worden opgenomen als ook regels over de hoogte van de tegemoetkoming. Dit plan kan vervolgens als handvat dienen bij toetsing van individuele

scholingsaanvragen. Het beoordelen van en/of fiatteren van scholingsaanvragen kan worden gemandateerd aan de griffier.

Artikel 8. Verhoging vergoeding commissieleden (niet-raadsleden) voor het bijwonen van commissievergaderingen i.v.m. bijzondere deskundigheid of zwaarte taak
De hoogte van de vergoeding voor leden van gemeentelijke commissies, die zijn ingesteld op basis van artikel 82, 83 en 84 van de Gemeentewet zijn imperatief bepaald op een vast bedrag per inwonersklasse voor elke bijgewoonde vergadering van de commissie.

In bepaalde gevallen, zoals bij bijzondere deskundigheid en/of zwaarte van de taak in de commissie, is het mogelijk om een hoger bedrag aan vergoeding per vergadering toe te kennen dan bepaald in het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers. Het kan bijvoorbeeld gaan om een raadscommissie met een bijzondere opdracht die een hogere belasting kent voor één of meerdere commissieleden. Door het verordeningsvereiste kan op lokaal niveau een algemene en politieke afweging worden gemaakt.

Artikel 9 Informatie- en communicatievoorzieningen
Het college van burgemeester en wethouders stelt ten laste van de gemeente aan een raadslid, wethouder of de burgemeester voor de duur van de uitoefening van zijn functie de noodzakelijke informatie- en communicatievoorzieningen ter beschikking. Ook commissieleden kunnen aanspraak maken op ICT-middelen op grond van art. 3.4.4 Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers. Onder informatie- en communicatievoorzieningen wordt ook verstaan een smartphone een computer en de daarbij behorende (internet)abonnementen. Er mag slechts een één computer verstrekt worden. Geadviseerd wordt te verstrekken op basis van een bruikleenovereenkomst. Een computer is een desktop, laptop, tablet- of minicomputer. Een smartphone is niet te kwalificeren als computer.

Artikel 10 Aanwijzing als eindheffingsbestanddeel
In het kader van de werkkostenregeling op grond van artikel 31 Wet op de Loonbelasting 1964 zijn een aantal vergoedingen in het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers en de verordening aangewezen als eindheffingsbestanddeel. De gemeente draagt in dat geval de loonbelasting, waardoor de vergoeding belastingvrij (netto) aan de politieke ambtsdrager kan worden overgemaakt. Anders worden deze door de Belastingdienst als loon gezien en moet hierover bij de politieke ambtsdragers loonbelasting worden ingehouden. In het kader van de werkkostenregeling kan in de financiële administratie worden aangegeven of een verstrekking of vergoeding onder de gerichte vrijstellingen, intermediaire kosten of onder de nihil-waarderingen valt.
Gemeenten mogen daarnaast een verstrekking of vergoeding in de vrije ruimte - tot 1,2% fiscale loonsom - onderbrengen zonder fiscale consequenties. Indien de grens van 1,2% wordt overschreden, zal de gemeente 80% eindheffing moeten betalen.

Artikel 11 Betaling vaste vergoedingen & artikel 12 Betaling en declaratie van onkosten
Het Rechtspositiebesluit en de Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers regelen wanneer de vergoedingen en onkosten betaald moeten worden aan raads- en commissieleden. Daar waar geen expliciete termijn is genoemd, kunnen deze artikelen uitkomst bieden. De betaling van onkosten kan worden voorgeschoten uit eigen middelen, later gedeclareerd worden of de factuur wordt rechtstreeks naar de gemeente verstuurd. Hierbij gaat de voorkeur uit naar rechtstreeks facturering bij de gemeente. Het verdient aanbeveling dat het college een formulier vaststelt waarmee raads- en commissieleden gemaakte onkosten kunnen verantwoorden. Raads- en commissieleden declareren in beginsel hun kosten bij de griffier.

Model Regeling rechtspositie burgemeester en wethouder

Leeswijzer modelbepalingen

- […] of (bijvoorbeeld) [**tijdstip**] = door gemeente in te vullen, zie bijvoorbeeld de aanhef.
- [*iets*] = facultatief, zie bijvoorbeeld artikel 1.
- [**(iets**)] = een duiding ter illustratie of uitleg voor gemeente, zie bijvoorbeeld artikel 2.

Combinaties zijn ook mogelijk.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente [**naam gemeente**],
gelezen het voorstel van [**datum en nummer**];
gelet op de artikelen 44 en 66 van de Gemeentewet en [*de*]artikel[*en*] [*3.2.10],* 3.3.2, 3.3.3, tweede lid en 3.3.8 van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers en artikel 3.8 van de Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers;
gezien het advies van [**naam commissie**];
besluit vast te stellen de volgende regeling: Regeling rechtspositie burgemeester en wethouders [**naam gemeente en eventueel jaartal**].

Artikel 1. Definitiebepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

a. college: college van burgemeester en wethouders.

b. burgemeester: voorzitter van het college van burgemeester en wethouders.

c. secretaris: de secretaris bedoeld in artikel 107 van de Gemeentewet.

b. wethouder: lid van het college van burgemeester en wethouders.

Artikel 2 Ter beschikking gestelde auto burgemeester en wethouders

1. Het college stelt ten laste van de gemeente een auto ter beschikking bedoeld in artikel 3.2.10 van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers en ***artikel 3.8 van de Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers****.*

2. Een ter beschikking gestelde auto, met uitzondering van een auto voor gemeenschappelijk gebruik en een auto op afroep als bedoeld in het eerste lid, kan worden gebruikt voor zowel zakelijke als bestuurlijke doeleinden. Een auto voor gemeenschappelijk gebruik of een auto op afroep wordt uitsluitend gebruikt voor zakelijke doeleinden.

3. Onder gebruik voor zakelijke doeleinden wordt in dit artikel verstaan gebruik dat voor de toepassing van artikel 13bis van de Wet op de loonbelasting 1964 en de daarop berustende bepalingen niet als gebruik voor privédoeleinden wordt aangemerkt.

4. Onder gebruik voor bestuurlijke doeleinden wordt in dit artikel verstaan gebruik in het kader van de uitoefening van nevenfuncties, waarvan de uitoefening door de burgemeester of wethouder naar het oordeel van het college van burgemeester en wethouders in het belang van de gemeente is.

5. Het college kan bij de terbeschikkingstelling van een auto, niet zijnde een auto voor gemeenschappelijk gebruik of een auto op afroep, bepalen dat deze door de burgemeester of de wethouder ook voor andere dan zakelijke of bestuurlijke doeleinden mag worden gebruikt.

6. Indien de burgemeester of de wethouder een aan hem ter beschikking gestelde auto uitsluitend gebruikt voor zakelijke en bestuurlijke doeleinden en hij voor het gebruik van die auto loon- of inkomstenbelasting verschuldigd is, wordt deze belastingheffing ten laste van de gemeente aan hem vergoed.

7. Indien de burgemeester of de wethouder een aan hem ter beschikking gestelde auto uitsluitend gebruikt voor zakelijke en bestuurlijke doeleinden, worden vergoedingen van derden in verband met het gebruik van die auto in de gemeentekas gestort.

8. De burgemeester of de wethouder betaalt voor het gebruik van de aan hem ter beschikking gestelde auto voor andere dan zakelijke of bestuurlijke doeleinden een eigen bijdrage per maand aan de gemeente. De eigen bijdrage per maand voor het gebruik, anders dan voor zakelijke of bestuurlijke doeleinden, van een aan de burgemeester of de wethouder ter beschikking gestelde auto, bedoeld in artikel 3.2.10, eerste lid, van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers, wordt, voor zover nodig op basis van nacalculatie, berekend volgens de formule (a/b)p/12, waarbij:

a. *'a' staat voor het totaal in het kalenderjaar door betrokkene in de ter beschikking gestelde auto anders dan voor zakelijke of bestuurlijke doeleinden gereden kilometers;*
b. *'b' staat voor het totaal in het kalenderjaar door betrokkene in de ter beschikking gestelde auto gereden kilometers;*
c. *'p' staat voor het totaal bedrag van de kosten van de auto dat in het kalenderjaar ten laste van de gemeente komt, daaronder in ieder geval de kosten van afschrijving, onderhoud, brandstof en verzekering.*

9. Indien aan de burgemeester of de wethouder een auto, niet zijnde een auto voor gemeenschappelijk gebruik of een auto op afroep als bedoeld in het eerste lid, ter beschikking is gesteld, heeft hij geen aanspraak op vergoedingen, bedoeld in ***artikel 3.2.7, tweede lid, onder b, en artikel 3.2.9, eerste lid van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers****.*

10. Voor zover de burgemeester of de wethouder gebruik maakt van een auto voor gemeenschappelijk gebruik of een auto op afroep als bedoeld in het eerste lid, heeft hij geen aanspraak op vergoedingen, bedoeld in artikel 3.2.7, tweede lid, onder b, en artikel 3.2.9, eerste lid van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers.

11. Voor woon-werkverkeer en reizen voor de uitoefening van het ambt worden aan de burgemeester of wethouder bij gebruik van een ter beschikking gestelde auto de veer- en tolkosten ten laste van de gemeente vergoed.

12. Voor reizen voor de uitoefening van het ambt worden aan de burgemeester of wethouder bij gebruik van een ter beschikking gestelde auto de kosten voor parkeer-, veer- en tolkosten ten laste van de gemeente vergoed, mits deze kosten niet uit andere hoofde worden vergoed.

13. Boetes en naheffingsaanslagen voor parkeren worden niet vergoed.

Artikel 3. Nadere regels niet-partijpolitiek georiënteerde scholing burgemeester en wethouders

1. De burgemeester of de wethouder die willen deelnemen aan niet-partijpolitiek georiënteerde scholing bedoeld in ***artikel 3.3.3 Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers*** *in verband met de vervulling van hun functie dienen daartoe vooraf een gemotiveerde aanvraag in bij de secretaris.*

2. Deze aanvraag gaat vergezeld van stukken met inhoudelijke informatie en een kostenspecificatie.

3. De maximale vergoeding van de scholing bedraagt:

a. *€ [**bedrag**] per jaar voor de wethouder;*
b. *€ [**bedrag**] per jaar voor de burgemeester.*

4. Het college beslist op de aanvraag op basis van de overlegde stukken.

Artikel 4. Informatie- en communicatievoorzieningen

1. De burgemeester of de wethouder tekent een bruikleenovereenkomst wanneer hem ten laste van de gemeente voor de duur van de uitoefening van zijn functie informatie- en communicatievoorzieningen ter beschikking worden gesteld ***als bedoeld in artikel 3.3.2 Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers****. Het college stelt het model van de bruikleenovereenkomst vast.*

2. De burgemeester of de wethouder levert na beëindiging van zijn functie de ter beschikking gestelde informatie- en communicatievoorzieningen in bij de gemeente.

Artikel 5. Aanwijzing als eindheffingsbestanddeel

1. Als eindheffingsbestanddeel als bedoeld in artikel 31, eerste lid, onderdeel f, van de Wet op de loonbelasting 1964 worden aangewezen de vergoedingen, tegemoetkomingen en verstrekkingen, genoemd in **artikel 3.3.8 van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers**.

2. Als eindheffingsbestanddeel als bedoeld in artikel 31, eerste lid, onderdeel f, van de Wet op de loonbelasting 1964 worden verder aangewezen de vergoedingen, tegemoetkomingen en verstrekkingen, genoemd in deze regeling, voor zover deze worden gerekend tot een vergoeding, tegemoetkoming of verstrekking als bedoeld in artikel 31a, tweede lid, onderdelen a tot en met h, van de Wet op de Loonbelasting 1964.

Artikel 6. Betaling en declaratie van onkosten

1. Tenzij het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers of de Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers anders bepalen, vindt de betaling van kosten die op grond van deze regeling voor vergoeding of tegemoetkoming in aanmerking komen plaats door:

a. betaling uit gemeentelijke middelen, op basis van een rechtstreeks aan de gemeente toegezonden factuur,

b. betaling vooruit uit eigen middelen of

c. betaling ten laste van de gemeentelijke creditcard.

2. Een aanvraag om een vergoeding van de onkosten als bedoeld in dit artikel gaat vergezeld van een declaratieformulier en bewijsstukken.

3. Het declaratieformulier en de bewijsstukken worden binnen [**termijn**] na factuurdatum of betaling door de burgemeester of wethouder ingediend bij de secretaris.

4. Voor zover van toepassing draagt de gemeente er zorg voor dat de betaling aan burgemeester of wethouders binnen [termijn] na het indienen van de aanvraag wordt overgemaakt.

Artikel 7. Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking met ingang van [**de dag na de datum van publicatie van het Gemeenteblad waarin deze regeling wordt geplaatst en werkt terug tot en met**] 1 januari 2019.

Artikel 8. Citeertitel

Deze regeling wordt aangehaald als: Regeling rechtspositie burgemeester en wethouders 2019

[**naam gemeente en eventueel jaartal**].

Aldus vastgesteld in de vergadering van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente [**naam gemeente**], [**datum**],

De burgemeester,

De secretaris,

Toelichting Modelregeling rechtspositie burgemeester en wethouders 2019

***NB**: Deze toelichting is geschreven met de (mogelijke) keuzes die in deze modelregeling gemaakt zijn in gedachten. Als een individuele gemeente op punten andere keuzes maakt, dan sluit deze toelichting mogelijk niet aan. Wel kan ze uiteraard als basis dienen voor een door de gemeente zelf op te stellen toelichting. Voor een goed beeld dient deze modelregeling in samenhang met de hierbij behorende ledenbrief gelezen te worden.*

ALGEMEEN DEEL

Wettelijke regelingen

In de wet en nadere regelgeving zijn alle van belang zijnde onderwerpen geregeld betreffende de rechtspositie van gemeentelijke politieke ambtsdragers. In de Gemeentewet is aangegeven dat de nadere invulling van de rechtspositie van burgemeesters en wethouders alsmede de financiële voorzieningen moet

worden geregeld bij of krachtens de wet (AMvB en ministeriële regeling). Deze nader regeling is vastgelegd in het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers. In de Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers zijn de (onkosten)vergoedingen nader uitgewerkt.

Hoofdlijnen gemeentelijke regeling

In deze regeling zijn alleen bepalingen opgenomen inzake de rechtspositie van burgemeester en wethouders zover die niet dwingend geregeld zijn in hogere wet- en regelgeving. De grondslag hiervoor is te vinden in de Gemeentewet en het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers en de Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers. Bij de laatste moderniserings- en harmoniseringsoperatie (Staatsblad 15 oktober 2018) betreffende de rechtspositiebesluiten voor decentrale politieke ambtsdragers zijn er wederom een aantal bepalingen imperatief in hogere wet- en regelgeving vastgelegd. De overweging hierbij is dat het bestuurlijk wenselijk is om de voorzieningen zoals vergoedingen, tegemoetkomingen en andere rechtspositionele aanspraken voor decentrale politieke ambtsdragers dwingendrechtelijk in hogere wet- en regelgeving vast te leggen om politieke discussies te voorkomen. Dit betekent dat er voor gemeenten minder ruimte is om lokaal van wettelijke regelingen af te wijken. Wel kunnen er nadere regels gesteld worden. Indien een gemeente besluit om nadere regels te stellen, zijn een aantal regels van belang.

In artikel 44 en 66 Gemeentewet is bepaald dat ‘buiten hetgeen bij of krachtens de wet is toegekend’, de burgemeester en wethouders als zodanig geen andere vergoedingen en tegemoetkomingen ten laste van de gemeente ontvangen.

Deze regeling is een (nadere) uitwerking van de gestelde regels van de bij of krachtens de wet toegekende vergoedingen en tegemoetkomingen voor de burgemeesters en wethouders.

De arbeidsverhoudingen en fiscale positie

Burgemeesters en wethouders zijn niet in dienstbetrekking bij de gemeente, maar wel benoemd. De gemeente is dus niet de werkgever. Dat betekent bijvoorbeeld dat zij niet vallen onder de werknemersverzekeringen zoals de Werkloosheidswet (WW), Ziektewet (ZW) en de Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen (WIA). Omdat burgemeesters en wethouders wél ambtenaar in formele zin zijn, worden zij fiscaal behandeld als ware zij actief in dienstbetrekking door de Wet op de loonbelasting 1964. Er wordt daarom op de bezoldiging van burgemeesters en wethouders ook loonheffingen ingehouden.

De Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa) is van toepassing op wethouders en burgemeesters. De burgemeester volgt de pensioenaanspraken van de ABP-Pensioenregeling.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 2. Ter beschikking gestelde auto burgemeester en wethouders.

Voor burgemeesters en wethouders is expliciet bepaald dat een auto ter beschikking kan worden gesteld. Dit kan een dienstauto zijn, maar ook een leaseauto. Zowel in het geval van een dienstauto als bij een leaseauto is sprake van een ter beschikking gestelde auto. Het financieringsarrangement kan verschillend

zijn; het fiscaal regime geldt voor beide soorten auto's onverkort. Op grond van het onderhavige artikel kan ook een gemeenschappelijke auto ter beschikking worden gesteld. Het kan dan bijvoorbeeld gaan om de situatie dat het hele dagelijks bestuur gebruikmaakt van de auto, of dat de leden van het dagelijks bestuur gebruik maken van gecontracteerd vervoer op afroep.

Er wordt onderscheid gemaakt tussen het gebruik van een ter beschikking gestelde auto voor zakelijke doeleinden en/of bestuurlijke doeleinden. Onder zakelijk gebruik wordt verstaan het fiscaal-zakelijk gebruik. Hieronder vallen ritten voor woon-werkverkeer, dienstreizen en ritten voor ambtsgebonden (qq-) functies.

Als bijvoorbeeld een wethouder zijn gemeente vertegenwoordigt en daarvoor een ter beschikking gestelde auto gebruikt, is er vanuit zijn functie als wethouder bezien sprake van zakelijk gebruik van die auto. Ook bij de onbezoldigde commissies en functies van de VNG neemt de Belastingdienst het standpunt in dat sprake is van zakelijke ritten voor burgemeesters en wethouders.

Bij (andere) bestuurlijke commissies of adviescolleges kan zich echter de situatie voordoen dat iemand deelneemt op grond van deskundigheid en reputatie, en niet uitsluitend als bijvoorbeeld burgemeester van een bepaalde gemeente. In dat geval zal de Belastingdienst eerder aannemen dat de bezoldigde nevenfunctie, waarvan de bezoldiging niet in de gemeentekas wordt gestort, niet wordt vervuld in de hoedanigheid van het ambt, en dat er dus sprake is van een niet-zakelijke rit.

Fiscaal gezien wordt al het andere gebruik dan zakelijk gebruik voor het ambt aangemerkt als gebruik voor privé-doeleinden, waarop de Regeling privégebruik auto van de werkgever (de zogenoemde bijtellingsregeling) van toepassing is. Omdat het niet redelijk is dat de ambtsdrager geconfronteerd wordt met extra belasting in verband met autoritten die hij in het kader van de uitoefening van zijn functie maakt, wordt hem deze belasting op grond van het zesde lid vergoed. Daar staat tegenover dat vergoedingen die de betrokken ambtsdrager voor het gebruik van de auto uit anderen hoofde ontvangt, ten goede komen aan de gemeente(kas).

In het achtste lid is mogelijk gemaakt dat het college van burgemeester en wethouders kan besluiten dat een ter beschikking gestelde auto ook privé (althans voor andere doeleinden dan zakelijke of bestuurlijke) mag worden gebruikt. Dit geldt echter niet voor gemeenschappelijke auto's en gecontracteerd vervoer. Voor het privégebruik van een ter beschikking gestelde auto moet de ambtsdrager een maandelijkse bijdrage aan de gemeente betalen. Bovendien wordt hem de belasting via de bijtellingsregeling niet vergoed. Wel mogen de kosten van de maandelijkse bijdrage voor het privégebruik van de auto in mindering worden gebracht op de fiscale bijtelling. Gemeenschappelijke auto's en gecontracteerd vervoer mogen ingevolge het tweede lid van het onderhavige artikel alleen ter beschikking worden gesteld voor zakelijke doeleinden. Deze beperking houdt verband met onwenselijke fiscale complicaties.

Voorts is geregeld dat een burgemeester of wethouder die gebruik maakt van een ter beschikking gestelde auto geen aanspraak kan maken op reiskostenvergoedingen (inclusief vergoeding voor woon-werkverkeer), wanneer hem (persoonlijk) een auto ter beschikking is gesteld. Als hem niet persoonlijk een auto ter beschikking is gesteld, maar hij maakt wel gebruik van een gemeenschappelijke auto of gecontracteerde auto, ontvangt hij alleen voor de desbetreffende ritten geen vergoeding

Samenvattend heeft een college dus verschillende mogelijkheden als het een auto ter beschikking wil stellen aan één of meer leden van dat college. De volgende situaties worden nu onderscheiden die elk een ander rechtspositioneel gevolg hebben.

Ingeval van een auto voor één ambtsdrager zijn er drie mogelijkheden voor het gebruik:

- *uitsluitend zakelijk: geen bijtelling;*
- *zakelijk en bestuurlijk: bijtelling wordt vergoed;*
- *zakelijk en bestuurlijk en echt privé: bijtelling wordt niet vergoed en betrokkene betaalt een eigen bijdrage per maand voor de echte privékilometers.*

Bij gebruik van een auto voor gemeenschappelijk gebruik of een auto op afroep is er vanwege de beschreven ongewenste fiscale consequenties, maar één optie: uitsluitend zakelijk en dus geen bijtelling.

Een rittenadministratie zal vrijwel altijd nodig zijn. Als de auto alleen zakelijk wordt gebruikt, is een rittenadministratie nodig voor de fiscus. Ritten-administratie is voor de fiscus niet nodig als de auto niet alleen zakelijk maar ook bestuurlijk mag worden gebruikt. In dat geval volgt namelijk automatisch fiscale bijtelling. Rittenadministratie is verder nodig als de auto ook «echt» privé mag worden gebruikt (in die zin dat de auto ook wordt gebruikt voor ritten die noch zakelijk, noch bestuurlijk zijn). In dat geval is rittenadministratie weliswaar niet vereist voor de fiscus, maar wel voor de gemeente.

Artikel 3. Nadere regels niet-partijpolitiek georiënteerde scholing burgemeester en wethouders

Voor burgemeesters en wethouders is expliciet bepaald dat de kosten voor niet-partijpolitiek georiënteerde functionele scholing, zoals deelname aan congressen en opleidingen, ten laste kunnen worden gebracht van de gemeente. Partijpolitieke scholing komt niet voor vergoeding door de gemeente in aanmerking. De inhoud van de scholing is bepalend of deze al dan niet partijpolitiek georiënteerd is. Wanneer scholing verzorgd wordt door een politieke partij betekent dat niet automatisch dat die scholing partijpolitiek georiënteerd is.

Om in aanmerking te komen voor vergoeding van de scholingskosten, moet gemotiveerd worden dat het gaat om functiegerichte scholing. Scholing is functiegericht als zij beoogt de voor de functie benodigde vakkennis en vaardigheden te verwerven dan wel actueel te houden. Scholing is partijpolitiek georiënteerd als zij geheel of gedeeltelijk tot doel heeft betrokkene op te leiden in het gedachtegoed van de desbetreffende partij.

Overigens kan de gemeente ook zelf dit soort scholing (laten) verzorgen. Ook die lasten komen ten laste van de gemeente.

Er is ruimte voor lokale accenten. Op grond van het tweede lid kan het college nadere regels stellen voor de eigen scholing.. Deze nadere regels kunnen bijvoorbeeld in een scholingsplan komen te staan. In dit plan kunnen procedureregels voor individuele scholingsverzoeken worden opgenomen als ook regels over de hoogte van de tegemoetkoming. Dit plan kan vervolgens als handvat dienen bij toetsing van individuele scholingsaanvragen. Het beoordelen van en/of fiatteren van scholingsaanvragen kan worden gemandateerd aan de gemeentesecretaris.

Artikel 4. Informatie en communicatievoorzieningen

Het college van burgemeester en wethouders stelt ten laste van de gemeente aan een wethouder of de burgemeester voor de duur van de uitoefening van zijn functie de noodzakelijke informatie- en communicatievoorzieningen ter beschikking op grond van een bruikleenovereenkomst. Onder informatie- en communicatievoorzieningen wordt ook verstaan een smartphone een computer en de daarbij behorende (internet)abonnementen. Een computer is een desktop, een tabletcomputer of een laptop. Er mag slechts één computer verstrekt worden.

Artikel 5. Aanwijzing als eindheffingsbestanddeel

In het kader van de werkkostenregeling op grond van artikel 31 Wet op de Loonbelasting 1964 zijn een aantal vergoedingen in het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers en in deze regeling aangewezen als eindheffingsbestanddeel. De gemeente draagt in dat geval de loonbelasting, waardoor de vergoeding belastingvrij (netto) aan een burgemeester of wethouder kan worden overgemaakt. Anders worden deze door de Belastingdienst als loon gezien en moet hierover bij de bestuurder loonbelasting worden ingehouden. In het kader van de werkkostenregeling kan in de financiële administratie worden aangegeven of een verstrekking of vergoeding onder de gerichte vrijstellingen, intermediaire kosten of onder de nihil-waarderingen valt.

Gemeenten mogen daarnaast een verstrekking of vergoeding in de vrije ruimte - tot 1,2% fiscale loonsom - onderbrengen zonder fiscale consequenties. Indien de grens van 1,2% wordt overschreden, zal de gemeente 80% eindheffing moeten betalen

Artikel 6. Betaling en declaratie van onkosten

Het Rechtspositiebesluit en Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers regelen op welk moment vergoedingen en onkosten betaald worden aan burgemeesters en wethouders. Daar waar geen expliciete termijn is genoemd, kan dit artikel uitkomst bieden. De betaling van onkosten kan worden voorgeschoten uit eigen middelen, later gedeclareerd worden of de factuur wordt rechtstreeks naar de gemeente verstuurd. Hierbij gaat de voorkeur uit naar rechtstreeks facturering bij de gemeente. Het verdient aanbeveling dat het college een formulier vaststelt waarmee burgemeester en wethouders gemaakte onkosten kunnen verantwoorden. Burgemeester en de wethouders declareren hun kosten bij de secretaris.

Model Verordening rechtspositie Raads- en commissieleden 2019

Leeswijzer modelbepalingen

- […] of (bijvoorbeeld) [**tijdstip**] = door gemeente in te vullen, zie bijvoorbeeld artikel 1.
- [*iets*] = facultatief, zie bijvoorbeeld artikel 1.
- [**(iets)**] = een duiding ter illustratie of uitleg voor gemeente, zie bijvoorbeeld artikel 2.

Combinaties zijn ook mogelijk.

De raad van de gemeente [**naam gemeente**]
gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van [**datum en nummer**];
gelet op de artikelen 95, eerste en tweede lid, 96, eerste en tweede lid, en 97, 98, 99 van de Gemeentewet en [*de*]artikel[*en*] [*3.1.1, vijfde lid,*] 3.1.3, eerste lid[, *3.1.4, eerste lid, 3.1.8, eerste lid, 3.1.9, eerste lid, 3.3.2, 3.3.3, tweede lid, 3.4.1, eerste lid, en 3.4.2*] en 3.3.8 van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers;
gezien het advies van [**naam commissie**];
besluit vast te stellen de volgende verordening: Verordening rechtspositie raads- en commissieleden [**naam gemeente en eventueel jaartal**].

Artikel 1 Definitiebepalingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

a. commissielid: lid van een commissie als bedoeld in de artikelen 82, 83 en 84 van de Gemeentewet, dat niet tevens raadslid is of ambtenaar die als zodanig tot lid van een commissie is benoemd.

b. griffier: de griffier, bedoeld in artikel 107 van de Gemeentewet.

c. raadslid: lid van de gemeenteraad.

Artikel 2. Vergoeding voor de werkzaamheden van raadsleden

*[Van de vergoeding voor de werkzaamheden, **bedoeld in artikel 3.1.1, eerste lid, van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers**, wordt **[percentage (maximaal 20%)]** uitgekeerd op basis van het aantal bijgewoonde raadsvergaderingen afgezet tegen het aantal gehouden vergaderingen.]*

Artikel 3. Toelage raadslid onderzoekscommissie [en bijzondere commissie]

1. Een raadslid dat lid is van een onderzoekscommissie als bedoeld in artikel 155a, derde lid, van de Gemeentewet wordt voor de duur van de activiteiten van die commissie ten laste van de gemeente een toelage toegekend van [**bedrag**] per maand. *(De toelage is per jaar maximaal driemaal de maandelijkse*

vergoeding voor de werkzaamheden, bedoeld in ***artikel 3.1.1, eerste lid, Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers****.)*

2. Een raadslid dat lid is van een bijzondere commissie als bedoeld ***in artikel 3.1.4, eerste lid, van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers wordt*** *voor de duur van de activiteiten van de commissie een toelage toegekend van [****bedrag (maximaal € 120)*** *] per maand.*

Artikel 4. Reis- en verblijfkosten raads- en commissieleden voor reizen buiten de gemeente

1. Voor reizen **buiten** het grondgebied van de gemeente ter uitvoering van een beslissing van het gemeentebestuur **als bedoeld in artikel 97 Gemeentewet** worden aan een raads- of commissielid vergoed:

a. de kosten voor het gebruik van openbaar vervoer;
b. bij gebruik van een eigen auto het maximumbedrag dat door een werkgever aan een werknemer per afgelegde kilometer onbelast kan worden verstrekt .

2. Voor reizen buiten het grondgebied van de gemeente, ter uitvoering van een beslissing van het gemeentebestuur, worden aan een raadslid of commissielid bij gebruik van eigen auto tevens de parkeer-, veer- en tolkosten vergoed;

3. Boetes en naheffingsaanslagen voor parkeren worden niet vergoed.

4. Als een raadslid of commissielid een tijdelijke functionele beperking heeft, kan voor reizen als bedoeld in het eerste lid, een voor de beperking geschikte vervoersvoorziening worden vergoed of ter beschikking gesteld.

5. De noodzakelijke en redelijkerwijs gemaakte werkelijke verblijfkosten die een raadslid of commissielid maakt in verband met reizen **buiten** het grondgebied ter uitvoering van een beslissing van het gemeentebestuur worden ten laste van de gemeente vergoed.

Artikel 5. Verzekering raadsleden voor arbeidsongeschiktheid, ouderdom en overlijden

1. Een raadslid wordt eenmaal per jaar een bedrag toegekend ter hoogte van het bedrag van de vergoeding voor de werkzaamheden voor één maand,, bedoeld in ***artikel 3.1.1, eerste lid, Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers****, waarmee het raadslid voorzieningen kan treffen ter zake van arbeidsongeschiktheid, ouderdom en overlijden.*

2. Het eerste lid is niet van toepassing op een raadslid dat is benoemd in een plaats die is opengevallen als gevolg van tijdelijk ontslag van een raadslid wegens zwangerschap en bevalling of ziekte, op grond van artikel X12 van de Kieswet.

Artikel 6. Loopbaanoriëntatie raadsleden

1. Een raadslid van een gemeente die kosten maakt om zich tijdens het ambt te oriënteren op zijn verdere loopbaan of mobiliteit bevorderende activiteiten ontplooit, als bedoeld in ***artikel 3.1.8 van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers****, worden ten laste van de gemeente vergoed.*

2. Geen vergoeding, als bedoeld in het eerste lid, wordt toegekend indien:

a. de prijs/kwaliteitverhouding van de desbetreffende loopbaanoriëntatie of mobiliteit bevorderende activiteit onredelijk is;

b. die loopbaanoriëntatie of mobiliteit bevorderende activiteit kan worden aangemerkt als een sollicitatieactiviteit of

c. de kosten ervan reeds uit anderen hoofde voor vergoeding in aanmerking komen.

Artikel 7. Nadere regels niet-partijpolitiek georiënteerde scholing raads- en commissieleden

1. Een raads- of commissielid dat wil deelnemen aan niet-partijpolitiek georiënteerde scholing in verband met de vervulling van zijn functie ***als bedoeld in artikel 3.3.3 Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers****, dient daartoe vooraf een gemotiveerde aanvraag in bij de griffier.*

2. Deze aanvraag gaat vergezeld van stukken met inhoudelijke informatie en een kostenspecificatie.

3. De maximale vergoeding van de scholing bedraagt:

a. *€ [bedrag] per jaar per raadslid;*
b. *€ [bedrag] per jaar per commissielid.*

4. De raad beslist op de aanvraag op basis van de overlegde stukken.

[Artikel 8. Verhoging vergoeding commissieleden (niet-raadsleden) voor het bijwonen van commissievergaderingen i.v.m. bijzondere deskundigheid of zwaarte taak]

*Een commissielid wordt een vergoeding toegekend van [****percentage (bijvoorbeeld 110%)****] van de vergoeding waarop hij overeenkomstig* ***artikel 3.4.1, eerste lid, van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers*** *aanspraak op maakt als:*

a. het commissielid op grond van zijn bijzondere beroepsmatige deskundigheid op het taakgebied van de commissie is aangetrokken en/of

b. het commissielid een vergoeding ontvangt die niet geacht kan worden in een redelijke verhouding te staan tot de zwaarte van zijn taak en/of de omvang van de door hem te verrichten arbeid.

Artikel 9. Informatie- en communicatievoorzieningen raads- en commissieleden

1.Een raads- of commissielid tekent een bruikleenovereenkomst wanneer hem ten laste van de gemeente voor de duur van de uitoefening van zijn functie informatie- en communicatievoorzieningen ter beschikking worden gesteld ***bedoeld in artikel 3.3.2 Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers****. Het college stelt het model van de bruikleenovereenkomst vast.*

2.Een raads- of commissielid levert na beëindiging van zijn functie de ter beschikking gestelde informatie- en communicatievoorzieningen in bij de gemeente.

Artikel 10. Aanwijzing als eindheffingsbestanddeel

1. Als eindheffingsbestanddeel als bedoeld in artikel 31, eerste lid, onderdeel f, van de Wet op de loonbelasting 1964 worden aangewezen de vergoedingen, tegemoetkomingen en verstrekkingen, genoemd in ***artikel 3.3.8 van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers****.*

2. Als eindheffingsbestanddeel als bedoeld in artikel 31, eerste lid, onderdeel f, van de Wet op de loonbelasting 1964 worden verder aangewezen de vergoedingen, tegemoetkomingen en verstrekkingen, genoemd in deze verordening, voor zover deze worden gerekend tot een vergoeding, tegemoetkoming of verstrekking als bedoeld in artikel 31a, tweede lid, onderdelen a tot en met h, van de Wet op de Loonbelasting 1964.

Artikel 11. Betaling vaste vergoedingen

Tenzij het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers of de Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers anders bepalen, vindt de betaling van de vergoeding van commissieleden, bedoeld in ***artikel 3.4.1 het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers*** *maandelijks plaats met inachtneming van een vergoeding per bijgewoonde vergadering.*

Artikel 12. Betaling en declaratie van onkosten

1. Tenzij het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers of de Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers anders bepalen, vindt de betaling van kosten die op grond van deze verordening voor vergoeding of tegemoetkoming in aanmerking komen plaats door:

a. betaling uit gemeentelijke middelen, op basis van een rechtstreeks aan de gemeente toegezonden factuur,
b. betaling vooruit uit eigen middelen of
c. betaling ten laste van de gemeentelijke creditcard.

2. Een aanvraag om een vergoeding van de onkosten als bedoeld in dit artikel gaat vergezeld van een declaratieformulier en bewijsstukken.

3. Het declaratieformulier en de bewijsstukken worden binnen [termijn] na factuurdatum of betaling door raads- of commissieleden ingediend bij de griffier.

4. Voor zover van toepassing draagt de gemeente er zorg voor dat de betaling aan raads- of commissieleden binnen [**termijn**] na het indienen van de aanvraag wordt overgemaakt.

Artikel 13. Intrekking oude verordening

De [**citeertitel oude Verordening rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden**] wordt ingetrokken.

Artikel 14. Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking met ingang van [**de dag na de datum van publicatie van het Gemeenteblad waarin deze verordening wordt geplaatst en werkt terug tot en met**] 1 januari 2019.

Artikel 15. Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening rechtspositie raads- en commissieleden [**naam gemeente en eventueel jaartal**].

Aldus vastgesteld in de vergadering van de raad van de gemeente [**naam gemeente**], [**datum**],

De voorzitter,

De griffier,

Toelichting Model Verordening rechtspositie raads- en commissieleden 2019

***NB**: Deze toelichting is geschreven met de (mogelijke) keuzes die in deze modelverordening gemaakt zijn in gedachten. Als een individuele gemeente op punten andere keuzes maakt, dan sluit deze toelichting mogelijk niet aan. Wel kan ze uiteraard als basis dienen voor een door de gemeente zelf op te stellen toelichting. Voor een goed beeld dient deze modelverordening in samenhang met de hierbij behorende ledenbrief gelezen te worden.*

ALGEMEEN DEEL

Wettelijke regelingen

In de wet en nadere regelgeving zijn alle van belang zijnde onderwerpen geregeld betreffende de rechtspositie van gemeentelijke politieke ambtsdragers. In de Gemeentewet is aangegeven dat de nadere invulling van de rechtspositie van raads- en commissieleden alsmede de financiële voorzieningen moet worden geregeld bij of krachtens de wet (AMvB en ministeriële regeling). Deze nader regeling is vastgelegd in het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers. In de Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers zijn de (onkosten)vergoedingen nader uitgewerkt.

Hoofdlijnen gemeentelijke verordening

In deze verordening zijn alleen bepalingen opgenomen inzake de rechtspositie van raadsleden en leden van gemeentelijke commissies zover die niet dwingend geregeld zijn in hogere wet- en regelgeving. De grondslag hiervoor is te vinden in de Gemeentewet en het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers en de Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers. Bij de laatste moderniserings- en harmoniseringsoperatie (Staatsblad 15 oktober 2018), betreffende de rechtspositiebesluiten voor decentrale politieke ambtsdragers zijn er wederom een aantal bepalingen imperatief in hogere wet- en regelgeving vastgelegd. De overweging hierbij is dat het bestuurlijk wenselijk is om de voorzieningen zoals vergoedingen, tegemoetkomingen en andere rechtspositionele aanspraken voor decentrale politieke ambtsdragers dwingendrechtelijk in hogere wet- en regelgeving vast te leggen

om politieke discussies te voorkomen. Dit betekent dat er voor gemeenten minder ruimte is om lokaal bij verordening van wettelijke regelingen af te wijken.

Indien een gemeente besluit om bij verordening voorzieningen voor politieke ambtsdragers te regelen, zijn een aantal regels van belang.

In artikel 99 Gemeentewet is bepaald dat 'buiten hetgeen hun bij of krachtens de wet is toegekend', ontvangen de leden van de raad en/of door de raad ingestelde commissie (in de zin van artikel 82, 83 of 84 Gemeentewet) als zodanig geen andere vergoedingen en tegemoetkomingen ten laste van de gemeente. Deze verordening vormt een (nadere) uitwerking van de bij of krachtens de wet toegekende vergoedingen en tegemoetkomingen.

De arbeidsverhoudingen en fiscale positie

Raadsleden en commissieleden hebben geen dienstbetrekking bij de gemeente. De gemeente is dus niet de werkgever. Dat betekent bijvoorbeeld dat zij voor zover het betreft het raadslidmaatschap niet vallen onder de werknemersverzekeringen zoals de Werkloosheidswet (WW), Ziektewet (ZW) en de Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen (WIA). Omdat er geen sprake is van een dienstbetrekking vallen raads- en commissieleden niet onder de Wet op de loonbelasting 1964 maar worden hun inkomsten belast in de Wet inkomstenbelasting 2001. Wel kunnen raads- en commissieleden opteren voor de loonbelasting als voorheffing door samen met de gemeente te kiezen voor het fictief werknemerschap, het zogenaamde opting-in. Het fictief werknemerschap kan worden aangevraagd met behulp van een opting-in verklaring bij de Belastingdienst.

Als de raads- en commissieleden en gemeente niet kiezen voor het fictief werknemerschap, dan geldt dat de onkostenvergoedingen en raadsvergoeding als inkomsten moeten worden verantwoord en mogen de (beroeps)kosten die worden gemaakt worden afgetrokken. Het resultaat zal het raads- of commissielid moeten verantwoorden in de aangifte inkomstenbelasting, onder de post inkomsten uit overige werkzaamheden. De gemeente dient jaarlijks alle betalingen en verstrekkingen voor de raads- en commissieleden die niet als fictief werknemerschap te kwalificeren zijn op grond van deze verordening aan de Belastingdienst doorgeven middels een formulier IB-47. Omdat raads- en commissieleden op persoonlijke titel worden gekozen, zijn zij niet aan te merken als (fiscaal) ondernemer. Er hoeft dan ook geen VAR-verklaring / Modelovereenkomst ZZP overgelegd te worden aan de gemeente.

De Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa) is niet van toepassing op raads- en commissieleden.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 2. Vergoeding voor de werkzaamheden van raadsleden

De hoogte van de raadsvergoeding is verplichtend bepaald op een vast bedrag per inwonersklasse. Vanaf de dag van beëdiging hebben de raadsleden recht op de vergoedingen die verbonden zijn aan hun functie. Wat betreft de vergoeding voor de werkzaamheden is dit geregeld in artikel 3.1.1, eerste lid. De gemeenteraad kan op grond van het vierde lid van artikel 3.1.1 bij verordening bepalen dat een deel van de vergoeding voor de werkzaamheden wordt uitbetaald als presentiegeld. Het gaat om maximaal 20% van

de vergoeding. In een dergelijke verordening mag geen onderscheid worden gemaakt tussen de raadsleden: een presentievergoeding geldt dan voor alle raadsleden. Deze bepaling kan bijvoorbeeld worden benut bij spookleden. Spookleden zijn volksvertegenwoordigers die wel zijn gekozen, maar die niet of nauwelijks aanwezig zijn bij de vergaderingen of activiteiten van de desbetreffende gemeenteraad.

Het raadslid kan de vergoeding niet weigeren en de gemeente is verplicht de raadsvergoeding aan het raadslid over te maken op zijn of haar bankrekeningnummer. Het raadslid mag zelf (een deel) van de raadsvergoeding afdragen aan de politieke partij, maar is in beginsel juridisch niet verplicht mee te werken aan een overdracht van (een deel) van zijn of haar raadsvergoeding. Een akte van cessie waarbij de raadsvergoeding direct aan een politieke groepering wordt overgemaakt is juridisch niet toegestaan. De reden hiervoor is dat het raadslid een onafhankelijke positie heeft en niet financieel afhankelijk mag zijn van de politieke groepering.

Artikel 3. Toelage lid onderzoekscommissie [en bijzondere commissie] van raadsleden

Deze artikelen betreffen de toelagen voor de raadsleden die lid zijn van zogenaamde 'zware commissies'. Hiermee wordt gedoeld op de vertrouwenscommissie, de rekenkamerfunctie en de onderzoekscommissie, zoals deze in de Gemeentewet specifiek zijn omschreven. De vaststelling dat er sprake is van een dergelijke bijzondere commissie, met deze financiële gevolgen, moet bij verordening plaatsvinden. Daarbij moet gemotiveerd worden dat het lidmaatschap van deze commissies duidelijk meerwerk is naast het reguliere lidmaatschap van de gemeenteraad. Voor de hoogte van de toelage voor het werk in de eerdergenoemde drie zware commissies wordt onderscheid gemaakt tussen enerzijds de vertrouwenscommissie en de rekenkamerfunctie, en anderzijds de onderzoekscommissie.

Wat betreft de hoogte van de toelagen voor het lidmaatschap van de vertrouwenscommissie en de rekenkamerfunctie geldt een vast (belast) bedrag van € 120 per maand. Het bedrag wordt naar rato van de duur van de activiteiten toegepast. Zolang een commissie «slapend» is, althans niet actief, ontvangen de leden geen toelage: niet de duur van het lidmaatschap is van belang, maar de duur van de activiteiten.

Artikel 4. Reis- en verblijfkosten raads- en commissieleden voor reizen buiten de gemeente

Ingevolge artikel 96, in samenhang met artikel 97, van de Gemeentewet kunnen kosten voor (dienst)reizen buiten het grondgebied van de gemeente alleen op basis van een verordening van de gemeenteraad worden vergoed. In deze bepaling is bij verordening geregeld dat raads- en commissieleden een vergoeding van de reis- en verblijfkosten voor reizen buiten het grondgebied van de gemeente kunnen krijgen ter uitvoering van een beslissing van het gemeentebestuur. Onder reizen "buiten de gemeentegrenzen" kunnen ook de buitenlandse dienstreizen worden geschaard. De naar redelijkheid gemaakte reis- en verblijfkosten voor dienstreizen in het buitenland, die door of vanwege de gemeente zijn georganiseerd komen ook voor vergoeding in aanmerking. De vergoeding voor noodzakelijke en redelijkerwijs gemaakte verblijfkosten is niet nader ingevuld en is een lokale aangelegenheid per gemeente. Omdat in het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers verder geen eigen vergoedingsregeling is opgenomen, kan aansluiting worden gezocht bij de vergoedingsregelingen voor wethouders.

Artikel 5. Verzekering raadsleden voor arbeidsongeschiktheid, ouderdom en overlijden

Raadsleden zijn vaak een significant deel van de werkweek voor de gemeenteraad bezig en kunnen daardoor vaak in hun hoofdfunctie minder pensioen opbouwen. Raadsleden hebben bovendien niet allemaal een hoofdfunctie in loondienst. In artikelen 3.1.9 is daarom de grondslag gecreëerd om bij verordening te bepalen dat de raadsleden een bedrag per jaar ontvangen ter hoogte van één maandbedrag van hun vergoeding voor de werkzaamheden, waarmee zij voorzieningen kunnen treffen ter zake van arbeidsongeschiktheid, ouderdom en overlijden.

De collectieve verzekering

Sommige gemeenteraden willen deze voorziening treffen voor de raadsleden vanaf de start van de raadsperiode per maart 2018. Terugwerkende kracht is niet mogelijk. De bepaling geldt vanaf 1

januari 2019. Maar, zoals gezegd, kan de raad bij verordening bepalen dat raadsleden eenmaal per jaar een bedrag ontvangen. De raad kan dus binnen een jaar na het aantreden van de nieuwe raad kiezen voor een grondslag in de verordening. Om in dit kader aan raadsleden een bedrag toe te kennen voor hun eerste jaar als raadslid, zou die grondslag dus moeten zijn opgenomen in de verordening tussen 1 januari 2019 en 28 maart 2019. Een dergelijke keuze is gezien het ritme van de zittingstermijn van gemeenteraden ook alleszins verdedigbaar. Aldus worden gebroken jaren in de uitbetalingssystematiek zoveel mogelijk vermeden.

Op basis van artikel 5.1, zevende lid, van het besluit geldt overgangsrecht. Voor zover voor raadsleden al op grond van het (oude) Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden collectieve verzekeringen zijn afgesloten voor arbeidsongeschiktheid, ouderdom en overlijden, kunnen die gehandhaafd blijven. De betrokken raadsleden ontvangen in dat geval uiteraard geen bedrag om zelf een dergelijke verzekering en/of voorziening te treffen.

Artikel 6. Loopbaanoriëntatie raadsleden

Niet alle gemeenten hebben in dezelfde mate behoefte aan deze regeling. De grondslag voor deze regeling is daarom nog niet ingevoerd voor alle volksvertegenwoordigers, maar alleen voor raadsleden van gemeenten groter dan 100.000 inwoners (artikel 3.1.8 van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers). In deze bepaling is mogelijk gemaakt dat een raadslid in deze inwonersklassen ten laste van de gemeente kosten kan maken voor activiteiten, cursussen , opleidingen en dergelijke die betrokkene voorbereiden op een volgende stap in de carrière, maar die géén sollicitatieactiviteiten behelzen. Dus een cursus «Ken u zelf», het leren schrijven van een bedrijfsplan of een sollicitatietraining kwalificeert wel, maar netwerkgesprekken of outplacement kwalificeren niet. Overigens kan het raadslid die in aanmerking komt voor deze regeling, deze ook gebruiken om zich voor te bereiden op de beëindiging van zijn raadslidmaatschap.

In de verordening kan desgewenst een bepaling worden opgenomen voor evaluatie van de regeling na een x periode, zodat er in feite sprake is van een pilot en na verloop van tijd kan worden gekeken naar de werking van de regeling in de eigen gemeente.

Artikel 7. Nadere regels niet-partijpolitiek georiënteerde scholing raads- en commissieleden

Voor raads- en commissieleden is expliciet bepaald dat de kosten voor niet-partijpolitiek georiënteerde functionele scholing, zoals deelname aan congressen en opleidingen, ten laste kunnen worden gebracht van de gemeente. Partijpolitieke scholing komt niet voor vergoeding door de gemeente in aanmerking. De inhoud van de scholing is bepalend of deze al dan niet partijpolitiek georiënteerd is. Wanneer scholing verzorgd wordt door een politieke partij betekent dat niet automatisch dat die scholing partijpolitiek georiënteerd is.

Om in aanmerking te komen voor vergoeding van de scholingskosten, moet gemotiveerd worden dat het gaat om functiegerichte scholing. Scholing is functiegericht als zij beoogt de voor de functie benodigde vakkennis en vaardigheden te verwerven dan wel actueel te houden. Scholing is partijpolitiek georiënteerd als zij geheel of gedeeltelijk tot doel heeft betrokkene op te leiden in het gedachtegoed van de desbetreffende partij.

Overigens kan de gemeente ook zelf dit soort scholing (laten) verzorgen. Ook die lasten komen ten laste van de gemeente.

Er is ruimte voor lokale accenten. Op grond van het tweede lid kan de raad nadere regels stellen voor de scholing van zijn leden. Deze nadere regels kunnen bijvoorbeeld in een scholingsplan komen te staan. In dit plan kunnen procedureregels voor individuele scholingsverzoeken worden opgenomen als ook regels over de hoogte van de tegemoetkoming. Dit plan kan vervolgens als handvat dienen bij toetsing van individuele scholingsaanvragen. Het beoordelen van en/of fiatteren van scholingsaanvragen kan worden gemandateerd aan de griffier.

Artikel 8. Verhoging vergoeding commissieleden (niet-raadsleden) voor het bijwonen van commissievergaderingen i.v.m. bijzondere deskundigheid of zwaarte taak

De hoogte van de vergoeding voor leden van gemeentelijke commissies, die zijn ingesteld op basis van artikel 82, 83 en 84 van de Gemeentewet zijn imperatief bepaald op een vast bedrag per inwonersklasse voor elke bijgewoonde vergadering van de commissie.

In bepaalde gevallen, zoals bij bijzondere deskundigheid en/of zwaarte van de taak in de commissie, is het mogelijk om een hoger bedrag aan vergoeding per vergadering toe te kennen dan bepaald in het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers. Het kan bijvoorbeeld gaan om een raadscommissie met een bijzondere opdracht die een hogere belasting kent voor één of meerdere commissieleden. Door het verordeningsvereiste kan op lokaal niveau een algemene en politieke afweging worden gemaakt.

Artikel 9 Informatie- en communicatievoorzieningen

Het college van burgemeester en wethouders stelt ten laste van de gemeente aan een raadslid, wethouder of de burgemeester voor de duur van de uitoefening van zijn functie de noodzakelijke informatie- en

communicatievoorzieningen ter beschikking. Ook commissieleden kunnen aanspraak maken op ICT-middelen op grond van art. 3.4.4 Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers. Onder informatie- en communicatievoorzieningen wordt ook verstaan een smartphone een computer en de daarbij behorende (internet)abonnementen. Er mag slechts een één computer verstrekt worden. Geadviseerd wordt te verstrekken op basis van een bruikleenovereenkomst. Een computer is een desktop, laptop, tablet- of minicomputer. Een smartphone is niet te kwalificeren als computer.

Artikel 10 Aanwijzing als eindheffingsbestanddeel

In het kader van de werkkostenregeling op grond van artikel 31 Wet op de Loonbelasting 1964 zijn een aantal vergoedingen in het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers en de verordening aangewezen als eindheffingsbestanddeel. De gemeente draagt in dat geval de loonbelasting, waardoor de vergoeding belastingvrij (netto) aan de politieke ambtsdrager kan worden overgemaakt. Anders worden deze door de Belastingdienst als loon gezien en moet hierover bij de politieke ambtsdragers loonbelasting worden ingehouden. In het kader van de werkkostenregeling kan in de financiële administratie worden aangegeven of een verstrekking of vergoeding onder de gerichte vrijstellingen, intermediaire kosten of onder de nihil-waarderingen valt.

Gemeenten mogen daarnaast een verstrekking of vergoeding in de vrije ruimte - tot 1,2% fiscale loonsom - onderbrengen zonder fiscale consequenties. Indien de grens van 1,2% wordt overschreden, zal de gemeente 80% eindheffing moeten betalen.

Artikel 11 Betaling vaste vergoedingen & artikel 12 Betaling en declaratie van onkosten

Het Rechtspositiebesluit en de Rechtspositieregeling decentrale politieke ambtsdragers regelen wanneer de vergoedingen en onkosten betaald moeten worden aan raads- en commissieleden. Daar waar geen expliciete termijn is genoemd, kunnen deze artikelen uitkomst bieden. De betaling van onkosten kan worden voorgeschoten uit eigen middelen, later gedeclareerd worden of de factuur wordt rechtstreeks naar de gemeente verstuurd. Hierbij gaat de voorkeur uit naar rechtstreeks facturering bij de gemeente. Het verdient aanbeveling dat het college een formulier vaststelt waarmee raads- en commissieleden gemaakte onkosten kunnen verantwoorden. Raads- en commissieleden declareren in beginsel hun kosten bij de griffier.

Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad

Datum
23 januari 2019

Ons kenmerk
TIP/U201900022
Lbr. 19/006

Telefoon
070 373 83 93

Bijlage(n)
-

Onderwerp
Actualiteiten hulpmiddelen Wmo

Samenvatting

Hierbij informeren we u over de verstrekking van hulpmiddelen aan thuiswonende cliënten met een Wlz-indicatie en cliënten die in een instelling zonder behandeling wonen.

De verstrekking van hulpmiddelen aan deze laatste groep zou per 1 januari 2019 overgeheveld worden naar de Wlz, maar deze datum is niet gehaald. In deze brief vindt u informatie over de achtergrond van deze vertraging en het vervolg.

Vervolgens vragen we uw aandacht voor overige ontwikkelingen op het dossier Hulpmiddelen:

- de geactualiseerde Handreiking Inkoop Hulpmiddelen
- de voortgang van het domeinoverstijgend vervolgonderzoek via klantreizen, in opdracht van het ministerie van VWS
- cliënten met complexe problematiek die verschillende Wmo-voorzieningen nodig hebben
- sporthulpmiddelen

Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag
070 - 373 83 93 | info@vng.nl

Aan de leden

Datum
23 januari 2019

Ons kenmerk
TIP/U201900022
Lbr. 19/006

Telefoon
070 373 83 93

Bijlage(n)
-

Onderwerp
Actualiteiten hulpmiddelen Wmo

Geacht college en gemeenteraad,

1. Mensen met Wlz-indicatie
De meeste mensen met een Wlz-indicatie zijn opgenomen in een instelling, maar het aantal thuiswonenden neemt ieder jaar toe. Het type hulpmiddel en de woonvorm zijn bepalend of de gemeente deze voorziening al dan niet moet verstrekken onder de Wmo 2015. Het onderscheid tussen de verschillende woonvormen is niet altijd duidelijk en de praktijk verschilt tussen gemeenten. De uitvoeringspraktijk is daardoor onoverzichtelijk, dit roept veel vragen op bij betrokkenen. Op dit moment wordt door het ministerie van VWS een voorstel uitgewerkt om - naar verwachting - per 2020 de volgende situatie te bereiken:

- Mensen die in een *instelling* wonen, krijgen de benodigde hulpmiddelen en woningaanpassingen verstrekt vanuit de Wlz. Dit betreft zowel roerende voorzieningen (zoals tilliften en douchestoelen) als mobiliteitshulpmiddelen (zoals rolstoelen, scootmobielen en aangepaste fietsen). Het is dan niet meer van belang of de instelling wel of geen behandeling levert. De overheveling van deze taken zal gepaard gaan met een financiële uitname waarover de VNG en VWS dit voorjaar bestuurlijke afspraken zullen maken.
- Mensen die *thuiswonend* zijn, blijven vanuit de Wmo 2015 aanspraak maken op zowel roerende voorzieningen als mobiliteitshulpmiddelen en woningaanpassingen. Het Rijk heeft geen plannen om dit te veranderen.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag
070 - 373 83 93 | info@vng.nl

Aandacht voor geclusterde woonvormen
Het aantal mensen met een Wlz-indicatie dat met meerdere zorgvragers bij elkaar woont, groeit ieder jaar. Dit soort woonvormen vallen op dit moment onder 'thuiswonend' want het betreft de leveringsvormen PGB, MPT (Modulair Pakket Thuis) en VPT (Volledig Pakket Thuis). Het ministerie van VWS onderzoekt de komende periode, samen met o.a. de VNG, Zorgverzekeraars Nederland en brancheorganisaties van zorgaanbieders, welke plek de geclusterde woonvormen moeten hebben in het stelsel. We zoeken nog enkele gemeenten die op dit onderwerp mee willen denken, maak uw interesse kenbaar via Juriaan.Vrind@VNG.nl.

Gemeenten kunnen binnen de Wmo 2015 in principe alleen maatwerkvoorzieningen aan individuele personen verstrekken, maar bij dit soort woonvormen past het vaak beter te werken met gedeelde hulpmiddelen. Zo dragen bijvoorbeeld gedeelde tilliften, driewielfietsen en scootmobielen bij aan het wooncomfort en wordt daarmee ook voorkomen dat er onnodig veel vergelijkbare hulpmiddelen aanwezig zijn in de woonvorm. Daarom vindt de VNG dat mensen met een Wlz-indicatie die in een geclusterde woonvorm wonen, eventuele roerende voorzieningen en mobiliteitshulpmiddelen vanuit de Wlz verstrekt zouden moeten krijgen.

2. Overige ontwikkelingen
VWS heeft begin 2018 onderzoek laten doen naar knelpunten bij de Wmo-hulpmiddelenverstrekking door gemeenten, woningaanpassingen en verhuizingen. Dit onderzoek heeft geleid tot een veranderagenda[1], VNG en VWS maakten mei 2018 bestuurlijke afspraken om de praktijk van Wmo-hulpmiddelenverstrekking te verbeteren, in lijn met de oplossingsrichtingen uit de veranderagenda[2]. Om die reden vragen we achtereenvolgens uw aandacht voor:

- de vernieuwde Handreiking inkoop hulpmiddelen
- een domeinoverstijgend vervolgonderzoek via klantreizen
- cliënten met complexe problematiek
- sporthulpmiddelen.

2.a Geactualiseerde Handreiking Inkoop Hulpmiddelen
Goede afspraken bij de inkoop van hulpmiddelen kunnen een vlotte en correcte afhandeling tussen aanvraag en levering bevorderen. Bovendien dragen deze bij aan het bieden van de benodigde service aan inwoners. De oude handreiking hulpmiddelen uit 2014, uitgebracht door de VNG en Firevaned (de brancheverenigingen van hulpmiddelenleveranciers), was vooral gericht op de prijs en te weinig op vernieuwing. De VNG en Firevaned hebben recent een geactualiseerde handreiking uitgebracht, in samenspraak met leder(in).

Op meerdere momenten is bij gemeenten getoetst of de handreiking goed aansluit bij de behoefte om de verwerving van hulpmiddelen te verbeteren. In lijn met de verbeteragenda en bestuurlijke afspraken gaat de handreiking nadrukkelijk in op de positie van gebruikers, geeft deze extra handvatten voor het omgaan met spoedeisende situaties, en vraagt bijvoorbeeld ook aandacht voor de verhuisregeling. De geactualiseerde handreiking vindt u op www.vng.nl/hulpmiddelen.

[1] Te raadplegen via https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/rapporten/2018/05/18/veranderagenda-knelpunten-wmohulpmiddelen/veranderagenda-knelpunten-wmohulpmiddelen.pdf
[2] Te raadplegen via https://vng.nl/files/vng/brieven/2018/176386_-_brief_aan_alle_gemeenten_getekende_brief.pdf

2.b Domeinoverstijgend vervolgonderzoek hulpmiddelen
Inwoners met een verzoek rond hulpmiddelen en woningaanpassingen kunnen te maken krijgen met verschillende domeinen (Wlz, Zvw, Wmo 2015) en regelingen van het UWV waaruit deze verstrekt kunnen worden. In veruit de meeste gevallen verloopt de verstrekking van hulpmiddelen naar tevredenheid, eventueel door raadpleging van Regelhulp (www.regelhulp.nl) of na tussenkomst van het Juiste Loket (www.juisteloket.nl). Toch komen structureel ook signalen van knelpunten binnen. Uit de analyse en de input van cliënten- en belangenorganisaties (voorjaar 2018) is ook gebleken dat enkele knelpunten domeinoverstijgend zijn.
VWS heeft samen met de betrokken uitvoerders (VNG/gemeenten, zorgverzekeraars en zorgkantoren) en Ieder(in) aan onderzoeksbureau Pwc gevraagd een aantal zgn. patiëntenreizen in beeld te brengen. De uitkomsten van dit vervolgonderzoek moeten eind januari gereed zijn, zij dienen als input voor een brede dialoog met gemeenten, leveranciers, zorgverzekeraars, zorgkantoren en patiëntenorganisaties. Het uitgangspunt is dat alle organisaties gezamenlijke verantwoordelijkheid dragen om ook bij complexe situaties tot een passend aanbod te komen.

2.c Knelpunten bij complexe hulpvragen
Hulpmiddelen en woningaanpassingen zijn juist voor mensen met een complexe hulpvraag essentieel om zo goed en zelfstandig als mogelijk te kunnen (blijven) functioneren. Zeker bij een progressieve ziekte, een acute gezondheidswijziging of andere ingrijpende levensgebeurtenis is een vlotte en correcte afhandeling van de aanvraag essentieel, waarbij de hulpmiddelen écht moeten aansluiten bij de behoefte en situatie van de inwoner.
Samen met patiëntenorganisaties heeft de VNG een publicatie gemaakt met tips en aanbevelingen voor betrokkenen in het aanvraagproces. In 2019 vinden twee gesprekstafels plaats waarmee een verdieping wordt gemaakt op deze eerdere publicatie. De eerste gesprekstafel is op vrijdag 8 februari in Eindhoven, de tweede op woensdag 3 april in Wijk aan Zee. Meer informatie over de publicatie en aanmelding voor de gesprekstafels vindt u op www.vng.nl/hulpmiddelen.

2.d Sporthulpmiddelen voor mensen met een beperking
Helaas blijken mensen met een beperking die (willen) sporten in de praktijk vaak belemmeringen te ondervinden qua mobiliteit, materialen en financiële middelen. Voor verbetering van de toegankelijkheid van sporthulpmiddelen heeft VWS een aantal organisaties (Special Heroes Nederland, Kenniscentrum Sport, Vereniging Gehandicaptensport Nederland en Esther Vergeer Foundation) gevraagd tot een plan van aanpak te komen waardoor de belemmeringen mogelijk verkleind worden. Een eerste onderdeel is een inventarisatie van de huidige stand van zaken, waarna de opgehaalde informatie en kennis beschikbaar wordt gesteld.

Namens VWS vragen we via deze weg uw medewerking dit onderzoek. Wmo-en Sportafdelingen kunnen een vragenlijst activeren via: https://nl.surveymonkey.com/r/9Z36S33.
Heeft u vragen over de enquête, neem dan contact op met Hans Leutscher, Kenniscentrum Sport: hans.leutscher@kcsport.nl).

Met vriendelijke groet,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

J. Kriens
Algemeen directeur

Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad

Datum
28 januari 2019
Ons kenmerk
TLE/U201900005
Lbr. 19/007
Telefoon
073-3738393
Bijlage(n)
2

Onderwerp
Bestuursakkoord klimaatadaptatie en aanvullende bestuurlijke afspraken water

Samenvatting

Bestuursakkoord Klimaatadaptatie
Op 20 november j.l. hebben wij een bestuursakkoord over klimaatadaptatie afgesloten met het Rijk, provincies en waterschappen. In het akkoord zijn afspraken gemaakt over de uitvoering van het Deltaplan Ruimtelijke adaptatie en de financiering van de uitvoering. Het Rijk bereidt een impulsregeling voor om de aanpak van klimaatadaptatie door decentrale overheden financieel te ondersteunen. Daarnaast wordt eenmalig € 20 miljoen ter beschikking gesteld voor de jaren 2019 en 2020. Gemeenten kunnen hier aanspraak op maken.

Bestuursakkoord Water
Op 31 oktober j.l. hebben wij met het Rijk, provincies, waterschappen en drinkwaterbedrijven aanvullende afspraken gemaakt op het Bestuursakkoord Water (BAW) uit 2011. Gemeenten, waterschappen en drinkwaterbedrijven zijn in het kader van het BAW regionaal gaan samenwerken aan het terugdringen van de kostenstijging, verminderen van de personele kwetsbaarheid en het verhogen van de kwaliteit van de dienstverlening. Nu zijn nieuwe afspraken gemaakt om een impuls te geven aan die samenwerking.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag
070 - 373 83 93 | info@vng.nl

Aan de leden

Datum
28 januari 2019
Ons kenmerk
TLE/U201900005
Lbr. 19/007
Telefoon
073-3738393
Bijlage(n)
2

Onderwerp
Bestuursakkoord klimaatadaptatie en
aanvullende bestuurlijk afspraken water

Geacht college en gemeenteraad,

Met deze brief informeren wij u over de ontwikkelingen rondom het bestuursakkoord klimaatadaptatie en de kansen die dit voor gemeenten biedt. Daarnaast geven we een overzicht van de afspraken die aanvullend op het nog lopende Bestuursakkoord Water zijn gemaakt.

Bestuursakkoord klimaatadaptatie
Op 20 november j.l. hebben wij een Bestuursakkoord over klimaatadaptatie afgesloten met het Rijk, provincies en waterschappen. In het akkoord zijn afspraken gemaakt over de uitvoering van het Deltaplan Ruimtelijke adaptatie en de financiering van de uitvoering. Het gaat daarbij om de onderwerpen wateroverlast, droogte en overstromingen. Het Rijk bereidt een impulsregeling voor, met een omvang van 150 tot 250 miljoen euro, om de aanpak van klimaatadaptatie door decentrale overheden financieel te ondersteunen. Daarvoor is het nodig de Waterwet te wijzigen. Deze regeling kan daardoor op zijn vroegst in 2021 worden geopend.

In het akkoord is ook herbevestigd dat gemeenten, waterschappen en provincies via stresstesten, risicodialogen en uitvoeringsagenda´s met klimaatadaptatie aan de slag gaan. De minister van IenW heeft ter ondersteuning hiervan in totaal eenmalig € 20 miljoen extra ter beschikking gesteld voor de jaren 2019 en 2020. Voor de inzet van dit geld in de regio is een ‘menukaart’ ontwikkeld met (financiële) instrumenten ter ondersteuning van lokale en regionale overheden. Dit zijn de volgende instrumenten:

Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag
070 - 373 83 93 | info@vng.nl

1. **Procesondersteuning regionale versnelling**

Deze regeling is bedoeld om klimaatadaptatie een versnelling te geven om in 2020 te komen tot regionale samenwerking, afspraken en uitvoeringsprogramma's. Samenwerking binnen een regio is hier een voorwaarde. Een samenwerkingsverband kan bestaan uit overheden, omgevingsdiensten, maatschappelijke organisaties, woningbouwcorporaties en onderwijsinstellingen. Hoe de versnelling vorm wordt gegeven kan een regio zelf bepalen. De maximale bijdrage is € 150.000 en is gebaseerd op cofinanciering.

- U kunt uw plan indienen tot 1 april 2019
- Lees de aanvraagprocedure

2. **Pilots uitvoeringsprojecten klimaatadaptatie**

In 2019 en 2020 biedt het Rijk ondersteuning aan een (beperkt) aantal pilotprojecten om de uitvoering te versnellen en de aanpak van urgente problematiek mogelijk te maken. In 2019 is in totaal 4 miljoen euro beschikbaar hiervoor. Het ministerie van IenW draagt een bedrag tussen 0,5 en 3 miljoen euro bij per project. Cofinanciering van tenminste 50% is vereist. Het aantal pilots dat een bijdrage krijgt is afhankelijk van de hoogte van de gevraagde bijdragen.

Om hiervoor in aanmerking te komen moeten overheden al een uitgewerkt programma of maatregelenpakket klaar te hebben dat uitgevoerd kan worden. Het doel van deze pilots is om praktijkkennis op te doen over het (uitvoerings)proces en de effectiviteit van maatregelen. Deze kennis kan vervolgens worden opgeschaald en toegepast worden door andere overheden.

- U kunt uw plan indienen tot is 15 maart 2019
- Lees de aanvraagprocedure

3. **Pilot financiële prikkels**

Te derde wordt ook een ontwikkeltraject gestart over de inzet van financiële instrumenten op lokaal niveau, om inwoners en bedrijven te stimuleren klimaatbestendig te handelen. Gemeenten kunnen hieraan deelnemen. Vanaf medio februari 2019 komt er meer informatie beschikbaar over hoe u een voorstel voor een pilot kunt indienen en hoe u kunt deelnemen aan het netwerk 'financiële prikkels voor klimaatadaptatie'.

- De inschrijving hiervoor opent in maart
- Lees de randvoorwaarden

Afhankelijk van de fase waarin uw gemeente zich bevindt (bijvoorbeeld wel of geen uitgewerkt uitvoeringsprogramma) komt u in aanmerking voor één of meer instrumenten. De menukaart en meer informatie over de diverse instrumenten en de manier waarop uw gemeente hier gebruik van kan maken vindt u op het kennisportaal Ruimtelijke Adaptatie.

Aanvullende afspraken Bestuursakkoord water

Op 31 oktober j.l. hebben wij met het Rijk, de provincies, waterschappen en drinkwaterbedrijven aanvullende afspraken gemaakt op het Bestuursakkoord Water (BAW) uit 2011. In het BAW staat doelmatig waterbeheer centraal. Gemeenten, waterschappen en drinkwaterbedrijven zijn regionaal gaan samenwerken aan het terugdringen van de kostenstijging, verminderen van de personele kwetsbaarheid en het verhogen van de kwaliteit van de dienstverlening. Op die manier kan vanaf 2020 jaarlijks structureel € 750 miljoen worden bespaard op de stijgende kosten voor waterbeheer. Nu zijn nieuwe afspraken gemaakt om een impuls te geven aan die samenwerking.

De afspraken zijn gebouwd op vier pijlers:

1. **De kansen van de informatiesamenleving**

Digitalisering en technologische ontwikkelingen zijn een belangrijke bron van groei, innovatie en nieuwe bedrijvigheid. In de informatiesamenleving ontstaan nieuwe kansen, ook voor de watersector. Sturen met data en technologieën maakt het makkelijker om meer samen te werken en integraal te werken.

2. **De risico's van digitale dreigingen**

Cybercrime, cyberspionage en cybersabotage kunnen systemen en processen verstoren, met gevolgen voor de volksgezondheid, veiligheid en economie. Deze digitale bedreigingen vragen van de waterpartners om een gezamenlijke aanpak en inspanning.

Binnen de VNG richt de Informatiebeveiligingsdienst (IBD) zich op bewustwording, kennisdeling en ondersteuning op het vlak van informatiebeveiliging. Door u als gemeente aan te sluiten bij de IBD krijgt u specifieke ondersteuning op informatiebeveiligingsvlak in geval van incidenten. De IBD biedt bovendien concrete producten die gemeenten helpen bij de sturing op informatiebeveiliging binnen hun organisatie.

3. **Regionaal waterbeheer**

Gemeenten, waterschappen en drinkwaterbedrijven werken in heel Nederland – verspreid over 49 regio's – succesvol samen aan het regionale waterbeheer. Nu gaan we volgende stappen zetten om het waterbeheer verder te professionaliseren en om de personele kwetsbaarheid van onze organisaties te verminderen.

4. **Implementatie van de Omgevingswet in de waterketen**

In 2021 treedt de Omgevingswet in werking. De consequenties van de Omgevingswet voor het stedelijk waterbeheer en de drinkwatersector zijn groot. Gezamenlijk willen we zorgen voor een goede implementatie van de wet op watergebied.

De VNG zal op deze vier punten, samen met de partners, ondersteuning bieden aan de samenwerkingsregio's. Meer informatie hierover is te vinden op www.samenwerkenaanwater.nl.

Met vriendelijke groet,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

J. Kriens
Algemeen directeur

BESTUURS
AKKOORD
KLIMAAT
ADAPTATIE

BESTUURS AKKOORD KLIMAAT ADAPTATIE

20 november 2018

7 ambities

voor een waterrobuuste en klimaatbestendige inrichting van Nederland

Kernboodschap

Rijk, VNG, UvW en IPO geven met het Bestuursakkoord klimaatadaptatie een impuls aan de aanpak van klimaatadaptatie en uitvoering aan de maatregelen zoals afgesproken in het Deltaplan Ruimtelijke adaptatie.

De inzet is om daarvoor in totaal € 300 miljoen van het Rijk en € 300 miljoen van de decentrale overheden beschikbaar te stellen. Deze inzet is deels intentioneel.

Gemeenten, waterschappen en provincies brengen uiterlijk in 2020 de opgaven voor klimaatadaptatie in beeld, evenals de noodzakelijke maatregelen voor een klimaatbestendige en waterrobuuste inrichting.

Vanaf 2019 stelt het Rijk reeds geld beschikbaar om decentrale overheden een steun in de rug te bieden bij de aanpak van ruimtelijke adaptatie. Het Rijk stelt € 26,7 miljoen beschikbaar voor procesondersteuning, kennisontwikkeling, kennisdeling en pilots. De eerste adaptatieprojecten waar het Rijk aan bijdraagt, zullen in 2019 van start gaan.

Daarnaast hebben Rijk en decentrale overheden de intentie om middelen te reserveren ten behoeve van het treffen van regionale maatregelen en voorzieningen voor een klimaatbestendige en waterrobuuste inrichting. Het Rijk richt een impulsregeling in, waar in beginsel alle decentrale overheden voor in aanmerking komen.

De voorwaarden van deze tijdelijke impulsregeling worden nader uitgewerkt. Eén daarvan is cofinanciering door decentrale overheden. Toekenning van een financiële bijdrage van het Rijk is afhankelijk van nadere concretisering van de opgaven en maatregelen, met een toets op urgentie en doelmatigheid. Het Rijk zal de komende twee jaar de benodigde wet- en regelgeving voorbereiden en in procedure brengen.

Bestuursakkoord klimaatadaptatie

Ondergetekenden:

1. De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,
   handelend als bestuursorgaan, hierna te noemen: '**het Rijk**',
   vertegenwoordigd door *mevrouw drs. C. van Nieuwenhuizen Wijbenga*;
2. Het Interprovinciaal Overleg, hierna te noemen: '**IPO**',
   vertegenwoordigd door *de heer B. J. de Reu*;
3. De Unie van Waterschappen, hierna te noemen: '**UvW**',
   vertegenwoordigd door *de heer mr. J. H. Oosters*;
4. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten, hierna te noemen: '**VNG**',
   vertegenwoordigd door *de heer drs. E. W. Anker*.

Hierna te noemen: '**Partijen**'

Overwegende dat:

- De vaker optredende weersextremen van de afgelopen jaren het belang van klimaatadaptatie aantonen. De effecten van klimaatverandering treden sneller op dan voorzien;
- Stad en land steeds vaker worden ontwricht door te veel of te weinig water en door hitte. Dit treft inwoners, bedrijven, onze natuur en onze economie;
- Het probleem zich manifesteert op meerdere schaalniveaus en diverse sectoren treft. De oplossingen liggen niet altijd in het bereik van één overheidslaag;
- Partijen hebben afgesproken te bevorderen dat gemeenten, waterschappen en provincies de deltabeslissingen uit het Deltaprogramma 2015 voor zover het hen aangaat, in hun beleid verankeren (Bestuursovereenkomst Deltaprogramma);
- In het Deltaprogramma 2015 de Deltabeslissing Ruimtelijke adaptatie is opgenomen, met als doel dat de ruimtelijke inrichting van Nederland in 2050 zo goed als mogelijk klimaatbestendig en waterrobuust is. En dat overheden daarvoor in ieder geval vanaf 2020 klimaatbestendig handelen;
- In het Deltaplan Ruimtelijke adaptatie 2018 derhalve eveneens als doel is gesteld dat Nederland zo goed mogelijk klimaatbestendig en waterrobuust is ingericht tegen wateroverlast, droogte, hitte en (de gevolgen van) overstromingen;
- Gemeenten, waterschappen, provincies, bedrijven en maatschappelijke organisaties al geruime tijd aan de slag zijn met klimaatadaptatie. Partijen erkennen de urgentie om de aanpak, in lijn met het Deltaplan Ruimtelijke adaptatie, te versnellen en te intensiveren;
- Partijen voor die versnelling van de aanpak van ruimtelijke adaptatie extra middelen en ondersteuning willen bieden;
- Partijen daarmee een vliegwiel willen creëren voor de decentrale overheden en hen een steun in de rug bieden om de volgende stap richting stresstest, risicodialoog, uitvoeringsagenda en uitvoering nú al te zetten.
- Partijen hieromtrent afspraken vastleggen in dit Bestuursakkoord Ruimtelijke adaptatie;
- Partijen met deze afspraken in dit bestuursakkoord klimaatadaptatie invulling geven aan klimaatadaptatie, zoals benoemd in het klimaatakkoord van Parijs;
- Partijen met deze afspraken in dit bestuursakkoord klimaatadaptatie invulling geven aan de in het Deltaplan Ruimtelijke adaptatie 2018 gemaakte afspraken voor versnelling van de aanpak;
- Partijen met deze afspraken de gezamenlijke aanpak onderstrepen die centraal staat in het Interbestuurlijk Programma (IBP).

Komen overeen:

Artikel 1 Opgaven en maatregelen

- Partijen onderstrepen nogmaals het belang en de noodzaak van de afspraken en activiteiten uit het Deltaplan Ruimtelijke adaptatie en zullen daar gezamenlijk via het Deltaprogramma uitvoering aan geven;
- VNG, UvW en IPO spreken af dat ze ervoor zorgdragen dat gemeenten, waterschappen en provincies via stresstesten, risicodialogen en uitvoeringsagenda´s de opgaven en maatregelen eind 2020 landsdekkend in beeld hebben gebracht. Met het doorlopen van dit proces kiezen gemeenten, waterschappen en provincies effectieve maatregelen voor hun opgaven om een klimaatbestendige en waterrobuuste inrichting te realiseren;
- Het Rijk ondersteunt de decentrale overheden met deze stap naar uitvoering en faciliteert dit proces met in totaal 6,7 miljoen.

Artikel 2 Kennisontwikkeling, -deling en pilots

- Het Rijk heeft daarnaast in totaal € 20 miljoen extra middelen gereserveerd. Deze reservering is bedoeld voor met name kennisontwikkeling en –deling, pilots en de ondersteuning van alle decentrale overheden in 2019 en 2020. Gemeenten, waterschappen en provincies krijgen vanuit deze middelen procesondersteuning. Pilots worden al in 2019 ondersteund daar waar projecten al in dat jaar kunnen starten en een leereffect hebben voor anderen;
- Het Rijk zal bij de voorbereiding van de besluitvorming van de Minister van IenW over deze middelen de decentrale overheden betrekken;
- Partijen stellen de ontwikkelde kennis beschikbaar voor alle gemeenten, waterschappen, provincies en het Rijk;
- Partijen ondersteunen het initiatief van het KNMI om een Early Warning Centre in te richten om de samenleving goed en tijdig te kunnen waarschuwen voor extreme weersituaties.

Artikel 3 Subsidies en impulsregeling

- Het Rijk bereidt een wetsvoorstel voor wijziging van de Waterwet voor om subsidieverstrekking uit het Deltafonds voor regionale maatregelen ter bestrijding van wateroverlast juridisch mogelijk te maken;
- Het Rijk bereidt eveneens een tijdelijke impulsregeling voor met als doel de versnelling van de aanpak van ruimtelijke adaptatie door decentrale overheden (wateroverlast, droogte en gevolgenbeperking overstromingen) financieel te ondersteunen;
- Het Rijk spreekt de intentie uit om voor deze tijdelijke impulsregeling een beleidsreservering in het Deltafonds te doen, waarvan timing en hoogte worden bepaald nadat het parlement heeft ingestemd met het wetsvoorstel voor wijziging van de Waterwet. Deze beleidsreservering wordt op zijn vroegst in de Rijksbegroting van 2021 zichtbaar;

- Het Rijk geeft aan als indicatie voor de omvang van deze beleidsreservering te denken aan een bedrag van in totaal tussen de € 150 en 250 miljoen, onder voorwaarde van concretisering van de opgaven en maatregelen;
- Het Rijk geeft reeds aan dat voor het beschikbaar stellen van deze middelen ten behoeve van de uitvoering van maatregelen, criteria worden gehanteerd die nog nader worden vastgesteld. In ieder geval zullen 'doeltreffendheid', 'doelmatigheid' en 'urgentie' als criteria worden gehanteerd;
- Het Rijk ziet bij deze beleidsreservering in het Deltafonds toe op het tegengaan van eventuele verdringing met de andere doelen van het Deltafonds, waaronder waterveiligheid;
- Het Rijk betrekt VNG, UvW en IPO bij de voorbereiding van de tijdelijke impulsregeling. Voor de uitwerking van de impulsregeling hanteert het Rijk in ieder geval de volgende uitgangspunten:
    - Alle gemeenten, waterschappen en provincies kunnen een beroep doen op de impulsregeling, als aan de voorwaarden van de regeling wordt voldaan;
    - Er wordt een balans gezocht tussen enerzijds het in staat stellen van alle gemeenten, waterschappen en provincies om een bijdrage van het Rijk te ontvangen en anderzijds prioritering binnen deze opgaven aan te brengen op basis van doeltreffendheid, doelmatigheid en urgentie (een vorm van ´trekkingsrechten´ waarbij voorstellen kunnen worden ingediend en een bijdrage wordt afgewogen op basis van een transparant proces met criteria);
    - Om in aanmerking te komen voor middelen dient sprake te zijn van cofinanciering door decentrale overheden;
    - Inzet is de regeling zo eenvoudig mogelijk te houden.

Artikel 4 Zoetwater en Ruimtelijke adaptatie

- Partijen constateren dat ca. € 60 miljoen van de Rijksmiddelen van totaal € 150 miljoen (2015 – 2021) die zijn uitgetrokken voor zoetwatermaatregelen naast doelen op het gebied van beschikbaarheid van zoetwater ook nu al helpen bij de aanpak van ruimtelijke adaptatie (droogte en wateroverlast);
- Partijen spannen zich in voor het tweede pakket zoetwatermaatregelen met Rijksmiddelen van in totaal € 150 miljoen voor de jaren 2022-2027 voorstellen te ontwikkelen waarbij de aanpak voor zoetwater/waterbeschikbaarheid eveneens bijdraagt aan de doelen van ruimtelijke adaptatie (droogte en wateroverlast). Maatregelen tegen droogte en wateroverlast zijn zowel in landelijk als stedelijk gebied aan de orde;
- Daar waar het gaat om ruimtelijke adaptatie zullen gemeenten worden betrokken bij de gebiedsprocessen van het Deltaprogramma Zoetwater en het traject rond waterbeschikbaarheid.

Artikel 5 Financiën

- VNG, UvW en IPO spreken af dat gemeenten, waterschappen en provincies, zoals beschreven in de investeringsagenda 'naar een toekomstbestendig Nederland' inzetten op een gezamenlijke bijdrage van ca. € 300 miljoen bovenop de reguliere investeringen voor inrichting en beheer voor de uitvoering van maatregelen voor ruimtelijke adaptatie;
- De afspraak dat gemeenten, waterschappen en provincies inzetten op deze gezamenlijke bijdrage voor de uitvoering van maatregelen voor ruimtelijke adaptatie leidt niet tot een uitgavenverplichting van de individuele gemeente, waterschap en provincie. Pas als een individuele gemeente, waterschap of provincie middelen uit de tijdelijke impulsregeling ontvangt, is cofinanciering door de betreffende partij nodig en pas dan leidt dat dus tot een uitgave van deze overheid;
- Inzet van het Rijk is een vergelijkbare bijdrage te bieden als de bijdrage die decentrale overheden beschikbaar stellen. Het Rijk zet derhalve in op een impuls van in totaal ca. € 300 miljoen. De bijdrage van het Rijk bestaat uit:
  - € 6,7 miljoen stimuleringsgeld voor procesondersteuning in 2018 - 2022 (zie artikel 1);
  - € 20 miljoen extra reservering voor met name procesondersteuning, kennisontwikkeling en –deling, pilots en de ondersteuning van alle decentrale overheden in 2019 - 2020 (zie artikel 2);
  - Een intentie voor een beleidsreservering uit het Deltafonds na wetswijziging. Het Rijk geeft daarvoor een indicatie van de omvang van in totaal € 150 - 250 miljoen (zie artikel 3);
  - Tweemaal circa € 60 miljoen vanuit Zoetwatermiddelen die mede de doelen van ruimtelijke adaptatie dichterbij kunnen brengen (eerste pakket 2015 - 2021, tweede pakket 2022 - 2027) (zie artikel 4).

Artikel 6 Slotbepalingen

- Deze bestuursovereenkomst treedt in werking op de dag na ondertekening door Partijen en eindigt na het aflopen van de nog voor te bereiden tijdelijke impulsregeling;
- Partijen spreken af om, op voorwaarde van de inwerkingtreding van de wijziging van de Waterwet en de concretisering van de opgaven en maatregelen, in 2020 nadere afspraken te maken als uitwerking van dit Bestuursakkoord. Partijen zullen bezien op welke wijze maatschappelijke organisaties bij deze uitwerking betrokken zullen worden;
- Partijen evalueren deze bestuursovereenkomst na inwerkingtreding van de wijziging van de Waterwet en de concretisering van de opgaven en maatregelen in 2021;
- Deze bestuursovereenkomst is niet in rechte afdwingbaar;
- Binnen tien dagen na ondertekening wordt deze bestuursovereenkomst gepubliceerd in de Staatscourant.

Aldus overeengekomen en ondertekend te Rotterdam, 20 november 2018.

Toelichting op de tekst en de begrippen

Tijdelijke impulsregeling
Bij de uitwerking van de tijdelijke impulsregeling worden VNG, UvW en IPO betrokken. Bij de concretisering van opgaven en maatregelen de komende jaren komen de regio´s tot concrete investeringsprojecten die vervolgens worden voorgesteld, beoordeeld en geaccordeerd op basis van criteria die bij de uitwerking van de regeling worden opgesteld. In het akkoord is al genoemd dat er, naast doelmatigheid en urgentie, in ieder geval sprake moet zijn van cofinanciering.
Dat betekent dat het Rijk een financiële bijdrage levert vanuit het Deltafonds, onder de voorwaarde dat de deelnemende partijen (gemeente(n), waterschap(pen) en provincie) zorgen voor cofinanciering. Wat dat betekent voor de verdeling van de cofinanciering onder deze partijen is aan deze partijen zelf. Indien één of meer van deze partijen geen deelgenoot is van deze cofinanciering, zal er ook geen rijksbijdrage aan die partijen beschikbaar worden gesteld.

Trekkingsrechten
In aanvulling op de in artikel drie voorgestelde balans tussen enerzijds de afspraak dat alle gemeenten, waterschappen en provincies in aanmerking kunnen komen voor een deel van het budget en anderzijds de prioritering binnen de opgaven, wordt afgesproken de benodigde regeling voor dit proces – inclusief eventuele aanvullende criteria - in nader overleg vorm te geven tussen Rijk, gemeenten, waterschappen en provincies.

Financiële verplichtingen
De afspraak dat gemeenten, waterschappen en provincies inzetten op een gezamenlijke bijdrage bovenop de reguliere investeringen voor inrichting en beheer voor de uitvoering van maatregelen voor ruimtelijke adaptatie leidt niet tot een uitgavenverplichting van de individuele gemeente, waterschap en provincie. Pas als een individuele gemeente, waterschap of provincie middelen uit de tijdelijke impulsregeling ontvangt, is cofinanciering door de betreffende partij nodig en pas dan leidt dat dus tot een uitgave van deze overheid. De verdeling van de inzet over de decentrale overheden volgt in de nadere uitwerking van het akkoord. Hierbij geldt expliciet de relatie met en afspraken uit de investeringsagenda ‘naar een duurzaam Nederland’.

Gelet op de provinciale en waterschapsverkiezingen in 2019 wordt nader geëxpliceerd dat het bestuursakkoord tot 2020 geen financiële verplichtingen met zich meebrengt voor de individuele decentrale overheden. In 2020 worden nadere afspraken gemaakt over overeen te komen financiële verplichtingen als de opgave inzichtelijk is gemaakt.

Dit is een uitgave van

Postbus 2090 | 2500 EX Den Haag
www.rijksoverheid.nl/ministeries/ienw

November 2018

Aanvullende afspraken

BESTUURS AKKOORD WATER

Het Rijk, het Interprovinciaal Overleg (IPO), de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), de Unie van Waterschappen (UvW) en de Vereniging van waterbedrijven in Nederland (Vewin) sloten in 2011 het Bestuursakkoord Water (BAW). Daarin is afgesproken om de doelmatigheid van het waterbeheer te vergroten. Minder bestuurlijke drukte, heldere verantwoordelijkheden, slim en kostenefficiënt samenwerken staan centraal in deze afspraken, die lopen tot 2021.

verder met ons water

Aanvullende afspraken

BESTUURS AKKOORD WATER

Aanvullende afspraken Bestuursakkoord Water

Samen verder met nieuwe ambities

Er is grote tevredenheid over de werking van het bestuursakkoord. Nationaal en regionaal is de samenwerking verbeterd, met als belangrijk resultaat dat de kosten voor het waterbeheer beheersbaar blijven. Nog niet alle doelen uit het BAW zijn gerealiseerd, maar ze zijn wel in zicht. Nieuwe ontwikkelingen vragen om een aantal aanvullende afspraken, om ervoor te zorgen dat Nederland ook in de toekomst de beschikking houdt over een veilig en duurzaam watersysteem. Zo maken de BAW-partners afzonderlijke afspraken over de onderwerpen klimaatadaptatie en waterkwaliteit. In dit addendum staan nieuwe en hernieuwde afspraken over de volgende onderwerpen:

1. **De kansen van de informatiesamenleving**
   De samenleving verandert snel onder invloed van technologie en digitalisering. Digitalisering is de belangrijkste bron van groei, innovatie en nieuwe bedrijvigheid. In de informatiesamenleving ontstaan nieuwe kansen, ook voor de watersector. Sturen met data en technologieën maakt het makkelijker om meer samen te werken en integraal te werken. We ontwikkelen een gezamenlijke visie en aanpak om de kansen van de informatiesamenleving beter te benutten.

2. **De risico's van digitale dreigingen**
   Tegenover de kansen van digitalisering staan bedreigingen, bijvoorbeeld op het gebied van cybersecurity. Cybercrime, cyberspionage en cybersabotage kunnen systemen en processen verstoren, met grote gevolgen voor de volksgezondheid, veiligheid en economie. Deze digitale bedreigingen vragen van de waterpartners om een gezamenlijke aanpak en inspanning.

3. Het succes van regionale samenwerking tussen gemeenten, waterschappen en drinkwaterbedrijven

Gemeenten, waterschappen en drinkwaterbedrijven werken in heel Nederland – verspreid over 49 regio's – samen aan het regionale waterbeheer. Door kennis te delen, taken gezamenlijk uit te voeren en investeringen op elkaar af te stemmen, zijn al veel doelstellingen uit het BAW gerealiseerd. Nu gaan we volgende stappen zetten om het waterbeheer verder te professionaliseren en om de personele kwetsbaarheid van onze organisaties te verminderen.

4. Implementatie van de Omgevingswet in de waterketen

In 2021 treedt de Omgevingswet in werking. De nieuwe wet biedt de waterpartners kansen – dankzij verdere versterking van de samenwerking - om meer regionaal maatwerk te leveren. De consequenties van de Omgevingswet voor het stedelijk waterbeheer en de drinkwatersector zijn groot. Gezamenlijk willen we zorgen voor een goede implementatie van de wet en de regionale afstemming daarover.

Uitvoering

De BAW-partners zetten zich in om deze aanvullende afspraken op het Bestuursakkoord Water uit te voeren. De samenwerking tussen partijen vindt plaats in bestaande of nieuw op te richten werkgroepen. De Stuurgroep Water is verantwoordelijk voor de uitvoering van deze afspraken en bewaakt de voortgang.

1. Bruikbare en toegankelijke data en informatie binnen de watersector

In het waterbeheer spelen ICT en digitalisering een belangrijke rol. Meer en meer ontstaat daarbij oog voor het strategisch belang en de waarde van data en informatie. Dit belang neemt toe in een maatschappij die steeds meer digitaal functioneert en waarin innovatieve technieken en software nieuwe mogelijkheden bieden.

Data en informatievoorziening

De kwaliteit van data, eenvoudige ontsluiting van data en een hoogwaardige informatievoorziening zijn cruciaal voor de watersector. De beheerders en drinkwaterbedrijven willen op elkaars informatie kunnen vertrouwen en deze informatie onderling eenvoudig kunnen vergelijken en gebruiken.
Data zijn nodig voor:

- inzicht in het functioneren van watersystemen (niveau van dienstverlening);
- een betere onderbouwing van maatregelen (investeringen en integraal beheer);
- doelmatiger werken (kwaliteit, eenduidigheid en beschikbaarheid van data);
- het verminderen van kwetsbaarheid (goede vastlegging van data, los van de menselijke factor en betere samenwerking);
- innovatie (nieuwe datatoepassingen en werkwijzen).

Het doel van de BAW-partners is om te bereiken dat data en informatie op orde zijn en dat informatie - ten behoeve van taakuitoefening en samenwerking - goed wordt ontsloten, door afspraken te maken over standaardisatie en afstemming. Met een verdere professionalisering, de noodzakelijke standaardisatie en meer open en uniforme ontsluiting van data zijn aanvullende efficiencyvoordelen te bereiken. Conform de Algemene Verordening Gegevensverwerking (AVG) werken de BAW-partners vanuit het principe van privacy en security by design.

De BAW-partners hebben de afgelopen jaren al samengewerkt bij het ontwikkelen van standaarden en bij het eenduidig toegankelijk maken van data, bijvoorbeeld in het Informatiehuis Water, het Opdrachtgeversforum, Geonovum en bij NEN. We versterken de lopende ontwikkelingen, zoals beter en meer meten, analyse van big data, het ontwikkelen van zelflerende algoritmen en het bevorderen van onbelemmerde gegevensuitwisseling.

Belangrijk uitgangspunt is het scheiden van databeheer en toepassing. Hierdoor hebben de bronhouders grip op de kwaliteit, toegang en het gebruik van data. Marktpartijen hebben profijt van de beschikbaarheid van grote hoeveelheden data over zeer verschillende aspecten. De beveiliging van data is een bijzonder aandachtspunt.

Technologische vernieuwingen maken het voor burgers steeds gemakkelijker om toegang te krijgen tot overheidsinformatie en om invloed uit te oefenen op de taken van de overheid. Overheidsinstanties maken ook steeds meer informatie (actief) openbaar, omdat zij transparant willen opereren. Ze zijn open over de wijze waarop zij met data omgaan. Voorbeelden hiervan in de watersector zijn de digitale agenda 2020 en de visie 'Common Ground' van de VNG, het Gegevenswoordenboek Stedelijk Water van Stichting RIONED en het Digikompas van de Unie van Waterschappen. Het verder ontwikkelen van open datastandaarden - zoals de Aquostandaard - sluit hier naadloos bij aan.

Gegevenswoordenboek Stedelijk Water
Mensen, systemen en software moeten elkaars taal spreken om te kunnen samenwerken. Vaste definities en eenduidig gebruik zijn de kern van (informatie)uitwisseling zonder problemen. Het Gegevenswoordenboek Stedelijk Water van Stichting RIONED regelt dit voor stedelijk waterbeheer en riolering. Het is een digitale verzameling van gestandaardiseerde definities van alle objecten, hun kenmerken en de onderlinge relaties. Het delen en toepassen van gegevens en informatie wordt daarmee eenvoudiger. Dit voorkomt verwarring, geeft hogere gegevenskwaliteit, leidt tot meer inzicht in systemen en bespaart tijd en geld bij alle partijen.

Afspraken op een rij

- Als waterpartners bundelen we onze krachten om te ontdekken, te onderzoeken, te leren en ervaringen te delen op het gebied van innovatie en (technologische) ontwikkelingen. Onderwerpen zijn onder meer het gebruik van drones, satellietdata, sensoren, big data, robotica, blockchain, cloud services en virtual reality.
- We komen in 2019 tot een gezamenlijke visie op het gebruik en de ontsluiting van data, de benodigde (model)infrastructuur en de financiering. Hierbij krijgen interoperabiliteit, (open) data delen, standaarden toepassen, hergebruik van beschikbare toepassingen, beveiliging van data en de wettelijke kaders die gelden voor het delen van data (zoals de AVG en de Drinkwaterwet) expliciet aandacht.
- We onderzoeken in 2019 of in de toekomst (verdergaande) samenwerking - op basis van de gezamenlijke visie - mogelijk is op het gebied van informatievoorziening en gegevensbeheer binnen de processen van het waterbeheer. Daarbij zal ook besproken worden hoe operationalisering en verankering het beste kunnen plaatsvinden, waarbij onder meer de basisregistraties en het DSO als voorbeelden dienen.
- Daarnaast onderzoeken we in de komende twee jaar (2019-2020) koppelingen tussen de instrumenten en datamodellen via gestandaardiseerde protocollen en standaard uitwisselformaten.
- De samenwerkingsregio's in de waterketen geven in het kader van professionalisering, expliciet aandacht aan de noodzakelijke ontwikkelingen om bruikbare en toegankelijke informatie binnen de watersector te krijgen.

Uitvoering

Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat neemt het initiatief voor de oprichting van een werkgroep, die de afspraken praktisch uitwerkt en toeziet op de uitvoering en voortgang. In deze werkgroep zijn alle waterpartners vertegenwoordigd.

PHILIPS
PHILIPS
F-Secure.
Protecting the irreplaceable
TOP10/24H
24H
20.07.2016
16:12:50

2. Cybersecurity binnen de watersector

Tegenover de kansen die de informatiesamenleving biedt, staan ook risico's. De Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid geeft aan[1] dat Nederland bloot staat aan bedreigingen, die voortkomen uit cybercrime, cyberspionage en cybersabotage. Ons watersysteem kan kwetsbaar zijn. Cyberaanvallen, maar ook menselijk of technisch falen, kunnen significante gevolgen hebben voor de waterbeheerprocessen:

- het waterkeren en kwantitatief beheer van oppervlaktewater (sluizen, stuwen, gemalen en keringen);
- de openbare drinkwatervoorziening door drinkwaterbedrijven (inname, zuivering, kwaliteitscontrole en transport);
- het beheer van de waterketen (zoetwatervoorziening, afvalwatertransport en -zuivering).

Als processen worden verstoord of uitvallen, kan dit gevaren opleveren voor de volksgezondheid, veiligheid en economie. Het kan leiden tot ontwrichting van de Nederlandse samenleving. We werken daarom aan het in beeld brengen van de bedreigingen en kwetsbaarheden van digitalisering en het terugbrengen van de risico's.

Om de bedreigingen en kwetsbaarheden van digitalisering het hoofd te bieden, versterken we de samenwerking op het gebied van digitale veiligheid. Hierbij sluiten we aan bij de landelijke aanpak van cybersecurity[2].

We gaan het principe van 'security by design' zoveel mogelijk toepassen. Dat wil zeggen dat we bij de ontwikkeling en het beheer van informatievoorziening vanaf het begin nadenken over de mogelijke risico's en consequenties/maatregelen.

[1] Cybersecuritybeeld Nederland 2017

[2] De landelijke aanpak cybersecurity is gebaseerd op het wetsvoorstel Wet Digitale overheid, het wetsvoorstel Wet beveiliging netwerk- en informatiesystemen (de 'Cybersecuritywet'), de Nationale Cybersecurity Strategie, de Nederlandse Cybersecurity Agenda en de Roadmap Digitaal Veilige Hard- en Software. Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat werkt hierin samen met het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, het ministerie van Justitie en Veiligheid en het ministerie van Economische Zaken en Klimaat.

Beoordeling van vitale processen

In het licht van de kwetsbaarheden en bedreigingen, waaronder cyberdreigingen, kijken we kritisch naar de continuïteit van onze eigen processen en bewaken deze. Onderdelen van de watersector, zoals de drinkwatervoorziening en onderdelen van het hoofdwatersysteem behoren tot de Nederlandse vitale infrastructuur. Daarmee vallen ze onder andere onder de reikwijdte van het wetsvoorstel Wet beveiliging netwerk- en informatiesystemen (Wbni, voorheen 'de Cybersecuritywet' genoemd). Doormiddel van vitaliteits-beoordelingen onderzoeken we of een proces vitaal is. Deze vitaliteitsbeoordelingen volgen uit de Strategie Nationale Veiligheid die gericht is op het vergroten van de weerbaarheid van vitale sectoren.

Voor de processen waterkeren en waterbeheren voeren we in 2019 een update uit van de vitaliteits-beoordeling voor regionale wateren. Daarnaast wordt nu een vitaliteitsbeoordeling uitgevoerd voor het proces (afval)watertransport en waterzuivering, die eveneens in 2019 zal worden afgerond. Op basis van de uitkomsten uit de vitaliteitsbeoordelingen worden in een roadmap vitale aanbieders aangemerkt en dreigingen geïdentificeerd. Op basis van die uitkomsten treden de partijen in overleg en formuleren waar nodig passende maatregelen.

Sectorbrede analyse cybersecurity

Om een beter beeld te hebben bij de relevante dreigingen en risico's voeren we vóór 2020 een sectorbrede afhankelijkheids- en kwetsbaarheidsanalyse cybersecurity uit die onderlinge vitale (keten)afhankelijkheden vaststelt, zowel voor de kantoorautomatisering als de procesautomatisering.

Kennisontwikkeling en innovatie

Voor de aanpak van cyberdreiging en om het niveau van de kwaliteit van dienstverlening te verhogen, zijn kennisontwikkeling en innovatie essentieel voor de watersector. De BAW-partners organiseren dit nu voornamelijk vanuit hun eigen perspectief. Om cyberdreigingen efficiënt en snel het hoofd te kunnen bieden, is meer samenwerking nodig. We zetten belangrijke stappen om kennisontwikkeling en innovatie verder te ontwikkelen en om kennisdeling te intensiveren. We stellen relevante opgebouwde kennis en producten op een laagdrempelige manier aan elkaar beschikbaar, zodat we van elkaar kunnen leren en ontwikkelde zaken kunnen hergebruiken. Dit gebeurt met inachtneming van de noodzakelijke vertrouwelijkheid en wettelijke kaders.
De Information Sharing and Analysis Centres (ISAC's) van de watersector gaan in 2018-2019 intensiever samenwerken en worden ingezet als 'kennishub' voor de gehele sector. De ISAC's zijn publiek-private samenwerkingsverbanden, die oplossingen formuleren voor de aanpak van cyberdreigingen en kwetsbaar-heden. Ook het Security Operations Center van Rijkswaterstaat (SOC-RWS) – dat nauw samenwerkt met de watersector op operationeel niveau – is mogelijk uit te breiden naar andere sectoren (bijv. transport).
Het SOC-RWS wil meer kennis van partijen bundelen en daarmee de samenwerking met waterschappen, provincies en organisaties zoals ProRail naar een volgend niveau brengen. In rijksverband is het SOC-RWS onderdeel van het Joint-SOC.

Computer Emergency Response Team Watermanagement (CERT WM)
Rijkswaterstaat en de waterschappen werken samen aan cyberveiligheid in het zogenoemde Computer Emergency Response Team Watermanagement (CERT WM). De waterschappen leveren inzet van medewerkers aan het CERT WM, dat is gehuisvest in het Security Operation Center (SOC) van Rijkswaterstaat. In de samenwerking worden nationale en internationale adviezen over kwetsbaarheden in ICT-systemen geleverd aan Rijkswaterstaat en de waterschappen. Deze adviezen komen onder andere van het Nationaal Cyber Security Center. Ook zorgt het SOC dat kennis over cybersecurity en SOC monitoring wordt overdragen aan de medewerkers van de waterschappen.

Zorgplicht

Alle partijen binnen de watersector hebben programma's om digitale veiligheid te verbeteren. Die kennen in elk geval drie sets van maatregelen:

1. De eerste set is gericht op het zoveel mogelijk voorkomen van cyberaanvallen en cyberincidenten.
2. Omdat dit nooit helemaal kan worden voorkomen, zijn als tweede set ook detectiemaatregelen nodig.
3. Als derde set zijn mitigerende maatregelen nodig om nadelige gevolgen en doorwerking van een incident te beperken.

Ten aanzien van hun zorgplicht spreken de BAW-partners af dat zij op het gebied van cybersecurity in 2021 hun baseline informatiebeveiliging op orde hebben. In de tussentijd werken ze aan het mitigeren van risico's die uit de sectorbrede afhankelijkheids- en kwetsbaarheidsanalyse komen.
Voor de drinkwaterbedrijven behelst de toekomstige Wet beveiliging netwerk- en informatiesystemen onder meer een meldplicht voor ICT-inbreuken en een aantoonbare zorgplicht voor netwerk- en informatiebeveiliging. De drinkwaterbedrijven geven aan hun zorgplicht invulling door de beveiligingsnorm voor de procesautomatisering, die door de sector is opgesteld en door de minister van Infrastructuur en Waterstaat moet worden goedgekeurd. Naleving van de zorgplicht voor drinkwaterbedrijven wordt aangetoond door middel van een externe audit. De resultaten van de audit worden opgenomen in het leveringsplan dat drinkwaterbedrijven minimaal elke vier jaar opstellen en ter accordering voorleggen aan de Inspectie Leefomgeving en Transport.

Baseline informatiebeveiliging

Het Rijk, gemeenten, provincies en waterschappen hebben elk hun eigen baseline voor informatiebeveiliging. We streven naar een gemeenschappelijke Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) per 1-1-2019. Daarnaast is de doelstelling te komen tot een vereenvoudigde auditsystematiek voor zowel de kantoorautomatisering als de procesautomatisering.
De baselines (inclusief de BIO) richten zich vooral op de beveiliging van de kantoorautomatisering en minder op de procesautomatisering. Voor de procesautomatisering worden separaat aanvullende afspraken gemaakt in de werkgroep procesautomatisering bij het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK).

Financiering

Van de in het Regeerakkoord ter beschikking gestelde middelen voor versterking van de cybersecurity, zet het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat een deel in voor de watersector. Dit geld is bedoeld voor kennisontwikkeling en innovatie, risicobeoordeling, cyberstrategie, standaardisering, monitoring en capaciteitsopbouw.

Afspraken op een rij

- We versterken de samenwerking binnen de watersector op het gebied van cybersecurity.
- Voor de processen waterkeren en waterbeheren voeren we in 2019 een update uit van de vitaliteitsbeoordeling en zal er een vitaliteitsbeoordeling voor de processen waterkwaliteit, (afval)watertransport en waterzuivering zijn uitgevoerd.
- Om een beter beeld te hebben bij de relevante dreigingen en risico's, voeren we vóór 2020 een sectorbrede afhankelijkheids- en kwetsbaarheidsanalyse cybersecurity uit die onderlinge vitale (keten) afhankelijkheden vaststelt.
- In 2019 en 2020 formuleren we passende maatregelen bij de uitkomsten van de vitaliteits-beoordelingen en de sectorbrede afhankelijkheids- en kwetsbaarheidsanalyse.
- Verdere invoering van het basisniveau informatiebeveiliging (baselines) en ontwikkeling van aanvullende eisen voor procesautomatisering, zodat de informatiebeveiliging in 2021 op orde is.
- Voor de besteding van beschikbare middelen stellen we in 2019 een voorstel op. Uitgangspunt daarbij is dat betrokken partijen zelf de implementatie van beheersmaatregelen financieren.

Uitvoering

Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat coördineert het proces tussen de waterpartners om hun krachten op het gebied van cyberveiligheid te bundelen. De waterpartners zijn vertegenwoordigd in de werkgroep cybersecurity, die met de uitwerking van de afspraken aan de slag gaat. We sluiten aan bij de landelijke aanpak van cyberdreigingen door het ministerie van BZK en het ministerie van JenV.

3. Samenwerking tussen gemeenten, waterschappen en drinkwaterbedrijven

Gemeenten en waterschappen werken in heel Nederland – verspreid over 49 regio's – samen aan het regionale waterbeheer. In vrijwel alle regio's zijn ook de drinkwaterbedrijven bij deze samenwerkingsverbanden aangesloten. De samenwerking is gericht op de 3 K's: kostenbesparingen (efficiency), het verhogen van de kwaliteit van de dienstverlening en het verminderen van de personele kwetsbaarheid. De BAW-doelstellingen die tot nu toe zijn gerealiseerd op het gebied van efficiency en kostenbesparingen, maken het mogelijk om nu volgende stappen te zetten in de samenwerking.
De komende jaren richten de regio's zich in het bijzonder op de thema's kwetsbaarheid en kwaliteit (professionaliteit). Ondanks de toenemende investeringen voor waterkwaliteit, klimaat en energie, blijven de waterpartners zich inspannen voor een gematigde tariefstijging. Kostenbewust en kosteneffectief handelen is en blijft het uitgangspunt.
De regio's zetten de samenwerking voort. De ervaringen, proceskennis, vaardigheden en netwerken worden ingezet om snel en efficiënt voortgang te realiseren rond opgaven zoals ruimtelijke adaptatie en de verbetering van de waterkwaliteit.

Personele kwetsbaarheid

Bij personele kwetsbaarheid gaat het niet alleen over kleine organisaties, waarbij één of enkele medewerkers de beheertaken verzorgen. Voor alle organisaties geldt dat de steeds complexere taken om de aanwezigheid vragen van specifieke kennis en samenwerkingscompetenties bij professionals. En dat terwijl veel ervaren medewerkers de komende jaren met pensioen gaan en de krapte op de arbeidsmarkt voor technisch personeel groeit.

Nationaal Watertraineeship

De watersector heeft professionals nodig met een frisse blik die over grenzen heen kijken. Het Nationaal Watertraineeship speelt in op deze behoefte en biedt pas afgestudeerden een unieke en aantrekkelijke start van hun watercarrière. De trainees ontwikkelen hun vaardigheden binnen een persoonlijk leiderschapsprogramma. In de special Stedelijk Water volgen ze vakinhoudelijke opleidingen en hebben ze toegang tot de nieuwste kennis. Door integraal te denken en 'state of the art' kennis toe te passen, dragen Stedelijk Watertrainees bij aan oplossingen van de toekomst. Juist waar het gaat om klimaatadaptatie, behoud van droge voeten, aanleg en onderhoud van kostbare assets. Om onze samenleving dus!

Kwaliteit: professionaliseren van het beheer

De regionale waterpartners willen de kwaliteit van hun dienstverlening verhogen. Het gaat om een aantal beheeraspecten op het gebied van drinkwater, afvalwater en stedelijk waterbeheer. De waterpartners hanteren steeds meer een integrale benadering en aanpak. Water is met veel maatschappelijke functies verbonden en verweven, zoals ruimtelijke inrichting, leefomgeving, natuur, gezondheid en economie. We kijken niet alleen naar het watersysteem, maar ook naar de interacties met de gehele openbare ruimte, om uiteindelijk het totale systeem beter te laten functioneren.
Door gezamenlijk te meten en te monitoren, wordt het inzicht in de toestand en het functioneren van voorzieningen vergroot. Voor het beheer daarvan zijn betrouwbare data, analyses en inzichten onmisbaar om een juiste afweging te kunnen maken tussen kosten, effect en risico's (asset management).
Samen brengen we het gegevensbeheer op orde en standaardiseren we de uitwisseling van gegevens. Hiermee leggen we het fundament voor doelmatige beheer- en investeringsbeslissingen.
Provincies hebben een belangrijke rol in het aanwijzen en beschermen van grondwatervoorraden voor de drinkwatervoorziening. De zorgplicht drinkwater en de verantwoordelijkheden die gemeenten en waterschappen dragen voor een goede kwaliteit van grond- en oppervlaktewater als bron voor drinkwater (inclusief benedenstrooms drinkwaterbelang), vragen om goede afstemming en samenwerking tussen gemeenten, waterschappen en drinkwaterbedrijven.

Belemmerende regelgeving

Bestaande regelgeving op het gebied van bijvoorbeeld aanbestedingen, btw en de vennootschapsbelasting, maar ook regels voor hergebruik van grondstoffen, zorgen er in de praktijk voor dat maatschappelijk gewenste samenwerkingen niet tot stand komen. Veel van deze belemmeringen zijn het gevolg van Europese regelgeving, die moeilijk zijn weg te nemen. Niettemin is blijvende aandacht voor knellende wet- en regelgeving nodig.

Afspraken op een rij

- Vanuit de samenwerkingsregio's worden de banden met regionale opleidingsinstituten aangehaald. De waterbeheerders bieden aan studenten mogelijkheden voor stages en afstudeeropdrachten aan. Zowel de praktijkgerichte opleidingen als de onderzoeksgerichte opleidingen zijn hierbij in beeld.
- We beschouwen kritisch de omvang en samenstelling van het personeelsbestand dat zich met water-opgaven bezig houdt en bezien de mogelijkheden om als individuele organisatie dan wel gezamenlijk vakkennis en vaardigheden te versterken.
- We formuleren regionale doelstellingen op het gebied van het verminderen van kwetsbaarheid, de kwaliteit van het beheer en de invulling van zorgplichten.
- Vanuit een gestandaardiseerd gegevensbeheer worden op landelijk niveau gegevens geanalyseerd, zoals bijvoorbeeld de faalkans van rioolbuizen. De bevindingen kunnen regionaal worden gebruikt om doelmatige vervangingsinvesteringen (asset management) te bepalen.
- Gemeenten en waterschappen brengen de kwetsbaarheid van de eigen infrastructuur bij grote overstromingen (vanuit de zee, rivieren of het regionaal watersysteem) in beeld. Uiterlijk in 2020 worden plannen geformuleerd om de kwetsbaarheid van de waterketeninfrastructuur, voor zover doelmatig, te verminderen.
- Blijvende inzet voor het wegnemen van belemmerende regelgeving (zoals BTW, vennootschapsbelasting, regels voor hergebruik van grondstoffen) is van belang voor vergaande samenwerking tussen gemeenten, waterschappen en drinkwaterbedrijven.

Uitvoering

De afspraken worden door de waterpartners uitgevoerd onder regie van de Stuurgroep Drinkwater-, Riolering- en Afvalwaterbeleid en in afstemming met het Kernteam Samenwerking Waterketen.

4. Implementatie Omgevingswet in de waterketen

De Omgevingswet die in 2021 in werking treedt, biedt de regionale waterbeheerders veel kansen om de samenwerking te versterken en regionaal maatwerk te leveren. De nieuwe wet heeft grote gevolgen voor het stedelijk waterbeheer en de drinkwatersector. Er komen minder regels. Door gezamenlijk aan de implementatie van de Omgevingswet te werken en daarop te anticiperen, kunnen de waterpartners goed regionaal beleid opstellen en maatregelen uitvoeren.

Implementatie Omgevingswet

Van alle dereguleringen onder de Omgevingswet, is die op het gebied van water het grootst. Met de Omgevingswet vervalt een groot aantal lozingsregels met als gevolg dat gemeenten en waterschappen zelf lozingsregels zullen stellen in het omgevingsplan respectievelijk de waterschapsverordening. Voor gemeenten vervalt de verplichting om een rioleringsplan op te stellen. Voorkomen moet worden dat deze deregulering leidt tot een nieuwe regulering op regionaal niveau. Door gezamenlijk te werken aan implementatie van de Omgevingswet kan goed regionaal beleid worden opgesteld en kunnen maatregelen worden uitgevoerd.

Afspraken op een rij

- Gemeenten en provincies formuleren het beleid voor de invulling van de taken die voortvloeien uit de zorgplichten voor het stedelijk afvalwater, hemelwater en grond- en oppervlaktewater, de maatschappelijke doelen van het stedelijk waterbeheer en de waterketen, de bescherming van waterbronnen voor menselijke consumptie én het beleid voor historische bodem- en grondwaterverontreinigingen en nemen dat waar nodig/relevant op in omgevingsvisies. Waterschappen leveren op basis van de huidige waterbeheerplannen, en straks op basis van de waterbeheerprogramma's, hun inbreng aan gemeenten en provincies. Het strategisch en operationeel grondwaterbeheer wordt samenhangend opgepakt door de decentrale overheden in samenspraak met het drinkwaterbedrijf.
- De nadere uitwerking van het beleid vindt plaats in de verschillende (al dan niet wettelijk voorgeschreven) programma's, bestuurlijke afspraken en - waar nodig - verordeningen. Waar effecten kunnen optreden voor drinkwaterbronnen en/of infrastructuur worden drinkwaterbedrijven betrokken.
- Op de schaal van de samenwerkingsregio's blijven gemeenten en waterschappen op basis van gelijkwaardigheid gezamenlijk invulling geven aan beleidsvoorbereiding en investerings¬programmering voor het stedelijk waterbeheer, waaronder de waterketen. Hierbij staan de maatschappelijke doelen centraal, zoals continuïteit en kwaliteit van de drinkwatervoorziening en afvalwaterverwerking, het voorkomen van wateroverlast en de zorg voor een goede waterkwaliteit. De gemeentelijke 'waterzorgplichten' worden idealiter concreet gemaakt in een (facultatief) water- en rioleringsprogramma of een ander programma waarin deze zorgplichten worden ingebed.
- Er wordt een specifiek traject in gang gezet, gericht op waterprofessionals bij gemeenten en waterschappen, gericht op stedelijk waterbeheer, om hen te ondersteunen bij de implementatie van de Omgevingswet. Op grond van de zorgplicht drinkwater worden de drinkwaterbedrijven daarbij als expert betrokken.
- Door de nationale decentralisatie van lozingsregels voor huishoudens en veel typen bedrijven, moeten de waterketenpartijen lokaal een afweging maken over welke regels wel en niet lokaal worden toegepast (lokaal maatwerk). Afstemming en gezamenlijke uitwerking vinden plaats binnen de bestaande regionale samenwerking. Hierbij wordt rekening gehouden met het feit dat lokale besluiten bovenregionale respectievelijk benedenstroomse consequenties kunnen hebben.

Uitvoering

De afspraken worden door de waterpartners uitgevoerd onder regie van de Stuurgroep Drinkwater-, Riolering- en Afvalwaterbeleid.

verder met ons water

Dit is een uitgave van

UNIE VAN WATERSCHAPPEN

Interprovinciaal Overleg ipo

Vewin
Vereniging van waterbedrijven in Nederland

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

VNG

Postbus 2090 | 2500 EX Den Haag
www.rijskoverheid.nl/ministeries/ienw

November 2018

Grondwater-
beschermingsgebied
Stiltegebied

Bronvermelding fotografie:
Ton Poortvliet (foto omslag), Aad Meijer (p7-8), Theo Bos (p17-18),
Tineke Dijkstra (p21), Henri Cormont (p24-25) en Tom Pilzecker (p28).

AGENDA EN STUKKEN RAADSVERGADERING

WESTLAND,

19 FEBRUARI 2019

INGEKOMEN STUKKEN VERZAMELING 2019

Behandeladvies 1 – Voor kennisgeving aannemen (V.k.a.)		
1.1		*Op verzoek van de fractie WV geagendeerd meerdere commissies (zie 2.2)*
1.2	G19-000109	Schrijven Oranjecomite d.d. 14-01-19 inzake dank steun evenement Koningsnacht en Koningsdag 2019
1.3	G19-000111	Schrijven HINT d.d. 14-01-19 inzake dorpsinfo
1.4	G19-000114	Schrijven gemeente Meierijstad d.d. 14-01-19 inzake aangenomen motie kinderpardon
1.5	G19-000208	Schrijven Oranjecomité d.d. 09-01-19 inzake bezwaarschrift tegen niet doorgang mogen vinden Koningsnacht 2019 Kwintsheul
1.6	G19-000217	Schrijven inwoner d.d. 18-01-19 inzake Honderdland
1.7	G19-000250	Schrijven Talk About Tech d.d. 23-01-19 inzake gevolgen 5G technologie
1.8		*Op verzoek van de fractie WV geagendeerd meerdere commissies (zie 2.3)*
1.9	19-0016568	Schrijven college d.d. 29-01-19 inzake evaluatie jaarwisseling 2018-2019
1.10	G19-000245 G19-000322	Schrijven RKC d.d. 23-01-19 inzake start onderzoek informatie beveiliging
1.11	G19-000285 G18-003410	Schrijven RKC d.d. 30-01-19 inzake aanbieding Jaarplan 2019
1.12		*Op verzoek van de fractie WV geagendeerd meerdere commissies (zie 2.4)*
1.13	G19-000343	Schrijven VZHG d.d. 05-02-19 inzake Nieuwsbrief
1.14	18-0304291 18-0251091	Schrijven college d.d. 04-01-19 inzake Informatiebeveiligingsbeleid 2018-2021
1.15	18-0094747 18-0180483 18-0165330 18-0165268	Schrijven college d.d. 07-02-19 inzake kennisgeving voorontwerp bestemmingsplan Rozemarijn 1, Wateringen
1.16	19-0009721 18-0268665	Schrijven college d.d. 07-02-19 inzake jaarverslag Leerplicht RMC 2017-2018
1.17	G19-000328	Schrijven ISW d.d. 01-02-19 inzake nieuwe directeur
1.18	G19-000435	Schrijven gez. organisaties en werkgroepen d.d. 18-02-19 inzake evenementennota
1.19	G19-000442	Schrijven VNO-NCW / Glastuinbouw Nederland d.d. 19-02-19 inzake huisvesting arbeidsmigranten
1.20	G19-000444	Schrijven BIZ d.d. 19-02-19 inzake Kerklaan 7

Behandeladvies 2 – Agenderen in de raadscommissie onder verzamelagendapunt "Bespreken Ingekomen Stukken"			
2.1	19-0017781	Schrijven college d.d. 04-02-19 inzake opdrachtverstrekking inzameling huishoudelijke afvalstoffen	Reeds geagendeerd in de cie EFO 06-02-19
2.2	G19-000108	Schrijven Right to Challenge d.d. 12-01-19 inzake routeplanner	Rc MO
2.3	G19-000275	Nederlands Centrum Jeugdgezondheid d.d. 29-01-19 inzake Alliantie Kinderarmoede	Rc MO
2.4	18-0309048	Schrijven college d.d. 31-01-19 inzake Decembercirculaire 2018	Rc EFO

Behandeladvies 3 – Ter afdoening in handen stellen van het college met plaatsing reactie op Lijst Uitgaande Stukken (LUS) *(kan niet geagendeerd worden alleen via de LUS)*		
3.1	G19-000104	Schrijven BIZ Naaldwijk d.d. 11-01-19 inzake winkelrijk op evenementenbeleid
3.2	G19-000089 G19-000090	Schrijven VNG d.d. 10-01-19 inzake openstelling vacatures bestuur en commissies
3.3	G19-000118	Schrijven inwoner d.d. 14-01-19 inzake verzoek oplossing aanhoudende overlast jongeren Havenstraat Monster
3.4	G19-000123 G19-000124	Schrijven VNG d.d. 1-01-19 inzake bepalen kiesgerechtigden per waterschap
3.5	G19-000130	Schrijven Gemeentevannu d.d. 16-01-19 inzake persbericht nieuw initiatief van en voor gemeente ambtenaren
3.6	G19-000212 t/m G19-000216	Schrijven VNG d.d. 18-01-19 inzake modelregelingen rechtspositie college en raad
3.7	G19-000262	Schrijven VNG d.d. 23-01-19 inzake actualiteiten hulpmiddelen Wmo
3.8	G19-000269	Schrijven inwoner d.d. 24-01-19 inzake glasvezel locatie Santhorsthof 50
3.9	G19-000280 t/m G19-000282	Schrijven VNG d.d. 28-01-19 inzake bestuursakkoord klimaatadaptatie en aanvullende bestuurlijke afspraken water
3.10	G19-000270	Schrijven inwoner d.d. 24-01-19 inzake klacht mbt niet beantwoorden schrijven
3.11	G19-000347	Schrijven De Heulse Aanpak d.d. 06-02-19 inzake visie op ontwikkeling de Driesprong
3.12	G19-000367	Schrijven inwoner d.d. 10-02-19 inzake centrumplan Monster

Behandeladvies 4 – Ter afdoening in handen stellen van het college ter voorbereiding van een raadsvoorstel		
4.1	G19-000125	Schrijven inwoner d.d. 15-01-19 inzake zienswijze obp 1e herziening Honderdland fase 2
4.2	G19-000129	Schrijven inwoner d.d. 16-01-19 inzake zienswijze obp 1e herziening Honderdland fase 2
4.3	G19-000134	Schrijven inwoner d.d. 16-01-19 inzake zienswijze obp 1e herziening Honderdland fase 2
4.4	G19-000135	Schrijven inwoner d.d. 16-01-19 inzake zienswijze obp 1e herziening Honderdland fase 2

4.5	G19-000136	Schrijven inwoner d.d. 16-01-19 inzake zienswijze obp 1e herziening Honderdland fase 2
4.6	G19-000137	Schrijven inwoner d.d. 17-01-19 inzake zienswijze obp 1e herziening Honderdland fase 2
4.7	G19-000148	Schrijven Maasdijkse Belangenvereniging d.d. 17-01-19 inzake zienswijze obp 1e herziening Honderdland fase 2
4.8	G19-000150	Schrijven inwoner d.d. 17-01-19 inzake zienswijze obp 1e herziening Honderdland fase 2
4.9	G19-000151	Schrijven inwoner d.d. 17-01-19 inzake zienswijze obp 1e herziening Honderdland fase 2
4.10	G19-000157	Schrijven inwoner d.d. 17-01-19 inzake zienswijze obp 1e herziening Honderdland fase 2
4.11	G19-000173	Schrijven inwoner d.d. 17-01-19 inzake zienswijze obp 1e herziening Honderdland fase 2
4.12	G19-000174	Schrijven inwoner d.d. 17-01-19 inzake zienswijze obp 1e herziening Honderdland fase 2
4.13	G19-000206	Schrijven inwoner d.d. 17-01-19 inzake zienswijze obp 1e herziening Honderdland fase 2
4.14	G19-000207	Schrijven inwoner d.d. 17-01-19 inzake zienswijze obp 1e herziening Honderdland fase 2

Behandeladvies 5 – Reeds in handen van het college met eventueel plaatsing reactie op Lijst Uitgaande Stukken (LUS)		
5.1	G19-000080	Schrijven Raad van State d.d. 09-01-19 inzake uitnodiging behandeling beroep Rijnvaart
5.2	G19-000301	Schrijven Raad van State d.d. 30-01-19 inzake uitnodiging hoorzitting Yunus Emre

Ingekomen artikel 42-vragen		**afhandeling**
1.	G19-000120 Art. 42-vraag gesteld door de fractie WV d.d. 15-01-18 inzake overlast jongeren centrum Monster	
2.	G19-000126 Art. 42-vraag gesteld door de fractie WV d.d. 16-01-19 inzake speeltuin Zandevelt ’s-Gravenzande	
3.	G19-000127 Art. 42-vraag gesteld door de fractie D66 d.d. 16-01-19 inzake gevolgen Brexit voor Westland	
4.	G19-000131 Art. 42-vraag gesteld door de fractie WV d.d. 16-01-19 inzake storten kaasafval Franklinstraat ’s-Gravenzande	
5.	G19-000132 Art. 42-vraag gesteld door de fractie WV d.d. 16-01-19 inzake situatie bij jaarwisseling rondom Slangekruid en Golfslag in Monster	
6.	G19-000133 Art. 42-vraag gesteld door de fractie WV d.d. 16-01-19 inzake bijdrage aan chronisch zieken	
7.	G19-000154 Art. 42-vraag gesteld door de fractie VVD d.d. 17-01-19 inzake aanleg groenstrook rotonde Monster	
8.	G19-000155 Art. 42-vraag gesteld door de fractie WV d.d. 17-01-19 inzake buurtschouwen in Westland	
9.	G19-000175 Art. 42-vraag gesteld door de fractie LPF d.d. 18-01-19 inzake verplichtingen Participatiewet	
10.	G19-000209 Art. 42-vraag gesteld door de fractie GBW d.d. 18-01-19 inzake informatie- en communicatiebeleid	
11.	G19-000223 Art. 42-vraag gesteld door de fractie WV d.d. 21-01-19 inzake antwoorden College chronisch zieken	
12.	G19-000224 – G19-000225 Art. 42-vraag gesteld door de fractie WV d.d. 21-01-19 inzake nascheiding afval	
13.	G19-000232 Art. 42-vraag gesteld door de fractie WV d.d. 22-01-19 inzake overlast Tuinderij Poeldijk	
14.	G19-000234 Art. 42-vraag gesteld door de fractie WV d.d. 22-01-19 inzake zebrapad Zandeveltweg s-Gravenzande	
15.	G19-000240 Art. 42-vraag gesteld door de fractie VVD d.d. 23-01-19 inzake slechte verlichting wilgenhove-seringenpad in wateringen	
16.	G19-000242 Art. 42-vraag gesteld door de fractie WV d.d. 23-01-19 inzake waterkwaliteit recreatiegebied de Wollebrand	

17.	G19-000246 Art. 42-vraag gesteld door de fractie WV d.d. 23-01-19 inzake kunstcollectie	
18.	G19-000251 Art. 42-vraag gesteld door de fractie CDA d.d. 24-01-19 inzake waterkwaliteit Wollebrand	
19.	G19-000253 Art. 42-vraag gesteld door de fractie WV d.d 24-01-19 inzake bijeenkomst onderhoud sportterreinen	
20.	G19-000257 Art. 42-vraag gesteld door de fractie WV d.d. 24-01-19 inzake zwembad Maesemunde	
21.	G19-000271 Art. 42-vraag gesteld door de fractie CDA d.d. 28-01-19 inzake collectieve oplossing bij verplichte sanering asbestdaken	
22.	G19-000272 Art. 42-vraag gesteld door de fractie WV d.d. 28-01-19 inzake onjuistheid site gemeente	
23.	G19-000283 Art. 42-vraag gesteld door de fractie VVD d.d. 29-01-19 inzake levendige kern Monster	
24.	G19-000284 Art. 42-vraag gesteld door de fractie WV d.d. 29-01-19 inzake overlast huisvesting arbeidsmigranten Oleander Naaldwijk	
25.	G19-000321 Art. 42-vraag gesteld door de fractie WV d.d. 31-01-19 inzake klachten buurtbewoners Dalton Geestweg Naaldwijk	
26.	G19-000329 Art. 42-vraag gesteld door de fractie WV d.d. 01-02-19 inzake parkeerdrukte nieuwe gemeentehuis Verdilaan	
27.	G19-000336 Art. 42-vraag gesteld door de fractie WV d.d. 04-02-19 inzake onveilige situatie Haagweg	
28.	G19-000337 Art. 42-vraag gesteld door de fractie WV d.d. 04-02-19 inzake ontvangst Caiway in het buitengebied	
29.	G19-000340 Art. 42-vraag gesteld door de fractie WV d.d. 04-02-19 inzake onveilige verkeerssituatie Schepen-Anjerlaan te Naaldwijk	
30.	G19-000344 Art. 42-vraag gesteld door de fractie WV d.d. 05-02-19 inzake toestand fietspad Molenslag	
31.	G19-000345 Art. 42-vraag gesteld door de fractie WV d.d. 05-02-19 inzake strooibeleid	
32.	G19-000348 Art. 42-vraag gesteld door de fratcie WV d.d. 06-02-19 inzake tarieven Westland Infra netbeheer stroom	
33.	G19-000352 Art. 42-vraag gesteld door de fratcie WV d.d. 07-02-19 inzake vervolgvraag onzinnige handhaving	

Ingekomen artikel 42-beantwoordingen		**afhandeling**
a.	19-0007729 Schrijven college d.d. 11-01-18 inzake beantw. GBW schrijven provincie over taakstellingen in begroting	
b.	19-0007225 Schrijven college d.d. 16-01-19 inzake beantw. WV kap bomen Bizet in Naaldwijk	
c.	19-0006113 Schrijven college d.d. 16-01-19 inzake beantw. WV bijdrage chronisch zieken	
d.	18-0328292 Schrijven college d.d. 16-01-19 inzake beantw. WV plannen centrum Naaldwijk	
e.	19-0010344 Schrijven college d.d. 18-01-19 inzake beantw. GBW voortgang project Verkade-lokatie in Kwintsheul	
f.	19-0005324 Schrijven college d.d. 18-01-19 inzake beantw. LPF aanvraag uitkering voor levensonderhoud	
g.	19-0013282 Schrijven college d.d. 18-01-19 inzake beantw. WV situatie rondom Slangekruid en Golfslag Monster	
h.	18-0323383 Schrijven college d.d. 23-01-19 inzake beantw. WV maaibeleid Poelzone	
i.	18-0324872 Schrijven college d.d. 23-01-19 inzake beantw. WV situatie Marktplein ’s-Gravenzande	
j.	19-0005234 Schrijven college d.d. 23-01-19 inzake beantw. WV invalidentoilet slag Vlugtenburg en slag Beukel	
k.	19-0011032 Schrijven college d.d. 23-01-19 inzake beantw. LPF opvang statushouder veilige landen	
l.	19-0011139 Schrijven college d.d. 23-01-19 inzake beantw. GBW voortgang Vestia dossier	
m.	19-0011248 Schrijven college d.d. 23-01-19 inzake beantw. WV eigen woningbedrijf Westland	
n.	19-0011292 Schrijven college d.d. 23-01-19 inzake beantw. GBW urgentieverklaring en woonruimteverdeling Westland	
o.	19-0012671 Schrijven college d.d. 23-01-19 inzake beantw. PvdA fietsersoversteek Bovendijk Kwintsheul	
p.	19-0014282 Schrijven college d.d. 23-01-19 inzake beantw. WV betonblokken Albert Schweitzerlaan te ’s-Gravenzande	

q.	19-0017436 Schrijven college d.d. 24-01-19 inzake beantw. WV overlast jongeren Monster	
r.	19-0012246 Schrijven college d.d. 24-01-19 inzake beantw WV Watersportvereniging 's-Gravenzande	
s.	19-0010837 Schrijven college d.d. 24-01-19 inzake beantw GBW meedenken over de toekomst van Wateringen	
t.	19-0009594 Schrijven college d.d. 24-01-19 inzake beantw WV wachtlijsten verpleeghuiszorg	
u.	18-0221383 Schrijven college d.d. 24-01-19 inzake beantw CDA reconstructie kruispunt Poeldijkseweg – Erasmusweg	
v.	19-0016762 Schrijven college d.d. 29-01-19 inzake beantw. GBW mogelijk samengaan gemeenten Westland en Midden-Delfland	
w.	19-0021701 Schrijven college d.d. 30-01-19 inzake beantw. D66 Westlands beleid hoogbegaafdheid	
x.	19-0019876 Schrijven college d.d. 30-01-19 inzake beantw. WV slecht onderhoud openbare ruimte ’s-Gravenzande	
y.	18-0212779 Schrijven college d.d. 31-01-19 inzake beantw. WV aanvraag omgevingsvergunning logiesgebouw voor arbeidsmigranten Honderdland Noord nabij 10	
z.	19-0024121 Schrijven college d.d. 06-02-19 inzake beantw. WV inzake speeltuin Zandevelt	
aa.	18-0302618 Schrijven college d.d. 06-02-19 inzake beantw. GBW inzake gezamenlijke aanpak bevordering Toerisme	
bb.	19-0019143 Schrijven college d.d. 06-02-19 inzake beantw. WV inzake Vredebestlaan Poeldijk	
cc.	19-0019987 Schrijven college d.d. 06-02-19 inzake beantw. WV inzake wederom poller ingang Hoogwerf	

Ingekomen artikel 43-vragen		**beantwoordingen**
124.	***G17-001614 Artikel 43-vraag gesteld door de fractie WV d.d. 23-06-17, betreffende handhavend optreden Rembrandtstraat De Lier.***	***Beantwoord 02-10-18 / 31-01-19***
126.	***G17-001781 Artikel 43-vraag gesteld door de fractie WV d.d. 11-07-17, betreffende handhaving Agaat te 's-Gravenzande.***	***Beantwoord 12-09-17 / 29-01-19***
130.	G17-001916 Artikel 43-vraag gesteld door de fractie WV d.d. 15-08-17, betreffende jeugdvoetbalveldje FC 's-Gravenzande.	
132.	***G17-002136 Artikel 43-vraag gesteld door de fractie WV d.d. 14-09-17, betreffende route buslijn 35.***	***Beantwoord 13-02-19***
156.	G18-000479 Artikel 43-vraag gesteld door de fractie WV d.d. 27-02-18, betreffende Monsterseweg 69 te 's-Gravenzande.	
160.	G18-001100 Artikel 43-vraag gesteld door de fractie WV d.d. 07-05-18, betreffende Regenboogschool te Naaldwijk.	
167.	G18-001384 Artikel 43-vraag gesteld door de fractie GBW d.d. 06-06-18 inzake van rechtswege verstrekte omgevingsvergunning.	
168.	G18-001399 Artikel 43-vraag gesteld door de fractie WV d.d. 07-06-18 inzake de besluitenlijst d.d. 29-05-18 inzake besluit van de Autoriteit Wooncorporaties.	
175.	***G18-002036 Artikel 43-vraag gesteld door de fractie WV d.d. 20-07-18 inzake hekwerken en onkruid bij Villa Hoogenburgh te 's-Gravenzande.***	***Beantwoord 13-02-19***
182.	G18-002277 Artikel 43-vraag gesteld door de fractie WV d.d. 21-08-18, inzake arbeidsmigranten in burgerwoning	
186.	G18-002364 Artikel 43-vraag gesteld door de fractie WV d.d. 03-09-18, inzake Dingemans van de Kasteeleplein te 's-Gravenzande	
187.	***G18-002373 Artikel 43-vraag gesteld door de fractie WV d.d. 04-09-18, inzake Regiotaxi***	***Beantwoord 24-01-19***
188.	***G18-002425 Artikel 43-vraag gesteld door de fractie WV d.d. 11-09-18, inzake Indische Oceaan***	***Beantwoord 06-02-19***
190.	G18-002663 Artikel 43-vraag gesteld door fractie WV d.d. 28-09-2018 inzake besluitenlijst College d.d. 18 september 2018	
192.	***G18-002767 Artikel 43-vraag gesteld door fractie WV d.d. 11-10-18 inzake Wippoldervariant***	***Beantwoord 11-10-18***

De dikgedrukte vragen zijn door het college beantwoord en zullen op de volgende lijst niet meer worden weergegeven.

		13-02-19
195.	G18-002891 Artikel 43-vraag gesteld door de fractie WV d.d. 30-10-18 inzake besluitenlijst 16-10-18	
197.	G18-002989 Artikel 43-vraag gesteld door de fractie WV inzake plaatsing carport	
198.	G18 Artikel 43-vraag gesteld soor de fractie WV d.d. 23-11-18 inzake collegebesluitenlijst van 6-11-18 PWA school - Inkoopbureau H10 - ONW – Patijnenburg – centrum De Lier	
199.	***G18-003255 Artikel 43-vraag gesteld door de fractie WV d.d. 30-11-18 inzake vervolg BIZ 's-Gravenzande***	***Beantwoord 06-02-19***
200.	G18-003283 Artikel 43-vraag gesteld door de fractie WV d.d. 03-12-18 inzake Wittebrug Kwintsheul	
201.	G18-003385 Artikel 43-vraag gesteld door de fractie WV d.d. 12-12-18 inzake Molenlaan Honselersdijk	
202.	G18-003493 Artikel 43-vraag gesteld door de fractie WV d.d. 31-12-18 inzake reconstructie glastuinbouw aan de Heenweg/Laan van de Heilige Lambertus	
203.	***G19-000158 Artikel 43-vraag gesteld door de fractie GBW d.d. 17-01-19 inzake budgetten uitvoeren beheerkaders***	***Beantwoord 06-02-19***
204.	***G19-000231 Artikel 43-vraag gesteld door de fractie VVD d.d. 18-01-19 inzake cijfers jeugd***	***Beantwoord 06-02-19***
205.	***G19-00025 Artikel 43-vraag gesteld door de fractie WV d.d. 24-01-19 inzake gladheidsbestrijding Ter Heijde***	***Beantwoord 13-02-19***
206.	G19-000370 Artikel 43-vraag gesteld door de fractie WV d.d. 11-02-19 inzake maaibeleid buitengebied	
207.	G19-000371 Artikel 43-vraag gesteld door de fractie WV d.d. 11-02-19 inzake nadere vragen BIZ 's-Gravenzande	
208.	G19-000379 Artikel 43-vraag gesteld door de fractie WV d.d. 12-02-19 inzake collegebesluitenlijst van 29-01-19	
209.	G19-000399 Artikel 43-vraag gesteld door de fractie WV d.d. 14-02-19 inzake Transportweg Maasdijk	
210.	G19-000401 Artikel 43-vraag gesteld door de fractie WV d.d. 14-02-19 inzake bomen Huize Bijdorp.	

De dikgedrukte vragen zijn door het college beantwoord en zullen op de volgende lijst niet meer worden weergegeven.

Westland D66 VVD GROENLINKS WESTLAND PvdA WESTLAND GBW CDA Westland

Motie 18.1
(Raad 19/02/2019)

MOTIE

Deelname gemeenteraden H10 overleg

De gemeenteraad van de gemeente Westland in vergadering bijeen op 22 januari 2019,

Constaterende dat:

- Het pleidooi voor een gemeenteraden overleg H10 al heeft plaatsgevonden;
- In de gemeenteraad van Westland hierover nog geen uitspraak is gedaan door de raad;
- Er op nog te plannen data geregeld een informeel overleg inzake zorg in Westland is toegezegd door de wethouder.
- Er op veel niveaus overleg plaatsvindt ter voorbereiding van raadsbesluiten;

Overwegende dat:

- De gemeenteraden zelf niet onderling overleg voeren;
- Samenwerking tussen de gemeenteraden wenselijk is om meer grip op de regionale inkoop te krijgen;
- De gemeenteraad van Westland meerdere malen aangegeven heeft om eerder geïnformeerd en betrokken te willen worden;

Spreekt uit dat:

- De gemeenteraad van Westland bereid is om deel te nemen aan een overleg met andere gemeenteraden over de ontwikkelingen van de regionale Jeugdzorg H10 en dat facilitering hiervan zo nodig wordt verzorgd door de gemeente.

en gaat over tot de orde van de dag.

D66 Westland	PvdA Westland	VVD Westland	GemeenteBelang Westland
Benjamin Hofland	Nico de Gier	Geraldine v.d. Knaap	Kelly van Rijn-van Tol

GroenLinks Westland
Ulbe Spaans

CDA Westland
Anja van der Eijk-Groeneveld

Unanieme aanvaard
(37 stemmen voor).

p/o Jenny Vermeer-de Smit
M. Bergmans
griffier.

MOTIE 18.2.
(Raad 19/01/2019)

Motie 'Afstand Nashville-verklaring'.

De raad van de gemeente Westland, in vergadering bijeen op 22 januari 2019,

constaterende dat

- Honderden reformatorische en evangelische predikanten, voorgangers en politiek betrokkenen hun handtekening hebben gezet onder de Nederlandse vertaling van de Nashville-verklaring en zich daarmee keren tegen homoseksualiteit en transgenders.
- Er volgens lokale media ook personen binnen onze regio de Nashville-verklaring lijken te ondersteunen.

overwegende dat

- Raad en college van de gemeente Westland zich regelmatig positief hebben geuit over LHBTI's.
- Westland een Regenboogstad is en daarmee een actief en positief LHBTI-beleid voert.
- Het goed is als de raad een duidelijk signaal laat horen jegens onze LHBTI-inwoners en -medelanders.

Aangenaard met 20 stemmen voor en 16 tegen
A. Bergmans, griffier.

spreekt uit

- onomwonden tegen de Nashville-verklaring te zijn

verzoekt het college

- zich eveneens tegen de Nashville-verklaring uit te spreken
- deze motie onder de aandacht te brengen van het Kabinet en de beide Kamers der Staten-Generaal en daarbij het verzoek te doen het standpunt van de raad over te nemen en te uiten

en gaat over tot de orde van de dag.

v		t	
SBW	6	CDA	9
GLinks	2	CPF	6
D66	2	CU-SGP	1
PvdA	1		
VVD	3		
	20		16

GemeenteBelang Westland — Mireille van der Stelt

GroenLinks Westland — Ulbe Spaans

D66 — Benjamin Hofland

PvdA — Nico de Gier

VVD — Lianda Heijl

Motie td. 3
(Raad 13/02/2019)

(Motie 15.9
Raad 22/01/2019)

CDA Westland | GROENLINKS WESTLAND | Westland D66 | PvdA WESTLAND

Motie Kinderpardongemeente

De gemeenteraad van Westland, in vergadering bijeen op 22 januari 2019

Constaterende dat:

- Er in onze samenleving gezinnen met kinderen verblijven die een afwijzing op de kinderregeling (de definitieve regeling gekoppeld aan het Kinderpardon) hebben gekregen of die nog een lopende aanvraag hebben;
- Het meewerkcriterium van deze kinderregeling zo strikt wordt toegepast dat de afgelopen jaren bijna alle in Nederland gewortelde kinderen een afwijzing kregen;
- Het belang en de rechten van kinderen beter gehoord moeten worden in asielprocedures, waardoor de toekomst van deze kinderen prioriteit heeft;

Overwegende dat:

- Er in veel gemeenten brede steun bestaat om de kinderen die hier langer dan vijf jaar geworteld zijn, te laten blijven, mede omdat de lokale gemeenschap hun thuis is geworden.
- De Kinderombudsman zich al eerder uitsprak voor een kinderpardon dat recht doet aan hier gewortelde kinderen, met name omdat het uitzetten van kinderen naar landen die voor hen vreemd zijn de ontwikkeling van kinderen geweld aandoet;

Verzoekt het college:

- Zorg te dragen dat Westland zich aansluit bij de andere kinderpardongemeenten, door (eventueel via de VNG) bij de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid te pleiten voor een daadwerkelijke oplossing voor deze kinderen, bijvoorbeeld door versoepeling van het meewerkcriterium van het Kinderpardon en de regering met klem op te roepen werk te maken van het inkorten van de asielprocedures.

en gaat over tot de orde van de dag.

Ingediend (raad 13/02/2019) A. Bergman griffier

CDA Westland — Jenny Vermeer- de Smit

Groen Links Westland — Ulbe Spaans

D66 Westland — Benjamin Hofland

PvdA Westland — Nico de Gier

	V	T
CDA	10	LPF 7
GroenLinks	1	SGW 6
		WV 6
PvdA	1	
D66	1	
	3	
CU-SGP	2	
WV	1	
	19	19

door naar Raad-februari-2019.
A. Bergman griffier

MOTIE 10.4
(Raad 19/02/2019)

De raad van de gemeente Westland in vergadering bijeen op 19 februari 2019

Overwegende dat:

- In het Westland akkoord staat dat waar nodig en relevant, nieuwe centrumplannen ontwikkeld gaan worden;
- Ook in het Westland akkoord staat: voor Monster geldt dat het gebied rondom het gemeentehuis en het parkeren in en rond het centrum bijzondere aandacht moet krijgen;
- Nu de herinrichting van Naaldwijk en 's-Gravenzande klaar is, andere kernen, zoals Monster aan de beurt zijn voor een opknapbeurt;
- De parkeer problematiek in de kern Monster voor bezoekers, bewoners en winkeliers alleen maar toe gaat nemen.
- In Monster Noord vele honderden woningen gebouwd gaan worden.
- De herontwikkeling van het gemeentehuis en het gebied daar omheen binnenkort in de commissie MO op de agenda staat;
- Onlangs in de commissie Mo er een kredietaanvraag is verstrekt voor een plan ontwikkeling van de Noviteit;
- Naast de genoemde ontwikkelingen er behoefte is om de omgeving van het Kerkplein, de Zeestraat en de Choorstraat te revitaliseren;
- Dit gebied of delen hiervan grenzen aan genoemde ontwikkelingen van het gemeentehuis en de Noviteit en dus al was het maar ten dele meegenomen kunnen worden in die ontwikkelingen;
- De gereserveerde miljoenen voor het centrum van Monster om de ontstane parkeerdruk aan te pakken, uit de begroting is geschrapt.
- Onlangs een delegatie van de fracties van GBW, CDA en WV een bezoek hebben gebracht om met name de parkeerdruk te aanschouwen.
- De VVD fractie vragen heeft gesteld over de parkeerdruk, en het aangezicht van de kern.
- Voor de kern Monster tijd is om realistische en uitvoerbare plannen te maken die ook uitgevoerd gaan worden zodat de kern gesteld staat wanneer de vele honderden woningen straks worden opgeleverd.
- er uiteraard rekening gehouden moet worden met de beperkte middelen en capaciteit van de gemeente;

Verzoekt het college:

1. Met bewoners, BIZ en MKB Westland om de tafel te gaan om te inventariseren wat er leeft en welke behoeften er zijn voor de kern Monster. E.e.a. ook in samenspraak met de leegstandsmakelaar;
2. Zo spoedig mogelijk te komen met een plan voor het centrum van Monster (Kerkplein, Zeestraat, Choorstraat en Molenbrink),
3. te bekijken of delen van dit gebied, grenzend aan de genoemde ontwikkelingen bij het gemeentehuis en de Noviteit alvast mee genomen kunnen worden;
4. Daarbij te betrekken de vragen van GBW, CDA en WV uit de commissie ruimte van januari 2019 en de toezegging(en) van de wethouder.

MOTIE 10.4.
(Raad 19/02/2019).

5. Te onderzoeken of en welke actie kan worden ondernomen t.a.v. een aantal leegstaande panden zoals het pand van Van Leest voormalig café Overheide om het aangezicht te verbeteren.
6. Dekking voor de kosten van het herinrichtingsplan mee te nemen in de begroting voor 2020 en de meerjarenbegroting 2022 - 2026;

En gaat over tot de orde van de dag

Namens,

GemeenteBelang Westland;

Remmert Keizer

D66 W'land

Benjamin Hoflang

Westland Verstandig;

Peter Duijssens

Groen Links Westland;

Ulbe Spaans

CDA Westland

Jan van Rossum

VVD Westland;

Geraldine van der Knaap

PvdA

N. de Gier

Aangenomen met 31 stemmen voor en 6 tegen

A. Begemann, griffier.

	v	t
SGW	6	GPF 6
WW	8	
SGinks	1	
CU-SSP	1	
CDA	9	
VVD	3	
PvdA	1	
D66	1	
	30	

GBW WESTLANDVERSTANDIG CDA Westland PvdA WESTLAND

GROENLINKS WESTLAND LPF WESTLAND "OPEN, EERLIJK & DIRECT"

MOTIE 18.5
(Raad 19/02/2019)

Motie 'Optimaal benutten van Lokaal Maatwerk'

De raad van gemeente Westland, in vergadering bijeen op dinsdag 19 februari 2019,

neemt in overweging dat

- de Huisvestingsverordening Westland 2015-2019 de bepaling kent (artikel 17, lid 2) dat maximaal 25% van de in een jaar vrijkomend sociale huurwoningen met voorrang kunnen worden toegewezen aan eigen inwoners ('Lokaal Maatwerk'),
- ten aanzien van de benutting van het Lokaal Maatwerk in de verordening is bepaald dat B&W daar nadere invulling aangeeft in afstemming met woningcorporaties,
- in de geldende met de woningcorporaties in Westland overeengekomen bilaterale prestatie-afspraken géén ('harde') afspraken zijn vastgelegd over een optimale benutting en/of concrete invulling van 'Lokaal Maatwerk',
- tot dusverre de mogelijkheden van 'Lokaal Maatwerk' door de Westlandse corporaties slechts voor een deel worden benut (2016: 14%, 2017: 10%, 2018: 19%),
- in de vergadering van de gemeenteraad van 10 juli 2018 het college desgevraagd heeft mee-gedeeld dat zij met de corporaties om tafel wil gaan met als doel voor 2019 (SMART-geformuleerde) afspraken te maken over een optimale benutting van 'Lokaal Maatwerk',
- het in de Woningwet voorgeschreven jaarlijks overleg met de Westlandse corporaties over hun voorgenomen activiteiten ('Bod op de Woonvisie') inmiddels is afgerond,
- uit de 'biedingen' van de corporaties noch uit de schriftelijke reacties hierop van het college van B&W kan worden opgemaakt dat voor 2019 (nieuwe) afspraken over een optimale benutting van 'Lokaal Maatwerk' zijn overeengekomen,
- de heer Van der Stee (portefeuillehouder wonen) in een memo (dd 11.02.2019) de mededeling doet dat tenminste één van de westlandse woningcorporaties binnen afzienbare tijd het 'Lokaal Maatwerk' optimaal zal gaan benutten,

besluit

het college van B&W te verzoeken

- met àlle woningcorporaties in Westland nieuwe (SMART-geformuleerde) afspraken te maken over het maximaal en optimaal benutten van 'Lokaal Maatwerk' voor het oplossen van lokale knelpunten op de sociale huurwoningmarkt in Westland
- de gemeenteraad ruim vóór het zomerreces te informeren over het resultaat,

en gaat over tot de orde van de dag.

-1-

GBW

WESTLANDVERSTANDIG

CDA Westland

PvdA WESTLAND

GROENLINKS
WESTLAND

LPF WESTLAND
"OPEN, EERLIJK & DIRECT"

MOTIE 10.5
(Raad 19/02/2019)

GBW	Westland Verstandig	CDA Westland	PvdA Westland
André van den Berg	Peter Duijsens	Jan van Rossum	Nico de Gier

GroenLinks Westland	LPF-Westland
Ulbe Spaans	Peter Voskamp

Unaniem aanvaard
(37 stemmen voor)
A. Bergmans,
griffier.

WESTLANDVERSTANDIG

GROENLINKS WESTLAND

PVDA WESTLAND

MOTIE 18.6
(Raad 19/02/2019)

Motie moestuinen

De Raad van de Gemeente Westland in vergadering bijeen op 19 februari 2019;

Overwegende:

dat het vorige College meerdere malen de toezegging gedaan heeft over de komst van een moestuinencomplex in Westland;

dat die toezegging gedaan werd naar aanleiding van de gebleken grote behoefte aan een dergelijk complex;

dat bij het toenemende aantal medioren en senioren in Westland een dergelijk complex ook kan bijdragen aan saamhorigheid;

dat ook vanuit educatief oogpunt het hebben van een moestuin voor Westland belangrijk is, zeker als tuinbouwgemeente;

dat in het verleden het vooral ging om het niet hebben van een geschikt perceel in Westland waar de moestuin op gerealiseerd kon worden;

dat ook in andere gemeente moestuinen succesvol zijn in meerdere opzichten;

Verzoekt het College:
binnen twee maanden te komen met een concreet plan inzake het realiseren van een moestuin in Westland en daarbij ook aan te geven op welk perceel een dergelijke moestuin gerealiseerd kan worden, al of niet tijdelijk, en aan de Raad concrete voorstellen te doen om tot realisering van een dergelijke moestuin te komen.

Gaat over tot de orde van de dag.

Westland Verstandig
Peter Duijsens

GroenLinks Westland
Ulbe Spaans

PvdA Westland
Nico de Gier

Aangehouden t.b.v. bespreking in de eerstvolgende raadscommissie.
A. Bergman, griffier.

WESTLANDVERSTANDIG

GROENLINKS WESTLAND

PvdA WESTLAND

MOTIE 18.7

Motie komst dierencentrum bij de Vierschaar in de nabijheid van het politiebureau

Raad 19/02/2019

De Raad van de Gemeente Westland in vergadering bijeen op 19 februari 2019;

Overwegende:

dat er concrete plannen zijn bij diverse stakeholders om te komen tot een dierencentrum op een perceel grond bij de Vierschaar in Westland. Over het geplande dierencentrum (met onder meer ambulance, egelopvang en educatiecentrum) zijn al eerder de plannen naar buiten gekomen;

dat een dergelijk centrum bijdraagt aan het dierenwelzijn in Westland;

dat op dit moment overleg gevoerd wordt, maar dat vanuit het College daarover weinig tot niets vernomen wordt;

dat de gemeente Westland wel zal dienen te faciliteren zonder direct financieel betrokken te zijn bij de realisatie en exploitatie;

dat in ieder geval de transparantie met zich medebrengt dat ook de Raad in deze mede betrokken wordt;

Verzoekt het College:
binnen drie maanden of liefst eerder duidelijkheid te geven over de rol die de gemeente Westland kan en wil vervullen bij het realiseren van een dierencentrum bij de Vierschaar in Westland en ook de Raad mee te betrekken in de verdere beoogde plannen en de uitvoering daarvan.

Gaat over tot de orde van de dag.

Aangehouden t.b.v. bespreking in de eerstvolgende raadscommissie.
- A. Regnaud, griffier -

Westland Verstandig
Peter Duijsens

GroenLinks Westland
Ulbe Spaans

PvdA Westland
Nico de Gier

Naaldwijk, 14 februari 2019

Rondvraag voor de vergadering van de Raad van de gemeente Westland
op dinsdag 19 februari 2019 inzake
sloop van de woning Kerklaan 7, Wateringen en inrichten (tijdelijke) parkeerplaatsen

Motivatie van de urgentie

De fractie van GemeenteBelang Westland (GBW) is van oordeel dat recente mededelingen van de gemeente Westland (onder andere schrijven aan MKB Westland dd 6 februari 2019), haaks staan op eerder met de gemeenteraad van Westland gemaakte afspraken. De mededelingen hebben als strekking dat tegen de uitdrukkelijk uitgesproken wens van de gemeenteraad in het voornemen bestaat de woning Kerklaan 7 te Wateringen op korte termijn in exploitatie te nemen. De vergadering van de gemeenteraad van 9 februari 2019 is de enige mogelijkheid om over dit voornemen vragen te stellen.

Inleiding

Mijnheer de Voorzitter,
In de vergadering van de gemeenteraad van Westland van 24 april 2018 heeft uw college het voorstel gedaan een krediet beschikbaar te stellen voor de strategische aankoop van de woning Kerklaan 7 te Wateringen. De strategische aankoop is – zo schrijft het toenmalig college in het raadsvoorstel - van belang voor de vermindering van de parkeerdruk in het centrum van Wateringen. Bij de bespreking van het voorstel heeft de fractie van Gemeente-Belang Westland GBW het verzoek gedaan het pand direct na verkrijging te slopen en de vrijkomende locatie als een (tijdelijke) parkeerplaats in te richten zodat op korte termijn de al lange tijd bestaande enorme parkeerdruk in het (winkel)centrum van Wateringen wordt verminderd. Ons voorstel mocht op brede steun in de gemeenteraad rekenen, zoals u kunt lezen in navolgende fragmenten uit het woordelijk verslag van de vergadering:

> De heer Van der Stee (toenmalig raadslid voor LPF Westland)
> *"Voorzitter. Ik kan me aansluiten bij de woorden van GemeenteBelang, de heer Keizer. Wij zijn voor dit voorstel en hopen dat in ieder geval voor de problemen, die er nu zijn met parkeren, de boel snel opgelost kan worden".*
>
> De heer Snijders (toenmalig fractievoorzitter CU/SGP)
> *"(…)Dus willen we akkoord gaan met het voorstel. Maar wel willen we aansluiten bij de woorden van de heer Keizer om het pand zo snel mogelijk plat te gooien en als parkeerterrein te gaan gebruiken. (…) Dus akkoord, maar dan ook zo snel mogelijk slopen".*
>
> De heer Varekamp (toenmalig fractievoorzitter VVD)
> *"Voorzitter. Ik kan kort zijn. Ik kan me aansluiten bij de woorden van de heer Snijders".*

De heer Duijvestijn (toenmalig wethouder)
"(…)Als uw raad unaniem zegt dit gebeuren te slopen en dit tijdelijk in te richten, dan nemen we dit gewoon mee om te kijken hoe we dit nu zo goed mogelijk kunnen uitwerken.".
En in tweede termijn "(…)*naar de heer Keizer toe. Het signaal is heel duidelijk. En dat is juist ook in feite de bevestiging van waarom het zo noodzakelijk is".*

Het lijkt ons dus dat de gemeenteraad èn het toenmalig college van B&W zonder meer de opvatting deelden dat de woning na aankoop snel gesloopt dient te worden en de vrijkomende locatie als een (tijdelijke) parkeerplaats ingericht moet worden. Voor de fractie van GBW is het daarom nu volstrekt onbegrijpelijk dat uw college van B&W de sloop van de woning en inrichting van een (tijdelijke) parkeerplaats uitstelt totdat een integrale visie voor de kern Wateringen is ontwikkeld en vastgesteld.

GEMEENTE WESTLAND

6. **Kunt u de voorgang toelichten rondom de aankoop van het perceel (Kerklaan 7) in Wateringen om extra parkeergelegenheid te creëren?**

Antwoord:
Momenteel zijn we met alle partijen en betrokkenen bezig met het opstellen van de visie voor Wateringen. Eén van de belangrijke onderdelen daarvan is verkeer en parkeren. Daar willen we ook het perceel Kerklaan 7 bij betrekken. De visie is in de loop van dit jaar gereed. Tot die tijd gaan wij dit jaar de woning tijdelijk inzetten voor urgent woningzoekenden.
Fragment uit het schrijven aan MKB Westland (dd 6 februari 2019)

Vooral onbegrijpelijk dus omdat drie leden van uw college bij de besluitvorming over de strategische aankoop onomwonden hebben aangegeven voorstander te zijn van directe sloop van de woning en inrichting van een (tijdelijke) parkeerplaats.

Rondvraag

Deze constateringen en overwegingen brengt ons tot de volgende vragen:

- Deelt uw college van B&W de opvatting van de fractie van GBW dat de winkeliers èn het winkelend publiek in Wateringen terecht de verwachting mogen hebben dat de woning Kerklaan 7 te Wateringen snel worden gesloopt en de vrijkomende locatie als (tijdelijke) parkeerplaats wordt ingericht?
- Waarom ziet uw college nu af van de snelle sloop van de woning Kerklaan 7 te Wateringen en de aanleg van een (tijdelijke) parkeervoorziening, terwijl eerder door de toenmalig portefeuillehouder toegezegd is deze wens van de raad uit te werken.
- Is uw college van B&W niet alsnog niet bereid om het pand te slopen en een (tijdelijke) parkeervoorziening te realiseren?

Fractie GemeenteBelang Westland (GBW)

Memo

AAN : de leden van de raad

VAN : Wethouder J.A. Gardien-Reinders

DATUM : 21 februari 2019

BETREFT : Rondvraag GBW Kerklaan te Wateringen

Aanleiding
Ten behoeve van de rondvraag voor de raadsvergadering van 19 februari jl. zijn door de fractie GBW vragen gesteld inzake sloop van de woning Kerklaan 7 in Wateringen en inrichten (tijdelijke) parkeerplaatsen.

Inleiding door de fractie
De fractie van GemeenteBelang Westland (GBW) is van oordeel dat recente mededelingen van de gemeente Westland (onder andere schrijven aan MKB Westland dd 6 februari 2019), haaks staan op eerder met de gemeenteraad van Westland gemaakte afspraken. De mededelingen hebben als strekking dat tegen de uitdrukkelijk uitgesproken wens van de gemeenteraad in het voornemen bestaat de woning Kerklaan 7 te Wateringen op korte termijn in exploitatie te nemen. De vergadering van de gemeenteraad van 19 februari 2019 is de enige mogelijkheid om over dit voornemen vragen te stellen.

Vragen en antwoorden

1. *Deelt uw college van B&W de opvatting van de fractie van GBW dat de winkeliers en het winkelend publiek in Wateringen terecht de verwachting mogen hebben dat de woning Kerklaan 7 te Wateringen snel worden gesloopt en de vrijkomende locatie als (tijdelijke) parkeerplaats wordt ingericht?*

Ja, het college deelt die opvatting.

2. *Waarom ziet uw college nu af van de snelle sloop van de woning Kerklaan 7 te Wateringen en de aanleg van een (tijdelijke) parkeervoorziening, terwijl eerder door de toenmalig portefeuillehouder toegezegd is deze wens van de raad uit te werken?*

Er is geen besluit genomen door het college om af te zien van sloop en (tijdelijke) inrichting als parkeervoorziening. Er is onderzocht of een combinatie van extra parkeren en wonen mogelijk is om zo een win win mogelijk te maken, dit blijkt echter toch weinig extra parkeerplaatsen op te leveren. De beantwoording aan MKB was niet helemaal correct. MKB Westland zal daarover worden bericht.

3. *Is uw college van B&W niet alsnog bereid om het pand te slopen en een (tijdelijke) parkeervoorziening te realiseren?*

Het college zet er op in om zo snel mogelijk te komen tot sloop en inrichting voor parkeren. Een kredietvoorstel daartoe komt naar de raad. De reden dat er nog niet eerder is gestart met de sloop en herinrichting, is dat de kosten hiervan niet gelijktijdig met het voorstel voor aankoop zijn gedekt.

ALG HS 002

19-0041725

Rondvraag voor de vergadering van de Raad van de gemeente Westland
op dinsdag 19 februari 2019 inzake uitingen gemeente aardgasvrij

Geachte voorzitter,

Op facebook trof onze fractie een geadverteerd bericht van de gemeente Westland inzake aardgasvrij worden. De stelling wordt ingenomen dat wij als gemeente aardgasvrij willen worden en dat inwoners van Westland zich middels een enquête verder over kunnen uitspreken.

De discussie over de voordelen van “een aardgasvrije samenleving” leeft ontzettend. De fractie van GBW is vóór een duurzame samenleving, en luistert goed naar voor- en tegenstanders van aardgasvrij bouwen. Er blijken veel nadelen. De plannen om “van het gas” af te gaan resulteren op dit moment in tekorten op duurzame energie. Wij vinden het daarom voorbarig dat de gemeente pretendeert dat “wij een aardgasvrij Westland willen”. Dat resulteert in de vraag:

- Waar is deze stelling op gebaseerd?
- Bent u met ons van mening dat dit een voorbarige advertentie is?
- En wilt u dit eerst in de raad voorleggen?

Namens de fractie van GBW,

Kelly van Rijn-van Tol

Memo

AAN : de leden van de gemeenteraad
VAN : wethouder P. Varekamp
C.C. :
DATUM : 20 februari 2019
BETREFT : Beantwoording rondvraag 2 gemeenteraad 19 februari 2019

Aanleiding
Tijdens de raadsvergadering van 19 februari 2019 is afgesproken om de rondvragen schriftelijk af te handelen. Hierbij het antwoord op rondvraag 2 van de fractie GBW inzake uitingen over uitingen gemeente gasvrij.

Vraag 1
Waar is deze stelling op gebaseerd?

Antwoord 1
In het Westland Programma is opgenomen dat gemeente Westland zich voorbereidt op het kabinetsbesluit om de gebouwde omgeving los te koppelen van aardgas in 2050.
De gemeente is sinds afgelopen jaar in gesprek met bewoners (zo ook met bedrijven, glastuinbouwondernemers, wooncorporaties, VVE's, scholen en maatschappelijke instellingen) om te achterhalen welke kansen en belemmeringen er liggen in deze transitie. Daarbij wordt de inwoner ook gevraagd welke rol zij graag ziet van de gemeente. De stelling waaraan u refereert is onderdeel van een peiling onder inwoners.
In het Westland Energie Akkoord wordt alle input bijeen gebracht en wordt het college en raad gevraagd naar de gewenste ambitie en rol in de transitie. Dit voorstel wordt in het derde kwartaal van 2019 aan de gemeenteraad voorgelegd.

Vraag 2
Bent u met ons van mening dat dit een voorbarige advertentie is?

Antwoord 2
De stelling 'Wij willen als gemeente aardgasvrij worden...' roept wellicht verkeerde conclusies op en verdient toelichting. We zullen in toekomstige uitingen dan ook een andere tekst gebruiken.
Het betreft hier voorbereiding op een kabinetsbesluit (gebouwde omgeving aardgasvrij in 2050) en de uitwerking van verschillende nationale en internationale akkoorden.
Als het gaat om de concrete invulling van onze rol als gemeente in de energietransitie, dan zijn er nog veel zaken onduidelijk en wordt er op alle niveaus overlegd en onderhandeld. Als gemeente Westland hebben we een belangrijk aandeel in de gesprekken. Zowel ambtelijk als bestuurlijk zijn we aangehaakt en ook in VNG-verband worden de gemeentelijke belangen goed vertegenwoordigd.
Overigens kan de respondent ook invullen dat hij / zij het 'van gas af'-beleid van de Rijksoverheid niet belangrijk vindt. Daarmee blijft de peiling een goed middel voor de bedoelde inventarisatie.

ALG BCR 003

19-0043714

Memo

Vraag 3
En wilt u dit eerst in de raad voorleggen?

Antwoord 3
Zoals aangegeven levert de benoemde peiling input op voor het Westland Energie Akkoord, met bijbehorend actieplan. Dit wordt in het derde kwartaal aan de gemeenteraad voorgelegd.

Rondvraag inzake voortgang dorpsplein Voorstraat Poeldijk
Gemeenteraad 19 februari 2019

Enkele jaren geleden is er reeds toezegging gedaan aan omwonenden en ondernemers door de gemeente voor de herinrichting en verfraaiing van het dorpsplein in de Voorstraat in Poeldijk. In de tussenliggende periode is er meermalen gesproken over de inrichting zelf en diverse partijen hebben recent ook vragen gesteld over de voortgang. Hierop is eerder door het college aangegeven dat de realisatie plaats zou vinden in het eerste kwartaal van 2019.

Wij hebben inmiddels van betrokken bewoners en ondernemers deze week vernomen dat er geen eenduidig inzicht is over de werkelijke te realiseren inrichting, maar dat er ook weer verschillende bedragen genoemd worden over het eerder genoemde budget.

Hierover hebben we de volgende vragen :

1. Welk initieel budget is aangehouden voor deze herinrichting en verfraaiing van het voornoemde dorpsplein in Poeldijk en wat is nu het budget waarmee gerekend wordt?

2. Waarom is er kennelijke onduidelijkheid over welk budget nu daadwerkelijk zal worden gebruikt en welke vorm van inrichting (soort verlichting, bankjes, aanplant bomen) wordt aangehouden?

3. Kan het college aangeven wanneer nu de uiteindelijke realisatie kan worden verwacht en waarom deze op zich niet zo complex lijkende invulling van dit dorpsplein zo lang moet duren?

Namens de fracties van

LPF Westland,	**Westland Verstandig**	**GemeenteBelang Westland**
John Witkamp	Peter Duijsens	Joep van Veen

Memo

AAN : de leden van de raad

VAN : wethouder L.K. Snijders

C.C. :

DATUM : 20 februari 2019

BETREFT : Rondvraag fracties LPF, WV en GBW inzake voortgang dorpsplein Voorstraat Poeldijk

---

Aanleiding
Ten behoeve van de rondvraag van de raadsvergadering van 19 februari 2019, zijn door de fracties LPF, WV en GBW vragen gesteld inzake voortgang dorpsplein Voorstraat Poeldijk.

Inleiding door de fractie
Enkele jaren geleden is er reeds toezegging gedaan aan omwonenden en ondernemers door de gemeente voor de herinrichting en verfraaiing van het dorpsplein in de Voorstraat in Poeldijk. In de tussenliggende periode is er meermalen gesproken over de inrichting zelf en diverse partijen hebben recent ook vragen gesteld over de voortgang. Hierop is eerder door het college aangegeven dat de realisatie plaats zou vinden in het eerste kwartaal van 2019.

Wij hebben inmiddels van betrokken bewoners en ondernemers deze week vernomen dat er geen eenduidig inzicht is over de werkelijke te realiseren inrichting, maar dat er ook weer verschillende bedragen genoemd worden over het eerder genoemde budget.

Algemeen
Dit project komt tot stand in de vorm van verregaande participatie (Westland daagt uit). De bewoners hebben zelf het ontwerp ter hand genomen, afstemming gezocht en de aannemer voor de uitvoering geselecteerd. De projectgroep heeft aan de gemeente Westland laten weten dat er overeenstemming over het ontwerp is.

De gemeente kent in deze alleen een rol van (toekomstig) beheerder. In deze rol toetst zij de gedane voorstellen en zal zij tijdens de uitvoering op een aantal momenten waarnemen. De uiteindelijke oplevering en overdracht naar de gemeente (beheerder) zal de gemeente in overleg met de projectgroep en de aannemer doen.

Vraag 1
Welk initieel budget is aangehouden voor deze herinrichting en verfraaiing van het voornoemde dorpsplein in Poeldijk en wat is nu het budget waarmee gerekend wordt?

Antwoord 1
Het initiële budget bedroeg € 170.000. In totaal is een krediet beschikbaar van € 295.000 ter dekking van de kosten. Afhankelijk van de uiteindelijke uitvoeringskosten hoeft het budget mogelijk niet volledig aangewend te worden.

Memo

Vraag 2
Waarom is er kennelijke onduidelijkheid over welk budget nu daadwerkelijk zal worden gebruikt en welke vorm van inrichting (soort verlichting, bankjes, aanplant bomen) wordt aangehouden?

Antwoord 2
Het is bij de direct betrokkenen bekend dat er, naast een bijdrage van de gemeente Westland ook een bijdrage van het MKB van € 40.000, vanuit de winkeliersvereniging een bijdrage wordt verwacht van € 10.000 als aandeel in de totale kosten.

Het plan zoals destijds met betrokkenen is besproken is eenmaal gewijzigd. Dit betekent dat zowel de banken als lichtmasten conform de eerdere afspraken aangebracht worden. Wel is, na overleg met de afdeling groenbeheer, gekozen voor een andere boomsoort. Door de planwijziging is de raming verhoogd. Op basis hiervan is door uw raad op 10 juli 2018, bij de vaststelling van de Jaarstukken 2017, een aanvullend krediet van € 125.000 beschikbaar gesteld (zie bijlage).

Vraag 3
Kan het college aangeven wanneer nu de uiteindelijke realisatie kan worden verwacht en waarom deze op zich niet zo complex lijkende invulling van dit dorpsplein zo lang moet duren?

Antwoord 3
De (door de projectgroep gekozen) aannemer start half maart met de uitvoering van de werkzaamheden. Wat de gemeente betreft had eerder begonnen kunnen worden, maar gelet op de mogelijkheid van vorst (en dus vertraging) heeft de aannemer ervoor gekozen half maart te starten. De werkzaamheden zullen naar verwachting in mei afgerond zijn.

Memo

Bijlage – Schermafbeelding uit Jaarstukken 2017 (p. 168)

De bijstelling op de uitgaven en inkomsten van de lopende investeringsportefeuille als gevolg van de aanpassingen door de hierboven genoemde componenten (over- en onderschrijding van het krediet, liquiditeitenplanningen en afsluitdata) geeft het volgende beeld:

Bedragen in € mln. Programma	Bijstelling uitgaven		Bijstelling inkomsten		Bijstelling per saldo	
Economische en Ruimtelijke ontwikkelingen	0,071	N	0,775	V	0,704	V
Sterke Samenleving	0		0		0	
Ondersteuning, zorg en participatie	0		0		0	
Fysieke Leefomgeving	0,676	N	1,253	V	0,577	V
Dienstverlening en Belastingen	0		0		0	
Bestuur en Veiligheid	0		0		0	
Algemene Dekkingsmiddelen	0		0		0	
Totaal	0,747	N	2,028	V	1,281	V

Op basis van de bijgestelde liquiditeitenplanning vanaf 2018 worden voor enkele investeringen overschrijdingen verwacht ná 2017 (de overschrijdingen ultimo 2017 zijn reeds toegelicht bij 2.2.2). De substantiële afwijkingen (> € 50.000) op kredieten (zowel uitgaven als op inkomsten) worden hieronder toegelicht:

Programma Economische en Ruimtelijke ontwikkelingen:

Plaberum gemeentelocatie 's Gravenzande
Zoals vermeld in het MPG worden de meerkosten ad € 75.000 gedekt uit verkoop opbrengst.

Strategische gronden Molensloot, De Lier
In de vergadering van 12 december 2017 heeft de raad, als gevolg van de SOK (Samenwerkingsovereenkomst) tussen de gemeente en BPD een krediet beschikbaar gesteld ad € 3,1 mln. voor de verwerving van gronden van BPD. Dekking vindt plaats vanuit de toekomstige terugverkoop van deze gronden aan BPD. In deze investeringsrapportage is jaarschijf 2022 toegevoegd met de voor dat jaar te ramen opbrengst.

Programma Fysieke Leefomgeving:

Ontsluiting Teylingen BCF
Van de Metropoolregio Rotterdam-Den Haag (MRDH) is een subsidiebedrag van € 612.500 ontvangen. Vanwege onzekere factoren was dit bedrag nog niet geraamd. Daarnaast heeft een grondverkoop aan ONW plaatsgevonden van € 168.700 die niet was voorzien.

Poeldijk centrum (bijdrage herinrichting Voorstraat)
Naar aanleiding van nieuwe gesprekken met de direct belanghebbenden is er een aangepast ontwerp opgesteld. Dit aangepast ontwerp is door een meerderheid geaccepteerd en is nu doorgerekend. De meerkosten (geraamd op € 125.000) worden voornamelijk veroorzaakt doordat het plangebied momenteel groter is (circa 1.600 m2) ten opzichte van de eerste schetsen uit begin 2015 (circa 1.000 m2). Daarnaast is het ontwerp als gevolg van de wensen van de direct belanghebbenden op een groot aantal punten aangepast en zijn de eenheidsprijzen gestegen.

Plaberum hellingbaan strandopgang Molenslag Monster
De investering is gekoppeld aan het project Strandhuisjes en het opstellen van de kustvisie. Het beschikbaar gestelde krediet is onvoldoende om de geraamde voorbereidingskosten van het project te dekken. Het krediet dient met afgerond € 50.000 aangepast te worden.

Fietsvoorzieningen Lange Kruisweg
Vanwege de mogelijkheid tot stapeling is het te ontvangen subsidiebedrag groter (€ 165.907) dan begroot.

WESTLANDVERSTANDIG

Rondvraag voor de raadsvergadering van 19 februari 2019

In Westland is er een zeer lange wachtlijst met inwoners die op zoek zijn naar een betaalbaar huurhuis. Toch krijgen de 3 woningcorporaties in Westland de kans om sociale huurwoningen te verkopen of te liberaliseren zodat ze boven de maximale huurprijs van € 710,-- aan huur kunnen claimen. Jaarlijks verdwijnen zo vele tientallen sociale huurwoningen. Dit is niet gewenst zolang de Westlandse woningmarkt niet op orde is. Het woningcorporaties in principe verbieden sociale huurwoningen te verkopen zou dan ook onderdeel moeten uitmaken van de afspraken met de corporaties. Alleen als er andere zwaarwegende belangen zijn, zoals het bevorderen van de leefomgeving, zou van het verbod afgeweken moeten kunnen worden. Ook de uitzonderingen dienen goed vastgelegd te worden in de prestatieafspraken.

De navolgende vragen heeft Westland Verstandig:

- Is het College het met Westland Verstandig eens dat, gezien het grote tekort aan sociale huurwoningen en de lange wachtlijsten in Westland, een verbod zoals hiervoor is aangegeven op zijn plaats is?
- Is het College bereid dit verbod en de eventuele uitzonderingen daarop met de woningcorporaties in dwingende afspraken vast te leggen?
- Is het College het met Westland Verstandig eens dat het onacceptabel is dat Westland met Delft de gemeente is die bovenaan staat op de lijst van langste wachtlijsten?

Peter Duijsens
Fractievoorzitter Westland Verstandig

Memo

AAN : de leden van de raad

VAN : Wethouder B.P.M. van der Stee

C.C. :

DATUM : 20 februari 2019

BETREFT : beantwoording rondvraag 4 fractie WV over sociale huurwonigen/wachtlijsten en dwingende prestatieafspraken

---

Aanleiding

Ten behoeve van de rondvraag van de raadsvergadering van 19 februari jl. zijn door de fractie WV vragen gesteld inzake sociale huurwoningen/wachtlijsten en dwingende prestatieafspraken.

Inleiding door de fractie

In Westland is er een zeer lange wachtlijst met inwoners die op zoek zijn naar een betaalbaar huurhuis. Toch krijgen de 3 woningcorporaties in Westland de kans om sociale huurwoningen te verkopen of te liberaliseren zodat ze boven de maximale huurprijs van € 710,-- aan huur kunnen claimen. Jaarlijks verdwijnen zo vele tientallen sociale huurwoningen. Dit is niet gewenst zolang de Westlandse woningmarkt niet op orde is. Het woningcorporaties in principe verbieden sociale huurwoningen te verkopen zou dan ook onderdeel moeten uitmaken van de afspraken met de corporaties. Alleen als er andere zwaarwegende belangen zijn, zoals het bevorderen van de leefomgeving, zou van het verbod afgeweken moeten kunnen worden. Ook de uitzonderingen dienen goed vastgelegd te worden in de prestatieafspraken.

De navolgende vragen heeft Westland Verstandig:

Vraag 1

Is het College het met Westland Verstandig eens dat, gezien het grote tekort aan sociale huurwoningen en de lange wachtlijsten in Westland, een verbod zoals hiervoor is aangegeven op zijn plaats is?

Antwoord 1

Wij zien ook de druk op de Westlandse sociale huurwoningenmarkt. Op basis van de Woningwet zijn de corporaties verplicht de DAEB en niet-DAEB werkzaamheden te scheiden. De Autoriteit woningcorporaties houdt hier toezicht op. Uitgangspunt van het scheiden is dat beide takken (DAEB en niet DAEB) financieel gezond dienen te zijn. Hiervoor is een huurprijsbeleid en verkoopstrategie van belang zeker gezien het behouden van de gewenst woningvoorraad alsmede de ambitie voor het plegen van nieuwbouw. In het kader van het geven van een zienswijze op de scheidingsvoorstellen hebben wij getoetst of zowel het huurprijsbeleid als verkoopbeleid past binnen het volkshuisvestelijk beleid. Voor het scheidingsvoorstel van Arcade hebben wij een positieve zienswijze afgegeven. Voor Wonen Wateringen in eerste instantie een negatieve en het scheidingsvoorstel van Vestia hebben wij zondermeer afgewezen. Tegen dit voorstel loopt een beroepszaak. Met de corporaties trachten wij een balans te verkrijgen van de gewenste omvang en de ambities o.a. uit de woonvisie. Het instellen van een absoluut verbod tegen verkoop of een huurprijsbeleid (huurliberalisatie) past niet in de samenwerking.

ALG HS 002

19-0041628

Vraag 2
Is het College bereid dit verbod en de eventuele uitzonderingen daarop met de woningcorporaties in dwingende afspraken vast te leggen?

Antwoord 2
Prestatieafspraken kunnen alleen gemaakt worden met wederzijdse goedkeuring. Een prestatieafspraak bijvoorbeeld over verkoop of huurliberalisatie kan niet dwingend opgelegd worden.
Wij zijn wel bereid om met de corporaties scherper dan in het verleden te onderhandelen over het SMART maken van de prestatieafspraken. Overigens corporatie Vestia heeft uit eigen beweging aangekondigd geen verkoop te laten plaatsen in de kernen Maasdijk en Honselersdijk.

Vraag 3
Is het College het met Westland Verstandig eens dat het onacceptabel is dat Westland met Delft de gemeente is die bovenaan staat op de lijst van langste wachtlijsten?

Antwoord 3
Wij zien ook het liefst dat de wachtduur voor een sociale huurwoning kort is. Het is een illusie om te vooronderstellen dat er geen wachtduur meer is. Al zeer lang, zelfs nog ten tijde van de voormalige Westlandse gemeenten, is er sprake van een wachtduur. Alleen voor sommige woningen, bijvoorbeeld oude, slecht geïsoleerde woningen is soms een korte wachtduur nodig. Vaak als gevolg van woningweigeringen. De gemiddelde wachtduur voor alle Westlandse woningzoekenden bedraagt 47 maanden en ligt onder het gemiddelde van Haaglanden (met 53 maanden). Wij zien wel dat de wachtduur is toegenomen ten opzichte van 2017 (toen was de wachtduur 40 maanden). Uw constatering dat Westland samen met Delft bovenaan staan kunnen wij gezien het vorenstaande, niet plaatsen.

WESTLANDVERSTANDIG

Rondvraag 5 voor de raadsvergadering van 19 februari 2019

De NAM wil nu toch weer gas gaan winnen onder Westland. De wethouder heeft al aangegeven dat dat niet kan. De wethouder heeft al publiekelijk gereageerd en terecht zijn verontwaardiging uitgesproken.

De navolgende vragen heeft Westland Verstandig:

- Welke verdere acties gaat het College ondernemen en wat is de rol van de Raad hierin?
- Wordt het niet tijd dat het College de NAM ontbiedt om te doen wat zij moet doen, ondanks alle mooie praatjes, en het winnen van gas onder Westland te staken?
- Welke juridische mogelijkheden heeft de gemeente verder om de NAM in haar voornemen te blokkeren?

Peter Duijsens
Fractievoorzitter Westland Verstandig

Memo

AAN : de leden van de gemeenteraad

VAN : wethouder P. Varekamp

C.C. :

DATUM : 20 februari 2019

BETREFT : beantwoording rondvraag 5 WV gemeenteraad 19 februari 2019

Aanleiding
Tijdens de raadsvergadering van 19 februari 2019 is afgesproken om de rondvragen schriftelijk te beantwoorden. Hierbij het antwoord op rondvraag 5 van de fractie Westland Verstandig over gaswinning.

Vraag 1
Welke verdere acties gaat het College ondernemen en wat is de rol van de Raad hierin?

Antwoord 1
Het college onderzoekt de mogelijkheden om gezamenlijk met andere partijen een beroepsprocedure op te starten. Veel verschillende partijen hebben zienswijzen ingediend en het zou goed zijn als die in gezamenlijkheid optrekken. De voorbereiding van een dergelijke procedure zal gezien de hoeveelheid van argumenten en omvang van het dossier de nodige tijd in beslag nemen.

Vraag 2
Wordt het niet tijd dat het College de NAM ontbiedt om te doen wat zij moet doen, ondanks alle mooie praatjes, en het winnen van gas onder Westland te staken?

Antwoord 2
Het college gaat met de NAM in gesprek om de standpunten van Westland (nogmaals) onder de aandacht te brengen.

Vraag 3
Welke juridische mogelijkheden heeft de gemeente verder om de NAM in haar voornemen te blokkeren?

Antwoord 3
Dat wordt momenteel onderzocht.

19-0043715

ALG BCR 003